

Bibliothèque numérique

medic@

**DIOSCORIDE / DIOSCORIDES,
Pedacius. Iani Antonii Saraceni
Iugdunaei scholia in Dioscoridis de
materia medica libros V. et eiusdem
de Venenis Lib. II. / Pedacii
Dioscoridis Anazarbei de facile
parabilibus tam simplicibus quam
compositis medicamentis, ad
Andromanchum libri duo**

Lyon : héritiers d'André Wechel, 1598.

(c) Bibliothèque interuniversitaire de médecine (Paris)
Adresse permanente : <http://www.bium.univ-paris5.fr/hist/med/medica/cote?00822x02>

IANI ANTONII SARACENI
LUGDVNÆI SCHOLIA IN DIO-
SCORIDIS DE MATERIA
MEDICA LIBROS V. &
eiusdem de Venenis
Lib. II.

IN QVIBVS VARIÆ CODICVM
*variorum lectiones examinantur, diversa de Medica mate-
ria seu priscorum seu etiam recentiorum sententia propo-
nuntur, ac interdum conciliantur: ipsius denique
Autoris corruptiora, obscuriora difficilio-
râque loca restituuntur, illustran-
tur & explicantur.*

* * *

IANI ANTONII SARACENI LVGDV-
næi Scholia in Dioscoridis de materia
Medica libros V.

IN LIBRVM PRIMVM.

IN PRÆF. Βάσις ἡ Ἰουλαῖος.] Vetus exem-
plar & Aldinum habet Τυλαῖος: quæ quidē secutus
est Marcellus Virgilius. Quidā Τύλλιος legunt. Ac
certè quidem Cælius AVELIANUS alicubi Tullij
Bassii meminit. At Epiphanius Constatiensis E-
piscopus circa principium lib. I. contra hæreses 80.
postposito itidē prænomine Βάσιος πρὸς Τύλλιον no-
minat (quo loco & alios qui de materia medica
scripsere commemorat) & id quidem facili, ut o-
pinor, errore, ἀπὸ τοῦ Ἰούλιον vel Ἰύλιον. Id enim est
huic ipsi nomen apud Plinium, tum alibi, tum in
elencho lib. XX. XXI. XXIII. XXIII. XXV.
XXVI. XXVII. ubi obiter annotatur, Bassum æ-
quæ ac Sextium Nigrum, etsi Latinus esset, Græ-
cè tamē de Medicina scripsisse. quare nō immeri-
tò Ruellius Iulium Bassum convertisse videtur.

Περώνιος, Νίγηρι καὶ Διόδοτος.] Diosc. Petronium & Diodotum tāquam diversos rei herba-
riæ Scriptores hīc commemorat. At Plinius tum
lib. 20. cap. 8. tum etiā lib. 25. cap. 9. vnum & eun-
dē Petronij Diodoti nomine designare videtur.

ἢ ἑ βελίσις.] Malui ἢ ἑ βελίσις legere, quā-
m vii habebatur in vulg. exempl. ἢ ἑ βελίσις. Sūt enim
quinque tantummodo libri, qui πρὸς ἑλίσις (sic enim
vocat Erotianus Hipp. ἑλίσις) hoc est, materiā
omnem medicam, con-plectūtur: reliqui, quibus
de venenis, venenatorūque animalium icibus
moribusve agitur, neque huc pertinet, neque for-
tasse huic ipsi Dioscoridi ascribi debent. Huc ad-
de quod & Gal. in præf. 6. de simpl. Dioscoridis
Anazarbæi quinque dūtaxat libros agnoscit. Ac
ipse quoque Dioscorides quintū librū totius ope-
ris vltimū in eiusdem libri præfatione nominat.

ἢ ἑ βελίσις.] Quidam ἀρρησις legunt: sed vulgata le-
ctio mihi magis arrisit. Vtrancunque tamen re-
cipias, locus hic planè mutilus ac decurtatus vi-
detur. Quæ enim hīc habentur de medicamen-
torum ætatibus, aut certè virium diuturnitate, ea
ut experientia, ita etiam claris. Scriptorum au-
toritati refragātur. Siquidem Theophrastus, lib.
9. de hist. plant. cap. 14. præter vtrunque Veratrū
aliquot alia recenset medicamenta, quæ quā-
m triennij longiore durent tempore, viribus etiam
integris. Ac cum ipsum Theophrasti locum
Plinius, lib. 27. cap. vlt. totidē ferè verbis Latinè
reddidit. Quid verò hac in parte sentiendum sit,
vel ipsa experientia cuius satis indicabit. Cate-
tūm doctis. vir D. Ioh. Bauhinus, quo dubita-
tionis huius cause causam adimat, pro eo quod ha-
beretur in hac ipsa periodo, μόνά τῶν βοτανικῶν, resti-
tuit, ἢ τῶν βοτανικῶν, nec ineptè.

ἢ ἑ βελίσις.] Fortè, ἀπὸ τοῦ ἑ, legendum ὄντας:
aut etiam relicto ἑ, addendum ὄντας: nec enim
ita facilè subintelligi posse videtur.

CAP. I. ἢ ἑ βελίσις, ἢ ἑ βελίσις.] His locis haud dubiè
particula ἢ accipitur pro Partim, seu Aliqua ex

parte, vel quadantenus. Vult enim Autor, in eo-
dem flore, sed tamen diuersis eius partibus, hos
omnes colores conspici. Id vel ex eo patet, quod
statim subiungit: propter colorum quæ in flore
est varietatem, plantam ipsam non immeritò I-
ridi cœlesti assimilata fuisse. Et hoc ipsum sa-
tis innuit Plinius, apud quem Dioscoridis toto
opere nullam fieri mentionem, mirari satis non
possum. Is enim lib. 21. nat. hist. cap. 7. Floret, & in-
quit) Iris diuersi coloris specie, sicut arcus cœlestis: unde
ἢ ἑ βελίσις.] Ceterum Iridis flores, scribit Philinus,
Athenæo teste, λύκος, hoc est, lupos, ex eo nomi-
nari, quod lupi rictui labijsque similes sint.

ἢ ἑ βελίσις.] Malui μέλανα ex codice Aldino le-
gere, quā-
m ex Parisiensi μύλινα: maximè quum
eam quoque lectionem secutus videatur Oriba-
sius, Collect. lib. II. Huc accedit quod in Iridis
flore color subniger cernitur, qualis in viola ni-
gra, quæ ideò etiam μελανὴν nomē accepit. Omni-
no verò luteus color in eo ipso vix vlla ex parte,
quod videam, conspicitur, sed tantum ex luteo
albicans aut pallescens: qui Græcis ἄρχος dicitur.
Hic enim, Platone in Timæo teste, constat λευ-
κὸς ἑστὶν ὁ μεμυγμένον, scilicet cum flauo seu luteo
commiscetur album.

ἢ ἑ βελίσις.] Oribasius ἑλίσις vel ἑλίσις legisse
videtur: sed paruo discrimine.

ἢ ἑ βελίσις.] Gal. etiam I. de Anti-
dot. irin Illyricam cæteris præstare tradit. Sed &
ante ipsum Theophr. 9. hist. cap. 7. laudatissimā
scribit in Illyrico natam, & ibi quoque non qui-
dem maritimis in locis, sed mediterraneis, ma-
gisque ad Septentrionem sitis. Plinius ex senten-
tia Theophr. lib. 21. c. 7. Iris laudatissima, inquit, in
Illyrico, ἢ ἑ βελίσις.] ibi quoque non in maritimis, sed in sylue-
stribus Drilonis ἢ Narone. Sic Iridis meminit Ni-
cander in Theriacis, ἢ ἑ βελίσις.] Δρίλων καὶ Νάρονος
ἔχθη. Sunt verò, Ptolemæo teste, Drilo & Naro
fluuij in Dalmatia Illyrico vicina.

ἢ ἑ βελίσις.] Ita legimus ex vetusto codi-
ce. Vulgata tamen exemplaria habent πυρωπέρα,
fortè ἀπὸ τοῦ πυρωπέρα vel πυρωπέρα, hoc est, gu-
stu feruētiorē. Et hæc lectio tolerari quoque po-
test: maximè cum Oribasius, loco suprā citato, eā
secutus esse videatur.

καθαίρουσι δὲ πύριον ἢ ἑ βελίσις.] In veteri Sambuci co-
dice legitur, καθαίρουσι δὲ πύριον καὶ ἑ βελίσις. Goupylus
verò in aliquot exēplaribus legit, πύριον: quæ qui-
dē lectio ut Interpretibus alijs, ita mihi ipsi ma-
gis arrisit: siue πύριον pro crassioribus excremen-
tis, siue pro crassioribus humoribus accipiamus.
Nec enim me mouet quod existimat Goupylus,
expungendam eam dictionem, ne qua in Auto-
ris verbis videatur ἀπὸ πολλοῦ: cum iam antè (in-
quit ille) nihil aliud voluisse visus sit Dioscor.
quo loco ait, radices Iridis πρὸς ἀπομαρτυροῦν ἢ ἑ βελίσις
α. j.

ἄοπιεν, hoc est, *ἡανάσχα πιεν*, vti loquitur Paulus, cum de his ipsis radicibus mentionem facit. Sed (quod pace tanti viri dictum velim) quis non videt aliud esse καὶ ψύρειν πάχι, aliud πᾶσι σαράσχα ὕδα λεπιποπιεν? quum illud sit, humores crassos purgare: hoc verò, eos ipsos attenuando ad purgationem præparare. Adde quòd vbi de attenuatione sermo est, de thorace còtentis humoribus agitur: vbi verò de purgatione, de crassis iisdem quauis etiam alia corporis parte contentis.

CAP. II. Ἰσπερίκος] Contra Plinius lib. 25. cap. 13. Acoro tribuit radices nigras, minúsque venosas, cæterò similes iridis.

πὲρ Κολχίδι] Oribasiũ ac Diosc. interpretes secutus, Κολχίδι legere maluit, ἢ Χαλκίδι cũ Par. codice. Huc accedebat quòd ei Acoro primas tribuebat etiam Plinius, lib. hist. nat. 25. cap. 13. quod in Colchide nascitur iuxta Phasim amnem, & vbi que in aquosis. Est verò Colchis, Asiæ prouincia, vti & Galatia: cuius itidem hoc ipso loco meminit Diosc. Ea Corace môte, à Septentrione: ab Ortu, Iberia: à Meridie, Phaside amne: ab Occasu, Ponto EVxino clauditur.

CAP. III. Ἰσπερίκος ἢ ἀψήρων πόνοις. Ἰσπερίκος, &c.] Ita legere & distinguere visum est, contra quàm in cæteris exëplaribus habeatur: nempe vt quod de eclegmate ex Mei radicis pũuere & melle còcinnato dicitur, ad vnus thoracis affectus referatur, non item ad aliarum partium vitia: quibus eclegmata vt minùs conueniunt, ita neque accommodari consueuerunt.

CAP. IIII. σκορπιόκηκός] Aut ἠεροδίκηκος legendum, quæ vox huic Authori satis est vsitata: aut potius σκορπιόπηκός, hoc est, à scorpione iectis, qua quidẽ voce vtitur sequenti capite Dioscorides, Non metiendus enim morsu, sed acumine caudæ scorpium, vti loquitur Ouid. 4. fast. quanquã & eiusmodi aculeum Plinius dentis nomine appellare non veretur, lib. 11. cap. 37. Cæterum vt prior illa lectio codicum quorundam & veteris Interpretis testimonio, ita hæc posterior Pauli de cyperide agentis, itẽmque Plinij autoritate nititur.

CAP. VI. ἔχουσα πὲν σάχην] σάχος nomine plerunque accipitur spica vulgo dicta, qualis ea est qua frumētacea semina continetur: quæq; Varro teste lib. 1. de re rust. cap. 48. rusticis olim à spe specæ nominabatur: eã enim (inquit ille) quòd sperant fore, serunt. Ab harũ etiam spicãrũ similitudine Græci ριζοτόμοι thymo, stæchadi & similibus σάχην tribuunt. Sed σάχην seu spicam hoc loco ita non esse accipiendam, vel ex eo patet, quòd, quicquid dicant nonnulli Plinij autoritate decepti, nardus Indica spicas huiusmodi nullas habere comperiat. Intelligit verò Diosc. nardi radicis nucleum, quæ quidem pars est ipsius nardi nobilissima, præstantissima, ac etiamnum in vsu Medico frequentissima. Vt enim Columella Latiniq; alij spicas interdũ accipiunt pro nucleis, quibus numerosis ac sibi inuicem coherentibus quarundã radicũ bulbosa capita compinguntur, velut allij, vlpici, liliorũ, quãq; in allio, Diosc. teste, Græcis peculiariter ἀγλαθες nuncupantur: ita & Græci σάχας pro iisdẽ radicũ nucleis accipere, ac tũm certè potissimum cũ Indicæ nardi fecere mentionẽ. Id ipsum satis apertè innuit Gal.

1. de Antid. quo loco radicẽ nardi spicam nominari dicit, non quia verè spica sit, sed quia spica figurã æmuletur. Itẽmque lib. 9. de comp. medic. secundum locos, quam Philo in describẽda sua antidoto οἶζην ψυδάνυμον nominarat, nil aliud esse asserit, quàm ipsissimã nardi radicẽ: ibidemque annotat Philoni ψυδάνυμον ita dictam, quòd vulgò nõ radix, sed spica vocaretur. Quinetiã ẽ. de simpl. medic. facult. vbi de nardi radice rãquam potiore nardi parte agit, νάρδου σάχην appellat, quasi ex eo vocabulo vniciuque satis cognitam. Quinetiam Aegineta & Actuarius còposito nomine νάρδοσαχην nominauerunt. Græcorũ fortassis exemplo dixit Ouid. 15. Metamorph. Nard lenis aristas. Easdẽ Statius Syl. v. aristarum odoratarum nomine intellexisse videtur, quo loco odoratas (ait) nec Arabs deærpsit aristas.

Quamquam horum poetarum vterque potius de nardi Italicæ spicis, lauandulã vulgò dictã, congeneris foris locutus est, quemadmodum & Plinium fecisse mihi sit verisimile, quando nardum fruticem describere conatur, lib. 12. cap. 12. Cæterum nõ ignoro à quibusdam meritò in dubiũ vocari, sintne spicæ illę antedictę nardi radicũ particulæ, an verò potius ab vna prodeuntes radice supra terram extẽt. Verum equidem, dum à peritioribus herbariis certius aliquid cognouero, vnã cũ Galeno radicibus eas annumerandas esse duxerim. Nec illud abs re: quandoquidẽ, vt aiunt, intra terram latere comperiantur, ac, vel ipso teste Theophrasto, quæcunque terra conduntur stirpium partes, earundem radicibus accenseri oporteat.

σπόδρα κολοβή] Vt non habentur hæc duo vocabula in veteri exemplari, ita neque apud Oribasium, & fortasse redundat. Nec enim sit verisimile quam paulò pòst μαχάλας ait esse, simul & semel σπόδρα κολοβή, hoc est, valde curtam, pusillam ac mutilam conspicit.

σάμασι δισπάσμα] Θεοφραστιῆς δισπάσματος nomen conuètere volui, memor eius distinctionis quæ habetur apud Oribasium libro 1. coll. cap. 31. πὸ ἐμπύσματος καὶ παπύσματος καὶ δισπάσματος: quamuis plerunque dictiones has apud Medicos tum Veteres, tum etiam recentiores, confundi tam certum est, quàm quòd cerissimum. At reuera periphrasis, qua sum hęc vsus, mihi ad exprimendam Autoris mentem omnium aptissimè quadrare visa est. Siquidem καθήχου vocabulum, quòd hoc ipso habetur loco, etiam a libi Dioscorides ad corporis partem accommodat, quam non tantum humere humore perfundi intelligendum, sed etiam ex humoris quasi resudantis redundantia odorem de se tetrum expirare: veluti cũ ait loco alio: καθήχου μαχάλας ἀρμόζει, quòd quidem non ineptè quidam interpretantur: alarum viuis mitigat.

CAP. VII. αλιούγη] In duobus manuscriptis codicibus legit Goupylus αλιούσκα: at tamen cum Ruellio legendum opinatur, αλιούγκα: quasi verò citra σ, aspiratum αλιούγη Latinum saliuca non satis exprimeret. Ac vterque fortassis cum Leonicensi nardum Celticam seu Gallicam, plantam eam existimauit esse, quam Saliuncæ nomine describit Plinius: cuius itidem mentionem facit Poëta in Bu-

colicis, dum humilis cognomen illi attribuit. Sed quàm parum firmis nitantur rationibus, ij indicent qui Plinium diuersis capitibus de nardo Gallico & salunca egisse, iisque notas viris- que dispares assignasse animaduertent. Maius equidem non ineptam Marcelli Virgilij coniec- turam sequi: qui quidem facili librariorum er- rore depreheso, ἡλίαια legendum putat. Eam ve- rò coniecturam cōfirmare videtur & ipse Oriba- sius, aut certe Rafarius Oribasilij interpres, capi- te de nardo Celtica.

CAP. VIII. οὗπ δὲ καυλός] Sunt qui capitibus huius initio αὐτὸ πῶ καυλός, κλωνίας seu κλάδος repo- fuerint: quo è numero fuere Ruellius & Mar- cellus Virgilius: nec id alia (opinor) ratione, quàm vt Dioscoridem à contradictione vindicarent. Verùm quia κλωνίας seu κλάδος, hoc est, rami furculive, arboribus magis quàm her- bis conueniunt (quanquam non ignoro sæpe numero etiam ad herbas, maximè que frutes transferri) nobis ea lectionis immutatio non- dum satis apta videtur. Itaque cum Sambuco maluimus ex Hispano codice αὐτὸ πῶ φέρει, ἕσπε- φέρει legere: quasi velit Autor nardi montanæ tum caulem tum fructum, tum denique florem, etatem minimè ferre. Quòd si vulgata lectio retineretur, qui nardo montano prius caules & folia etymij tribuerat Dioscorides, à seipso iam manifestò dissentiret. Cæterùm multò mi- nus aptè (nostro quidem iudicio) aliis quibus- dam, ac inter cæteros, Mathiolo viro alioqui grauissimo, casibus immutatis legendum vide- tur: οὗπ δὲ καυλός, οὗπ καρπός, οὗπ αἴθος συμφέρει, quasi voluerit Diosc. has plantæ partes nullius esse in medicina vsus.

CAP. IX. καλοῦσι] Paris. codex habet πῶ δὲ ἰσχυρὰ μαλακῶν, quidā βεταῖν ἢ βρωδῆς, &c. Sed co- dicem Aldinum secutus ista consultò prætermi- si: maximè cum in vetultis quibusdam exempla- ribus non extare compertum haberem. Huc ad- de quòd Asarum tantum abest herba vt sit co- ronaria, vt ex eò ita vocitatū dicat Plinius, quòd in coronis non addatur: quanquam ea etymia ratio mihi non satis probatur, ac potius Asarum ita appellatū videtur, ἀπὸ πῶ α ἰσχυρὰ καὶ σαρῶ, ἕσ- πησ σαρόθρου, quòd scopis non adderetur, scopis inquam seu manualibus, quas ferta flosculólve dicunt, seu lustralibus, quæ essent olim euerren- dis Deorum aris dicatæ, quales ex verbena, ver- basco similibusque plantis comosis simul ac fir- mioribus colligebantur. Translata verò illa vi- dentur ex cap. 51. lib. 3. de Bacchari: id que ab iis qui ex Gallici nominis bacchar (pro quo nunc per syllabarum metathesin cabaret dicunt) affi- nitate, Asarum Dioscoridis cum bacchari vnum & idem esse coniecerunt. Quasi verò duobus diuersis capitibus Diosc. de vna eademq; plan- ta fuisset acturus, ac dissimiles tum notas, tum vires locis diuersis eidem plantæ ascripturus. E- quidem baccharin Asarum Crateuæ esse facile adducor vt credam. Sed quantum inter bac- charin seu πῶ γρηῖν & Dioscoridis asaron sit dif- ferentia, præter Plinij testimonium minimè con- temnendum, lib. 21. cap. 6. diuersa quoque apud Dioscoridem, Paulum & Oribasium vtriusque descriptio per se satis indicat. Etsi fateor Ga- lenum & huius exemplo Aëtium pro bacchari

Asarum visos accepisse: vt qui nulla baccharis facta mentione, asaro vires acori tribuerint; quæ quidem Bacchari potius quàm Asaro, si quis di- ligentiùs aduertat, conuenire videbuntur. Ve- rùm vt ad rem redeam, illo ipso errore factum etiam est vt quæ de Asari viribus circa capitis fi- nem in Florentinis codicibus habentur, quæ- que in editione Parisiensi inter Dioscoridis spuria reposita fuere, in hunc locum perperam ex capite de Bacchari antè citato translata fue- rint.

Πικρόπερα δὲ πῶ γρηῖν] Paris. codex μικρόπερα. Sed ex Aldino & vetultis exemplaribus legi, πικρόπε- ρα, haud ineptè. Siquidem huic lectioni veri- tas ipsa suffragatur. Fuchsius ex Plinio μαλα- κῶν ex legendum putat: sed siue μαλακῶν ex, siue πικρόπερα legatur, vtrunque de Asari folliis meritò ac iure optimo dici potest. Hederaceis enim eà densiora simul & molliora esse iudice sensu nē- mo non animaduertat.

ὄσπυρα κωνία] hæc est, κατὰ πῶ κωνία. Vetu- stis quidam ὄσπυρα κωνία. Oribasius ipse, aut ecce- tæ (vt verius dicam) ipsius Interpres, ὄσπυρα ἢ κωνία legisse videtur, quasi flores Asari conferre voluerit Autor non hyoscyami modò flori seu calyculo, sed etiam mali Punicæ domesticæ flo- ri. Κωνία enim ex ipsius Dioscoridis senten- tia mali Punicæ domesticæ primum partum flo- rémve; ampullagium (si Cælio Aureiano credi- mus) Latine dictum, propriè significat: vt balau- stium, syluestris. At nihilo minus simili- tudinis ratione transfertur & hoc vocabulum ad hyoscyami flores, hypocistidem & cæte- ra id genus, quæ figura cytinum referre videtur. Patet illud ex Diosc. contextu satis euidenter. Siquidem capite de hyoscyamo, cum de floribus ipsius agit, cytinós eos indubitatè appellat. Ca- pite verò de hypocistide, cytinum eisdem eam à nonnullis nominari asserit. Quare parum in- terfuerit hoc loco, seu vulgatam, seu Oribasilij lectionem sequamur.

CAP. X. αἴθη φέρει πῶ γρηῖν] Sunt qui αὐτὸ πῶ γρηῖν, κωνία, id est, hederæ, legant: alij verò γρηῖν, quasi Valerianæ umbella ferulæ flo- res proferat. Andreas Cæsalpinus πῶ γρηῖν le- gendum existimat, non alia, vt videtur, ratione, quàm quòd inter nardi genera cæscatur. Porro si Valerianæ flores narcissi floribus conferantur, quemadmodum figuram narcissi quadantenus æmulari non negamus, attamen in nostra certè quidem Valeriana, quæ non obscurè notis cæ- teris Dioscor. Phu respondere videtur, sunt non paulò minores quàm narcissi: contra quàm in Græco Dioscor. contextu habetur. Hinc adeò factum est, vt nonnulli αὐτὸ πῶ γρηῖν, ἡσπυρα vel ἡσπυρα legerint, vt Ruellius libro de natura stirpium secundo, itémque Matthæus Sylvaticus, dum in Pandect. citat & Serapionis & Dioscoridis ipsius contextum. Quòd si cui est religio quic- quam in Græcis codicibus citra fidem exem- plaris alicuius immutare, ac certè credat oportet, Phu Ponticum fortassis & fauentis cæli beneficio & vbertate soli maiusculis comari floribus, atque adeò longè maioribus, quàm quæ apud nos vel in hortis coluntur, vel sponte nascuntur.

CAP. XI. ἰδίον τῆς ἡσπυρας] Si quid ego in re a. ij.

tam ancipiti rectè iudicare possum, Malabathrū neque Indicæ nardi folium est, vt rectè monet Dioscorides, neque id folij genus quod Arabibus Betre, Persis Tambul seu Tembul appellatur: multò verò minus canellæ aut caryophylli folium: sed est profectò sui generis folium, non quidem in Syria aut AEGYPTO, vti voluit Plinius, sed in India ex arbore procera decerptum, quod Græcis interdum folium simpliciter & κατ' ἑξῆς dictum est, interdum cum adiuncto, malabathri: aliàs etiam folium Indicum à loco natali cognominatur. Id mali Medicæ folium quadantenus representare dicitur, attamen tribus neruis fibrivæ dorfi longitudinem intercursantibus distinctum est, hodièque apud Indos etiamnum teste Garcia ab Horto paucis immutatis folium Tamalapatra nuncupatur. Hoc verò cum Malabathri folio vnum & idem esse vel ex eo constat, quòd Malabathri viribus adamussim respondere comperitur. Verumenimverò nisi (quòd facilè crediderim) fabulosa est hoc loco Dioscoridis, itèmq; Plinij & Auicennæ historia, fuit & aliud ab isto diuersissimum malabathrū, palustris herbæ folium, sed tamè iisdem quoque viribus præditum. Quòd verò Indicam folium à Malabathro differre nonnulli existimant, Actuarij, ni fallor, auctoritate ducti, qui in describendo Hedychroi magmate vtrumque nominat, parum ij firmo argumento nitri mihi videntur. Illud enim opinor errore librariorum accidisse, & alterutrum è margine in contextum perperam trāslatum fuisse: maximè cum ab Autoribus alijs, qui eadè compositionem describere, planè omittatur. Alijs aliorum argumentis doctis, vt Mathiolus abundè videtur satisfecisse.

Ἰνδίας ἀπὸ πείρου] Garcias ab Horto folia Malabathri non quidem in hunc modum lineo filo transfigi, sed collecta in fasciculos colligari & ita vixite scribit. Atque ex eo fortasse Plinius Malabathrū folio esse conuoluto inferebat, lib. 12. cap. 26. Illud idem folij Indi historia, quæ ab Arriano circa finè peripl. maris Erythræi describitur, perbellè respòdet. Is enim eiusmodi folia tradit à Sesatis populis, qui finitimi sunt Cirrhaidibus (apud quos etiam præstantissimū nascitur Malabathrum, teste Ptolemæo) circa ciuitatem Thinam afferri, ac dum in vicinia populabundi vagantur, stramentorū loco substerni, tandèmq; postquam remigrarunt, ab ipsis Thinæ incolis auidè cōquiri, & in globulos cōuolui atq; complicari: ita tamen vt tria Malabathri pro foliorū magnitudine agnoscantur discrimina, αἰθροσφαίροι, inquam, μέσσοσφαιρον & μικρόσφαιρον.

Ἰσπύλευκον ἐν τῷ] Contrà Plin. lib. 12. cap. 26. minus probat candidū: rursūmq; cōtrà ac Dioscorides, laudatius cēsēt, quòd est quodā salis gustu.

καρδίον δὲ τῷ γύσσι] Idè de sapore Plinius affirmat: esse verò croco odoratius. At cōtrà Garcias neque nardi saporem agnoscit, neque tam validum odorem atque in spica reperitur, sed longè suauiorè: quin neque vti reliqua odorata ipsum caput ferite testatur.

Ἰσπύλευκον δὲ ἐκείνῃ] Legitur in Aldino exempl. ἐκείνῃ, quam quidem lectionem Serapio, Ruelius & Syluius secuti videntur. At ipsa contextus series ἐκείνῃ potiùs legendum esse satis indicat.

Cum enim in cæteris omnibus nardū præferat Autor, attamè in ciendis vrinis iuandòque stomacho Malabathrum illi præstare statim subiungit. Porrò Galenus & qui eū secuti sunt omnes, citra comparationem nardo viribus simillimum esse dixerunt.

CAP. XII. ἔχθ δὲ γάλακτος] Addunt hic nonnulli codices, ὡσπερ ἰνὸδ, pro quo restituendum esset ex Theophr. lib. 9. de hist. plant. cap. 5. ὡσπερ ἄγρο. Ait enim hoc ipso loco, vt cinnamomū ita & cassiam, aut certè plantas è quibus illa decerpuntur, θάμνοις ἢ ἢ μεγάλοις, ἀπὸ ἡλίανθου ἄγρο, πικρὰ καὶ δὲ καὶ ξυλλώδεις, hoc est, fruticas esse non ita grandes, sed viticis magnitudine, attamen ramosos lignososque. At Galenus parum sibi constans, modò fruticum, modò arborum genere comprehendit. Nòs quantum ex historia recentiorum colligere possumus arbusta potiùs esse credimus oleæ, lauri aut arbuti magnitudine, folijs verò citræ mali, aut etiam piperis, quemadmodum in vulgatis habetur exemplaribus: non item origani, vti habetur apud Plinium, aut iridis, velut in Aldino Dioscor. exemplari. Legitur enim, non ὡς πείρου, sed ὡσπερ ἰνὸδ, errore facili. Et certè quidem licet huic Aldinæ lectioni præter Serapionem duo etiam Diosc. manuscripti codices astipulentur: attamen illa prior huic loco ita congruere visa est, vt nihil immutandū duxerim, maximè cum & ipsa piperis folia mali citræ seu Assyriæ folijs ab omnibus ferè historia plantarum Autoribus assimilentur.

παρὰ πείρου] Contrà Plinius, lib. 12. cap. 19. tenui cute veriùs quàm cortice.

Ἰσπύ] Hanc cassiæ speciem seu potiùs pro bonitatis ratione differètiā ab incolis itidem appellatione barbàra Ἰσπύ vocari Gal. asserit, lib. 3. de comp. medic. ἔχθ πείρου: quanquam pro eo ibidem habent codices nonnulli Ἰσπύρον. libro verò de ther. ad Pis. ait Ἰσπύρον nominari. Sed mēdum vtrobique subesse mihi facitè fit verisimile: quoniam lib. de antid. i. cap. 13. quò loco ex professo de cassiæ generibus agere videtur, eandem illam vocat γίλι, nomine disyllabo & πῶσα χαμμάτω. Arrianus in peripl. maris Erythræi γίλιρον nominat, Aëtius ὄζιλον, Plinius balsamoden. Porrò & alia sunt cassiæ differentiariū barbàra nomina tum apud Gal. tū & apud Plinij, ab his quæ à Diosc. memorantur omnino discrepantia, de quibus liberum esto suum cuique iudicium.

CAP. XIII. πφείζον ἐν τῷ οἴνωδε] Dixit itidem Gal. lib. de ther. ad Pis. πφείζον πφείζον πφείζον πφείζον. Sed colorem hunc Cinnamomi pauld apertius exprimit idem lib. 1. de Antid. quò loco ait: τῷ χροῖ ἢ τῷ οἴνωδε, ὡς ἔπρε μίξτε τὸ πφείζον χροῖ τῷ φαιδ καλουδύρω μετὰ βεραχῆος πφείζον καλουδύρω, hoc est, colorem talem habere qualem si quis fusco uocato colori lactis colorem admiscat, atque cerulei quem uocant aliquantulum addat. Quare, tanquam & veritati ipsi & huic Galeni sententiæ magis consentaneā, vulgata lectio retinenda videtur: non item illa, quam potiorem autumat Marcellus Virgilius, πφείζον ἐν τῷ οἴνωδε: quasi Diosc. Mosylicum Cinnamomum simpliciter & ex natura sua nigrum statuisset: vino verò dilutum cinereum reddi voluerit.

πφείζον ἢ καρδαμώμω] Rutæ odorij cum cardamomo nihil quicquam cognationis aut affi-

nitatis esse videtur. Quamobrem non immeritò tum Vetus Interpres, tum & ipse Marcellus Virgilius, *αὐτὴ τῆ καρδαμομῶ*, dempta penultima syllaba *καρδαμῶ*, hoc est, nasturtio, legerunt. Ita verò & alibi *καρδαμομῶ αὐτὴ τῆ καρδαμῶ* perperam interdum legi satis testatur etiam locus ille Gal. qui est lib. x. de compos. medic. *ἡ τῆς*, inter cōpositiones ab Andromacho conscriptas ad Ischiadicos. Ibi enim dubioprocul cardamomū pro cardamo, hoc est, nasturtio, legi nemo dubitauerit, qui certè quidem nasturtij vires diligenter & ad amussim explorauerit. Porro seu rutæ seu cardami odorem Cinnamomo tribuas, à Galeni sententia longè latèque discefferis, qui lib. de Antid. i. ait esse *ἡ δὲ δασυαν, ἀρρήτην ἕνα δασυαν ἕξ ἄπαρ τὰ ἄλλα*, hoc est, odoratissimum, ineffabili quadam præ cæteris omnibus odoris suavitate præditum: itémque lib. de Theriaca ad Pis. *σπίδρα δασυαν, πῶς τῆ ὁδὸν καὶ λίσσον τῆ καὶ ἡδίστον*, hoc est, valde odoratum, odorèque simul ex præstantissimo ex incunctissimo præditum. Quin & pugnancia locutus videbitur Diosc. qui antea itidem ipse *σπίδρα δασυαν* esse dixerit: quanquā apud Diosc. vti & apud Theophr. *ἡ δασυαν* nō perpetuò suauē odorem, sed & interdū eximīū ac potètem, quantumuis graue, qualis est rutæ, denotet. Quare vocabulū *παραλίπυσα* non abs re hoc loco mihi suspectum videtur: quanuis & ipse Gal. lib. de ther. idem Cinnamomi genus *δασυανασυανον παραλίπυσα* asseruit.

ὡς τὰ δασυανασυανον χαλωδαν] Fortè *χαλωδαν*, *αὐτὴ τῆ χαλωδαν*, quod lanuginosum significat. Vult enim, nisi fallor, quod præstantissimum est Cinnamomum inter frangendum puluerari, seu in puluerem faciliè resolui: aut potius, quemadmodum intellexisse videtur Autor lib. de simpl. medic. ad Paternianum, puluisculum ex se remittere. Et ea quidem lectio, vt Serapioni & Marc. Virgilio placuit, ita & huic loco satis aptè quadrare mihi videtur.

καὶ μεγαλύτερον ἔχον ρίζαν] De quarto hoc genere Galenus contrarium asserit. Cùm enim dicat Diosc. *μεγάλιον ἔχον ρίζαν*, ille contra lib. de ther. ad Pis. *μικρὰν ἔχον τὴν ρίζαν*, nisi fortè *μικρὰν*, *αὐτὴ τῆ μακρὰν* mendosè legitur. Sed obseruabis & eodem loco apud Gal. discriminis nō parum, cùm Cinnamomi genera omnia à Diosc. cōmemorata persequitur.

ἀπολέγου δὲ τὸ λευκόν] Marcellus quò Diosc. à contradictione vindicet, alio planèque contrario significato verbum *ἀπολέγου* vsurpauit, *αὐτὴ τῆ ἀπικλέγου*, *πυρρῆς, παραμυρρῆς*: qua quidem significatione interdum accipi minimè diffiteor. Sed seruata etiamnum *τὸ ἀπολέγου* vulgata significatione, planè nulla (quod ipsius pace dixerim) deprehenditur hoc loco contradictio. Quandoquidem antea prætulit Autor in Molylici genere quod læue est: in hoc verò quinto genere, quod scabrum visitur præpollere asserit. Nimirum (quod quidem sani iudicij nemo absurdum iudicauerit) in diuersis cinnamomi generibus læuorem & scabritiem modò laudati, modò improbari voluit. Nihilò verò magis & huic nostræ sententiæ Plinij, Autoris alioqui grauissimi, autoritas repugnare videtur.

καὶ ἔστι διουρητικόν] Quia redundabant hæc verba, minimè vertenda putavi. Redundare verò frustra que hic repeti satis patet, ex antedictis:

vbi & illud habetur, *παῖ κιννάμομον διώαμιν ἔχον οὐρητικῶν*. Sic & ea quæ ad capitis calcem adduntur in Aid. codicibus, tanquam eò perperam translata, meritò prætermittenda duxi. Quauis enim ea totidem penè verbis apud Serapionem leguntur, attamen Crateuæ potius aut alterius cuiuspiam Scriptoris esse dixerim, quàm ipsius Diosc. Siquidem vix aliud ea significant, quàm quæ paulò antè habentur in ipso Diosc. contextu, dum pseudocinnamomi mentionem faceret: etsi non inficior præter ipsas voces vtcunq; immutatas nōnulla præterea adici, ad maiorem certiorève distinctionē *τὸ ψευδοκιννάμομον* à legitimo cinnamo seu cinnamomo.

CAP. XIII. *οἶον βότρυς*] Varia quæ huic loco, meo quidè iudicio, accommodari potest interpretatio effecit haud dubiè, vt hætenus de Amomo vix quisquam recentiorum certi quicquam prodiderit. Alij enim Ribes speciem quandam, alij rosam Hierichuntis dictam, nonnulli geranij speciem moschum redolentem, alij denique syluestris piperis genus esse voluerunt. Equidem in re tam dubia & ancipiti non ausus Plinij Autoris grauissimi autoritati quicquam derogare, ita conuerti, vt tamen hoc loco *βότρυς*, qui propriè racemus est, & Latinorum vnam, pro ipsa vite accipiam, quemadmodum etiam vsurpauit Virg. 2. Georg. *Et turpes auibus prædam fert uua racemos*: quasi voluerit Dioscorides, quemadmodum vitis sarmento suo, ita & Amomum suis virgultis ligneis in seipsum conuolui: aut etiam, Amomum vitis instar ligno seu arbori cui adnascitur sese circumplicare atque (vt ne à Plinij dictione discedam) conuolueret. Quod si quem sententiæ nostræ fautorem nactus fuisset, maluissem ipse aliter conuertere, vt dicerem Amomum pufillū esse fruticem, veluti botrym lignosum, in seipsum conuolutum: atque ita de botry herba seu frutice intelligi vellem. Sed seruatis reliquis posset etiamnum *βότρυς* in proprio significato pro ipso botro seu racemo vsurpari, quasi magnitudine fruticè huic racemo adæquare Autori in animo fuisset. Varias ac planè dissimiles hæc versiones omnes ita proponere mihi visum est, quò facilius vnusquisque quam cæteris præferendam esse iudicauerit, ad arbitrium deligat.

ἑλιγανίζον τῆ ὀσμῆς] Paris. codex *παραλίπυσα*. Serapio, vti ferè solet in ancipiti lectione, vtriusque nempe tum rutæ tum & origani mentionem facit: vt odore quidem rutæ, sapore verò origani Amomum esse velit. Nos cum cæteris Interpretibus vetusti codicis lectionem *ἑλιγανίζον* retinere maluimus.

ὁμοιον βοτρυδίου] Fortè *ὁμοιον* ex Aëtio, vt ad illud, *ἀπέρματις*, referatur. Nimirū innuere vult, semen amomi (qui ipse fructus est) acinis esse simile. Alioqui *βοτρυδίου* non pro acino, sed *αὐτὴ τῆ βότρυς*, hoc est, pro racemulo ipso, accipiendum hoc loco foret.

CAP. XVI. *χοῖτος*] Hic *χοῖτος* simpliciter & κατ' ἔοχλῶ vocat Diosc. quam Hipp. libris de morb. mul. modò *ἡ δασυαν*, modò *δασυαν*, aliàs *δασυαν* cognominat. Gal. in vobum Hipp. Lexico, *ἀροματικῶν χοῖτος* interpretatur: alibi vocat & ipse *μορρακῶν*. Latini rarò iuncum simpliciter & sine adiectione nominat: frequentius autè

cum epitheto, nempe odoratum, veluti Plinius & Scribonius Largus. Celsus verò rotundū appellat: nimirum ad distinctionem Cyperi, qui & ipsi Celso iuncus quadratus, Plinio triangularis, dicitur. Porro lib. etiam 4. πῆς ροίνου mentionem facit Diosc. sed tūm de palustri vulgarique iunco atque adeò multūm dissimili loquitur, qui quidem rarò simplici ροίνου nomine designatur: alius enim ὁλόρροινος dicitur, pro quo perperam interdum apud Gal. legitur ὁλίγροινος, alius ἐξὺρροινος, alius denique ροίνος λεία nuncupatur. At ροίνος dempto ο, lentiscum interdum, aliàs etiam scillæ speciem quandam significat: quamvis tūm ad maiorem distinctionem, ροίνος, παρῶντων scribi quidam volunt.

οἱ δὲ πυρίτω] Plinio lib. 21. cap. 18. non quidem Babylonius iuncus, sed qui in Nabateæ nascitur, Teuchitis cognominatur. Eidem iuncus hic odoratus vinosæ mordacitatis esse traditur, quum tamen Dioscorides linguam mordere cum multo feruore simpliciter scripserit. Quod verò de odore rosæ referunt tum Dioscorides tum etiã Plinius, id pernegat Garcias ab Orta. Nam tritum quidem fatetur iucundum odorem spirare, at nō rosæ: obiterque annotat, Dioscoridem in describendis aromatis ita plerunque incertis comparationibus vti solitum.

διώματι δὲ ἔχει] Aldinus codex addit hoc loco ὁπαλακτικῶν, ἀσπομοικλῶν. Sed hoc posterius frustra repetitur: illud alterū fortè mendosum est, ἀπὸ πῆ μαλακτικῶν. Sic enim videtur legisse Serapio. Sed malim tamen hoc ipsum μαλακτικῶν ante vocem Στυπτικῶν legere, quemadmodum & ille ipse videtur legisse.

CAP. XVII. κάλλιτος ὁ κίρρος] Aëtius, πύρρος, haud ita magno discrimine: at Plinio lib. 12. cap. 22. melior qui niger est: quanuis sunt qui eum locum Plinij aliter legant.

ῥοίνου ἀραχίδιον τῶν σπυρίτω] Innuit Autor araneosam esse calami fistulam, hoc est, plenā materiæ cuiusdam seu potius medullæ, quæ telæ araneorum sit similis. Aranei genus id florem ait vocari Plinius, lib. 12. cap. 22. Inest, inquit, fistulæ araneum, quod vocant florem. Garcias ab Orta, non contemnendus huius ætatis Medicus, calami huiusce cum aliquantula interdum radicis parte fragmenta sæpius obseruasse & vsurpasse videtur: quantum ex eius historia licet colligere. At tamen negat is vlla ex parte araneorum telis esse simile, quod intra fistulam spongiosum & flavescente colore conspicitur. Porro hunc Indicum seu aromaticum calamum Hipp. & Galenus ipse interdum, μυρεψικῶν. i. vnguetarium, appellat, Plutarchus Arabicum, Corn. Celsus Alexandrinum. Plinius non aromaticum, sed odoratum conuertit, quanuis ἀρωματικῶν vox manifestò quiddam aliud innuere videtur.

ὅτι τῆ δίσμασι πῶς γλιζος] Plinio, loco citato, melior quò breuior ἔσσει ἁρσσιος, lentis que in frangendo: sed legi malim in mandendo, maximè cum iam eodem loco paulò antè meliorem scripserit, qui minùs est fragilis, & qui assulosè potius quàm raphani modo frangitur, atque adeò hoc idem deinde frustra repetisse videatur.

CAP. XVIII. τὸ μὲν δένδρον ἔσσει μέγιστος λεία καύου.] Arboris huius magnitudinē & formam alij aliter exprimere conati sunt, vt in tanta varietate certi

vix quicquā pronuntiare possimus. Ac Pausanias quidem in Bœoticis nasci prodidit in Arabia magnitudine fruticis myrti, foliis sampfuchi herbæ. Solinus in Polyhist. similes vitibus stirpes esse tradidit. At Plinius lib. 12. cap. 25. balsamū arbusculam viti quàm myrto similiorem esse voluit: huic folium esse rutæ proximum, proceritatem intra bina cubita subsistere, &c. Theophrastus verò 9. de plant. c. 6. magnæ Punicæ malo similem esse dixit, folio rutæ proximo, fructu terebinthi. Monardis itidē Hippalæsis huius ætatis Medicus lib. de simpl. med. ex Occidentali India delatis, arborem esse asserit malo Punica maiorem, sed folio vriticæ. Strabo lib. 16. Geograph. autor est, cytiso & terebintho persimilem esse. Iustinus historicus lib. 36. pinæ arboribus formam similem habere, nisi quòd sit humilis magis & in vinearum morem excolatur. Porro Dioscorides hoc loco magnitudinē lycio seu pyzanthæ similem esse tradit. Nam ἀπὸ τῆς λυκίου, λυκίου legendum videtur, itemque ἀπὸ τῆς πυζανθῆς, πυζανθῆς. Est autē Lycium vnum & idem cum spina buxæ, quemadmodum vel ipse testatur Diosc. cap. de Lycio. Sed λυκίου vocabulum perperam ex dictionum affinitate in hunc Diosc. contextum irrepsisse nemo non videt.

σδηροῖς ὄνυξι.] Sic Theophrastus, ferreis vnguib. scalpi seu incidi solitam hanc arborem, testatur. Plinius contrā incidi vitro, lapide, ossive cultellis. Ferro enim, inquit ille, lædi vitia odit. Emoritur protinus, eadem amputari super naeana patientis. Incidentis manus libratur artificij temperamento, nequid ultra corticem uolet. Hæc tenus Plinius: cuius exemplo Solinus, Lignum, ait, caudicis attritatum ferro sine mora moritur: ea propter aut vitro aut cultellis ossive, sed in solo corticis artificij plaga vulneratur. Sic etiam Cornel. Tacitus memoriæ prodidit, si ferri vim adhibeas, pauere hanc arborem, ideoque venas fragmine lapidis aut testa aperiri. Porro ista cum Diosc. ac Theophrasti verbis facile conciliabuntur, si dixerimus, id vnum omnes voluisse, in vulneranda balsami arbuscula cauendum vnicè, ne quid ultra corticem violetur, adeoque à cultellorum ferreorū acie abstinendum. At ferreis vnguib., hoc est, instrumentorum ferreorum eo genere, quod ad vnguis humani figuram conuexum sit, quidni corticem inuolato intactòve caudicis ligno scalpere liceat, haud secus atque vitro, testa, fragmine lapidis, ossive cultellis? Eiusmodi verò ferreorum vnguium mentionem etiam facit Columella lib. 12. cap. 18. quibus vindemiatores vnguium vice ad colligendas vuas vti voluit, vt ne manibus vuas distringerent, sicque non minima fructus portio disperfis acinis in terram dilaberetur.

ρεῖ δὲ ὄλιγον, ὡς καὶ ἔχασον] Plin. lib. 12. cap. 25. Alexandro Magno res ibi gerente toto die aestivo unam ancham impleri iustum erat. Omni verò fecunditate è maiore horto congios senos, è minore singulos, cum duplo rependebatur argento. Sed ex hoc Diosc. loco Plinij verba ita restituit doctissimus Budæus lib. 5. de asse. Anni verò fecunditate è maiore horto congios senos singulis annis, cum & duplo, &c. ὁ δὲ πῶς, λείος.] Vox διδύμης, quæ in vulgatis habetur codicibus, significationem nullam habet, quæ loco huic rectè accommodari possit. Quare iudicauimus restituendum, διδύμης, hoc est, dilui fa-

cius, quemadmodū cōuertit Ruellius: aut etiam qui facile penetret seu permeet, veluti Marcellus. Nam vtrunque haud dubiè balsami liquori aptè conuenire potest: siue inquam dilui facilem eum dicas, siue ob eximiam qua, teste Galeno, lib. 6. de simpl. præditus est, partium tenuitatem, facile penetrabilem. Et si verò dictionis huius apud Græcos Auctores exemplum, quod sciam, nullum sese offert, tamen eiusdem formæ verba nomen esse, meo iudicio, potest, qualia sunt & illa αἰπὺς, ἀφειδὺς, ἐφειδὺς, καθεπὺς, παρειπὺς, συνειπὺς, ἀσυνειπὺς, ἀσυνειπὺς, κακοσύνειπὺς. Vt enim ista deducuntur à verbis ἀνίπυμι, ἀφίπυμι, ἐφίπυμι, καθίπυμι, παρειπυμι, συνίπυμι, ita etiam pari prorsus analogia διεπὺς & compositum διδιεπὺς, ἀπὸ τοῦ διεπυμι seu διπυμι, quod quidem interdum significat τὸ διύχθαι, id est, madefacere, diluere, perfundere: interdum etiam penetrare, transmittere, permeare. Pro eodem πηχέως διέιδρον aliàs legas apud Diosc. veluti lib. 3. cap. 55. itémque ἀφειδόν lib. 5. cap. de Morochtho. Cæterum qui meam hanc lectionem διδιεπὺς minimè probauerit, viderit is, quæso, vtrum aptius rectiusve legi possit διδιεπὺς, aut διδιεπὺς. Serapio certè quidem διδιεπὺς legisse videtur.

κηρωτῶν κηρωτῶν ἢ κηρωτῶν] Ita conuertere visum est: cerato myrtino, aut cyprino valde liquido. Nil enim aliud verba Dioscoridis Græca sonare videbatur. Vnum immutauimus, λῖαι, ἀπὸ τοῦ λῆαι: nam illud & aptius & accommodatius huic loco visum est. Alij κηρωτῶν, Plinij exēplo ceratam cōuertērūt: quauis κηρωτῶν nil est aliud, quàm κηρωτῶν, quod cerotum vel ceratū dicimus. Sed quorū (quæso) mentio ceræ è myrto aut cypro arbore paratæ, aut etiã ceræ Cypriæ, quemadmodum videtur intellexisse Ruellius, Plinio hac in parte nimium addictus? Equidem nunquam de cera ex myrto aut cypro paratæ, neque item vsquam alibi quàm apud Plinium de cera Cypria quicquam legere memini. Quin neque Cyprius ceræ laudem vllam habet. Solas Creticam, Ponticam, Corsicam, Chiam, Tyrhenicam, tum apud Gal. tum & apud Diosc. Plinium & alios, quibus locis ceræ mentionem ex professo faciunt, celebrari sat scio. His accedit, quòd adiectiuum κηρωτῶν non videtur deductum ἀπὸ τοῦ κηρωτῶν, quod Cypriū insulam significet, sed potiùs ἀπὸ τοῦ κηρωτῶν, quo arbor, ligustrum Plinio dicta, significatur: tum enim vsitata solent esse illa, κηρωτῶν, Κυρωτῶν, Κυρωτῶν, &c. Neque verò negauerim, non hic modò, sed & aliàs sepe numero κηρωτῶν à Plinio ceram Latinè reddi, cum ceratum potiùs vertere debuerit. Sic lib. 27. cap. 7. de ablinthio: *realiter*, inquit ille, *ilibus imponitur cum Cypria cera*: vbi Diosc. habet, *καταπίπτει δὲ καὶ πρὸς ἰσχυροδρία συνεκλασθέντων κηρωτῶν κηρωτῶν*. Item lib. 22. cap. 17. de helxines fucco: *imponitur*, ait ille, *est podagræ cum caprino seuo atque Cypria*: quo loco habetur apud Diosc. *ὁφθαλμοῦ καὶ χροῦντος καὶ πρὸς ἰσχυροδρία συνεκλασθέντων κηρωτῶν καὶ πρὸς ἰσχυροδρία συνεκλασθέντων κηρωτῶν καὶ πρὸς ἰσχυροδρία συνεκλασθέντων κηρωτῶν*. Locis verò iis omnibus ceratum cyprinum seu ligustrinum reddi debuisset palàm est. Nam & huius etiam præter Diosc. Galenus aliquoties mentionem facit: vti lib. de paratu facilibus ad Sionem, siquidem is Galeni liber est: itémque lib. 3. de comp. medic. xj. πρὸς. Postò vt ex olei rosacei & ceræ certa quadam proportione paratur ceratum rosaceum, ita &

ex cera & oleis myrtino, ligustrino, chamæmelino, cydoniorum, cœnanthino, cerata olim parabantur, quæ præci cognominauere myrtina, cyprina, chamæmelina, melina, cœnanthina, & sic de reliquis. Cæterum priusquam hæc ego diligentius perpendissem, sola fretus coniectura legebam, κηρὸν κηρωτῶν, ἢ κηρωτῶν ἢ κηρωτῶν. Et hanc meam coniecturam non aliud mouerat, quàm quòd de Balsami adulteriis agens Plinius, ceræ ac resinæ mentionem facit: quæ quidem hoc loco à Diosc. omnino prætermittuntur.

CAP. XIX. *ἡμῶν ἢ ἡμῶν*] Plinius lib. 12. cap. 24. aspalathi nomine spinam candidam describit, magnitudine arboris modicæ, flore rosæ: & non quidè lignum, vti Diosc. sed radicem vnguetis expeti scribit. Idem à Diosc. discrepat, dum subdit: probationem eius in colore rufo vel ligneo, tactu spisso & odore castorei. Cùm tamen ipse deinde lib. 24. cap. 13. optimam Aspalathum asserat rubentem, & in purpuram vergentem detracto cortice, nascique tradat pluribus locis, sed non vbique odoratam. Dissentit & à Diosc. Auicennas, dum Aspalathum describit, arborem crassam, quæ spinas grandes habeat.

CAP. XX. *τὸ κηρωτῶν*] Hic addit Oribasius, *χλωρὸν, ὀρεινόν*. Sed Galenus, itémq; Paulus, cedrini musci nusquam meminerunt: illius verò loco πικρῶν, hoc est, eius qui in piccis arboribus reperitur. Cæterum αἰπὺς τοῦ λευκίνου, Serapio κηρωτῶν videtur legisse.

CAP. XXI. *ὀρεινόν*] Aldinus codex, *ἐπιδρόν*: pro quo fortè legendum *ὀρεινόν*, hoc est, *πικρῶν*, compactum, ἀπὸ τοῦ σίβειν: aut potiùs ex Oribasio, *ὀρεινόν*. Nam neque Serapio neque Paulus punctorum macularumve mentionem vllam fecerunt. Attamen in optimo Agallocho cinereas discurrentes venas recentiores nonnulli agnoscere videntur.

CAP. XXIII. *βρωμῶν ἐν τῇ γύσσει*] Paulus Aegineta, qui hæc eadè exscripsisse videtur, pro eo quod habetur apud Diosc. *βρωμῶν ἐν τῇ γύσσει*, habet, *ἀωδὸν*, hoc est, odoratum: quale quidem esse Cancamum iam satis ex hoc ipso Diosc. contextu cuius licebat colligere, dum ad suffimenta vsurpari commemorat. Neque verò quicquã impedit, quominùs quod odoratum est, sapore viroso simul & semel percipiatur.

CAP. XXV. *ἀλιπὺς*] Par. codex *ἀλειπὺς*. Ald. habet *ἀλειπὺς*, alij *ἀλειπὺς*. situm minimè redolentem, ex Plinio (nescio quàm rectè) vertit nonnulli. Equid è ex vetusto codice legi *ἀλειπὺς*, hoc est, minimè pinguis. Nam cum *ἀλειπὺς* & *ὀλομῆλις* idem propè significant, alterutrum hoc loco temerè additum fuisset. Non ignoro equidem crocum pinguisimum Plinio laudari: sed tùm pingue, ni fallor, accipitur pro læto & crasso, αἰπὺς τοῦ ἄλφιου, quæ quidem vox etiam apud Aëtium Terr. 1. ferm. 2. post *ὀλομῆλις* statim occurrit.

τῆς πρὸς Λυκίας Κορυκίης] Ruellius: secundus locus datur Corycio è tractu Lyciæ contermino: quasi legerit, *ὁ ἐκ τοῦ πρὸς Λυκίας Κορυκίου*. Neque verò eiusce nominis & littus & oppidulum in Lycia esse negauerim ex sententia Strab. Geogr. lib. 14. Attamen mihi *τῆς πρὸς Λυκίας* supplenti *χορῆς*, aliter vertere visum est, quasi (quod est vero similius) voluerit Autor, secundum à Corycio priùs commemorato locū obtinere qui è tractu

Lyciæ contermino deuchitur. Illius autem præstantissimi Croci Corycij meminit & Strabo, eodem lib. dum supra Corycum promontoriū Corycium antrum esse scribit, *ἐν ᾧ ἢ ἀρίστη κρίκος φύει, ἢν quo præstantissimus Crocus nascitur.* Sic enim eo loco contra quàm cæteri *κρίκων* effert scæminino genere. Plinius itidem de croco lib. 21. cap. 6. scribit in hæc verba: *Prima nobilitas Ciliæ, ἔνθ' ἰβὶ ἐν Corycō monte: dein Lycio, monte Olympo, max Centuripino Sicilia, &c.*

ἐπεὶ ὁ δὲ Αἰγῶν, &c.] Ista, si quid rectè iudico, legenda hunc in modum: *ἐπεὶ ὁ δὲ Αἰγῶν τῆς Αἰολίας, ὁ δὲ Κυρηναϊκὸς καὶ ὁ δὲ Κεϊθερίας τῆς Κῆ' πλὴν Σικελίας, ἀδουθεὶς Κῆ' διώματι, &c.* Aut etiam, si mauis, ut pro vocabulo vocabulum aliud restituatur, *ὁ δὲ Κεϊθερίας περὶ τῶν ἰβήνων κατὰ πλὴν Σικελίας*: quasi voluerit Dioscorides, Cēturipinum crocum inter reliqua Sicilica, Sicula seu Sicania primum locū obtinere, quanuis alioqui æquè ac Cyrenaicum viribus ignauum esse fateatur. At Io. Lonicerus legit, *ὁ δὲ Κεϊθερίας μετὰ πάντων ἰβήνων κατὰ πλὴν Σικελίας, &c.* Quòd ad prius illud Αἰολίας spectat, cum apud Cosmographos nihil quicquam occurreret de Aegis AËtoliæ oppido, nisi fortè apud Stephanum: apud Plinium verò cap. 30. lib. 5. mentio fieret oppidi, itémque apud Strabonē lib. 13. promontorij eiusce nominis, in AËolide siti, nō temerè *αὐτῆ τῆς Αἰτωλίας, Αἰολίας* vel *Αἰολίδος* reponendum iudicavi: & certè quidem vitium id facili librariorum errore irrepere potuit.

ὁ δὲ Κυρηναϊκὸς] Huc spectant illa Theophrasti lib. hist. 6. cap. 6. *Ἐοσμώτα δὲ τὰ ἐν Κυρῶν. διὸ καὶ τὸ μῦρον ἠδιστον, καὶ ἰβήνων δὲ καὶ ἰβήνων αἰθῶν ἀκράθει μάκιστα καὶ ἰβήνων αἰθῶν. Ἐσπερόντως δὲ ἢ τὸ κρίκου. πῶς τὸν γὰρ εἶπε δοκεῖ ἀδουμάθειν.* Ita enim hunc locū restituo ex Athenæo, apud quem is citatur lib. xv. *Præstantissimus odor Cyrenaicus, scilicet rosifis: quã obrem etiam quod ex ijs illic paratur unguentum, est perquam suave. Sed ἔστιν τὸν ἰβήνων, τὸν reliquorum florum odor ibidem eximius ac diuinus, præter quàm croci, diuersa eius à reliquis natura. Constat enim cæteris plurimū bonitatis adere. Sed & hoc ipsum Plinius alia ratione vituperat, lib. 21. cap. 6. Croco, inquit, Cyrenaico utitur, quod omni croco nigrius est, ἔστιν αὐτῆ τῆς ἰβήνων βλάστησις.*

οἱ δὲ τῆς ἰβήνων πλὴν ἰβήνων βλάστησις] In quem vsu olim mortaria croco inficerentur, non satis conicere possum. Atque iccirco isthæc, ex sententia Ruellij de nat. stirp. lib. 2. cap. 11. itémque Cornarij in Dioscoridis expositionibus, malui de thynis lignis intelligi, ex qua quidem materia tanquam incorrupta memoratas veterum templorum contignationes, aliâque pretiosiora opera refert Theophrastus lib. hist. 5. cap. 5. Ea verò ligna ornatus gratia croceo colore infici solita mihi fit verisimile: quemadmodum & hodie variis coloribus inficiendorum etiam multò viliorum lignorum varia passim visuntur artificia. Porro tritum crocum replendis theatris olim vsurpatum cum legerem apud Plinium, lib. 21. cap. 6. itémque apud Spartianum, Hadrianum in honorem Traiani balsama & crocum per gradus theatri, fluere iussisse, non semel addubitaui utrū hoc loco *αὐτῆ τῆς ἰβήνων*, restituendum esset *ἕαν*: sed neque tum sensus vllus satis constare mihi visus est.

CAP. XXVI. *ὑπόπικρον*] *ὑπόπικρον* habetur in

vulgatis exemplaribus. At *ὑπόπικρον* legi, quemadmodum tum Interpretes omnes, tum Serapio & Oribasius etiam legisse mihi videntur. Esse verò subamarum crocomagma, quibus constat aromata per se satis indicant. Porro cum paulò antè probari nigrū disertè monuerit Dioscorides, vix fit verisimile *ὑπόπικρον*, hoc est, subfuluū iam ab eodem ipso prædicari.

CAP. XXVII. *ὑπόπικρον*] *ὑπόπικρον* legisse videtur Oribasius: & rectius. Nec enim est verisimile prætermisum à Diosc. non leuem amarorem, qui & ab Autoribus omnibus alijs huic radici rectè tribuitur, & vel ipso iudice gustu facile à quouis deprehenditur.

ὅτι ἰβήνων ἢ ἀρών, &c.] Aldinus codex habet *κρεῖνων*, fortè *αὐτῆ τῆς κινάρων*: nam & hoc modo cinare potius quàm lilia feri videntur. Siquidem excisis ab ipsa radice gemmantibus oculis seu stolonibus propagantur: lilia verò radicibus ipsis feruntur. Cæterum Plinius *καλαμών* legisse videtur. Sic enim scribit lib. 19. cap. 5. *Sypernaceum inule semen, quoniam oculis ex radice excisis, ut arundo, feritur.* Nisi fortè eo loco arum, potius quàm arundo, legendum est.

ἐνίκμοις πόπις] Vulg. exempl. *ἐνίκμοις*, at illud rectius. Ac Serapio certè quidem humidis quoque locis helenium nasci scribit ex Dioscoride. Præterea verò locis non omnino aridis aut siticulosis reperiri, sed contra loca vliginosa amare omnibus compertum est.

ἄελκυθίσα ἐν γλυκίαι] Non ignoto dulce apud Plinium plerunque accipi pro passo, aut vino alioqui dulci. Attamen hoc loco dulce non tantum pro passo accipi velim, sed pro quouis liquido dulci: quemadmodum etiam intellexit Plinius, lib. 19. cap. 5. quo loco de hac ipsa helenij radice sermonem faciens: *Per se, inquit ille, stomacho inimicissima: eadem dulcibus mistis saluberrima. Pluribus modis austeritate victa gratiam inuenit. Namque ἔστιν ἰν pollinem tunditur arida, liquidoque dulci temperatur, &c.*

CAP. XXVIII. *μακρόπικρα*] Anguillara Crateuæ contextum citans, *αὐτῆ τῆς μακρόπικρα, μακρόπικρα* legit, itémque *αὐτῆ τῆς παχὺ τῆς ἐξ, πλάτυν τῆς ἐξ.* Denique quod de radicis cortice scribitur hic à Diosc. apud Crateuam planè desiderati non obscure asferit. Porro (quod obiter dictum velim) ab hoc AËgyptio seu Babylonio Helenio λόγῃ alia esse videtur, quæ Apuleio inula Campana dicitur. Is enim cap. 95. non aliud quàm Diosc. panaces Chironium describere videtur.

CAP. XXX. *μαλακικόν τῆς σαρκὸς*] Carnem emollit, corporis cutem lenit: nam *σάρξ* Grecis etiam interdū pro eo accipitur, quod nos Gallicè *charnure* dicimus, hoc est, pro ipsa cute extima, quam quidem constat olei affrictu maximè leniri & emolliri. Porro ex veterum exemplarium fide legendum potius existimaui, *τῆς σαρκὸς*, quàm cum vulgatis codicibus, *σαρκὸς*, ne quod paulò post sequitur *ἀκρίλιον*, quòdque idem planè significat, frustra repeti videretur. Hoc adde quòd & Serapio ipse ita legisse visus est. Plinius lib. 23. cap. 4. *omni oleo* (inquit) *mollitur corpus, misceat ἔστιν robur accipit.*

CAP. XXXII. *σπρανίσκων ἀλίσκων*] Vox hæc posterior hic manifestò redundat. Neque verò significationem habet, quæ loco huic vllò modo

quadrare possit. Idcirco equidem facili librarij errore vocem eam itrepisse opinor, qui quidem postremas $\alpha\beta$, $\epsilon\phi\alpha\iota\sigma\kappa\omega\nu$, syllabas per imprudentiam repetierit. Porro $\alpha\iota\pi\acute{\alpha}$ δ' $\mu\epsilon\lambda\iota\lambda\acute{\alpha}\tau\omega\nu$, aptius meo iudicio legas, $\mu\epsilon\lambda\iota\lambda\alpha\delta\iota\omega\nu$. Cæterum lauandi simul & candefaciendi olei longè simplicioremodum videre licet apud Gal. lib. 2. de simpl. med. facultatibus.

CAP. XXXIII. $\Sigma\iota\kappa\omega\acute{\nu}\iota\omega\nu$ $\kappa\alpha\lambda\acute{\alpha}\mu\beta\acute{\rho}\nu\omega\nu$] Olei Sicyonij tum simplicis tum etiam compositi confectioes alijs non parum inter se discrepantes, videre licet apud Paulum, lib. 7. cap. 20. Aëtium, Tetrab. lib. 1. Myresum, lib. 16. cap. 24. & Actuarij, meth. med. lib. 6. quæ quidè omnes $\sigma\iota\kappa\omega\acute{\nu}\iota\omega\nu$, hoc est, cucumeris sylvæstris, succum aut certè radices in se recipiunt: atque inde nomen quoq; duxisse videtur oleum sicyonium, quemadmodum non obscure innuit Paulus, lib. 3. cap. 77. At Dioscorides hoc ipso loco, ab oliuifera Sicyone Achaïæ seu Peloponnesi vrbe denominatum potius existimat: neque etiam cucumeris ægrestis succi radicùmve mentionem vllam facit: ac fortassis hoc $\sigma\iota\kappa\omega\acute{\nu}\iota\omega\nu$ per ω , illud $\sigma\iota\kappa\omega\acute{\nu}\iota\omega\nu$ scribi debet.

CAP. XXXVI. $\kappa\alpha\tau\grave{\alpha}$ $\Pi\acute{\alpha}\lambda\mu\upsilon\rho\alpha$] Nisi mendum hoc loco vobis, ita vt $\alpha\iota\pi\acute{\alpha}$ $\tau\acute{\epsilon}$ $\kappa\tau'$ $\rho\acute{\alpha}\lambda\mu\upsilon\rho\alpha$, legi oporteat $\kappa\tau'$ τ' $\acute{\alpha}\lambda\mu\upsilon\rho\alpha$, veluti Plinius ipse legisse videtur, lib. 15. cap. 7. Palmyræ nomine certum est significasse Dioscoridem, urbem Syriæ eiuscè nominis, aut certè regionem ipsam Palmyrenam Ptolemæo lib. 5. Geog. cap. 15. dictâ, cuius Palmyra metropolis fuit, quæ quidem à restauratore Adriano Imperatore Adrianopolis deinde dicta est. Turpiter autè Amatus Lusitanus palmyras hic accipi putat, pro arboribus ipsis, quas linguæ Græcæ ignoratone palmyras fortè dictas existimavit, quasi pumilas palmas. At equidem ex Plinij sententiâ lib. 23. cap. 4. $\acute{\alpha}\lambda\alpha\mu\acute{\iota}\mu\epsilon\lambda\iota$ non ex alijs arboribus quàm ex oleis ipsis Palmyrenis manare, itaque dictû, quasi $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\alpha\varsigma$ $\mu\acute{\epsilon}\lambda\iota$, crediderim. Neque verò reclamât huic nostræ sententiæ Dioscorides. Nam dum manare dicit $\acute{\epsilon}\kappa$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\varsigma$ $\sigma\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\chi\epsilon\iota\varsigma$, id vnum meo iudicio voluit, nō è quouis oleæ caudice, sed è quibusdam tantummodo, puta vetustioribus, id liquoris seu resinæ genus sponte promanare. Id ipsum sermonis continuitas per se satis indicat: nec enim verisimile fuerit, ab oleis ad palmas aliæve arborum genera carumve liquores tã subito & quasi ex abrupto, sola nominis affinitate transitorû fuisse. Huc adde quod non tantum in Palmyrena regione, sed & locis in quibusdam Narbonensis Gallia: id genus mellei liquoris oleas non quidem sponte, sed caudice vulnerato fundere tam certum est, quàm quod certissimum. Porro videlicet, vtrum fortè rectius hic legi possit, $\acute{\epsilon}\kappa$ τ' $\sigma\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\chi\epsilon\iota\varsigma$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\omega\nu$, quàm $\acute{\epsilon}\kappa$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\varsigma$ $\sigma\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\chi\epsilon\iota\varsigma$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\omega\nu$.

$\acute{\epsilon}\kappa$ τ' $\lambda\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\varsigma$ $\sigma\eta\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$] Et si ferè $\theta\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}\delta\iota\omega\nu$ cuiusvis arboris virentem ramum tenerioremve succulentum, imò germen ipsum significet: tamen peculiariter apud Atticos pro germine oleagino accipi consuevit: quo quidem olim coronabantur victores, quique dies festos celebrabant. Et hoc quidem loco $\theta\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}$ vocem ita quoque accipiendam puto. Nam & eiuscèmodi olei è germimbus oleaginis, quale hic describitur, mentionem facit Gal. 6. de simpl. med. fac. quanquã non vi-

detur è germinibus solis oleum id fieri voluisse sed tantum in oleo conficiendo addi solita olearum germina. Sunt autem hæc ipsissima Gal. verba, cap. de oleo: $\kappa\alpha\iota$ $\mu\acute{\upsilon}$ $\delta\eta$ $\epsilon\zeta$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota$ $\kappa\tau'$ $\tau\acute{\omega}$ $\sigma\iota\theta\iota\alpha\sigma\iota\alpha\iota$ $\acute{\epsilon}\pi\iota\mu\acute{\epsilon}\lambda\lambda\eta\sigma\iota\sigma\iota$ $\theta\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}\delta\iota\omega\nu$, $\kappa\alpha\iota$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota$ $\sigma\eta\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$ $\acute{\epsilon}\mu\phi\alpha\iota\upsilon\mu\acute{\iota}\nu$ $\tau\acute{\omega}$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\omega\nu$ $\acute{\alpha}\pi\epsilon\rho\lambda\acute{\alpha}\tau\omega\nu$. h. e. Quicquid quicunque in præparando oleo ramos oleaginos miscuit, et ipsi omphacino simile oleum efficiunt. Rursum Meth. lib. 11. $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota$ $\kappa\alpha\iota$ $\tau\acute{\omega}$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\omega\nu$ $\epsilon\zeta$ $\sigma\phi\alpha\iota\sigma\kappa\omega\acute{\nu}\iota\omega\nu$ $\acute{\epsilon}\sigma\tau\iota$ $\pi\epsilon$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota\omega\nu$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota\omega\nu$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota\omega\nu$, $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota$ $\pi\epsilon$ $\acute{\alpha}\lambda\lambda\alpha$ $\sigma\iota\theta\iota\alpha\sigma\iota\alpha\iota$ $\mu\acute{\upsilon}\mu\epsilon\tau\iota$ $\theta\alpha\lambda\lambda\acute{\alpha}\delta\iota\omega\nu$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\alpha\varsigma$, id est, Siciliæ oleum astringens, quale est quod Hispani nominantur, et quicunque alia è germimbus parant oleaginos. Quin & Cōstātinus Cæsar, aut quisquis est alius Peloponnesi autor, lib. 9. $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota$ docet ex Damogerote oleum Hispano simile conficere, sub finem præparationis admiscet $\mu\acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha}$ $\phi\upsilon\lambda\lambda\omega\nu$ $\tau\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\alpha\varsigma$ $\acute{\alpha}\pi\alpha\lambda\lambda\acute{\omega}\nu$ $\sigma\iota\gamma\chi\acute{\alpha}\sigma\tau\epsilon\nu\tau\omega\nu$, ita (inquit ille) $\theta\eta\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$ $\acute{\iota}\nu\alpha$ $\kappa\alpha\iota$ $\pi\iota\kappa\acute{\rho}\acute{\omicron}\nu\tau\alpha$ $\acute{\alpha}\pi'$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota\omega\nu$ $\lambda\acute{\alpha}\beta\eta$: succum in quâ foliorû olea teneriorum confusorum, quò ab ijs acrimoniam quandam $\sigma\tau\alpha\mu\alpha\tau\omega\sigma\iota\mu\acute{\alpha}$ $\acute{\alpha}\sigma\kappa\iota\sigma\alpha\tau$. Et eo quidem loco, quod hic Dioscoridi $\pi\acute{\iota}$ $\lambda\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\varsigma$ $\sigma\eta\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$ dicitur, ille significantius atque $\sigma\eta\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$, $\chi\lambda\acute{\alpha}\nu$ $\phi\acute{\iota}\lambda\lambda\omega\nu$ $\tau\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\alpha\varsigma$ $\acute{\alpha}\pi\alpha\lambda\lambda\acute{\omega}\nu$, appellat.

CAP. XXXVII. $\delta\iota\alpha$ $\tau\acute{\omega}$ $\delta\alpha\psi\iota\lambda\acute{\alpha}\delta\iota\omega$ $\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$] Legitur in vulgatis, $\delta\alpha\psi\iota\lambda\acute{\alpha}\delta\iota\omega$. Hoc verò existimo voluisse Dioscoridem, Aegyptios, quòd ricino abundarent, non quòd ipso indigerent, aut potius, quia oleum copiosum ad varios vsus desiderarent, citra maius artificium hoc ex ricino trito solitos torcularibus exprimere. Abundare verò ricinorum arboribus, atque adeò apud ipsos præcipuè oleum cicinum seu è ricini semine, parari solitû, cum ex varijs Galeni locis facile est colligere, tum vel maximè ex Plinij verbis quæ habentur lib. xv. cap. 7. de cicino oleo: *At in Aegypto, inquit ille, ubi abundat, sine igne et aqua sale aspersum exprimitur, ab his sædum, lucernis utile, &c.*

CAP. XXXIX. $\pi\iota\kappa\acute{\rho}\acute{\omicron}\nu$ $\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$ d.] Paris. & Ald. $\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$ sed eharacteres hos planè depravatos equidem non sine ratione sic ex v. codice restituendos existimaui $\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$ δ' $\pi\iota\kappa\acute{\rho}\acute{\omicron}\nu$, $\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$ $\tau\acute{\omega}\varsigma$ $\acute{\alpha}\nu\theta\epsilon\iota\omega\nu$, velut expressit Actuarij Interpres: nec malè. Dum enim paulo post expressi olei amygdalini quantitatem definit Dioscorides, amygdalarum simul & semel quæ ad præparandû ipsum oleum recipiuntur quantitatem repetere fit verisimile. Tum verò: $\delta\iota\alpha\delta\iota\delta\omega\sigma\iota$ $\delta\epsilon$ (inquit ille) $\kappa\omega\tau\acute{\iota}\lambda\lambda\omega$ $\acute{\alpha}$ $\tau\acute{\omega}$ $\pi\eta\tau\alpha\chi\acute{\iota}\omega\nu$ $\nu\iota\kappa\omega\nu$.

CAP. XL. $\beta\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\iota\omega\nu$ $\sigma\iota\theta\iota\alpha\sigma\iota\alpha\iota$] Hoc oleum non existimandum è quercuum glandibus, sed ex his quæ $\beta\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\iota\omega\nu$ $\mu\upsilon\mu\epsilon\tau\iota\kappa\alpha\iota$, seu $\mu\upsilon\mu\epsilon\tau\iota\alpha\lambda\alpha\iota\omega\nu$ Græcis dicuntur, confici solitum, vti disertè monet Paul. lib. 8. cap. de oleorum præparatione.

CAP. XLVII. $\acute{\upsilon}\delta\alpha\pi$ $\theta\epsilon\iota\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$] Vulg. cod. $\psi\upsilon\gamma\chi\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$. At ex Actuarij libro 6. meth. med. legi $\theta\epsilon\iota\mu\acute{\iota}\theta\iota\omega\nu$, sicuti etiã legerunt ex v. quodam codice Ruellius & Goupylus: itèmq; in extremo cap. pro eo quod in vulgatis codicibus habebatur, $\mu\acute{\upsilon}\mu\epsilon\tau\iota\alpha\lambda\alpha\iota\omega\nu$, $\mu\upsilon\mu\epsilon\tau\iota\omega$ $\gamma\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$, hoc est, humores ex alto euocans, aut, vt Plinij verbis lib. 20. cap. 22. vtar, vitia ex alto extrahens. Est porro verbum $\mu\upsilon\mu\epsilon\tau\iota\omega$ $\gamma\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$ à Methodicis quidem profectû, sed à Dogmaticis quoque Medicis haud rarò vsurpatû, quoties eà designare voluerunt, quæ humores ex alto euocant transferuntve, atque adeo incatum corporis statum immutant. Id enim est, $\pi\acute{\iota}$ $\acute{\epsilon}\kappa$ $\beta\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\iota\omega\nu$ $\acute{\epsilon}\lambda\alpha\iota\omega\nu$ $\kappa\alpha\iota$ $\mu\acute{\upsilon}\mu\epsilon\tau\iota\omega$ $\gamma\chi\epsilon\lambda\acute{\epsilon}\iota\omega\nu$, quibus verbis totam

metasyncriticorum medicamentorum vim capite de thapsia declarat Dioscorides, lib. 4. cap. 257. Quia verò illa sint, vide tū aliās apud Gal. tum etiam cap. 1. lib. 3. de comp. med. καὶ ἄλλοις: quo loco monet in inueteratis affectibus vbi remedia reliqua minimè profuerint, ad metasyncriticam curandi rationem Medicos solitos esse confugere. Esse verò præter medicamenta, & alia remediorum varia genera, per quæ non tantum ἀνάληψις seu recorporatio, sed etiam μετασύστασις ipsa rectè fiat, apertè docet Paulus, lib. 3. cap. 72.

CAP. XLVIII. τὰ φύλλα καθίτη εἰς ἥλιον, ἐν ἑλαίῳ ἀποθρέχει] hoc est, si exposita Soli folia oleo maceres. Equidem vulgatam lectionem ita secutus sum: at verò Plinius ac Interpretes omnes legisse videntur, καθίτη εἰς ἑλαίον ἐν ἥλιῳ ἀποθρέχει. Sic enim Plin. lib. 15. cap. 7. de myrteo verba faciens: *Alij deiecta ea in oleum prius sole maturant: quo loco haud dubie macerant legendum, non maturant, nimirum vt respondeat ea vox τῆς ἀποθρέχει.* Diosc. Plinium secuti sunt quorquot occurrerunt Interpretes, quasi voluerit Diosc. deiecta in oleum folia sub sole prius aliquantisper macerari, quàm decoquantur: aut etiam (quod quidem Ruellius voluisse mihi videtur) myrti foliorum in oleo ad solem maceratione sola myrtinum oleum à nonnullis confici. Vtra verò potior sit lectio, vnusquisque viderit.

Ἐπί τοι δὲ πρὸς σφύρα] Ita vnguentum myrtinum describit Plinius lib. 13. cap. 1. Et ἐν μισθισσῆσι quidem hodie est ob id creditum, ἔσθ' ἰδ' ἐν μισθισσῆσι esse, quod constat oleo myrteo, calamo, cupresso, cypro, lentisco, mallogranātis cortice. Scilicet hic calamum adicit & αἰπὶ τῷ κυπρίῳ καὶ χεῖρου, καὶ σφύρα καὶ ῥῖνον legisse videtur.

ἀπουλωτικῆς] Supple, δυνάμει, aut lege ἀπουλωτικῆς, vt subintelligatur, φαρμάκω. Nam quod nonnulli, dum ἀπουλωτικῆς legunt, subaudiendum censent ἐμπάσσοις, minus rectè iudicant: quippe cum myrtinum oleum non ad emplastra modò, sed etiam vngueta, illitus, aliàve id genus medicamentorū genera cicatricem obducentia transferri possit.

ἄρθρα κρηλασμένα] Ex hoc loco colligo, apud Plinium de hoc eodem oleo agētem, cap. 4. lib. 23. pro, ἄρθρα κρηλασμένα, legendum esse, ἄρθρα κρηλασμένα.

CAP. XLIX. τὸ δισκώλαιον χροῖν, &c.] quæ manibus prius expresso è tritis bacis succo conchis excipitur. Cum animaduertērem deprauatum ita hoc loco Diosc. contextum, vt necessarid quidpiam desideraretur, aut certè immutatū esset, vixque alium è Diosc. mente sensum elicere possem, sic interpretari visum est. Non ignoro equidem δισκώλαιον interdum accipi, pro disungere, separare, secernere. Quòd si quis hīc ea significatione vsurpandum putet, intelligat oportet, manibus diuidi ac separari supernatantē humori pinguitudinem è lauri bacis expressam. At certè manus ad id opus minimè aptas esse, nemo non videt. Aptius fortasse Palladius lib. 2. de rust. tit. 20. quo loco de hoc ipso laurino oleo sermonem facit, vbi diu ferbuerint bæcæ, olei quod ex se dimiserint supernatantis vndam penis leuiter cogentibus in vasa transfundi voluit.

CAP. L. ψυχρὸν δὲ καὶ σφύρα] ψυχρὸν refrigerare ver-

terunt hoc loco Interpretes: cum tamē manifestò calfaciat oleum terebinthinum, nedum refrigeret. Nos iuxta alterum τὸ ψυχρὸν significatū, siccare vertimus: quandoquidem & fructus terebinthi è quo illud exprimitur euidenter exicare proditum est à Gal. 8. simpl. cap. de terebintho. Quòd si quis ἐμυρτίνας vitandæ gratiæ ψυχρὸν maluerit, non equidem repugnauero.

CAP. LIII. ἀρίθμῳ χιλιά] Forte χιλιά legendum, lapsu notæ facili, nimirum vt ad rosas ipsas referatur, non item ad earum folia. Neque enim suffecerit vnguento rosæ parando mille rosarum folia in olei libris xx & quince macerasse.

ἀμάσσοις] Interpretes nonnulli ἀμάσσοις legisse videntur. Ego verò vulgatam secutus lectio è verti, permutates: ac certè quidem de vasis ipsa intelligendum puto, quæ Diosc. vt eò facilius à sæcibus omnibus expurgaretur oleum, per dies octo permutari voluerit. Et reuera dum vas in dies permutatur, & quæ subsederint sæces in priore vase relinquuntur, oleum ipsum transfusum purius ac sincerius tandem euadere nemini dubium est. Sic circa capitis huius initium: ὅπου δ' (inquit ille) τὸ πρὸς τὸν ἄλλοτον τὸ ἀποθρέχειν αἰπὸν εἶναι, &c.

καὶ ἄλλας] Plinius videtur ἢ ἄλλας legisse. Salis enim florem aut anchusam desiderat, lib. 13. cap. 1. quo quidem capite quibus anchusa adiecta est, sal non addi testatur. Caterum Veteres in vnguentorum, quibus partim ad luxum, partim ad medicinam utebantur, compositione ac mixtura, succum, qui quidem olei vario genere constabat, primum inspissabant, quò ad vnguenti corpus & crassitudinem redigerent, sicque partim facilius ingrediētium vis retineretur & quasi coërceretur, partim etiā illa non tantum perfundi, sed & illini apta essent. Hæc spissamēta, Græcis σύμματα dicta, ferè constabant xylobaisamo, iunco & calamo odoratis, ac cæteris id genus. Mox & illis adiciebant quæ odorem ipsum auerent, aut certè illi suauitatem conciliarent, & hæc ἠδύσματα nominabant: in quibus ferè numerantur amomum, nardus, myrrha, carobalsamum, costus, &c. Interdum & ad colorem gratiā crocus, anchusa, cinnabaris, addebantur. Sed & ipsam resinam coctam εἰς χροματισμὸν ἢ μύρον, vti & ad crassamentū eorundem, Dioscorides vnicè laudat: quanquam hanc Plinius zocæ ac gummi adici potius ad continendum odorem in corpore testatur. Caterum sal ad conseruationem vnguentorū, ac eorum potissimum quæ vetustate meliora essent, solitus addi videtur, ne fortè illa corrumperentur, aut alioqui rancescerent.

CAP. LV. ὄπθεις πῖπρον ἐκ καλαίου] In vulg. exempl. πῖπρον per u legitur: arundinis recrementa vertit Cornarius: at nos πῖπρον per i legendum potius existimamus, quo modo & Interpretes plerique legisse videntur. πῖπρος autem Diosc. aliis verò πῖψ, πῖπρος, nonnunquā stoream, tegetem siue mattam, seu ex vimine, seu ex scirpo aut arundine, seu denique ex alia quauis materia concinnetur, interdum etiam cratem significat.

CAP. LVI. ἐκ τῶν τῶν κρηλασμένων, &c.] Contra Nicolaus Myrepsus, sect. 16. foris adhibitum oleum cænanthinum vētrem mollire asserit. Ve-

nam equidem Interpretis vitio illud ascribendum puto. Nam & alioqui Aëtius de hoc ipso oleo verba faciens, Tetaib. I. ser. I. *ἡ αὐτὴ δρᾶ* (inquit ille) *τῆς μάλιστ' ἐστὶν ῥοδίω ὅτις τῷ πλω κοιλίαν μαλάσσειν.* Antè verò pro eo quod habet Diosc. *μύρααι*, apud eundem Aëtium *ἐλάσαι μύρααι θύσαι*, legitur.

CAP. LVII. *ἐλαίου λιπρας ἢ ἕξαις ἢ* legit Aëtius, apud quem alioqui telini seu olei seu vnguenti cōfectio totidem ferè verbis describitur. At Nicolai Myrepsi Interpretis olei sextarius quatuor recipit, calamique planè nullam mentionem facit. Plinij verò descriptio, vt alibi, ita & hīc multum euariat.

CAP. LIX. *τὸ δὲ ἥδη ἀποβεβεχμένον*] Prima quidem facie de ocimo, quòd in oleo maceratū esset, hoc intelligendum foret: at tum sermonis ipsius continuitas, tum etiam præscripta rosacei conficiendi ratio de oleo ipso in quo maceratū infusumve fuerit ocimum, hoc intelligi debere per se satis admonent: ita vt hoc loco per *τὸ ἥδη ἀποβεβεχμένον* aliud nihil velit Diosc. quàm *τὸ ἥδη ἔσποθὲν ἐλαίου.*

CAP. LXI. *δύλης δέδροχον*] Ego non *δέδροχον*, sed *δέροχον* legendum existimo. Nam si quidpiam vel semel duntaxat maceretur, tūm *δέδροχον* rectè dicitur: quippe quòd *τῶ ἀβρόχου* seu *αβρόχου* opponatur. At secundò maceratum rectius, opinor, *δέδροχον* dixeris. Sic & *πειδροχον* interdum, quasi *περὶ βεβεχμένον*, non malè vsurpatur à Diosc. vti cap. de cyprino vnguento.

CAP. LXII. *ἀπὸ μύρα*] Si vocem *μύρα*, aut etiā *μύρα*, vt in altero vetusto codice legitur, retineas, fatearis oportet omnino prætermittam fuisse Cardamomi dosim: ascripta verò pondera, ad oleum ipsum aromatibus imbutum esse referenda. Aut certè (quòd mihi vero similis videtur) *ἀπὸ τῆς λιπρας γ' ἕξαις* legi oportere *λιπραν γ' ἕξαις*. Facilis verò potuit esse librariorum eiusmodi lapsus, cum fortassis in manuscriptis exemplaribus solæ ponderum notæ ascriptæ fuerint. Sin minùs, *ἀπὸ τῆς μύρα*, ex necessitate legendum sit, vti Ruellio & Marcello legi placuit. Atque tūm hæc erit verborum series: *ἀπὸ τῆς καρδαμώμου κακωμένου*, &c. At mihi prior illa lectio magis arrisit, quoniam *ἀπὸ χέου* liquidis aptius, quale est oleum, quàm pulueribus solidisve aliis accommodatur.

τὸ ἔσποθὲν ἄρωμα] *ἄρωμα* hīc nonnulli de aromatibus priore loco recensitis interpretari videntur: quo in numero sunt Ruellius & Marcus Virgilius, atque ad eò coguntur, pro eo quòd posterius habetur *ἄρωμα πωσίδρου*, legere *ἄρωμα πωσίδρου*, vel *ἀρωμα πωσίδρου*. Sunt & qui illud ipsum *ἄρωμα* de solo cardamomo, non item de illis aliis exponendum putent. Cornarius de liliorum foliis intelligi voluit: cuius quidè ego sum sententiæ. Verum quòd omnis tollatur dubitationi locus, non quidem *ἔσποθὲν ἄρωμα*, sed potiùs *ἔσποθὲν μάγμα* hīc legendum puto, ita vt id duntaxat quòd expressis liliis quasi recrementum superest, hoc loco significetur. Posterius autem hoc *ἄρωμα πωσίδρου*, de oleo aromatis illis omnibus imbuto (cuius idèd largior quoq; copia ab Autore initio præscripta fuit) accipi velim: tūmq; hoc loco, excepta illa vnica voce, nihil amplius quòd videā immutari necesse fuerit. Paulus lib. & de re med. Sufini olei vtriusque tum simplicis,

tum etiam compositi conficiendi rationem docet. Compositi vero huius præparationem paulò aliter, at multò certè clarius apertiusve, recensere videtur, quàm hoc loco fecerit Dioscorides: Quare si cui fuerit in animo Græcorum solum vnguentum, *αὐθιγόν*, si Gal. credimus, Hipp. dictū, conficere, id equidem ex Pauli mente componendum suaserim. Qui quidem loco citato Sufinum dictum putat, quia fortasse Sufis inuētum sit. At nihilominus probabiliis quoque Loniceri coniectura videtur, qui Sufinum ab Hebræo *Sufan* quòd liliū significat, dictū existimauit. Hoc idem vnguentum Gal. in Exeg. vocū Hipp. etiā *κρινόμερον* & *μυρδύσον*, ab ipso verò Hipp. *Διγύσιον μύρον λευκόν* scribit appellari: vt quod erat simplicius, adeòque olei nomine dignius, *Διγύσιον ἐλαίου λευκόν.*

καρδαμώμου] Legendum fortasse *κινναμώμου*: & certè quidem Paulus cardamomum initio macerasse contentus, sub finem cardamomum nullum adiicit, sed cinnamomum, aut eius loco arnabo, aut cassiæ duplū, aut carpesium. Quin neque myrrham is potremò adiicit.

κινναμώμου τὸ ἴσον] Subaudiendum, *μύρα*, aut etiam *ἐμβάλλουσι*: quam vocem nonnulli codices pro sequentibus *κόψας ἐμβαλε* reponunt. Deinceps verò statim legendum videtur, *ἔσποθὲν κόψας καὶ σίτας ἐμβαλε* &c.

CAP. LXIII. *τῶ πείτη τῶ ἐλαίου μίξας*] Dioscorides noluit hoc loco, veluti Marcello & Lacunæ visum est, aspalathum aqua macerari, quæ tertia sit pars ad oleum præscriptū, sed aspalathum ipsum aqua sufficiens maceratū tertiæ olei parti immisceri. Totum verò oleum nequaquam assumit, certa tantum portione contentus, quoniam reliquum fortassis vel ad parandum aliàs narcissinum vnguentum, vel ad aliquid aliud vnguentum, in quo eadem spissamenta desiderarentur, conficiendum reponi vellet. Obiter autem id annotasse non fuerit inutile, quòd Aëtius & Nicolaus Myrepsi non in liliaceo tantum, sed & in hoc ipso oleo obseruandum admonet: nimirum vt ne conueniens florum dosis tota simul & semel, sed partibus, & paulatim oleo iniiciatur, sic vt florum parte quæ iam abundè macerata fuerit exempta, alia atque alia subinde iniiciatur, dum florum quantum sat est oleo exactè permixtum fuerit. Sin minùs flores vniuersi quantumuis exiccati simul & semel iniecti, facile putrescentes oleo satorem accenserent.

CAP. LXIII. *ἀπὸ τῆς ἐλάου*] Ald. *ἀπὸ τῆς*: sed fortè legere satius fuerit *ἀπὸ τῆς ἐλάου*, quòd est colo trahere, seu cribro succernere: & hac ipsa quidem voce iam antehac aliquoties Dioscorides vsus est.

ἢ μύρας γ'] Legendum γ' simpliciter: quemadmodum etiam quotquot occurrerunt Interpretes legisse videntur.

ἔνιοι δὲ τὸ ἴσον ἐς κύπρινον] Ald. & v. codex *τὸ ἴσον κύπρινον*, &c. subaudita fortassis præpositione *κατὰ*, vt voluit Lonicerus. Sed nos cum Marcello legimus, *τῶ εἰς τὸ κύπρινον ἄρωμα πωσίδρου ἐλάου*. Alioqui verò vix vllum sensum elicias.

βουτύρον καὶ ὄνυχον] Butyrum dictum fuisse videtur vnguentum, quòd olei loco butyrum reciperet, in cæteris verò omnibus huic compositioni ad amissim responderet. Sic & Styracini,

quod myrrhæ loco styracem. At de onychino non leuis est dubitatio. Siquidem plerique hoc vnguentum ab onyche, quod tegumentū sit Indici cuiusdam conchylij, βλάσταν Βυζαντίων, seu Βυζαντίος recentioribus Græcis dictum, denominatum putant. Cornarius verò vir doctissimus ab onyche, quod fuit bdellij præstantissimi epitheton, nomen accepisse ratus est. Vtriusque porro tum bdellij, tum & vnguis odorati certum est ad vteri affectus vires esse minimè contemnendas. At si ab onyche conchylij Indici tegumento dictum fuit eiusmodi vnguentum, croci loco qui in hac compositione recipitur, vngue illum odoratum: sin à bdellio onyche dicto, bdellium myrrhæ loco indi solitum fit mihi verisimile. Vtra verò sententiâ potior sit, vnusquisque iudicet.

CAP. LXV. ἐλαίου λίπρας ὄ.] Cyprini vnguentū apud Paulū, tū & apud Aetiū duplex habetur cōpositio: sed vtraque ab hac ipsa non parū discrepat, & aromatum numero & præparandi modo. Attamen cum in vtrasque illas Cyprini descriptiones recipiatur helenium, & olei libras 1 x cum quincunce ad coquendas aromatum libras xvii non sufficere compertum sit, pro eo quod est in vulgatis exemplaribus: ἐλαίου λίπρας ὄ. &c. ἐλενίς λίπρας ὄ. οὐγγίαις ἑ. πὸ ἐλένιον καὶ πλω αἰσασί λαθον, &c. cum Cornario legendum arbitramur. Aliis quoque eiusdem viri doctissimi in hoc ipsum caput animaduersionibus faciè lubentèrque subscribimus. Cæterum apud Plinium lib. 13. cap. 1. pro helenio, abrotanum legitur.

CAP. LXVI. πῆς Ἀραβίας ἤρνιόωδρον] Vel est legendum γαργώωδρον, vt inferius: αἰμαροκίνον δὲ ἐν Κυζίκῳ κάρυσον γίνεται. Vel figuratè dictum oportuit ἤρνιόωδρον, αἰπὶ πῶ, σκινυαζόωδρον, ducta scilicet metaphora ab iis quæ sponte gignuntur. Cæterum vt Irinum, quod in Perga & Elide conficiebatur, commendat hoc loco Dioscor. ita & Plinius Corinthiacum ac Cyzicenum.

CAP. LXVII. Περιαντικίω] Contrà astringere Gleucinum & refrigerare eadem ratione, qua & cœnanthinum, reperitur apud Plinium, quo loco & aliorum oleorum vires recenset: sed errore manifesto. Melinum enim, non Gleucinum, eo loco legi debuit, vt rectè annotauit doctiss. Cornarius. Quin neque Gleucini simplicioris genera alia à Galeno lib. 15. ἤρν 7. tradita, neque illud ipsum compositum, quod ibidem à Gal. deinde etiam à Paulo lib. 7. cap. 18. Aetiō, Tetrab. 3. ser. 4. cap. 44. Actuario, Meth. med. 6. cap. 10. & Myrepsō, sect. 16. cap. 42. copiosè describitur, multò minùs quod à Columella lib. 12. cap. 51. commemoratur, vilo pacto refrigerare constat satis ex aromatibus, è quibus illa componuntur.

CAP. LXVIII. Αμαροκίνον δὲ ἐν] Sampsuchū ex Diosc. libro 3. cum amaraco vnū & idem est, at nomine tantum discrepāt: quippe quod Sampsuchum Aegyptij, Syri, ac plerique Græci nominabant, Cyziceni ac Siculi amaracum appellare consueuerant. Sic & apud Theophrastum ac Plinium, nec non & Iul. Pollucem, Sampsuchum & Amaracus eiusdem plantæ, nimirū maioranz nostræ, diuersa sunt nomina. At Galenus, Paulus & Aetiū de iisdem, tanquam diuersis plantis, diuersa fecere capita, iisdemque diuer-

fas vires assignauerunt. Nec tamen apud hos (quod voluere nonnulli) amaracus marum est: veluti patet abundè ex Galeno, qui quidem lib. de antid. 1. in parando amaracino ab vnguentariis sui temporis amaraci loco marum falso suppositum fuisse commemorat, quod amaracum odore longè superaret. Est verò potius parthenium, quod amaracum quodque quibusdam dici solitum proprio capite testatur Dioscorides, quodque alioqui silentio prætermisurum fuisse Galenum vix mihi fit verisimile. Iam si sampsuchum & amaracum pro eodem vsurpauit Diosc. qui fit (inquiet aliquis) vt is ipse seorsim ac diuersis capitibus de sampsuchino & amaracino egerit? Nimirum ob diuersam planèque discrepantem quam habent vnguenta hæc duo præparandi rationem, diuersa quoque nomina clarioris distinctionis gratia sortita sunt: et si vtrunque Plinius lib. 21. cap. 22. confudisse videatur. Ac de his quidem satis superque dictum sit. Cæterum pro eo quod in impressis cod. habetur in hoc capite, εἰς ἢ ἢ ἢ ἀγγείων χεῖρον, χεῖρον per ἢ, itémque pro δακτύλου, δακτυλῖς: ac denique sub finem capitū pro φραγῖς, ἀραγῖς optima ratione legendum censui.

CAP. LXIX. Τὸ δὲ μεγαλίον καλούμενον] Hoc idem vnguentum paucis immutatis describit Plinius, lib. 13. cap. 1. ac megalium etiam vocat, propter gloriam, vt scribit, ita appellatū, quasi καὶ πῶ μεγαλῖς. At Clemens Alexandrinus Pædag. lib. 2. itémque Sosibius apud Athenæum & Eustathius in Homerū μεγαλίον nominare maluerunt, ducto cognomine à Megalio quodam seu Megalio Siculo illius, vt aiunt, inuētore. Atheniensem nonnulli fuisse volūt, vt testatur Athenæus Deipn. lib. xv.

CAP. LXX. καλίωδρον δὲ ἠδύχρου] Hedychroi in pastillos efformati, quod inditur Theriac, compositionem ex Andromacho tradidit Galenus, tum primo de Antidotis, tum etiam lib. de Theriaca ad Pisonem. Eam inde repetere cūius in promptu fuerit. Ab eo porro magmate vnguentum hoc cognominis eiusdem non alia re fortasse discrepat, quàm quod in illo parando aromata ex vino subiguntur: in vnguento verò conficiendo, eadem oleo quopiam odorato excipiuntur. Huic etenim eandem esse cum amaracino misturam, solòque nomine differre, quod voluere nonnulli, mihi non fit verisimile. Nam vnde, quæso, odor huic quàm amaracino suauior, nisi ex aromatum aliorum permissione?

CAP. LXXI. καλίωδρον Μετοπίον] Totidem verbis Metopium vnguentū ab Aetiō 1. Tetrab. ferm. 1. describitur, itémque à Nicolao Myrepsō sect. 16. At Aegineta lib. 8. de re med. singulorū ingredientium pondera & mensuras adiicit. Dubium autem est, vtrum ad huius confectioem assumantur ipsæ amygdalæ amaræ, an verò oleū ex iis expressum. Hoc enim posteriori mihi magis verisimile videtur, ac Nicolai quoque Myrepsi Interpres hoc modo intelligendum existimauit. Quod si ita est, legendum hic, velut habetur apud Aetiū, δὲ ἐλαίον ἠμφρακίον καὶ ἀμυγδαλάων πικρῶν, &c. Cæterum non possum nō illis assentiri, qui hoc vnguentum illud ipsum esse asserunt, quod ab Hipp. tū lib. de morbis mulieribus, tū etiā sexcētis locis aliis ἰστώπῳ seu ἰστωπίον nomine

tantoperè celebratur: quippe quod in vteri affe-
ctibus ad induratas vulvæ cotyledonas emol-
liendas, & obstruatas aperendas, itém que ad se-
cundas pellédas plurimùm ab illo commendat-
tur. Hefychius in suo Lexico sic quoque habet:
μυρωπι, νετώπιον, μύρον στενώδιδρον, ἐκ πολλῶν μυρωπῶν.
ἢ ἢ, μυρωπιον. Erotianus, autē in vocibus Hipp.
μυρωπι (sic enim lego, non νύωπιον) exponit, τὸ ἐκ
καρπῶν περὶ τὸν ἔλαγον. Galenus in vocibus Hipp.
quod ē spinæ Aegyptiæ flore parabatur oleum
μυρωπιον dictū existimavit, idémq; Διγύπτιον μύρον
Hipp. dictum. Sed præter Hefychij auctoritatē, vi-
tes quas μετώπιον tribuit Diosc. ac eæ quas νετώπιον
suo itidē ascripsit Hipp. cū eodē planè spectare
videantur, μετώπιον seu μετώπιον Dioscoridis, ac
νετώπιον seu νετώπιον Hipp. vnum & idem fuisse un-
guentum euidētissimè testantur.

τὸ ξύλον ζ' ε' γ'.] Libro tertio nō ipsam arbo-
rem lignosamve plantā ē qua galbanū emanat,
sed galbanum ipsūm, hoc est, liquorē ferulæ cu-
iusdā in Syria nascentis, Metopiū nonnullis dici
refert Dioscorides. Hoc verò loco, lignū ipsūm ē
quo manat galbanū, ab Aegyptiis μετώπιον ap-
pellari admonet. Cæterū ξύλου nomine signi-
ficare videtur lignosum corticē, qui in ferulaceis
cernitur, ipsorū teneritudine processu tēporis in
lignū abeunte. Quavis & pro arbore hoc loco,
ut aliās plerunq; ξύλον vocabulū accipi potuit: nā
propter lignosam illū corticem, arborū etiā ge-
neri ascribitur ferula: ac propterea Clearchus in-
ter ænigmatia alia ferulam dixit esse, ξύλον ἢ ξύλον.

CAP. LXXII. ἐκ τῆ βαλαανίν] Apud Aëtium
ἐκ τῆ βαλαανίν, legitur, μύρον βαλαανίνου: itémque pro
μύρον, ζιγγίβερως: sed hoc posterius, errore libra-
riorum etiā alibi apud eundē Autorem frequen-
tissimo. Cū enim nota ζζ apud Medicos μύρον
ἰνῶ, hoc est myrrhā significet, illi zingiberis
notam esse arbitrati sunt, atque adeò quoties ea
occurrit, falsò ζιγγίβερως transcribere. Cæterū
annotat Paulus sua vocatum Mēdesium, quod in
Aegypto sit inventū, vbi Mendes colitur: Men-
des autem vrbs est Aegypti: cuius ciues Panem
effigie hirci colebant, qui quidē Aegyptiorum
lingua Mendes appellatur.

συνεπιμύρα] Vulgatam secutus lectionē verti
constrita seu composita. Perperam verò Interpre-
tes alij συνεπιμύρα legerunt, quasi simul decocta.
Nam in hoc unguento componendo, veluti no-
minatim innuit Paulus, aromata sicca citra co-
ctionē in oleo dies sexaginta mōuētur ac mace-
rantur, tandē que iis liquata resina permiscetur.

CAP. LXXIII. ἀποπλημιμένη] Quod vitetur
solacismus, legendū ἀποπλημιμένης, quemadmo-
dum etiā legitur apud Aëtium: refertur enim ad
prius illud; σμύρνης. Alioquī ἀποπλημιμένην legi o-
portebit, quo modo Oribasius etiā legisse vi-
detur, tūmq; ad λιπαρόν referri cōsentaneū fuerit.
Cæterū quo loco habetur, καὶ ἑαυτὴν ὄσων, &c.
apertius forte legas, καὶ ἑαυτὴν ὄσων, aut etiā, ὄσων.
Aëtius verò sic habet, ὄσων πλῆαν & πολλὰς ὄ-
σων, & καὶ ἑαυτὴν μύρον καλέιδρον, δοκιμος δὲ ἔστιν, &c.

CAP. LXXIII. σπῆς σπῆρας & σπῆρας] Le-
gendū opinor σπῆρας, ut superius cap. de amaraci-
no, & χρυσίου εἰς πρὶ σπῆρας καὶ σπῆρας, &c. σπῆραν
propt̄o vox vsitata est Dioscoridi, pro putredini-
bus (putrilagines quidam dicunt) seu putrescen-
tibus vteribus: quanquā Hippocrates in Epid.

eadem voce pustularum genus quoddam ex pu-
tre dine ortum significare videtur. Fateor equidē
σπῆραν nomine, supple δυνάμεων, medicamenta à
Dioscor. significari, quæ Plinius septia vocare
non dubitat. Celsus verò, quæ sic excedunt ne ero-
dant. Sed hoc loco satis cōstat medicamentorū
mentionē minimè fieri; at potius morborū seu
affectuū, ad quos Cinnamominū valere creditur.
Antea verò quo loco habetur, ἀσπομοί γοῦν θερμαί-
νυσα, lego, θερμαίνον. Nec enim ad resinam, sed ad
vnguentum ipsūm cinnamominū referri oportet.

CAP. LXXV. ἔστι δὲ χρυσὴ ἢ λευκὴ] Est hoc loco
generis Enallage. Siquidem fœminino genere ista
extulit Dioscorides, quanuis de nardino un-
guento dicantur, quod prius καρδίνον μύρον neu-
tro genere nominauerat. Referri verò debent ad
καρδόν, quæ vox vnum & idem significat. Etenim
καρδόν nomine, non tantūm herba tam antè de-
scripta, sed & unguentū ipsūm ex ea paratum de-
signatur, ut à recentioribus Græcis, ita & ab ipso
Dioscoride cap. de Malabathrino. Sic & Tibul-
lus: *Ita mūdū syrio mādē factus tempora nardo.* Itém-
que loco alio: *illius puro distillent tempora nardo.*
Horatius vtroq; genere vsurpauit. Nam Ode 12.
2. carm. *Dum liæet,* inquit, *Assyriæque nardo Potam-
us uncti.* Epodon verò v. *Nardo perunctum, quæ-
le non perfectius Meæ laborarunt manus.*

CAP. LXXVII. ὁμοιον τῆ &c.] Lego ὁμοίον, ni-
mirum δένδρον. Non enim lacrymam, sed arbore
ipsam lacrymæ feracem, Aegyptiacæ spinæ simi-
lem Dioscorides fecisse videtur. Verūm hanc ip-
sam myrrhæ arborem Plin. lib. 12. cap. 15. fufius
& apertius multò descripsisse reperitur.

καὶ ἢ Ἀμυνναία δὲ καλ.] Myrrhæ Aminææ memi-
nit etiā Crito apud Gal. lib. 5. κα. π. itémque
Aclepiades. Sed Minæam eandē, à loco in quo
optima nascitur, nominat Gal. lib. 1. de Antido-
tis. scil. à pago Minæorū, qui sunt Arabiæ popu-
li, non ab Aminææ Campaniæ regione Plinius
quoq; lib. 12. c. 16. Minæā myrrhā post Trioglydy-
ticā probat, cōtrā quam faciat hoc loco Diosc.

ἀπὸνα δὲ τὸ μύρον] Cū doctis. Cornario & Serapio-
ne citra negadi particulā lego, ἀπὸνα δὲ τὸ μύρον προσλη-
φέναι ἔλαγον εἰς τὴν ἀσπῆρασιν. Cū enim trochisci seu
pastilli ex arida eiusmodi myrrhæ expressi pro-
pter ariditatē nimīā citra oleū haudquaquā rectè
conformari possint, olei certè adiectione retūdi-
corū vim Dioscorides asserit, ita ut profus inua-
lidi fiant & inefficaces: ad ea certè quidē omnia,
ad quæ laudata myrrhæ conferte creditur.

CAP. LXXVIII. ρίζα πριμιδίν] ρίζης πριμιμ-
νης legendū duxi, maxime cū Serapio quoq; Dio-
scoridis Interpres ita legisse videatur. Neq; verò
sit mihi verisimile, voluisse Diosc. myrrhā Bœo-
ticā, radicis genus esse: sed lacrymā potius, quæ
incisa Bœoticæ cuiusdam arboris radice extillet.

CAP. LXXIX. ὁ ξανθός] Gal. lib. 1. de Ant. ω-
χρότατον, hoc est, pallidissimū laudat, haud ita ma-
gno discrimine, velut aliās annotauimus. Idem
iccireo lib. 7. de comp. med. & φρῆν, pallidum ceu
efficacissimum in Principum tantūm ac prædiui-
tum antidotis commendat propter caritatē &
raritatē: at qui magis fuscus est, ceu ineffica-
ciore, haud ita probat: quanquam & ætatis pro-
gressū aureum colorem sibi ascribere fatetur.

ὁ καταβαλίτης] Apud Oribasium (siquidem
Interpreti credimus) καταβαλίτης legitur, & rectè

quippe cum lectionem hanc & Plinius ipse probabilis videatur, lib. 12. cap. 25. quo loco: *Proxima*, inquit, *Iudæa Syria supra Phœniam Styrae gignit, circa Gabala et Marathunta, &c.* Est autem Gabaia Ptolemæo, lib. 5. cap. 15. & Straboni, lib. 16. Geogr. Syriæ urbs. Cæterum ab hac lectione non est alienum, quod in capitis huiusce sine subditur: in Syria styracinum unguentum parari solitum. Eorum verò coniectura minus est probabilis, qui *καλαμίτης* legendum potius existimant, quia Styrcis calamitæ apud Gal. 1. de Antid. fiat mentio, ita dicti, siue quod ceu cætera olim aromatica, ne fortè expiraret ac vires amitteret, intra calamos seu arūdines e Pamphylia deucheretur, sicut voluit Galenus, siue quia, teste Plinio, arbori quæ Styracem gignat, sit intus harundinis similitudo: quod minus placet.

CAP. LXXX. *εοικὸς οὐρα* Serapio suffumigati Bdellij odore hoc loco à Dioscoride affimilari existimavit odori unguis odorati itidè incensis, quem blattam Byzantiam nonnulli appellat. At pleriq; alij ungui humano simile quiddam in Bdellio desiderari putat, partim vocis *δμανιμα* decepti, partim ex eo persuasi, quod dixerit Plin. lib. 12. cap. 9. in Bdellio Bactriano nidorem esse siccū, multosq; candidos ungues. At prior illa sententia, ut Cornario viro doctiss. ita nobis quoq; probabilior visa est: maximè cū in Bdellio, quātumvis legitimo, nil ungui simile comperitur. Fortassis etiā ex ea unguis odorati similitudine Bdellium optimum *βδέλλη οὐρα* per appositionem dicitur in Damocratis compositionibus, quæ extant apud Gal. tum in lib. de antid. tum in comp. med. κα. π. π. ι.

παλαστῆδες Legit hoc loco Serapio, *αασαλαστῆδες*, hoc est, odorem *asphaltis referens*, quem quiddè lingua sua *darsisaban* nominat. Plin. verò lib. 12. cap. 9. *παλαστῆδες* legisse videtur, dū in *offas conuolutum* conuertit. *παλαστῆ* enim *massam* Græcis significat, & Gaza apud Theophrastum ubique *offam* interpretatus est. Vtrunque porò legisse videtur Ruellius & Orbasij Interpres, *παλαστῆδες*, inquam, & *αασαλαστῆδες*.

CAP. LXXXI. *δευπρωει δὲ ὁ Αραβίας* Orbasius legit, *αραβίας*: ac Plin. quoq; lib. 12. cap. 4. de Thuris verba faciens. *Græci* (inquit) *σταγνύα* et *ατομοντα* modo appellant: *minorè* *orobiam*. Atque ita etiā hoc loco legendū videtur, nimirū vocē deducta *δὲ πρὸ τοῦ ὀρόβου*. Sic verò vocatū fuisse Thus, sit verisimile, cuius frustra magnitudine vix orobi modū excederet. Ad eundè modū *αραβίαν ἑρέβινθον* nominat Gal. 6. simpl. med. cicercis genus eruo magnitudine simile. *Αραβίας* autè *ἀπὸ τοῦ Αραβίος* vel *Αραβικῆς*, nusquam, quod equidem sciam, reperitur.

θερμαίνεν. συφεν Sic fatetur etiam Gal. 7. simpl. Thus astrictionem habere pusillā, sed minimum manifestam astrictionem esse candido: corticē verò euidenter astringere proindeque etiā summè desiccare: quod ipsum Paulus totidè verbis repetit. Contrā idem Gal. 13. meth. Thus asserit puris tantum mouendi facultatē obtinere, utpote nulla vi astringendi præditum, magisque illud præstare quod pinguis est & albicans, sicuti quod flauum est, valentiùs siccare: mannae verò Thuris (quo nomine *καλιανθῶν ὑποσημαία*, hoc est, *thuris fragmenta apoclypsu elisa*, intelliguntur) astringentī vim aliquam esse, quoniam corticis thuris

paululum admittū sit. Soluetur hæc cōtradictio, si Thus purum ac per sese nullatenus astringere dixerimus: at cui corticis nonnihil admixtū est, id corticis ipsius ratione astringere. Vel dicamus potius, Thus esse duplex: vnum candidum, idemque purissimum ac pinguisimū, quod masculū à Dioscoride appellatur, quodque, Plinio teste, autumno colligatur: alterum rufum seu fuluum, quod priori minimè comparādum sit, & verè legatur, post incisum scilicet hyme præcedenti corticem. Illud nullam planè astrictionem obtinet: hoc verò aliquantulam sortitum est, quam quidem æquè ac colorem ab ipso cortice videtur contraxisse.

ὠφελὲς πικρὸς] Addit Serapio ex Diosc. Thus tristitiā depellere, & memoriā augere: atq; id ipsum Auicēna capite de Thure innuisse videtur.

εἰς ὠμὸν χίστρας] Crudam ollam dixit, pro noua & recente, *ἀπύρος*, quæ ignem experta non sit, quem admodū etiam Serapio interpretatus est. Sic metaphorice quoq; Ouidius ac Plinius Iunior *cruda vulnera* dixerunt, recentia seu recens inflata.

κατακαυμβρος] Vulg. exempl. habent, *κατακαυμβρος*. Serapio *κατακαυμβρος* legisse videtur citra negationem. Ego verò vulgatam lectionem retineo, expuncta tantummodo negatione: quam eo audaciùs prætermisi, quod in vetere quodā Diosc. codice non legeretur. Est porò rationi consentaneum, vltimum Thus quàm non vltimum longè faciliùs friari atque comminui: nimirum humore igni absumpto, qui quidem lentore ac visciditate sua, quominus thus ante vltionem in minutissimas partes comminueretur, in pedire potuit.

CAP. LXXXII. *ἢ ροικαίς*] De fluxu muliebri dictionem hanc interpretatur Serapio, quæ secuti videntur Ruellius atq; Marcellus Virgilius. Sed nos, cum generalior sit vox, non magis de vteri quàm de alui ipsius fluxionibus accipiendā censuimus: maximè cū esset compertum, thuris Corticem coeliacis ac dysentericis tum intus assumptum, tum etiā foris adhibitu egregie optulari, vel ipso teste Gal. lib. 7. de simpl. medic. facult. quo quiddè loco efficaciz nullam omnino fecit mentionem, qua ad muliebrem fluxū pollere creditur.

CAP. LXXXIII. *ὑπανδρῆς ἢ μάλλον*] Cōtrā nō remissiore, sed aliquanto magis intentam esse thuris Mannæ quàm ipsi thuri vim apertè prodidit Gal. 5. & 13. Meth. quantum certe quidem ad astrictionem exiccationemque atinet.

CAP. LXXXIII. *ὀπιπιδίς*] Rectius fortassis *ὑποπιδίς*, quemadmodum habet Aëtius, apud quē lib. 1. hoc ipsū caput & quod proximè sequitur, totidem fere verbis transcripra reperiuntur. Legitur verò apud illum hoc in loco: *ὑποπιδίς δὲ ἢ πῖ ἀμφοτέρω χεῖρὶ πρὸ πώματος, &c.*

σαλιππερῆμιξ] Gal. 7. de simpl. med. facult. Ad oculorū affectus ista restringit, quæ tamē Diosc. latius ac in vniuersum extulisse videtur. Serapio quoque & Marcellus Virgilius Galenum hac in parte secuti sunt.

C. C. LXXXVI. *ὑστρα θυμαθῆς ἢ ἐλάης*] Legebatur in vulg. exēpl. *ὑστρα θυμαθῆς*, sed cum *ὑστρα* & *ὑστρα* pro eodē vsurpentur, vocū harū alterutri hoc loco reducere, & e margine fortassis in contextū incuria librariorum irrepsisse facile conicio. Sim minus, aut legendum *ὑστρα*, ita ut ea vox ad verbum *ἐλάης* referatur, quasi velit Diosc. tam Pini quàm

quam piceæ corticem suffitu tum partum, tum etiam secundas ex utero pellere: aut etiam, ut si in dadi casu, quasi voluerit exprimere, corticem hanc ipsi vuluæ suffiri, aut eiusdem suffitum vuluæ excipi oportere.

CAP. LXXXVII. *σπόροι δὲ καὶ κάρποι*] Vt *πιπίδιον* nomine designantur à Diosc. pini piceæq; nuclei conorum nucibus inclusi, quanuis Gal. 8. simpl. improprie nominis id piceæ fructui tribui asseruerit: ita *σπόριλοι* nomine, strobili arboris, cuius & ipse meminit Plutarchus, nō tantum coni, sed ipsi etiam nuclei, et si Gal. temporibus, ut refert ipse, comm. 4. in lib. de ratione vitæ in acut. pini piceæq; fructus *σπόριλοι* etiamnum dicerentur: quemadmodum & olim aliis *εσρα-αίης*, aliis *πιπίνα κάρρα*, aliis *πιπίνοι κόνιοι*, aliis denique *κακαλοι* dicti sunt, teste Athen. lib. 2. *Δειπνοσοφ.* Porro ut pini, piceæ, laricis, strobili seu pinastri (eiusdem enim arboris sunt hæc duo nomina, si Plinio credimus) & id genus cognatarum arborū, ita & ipsorum fructuū nomina apud Auctores varios passim inter se ita cōfunduntur, vix ut certi quicquam de iis sigillatim statuere possis. Ac certe quidem in eiusmodi nominum distinctione minus iccirco Medico laborandum videtur, quod iis omnibus arborum generibus foliorum, ligni, corticis, resinæ, coni ac nuclei eadem propè facultas esse censetur. Cæterum hæc *καρποί σποβίλοις* intelligimus, esculētos strobili nucleos, qui non modò à lacunatis toris quibus includebantur liberati, sed & à putamine ac sua etiam cute seu ferruginea tunica, qua quidē immediate vestiebantur, nudati sunt. Hos autem opponit Diosc. *λοις τῶν σποβίλοις*, integris scilicet congenerum eiusmodi arborū nucamentis seu conis (*κακαλοῖς* vocauit Hipp.) è quorum etiam præpinguiū decocto eclegma cōcinna, Gal. 4. comm. in lib. de rat. vict. in acutis. Cæterum hæc recentium strobilorum nomine *χλωροί*, id est, virides seu adhuc virentes intelliguntur, ut patet ex Gal. verbis 7. simpl.

CAP. LXXXVIII. *πιπί δὲ σύφαν*] Quanuis σύφαν, & quod paulò post sequitur *πινίδιος*, masculini sint generis: referri tamen debent ad præcedens illud *χλίσμα*, aut certè ad aliud quidpiam quod ei voci æquipolleat, puta *χολισμῶν* aut *χλοῖν*. Nec enim de Lētisco ista dicuntur, ut voluisse videtur Ruellius: siquidē *χλῖνος* pro lentisco, nō nisi sceminino genere vsipi legitur. Atq; de ipso lentisci succo artificiosè, uti monuit, expresso intelligi potius debere vel illud satis indicat quod deinde subdit: at eadem valere ad quæ acacia & hypocisthis valere perhibentur, atque adeo pro his ipsis succis non malè vsurpari.

πὶ δὲ ξυλάεα χλωρὰ] Virides Lentisci furculos *πινίδιον* potius quam *οδοντοειμμάτων*, hoc est, dentiscalporū potius quam dētificiorū explete vicem ex eo sit verisimile, quod iis non nisi in puluisculū tritis gingiæ affricari, dētēve poliri cōmodè possunt: at iisdem vel tantillū exacutis fodiendo scalpendove vtiliter eximuntur quæcunq; dētibus inhæserūt. Atq; in hunc vsum lentiscus etiam à Martiali cōmendatur. Sed & olim molles ac delicatuli, ceu quibus esset frequenter in ore dentiscalpiū, contumeliæ loco *χονοσπῶγος* seu *χονοσπῶξ*, quasi lētisci arrosiores, appellabatur.

CAP. XC I. *μὲν δὲ ἀρήθμαυται*] Dioscorides

hoc loco resinam terebinthinam omnium optimam: strobilinam verò infimā, statuere videtur. Gal. tamen 3. de comp. medic. *κτ' ἄλλης*, principem strobilinam calore, proximam huic abiognā, postremam terebinthinam esse asseruit. Scilicet de bonitate resinarū absolutè locutus hīc est Dioscorides: illic verò Gal. de earū qualitate, nimirū caliditate, agit: in qua primas haud dubiè obtinet strobilina, veluti & eo ipso loco disertè admonuit Gal. ne à Diosc. dissentire videretur. In eandē porro sententiam 8. de simpl. medic. facultatibus terebinthinā & huic viribus proximam lentiscinā, ob eam quā præ cæteris maiore habet partiū tenuitatē, magis digerere, magisq; attrahere prodidit: eam verò quæ ex picea destillat & strobilinā, calidiores acriorēque esse, ac proinde magis excicare, attamen minus & digerere & attrahere: pineam denique & abiognam, inter vtraq; illas medias merito censeri. Sed de his fortasse nimis multa. Nam & ipsa terebinthina apud Dioscoridē & Paulum primas obtinet: cum tamen apud Galenum ratione diuersa lentiscina & ipsi terebinthinæ & cæteris resinis omnibus præferatur.

CAP. XCIII. *σπεί λιγύος ῥηίνης*] Vt præcedens capituli inscriptio vitata olim fuerat, *σπεί ῥηίνης ὕψαῖς πινίνης καὶ πυκίνης*, cum non de resina tantum liquida quam fundunt piceæ atque pinus eo capite mentio fieret, sed & de ligna & cupressina, necnon etiam de siccis resinis omnibus in vniuersum: ita & huiusce capituli inscriptio deprauata videtur, cum potius, *σπεί τῶν πῶν δὲ κάρρει πινὸν ῥηίνην*, hoc est, de resinarum vrendarum modo inscribi debuerit, velut legitur etiam apud Aëtium. Nec enim de resinæ fuligine quicquam habetur, præter vnum aut alterum verbū ad capituli calcem. Sed hæc est eorum culpa, qui caput hoc, quod cum superiore coniunctum esse debuit, disjungendum existimarunt.

καὶ ὡς τῶν δακτύλοις ἔκειν] Præstiterit fortassis addita negatione legere, *ὡς μὴ πῆς δακτύλοις ἔκειν*. Friabilem enim atque ita aridam resinam vult effici, ut digitis minimè cedat, sed vel solo contactu in micæ frangatur frieturve: quod luculenter expressit Aëtius, dum pro eo quod legitimus hoc loco, *ὡς μὴ πῆς δακτύλοις ἔκειν*, *ὡς καὶ τῶν δακτύλοις ἀποκλάσθαι*, inquit ille, i. Tetrab. ser. i. Friabile porro & aridum retorridumve quid esse, ac simul & semel digitis facillè cedere non est verisimile. Mollium siquidem atque ad eò humidorum potius, quam aridorum proprium id est, ut digitis cedant.

ἀρχὴς αὐτῆς πρὸς εὐρηθῶν ἰδιώμα ἀπολίπτον] Budeus, dum odoris suum propriumque virus antè memoratum deposuerit: quasi verò antea vsipiam resinas virus olere dixerit Dioscorides. Ruellius: dum antedictas naturæ suæ notas exuerit. At equidem *ἰδιώμα* hoc loco non verterim, quemadmodum ille, *virus proprium*, sed potius *proprietas* cū Cornario, aut etiam notam peculiarem, quam Gallicè vni co etiam vocabulo dicimus *particularité*: prætereaque, *αὐτῆς τῆς ἀπολίπτον*, *ἀπολάβωσι* lubentius legerim, uti Cornarius quoq; legisse videtur. Voluit siquidem, iudicio meo, Dioscorides, eo vsq; coquendas resinas, dum antè memoratas notas sibi asciuerint, h. e. dum, ut antè dixit, in odoræ, friabiles & aridæ retorridæ redditz fuerint.

Planius & apertius profectò Aëtius, quo loco caput hoc immutatis per quàm paucis ex Dioscoride transcribit, ὅτι καπερὲ ἤσπται, inquit, αἰθέρως ἀποθου, ἡς εἶρηται, &c.

CAP. XCIII. *λυοῖτο κρόνον*] Ab hac voce κρόνος, quæ quidem in hoc significato, nempe pro pice liquida, vix vsquam alibi vsurpatur, deduci videtur τὸ κρόνον: unde illud κροῖσται, quod Hesy chius interpretatur, τὸ πασιχοπῖσται, quod est, pice oblinere. Hinc quoque deductum faciliè crediderim τὸ πασιχοπῖσται, huicque oppositum τὸ ἀκροπῖσται, quod αἰτὶ τὸ ἀπίστωλον superiore capite vsurpauit Dioscorides: atque adeo non ἀκρόνται, sed analogia seruata, ἀκροπῖσται, potius scribi oportere.

CAP. XCV. *γίνεται δὲ καὶ πασιλαίον*] Gal. 8. de simpl. medic. facult. Itemque Paulus, Oribasius ac Plinius, πασιλαίον, seu Picinum oleum, itidem nominant id aquosum ferofumve, quod liquidæ pici superstat. Attamen Gal. locis aliis, nimirum 2. de simpl. med. fac. cap. 21. & lib. 1. de cõp. med. χυτῆρος, huiusmodi liquorem non πασιλαίον, sed πασιλαίον nominari scribit: πασιλαίον verò voce non aliud significari, quàm picem oleo permixtam. Porro Picinum illud oleum, quoniam, vt serum lacti, ita pici supernatet, Paulo etiam lib. 3. cap. 74. ὀρόπταστα composito nomine dicitur. Aëtius verò lib. 6. cap. 69. ὀρόπτον πῖσται nominat. Interdum & ipse Gal. πῖσται ὕδατος ὀρόπτον appellauit. Columella verò lib. 8. cap. 5. *pice liquamen*: Scribonius & Marcellus *pice florem* nuncupauerunt.

CAP. XCVI. *καὶ Βρυθία*] Huiusce pice Brutitæ ceu optimæ meminere passim Galenus, Plinius, Celsus & Scribonius. Sed eadem apud Lucianum in Pseudomante πῖσται Βρυθία falsò dicitur, cum eo loco Βρυθία seu Βρηθία potius legendum sit, vt rectè monet doctiss. Paul. Leopardus. Sic verò Strabo lib. Geogr. 6. *Est, inquit, apud Brettios sylvia, quæ præstantissimam fert piceam, quam Brettiani sylviam vocant.* Sic enim illius Græca restituantur: *Βρυθίος ὁ φέρων τὴν ἀρίστην πῖσται, ἢ Βρηθίαν ὀσληαν καλοῦσιν.*

CAP. C. *ἐν Ἀπολωνίᾳ τῆς Ἐπιδάμου*] Duæ fuerunt in Macedonia vrbes, Apolloniæ nomine insignitæ: quarum vna, quæ Plinio quondam fuit Corinthiorum colonia, est ad Epidamnium, altera in Mygdonia Macedonia regione. Sed de priore illa mentionem hoc loco fieri vniciquæ constat: quò fit vt cum veteri codice legendum existimarim, τῆς Ἐπιδάμου, non vt habetur in vulgatis exemplaribus, itémque apud Oribasiũ, τῆς Ἐπιδάου. Siquidē Epidaurus vrbs est Peloponnesi, ab Apollonia vtraque longo distans interuallo: Epidamnus verò seu Epidamnium, oppidum est in ea ipsa Macedonia parte situm, quæ Adriatico mari incumbit, postea propter inauspicatum nomen, vt refert Plinius, Dyrrachium Romanis appellatum. Porro legi quoque posset, ἐν Ἀπολωνίᾳ τῆς καὶ Ἠπίρου, vt habetur apud Gal. xi. de simpl. med. fac. capite de bitumine. Nam & Epirus Macedonia est finitima, neque ita longè distans ab Apollonia, priore loco commemorata. Quin & Ceraunij montes, quorum hic ibidem fit mentio, versus occasum in finibus Epiri visuntur in mare vsque extensi, vbi Ionium mare ab Adriatico separatur.

ἔχουσα πῖσται] Pissalphaltum non tantum mista

bitumini picem redolere, sed & bitumine simul & pice constare voluit Plinius, lib. 24. cap. 7. his verbis: *Est et Pissalphaltus mista bitumini pice naturaliter ex Apolloniatarum agro: quidam ipsi mistant, &c.*

CAP. CI. *δύαμιον ἔχει ἀρτακικὸν*] Ardentem hanc Naphthæ seu petrolei (sic enim nominat Nicolaus Alexandrinus) vim ignium naturæ cognatam, ita exprimit Plutarchus in vita Alexandri: *οὗτω δὲ ἀπαθῆς ὡς τὸ πῦρ ἔστι, ὡς ὅτι ἡ ἀρτακικὴ φλόγα, δὲ αὐτῆς τῆς ὡς τὸ πῦρ ἀπαθῆς αὐτῆς τὴν μὲν ἐξὸ πολλοῦ αἰεὶ σιωπεύει, hoc est, cognitionem habet cum igne tantam, ut priusquam flammam accendat, inter fusum aëra sæpenumerò solo splendore citra flammam eluante accendat.* Sic Strabo Geograph. lib. 15. *ἡ δὲ ὕδα, inquit, ἀσφαλτῆς, ἢ καὶ ἀρτακικὴ ἔχει τὴν φλόγα. ὡς ἀρτακικὴ δὲ ὁ ἀρτακικὸς σιωπεύει τὸ πῦρ. καὶ ὁ ἀρτακικὸς αὐτῆς σιωπεύει, φλέγεται, &c.* Id est, *Liquidum bitumē quod est Arthæ dicitur, vim habet admirabilem. Si enim igni adiuuatur, ignem illico arripit. Quin si corpori Naphtham adiuuauerit, confestim illud inflammatur, &c.* quo loco, velut & apud Oribasiũ Naphtha & Arthæ, fortè *ἔχει τὴν ἀρτακικὴν*, quod accendi significat, sic dictum, pro eodem accipiuntur. Cæterum Plinius in eandem illam sententiam lib. 2. cap. 105. *Naphthæ, inquit, magna cognatio ignium, et assilanti, protinus in eam undecumque usam.*

πῖσται ὑπερκαίᾳ καὶ ἀρτακικῆς] Etsi vti vuluæ ita etiam sedis ἀρτακικῆς seu procidentia contingere possint, ac vtrisque eadem seicē conferant remedia: hoc tamen loco de solius vuluæ procidentia sum interpretatus. Marcellus autem sedis procidentias addit, Plinij fortassis autoritate motus: qui quidem de Naphtha sermonem faciens, lib. 25. cap. 14. *Vuluarum, inquit, strangulationes olfactu discutit, cum uno et castorio: procidentia sedis suffitu reprimat*: quo loco lege, *procidentias*.

CAP. CII. *καὶ ῥευματικῶν*] *ῥευματικῶν ῥευματῶν* non ignoramus Medicis partes eas plenasq; dici, quæ fluxione tentantur infestanturve. Attamen hoc loco dubium haud abs re fuerit, vtrum per *καὶ τὴν ῥευματικῶν*, vesicam Diosc. intelligat fluxione tentatā, an verò vesicam ex qua lotium paulatim guttatimve destillat. Nam & de Cupressi foliorum viribus agens Plinius, lib. 24. cap. 5. *stranguriam pota mederi prodidit.* Ac reuera Cupressus partibus sui omnibus & humorum ad vesicam fluentium impetum vi sua astrictoria inhibere, & ipsum quoque vrinæ stillicidium ex retentricis facultatis imbecillitate ortum, tum illa eadem astringendi, tum etiam rescicandi vi compescere posse creditur. Fortasse verò querat aliquis: Si destillationibus in vesicam illo modo conuenit Cupressus, quomodo simul etiam dysuria, hoc est, vrinæ difficultati auxiliabitur, quæ certum est alio quàm astringente remedij genere curari oportere? Sed vt eam dysuriam non est verisimile vsu Cupressi foliorum iuuari quæ ab obstructione ducit originem, ita ei quæ ab inflammatione aut vlcere aut etiam acrium humorum influxu ortum habet, non video cur aliqua ex parte mederi non possit. Nam quod ait Manardus, Cupressi folia, dum alium astringunt, vrinam cõcitare: id Cupressum, haud secus ac astringentia reliqua, non per se, sed ex accidenti

duntaxat, repercusso nempe liquore, prestare, etiam vitio nullo laboratibus vrinariis meatibus, vitioque constat.

CAP. CIII. *ὁ δὲ κραιμεύς*] Quoniam vix erat credibile veræ Juniperi, quâ tum vastæ ac proceræ, grana vsquam reperiri, quæ nucis iuglandis magnitudinem æquarēt: non malè fortassis, tum vetustū codicis, tum etiam Serapionis autoritati fidem hoc loco habēdam, & *ἀπὸ τοῦ κάρου μέγιστος*, legendum esse iudicavi. Cæterum quæ ab Interpretibus aliis ad capitis huiusce calcem adiunguntur, æquè ac de maiore Junipero caput integrum, quoniam in Dioscoridis nothis reperiuntur, vnde ea repetere cuius in promptu fuerit, hoc loco prætermittere visum est.

CAP. CV. *καρπὸν δὲ ἐξ ἁΐσσερ*] Fecit Serapionis, Interpretis minimè spernendī, autoritas, vt Catacuzeni exemplari maiorem fidem habuerim: quod quidem idèo hac in parte secutus optimo sum. Attamen *ἀπὸ τοῦ μικρότερου, μικρότερον* Serapio legisse videtur: neque de toto fructu seu cono (quem constat haud dubiè in magna Cedro, quam *Cedrelaten* à quibusdam vocari ait Plinius, lib. 13. cap. 5. cupressino non paulò maiorem longiorē in esse) sed vnà cum ipso Plinio, dum scribit *Cedri maioris frugiferæ semen cupressino simile*, καρπὸν vocem hoc loco de solo semine accepisse: quo quidem modo & alibi plerisque in locis vsurpari à Dioscoride, facile est obleruare. Porro cum illa nostra lectio non malè quoque quadrant, quæ apud Theophrastum, Gal. & Pliniū de duplici Cedri arboris genere habentur. Sed & ipse Diosc. lib. 5. de vino cedrino agēs, palàm Cedri maioris fructuū emittit, ad minoris Cedri fructuum differentiam. Cæterum quod de Cedri fuligine nonnulli ad capitis calcem reiecerunt, sunt qui in plerisque exemplaribus planè desiderari asserant.

ὡς ἐπ' αὐτῶν] Vulg. cod. *ἐπ' αὐτῶν*, sed necessario legendum videtur, *ἐπ' αὐτῶν κρότωνος φθίρει*, vel, *ἐπ' αὐτῶν*, vt legitur in vetusto quodam codice Bibliothecæ Palatinæ: sic & ex eodem codice *ἀπὸ τοῦ καὶ ὡς ἐπὶ τῆς κορυφῆς γινόμενης*, legere visum fuit, καὶ τῆς, &c. Sic numerus numero, genus generi aptius respondet. Ad eundem modum sub finem capitis, quoniam *ὅθεν τὸ κεδρίδιον* agitur, *ἀπὸ τοῦ μίγνυται, μίγνυται* restitutum videtur.

CAP. CVII. *ἀχολῶ καὶ ὄψιν*] Addit Galenus lib. 8. simpl. eiusmodi Platanī lanugine spiritu attracta inspiratave, arteriam quoque offendi: quippe cum ea vehementiùs exiccet & exasperet: quo fit vt vox non obscure vitietur.

CAP. CIX. *ἐνίοι δὲ ἰσραηλῶν*] Citatur Tarentinus in Geoponicis, qui particulatim docet, si caudici Populi nigræ conciso, & per tetram strato, fermentum aqua resolutum infundatur, forte vt illico profiliant agituræ fungi.

CAP. CX. *ὁ τῆς Βαρβαρίου*] Barbariam Gangetis Indiæ fluij insulam innuere videtur. Gal. etiam, Paulus & Aëtius de hoc ipso Macere, ab Arabum maci proculdubio discrepante, verba facientes, *ὁ τῆς Ἰνδίας* seu *Ἰνδικῆς* solitum asportari commemorant.

CAP. CXI. *ἢ τῶ φλοιῷ τῶ ῥιζῶν*] Fortè legendum ἢ τῶ ῥιζῶν. Quod enim hîc de radicū corticis decocto dici videtur, id simpliciter de radicum decocto Gal. Paulus, Aëtius & Oribasius viden-

tur intellexisse. In vetusto etiam codice Bibliothecæ Palatinæ sic legitur: *ἢ δὲ ἀφ' ἑξῆς τῆ φλοιῶς, τῶ ῥιζῶν, ἢ τῶ φλοιῶν*, vbi legendum, *τῶ ῥιζῶν*.

CAP. CXII. *ὅθεν σαρκοστικῆς ξύλων*] Quæ hîc de lignorum Carie à Dioscoride dicuntur, de vlmi potissimum Carie intelligi debere satis ex eo patet, quòd capiti de vlmo itatim subiicitur. Huc addè quòd Galenus id ipsum satis innuit, lib. 8. de simpliciu medicamentorum facultatibus: quo loco, *σαρκοστικῆς*, inquit, *ξύλων, καὶ μάλλιστα ὅσα μετέχουσιν ἰσχυρῶς πρὸς τὸ ῥιζῶν, ὡς περὶ καὶ τὴν πικρῆν, καὶ σαρκῆν, καὶ ἀπληροῦ τῶ ἰσχυρῶν τῶ ἔλκων*. hoc est, *Caries lignorum, maximèque eorum quæ astrictionem simul & abstersionem participant, veluti ulmus, ulera humida exurgunt & implent.*

ὡς ὁδοῦναις τὴν κατὰ] V. codex κατὰ legit, quem secutus est Serapio: quasi voluerit Diosc. lignorum Cariè linteis inditam cum iis simul & semel cremari, deindèque tritam viceribus serpentibus aspergi, vel potius, eandem vltam tritam que indit rariori linteo, quò tenuissimum sateam pulvisculus serpentibus vlcibus inspergi possit. Malim enim itidem *κατὰ σαρκῶν* legere, quàm cum vulgatis exemplaribus *κατὰ πλεονασμῶν*: siquidè pulueres rectius asperguntur, quàm inducantur illinanturve. Ego eandem lignorum Cariem etiam non vltam rariori linteo inditam, & vlcibus inspergam, in eundem vsu accommodari posse minimè negauerim. Seu tamen iuxta veteris exemplaris fidem κατὰ, seu etiam cum vulgatis codicibus κατὰ, legere placuerit, equidem non nimium repugnauero.

τὸ δὲ αὐτῶν δάκρυον] Vt Poëtæ tum Græci tum Latini, ita & Historici nonnulli fabulæ huius mentionem faciūt: Ovidius verò 2. Metam. eam perbellè explicat, dum Heliadas Nymphas commemorat, Phaëchontem fratrem à Ioue fulmine icctum, & in Padum fluium delapsum, apud eius fluminis ripam menses aliquot insolabiliter defluisse, tandemque Iouis commiseratione mutatas in Populos arbores, quæ lacrymis suis iuxta cum ipsum fluium Electrum fundant:

*Inde fluunt lacrymæ, stillat aque Sole rigescante
De ramis electra nouis, quæ lucidus amnis
Excipit, & nurbus mittit gestanda Latini.*

Ea fabula multis imposuit, vt Electrum Populi lacrymam esse crediderint: sed eam sententiam & Plinius & ipse Lucianus iam satis exploderūt. Porro cum variæ adhuc sint ac discrepantes de Electro sententiæ, eorum opinio qui bituminis genus quoddam esse censent, probabilior esse videtur, quàm eorum qui arboris alni, cedri aut pinei generis, lacrymam esse arbitrantur.

CAP. CXIII. *συμμεγείας πολίσσαρκος*] Sunt qui ex Theoph. & Plinio non *πολύσαρκος* aut *παχύσαρκος*, sed potius *ὀλιγόσαρκος* legendum existiment. Nā ille de variis Arundinum generibus agēs, lib. 4. hist. cap. 12. καὶ ὁ μὲν κίλλος, inquit, ὃν καλοῦσάντες *σείρηνα* οὐδὲν γὰρ ὡς εἶπεν ἔχει ξύλου καὶ σαρκῶς. ex quibus verbis, facile est colligere, Syringiam perpartum ligni carnisque obtinere. Hic verò lib. 16. cap. 36. *Calamus alius totus σπικίαις, quem Syringiam vocant, utilissimus fistulis, quoniam nihil est artilaginis atque carnis.* Ac reuera quidem, si eiusce Calami ex sententia Dioscoridis vsus etiam fuit ad librorum scriptionem, vel, vt Plinij verbis vtar, si chartis seruire solitus erat, non est verifi-

milē fuisse vsque ad *πλούσαριαν*, sed vacuum potius & inanem fistularum modo. Hinc enim probabilius *σπριγγί* seu *σπριγγίας* dictus est, quā quod uti voluit Plinius, fistulis utilis aptusve esset: quē admodum ē prioribus vnus tibiis tibiārumve ligalis, alter sagittis conficiendis. Qua quidem ratione hic etiam Democrito 2. Geopon. vbi de inuestigandis aquis agitur, *βελίτης*, Theophrasto *ζυγίως*, Plinio sagittarius appellatur. Ille vt *αύληνπιός* Theophrasto, ita Plinio tibialis, ac deinceps in *ζυγίτιω* & *βομβυκίαν* subdividitur. Et hūc quidē rursus ita dictum verisimile est, vel quod vermiculis bombycibus dictis corporis exilitate & strigoso habitu similis esset, vel quod ob strigosam maciem sonum non ederet tibia dignum, sed bombum duntaxat. Ille Plinio aucupatorius cognominatur, quod eo fortassis aucupes viscato ad capiendas aves uterentur, vel quod ex eo laquei ad easdem captandas, *ζυγί* etiam seu *ζυγί* Veteribus dicti, destinarentur. Alio nomine armamentarius eidem Autori dicitur, vti certē iudico, quod ad vinearum armamenta, hoc est, iuga seruiret. Iugalem vertere maluit doctissimus Dalechampius, ex eoque *ζυγίτιν* cognominatum autumat, vel quod ex eius internodiis coniugatis compingerentur fistule, vel quod eiusmodi arundine transuersa sublimes iungerentur vineæ, quæ ab eo iugata dicebantur Varroni, lib. 1. de re rust. cap. 8. vti fortassis eadē arundine characia dicta ailigabantur, vt subrepta adeoque pedata starent: siquidem *χράξ* feminino genere, quibus vineæ fulciuntur ridicas seu pedamenta significat. Sed & ille idem aliud affert *ζυγίτιν* cognominis etymon, quod scilicet ad nuptiales siue conjugales tibiae esset accommodata. Sic enim Apul. 4. Asin. nuptiales etiam tibiae vocat *zygias*, quasi iugales, sicuti lunonem *zygiam*, cui *uinela iugalia curæ*, vt inquit Poëta. Sed hæc nimis multa. Quod si quis longē plura quā hoc capite recensentur à Dioscor. arundinum genera desideret, Theophrastum & Plinium legat, locis antè citatis.

CAP. CXV. *ἔχει δὲ ἢ ῥίζαν*] Quæ hic à Diosc. de radice eff. runtur, verius Theophrastus, lib. hist. pl. 4. cap. 9. papyri caulibus seu thyrsis tribuere videtur, quanquam Herodotus in EVterpe non caules totos, sed eorum inferiorem tantum partem radici proximā mandī folitam prodidit, eximia quadam suauitate, cum in luculēto furno torretur. Sed esto fides penes Guilandinum virū doctissimum, qui fuit bibli seu papyri Aegyptiæ *κυτόπιης* fide dignissimus.

CAP. CXVI. *καρπὸν ὡσπερ αἴθος φέρει*] Contrā, & falsò quidem, Plinius lib. 16. cap. 26. myricam (siquidem myrica eadem est cum tamarice) nullum fructum, hoc est, ne semen quidem ferre, propterea quæ à vulgo infellicem arborem appellari, scribit. Nihilominus idem sui velut immemor, lib. 24. cap. 9. fatiuz tamaricis (duplicem enim cōstituit, syluestrem, in quā, sterilem; fatiuam, mitiorem) fructum lignosum maiorem galla tribuit: rursusq; dum tamaricis vires persequitur, seminis peculiarem vsum minimè præmittit.

CAP. CXX. *ἐν ἄλλοις θαλασσίαις*] Non tantum qui in maritimis nascatur hic frutex, vt voluere quidā, nempe *ἀπὸ τῆς αἰλός*, *ἄλμος* seu *ἄλμοι* aspi-

ratè dicitur, sed etiam quia, testibus Gal. Paulo & Aëtio, gustu sit *αἰλικός*, hoc est, sapore salso: qua quidem ratione alio etiam nomine ab Aëtio ipso *ἀλμωέ* dicitur. *Halimon* alij *olus maritimum* esse dixere *salsum*, & inde nomen, inquit Plinius, lib. 22. cap. 22. Quare manifestò falsum: qui alimon citra aspirationem scribendum putant, itaque dictum hūc fruticem credunt, quod famem depellat, aut gustantes esurire non patiat: huius tamen sententia fuit Solinus, qui quidem in Polyhistore, cap. 16. herbam in Creta esse commemorat *ἄλμων* dictam, quæ admodò diurnam famem prohibeat. Sed vide num Solini *ἄλμος*, à Dioscoridis halimo planta diuersa fuerit.

CAP. CX XI. *λίπαρον καὶ λιγυῶδες*] Vt *λιγυῶδες* aut *λινοειδές* potius, quā *λιγυῶδες*, hoc est, fuscū seu fuliginosum, legendum credam, facit locus ille Theoph. 3. hist. plant. cap. 17. de paliuri fructu, quo ipsum à Medicis ad tussies vsurpantur. *ἔχει τὸν πῦρα*, inquit ille, *γλιχρότητα καὶ λίπος, ἀπὸ τῶν λιγυῶδων*, hoc est, *leuiorem ac pinguiusculam quandam habet, quæ admodum limi semen.*

CAP. CX XIII. *πολλὰ παύσιον μέρη*] De Cynosbato, quod cum Cynorrhodo, aut certè huius specie quadā, vnum & idem esse videtur, sic Theophr. lib. 3. cap. 18. *τὸ δὲ κινύσβατον τὴν καρπὸν ἔχει, καὶ παρὰ πλείστον τῶν τῆς ῥόας.* (Fortè, *ῥόδον*) *ἔστι δὲ δένδρον ἐν ἡμετέροις μετὰ ζῦν, καὶ παρὰ μέρη τῆς ῥόας, τὸ δὲ φύλλον ἀγυῶδες.* hoc est, *Sentis caninus fructum gerit tuberosam & rosæ fructui similem. Est vero inter arborem & fruticem, Punice arbore non ab simili: folium, quale iustis. Illum eundē locū ex Theophr. citans Athenæus, paulò aliter legit, scil. *ἰνυρόν παρὰ πλείστον τῶν ῥόας*, hīc vero *ἀγυῶδες*: quam quidem vocem retinet Dodonæus, quasi cynosbati folium splendens esse voluerit Theophrastus. At Plinius *ἰγυῶδες* vel *ἰγυοειδές* legisse videtur, dum Cynosbati folium hominis vestigio comparat. At ego censeo apud Theophr. potius legendum, *τὸ δὲ φύλλον ἀκανθώδες*. Est enim cuiusdā rosæ caninæ folium non asperum modò, sed & aculeatum. Hanc meam confirmat vtriusque sententiam Varinus in suo Lexico, dum de Cynosbato habet in hunc modum: *Κινύσβατος φυτόριον ἔστιν, ὅμοιον ῥόδῳ ἔχει τὴν καρπὸν ὅτι ἢ μετὰ ζῦν ἐν δένδρον, παρὰ μέρη τῆς ῥόας ἢ τῆς ῥόδου, ἀκανθώδες. Cynosbatus planta est, similem rosæ fructum gerens, inter arborem & fruticem media, Punice atiniscalis aut rosis assimilis, aculeata.**

ἀπὸ ζεννύμβου ἐν οἴῳ] Andream Lacunam (qui *ἀπὸ ζεννύμβου* & *πινόμβου* legit, non item *ἀπὸ ζεννύμβου* & *πινόμβου*, vt in impressis codicibus habebatur) ideò secutus sum, quod verisimile sit lanuginem Canirubi tum per se, tū quouis modo paratam, arteriæ grauiter infestam esse: neque facile crediderim modum vtendi fructu Canirubi diligēter repurgato, à Dioscoride prætermisum fuisse, vt interim modū vtendi toto genere malefica quæ intus latebat lanugine ascriberet. Hoc adde quod & ipse Serapio, nō spernendus Diosc. Interpretis, ad fructum ipsum ea manifestò refert, quæ Ruellius vulgata lectione deceptus, huic lanugini tribuere visus est.

CAP. CX XIII. *φύλλα ἔχει ἐλαία*] Cypriam Aegyptiam, longè aliter ac Diosc. zizyphi foliis, & semine coriandri describit Plinius, lib.

z. cap. 24. Ibidē tamē, vt & lib. 23. cap. 4. videtur ambigere, vtrum ea Cypros sit, quæ in Italia Ligustrū vocabatur: dum id ita esse, non ex sua, sed aliorum potius sentētia, pronuntiat. Sunt & hodie è recentioribus non parum multi, qui palam affirmant, Cypron Orientis ab Italia Ligustro differre, insuperque Ligustrum, Italorū, ac ipsius etiam fortasse Virgilij, cum Dioscoridis Phillyrea, proximo capite describenda, vnum & idem esse suspicentur.

Plinius de Cypri (quam ligustrū esse autumat) folijs, lib. 23. cap. 4. ipsa, inquit, rufum capillum tusa, adiecto struthij mali succo, &c. Sed fallitur ille nominis ὀμωνυμία, dum struthij mali succum adiicit, quoniam Diosc. constat de struthij, seu herbæ lanariæ, succo potius egisse.

Phillyrea vocē, contra quam fecerint plerique Interpretes, retinere placuit: quoniam manifestum discrimenprehenditur inter hanc φιλύρεα, & Latinorum Tiliam, quæ Theophr. est φιλύρα, in marem & fœminam distincta. Neque tamen ignoro à Plinio tiliæ dotes eas assignari, quæ hîc à Diosc. Phillyrea tribuuntur. Sed cum constat Phillyream Diosc. cum Theophrasti Philyra perperam confudisse.

Ita lego ex v. cod. Catacuz. exēplar, quemadmodū annotat Matthioli, habet ὡσαύτῃ ῥοδαί, nec malè. Nā reuera Cisti flos, quo ad figurā, cynorrhodi aut rose syluestris florem æmuletur, vndè & Arabes nonnulli Cistum rosam syluestrem, vel caninam, nimirum à floris similitudine nuncuparūt. Verum tamen si colorem spectes, mas à fœmina discrepat: siquidem masculo flos est rubens &, vt ait Theophrastus, ἐπιπροφυεζων, hoc est, ad purpuram acaedem, qualis propemodum est mali Punicæ flos: fœminæ autem, albus est, decolor & obsoletior. Plin. lib. 24. cap. 10. de Cistho (nam & aspiratè hoc modo, vt à Gal. ita etiam à Plinio scribitur) verba faciens: Duo, inquit, eius generis: flos masculo, rosæ autem: fœminæ, albus. Nos idcō in Dioscoridæ verba aliquot desiderare mus, quæ ex Theoph. lib. 6. facillè restitui sic possent: δὲ οὐδὲ βῆτι κισθὸν ἄρρητον, τὸ δὲ ἡλίον ἀμφοτέρων αἴθνη ὁμοία ῥοδαίς τῆς ἀρζείας ἄρρητος ἰδρὸς, ἐπιπροφυεζόντα, ὡσαύτῃ ῥοδαίς τῆς ἡλίας, λευκά. Cisti duo sunt genera: mas & fœminæ: utriusque flores rosæ syluestribus similes: mas quidè ad purpurā inclinātes, veluti Punicæ: fœminæ verò, candidi, &c. Attramen vt hæctenus religio mihi fuit quicquam citra vetustiorum aliquot exemplariū fidem immutare, ita neque hoc loco quicquam immutādum celsurim: isthæc tantum quæ paucis à Diosc. comprehensa fuere, clarioris descriptionis gratia paulò fufius explicare visum est.

Plinius, vt lib. 16. cap. 24. nominum κισθὸς & κισθὸς vicinitate deceptus, nonnulla hederæ tribuit, quæ ad Cistum potius pertinent: ita & eodem ductus errore, lib. 12. cap. 17. ladanum æsypum esse scribit hircorum caprarumue barbibus genibusque ullois inherentē. sed hederæ flore deroso, partibus matutinis, cum est rorulenta Cypros, &c. Neque verò ex hederæ, vt neque ex herba alia Cypria, lada dicta, quod ipse voluit, sed ex Cisto ledo, qui non herbarum, sed fruticum generi accensetur, legi-

tur Ladanum, quemadmodum præter Dioscoridem, Galenus cæterique omnes haud obscure testantur.

Vetustissimus codex, si Lacunæ credimus, habet pro σάμνα, σκάρμνα: & ita merito legendum censuere Marcellus & Cornarius, quibus facillè assentior: quauis itidē non ignoro in Arriani perip. maris Erythyæ, mentionem fieri phalaigum laminarum atque ebeninarum. Porro ἀκανθία ξύλα interpretor, acanthi arboris ligna. Est verò acanthus arbor, non quidem ea cuius lignum Brasilium appellatur, vt docti quidam voluerunt, sed alia, cuius materiam ceu robustam & incorruptā, ad nauium fabricam magnopere commendauit Theophrastus, lib. 4. cap. 3. Eius ipsius meminit Virg. 2. Georg. Balsamaque ex bacas semper frondentis acanthi. Ea autem ipsa arbor quibusdam esse non malè videtur, quæ & Aegyptia spina Diosc. dicitur: cuius quidem succus acaciæ nomen obtinuit.

Sive intelligas ebenum super coticula tritam collyriis indi, quod paulò post clariùs innuere videtur Diosc. siue ex ebeno parari coticulam, ad quam collyria ipsa affricentur & atterantur, eodem ferè res redit. Plinius quidem ebeni ligno ad cotem trito caliginem discuti dixit, lib. 24. cap. 11. At Serapio ex ebeno parari coticulam (fricatorium vertunt) cui collyria affricentur. Constat certè quidem ex Galeno, 6. simpl. ebenum ex iis esse lignis, quæ trita cum liquore facillè soluantur, æquè ac lapidum nonnulli. Ideoque vtrouis modo locum hunc interpreteris, certum est terendo resolu ebent materiam, quæ collyriis commodè & vtiliter excipiatur. Ακονίου porro nomine non tantum coticulam Græcis significari, sed etiam medicamentum ipsum ad cotem tritum, siue metallicū, siue alius generis fuerit, ex alio Diosc. loco, lib. 5. cap. 144. cap. de hæmatite, palam fit: vbi, γίνεται δὲ (inquit) καὶ κολλύρια ἐκ αὐτῆς καὶ ἀκανθία ὡς πρὸς ὀφθαλμοὺς παρὰ τὴν ὀπθιδία, hoc est, sumit & ex eo collyria, itemque, eodē ad cotem affricto cum liquore quopiam succus velut exprimitur, qui ceu illa, ad affectus oculorum accommodantur. Quanquam & coticulas, vti ex ebeno, ita & ex hæmatite fieri nihil vetat.

Aliquot verba desiderari, aliquot etiam transponi hoc loco videbantur, quæ tamen facile fuit ex Serapione restituere. Idcirco in loci huius interpretatione, non tā Dioscoridis verba, quàm ipsius mentem, reddere visum est. Neque enim ipsum rosarum magma in vmbra teri, dum cogeret: sed ipsum potius succum expressum in vmbra reponi, dum spissesceret, Dioscoridem voluisse tam certum est, quàm quod certissimum.

Pliniū securus ita couerti: & postquam inauerint corpori, frigida abluuntur. Illius enim hæc sunt verba, lib. 21. cap. 19. Διασμάτα inde sum ad sudores coërændos, ita ut à balineis inarescant corpori, dein frigida abluantur. Et hoc ipsum Græca Dioscoridis manifestò sonare videtur: quasi velit, roseos pastillos, siue corpori aspergantur, siue ilinantur à balneo, vbi exaruerint, frigida elui. Ruellius aliter: post roseorum pastillorum vsum, vbi inatue-

tint à balneis corpora, frigida voluit ablui. Autoris mētē vter foelicius affecutus sit, vnusquisq; iudicet. Cæterum cū in Græcis quotquot hætenus occurrēt codicibus *δισκοειδης* legeretur manifeste errore, *δισκοειδης* reponendum iudicatumus.

CAP. CXXXII. *πλάσις, παχίας*] Sic legit Serapio: attamen Oribasius *πλασίας*, hoc est, latas, legisse videtur: atque sic etiam in codice Palatino habetur. Plinius quoque lib. 12. cap. 7. de hac ipsa spina verba faciens, radicē eius latam lignosamque & buxci coloris esse prodidit. Sic rursus paulo post *αὐτὴ τῆς ἡβῆς φύκωσι σὺν οἷς &c.* ἢ *ρίζων*, seu potius *ρίζων σὺν πῖσι*, &c. legit Oribasius, itēque Ruellius: & hanc quidem lectionem magis probasse videtur Plinius, lib. 24. cap. 14. *Coquinatur*, inquit, *in aqua tursi rami radiceque*, &c.

ἀκακία φύεται] Arbor hæc *ἀκακία* dicta, simpliciter *ἀκακία* seu *ἀκακίος* Theophr. lib. hist. 4. cap. 3. ex eo dicitur, quod tota arbor aculeis horreat, excepto caudice. Eidē verò lib. 9. c. 1. cū adiūcto *ἀκακίῃ Αἰγυπτία*, hoc est, spina Aegyptia cognominatur. Plin. itidē lib. 13. c. 9. spinam Aegyptiā vocat: at lib. 24. cap. 12. Acaciæ spinam, eamque duplicem facit, albam inquam & nigrā: id quod de arboris eiusce materia varia scripserat Theophrastus non satis, opinor, affecutus. Eiusdem enim arboris materia quæ prius candida fuerat, vetustate nigrescere potuit atque indurari, ad eoque putredini magis obsistere, quod & plerisque aliis lignorum generibus accidit. Gal. 6. simpl. eiusdē arboris meminit, Acaciæ nomine. Enimvero quam non ita multo post spinam Aegyptiā appellat, eadem est cum Dioscoridis Arabica, herba scilicet carduorum genere, de qua lib. 3. Atque illud Aëtio erroris causam præbuit, vt quo loco eiusdem spinæ Aegyptiæ vires ex mente Galeni tradit, ex eadem præparari solitam Acaciā minus rectē adiecerit.

ὀλοβαίς] Folliculos Acaciæ, *κεράτια ἀκακίης* appellat Gal. lib. 1. de comp. med. κα. π. vti & ipse Diosc. lib. 1. *δισκοειδης*, ad differentiam ἢ *κεράτιων* simpliciter dictorum, hoc est, siliquarū arboris Cæratonia.

Ξηρανοίδιον ὀλοβαί] Orib. *ὀλοβαί*, ad Solem. Sic etiam Plin. lib. 24. cap. 12. *Spissatur succus ex folliculis aqua cælesti perfusis: mox in pila tursi exprimitur organis: tunc densatur in Sole mortarijs in pastillos. Fit ex folijs per se minus effiax.* Sed quem succum Diosc. è solo semine videtur exprimere, ille apertius è folliculis simul & semine exprimit: quanquam & vox *καρπῶν*, qua vtitur Diosc. semen cum suo pericarpio complectitur.

πῆνρον ἔγγυρον] .i. qui modicè fuluus rufusve est. Nam qui valdè rufus est, vti & qui nigerrimus, Plinio improbat.

κρίμα δὲ ὀλοβαί] Theophr. lib. 4. hist. cap. 3. gummi tradit è spina Aegyptia vulnerata manare, nec non etiam sponte ac citra scarificationem gigni. Id genus gummi Marcellus Empiricus acanthinum cognominat. Gal. 7. de comp. med. *κατὰ πῆνρον*, Thebaicum: fortè quia eius arboris ingens esset sylua in Thebæo agro, vti testis est Theoph. loco citato. Serapio Arabicum nuncupat: quanquam à vulgari nostro Arabico, quod verius est variatum arborum miscellaneum gummi, omnino discrepat.

πρωίται δὲ καὶ εἰς τὸ ὄφθ.] Lauatur succus, vt acrimoniam seu potius vehementiorem astrigendi vim deponat. Sic enim imbecillior ac minus mordax redditur, vti docet Gal. 6. simpl.

πελοιδίου μὲν ὕδατος] Fortè *πελοιδίου*: sic enim aptius ad *χρῶν* referretur: aut etiā *πελοιδίου*, quem admodum quod posterius est, *ὀλοβαί*, siquidem ad Acaciā referre malueris.

ὀλοβαί χύτρα μετὰ κέρατων] *Χυτροειδης* mentem Autoris reddere conatus sum. Viderint alij, an rectius eum succū fictili nouo inditum vti debere intelligendum sit in fornacibus, in quibus & ipsæ tegulæ, aliæque id genus opera fictilia percoquantur: an verò etiam vti eundem in noua olla, quæ tegula obducta operculatave fuerit.

ὀλοβαί] Hoc ipsum est Acaciæ genus in Galatia genitum, cui Galatico cognomen apud Plinium. Et certè quidem Galatiæ regio ab Oriente Cappadociæ, à Septentrione Ponto Euxino vicina est.

ἑλαπὸν φακῶν] Semen omnium scribit esse Plin. lib. 24. cap. 12. *lenticula simile, minore tantum grano et folliculo*: quasi vtunque Acaciæ genus simile haberet semen lenticulæ: sed fortassis eo loco pro *omnium*, huius legere satius fuerit, vt de Galatico intelligatur, cuius postremò meminit.

CAP. CXXXIII. *ὀλοβαί*] *χρῶν* malim, vt aptius *τῆς ἐγκλίσεως* respondeat. Cæterum *αὐτὴ τῆς σὺν ὀλοβαί*, ex fide vetusti exemplaris *σὺν ὀλοβαί*, cum Cornario legendum censui. Sic quoque Plinius & Serapio legisse reperiuntur.

CAP. CXXXV. *δισκοειδης*] Sic Gal. lib. 6. de simpl. medic. facult. Viticem calidam & siccam esse prodidit etiam in tertio excessu. Cōtrā verò lib. 1. de alim. facult. Viticis semē corpori siccans & refrigerans alimentū præbere cōceptis verbis asserit: quo certè quidē loco mēdum subest, vt ex Aëtio l. Tetrab. ser. 1. eadem Galeni verba repetente & emendante licet colligere: aut saltem refrigerare viticis semen eatenus dicendum est, quatenus veneris impetus inhibet. Sed rursus 2. *πῆνρον* cap. 1. Viticem moderate refrigerare, atq; ad eò, ex Archigene, nonnullis alijs permistum dolori capitis à causa calida oborto conuenire innuit. Rectius igitur de virentibus Viticis folijs hæc accipiēda dixerim, quippe cū prædominantis humiditatis ratione non vsque adeò calfaciant: maximè verò si cum lauri folijs suapte natura calidissimis conferantur. Adde quod quoniam longè tenuissimarū sunt partium, æquè ac alia quotquot sunt *λοβαί*, facili eorum quibuscum permiscētur, siue calfaciant siue refrigerent, vim exacuant & adaugent.

ἀπῆται δὲ καὶ κεφαλής] Sic *ἀπῆται* κεφαλή *κεφαλή* *κεφαλή*, asserit Gal. 6. simpl. At contrā 1. de facultat. nat. de eodem semine agens, *κεφαλή* *κεφαλή* *κεφαλή*, *κεφαλή* *κεφαλή* *κεφαλή*. Pugnancia hæc loca facile fuerit cōciliare, si fateamur tentare quidem caput Viticis semen, vti re ipsa facit, at nō quantum cannabis. Illic enim simpliciter agitur de Viticis semine, hic verò cum cannabis semine comparatione facta.

CAP. CXXXVI. *ἀπῆται*] Idem de Salicis folijs tradere videtur Plin. lib. 24. cap. 9. his verbis: *Folia contritis et pota in imperantibus*

ibidem cœrent: atque in totum auferunt usum sapius sumptis. At lib. 16. cap. 26. id ipsum semini tribuit, cum scribit, *salicis semen mulieri sterilitatis medicamentum esse:* quibus verbis aliud nihil innuere voluit, quam sterilitatem inducere. Fieri verò etiâ potuit, vt Salicem *ἀλειακάρην*, hoc est, frugiperdiam, dixerit Homerus, non tantùm quòd ocyllimè semen amittat, antequam omnino maturitatem sentiat, vti voluit Theophrastus: sed & quòd viri semen ita infœcundum reddat, vt à femina non cœcipiatur. Nâ & *μεταφορικῶς* semè humanum *καρπὸς* dici potest, haud secus ac mulierem grauidam *ἐγκάρην* & Venerem fœcundâ *αἰκάρην* dixerit. Cœterum Galenus & ipsum secuti Paulus & Aëtius, hoc Salicis semen, *καρπὸν* Theophrasto & Dioscoridi dictum, florem solùm appellare videntur, quasi feminis nomen minimè mereatur, eò quod vix vnquam ad maturitatem perueniat, & ante ipsam in arancam abeat, vti scribit idem Plinius, loco priùs citato.

ἐπιμορφῶν] Eiusmodi succi salicis, è plaga manantis exciso cortice, mentionem quoque facit Plinius, lib. 24. cap. 9. sed ibidem duàm aliorum succi generum præterea meminit, nempe eius quem arbor ipsa exudat gummi modo, & eius qui detruncatione ramorum à salice destillat.

CAP. CXXXVII. *διὸ καὶ μύρβα*] Ista tum de succo, tum etiam de ipso decocto intelligenda sunt: alioqui non *μύρβα*, sed *μυρίς* legendum foret.

CAP. CXXXIX. *δυσκοιλίης, δυσβριαχός*] Oliuam *κλωβίδα*, quam alij *αἰλιάδα* nominant, *δυσκοιλίης*, hoc est, aluo incommodam, esse, nimirum aluum astringere, ait hoc loco Dioscorides. Diphilus quoque Siphnius apud Athen. lib. 2. eandem *κωιλίας σπικίω* asserit. Contra Gal. 2. de alim. facult. eumque secuti Paulus, lib. 1. cap. 82. & Aëtius Tetr. 1. ser. 2. cap. 266. oliuas eiusmodi aluum subducere conceptis verbis asseruerunt. Ergo vt hos Dioscoridi concilies, dicas oportet *δυσκοιλίης* à Dioscoride dici, non quia aluum astringant, sed quia forrassis aluo aduersentur, ventrisque dolores pariant: Vel, si (quod magis placet) priorem interpretationē retinueris, quæ à Galeno aliisque de oliuis eiusmodi prodita sunt, conditionaliter vera esse fatebere, si modò inquam cibus aliis etiam sine pane præsumantur, quod clarissima eorum verba manifestò testantur.

CAP. CXL. *ἑοικὸς πικρὸς σαμμοινία*] Paulus Aegineta lib. 7. rei Medicæ, non scammonio, sed Ammoniaco tenui, hoc est, guttæ quam vocant Ammoniaca, assimilauit. Tu itaque videris, num *εἰπὶ τῷ σαμμοινίᾳ, ἀμμωνιακῷ λεπίδι*, legendum hoc loco fuerit. Neque verò obstat quod paulò pòst subiungit Autor, lacrymam Ammoniaco similem inutilem & inefficacem esse. Nam de ea lacryma, quæ ammoniacum vulgare, nimirum crassius, sordidius impuriusve referat, hoc accipiendum existimauerim.

CAP. CXLVI. *ἢ ἰδίως ὀμφακ.*] Has duas Gallarum species agnoscit Gal. 7. simpl. omphacitidem inquam minorem, & grandiore alteram fluuam atque fungosam, quam à rusticis non *οἰτοκίδα*, vt voluere nonnulli, sed *ὄνοκκίδα*, quasi asininam, gallam, vocitari prodidit. Plinius gallæ

genera, lib. 24. cap. 4. in solidam, perforatâ: item albam nigram, maiorem ac minorem distinguit. Obiter autem annotare visum est, ne quis fortasse nominum affinitate decipiatur, à gal. la illa omphacitide aliud esse, quod *οἰτοκίδα* Paulo dicitur. Is enim lib. 3. cap. de dysenteria, *ὀμφακίδα* ait esse, cauum illud ex quo quærna glans erumpit, quòque coriarij vtuntur: *βαλανου κελυφός*, paulò antè vocauit Dioscorides, cupulam glandium Medicorum vulgus nominat. Piinio verò glandium calyx appellatur.

CAP. CXLVII. *ἢ ἑνίοις ἐρυθρῶν*] *ροῖς ἐρυθρῶς* siue *μαζελικός* & *ροῖς βυρσοδέμηκ* diuersi non sunt frutices, quemadmodum voluere nonnulli, sed eiusdem fruticis partes diuersæ, diuersis dicatæ visibus. Nam fructum rubentem coqui olim pro sale obsoniis aspergebant, & is quidem inde *ρόος μαζελικός* nomen inuenit: folijs verò ac reliquis arbusculæ partibus coriarij ad concinnanda perficiendæve coria vtabantur: vnde & *stutex* ipse *ροῖς βυρσοδέμηκ* Græcis dicitur est.

CAP. CXLVIII. *ἢ τῆ ἀραβικῆ μυροβαλάνω*] Mirari satis non possum, Arabica myrobalani descriptionem à Diosc. prætermittam: cum tamen ex ea, tanquam suis nota & vsitata temporibus, hoc loco similitudinem desumat. Meminit & myrobalanorum Autor lib. de plantis, qui Aristoteli inscriptus est, circa finem lib. 2. dum earum acerbicatis causam reddere nititur.

πῖμα δὲ λέγεται] Fortè *πῖμα* legendum, seruata analogia, *ἀπὸ τῆ πῖμας*: quanuis etiam *πῖμα* pro poculo aut portione interdum, sed rariùs vsurpâri non ignoro. Sic verò dicebatur decerptus paulò antè quàm maturescere inciperet Palmæ fructus, seu *βάλανος*, quòd portione vicem præstaret: siquidem gustatus sitim arcere comperiebatur. Qua quidem ratione idem ipse Plinio & Solino *ἀδύρος* etiâ vocatus est: quauis id nominis Aegyptiæ Palmæ propriè tribui solitum agnoscat. Nam & Aegyptiæ seu Thebaicæ Palmæ ad sitim sedandam præferbantur, autore Plinio, lib. 23. cap. 4. Quòd si *πῖμα*, quasi pomum Latinorum, dictum velis qualencunque *φοίνικας* seu Palmæ fructum, quòd ei sit natura non minus pomi quàm vuae, nihil equidem repugnauero. Nam & eiusmodi fructum pomum racemosum nominat Plinius, lib. 13. cap. 4.

αἱ δὲ φοινικοβάλανοι] Tum ex Interpretum consensu, tum & ipsa rei necessitate vocem *ἀπυλαί* adicere placet, vt recentes ficis opponantur. Sic etiam Plinius, lib. 24. cap. 4. *Palmae*, inquit, *inebriant recentes, capitis dolorem afferunt: minus siccae*, &c.

CAP. CXLIX. *ἢ δὲ Θηβαϊκῶν*] Palmulas Thebicas, ita dictas quòd in Thebaide nascerentur, sunt qui existimant Officinarum esse Tamarindos, quos ab acido sapore nonnulli *ἐξυφοίνικας* vocant. Sed reuera à reliquis Palmarum generibus haudquaquam differunt, nisi quòd, ipso etiâ Strabone teste, lib. Geogr. 17. omnium censentur optimæ ac suauissimæ, & inter eas maximè quæ Caryotæ dicuntur. Quin neque hoc caput à proximè præcedenti distingui debuit.

μετὰ ὕδρι μέλιτος παλασοῦ] Ex hoc loco coniiicio fortè legendum apud Plin. lib. 23. cap. 4. *succum decocturum antiqui cum hydromelite dabant agris ad β. iiij.*

vires recreandas, &c. etsi in nostris exemplaribus legamus, pro hydromelite.

CAP. CL. *θεκάλυμμα ββι*] Huiusmodi *ελά- τει*, seu *απέθλω*, nominat Paulus *χρ' ἀφ' ἑρασι*, ἀμ- φίστημα τῷ καρπῷ ἐκφυομένου, hoc est, fructum ena- scentem ambiens operimentum Galenus verò, 8. simpl. π' *ἀμφίστημα φοίνικος*, quo loco ἀφ' ἑρασι deprauatè legitur. Archigenes apud Gal. 2. χρ' *πίπικ*, eandem *απέθλιον* appellat, quam quidem vo- cem obscuriùs exponit Hesychius, π' ἐπ' ἀκρω τῷ φοίνικι φλοιῶδες ἄνυθρον, hoc est, quod in summa palma corticosum nascitur Porro etiam apud Diosc. *ελάτης* nomine, non tantum eiusmodi tegumen- tum, palmæ corticem Plinio & Columellæ di- ctum, significari, sed fructum quoque ipsum eo cortice inclusum, quæ sub finem capituli habentur ipsius verba manifestò testantur. Sed & alia ab his diuersa significatiōne *ελάτης* vocem vsur- pavit Galenus, loco citato, dum π' ἀπαλὸν ἐκβλά- σθημα τῷ φοίνικος, hoc est, palmæ tenellum germen esse voluit. Cum eo sensit idem Hesychius, *ελά- τει*, explicans, φοίνικος τῶ ἀπέθλιω ἕκρται. Hęc obi- ter, Lector, annotata volui, vt Galeni *ελάτει* à Dioscoridis elate aliud esse intelligeres.

κα] π' ἐγκάρδιον δέ] *ἐγκάρδιον* ἀπέμου vocat hoc loco Diosc. trunci quasi corculum seu medul- lam, quam *σικανώνιως* Theophrastus *καρδίαν*, μή- τρην seu *μυελὸν* appellare consuevit. Neque verò sunt audiendi, qui in palma *ἐγκάρδιον* τῷ ἀπέμου, cum *ἐγκάβαλον* idem esse voluerunt: quamuis ipsi *ἐγκάβαλον* suum etiam *ἐγκάρδιον* esse non negauerim. Galenus siquidem, 2. de alim. facult. φοίνικος *ἐγκάβαλον* vulgo appellari ait, *τῶ κορυφῶ φοίνικος*, palmæ videlicet turionem seu summitatē, quam etiā citra famem à nonnullis esitari ibidem commemorat. Idem 4. simpl. *ἐγκάβαλον* interpre- tatur, π' ἀύπτων μόρον τῷ φοίνικος. *ἰ. summitat* *παριετ* *palme*. Libro verò de atten. vict. rat. tenerum ger- men, quod è summa ipsa planta producitur. Sic Plin. lib. 13. cap. 4. *humilium palmarum* (quas ipse *chamaerops*, Dioscorides *χαμαίηλοι*, Theophra- stus *χαμαίρηπις* cognominat) *dulam* ait esse *medullam in cacumine, quod cerebrum appellant*.

CAP. CL I. *ἀσόμελας, ἀτροφα*] Non videtur id esse boni succi, in quo alimenti nihil est, aut certè quàm minimū, veluti *ἀστροφου* voce hic desi- gnare videtur Dioscorides. Quare, dicat aliquis, Punica *δύγμα* & *ἀτροφα* simul & semel esse vix possunt. Idè verò *εἶχμον*, pro eo quod lapidum saporève iucundo est, accipiendum hoc loco putauimus. Attamen etiamsi vulgatam *δύγμου* significatiōnem retinere quis malit, nihil impedit, quominus Punica, quauis suapte natura *ἀ- τροφα*, *δύγμα* quoque esse possint. Est enim, teste Gal. *δύγμον* duplex differentia. Ex his siqui- dem alia sunt quæ portionē quandam boni suc- ci ad alimentum apti continent, sed recrementi plurimum: alia sat multum habent quod nutrire possit, minimum autem quod sit inutile. Priore igitur illo modo *εἶχμα* dici Punica, quantumuis *ἀτροφα*, nihil vetat.

γλυκεία, ἀσόμελα, ζωτέρα] Doctissimus Cornarius legisse videtur, π' ἄν *ἀσόμελας*, aut *κακοσόμελα, ζωτέρα*. Plinius certè quidem, lib. 23. cap. 6. Punica ead- em dulcia stomacho inutilia dixit: Ex his, in- quit, *dulcia*, quæ *apyrena* alio nomine appellauimus, stomacho inutilia habentur, *inflationes pariuine*,

dentes gurgulsi que ledunt.

θερμασαν ποση ἡφνῶσα] Sic Hipp. lib. 2. *ἀπὸ ἐλα- τος*, quo loco *ἀπὸ τῷ ροιδῶν* agit, quas quidem *πέλας* aliàs appellat: *ροίν*, inquit, *γλυκίης ὁ γλυκὸς ἡφνῶ- ρεῖ καυσῶδες δὲ π' ἔχθ. αἰ δὲ εἰνῶδες τῷ ροιδῶν, ἵππικῶν σῶδες. αἰ δὲ ἐξ ἑται, γλυκιστήρα, οἰ δὲ πορῶδες ποση πᾶ- σμοι*, hoc est, *dulcis punica succus alium docuit: sed quiddam æstiosum habet. Quæ uero Punica uetera sunt succo, minus æstiosa sunt. At ætida, magis refrigerant. Omnium autem nuclei alium sistunt*.

τῷ πορῶων ἐφ.] *πορῶων* *δοπτάλιμα* vertitur hoc loco, succum ex granis seu acinis expressum. Nec enim erat vcrisimile, ex folis acinorum nu- cleis quantumuis recentibus succi vel tantillū e- lici posse. *Πορῶα* fateor propriè, quæ admodum paulò antè vsurpauit Diosc. lignolum esse ipsius acini nucleum, quem Gal. 8. simpl. de Punicis a- gens *γάρβου* nomine designauit, his verbis: π' *γ- ραρτα* τῷ γυλῶν *επιπικῶτα*, quo loco acinos perperà vertunt Interpretes, cum semina nucleosive potiùs reddere debuissent: quauis Plinius quoq; minus propriè de mespilorum nucleis verba faci- ens, lib. 15. cap. 20. quorundam mespilorum a- cinos molliore ligno esse dixit. Attamen oratio- nis series *πορῶων* nomine hoc loco ipso acinos vnà cum nucleis significari satis indicat. Sic Plinius quoque, lib. 23. cap. 6. quo loco hæc eadem Diosc. verba reddere nititur. *Acinus detracto or- τία τῆς, succo que deωcto ad tertias, &c.* Aliàs ligno- sus acini nucleus *πορῶος* nomine debet intelligi: vt cum apud Theophrastum & Plinium duo Punicorum genera statuuntur, *απιρῶων* & nu- cleos habentium. Etsi verò *Apyrena* cum dulci- bus cōfundere videtur Plinius loco modò cita- to: attamè in vtroq; illo genere & dulcia, & aci- da atque etiam dulcacida reperiri, nō est quòd quisquam dubitet.

CAP. CL II. *ἀζύκνοι καλουῦται*] Itidè Ga- lenus 6. simpl. *fatia* Punica *κύνιον* appel- lat his verbis: *βαλαυσίον αἴτος ἀγλας ροιδῶ, εἶν ἄν τῷ ἡμέρων ὁ κύκνος*, hoc est, *balaustrij syluestris Punica flos*, uti *fatia* & *cytinus*. Sed lib. 6. de comp. med. κα. π'. primum fructus quasi rudimentum, quod primū etiā mali Punici partū nominat Plinius, ea voce designari apertissimè docet, hisce ver- bis: *ἐνομαζόνται δὲ κύκνοι αἰ ἀστροφῶνοι ροιδῶ. κατ' οἰ γὰρ γρόνοι αἰτῶν πῶνται π' δένδρον, καρπὸς αὐτῶ φάινεται χαμαίηλομος εἰς ἴδιαν ροιδῶ*, hoc est, *Nominantur autem Cytini, primogenita Punica: nam quo tempo- re arbor florere desinit, eius fructus figuratus appa- ret in speciem Punici mali, &c.* Cor. Celsus cytinus eiusmodi, tollendæ *ὀμονομίης* gratia, mali Punici capitula nominare solitus est. Cælius Avrel. lib. 4. tard. cap. 3. & 1. 5. c. 2. Punici caducum, quod Græci *κύκνον ροιδῶ* appellant, cum Latinis Ampul- lagium vocat. Sed fallitur, cum id genus capituli caducum dixit, nisi fortè idem voluerit quod Theoph. lib. 2. de ca. plant. facillè decidere ante maturitatem, tū ob debilem adhesionem, tum quia, quòd calycis sit figura, cœlesti humore facillè occupetur. Alioqui enim flosculi soli ab eo erumpentes decidunt decutiunturve: manet ve- rò ipsum capitulum, quo semen concipitur, ceu futurum ipsius pomi tegumentū & inuolucrum.

CAP. CL III. *βαλαυσίον ββιν αἴτος*] Tum cy- tini, tū balaustrij nomina, aliter ac Dioscorides, accepit Plinius, lib. 23. cap. 6. Siquidè tam fatia

quàm syluestris Punicæ florere incipientis (*desinens*, legendum suspicatur Cornarius) primum partum, Cytinum vocare videtur: balauistiū verò, flosculum vtriusque, antequam malum prodeat in ipso erumpentem cytino.

CAP. CLV. ἀράπαλος ὄβη] Sed & coronam myrticam, meri vapores inhibere ex sententia Philonidis testatur Athenæus, lib. 15. ibidém que cura περαχάτης dicta fit, longiore sermone profecquitur.

ἐγχεδίσματα πὲ μύρτι. Aptius fortasse, vti paulò post: ἐγχεδίσματα πὲ μύρτι φρεσπίσεις καὶ δακτυλίαι καὶ ῥοϊκάς ἀρμοίαι, &c. Cæterum inferius, προραπαλάτης, rectius videtur Interpretes legisse, ἑσπία πύρα.

CAP. CLVI. εἰσὲν χεῖρες φεῖ πὲ τῆς μυρτίνης φρεσπίσει] Galenus 8. simpl. quæ non tantum in myrti trunco stipiteve, sed & in eiusdem ramis eminens appendix est, μύρτι δα vocat, quo loco hæc sunt ipsius verba: ἢ τῶν σελέχαι καὶ τοῖς κλάδοις μυρτίνης ὀπίφρασις ὀρθώδης, ἢ ἐνίοι μύρτι δα ὀνομάζουσι. Paulus Aegineta, lib. 7. hanc eandem appendicem μύρτι δα nominat, mendosè fortassis αἰπὶ τῶν μύρτι δα vel μύρτι δανον. Μυρτίδες enim ipsæ myrti baccæ dicebantur, quæ nominibus aliis μύρτι & μύρτια nuncupantur. Porro myrtidanon aliud fuisse videtur Hippocrati, 2. de morb. mul. vti etiam monuit Galenus in Glos. nimirum in Indici piperis à Persis vocati genere quod rotundum est, siue à myrti forma nomen id fortitum fuerit, siue quia, teste Plinio, myrti baccæ piperis vicem obtinebant apud antiquos, antequam piper reperiretur. Cæterum & alia quoque ab his omnibus diuersa significatione Plin. lib. 14. cap. 16. myrtidanum appellat, vinum è syluestris myrti baccis confectū: de cuius vsu eadem tradit, quæ Diosc. de suo myrtidano, trunci myrti appendice.

CAP. CLVII. Κεράσια ἐαυτὴ ὑπὸ χλωρῆ] χλωρῆ vertimus recentia: ξηρῆς enim siue ξηραχάτης opponi hoc loco videntur, vti paulò post, τὰ ἔλαια τοῖς πεπύροις, siue πεταχάτης. Sic Plinius cum de siliquis agit, τὰ χλωρῆ Diosc. recentia interpretatus videtur. Porro Latini viridia quoque ligna & plantas virides dicunt, quæ nondum auerunt. Ac Plin. etiam lib. 23. cap. 6. cydoniorum flos, inquit, ὁ ἰριδὸς ὁ σίαις: quo loco viridem pro recenti vsurpauit. Cæterum Gal. Aegineta, cæterique Græci Medicinæ Principes, rectius aliter Cerasiorū facultates à sapore distinxere. Quoniam enim triplex eorum cernitur differentia, dulcia statuunt magis aluum soluere, sed stomacho minùs grata esse: acerbæ, aluū sistere stomachoque vtiliora esse: acida denique ob eam quam habent incidendi vim, pituitoso excrementisque redundantistomacho apprimè conuenire.

ὠφελὲς δὲ καὶ λιθιαντας] Gal. 7. simpl. gummi quidem Cerasorū arteriæ fauciumve asperitati conuenire asserit: at calculosis proffit necne, addubitare videtur.

CAP. CLVIII. πὲ ὅκ τῶν σιμφύλων σιυιδέωρα] Locus hic haud dubiè deprauatus est: necdum tamen mihi satis compertum est, quomodo restitui rectè possit. Pleriq; Græcas hæc Siliquas, non minùs quam uas ollares, & oliuas quoque ipsas, in vinaceis condi componiue, quò diutiùs

tutiùsque conseruentur, atque de Siliquis eiusmodi conditiuis hîc agere Dioscoridem existimant. Sed non satis video, quamobrem exinfrastis eo modo vinaceis Siliquæ ciendæ vrinæ vim sibi asciscerent. Andreas Lacuna legendum censet, τὰ ὅκ τῶν σιμφύλων ἐσπίαμα, quasi tum demum vrinâ ciere Siliquas voluerit Dioscorides, cum earum pulpa seu medulla prædulcis sola manditur, reiectis nimirum internis granis seu feminibus, ac etiamnū cortice: quo modo congeneris plantæ, cassiæ nigrae seu σεληνάδος, quæ & Aegyptia Siliqua dicitur, solam medullâ seu pulpam vsurpamus. Plinius certè quidem, lib. 15. cap. 28. cum in pluribus femina placeant, in Siliqua damnari prodidit. Fortassis etiam ad differentiam cuiusdam Siliquarum generis, quod feminis granorūve expers fuerit, tale quid pronuntiare potuit Dioscorides. Serapio interpretatus videtur, Siliquas quæ musto aut sapa conduntur: quod minùs certè placet. Enimuerò σιμφύλων quidem nomine non tantum musti reliquias, hoc est, vinacea olearūve nucleos, sed & πὲ αὐτῶν ἐκπέσματῶν, seu σερὰ λείψανα, hoc est, solida retrimenta quæ vis oleifve torculari expressis reliqua sunt, significari testantur Galenus & Athenæus: vnde & analogia quadam ipsa quoque Siliquarum femina & earundem tusarum expressarūque reliquiarū seu retrimenta intelligi posse videntur. At verò σιμφύλα Græcis pro musto saporæ accipi nusquam, quòd sciam, obseruatum est.

CAP. CLX. διπντοεικοῖς καὶ ἐμπνυκοῖς] Marcellus non ἐμπνυκοῖς, sed αἰμοσποικοῖς in antiquioribus codicibus legi refert. Et sic quoque ex Serapione & Plinio, lib. 23. cap. 7. legendum videtur. Hic enim de cotoneis verba faciens: Cruda, inquit, διπντοεικοῖς matura, profunt sanguinem excreantibus ac dysentericis, cholericis, cæliacis, &c.

σροῦδία καὶ μεγάλα] Plin. lib. 5. cap. 11. Minora, inquit, ex Cotoneorum genere struthia odoratiùs uibræ, serotino prouentu: quo loco nisi fortasse mendum subest, quæ minora sunt Cotonea perperâ struthia nominat: nam & Gal. 2. alim. quæ σροῦδιόμηλα vocat, Cydoniis esse maiora fatetur.

ἢ πον ὄβη δὲ χησα] Eodem spectare videtur Gal. 2. de alim. dum qui è Cydoniis elicitur succum minùs quidè quàm qui è struthimelis suauem, sed maximè astringentem esse prodidit.

CAP. CLXV. Ρωμαῖσι δὲ φραμάκια] Armeniaca tamen & præcoqua diuersa fuisse videntur ex Gal. sententia: qui quidem 2. de alim. fac. præcoqua facit Armeniacis præstantiora.

CAP. CLXVI. κερύδρα ἢ Περσικῆ] Hæc mala Medica, quæ à vicinis etiâ locis Persica, & Plinio Afsyria dicuntur, Athenæo quoque χροσπίμηλα & ἐσπερική nuncupantur. Eiusmodi malum μῦδον simpliciter Nicander appellauit, cuius Scholiastes interpretatur, τὰ περσικῆ, Μηδικὸν μῦλον.

καρποφοροῦν δὲ ὅλα τὰ ἔπες] Sic Theop. lib. hist. 4. cap. 4. de malo Medica seu Persica: φέρεται δὲ πὲ μῦλα πᾶσαι ἄραι. τὰ μὲν γὰρ εἰσφύονται, πὲ δὲ αἰθρῆ, πὲ δὲ ἐκπέπτεα. Huius Interpres Plin. lib. 12. cap. 3. Arbor ipsa, inquit, omnibus horis pomifera est, alijs cadentibus, alijs maturescentibus, alijs uerò subnascentibus. Palladius quoque in Martio mense, per gradus quosdam in hac arbore sibi semper poma succedere dixit, cum maturis se acerbæ substituunt, acerbiorum

verò etatem florentia consequantur, orbem quendam continentis fecunditatis sibi ministrante natura. Cæterum sub finem capituli, pro ὅτι πλεονάζουσα, legendum iudico ὅτι πλεονάζουσα, nempe πὸ μῆλον.

CAP. CLXVIII. ὅτι κ' αὐτὸ συνέστη] Vel delendum hoc, ὅτι π, vel reponendum deinde, αὐτὸν γίνονται, ne quid in constructione Grammatici desiderent.

CAP. CLXIX. πνευματίζουσα] Paris. codex habet, πνευματίζουσα. Andreas Lacuna in vetusto quodam codice, ὄξυανθάκη, legi testatur, & sic quoque plerique alij legendum censuere. Vtraque porro lectio tolerari rectè potest: siquidem, quod voluere nonnulli, πνευματίζουσα & ὄξυανθάκη eiusdem plantæ sunt nomina. Nos ambiguitatis tollendæ gratia, foliis oxyacanthæ esse diximus. Theophrastus lib. 3. cap. 12. folium habere scripsit πολυχιδής (sic enim legendum videtur) καὶ ἐν ἀκρωσιανοειδής. Et certè quidē tum Mespilum Aroniam, tum & oxyacantham, foliis esse constat apij in modum incisus.

αὐτὸ ὄνομα] Fortè αὐτὸν. Nam ad præcedens illud καρπὸν referri debet. Alioqui generis est enallage, referrique debet αὐτὸ ad subintelectum πὸ μέσσιον, qua quidem voce & arbor ipsa, & arboris fructus significatur.

καίλιος σερπιλλίων] Contra censuit Theophrastus, lib. & cap. 4. hunc fructum bonam aluum facere, nisi fortè aliud est πὸ εὐκόλιον & πρὸς πῶν καίλιον ἐξαχθὸν, ἐξ ὁμοῦ ἔστι (inquit) ἢ τὸς λαύραρος καλοῦντο, γλυκὺς, ἠδὺς καὶ ἀσπής, καὶ ἐπὶ πρὸς πῶν καίλιον ἀγρῶς. i. fructus apud Lotophagos dulcis, siquis ἐπιποσεις, in superque alio utilis. De eodem Plin. lib. 13. cap. 7. ferunt ventres non sentire morbos, qui eum mandant.

CAP. CLXX. καὶ ἐπὶ τὸν ὄρν] Theophr. lib. 3. hist. plant. cap. 12. tria Mespili genera recenset: Anthedonem (quæ eadē cum Aronia esse videtur) Setanion & Anthedonoidem, quam Gallicam vocari scribit Plinius lib. 15. cap. 20. quo loco & ipse, Theophrastū secutus, tria Mespili genera commemorat.

CAP. CLXXI. ἢ ἐπὶ τὴν γαστέραν] Rufandi capilli vim habere decocta Loti ramēta, quæ hîc Diosc. περισματὰ, Galeno ῥινηματὰ dicuntur, vix alibi, quod sciam, quàm apud Diosc. & Serapionē scribitur. Roborare quidem capillos prodidit Aëgineta: at eosdem eiusmodi decocto cohiberi, & Galenus & ipse Plinius (quanquam) hic priuatim de Loto, Theophrasti diospyro, quam fabam Græcam appellat, agere videtur) & quot ferè alij de simplicium medicamentorum facultatibus conscripsere, palàm commemorat: ex quo & idem ipse Gal. Loti lignum colligit, astringentis & mediocriter deficcantis esse facultatis. Quare cum Cornario legendum existimavi, αὐτὸ πῶ, ἢ ἐπὶ τὴν γαστέραν, καὶ ἐπὶ τὴν ῥεύσαν, nempe, πείρας. Quid quod & eodem planè modo legisse videtur Serapio, dum hæc ipsa Diosc. verba interpretatur?

CAP. CLXXII. χλωρῶν φύλλων ἰχθῶρ] Cornarius pro φύλλων, ἔχλωρ, legendū suspicatur. Sanie verò hanc, sudorem nominat Plinius, lib. 23. cap. 8. quo loco & huiusce remedij usum variat. Et enim sudor, inquit ille, virgæ corni arboris lamina ferrea candente excipitur, non cōtingente ligno, illud ἄρα inde ferrugo, incipientes lichenas sanat.

CAP. CLXXIII. κοιλίας σαλευσθε] Rectè Gal. 7. simpl. Pruna Damascena siccata nō aluum quidem illico sistere, sed minùs quàm cætera, quæ ex Iberia importabantur, eandē subducere voluit: quoniam videlicet plurimum astrictionis habeant, vti 2. de alim. fac. idem ipse Gal. conceptis verbis asseruit.

CAP. CLXXV. λεπτόφυλλον] Matthiolus apud Orib. legit λεπτόφυλλον, & rectè quidē: nam & Arbutum tenni præditam esse cortice satis innuit Theophrastus, hist. stirp. lib. 3. c. 16. hisce verbis: ἢ ἢν ἄραν μέγα, τὸν δὲ φλοιὸν ἔχει λεπτὸν μὲν, περιμετρηθὲν μείων. hoc est, Est quidem arbor hand valde prostrata, sed corticem habet tenuem, tamaria similem. Ac vera tātum abest tenuia ut sint Arbuti folia, vti etiā laurinis & iligneis crassiora conspiciantur. Cæterum sub finem capituli, αὐτὸ πῶ, ἀχρῶδες & κεφαλαλγῆς, ἀχρῶδες & κεφαλαλγῆς reponimus. Nam ad καρπὸν καρπῶν, hoc est, Arbuti fructum, ea verba referri nemo non videt.

μεμάνευλα] Sic & Theoph. & Gal. Arbuti fructū μαμάνευλον appellant, vel, vti Athenæus ex variorum Scriptorū autoritate, μμαμάνευλον. At Plinius lib. 15. cap. 24. alio etiam nomine, cōque mponoro, vti scribit, vnedonem vocat. In quo fallitur siquidem, vel teste Galeno, tum 6. simplum 2. de alim. Itatorum vnedo, epimelidis seu hamamelidis fructus est, quæ quidē à Comaro seu Arbuto diuersa arbor est.

CAP. CLXXVI. αἰσθηθῆναι] Goupylus ex Plinio locum hunc sic restituit: καὶ πρὸς ληθαργικὸς μετὰ ἀμύλου καὶ πόνου. Catacuz. exemplar habet, μετὰ ἀμύλου λευκοπίπτο. Equidem nihil immuto: duntaxat vbi asteriscus in Paris. codice deesse aliquid indicabat, Plinij & Serapionem secutus addidi, καὶ πόνου. Cæterum in hoc ipso capite (quod quivis vel mediocriter eruditus satis animaduertere poterat) pro ἐμπυματῶδες, quod legitur in vulg. exēpl. legi, ἢ ἐμπυματῶδες: itemque pro πρὸς λαμβανόμενα, πρὸ λαμβανόμενα: denique pro αὐτὸ ἔξει δὲ ὅτι πλεονάζουσα, καὶ ὅτι πλεονάζουσα ἢ συνῆξει, quoniā eo loco non amplius de nucibus ipsis, sed de arboris gūmi fit mentio.

ἀμείδουσα πρὸς λαμβ.] Eiusce effectus causa est, amaritudinis vis exiccans & humorē discutiens, vti docet Plutarch. in Sympos. quest. 6. lib. 1. quo quidem loco refert apud Drusum Tiberij Cæsaris filium Medicum quendam, qui alios omnes subinde bibendo vincere solitus erat, antequam potaret, quinque sexve amaras amygdalas edentem fuisse deprehensum: ac deinceps id facere prohibitum, à vino facillimè superatum fuisse, imò ne tantillum quidem ad computationem perferendam valuisse. Idem ex Plutarcho repetit Athen. lib. 2.

CAP. CLXXX. ἢ συκαμίνια] Disiunctiua particula ἢ vel vidè reponendam hoc loco censuimus, pro articulo fæminino ἢ, qui habetur in vulg. codicibus. Sunt enim μορία & συκαμίνια vocabula synonyma: & Athenæo teste lib. 2. quæ reliqui ferè omnes συκαμίνια appellant, foli Alexandrini μέρα nominat. Sub finem etiam capituli, vbi perperam legebatur manifesto errore, πρὸς τὸν πρὸς μετῶν, restituumus, πρὸς τὸν πνευματῶν.

κακοσμία] Attamen, Athenæo teste, lib. 2. Diphilus Siphnius Medicus Mora seu Sycamonia asserit succum mediocriter laudabilem gignere.

parum alere, celeriter egeri & ventriculo grata esse: peculiari verò dote, ante maturitatem lumbicos expellere. Sed hoc postremum Dioscorides non de fructu immaturo, sed de radicis cortice prodidit.

ἰτα λειψί] Ita legitur in altero Goupyli codice, longè rectius quàm ἰτα λειψίς, uti habetur in vulgatis exemplaribus. Certum enim est non ex arbore, sed ex ipso pomo succù elici: è quo tandem tantopere decantata arteriace seu stomatice compositio, ἰτα λειψίς dicta, conficitur. Sic & ipse Serapio de fructu ipsius, non item arboris, succo ista interpretatur.

μαλαίτης φύλλοις] Plinius pro φύλλοις, φλοιοῖς legisse videtur. Is enim lib. 23. cap. 7. quo loco de Moro arbore verba facit: *Folia*, inquit, *tingunt capillum cum fici nigrae & vitis corticibus simul coctis in aqua caelesti.*

CAP. CLXXXI. ἰτα λειψίς] Hoc loco σκόμορον seu σκόμορον dictù existimasse videtur Dioscorides, quasi μωροῦ σῦκον, hoc est, fatuam ficum, quòd sapore sit fatuo, ignavo, ac planè insulso, adeòque verè sit insipida. Attamen Gal 2. de aliment. facult. nominis eam notationem palàm deridet, ac potius σκόμορον nomen sortitum asserit, à similitudine quam ad vtrunque mori scilicet ac fici fructum habet, ita ut in medio mororum ac ficuum meritò locari posse videatur. γαλαίτης, inquit Gal. ὁ σοῖ ἰτα λειψίς τῶτο φασὶν ὠνομάσθαι τὴν καρπὸν ποτὶ σκόμορον. διότι σῦκοις εἰκόμασι μωροῖς. Sic enim nobis legendum videtur: non item μωροῖς, ut habetur in vulgatis exemplaribus, aut μικροῖς, quo modo Interpres legisse creditur.

πλύχλον] πλύχλον legunt vulgata exemplaria. Sed vetustorù codicù, qui πλύχλον habebāt, lectionem magis probavi. Nam sic quoque Serapio & Ruellius legisse videtur: & id ipsum etiam innuit Plinius: quando aliàs multo lacte, aliàs largo succo abundare ficum Aegyptiam dixit. Equidem, quòd eodem spectat, πλούσιον legi malim. Nam & ea ipsa dictione Theophrastus vitur, lib. 4. cap. 2. quo loco de fico Aegyptia, quæ Diosc. Sycomoros est, verba faciens: πλούσιον ἴ, inquit, τὸ δένδρον σφόδρα ἴδι, &c. hoc est, arbor admodum largo abundat succo lacteo.

ὄπκι. ἄνω αἰ ὄνυχα] ὄνυχα pro instrumento ferreo, ab unguis humani similitudine ungue dicto, interdum accipi iam antea cap. de balsamo admonimus. Et hoc quoque loco nò pro ungue humano, sed pro ferreo eiusmodi vincino accipi debere indicant & Serapionis interpretatio, & ipsius Theophrasti verba, quæ eòdem spectant. Hic enim loco modò citato, πῖπεν, inquit, ἢ δυνάτω, ἀλλ' ἔχοντες ὄνυχας σιδηρᾶς, ὄπκι-ζων. hoc est, *maturefcere nequit, quin sculptus fuerit: id quòd ferreis præstant unguibus.* Athenæus itidem lib. 2. σκίμωρον, inquit, οἱ ὄπκι εἰσοὶ ὄπκι εἰσοὶ κῖσταντες σιδῆρα, εἰσὼν ὄπκι πῖς φῦοις καὶ ἰσπὸ τῆ ἀνέμου κινῶντα: οἷς ἡμερῶν περὶ αὐτὸ πῖπια καὶ δυνάτω γίνονται. μάλα δὲ ζεφύρων πνευσάντων, καὶ εἰδωδία, &c. hoc est, *Sycomorù seu fici Aegyptiacæ fructum indigena, ubi ferreo leviter scalpserint, in ipsa planta relinquantur: tandem vento vento iactantur, ea circa intra triduum maturefcit, odorùque fit ac esu iucundus, præsertimque si Favonij spiraverint.* In eandem quoque sententiam Plinius, lib. 13. cap. 7. *Ficus Aegyptiacæ pomum,* inquit, *perquam fecundò est pronentia, scalpendo tan-*

tum ferreis unguibus: aliter non maturefcit. Attamen cum non sit tantopere durus pomi cortex, nihil vetat, quominus etiam ipso humano ungue rectè scalpi possit. Siue ergo, ungue ferreo hunc locum interpreteris, siue ungue, ferreoque alio instrumenti genere, mihi suffque deque fuerit. Cur verò citra scalpturam fructus eiusmodi maturefcere vix possit, rationem repetas licet ex ipso Theophrasto, lib. 5. de caus. plant. cap. 2.

καρποφρεῖν ἕαρος πορῶν] Vulg. exempl. καρποφρήσι νεαρόν. Sunt qui facilem lapsum animadvertentes, αἰτί τῶ, νεαρόν, ἕαρος simpliciter reposuerint. Sed vetusti codicis lectio plausibilior, quàm ego secutus sum. Est porrò vero similius ex adulta, quàm ex novella adhuc tenellaque arbore tantum succi emanare, ut facile spongia aut velere excipi possit: quippe cum novellæ necdum adultæ arbores vix amplius succi habeant, quàm quòd ad ipsarum incrementum satis esse possit. Plinius pro νεαρόν, aut ἕαρος, πορῶν seu εἰσῶν, aut quid simile videtur legisse, de matutino siue hora diei secunda mentionem faciens, lib. 16. cap. 38. quo loco id quòd de Sycomorò à Diosc. traditur, ipsi moro tribuere videtur. Sic enim ille: *Mirum, hic in moro Medicis suatum querentibus fere hora diei secunda, lapide incussus manat: alius fractus, sicus videtur.*

CAP. CLXXXII. πειλέα γδ ὄσα] Theophr. lib. hist. 4. cap. 2. hanc Cypriam ficum aliter describit. Caudicem enim arboris cui fructus adhærescit, populo albæ similem facit: folium, vltimo. Quòd ad fructum, æquè ac Diosc. scribit esse pruni magnitudine. At Plinius in hoc tantum à Theophrasto diserepat, quòd sorbi magnitudinem illi tribuit, quasi legerit, μέγιστος ἡλίκαν ὄης μῆλον, πορῶ, κοκκίμυλον.

CAP. CLXXXIII. ἀπλά, κακοδόμαχα] Sic Diphilus Siphnius, teste Athenæo, recentis Ficus scribit paucum & prauum præbere alimentum, & innatare ventriculo. At còtrà sensisse videtur Philotimus, apud eundem Athenæum: qui quidem Ficus humidus & maturas quovis alio fructu celerius coqui, faciliusque ab ipso ventriculo superari eo probat argumento, quòd non solum citra noxam copiosius quàm cæteri fugaces fructus ingerantur, sed & his præsumptis nihil noceat consuetum & parem cibi modum adiicere. Quin & eòdem spectare videtur illud Gal. lib. 2. de alim. fac. Ficus æquè ac vas inter fugaces & autumnales fructus principatum obtinere, minimumque habere pravi sudi.

ἦχος καὶ κρησμοῦ] κρησμός seu κρησμός pruritus pruriginem ve significat: ac pruritus quidè mentionem quoque hoc loco facit Serapio. Attamen cum Marcello, σκρησμοῦ seu σκρησμοῦ, lubentius lego, hoc est, *aurium tinnitus.* Nam & antea cap. 105. & alibi sæpenumerò, cum de aurium affectibus agitur, ἦχος & σκρησμός simul iunguntur, nec malè: quippe cum affectus congeneres, ac propè idem, aurium sonitus atque tinnitus vocibus hisce designentur.

ματὶ ἀμυγδαλί] Catac. codex habet, σκὸ ἀμυγδαλί & ita quoque Plinius ipse legisse videtur, lib. 23. cap. 7. quo quidem loco bis vnum & idem repetit. *Exapitur, inquit, ante maturitatem pomi, & in umbra siccatur, ad aperienda ulcera, scienda menstrua,*

appositi cum luteo oui, aut potu cum amylo. Rursúm- que paulò post de eodem ficulneo lacte verba faciens: *μυρμηκίαν*, inquit, *cum amylo aperit*. Est autè probabilius vulgata lectio, quoniam amyllum obstruendi potius, quàm obstructions aperendi, vim habet.

μυρμηκίαν αἶρας, εἶσαπ] Interpretes nonnulli, è quibus est Serapio, *σιώ εἶσαπ* legisse videntur: quasi velit Diosc. fici liquorem lacteum myrmecia (hoc est, formicofas verrucas, quas Plinius vno nomine *formicationes* interdum appellat) cum adipe tollere. Sed si vulgatam lectionem retineamus, vti retinendam puto, aliud verba Græca sonare videntur: nimirum eam quæ verrucæ circumiacet carnem prius adipe muniendam, quàm liquor ille verrucæ adhibeatur: ne videlicet quæ pollet exulcerandi vi partes vicinas exedat, latiusque quàm par est vires suas exerat. Cornarius *εἶσαπ* hoc loco, vt & alibi sæpius, pro farina subacta accipiendum putat, quæ sit pro testorio.

CAP. CLXXXV. *εἰρηνοὶ καλούμενοι*] Sic & Amerias apud Athen. lib. 3. testatur, *εἰρηνοὶ καλούμενοι*. Est autè *ὄλυθος* apud Helychium, *πῆμη πεπιμαμένον σύκον*, hoc est, immaturâ ficus, siue inquam eius sit naturæ vt nunquam maturescat, veluti caprifici fructus, siue perfectam maturitatem nondum assecuta sit. Est enim *ὄλυθος* vox de ficus domesticæ immaturo fructu, qui post ipsa folia, parte scilicet ipsorum auersa, ferè prouenit, quæque Plinius *abortum* vocasse videtur, propriè effertur, vti patet ex Gal. lib. 8. simpl. qui *πῆμη εἰρηνοῦν σύκον ἀπο τῆς ὄλυθων* manifestò distinguit: attamen ab Autoribus aliis etiam indifferenter pro caprifico seu sylvestris ficus pomonunquam maturescete, haud secus atque Grossi vox apud Latinos, vsurpatur. Ita & *εἰρηνα* siue *εἰρηνα*, Theophr. hist. stirp. lib. 2. fici vtriusque immaturi fructus dici videtur. Eisdem genere masculino Sophocles *εἰρηνοῦς*, Dioscorides hoc ipso loco *εἰρηνοῦς*, appellarunt.

σιώ ὄξυ δὲ καὶ ἀλοιὴ καλαπασθέντι] Vulg. quidem codices omnes legunt, *καλαπασθέντις*, scil. *ὄλωθου*. At Interpretes omnes Latini & ipse quoque Serapio, fidorū foliis ista ascribunt, non, ipsis grossis, hoc est, ficis quæ nondū maturuere, siue domesticis, siue sylvestribus. Ac ipse quoq; id quasi suadete ipsa orationis serie, pro *καλαπασθέντις, καλαπασθέντις*, legendum existimauit.

CAP. CLXXXVI. *αὐτὸ δὲ πικρὸν ἐπαλασθῆναι*] Ista quòd foelicius Autoris sensa exprimerem, sic interpretari visam est: cinerem plurimum diuissimeque macerari oportet. Quoniam enim non videtur cinis acrimoniam vetustate ascescere, imò potius quam ab empyreumate adeptus est vetustate deponere, non placuit vertere, quemadmodum prima fronte Græca verba sonare videbantur: scilicet cinerem inueterandum esse, quasi quòd vetustior is fuerit, eò præstantior esset futurus.

εὐπικρὰ δὲ εἶσι πάντων] Meritò Gal. lib. simpl. 8.

cap. de Cinere, Dioscoridem reprehendit, quòd lixiuia omnia alstringendi vim habere prodiderit. Nam cum lixiuum, vt Gal. verbis vtar, sit tantummodò *πυρροῦμα πύρας*, hoc est, cinere lotura: id certè cineris, è quo fit, naturam respicere consentaneum fuerit. Porro cum cinerum natura non vna sit & eadem, sed pro materiz combustæ diuersitate diuersa, aliorum quidem alstringitoria, aliorum verò acris & absterforia: & ipsa quoque lixiuia pro cineris, è quo facta fuerint, varietate varia esse necesse fuerit. Ego verò, vt de Galeni reprehensionis locus sit vilius, hoc loco fortasse mendum subesse conijcio, & *εἰσαπ τῆς καλαπασθέντις* legendum esse iudico.

ὀππασθέντις] Sic habent vulgatz omnes editiones: sed aptius, ni fallor, legas, *ὀππασθέντις* siquidem pulueres foli verius insperguntur, quam illinuntur. Porro Perseam hanc, à Perseo Memphifatam, indèq; nomen fortitâ, à Persica arbore in totum aliam esse, luculenter ostendunt Theophr. Gal. atque Plinius: quanuis Nicander in alexiphar. ipsiusque Interpretes, arbore vtrâque confudisse, ac pro eadem accepisse videantur.

CAP. CLXXXVIII. *πῆμη ἰβηρικός*] Hoc caput de Iberide, vt non legitur in plerisque manuscriptoris exemplaribus, ita & Dioscoridi perperam ascribitur: quod ipsa per se sermonis diuersitas, nec non & locus in quem irrepit incongruè ac planè alienus, satis indicat. Adde quòd hæc ipsa Iberis alio iam loco, nimirum lib. 2. cap. 205. à Dioscoride lepidij nomine describitur. Icirco etiam à Cornario caput hoc ad notha merito relegatur.

καρδαμυλική] Cornarius *καρδαμυλική* potius, quàm *καρδαμυλική*, legendum existimat, nò alia opinor, coniectura ductus, quàm quòd ita Aëtio, tetrab. 3. serm. 4. cap. 2. nominatur, ab odoris, saporis & figuræ quam cum nasturtio habet, similitudine. Galenus hanc ipsam plantam aliàs *λεπίδιον*, aliàs etiam *ἀγριοκαρδαμύκον*, quasi sylvestre nasturtium, appellari retulit, lib. 10. *κατὰ πίπτις*. Ac id ipsum quoq; testatur Paulus, lib. 3. cap. 77.

μῆκος ὃ ὄσον] Ex Democratis versibus Iambicis à Galeno citatis, lib. 10. *κατὰ πίπτις*, itemque ex Archigenis ad Aristonem epistola, quæ extat apud Aëtium, tetrab. 1. ser. 3. capite penult. rursumque, tetrab. 3. ser. 4. c. 2. locum huc cum Cornario sic restituimus: *μῆκος δὲ καυλοῦ ὄσον πηχῆν πλεον ἢ ἑλαπθον*. Inferius verò, pro eo quòd habetur, *ἑλαπθον μετ' εἰλου*, legimus, *ἑλαπθον μετ' εἰλου*, aut etiam, *εἰνέλαπθον μετ' εἰλου*. Ita porro legendum, præter antè citata testimonia, commonefaciunt & ipsa Plinij verba, quæ habentur lib. 25. cap. 8. Et postea *oleo ἢ uino corpus perungatur*, &c. Ibidem addit Plinius ex Damocrate, quantum ad plantæ descriptionem spectat, *semine tam paruo esse, uix ut aspici possit: quòd ad utendi modum, radiaem coxendicibus ἢ articulis omnibus, uix quidem plurimum quaternis horis, seminis mundi dimidio adalligari oportere, rursumque diebus xx interpositis idem fieri, si qua admonitio doloris superfit*.

IN LIBRVM SECVNDVM.

IN PRAEF. ὅσα ἀριμεία] Fortè, ἀριμεία: sensus enim alioqui vix constaret.

CAP. VI. Ἰόνια δὲ κελύφαι] Quoniam nondum alibi, quod equidem meminim, occurrit hæc κελύφαι seu ἰόνια vox, adhuc incertū est, vtrum ex sententia Hermol. Barbari κόνια, an verò iuxta fidem omnium exemplariū ἰόνια, legi hoc loco oporteat. Κόνια certè quidem medias hæc partes, quasi columellas, dictas putat Hermolaus, quia iis velut columnis ac fulcris tam purpurarum, quàm buccinorū caro & reliquæ partes innitantur. Sunt autem hæ valde torosæ, firmæ ac fibrosæ, circa quas testæ volumina capreolorum ritu aduoluuntur intorquenturque. Easdem alij ἰόνια à flore purpurarum buccinorumq; violaceo, seu ἰοδ, hoc est, violæ colorem æmulante, ita dictas existimant: quoniam illis hæreat candida membrana venæ instar in longum protensa, florem eum continens, inter μήκωνα seu papauerulum sita, quod inferiore est loco, & πράχλοι seu ceruiculam, quæ superiore: vti palàm fecit Aristoteles, lib. 5. de hist. anim. cap. 15.

CAP. VII. ἐκπύκνους παρχίτας] Sunt qui cum Paulo παρχίτας legāt. Nos vulgarem lectionem retinere maluimus. Nam & Plinius de Mytulis verba faciens, lib. 32. cap. 9. Lauantur quoque, inquit, plumbi modo ad genarium cr. assididines.

CAP. VIII. Τελλίνας δὲ νάπαι] Fallitur Athen. lib. 3. δὲ π, qui Tellinas cum Romanorū mytulis, quos μυς seu μύκας Græci vocant, easdem esse crediderit. Sic & Plinius, qui pectunculis ea tribuit cap. 7. lib. 32. quæ hic à Dioscoride Tellinis ascribuntur, quasi hæ cum pectunculis eadem essent. Quandoquidem & ab ipso Hipp. 2. de diæta, hæc tria testaceorū genera, seu specie discrepantia manifestò distinguuntur: dum in testaceorum genere aluum maximè deicere mytulos, tellinas & pectunculos nominatim asserit.

CAP. X. ὁμοίον τῆς πορφύρας] Cum purpuræ operculum à conchylj tegumento seu ostracio figura discrepare nemo non animaduertat, verisimile est similitudinem hoc loco ad tegumenti substantiam, aut vsum potiùs referri debere: aut etiam ad vires ipsas. Nam & Gal. II. simpl. de purpurarum operculis nonnulla tradit, quæ hic à Dioscoride Onychi seu vngui ascribuntur.

ἢ καρχηλίω τῶν παρδόν] Quauis malabathrum quod in Indiæ paludibus gignitur antea nonnullis odoris cognitione deceptis Indicam nardū falsò appellari prodiderit, hoc tamen loco ex eorum ipsorum sententia nardum nominat, quod verius malabathrum appellare potuit. Obiter verò hoc annotandum duximus, ne quis fortasse de nardo Gangitico ista intelligenda suspicaretur. Nardū enim illud non in ipsis paludibus, vti malabathrū, sed apud fluminis Indici ripam tantummodò nascitur.

ἀμύδιον δὲ ὀπίθης] Quoniam Vngues hi castorium aliquatenus redolent, ac etiamnum suffitu vulluz strangulatu laborantes excitant, satis apparet ὀπίθης hoc loco non pro bene aut suauiter olente, sed, quemadmodum cap. de pice, & aliàs sepe numerò, pro grauiter aut alioqui vehementer olente, accipi oportere. Cæterùm pro κελύφαι

μαλάκωσι, Paulus etiam habet, κελύφαι παρδόνισιν. Vtra verò lectio veritati magis consentanea sit, iudicium ij ferre possunt, qui conchylija esitauerint.

CAP. XII. ὅτι ἡμέρας γ] Contendit Cornarius legendum, ὅτι ἡμέρας μ. quia Gal. II. simpl. Itémque Aëtius, tum lib. 6. cap. 24. tum & lib. 2. cap. 175. Cancros pauore potus periclitantibus ex rabidi canis morfu ad dies quadraginta, tanquam certum statutumque terminum, potados exhibeant. Ego verò tum exemplariū omnium communi consensu, tum & Serapionis interpretis autoritate fretus, nihil immutandum hoc loco censui. Nam & Dioscor. in Theriacis, quo loco idem hoc remedium repetit, ad rabidi canis morsum Cancros, non ad dies XL. sed ad dies quatuor, potados præscribit: quod ipsum totidē verbis refertur à Paulo, lib. 5. cap. 3. His accedit, quòd Diosc. hoc ipso loco λυσσοδίνκεις eiusmodi cineris cancororū triduo potu nò quidē perfectè curari, (quemadmodū illi fortasse voluerunt) sed tantummodò manifestò iuari asseruit: ita vt intra triduum aliqua sentiatur vtilitas.

CAP. XIII. διεύκεται δὲ καί] Seruata vulgari hac lectione sic vertendum fuerat: in eundem quoque usum tostus ualere reperitur. Attamen ex Matcelli sententia estur seu esitatur, interpretatus sum, & pro διεύκεται, βεβρωσένται reponendum duxi, aut etiam εὐδίσταται. Et certè quidem præterquam quòd Serapio Diosc. interpretes ita legisse videtur, Gal. etiam lib. II. simpl. med. καί σκορπίον, inquit, τῶν εὐδίσταται πληγῶν οὐδεὶς ἐστὶν ὀπίθης ἄνθρωπον λείον, αἰσάντως δὲ καί, ὅπλον εὐδίστατον. Paulus quoque lib. 7. sic habet: σκορπίος χροσῆος ὠμὸς ὀπίθης, ἢ ὀπίθης βρωσῆος, βρωσῆμα τῆς ἰδίας πληγῆς γίνεται.

CAP. XVI. κνηροῖς ἐραζέται] Pruritus hos, quos solo contactu inducit Scolopendra (centipeda) vertit Gaza) luculenter exprimit Aristot. de Scolopēdris agēs, 9. de hist. animal. hisce verbis: τῶν ἰδίων οὐδὲ σῆμα ἐδάντοισι: τῶ δὲ αἴψα καθ' ὅλον τὸ σῆμα, ὡσπερ αἱ καλούμεναι κνίδαι, hoc est, ore quidem minimè mordent, sed tactu totius corporis, veluti quæ urtica dicuntur.

CAP. XVIII. μωδῶδες δ] Fabulosum esse vult Diosc. quod præcipiebatur superstiosè nimium, vt certa mensura, nimirum quaternum vtrinque digitis, amputarentur Viperæ, quia fortasse non tantum de paruis Viperis, quàm de magnis præcidi necesse sit. Et tamen illud studiosè perpetuò à veteribus olim obseruatum fuisse constat. Sed neque Diosc. penitus damnare videtur quaternum vtrinque digitorum resectionem, imò potiùs rationem, qua mouebantur prisci vt id facerent. Cùm enim & caput & caudam in totum præcidi oporteat, quia partes carnes sint: illi tamen quaternum vtrinque digitorum mensura idèd potiùs præcidebāt, quòd existimarent vtrobique subesse veneni vim maleficam: licet in cauda nihil tale delitescat. Et si enim Galenus lib. de Antid. I. caudā ob frequentem motum sordidum humorem magis quàm reliquum corpus attrahere prodiderit: & is ipse tamen II. simp. citra rationem amputari caudam liberè pronuntiauit.

πὶ δὲ λοιπῶν] Paulus addit, ἀφαιρέθηντων ὄψις ἐπις, pro quo habetur apud Plinium, lib.29. cap.4. exemptis interaneis: quæ quidem verba Dioscoridis Interpretes omnes non malè de suo adiciunt.

Ἐπις ἄσπις] Ait Marcellus in quibusdā am codicibus legi, μὴ ἄσπις, quæ lectio probabilior est. Et reuera quidem Gal. II. simpl. Viperinarū carniū esu recrementa corporis ad cutim protrudi asserit: quod si ita est, quin ex earum esu procreentur pediculi, nemini dubium esse debet: præsertim verò in iis qui prauorum succorum copia redundant. Sic quoque Plinius lib.29. cap.6. Ius viperæ, inquit, pediculos è toto corpore expellit, πριτυίςque etiām summa cutis, &c.

ἄσπις ἄσπις] Siue ἄσπις legas, siue ἄσπις, parum certè interest. Nam & malabathrum & spica nardi, inter ea quæ stomachū iuuant medicamenta sunt antè recensita. Galenus itidem II. simpl. viperinas carnes ait, ἀσπις ἄσπις, hoc est, salibus permixti ad suauitatē apparatus. Addito verò malabathro aut etiam spica nardi, quin tum saporis tum & odoris ratione maiorem cum palato ineant gratiam, nemo profectò dubitauerit. Equidem hac ductus ratione cum plerisque Interpretibus, ἄσπις, legendum existimaui.

CAP. XIX. πὶ πῆς ἔχρας] Non ἔχρας, sed ἀσπίδος legisse videtur Paulus, lib. 7. quoniam aspidis exuuiis hoc ipsum tribuit, quod Dioscorides hoc loco, Viperæ senectæ.

CAP. XX. μὴ ἀκαλόφης] Addit Orbasius πικρασίαις: quæ vox etiam hoc loco subaudienda est: nec abs re, quando quidem & ipse Plinius, lib.32. cap.10. vriticam marinam tritam ex aceto scillite inter psilothra commemorat.

CAP. XXI. Ἐμοὶς ἔπι πάθος] Marcellus itemque Ruellius per πάθος intelligant, malam valetudinem: tremorésque hęc ex aduersa valetudine ortos à tremoribus ab ætate, labore aut pauore, aliæque quæpiam id genus externa causa contractis distingui volunt. Alioqui suspicatur Marcellus legendū, κατὰ πάθος, quasi velit Diosc. tremoribus iis tantū prodesse cerebrum Leporinum, qui ex humorum crassitie ortum habent. Aegineta verò lib.3. cap.21. quoniam ἀδύσειως loquitur, ex quacūque causa tremulis cerebrum Leporinum administrare videtur. Nobis autem vnà cum Cornario viro doctissimo visum est, Ἐμοὶς ἔπι πάθος hoc loco Diosc. dictos, qui vnica voce φόβος à Galeno de eodē cerebro Leporino fermonem faciente dicuntur. Est enim φόβος, hoc est, metus, ex animi perturbationum genere, quæ Græcis πάθος dicuntur. Sunt porò hæc Galeni verba II. simpl. Ἐνέος φόβος βονδῆν ἐπιδύμω πὴν ἐγκέφαλον ἔχρασαν. hoc est, Quidam estatum arebrū prauioribus opitulari tradiderunt. Quamobrem ex Galeni sententia tremores ex pauore ortos intelligendos hoc loco existimaui.

CAP. XXII. ὀδόντι πονοῦμα] Huius radij seu aculei visum in sedandis dentium doloribus non satis exprimit Dioscorides. Denti quidem dolenti illidi tantummodo voluit Paulus, lib.7. hisce verbis: πονοῦμα ἡλασσίαι κέντηρον ἐπικρουόμενον ὀδόντι ἀδονεῖ, θρυπτεῖ αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀμειν ποιεῖ. hoc est, Pastinacæ marinæ aculeus denti infirmo illisus, ipsum tonnerit exacuitque. At Plinius, lib.32. cap.7. & eo

gingiuas in dolore scarificari, & contritū ipsum illini prodidit. Pastinacæ quoque radio, inquit ille, scarificare ganguias, & in dolore utilissimum. Contritur us, & cum helleboro albo illitus, dentes sine neccatione extrahit. Quare tu factò periculo videtur, num fortè rectius apud Aeginetam legas, Ἐπιδύμω, ἀπὸ τοῦ ἐπικρουόμενον. illius, inquam, non illisus.

CAP. XXIII. κατὲν δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ] Quomodo sepium seu testa Sepiæ in propria testa vri debeat, veluti sonant Autoris verba, non video. Rectius fortasse dixerimus, testam Sepiæ ἐν ἰδίῳ ἔσρακω, hoc est, in fictili peculiari, videlicet in eam vsu peculiari accommodato, vri oportere aut (quod mihi quidem vero similius est) pumicosum sepij corpus in ipsa testa, hoc est, in ambiente extrinsecus cortice seu crustoso corpore, quod deinde πακώδες Autor nominasse videtur, vrendum esse. Sic ὄσρακον priore loco συνιδρυμῶς vsurpabitur, vt à toto pars intelligatur, nimirum pro fungoso seu pumicoso corpore intus concluso: posteriore verò loco, pro cortice ipso duriore. Nil ergo aliud voluit Diosc. quàm sepium, os Sepiæ Plinio dictum, quod in dorso sepia reperitur, & ὄσρακον πὶ ἐν τῷ ἰδίῳ Athenæo dicitur, lib.7. Deip. totum ac integrum cum suo cortice cremari oportere.

σὺν ἀλάσι λείον] Sal fossile desiderat Galenus, quod non expressit hoc loco Diosc. Sunt verò ista de sepio Gal. verba, x. I. lib. de med. fac. πῆς ὀρυκτοῦς ἀλάσι μὴδὲν, ἄσπις καὶ κατὰ ὄσρακον γινώσκω πτερυγία. hoc est, quum sal mistum fossile, oculorum pterygia seu unguis eliquat. Ac illius quidem exemplò Paulus eundem quoque salem nominatim designat, de re med. lib.7. Plinius sali simpliciter dicto cadmiam addit, lib.32. cap.7. sanat, inquit, pterygia cum sale & cadmia singulis drachm.

CAP. XXV. μετ' αἵου] Plinius, μὴ ὕδατος, legisse videtur. Agēs enim de Hippopotamo lib. 28. cap.8. Testiculi, inquit, drachma ex aqua contra serpentes bibitur. Paulus simpliciter moribus serpentium bibitum mederi prodidit, misturæ facta nulla mentione.

CAP. XXVI. κατόρος ὄρχος] Initium huiusce capitis aliter legi oportere, quæ in vetusto codice cernitur diuersitas, per se satis indicat. Ac equidem quò clarius illud sit, ita legi malim: Κατόρος ζῶον ἐστὶν ἀμφίβιον, πὶ πλείστον ἐν ὕδατι σὺν ἰχθύσι καὶ καρμίοις προσφύμενον. ποιεῖ μὲν αὐτὸ ὄρχος καὶ τῶς ἐπιδύμω δὲ &c.

σὺν ἰχθύσι καὶ καρμίοις] Serapio ex Diosc. Castorem seu Fibrum ex piscibus & cancris victū quærere voluit: quem secuti etiā videtur Marcellus & Cornarius. At diuersum quid sonare videntur ipsa Dioscoridis verba, nimirum vnà cum piscibus & cancris vitam in aquis degere, ibidemque victum capeffere. Siquidè aliud est, σὺν ἰχθύσι προσφύμενον: aliud ἰχθύσι προσφύμενον. Quin & ij ipsi qui domi Fibros aliquantisper aluerūt, illos piscibus, quantumvis curiosè appositis, minime vesci, sed arborum tantum corticibus, ramis, foliis ac fructibus victitare obseruarunt.

καὶ πὸ ὄντος ἔχον κροσίδες] ἔχρας legendum videtur, vt ad præcedentem vocem, ὄρχος, commodè referatur: aut certè ἔχρας per syllepsin referri dicamus ad rem significatam, nempe ad κατόρος, quod quidem cum Fibrorum testibus vnū &

idem erat, vel ipso teste Galeno: qui lib. x. i. de medic. fac. ἀρχαίς καί σπυρίσιν, inquit, ἀνομάζονται καὶ βόλον. hoc est, fibri testis castorium nominant. Sic & quod deinde sequitur, ἀγαφροσύνη, ad Castorium, nō ad copientum dūtaxat liquorem, referri debere nemo non iudicet. Nec enim liquor ipse tunicis tanquam interiecto septo distinguitur, sed iis ipsius circumdatur: distinguntur autem ipsi folliculi seu testes tunicis, liquor distinctis hisce continetur. Quod ad vocem βύττατον attinet, eam certum est non de liquore, saltem adhuc recenti, sed de exiccato teste cum suo liquore intelligendam esse: friabile enim de liquore humido prædicari recte nequit. Cæterum etsi Antiquitas vniuersa Castorium crediderit aliud nihil esse, quàm fibri testiculos: attamen nos ipsi cum Monspelij Michaëli Heroardo peritis. Chirurgo Fibrum dissecanti astaremus, testiculos à folliculis iis qui in inguinibus vtrinque membrana sua conclusi testium specie fallunt, qui que verius Castorij nomine donantur, planè diuersos obseruauimus: id quod & à piæ memoriæ Præceptore Rondeletio, rerum naturalium indagatore sagacissimo, antea edocti fueramus. Folliculos autem eos potius, quàm testiculos paruos spinæ adhærentes, à Veteribus vsurpari solitos, vel ex eo patet, quod sub finem capituli scribit Dioscorides, diuisa pelle excipi liquorem illum melleum tantopere celebratum: testes verò, nō nisi aperto abdomine remotisque cæteris visceribus, spinæ adhærentes reperiantur. Adde quod quæ prius à Diosc. legitimum Castorium describente liquori tributa sunt, folliculorum quàm testium liquori magis conueniunt. Sed & ex aliorum potius, quàm sua ipsius, sententia testes appellasse mihi videtur Dioscorides: quoniam hoc ipso capite eos interdū non ἀρχαίς, sed φύσιν, hoc est, folliculos, nominat.

CAP. XXVIII. κρούει τὰς ὀφθαλμοὺς.] Falsum se factō periculo comperisse, quod hoc loco refertur à Dioscoride, asserit Gal. 10. de medic. facult. quo quidē loco, ranas eiusmodi virides easque paruas, βρέζαντας à nonnullis vocari prodidit: ἀσπερες & ἀλαμπεις easdem quibusdam vocatas tradidit Plinius, lib. 32. cap. 7. Cæterum quas hoc capite πνόντων ὑποσείσας dixit Diosc. ὀδύνας nominauit Aëcius, capite de ranis lib. secundo.

CAP. XXIX. Αἰλίον νεαρόν.] Piscis idem, vt ἄλιουρος, καὶ τὸ πτερόν τε καὶ ἰστίον, ita & αἰλιουρος, seruata eadē analogia, καὶ τὸ πτερόν τε καὶ ἰστίον, ὑποσείσιν κινεῖν, dici potuit. Ideoque siue αἰλιουρον legas, vt habetur in vetusto codice, siue αἰλιον, vt in vulgatis exemplaribus, itēque apud Aeginetam, parum interest.

CAP. XXXI. τὰς ἐν τῷ σώματι σπηδύνας.] Has ipsas σπηδύνας, de manularum itidem capitibus agens Aëcius, σπηδύνας ἢ δὲ ὀδόντων ἕλα nominat, Tetrab. 1. ser. 2. cap. 155. Cæterum in hoc ipso capite pro δακτυλῶν, δακτυλῶν potius, ad maiorem differentiam, legendum videtur: itēque pro κατὰ πλάτην, κατὰ πλάτην. Cinc: em enim per se rectiùs inspergi, quàm illini dixerimus.

CAP. XXXIII. ἕτερον τὸ πρὸς τὴν ἀκροτάτην.] Varij variè locū hunc exponūt: at equidem ad eadem ὁμοιογενῶν conuenire Interpretor, ad quæ & cætera quæ in alimentorum genere sunt acria, nimirum ad excalfaciendum, aperiendum, inciden-

dum, attenuandum, digerendum, aliudve quouis eorum præstandū, quæ per cibos acres quæti confueuerunt. Enimvero qui δριμυφαγίας vertūt, vomitionem ciborum acredine seu acrimonia quæ sitam, ipsius verbi vim non satis videntur assecuti: quippe qui latè patentem δριμυφαγίας significationem nimium coangustant atque restringunt; dum ad particulare effectum cumque minimè necessarium, transferunt. Fateor equidem acrium quorundam alimentorum, nominatimque salamentorum, esu vomitiones interdum concitari, apparatus scilicet fluxilioribusque redditis eorum vsu frigidis; crassis & viscidis humoribus, si qui fortè ventriculo inhæserunt, vt etiam scripto prodidit Orib. lib. 1. de præ. itēque Gal. lib. de att. vict. cap. 1. Sed sunt etiā alij acrium ciborum effectus, quos eo ipso loco Galenus studiosè persequitur. Ac, vt verè dicam, acres cibi calfacere quidem, incidere & attenuare per se ac suapte natura possunt: at vomitiones concitare, non item: nisi ex accidētī, dum & humores crassos ad vomitionem apparant, & ventriculum ipsum acrimonia sua mordicant. Adde quod etsi concedam, radiculam, erucam, salamentum vetus, organum viride, cæpam, potrum & alia quædam acria, vomitiones prouocare: non tamen quicquid in alimentorum genere acrimoniam habet, protinus ἐμυκόν censi oportet. Quin ne ipsa quidem acria illa, quæ inter ἐμυκὰ modò recensui, perpetuò & omnibus ex æquo vomitiones concitant: sed iis tantum, quibus impurus & frigidorum humorum colluie refertus est ventriculus, siquidem ea largiùs esitauerint. Cæterum salforum acriorumque id genus ciborum esum Græcis ὀλίμ δριμυφαγίας dictum satis patet, tum ex ipsius vocabuli etymo, tum ex AVreliani testimonio: qui quidem lib. 3. tard. pass. cap. 2. de stomachicis: Adhibenda, inquit, recorporatio, quæ Græci μεσοσχετικῶν vocant, ex acriori cibo, quæ Græci δριμυφαγίας appellant: itēque lib. 1. cap. 1. quibus diebus salsum damus, Græci δριμυφαγίας appellant, &c. Aliam verò fuisse à vomitione δριμυφαγίας, vel ille vnus Pauli locus, lib. 4. rei medicæ, de elephantiorum curatione, abundè testatur: δριμυφαγίας αὐτῆς δὲ ἐπιμαίτωσαν, καὶ πρὸς τὴν ἀκροτάτην καὶ σπύρον &c. hoc est, acribus assumptis cæatur uomitus, salicet radícula & abis eiusmodi.

CAP. XXXIII. Ἐάλκωδρα ὀππαισῶν.] Vulg. ἐπικαύση. Et certè quidem non ignoro in præhumidis, putridis serpentibusque intestinorum viceribus cogi nos interdum, ex priscorum Medicorum sentētia, ad σπητικά & ἐργασιμὰ medicamenta transire: qualia longè plurima apud Gal. reperias, lib. 9. de comp. med. κατὰ πότιν, capite de dynteris curatione. Attamen hoc loco ὀππαισῶν cum Marcello lubentiùs lego, quàm ὀππαισῶν. Neque enim garum muriæ adurendi tanta vi pollere, sit mihi verisimile. Fateor equidem depascentia illa vlcera remedijs hisce, tanquam calfaciendi siccandi que summa vi præditis, serpere prohiberi, dum ab his illa egregiè repurgantur, detergentur & exiccantur: quæ quidem causa est vt & ante escharoticorum vsum merito ista vsurpentur: at iis protinus crustam (quod ab ipsis escharoticis fieri solet) induci, nō item. Sed & ipsa verborum series, lectionem hanc

cæteris omnibus anteferrî debere, per se satis indicat. Siquidem ei quod paulò post sequitur, ἐπιτίθει, ἢ ὀπιπίειν perquam aptissime opponitur.

[Ὁ ἀπὸ τοῦ ἐπιτίθει] Locum hûc, alioqui subobscurum, illustrant non mediocriter quæ de Muriâ seu falgugine traduntur à Gal. lib. de simpl. med. fac. x. i. capite ultimo. Ἄλλη (sunt hæc ipsius verba) ἐπιτίθει ἰχθύων ὁμοίως τῶν γάρ τε πῶς τις σπιπιδόνας ἀμύσει, καὶ πῶς ἰχθῆδες καὶ δισσιντεῖας ἀντιδρῶν. τῆ δὲ δριμύτητι τοῦ ἰχθῆος ἐπιτίθει ἰχθυῶντος γὰρ μὲν ὀπιπίεται, καὶ δὲ τῆ ἐπιτίθει ὀπιπίεται. τὰ δὲ σπιπιδόνα δὲ τῆ ἐπιτίθει ὀπιπίεται περικλύζει τε καὶ ἐπιτίθει, &c. quæ quidem totidem verbis repetuntur ab Aëtio. Tetrab. i. ferm. 2. cap. 151. Muriâ, inquit, falguginum piscium, æquè ac garum, tum ad putrida ulcera accommodatur, tum et ad ischiadas et dysenteriam infunditur. sua siquidem acrimonia coxam infestantès humores attrahit, et per intestina evacuat: putrescentia uerò ulcera in dysenteria proluit et exiicat. Hanc ipsam sententiam, quæ haud dubiè verbis Diosc. est maximè consentanea, quò scèlicius exprimeremus; placuit in hoc loco vertendo liberiorè paraphrasi uti, ac nonnulla ex Autoris ipsius mente supplere, idque nequis impostherum scrupulus lectori superesset.

CAP. XXXV. ἀπὸ τοῦ φουκίων] Mendosè in omnibus quæ in manum venerunt exemplaribus legitur, φουκίων, ἀπὸ τοῦ, φουκίδων. Porro quæ hoc habentur capite, iisdem verbis ab Aëgineta repetuntur, nisi quòd pro περιδίων, habet, περιών. itémque in iuscula confectione salem addit, καὶ ἀλῶν: quæ quidem verba nos quoque minimè omittenda existimauimus: maximè cum, Marcello teste, in vetusto quodam Diosc. exemplari legerentur. Cæterum subdit idem Aëgineta, in eundem usum ex ostracodermis, id est, ijs quæ testacea cute integuntur, parari iuscula: maximè verò ex tellinis, hiatulis, conchulis, &c. quæ quidem fuit etiam Diosc. sententia, capitib. vii i & ix.

CAP. XXXVI. ἐπιτίθει βρώμασι] Nos quædam modum sonabant Diosc. verba interpretati fumus. Alij causis fabarum inclusos vertunt. Hocne an illo modo vertendum sit, non magnoperè laboro. Attamen si vulgata hæc versio magis placet, expungenda necessariò propositio μάλα. Nam quòd ad βρώματα dictionem atinet, non dubito quin veluti ὀδόντων βρώματα seu ἐμβρώματα huic eidem Autori dicuntur, cauernie seu causa dentium, à quacunque causa ij arroki fuerint: ita & βρώματα κούμων dici potuerint fabarum causa, quæ quidem oculis patent, quoties illæ à circulionibus erosæ fuerunt. Cæterum Plinius, lib. 29. cap. 4. hæc è deuoratis Cimicibus, quâuis ouo aut cera aut faba inclusis, quartanarum remedia, falsa nec referenda esse arbitratur.

[βρώμασι ἐξ ἀρούρης] Gal. ii. simpl. med. se aliorum esu solo hirudines eiicere solitum testatur, neque propterea vnquam ad Cimices confugere coactum. Porro subit mentem locus ille Hipp. 2. Proreth. vbi fauces variis ex causis sanguine impleri tradidit, ac inter alias etiam hirudinem seu sanguifugam commemorat: quo loco tamè nonnulli βρώμασιν, non hirudinem, sed venâ quandam in faucibus varicosam eo, vti sibi fingunt,

nomine appellatâ interpretari maluerunt: quæsi verò rationi consentaneum non sit, vt hirudo interdum inter potandam aquam in os faucibus recipiatur, ibidémque adhærescat: maxime cum & historiis duabus luculenter id cõprobet Gal. 4. de locis aff. cap. 6. & Diosc. in Alexiph. faucibus adhærescentis hirudinis remedia tradat. Ac equidè ante annos aliquot sat longum iter cum amico non vulgari D. Ant. VVyls. Sædunenfi Medico, confeci, cuius equis hirudinè eo modo hauserat, quam tandem satis grandem veterinaris Medicus faucibus inhaerentem auellit, cum non aliam magna copia dudum emanantis ab ore sanguinis causam diuinare posset. Quidni verò & homini exiguis ac visum propè effugientibus sanguifugis plenam aquam bibenti per imprudentiam idem accidere possint.

CAP. XXXVII. οἶνος οἰ ὑπὸ τῆς ὑδρίας] Bestiole hæc varias tum apud Græcos, tum apud Latinos appellationes sortiuntur. Quas enim κωβαρῆδες seu οἶνος hoc loco nominat Diosc. alij οἶνους seu οἶνος πολύποδας dicunt: Galenus etiam apud suos κούμων dictas fuisse cõmemorat, scilicet à simili faba potius colore, quàm figura. Plinio multipedæ, centipedæ atque etiam millepedæ dicuntur. Marcellus Empiricus cutiones, à cute dura & solida, Cæl. Aurelianus poralliones nominat. Porro horum ipsorum animalculorù elegantem Galeni descriptionem Diosc. verbis consentaneam placet hoc loco ascribere. Ille enim tertio κεῖ πέπυς. οἶνους καλοῦσιν, inquit, ζῶον δὲ πλῆθυνον ὡς τῆς ὑδρίας ἀγρίους καὶ ὡς τῆς κορυμῆς ἡμῶν. κεῖ δὲ τῆς ὑδρίας δακτύλιον ἐπιπέσεις σφαιροῦς. hoc est, asellus domesticus animal est multipes in aquis nascitur et sterquilinijs nascens: quòd si digitus appropinquet, sese in orbem contrahit. Itémque ii. simpl. med. κεῖ δὲ ζῶον σφαιροῦς καλεῖται εἰς ἐαυτὴν σφῶδον, ἀσφῶδον ἔχει ὑπὸ τῆς ἡμῶν κούμων, ἐπειδὴ σφῶδον ἔχει ἐδωδῶν κούμων εἰς, ὅπου ἐαυτὴν σφαιροῦς, φανῆται ἔχει ὡς ὄντως. ὅτι δὲ τῆς ἀγρίους ὅτι ἰδίῃ κούμων τῆς ἡμῶν ὑπὸ τῆς ὑδρίας, αἷς ἀπὸ τοῦ κούμων κούμων ὡς οἱ ἀγρίους, &c. Quæ ita vertimus: sunt uerò animalia quæ dum sese contrahunt, pile in modum conglobantur: hæc nonnulli è nostratibus cyamos, id est, fabas, nominant, quandoquidem esulentis fabis sunt persimilia, cum sese in orbem complauerint, quippe quæ colore sint fusco. Porro eiusmodi plurima uidere est in rusticorum habitationibus sub stulis, quibus è fontibus aquam suam comportant, &c. At non tantum sub vasis aquariis reperiuntur, sed & aliàs in locis humectis, aquis & sordidis. Cæterum pro eo quod tum Galenus, tam Dioscorides σφαιροῦς dixere, Theophrastus σφαιροῦς, Hesy chius σφαιροῦς. Plinius de iisdè animalculis, tactu sese contrahunt. Scribonius Largus, conduplicat sese in orbem pilule rotundissime similem. Marcellus Emp. tacta compliam sese in orbem pilule rotundissime: alio loco, contacta in globulos compliantur, aliàs pilulam de se faciunt: aliàs denique contacta contrahuntur et rotundantur: quæ quidem omnia eodem planè redeunt.

CAP. XLIII. ὀπιπίειν δὲ] And. Lacuna in vetustis. quodam codice legit, ὀπιπίειν δὲ μετ' ὄξους. Cornarius ὀπιπίειν δὲ, quam lectionem nos secuti sumus. Sic enim de asini Vulgarù cinere Galenus, fidus Diosc. Interpres. ii. lib. simpl. med. ὀπιπίειν δὲ τῶν αὐτῶν πῶς

ἐπιπέσει ἢ χύματα. hoc est, eodem mperfo cinere
santari permiones.

CAP. XLVIII. ἐρητῶν καὶ κτιωῶν] Serapio
verit in genere, μεμεριστῆς μορσibus auxilio est. Al-
dinus codex pro κτιωῶν, habet, κτιωῶν. Hanc vocē
omisit Aegineta, qui tamen cætera quæ de ani-
mantium Iecinoribus hic habentur, totidem
verbis videtur transcripsisse. Equidem etsi non
negaverim in moribus etiam equorum, cæte-
rorumque id genus iumentorum, plerumque ve-
neni quiddam subesse, κτιωῶν tamen cum Corna-
rio, potius quam κτιωῶν legendum censuerim.

CAP. XLIX. ἀπερσιώτις ὑδροφοβία] Remediū
hoc ex aliorum potius quam sua sententia me-
rito proponit Dioscorides. Galenus quoque vi-
detur huic ipsi remedio diffidere, aut certè non
satis fidere, dum lib. simpl. xi. omnes mortuos
testatur, qui solo rabidi canis hepate ad arcen-
dam ὑδροφοβίαν vsi fuerant.

CAP. L. οὐβάλλει δούπερα] Paulus de hoc eodē
mergi iecore, pro οὐβάλλει δούπερα, habet, λίθους οὐ-
βάλλει. hoc est, calculos eijcit.

CAP. LI. τὰ ἔξ ὑποδημάτων] Soleas veteres
ad calceamentorum attritus seu iniurias ex cal-
ceatu etiam convenire docet Galenus, qua pol-
lent reficcādi vi: sed duntaxat, sedata inflamma-
tione.

CAP. LIII. ἀριώζει σωμαχοῖς] Interioris tuni-
cæ ventriculi gallinaceorum vsu hunc deridet
Galenus, II. simpl. quippe qui ipsius vanum se
experimentum fecisse asserat. Artamen Plinius
eam diuersis locis ad varios commendat vsus.
A nostris quoque Practicis non rarò vsurpati
consuevit.

ἑπικρασίας χρεῖν] Non dubium est, quin velit
Dioscorides Ius pulli gallinacei valere ad tem-
perandam corporum κακῶν χρεῖν. Id genus cura-
tionis ἑπικρασίαν Medici vocāt, dum scilicet, teste
Gal. lib. 9. Meth. sensim ac paulatim pravi vitio-
si que humores euacuantur, & boni laudabilē-
que succi, i quales haud dubiè gignit eiusmodi
iufculum, in eorum locum sufficiuntur. At vi-
dentur lōgè aliud voluisse Galenus, & ipse quo-
que Paulus: nempe hoc iufculi genus alui co-
hibendæ vi pollere. Quanquam hi de gallinarū
iure conceptis verbis agunt: Dioscorides verò
de pulli iufculo, quem τόσακα nominat. Sic por-
rò Gal. habet II. simpl. ὁ γὰρ μὲν τῆς ἀλεξοειδῶν ἀπλῆς
ζωμῆς ἑπικρατικῆς ἐστὶ δυνάμειος, ὡς ἀπὸ τῆς παλαιῶν
ἀλεξοειδῶν ἰσχυροῦς. hoc est, gallinarum ius sim-
plex cohibendæ alui facultatē pollet, uti veterum galli-
nacorum, subducendi. Hoc tamen loco ex Diofco-
ridis contextu αἰπὴ τῆς ἑπικρατικῆς, lubenter cum
Cornario reponerem, ἑπικρατικῆς, aut ἑπικρατι-
κῆς, nisi quæ à Paulo de iufculo eodem repe-
tuntur lib. 7. apertius innuerent, πλὴν ἑπικρατικῆς
καὶ δυνάμειος opposuisse Galenum τῆς ἰσχυροῦς. Sic
enim ille: καὶ ὁ τῆς παλαιῆς ἀλεξοειδῶν ζωμῆς σὺν δὴσιν
ἑπικρατικῆς ἐστὶ δυνάμειος, ἰσχυροῦς γινεται ὁ δὲ τῆς ἀλεξο-
ειδῶν τῆς ἰσχυροῦς ἑπικρατικῆς. hoc est, veteris galli cū
sale diuissimè cocti iufculum alium subducit: eandem
autem ius gallinæ comprimit. At verò Plinius longè
aliud sentit, dū lib. 29. cap. 4. Ius gallinæ, inquit,
alium soluit, malidius è veteri gallinæ est.

περὶ τῆς χρονοῖς] Addit Lacuna ex veteri codi-
ce, περὶ τῆς χρονοῖς: ac sic quoque Plinius & Sera-
pio videntur legisse.

CAP. LIII. οὐτὴ τὸ ἀπυλόν] οὐτὴ τῆς αὐτῆς
ἑπικρατικῆς αὐτῆς haud dubiè agit hoc loco Dio-
scorides, nimirū de gallinarum Ouis: ac triplicis
quidem differētiae meminit, quæ in iis penes co-
cturam variam obseruari consuevit. Siquidem
σοφῆς, hoc est, forbilis, nominat, quæ breuissimā
cocturam experiuntur, quæq; planè liquida vix-
dum incaluerunt. σκληρὰ vero seu dura, quæ igni
durata sunt, quæ scilicet ita coquantur vt indu-
rescant; hæc Galeno ἐφθῆ καὶ ἰσχυρὰ dicuntur. Inter
hæc autem media sunt quasi ex dimidio cocta,
quæ Dioscoridi ἀπυλὰ, Galeno ἑμερὰ, hoc est,
tremula, nominantur: mollia dixere Latini ad
durorum differentiam. Cæterum prout hunc in
modū magis minūve cocta sunt Oua, ita quo-
que magis minūve nutriunt.

CAP. LV. ἀκακλήματα δὲ] Quantum ex Gale-
ni verbis in vndecimo simpl. med. colligere li-
cet, ἀκακλήματος nomine non tantum hic vide-
tur intellexisse frōtale, quod ad cohibendas in-
tercipiendæ fluxiones in oculos potissimum
decumbentes fronti imponatur, sed & remediū
ad pilos palpebrarum reclinandos seu aggluti-
nandos aptum: vtrunque enim præstare candi-
dum ex Ovo demonstrare nititur. Sed neque po-
sterius hoc omisit Plinius, in Quorum viribus
recensendis: veruntamen ad reclinandos pilos
ammoniacum tritum admiscet, quemadmo-
dum ad cohibendas fluxiones, thuris pollinem.

CAP. LIX. κωλικῶς ὠφελῆ] Lacuna veteris
exemplaris fidem secutus, αἰπὴ τῆς κωλικῆς, quod
habebatur in vulg. exemplaribus, legit κωλικῶς
& nos quoque ita legendum censuimus. Quo-
quot enim Galeritæ seu alaude vires tradidere,
ad coli ferè vitia ipsam commendarunt: & Ga-
lenus quidem in eum vsu non assam, sed eli-
xam cum suo iure ad multos dies sumi voluit.
Plinius, lib. 30. cap. 3. non assam tantum Galerita-
tam, sed & ipsius cinerem in aqua bibi tra-
didit.

CAP. LXI. ἐλεφαντῶς ὀδόντες] Paulus Aegineta
Elephantis non dentibus modò, sed & vn-
guibus atque ossibus eandem hanc vim tri-
buit.

CAP. LXIII. παρηγορεῖ γομφιάσις] γομφίαι tum
Galeno, tum Arist. verè dicuntur interiores den-
tes omnes, præter eos qui ὀφθαλμοί, hoc est, ante-
riores, iisdem dicti sunt, dum & incisivos & ca-
ninos dentes complecti voluerunt. Inde dedu-
cta vox est γομφιάσις, huic Autori, nisi fallor, pe-
culiaris. Interpretantur nonnulli, maxillarum
aut gingivarum ex dentitione dolorem. Equidem
ea voce μυλαλίαι potius Galeno dictam signifi-
cari existimo, hoc est, molarium seu intimorum
dentium dolorem. Eum verò intelligo, qui ex de-
fluxione oriundus est, non item ex dentitione
sola. Quin neque Cornu ceruinum natò ex den-
titione dolori rectè conueniret, quum χαλαστικὰ
seu relaxantia remedia, qualia sunt mel, butyrū,
ouillum leporinum ve cerebrum, tum magis sint
ex vsu. Alij quemadmodum γομφώσις Medicis di-
citur dentium συναρρώσις, quoniam γομφῶν, hoc
est, clauorum seu cuneorum modo suis alueolis
infiguntur, ita fortasse γομφώσις huius vitium,
γομφιάσις dici existimant, dum videlicet dentes
vacillant mobilēsque sunt, neque firmiter suis
hærens alueolis: id quod citra ictū aut dentium

ipforum ex senio siccitatem plerunque accidit, vitio nerui qui dentem firmat præ humore nimio molliti atque relaxati, vel certè ipsarū gingivarum, dum humore nimio turgent, atque ad eò præ mollitie & laxitate quasi diffluūt. Vtrique verò huic malo Cornu ceruinum videtur, quia tum siccitatem tum astringit, per quàm accommodatissimum. Ideòque Gal. de Cornu ceruino agens, II. simpl. valere dixit, *εἰς τὸ ἀσθενεῖν οὐλαὶ τὰ πλάγια, ἀδὲν ἀντὶ τὴν ἀσθενεῖν τὴν ἀσθενεῖν τὴν ἀσθενεῖν*. Itémque lib. de theriaca ad Pil. *τὸ δὲ τὸ ἑλάφου κίετος πίνθημα καὶ ὄρνιθι καὶ μετ' αἰνοῦ λευκοῦ, εἴτε ἀπὸ πλάσσο ὄρνιθι, τὸ εἰς σφοδρῶς ὀδόντας πίνθημα*. hoc est, Cornu ceruini ramentū iustum & cū uino tritum, deindeque circumlitum, mobiles dentes firmat & stabilis. Et hæc quidē à Paulo lib. 6. cap. de Cornu ceruino, totidem verbis repetuntur. Ac ipse quoque Plinius lib. 28. cap. x. *Cornu cerui mobiles dentes confirmare testatur, dolorisque eorum mitigare, sine infriantur, sine colluantur*. Verumenimuerò cū dentium mobilitatem vix vllus comiter dolor, vox autem περιγορεῖν hic dolorem haud dubiè præsupponere videretur, interiorum dentium dolorem interpretari maluimus, qualis ferè illis accidit ratione neruorum, quos substratos habent à tertio pari. Et certè quidem, tanquam ad dolores eiusmodi leuandos aptum, Cornu cerui meritò recipitur in varias compositiones dentium dolori dicatas, Gal. lib. 5. med. *κατὰ πέντες*.

CAP. LXVI. *αὐβαλὼν εἰς ἀκόνιτον*] Cantharidum hanc eandem præparationem paulò plenius illustrare videtur Gal. II. simpl. Porro quantum earum non ita tutus est vsus, quoniam, vel ipso teste Galeno, interiora viscera, maximè verò vesicam, exedendo seu erodendo tandem interimunt: attamen si medicamentis vrinis mouentibus exigua quantitate admisceantur, tuto interdum vsurpari possunt: ac totæ quidem tutius, quàm ipsarum soli ventres: quantumuis variis locis Hippocrates, itémque Arabes omnes, excepto Auicenna, aliter sentire videantur. Fateor equidem & ipsum quoque Galenum ventres solos nonnunquam admittere: quemadmodum in recensendo medicamento lichenum excoxiatorio. Sed alius est proculdubio ipsarum vsus in ore assumendis, alius in extrinsecus ad mouendis. Exteriùs enim soli ventres rectè adhiberi possunt, vel quia, propter partium quibus adaptantur viciniam, non tanta vis penetrandi requiritur, quàm tam nonnulli capiti, alis pedibusque subesse suspiciantur: vel potius, quia pedum alarumque additione vesicam excitandi vis, qua ipse polent, fortasse remitteretur: neque verò membrorum externorum, perinde vt internorum læsio metuitur. At integræ Cantharides intus assumptæ minus officiant: quoniam pedes & alæ venenatam eamque insignem, qua polent earum ventres tū alia viscera tum ipsam præcipuè vesicam erodendi exulcerandique, vim non parum obtundunt: veluti præter Dioscoridem, Galenum, Plinius & Aëtius abundè testantur.

CAP. LXVII. *μάτην πικρὴν δὲν*] Salamandram Nicæder & Serenus Medicus nullis flammis obnoxiam prodidit. Quin & ignem à Salamandra restingui tradidit Arist. lib. 5. de hist. animal. Itémque Aelianus, lib. 2. de Animal. cap. 31. Sed

& Plinius, lib. 10. cap. 67. de Salamandra eadem agens: *huic tantus rigor, inquit, ut ignem tactum extinguat, non alio modo quàm glacies*. At Sextius, teste eodem Plinio, lib. 29. cap. 4. quemadmodum & hoc loco Dioscorides, ignem ab ea restingui negauit. Gal. verò lib. 3. de temper. & Aëtius cap. de Salamandra, aliquantisper quidem in igne durare affirmant, at verò tandem consumpto humore mucoso ac frigido quo redundat, quique ex rimosa ipsius cute effluit, exuri: id quod etiam non parum multi experimèto facto comprobant. Quinetià idem Gal. in lib. de comp. med. xj. pp. varia recenset medicamenta, in quæ Salamandra vsta recipitur.

ταμίσα μετ' ἐλάφου] Cum Marcello & Cornario lego *καὶ σα, ἀπὸ τῶ, τακίσα*. Nā & Galenus & Paulus de hac eadem Salamandra vi agentes, vstam eam desiderant, his verbis: *καὶ τὸς Σαλαμανδρας δὲ καὶ σαίσις πλὴν τῶν ἑνὶ μέρει*. hoc est, vsta salamandra cinerem nonnulli admittant. His etiam astipulatur Plinius, lib. 30. cap. 6. dum Pilos, inquit, *in palpebris incommodos emulsos resarci non patitur salamandra cinis*. Attamen nō defunt, qui huic nostræ lectioni repugnant: quia sit verisimile, Salamandra septicam facultatem magna ex parte vstione absumi. Verum & ego id ipsum lubes agnosco, hancque ipsam ob causam eius vstæ, quàm non vstæ vsum innocentior censeo. Porro nihil impedit, quominus & vulgata lectio, *ταμίσα*, tolerari vtcunque possit: siquidem oleum cui incocta fuerit, aut quouis alio modo intabuerit Salamandra, phlothri vim asciscere ex saluæ illius maleficæ permixtione potest. At nihilominus eius olei vsum haud ita tutum iudicauerim: quandoquidem verendum est, ne eius illitu non ita tantum quos in totum tollere lubet, sed & cæteri totius corporis pili, auferantur absumanturve. Enimuerò, si Plinio credimus, lib. 10. cap. 67. *salamandra sanie, que lactea ore uomitur, quacunque parte corporis humani contactu toti defluunt pili*. Rursumque lib. 28. cap. 4. *salina eius quacunque parte corporis vel in pede mo respersa, omnis in toto corpore defluit pilus*.

CAP. LXVIII. *ἢ λύκου*] Fortasse λύκου nam & λύκου nomine aranei quoddam genus designat Hefychius. Plinius *lurum* nominat, à rapacitate scilicet ita dictum: Aristoteles verò totum araneorum genus, λύκου appellauit.

απλωίω] Paulus, *ἐμπλάστρω*, quod idem est. Nā et si *απλωίω* nomine propriè accipitur linteolum oblongum, cui emplastrum inducitur: quandoque tamen & emplastrum quoque ipsum, veluti hoc loco, ea voce significatur.

CAP. LXIX. *καὶ ἕλεως*] *ιέρθω*, non ἕλεως, videtur legisse Ruellius.

CAP. LXX. *χαλκιδικλῶ*] Nicædri Interpretæ sic dictū opinatur, *ὅτι τὸ σίτην πικρὴν δὲν, ἢ χαλκίδα, ἢ ἕλεως, ἢ τὸ ἕλεως χαλκιδίσις ἢ ἕλεως*. Quare non immeritò cum Cornario addubitauerim, sitne hoc loco legendum *ἀπὸ τῶ χαλκιδικλῶ, χαλκιδίω*, seu *χαλκιδίω*. Nec enim à Chalcide insula, aut insulæ vrbe, sed à lineamentis aris æmulis id cognomen obtinuisse mihi sit verisimile.

CAP. LXXI. *ὁ τῆ Λυδίας*] Minimè legendū esse *λυδία*, quo modo in vulgatis legitur exemplaribus, vel ex eo patet, quòd Lydia sit regio Asiæ minoris: Mauritania verò, pars sit Africae

Lacuna legit in vetusto quodam codice, ἐν Ἀπυρ-
 αῖα Ἰουλίῳ. Orbasius habet, ἐν Ἀπυρῶνι. At nos,
 ex fide veteris exemplaris quod prae manibus
 habuit Io. Sambucus, legendum existimamus,
 αἰθῆρα: sive Africam ipsam, cuius pars est Mauri-
 tania, sive fluvium Mauritaniae ita nuncupatum,
 eo nomine accipiamus. Vult ergo Dioscorides,
 Scincos non modò in antè memoratis locis gi-
 gni, sed & in Libyæ parte Mauritania, aut certè
 apud Libyam Mauritaniae fluvium reperiri.

ἢ καρδύκω] Cornarius legit, ἐν καρδύκω. i. m. al-
 vobis panario. Interpres Orbasij legisse videtur,
 καρδύκω, quæ quidem lectio mihi magis pla-
 cet. Plinius simpliciter falsos afferri voluit.

φακοῦ ἀφ' ἡμῶν] Cornarius meritò ambigere
 videtur, utrum pro φακοῦ legendum sit, αἰθῆρα. scilicet
 Plinij autoritate ductus: qui posteaquã de Scin-
 co egit: eiusdem deoçti, inquit, ius cum melle sum-
 ptum uenterem inhibet: quasi animal id in seipso
 eam habeat ἀπὸ παλαιῶν. Sed ipsum potius Pli-
 nium deceptum existimo, qui pro φακοῦ, πείκου
 perperam legerit. Nã & posteriores Græci, Ga-
 lenus, Paulus & Aëtius, φακοῦ haud dubiè lege-
 runt, ac lentem potissimum palustrem designa-
 verunt. Cæterum rostro & pedibus tribuere vi-
 detur Plinius, quod Dioscorides lumbis seu
 partibus circa renes: quanquam & ipse paulò
 post laterum carnes ad idem efficaciores cen-
 sèri fateatur.

CAP. LXXII. εἰς τὸ ἀπικεῖσθαι οὐκ] Plinius libi
 30. cap. 3. itémque Aëtius Tetr. i. ser. 2. cap. 168.
 terrenos Vermes in dentiũ doloribus non con-
 trariæ aut oppositæ auri, sed vicinæ infundunt:
 quod equidè vero similis esse crediderim. Sed
 & denti vicina auris non modò ἀπικεῖσθαι, hoc
 est, adiacere, sed & ἀπικεῖσθαι, id est, opponi rectè
 videtur, quoniam illi ex aduerso posita est: Cæ-
 terum hos eosdem Vermes ex passo epotos nõ
 vinas tantum ciere, sed & calculos comminue-
 re, communi cõsensu Plinius, Aëtius & Serapio
 tradiderunt, insuperque regio morbo resistere:
 quæ quidem vires librariorum fortè culpa in
 Dioscoride desiderantur.

CAP. LXXV. σωμαίου καὶ ναυλίας] Diversam
 lectionem ex vetusti codicis fide agnoscit La-
 cuna, quam nos margini ascripsimus. Attamen
 vulgatam lectionem lubentius amplectimur: id
 tantummodò supplemus, quod in ea desiderari
 videbatur. Nam pro ἀπικεῖσθαι σωμαίου καὶ ναυ-
 λίας γίνεται, reponimus, ἀπικεῖσθαι σωμαίου καὶ ναυ-
 λίας πικρῶν καὶ σακχαρώδων. Cæterum antea, quo
 loco agitur de bubulo, asinino & equino lacte,
 vide an redundant voces illæ, καὶ σακχαρώδων: nam
 & in Aldino codice simpliciter habetur ἀπικε-
 λιώσθαι γίνεται, hoc est, uentri sunt magis idonea. Ad-
 de quòd non quicquid alium solum, illico ean-
 dem conturbat.

τὸ ἀπικεῖσθαι καὶ λαξίον] καὶ λαξίον nomine, Suida
 teste, λίθαιες οἱ ἐν οὐδὲν ὕδατι designantur, qui interdum
 Galeno & Paulo καὶ λαξίαι, aliis etiam λαξί-
 αι dicuntur. Calculos marinos hoc loco desi-
 derat Plinius: cum tamen in eundem usum calculi,
 qui in fluminum ripis reperiantur, rectè vsur-
 pari possint. Poterò ignitorum horum calculo-
 rum aut silicium vice, ferreos cylindros lacti
 immittere se solitum commemorat Gal. lib. de
 simpl. med. fac. 10. sed efficacia maiore: quoniã

ferrum sit astringendi vi præditum.

CAP. LXXVII. μίττω τὸ ζεῖμα δις ἢ τρίς] Pau-
 lus lib. I. cap. 88. non vbi bis terte lac efferbue-
 rit, sed vbi coctura vehementiore serum à lacte
 discesserit, tum demum fero mellis aut aceti
 mulsis, aut salis (αλάτων enim, non ἀμαρ) eo loco le-
 gendum videtur) quod satis est addi voluit. Aëtius
 verò, Tetrab. i. ser. 2. cap. 96. vbi efferbuerit
 ter quaterve, aliàs acetum mulsam, aliàs etiam
 aquam mulsam affundit: & illud quidè, si quan-
 do crassis pituitosisve humoribus purgandum
 corpus redundare videatur: hanc verò, si quan-
 do acribus ac biliosis. Sed vide num potius ἀπὸ
 τῆς μελικράτης, apud Aëtium, ὁ ζυκεῖται legendū sit.
 Onib. ἀπορ. lib. I. mulsam aut vinum interspergit.
 Plinius, lib. 28. cap. 9. qui alioqui diuidendi lac-
 tis eundè cum Diosc. modum tradit, mulsam
 addit, quasi non ὁ ζυμέλι, sed οἶνὸ μελί legerit.

καὶ ζέσσι ἀργυροῦ] Plinius itidem cyathum ar-
 genteum vsurpat, loco citato. A Erci verò vasis
 frequētius in lac demittèdi, non argetei memi-
 nit Gal. comm. 4. in lib. de vict. ratione. in acut.
 sed mendosè, ni fallor, habetur χαλκοῦ, ἀπὸ τοῦ
 ἀργυροῦ. Aëtius verò, loco antè citato, simplici-
 ter vasis aqua frigidissima pleni mentionem facit,
 neque addit, quanam ex materia id esse de-
 beat. Cæterum perperam distincta esse hæc ca-
 pita quæ vnico comprehendendi debuerant, vel ex
 ipsa verborũ serie cuius facile patet. Nec enim
 circa capitis huiusce principium aliud voluit
 Diosc. quàm seri à lacte diuidendi rationem, ac
 ipsius quoque vtendi modum tradere: deinceps
 verò quæ de lactis vsu habentur, ad caput de lac-
 te referenda meritò videntur.

ὕστυμα] Lacuna in vet. cod. pro ὕστυμα, legit,
 ἀπικεῖσθαι. quam ego lectionem iccirco luben-
 ter sum secutus, quòd reliqua quæ hic recen-
 sentur venena, sunt è genere erodētium & adu-
 rentium. Neq; tamen ignoro Lac etiã cõtra po-
 tum hyoscyamum valere, vti docet noster hic
 Dioscorides, aut quisquis est alius autor libri de
 venenis, cap. proprio de hyoscyamo.

CAP. LXXVIII. κυνὸς γάλα] Quæ de Canis
 lacte à Diosc. hoc loco commemorantur, tan-
 quam falsa refellit Galenus, 10. de simpl. medic.
 fac. his verbis: ἔπειτα δὲ ἐψύσαντο φανερώς, ὡς ἀπερὶ καὶ τὸ
 πρὸς τῆς κυνὸς γάλακτος, ὡς κρούοντες αἰετὶναι πείρα οὐ
 ἦν βλεφαρων, εἰ ἐλαφροῦσιν αὐτῶν ὀπιχθεῖν τὰ πτω,
 ὅταν αἰρίζαι ἦν πείρα αἰετῶν ὀπιπαι. καὶ δὲ τὸν αὐτὴν λό-
 γον οἱ γράσαντες εἰργαν αὐτὸ τῆς ὀπιπαι αἰθῆρων ἐκφύσας
 ἰσχυρίας τὰς πείρας, εἰ πρὸς ἰσθεῖν πρὶν ἢ εἶναι, οὐ βαλλοῦν τὰ
 πρὸς νεκρὰ ἦν ἐμβρύων πρὶν, ἢ ἀληθεύουσιν. hoc est,
 Alia verò palmam mentiti sunt, veluti quòd lac caninũ,
 post radicibus emulsos palpebrarum pilos illitũ, alios
 venasa prohibeat. Similiter etiã falsa pronulère, qui i-
 dem illud pudendis ante pubertatem inunctum, cele-
 rem hys locis pilorum exortum inhibere, necnon ὅτι πρό-
 τium factus emortuos eijcere liæris prodiderunt.

CAP. LXXIX. ὁ δὲ νεαλὸς ἄλφ.] Quotquot
 in manus venerũt Diosc. exemplaria Græca, ha-
 bent ἄλφωπρος, sed mendose: ἀπὸ φώπρος enim
 legendum esse res ipsa per se clamat.

CAP. LXXX. καλουμένη ἰππικὴ] De hac eadè
 Hippace, Scytharũ familiari cibo, egit & Hipp.
 lib. de aere, aq. & lo. itémque 4 de Morbis: nec-
 non & illius cõætaneus Herodotus. historiz sue
 lib. 4. Damascenus apud Stob. victum γαλακτο-
 γ. iijj.

φάρμακον, hoc est, Scythis, equarū tantum lacte constituisse scribit: unde caseos cōficerēt, ut ita eo tū potū tum cibo vterentur: itaq; *δυσμαχολαπίς* fuisse, quod commeatus vbiq; ipsis præstō esset. Theophr. verò hist. plant. lib. 9. cap. 13. Scythas Hippaces cibo narrat famem solitos depellere, uti & sitim radice Scythica seu glycyrrhiza re-tēta in ore: ita ut solis istis in duodenas dies sese sustentarent. At Plinius, lib. 25. cap. 8. Theophrasti mentem non satis assecutus, locū illum ita peruertit, ut hippacem seu hippicem apud Scythas herbam esse voluerit, quæ non in hominibus modo, sed & in equis eundem illum præstaret effectum. Atque huius exemplo in eundē raptus errore Gaza, Hippacem Theophrasti, herbam equestrem interpretatus est.

CAP. LXXXI. *γίνεται δὲ καὶ ἐκ τοῦ αἰγρίου*] Quod Diosc. ex ouillo aut caprino lacte butyrum fieri retulerit, mirum Galeno videtur, 10. simpl. med. quippe qui nosset è bubulo confici, unde, inquit, *ἔσ' ὄνομα*. Verūm etsi butyrum ut plurimum è lacte bubulo paratur, attamen ex antè memoratis etiamnum confici posse ipsa docet experiētia, scilicet ex eorum parte pinguis-sima. Quin & butyrum Scythas ex equino lacte facitare solitos memoriæ mandavit, seu Hippocrates, seu Polybus, lib. 4. de morbis.

CAP. LXXXII. *ροδίον ἐπιπυθίδιον*] Enallage numeri, pro *ὀπιπυθίδια*, videlicet *ἑλεα*. Sic sequenti capite, quo loco de lanarum vitarum lotione agitur, habes *ἄσπασγυθρον*, αὐτὴ τὴ *ἄσπασγυθρία*.

CAP. LXXXIII. *κροκίδες καίονται*] Lanæ purpuræ marinæ cruore infectæ floccos seu tomenta, etiam Crito apud Gal. *κροκίδα κογγυλίον* nominat. Archigenes verò *μαλὸν πορφύρας*. Ad eundem modum Aegineta dixit, *λίπεν ἀπὸ πορφύρας θαλάσσιας, sicut lineum purpura marina tinctum*. & Aëtius, *πύγμα πορφύρας ἐλείου, plagellam seu harsum complicatum lanæ purpuræ infectæ*: imò & apud Gal. sæpenumero *πορφύρα* pro lana purpuræ succo tincta reperitur. Plinius quoq; alicubi *lanæ conchyliæ infectæ* meminit. Marcellus Empiricus, *lanæ conchyliatæ*. Ovidius, *tinctæ muricæ lanæ*. Cæterum simpliciore vrendæ lanæ modo, quam qui hic à Dioscoride describitur, contentus est Gal. 11. med. simpl. ut scilicet vratur in olla noua operculo clausa, crebris foraminibus peruito. Neque verò alia est vrendæ lanæ ratio, quæ habetur apud Gal. 6. de comp. med. *ἔχ' ἄρ' in*, in descriptione emplastri Aegyptij.

CAP. LXXXIIII. *οἶοντι δὲ λέγεται*] Ex verbis Aëtij, lib. 2. cap. 120. colligas sorditiem seu sudorem feminum & alarum lanis ouium adhærescere solitū, seu, ut Ouidij verbis vtar, *demprum suatum ab omni immundæ uellere*, nondū Oesy-pum appellari, sed tantummodo *ρύπον ἄσπασγυθρον*, seu *ρύπον ὀπιπυθίδιον* πρὸς τὴν *ἄσπασγυθρίαν ἐλείον*: οἶοντι autem tūm demūm dici pinguitudinem illam, cum eo præparata est modo, quo hic à Diosc. describitur, & planius apertiusque ab Aëtio, loco antè citato.

ἔκπυον ἐσπυθισμένα] Addenda negatio ex sententiâ Marcelli & Cornarij, legendūm quæ, *μη ἐσπυθισμένα*, aut reponendūm, *ἀσπυθισμένα*. Alioqui, quod facile crediderim, vox ea redundat. Neq; verò habetur quicquam, quod illi voci respondeat, apud Serapionem, uti neq; apud Aëtium:

sed apud hunc eiusce loco leguntur hæ voces, *κροκὶ καὶ ἕλα*. At verò quid per *κροκὶ* significet, mihi non satis constat. Interpretis torta vertit, ac fortè *καμψιὰ* vel *σπυθία* legendum existimauit. Cæterum *ἐσπυθισμένα* citra negationem apud Diosc. perperam legi ex eo facile constat, quòd dum radícula lanæ purgatur, ea deperit pinguitudo, quæ ad præparandum Oesy-pum omnino desideratur. Huc adde quòd inferius concepta verbis admonet Diosc. præstantius esse id Oesy-pum, quod è lanis paratur radícula nondum curatis: *ἀσπυθιστον* ipse nominat. Porò *σπυθία*, lanaria est herba, radícula Latinis iccirco dicta, quòd struthij vis ad purgandas lanas efficax in radice potissimum sita sit. *Lanandis enim Lanæ suatum habet*, inquit Plin. lib. 19. cap. 3. *mirū quantum conferens candori molli-tateque*.

ῥυθίη ἐσπυθιστὴν ραγδαίως] Aldinum exemplar habet, *ῥυθίη ἐσπυθιστὴν*: desideratur verò *ροκίη ἐσπυθιστὴν*. Ego pro *πορὰστων* lego *καρὰστων*, idque ex Aëtio: qui quidem horum Diosc. verborum mentem ita exprimit: *ὀπιπυθίαν ἐπιπυθίδιον ἄσπασγυθρίαν, λωμυθίαν ὅτι τὸ ἕλεον πηπέω ἢ ἐπὶ ῥυθίῃ, ἢ ἐν ἕλεον κατὰ ἐσπυθιστὴν &c.* Affusa, inquam, alata feruentis aqua conturbato, ac poculo aliòne quoriam uolens hauriens liquorem *ἔσ'* ex alto illidens. Quibus quidem verbis, quæ obscuriora videbantur apud Diosc. ita illustrat, ut desiderari amplius vix quicquam possit. Interim aquam, quæ affunditur sordibus è lana exemptis, calidā feruētēque esse debere obiter innuit: quod fuerat à Diosc. prætermisum. Itēque non multò post, si ad spumam aspergendam aqua marina desit, frigidam simpliciter vsurpare non veretur.

ὀνίλιον δὲ θερμὸν] Pro *θερμὸν* legere malui ex Aëtio, *θερμὸν*, quamquā vtrouis modo legas parum refert. Attamen vtut legeris, in æstiuis ardoribus præparari Oesy-pum satius esse scitò, quam alia vlla anni tempestate.

CAP. LXXXV. *καὶ ἀσπυθίαι τὰ ἐκ δούρου*] In sanguinis ex thorace reiectiōibus Coaguli leporini vsum reformidat Gal. 7. simpl. med. idque propter eam qua præditum est acrimoniā. Nam & acrium cæterorum remediorum vsum respuendum censet in affectibus, qui alstrictionem exposcunt.

μὲν τὸ αἶμα ἀσπυθιστὸν ὄντι] Plinius contra, lib. 28. cap. 19. præstare asserit, ut mares concipiantur, nedum ut conceptio impediatur. Posteaquam enim, *si uulua leporis in cibo sumatur, mares concipi* scripsit: illico subiungit, *idem estualem coagulo profici*.

ῥεβροὶ καὶ δορκάδες] Cum Val. Cordo coniunctionē *καὶ* expungendā puto: siquidē vox *ῥεβροί*, ad ea quæ sequuntur omnia ceruini generis animalia refertur: horum enim omnium pulli, Græcis *ῥεβροί*, Latinis *hinnuli* dicuntur. Porò etfi apud Oppianum *δορκὸς* idem est cum dorcade, hic tamen Dioscorides *δορκὸν* à dorcade manifestò distinguere videtur: siue sexu, siue specie inter se differant. Ac certè quidem I. Cæsar Scalliger exercit. in Cardanum c. VII. *δορκάδα*, capreolum esse censet, qui est inter *παπυθίαι* & *damam*, quæ *αφωξ* Græcis dicitur: *δορκὸν* verò, capream esse autumat. Ego contra *δορκὸν* capreolum, *δορκάδα* capream conuerterē. Attamen ne in hac tanta nominum ambiguitate certi quis-

quam statuere velle viderer, cum Plinio Græca nomina retinere malui. Cæterum hoc loco apti perperam meminit Ruellius, cum in Græcis codicibus tale nihil habeatur.

C. LXXXVI. *εἶαρ* *ωσὲς ἰδί πᾶ*] *εἶαρ* nomine genus omne adipis hoc loco cōplectitur Dioscorides: quanquam propria significatione sumptum *εἶαρ*, ἀπὸ τῆς πικρῆς, hoc est, seuum d' pinguedine seu adipe rectè distinxerunt Aristoteles 3. de nat. animal. Galenus II. simpl. atque Plinius, lib. II. cap. 37. Siquidem *εἶαρ* seu seuum (adipem perperam vertunt Galeni Interpretes) vsquequaque fragile est, neq; tam facile igne liquefit, & postquam refrixerit, veluti congelatiatur. *πικρὰ* contrā (adipem an pinguitudinem dicas nihil refert) ad ignem celerrimè liquatur, neque apta est durari aut concrefcere. Locis quoque discrepant: adeps enim inter carnem cutemque solet consistere, sebum in fine carnis semper est. Huc adde quòd quæ utrinque dentata sunt animalibus, tanquam temperamento humidioribus, prouenit adeps: quæ verò cornigera & altera tantum parte dentata sunt, tanquam temperamentum siccius ac magis, vt ita dicam, terrestre sortita, sebo pinguescunt.

λεπτό *ωσὲς μπαδάρινος*] Lego *ωσὲς μπαδάρινος*. Sic inferius cap. 90. *ἀλὲς ὀλίγον ωσὲς μπαδάριος*, &c.

CAP. LXXXVII. *ὑεῖον δὲ καὶ ἀρνέιον*] Ita legit Oribasius: attamen *ἀρνέιον*, hoc est, *ursum*, legisse videtur Serapio: & hæc quidem lectio, vt Interpretibus aliis, ita mihi quoque magis probatur: tum quia agninus adeps ouillo congener est, cuius parandi infrā mētio fit, tum quia nullibi in medicina adipis agnini meminit Dioscorides. Adde quòd vsinum etiam adipem nusquam alibi curare docet, cuius tamē virium meminit in sequentibus.

κοίτη ἀσπύρων] Lacunæ codex, vt ipse vult, in corruptissimus habet, *ἀσπύρων*. Ego verò non quidem *ἀσπύρων* lego, sed *ἀσπύρων*, lapsu vnijus literæ perfacili. Est verò *ἀσπύρων*, distringere, fricare, seu in micæ frangere, quod Galli *esmier* dicunt.

ωσὲς ἀκροταρσίαν ἀφελών] Vel legendum, vt paulò post cap. LXXXIX, *πῶς ἐν τῇ πυτιδῆρι ωσὲς ἀκροταρσίαν*: vel præpositio, *ωσὲς*, hoc loco *ωσὲς* *ἀκρῆ*, nisi malimus *πῶς ωσὲς τῇ πυτιδῆρι ἀκροταρσίαν*, &c.

CAP. XC. *ἔξυδῆρσις π δὲς εἰς χύτραν*] Proculdubio *αὐτὴ π δὲς*, legendum *δὲς*: nam & antè cap. LXXXVII. *δὲς*, inquit, *εἰς χύτραν κεραμῆαν τὸ διακασσι χυροδοσαι*.

CAP. XCI. *σὺλξον ὁμοίως*] Legè *σὺλξον*, vt habetur aliquoties inferius hoc eodem capite.

πῆξον καὶ ἀπῆξον] Lacunæ codex habet, *πῆξον*. Ego verò *ψῆξον* potius legendum cenfeo, quemadmodum & ipse Cornarius videtur legisse.

χύλιον εἰς κατὰ ρόν] Lego, *ὕλιον*, quanquam *χύλιον* liquorem seu succum exprimere significat: sed huic loco prius illud magis quadrare mihi quidem videtur.

CAP. XCII. *ωσὲς μπαδάριος*] Ita habent codices omnes, in quos equidem incidi: attamen legendum, *ωσὲς μπαδάριος* cum *π*, ἀπὸ τῆς *ωσὲς μπαδάριος*.

CAP. XCIII. *αἰνιφαμάκον ὅτι ἐν λυθῶσι*] De hoc eodem Leonino adipe ita Plinius, lib.

28. cap. 8. *Magorum*, inquit, *manitas perunctis eo adipe faciliorem gratiam apud Reges populisue promittit: præcipue tamen eo pingui quod sit inter superficialia, ubi esse nullum potest. Neque ita multò post: Perunctos eo bestiae fugiunt: resistere etiam insidijæ videtur.* Hoc verò ipsum Serapio vsino adipi, non leonino tribuit: nisi fortè, quod suspicor, error is est interpretum Serapionis. si quis, inquit, *urino adipe unxerit corpus suum, non timebit malorum hominū insultum.* Porro simile quodammodo & illud est, quod de lupino adipe libri citati cap. 9. refert Plinius: *Massurius*, inquit, *palnam lupino adipi dedisse antiquos tradit: idè nouas nuptas illo perungere postis solitas, ne quid malū medicamento inferretur.*

τὸ δὲ ἀγρίον σπιγκόπερον] Galeno minimè probatur, quod hic ait Dioscorides: seuum caprinum proximè memoratis esse *σπιγκόπερον*, nisi Diosc. *σπιγκόπερον* vsurparit, ἀπὸ τῆς *σπιγκόπερον*. Ac certè quidem ipsum *εὔρειν*, aliàs etiam videtur accipere Dioscorides, pro *acre esse*, veluti huiusce libri cap. 83. & 84. *πῶς δὲ εὔρειν*, tanquam inter sit nihil, alstringens an *acre* dixeris: cum tamè sensus alstrictionis à sensu acrimoniæ sit longè diuersissimus. Et hac ratione à Galeno reprehenditur Diosc. tanquam Græcarum vocum significata non pernouerit, vt cui Græca lingua esset infueta. Verum enimverò etsi hoc nomine aliàs meritò reprehendi posse Diosc. lubens fateor & agnosco, attamen ex ipsa sermonis serie facile est videre, *σπιγκόπερον* hoc loco à Dioscoride in proprio vsurpari significato: quippe qui subiiciat, ea de causa dysentericis conferre. At verò Galenus nō propterea quòd magis astringat, dysentericis & tenesmolis suillo magis conferre voluit: sed quia ille ob crassitiem citius concrefcet: hic verò, etsi acrimoniam magis obtundat, attamen instar olei defluat, atque adeò affectibus eiusmodi minùs conueniat.

ἀρμόζει παλυεπινοῖς] Serapio, *ἀρμόζει*, legisse videtur: quippe qui suillum adipem sale inueteratum paralyti conferre voluerit: nisi fortè vitium est librarium, aut Interpretis.

ἔπιπλοῖς πῆξι] Quod viperinum Adipem pilos sub alis radicitus euulsos abolere ac renasci prohibere, itémque suffusionibus mederi scripsit hoc loco Dioscorides, Galenus ipse falsum experimento se comperisse testatur, II. simpl.

CAP. XCV. *ὅτι δὲ δύγνωτος, εἰ μὴ πς &c.*] Lacuna legit in vetustis codicibus: *ὅτι δὲ δύγνωτος, ὁ ποῖς ἀπὸ ἧ, εἰ μὴ πς ἔξοστῆς ἰδὴ καὶ ἀπῆξται*, hoc est, *egre uerò discerni potest, cuiusnam ea sit animalis, nisi ab eo qui ipsam exossans uiderit ac reposuerit.* Id et si verum ac indubitatum esse agnosco, visum tamen est vulgatam lectionem retinere: quippe cum ex ea verus quoq; sensus elici possit. Enimverò velle videtur Diosc. egre cognosci. Medulla sit necne, quæ cruenta ac veluti caro quædam friabilis in ossibus interdum reperitur. Attamen vtra lectio potior sit, peritioribus iudicandum relinquo.

ἀπῆξται δὲ ἐπὶ μαλακῶσι] Hircinam ac taurinam Medullam excipit Gal. II. simpl. quippe qui indurata ac scirrhosa emolliendi vim eas habere negauerit, quoniam acriores sicciorsque sint.

σπικαλοῖ] Legisse videtur Plinius, ac Interpretes quoque omnes, *σπικαλοῖ*, excepto *υνο*

Serapione, qui *sedatius esse medullas* dixit, nulla facta calfactionis mentione. At equidem non nego medullas calfacere, neque ignoro non esse novum Dioscoridi, primas medicamentorum qualitates secundis ac tertiis subiungere: sed quoniam codices omnes habebant *Σεραπιωναί*, eam quoque lectionem retinere malui. Ac, mea quidem sententia, simplici voce, *Σεραπιωναί*, vsus est Diosc. pro composita, *Σεραπιωναί*: quasi voluerit medullas ad apothecariam esse accommodatas, scilicet ad eam curandi rationem, quæ quamlibet lassitudinem tollit, viresque reparat, seu ab exercitio, seu ab alia quacunq; causa dissolutas. Ea verò curandi ratio quoniam perficitur solidas partes humectando & emolliendo, quæq; in meatibus retinentur evaporando: ad hos vsus affricatam Medullam esse accommodari, quis non videt?

Μαζοχόριον] Malim genere masculino, *Μαζοχόριος*: siquidem ad *μυελόν*, quàm ad proximum *σιαρ*, referri satius est.

CAP. XCVI. *ἀλεκυβείδος λευκῆς*] Existimaui aliàs, *αἰπὶ τῷ λευκῆς, ἰερακος*, aut quid simile legendum: neque enim adduci poteram vt crederem, gallinæ candidæ fel efficacius esse, quàm nigrae. Sed vt nihil hoc loco immutarem, fecit Autoris grauis. Plinij autoritas, qui quidem lib. 29. cap. 6. *fel quoque candidi gallinacei præfert ad artema, albugines ac suffusiones*: fortè quia in genere gallinaceo minus sit virium nigris. Sic enim, *multuribus etiam nigri minus esse virium*, scripto tradidit Plinius, lib. citati cap. 4.

CAP. XCVII. *καὶ τὸ τῆς χλωρῆς βαρβάρων*] De viridium Ranarum sanguine, quas brexantas vocant, quod à Diosc. refertur, experientia falsum comperit Galenus, vti testatur 10. simpl.

CAP. XCVIII. *τὸ ἀπὸ ζῆρος*] Addere visum est ex Serapione, quod deesse videbatur, *καὶ λιχανοῦ*. De huiusmodi autem vltione, variisque ischiadicis vrèdi modis, vide quæ fusiùs traduntur ab Aëtio, lib. 12. cap. 3. vbi certè quidè & hic ipse Diosc. locus paulò plenius illustratur.

πελαγρὸν δὲ] Hoc ciconiarum Stercus comitilibus mederi negat Galenus, 10. simpl. factò, vti refert, experimento. Idem quoque pudendum existimat, murium stercus, muscerdam vocant, ad alopecias & irritandam aluum vsurpare, quum ad eos vsus sint nobis ad manum lógè præstantiora remedia.

ἐλεωσιν τῶν ποσει.] Fuci è Stercore crocodili terrestri meminerunt & Horatius & Clemens ipse Alexandrinus. Alias verò stercoris eiusdem vires vide apud Plin. lib. 28. cap. 8. quo loco, *Crocodyleam*, ipsum vocari innuit, non crocodili intestina vti falsò credidit Cælius Rodiginus, dū Plinij verba non fatis aduerteret.

ἢ λεπίσται] Interpretes omnes rectiùs, *λευκοῦται*, legisse videntur. Nā & Plinius, lib. 28. cap. 8. de crocodilea verba faciens: *Optima, inquit, quæ candidissima est friabilis, minimèq; ponderosa, &c.* Quod verò habetur inferiùs, *ὑπεξ*, non est quòd miretur quisquam ita etià esse ferri sceminino genere: veluti alibi apud eundem Autorè *ἄπεξ*, & apud Theophr. *συνόξυς*. Eiusmodi enim composita, apud Grammaticos communia censentur.

καὶ χροίζοντες ἀγγυρίση] Hunc locum sic desertum reperit Goupylus in manuscripto codice:

καὶ χροίζοντες ἐπὶ ἐλίγον ἀγγυρίση, δι' ἀφαιρῶν κατείνουσαν ἰατρίαν ἀπὸ τῆς ἰατρίας quam sententiam Hermolaus & Marcellus expresserunt: ac nos quoque manuscripti codicis lectione illam potiorè duximus. Quæ verò ad capitis calcem Latina fecimus, uò habentur apud Serapionem, Marcellum, Cornarium: in antiquo tamen codice sic ascripta reperit Goupylus: *αἰδουρίων δὲ ξηρὰ πῶμα μάλιστ' ἐσθλίστου καὶ ὀνηθηδίστου τῶν λάρυγγι, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ σπυδαίου ἰσθμίου ἐν ἀρρήτοις ὑδροῖσι.* Aid. cod. in notis, *αἰανυρρήτους ὑδροῖσι.* Hæc, quanquam fortè perperam è margine in contextum translata, etiam ab Hermolao expressa sunt, & ex eo loco ab omnibus ferè Medicis descripta.

CAP. XCIX. *δύξιν τῶν θαλασσίων*] Non ignoro serpentes haberi marinos, quorum sint plura variæque genera: at nullum tamen est (quod equidem sciam) quod viperæ marinæ nomē sibi vendicet. Quin neque vsquam alibi viperæ eiusmodi marinæ mentione fieri existimo. Quare cum Marcello & Cornario de marinis echinis hoc accipere, & *ἐχίνων* hoc loco legere malim, quàm *ἐχιδνῶν* cum Serapione ceterisque Interpretibus: maximè cum & ipse Plinius de Vrinæ humanæ viribus agens, lib. 28. cap. 6. scribat in hæc verba: *Sua cuique (quod fas sit dixisse) maximè prodest, an-festum per fuso canis morsu, echinorumque spiritus in-hærentibus.* Porriò cum ita se res habeat, hoc ipso loco *αἰπὶ τῷ δύξιν, πηχίω* seu *πηχίω*, legendum puto: neque enim echini, scorpiones draconesque marini dentibus morsu, sed aculeo feriunt.

ὀρθοπνοίας ἀριμύζει] Vrinæ impubis pueri potu minimè liberatum orthopnoicum quendam asserit Galenus, lib. 10. simpl. neque etiam eius vsus ad orthopnoeam curandam tantoperè necessarium esse ait, cum copiosa suppetat sylvæ medicamentorum, quæ huic medeantur affictui. Auicenna tamen illius potu nonnullos sanitati restitutos commemorat.

ὀτὶ τὸ χροίου κέλλα] Chryfocollæ factitiæ conficiendæ rationem quoque tradit Gal. lib. 9. & 10. simpl. Quin & ipse Dioscorides eius parandæ rationem lib. 5. repetit.

ἐρισπίλατα πύει] Eius vrinæ *ὑπόστασις*, quam *ὑποστάσις* vocat Dioscorides, erysipelatis veris minimè conuenire docet Gal. proximè citato libro, vti neque vllum medicamentorum calidorum & acrium: nisi cum, refrigerato restinctoque erysipelatis ardore, ad resolutentia digere-ntiaque transire tempestiuum est.

ἀγγὺν ἢ ἐξ ἡψὸς καὶ λίας] Cum doctis. Cornario legendum putavi, *ἀγγὺν ἢ ἐξ ἡψὸς καὶ λίας*: & ita quoque Serapio legisse videtur. Neque verò in hydrope, quæ *ὑπόστασις* vocant, opus est vrinæ per aluum extrahere: sed pituitam potius, quæ per vniuersi corporis habitum sparsa est, aut ad vrinæ vias, aut ad ipsam aluum deriuare.

CAP. C. *πεπίστυται*] Addendum putavi, *μέλι πεπίστυται*, quo melius ista cum sequentibus cohereret: redditiva enim particula, *δι*, tale quid desiderari significabat. Sic de salamandra antea, cap. 67. agens Diosc. *μέλι*, inquit, *πεπίστυται* καὶ χροίου.

CAP. CI. *σίμβλιον καὶ λούριον*] Non ignoro *σίμβλιον* seu *σίμβλης* nomine apum alueare significari, vnde dici possit *σίμβλιον μέλι*, ad differentiam mellis aërei aut arundinacei: quasi quod intra

alium apes mellificauerint. Attamen hoc loco
 τὸ αἰθρῶν legere malim, quàm *σμβλιον*, vñà cū cæ-
 teris Interpretibus. Est enim Hybla mons Sici-
 liae, cognomini civitati proximus, thymo abun-
 dans, a deo que Mellis laudatissimi proventu ce-
 lebris: vñde & apes Hyblæ & Hyblæa mella
 cantopere prædicantur.

[*ἡγεμονία*] Legere Marcellus & Ruellius, *ἡγε-
 μονία*. Mihi nō placuit vulgatam lectionem
 immutare: maximè cūm vnicuique cōstet, etiam
 forissecus adhibito melle non parum iuuari an-
 tedictas inflammationes.

[*Ξηραδισμοὺς πικρῶν*] Sunt qui legant, *Ξηραδισμοὺς*,
 eadē propè significatione: nisi quod *Ξηραδισμῶν*
 voce peculiariter sicciore pustulæ designantur.
 Hermolaus Barbarus & Ruellius legisse viden-
 tur, *Ξηραδισμῶν*. Marcellus, *Ξηραδισμῶν*: quā
 enim Plinius *erithæan* seruata Græca dictione
 nominat, illi cum *Gaza aragunæ* interpretantur.
 Sed annotat Goupylus in vetustis exemplaribus
 scripturam ita esse depravatam, vt non fa-
 cile sit eam restituere. Attamē ex Plinio, ait ille,
*melliga potest hanc fuisse ueterem scripturam, & ἐρι-
 θαιῶν*. Sunt enim hæc Plinij verba lib. II. cap.
 16. *Tertium genus mellis minimè probatum syluestre,
 quod ericæum uocant. Conuehitur post primos autum-
 ni imbres, cum ericæ sola floret in syluis, ob id arenoso
 simile, &c.* Mihi verò non abs re alienum vide-
 tur, vt Mel illud hybernium, seu adhibitum seu
 assumptum, papulas illas excitare possit. Enim-
 verò quoniam adhibitum sua crassitie meatus
 ita obstruit, vt excrementa fuliginosa exhala-
 re minimè permittantur, quidni hæc intra cutim
 retenta pustulas tales excitent? assumptum
 verò quidni & idem præstet qua præditū est ac-
 cimationia, quemadmodum & quotquot alia in-
 ter acria alimenta recensentur? Cæterum Vetus
 Interpres exemplar habuisse videtur, in quo
 hæc tantum verba essent: *τὸ ὄξιμα ἐνὸν παρὸν ὄν,
 γαίρον.*

CAP. CIII. [*κατὰ πνας καιροὺς*] Quibusdam ap-
 pū, ait Plinius, lib. 21. cap. 13. ibidēque rationē
 subdit, cur nō omnibus annis mel perniciosum
 existat. Sed & noxium illud virus, quod Hera-
 clio melli accedit, floribus tribuit aquoso vere
 marcescētibus herbæ, quæ ab exitio quidem iu-
 mentorum, sed præcipuè caprarū, ægolethron
 appellaretur. Ea verò, aconitum fuerit necne,
 peritiores iudicent.

[*μέλι δὲ ἀλόε*] Cum *aloë* sugillata emendari, legi-
 mus apud Plinium, lib. 21. cap. 13. sed vitio libra-
 tionum fortassis, *aloë* habetur, pro, *sale*.

CAP. CIII. [*καλῶτα δὲ πικρὰ καὶ σάκχαρον*] Saccharū
 p̄riscorum, quod Archigenes à salis similitudine
 Salem Indicū appellauit, ex iisdē arundinibus, è
 quibus & nostrū, excipiebatur: iccirco *μέλι καλὸν*
 Arriano dictū. Sed illud spōte extra arundi-
 nes iam senio cōfectas lacrymæ aut gummi mo-
 do conerescebat: hoc nostrum, succus est è tuis
 ipsius arundinibus expressus: qui quidem coctus,
 in formas pyramidales hodie cogitur.

CAP. CV. [*λευκασίον δὲ*] Ceram candidam
 hoc modo factam, Punicam Vitruuius videtur
 appellasse, itēque Plinius: quanquam hic pau-
 lo aliter eius conficiendæ modum tradit, lib. 21.
 cap. 14. Acitius eandem variis in locis *καρὸν βῆλον*
 nominat, voce, vt videtur, à Latinis deriuata,

quòd tractando inalbuerit: etsi Phauorinus in
 suo Lex. nullo, quod equidem sciam, exemplo
πρακταίω, τὸ λευκασίον καὶ λευκασίον interpre-
 tatur.

CAP. CVII. [*ἔπα μὲν πύρις οἱ περιμυϊαῖος*] Frumentum Græci *ἔπα* nominant, è cuius gene-
 ribus est Triticum, iisdem *πύρις* dictum. Huius
 duo sunt genera, à sationis tempore distincta:
 nēpe quod autumno, & quod vere feritur. Hoc
 simpliciter Triticū appellat, illud trimestre seu
 sitanium. Sed rursus Triticū duo recēsentur ge-
 nera: vnum, quod Columellæ & Varroni robus
 dicitur, durum, densum, solidum, ponderosum,
 quòdque tum intus tum foris rutilo colore splen-
 det. Alterum, quod leuius & candidius est, ac
 interiori medulla laxius. Latinis siligo dicitur:
 quam quidē Plinius propter candorē & in man-
 dendo suauitatem commendat, quanquam sine
 virtute & pondere esse fatetur. Columella eius
 quidem speciem in pane præcipuam esse conce-
 dit, sed Triticū tamē vitium esse censet: quippe
 cūm Triticū vliginoso loco satum anno tertio
 in siliginem degeneret: vñde & illud constat,
 Gazam olyram Græcorum, perperam siliginem
 interpretari. Porro quod trimestre diximus, Græ-
 ci quoque *περμύρον* seu *περμυϊαῖον* *πύριον* dixere, quon-
 iam tertio à satione mense, locis certè quidem
 calidioribus, maturescat & metatur. Idem (for-
 tasse quia nonnulla quoque sunt, testibus Gale-
 no & Plinio, *δίμυρα καὶ πηρακονθήμερα*) illi *σπυρίον*,
 seu potius *σπυρίον* nominant, quasi *ἐπίπυριον*, hoc
 est, *hornum seu hornotinum*. Illam enim vocem ap-
 pud Hipp. Galenus, Comm. 2. in lib. *πῶς ἀρθροί,*
 tex. 44. itēque in gloss. exponit, *τὸν ὄν τὸ ἐνὸν κῶ-
 λος ἐπι, τυπίσι, τὸν κῶ πῶ ἐπὶ ἀσπερμίδιον, quod est præ-
 sentis anni, nempe vere, satum: ὅπως enim Ionica
 lingua significat, ὅτι τὰ δὲ τὰ ἐπι, pro quo Attici ὅ-
 πος dicunt. Cæterum huiusmodi Triticum etsi ab
 eo quod autumno feritur forma ipsa differre vi-
 detur, ad siliginem tamen propiùs accedit: nam
*robusta frumenta, inquit Columella, semper ante
 hyemem feri debent.**

[*ὁ δὲ ὄν τῆς σιμιθάλου*] Vt panū differētiās à co-
 ctura varia petitas impræsentiarum omittamus,
 quinque panis genera facere videtur Gal. I. de
 alim. fac. quæ quidem à triticæ farinæ partibus
 variis primaria differentię nomina acceperunt:
 Siquidē Triticū partes quædam sunt tenuiores
 ac puriores, aliæ crassiores impurioreque: quas
 quidem omnes inter se commixtas tota farina
 continet. Purissima ac tenuissima, quæque ab om-
 nibus furfuribus exactè repurgata est, Latinis
Siligo dicitur. Veteres enim eo nomine non
 modò alteram illam Triticū speciem, sed hanc
 quoque designant à furfuribus depuratissimam
 ex Triticū *λευκασίον*, generoso, farinā, quam Plinius
eritici delicias appellauit, proprio verò ac peculiari
 sibi nomine *pollinem* (siquidem Celsus polli-
 nis nomine sordidā, impuram ac furfuraceam
 farinæ partē intellexit: aliis verò, vti Marcèllo,
 pollen tenuissimus puluis est magis quàm fari-
 na, qualis circa molas pistrinorumque parietes
 visitur.) Græci *ἀλιγίον*, à Latinis mutuata voce,
 appellant, proprio, vt ait Galenus, nomine de-
 stituti. Ex hac farinæ portione conflatas pa-
 nis, *ἀλιγίτης* Græcis dicitur, Latinis *siliginis*
 seu *primarius*: interdum etiam, vti Athenæo,

παρὸς, quasi purus: eumque scribit Paulus esse, ἢ ἄρτων ἢ φριμώτατον, hoc est, plurimum præ cæteris alimentis præstare. Quæ verò farina tenuis quidem est, sed siligine impurius, utpote ex qua non omnes, sed crassiores tantum furfures excussi secretique sunt, σιμίδαλις Græcis, Latinis *simila* seu *simlago* appellatur. Et ex ea quidem panis conficitur, Græcis σιμιδαλίτης dictus, Latinis *secundarius*: quippe qui in alendo secundas ab illo teneat: quam ob causam secundum quoque bonitatis locum inter panes illi Galenus assignavit. Qui tertium in alendo locum obtinet, Græcis interdum μέσος, aliàs ἀπίπυρρος seu ἀπίπυρος dicitur: quoniam conficitur ex tota tritici molis exactius fracta substantia, non discretis inquam pollinariis furfuribus. Ita enim dicitur, ἐπίπυρρος ὁλος αὐτὸς ὁ παρὸς ἀδιακρίτως ἀρτοποιήται, quod totum ipsum triticum, nulla sui parte adempta, in panificium ædat. Idem ob farinæ cum furfuribus commixtionem. Diosc. συγχόμετος dicitur: quasi qui omnia secum ferat, quippe cui nihil sit ademptum. Superfunt ῥύπαρῶν duo genera, quæ infirmitus parciusque antedictis alimentum exhibent. Ex his qui minus est sordidus, excussa nimirum mollissima purissimaque farina, quartum locum obtinet, & Athenæo quidē ἀγλαῖος, quasi *gregarius*, Celso Latinisque aliis *cibarius*, seu *ater*, dicitur. Festus Pompeius *aerosum* nominat, qui feruorum olim erat cibus: uti, teste Iuuenali, Sat. 5. qui tener ac niueus mollique siligine factus erat, *Servuabatur domino*. Quintus omnium sordidissimus infirmissimisque, quippe qui minimum nutriat, Græcis πτωρῆας seu πτωρῆτης aut πτωρῶδης, Latinis *furfureus* aut *furfurosus*, siue *furfuraceus*. Hic magnam partem extis tritici constat, quæ Græci ἀφαιρήματα & πίτυρα, Latini *furfures*, *camicas* & *apludas* vocant: ac in canum ferè gratiam confici solet. Pacuvius iccirco *canicæum* dixit, à canum cibo, uti Festus annotat. Sordidis hisce & is annumerandus venit, qui olim ex polline frumenti tenuissimo ad molæ parietem adhærescente, in dæq; multis cum sordibus deterfo, ut verius pulveris quam farinæ nomen mereretur, confiebat. Hæc paulò fusiùs explicare visum est, quòd hæc panum differentias omnes apud varios Autores variè confundi animaduertentem.

CAP. CVIII. ὅτι δὲ ἄρην καὶ &c.] Isthæc meritò dubitaueris utrum ad κριθῶν, an verò ad πλισσῶν modo dictâ, referri sit satius. Equidè de Hordeo seu integro, quod ἀπίπυρον vocât, seu etiâ decorticato, at non satis cocto, hæc tradi existimauerim: quandoquidem prissanam constat inter Medicos, siquidem probè cocta fuerit, neque flatulentam esse, neque stomacho aduersari: quoniam si quam habebat antea flatuum gignendorum vim, facilè longa coctione deposuit, quando scilicet plurimum iater coquendum intumuerit. Quin & Hipp. libro de vict. rat. in acutis, qui quidem prissanæ laudibus dicatus est, idèoque de prissanâ quoque inscribitur, hanc ait neque astrictionem habere, neque malam turbationem, nec denique in ventre intumescere. Porro πλισσῶν vox deducta videtur Athenæo, lib. 10. ὄρν. ἀπὸ τῆς πλισσῆς, quod est, tundendo deglubere, seu pinfendo decorticare, & ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς πλισσῆς, quod interpretatur EVstathius,

ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς πλισσῆς, Hefychius verò, ἀπὸ τῆς ἀπὸ τῆς πλισσῆς. Id autem et si frugibus omnibus, uti oryza, chōdro ac tritico, ac nonnullis etiam leguminibus quadrare possit: τῆς πλισσῆς tamen simpliciter dicta, de Hordeo semper intelligitur, quod suo sit castratū cortice, mandatum vocant Officinæ. Ea verò variè in ægrotantium usum, teste Galeno, præparabatur: fuit enim alia prissana non colata, quæ prissana tota dicebatur: alia verò colata, quæ Græcis ἀπὸ τῆς πλισσῆς, hoc est, hordei purgati cremor seu succus dici consuevit.

τὸ δὲ δὲ αὐτῶν ἄλβυρον] Perperam haud dubiè habetur hoc loco ἄλβυρον, ἀπὸ δὲ, ἀλφῶν, veluti patet ex ipsius Plinij verbis, lib. 22. cap. 25. Is enim de polenta olim Romanis ignota verba facit, *Ad stomachum*, inquit, *utilis, aluum sistit, imperitiosque rubicundi tumoris*. Aluum verò quidni siltat, cum & ipse Galenus polentam exiccandi vi maxima pollere meritò dixerit? Enimverò ἀλφῶν, Latinis *polenta*, est ipsa hordei tosti farina, quod tamen, priusquam torreretur solève exiccaretur, aliquoties aqua aspersum fuerit, quemadmodum ex Plinij verbis licet colligere. Galenus ex optimo & recenti, seu adhuc viridi, hordeo medio-criter frixo laudatissimam simul & suauolentissimam polentâ parari tradidit. Sic & Plinius, lib. 18. cap. 7. *meliozem polentam*, inquit, *fieri tradunt, si non excocta maturitate tollatur*. Cæterum ex polētâ, humido aliquo (aqua nimirum, vino, oleo, melle, sapa aut horum simul aliquot) permixta & subacta maza fieri solebat: uti è cruda hordeacea, ac interdum etiâ alia quapiam, farina ex hydrelæo soluta, quæ Græcis ἀμύλας dicta est: quanquam Pelagonio & Abyrto autoribus, ἀμύλας mistura sit equalis fœnigræci, seminis lini & farinæ hordei.

CAP. CIX. σιβαζέται ἐκ τῆς κριθῆς] Zythum non simpliciter ex hordeo præparatur, velut innuere videtur Dioscorides, sed ex hordeo postquam aqua maceratum intumuerit, geminæque cœu ligulas emiseric, torrefacto: quo modo bynen præparari docuit Aëcius. Theophrastus 6. de causis pl. ζύθηον seu ζύθη, Aegyptiis appellatum, ex hordeo simul & tritico fieri tradidit. Porro Zytho nō multum dissimilis fuit potus, quem sequenti capite κούρι nominat Dioscorides: veruntamen paulò aliter præparari solitum sit mihi verisimile. Cæterum & hæc & alia omnia ex hordeo potus genera, ἀπὸ τῆς κριθῆς οἶνον κριθῶν nomine Græci complexi sunt: quoniam iis gentes pleræque vini loco utebantur, quemadmodum & hodie cereuisiæ variis generibus.

Ἐλεφαντὸς δὲ καὶ ὁ ἔλεφας] Hoc ipsum videtur confirmare Plutarchus, libello inscripto, Num ad infelicitatem improbitas satis sit, totidè verbis: καὶ τὸν ἐλέφαντα τὸ ζύθη μαλακῶν ἡμῶν καὶ χαλῶν καὶ μεθυστῶν καὶ ἀσθενεῶν ἔστιν ὁ δεινός hoc est, uti vertit Interpres: *ebur zytho liquefactum & ad omnem ductum sequax flechitur, ac formas diuersas suscipit, alioqui contumax*. Id tamen Amato falsum videtur: quanuis ab iis, qui eburne instrumenta fabrefaciunt, ebur cere uisâ macerari testetur Cornarius. Cæterum vide nunquid vocis ἐλέφαντος ὁμωνυμία deceptus Plinius scripserit, lib. 8. cap. 2. *elephantos captos alerrimè hordæ succo mitissari*.

CAP. CXI. *ὠρύριος*] Sic Oribasij Interpres. Cornarius verò, *ὠρύριος*, legendum censet: quoniam ita quoque legit & citat Gal. i. de a. facult. Ac ita etiamnum in vetusto quodà Diof. codice legisse se refert Lacuna. Ego verò Zeam, quam à præstantia, ni fallor, semen nominat Plinius; *ὠρύριον* quidem esse facillè admittor: attamen simul etiam *ὠρύριος*, hoc est, ori graminis esse minimè negauerim.

C. CXVIII. *ὁ δὲ χόνδρος*] Vt Latinorū alicæ, ita & Græcorū *χόνδρου* vox est æquiuoca. Nam & frugè tritico similè ita dictà ea voce significari certum est, & confectionem præterea, quam alicam Latini & recentiores Græci, mutuata à Latinis voce, interdum *ἀλικα*, alias coniunctim *χόνδρου ἀλικας* nominauerunt. Quauis porro *χόνδρος* & alicæ plerisque Medicis planè vna eademque res factitia esse videntur, aliquid tamen inter utranque vocè discriminis fuisse sat innuit Paulus: quippe qui non tantùm lib. i. cap. 78. varias utriusque vires tribuat, sed & aliis locis non parum multis distinctè *χόνδρου* & *ἀλικας* mentionem faciat, ac vnum pro altero substituatur. Discrimen autem illud Paulo, vel in ipsa materia fuit, quasi *χόνδρος* quidè è tritico fortassis, *ἀλικα* verò è zea confici existimauerit: vel in ipsa præparatione, sic vt *ἀλικας* nomine alicam propriam ac genuinam intellexerit, quæ simpliciter paratur, *χόνδρος* verò, cui ex mistione aliorum color teneritatisque accersiebatur. Chondrus enim dum præparabatur, vt tenerior candidiorque foret, gypso & arena repurgari solebat, vt patet ex Constantini Geoponicis: aliàs creta candorem perfectionemque suam assequeretur, vt etiam constat ex Plinij verbis, lib. i. 8. cap. 11. Vt fit, Græcam Chondri vocem hoc loco retinere malui, quâ cum cæteris omnibus, alicam, aut cum Plinio, *graminum*, vertere. Cæterum *χόνδρος* qui Dioscoridi fit è zea dicoçco, Theophrasto fieri etiam solitus dicitur ex hordeo syluestri: Plinius verò è zea quoque in Africa degenerante fieri, ac tritico etiam adulterari voluit: hanc utranque idè alicæ genera, quæ pro materie ex qua fiunt diuersitate, aut varia etiâ præparatione discernuntur, sunt & alia ex contusionis varietate, atque etiam cribri farinarij per quod succernuntur angustia maiore minoreve distincta: siquidem, Constantino & Plinio testibus, vnum est minimum idque primarium, quod per cribrum angustissimum excutitur: alterum secundarium, quod huic succedit: tertium grandissimum, apharema appellant.

στρωλικήστρος και λίκας] Citra comparationè cum Oribasio lego, *στρωλικήστρος*. Nec enim fit verisimile Chondrum, qui priscis in ægrotatium cibo tantoperè commendabatur, oryza fuisse *στρωλικήστρος*.

CAP. CXIX. *εις σάκκους πνευμάση*] Milium etiam, ceu siccis fortibus dolore vrgète adhibendis accommodatissimum, commēdat Hipp. lib. 2. de vict. ratione in acutis, quia sit *καύρον* & *πνευστικός*, hoc est, *leue ac lenè*. Sic quoque Plinius, lib. 22. cap. 25. quoniam sit, inquit, *leuissimū mollissimūque* & caloris *απασις* *απασισμum*.

CAP. CXX. *ἴσῃ σπυρίων ὄβρι*] Cerealibus seu

potiùs frumentaceis feminibus annumerari Panicum, scribit Dioscorides. Columella itidem lib. 2. cap. 9. Inter frumenta milium & Panicum reponit. At Galenus lib. 6. simpl. *ὁ δὲ ὠρύριον*, hoc est, è genere *leguminum*, esse prodidit: in quo non satis accurate ὠρύριον ἀπὸ τῆς σπυρίων distinctisse videtur, maximè cum ipsemet lib. 1. de alim. ὠρύριον definiuerit, *ὁκείνα τῆς δημοτέλειος σπυρίων, ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὠρύριον*, hoc est, *semina illa cerealia è quibus panis minimè conficitur*: ibidè que tum è Panico tum è milio in penuria cæterorum frumentaceorum panem confici non negauerit: attamen *ὀλιγοτρόφον καὶ ψυχρὸν*, hoc est, *rauci & frigidi alimenti*. *ἢ ἴσον τυπικόν.*] Contrà Galenus milium quàm Panicum minùs alium cohibere scripsit, lib. 1. de alim. fac. his verbis: *κρείττων δὲ ὄβρι ἐλυκίου κέχρηστος εἰς πάντα, καὶ ἡδίων ἐς ἐδάδιον, καὶ εὐπνήθης ὄβρι, ἢ ἴσον ἐπέχῃ πλεονάζουσα, καὶ μάλλον στέφει, &c.* hoc est, *Ad omnia milium Panico præstantius est in cibo suauius, conuictu facile, minùsque alium cohibet: ac nutrit amplius.*

CAP. CXXI. *καὶ κάλων ἀλγήματα καὶ κεράσσου &c.*] In nonnullis codicibus manuscriptis scribit Lacuna legi, *ασκαλαβώπι καὶ κεράσσου*: in aliis verò tantùm, *κωνώπιον*. Marcellus & Plinij auctoritate, lib. 22. c. vii. & meliorū, vt ipse ait, Dioscoridum fide nixus, pro, *κάλων* (seu potiùs *κάλου*) *ἀλγήματα*, legit *ασκαλαβώπι, &c.* hoc est, *stellionis*. Ibi enim Plinius inter cæteras Sesamæ dotes, eam stellionis moribus resistere tradiderat. Veruntamen communem lectionem retinere maluimus, maximè cum Auicennas & Serapio eidem lectioni astipulerentur.

CAP. CXXII. *καὶ λειχῶνας ἀχρίους*] Plinius isthæc aliter ac nos, sed perperam, meo quidem iudicio, distinctisse videtur. Nam A Erinā farinā cū raphano, sale & aceto ad lichenas: ad lepras verò, cum sulphure viuo accommodat.

σὺν ἀλφίτῳ] Non omnino inepta est Marcelli coniectura, qui pro, *αλφίτῳ, ἀσφάλτῳ*, hoc est, *bitumine*, legendum existimat: attamen & hoc loco vulgatam lectionem cum Serapione retinere visum est.

CAP. CXXIII. *τὸ ὑφιστάμενον πύτυρον*] Rectiùs, *ἑφιστάμενον*, meo quidem iudicio. Nam post probè contritam Amyli materiam, affusa aqua verisimile est sursum attolli quicquid est surfurum: densiorem verò tritici substantiam in imo subsidere. Tùm verò innatantes surfures incerniculo vel cochleari crebris foraminibus peruiso, quod incerniculi vicem gerat, tolli oportere Autor admonet.

πῆξ ὀβρι ἀρτεμείαν] Aldinus mendosè, *πῆξ ὀβρι ἀρτεμείαν*. Ego, *τραχίτητας*, addèdum puto, aut certè genus immutādum, legendumque *πῆξ ὀβρι &c.* *σαίτης ἑσπῆ*] Hermolaus Barbarus perperam legisse videtur, *εἰς πῆξ*, siquidem interpretatur, *adipis modo*: neque enim crediderim *σαίτης* vocem pro sebo aut adipe apud Autorem vllum accipi, quicquid scribat Gorræus.

CAP. CXXIII. *πῆξ φλεγμοναί πῆξ ὀβρι*] Cui inflammationum generi conueniat Fœnum græcum, rectè distinguit Galenus, dum illo feruentès phlegmonas irritari docet: at curari quæ minùs sunt calidæ magisque duræ, propter eam qua pollet discutiendi vim.

χλωρὰ δὲ μετ' ὄβρις ἀπνοῦσι πῆπις] Isthæc omnia

ad capitis vsq; calcem etiã in Serapione desiderantur. Interim vide an vox *πίσις*, de quibusvis corporis particulis Medicorum more debeat intelligi, an verò restringi ad *πίσις* *ὡς ἐστὶν πίσις*, de quibus paulò antè. Plinius certè quidem *fructus græci decoctum uuluis interancisque exulcratis utilissimum esse prodidit.*

CAP. CXXXVI. *ἀμφότεροι δὲ εἰσι διουρητικοί*] Gal. 6. simpl. med. agnoscit omnia Ciceris genera vrinam prolificere: attamè arietino, quàm cæteris, maiorem in ciêda vrina efficaciam tribuit. Subdit nihilominus paulò post, Cicer agreste ad omnia domestico efficacius, hoc est, tū calidius tum siccius, quantum ex acrimonia & amarore licet coniicere.

CAP. CXXXVII. *μέρος θερμὸν ἐ ψυχρῶν*] Diosc. aut potius qui ex manuscripti codicis margine in contextum hæc verba transtulère, Fabam volent esse in calore & frigore temperatam. Attamen Galeni, Pauli, Aëtij & cæterorum ferè omnium Medicorum communi cōsensu, medio-criter frigida & sicca iudicatur: nisi fortè, quod vult Cornarius, apud eos Autores *αἰτὶ τῆ ξηραίνεν* reponendum, *θερμαίνεν.*

ἐπιχρῶσεν.] Desiderari hoc loco videtur continuatiua particula, *ἐπιχρῶσεν*, aut certè *ἀπολογικῶς*, vt sit: *ἐπιχρῶσεν* &c.

CAP. CXXXVIII. *ὡς πίσις*] Legit Ruellius, *πίσις*, quantum ex ipsius versione licet colligere. Mihi verò *πίσις* lectio magis arrisit. Si quidem etiam Theophrastus de huius eiusdem Fabæ foliis scribit in hæc verba, lib. 4. cap. 10. *τῶ φύλλον τῆ μεγάλῃ πλάθῃ Θεσσαλικῆ ἴσικαν.* hoc est, *folia magnitudine galenum Thessalicum æquant.* Rursumque de loto paulò post agens: *τύπου δὲ ἢ ῥῶν τῆ καυλοῦ φύσις* (inquit) *ὁμοία τῆ τῆ κνίκου, καὶ οἱ πίσις δὲ οἰσώτως.* hoc est, *huic natura caulis similis fabæ, et præterea similiter:* quanuis alij *πίσις*, hoc est, *folia*, alij *καρπὸς*, hoc est, *fructus*, legunt. Cæterum Plinius illa eadem Aegyptiæ fabæ folia, personatæ foliis comparare maluit, quæ tamen etiam esse *πίσις* nemo negauerit.

φίρει φυσκία] Nihil immuto, quanuis *σπικία*, hoc est, *vesparium fauos seu cellulas aut loculos*, legisse videantur plerique Interpretes, verbis Theophrasti fortasse nimium addicti: qui quidem de huiusce fabæ fructu ita scribit, *ὅτι πύτω δὲ ἢ καὶ δια παραμοία σπικίω περιφρεῖ, καὶ ἐν ἑκάστῳ τῶ κατὰ τῶν κώματος μικρὸν ἕσθ' αἶρον αὐτῆς.* hoc est, *supra hunc (nempe caulem) calyx extat vesparium fauo orbiculato persimilis, ac in singulis cellulis singulæ insuntur fabæ, quæ paulò amplius supereminent, &c.* Hunc verò Theophrasti locum iccirco citavi lubentiùs, quòd me admonuit pro nomine, *μικρὸς*, in Dioscoride, *μικρὸν* aduerbium esse reponendum. Hęc enim Fabæ si cum fabis vulgaribus comparetur, magna potius quàm parua dici debuit: maxime cum fabam Græcam, vt habetur inferiùs, magnitudine superet: conceptisq; verbis scripserit Strabo, lib. 17. Geogr. figura quidē fabam Græcam imitari, at magnitudine gustuque differre.

καλεῖται δὲ κνωρίον] Ciborij, hoc est, poculi ab inferiori parte in angustum contracti ex Aegyptia faba confici soliti meminit Strabo, 17. Geogr. qui & eodem libro testatur, ad eò magna fuisse Aegyptiæ fabæ folia, vt poculorum &

catinorum vsum præberent, aptam ad id habentia cavitatem. Plinius quoque lib. 21. cap. 15. *Aegyptios tradit implexis colocasiae folijs in vrinam speciem nasorum potare gratissimum habuisse.* Attamen *κνωρίον* seu *κνωρίου* nomē, non quidem folijs, sed ipsi fabæ tribuere videtur hoc loco Dioscorides, vii & Gal. lib. de Ther. ad Pamph. Aëtius quoque lib. 1. Viridem fabarum Aegyptiarum fructum *Ciborium* appellari scribit.

κωλοκασία καλεῖται] Colocasia neutro genere extulit Virg. Eclog. 4. Itidemque ex Nicandro & Diphilo Athenæus, lib. 3. & Aëtius, lib. 1. qui quidem *κωλοκασιον* etiam alio nomine *μαζζωιον* appellat.

CAP. CXXXIX. *ἔχει συσπικίω.*] Sic & Gal. 8. simpl. *φαροὶ σύφοισι ῥῶν ἰσχυρῶς.* &c. hoc est, *vehementer quidem astringunt.* Sed contrà de iisdē Aëtius, libro 1. *σύφοισι ῥῶν ἐν ἰσχυρῶς, astringunt quidem non valde:* id quod etiã sensisse videtur Paulus, dum de ijsipsis scribit in hæc verba, lib. 7. *ἔχει δὲ ἢ καὶ σύφωας.* hoc est, *obtinent et astringitionis quædam.* Attamen ista in speciem pugnancia rectè conciliari possunt: si dixeris hos de Lente decorticata egisse, illum verò, de eadem suo vestita cortice. Est enim tota Lens astrictoria vi pollet, nihilominus cortex reliqua substantia vehementius astringit, aluūmque sistit: id que austeræ qualitatis ratione, qua quidem maiore praditus est, vt testatur idem Gal. lib. 1. de alim. Quòd si primarium Lentis decoctum aluum subducit, vt & brassicæ, id ex diuersæ facultatis mixtione accidit. Si quidem Lens, quemadmodum & brassica, duplici constat substantia, vna quidem tenuiore, quæ in ipsa superficie refidet, altera verò crassiore, quæ solidæ substantiæ inhæret: ac illa quidem in primario decocto vires suas exerit, longiore verò coctura planè deperit.

ἢ ἀπίων Θεβαϊκῶν] Cum Cornario legendum cenfeo, ἢ ἀπίων ἢ φοινίκων Θεβαϊκῶν. Neque enim vsquam alibi pyrozum Thebaicorum occurrit mentio. At palmularum Thebaicarum, quæ huic instituto satis accommodatæ sunt, tum Galenus, tum & ipse Dioscorides aliquoties meminere.

CAP. CXXXI. *καὶ λευκαῖς*] Contrà Gal. lib. 1. de alim. facult. inter Orobos, qui candidi sunt minus ait esse medicamētosos iis qui ad flauum pallidumve colorem recedunt. Attamen & ipse 1. de Antid. in parâdis trochiscis scilliticis, Erui candidi, tanquàm minus amari, farinam desiderat.

ραῖνε ὕδατι] Serapio, aut certè ipsius Interpres, Eruium aqua simul & aceto respergit: sed quam rectè, Lector ipse viderit.

σκληρόματα] Lacuna in veteri codice legit, *καρμινώματα*, quam quidem lectionem lubēs amplector: nec enim durities sisti, sed emolliiri potius desiderat.

φουκαδὶς] Rectius *φουκαδὶν*, nimirum *ἀλευρι*. Nam de erui farina & hæc ipsa & quæ sequuntur vsque ad, *τὸ ὄσφραγμα*, accipienda sunt: atque ideo etiam inferiùs rectè habetur, *φουκαδὶν ἀλευρι*, neutro genere.

CAP. CXXXII. *μετὰ τηραίου καὶ πτερίδος*] Ita legisse videtur Serapio: *μετὰ τηραίου δὲ καὶ πτερίδος πῶδον ἀπλωτικῶς ἀφελῆ.* quæ quidem lectio mihi magis placuit: quandoquidē particula, *πῶδον*

facis rectè cum præcedentibus connecti mihi videtur. Quòd si constare debet vulgata lectio, addenda hæc necessariò: ἐπὶ δὲ καὶ ἀπὸ ἀγροῦ ἀκα-
καίου, ὄζει &c. Galenus itidè, sexto simpl. de Lu-
 pini eiusdem decocto verba faciens: ἀκακαίρη δὲ
καὶ ἡπαρ. Ἐπὶ δὲ καὶ ἀπὸ λωῶν ἀπὸ πηγαίων καὶ πεπερασῶν ἡ-
 παρὸς ἔτεκε λαμβανόμενον. hoc est, expurgat ἔρ hepar
 ἔρ lienem, cum ruta ἔρ pipere incunditatis gratiâ
ἀπὸ πικρῶν.

Sic visum est ista distinguere: αὐτὸ ὄζει
δὲ καὶ ἀπὸ πικρῶν. ἔρ μάλα δὲ καὶ χολεράδες μεταβάλλει.
 Nam & Plinius, quo loco de Lupinorū viribus
 agit, hæc ita coniungit, Panos ἔρ strumas minuunt
 aut manant, &c.

ἄλλοι λέγουσιν] Aliàs, ἀλλοι λέγουσιν. Plinius eiusmo-
 di decoctum pecorum scabiei, non lotione mo-
 dō, sed & potu, mederi voluit.

CAP. CXXXIII. κατὰ πῦμα δὲ μικρότερος] Sic
 Plinius lib. 22. c. 25. sylvestres Lupinos dicit omni-
 modo minores sativus, præterquam amaritudine. At-
 tamen Gal. lib. 6. simpl. vt efficaciores, ita etiam
 amariore esse prodidit: quæ fortè causa fuit, vt
 nonnulli αὐτῶν μικρότερος, πικρότερος, hoc loco le-
 gerint.

CAP. CXXXV. δακτύλου τὸ πάχος] Serapio ac
 ipse quoque Ruellius, πῶτος, legisse videtur. Ego
 vulgata lectionem retineo: verum ista non foli-
 is, sed radici potius, eius alioqui non memi-
 nit Autor, tribui iudico: ita vt desideretur vox,
 ἴζα. Coniectura nostra valeat necne, quisque
 iudicet.

ἴσα δὲ ἀλβύρων γίνεται] Plinius lib. 20. cap. 3. de
 Rapo sylvestri agens, Hic, inquit, ad læuiscandam
 aciem in facie totòque corpore utuntur, mista urina pa-
 ri mensura. Erui, hordei, tritici ἔρ lupini radix ad o-
 mnia inutilis. Quem locum ex hoc Diosc. con-
 textu paucis immutatis sic emendo: mista farina
 pari mensura erui, hordei, tritici aut lupini. Radix ad
 omnia inutilis.

CAP. CXXXVI. πικρὸν αὐτῶν, ἢ δὲ aut quid
 simile puto legendum: neque enim redditur ra-
 tio, cur Bunias minùs quàm rapum alimēti sug-
 gerat. Porro contrà sentire videtur Diphilus
 Siphnius, Athenæo teste, lib. 9. quippe qui Na-
 pum, ceu rapo dulciorem, & magis alere & conco-
 ctu faciliorem esse innuat: rapum verò, quod
 γρηυλίδα nominat, extenuare, acre esse, ægriúsque
 coqui asserat: vnde & minus alimenti præbere
 facilè quivis inferre possit.

CAP. CXXXVII. ἔπις αὐτῶν ὀπιλαμβάνει &c.]
 Gal. lib. 2. de alim. fac. notat tum vulgi, tum etiã
 Medicorū errorē, qui crudas Radiculas à cœna
 esitabant, iuuantem concoctionis gratia: quibus
 quidem verbis Dioscoridem obiter carpere vi-
 detur, quippe qui hoc loco ita sensisse videatur,
 idque tum roborandi ventriculi, tum cibi di-
 stributionis adiuvandæ gratia. Simeon Sethi
 discrepantes hæc sententias adhibita distin-
 ctione componere nititur: dum quibus aliis fa-
 cilè subducitur, quique flatibus carent, ijs vult
 exhibendas ante cibum Radiculas: contrà verò
 à cibo, ijs qui flatibus laborant, quibúsque cibus
 in ventriculo supernat, ac etiamnum difficilis
 est aliis. Veruntamen neque hoc ipsum quen-
 quam citra damnum experiri posse, cum Gale-
 no crediderim. Cæterum quoniam quæ Athe-
 nensibus ῥαφανίς dicitur, aliis nonnullis, vt &

Callix apud Athenæum ῥάφανος appellatur, id
 obiter admonitum Lectorem velim, ῥαφανίς vo-
 cem plerosque antiquiores Græcos, vt ex Apol-
 lodoro Carystio docet idem Athenæus, lib. 1.
 pro brassica vsurpasse: vnde Plinio erroris an-
 sa, qui variis locis Raphanum cum brassica con-
 fundit; Raphano tribuens quæ Vetères illi de
 brassica prodidit: quemadmodū & lib. 19. cap.
 15. napis tribuit, quæ Theophrastus, lib. 7. hist.
 cap. 4. ἀπὸ ῥαφανίδων, hoc est, de Raphanis, tra-
 didit.

ἔπις ἐμῶν μέλλοισι] Sic Plinius, lib. 19. cap. 5. de
 Raphanis: Crudos, inquit, Medici suadent ad collig-
 enda acria viscerum dandos cum sale icuinis esse, at-
 que ita uomitionibus præparant meatum. Attamen
 & ipse sui velut oblitus, lib. 20. cap. 4. eosdem vo-
 mituris summo cibo esse utilissimos scribit.

CAP. CXLII. δυνάμιν δὲ ἔχει αὐτῶν] Iisdem
 quidem, at imbecillioribus, præditum esse vi-
 bus fatetur Gal. 7. simpl.

CAP. CXLIII. φαρμακίῳ δυνάμιν] Blitum
 nequaquam vult Dioscorides, nullius esse in
 medicina vsus, quemadmodum plerique intel-
 lexerunt: sed tantummodò, nulla esse præditum
 qualitate medicamentosa: quia, vt ait Plinius,
 iners sit ac sine sapore aut acrimonia vlla. Alio-
 qui nanque varios Bliti medicos vsus recenset
 Plinius: ac ipso quoque Hippocrates in vellere
 subdito vtitur, 2. de morbis muliebrib. ad resic-
 candum fluxum muliebri. Sed fortè fuit aliud
 Hipp. Blitū, à Diosc. Blito. Nam & Hipp. lib. 2.
 de diætâ Blitum facit θερμὸν, ἢ στεγνορηχικόν. hoc
 est, calidum minimeque alium dicens: cum ta-
 men Blitum hic scribat Dioscorides esse δροσί-
 λιον, i. bonam faciens alium. Galenus verò, ὑγρὸν ἔχον
 τῆν κράσιν, hoc est, humidum, temperamentòque
 frigidum.

CAP. CXLIII. ἡ κρισητὴ τῆς χερσος.] Contrà
 Diphilus Siphnius apud Athen. lib. 2. tradit, syl-
 ueltrè hortensi meliorē: attamen in genere Mal-
 uam agnoscit esse boni succi, arteriam asperam
 lenire, acres in corporis superficie succos educe-
 re, renum & vesicæ irritationibus prodesse, ex-
 cerni denique facilè ac mediocriter alere.

μῆλα δὲ ἔρου] Vetus, μετὰ ἐλαίῳ παλαιῶ, cum oleo
 veteri: at idem Diosc. 1. ὀπιλες. c. 104. μετὰ αἶρας,
 cum lolio: ac sic etiam Aëtius, tetrab. 2. ser. 2. cap.
 68. Apollonius tamē apud Gal. 1. de comp. med.
 κα. π. Maluam exiccata & contusam urinæ in-
 spergit & affricat ad achoras.

CAP. CXLVI. ἀμβλυωπῶσι ἢ βονθητὶ] Hoc AE-
 gyptiacæ tantummodò Brassicæ tribuere vide-
 tur Serapio, sed perperam, nisi fallor. Galenus
 verò 2. de alim. fac. tantum abest vt excutienti-
 bus Brassicam prodesse voluerit, quemadmodū
 scribit hoc loco Diosc. vt contrà disertis verbis
 ab eadem, æquē ac à lente, oculorum aciem ob-
 tundi exiccationis ratione tradiderit: nisi fortè,
 velut addit eo loco Gal. totus oculus humidior
 fuerit, quàm naturalis habitus postulet: nec ma-
 lè. Tunc enim eatenus conferre potest, quate-
 nus humidior oculum ad mediocrem tempe-
 riem reducit. Quin & ipsa planta Græcis κρεμύκη
 dicta videtur, quasi κρεμύκην, ὅτι τὸ κίρας ἀμβλύ-
 νειν, quòd pupillas oculorum hebetet. Ac in hac quo-
 que sententiâ fuisse Columellam hoc ipsius car-
 men luculenter testatur.

Nunc ueniat quanuis oculis inimica cor amble.
Attamen præter Diosc. & ipse Plinius, lib. 20. cap. 19. ex sententia Catonis Brassicam oculorum caliginis prodesse, & repentinis caliginis lenare uoluit: itémque alio loco eiusdem lib. cap. 9. eius cibum oculorum claritati conferre multum: *juco uerò crudæ angulis uel tantum tactis cum Attico melle plurimum.* Verum hæc uera tùm demum fortasse fuerint, cùm oculi iusto humidiores extiterint.

ἢ δὲ ἐν Αἴγυπτῳ] Sic Plinius, lib. 20. c. 9. de Brassica: *in AEGYPTO propter amaritudinem non estur.* Sed & Diphilus Siphnius apud Athen. libro 9. amarum scribit oriri in Alexandria: quod autem semen in Alexandriam è Rhodo fertur, in annum efficere brassicam dulcem, sed quæ post id tempus pro natura loci amarescat.

καὶ τὰς ἐν κρατῶν] Effectus huiusce ratione, Græci Brassicam ἀκραπυλλαν uocant. Traditur & in Geopon. è Lycurgi lacrymis, quem Liber pater vitibus alligauerat, natam Brassicam, eamq; propterea uino aduersari. Porro Brassica non tantum post cibos sumpta crapulam discutit, quod uoluit hoc loco Dioscorides, sed & ante eisdem ebrietatem præcauet: uti lib. 20. cap. 9. refert Plinius, in hæc uerba: *uino eam aduersari, ut inimicam uitibus, ac antea dēte quidem in cibis, ebrietatē cauere: postea uerò sumpta, crapulam discuti.* Sic & Cato de re rust. cap. 156. *si uoles, inquit, in conuincio multum bibere, cœnarēque libenter, ante cœnam esto crudam quantum uoles ex aceto.* Et itém ubi cœnaueris, comesto aliqua u. folia: reddent te quasi nihil ederis biberisque, bibesque quantum uoles. Eam ob rem etiam narrat Athenæus. lib. 1. circa finem, AEGYPTIJS aut uinolentis olim id fuisse solenne, ut ante cibū omnem Brassicam elixam in cœnis comederent. sibirica quoque, uti refert idem ex Timæo, anteaquam potarent, esu Brassica sese muniebant. Sed & multi, inquit ille, ut ab ebrietate umdiantur, semen Brassicæ præsumunt. Quin & qua in uite Brassica nascitur, uinum exilius esse reperitur. Hæc ille de Vitis & Brassicæ antipathia: quibus consentanea sunt quæ de eadem traduntur à Theophrasto, sub finem lib. 4. de hist. stirpium.

ἢ δὲ ἐν αὐτῆς κύμα] Plin. lib. 20. cap. 9. Ex omnibus brassicæ generibus suauissima est cyma, et si inutilis habetur, difficilis in coquendo, & rebus contraria. Eiusmodi: porro cymas, etiam πορρότοις καυλοῦ uidetur nominasse Galenus, lib. 10. κατ. π. quo loco, contrà quàm Plinius, eorum decocto αἰνπαθῶς sanari nephriticos ex Antiochō testatur.

CAP. CXLVII. καὶ κρημνώδεις π.π.] Hac etiã ex causa Brassica hæc syluestris seu erratica, nisi fallor, Petræa quibusdam uocatur, teste Plinio: uti EV demo apud Athen. lib. 9. ἀλωεῖς, quod scilicet locis ἀλωεῖς, πύπτις παραθαλασσίαις, hoc est, maritimis, proueniat. Eadem porro & ipsi Plinio, loco modò citato, proprie appellata Crambe dicitur. Hæc rursum ut eidem illi EV demo cæteris Brassicæ generibus, nescio quàm rectè, saporis gratia præcellere dicitur: ita Theophrasto & Catoni efficacissima maximèq; medicamentosa, ipsi uerò Plinio, inimicissima uino, censetur.

CAP. CXLVIII. φύλλα πικρά] Par. codex, φύλλα ἀπὸ πικρῶν. Aldinus, codex legit, μακρὰ: pro quo μακρὰ reponendum contendit Matthiolus. In-

terpretes præter eã ferè omnes post μακρὰ, πικρὰ, legisse uidentur: quæ tamè uox in codicibus nostris desideratur. Dalechampi uerò legi, αἰνὴ πικρὰ, ἀπὸ πικρῶν. At in tanta lectionum uarietate ueteris exemplaris, quod præ manibus habuit doctiss. uir Sambucus, fidem sequi maluimus.

πικρὰ λιπαρὰ ἢ κριῶν] Arietinum adipem ad retundendam Brassicæ marinæ acrimoniam uia cum ipsa coquere solitos nonnullos, hæc uerba significant. Attamè cum cæteris Interpretibus, κριῶν, quàm κριῶν legere maluimus.

CAP. CXLIX. ἀμαρῶτα δὲ καλὴ.] Betam candidam, quam Siculam quidam nominant, scribit Theophrastus, hist. lib. 7. cap. 4. præstantioris esse quàm nigram succi, uerum paucioris feminis. Diphilus autem apud Athen. lib. 9. Betam in genere asserit, meliorem quàm brassicâ succum gignere: sed candidâ magis aluum ducere, uti nigram, urinas. Plinius utriusque remedia recensens, lib. 20. cap. 8. nigram tradit in totum efficaciorē: quanuis & ipse candidam, nisi fortè validius coquatur, uentrem mollire, uti nigram urinas eiere, fatetur.

CAP. CL. ἔχει σπικλω] Pena αἰνὴ πικρὰ, σπικλω, legi uoluit, σπικλω. Serapio utrunque & σπικλω & σπικλω legisse uidetur: nec malè. Vtraque enim facultas & refrigerans & astringens merito portulacæ conuenit, quanuis astrictoria paulò est obscurior. Atque idè quoque Galenus de portulacæ uiribus agens, eam tradidit ἰσχυρῶν, καὶ ὀλίγου πνέως αἰσθητῶς μετεχέει. hoc est, leuius astringere, & aliquantulum assera qualitatis participem esse.

CAP. CLI. Ἀνδράχην ἀγρία] Marcellus & Matthioli hoc caput de Portulaca syluestri hoc loco prætermiserunt: neque etiam habetur apud Serapionem. Ac certè quidem è libro quarto perperam huc translaturum uidetur: quanuis non ignoro Portulacam haberi syluestrem, hortenfi & figura & facultate proximam: à qua manifestò discrepant telephium, pepelis & tertium sedi genus: quæ tamen omnes planta apud nonnullos syluestris portulacæ nomen obtinuerūt. Sed ea cuius hîc fit mētio, uerius tertium est sedi genus, quod idè quoque rectius alio loco à plenisque inter sedi genera repositum est. Nos tamè caput idè bis repetere maluimus, quàm uel tantillum à uulgato exemplari discedere. Cæterum αἰνὴ πικρὰ πικρὰ, παρὰ πικρὰ cum Lacuna legendum censuimus. Nam & ita legitur lib. 4. cap. 90. quo quidem loco totidem ferè uerbis hoc ipsum caput repetitur.

C. CLII. ἢν μωκάκων] Fortè μωκάκων, ut habetur infra, lib. 3. cap. de cepa, & apud Plin. lib. 19. c. 8. uel μωκάκων, uti legitur apud Galenū.

ἢν πικρὸν] Legunt Marcellus & Lacuna, ἢ πικρὸν ἐπὶ ὀλίγον ἐψηθὲν καὶ βραδίον: quam quidem lectionem nos lubenter amplexi sumus. Sic quoque Serapio legisse uisus est. Quin neque asparagi longiorem coctionem sustinet: atque inde manauit Octauio AVgusto uisitatâ prouerbiū, uti refert Suetonius, ad exprimentâ rei festinatæ uelocitatem, uelocitatis quàm asparagis coquantur.

ἢ μοι δὲ ἀπὸ γαν] Inuenio nasci, inquit Plinius loco modò citato, & arietis arnibus uisus atque defossis. Sic & Autor γλωσσιστῶν, ex sententia Di-

dymi: si capiosum asparagum prouenire uolueris, arietem syluestrium cornua tenuissime conuulsi sulcis committito, et rigato. Addit & quosdam amplius quid & ἄριον ἄριον tradere, nempe, si integra arietum cornua perforentur et pangantur, asparagos proueniat.

ἄριον τοῖ ἀριῶν ἐξ ἄριον] Marcellus & Fallopius isthæc, quæ sequuntur ad capitis usque calcem, redundare, ac ceu cuiuspiam addititium glossema perperam in Dioscoridis contextum irrepsisse suspicantur: quia fortasse κηπαῖν seu κηπεύειν vocem, quæ in vetustis codicibus proximè præcedere comperitur, haudquaquam animaduertant. Sed speretis, ceu haud ita firmis, quibus illi nituntur argumentis, existimo priore capitis parte de Asparago syluestri, tanquam præstantiore & efficaciore, Autorem egisse: hanc verò posteriorem satiuo tribuisse, & huius fruticem describere, ceu illo minùs notum: quandoquidè quas syluestres fecerat Natura corrudas (hæc sunt Plinij verba, lib. 20. cap. 10.) ut quisque demerret passim, non ita pridem fortassis altiles spectari cœperat. Exi porro, ut impræsentiarum communiora illa ἀσπαραγῶν seu ἀσπαράγγων significata omittamus, Asparagorum propriè ac peculiari-ter à potiori parte ita dictorum varia tum apud Medicos, tū apud ipsos historiæ variæ Scriptores statuantur genera: eò tamen omnia reuocari rectè possunt, ut alij dicantur sponte, alij cultura & arte prouenire. Qui quidem inculti sponte nascuntur, μακαρίδινοι dicti, Latinis *corrudæ*, vel in montibus alijsve petrosis locis, vel in palustribus nascuntur, proindeque alij ὄρειοι, alij περσῆοι, alij denique ἑλληνι cognominantur: ac ex illis rursum quidam in ἀκανθικῶν censu reponuntur à Theoph. hist. lib. 1. cap. 16. qui quidem spinas gerunt pro foliis. Plutarchus in coniugial. præceptis hoc genus ἀσπαραγγῶν seu ἀσπαραγγῶν videtur nuncupasse. At qui ἀσπαραγγῶν, hoc est, satiuum, dicuntur, seu κηπεύειν, hoc est, hortenses, à prioribus agrestibus minimùm spinosis non nisi cultura & molliore natura distinguuntur: atque horum primores cauliculi, maximèque qui crassiores habitio, quæ forent, Regionum, nisi fallor, nomen apud Galenum, lib. de alim. 2. cap. 9. sibi vendicant.

πυλὴ φρενίδας] Ex sententia Interpretum omnium legimus, νεφελίδας. sic Plinius, lib. 20. c. 10. Asparagorum tum semen, tum etiam radicem lumborum et venum dolores sedare prodidit. Quin & ipse Diosc. alteram Asparagum, Latinis *corrudam* dictam, βονθεῖν νεφελικοῖς admonuit.

πυλὴ ἀπίκων καὶ ἄρνων] Fortè ἀπικόν. Qui verò id fiat, nempe ut radicem Asparagorum decoctum partum impedit sterilitatemque afferat, non satis video: cum Auertoes & Simeon Sethi Asparagos augere sperma tradiderint: Auicenna verò præterea addiderit, coitum eos adiuuare & conferre difficultati imprægnationis: nisi fortè alia est Asparagorum, alia radicem vis. Plinius certè quidem, citato loco, Asparagos venerem stimulare docet: nec ita multò post, veneris causa aquam eorum decoctam bibi ad hemipiam: ad idem et semen ualere cum anetho ternis utriusque obolis, &c. Et hæc fortasse de causa Asparagus syluestris Atticis ὀρμυλίων dictus est, ὅτι τὸ ὀρμυλῶν, quia venerem excitat, & quæ ac ὀρμυλῶν εἰς τὸ φυλάσσειν, quòd ad germi-

natione properet. Attamen idem ipse Plinius, sub finem capitis, Chryssippo autore semen Veneri, contrarium esse testatus est.

CAP. CLIII. καὶ μικρότερα] Oribasius legit, μικρότερα, hoc est, longiora. quæ lectio mihi non omnino improbat. Enimvero Plantaginis maioris folia lata quidem sunt, at non adeò longa: minoris verò folia pro portione longiora simul & angustiora visuntur.

καυλίω δὲ ῥηνοειδῆ] Lege, καυλίω δὲ ῥηνοειδῆ, vel ῥηνοειδῆ. Alioqui ista de foliis accipienda essent, quasi voluerit Dioscorides ea iam à suo pediculo anguloso in terram procumbere: atque καυλίον pro foliorum ipso pediculo usurparit.

λαχανώδες] Sunt qui cum Lacuna λαχανώδες βετακαυμν vertant, quasi Plantaginem betæ similem esse innuat Diosc. quòd, ut ipsi volunt, beta κατ' ἄρχην Atheniensibus λάχανοι diceretur. Alij, ut apud Latinos *oleris*, ita & apud Græcos λαχανῶν nomine Brassicam potiùs designati maluerunt. Ego verò, λαχανώδες, hoc loco βετακαυμν vertere malim: itaque dictam crediderim Plantaginem, vel quòd oleris modo feratur ac fructet, vel potiùs quòd oleris usum præstet. Nam & inferius hoc ipso capite, Plantaginem λάχανον, hoc est, oleris, appellare non dubitat: nec ita multò post, eam vice betæ tum lenticula coqui solitam testatur.

CAP. CLIII. ἰπποσίλιον] Spenisippus secundo similiam, folia non quidem hippofelino, sed heleofelino, hoc est, ἄριο palustri, assimilat; teste Athenæo 2. Deipnos.

CAP. CLVI. κατὰ πλάσιντα δὲ ὄλις πῆς] Lege, κατὰ πλάσιντα, ut respondeat ei quod paulò post habetur, ἀποκλυδίν. Alioqui φύλλα addendum, legendumque ἀποκλυδίντα.

CAP. CLVII. παχέτεροις ἢ πυλῆ] Quia nonnulli codices, ut etiam vetustus Lacunæ & Catacuzenus, παχέτεροις; habebant, ἀπὸ τῶν πλατύτεροις, ita quoque legendum iudicavi. Attamen si Crithmi, seu, ut legitur apud Galenū, Crethmi, nomine designatur ea planta in maritimis nascentis, quæ vulgò portulaca marina nuncupatur, vox illa πλατύτεροις etiam constare rectè potest: si quidem huius, quàm vulgaris portulacæ, folia latiora conspiciuntur.

ὡς πυρρὸν ἔχει] Quoniam Plinius de Crithmi semine verba faciens, lib. 26. cap. 8. candidum id intus nucleum habere prodidit, non πυρρὸν, hoc est, fulvum seu rufum, sed πυρρὸν potiùs, id est, tritici granum cum Lacuna legendum duxi. Habet, inquit Plinius, semen nucleum candidum, quem aliqui cachryn vocant. Scilicet, ut mihi quidem videtur, ei nucleo id nominis erat inditum ab hordeacei fortè grani similitudine, quòd καίριος etiam interdum appellatur, quòdque à tritici grano non ita longè diffidet. Cæterum Plinius vel πυρρῶν legisse videtur, quia nuclei mentionem facit, vel potiùs πυρρῶν, quoniam feruens etiam eiusmodi semen esse tradidit: quòd quidem libanotidis semini, cachryi seu canchyi itidem appellato, rectiùs fortasse conuenit.

CAP. CLVIII. κατὰ μαλακιστῶν τῶν φύλλα] Ruellius cæterique Interpretes legisse videntur, κατὰ χαλαρότητα, quos etiam sum imitatus. Quin & Plinius Coronopodis, quam herbarū aculeatarum

ordini accenſet, fiſſurarum mentionē facit, cap. 19. lib. 22. Sic quoque legit Oribafius. Huc & illud accedit, quòd quid per *καταχρηματισμόν*, id eſt, figuratum aut figuris diſtinctum ſolum, Dioſcorides designare voluerit, non fatiſ aſſequi poſſum.

κοιλιακός ποῦσται] Ita Galenus & Aëtius ſcripſere, Coronopodis radicem cœliacis auxiliariſ nec malè, quia ſit aſtringendi facultate prædita. Sed Paulus, non cœliacis, ſed colicis conferre tradit: niſi fortè id errore librarij factū eſt, quod facilè crediderim. Nam mihi non vſquequaque ſatiſfacit quod ait Cornarius, Pauli veriùs quàm librarij errorem eſſe: quia cùm priùs alaudam colicis conferre ſcripſiſſet, mox ſubiunxerit Coronopodem itidem colicis opitulari, hiſce verbis: *Κορωνό ποδος ρίζα καὶ αὐτὴ πικρὸν καὶ κολικὸν ἀφελῆν ἐπιδοδῶν*. hoc eſt, *Coronopodis radix & ipſa eſtatis colicos iuvare creditur*. Enimvero, καὶ, ad poſterioriſ illud ἐπιδοδῶν rectiùs, quàm ad *κοιλιακός*, ſiue potiùs *κοιλιακός*, referri puto. Siquidē quemadmodum ad colicos affectus eſitari dixerat a laudam, quidni rectè ſubdere potuit, ita quoq; radicem coronopodis ad cœliacos ſimiliter in cibis vſurpari? Cæterùm pro, *δαίμασ*, quod ſub finem capituli legebatur in vulg. Dioſc. exemplaribus *χομασ*, optima ratione lego, vnicam mutata litera, idq; cum Marcello ac cæteriſ ferè omnibus Interpretibus.

CAP. CLIX. *καυλός δὲ γρηγορέδης*] Marcellus addit *ὑπόκυνος*. quæ vox etiam apud Oribafium reperitur. A Ruellio quoque & Cornario non eſt prætermiſſa. Quin & Plinius, lib. 22. cap. 22, utrinque *Sonchum* tam album quàm nigrum (ita enim ille diſtinguit) *aulæ eſſe cubitali, anguloſo, intus cauo*, memoriæ prodidit.

ὁ δὲ ἔπρος σόγχης] Cum priùs de Sonchi tum lævis tum aſperi, ſeu ſpinoſioris, figura & viribus coniunctim facta fuerit mētio, tertium hoc loco deſcribi Sonchum meritò mihi ſit veriſſimile: qui itidem ſit *στυφενός*, hoc eſt, *mollis ac tener*, ſeu *delicatus*, ad differentiã τὸ ἀκαθάρτου ἐρέου, i. *ſpinoſioris*. Adde quòd tertium eiſmodi Sonchi genus, quod ad arboris naturam accedat, agnoviſſe ſeſe Cordus & Anguillara profitentur.

CAP. CLX. *Σέεις διαπὴ*] Vulgatam hanc lectionem cùm haud dubiè confuſam & depravatam animaduerteteret Mathioſus, ita legendum cenſuit: *Σέεις ἀζεία καὶ κηπευτὴ, ὧν ἡ ἑμὴ ἀζεία διαπὴ ἢ ἡμὴ γὸ πικρὸς, ἢ καὶ μικρότερον καλεῖται ἢ δὲ ἡμέρος, πλατυφυλλοτὴ εἶναι καὶ ὑπομαχρωτὴ τῆς κηπευτῆς. τῆς δὲ κηπευτῆς διπλὸν εἶδος, &c.* Ego verò ita potiùs legendum iudico. *Σέεις διαπὴ, ἀζεία καὶ ἡμέρος, ὧν ἡ ἑμὴ ἀζεία πικρὸς, ἢ καὶ μικρότερον καλεῖται, ἢ δὲ κηπευτὴ καὶ πλατυφυλλοτὴ καὶ ὑπομαχρωτὴ. ἢ τῆς δὲ διπλὸν εἶδος, &c.* Hoc modo Intubus vnus ſylueſtris ſeu erraticus, & fatiui duo deſcribuntur: illo verò, ſylueſtres duo, e quibus vnus fatiuiſ ſeu domeſticus dicatur, & hortenſes totidem: quaſi verò (quod planè ineptum eſt nimiùmque ridiculum) fatiuiſ intybum ab hortenſi diſtingui oporteat, ac non potiùs vnus idemque ſit fatiuiſ & hortenſis, ἡμέρος καὶ κηπευτὴ. Porro cùm Oribafio & Marcello nō *ὑπομαχρωτὴ*, vti habebatur in vulg. exemplaribus, ſed *ὑπομαχρωτὴ* legimus: & ita neceſſariò etiam ex vetuſti codicis fide legendum eſſe, patet ex iis quæ ſequuntur. Alioquin ad-

mitteretur in hoc eodem Dioſc. capite manifeſta contradicção. Quandoquidem non ita multò poſt, ſylueſtrem Intybum ſubiungit ſtomacho vtiliore, quàm ſit fatiuiſ ſeu hortenſis in hæc verba: *καὶ μάλιστα αἱ ἀζείαι ὑπομαχρωτὴ*.

ὑπομαχρωτὴ ἢ *ὑπομαχρωτὴ*] Fortè rectiùs, *ὑπομαχρωτὴ* ἢ *ὑπομαχρωτὴ*, quo modo & cæteri Interpretes videntur legiſſe.

CAP. CLXI. *ὁμοίον μαχρὸν*] Lege *ὁμοίον*, vt hiſ ſequentia aptè congruant.

CAP. CLXII. *ὡς καυσουμένου ὑπομαχρωτὴ*] De febris ardore æſtūque infeſtata ſumma cute iſta intellexere Plinius, huicq; nimiùm addicóus Ruellius, cæteriſque quotquot occurrere Interpretes, ac ipſe quoq; Manardus. Enimvero, vt reliquos omittam, Plinius, lib. 20. cap. 3. de Cucurbita agens: *suavis, inquit, ex strigmentis illius cum rosas & auro febris ardores refrigerat*. Sed eiſmodi quidem ſucco ſummam cutem refrigerari crediderim, at non itidem eſtuofarum febrium ardores. Siquidem inde refrigerata cute, non minùs quàm ab ambiente frigido, per *ἀντιπερίστατον* intro repulſus calor longè magis inualeſcit augeſcitque, nedum imminuatur. Quare mihi Dioſcoridis verba ſimpliciùs multò interpretari viſum eſt, de æſtius ardoribus peruſta corporis ſuperficie.

CAP. CLXIII. *ἡμέρος ἀκαλίως*] Contrà Diophilus Siphnius, Athenæo lib. 3. teſte, Cucumerem ſcribit eſſe *δυσπιπτικόςον*, hoc eſt, *ægrè per alium deſcendere*. Sic enim ille: *ὁ σπυρός, φακίλιος ὑπάρχων, δυσπιπτικόςος ἐστὶ καὶ δυσπιπτικόςος, ἐπὶ δὲ φρικωπικός, καὶ γρηγορικός χαλῆς, ἀφροδισίτων τε ἐφεκτικός*. hoc eſt, *Enimais ni quidem refrigerandi præditus eſt: at mixtum in corpus digeritur, tum per alium deſcendit, inſuperque horrores excitat, bilem gignit, ac venerem cohibet*. Sed hoc ipſum quod hic poſtremò ſcribitur, Cucumerem Veneris cohibendè vi præditum eſſe, eſtſi rationi conſentaneum videtur, palàm tamen à Demetrii Ixionis ſententia diſſidet: qui quidem, vt citato loco reſert Athenæus, *σπυρόν* deducit ἀπὸ τοῦ σπύρου καὶ κύνιν, quia ſit ὀρμητικός, id eſt, *eius cibo Venus accendatur*.

CAP. CLXIII. *τὸ δὲ βρέγμα αὐτῆ*] Non ignoro eſſe qui *βρέγματι* vocè de Peponis ſumma parte interpretentur, vt non deſunt alij, qui pro cortice ſeu corio accipiant. At ego errorem librarij eſſe conijcio: & cum Ruellio αὐτῆ, *βρέγμα*, legendum potiùs ſuſpicor, *ἕξιμα* ſeu *ἕξιμα*, quemadmodum habetur cap. de cucurbita: quo loco etiam cucurbitæ ramenta ſtrigmentæ ad eundem infantium affectum Dioſcorides accommodavit.

μυκρὸς ἀλδύρω] De radicis, ſeminis aut carnis etiam ipſius farina intellexere Plinius, ac ipſe quoque Galenus. Nanque Plinius, lib. 20. cap. 2. de radice Peponis in farinam tuſa ſcribit in hæc verba: *Hæc farina eſt in ſmegmata adijcitur*. Gal. verò 8. ſimpl. arefactis poſteaque contuſis cribraſiſque Peponis radicibus & ſeminibus ad illuſtrandam faciem *σμήγματι* ſeu *ῥύμματι* vice vitur. At Serapio de farina ipſa, frumentacea ſcil. hoc intellexiſſe videtur: què nos, dum ſelicitiùs ipſa Dioſc. verba reddere conamur, hac in parte ſequi voluimus. Eſtſi verò *ἀλευρον* ſeu *ἀλευρον* generaliter de qualibet farina dicitur, ferè tamè ſine adiuncto, pro frumentacea triticeæve fari-

accipitur.

CAP. CLXV. *ὑποψύχουσα*] Naturam Lactucæ refrigeratricem tribuit quidē Diosc. de qua non est qui dubitet, at eam certē modicam. Ac eodem fortē spectat illud Gal. 6. simpl. Lactucam refrigerare quidem, at non extreme, (si quidem eundem non foret) sed maxime secundum aquæ fontanæ frigiditatem.

καλίας μαλακικὴ] Alium copiosiores Lactucæ foliis, modicæ sistunt, inquit Plin. lib. 20. cap. 7.

ἢ πικρὰ] Hic Ruellius verba ista interferit: *ὑπὸ φλεγμονῆς ἔσθ' ἰγνίβους* sacri optulantur, quasi apud Diosc. hoc loco legerit, *φλεγμοναῖς καὶ ἔσθ' ἰγνίβους*. Et apud Serapionem quidem, vt & apud Gal. istas vires Lactucæ tribui non negauerim.

CAP. CLXVI. *πῶ γίνονται*] Ista vsque ad *μύκρον* restitui, quemadmodum in veteribus libris scribit Goupylus annotauit.

μετ' ἔξυκράτου] Sunt qui cum Ruellio & vet. codicib. Goupyli, *μετ' ἔξυμέλιτος*, legant. At Plinius, lib. 20. cap. 7. habet in hunc modum: Huius lac spissatum, mox in aceto pondere obolorum diuim, adiecto aqua uno cyatho, hydropticis datur. Quamquam non ita multo post: *Cræteus eum ἔσθ' hydropticis obolis duobus in aceto ἔσθ' cyatho vini dari iubet*. Serapio itidem, *ἔξυκράτου*, legisse videtur.

ἔσθ' ὀπτικαῖς] Fateor Lactucas, ex Plinio, ambultis etiam prodesse, priusquam pustulæ fiant, cum sale illitas. At per *ὀπτικαῖς* hoc loco particulatim accipio, quæ Galeno dicuntur *ὀπτικαῖς*, hoc est, oculorum sordida, impura ἔσθ' crustosa ulcera: quæ dum repurgantur, læpe humores effluunt. Ita enim à Paulo describuntur, lib. 3. cap. 22. quo loco *ὀπτικαῖμα* distinguit *ἔσθ' τὸ βουθῖνον, καὶ λώματος καὶ ἄργεμου*. Quin & ipse Plinius *ὀπτικαῖς* in hunc modum accepisse videtur. Siquidem de Lactucæ succo agens loco citato, sanat, inquit, omnia oculorum vitia cum lacte mulierum. Aræ nubeculas, cæcærias adustionisque omnes, præcipuè caligines.

CAP. CLXVII. *καὶ πικρότερον*] Hanc lectionem recipiunt Marcellus & Lacuna. Sed in antiquo codice, vt annotat Matthiolus, legitur *μικρότερον*: pro quo fortē rectius ex Plinio cum plerisque Interpretum reponas, *πικρότερον*. Nam ille lib. 20. cap. 5. *Gingidium staphylino simillimum scribit, tenuius tātum ἔσθ' amarius*. Cæterum Anguillara maiorem simul densitatem seu soliditatem & amaritudinem agnoscit. Ita enim ex Crætea legendum censet: *βοτάνη σαφυλίνη μὲν ἔσθ' ἰσχυρὰ, λεπτότερη δὲ καὶ πικρότερη, ἔσθ' πικρὰ πρὸς τῆ γύσος*: hoc est, herba pastinacæ quidē sylvestri similis, at tenuior, densior ἔσθ' gustu amara.

CAP. CLXIX. *φύμα ἔσθ' ἰσχυρὰ*] Marcellus & Ruellius in codice quodam, quem vitiatū censet Lacuna, ita legisse videtur: *φύμα ἔσθ' ἰσχυρὰ ἔσθ' ἰσχυρὰ, ἔσθ' ἰσχυρὰ δὲ μαλακώτερος πολυχρόν*. hoc est, filijs apio similibus ἔσθ' in caucumine foeniculi modo multitudine. At nobis vulgata lectio magis arrisit, qui pro Caucalide eam herbam minimè recipimus, quam Itali vulgò Petroselinum agreste nuncupant.

CAP. CLXXI. *πυκνὰ καὶ κενὰ*] Mentem Diosc. affecturi videntur, Serapio, Marcellus, itēque Ruellius. At Plinius, lib. 20. cap. 12. *Οσπίτι inflaciones ἔσθ' tuentim ex aceto sumptum dissoluet*

dixit: quæ causa fuit, vt Cornarius *αὐτὸ τὸ κενὸν, πυκνὸν*, legendum existimauerit. Veruntamen si verum Ocimi herbæ, maximè que recentis, temperamentum attentius ex Galeno, lib. 8. simpl. consideres, reperies esse è secundo calfacientium ordine, sed excrementitia humiditate plurima redundare: qua de causa illud ab eorum censu quæ ore assumuntur, remouendum ipse censuerit. Quæ verò recrementitia eiusmodi humiditate scatent, facile constat eadem flatus excitare, vt & Venerem stimulare. Huc adde quòd Auicennas, lib. de viribus cordis, *Οσπίτι, sanguinem turbidum ἔσθ' melancholicum gignere* prodidit: quæ verò talia sunt, simul etiam flatulenta esse consentaneum est. Quære vulgatam lectionem retinere satius fuerit. Non enim illud me moratur, quòd inferius Autor, *Οσπίτι semè inflatis commodum esse perhibuit*. Est enim alia feminis, alia ipsius herbæ facultas: siquidem Ocimi semen calfacientis & attenuantis esse facultatis, præter experientiam, Galenus ipse testatur, 2. de comp. med. *κατὰ νότον*, cap. 1. Sed est & aliud de hoc eodem. Ocimo in Plinio reprehensione dignum, quum enim lac prouocare Ocimum scripserit Diosc. Plinius contra, lactis prouentum extinguere, affirmavit. Et tamen Ocimo lac euocari, quàm extingui idē est verisimilius, quòd moderatè calfacit, neque tamen exiccāt. Rursum tale & illud est Plinij, dum citato loco, *Afri addunt*, inquit ille, *si eo die feriatur quispiam à scorpione, quo Ocimum ederit, seruari non posse*, cum tamen contrariū in capitis calce Diosc. asseruerit: quo loco interim eius verba, de ea ipsa die qua quis Ocimum ederit, accipienda sunt: quòd ipsum à Serapione minimè prætermisum fuit.

CAP. CLXXII. *φύλλοις ὑπολίπτοι*] Folia subpinguia Orobanchæ tribuit Diosc. Contra Plinius, eam sine folijs esse tradidit, lib. 22. cap. vlt. Attamen legitimam Orobanchen circa caulem foliolis subpinguibus præditam non semel obseruauimus: in summo verò caule folijs paulò latioribus, itidem subpinguibus, inter quæ flores ipsi emicant. Cæterum ab hac Orobanche, Theophrasti Orobanchen planè diuersam esse, ex vtriusque historia perspicere licet: hanc verò illius *λεμόδιον* esse, quam alij *αἰμόδιον* nominare malunt.

CAP. CLXXIII. *κάλυξ μέλας, καὶ ἔσθ' ἄκρη καρπῆς*] Ego, variis adductis coniecturis, ita legendum existimo: *ὀπίθ' τὸ καυλὸν καλὴς μέλας, ἔσθ' ἄκρη καρπῆς μέλας*, &c. Nam quòd ad calycis nigredinem attinet, nō fit verisimile à Diosc. prætermisam, quum eiusmodi calycem nigrū conspiciamus, & talē etiam Plinius obseruauerit. Quanquam si quis acrius vigeat, & ex Theophrasto *μέλας* legere malit, non equidem repugnauero: maximè cum Plinius Tragopogonis calycem non nigrum modò, sed & latum esse prodiderit. Est ἔσθ' (inquit ille lib. 21. cap. 13.) *Tragopogon, quem alij ammen uocant, caule paruo, folijs crocæ, radice longa, dulci: super caule calyx lato, nigro*. Quantū ad illa verba spectat, *καρπῆς μέλας*, quoniam constare nullo modo poterant, ea prorsus immutare visum est. Quorsum enim à semine nigro *πραγπάγονος* nomen inditum? quasi verò non aptius dicas, *πραγπάγονα*, seu hirci barbulam, ex eo sibi nomen asciuisse, quòd è calycis δ. iij.

summo floribus evanescentibus papposa prodeat cæsarides seu comosa lanugo, cui cum hirci barba nonnullam esse similitudinem facile quivis animadvertit. Quin & huic sententiæ nostræ astipulantur illa Theophrasti verba, lib.7. cap. 7. οἱ δὲ μύελα ἄλλα, ἐν οἷς καὶ τραγοπόρωνα καλοῦσιν, ὅς τι μὲν ῥιζῶν ἐστὶ μακρὰ καὶ γλυκίαντα δὲ φύλλα τῶν κρόκων ὅμοια, πλεῖν μακρότερα τὴν καυλὸν δὲ βραχέα, ἐφ' οὗ τῶν κρόκων μεγάλων, καὶ ὅς ἄκρου μέγαν τὴν παχητὴν πολλὴν, ἀφ' ἧς καλεῖται τραγοπόρωνα. quo quidē loco itidē pro παχητὴν, πᾶσι πιν, legēdum videtur, nisi quis πῶρωνα legere maluerit. Totam porrò hāc Theophrasti descriptionem iccirco lubentiùs huc transferre visum est, quòd Autoris nostri verbis ea perbellè respondet. Eam verò sic Latine reddidimus: *sunt qui infinita alia olera nominent, inter alia hirci barbulam, cui radix longa est dulcis, folia croco similia, nisi quòd longiora sunt: caulis brevis, super quē calyx amplior, est summo vertice pappus canis grandior, a quo salicet Tragopogonis nomen accipit.*

CAP. CLXXV. περιφύτης, ἄφυλλος] Attamen testatur Athenæus lib.2. ex sententia Pamphili in Glossis, ὅδ' ἰσόφυλλον herbam Tuberibus supernasci, cuius indicio illa deprehendantur. Plinius Tuber, non radicem, uti & Theophrastus, cūm radicis forma nulla sit, sed terræ potiùs callum, esse prodidit. Galenus addubitat, utrum radicibus an bulbis annumeret.

ἰσόφυλλος δὲ εἶναι] Diphilus apud eundem Athenæum, loco modò citato, Tuberum illam tradit esse naturam, ut agrè coquantur, attamen laudabilem succum gignant & aluum lubricet, insuperque subducāt: sed ex iis esse nonnulla, quæ æquè ac ipsi fungi strangulent. At Auicenna melancholicos & crassos ab iis in corpore gigni humores asserit, sæpiùsque comesta apoplexiam & paralytin inferre. Sed & Simeon Sethi, lib. de alim. ipsa tradit humorem crudum gignere, praviūque esse succi, atque aded ex ipsorum frequentiore nimioque usu colicos cruciatus & ἀπέμειαν induci, interdum & epilepsiam aut apoplexiam.

CAP. CLXXVI. καὶ ἑλικας] Meo quidem iudicio legēdum, ὡς ἑλικας, seu οἰοῖται ἑλικας. Cūm enim cōstet ex Aëtio, lib.1. cap. de dolicho, Smilacem hortensem, à smilace lævi longè diuersam, eam ipsam esse, cuius fructus illius ætate λόβοι seu σίλικα, antea verò δολιχοὶ seu φασόλοισι dicebantur: (quanuis de phasiolis antè proprio capite egerit Dioscorides) nullis, quod equidem viderim, capreolis seu clauiculis eiusmodi planta donata est: soli verò caules, prout sunt graciles atque sequaces, clauicularum modo sese & perticis & vicinis fruticibus intorquent: ac ij ipsi sunt qui folijs comitati, quæ ex interuallis adnascuntur, vsque aded plerunque excrescunt, ut in opere topiario vmbraclorum vicem gerant. Quare & illud, περιπεπλεγμένον, non clauiculis, sed caulibus ipsis meritò tribuendum est: ac pro eo quod deinde sequitur, ἀυξάνοντες, reponendum, ἀυξάνοντες. Quanuis enim non ignoro, ἑλικας vocem apud Diosc. tum masculino tum fœminino genere promiscuè efferi: id tamen participium, uti & præcedens, iure meliore ad illud καυλοῖς; quàm ad ἑλικας referendum videtur. Quòd si etiam in hortensia smilace aliqua

clauiculæ seu capreoli, aut viticulæ conspicerentur, tum quoque, καὶ ἑλικας, potiùs fortasse legendum foret, hoc est, clauicularum oper: quæ vellet Autor, Smilacis hortensia caules fœmæ clauicularum flexu atque reptatu vicinis fruticibus implicari atque circumuolui.

ἐν οἷς ἀπέρματα] Est hæc ἐπέρματος numeri nimium è longinquo petita, quanuis τὸ καρπὸς nomine ἐλόγια intellexit: quare legēdum videtur ὅς, scilicet καρπῶ.

ἐν ἰσόχρῳ] Hæc dupliciter accipere possumus, vel quæ non sint æqualis omni ex parte coloris, sed diuersis variata coloribus: vel, quæ sint coloris dissimilis. Quoniam è phasiolorum seminibus alia lutea aut rufescentia, alia nigra, alia rubea, alia candida, alia denique variis coloribus distincta conspiciuntur. Cæterum pro uoce quæ sequitur in vulg. exempl. ἰσωνυχίζοντα, restitui, ἰσωπυρρίζοντα. Id si minùs placet, legēdum ex Oribasio, ἰσωπέρφερα seu ἰσωπέρφειρα.

CAP. CLXXVII. ἐπετραμμένον, ὡς κρεῖνον] Non immeritò locus hic Marcello & Cornario suspectus videtur. Equidem legēdum iudicor, ἐπετραμμένον κρεῖνον, vel ἐν ἐπετραμμένοις κρεῖνοις. Enimuerò Medicæ semē (siquidem Medica nostrum est fœnum Burgundicum) siliquulis corniculorum instar intortis concluditur, quales etiam in trifoliis nonnullis visuntur, quæ ex eo recentiores corniculata cognominarunt.

CAP. CLXXVIII. πατρῶν μεγάλων] Lego, μελαίων, ex omnium Interpretum consensu: quibus minimè repugnat quod de Aphæca scribitur apud Plinium, lib.27. cap.5.

CAP. CLXXIX. δισπίνοι] De eodem Plinius aliter, lib.20. cap.6. Sic est uoi uel ueneri fottaque multum confert. Itēque pro eo quod habet Diosc. ἀπογλοκαίρεται δὲ ἐν ἀφουόπροι γίνεται δισπίν ὕδατον ἐψηθὲν, &c. sic ille: Capita bis aqua mutata cocta aluum sistunt est fluxiones ueteres. Vetus fortasse reatius: inflations ueteres.

ὁ δὲ καρπὸς δριμύπερος ἔχει ἔ &c.] Lego: τὸ δὲ καρπὸν δριμύπερον ἔχει ἔ & καὶ σίλικας. Est autem περιφύτον τὸ καρπὸν, idem quod τὸ τμητὸν, scilicet inquam & quasi tonsile porrum, quod τὴν κεφαλήν ὀππονit Diphilus apud Athenæum, libro nono, uoce ἀπὸ τῆς κείρειν, hoc est, a tondendo deducta, eadem analogia, qua ααυρπὸς ἀπὸ τῆς ααυρῖν. Commisus autem fortasse videtur hic error per librarij cuiusdam ignorantiam, qui quid καρπὸς nomine significaretur hæsitans, uocisque affinitate deceptus, καρπὸν audacter nimium καρπὸς loco reposuit, ac simul & semel articuli genus immutauit. Eundem errorem deprehendas apud Pauli Interpretes. Cōm enim Paulus, lib.5. de re med. cap.2. Porrum cum sale commendet his uerbis, ἢ περιφύτον καρπὸς μεθ' αἰλῶν, illorū alter aduerbij καρπὸς (quod ualde significat) affinitate deceptus, Porru abunde cum Sale interpretatus est: alter uocem illam καρπὸς in uertendo penitus neglexit. Porrò (ut ad rem) quæ hic proximè sequuntur de Porro scētio, non de Porri capitata femine accipi debere, tum ex Plinij uerbis, lib.20. cap.6. tum vel ex eo satis constat, quòd succū è Porri folijs quàm è semine exprimi est uerisimilius. Sed & Paulus disertè vires hæcè suppressendæ hæmorrhagiæ, non feminis, sed foliorum succo tribuit. Adde quòd Serapio fidus

plerunq; Dioſc. Interpres, ſententiæ noſtræ aſſipulari videtur. Hæc cum ita ſint, ac de vtroque porro, tum ſectiuo tum etiã capitato, hic agatur à Dioſcor. capitũ huius inſcriptioni demere quoque viſum eſt illud, κεφαλωδός, quod in vulgatis exemplaribus adijciebatur.

ἐπιπνευματώδης] Lege ἐπιπνευματώδης, ſcilicet πνεύμα. Alioqui iſta cum præcedentibus minùs rectè cohærent.

CAP. CLXXXI. πνευματώδης] Sic de Cæpis Aëtius: ἐπιπνευματώδης δὲ τὸ γαστέρι, δὲ τὸ παχυμερές τῆς γαστρίδος. hoc eſt, ventre inflat, quod ſubſtantia illarum craſſarũ ſit partium, unde fortaliſſe fit vt ægrè coquatur. Gal. verò 7. de ſimpl. med. fac. eius euentus cauſam aſcribit ſucci temperamento, qui quidem aquæ eſt & æræ caliditatis. Attamen idem ipſe, primo de Alim. facult. quominus flatulentæ ſint fabæ, ijs Cæpas, tanquam calfacienti tenuandique vi præditas, admifcet.

ὀρεξίως ἐκκληνικῶς] Ruellius in opere de ſtirpibus, quò Dioſcoridem à contradictione vindicet, qui κρόμμυα ἀσπώδη eſſe, hoc eſt, Cæpas ſiſtidium nauſeſtium parere ſtatim ſubiunxerit, hanc ὀρεξίω ſeu appetentiam, nõ de cibi ſed de Venæ cupiditate interpretari videtur. Verùm quid obſtat, quæſo, quominus Cæpæ ſimul & ſemel cibi aviditatem excitent, parciore ſcilicet eſu: & immoderatiùs ſumptæ ſiſtidium inuehant, aut certè, qua pollent acrimonia, nauſeam pariant?

ἀσπώδη] ἀσπώδη dicuntur τὰ κρόμμυα, vel quia tediolo ſint halitu, vt & allia: (his enim tædiũ halitus, ut Cæpis, inquit Plinius, lib. 19. cap. 6. nullũ tamen coctis) vel quia eſu largiore ſiſtidium pariant, vel denique quia, dum os ventriculi acrimonia ſua vellicant, nauſeola deprehendantur.

βουθὴ ἀμβλυωπώδης] Sic Hipp. lib. de diætã, Cæpam oculis conferre tradidit. Gal. iudem lib. 7. ſimpl. iis prodeſſe, qui ſuffuſione laborant, aut iis qui præ humorum craſſitie ſunt acie oculorũ hebetiore. Ipſe quoque Plinius lib. 20. cap. 5. & aſſertit ipſo ex delacrymatione calgari mederi Cæpam ſcripto prodidit, magis nerò ſucci inunctione. Contra Sotion apud Conſtantiũ, τὸ κρόμμυον ἀμβλυωπώδης πτείν, hoc eſt, oculis hebetudinem inferre, aſſeruit. Et id quidè rectè. Cum enim vaporofa atque aded κεφαλωδὸς Cæpa deprehédatur, quidni eſu largiore eos offendat, quibus alioqui oculorum acies eſt integerrima?

CAP. CLXXXII. Σκόροδον τὸ μὲν ὄν] Variæ cum occurrerent huius capitũ de Allio lectiões, ego hanc illãmve ex omnibus minime delegi, ſed partim vulgatam, partim veterem ſecutus ſum, quam in ſuis annotationibus habet doctiſſ. Goupylus, quãm q; Hermolaus Barbarus, Marcellus & Cornarius, adeoque omnes, excepto Ruellio, Interpretes expreſſerunt.

καλοῦσι δὲ τὰς ἐν αὐτῷ ῥίζας] Allij genus quod ſingulari ſimplicivè capite naſcitur, nullis eiufmodi nucleis conſtare certum eſt. Quapropter ea quæ in vulgata lectiõe deſiderabantur, ex veterè ſcriptura ſupplere viſum eſt. Cæterũ eiufmodi nucleos, ſuis tunicis ac ceu veſtibus diſtinctos, Theophrastus γέλγας appellat, alij ὄνυγας & σκελίθια: Plinius nucleos, ſpicæ Columella nominat.

ἐκκριτικὴ φουστώ] Paris. φουστώ δὲ. Aldinus, φουστώ, pro quo φουστώ reponendum cenſuimus. Nam &

ita Serapio, Lacuna & Fuchſius legiſſe mihi videntur. Ac certè quidem flatus pellere Allium tam ſumptum quàm adhibitum, & multorum autoritate, & variis cõſtat experimentis. Enimverò Simeon Sethi, Allium nõ modò flatus diſſipare, ſed etiam eorum generationem prohibere tradidit. Quin & Galenus ipſe 12. Meth. vt ἔδειξεν, ita & ἀφουστώ eſſe aſſeruit: nec illud modò, ſed & inter eduliorũ genera omnia flatum potentiffimè diſcutere. Neque verò obſtat, quod deinde ſubdit Dioſc. Allij vim eſſe ἐπιπνευματώσεως πνευμάτω, hoc eſt, ipſum inflationes parere. Nã vnum & idem remedium, pro ratione materiæ quam nancifcitur, & flatus pellere & flatus quoque gignere poteſt. Sic flatus quidem diſcutit pellitque Allium; ſi flatus vnde cunq; genitus naçtũ fuerit, dummodò ne corpus ipſum craſſifloribus redundet excrementis, quæ gignendis flatibus nouam ſuggerant materiã. Flatus verò gignit excitatve, ſi in pituitoſum excrementitium què corpus inciderit: ita tamen vt flatum minimè quidem ex ſe, ſed ex occurrente pituita fuſcitet. Tũ enim quatenus frigidus craſſoſque eiufmodi humores nimio perè calfacit, liquat & attenuat, viſcidoſque ac lentos incidit, fieri nequit, quin pars eiufce materiæ abeat in flatulentos vapores. Atque iccirco Hipp. lib. de diætã, Allium prodidit ſpiritofa vi flatus excitare: itẽmque lib. de vict. rat. in acutis, flatum ac dolorem circa thoracem facere. Cellus itidem, lib. 2. cap. 26. Allium inter infantia numerat. Sed nec illud quoque omiſit Plinius, lib. 20. c. 6. dũ Allij dotibus propoſitis, vitia deinde varia recẽſet: ac inter alia, quòd inflationes faciat. Quid quòd, vel ipſo teſte Ariſtophanis Scholiaſte, ἀπὸ τῆς σκοροδίων deducta videtur vox illa σκοροδιώδης, quæ pandiculari ſignificat, non quidem, vt ille voluit, quòd allia eſu largiore vomitum irritent, tandemque ex acrimonia ſequatur pandiculatio, ſed quòd vaporofa excrementa interdum excitent & ad mufculos propellant: quæ quidem vt diſſidentur, Natura diſtentionem, quam σκοροδινησμόν, hoc eſt, pandiculationẽ, vocat, moliri conſueverit.

δίψης ποιητικὴ] Sitim certè gignit allium. Si quidem ſtomachum exiccat: maximè ſi ventriculum pituita vacuum offenderit. Attamẽ Gal. 12. Meth. cõtra quàm opinarentur nonnulli, qui Cæpis etiã ipſis ſtictuloſus eſſe cenſebant, planè ἀδίψην eſſe voluit. Quin & aſſerit Simeon Sethi, Allium proprietate quadã valere ad ſedandam ſitim ab humore falſo genitam.

ἐπιπνευματώσεως] Lego, δίψης ποιητικὴ καὶ ἐπιπνευματώσεως, ἐλεφτικῶν ὀπιφανείας σπυμάτων, ὀμματῶν ἀμβλυωπικῶν, ſeu potiùs ἀμβλυωπικῶν. Gallicus Interpres ἐπιπνευματώσεως legiſſe videtur, ſiquidem allium innuit aptum natum crepitus excludere. Marcellus itidem ἀλλοιωτικῶν ὀπιφανείας σπυμάτων, non ἐλεφτικῶν ideò legere maluit, quia, teſtibus Plinio & Simeone Sethi, faciat Allium in totum rubicundiora corpora, dum ſcilicet ſanguinem attenuat. Alij quod habetur in vulgata lectiõe, ἐπιπνευματώσεως διφρωτικῶν, interpretantur, flatus diſcutiendi conſequendique vim: quoniam fortaliſſe ἀλλοιωτικῶν διώματιν, hoc eſt, vim alieratriam, apud Aphrodiſeum in problematis ἀπὸ τῆς πεπτικῆς διωμάματος, pro ἀποσπῆρις in etiam uſurpari

obferuarunt. Ego verò cum Ruellio, ἐλεωκόν, legendum existimaui, Sotionis in Geopon. auctoritate fretus: qui quidem refert Allio sanum corpus exulcerari, vti contrà cæpa vicera ad integritatem reduci. Sed & Gal. lib. 3. de temper. quo loco rationem reddit, cur multa foris admota exulcerent, assumpta verò minimè, in eo sensu sinapi, muriam, Allia & cæpas annumerat. Quòd ad illud postremum spectat, quod in vulg. codicib. legebatur, ἰσχυρῶν ἀμυλωπικῶν, hoc est, vim oculorum aciem hebetandi, minimè omitendum censui: siquidè æquè ac cæpam oculos hebetat Allium, tum experientia, tum & Plinij & Auicennæ testimonio satis superque constat. Imò & Hipp. ipse, lib. de diæta, Allia scribit oculis officere, eοsdémque ἐπιβλεψῶν, hoc est, hebetare, propterea quòd vehementiorem corporis purgationem moliantur. Attamen Simeon Sethi iure optimo annotauit, quanuis sanam oculorum aciem lædat Allium, eius tamen hebetudinem ex largiore humiditate profectam emendare atque refoclillare.

λαμβάνειν οἶνον σιτερῶς] Vertunt nonnulli, si uinum assidè bibatur, adduntque alij, ac renouatur: quasi desideretur in Græco exemplari, καὶ ἐξουσιάζου. Ac certè quidem Plinius lib. 20. cap. 6. priuatim, inquit, contra hæmorrhoidas prodest, cum uino reddiunt uoniu. Ego continuò post assumptum Allium, uinum superbibi debere interpretor. Nam & σιτερῶς vt & continenter apud Latinos, ita interdū accipitur, pro eo quod Gallicè dicimus tout d'une suite.

ὅτι δὲ τῶν ἀλωπικῶν] Ista sic lego: ὅτι δὲ τῶν ἀλωπικῶν τοῦ νεφθίου μύρω. σιῶ ἀλσί δὲ καὶ ἐλαίω, &c. Ac ita quoque Serapio ac Ruellius legisse mihi videntur.

καλέειν δὲ μύρον] Aliàs κρομμυῶν legendum suspicatus sum: sed reponendum haud dubiè, μωσῶν seu μωπῶν. Nam & ea vox legitur apud Hipp. in fine libelli de locis in homine, itémque secundo Epidem. & lib. de visu. Galenus ὡν τῆς γλώσσης Dioscoridem citat, his verbis: μωπῶν, ὑπόπερμα Διοσκορίδης εἶναι φησι σκορόδων ἢ κρομμύων. quæ uerba de hoc Diosc. loco accipienda sunt. Eadem est Erotiani sententia, qui, æquè ac Aristophanis Scholiastes, μωπῶν dictū existimat, ὡς δὲ τῆς μωσῆος, quòd propter odorem tetrum odio dignum & abominandum fit, quasi μωσῶν. Hefychius etiam, Pollux & Aristoph. Scholiastes in Equitibus μωπῶν interpretantur, ὑπόπερμα ἢ σκορόδων. hoc est, alliatum intritum, seu intritum ex Allio: cui tamè adhiberetur & alia ῥόματα, puta porrum, caseus, oua, oleum & acetum. Cæterum hanc ipsam μωπῶν uocem etiam genere fœminino extulit Callimachus, -ὠ ἐπέλειο μωσῶν. Masculino verò, Hippocrates & alicubi Athenæus, itémque Theophrastus, lib. 7. hist. Allio enim Cyprio (quod Latinorum fortasse fuit Vlpicum, quòdque magnitudine præstare fertur) ὡς δὲ τῶν μωπῶν χεῖνται, inquit ille. Plinius ruris pulmentaria conuertisse videtur: alij etymo à Græcis ducto Moretum, quasi Mosetum appellarunt.

CAP. CLXXXIII. καὶ καλεῖται ἄδρον] Secus sentire videtur Aëtius, qui capite de Napy, ἀειρον, id est, præstantissimum, censet, τὸ μακρότερον τῶν ἄδρων καὶ ἀειρώτερον κωχρωσῶν, id nimirum, quod

mole minus est, quòdque minus sanguineum colorem refert.

ὡς δὲ τῆς ἀμυλωπικῆς] Attamen ex eo ἀντιδίστη scribit Athen. libro 9. ὅτι σίνεται ὡς ἄπας ἐν τῇ ἐλάτῃ, quòd etiam ipso odoratu oculos lædat. Sicut cæpam κρομμύων, ὅτι τῆς κόρας μύρω, quòd nos reddiunt pupillaribus pupillas occultare cogat.

CAP. CLXXXV. σωσιάν παρορμῶν] Nasturtium è contrario contendit Plinius, lib. 20. cap. 13. uenerem inhibere et animum exacuere. Hanc stipulatur Florentius Geoponicῶν lib. 12. cap. 27. φασὶ δὲ, inquit, ὡς ἐδιδόντας καρδαιωτὸν ὅστις τῆς δέξνοισι γίνεσθαι: subdit verò deinde, ἀφροδῶν καὶ κλειώτερον ἔστιν. Attamen id & experimèto & Dioscoridis auctoritati repugnat.

CAP. CLXXXVI. διοσκορίδης οἶον ἐπιβλεψῶν] Gal. lib. 1. de antid. in hanc ipsam sententiā semen Thlaspeos ait quadā sui parte quandam habere ueluti compressionem, (ἐνθλασμα vocat) à qua etiam θλάσσι nominatum sit. Cæterum pro, διοσκορίδης, Plinius ac Ruellius, φακοειδής, legisse videntur, hoc est, lenticulæ formam referens, sumpta tamen lenticulæ uoce (ueluti & φακίς apud Græcos vsurpatur) pro eo uasis genere, quòd ad lenticulæ modum conformatū est. Sic & humor crystallinus apud Aëtium, ὕρον aliàs φακοειδής, aliàs διοσκορίδης appellatur.

ἐγκλύεται δὲ καὶ ὡς ἰσχυρῶν] Semè Thlaspeos scribunt Galenus & Aegineta per sedem infusum prodesse ischiadicis, quatenus sanguinolenta vacuat. Sic & Plinius, lib. 27. cap. 13. prodest et ischiadicis, infusum donec sanguinem trahat.

CAP. CLXXXVII. ὁ δὲ καρπὸς αὐτῆς] Eadem Plin. lib. 27. cap. 9. de dryophono tradit: quod Cordus sat probabili coniectura ductus cum Draba Diosc. vnum & idem esse existimat. Serapio Drabam, Oribasio braben dictam, nasturtij generibus annumerat, & nasturtiū Orientale appellat. Cæterum inter notha Aldini exemplaris, hoc ipsum caput cum Arabidis herbe inscriptione repetitur, ita vt Arabis & Draba vnus & eiusdem plantæ diuersa nomina fuisse videantur.

CAP. CLXXXVIII. εἶταις ἀποπλάσθης] Σπία hîc, vt & alibi sæpenumero, tum apud Dioscoridem, tum apud Theophrastū & alios, αἰπὴ τῆς σαπῆς, hoc est, pro fermento aut farina subacta, lumitur: uti etiam testatur Hefychius. quòd non animaduertens Plinius sæpenumero fallitur. Aegineta cap. de Eryfimo, αἰπὴ τῆς σαπῆς, siue σαπῆς, ζύμιον, hoc est, fermentum, vsurpauit. Esse verò εἶταις uocem ita accipiendā, ipse quoque Galeni contextus itidem apertè demonstrat, lib. 6. simpl. cap. de Eryfimo. vt & αἰπὴ τῆς ἐγκύσματος (quæ uox paulò post sequitur in vulg. exempl.) legendum iuxta veterū codicū fidem, ἐκλύματα, quanuis apud Gal. Aëtium & Aeginetam ἐλίματα perperam ubique legitur. Cæterum pro eo quod habetur superius, ἀκλειώριον, lege, ἀκλειώριον, quòd fit aptior cum præcedentibus connexio. Sed & fortè hoc eodem cap. αἰπὴ τῆς σαπῆς, siue σαπῆς, legendum, σαπῆς τῆς καρόλου καὶ &c. Nam & ita Serapio legisse videtur.

CAP. CLXXXIX. ὁ δὲ ἔστι μακρόν πίπερι] Dioscorides, Galenus & ipse quoque Plinius, longi nigri candidique Piperis eandem esse arborem perperam existimauere. At recēiores nonnulli,

quibus licuit de longè petitis aromatibus accuratius scribere, in quibus est Garcias ab Horto, varias esse omnium plantas referunt: ac Piperis quidem nigri fruticem à candidi frutice, eque ac nostratum vitium genera inter se, non facie foliisve, sed solo propemodùm fructus granive colore discrepare, vix ut hic ab illo nisi ab incolis internosci possit. Ego verò Piper albū, quod certè quidem ad nos conuehitur, non aliud esse iudico, quàm ipsum Piper nigrum cortice suo nigro & rugoso spoliatum. Eo verò cortice spoliari sit verisimile, dum Soli expositum, ut verbis Galeni utar, *καθρηλάται καὶ ὑπερξηραίνεται*, hoc est, *nimum torretur*, ac, ut ita dicam, *superexcicatur*.

ἴδιον καὶ θριμώτερον τῷ λευκῷ] Ita & Theophrastus, 9. hist. stirp. cap. 22. Piper nigrum candido longè validius innuit. Galenus contrà 8. simpl. candidum nigro acrius esse voluit, tanquam superaffato ac superexcicato. Rursūque lib. 9. de comp. med. κα. π. candidum Piper & stomacho commodius & acrius quàm nigrum esse tradit. At Plinius, lib. 12. cap. 7. utroque tā longo quàm nigro lenius esse candidum asseruit.

ἴσκι μὲν πικρῶς] Radicē Piperis intellige virib. costo similē. Nam & illud addidit Gal. 8. simpl. Quin neradix quidem Costus est, sed lignum, si Garciz ab Horto credimus.

CAP. CXCV. *ὡς τῆ Τρωγλοδυτικῆ Ἀραβία*] Fortè καὶ Ἀραβία. Nam & ita de Zingibere Plin. lib. 12. cap. 7. *Id enim in Arabia atque Troglodytiā in illis nascitur*. Ac re vera Troglodytica Aethiopia pars est, non item Arabia.

ρίζα μικρά] Plin. lib. 12. cap. 7. Zingiber simpliciter *paruae herbae radicem esse candidam* scribit: At Garcias ab Horto radice depingit iridis, ac multò maiore quàm Cyperi. quod ipsum confirmat Christophorus à Costa. Sed & Ludou. Rom. lib. 5. cap. 14. radicem scribit erui quatuor, octo, ac interdum etiam duodecim unciarum pondò: quippe cū minimè sit eadē omnibus amplitudo. Quòd ad folia spectat, Garcias iridi aquaticæ aut Gladiolo assimilat, quanquam magis nigricantia esse fatetur. Christoph. à Costa lacrymæ Iobi seu milio solis comparat. Antonius Pigafetta, arundini. Tantopere Autores de Zingiberis historia inter se dissident atque discordat. Porro inferius *ἀπὸ τῆς εὐχρησιμῶς*, rectius legas, *ἄχρησιμῶς*.

μαλακτικῶ καί λείας] Aluum leniter emolliunt Zingiberis radices, siquidem recentes ac etiamnum teneræ edantur, multa adhuc humiditate præditæ, cuius quidem ope aluum emolliant ac lubricent: at vetustiores exhaustæque humiditate arefactæ, aluum potiùs astringunt.

CAP. CXCVII. *κλώνας ἔχον μικροίς*] Pro, μικροίς, Lacuna, *λεπτοίς*, hoc est, *sepius*, reponit ex veteri codice: atque ita quoque legit Orbasius.

CAP. CXCVIII. *λαμβανέσθαι κοπίσιν*] Lacuna ex vetusto quodam exemplari legit, *καί σιν*, hoc est, *ambustam*. Cui quidem lectioni astipulantur hæc Theophrasti lib. 9. stirpium historiz de Cyclamino agētis verba: *ἀγρόθεν δὲ πικρὴν ἴσκιον ἐκ τῆς ἀντικλόνος πικρῶς ἐστίν, καὶ ἐκ τῆς ἀντικλόνος πικρῶς ἐστίν, καὶ ἐκ τῆς ἀντικλόνος πικρῶς ἐστίν, καὶ ἐκ τῆς ἀντικλόνος πικρῶς ἐστίν*. hoc est, *utile nerò radicem ad accelerandum partium adalligare. valet et ad amatoria.*

sed in eum usum effossa comburitur, dein vino irrigata in pastillos digeritur, uti faciunt, qua macula eluuntur.

CAP. CXCV. *καθαίρει πικρῶς*] Quoniam alterius Cyclamini radicē superuacuum esse scripsit Dioscorides, ista vel ad reliquam plantam, vel potiùs ad ipsius fructum seu acinos (quod faciliùs crediderim) referenda sunt. Quare *ἀπὸ τῆς πικρῶς, πικρῶς* legendum puto, nimirum *καρπῶς*, cuius paulò ante facta est mentio.

CAP. CXCVI. *Δρακόντιον ἔχει φύλλα*] Alterum caput Dracontij maioris nomine inscriptum, quod meritò à nonnullis inter Diosc. notha repositum est, tanquam legitimum agnouerunt Orbasius, Marcellus, Mathiolus & Amatus Lusitanus: ac illud quidem priore loco collocant, hoc verò posteriore. Ego verò cum Serapione illud alterum quanuis in codicibus nonnullis occurreret, consultò prætermisi, tāquam supposititiū, & ex Crateuz aliūve fortasse cuiuspiam scriptis perperam contextui Diosc. adiectū: maximè cū in utroque capite diuersas quidē utriusque voces, & vnam tamen eandemque historiam animaduertentem. Si etenim singula expendamus, vix aliud occurret discrimen, quàm quòd Dracontij folia Diosc. hederæ comparat, ille verò quisquis sit, lapatho: Itēque colorem fructus à principio herbaceum agnoscit Diosc. (falsò enim in Aldino exemplari & apud Orbasium *χλωρόν* legitur, *ἀπὸ τῆς χλωρόν*) ille verò *σποδεδή*, hoc est, *cineraceum*. Sed fortasse Diosc. ad folij colorem, læuorem firmitatēque: ille ad eiusdem longitudinem respexit. Cæterà, siue descriptionem, siue vires spectes, ferè consentiunt: Porro si duplex est Dracontium, quemadmodum veteres testari videntur inscriptiones, maius inquam & minus, maius Dracontium id agnosce-re possumus, quod in plerisq; hortis visitur, Auctoris nostri descriptioni aptè conueniens: minus verò, aron passim circa sepes nasci solitum. Sic enim Serapio Dracontij duo constituit genera, vnum quod Dracontium simpliciter, alterū quod aron appellaretur: ac id ipsum innuere quoque visus est Theophrastus, dum tradidit Dracontij genus quoddā aron appellari. Attamen quoniam cognatæ ac congeneres sunt hæc plantæ, ac viribus etiam iisdem præditæ, earum nomina nil mirum apud Pliniū & alios rei herbariæ Autores ferè omnes passim confundi: quod vel ante sua tempora factitatum testatus est ipse Plinius, lib. 24. cap. 16.

νεοσφώτων] Marcellus *νεοσφώτων* legisse videtur: sed vulgatam lectionem retinere satius fuit. Quanuis enim Gal. 3. de comp. medic. *κατὰ χυμῶν*, ad neruos vulneratos Dracontij radicem vsurpat, attamen eiusdem foliis recentium vulnerum agglutinandorum vim idem ipse tribuit, lib. 6. de simpl. med. facult.

ἔσθην πικρῶν καὶ ὠμῶν ἐπισημῶν] Sic Gal. 2. de Alim. Dracontij æque atq; ari radices bis terve elixatas iis interdum in cibo offerri tradit, quibus crassiorū lentorumque humorum copia in pectore pulmonibusve congesta est. At Theoph. lib. 7. hist. stirpium, Dracontij radicem ad cibū ineptam ac prorsus medicamentosa facultate præditam esse tradidit, hisce verbis: *ἢ δὲ τῆς δρακόντιου (καλεῖται τὸ πικρῶν ἀρον, ἢ τῆς πικρῶν καὶ ὠμῶν ἐπισημῶν) ἄβρωτος καὶ φαρμακώδους. i. Radix Dracontij (quoddam*

enim aron Dracontium uocant à caulis uario colore) & esui inepta & medicamentoſa exiſt.

CAP. CXC VII. μικρότερον δὲ] Vetuſti codicis fidem ſecutus legi, μικρότερον, nō μακρότερα, hoc eſt, longiora, vt in vulg. exemplaribus. Oribafius quoque ac Serapio videtur legiſſe μικρότερον. Sed & ita legendum res ipſa per ſe clamat.

ρίζα λευκή] Cōtrà Plinius lib. 24. cap. 16. Aron radicem nigram habere ſcribit, vti dracunculus ſubrutilam: quod de cortice radicis fortaiſſis intelligendū eſt. Alioqui enim candida eſt vtriuſque radix. Imò candidam radicem cū nominat Hipp. dracontij radicem vult accipi Gal. in Lexico vocum Hippocratis.

ἐφ' ἑσπέρην ἤσπον ἕσπασ] Noſtri quidem Ari radices (niſi fortè cultura melioreſcunt) quantum uis biſ tēr ve cōſtā, vix tantum de ſua inſigni acrimonia remittere poſſunt, vt in cibos recipiantur. Ita & plurimūm acres fuiſſe Ari Aſiatici radices, teſtatur eſt Gal. lib. 2. de alim. facult. Attamen idem Cyrenis haberi prodidit, quæ minimūm medicamentoſa ſunt & acres, vt rapis etiam ſunt vtiliores, ac in cibo præſtantiores. Sic quoque Plinius, lib. 19. cap. 5. Aron in Aegypto naſci prodidit, radice mollioris naturæ, quæ edatur & cruda. Tantum ergo poteſt cœli ſolique diuerſitas, vt quæ hic acres reperiuntur ſtirpes, alibi mitioris naturæ deprehendantur.

CAP. CXC VIII. αἰδοῖον πυνίς ζώον] Quod hīc generaliter ſcribitur à Dioſc. de fœminini ſexus genitali, tantummodò extulit Plinius: nec malè, velut indicant ea verba quæ proximè ſequuntur. Ita verò Plinius, lib. 24. cap. 16. Sed vnum miraculum ingens, contacto genitali cuiuſque fœminini ſexus animal in pernicioſi agi.

CAP. CXC IX. καλούδρον ἀθηκόν] Autoribus Theophrasto & Pythagora quodam, ex Plinio, lib. 21. cap. 17. Haſtulæ regiæ caulis ſeu ſcapus totus, anthericos dicebatur, vti Latinis, teſte eodem Plinio, albus. Dioſcorides verò prima quidem fronte florem tantummodò anthericū appellat videtur: nec abſre, nam & ἀθήριξ ſeu ἀθήριξ Græcis interdum pro ſummo ſpicarū ſtaſtigio ſumitur. Attamen illud etiam, καλούδρον, rectiūſ fortaiſſis ad καυλόν referri poteſt, vti ego referendum cenſui. Sunt & qui eo nomine ſemen Aphodeli ſignificari voluerint, quemadmodum Hecſychio & Theocriti Scholiaſtæ placuit. At verò Eſtathius in Homerum, σίτην ἀθήρικος ἀσποδίλου καρπός, an verò καυλός hæſitat. Cæterū in deſcribenda Haſtula regia ſemen hoc nigrum minimè prætermiſit Serapio, quale ſcilicet & Theophrasto & Plinio deſcribitur.

κατάρρηται δὲ] Lacuna legit, κατάρρηται. Plinius, ſemine, inquit, ſumpto turbatur uenter. Sed & vulgata lectio tolerari rectè poteſt. Illa ſiquidem τὸ καυλίαν κατάρρηται, ἔπει κατάρρηται, rectè dici poſſunt, quæ aluum cogunt ἀθρόως, violenter & cum impetu deijcere. Sic infinitis locis apud Hipp. κατάρρηται dicitur, quod exponit Gal. ἀθρόως ἀκέραιον πολλά. Sed & apud Gal. legitur: ἢ δὲ γαστήρ αὐτῶν κατάρρηται γολιάδην. Eadē quoque ſignificatione uſurpatur illud apud Appianum in Iberica, κατάρρηται τὰς γαστέρας, quod Præceptor olim meus pia memoriæ minūſ rectè, aliis diſſiſiebant, videtur conuertiffe.

CAP. CC. ἀπινύδι τῆ κεράδος] Cōtrà Pli-

nus, lib. 20. cap. 9. Bulbos nerviſ utiles ſcribit, idēque paralyticis dari.

CAP. CC II. δριμύτιον καὶ πυροειδὸν] Hīc Scillæ vrentem ſeruētēve facultatē tribuit Dioſc. Attamen Gal. libro 8. ſimpl. in ſecundo tantūm calfacientium ordine eam repoſuit: quem ſecutus eſt Auerroës. Paulus verò calidam ſimul & ſiccā in eodem ſecundo gradu agnoſcit. At Auicenna calidam in tertio, ſiccā in ſine ſecundi exiſtimauit.

σαζὺ δὲ ἢ πλωδὸν] Ineptè Scillam adipe oblini voluit Plinius, ἴσταν fortaiſſe legens, neque ſatis gnarus variarum τῶν ἴσταν ſignificationum. Sed & luto (quod idem ipſe voluit) Scillam inuolucere ſordidum ait Gal. lib. de ther. ad Piſonem. Iccico potiūſ fermento teneriore oblini debere admonet: quippe cū Scilla in eo facile aſſetur, & ab eo quiddam dum aſſatur accipiat. Dioſcorides, non ita magno diſcrimine, maſſam, ſeu ſubactam farinam, uſurpauit.

τὸ μισοίταν] Gal. lib. 9. de comp. med. κατὰ τῆς, recitans Chryfermi ad ſplenicos medicamentum, in quo Scilla recipitur, hanc purgandum vult, ἄπειλε, inquit, πὶ φλοιδὸν καὶ τὸ πηλοῦς τὸ σκληρὸν, πὶ δὲ πυρῶν λευκῶν. hoc eſt, Corticem detrahe & quod ad fundum durū eſt: ſumpto verò nucleo, &c. Scilicet πυρῶν, hoc eſt, nucleum, appellaui, quod hoc loco Dioſc. τὸ μισοίταν.

καὶ ἴσταν δὲ ὀσμυνοῖς] Ruellius duos tréſve præparādæ Scillæ modos, qui hic ſigillatim traduntur à Dioſcoride, minimè videtur diſtinxiſſe. Sic & Plin. lib. 20. cap. 9. Τοſτα quoque purgatur, inquit, & medium eius iterum in aqua coquitur. Attamen palam edocent Autoris verba, quomodo Scilla tum aſſanda, tum elixanda, tum etiam cruda ſiccanda ſit. Et hoc quidem loco ſiccationem in ſole admittat, lib. 5. dum vini ſcillitici præparandi rationem tradit.

σὺ τῆ ῥήγινη τυχθέν] μυχθέν, legiſſe videtur Plinius. Siquidem loco citato de Scillæ viribus agens: Rimas pedum, inquit, ſanat in oleo acta, & mixta reſina.

ὅτι δὲ καὶ ἀλεξίφαρμακον] Idē prodidit Theoph. lib. 7. hiſt. cap. 12. hiſ verbis: λέγεται δὲ καὶ σὺ τῆ δριμύτιος εἰσόδου φουτυρόσται ἀλεξήτικον ἢ τῆς ὀσμοῦς ἀλλήλοσ. Hoc ipſum Plinius ex Pythagora refert, lib. 20. cap. 10. Pythagoras, inquit, ſcillam in limine quoque ianua ſuſpenſam malorum medicamentorum introitum pellere tradit.

CAP. CC III. μακρότερον δὲ] Plinius itidem lib. 27. cap. 12. Pancratium (quam aliqui ſcillam puſillam appellare malunt) foliis deſcripſit lilij albi, at longioribus craſſioribuſque.

CAP. CC IIII. καὶ τῆς Μαρμαρίδας] Mutata vnica litera legendum, Μαρμαρίδας. Nam & Marmaritæ Straboni, lib. 17. Geograph. circa finem, populi dicuntur Libyæ, Cyrenis proximi. Hoſ eodem Plin. lib. 5. cap. 6. Marmaridas nominat. Cæterū pro eo quod paulò poſt ſequitur, Λιβύνη, repono, Αεθόβιας. Siquidem Galenus quoque 7. ſimpl. ἢ δὲ ἂν οἷς θερμοῖς, inquit, πόνος γαστέρος ἡμῶν καὶ πικρῶς, ὡς ἄρ καὶ ἢ ἐν Αεθόβια, πολὺ τῆς παρ' ἡμῶν δριμύτιος, ὡς τῆς καυτικῆς ὀσμοῦς ἀντιμῆς δυνάμειος. hoc eſt, Porro Cappariſ quæ in ualdè calidis ſeruētibuſque regionibus prouenit, ut quam fert Αεθόβια, multò eſt noſtrate acrior, adeò ut plurimū etiam habeat

habere adurentis facultatis. Sed & Plinius, lib. 13. cap. 23. Cauenda eius genera peregrina. Siquidem Arabiam pestilentis: Africum ganguis mimicum: Marmaricum, melius est omnium inflationibus. Apulum uocatus facit. stonachum et aluum mouet. Quamquam, si Dioscoridi Plinium recte conciliare placet, legerim lubentius: Arabiam pestilentis ganguis mimicum: Marmaricum, &c. Marmaricum enim & Africum eadem esse constat.

CAP. CCV. Λεπίδιον & Λεπίδιον & Λεπίδιον Damocrati dicta, eiusdem plātæ sunt nomina, quemadmodum cap. de Iberide annotauimus. Quamquam est & alterum maius Lepidium à Paulo descriptum lib. 3. cap. 77. quod vulgus à sapore piperis piperitin nominat. Atque hoc ipsum à Plinio quoque designari videtur, lib. 19. cap. 8. dum tradit, exire Lepidium in cubitalem altitudinem, folijs laurinis, sed mollioribus.

Λεπίδιον εἰς ἀλμαίαις] Lepidij usum in condimentario genere, qui quidem huc pertinere videtur, refert Columella, lib. 12. cap. 8. dum faciendæ oxygalæ rationem tradit, hisce verbis: Sane qui satius uel etiam syluestrus Lepidij herbā cum collegerunt, in umbra siccat, deinde folia eius abiecto ante die et nocte muria macerata expressaque lacti misceant sine condimentis. et salis quantum satis arbitratum adiciant: tum cætera quæ supra præcipimus faciunt. Nonnulli: recentia folia Lepidij cum dulci lacte in olla misceant, &c. Sed & idem Colum. in poemate de cultu hortorum Lepidium designas, Πόνιρον (inquit) et lactis gustum quæ condiat herba. Eodem verò spectare videtur illud Plinij, ioco citato, de Lepidio: usus eius non sine lacte.

ὅτις ἀπὸν ὄρας] Contendit Cornarius, πένταμα, legendum: nec abs re, quandoquidem & Damocrates, & quotquot alij è veteribus huius è Lepidio contra ischiadem remedij mentionem fecere, illud ferè duarum tantum, trium quatuorve horarum spatio suas vires exere prodiderrunt, sceminis quidem citius, uiris verò tardiùs.

πένταμα] Hanc ipsam radicem non collo, uti Diosc. sed brachio alligari tradit Plinius, lib. 20. cap. 17. Tradunt, inquit, in dolore dentium adalligatam brachio quæ doleat, compesere dolorem.

CAP. CCVI. ὅ δὴ καὶ σέλινον ἀρελον] Hæc etiam à similitudine apij Apiastellū videtur nominasse Apuleius: Plinius verò lib. 20. cap. 11. apiastrum, ipsumque tradit in cōfessa damnatione esse uenenum in Sardinia: quamquam ibidem fatetur, apiastrum Hygino esse μελιποφυλλον, scilicet ab apibus ita dictum, quibus hoc gratissimum esse consuevit.

ἀπὸς ζαλακίζον] Plinius, lib. 25. capite ultimum Ranunculi genera persequitur: Quartum, inquit, simile huic, flore luteo: ubi luteo perperam legi constat, pro lacteo. Sed & ibidem, pro Eadem supra cōfessa sternutamentū est, legendum haud dubiè, sternutamentum aiet.

ὅτις ὀλίγον] Hoc illud est quod ait Plinius, ælieterr remouenda. Causam subdit Gal. in hæc verba: Nam si diutius inhaereant, non solum excoriatur cutis, sed et in crustam uritur. Sic & Apuleius de hac eadem herba, quam Sceleratam nominat: Non diutius patiaris, inquit, quam necesse est, ne et sanum corpus excedat.

CAP. CCVII. σιωεψήθεις] Lege, σιωεψήθεις, ut hæc aptius cohæreant cum sequentibus, εἰς ὅ-

λθα, καὶ πηλαθίνα.

ἀργεμόνων ἀπατίειον] Plinius, lib. 21. cap. 23. postquam ex sententia Dioscoridis de Anemone medica, ad coronariarum differtentiam, egit: Hanc subiugit, errore ducti argemonem putauit multā, &c. Eodem seruatō Plinij sensu, Pena hoc loco, nisi fallor, ἀργεμόνων, ἀπὸ τῆς ἀπατίειον, legendum existimauit: quasi id unū uoluerit Dioscorides, errore manifesto cōfundi Anemonem cum argemone. Veruntamen etsi non negamus, id quidem inuibile Dioscoridem, præterea tamen & quorundam errorem reterege & coarguere uoluisse suspicamur: qui quidem ueræ ac legitimæ argemones ignoratione, eupatorio nomen argemones seu argemoniæ falso tribuebant. Nam sic quoque rursum Diosc. lib. 4. cap. 41. de eupatorio: ἐν τοῖς ἑσπέραις ἀργεμόνων ἀπατίειον, ἐστὶν ἐκ τῶν ὄρων, ὡς ἰσχυρῶς ἀμύβη, ubi ἀργεμόνων, ἀπὸ τῆς ἀργεμόνων, perperam legi apud omnes est in confesso. Cæterum, quantumuis nō semel rectè monente Dioscoride, error ille nominum ad hodiernum usque diem ita inualuit, ut etiam vulgus Medicorum eupatorium, detorta argemones in agrimoniam uoce, falso agrimoniam appellat.

τῆς ἀργεμόνης ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς] Legi, ἀργεμόνης, uti in altero exemplari haberi annotat Goupyus, non ἀργεμόνης, uti legitur in vulg. exemplarib. Illud ipsum quoque expresserunt, Oribasium secuti, Hermolaus, Marcellus, Cornarius & Lacuna. Adde quòd ex proximè sequenti capite ita legendum, facile unicuique constat. Ego uerò ἀπὸ τῆς ἰσχυρῆς, ἰσχυρῆς, cū Oribasio & Serapione legendum puto, ἰσχυρῆς: aptius enim opponitur ei quod sequitur, ἰσχυρῆς. Huc adde quòd capite proximè sequenti, quod priuatim argemonæ dicatum est, argemones capitulum quàm papaueris rhœadis oblongius & summa parte latiusculum esse disertè scribitur.

ὅτις ὀπὸν ἀνιᾶσον] Sibi pugnantiâ hoc capite scribere prima statim facie videtur Dioscorides, quia iam succum vllū remittere neget Anemonem: antea uerò radicis eiusdem succū ad purgandum caput prodesse tradiderit. Sed aduertendum aliud ὀπὸν, aliud καὶ uoce significari. Antea de expresso radicis succo egit: hic de liquore, qualem & argemone & erraticâ papauera sponte & citra vim fundunt, dum caulis potissimum conciditur, aliò uero modo aperitur. Sic & chondrilæ lactucæque liquorem lacteum uel succum antehac ὀπὸν appellauit. Nos iccirco homonymiæ uitandæ gratia hic ὀπὸν liquorem uertere maluimus, quàm succum cum Plinio. Is siquidē, loco modò citato, dum distinctionem tradit Anemonis generum ab argemone & papauere rhœade, sic habet: Nec aut succum illarum Anemonæ reddūt, aut calyas habent, nec nisi asparagi ciamen. Hisce autem uerbis noluit omnino succo priuare Anemonem, sed tantummodò ipsius succum ab argemones & papaueris rhœadis succo diuersum esse indicauit. Aliâ uerò fuisse Dioscoridis mentem, ex illius uerbis facilè quisque iudicet.

CAP. CCVIII. πὶ δὲ φύλλον] Consensus omnium Interpretum fecit, ut quæ alioquî in uulgatis exemplaribus deprauata legebatur, ita restituerimus: πὶ δὲ φύλλον ἀνιᾶσον ἔχει ὁμοίον, ἐξασπαστόν, ἀπὸς [ὀπὸν καυλῶ] φοιτικῶν, καφαλῶ δὲ &c. quanquam

illud, ὅτι καυλῶς, penitus omisit Cornarius : Ruel- lius post illud, κεφαλῶ δὲ, reposuit. Plinius verò sic habet nulla floris facta mentione, lib. 25. cap. 9. Folia habet Argenonia, qualia anemone, diuisa apud modo, caput in cauliculo papaueris syluestris: item radicum.

CAP. CCIX. φραίνουκαί] Quoniam Gal. 6. simpl. vtrunque genus Anagallidis tradidit ad- modum extergentis esse facultatis, ex eo colligit Manardus, legendum fortè, ῥυθικαί, ἀπὸ τῆς φραίνουκαί. At ego suspicor legèdum potiùs, Ἰαυ- μαπκαί, quia sint vulnerariæ. Nam & eodem lo- co monet Gal. excicandi vim habere mordaci- tatis expertem, ideòque vulnera glutinare.

CAP. CCX. λευκαί ἐχί τὰ κλημαία] Lacuna in antiquo codice legit, λευκαί ἐχί &c. quam lectio- nem eò lubentius sum amplexus, quòd & Sera- pionem ita legisse animaduertentem.

ῥωνιοδὴ καὶ ἐρυθρά] Eadem leguntur apud Ori- basium. Attamen hæc vox, ἐρυθρά, meritò plerif- que Interpretibus suspecta fuit, quoniam heli- cis Hederæ folia nusquam rubentia conspiciun- tur. Theophr. lib. 3. hist. stirp. cap. 18. de eadè heli- ce agens, scribit in hunc modum: ἢ δὲ δὴ ἐλίξ ἐν μεγίσταις ἀσφοραῖς. καὶ ῥδ τῆς φύλλοις πλείστον ἀσφραῖς, τῆ πε μικρότη καὶ τὰς ῥωνιοδὴ καὶ ἀδύμοπρε (ἢ). τὰ δὲ ποδ κητῆ, ἀσφραῖς τε καὶ ἀπῶ. hoc est, helix differentijs maximis discernitur. Etenim folijs plurimū distat tum paruitate, tū quòd angulata concinnior à que sint, cum Hederæ rotundiora simplicia à que habeat. Ita por- rò Plinius iisdem penè verbis sic Latine reddi- dit, lib. 16. cap. 34. Plurimas autem habet differētias helix, quoniam folio maxime distat. Parua sunt ἔσ ἀν- γουλα concinnior à que, cum reliquorum generum sim- plicia sint. Ita quæ Theophrastus ἀδύμοπρε, vel, vt legūt alij, ἀρυθμοπρε, vel, vt Paul. Leopardus, ἀηκωνίστερε, seu pro eodem ἀηκωνίστερε dixerat, vertit Plinius, concinniora. Ea autem Theoph. autoritate freti plerique etiam hoc loco vocem eandem, ἀπὸ τῆς, ἐρυθρά, reponendam censuerunt. Attamen Cornarius apud Theoph. legendū poti- tius existimat, ἀδύμοπρε: hoc verò loco, ἀσφραῖς. Ego eodem propè sensu hic, ἀδύρα, legendum su- spicor: nam & crassa Serapio cōuertit. Liberum tamen esto suum cuique iudicium.

ῥυθιοδὸς ἀπικῶς] nimirum, si intrò sumatur. Nā & Plinius, lib. 24. cap. 10. Hederæ, inquit, nervus intus nocet. iisdem nervis adhibita foris, prodest.

ἀπικῶς πικρῶς] Sic legisse videtur Serapio: ver- tit enim, Corpus infirmant. At ego ἀπὸ τῆς, ἀπικῶς πικρῶς, vnicā mutata litera lego, ἀγονίαν πικρῶς: ma- ximè cum claris. vir Sambucus ita etiā in vetu- sto quodā codice legi obseruauerit. Quanquam si corpōra infirmant Hederæ corymbi, ex con- sequenti etiam sterilitatem facere fat intelligi potuit. Ita verò Plinius, loco modò citato: He- deræ nigrae candidiores corymbi poti, steriles etiam uir- ros faciunt.

CAP. CCXI. ἐ ὁ καρπῶς] Ita Oribasius, Sera- pio & Cornarius: reliqui, καυλῶς non ita magno discrimine legisse videntur. Vult enim Autor non ex his illisve tantummodò plantæ parti- bus, sed ex ipsa tota succum elici-

ἢ δὲ ρίζα πινουμένη &c.] Lacuna legit in hunc modum: ἢ δὲ ρίζα πινουμένη σὺ ἀνίσω καὶ οἴνω λευκῶ καὶ καπαπασαυμένη σὺ οἴνω ἰκπεκκοῖς θερεπθίαι καὶ ἔρπητας. ὀδοντογλίαις τε πικρῆς ἀσφαλαυμένη. Ego verò, vnicā de-

tracta particula, καί, ita lego & distinguo. ἐ δὲ ῥα πινουμένη σὺ ἀνίσω καὶ οἴνω λευκῶ, ἰκπεκκοῖς θερεπθίαι καὶ ἔρπητας, καπαπασαυμένη σὺ οἴνω, ὀδοντογλίαις τε &c. ἀσφαυμένη] Chelidonium primo statim hiru- dinum aduentu è terra erumpere voluit Dio- scorides. At Theophrastus & Plinius, iam tūm florere tradiderunt. Siquidem Theophr. lib. 7. cap. vlt. ἐπὶ δὲ τὸ χελιδόνιον. inquit. καὶ ῥδ ὅταν ἀμὲν χελιδόνια ἀγθῆ. Plinius verò de Chelidoniaz gene- ribus agens, lib. 25. cap. 8. Florent aduentu hiru- dinum, discessu marascent.

ὡς ἐὰν πρὸς τυφλωθῆ] Plinius & ita sensisse vide- tur, lib. 8. cap. 27. vbi sic habet: Chelidonium vna saluberrimam hirundines monstrauerit, uexatu pullorū oculis illa medeēt. Itémque lib. 25. cap. 8. Che- lidonia hirundines oculis pullorum in uisō restant uisum: ut quidam uolunt, etiam erutus oculis. Idem ve- rò ex Plinij sententia retulit in suo carmine AE- mylius Macer, capite de Chelidonia. At Cor- nelius Celsus id commentitium esse existimat, lib. 6. cap. 6. quo loco de sanguine suffusus ocu- lis agit, hisce verbis: Extrinsicus uerò interdum si ictus oculum ledit, ut sanguis in eo suffundatur, nihil commodius est, quàm sanguine uel calumbæ, uel palumbi uel hirundinis inungere. Neque id sine causa fit, cum horum acies extrinsicus lesa interposito tempore in antiquum statum redeat, ælebrerrimæque hirundinis, vnde etiam locus fabulæ factus est, per parētis id her- ba Chelidonia restant, quod per se sanescit. Hoc i- psūm & ante inuasisse videtur Aristoteles, dum & lib. de hist. animal. 6. cap. 5. & 4. de gener. ani- mal. cap. 6. nulla herbæ facta mentione, pullorū hirundinis nuperrimè in lucem editorum ocu- los si quis præpunerit, aut stylo vexauerit, resan-escere scribit, ac visum postea planè recipere. Sed & ipse Plinius, lib. 11. cap. 37. Oculos, inquit, serpentium catulus ἔσ hirundinum pulli si quis eruat, resanesci tradunt. Id verò si ita est, foli genitali fa- cultati acceptum ferendum est, quæ quidem in recens editis eiusmodi animalibus oculis non- dum absolutis infidet. Enimvero cū nuper ex- clusū hirundinum pulli non videant, imperfe- ctique edantur in lucem, punctis tūm erutisve eorum oculos reparari ac refarciri posse non est à ratione planè alienum: quoniam iis nondum absolutis adhuc infidet ea genitalis facultas, quæ deliniationis fungens munere, nacta mate- riam, damnum sat commodè refarcire possit.

CAP. CCXII. ἐκ μύρου ἀπικῶς] Sic ha- bent omnes codices. Sed equidem cū plerif- que interpretibus legere malim, ἐκ μύρου ἀπικῶς πικρῶς. Nam & alibi Dioscorides, ἀπικῶς ἐκ χωνίων.

CAP. CCXIII. ἐχί δὲ τὰ φύλλα] Nobis haud secus ac prisca incerta omnino huius Othonnæ historia fuit in causa, vt è recetioribus nonnul- li varia variè in hoc capite legerint. Ac inter ce- teros quidem piæ memoriæ Præceptor nosset Rondeletius, ἀπὸ τῆς, ἀζώμου, ἢ δὲ ὄσμου, legebat. Doctis. etiam Dalechampius, ἀπὸ τῆς, πλανηθῆς, vt audio, legit πλύπριστα. Marcellus ἀπὸ τῆς, χλω- ροῦ, λευκόχρον. Attamen perbellè respondent quæ de Othonna retulit Plinius, lib. 27. cap. 12. cum vulgata Dioscoridis lectione.

CAP. CCXIII. ἐπικηρῶς] Sensus erit cla- rior, si ἐπικηρῶς legerimus, ὁπὸ τῆς ἐπικηρῶς.

CAP. CCXVI. διώκται δὲ τὰ αὐτὰ τῆ σπῆς αὐτῆς]

Galenus, 6. simplicium, hanc, quia insigni acrimonia prædita sit, valentiùs quàm fatiuam deficcare monuit, ideòque valentiùs humidis putrescentibusque viceribus obfistere: ad cætera verò minùs antedicta valere: quippe quæ immoderatiùs deficcet atque mordeat.

CAP. CCXVII. ἀφ' ὧν κλωτῖα] Illud, ἀφ' ὧν, mihi meritò suspectum est, quoniam non ex aliarum sinibus, sed ab ipsa potiùs radice totidem ramulos prodire est verisimile. Quare vel cæ voces redundant, vel post eas aliquid desideratur.

Quæ ab operis typographicis pag. 39. per imprudentiam prætermissa fuere, hoc loco supplere usum est.

II. CAP. CXII. ἐξ ἀκαπίργασον] Sic citat Gal. I. de alim. At Marcellus ἀκαπίργασον (rectiùs fortasse, δυσκαπίργασον) legendum idèò putavit, quoniam Galenus & ipsum secutus Paulus κρίμμον dixere, ἀλπίτην δυσκαπίργασον, hoc est, Crimmon quàm polentâ ægriùs concoquunt. Vetuntamen nihil impedit, quominùs simpliciter enuntiâtes, κρίμμον ἀκαπίργασον dicere possimus: si verò cum polenta comparemus, hac ipsa δυσκαπίργασον, quemadmodum etiam tum Gal. tum Paulus pronuntiauerunt. Cæterum non ex zea tantum olyràve & tritico parabatur Crimmon, sed & ex hordeo. Nam, uti annotat Gal. in Hipp. 2. prædict. Crimmon dicitur, quæ effracto hordeo inuenitur farina grandiuscula: quippe quæ non perfectè molita est. Porò ἀπὸ τῆς, αἰσθηθῆναι, legitur apud Gal. loco citato, αἰσθηθῆναι, eodem penè significato: quanuis aliud est torrere, aliud verò frigere.

CAP. CXIII. καὶ ἢ ὀλύρα] Olyram Plinius arincam appellari scribit, eamque diuersam penitus facit à zea, contrà quàm existimarit hoc loco Dioscorides & Galenus, dum ζεαῖν vocem apud Hipp. exponit, ὀλύρας. Huius verò speciem aliquanto deteriore, typham dici solitam ex

eiusdem Gal. verbis facilè licet colligere, quanuis typham cū Olyra eandè fecisset Mnesitheus.

CAP. CXIII. ἐκ τῆς ἀλληλεσμίνης] Non ex sola zea, aut huius specie, olyra dicta, Atheram seu atharam Aegyptiorum fieri hoc ex loco inferri velim. Nam & ex amylo eam cõstare prodidit Aëtius: Julius verò Pollux, è miliacea farina.

CAP. CXV. τραγὸς ἢ ζῆμα] Gal. hæc verba citans, I. de alim. mēdosè sic habet: τραγὸς ἢ ζῆμα μὲν ἀσπυρῆσιον χινδρα. Porò Tragum hunc, quem ab herba maritima cognomine distinguentes nonnulli, σπυρῆν, hoc est, cerealem, cognominant, Oribasius, lib. 3. ἀπειρῆσιν, far crassius appellat, nec ineptè quidè: quandoquidem à veteri farre factitio, quod cum Diosc. κρίμμον quodammodo conuenire videtur, eo solo differt, quòd hoc mola in partes confringeretur, ille integer repurgatus asseruaretur. Gal. lib. I. de alim. fac. ex olyra nobilissima uti decet excorticata Tragum fieri prodidit. Sic & Autor Γεωπον. lib. 3. ex olyra præstati parari voluit, ad eundem modum, quo ex hordeo prissana. Alio tamen loco idem Gal. ex zea fieri tradit, cuius utiq; species est olyra, vel ipso teste Diosc. At Plinius, lib. 18. cap. 7. ex ipso etiam tritici femine, dum decorticatur. Sic & Autor Γεωπον. loco supra citato, è frumento quoque Alexandrino fieri commemorat.

CAP. CXVII. ὄρυζον] Galenus I. Alim. non inter frumentacea, sed inter legumina Oryzam recenset. ὄσπρια enim quæ Latinis sunt legumina, ibidem appellari scribit, cerealia omnia temina, è quibus panis minimè conficitur. At quod idem βρομμον, id est, auenam, ex leguminum genere scribit esse, lib. 6. simpl. mēdo minimè carere existimauerim, atque adeò pro ὄσπριον, σπυρῆν, esse reponendū. Est enim alia Oryza, (quæ ὄρυζον etiam neutro genere nominat Theophrastus) alia auenæ ratio.

IN LIBRVM TERTIVM.

CAP. I. Ἀγαρικὸν ῥίζα] Etsi incertam & ambiguum de Agarico ex opinione vulgi sententiam protulit Dioscorides, illud tamè radicem esse voluit, quem in eo deinde secutus est Galenus: quanquam hic ita radicem esse agnoscit, ut tamen non intra terram cæterarum more latere, sed arborum caudicibus innasci & adhærescere fateatur. At veriùs cum Plinio, lib. 25. cap. 9. fungus est, non quidem radicibus, sed ipsis truncis innascens arborum, non glandiferarum modò, (quod voluisse videtur Plinius) sed & coniferarum. Nam & laricibus summis innascitur, quod inter cætera hodie præfertur: quippe cuius apud nos vsus sit frequentissimus, siue ex Allobrogum, siue ex Valisæ Alpibus inuehatur.

ἔχει χινδράς ἀπείρας] Ita sentiunt Aëtius & Auicenna. A Mesuæo verò filamēta Agarico mari eidemque deteriori potiùs tribui videntur, uti & rotunditas, scēminæ. Sed reuera scēmina, quæ bonitate antecedit, si frangatur, rectis venarum discursibus & quasi diuisuris constare cernitur: mas verò, in fracturis (quod aliud est) villosus fibrosusve neruorum modo cõspicitur. ἔστι μακρῆς] Idem repetit Autor, 2. ἀπ. cap. 13.

& 14. Sed quomodo stomachicis Agaricum rectè conuenire possit, dubium fortasse non abs re fuerit. Si quid è Aëtius, Tetrab. I. ser. 3. cap. 40. illud tradidit stomacho omnino aduersari, quia scilicet leue sit, ac in stomacho supernatet. Idè quoq; memorię prodidit Actuarius, meth. med. lib. 5. cap. 8. Paulus verò, lib. 4. cap. 7. affirmavit nō esse stomacho valdè noxium. Sed nos cū Aëtio & Actuario sentire cogimur, quoniam nostrum nauseabundum esse quotidie experimur. Fortasse verò præstatiùs illud fuit, quod olim è Sarmatię regione petebatur, in qua fuere vibs, amnis & promontorium eodem Agari nomine, à quibus & Agaricum nomen sibi vendicasse creditur.

CAP. II. οἱ δὲ ῥίζον καλοῦσι] Hanc radicem Plinius Rhacomatis nomine describit, lib. 27. cap. 12. Galenus & Paulus, æquè ac Dioscorides, Rha seu Rheon appellant, ita dictam à Rha fluuio cognomine supra Pontum & Bosphorum Tanai vicino: quoniam in illius superciliis ea gignebatur, teste Ammiano Marcellino. Alij quòd è regionibus supra Pontum afferretur, nomine composito Rha ponticum dixere. Aëtius ῥίζον Ροιζῶν seu ῥίζον nominat. Actuarius, inter-

dúmque AEGINETA *ρίζαν Ποντικῶν*, vti Corn. Cel-
sus, radicem Ponticam. Sed & iidem AEGINETA
& ACTUARIUS, itémque Nicolaus Myrepsus, Rhei
Barbari seu Barbarici nomine, eius ipsius, inter-
dum mentionem fecisse videntur. Et tamé non
defunt è recentioribus primaria nota Medici,
qui haud ita firmis, si quid iudico, nixi argumén-
tis, à Rhabarbarico nostro hodie vñtatissimo
radicem hoc capite descriptá toto genere dif-
ferre affirmauerint. Verùm quoniam ab Arabi-
bus recentioribusq; Græcis eadé propè Rued
Scenitico, Rhabarbarico seu Indico assignan-
tur, quæ à Diosc. Galeno, priscisque aliis olim
Rheo tributa sunt, eiusdem generis radices has
esse meritò censuerim: sed quæ specie tátum dif-
ferant, ac pro cæli natalisque soli, aut etiam ma-
turitatis discrimine, pondere, odore, colore, sa-
pore ac viribus euariant.

CAP. III. *επιδικῶν*] Placet Dodonæi con-
iectura, qui *ἐπιδικῶν* legendum censuit: maximè
cùm Gal. 6. simpl. Gentianæ radicem pronuntiet
inter cetera, *δραστήριον ἢ ἰκανῶς ἀπορρύψαι*. hoc est,
in abstergendo esse perquam efficacem, absterforiam
que illi facultatem esse insignis amaritudinis fati
indicet. Adde quòd effectus qui proponuntur
deinceps à Diosc. absterforionis potius quàm a-
strictionis fidem faciunt.

CAP. IIII. *βονθηῖν τῆς λοχείας*] Id est, *partu-
bus aut puerperijs*. Aldinus codex habet, *οἷς λο-
χείς*, id est, *puerperis ipsis*, quem ego secutus sum.
Plinius, lib. 25. cap. 8. *inter nobilissimas Aristolochiæ
nomen dedisse grauidæ videntur, quoniam esset ἀεὶ ἐπι-
λοχούσας*, pro quo legendum, *λοχουσας*: quæ qui-
dem vox puerperas aut certè parturientes ve-
riùs denotat, quàm grauidas: quanuis etiam par-
turientes grauidas adhuc esse minimè nega-
mus. Fancùm verò abest vt grauidis reliquo
gestationis tempore opituletur Aristolochia, vt
contrà maximè noceat: quandoquidem è locis
muliebribus menses, secundas & partus extra-
hendi vim habet.

CAP. V. *δακτύλιον ἔχει πᾶρος*] Plinius, lib. 25.
cap. 8. longæ Aristolochiæ radicem ait, esse bac-
culi crassitudine. Ac re vera huius radices inue-
nias, quæ crassitudine non modò baculum, sed
& brachium æquét. Quare de iuniore Aristolo-
chia accipièda sunt Diosc. verba, non de proue-
cta, cuius radices quàm iunioris quadruplo aut
etià quintuplo interdum crassiores còspiciuntur.

CAP. VI. *ἀεὶ ζῶον μικρῶν*] Sic Oribasius, Sera-
pio & Auicenna. Sed Valerius Cordus pro, *ἀεὶ-
ζῶον*, reponit, *ἀσπίρου*, quem deinde secuti sunt
Anguillara & Dodonæus. Ac certè quidem pa-
llàm est semperuiui folia nullo modo imitari A-
ristolochiam, nisi fortè quatenus, æquè ac sem-
peruiui minoris, obtusa quodammodo potius
sunt, quàm acuminata. Theophrastus lib. 9. cap.
13. nulla distinctione adhibita Aristolochiæ fo-
liū facit *περσεμφορῆς ἀλσίης, πάλω στρογγυλότερον*, hoc
est, *alstia affinis: sed rotundius*: quo loco Dodo-
neus *ἐλξίνη* legit, quanuis & alfine helxines folia
refert, teste Diosc. Sed neq; licet animaduerte-
re, qua ratione huius Aristolochiæ flores rutæ
floribus assimilentur: vnde etiam suspicor *αἰπῆ*,
πικρῶ, πάλισκω fortasse legendum esse. Omnes e-
nim Aristolochiæ licet florum colore dissideāt,
eorum tamen figura vna & eadem conspiciun-

tur, quam esse picolorum instar Dioscorides
anteà tradidit.

ὄσος δὲ πᾶ ἐρπητῶν] Contrà, rotundam aduersus
serpentes aptiorem esse voluit Plin. lib. 25. cap. 2.
ἐλασθῦται ὑπὸ πῆ δυνάμει] Clematidem quo-
que censet Galenus, 6. simpl. esse quidem ceteris
fragrantiorè, sed ad medicationes inefficacio-
rem. Contrà Plinius Clematidi, ab aliis Creticæ
dictæ, præcipuam vim esse asseruit, lib. 25. cap. 8.
Neque iccirco defunt qui hanc ipsam esse ve-
lint, quam *Ἀνδρῶν* Andromachus Senior cogno-
minat, quàmque in theriaca suam recipit. At-
tamen cùm hæc ipsa duplex esse comperiat,ur,
nempe Clematis radice simplici, & quæ Pistol-
ochia est Plinio, ab aliis à densis radicum ca-
pillamentis *πυρρῆς* cognominata, hanc ego
cùm præ memoriæ D. Rondeletio suspicor po-
tius in theriaca desiderari: quoniam alteri Cle-
matidi & odore grato & medicata facultate an-
tecellere videtur. Nihilominus longam Aristol-
ochiam theriacæ inserunt Nicolaus, Fernellius
& plerique alij. Auicenna verò, rotundam.

CAP. VII. *εὐκόστα χένω*] Inter spinosa foliata
Glycyrrhizam recēset Plinius, lib. 21. cap. 15. quia
sit *folijs*, inquit ille, *aculeata mordacitas*. Rursumq;
lib. 22. cap. 9. eandem inter aculeatas plantas
commemorat, *folijsque* scribit esse *echinatis*. Ex
quibus facile est colligere, Plinium errore ma-
nifesto *αἰπῆ*, *χένω*, legisse, *ἐχίνω*, neque vnquam
illi fuisse visam Glycyrrhizæ plantam. Siqui-
dem neutra Glycyrrhizæ species folijs visetur a-
culeatis. Alteram quidem fateor echinum ge-
nere platani echino haud absimilem. Sed aliud
est echinum habere platani modo, aliud echi-
natis esse spinosive folijs. Cæterùm hanc Plin-
ius interdum Glycyrrhizam, nonnunquam et-
iam Glycyrrhizon nominat, vti & AEGINETA.
Theophrastus *Συδοκίην ῥίζαν*, itémq; *ἄδουλουίαν*.
Hipp. *γλυκύριον*. Nec enim aliter hæc vocem ex-
ponit Gal. in vocū Hipp. Lexico, quàm *βοτανῶ
πλῶ γλυκύριον καλουμένον*, *herbam quæ Glycyrrhizæ
nominatur*.

ἀδύλον πᾶ] Galenus idè sitim arcere dixit,
6. simpl. quia sit humana natura paulò frigi-
dior, & quatenus dulcis, etiam modicè humida.
Theoph. lib. 9. cap. 13. de Glycyrrhiza verba faci-
ens, *δύναται δὲ*, inquit, *καὶ πλῶ δίσταν πίνειν, εἰ πρὸς
τῆς σωματικῆς ἐχθῆς διὰ τὴν πικρὰν καὶ τὴν ἰσχυρὰν ἀχρῆν
καὶ τὴν
Σωφίας ἡμέρας καὶ ἑνδεκά & δώδεκα*. hoc est, *valet
ad sedandam sitim, si teneatur in ore: qua de causa so-
la ea cum equino casco sese Scythiæ sustentant ad dies
undecim vel duodecim*. Sic Plinius, lib. 12. cap. 54.
*Quædam exiguo gustu famem ac sitim sedant, conser-
uantque vires, ut butyrium, hippocæ, Glycyrrhizon*.
Rursumque lib. 22. cap. 9. *Hæc diximus sitim fa-
mémque sedari, ob id quidam ἀδύλον appellāvere, ὅ
hydropicis dedere, ne sitirent*. Eodem spectat illud
Columellæ, lib. 1. cap. 35. *Et quia famem sitimque
sedat Glycyrrhizæ, ob hoc ἀδύλος uocata est*.

ἢ σωματικῶν ἀσθενειῶν ὄσος.] Sic legit Serapio. Sed
haud dubiè cū Plinio legendū est, *εὐκόστα*, lapsū
literæ vnus per quàm facili. Enimuero Plin. lib.
22. cap. 9. cùm antè faucium vitiis omnibus con-
uenire Glycyrrhizā docuisset, paulò post, *σώμα-
τικὰ φάρμακα*, videre est apud Galenum, lib.
6. *ἢ καὶ πικρῶ*.

καταπέσει δέν] Vulgata exempl. habebant κα-
ταπέσει, sed lego καταπέσει, veluti etiam legitur apud
Gal. 6. simpl. cap. de Glycyrrhiza: quo loco
citatur hic ipse Diosc. locus, hisce verbis: φησὶ δὲ
ἰδιώταις ἐκείνους τὴν ῥίζαν ἔχειν λευκῆν, πλεονάζον ἐπι-
πέσει γὰρ ἐπὶ κατὰ πέσει φαρμακῶν. hoc est, refert Dio-
scorides radicem sicam tritamque præteritis si inspersionem
per quam idoneum esse remedium.

CAP. VIII. ὀριβάσιον κατὰ πέσει κύβωτος] Ita Ori-
basius & Serapio. At Plinius, lib. 25. cap. 6. quo
loco Centaurium maius totidē ferē verbis de-
scribit, radicem hanc non quidem acrem, sed a-
maram esse prodidit cum quadam dulcedine.
Ceterum autor libri de viribus Centauræ ad
Papiam, aliud ex Crateua describit Centau-
rium maius, ab hoc Diosc. diuersum, quod sit,
siliq; lapathi hortensis, sed minoribus, ferratis in am-
bitu, caule trium palmorum altitudine, succo rubro, ca-
pit in cacumine squarroso, radice solida et crassa, tenui
dula et subacri. Ex quibus facile est colligere
illud ipsum esse, quod simplicium diligentissimus
indagator Car. Clusius, in rariorū Hispaniæ stir-
pium historia, depingit, ac supra Olyssiponē la-
pidosis iuxta Tagum collibus inuenisse se com-
memorat.

ὀριβάσιον ἢ πανάκη] Hęc ad capitis calcē non ha-
bentur apud Serapionē: ac meritō quoq; à Mar-
cello & Cornario inter Dioscoridis notha re-
ponuntur.

CAP. IX. ῥίζα μικρὰ ἀχρηστῆ, λευκῆ] His addūt
Marcellus & Ruellius, gustu amarā esse. quibus
tamē verbis nihil est quod respōdeat in Græcis
quotquot occurrerunt exēplaribus. Quin & hu-
ius amaritudinis, quā afferat radix Cētaurij mi-
noris, nullā se cere mētionē Oribasius & Serapio.

ἢ πάλιν ἔφαται] Autor lib. de viribus Cētauræ,
in conficiendo inspissandōque Centaurij succo,
post reiecta spissamenta, aquæ excolatæ tertiam
partē sapæ adjicit, quam simul decoquit ad iu-
ctam crassitudinem.

CAP. X. ἰξίαν πῶν ἀκάλεστον] ἰξίαν seu ἰξίαν ap-
pellatio non huic tantūm, hoc est, albo Chamæ-
leoni, sed & nigro iccirco rectē tribuitur, quod
vtriusque radicibus gummi quoddā ἰξίαν i. visci æ-
mulū adnascatur. Sic enim Plinius de Chamæ-
leone in vniuersum, lib. 22. cap. 18. Chamæleonem,
inquit, aliqui ἰξίαν vocāt: ac paulō post, nigri Cha-
mæleonis (quod quibusdam ἑλόφορον & κινέρολον
vocari scribit) radicis tradit viscum ferre ulcribus
uulsiſſimum. Hesychius ἰξίαν, παπῆ, ἢ καὶ χαμαλέων.
Galenus verō in Lexico vocum Hipp. ἰξίαν in-
terpretatur, φύλλον πῶ λευκοῦ χαμαλέοντος. Reperi-
tur tamē nonnulli, in quibus sunt Cordus, Ruel-
lius & Gorræus, qui nomen hoc ad nigri Cha-
mæleonis radicem contrahant, existimētque
ἰξίαν radicem esse nigri Chamæleonis, non qui-
dē cuiusvis, sed eius tantūm qui viscū profundit:
quod locis tantūm quibusdā & statis anni tem-
poribus euenire asserunt. Illorū sententię fauent
appellationes varię Chamæleonis nigri, inter
Diosc. notha relatę. Quibusdam enim vλοφο-
νον, aliis ἰξίαν, aliis denique cynozolon vocari
reperitur. Quauis autem non negamus Cha-
mæleonis radices, non nigri modò, sed & albi,
(si Aëtio credimus) habere quid deleterium,
(quod tamen nigri tantummodò Chamæleo-
nis radicibus tribuit Gal. 8. simpl. vti & Nican-

or in Theriacis) nihilominus aliud fortasse ve-
nenosum genus & à Chamæleonum genere omnino
diuersum esse crediderim ἰξίαν πῶμα ἑλόφορον Ni-
cādris, seu πῶμα, cuius sexto libro Diosc. aut quis-
quis est ἀλέξιν, χαμαλέον Autor, inter venena men-
tionem facit: sicut eo nomine radicem quandam
designauerit, (quod verisimile videtur) quia
prius inter radices venenatas in eiusdem libri
procemio enumerauerat. siue viscū fuerit, quod
radicibus quibusdam exuo. et. Et tamē Diosc.
lib. 2. περὶ ἀπορίων, cap. 150. ita scribit: ἰξίαν δὲ πῶ
μέλανος, χαμαλέονος λευκῆς πῶμα πῶμα βουδῆ, &c.
Sic & Scribonius Largus de ixiā v. no insigni
agens, lib. 2. de comp. medic. cap. 60. ἰξία, in-
quit, quam quidam Chamæleonta vocant. vtrum
& eam quoque tūm fuisse vulgi opinionem. sit
mihi verisimile, quæ tamen fallax & à vero alie-
na esset. Enimverò quo loco venenatas radi-
ces commemorat Diosc. in citati libri præfatio-
ne, à Chamæleonte ixiā manifestò distinguit:
quauis deinceps nullum de Chamæleonum ra-
dicibus eo libro peculiare caput habeatur, quia
fortē neque etiam apud Nicandrum in Alexi-
pharmacis, è quo pleraque mutuatus videtur.
Quin & seorsim ac diuersis capitibus vtriusque
Chamæleonis radicem & ixiā meminere Pau-
lus & Aëtius, ac multūm differentia recensuere
quæ à sumptis his aut illis eueniunt symptoma-
ta. Huc adde quod, quicquid scribant Anguil-
lara & Dodonęus, ixiā, pro qua perperam apud
Plinium habetur helxine, itēmq; ixiā & Chamæ-
leonum genera, tanquam diuersę omnino plan-
tę, à Theophrasto, hist. lib. 9. diuersis capitibus
describūtur. Quauis tūm his tūm illis commu-
ne id esse agnoscit, quod lacrymam fundant: ixi-
ne quidem è caule, sub alis foliorum: aliā verò è
radicibus ipsis. Sed & Plinius hunc secutus de
ijsdem tāquam diuersis egit, lib. 21. cap. 16. Quæ-
nam porrò sit fueritve ixiā propriē dicta, quę vi-
scum est Plinio, equidem hodie penitus adhuc
ignorari existimo.

πῶμα πῶμα ῥίζας αὐτῶν] Plinius, libro 22. cap. 18.
non nisi Chamæleonis nigri radicū facta men-
tione tradidit, candidum Chamæleonem vi-
scum sub alis foliorum quibusdam in locis gi-
gnere.

ἢ σκολούμω] φύλλα quidem vtriusque Chamæ-
leonis σκολούμω agnoscit Theophrastus, lib. 9.
hist. cap. 13. At tamen aliās illis negat esse acu-
leata folia. Siquidem lib. 6. cap. 3. & 4. Chamæ-
leonem ἀφυλλόκαρπον esse prodidit. Atque hunc
secutus Plinius, lib. 21. cap. 16. Chamæleonem, inquit,
in folijs non habet aculeos.

πρῶτον πρῶτον δὲ] Sic Oribasius, Plinius, itēmq; que
Serapio: at codex Aldinus habet, πρῶτον πρῶτον, hoc
est, crassiora.

ἢ νύμφη] Vel hoc ipsum spinosum caput cina-
rę simile, seu, vt voluit Theoph. acanaccum, sātis
arguere videtur à Carlinas nostras à Chamæ-
leone toto genere discrepare: quo fit vt quānā
planta sit Chamæleon albus, certi quicquam
nondum affirmare possim. At Chamæleonem
nigrum eum esse minimē dubito, quem & ipse
Maranta pro Chamæleone nigro agnoscit. Il-
lud porrò non omittēdum, turpiter Arabes no-
minum affinitate deceptos Chamæleam cum
Chamæleone confudisse.

ἄσπις δὲ καὶ θηλακὴ] Sic albi Chamæleonis radicem Nicander in Theriacis inter alias recenset ὁφείων ἀσπίδος, serpentium venenis auxiliarius. Plinius verò omnium Chamæleonis generum radices scorpionibus aduersari prodidit. Attamen citato loco Nicander difertè ῥῶτι Chamæleonis radicem, tanquam venenarum, vsus in assumendis omnino fugientem censuit: quod ipsum innuit Gal. 8. simpliciter dum illas scribit ἐχθρὰ δὲ δηλητηριώδη, habere qui deleterij. At apertius Aegineta, lib. 7. ἔστω, ἵκνιuit, λαμβανόμεν τὸ σῶμα πρὸς δηλητηριώδους ὄσπιν. hoc est, si inter a corpus sumatur, veneni loco est.

ἄσπις δὲ καὶ κύνας καὶ ἰκτὴ] Quoniam ex Theophrasto plerumque in hoc caput trāstulisse videtur Dioscorides, sunt nonnulli qui ex Theophrasto locum hunc ita restituendum existimant: ἄσπις δὲ καὶ κύνας καὶ ἰκτὴ καὶ κύνας μὲν, σὺν ἀλφίτῳ πρὸς ἀμύνη καὶ ὑδρελάτῳ διεθείσα ἢ δὲ, μετὰ κρεμμύνης μνηστῆρην hoc est, necat et canes ac fues: et canes quidem, subacta cum polenta et hydrelæo diluta: fues vero, brassicæ admixta. Sunt enim hæc Theoph. verba, lib. 9. c. 3. αἰ ἀρετὴ δὲ καὶ αὐτὴ σὺν κύνας μὲν, ἢ ἀλφίτις ἀσπίδος διεθείσα μετὰ ἐλάτῃ καὶ ὑδρελάτῳ σὺν δὲ, μετὰ κρεμμύνης μνηστῆρην ἢ ὄρεων. Sed & muribus infensissimam esse Chamæleonis albi radicem, satis patet ex Plinio, lib. 22. cap. 17. vbi ille: Hic suavis, inquit, occidit canes fuesque, in polenta. Addita aqua et oleo, contrahit in se mures ac necat, nisi protinus aquam sorbeant. Galenus quoque mures perimere tradidit, lib. de paratu facilib. medic. ad Sol. Ideoq; in Dioscoridis contextu nihil immutandum censui. Porro nō tantum canibus subibusve, ac muribus quoque deleterius est albus Chamæleon, sed & hominibus ipsis. Nam & qui album Chamæleonē hauserunt, strangulantur, teste Aëtio, Terab. 4. ferm. 1. Verum hoc si ita est, qui fiet, obijciat quispiam, vt bestiarum venenis esse pro antidoto, ac securè tutoque intro assumi possit? Huic equidem obiectioni facilè respōderi posse puto, si animaduertimus ex Gal. 5. simpl. cap. 18. alexeteriā mediam obtinere naturam inter corpora ipsa & venena: ex quo fit, vt quæ venenis aduersantur, largiùs assumpta corpus animantis oblectant.

CAP. XI. καὶ λεπτόπερα] Restituerè ex Theophrasto, λεπτόπερα, nisi vnus esset omnium exemplarium consensus. Siquidem ὁ δὲ μέλας, inquit Theoph. loco modò citato, πρὸς φύλλον παρόμοιος. σκολυμῶδες γὰρ ἐστὶν, πρὸς ἑλάτῳ καὶ λευκῶ. hoc est, Nigra Chamæleo (uernilaginem vertit Gaza) folio est cardui, ac minore leuioreque.

ἔχον σκιάδιον] Vel ἔχον legendū, vt ad Chamæleonē referatur: vel ἔχοντα, vt ad proximè præcedentē vocem, καυλόν. Porro aliud quàm quod significant hoc loco verba Diosc. voluit Theophrastus, nimirum, totā stirpem vmbraculi speciem repræsentare, idque verbis hisce: αὐτὸς δὲ ὅλος ὄσπιν ὡσπερ σκιάδιον.

καὶ ἀνθηθείσης] Videtur legisse Ruellius, καὶ τμηθείσης.

καὶ ποταμῶ] Addit Oribas. ἢ πύρρα, πομπηνοματῆρην.

CAP. XII. ἐν ὄσπιν δρυμῶδες] Nascitur in sabuleis, inquit Plinius, lib. 27. cap. 8. atque hinc colligūt nonnulli, cum Hermolao, ἀμμώδες legendum. ὑδατώδες, legendum suspicatur Corna-

rius, quia τῆς ἀσπίδος πρὸς ὑδατῶ φουρβῆς κρεμνίζεσθαι τῆς μνήσης, hoc est, Crocodiliadū maximā, seu aqua nascentis, meminerit Gal. lib. 2. κα. ππ. Sed & ἡ πρὸς ὑδατῶ πλατῶν ex Plinio legèdum foret, ἰσπῆχον. In enim eodem loco radicem eam æqualiter crassam esse prodidit. At Oribasius, ὑδατῶ, legisse videtur.

CAP. XIII. παρδίοις ἀσπίδος] Galenus, lib. 6. simpliciterque Aëtius, simpliciter & in genere, ἀσπίδος, non addito, παρδίοις. Sic enim vterque: πρὸς δὲ ἀσπίδα λεπτομερῆ καὶ θορμῆς ὄσπιν δρυμῶδες, ὡς τῆς ἀσπίδος ἀμώδην πινόμενον. Semen potius essentia et calidæ facultatis est: itaque potui dari annem ijs qui conuelluntur.

CAP. XV. ἀκανθα Ἀραβικὴ] Gal. lib. 6. simpl. Spinam Arabicā, quā & Aegyptiā vocat, spinæ quidē albæ similem esse refert: at magis altin-gere siccaræque quàm spinam albam, propter eaque ad omnia ad quæ & illa efficaciorē esse. Perperam autem Ruellius nominis homonymia deceptus, lib. de nat. stirpiū 3. cap. 13. fruticē hūc cum acaciæ spina confundit, arborea scilicet illa itidem Aegyptia dicta, quòd in Aegypto nascatur, de qua priùs Dioscor. lib. 1. cap. 133. Ei errori fortasse Plinius occasionem dedit: qui quidem, lib. 24. cap. 12. spinæ Arabicæ laudes in odorum loco dixisse se commemorat, cum tamen folius spinæ Acaciæ lib. 13. mentionem fecisse comperiat. Et tamen facile fuit animaduertere, Plinium eo ipso cap. proximè citato Arabi-cam spinam ab Aegyptia spina manifestò distinxisse. Cæterum quod ad capitis calcem addiderunt Interpretes, (Prouenis locis asperis) id in Aldini codicis nothis tantummodò legimus: φῦλλον δὲ ἐν τραχώδι τοῦ πῆγος.

CAP. XVI. ἀσπίδες καὶ πλασσομένη] Lege, καὶ πλασσομένη, veluti etiam aliquoties annotauimus.

ἢ δὲ πῶς ἀρπυγῆς] Huius Cardui non herbam solam, dum recens tenerescit, esitari solitam vel ex eo constat, quòd Theophrastus eius quoque radicem tum crudam tum etiam coctam in cibo gratissimā esse testatur, potissimumque florentē Carduo. Sed & Plinius hanc ipsam radicem vefcendo esse commemorat. At hodie Cardui radix, siquidem Carduus cinara nostra syluestris est, maximam præ cæteris à locupletum mensis inijt gratiam: quæ tamen olim Eratostheni in pauperis tantum cæna laudabatur.

CAP. XVII. αἴθη μικρὰ, λευκὰ] Cornarius ex Plinio legit, μακρὰ, χλωρὰ. Plinius etenim Poterio (quod etiā phrynium idèd appellauit, quòd rubetarum venenis in potu auxilietur) florem longum & coloris herbaei tribuit, lib. 27. cap. 12. Antea tamen (rectiùs, opinor) lib. 25. cap. 10. Poterium floribus paruis esse tradiderat. Ita Plinius interdum locis diuersis sibi pugnantia scripsit, vix vt facile sit, quæ potior sit sententia, diiudicare.

CAP. XVIII. καὶ αἰ ἀραχνοειδῆς] Goupylus hæc ex altero codice huic loco ascribenda censuit, καὶ αἰ ἀραχνοειδῆς ὄσπιν, quæ tamen in vulgatis codicibus desiderantur. Cornarius legit, καὶ ἐπ' αὐτῆς χεῖρ ἀραχνοειδῆς. Illam potè scripturam tum Plinius, tum & Interpretes omnes expresserunt. Habetur & eadem verba apud Oribasium.

ἢ στυλομερῆ] Hunc locum ita restituo: ἢ στυλο-

ἄκανθου καὶ ὑφανομένου βαμβακιοειδῆς ἑσθίας γίνεσθαι
 φασι. Sic Plinius, lib. 24. cap. 12. Huic (scilicet, spin-
 na alba) similis est spina illa quam Græci ἀκανθῶν
 ὀνόματι, minoribus multo folijs, aculeatis per extremita-
 tes et araneosa lanugine obductis : quæ collecta etiam
 naves quædam bombycis similis fiunt in Oriente. Sin-
 minus placet ea lectio, paucioribus immutatis
 ita quoque legere possis: ἡ συλλεγόμενος καὶ ὑφ' ἐν ἑ-
 σθίῳ βαμβακιοειδῆς γίνεσθαι, hoc est, quæ (scil. lanu-
 go) collecta et in unum coacta bombycis gossypiiue
 speciem præ se fert. Neque verò ignoro aliud esse
 bombycem, aliud verò bombacem seu xylum
 gossypium ve: sed & Plinium imitari libet, qui
 xylō quoque seu gossypio bombycis nomen tri-
 buit, lib. 19. cap. 1.

CAP. XXI. ἀκανθῶν δέσμη] Aldinus codex, i-
 temque vetustus & Catac. ἀκανθῶν δέσμη, legunt. Ita
 & habetur apud Oribasium : quò factum est, ut
 tum Hermolæus, tum etiā Manardus eam quo-
 que scripturam retinendam censuerint. At Ruel-
 lius, Marcellus ac pleriq; alij, qui in Acanthi fo-
 liolis, è quibus tanquam ex alueolis flores pro-
 deūt, nihil quod hyacinthū figura aut colore re-
 ferat agnoscunt, ἀκανθῶν δέσμη legere malunt. Vtrā
 verò lectio potior fuerit, lector iudicet. Minuta
 certè quidem illa caulis folia spinulis armata
 cuius obseruare liceat: quorum quidem ratione
 βραχέα ὑψίνα Officinis dicta locū inter aculea-
 tas plantas, & apud Græcos ἀκανθῶν seu ἀκανθῆς
 nomen, sibi vendicauit. Cæterum pro eo quod
 paulò post sequitur, ἔμπυροι, quòdque ἰγνεο ἑ-
 νόβωρε πικρῆς vertunt nonnulli, malim equidem
 geminato ρ, ἔμπυρροι legere, hoc est, rufæ.

CAP. XXI. ὠνιδαν] Lego ὠνιδαν. Ita e-
 nim Theophrastus & Galenus appellarunt, for-
 tè dictum ἀπὸ τοῦ ὄνυ καὶ ὄνημι, quòd ad eam asini
 pruriginosi se se libenter affricent. Alioqui ὠνι-
 δαν dicitur, quasi inutilis, quòd aratro ac ipsis
 quoque frugibus sit inimica.

ἄκανθῶν] In Catacuzeni exemplari, si Matthiolo
 credimus, legitur ὑπόδην, at perperam, sensu nul-
 lo. Sed neque multò rectius Marcellus cinereo
 colore vertit, quasi ἀποδὸν δὴ legerit. Sic & paulò
 inferius Manardus & Fuchsius ἀπὸ τοῦ, περὶ ῥήθη, ῥήθη,
 περὶ ῥήθη, hoc est, abstergit, legisse mihi videntur.
 Cæterum quo loco de radicibus agitur, alter
 codex, itē quo; Oribasius, voci, στερεάς, subiungūt,
 παρὰ τὴν ἰ. cr. affas: sed eam vocem Interpretēs mi-
 nimè agnoscunt.

CAP. XXIII. πολλὰ ματὰξ] Vel est ματὰ τὴν
 vocis ματὰξ, iungendaque est voci, ἀκανθῶν: vel,
 ἀπὸ τοῦ, λεπτά, λεπτὰς legendum videtur, nimirum
 ἀκανθῶν.

CAP. XXV. περὶ φερῆ] ἐν τῇ περὶ φερῆ legere ma-
 lii ex vetusti codicis autoritate, quàm cū vulg.
 exemplaribus, περὶ φερῆς: siquidē neutrius Aloës
 folium teres rotundūve esse ἀπὸ ψία satis in-
 dicat.

δυσκάλαν] Aëtius in delectu simplicium me-
 dicamentorū, huius vocis loco habet, πῶς σκαλ-
 εῖν. Sic & Plin. lib. 27. cap. 4. de Aloë verba fa-
 ciens: Improbanda, inquit, nigra et dura, &c.

ῥαβδῶν] Fortè ῥαβδῶν.

ῥαβδῶν ἢ γαλακτώδους] Marcellus & Andreas La-
 cuna ὀνόματι γαλακτώδους nomine seruū lactis, Græcis
 ἑρῶν γαλακτῶς dictū, interpretati sunt. At nos cum
 Plinio & plerisque Interpretibus tepidam seu ege-

lidam conuertimus. Sic enim ille, lib. 27. cap. 4.
 Bibitur, inquit, Aloës drachma ad stomachi dissolutio-
 nē in duobus cyathis aquæ tepidæ vel frigidæ cochlea-
 ris mensura, bis tērie in die ex intervallo, ut res exi-
 git. Sed & lacteum teporem γαλακτώδους voce de-
 signari satis patet ex variis Galeni & Aëtij locis,
 Etenim Gal. 7. Meth. τὰ γαλακτῶδῶν ἑσθίῳ, Medicis
 γαλακτώδη appellari solita innuit, his verbis: γαλα-
 κτῶδῶν ἢ τὰ ἐδῶματᾶ ὁμοιοποιήσῃ καλεῖν ἕως ὅτε τοῖς ἰατροῖς
 γαλακτώδη, &c. scilicet quæ lactis modo tērieant. Sic
 & Aëtius, lib. 9. cap. 6. μελικεκοῖ γαλακτώδους τῆ ἀ-
 φῆ dixit, quòd lactei teporis esse tactu deprehenditur:
 hoc est, quòd neque calidum neque frigidū esse
 tactus ipse iudicat. Quin & eodē planè signifi-
 cato vocem γαλακτώδους ab ipso Diosc. vsurpari
 constat, lib. 4. cap. de betonica: quo loco vinum
 dilutum tepidum, κρῆμα γαλακτώδους appellauit.
 Possē & alia tū ex Paulo, tum ex Aëtio exem-
 pla huc in medium afferre, quibus ista γαλακτώ-
 δους vocis significatio confirmaretur. Sed ea lu-
 bens reticeo, quoniam in doctis. Cornarij com-
 ment. Medicis plurimā iam annotata reperies.

ἰκτερον ὀππασαδῶν] Qui sit, dicet aliquis, ut icte-
 rum purget Aloë, cū minimè expurgetur icte-
 rus, nisi humoribus biliosis ab ipsa cute tractis:
 testetur verò Gal. 8. de comp. med. κῆ πῆ. Aloës
 vim purgatoriam hepar minimè transcendere,
 tantū abest ut corpus totum atque adeò cuti-
 m ipsam purgare valeat? Verū facile est re-
 spondere, Aloën non nisi ex accidenti & conse-
 cutione qua dam ictericos purgare, dum scilicet
 biliis distributionem prohibet, sanguinè expur-
 gando qui ab hepate in vniuersum corpus didu-
 cendus erat. Huc adde quòd illud fortasse vix
 præstat, nisi potentioribus admista catharticis.

ἑρῶν δὲ ὀππασαδῶν] Leges ὀππασαδῶν. Est autem e-
 nallage generis, ut & in priore illa voce, μερῆ. Si-
 quidē non ad ἀλλω, sed per σίμνησιν ad subintel-
 lectum ἑρῶν seu ὀππασαδῶν, referri par est.

αἱ μὲρ ραγίας τῆ ἰσησ] Non hās modò ex hæmor-
 rhoidibus sanguinis eruptiones, sed etiam san-
 guinis excreationes, uti conceptis verbis antea
 monuit Dioscorides, nec nō & alia quævis san-
 guinis profluua sistere Aloën, præter Galeni a-
 liorūque veterum autoritatem, ut ratio ita &
 experientia fidem facit. Contrā verò Mesues
 & Auicenna, venas hæmorrhoidum reserare A-
 loën, atque adeò hæmorrhoidibus ac sedi ma-
 ximè nocere scripto prodiderunt: nec malè. Si-
 quidē, ut nihil, Galeno teste, 3. de temp. sum-
 ptum & admotum vires habet easdem, ita & A-
 loë pro varia vtendi ratione diuersos ac planè
 cōtrarios fortitur effectus. Nam foris adhibita,
 qua valet emplastica & sarcotica facultate, fluē-
 tem vnde cunq; sanguinem sistit atque cohi-
 bet: intrò verò sumpta, hæmorrhoidas aperit, seu
 totius substantiæ proprietate, seu ex accidenti,
 vel propter mordacitatem humorū quos educit,
 vel ob amorem insignem substantiæ cras-
 sitici coniunctū: cuius quidem ope & vasorum
 ofcula reserat, & facultatem expultricem irri-
 tat. Sed hæc solutio, dicet aliquis, non vsque qua-
 que satisfacit: quandoquidem Aloën etiam po-
 tam scriptis paulò antè Dioscorides, sanguinis
 excreationes sistere. Huic ergo responsum volu-
 mus, in Aloë substantiam nos duplicem agno-
 scere, vnā quidem terrenā & crassiorē, al-
 s. iij.

teram verò tenuiorem : atque ex hac substantia diuerſitate fieri , vt Aloë ſanguinis quidem excreationes aſtringendo ſiſtat , ipſarum verò hæmorrhoidum oſcula recludat. Siquidem ad partes reſpirationi dicatas , ceu propiores , terreſtes illius aſtringentéſque portiones facilè deducuntur ab ipſa tenui ſubſtantia , in qua amaritudo ſita eſt : contra verò ad venas ani , ceu nimum remotas , illius quidem tenuiores partes ſat facilè , terreſtes verò difficiliùs , perueniunt. Tale porò quiddam & de Cètaurij maioris radice prodiit eſt à Gal. 7. ſimpl. dum ab ea ſcribit tam diuerſos planèque contrarios produci effectus , vt & ſanguinem ſpuentibus aſtringendo proſiſtat , & vteri vaſa potenter aperiat.

καὶ κενῶν κνησμοῦς] Vulg. exempl. ἀκαρῶν, ſenſu nullo : ideòque legi κενῶν , dempto α , ex vetuſti codicis autoritate & omnium Interpretum conſenſu. Sic & Plinius , lib. 27. cap. 4. de Aloë verba faciens : Oculorum , inquit , vitia omnia ſanari ea conuenit , priuatim prurigines & ſabiem genitum.

CAP. XXVI. δὲ καὶ τῶν περὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ] Lego , ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ. Sic & paulò poſt , ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ δὲ καὶ τῶν περὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , legendum iudico : ἔοικε δὲ καὶ τὸ πρὸς ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , &c.

CAP. XXVII. ἐν τῷ περὶ Καταβοκόαν Ταύρου ὄρει] Quanquam hæc verba etiàm habètur apud Oribasium , tamen non abs re Marcellus & Cornarius ſuppoſititia eſſe , perperàmque huc è proximè præcedēti capite translata , cenſuerūt : quando quidem non eſt veriſimile , plantam maritimam tanta copia in monte Tauro prouenire. Sed & ijdem quæ ad capitis calcem adduntur , λυπαίνεται δὲ &c. ad ſuperius illud Abſinthium Ponticum referri maluerunt : nec malè. Nam & Theophrastus , lib. 9. cap. 18. luce clariùs Abſinthio Pontico iſta tribuit , hiſce verbis : ἐπὶ καὶ τὸ ἀψίνθιον περὶ τῶν ὄρειων ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ καὶ τῶν περὶ Πόντου νεμεται , καὶ γίνεται πικρὸν καὶ καλλιόν , & (ως δὲ πνεὺς ἀέρουσι) καὶ ἐχονται χολιώ , hoc eſt , Nam & abſinthium pecora huius tractus paſcere quidam negant : Pôſtea verò paſcunt : quin & pinguiora pulchrioraque redduntur , & ut quidam volunt , ſine felle. Sic Plinius , lib. 27. cap. 7. Abſinthij genera ſunt plura : ſantoniacum appellatur à Gallia ciuitate : Ponticum à Ponto , ubi pecora pingueſcunt illo , & ob id ſine felle reperiuntur.

CAP. XXVIII. ὁ ὀπριχοῦς Σαντονίου] Ald. Σαρδόνιον. quam quidem lectionem Anguillara & Pena præferunt. At ego Σαντονίου lego , vel cum Gal. Σαρπόνιον , & inferiùs ἀπὸ τοῦ Σαρδονίδου , Σαντονίδου vel Σαντονείας : maximè cum apud ſantonias Gallia Aquitanicæ populos eiuſmodi Abſinthium gignatur copioſiſſimum , quale hoc loco deſcribitur. Neque verò ignoro eſſe , qui in Galatia Aſiaticæ regionem quandâ agnoſcant Sardoniidis nomine. Sed quis eſt , quæſo , è Geographiæ ſcriptoribus , qui Alpium Aſiaticæ Gallia mentionem vnquam fecerit ? Veriſimilius ergo eſt , τῶν περὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ τῶν περὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , Galliam noſtram intelligi , ad differentiam Γαλατίας τῆς περὶ τῶν Ἀσίων , cuius ſequenti capite fit mētio. Huc adde quòd Galenus & Plinius palàm huic noſtræ lectioni aſtipulantur. Siquidem Gal. libro 6. ſimpl. Abſinthij ſantonici mentionem facit ex Dioſc. ita , inquit , ὀνομαſτὶ ἀντονία regione , in qua naſci-

tur. Sic Plin. lib. 27. cap. 7. inter cætera Abſinthij genera ſantoniacum commemorat , ſic appellatum à Gallia ciuitate.

CAP. XXIX. ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ] Oribasius , ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ : alij ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ. Ac certè quidem ſive ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ legas , ſive ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , vnica mutata littera , parum intereſt. Nā & tenue eſt tum Abrotoni , tum Abſinthij ſemen , & gracilis vtriuſque ſurculus. Attamen quoniam Interpretes plerique ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ legiſſe videbantur , eam quoque lectionem libenter amplexus ſum. Sic & inferiùs , cap. de ſtechade , ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , lego ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ.

ἴσχυρισμα πὶ ριζούτων] De periodicis febrium rigoribus hæc accipienda ſunt , vt colligere licet ex Galeno ſidiſſimo Dioſc. interprete. Is enim lib. 6. ſimpl. cap. de Abrotono : καὶ δὲ τῶν ἰσθμοῦ , inquit , καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ ἀλλοιοῦται ριζοῦται , καὶ ἰσχυρὸς γίνεται ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , καὶ τῶν ριζοῦται. hoc eſt , Quomodo & ſi quibus per circuitum redeunt rigores , eos ante inuaſionem perfricaueris , minus rigore concuſcitur. Sed aliter accepit videt Plinius , lib. 21. cap. 21. dū de Abrotono agit in hæc verba : Efficaciſſimum eſt contra ea quorum veneno tremores & frigoris actidantia , ut ſcorpionum & phalangiorum : quanquam & iſte ſtatim ſubdit : prodeſt & quoquo modo algentibus.

ἴσχυρισμα φλεγμα.] Galenus , 6. de ſimpl. med. fac. cap. de Abrotono , tacitè Dioſcoridem carpit tāquam Empiricum , quòd iſthæc ad oculorum inflammationes & phymata ex Abrotono petita remedia citra diſtinctionem protulerit : quia , vt inquit ille , ſi ſola Dioſcoridis experientia fretus quiſpiam oculorum inflammationibus quibuſvis aut phymatis ſeu tuberculis omnibus propoſita hæc ab eo remedia citra diſcrimen adhiberit , plus multò damni quàm adiuuenti ſit allaturus.

ἐν τῷ πρὸς ἰερίου] In olei irini compositionem nuſquam , quòd ſciam , recipitur Abrotonum. Icirco ἀπὸ τοῦ ἰερίου , aut μαριχλίου , legendum cenſuerim. His enim oleis ſeu vnguentis Abrotonum , non item irino , inferitur.

CAP. XXX. μαριχλίος ἀπὸ τοῦ καρδαμύμου] Cum plerisque Interpretibus ita legiſſe videtur Seroſio : ac ei quoque lectioni Meſuzas cap. de Hyſſopo ſuffragatur : attamè καρδαμύμου procul dubio legendū. Siquidè Plin. lib. 26. cap. 7. Hyſſopum , inquit , tritum cū melle utilius , præſumpto naſturio aut irione. Idipſum indicat Macri verſus , qui ſic habet cap. de Hyſſopo : Cardama ſi iungas , his ſalues fortiùs alium. Huc adde , quòd & antè docuit Dioſc. ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ , ſeu naſturium , alium turbare.

CAP. XXXI. Σιχαδὸς ἰσχυρῶν] ἰσχυρῶν , Latinis ordo , idem quòd ἰσχυρῶν , eiuſdemque originis : iccirco ſive σιχαδὸς ſive σιχαδὸν legas , res eòdè redit. Nam & eiuſdem nominis Stichades ſeu Stæchades inſulæ Maſſilienſium littori vicinæ , ob ordinem quo ſitæ ſunt , ſic dicuntur , autore Plinio , lib. 3. cap. 5. Nec non & eiuſdem ordinis ratione ſingulæ ſuis ita diſtinguntur nominibus , Prote , Meſe & Hypæa , hoc eſt , prima , media & infima.

καρδαμύμου] Cōma hyſſopi , Plin. lib. 27. cap. 12. καὶ ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ] His à Marcello iſta ſubiunguntur , quæ in Ald. codice inter notha reperiuntur : ἐκ τῶν περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ καὶ ἰσχυρῶν , καὶ ἰσχυρῶν περὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ἰσθμοῦ καὶ ἰσχυρῶν , id eſt , ſiquidè ab obſtructione liberat , extenuat , detergit , ac roborat.

vat, cum uisera omnia, cum & uniuersum corporis habentur: quæ quidem uerba ex Galeno & Aegine- ta manifestò deprompta uidentur.

CAP. XXII. *οείζωνος Ηερακλ.]* *οείζωνος* uocem ab alijs masculino, ab alijs fœminino, ab alijs denique neutro genere offerri monet Athenæus, libro 2.

CAP. XXVI. *μὲν ἀλός καὶ μέλιτος]* In vulg. exempl. legebatur, *μετὰ ἀλός*. Sed ex uetusto codice restituo, *μὲν ἀλός*. Sic Plinius de Pulegio, lib. 20. cap. 14. *Heraticis cum melle & sale bibendum dantur: pulmoniæ uitiis ex cereabilia facit.*

CAP. XXXVII. *οὔτε δὲ αἶθος, οὔτε καρπὸν]* Vt Dioscoridē à vanitatis suspicione liberet Matthioli, sic mauult legere: *οὔτε δὲ καρπὸς, οὔτε αἶθος* *οὔτε* per: hoc est: *neque uerò semen, neque flos confert.* Nec id abs re: quia Theophrastus & Plinius in Dictamno foliorum tantum usum agnouerint. Enimuerò Theophr. hist. plant. libro 9. cap. 16. *χρῆται δὲ, inquit, εἰς φύλλοις, ἢ πῖς καὶ σπῖν, ἢ δὲ τῶν καρπῶν.* hoc est, *usus foliorum, non ramorum aut fructus est.* Itēque Plinius, lib. 25. cap. 8. *Folijs tantum utuntur: flos nullus est, aut semen aut caulis.* Esse uerò Dictamno & florem & semē ac etiamnum caulem, (quicquid scripserint Diosc. ac Plinius) & aliorum priscorum minimè spernēda autoritas, & ἀπίστα quoque ipsa palàm faciunt. Nam & ipse Theophrastus Dictamnum semen habere satis innuit, dum *florum, non seminis* usum esse tradit. Galenus itidē florem haud dubiè agnoscit, dum lib. 5. de comp. med. 23. *ἡ δὲ δικτάμνου ἐχούσης αἶθος* meminit ex Damocrate in descriptione *ἡμπαύρου πῖς δὲ δικτάμνου.* Sed & Virgilius florem purpureum itēque caulem Dictamno tribuit, his uerbis,

*Dictamnium genitrix Cretæa carpit ab Ida
Puberibus caulem folijs, & flore comantem
Purpureo, &c.*

Attamen quia olim fortè Dictamni sola folia cum radicibus è Creta exportabantur, semine ac flore carere ipsum Dioscorides existimauit. Quòd si non in eundem errorem Plinium loco citato lapsum fuisse constaret, probabilior foret uetusti codicis illa lectio: *οὔτε δὲ αἶθος, οὔτε καρπὸν οὔτε* per, quasi quod antè dictum est uoluisse Autor, *neque florem neque semen exportari.* Sed nequid temerè ausi uideremur, uulgatam lectionem retinere maluimus.

καὶ δὲ καὶ τὰ αἶθάς] Quod capris scilicet feris tribuunt, locis antè citatis, præter Dioscoridem Theophrastus & Virgilius, itēque Cicero, 11. de Nat. deorum, id ipsum ceruis à Plinio tribuitur. Hic enim lib. 8. cap. 27. *Dictamnium*, inquit, *herbam extrahendis sagittis ærii monstrauere percussio celo pastuque eius herbæ electo.* Rursūque lib. 25. cap. 8. *Dictamnium ostendēre (ut ind. cauiimus) æriæ uulneratæ, pastæ statim decidentibus telis.* Quanquam & paulò inferiùs idem ipse capris mirè expeti Dictamnium scripto prodiderit. Sed & canes & quæuis animantia, si Serapioni creditus, tela quibus icta sunt Dictamni pastu pelunt & extrahunt.

CAP. XXXVIII. *ὄχι ὁμοίως ἀεροζωῶν]* Ratio- nē subdit Theophr. lib. hist. 9. cap. 16. quòd cùm Dictamnium solum asperum uehementer amet, hoc Pseudodictamnium locis lætioribus exeat, atque adeo reddatur inefficacius: id quod &

compluribus alijs euenire scribit, nempe ut uiribus deterioribus ex loco reddantur.

CAP. XXXIX. *πῖς δὲ καὶ ὄσα καὶ ἡ]* Econ- trà Dictamnium alterum, *ὁμοίως* ita dictum, nec faciem nec vires easdem quas prius Dictamnium habere asseruit Theophrastus, loco cita- to, hisce uerbis: *ὅτι δὲ καὶ ἔπρον δικτάμνοι ὡσπερ ὁμοί- ον, οὔτε πῖς ὄψι ἔχον, οὔτε πῖς διώσονται αὐτίς.* Quæ sic transtulit Plinius, lib. 25. cap. 8. *Est & tertium genus, Dictamnium κακαῖον, sed neque facie, neque ef- fectu simili.*

CAP. XLI. *φύλλα δὲ μιλία κωδωνία]* Anguilla- ra & Pena legunt, quo modo etiam apud Crate- uam legi asserunt, *ἡδύοσμω, αἰπὴ τῶ, μιλία κωδωνία*, atque ita etiam legendum contendunt ex Plinio: sed quàm rectè, iudicare faciè est. Et si enim *mentæ similem totam saluiam* scribat Plinius, & ipse tamen paulò antè, dum sigillatim foliorum mentionem faceret, ea tradidit esse *cotonei mali effigie*: quod illos minimè animaduertisse, mirari satis non possum.

CAP. XLI. *ἀφροδίσα π ἐρεθίζει]* Mentham vene- reis voluptatibus cōmendat hoc loco Diosc. Ac Galenus itidem 6. simpl. Venerem affirmat usu Menthæ mediocriter excitari: id quod & ceteris scribit accidere, calidis nimirum & siccis, quæ humiditate semicocta & flutuosa partici- pant. Sed & eòdem illud Aristot. spectare uide- tur: qui quidem in Probl. sect. 20. causam in qui- rēs prouerbij huiusce, *Belli tempore Menthā neque edito neque serito*, hanc rationem reddere uidetur, quòd quæ potissimum satiaua est militum cor- pora refrigeret & euacuet: id quod coitus nimius ac intempestius *καὶ συμβεβηκός* efficere con- sueuit. Nec secus Hipp. 2. *πῖς δὲ αἶθος*, de Mentha uerba faciens, quanquā eius etiam usu tentiginem arceri uelle uidetur: *ὡς πλάκας ἐδὴ πῖς*, in- quit, *τὸν ἀπὸρον ἀπὸ τῆς, ὡς ῥέειν, καὶ ὀπταίνον καλοῖς, καὶ τὸ σῆμα ἀδυνῆς πῖς.* hoc est, *si quis ea frequenter uesatur, & genitale ipsius semen ita colliquescit ut effluat, & arrigere prohibebitur: corpus deniq; reddetur imbecillum.* Contrà uerò Plinius, lib. 20. cap. 14. *Resistere*, ait, *generationi Mentha creditur, cohibendo genituram* (sic enim legendum, non, *geni- talia densari*). Itēque Florentinus in Geoponicōn lib. 12. *ἡδύοσμον αἰεπιπύθρον εἶναι* tradidit *πῖς πῖ ἀφροδίσα.* hoc est, *Menthā inuicem ueneri.* Sed in his contradictionibus conciliandis non magnoperè laborandum uidetur: quoniam hæc etsi prima fronte pugnare uideatur, uerè tamen antè memoratis autoritatibus minimè repu- gnant. Neque enim quicquam impedit, quominus Mentha dum liquidū fluxilēque semen red- dit, Venerem stimulet, & eadem ipsa huius, ut ita dicam, fluxibilitatis ratione conceptui generationique resistat. Cæterum ad illud Auicennæ respondere difficilior fortasse fuerit, qui Mentham tradidit seminis exitum cohibere, dum & semen incrassat, & ipsa spermatica uasa roborat. Attamen & hæc autoritas cum prioribus illis minimè pugnet, si uerba ista, uti par est, de Mentha sicca intelligas: cuius quidē vim quàm recentis longè aliam esse quiuisset iudicet. Sic & Orbasij locus, lib. 9. Synopsis, quo asserit Mentham æquè ac rutam ijs esse uitadā quæ fœcundæ esse desiderant, de Mentha sicca eaque fortassis etiam syluestri intelligendus est.

CAP. XLIII. καὶ καδύρεσι] Iccirco, ni fallor, ὀδρηλίω καλαμίνθω, quali aquatica cognominat Nicander in Theriacis, his verbis:

Τύμος δὲ ποταμίοιο πολυρραγίος καὶ δίνας
Ὀδρηλίω καλαμίνθω ὀπάξει χορταίνεται.
Πολλὴ γὰρ λιβάσι παρ' ἀέξει ἄμφι τε χιλίη
Ἔροσται, ἀρχαῖοισι γὰρ ἀλλοιῶν ποταμίοισιν. quæ sic Io. Gorraeus Latine reddidit:
In signem folijs Calaminthum ad fluminis oras
Vestige rapidi, liquidis uberrima crescit
Illa locis, ἔσ' aqua magna dulcedine capta
Luxuriat ramis, fluuiosque ἔσ' littora cingit.
ἔσ' οἴω] Perperam Serapio, αὐτὸ πῆρσι, lcg. esse videtur.

εἰς μὲν ἀσκήριον] Hanc vocem Gal. luculenter exponit, lib. 7. simpl. cap. de Calamintha, hisce verbis: καὶ μὲν γὰρ κατὰ τὸ ἴδιον καταπλάσσοις ἕνεκεν αὐτῶν τῶν ἰσχυρῶν ἀρρώσθησιν, ἄς ἡνιᾶσιν βοήθημα. καὶ γὰρ ἔλαττε ἄσ' οὐκ ἔστι βάλανος εἰς πῶν ἄσ' ὀπίαται, καὶ ἡερμαίνει αὐτῶν τὸ ἀσ' ἄσ' ὀπίαται, ὀπίαται τε σαφῶς τὸ δέρμα. id est, Quæ ἔσ' eam coxendicibus in is. hi adicis ægriitudinibus seu strenuum remedium adhibent: siquidem quæ in profundo hærent, foras ad superficiem trahit, totumque adeò articulum excausat, ἔσ' autem ipsam euidenter adurit.

C. XLV. καὶ πάντα τὰ ἀρῆαι ἐλάσσων] Hæc Interpretes nonnulli ad figuram referunt. Equidē cum Serapione ad vires facultatemve referēda censet. Siquidē & Paulus, lib. 7. de Thymbra sic habet: ἡ ἀρῆαι τὰ αὐτὰ τῶν δύμω δύωσται. ἡ δὲ κηπιότη, κατὰ πάντα μὲν ἀδυνατεῖται, πῶς δὲ βρῶσιν βελῶσιν. hoc est, Thymbra quidem agrestis eadē quæ thymus præstat: hortensis autem in omnibus quidem imbecillior, sed ad abum laudatior. Cæterum τὰ δύμω numero plurali extulit Aëtius, sicuti & Martialis vocē Latinā satureia: Improba nec profunt iam satureia tibi. Nō desunt tamē qui inter Thymbram seu Latinorum cunilam & satureiam discrimen statuunt, Columellæ autoritate freti: qui lib. 10. de re rustica, satureiam thymi ac Thymbræ saporem præferre scripserit:

Et satureia thymi referens Thymbræque saporem.

CAP. XLVI. ἐξ ἔρπων, ἀλλ' ἔρως] Contrā Plinius memoriæ prodidit Serpyllum sylvestre serpere, satium verò in palmi altitudinem increfcere. Sed rectiùs, opinor, sensit Dioscorides: cui etiam totidem ferē verbis subscribit Aëtius.

ἐψηθεις ῥοδίω] Hæc verba quoniam transposita videntur, ita restituenda ex Aëtio: ἐψηθεις συν ὄξει ἔσ' κατασραγῆς μὲν ἄσ' ῥοδίω. Cætera verò quæ cap. de Serpyllo deprauata legūtur apud Aëtium, ex hoc ipso loco facile est emendare. Eorum porrò dubitationi, qui in phrenitide Serpyllum minimè censent admittendum, satisfacere videtur Aëtius, hisce verbis: ὅτι φρενιτικῶν τῶν χροσιζόντων ἐμώζει. Nec enim circa phrenitidis principium id genus remedij, sed tantummodò circa statum declinationemve, conferre satis superque innuit.

CAP. XLVII. Σικελία ἀμάρακος] Scribit etiam Diocles, lib. de med. lethalibus, amaracū à quibusdam Sampsuchū appellari, vti testatur Athenæus, lib. 15.

CAP. XLVIII. κροκίζων καὶ δώδης] Sic Plinio, lib. 21. cap. 11. laudatissima Melilotos, quæ sit croco quādam simillima. Hanc verò croci similitudinem ad colorem refert Serapio: at Plinius, ad odorē.

Odor enim Meliloti (vti scripto prodidit eiusdem lib. cap. 9.) croco micinus, ἔσ' flos, &c. Plinij auctoritati vetusti codicis margo suffragatur. Cæterum pro eo quod sequitur, κροκίζων, sunt qui κροκίζων legant: quam quidem lectionem Serapio secutus videtur, dum sænegræo similem dixit.

CAP. L. ἔσ' καὶ κοιλίας καὶ ἐμμένας] Sic Aegineta mediocres astringendi vires Acino tribuens, aluum mēfēsq; sistere scripto prodidit. At contrā Plinius, lib. 21. cap. 27. Acinos ἄσ' mensēsq; aere tradidit. Si quæ plāta sit Acinos, nobis bene constaret, huicne potius, an illis esset habenda fides, iudicium ferre possemus.

CAP. LI. ἐξ ἀϊκμα] ἔσ' ἔσ' legebatur in vulg. exemplaribus: sed cum Marcello, ἀϊκμα, legendum censui. Nam & Plin. lib. 21. cap. 6. de Bacchare agens: gracili, inquit, solo nec humido prouenit. Sed & in Nothis Dioscoridis, ἀϊκμα legitur: quo loco hæc eadem perperam capiti de Asaro ascribuntur.

ἔσ' δὲ φύλλα κυπρίκα] Sic Aegineta Baccharis folia astringendi vi prædita agnoscit: at radici vim obstructions aperiendi, mēfēsq; & vrinas sciendi tribuit.

CAP. LII. τὸ ἄσ' τῆς σικαῖς φουέμων] Plinius, lib. 19. cap. 8. Rutæ amicitiam ait esse cum fico, in tantum ut nusquam lætior proueniat, quàm sub ea arbore. Sic & Palladius Rutam scribit sub fico arbore libentius acquirere. Sed Rutæ ἀσ' ἄσ' longe maius fuit Aristoteli ac Theophrasto, dum Rutam ipsi fico inferi voluerunt. Hic siquidem, lib. 5. de causis plant. cap. 7. de hac Rutæ in fico satione agēs: δοκῆ γὰρ δὴ (inquit) καλλίστη γίνεται. φουέμων δὲ ἄσ' τὸν φλοῖον ἄσ' ἀσ' ἄσ' ἄσ', ἔσ' τὴν ἄσ' ἄσ'. hoc est, Ruta in fico sata optima fieri creditur. Corici uerò infixa feritur, terræque occultatur. Ille verò, Probi. lectione x x. quærit, ἀσ' ἄσ' ἄσ' καὶ καλλίστη γίνεται, ἔσ' πρὸς ἐμφύδισιν εἰς σικίω. ἐμφύδισιν δὲ ἄσ' τὸν φλοῖον καὶ ἀσ' ἄσ' ἄσ'. id est, quamnam ob causam Ruta in ficum insita pulcherrima plurimæque proueniat. Inscritur uerò ὀσ' ἄσ' ἄσ', lutoque obducitur. Plutarchus verò. 5. συμπο. quest. 9. vtrunque simul innuit, & sub fico feri, & ipsi fico inferi Rutam, hisce verbis: τὸ πῆρσι φουέμων ἄσ' τὴν σικίω καὶ ἀσ' ἄσ' ἄσ', ἄσ' ἄσ' καὶ τὸ γὰρ μαλακώσται. id est, Rutam sub ficu nascentem aut ipsi etiam adnascētē suauiore reddi. mītorisq; saporis. Porrò licet Theoph. & Aristoteles eam Rutæ ex fico felicitatem calori fici acceptam referre videantur, à formarum ἀσ' ἄσ' quadam amicitia ea potius pendere videtur, ob quam nō modò feliciùs proueniat, sed etiam suauior in cibo red datur: quanquam & suauitatis huiusce rationem non ineptam reddidit Plutarchus citato loco, nempe quia ficus dulci suo succo ingratum ac virosum Rutæ saporem temperet, aut dum acrem Rutæ succū vnà cum alimento sit ficus allicit, ipsius Rutæ succus, subtrac̄ta nimirū acrimonia, dulcior iucundiorque relinquatur.

ροκίω τε στένυσιν] Hinc & ipsi πῆρσι nomen, vt rectè obseruauit Plutarchus 3. Symp. quest. 1. hisce verbis: φασὶ δὲ καὶ τὸ πῆρσι ἀπὸ τῆς διωστικῆς ἀσ' ἄσ' ἄσ'. πῆρσι γὰρ ἐν ῥοδίω δὴ ἀσ' ἄσ' τὸ ἀσ' ἄσ', καὶ ὄσ' ἄσ' ἄσ' ἄσ' ἄσ' ἄσ'. hoc est, aīne Rutæ πῆρσι ex eo dictam, quòd ob siccitatem calori improprietam semen genitale coarctet, adeoque sitim totum prægnantibus inimica.

ὄλεο αλει[αυθρίοις] Oleo rosaceo faciem inūgi o-
portere, addit Serapio. Plinius cicutæ succum in
eum usum commendare videtur: quandoqui-
dem lib. 22. cap. 13, *cicutæ succū prodesse* scribit *ma-
nibus colligentium* Rutilianus.

ἢ δι' δὲ τῆς ἀρχαίας] Enallage generis, ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου,
nisi ad radicem referre velimus: aut certè ad ῥύ-
τιον, quæ vox est Peloponnesiis familiaris, & πη-
γαῖον σαυόνιμος apud Nicandrum in Theriacis.

CAP. LIII. ἄλαξ τὴν Ἀλιάκμονα] Cùm habe-
retur in vulg. exemplaribus, ἄλκιμον, & in quodā
manuscripto, ἄλκιμον, neque eius nominis fluui-
orum mentio fieret vsquam apud Geographos,
Ἀλιάκμονα seu Ἀλυάκμονα restitui, ex veteris exem-
plaris fide, quod præ manibus habuit doctis.
Goupyius: præsertim cùm eiusce nominis flumē
in Macedonia esse constet ex Ptolemæo, itē-
que Plinio, ac ipso quoque Strabone, in lib. 7.
fragmentis. Est verò extra rem, quod, Ἀλακκί-
ται, idem Goupylus legendum suspicatur, cùm
illud nomen sit oppidi Bœotix, non fluuij.

CAP. LIV. ἀρσώης ὄμοια] Hoc Moly à Mer-
curio Ulyssi traditum contra Circes veneficia &
incantamēta describit Homerus, lib. 10. Odys.
Theophrastus, lib. 9. de hist. plant. cap. 15. hoc i-
psum Moly folio scillæ agnoscit, & pro eo quod
Diosc. hic radicem βολδοειδῆ describit, ille rotun-
dam esse tradidit, *περὶ σπιγερῆ κρομμύω. Magnitudine
capræ, reddit Plin. lib. 25. cap. 4.* Et tamē Gale-
nus, libro simpl. 7. facit, *μικρῶ βολδῶ ὁμοειδήσιον.*

σπίρα ἀρσῆ περὶ ὕστερας ἀποτομώσεως] Ithec ver-
ba eo placē quo vertimus modo intelligenda
sunt. Nam & Gal. 7. simpl. (quo loco nostrum
hoc μύλον, μύλων appellat) id esse scribit *συνακτι-
νῆς θινάμωος, ὡς ἔ, addit ille, μετὰ αἰρίνου ἀλθιρου
περὶ σπιγερῆ, αὐτῶ ἀποτομώσῳ μίτρον ἰάσῳ φῖσι
Διοσκορίδου. hoc est, ut contrahendi pollere, ita ut, te-
ste Dioscoride cum farina loliaceæ adhibita mulla aper-
ta medeatur.* Ex quibus quidē verbis facile quo-
que est iudicare, pro eo quod paulò post habe-
batur apud Diosc. in vulg. exemplarib. *τείνου μύ-
ρον, vel, ut in v. ἐλαίον, legendum, αἰρίνου ἀλθιρου.*
Ac certè quidem loliaceam farinam hoc loco
esse vnguento irino conueniētiorem, vel ex eo
patet, quod de remedio hīc agitur contra vulg.
apertiones accommodato. Vnguentum autem
inum efficaciter aperire cuius est in confesso.

CAP. LV. περὶ τῆς σικκῆς] Panacis Hercu-
lei folium describit Theophrastus, lib. hist. plāt.
9. *μῆλα ἔχει πατὺν ἔχει περὶ τῆς παλάχῃ· μαγνίον, latum,
ἀδὲο ut quædam uersum tres maiores palmos æquet:*
ita ut interdū addubitaerim, esētne, ut in ve-
tusti codicis margine habetur, *σικκῆς* aut *σικκῆς* le-
gendum, quasi & Autor noster cucumeris folio
illud conferre voluerit. Sed & Oribasius & Se-
rapio, qui ex Diosc. omnia propè totidem ver-
bis exscripserunt, *τῆς σικκῆς* palām legisse vidētur,
quod quidem ad folij ficulnei seu coloré seu fi-
guram seu etiā magnitudinē referre licet: quan-
vis Serapio minimē magna esse Panacis huiusce
folia subiunxerit. Cæterum perperam Mesuæus
hæc eadem ferulæ foliis assimilauit.

ἔστι ἀποτομώσεως] Plerique omnes hanc vocem
ad usum cibarium transtulerunt, quasi semen ex
agnatis ramulis seu coliculis minūs nutrit: vo-
luerit Autor, quàm quod ex media ferula seu
caule medio erumpit. Sed cùm ipsius seminis

temperamentum & sapor satis indicēt, in cibos
eiusmodi semen recipi nusquam posse, satius vi-
sum est *semen ex agnatis coliculis minūs esse succulen-
tum* vertere: Gallicè aptius diceremus, *n'estre si
bien nourri.* ἄσπορον enim Græcis non tantum di-
citur, τὸ μὴ σπέρρον, sed & τὸ μὴ σπέρροιστον, ita ut tam
passiua quàm actiua significatione vsurpetur.

ὁ ἔξωθεν δὲ] Articulus, ὁ, hoc loco redundat,
sicut & vox quæ paulò post sequitur, ὄμοιος, nisi
fortè mauius ἀπὸ τοῦ εὐθεῖος, ὄμοιος ex vetusto co-
dice reponi. εὐθεῖον attamen nescio qua ratione
quāvis autoritate freti *penetum* verterūt Hermo-
laus atque Ruellius.

κεφαλικαῖς διωάμοσι] κεφαλικὰ φάρμακα interdū
in genere accipiuntur, pro medicamentis omni-
bus capiti dicatis, veltut habetur apud Gal. in
Isag. ita ut quæ ad achoras, capitis furfures, a-
liâque eruptiones valent, itēque quæ ad ca-
pitis dolorem & ἐπιπροκράσια aliόσque capitis affe-
ctus accommodātur remedia, eo nomine com-
prehendantur. Aliâs angustiore significato κε-
φαλικὰ dicuntur, quæ capitis fracturis adhiben-
tur emplastra: quæ quidem, veltut habetur lib. 2.
de com. medic. *κατὰ ἄσπην*, abstergendi, digerendi
& siccandi facultate sunt prædita, catagmaticis
in genere dictis iccirco valentiora, quod acri-
moniam quandam, qua quidem ista carent, præ-
terea fortita fuerint. Sed vt rous modo cepha-
licorum nomen hīc accipiamus, parum interest:
nam & ad cephalæam & diurnos id genus ca-
pitis affectus Opopanax vsurpatur, & cephalicis
quoque medicamentis meritò accommodari
potest. Panacis certè quidem radix, maximē
que cortex, apud Gal. & in meth. med. & aliibi
passim, inter cephalica recēsetur. Et hanc ipsam
quoque Plin. lib. 25. cap. 11. *in oleo contritam capitis
dolori mederi* prodidit.

λεῖα καὶ ἀσπασσάμην] Lege, *κατὰ πασασάμην*: quod ge-
nus mendi apud Diosc. sæpius occurrit. Sic &
Theophr. loco antè citato, adhibita distinctio-
ne, Panacis Heraclij radicem scribit esse reme-
dio ἐλαίων ἢ ὁμοῦ ὕδατος ἔσπερον ἢ δὲ ξηρῶν ἐν μέλι βάλ-
αντον, in quâ, *aridorum, quæ siccâ fuerit: humidorum,
quæ melli sit ammixta.*

CAP. LVI. ὄμοια μαράσπρω] Theoph. Asclepij
Panacis folium simile scribit esse Thapsix, atta-
men crassius. Sed & Thapsia folio est sceniculi,
ita ut in folio nulla sit apud Theophrastum &
Diosc. diuerfitas. At in radice, ea non parua est.
Siquidem Asclepij radicem scribit Theophra-
stus esse dodrantali longitudine, valde crassam
& albam. Dioscorides contrā habet: *ρίζα δὲ μα-
κρά* quanquam Anguillara, illa fortassis Theo-
phrasti autoritate fretus, *μακρῶ* legendum cen-
suit. Ruellius & Cornarius ex Oribasio, nisi fal-
lor, & Serapione, addunt, *καὶ λεπτή.* Marcellus ex
Theophrasti sententia, *καὶ λευκή.* Matthiolus in
suo codice ἀπὸ τοῦ μικρῶ, *μακρῶ* legi annotat: quam
vocem etiam reddidit Serapio. Cæterum quo
loco de foliis agitur, ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ, legit Oriba-
sius, *δυσόδη.* quam etiam lectionem Anguillara
amplecti maluit.

CAP. LVII. ἀμαράσπρω ἐμφερῆ] Lacuna in ve-
tusto quodam codice legit: *φύλλα δὲ ἔχει ὀειράω ἢ
ἀμαράσπρω ἐμφερῆ.* hoc est, *folia habet origano aut a-
mataco similia.* Serapio, *μαράσπρω*, legisse videtur.
Theophrastus autē sic habet: *ἔχει τὸ χεράνιον φύλλον*

ῥῶν ἁμῶν κατὰ τὴν μείζονα δὲ καὶ δασύτητον. quem secutus & ipse Plin. lib. 25. cap. 4. folium habere scribit *Lapacho simile, maius tamen et hirsutius*. Porro Nicandro in Theriacis cum Dioscoride bellè conuenit: siquidem ille ab amaraci foliorum similitudine ἀμαραχῶς καὶ etiam Panacis Chironij χείμωνι agnouit. Sed & in radice discrepat à Diosc. & Plinio Theophrastus, dum radicem Chironio Panaci longam tribuit.

CAP. LVIII. *πανακὸς δὲ δασύμαχον ἔστι*] Aldinus, ὄστρον, legit, vt & Oribasius, hoc est, *ori gratum et asperum*. At nihil impedit, quominus Ligusticum, *Λιγυστικόν* Gal. dictum, ori gratū sit, simul & stomacho vtile. Ac certè quidem Plinius Ligusticum scripsit *stomacho vtile*, lib. 20. cap. 15. et si in plerisque exemplaribus mendosè legitur, *inutile*.

CAP. LIX. *συνουσία τε παρ.*] Hinc Diphilus apud Athen. libro 9. Pastinacam tradit *φιλῶν* à nonnullis dictam esse, quasi amatoria facultate præditam.

CAP. LX. *χρησιωδής*] Addi scribit Lacuna in vet. codice *πρασῖς, asperum*. Serapio verò, *πατὺς ἢ παρῖς*, legisse videtur, hoc est, *latum et crassum*.

σῆς δὲ πικρῶν πόν. Sefelim seu silim seu siler monstrare ærue, vt scribit Plinius. Sed illæ nō tantum pariter, verum etiam enixa à partu ea herba pascuntur. Siquidè Arist. lib. 9. de hist. anim. cap. 5. ceruas statim à partu ad Sefelim quam depascantur accurrere prodidit. Sic quoque Plinius, lib. 8. cap. 32. de ceruis agens: *Fæminæ*, inquit, *ante partum purgantur herba quadam quæ Sefelis dicitur, faciliore ita uentis uero. A partu duas habent herbas quæ aros et Sefelis appellantur: postea redeunt ad fœtum, &c.* Rursū quoque, lib. 20. cap. 5. de Sefeli Cretico, quod hic *ἑρδύλιον* Diosc. Paulo γόργυλον, Nicandro ἑρέυλον dicitur, mentionem faciens: *Hoc maxime*, inquit, *pasci dicuntur ærue pariturae*.

CAP. LXII. *καρπὸς πικρότερος*] Anguillara in codice quodam legit, *πικρότερος, densius*. Pro eo verò quod in capitis calce habetur, *φύεται δὲ καὶ ἐν ἰδῷ*. Ruellius & Marcellus videntur legisse, *φύεται δὲ ἐν ταῖς νήσοις*, hoc est, *in Insulis*.

CAP. LXIII. *μετὰ μέλιτος*] In antiquis hæc verba fini huiusce capitis ascripta testatur Goupylus: *ἔχει δὲ κλύνια πολλά, πορραίνιζοντα, μιλιζόντα, πορφερίζοντα, καὶ ἐπ' ἀκρῶν ἁμῶν, στρογγυλοῦσθ' ἔχοντα ἑσπῶν ὡς σπέρματα πικρῶν, aliàs, ἔχοντα ὡς σπέρματα πικρῶν*. hoc est, *Habet autè ramulos multos ad porra ærui, luteum et purpureum colorem uergentes, et in acuminis similes: qui rotundæ figuræ intrinsecus semina ueluti flores habent*. Hæc eadem Hermolaus in contextum Diosc. retulit. At Marcello, & meritò quidem, suspecta videntur. Cornarius ad notha relegauit.

CAP. LXV. *ἄριστον τῶν ῥῶν &c.*] Principium capitis vsque ad illa verba, *ἄριστον τῶν ῥῶν*, quod in vulgatis Græcis exemplaribus reperiebatur, vna litura induximus: quippe quod perperam ex proximè præcedenti capite eò translatum esset. Sed neque defuere vetusti codices aliquot, qui caput hoc de Agiso ab his tantum verbis rectè auspicarentur. *ἄριστον τῶν ῥῶν καὶ δασύων δασύμων, &c.*

CAP. LXVI. *ἢ δὲ ῥίζα ἐφθῆ*] Galenus tamen lib. 2. de alim. fac. ait, Cari radicem melioris esse succi quàm pastinacæ, & tamen ægrè concoqui.

CAP. LXVII. *ὡς ὀππιδάριος*] Fortè, *ὀππιδάριος*. *Leues uomitiones* vertunt alij: ego verò sensu propè eodem, uomitiones eorum quæ in ventriculo summo fluitant. Inferius autem pro, *καταπαδῶν*, lego, *καταπαδῶν*, vt & alibi frequenter.

CAP. LXVIII. *κύμων τὸ ἡμερον ὄστρον*] Cum Lacuna *δασύμαχον* legere malui, maximè cum satis constet, ori esse non mediocriter ingratum. Stomacho verò maxime vtile esse sat indicant illa Plinij verba, libro 20. cap. 15. *Satio Cynthos magnus usus, in stomachi maxime remedijs*.

ἢ Γαλατία ἢ ἐν Ἀσίᾳ] Lege, *Γαλατία ἢ ἐν Ἀσίᾳ*, ad differentiam Galliæ quæ ad Alpes est, quæ etiam *Γαλατία* Græcis dicitur. Sic & sequenti capite, quo loco habetur, *Ἀσία τῆς Γαλατίας*, lege, *Γαλατία τῆς Ἀσίας*.

ἑρεγμίνω ἀλθῶρω] Placuit magis altera illa lectio, *ἑρεγμίνω*, quàm vulgata, *αἰείνω*, maximè cum & Serapio ita legisse videatur, & in hunc ipsum vsum fabaceam farinam desideret Auicenna. Sed & nominatim docet Galenus, fabaceam farinam testibus inflāmatis iccirco aptè adhiberi, quod ij moderatè refrigerari postulēt. At lolium cum nimio operè calfaciat, quis non facillè iudicet vt aliarum partium, ita & testium inflammationibus haud ita congruere?

CAP. LXXI. *δύσασμι ἐχον ψυκτικῶ*] De Coriandri temperamento ac viribus, magna est inter rei Medicæ Scriptores controuersia. Enim uerò illi Simeon Sethi, lib. de alim. æquè ac Diosc. refrigerandi vim tribuit. Sic & Plinius, lib. 20. cap. 20. *vis magna ad refrigerandos ardores uiridi Coriandro*. His etiamnum apertè subscribit Celsus, lib. 2. cap. 27. dum ipsum inter refrigerantia olera recenset. Auicenna quoque, aliique ferè Arabes, præter Aueroem, in frigidorum simplicium numero Coriandrum reposuere. At Hipp. contrà, lib. de dieta, calidum censuit: quo loco de semine tantummodò verba fieri nonnulli existimauerunt. Galenus quoque tum lib. simpl. 7. tum lib. de attenuante victu, calidum id esse iudicauit: & acrius reprehendit Dioscoridem, qui vim refrigeratorem illi assignauerit, & indefinitè protulerit, erysipelatis conferre: quamquam exquisitum erysipelas eo curari minimè possit, nisi fortè sublata iā inflammatione, quo quidem tempore excalfacientia digerentiæque medicamenta exposcit. Sūt qui Autores hos rectè conciliasse se existiment, dum, quod citato loco visus est innuere Plinius, viridem herbam refrigerare, siccam calfacere inquit. At licet fortassis aliquatenus verum id sit, cum vnus & eiusdem plantæ recentis ac siccæ vires nunquam sint planè eadem: certior tamen contradictionis huiusce solutio ex ipso Gal. petitur, qui quidem lib. simpl. 7. Coriandrum docuit è contrariis constare facultatibus: quippe quod plurimum quidè habeat essentiæ amaræ, quæ tenuium sit partium ac terrea, at non parum etiam aqueæ humiditatis obtineat, quæ tepentis sit facultatis, & his præterea adiunctum sit adfrictionis pauillum. Id cum ita sit, mirum amplius videri non debet, si pro vario vtendi modo varios Coriandrum exerat effectus. Porro quod *χρεῖται* ex Diosc. sententia discutiatur, non tam caloris dissipatis ratione fieri crediderim, quàm quod moderatè repellat exiccando: maximè cum magna polleat

pollgat penetrandi vi, quam fortitum est ex
substantia sua tenuitate.

Contra Auicenna, lib. 2.
cap. 144 illius vsu sperma exiccari tradit: quod
ipsum etiam confirmat Serapio ex autoritate
Alkanzi.

Plerique succo soli, non item
semini, veluti Diosc. vim hanc maleficam vene-
natamque tribuerunt. Quin & Nicadri Scholia-
stes cum duo agnoscat Coriandri genera, do-
mesticum inquam & sylvestre, hoc vnicum le-
thale esse voluit. Contra verò Palladius, Corian-
dri nūquam nisi satium prouenire, prodidit. Item-
que Plinius, lib. 20. ca. 20. Coriandrum, inquit, m-
er sylvestria non inuenitur.

Ex sen-
tentia Diosc. ad eadem valet Apium, ad que co-
riandrum, cui refrigeratoriā facultatem antè
tribuit: proindeque inflammationibus oculorū
situantique stomacho conuenit. Contra verò
Gal. 8. simpl. Apium palām asserit vsque ad eò cal-
lidum, vt & vrinas & menses cieat. Illos Apij ef-
fectus, quos commemorat Dioscorides, agnos-
cunt Aduersariorum Autores, & tamen hanc
Galenī de Apio sententiam ceu veritati cōsen-
taneam tuentur, hoc reperto diuerticulo: esse
presidia non parum multa, è quo ista sint nume-
ro, nempe Coriandrum & Apium, quæ quidem
contrariis aut valdè diuersis polleant facultati-
bus, & tamen eidem medeantur affectui, eius-
dem etiam incrementi & modi: sed alia quidem
per se illud præstent, alia verò ex accidenti.

Hipp. contra, lib. de diæta 2.
Apium aluum mouere innuit, quanuis id ipsum
vrinas magis quàm aluum mouere fatetur.

Hipp.
seu quisquis est autor lib. de affectionibus, scri-
bit, hoc est, palustre Apium vim quàm satium maiorem obti-
nere.

Esti Aldinū
exemplar habet, pro quo Marcellus mū-
reponit: tamen potiùs esse legendum,
& Onbasij codex & quæ de hoc Apij genere
Theophrastus & Plinius tradidère; satis supèr-
que indicant.

Marcellus
addit, idque ex Theophrasto, vt i veri-
simile videtur. At in eo fallitur, quòd Dioscori-
dis & Theophrasti Hippofelinon vnum & idem
esse existimauerit: quanquam Theophrasti Hip-
pofelinon, ipsum est Smyrniū, de quo proximi-
mè sequenti capite agitur.

Hoc loco
Dioscorides haud dubiè odorem & saporè myr-
rhæ Smyrnij femini tribuit. At Plinius, eiusdem
radici. Is enim, lib. 19. cap. 12. Smyrniū olus, in-
quit, feritur iisdem locis, myrrhæque radice respicit.
Rursūmque, lib. 27. cap. 13. Odor myrrhæ habet
qualitatem, unde est nomen. Sed & loco prius cita-
to, Libanotis, inquit, odorem thuris habet, Smyrniū
myrrhæ. Ita enim legendum iudico, non, murrhæ
myrrhæ. Theophrastus autem, lib. hist. plant. 7.
hippofelinum (id verò est Smyrniū Diosc.) la-
crymam fundere scribit myrrhæ similem, quam
etiam nonnulli in totum myrrham esse affir-
ment: ac illud ipsum repetit eiusdem historię

lib. 9. Cæterum circa finem capitū, quo loco
habetur, legèdum fortassis, siue

Hanc le-
ctionem comprobat Serapionis interpretatio.
Atque ita quoque legisse se testatur Lacuna in
veteri quodam codice. Nos itidem cum Corna-
rio, ceu vulgata lectione potiorem, delegimus.

Hinc etiam deductum vi-
detur, quasi quod lucidè & clarè videre faci-
at: vt me pridem admonuit acerrimi vir inge-
nij D. Dortmannus, Reginus apud Monspelienfes
Professor, & in inuestigandis nominum originibus
sagacissimus.

Sic legit Ori-
basius: at Marcellus ex Plin. lib. 25. cap. 9. legendum
suspiciatur. Idem Nicandro in Theriacis, reposit.

Plinius, ibidem: Ex
Creta radice dulcis, est magis ad
serpentes, est: quo loco restituendum videtur: Ex
Cretico, est radice est magis ad serpentes. &c.

De Del-
phinio caput vtrunque, spurium falsoque Dio-
scoridi ascriptum plerique iudicant. Ac certè
quidè neque Galenus, neq; Paulus, nec Aëtius,
neque etiam Plinius vllam eius mentionem faci-
unt. At Oribasius tamen silentio minimè præ-
termisit.

Interpretes pleri-
que, ac ipse quoq; Serapio (quos libèter secutus
sum) legisse videntur. At Manardus vo-
cem, retinendam censuit.

Hanc Liba-
notida seu Nicandro di-
ctam scribit Theophr. lib. 9. hist. plant. folium habere simile,
at multò maius. Plin-
ius non folia, sed radicem, olusatro assimilat;
lib. 20. ca. 12. Eam ob rem plerique contendunt,
aliam esse Diosc. frugiferam Libanotidem, ab ea
quam loco citato describit Theophrastus. At
excepto folio non video notam aliam, in qua
Autores hi inter se dissident.

Ita vbique legitur: sed necessa-
riò, vel restituendum: alio-
qui sensus nullus constaret.

Legendum mihi videtur. Nisi mauius, accipe-
re pro exercitatore, seu eo qui exercitio præsit,
& tum subintelligi.

Legè, scilicet, ut habe-
batur in vulg. codicibus impressis, legi
videtur.

Videtur aliter
sensisse Plinius, nisi fortè alia vis est seminis, alia
radicis. Is enim, lib. 20. c. 23. Ferula radice ex oleo
contra sudores immodicos, vel in febribus, proficere
tradidit. Sic & ibidem, quod de caulibus pau-
lò post scribit Dioscorides, adhibita distinc-
tione protulit Plinius. Siquidem non nisi plures
sumptos, capitis dolores facere innuit: alioqui
verò decoctos, esse stomacho vtiles.

Hæc ad capitis vsque calcem su-
peraddita videtur Marcello, ac ipsi quoque Ma-
r-
ζ. j.

nardo. Sed & ista Ferulæ descriptio non legitur apud Oribasium. Ego verò ea saltè suspecta habeo, quæ de sagapeno ex hac Ferula manante, subiunguntur. Cæterùm αὐτὴ τῆ παχύνου, Ruellius παχύνου, legisse videtur. Nos vulgatam lectionem retinentes, αὐτὴ τῆ παχύνου, reddidimus.

CAP. XCII. ἀρχησος δὲ γίνεται ὀπιθεΐσα] Sic Andreas Lacuna ex vetusto codice legit: & hanc quidem lectionem rectè quoque secuti sunt Oribasius, Serapio atque Cornarius. Ruellius & Marcellus, vulgarem lectionem ὀπιθεΐσα, expresserunt, quam nos vitiosam censuimus.

ἢ πλὴν δὲ ἐνεργεῖ τῆ ἐποδ &c.] Ita legit Lacuna in antiquo codice, contra quàm habetur in vulg. exemplaribus, ἢ πλὴν δὲ ἐνεργεῖ τῆ γυλοδ' ὀπίσ. Sed illà lectionem cum Oribasio & Serapione lubentius iccirco amplexus sum, quòd & Galenus, 8. simpl. cap. de Peucedano, πὶν ὀπὸν τῆ γυλοδ' prætulisse videatur. Etsi verò Ruellianam lectionem id stabilire videtur, quòd alibi Dioscorides succos ab hyoscyamo & mandragora expressos earundem plantarum liquoribus lacrymisve anteposuerit: aliam tamè ego rationem esse iudico liquoris qui è calidioribus, & eius qui è frigidioribus plâis emanat. Cæterùm Theophrastus, hist. lib. 9. Peucedani radicem solam probans, liquorem inutilem æquè ac semen esse censuit.

ὁ δὲ Σαρδόνια] Ita Oribasius & Serapio: Cornarius tamen ex Theophr. lib. 9. & Plinio lib. 25. cap. 9. αὐτὴ τῆ Σαρδόνια, Ἄρκυα δὲ reponendum suspicatur.

λεπίδας ἀπὸ οὐρίων] Plin. lib. 26. cap. 14. item Peucedanum, cui ad reantia vulnera vis tanta est, ut sanie ossibus extrahat. Sed eum locum ex Diosc. sententia ita restituendum iudico: Cui ad vetusta ulcera vis tanta est, ut squamas ossibus extrahat.

CAP. XCIII. φύλλα ἔχων μικρά] Serapio αὐτὴ τῆ μικρά, μαλακά, legisse videtur: siquidem mollia conuertit. Alij iuxta lectionem alteram legendū censent, λεπτὰ ὡσπερ ἠρίερονος, μικρότερα δὲ. Quomodo legerit Oribasius, penitus ignoratur: quoniam apud eum Autorem caput hoc omnino desideratur.

καταπλάσσειν εἰς ἄρτους] Lego, καταπλάσσειν. Nec enim videtur Melanthium seu melanspermon inter pinsendū panibus addi solitum, què admodum videtur voluisse Marcellus; sed tantummodò panis crustæ, ac inferiori potissimum, inspergi. Sic enim Plinius, lib. 19. cap. 8. panis rufus crustæ papauer candidum inspergi tradidit, inferiorem verò crustam apium githque areali sapore condire.

οὐκ οἶνον παλαίον ὀπιθεΐν.] Legendum haud dubiè cum Serapione, οὐκ οἶνον. Nam & Plinius de Melanthio, lib. 20. cap. 17. Aiuunt ἔξ κλάσιν (inquit) in pedibus maderi tritum in urina. &c. Sic & inferius, quo loco habetur, μετὰ οἶνον πιδίς, cum Serapione & Lacuna, μετὰ οἶνον, legendum censemus; Plinij eiusdem autoritate ducti, qui quidem citato loco ita quoque habet: Difficultates spirandi disant, addito nitro potum.

CAP. XCIII. ἡ χαυλὸς μάσπεον] Hoc eodè nomine Dioscorides inferius, haud secus ac Plinius, folia ipsa à nonnullis nominari solita commemorat. Atque ita quoque Theophr. hist. lib. 6. cap. 3. τῆ δὲ φύλλον, ὃ καλοῦσι μάσπεον, ὁμοίον τῆ σελίνω, id est, silium quod maspeton vocant, apio simile. Idem

confirmant Pollux & Hesychius. Plautus verò in Rudente, ac Solinus Polyhist. cap. 15. sirpes, corrupto ἀπὸ τῆ σελίνου vocabulo, videtur appellasse. At succus seu liquor, qui Græcis ὀπίσ κατ' ἔρση dicitur, Plinio laser est: Plautus loco citato laser pitium potius videtur appellasse, quasi lac sirpicum. Nam & primùm, teste Solino, dictum est lac sirpicum, quoniam manat in modum lacteum, deinde usu derivante lac nominatum.

ἢ παχύνου] Particula ἢ haud dubiè reddat. Eius loco Lacuna ex vetusto codice supplere videtur, κυπρίνη, vt sit, αἰαληφθῆσα κυπρίνη, παχύνου &c.

ἐγγχεσσομένων τῆς ρίζης] Liquorem qui è radice proflebat, ρίζιαν, vt alterum qui è caule capiebatur, καυλίαν, distinctis nominibus appellavit Theophrastus, sexto hist. plantarum libro: sic & Plin. lib. 19. cap. 3.

ἀσφίρει δὲ αὐτὸ] Plinius sinæri probationem asserit, in colore modicè ruffo, ἔσ cum frangitur candido mucus, mox transfluente, &c.

πρὸς τὴν γύσην τῆ γύσης] Hoc posterius, τῆ γύσης, παρέλκειν mihi videtur.

τὴν δὲ ρίζαν μαγύδαριν] Sic Colum. lib. 6. cap. 17. facit ἔσ radix quam Græci vocant μαγύδαριν. Attamen Theophr. hist. lib. 6. cap. 5. Item que Plin. lib. 19. cap. 3. Silphij caulem magydarin videntur appellasse. Pollux verò, lib. 6. cap. 10. semen ipsum μαγύδαριν nominat. Ita enim eo loco, προμαγύδαριν, μαγύδαριν restituedum videtur. Hesychius id ipsum nomen Silphij liquori tribuit.

ὀπίθεται εἰς τὰ βροχίματα] Non ansuerim, (scribit de Lasere Plinius lib. 22. cap. 23.) quod autores suadent, cauernis dentium in dolore mditum ara includi, magno experimento hominis qui se eà de causa præcipitavit ex alto.

ἐγγχεῖσθαι εἰς ὀδόντων] fortè, ὀδεδίς vel ἔγκυδίσ, Sic inferius αὐτὴ τῆ σεκαλαχεδόντων, lego, non σεκαλαχεδόντων, vt Ruellius, sed σεκαλαχεδόντων. Deinceps verò αὐτὴ τῆ κόινιδας, κοινιδας. Sed hæc librariorū σφάλματα quiuis vel mediocriter in Græca lingua versatus faciliè fortasse deprehendet.

ὁ λευκὸς ἄσπετος] Libenter adderem, κρηβ, id est, ἀρα, vt habetur in ἀπρ. lib. 1. ca. 229. aut ἀπρ. δὲ μέλι, id est, decotto melle, sicut apud Aeginetam, lib. 3. cap. 20.

ὀδὸν ποιδόν] Legendum cenfeo, ποιδόν. Plin. lib. 22. c. 23. æquè ex aëro bis qui coagulatum lactis, forbu-rine. Sed eo loco legendum, qui coagulatum lac &c. ex hoc Diosc. contextu faciliè conicio.

ἡνιωδὴν ὀν λιβύην] hanc circa Syriam nasci scribit Plinius, nec prouenire in Cyrenaica regione: gigni & in Parnasso monte copiosorem.

CAP. XCV. πίας νερθηκοειδής] Sagapeni plantam panaci similem esse scribit Gal. in lib. de antidot. Mefuzus arborem describit oleastro montano similem: ipsum verò liquorem (qui καβχυσκῶς, vt monet Gal. 8. simpl. plantæ ex qua emanat nomen retinuit) ammoniaci lacrymæ similem esse tradit Plinius, lib. 20. cap. 18. Postò cum antea scripserit Dioscorides, cap. de ferula, è radice ferulæ fauciata manare Sagapenum, hic verò plantam aliam in ferulaceo genere agnosce-re videatur, è qua ipsum extiller: facile est conicere liquorem hūc, æquè ac succos alios, de quibus in sequentibus capitibus agitur, illi fuisse ipsa planta notiosem.

CAP. XCVI. *δένδρον ἐστὶ νερθηκοειδές*] Gal. lib. 9. comp. pharm. *κατὰ πόποις*, cap. 4. EVphorbium plantæ cuiusdam spinosæ in Mauritania nascens liquorẽ esse prodidit. Plin. lib. 25. cap. 7. *herbæ quam EVphorbiam nominat, spectari ait ferulæ speciei, folijs acanthinis.* Atque hinc fortasse ducta coniectura D. Jo. Bauhinus, in simpliciu cognitione magna cum laude versatus, *ἀπὸ τῆς νερθηκοειδὸς, ἀκακιδωδὸς* reponendum suspicatur. Mesuazō verò EVphorbium arbor est. *folijs*, vt ipse vult, *primam quidem hirsutis aut lanuginosis, deinde ubi hæc decidunt, polo marino similibus.* In tanta varietate cui potissimum Autori sit habenda fides, iudicare est difficillimum. Arborem quidem nescio quam Andreas Marinus in suis in Mes. com. depingit, à Saraceno quodam, vt prædicat, ex Africa pro EVphorbia sibi allatam. Dodonæus verò herbam potius aculeatam delineare videtur, quam Bruxellæ in Io. Boisoti horto ex vnico folio in terram depaucto, ficus Indicæ folij modo, genitam scripto prodidit.

ἢ τῆς κατὰ Μαυροισιάδα Τιμώλη] Nullus mons, quod equidẽ legerim, Tmoli nomine in Libya aut Mauritania refertur à Geographis: sed est mons eiusce nominis in Lydia Asiæ minoris prouincia, qui quidẽ Sardibus incumbit. Quare cum Marcello & Cornario, *Ἀτλαντι* potius, quam *Τιμώλη*, legẽdum nobis videtur: maximè cum & variis in locis Plinius in monte Atlante ultra Herculis columnas EVphorbiam gigni, indẽq; portari, tradiderit. Est verò Atlas Mauritanicæ mons, ab Atlante rege Mauro ita cognominatus. Sed & Damocrates apud Gal. lib. 7. comp. pharm. *ἢ ἤμην*, in myracoporum compositionibus, EVphorbium, ab Atlante monte in quo inuenitur, *Ἀτλαντικόν* cognominat. Cæterum Gal. lib. 3. *ἢ ἤμην*, EVphorbium scribit ex Occiduis regionibus asportari solitum, veluti Sagapenu ex Orientalibus.

καί τις γούυ πηροβατίας] Gal. lib. 9. pharm. *κατὰ πόποις*, EVphorbium ventriculis ouillis excipi & asseruari solitum iccirco scribit, quod hos solos minimè erodat. Plinius verò de EVphorbij excipulo agens, hædini ventriculi meminit, ac ibidem quoque hædino lacte EVphorbium à Getalis adulterari commemorat.

αὐτὸ τὸν καυλόν] Cum antè EVphorbium arborem esse dixerit Dioscorides, mirari subit *καυλόν* iam nunc mentionem facere. Quauis enim, autore Theoph. lib. 1. hist. cap. 9. *καυλός* nomen *καυλόν* ἐστὶ ἐπιπέδιον καὶ χρονοίον, attamen in arborum genere *καυλός* nomen frequentius esse consuevit, vt eodem loco idẽ ipse innuit: *caudicem* Latini vocitant.

ἢ ἰὺ πὶ θύρας αὐτῆς ἢ ἰὺ βω] Plinius non Iubæ tantum ætate inuentũ fuisse EVphorbium scribit, sed illud amplius, ab ipso etiam Iuba inuentum. Sic enim ille cap. 7. lib. 25. *inuenitur ex patrum nostrorum ætate Rex Iuba, quam appellauit EVphorbiam, Medici sui nomine ex fratris Musæ: nec ita multo post: sed Iubæ uolumentum quoque extat de ea herba ex clarum præconiũ: quod ipsum etiam innuit Galenus loco citato, lib. 9. *ἢ πόποις*, his verbis: *καὶ γὰρ καὶ τὸν κατὰ Ἄφροδίτη βιβλίον πὶ σικκρόν ἰὺ βωτὶ βασιλευσάντων Μαυροισίων.* hoc est, ex de EVphorbio conscriptus est exiguus libellus à Iuba Mauritanicæ Regis.*

δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ποθείς] Hæc vox, ποθείς, fortasse redundat, nec etiam eam videtur legisse Serapio. Innuit siquidem suffusionibus inungi EVphorbium, sed deinde tota die vstionis sensum relinquere, eamque ob rem illi mel collyriatæ aliaminũs acria rectè admisceri. Quod si quis ad ipsam etiam Dioscoridei contextus seriem diligentius attendat, vocem illam, ποθείς, hoc loco omittendam meritò iudicauerit.

CAP. XCVII. *ἢ ἐν τῷ μετώπιον καλέσων*] Antea, lib. 1. cap. de metopio vngueto, dixerat Dioscorides, *τὸ ἔθλον ἔξ ὑψηλῶν ἢ χαλαρῶν, μετώπιον καλέσεται.* hoc est, lignum è quo Galbanum etiam metopium appellari. Hoc verò loco non lignum seu lignosum corticem, aut plantam ipsam, sed liquorem seu lacrymam qui ex ea stillat, *μετώπιον* vocari scribit. Theophrastus verò non *μετώπιον*, sed *πάκος*, eiusmodi ferulam seu ferulaceam arborem nominat, lib. 9. hist. At Plinius, lib. 12. cap. 23. arborem è qua hammoniæ lacryma stillat, metopium vocari palam innuit.

ἢ ἐστὶν λιθανοειδὴς] Videtur præterea legisse Serapio, *ἢ ἀμμωνιακῶ ἐμφερὴς*: vtriusque enim & thuris & hammoniæ meminit. Sed & Plinius quoque, lib. 12. cap. 25. Galbanum vult esse ad similitudinem hammoniæ.

τὸ ἀσπίματος καὶ τῆς νερθηκῆς] Fortasse reiecto, *καὶ*, legendum, *ἀσπίματος τῆς νερθηκῆς*. Nam & Aëtius, in electione simplicium, probatissimum censet Galbanum, quod feminis aliquid admixtũ retinet, neque *τῆς νερθηκῆς* mentionem facit. Ac, vt verè dicam, pugnatia scribere videtur Diosc. dum probat id Galbanum cui aliquid ferulæ sit admixtum, cum antea probasset *ἔθλον*, hoc est, *minimè lignosum*, seu, vt Celsi verbis vtat, *quod est sine surculis*: nisi *ἔθλον* dici velimus, quod *minimè habeat lignorum seu surculorum*.

ἢ ἰὺ βαρῆς] Galbanum ab odore hoc graui, quo præditum est, Nicander in Theriacis, *βαρὸς καὶ* cognominat.

ἢ καὶ ἐν ὄξει] Marcellus legit, *σὺν ὄξει*, tum vetustiorum codicum fidem, tum etiam Plinij auctoritatem secutus: qui quidem libri 24. cap. 5. Galbanum venenis, maximèque toxicis, aduersari scribit, cum myrrha & in vino: atque ita etiam Serapio legisse videtur. Idem quoque de Galbano tradit Auicennas.

δοκίμῃ δὲ καὶ δυσουρῆσ ποιῆν] Marcellus & Cornarius pro, *δυσουρῆσ ποιῆν, δυσουρίαν ποιῆν*, iccirco legendum suspicantur, quod & Plinius, loco modo citato, de Galbano agat in hæc verba: *Νοσῶντε ὑρῖνæ existimatur.* Sic etiam Lacuna in veteri codice legisse se annotat, neque eam lectionem ratione carere subdit: quandoquidem quæ vehementer diuretica sunt, vt etiam cantharides, interdum lotium supprimunt ratione exulcerationis, quam vesicæ ipsiusque collo inducunt. Equidem quauis præterea Serapionem eodem quo illi modo legisse animaduertentem, de immutanda vulgata lectione malui liberum esse suum cuique iudicium.

ἢ πηπέδον ἢ ἰρυσκρόν] Marcellus & Lacuna *αὐτὸ τὸ ἰρυσκρόν*, ex antiquioribus codicibus restituendum existimant, *λιπαρόν*: maximè cum pingui, tanquam aërea, ferè supernatent. Sordes verò, cœu terrenæ substantiæ magis participes, grauitate sua subsidere solent. Sed quoniam in Gal-

bani, quantumvis legitimi, sordibus exiguorum lignorum, surculorum cæterorumque id genus sua natura leuium, non minimam portionem conspicimus: nō est dubium, quin si Galbanam aquæ feruenti demergatur, eiusmodi leuia vnà cum pinguitudine quadam fluitent: id quod ex *ωπιψία* facile est vnicuique animaduertere. Quamobrem nihil immuto.

εις ὄρνιθιν καὶ κερὸν] Legit Lacuna veteris cuiusdam codicis autoritate fretus, ἢ *εις ὄρνιθιν καὶ κερὸν κερὸν* &c. quippe Dioscoridem existimat præter illam priorem, alteram hoc loco purgandi Galbani rationem tradere, quam cæteri cum superiore confundant. Verum equidem vnicam in hoc toto contextu purgandi Galbani rationem describi existimauerim. Scilicet, vt primùm in aquam feruentem coniiciatur Galbanum, quod quicquid est stipularum aut lignosorum surculorum aquæ innatet, conchæque aut alio id genus instrumēto facile detrahi possit: dein de verò reliquum quod subsidet in imo, reiecta scilicet aqua, ad separandam denuò terram, arenam, lignum densius aliudve eiusmodi crassamentum, in vas aliquod per linteum rarius excoletur, iuante in id aquæ calore, quæ in vase duplici effervescat. Tum enim purius Galbanum per linteum in vas subditum excolabitur: crassior verò sordities intra linteum remanebit. Neque verò sit verisimile, quod verba Diosc. innuere videntur, id tantum quod innatet excolari debere, vt pinguitudo fluitans à sordibus ipsis fecernatur: quippe cum in eo quod subsidet sordium etiam & crassamentorum non minima portio resideat. Cæterum Pharmacopœi nostri minùs laboriosè, ac fortassis aptius, Galbanum purgant: dum aceto aliòve accommodato liquore ipsum dissolunt, dissolutum colo transfundunt, transfusumque tandem igni lento decoquunt ad iustam spissitudinem.

CAP. XC VIII. *τὸ βουῖον θραυσμα*] Plinius, lib. 12. cap. 23. paulò aliter ac Diosc. thrauston (quod cum thrausmate idem est) nominat id Hammoniæ, quod est masculi thuris similitudine: phyræam verò, quod est pingue ac resinofum. Fortasse verò *θραυσμα* seu *θραυστον* idem illud est, quod Galeno recentioribusque Græcis *αἰμωνακίον θυμιάμα* iccirco appellatū fuit, quòd ad suffimenta desideraretur.

CAP. XC IX. *δένδρον ἡμιωδύης*] Legi, *ἡμιωμένου*, cum antehac, *ἡμιωδύης*, legeretur. Plin. lib. 24. cap. 14. Sarcocollam spinæ lacrymam esse putat, eique tribuit non quidem, vt Diosc. amarorem, sed cum quadam acrimonia dulcedinem. Gal. verò in simpli. scribit esse modicè amarum simul & emplasticam. Porrò vt de colore etiam aliquid dicamus, Melæzus in simpliatemque Plin. lib. 13. cap. 11. non subfuluam Sarcocollam eligunt, vt Diosc. sed candidam. *Candidum eiusmodi gummi*, inquit Plinius, *quàm rufum melius*. Rufumque, lib. 24. cap. 14. vbi Sarcocollam docuit vetustate maximè nigrescere: *melior*, inquit, *quò candidior*.

καλλιπέλιον θραυσμα] *Hinc ex vi potestatisque sua nomen inuenit*, inquit Plin. *Carnes enim in vulneribus glutinae*.

CAP. C. *λιπαρώπες δὲ*] Videtur legisse Plinius, *ρυπαρώπες*, lubrico & facili duarum litera-

rum lapsu. Is enim, lib. 27. cap. 10. folia Glauco describit *minora & sordidiora, quàm sint papaueris*: ibidemque, ipsius grano, quod paulò post foliis Diosc. ipse, tribuit. Siquidem nō est folius, sed è grano ipso vult succum illum exprimi.

CAP. CI. *ὡς ἔτιοι ξυλοκόμα*] Appellatur hæc ab vsu *ξυλοκόμα*, vti & *πελοκίωμα*: à materia verò ex qua conficitur, nimirum à coriis bubulis seu taurinis, *ξυροκόμα*. Præstantissimum tamen *Glutinum* cæset Plinius, lib. 28. cap. 17. *ex auribus taurorum & genitalibus*: quamquam subdit illico, *Adulteratur nihil æquè quibusvis pellibus inueteratis, calcamentisque etiam decoctis*. Fuit autem alia *ύλα* eis *τὰ βιβλία*, de qua Gal. in simplicib. *quæ sit*, inquit ille, *è simlagne & polline*, non *γασο*, vti vertunt Interpretes omnes: quandoquidē non *γάρως*, aut, quod rectius esset, *γάρου*, sed *γάρως*, *ὑπὸ τῷ γάρω*, vel potius, *γάρως*, eo loco legendum esse vel medio criter eruditus nunquam inficiabitur.

CAP. CII. *ἢ δὲ ἰχθυοκόμα λιθουδύης*] *Ichthyocolla*, inquit Plinius, lib. 32. cap. 7. *appellatur piscis cui glutinosum est corium, idemque nomen glutino riuo*: quamquam & ipse subdit deinde: *Quidam ex uentre non è corio fieri dicunt ichthyocollam, ut glutinum taurinum*. Cæterum ad tetanothra quomodo ea præparanda vsurpandaque sit, ibidem leges apud Plinium: quod huc transferbere nihil fuit necesse.

κεφαλικὰς διωάμεις] Quæ sint emplastra Medicis Cephalica dicta, docet Galenus, lib. 2. comp. med. *κα. ἡβ. scil.* quæ caluarie fracturis peculiariter dicata sunt: abstergendi, digerendi siccandaque vi prædita. At illud ignorans Plinius, ea esse falsò credidit quæ capitis doloribus accommodarentur. Sic enim ibidem de Ichthyocollæ *utilem eam in capitis doloribus affirmant & tetanothris*.

CAP. CIII. *ὄνδρον τῆ ἰχθύος*] Nulla, quod equidem sciam, quercus species est, quæ buxæ foliis conspiciatur. Quamobrem ista buxæ folia, non quercui seu roboti tribuenda sunt, sed ipsi potius frutici: qui cum suam sedem nō habeat, perpetuò in aliena sede, ac in quercu potissimum, viuit, eiusque radice nititur & alitur. Ideòque sic videtur emendandus hoc loco Diosc. cōtextus: *γίνεται δὲ ὄνδρον καὶ τῷ πελοκίω τῷ γάρω ἡμιωδύης ὄνδρον, ἔχοντος τὰ φύλλα*, &c. Porro frutex hic, non in quercu aut robore tantum, sed, vt etiam deinde subdit Diosc. in aliis plerisque nascitur arboribus, veluti pyro, malo, cerro, terebintho, ilice, pruno, castanea, sorbo, larice, abiete, pino, ac ipsa quoque olea, saltem in Palæstina regione: si quibusdam fides habetur, qui eo loco viscum in olea rubentibus baccis nasci retulerunt. Attamen ex Theoph. sententia, lib. 2. de caus. plant. cap. 23. quod abieti pinòque innascitur viscum, priuatim Stelis Euboensibus, & Hypheæ Arcadibus dici videtur. Cæterum quauis idē Theophrastus, ipsumque secutus Plinius, Viscum nasci prædiderint ex ipsius acinorū femine, per aluos reddito turdorū, palumborum cæterarumque id genus auicularum, postquam acinorum baccarumve pulpam intra suos ventriculos cōcoxere: verior nihilominus summi tū Philosophi tum Medici Iul. Cæs. Scaligeri sententia mihi videtur: qui quidē in exotericis in Cardanū exercit. eundē fruticē spòte naturæ potius

ex aliqua arborum quibus innascatur portione, seu potius ex ipsarum arborum vitali excremento gigni retulit: haud secus atque belluarum cornua ex ipsorum ossium internis primordiis pululare consueverunt. Atque eò quoque spectasse videtur Ion poëta Chius, dum, in fabula Ceneo, Viscum quercus sudorem esse prodidit.

CAP. CIII. *πινέριον μέλα οίνου*] rectius, *πινό-
μα*, uti antè, *χολιδία*. Sic & superius *αὐτὸ τὸ, ὡς ἐ-
ίχθη*, legendum haud dubiè, *ὡς ἐσίχται*, seu *ὡς ἐ-
ίχται*.

CAP. CV. *ὑπόσραχυ*, φύλλα ἔχει] Tam variz sunt discrepantesque quæ à varijs Autoribus assignantur Alyssi descriptiones, ut quænam verè planta sit ἀλυσσον, internoscere sit perquam difficile: siquidem Diosc. descriptio satis est manca, ut & aliæ pleræque. Gal. verò, 2. de antid. Alysson herbam scribit esse marrubio similem, sed asperiorē magisque spinosam circa suas pilulas seu verticillos, (*σφαίρα* nominat) flore interim in cæruleum inclinante. Aëtius autem, lib. 1. vnam & eandem ait existimari cum Heraclea sideritide, quæ secus vias ubique nascitur, flore purpurascēte foliisque crassioribus: aut, si *πραγύπεα* legere mauis, asperioribus. Rursusque lib. 6. cap. 24. sideritidem Heracleam ab Alyssō minimè differre palàm indicat, uti & Paulus, lib. 5. cap. 3. At Plinius lib. 24. cap. 11. erythrodano seu rubiæ similem facit. Nam posteaquam de erythrodano egit: *distat ab eo*, inquit, *qui Alysson vocatur, folijs tantum et ramis minoribus*. Auicenna denique, lib. 2. tract. 1. Alysson, quod *Algasien* appellat, facit lilio proximum. Quanta verò sit similitudo lilij cum rubia, sideritide, marrubio, vnicique iudicandum relinquimus: interimque de Alyssō certi vix quicquam statuere possumus.

λυγμοίς πικρὰ δὲ πικρὰ λυγμοί] Hanc mirificam planèque insignem Alyssi ad singultum inhibendum vim atque facultatem silentio minimè prætermisit Plutarchus, *συμπεσ.* lib. 3. hisce verbis: *πικρὰ δὲ ἀλυσσον καλουμένη βοταίλου καὶ λαβόντες εἰς πικρὰ χεῖρα μόνον, οἱ δὲ καὶ ὡς ἐβλάψαντες, ἀπαλλάττονται λυγμοῦ. λέγεται δὲ καὶ πικρὰ ἀγὰθὸν καὶ ἀπείλοισ, πικρὰ φυτὸν τῆς μαύρας*. hoc est, *Alyssos herba vel manibus tantum conrectata, aut etiam inspecta, liberat à singultu. Fertur et armenis et grecibus utilis, si consertatur circum illorum cubilia*. Ex iis verbis satis intelligitur, emendandum Plinij contextum, quo loco de Alyssō agens, *Mirum est*, inquit, *quod additur sanietem conspecto omnino fructu eo fieri*. Neque verò legendum, uti voluere nonnulli, *in sanietem sanari*: sed, *singultum sanari*, restituum videtur.

φακοί καὶ ἔφηνι] Gal. & Aëtius, *ἀλφοί καὶ ἔφηνι* *ἄσπερα*, *alphos et solares maculas expurgat*. Paulus, *νεφροί τε ἐκφροίται καὶ ἔφηνι ῥύπει*, *renum obstructions amouet, et solares maculas abstergit*. Hunc imitati Auicennas & Auerroës Alysson renum etiam obstructions liberare prodiderunt.

δοταί δὲ καὶ λύσσει κυνός] *λύσσει κυνός* plerique interpretantur, *canis rabiem*: quibus quidem verbis nescio an significare voluerint rabiem à morsu canis inductam. Equidem apertiùs tollendæ *ὀμωνομίας* gratia, *rabidi canis morsum* reddidi. Gal. lib. 6. simpl. *ἀνόμασαι ἰδὲ ἀλυ-*

*σσηνὴ πόα, δὲ τὸ θαυμαστὸς ὀνιάναι πικρὰ ὑπό λυσσον-
πες κυνός δὲ δηγυδίου, &c.* Idem repetunt Paulus & Aëtius. Plinius loco citato: *nomen*, inquit, *accepit Alysson, quod à cane commorsos rabiem sentire non patitur*. Hæc cum ita sint, in hac voce *ἀλυσσου* et geminandum esse nemo non videt: quantumvis in vulgatis exemplaribus cum simplici et scriptum reperitur. Cæterum illud obiter annotandum, quod lib. de Antidotis 2. ex Antonij Coisententia Galenus admonet: legendam eam herbam sub estu Caniculæ, deberè que siccata tundi, cribrari ac diligenter asseruari, ne diffletur.

CAP. CVI. *ἐν μασις καὶ μήτρας*] Lege, *μή-
τρας*, vel, *μήτρα*. Sic Paulus libro septimo, de Asclepiade: *καταπλαστικὴν δὲ πικρὰ ὡς πικρὰ ἡ-
ελόδον, καὶ τὰ ἐν μήτρα καὶ μασις κακώθη*. hoc est, *adhibita proficit ad uenenatorum morsus, et uulsi mammaeque maligna uitia*.

CAP. CVII. *ἀκαθὰ ὄνι ἐοικῶ κινκῶ*] *Atra-
ctylin* alio nomine *κινκῶ ἀγρίου* nominant Paulus & Oribasius. Aëtius verò aliàs *κινκῶ ἀγρίου*, aliàs verò *ἀνδροσαμμον*, appellari scribit. Theophr. hist. stirp. libro sexto, capite quarto, postquam epici vtriusque syluestris mentionem fecit, ex hisque genus alterum scripsit enico fatiuo simile esse, *πικρὰ* (inquit ille) *δὲ δὲ καυλοπρον. δὲ καὶ πικρὰ* (sic enim legendum, non *πικρὰ*) *ἐν τῷ ὄνι ἀρχαίων ἐχέων γυναικῶν*, hoc est, *nisi quod caule sit rectiore seu rigidior: quam ob causam eo nonnullæ priscae mulieres pro colo uterentur: paulò post etiam Atractylidis mentionem facit, quam scribit, ἴδιον ἔχει τὸ φύλλον, ὅτι ἀφαιρούμενον καὶ τῆ σαρκὶ ὡσπερ ὄνι ἀίματι δὲ πικρὰ πικρὰ καὶ φόνον ἐν τῷ καλοῦσι πικρὰ ἀκαθὰ τῶν ὄνι. ἔχει δὲ τῷ ὄνι δεινὸν καὶ γὰρ δύσπικρὰ, vel potius, καὶ γὰρ φονώδη. id est, peculiare id habere in folio, ut decriptum autique admodum cruentum succum ex se reddat. unde hæc spina φόνου, hoc est, cruentoris, nomen apud quosdam inuenit. Habet uerò odorem grauem succumque cruentum. &c.* Hac ipsa de causa existimo etiam apud Aëtium *ἀνδροσαμμον* nomen obtinuisse. Hanc porò Theophr. Atractylin, quæ affricō folio succum sanguineum redderet, sæpius Competij in arcis horto, studio ac diligentia nobiliss. honestissimæque matronæ vxoris D. Cleruantij, fatam conseruatamque, magna cum voluptate conspeximus.

CAP. CIX. *ὁμοία ὡς κινκῶ*] Aut particula, *ὡς*, hoc loco redundat, aut pro ea legendum *πικρὰ*, ut sit, *ὡς ἡ ὁμοία πικρὰ &c. flores quodammodosimiles*.

CAP. CX. *ἕχθα ἔχουσα*] Malui hæc singulari numero legere, quam ut habet Aldinus codex, *ῥίζα μέλαινα ἔχουσα*, &c. Sic enim Plinius de Leontopetalo, lib. 27. cap. 11. *Radix rapo similis, grandis, nigra*. Neque verisimile est plures esse Leontopetali radices, totidem rapis similes. Huc adde quòd quæ planta vulgo creditur esse Leontopetalon, quæque Diosc. & Plinij descriptioni satis aptè respōdere videtur, vnica radice prædita visitur.

CAP. CXI. *ἐρεβίνθου πικρὰ ὁμοίον*] Plinius, lib. 25. cap. 5. Teucrium (ab inuētore Teucro sic dictum) neque florere vnquam neque semen genere scribit, quo loco hemionitum Diosc. describit. At illicò post de Teucro vero agens, (Teucriam aliàs vocat, *τὸ κείδω* Oribasius) fo-

ium non quidem ciceris, sed fabæ illi tribuit, & ramos hyssopi.

CAP. CXII. καὶ ἀλειφωδὴν] Tam leue est inter τὴν ἐγγυρῆσαι & τὴν ἀλειφωδῆσαι discrimen, ut harum vocum alterutram hoc loco redundare sit existimandum: nisi malumus ista, καὶ ἀλειφωδὴν, cum sequentibus coniungere, hunc in modum: καὶ ἀλειφωδὴν δὲ ἐστὶν θεραπευτικὴν. Hanc lectionem ego eò lubentius secutus sum, quòd & Plinius, postquàm Triflaginis vires ex Dioscoridis sententia fulius persecutus est, libro 24. cap. 15. *Ex calfacit*, inquit, *perunctione*. Sed & Serapio ipse ita legisse videtur. Habet enim ipsius Interpretis: *Et quando limitur cū eā corpus, calefacit ipsum*. Cæterum Theoph. hist. lib. 9. cap. 10. aliam vim folijs, aliam femini Triflaginis assignat, his verbis: τῆς δὲ χαμαΐδρους τὰ μὲν φύλλα πρὸς τὰ ῥήγματα καὶ πρὸς τὰ τραύματα ἐν ἐλαίῳ περὶ βόμβρα, πρὸς τὰ νυμφομα ἔλκη τὸν δὲ καρπὸν καὶ δαίρειν χαλῶν, ἀγαθὸν δὲ καὶ ὀφθαλμοῖς, πρὸς δὲ τὰ δερμάματα πρὸς τὸ φύλλον περὶ βόμβρα ἐν ἐλαίῳ, &c. hoc est, *Triflaginis quidem folia ad turpia et vulnera in oleo trita valent, itémque ad depurandam ulcera: semen uerò bilem purgat, oculis etiã beneficium est. Sed et folium tritum in oleo argemii adhibetur*.

CAP. CXIII. λευκάς ὀρεινή] Suspiciatur Plinius, lib. 27. cap. II. eandem esse cum Leucade leucem quandam mercuriali similem, quam mefulecon quidam vocarint, quòd per medium folium lineam candidam transcurrentē habeat. Sed quàm rectè, aliorum esto iudicium.

CAP. CXIII. Λυχνίς σφανωματική] Lychnidem plantam, à lychnitide planè diuersam, Plinius rosam Græcam appellat, lib. 21. cap. 4. aliàs flammeam nominat.

CAP. CXVI. Ἐπιχρυθέντα ἐν ὄξει] Sic Gal. 6. simpl. cap. de Lilio: καὶ περιχρῆσται δὲ πρὸς τὸ ἔχει, καὶ χρῶνται τραυματικῶς. Hinc patet, apud Plin. lib. 21. cap. 19. pro, *Folia in aceto cocta vulneribus imponuntur*, fortasse legendum, *folia in aceto condita*, &c.

μαγίς ὄξει ἢ μέλιτι] Cum Cornario & Serapione αἰτὶ τὸ σπυδῆρος δισκευκῶν, ἢ, restituere malim συζευκτικῶν, &c. ut sit: *μαγίς ὄξει ἢ μέλιτι*. Sic enim Gal. 6. simpl. de Lilio. *ἀπὸ μέλιτος δὲ ποτε*, inquit, καὶ τὸν τὸ φύλλον χρῶν, ἐψησάντες σὺν ὄξει ἢ μέλιτι. πρὸς πᾶσι σὺν ἡ ἰσὺ ὁ χρῶς ἐκπέρου, καὶ ἰσὺ δισκῶν τὸ φάρμακον εἰς πάντα τὰ ξηρὰ νεύεται σφοδρῶς θρομβρα χρῶς τὸ δάκρυον, κατὰ τὸ ὅσα πρὸς τραύματα μεγάλα, &c. hoc est, *Imposuitis etiã quandoque et foliorum succum, cum aceto et melle ipsum coquentes, (erat autem succus ad utrumque quinquuplus) sic et que insigne medicamen. ad ea omnia quæ atra morsum ualenter exicari possunt, seu uulnera omnia argentiã*. Hunc secutus Aëtius, lib. I. scribit in hæc verba. *ἀπὸ μέλιτος δὲ ποτε τὸ φύλλον χρῶν, ἐψησάντες σὺν ὄξει ἢ μέλιτι μέχρι συστάσεως μέλιτος ὑγρῆρου, βάλλοντες τὸν χρῶν χρῶν μέν πίντε, μέλιτος δὲ καὶ ὄξει ἀνα μέρος ἑν.* &c. Sed & Diosc. lib. I. ἄπρ. cap. 183. quo loco hoc idē remedium iisdem propè verbis repetit, sic habet: καὶ αὐτὸς ὁ (κεῖνον) χρῶς ἐψησάντες ἐν χαλκῶ ἀγγείῳ σὺν μέλιτι καὶ ὄξει, ἕμμοτος κακίση ὑγρὰ γίνεται. hoc est, *Quum et lily foliorum succus in aëneo uase cum aceto et melle coctus, præstantissimum existit medicamentum liquidum, quo imbuuntur concepta linamenta, quæ deinde ulcibus induuntur*. Paulus, lib. 7. de Lilio agēs, composita voce usus est, hisce verbis: ὁ δὲ χρῶς αὐτῶν καὶ νευροσπῆσις ὀνίγησι σὺν ὄξει μέλιτι. i. *lilyorum succus sauciatis nervis prodest cum oxymelice*. Cæterum αἰτὶ τὸ,

ὕγρην, in contextu, lege ὑγρῆν: atque eò spectat illud Aëtij, loco citato, *μέχρι συστάσεως μέλιτος ὑγρῆρου*, id est, *ad mellis liquidioris consistentiam*.

πρὸς τὸ αἶθρη κείνου γίγνεται] Id fortassis innuere voluit Dioscorides, quod & Plin. lib. 21. cap. 5. dum arte tingendorum Liliorum rationem tradit, ut deinde purpurea nascantur. *Mirum uerò*, inquit ille, *ita tingit aliquid, ut nascatur infectum*. Porro pro, *ἐπαργύρα*, quod statim sequitur in Diosc. contextu, lego, *ὀνεργύρα*. Est enim euidēs τὴν ἐπαργύρην καὶ τὴν ὀνεργύρην discrimen.

CAP. CXVII. καὶ ὑποφυλλόπερα] Ἐμέλατα addidimus ex Oribasio & uetusto Lacunæ codice. *Nigriora* etiã adijcit Plinius, libro 27. cap. 8. *Balloon alto nomine*, inquit, *melamprasion Græci uocant, herbam fruticosam, angulosis caulis, nigra, hirsuta, folijs uestentibus maioribus quàm porri et nigrioribus, graueo lentibus*. Verum eo loco Plinius vocis similitudine aut corrupti codicis uitio deceptus, πρὸς ὄξιν, quòd est *marrubium*, in πρὸς ὄξιν, quod est, *porrum*, cōmutauit: ut & cum de stachy agit lib. 24. cap. 15. Stachyn enim, quam Diosc. & Gal. marrubio similem esse agnoscūt, porri similitudinem habere tradit. Sed eundem quoque Plinij lapsus in hōrmino deprehēdes. πρὸς ὄξιν λαβοῖς] Lego λευκάς, ut ad præcedens αἶθρη referatur. Nā quod ad caules spectat, iam in principio capituli Autor nigricantes eos esse admonuit.

CAP. CXVIII. ὁ ἔστιν μελίφυλλον καλοῖσι] Eodem seruato nominis etymo, Plinius etiã melittida nominat, lib. 21. cap. 20. *Melissophyllo*, inquit, *siue melittide si perunguntur alucaria, non fugient apes*. Nicander in Theriacis etiã μελίφυλλον appellat, quo loco sic habet:

πῶ ἢ πῶ μελίφυλλον ὀπιπλέοισι βοτῆρες,

οἱ δὲ μελίφυλλον τῆς γὰρ πρὸς φύλλα μέλιτος

ὁ δὲ μὴ θελήσονται μέλιτος ροῖς ἡδὸν ἔνται. Sic Virg.

4. Georg. per syncopen dixit:

Trita melissophylla et arinthe ignobile gramen.

Sed illud ab Apiastrō perperam distinguere uidetur Plin. lib. 21. cap. 12. quo loco, seu diuersa, *Melissophyllon* & *Apiastrum* circum apum alucaria ferenda esse scribit.

ὄξιν δὲ κίτρον] Cum legeretur in impressis vulg. cod. κίτρον μέλιτι, legēdum censui, κίτρον, uel etiã κίτρον: nam τὸ ὄξιν cū utroque casu rectè iungitur. Antea lib. I. malum eiusmodi citrium uocatur, κίτρον, nisi fortè eo loco uitium fuit librorum.

Ἔστιν ὑποφυλλόπερα περιχρῆσται] *Melissophyllon præstantissimum esse contra ulnarum strangulationes, addito aceto*, scribit Plinius, lib. 21. cap. 20. quo quidem loco fortasse *fungorum strangulationes* legi oportet, quantum ex hoc Diosc. contextu licet colligere.

CAP. CXIX. δασύ; ἔλαστον] Sunt qui ἔλαστον legant: sed ῥυασὸν potiùs meo iudicio legendum foret, hoc est, *ruosum*.

νεφροῖς ἀθροῖς] Lege, ἀθροῖς, quia uocem hanc referri par est ad superius illud, ἔφυλλα: nisi mauis, ἀθροῖς, legere, cuius oppositū, ἀθροῖς, habuimus in præcedenti capite.

CAP. CXX. Ἄωδη, λευκά] Plinius, lib. 24. cap. 15. Stachyos folia, quæ hîc cãdida describuntur à Diosc. coloris ait esse *in luteum inclinãti*. Ibidem, ut sæpenuerò aliàs, fallitur uocum πρὸς ὄξιν & πρὸς

similitudine deceptus, dum Stachyn porri similitudinem habere scribit: quod & iam antè annotauimus.

CAP. CXXI. *διὰ τὸ μίμησις ἐγγυμαλιθεῖσα*] Lego, *ἐγγυμαλιθεῖσα*, vt ad proximum, φύλλα, referatur: maximè cum Phyllitidis sola folia sint in vsu.

CAP. CXXII. *οἱ δὲ φθαγγίτων*] Malim *φθαγγίτων* vel *φθαγγίτων*. Ita enim nominat Gal. 8. simpl. quo loco, *φθαγγίτων*, inquit, ἕως ἀνόμασαι, ὅτι ἔστιν ὡς τῶν φθαγγίτων δακτυλοῖς. hoc est, *Phalangites ex eo nomen sortitas est, quod à phalangio demorsis opituletur*: quod ipsum totidem ferè verbis repetit Paulus Aegineta. Sic & Plin. lib. 27. cap. 12. *Phalangites à φθαγγίτων phalangion uocatur, ab alijs leucantheos, uel* (vt in quibusdam exemplaribus inuenio) *leucanthes, &c.*

αἰμα δὲ παρὶ] Lego, *παρὶ*: quod enim paulò potè dicitur, quàm lentis dimidiæ gracilius esse, crassitudini non bene respōdet. Huc adde quod & Plinius ita legisse videtur. Nam loco modò citato, *Phalangites* scribit esse *semine nigro, lato, ad lentule dimidiæ figuram, multò tenuiore*.

ὄστρον ὃ σωίλαται] Dalechampius *vir. doctiss.* legit, vt audio, *ὀκλυδαίρεται*. Verùm nihil immutandum censui, quanuis, dum tēporis lapsu contrahitur corrugaturue radix, verisimile quoque est, si antè fuerit viridis herbaceæ coloris aut pallida, ex consequenti colorem quodammodo immutari.

CAP. CXXIII. *οἱ δὲ ἔξυφλλον*] Plinius tria facit Trifolij genera, ac suis singula quæque distinguit nominibus, lib. 21. cap. 9. his verbis: *Folio *ονοπιῶν* ἢ Trifolium: tria eius genera. Minyanthes uocant Græci, alij asphaltion, maiore folio, quo utuntur *ονοπιῶν*: aliterum acuto, *oxytriphylon*: tertium ex omnibus minutissimum.* At Galenus, lib. 8. simpl. æque ac noster Dioscorides, vni & eidem plantæ diuersa illa tribuit nomina. *τρίφυλλον*, inquit ille, *οἱ δὲ ἀσφάλιον, οἱ δὲ ἔξυφλλον, ἕνιοι δὲ μυυαδῆς. εἰπὲ δὲ αἰκίαν ὀνομάζουσι.* *ἄπὸ μὲν φθὶ συμβεβηκότων τῶν ἑπιμυ τῶν περὶ τὰς τῶν δὲ ἔξυφλλον δὲ οἱ δὲ ὀπιῶν.* hoc est, *trifolium quidam asphaltium seu bituminosum, quidam oxyphyllum nominant, nonnulli minyanthes: sunt ἢ qui cnicium uocant, tria quidem primæ nomina ab ijs que fructu acidiunt: reliqua duo, haud scio qua ex causa.* Quanquam Cnicium dictum nos existimamus, quod, teste eodem Gal. lib. de ther. ad Pis. semen agrestis cnicis simile gerat. *μυυαδῆς* uero *ἄπὸ τῶν μινύων, ὅδ' ἔστι, μικροδὲ ἢ βραχέος, καὶ ἀγρῶν, deducto vocabulo*, quod uel exiguus huic Trifolio sit flos, uel breuis durationis, aut etiā *ἄπὸ τῶν μινύων, ὅτι οἱ μινύων, quod flos ille ad minij colorem accedat.* Quod si cui scriptura altera magis probatur, *μυυαδῆς* dici potuit *ἄπὸ τῶν μινύων, τὸ δὲ ἀγρῶν ἢ ἀπὸ δλωῶν*, quia uel flore suo sese prodat, uel ipsum statim initio ueris ostēdat. Sed vt ad rem: Columella quoque grauis autor Simonianum Trifolium cum asphaltio, ab odore graui neque bitumini absimili ita dicto, & acuto Trifolio propter figuram ita uocato, idem omnino facit, lib. 6. de re rust. cap. 17. Cæterum siue hic *ἔξυφλλον* legas, uti & habetur apud Galenum, siue *ὄστρον*, uelut apud Aeginetam, Plinium & Scribonium Largum, parum interest.

μαλίντας, χαϊώδης] Lego, *χαϊώδης*: sed nolim sublata distinctione uocem eam cum proximè se-

quenti, *ἄσφαλιδας*, iungere, uti Marcellus faciendum censuit.

φύλλα ὁμοία τῶν δένδρων] Hanc herbam Galenus, lib. de Ther. ad Pis. scribit, *ὁμοίω τῶν φύλλων, ὅπου τὸ ἔαρὸς ἐγγύων ἤνεται*. Verùm quænam est, quæso, huic Trifolio cum hyacintho similitudo, nisi fortè in floribus? & tamen tūm demum hyacintho simile esse eo loco scribitur à Gal. cum uerno tempore femine prægnat. Quamobrem cōiçcio apud Gal. potius legēdum, *ἀσφύτων ὁμοίωται*, hoc est, *bitumen præsefert*, nempe odore. Nam & id ipsum innuit Diosc. æque ac Nicander: non nisi cum adoleuerit, bitumen redolere. Porro Marcellus non loto arbori, sed loto pratensi potius hoc Trifolium affimilandū suspicatur. Ac reuera Nicander *λατῶ* simpliciter Trifolij huius folia comparat: quod quidē dubitandi ansam non mediocrem illi præbuisse videtur. Sic enim Nicander in Theriacis, de hoc *περοφύλλω* agens (ita enim nominat, aliisque *μυυαδῆς*, aliis *πεπίπλων* dictum admonet: quem in locum Scholiastes Dionysio *ὁ τῶν ῥιζοποικῶν, μυυαδῆς*, Callimacho uero *πεπίπλων* dictum annotat.)

χαϊπῶν μὲν λατῶν, ῥυτί γε μὲν ἔκκαλον ὀδύμω, ἢ πῖ ὁ τ' αἰθια πάπυς ἢ ὀκπιλά ποιικίλα πύχη εἶον τ' ἀσφάλου ἀπρὸς γατα, &c. quæ sic eleganter vertit Io. Gorraeus:

*Crine refert locum, rursusque effundit odorem,
Cum uero totos floresque comasque decoras
Extulit, asphaltis flagrat grauis.*

Sed & ipse quoque *αἰπὶ τῶν λατῶν τῶν δένδρων*, lubenter restituisse *λατῶν τῶν ἡμέρων*, nisi aliquoties Trifolij huius folia animaduertissem, saltē ea quæ in cacumine cernuntur, non malè suo acumine ac reliqua quoque figura loti arboris folia referre: at non item ternorum foliorum conso- ciatione: quod etiam minimè uoluisse Diosc. li- quiddò constat. Scribonius, Largus cap. 163. *Trifolium acutum facit folijs ἢ specie ἢ numero simile cō- muni trifolio, nisi quod huius plenora sunt, ἢ quasi lanuginem quandam super se habent, ἢ in extrema parte uelut aculeum emittunt.* Sed huius frutex, inquit, duorum pedum interdum, aut etiam amplior conspiciatur, ἢ odorem grauem emittit: quorum nihil circa pratense trifolium inuenitur. Hæc ille. Columella uero, de re rust. lib. 6. cap. 17. ipsum ita describit, Simonianum Trifolium appellans, ducto fortasse cognomine à Simo illo Medico, cuius mē- tio fit apud Plinium, quo loco de eodem hoc Trifolio agitur: *Inuenitur, inquit, confragosis locis, odoris grauis, neque absimilis bitumini. ἢ ἰατρω Græci ἀσφαλιον appellant: nostri autem propter figuram uocant trifolium.* Nam longis ἢ hirsutis folijs uiret, aculeumque robustiorem facit quàm pratense.

ὄστρον κεραιῶν ἔχον] Hunc apicem seu aculeum non femini, sed folijs tribuere uidetur Scribonius, loco antè citato.

ἔλον τῶν γαμῶν] Lege *ἔλον*: deinceps enim seipsum Autor explicare uidetur.

ἄστρον ἔλακος ἔχον] Cornarius censet interfe- rendam negationem, uel vt legatur, *ἔλακος μὲν ἔχον*. Quin & ita sensisse uidetur Gal. lib. de ther. ad Pis. his verbis: *τὸ τρίφυλλον ὅταν τις ἀφελῆσθαι πᾶν, ἢ τὰ τῶν δένδρων τῶν φθαγγίτων ἢ καὶ τῶν ἔχων τῶν ὄστρον ἢ τῶν λῆ- σαι, ἢ τῶν αἰθῶν, καὶ ἀσφῶν αἰθῶν ἐργάζεται. εἰ δὲ τις ἐκ ἄλλου μὲν δένδρου τῶν ὄστρον τῶν αἰθῶν ἐπιπλάσθ*

καταπληματι, πλεω αυτην αιδησιν και παρ αυταις οδωρας ομοιας παρ δεδημηενω πασαις εδοσιπλε, &c. hoc est, uti nos conuertimus, *Trifolium* si quis plurimum discixerit, dein locum a phalango aut impera commorsum eius decocto fouerit, malo remedium afferet, atque illico dolorem finiet. Si uero in alio quopiam minime demorsu locum sanum eodem illo decocto fouerit, parem doloris sensum pariaque omnia excitabit in eo symptomata, atque solent esse quibus demorsus infestatur. Verum aliud quiddam proculdubio uidetur uoluisse Dioscorides, quam uerba illa Galeni prima fronte significet. Vult enim Autor eandem illam aquam decoctam, quae prius affusa fuerit a serpente percusso, si alteri, cui ex quacunque alia causa uulnerata sit cutis, admoueatur, eundem doloris sensum inferre, quem percipiebat a serpente percussus. Plinius aliter censet, lib. 21. cap. 21. Postquam enim minyanthes Trifolium scripsit celebratis Autoribus tradi pro Antidoto contra uenena omnia, aliaque non pauca in remediis eius ascribi: Me, inquit, contra sententias eorum grauisissimi uiri autoritas mouet. Sophocles enim poetas uenenatum id dicit. Simus quoque Medicus decocti aut conueriti succum infusum corpori, easdem uedines facere, quas sentium percussus a serpente [vel, quae sunt percussis a serpente: alterutro enim modo legendum, si quid recte iudico.] Ergo non aliter utendum eo, quam contra uenena consueuimus: fortassis enim et his uenenis inter se contraria sit natura, sicuti multis alijs. Haec tenet Plinius. Sed tum Sophocles illud, tum & quod in eandem sententiam Simus ille Medicus in medium protulit, de Trifolij succo accipi debere indubitatum est, qui uenenato ictui mori uide prius adhibitus fuerit, indeque parem ueneni labem contraxerit: quod & ipsum Diosc. & Galeni expressa uerba testantur.

μύριον και αυτης] Supplendum, βοτανικης, aut potius legendum, αυτη, vel, αυτη.

CAP. CXXIII. μικρον ως πολλων περιχα.] Non quidem capitula sola Polij, sed & ipsa folia canis hominum similia describit Plinius, lib. 21. cap. 7. quo tamen loco Polium cum Tripolio Diosc. confundere manifestò deprehenditur.

βαρυσομον μετα πασης δωδιας] δωδιας itidem legunt Oribasius atque Serapio. At Lacuna in antiquo quodam exemplari, δυοταδιας, quae uox fetorem significat, legisse se asserit. Ac certè quidè Nicander in Theriac. odorem Polio grauem simul ac tetrum tribuere uidetur, hisce uerbis:

η πολιον βαρυοδιον, ο δη ριζισον οδωδεν, hoc est, aut Polium graueolens, quod perquam tetrum expirat odorem, nisi fortè (quae mea est sententia) legendum potius est, ο δη ηδισον οδωδεν, quod suauissimè olet. Porro Scholiastes in eum locum annotat, Polium folio esse molliore & hirsutiore quam thymi, radice uero lignosam. Atque illud ipsum est, quod de eo totidem ferè uerbis refert Plin. lib. 21. cap. 20. folia eius, inquit, thymo similia tradunt, nisi quod molliora sunt et lanatiore canitie, &c.

το εδοσιμα τινος υδρον] Quo ex liquore in singulis his affectibus propinari debeat, apertius definit Plinius, citato loco, hisce uerbis: *Medici cum uino decoquunt ream uel aridum, illinumque: uel splenetici propinant ex aëto, morbo regio in uino, et hydropticis macipientibus in uino decoctum.*

δεν δε και κεφαλαχης] Stomacho tamen inutile esse, caputque eo impleri, et abortum fieri potè aliqui ne-

gant, uti Plinius ibidem admonet. *τραύματα κολλα] Galenus certius aliquid de hac glutinandi facultate statuit, idque adhibita distinctione: dum ita scribit, 8. simpl. και χλωρον εσπαρχει επι κολλα πα μεγαλα τραύματα, και μαλατα η σαμωδες ειδος αυτη. ξηρον δε ηυροιδρον, ιαται τα κρυση ηδ ελκων εσπαπατοιδρον, και μαλλον ποση εσπαπατα. id est, Polium etiamnum uiride magna uulnera glutinat, praesertimque species eius fruticosa: aridum uero et uim fuerit, maligna ulcera sanat inpersum: et ad hoc efficacius id quod minus est. Quo quidem loco perspicue satis Polij duo genera Galenus agnoscere uidetur.*

CAP. CXXV. φύεται εν ορεινις ποτις] In Scordij natalibus uidetur à Dioscoride discrepare Plinius: quippe qui libro 25. cap. 6. prodiderit reperiri in Ponto, campis pinguibus humidisq. At quidni etiam in montibus campi eiusmodi pingues humidisque reperientur, in quibus Scordium nasci possit?

εοικετα χαμαιδενυ] Plinius ibidem Scordium describit, magnitudine cubitali, quadrangulo caule, ramosum, quernae similitudine, folijs lanuginosis. Sed eo fortè, loco legendum, non, quernae, sed, querculae, quo quidem nomine non inepte χαμαιδενυ designare potuit.

τραύματα κολλα] Gal. 8. simpl. Scordij uiridis & ficci vires aequè ac polij, ita distinguit: κολλα εστι τα μεγαλα τραύματα χλωρον εσπαπατοιδρον, αιαροδωμη δε τα ρυπαρα και εις ελλω αρχη τα κρυση η ξηρον εσπαπατοιδρον. Sic enim legendum ex Aëtio, non, εσπαπατοιδρον. hoc est, uiride quidem Scordium magna uulnera conglutinat illinum: sed aridum inpersum, sordida expurgat, maligna que ad cicatricem perducit.

εταρξισαπι δε εστι το ποινικον] Lege, εν ριζισαπι. Ad dir Lacuna ex vet. cod. η λυδικον, εστι δε η ποινικον, &c. Efficacissimum, inquam, Lydicum, deindeq. Ponticum. Galenus primo de Antid. Scordium praefert Creticum: at non improbat tamen quod in alijs regionibus reperitur.

CAP. CXXVI. εν λιμνησιν εσπατα] Contra habebatur in Paris. codice: εν μετ εσπατα αιου λευκα, εν δε ηδισ εσπατα και χλωρα. Sed uetus & Aldina lectio potior, quam nos secuti sumus. Sic & Plinius, libro 26. cap. 6. folia Bechij agnoscit subalbida a terra, superne pallida. Ita enim χλωρα reddit, quae nos uarentia herbae uel coloris interpretari maluimus. Ex ijs porro est Plinius, quos tum in in operis totius praefatione, tum & hoc loco reprehendit Dioscorides, ut qui falso opinati sint, Bechium caule, floribus ac semine carere.

αιθος αχρον] Quonia Bechij flos luteo ac propemodum aureo fulget colore, αχρον, ex luteo albimantè uertimus, non ut plerique, pallidum: quanquam & aurum Catullo pallidum dicitur. Enim uero το αχρον, Platone teste, ex albo & flauo colore conflatur.

ριζα λεπη, αχρητος] Oribasius uocem, αχρητος, praetermisit. Cornarius legit, αχρητος, nec male: nam & deinceps radice us us traditur minime contemnendus: neque is etiam à Galeno praetermissus est.

και πασαις φλεγμοσι ιαται] Gal. 6. simpl. cap. de Bechio: η με δε χλωρα φυλλα η ε φλεγμοσι εσπατα εσπατα εσπατα εν τινος υδρον, εζωθεν καταπασασιμα, εσπατα εσπατα εσπατα ης υδατωδους υρεσποτης, ης απαντα τα χλωρα ε

ἄρα τὰ μὲν μᾶλλον, τὰ δὲ ἥπιον μετέχει. τὰ γὰρ ἢ δὲ ξηρὰ
 ἢ ἢ τῶν βρωχίων, φριμωτέρας ὄντι, ἢ καὶ τὰ φλεγμαίνοντα, δι-
 ούμενος. hoc est, folia viridia partes phlegmone agrè
 ad maturitatem perueniente obfessas adiuvant, foris
 adhibitis: nempe propter aquæ humiditatis admistio-
 nem: quæ quidem utentia teneræque omnia, alia mag-
 is, alia minus, participant. Nam arida Bechy folia
 sunt actiora, quàm ut partibus inflammatis conue-
 niant. His verbis Diosc. mentem Galenus aperuit.

ἡ ξηρὰ βρωχίον Plin. lib. 26. cap. 6. Tussilaginis
 aride cum radice fumus per humiditatem haustus ex-
 deurat, veterem sanare dicitur tussim: sed in singulos
 haustus passum gustandum est. veterem tussim dixit,
 quam Diosc. ξηρὰν id est, aridam.

CAP. CXXVII. ἀθήμηκες] Reliqui Inter-
 pretes, quantum video, flores hos tenuiori tan-
 tum Artemisia πλύκωνος duplex statuatur Dio-
 scoridi, altera φερνής, hoc est, crassa ex vegeta, al-
 tera tenuior, neque illæ nisi florum virgultorum-
 que amplitudine aut tenuitate inter se differat:
 equidem flores utriusque pares tribui facillè credi-
 derim, quod & ipsa sermonis series satis per se si-
 gnificare videtur. Præter has verò etiam tertiam
 μικροκωνοῦ dictâ deinceps describit Diosc. quam
 perperam Plinius, libro 25. cap. 7. cum ambrosia
 confundere videtur.

κίρροειδὲς ἢ χοιῖα] Lego, κίρροειδοῦς: ad illud e-
 nim, αἴθου, referri debere mihi fit verisimile. Ori-
 basius & Hermolaus, κίρροειδοῦς, hoc est, ærei colo-
 ris, legisse videntur.

πλήθος < γ.] Plinius, lib. 26. cap. vlt. drachmâ
 vnicam desiderare videtur: Folia, inquit, pota
 drachma, ad eadem omnia prosunt, uel imposita uerri-
 mo cum farina hordeacea.

CAP. CXXVIII. Ἄρτιμοσία λεπτόφυμος] Merito à
 viris doctis. Cordo, Trago, Marcello, Cornario &
 aliis propè omnibus, caput hoc, tanquam spurium
 & ascititium; à Diosc. contextu expungitur: cum
 neque in vetustis exemplaribus reperitur, neque
 vilo modo Diosc. phrasin redoleat. Adde quòd de
 eadem Artemisia ipsiusq; viribus præcedenti capite
 iam coniunctim egisse Dioscoridem vnicuique constat.
 Interim quæ isto capite continentur, totidem fetè
 verbis reperias apud Apuleium, cap. de Artemisia tenui-
 folia: vbi & aliæ eiusdem Artemisiæ vires com-
 memorantur.

CAP. CXXIX. εἰνώδης, ὑδέϊα] Aptius legas,
 αἰδύς. ad illud enim, θαμιστικός, referri oportet.

καταπασσινδὴν σύφουσαι.] In vulg. exempl. lege-
 batur perperam, κατὰ καταπασσινδὴν. Plin. lib. 27. cap.
 4. Ambrosiæ discutiendi vim, non item reprimendi,
 tribuere videtur, hisce verbis: vsus eius ad
 ea quæ discuti opus est.

CAP. CXXX. τῷ πτω ἀμβροσίαν] Ita Ambrosia
 κατὰ ποτίμιον est, ex arca alias herbas fluctuati, vt
 Plinij verbis vtat, lib. 27. cap. 4.

CAP. CXXXI. καλέπτου ἐπ' εἰώων] Præter ista
 duo Geranij genera, tertium quoddam tradidit
 Plinius ex Latinorum sententia, libro 26. cap. 11.
 finale citata, folijs minoribus, ex caule breuiore, ro-
 tundo, saporis ex odoris iucundi. Sed à recentioribus
 artis herbariæ Professoribus longè plura Geranij
 genera recensentur: necnon & ab iisdem al-
 teri Geranio, cuius nullum vsum Medicum sua

etate agnouerat Dioscorides, vires variæ ac mul-
 tiplices assignantur.

CAP. CXXXII. πικρὴ δὲ οὐκ αἰσθητὴ] Vires
 alias Gnaphalij, præter eas quæ hic à Diosc. com-
 memorantur, apud Plinium & Aëtium reperies.

CAP. CXXXIII. φύλλον αἰνίον] Theoph. lib.
 4. cap. 11. folium illi denegare videtur, his verbis:
 ἰδιώτατι δὲ πύτων ὄντι ἢ τύφῃ, καὶ τὰ ἀφύλλον εἶται.
 hoc est, Typhæ id est, maxime peculiare, quòd folio
 caret. Sed eo loco clariss. vir D. Dalecham-
 pius, αἰπὸ τῶ ἀφύλλον, ἀφουμαίνεις, legèdum re-
 censeat. Folia siquidem habere Typham satis com-
 pertum est: at flos non est foliis reliquorum mo-
 re stipatus: quod ἀφουμαίνους voce designare
 voluit.

καυλὸν λεῖον, ὀμαλόν] Quotquot occurrerunt In-
 terpretes, λεῖον, præterea legisse videtur. At eam
 vocem, aut aliam quæ illi respondeat, in Græcis
 exemplaribus minimè reperio, yti neque apud
 Oribasium. Porro ὀμαλόν voce, æquabilem simul
 & eodem caulem significauit Dioscorides. Nā
 & Theophr. hist. plant. lib. 1. cap. 8. scribit in hunc
 modum: ἢ δὲ τύφῃ καὶ ἐνία ἢ ἐλεῖων ἢ λιμναίων ὀ-
 μοίως ἀδιὰ φρακτὰ καὶ ὀμαλῶν, κατὰ τὸν χεῖρος. hoc est,
 Typhæ ex quædam palustris aut lacustris, similiter
 nullo intercedente modo æqualia sunt, ueluti iuncus.

θερμαντικὰς] Gustus calidi, reddidit Plinius, lib.
 27. cap. 8. eumque secutus est Hermolaus. At
 nos vtrum ad saporem, an verò ad facultatem ip-
 sam vocem eam referri oporteat, in dubio re-
 linquitus.

ὄσση μὲν δ'] Cornarius legit, ὄσση οὐγγίαι δ'. quæ
 nos eo lubentius secuti fumus, quòd & in radi-
 cis pondere Plinius à Diosc. multum euariat. Is
 enim, citato loco, scribit, μακρὰν ὀπότερον ἢ
 sextarijs tribus quadrantem radicis contuse noctam ex-
 diem. Ac vt verè dicam quod sentio, maior vide-
 tur quatuor librarum quantitas, quàm vt earum
 infusum triduo propinari possit. Adde quòd
 tantam radicis molem vix tres vini sextarij ca-
 pere possent; quin à radicibus vinum longè su-
 peraretur.

ὁ δὲ καρπὸς γάλα καταπασσῖν] Plinius contra, eodem
 illo loco, semine, inquit, lac minuitur in uino aut
 aqua misca pota: nisi fortè eo loco pro, minuitur, mo-
 uentur, restituendum est. Aegineta certè quidem
 de Circæa scribit in hunc modum: ὁ δὲ καρπὸς σὺν
 βοφήματι πινόμενος, γάλα ἤρναι. i. semen cum sorbitione
 potum, lac generat. Sed & ipse Gal. Dioscoridem
 citans, sic habet: κικαίαις τῆς πικρῆς πύων μὲν ῥίζαν φησὶ
 Διοσκορίδης σὺν αἴματι γλυκὴ πινόμενῳ ὑστέρας ἐκκατα-
 ρειν, ὄσση δὲ ὄσση πικρὰ καὶ πικρὰ καὶ κικαίαις.
 πὺν δὲ καρπὸν σὺν βοφήματι διδόμενον, εἰς ἤρσειν γάλακτος
 σμικρῶν, id est, Circæa radicem scribit Dioscorides in
 uino dulci potam uulsiam exprurgare, cum sic bene odo-
 rata ex calfactoria: semen autem in sorbitione exhibi-
 tum, ad lactis generationem con ferre.

CAP. CXXXV. ἀρμόζει καὶ ἵκρον.] Suppleui-
 mus cū Lacuna ex veteri codice, καὶ ἵκρον ex re-
 gium morbum. Paulus quoque, postea quàm de cæ-
 panthe, hoc est, labruscæ flore, paucis, vt solet,
 egit, de Oenanthe herba, Diosc. verba citans,
 scribit in hunc modum: ὁ δὲ Διοσκορίδης ἐπί τῶν ὑ-
 ποχρῶφι τῷ πτω, ἐπιπέσει πτω δὲ ὕδατι ἔχουσαι ὄσση δὲ
 πτω φησὶ ἐκβάλλειν αἰπὴν, καὶ τραχυτέραν καὶ ἵκρον
 ἰάσσει. hoc est, At Dioscorides alteram describit con-
 traria facultate præditam: unde & ipsam secundas præ-

lere dicitur et stranguriam regioque morbo mederi.

CAP. CXXXVI. η ιδρις μελε καλει] Theoph. 6. hist. plant. cap. 7. Itemque Plinius, lib. 21. cap. 11. priora hæc genera Conyza (quam à necandis pulicibus pulicariam vertit Gaza) etiam describunt: minoremque ac tenuiorem, foeminam: maiorem, marem appellant: neque aliam vtriusque, quam in folio, differentiam agnosunt. Sed Plinius locis pluribus cunilam cum Conyza confundere reprehenditur: quo tamen nomine aliàs thymbam, aliàs origani species varias designare videtur.

CAP. CXXXVII. σω μελιτε, ο ερω ποσειδων] In huius radice vsu mentem Dioscor. non satis expressit Plinius, dum sic habet, lib. 21. cap. 21. Hemerocallis radix cum melle imposita uentri, aquam pellit et sanguinem etiam inutilem. Nam ποσειδων apud Medicos dicuntur quæ pessi modo subduntur indunturve naturalibus, non item quæ ventri imponuntur. Plinius alibi ferè appropriè reddidit.

οπι ην πελαγυτων] quippe cum ea radix, inquit Gal. 6. simpl. leuiter digerat ac discutiat, simulque nihil repellentis facultatis obtineat.

CAP. CXXXVIII. η μηλιον, η κυανου] Ista verba, η κυανου, in Leucoio redundare existimat Marcellus. Sed neque apud Oribasium & Serapionem quicquam habetur, quod iis respodeat. Quin & Plinius nullam cæruleæ violæ mentionem facit, lib. 21. cap. 6. quo loco sic habet: Violarum plura genera: purpureæ, luteæ, albæ: attamen deinde cap. 19. violam Martiam, pro Viola purpurea videtur accipere: manifesto errore. Ceterum dum ριζαν τη μελανος λευκαίου vsurpat Hipp. lib. de nat. muliebri, μελανος nomine purpureum haud dubiè designat. Sic & τον μελαν seu μελανιον Theophrasto dicitur, viola Martia, à nigricantis purpureæ flore.

ου ε αθηνησε] Sic & Galen. lib. 7. simpl. Leucoij flores sicciore potius, quam recentes desiderat. Rationem reddit Plinius, lib. 21. ca. 19. hinc verbis: Minor uis est recentibus, ideoque aridus post asperum utendum.

ταυ περ υστερα φλεγμοιαι] Scilicet virium floris uolentia, admista aqua ita retuditur & mitigatur, inquit Gal. loco citato, ut ad inflammationes fiat uile medicamentum.

σω δε μελιτι αφραι] Idem habet Gal. Plinius uero non oris, sed capitis ulcera intellexit, lib. 21. cap. 19. Adde quod foliis tribuit, quod Diosc. & Gal. floribus. Sic enim ille: folia cum melle purgane capitis ulcera: cum cerato, rimas sedis et quæ in humidis sunt.

CAP. CXXXIX. οι δε κραταιον] Hoc κραταιον, οπι ην κρατειν η ροηης ita dictum, Theoph. lib. 9. hist. plant. cap. 19. κραταιον (nisi quis error subest) nominat, & φειδωμ scribit, ωσπερ λινον πυριον, πασαι ινσταρ λινι τριταει. quibus uocibus haud scio utrum μελαμυρον designare uoluerit, quod illi folia sint lini emula, an uero pro iis μελαμυρον sit restituendum Plinius autem, lib. 27. cap. 8. Cratæogonium spicae triticee simile facit: quod dum scriberet, fortasse cum spica triticea non quidem ipsius folia, sed culmorum cacumina, conferre fuit in animo.

ιζωρως δε δριμω] uehementer asperum gustu, dixit Plinius. Gal. uero Diosc. secutus, 6. simplicium: Κραταιου, inquit, της παας ο καρπος και δριμωσ γθυο-

μοις οπι και σποδριωσ χειρωμοις, και χειωσ ασηπιησ, id est, Cratæogoni herbae semen gustantibus acce est, et uehementer quidem iis qui eouuntur, milio simile. quasi uelit, si quis tantum degulset, acce percipi: & uehementer acce, si quis non gustet modum, sed etiam utatur. Oribasius habet tantummodum, δριμωσ γθυωμοις η σποδριωσ, sapore idem acce ac uehementer esse innuens. Pro his perperam apud Paulum habetur de eodem semine, και δριμωσ γθυωμοις και χειωσ, και χειωσ ασηπιησ, hoc est, et acce gustantibus est et frigidum, milio simile.

CAP. CXL. ωσπερ βρυον, εχον &c.] Etsi descriptio utriusque Phylli apud Theoph. lib. 9. c. 19. ex nonnullorum sententia mercuriali tum mari tum foeminæ aptius conuenire uidetur, quam Diosc. Phyllo, attamen ex illius uerbis hunc ipsum Diosc. locum manifesto deprauatissimum ita restituendum censemus, dum certius quid aliud quispiam in medium protulerit: ωσπερ βρυον εχον ωχρωπρον ελαιας, η φολιοι χειρωμοι, και λιπ &c. Nos uero hic inter uertendum βρυου Grecam uocem retinere maluimus, quam inepte muscum interpretari, sicuti fecit Gaza uariis apud Theophrastu locis: cum tamen βρυον, de quo hoc loco & apud Theoph. sapius agitur, nihil habeat cum musco commune. Neque enim dubium est, quin (quod accuratè obseruauit doctiss. Scaliger) βρυον inter cætera etiam significet, non uero quidem arborum quarundam florem, sed quiddam quod illi proportionè respondeat, illiusque uicem impleat: quale in ficu, olea & quercu conspicitur.

ελιωθηκαι ελαιας βοσπορωδει] rectius fortasse, βοσπορωδι, scilicet, και ρον. Sed & hunc locum ita restituere uisum est: εχον γο ομοιον η ηελιωθηκαι ελαιας βοσπορωδει. Nam si uulgatam lectionem retineamus, durius fortasse uideatur αθησ accipere, pro eo quod flori succedit, nimirum incipientis oliuæ rudimento. Vbi enim, quæso, florem in olea quæras, si iam sponte deciderit? Porro neutrius φολιου Galenum, Paulum, Aëtium, Oribasium, & Serapionem uspiam meminisse ualde miramur: etsi, manente integra nostra Dioscoridei contextus emendatione, φολιον utrunque Diosc. nullis refragantibus notis id esse iure optimo contenderimus, quod Phylli nomine nobis non semel à piz memorizæ Præceptoribus Rondeletio & Assatio in Monspelienfi agro demonstratum est.

CAP. CXLI. ελαια μαλακη ομοια] Theoph. lib. 9. hist. plant. cap. 19. ορχωσ folium describit, σλεφωδες, λεωπρον δε και ελαιον. hoc est, quale laserpiu, ac leuius et minus. At eo loco legendum haud dubiè, σλεμωδες. Siquidem & ipse Plinius de Orchide agens, lib. 26. cap. 10. Quidam, inquit, folia scilla esse dicunt, leuiore ac minore, caule spinoso: in quo & ipse fortasse deceptus uocis ομοιωμας labitur. Cum enim alicubi legisset, και τον ακανθωδι, caulem spinosum uertit, rectius, ni fallor, dicitur, ακανθοσ simile: quippe cum sit Orchidi caulis cum florum nucamento, qualis acantho. Sed ut ut ad rem: Idem ipse Plinius haud ita multo post, Satyrium prius nullo pacto distans à Diosc. cynosorchide dum describit, illud ait esse longioribus folijs, quam olea, caule quatuor digitorum. Rursumque apertius, lib. 27. ca. 8. Cynosorchim, inquit, aliqui Orchim uocant, folijs oleæ mollibus: ueteres &c.

ita variz sunt discrepantésque ὄρχως descriptiones, quæ tamen hoc loco nimia sciorum quorundam temeritate videntur in vnum coaluisse. Sed ut ei vitio medicinam aliquam salutarem affertamus, ita legere placet: *σκληρὰ μαλακῆ ὁμοία, σκληρὰ δὲ καὶ λευκὰ.* Vel potius, ut sit lectoribus optatio: *μαλακῆ, κλειρὸ ὁμοία, μακρότερον & c.*

καὶ πῶς αὐτὴ πηρὴ] Legit Lacuna ex vetusto codice, καὶ πῶς αὐτὴ σκληρὴ, πῶς δὲ μαλακώτερον ἢ ῥυσπὴν. hoc est, *hanc quidem duram, illam vero molliorem* ἢ ῥυσπὴν. Ego vero legere malim hunc in modum, καὶ πῶς αὐτὴ πηρὴ καὶ μαλακῆ πῶς δὲ σκληρὴ καὶ ῥυσπὴν. Nāq; & ita Plinius, nuper timè citato loco: *radix obliosa, duplici ordine superiore quæ durior est, ἢ inferiore, quæ mollior.* Neque verò dubium est, quin maior radices bulbus, qui idem demissior est, succosior sit atque adeò mollior ac tenerior: qua etiam ratione ἀπαλὸς deinde Diosc. dicitur: minor verò, qui sublimior, tanquam flaccidus ac rugosus, durior & aridior. Siquidem mollia ferè sunt, quæ humidiora: & è contra dura, quæ sicciora. Quòd si cui placet vulgatam lectionem retinere, necesse est *μαλακὸν* hoc loco pro *flaccido* accipiat.

πρὸ ἀπαλὸν] Enallage generis: ea enim vox per ἀπαλὸν ad ὄρχον aut βόλβον referenda. Porro effectus huiusce, qui hoc loco à Diosc. commemoratur, causam hanc affert Galenus, 8. simpl. quòd maior bulbus copiosam humiditatem excrementitiam flatuosamque obtineat: minor contra vsque adeò elaboratus sit, ut ipsius temperamentum ad calidius sicciusque deurgat. Ita sit, opinor, ut quavis geminæ radices utriusque bulbo idem sit substantiæ modus, idemque sapor: maior tamen crassa flatuosaque sui substantia status excitet: minor verò, aridior illò & macilentò suo corpore humorem exiccet, à quo flatus excitatur, qui salaces facere consuevit. Cæterum nisi me moueret Galeni & Plinij autoritas, illa de eodem bulbo recente & sicco à Diosc. recitari facillè crederem, quo modo & Serapio verba Diosc. accepisse videtur.

CAP. CXLII. ἱερὸν δὲ καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς] Hunc tamen ὄρχον σιγαλάδα, quem etiam περιόρχον appellant: Paulus & Aëtius, ait Galenus, quia antedictò siccior sit, ad stimulos coitus non esse perinde accommodatum.

CAP. CXLIII. ῥίζαν βολβοειδῆ] Hanc radicem Plinius, lib. 26. cap. 10. ex Græcorum sententia *gemmatam* ait esse, cuius inferior pars ἢ maior, pares gignat: superior ἢ minor, *scammas*. Sed veteror, ne hac in parte Satyrium cum Orchide confuderit.

CAP. CXLIII. ἀπὸ ῥιζῆς λινοσπέρμου ἐμφερές] Aliud genus satyrii erythronio vocant, inquit eodè loco Plinius, *seniense viticis, maiore, leui, dura radice* ἢ ῥυσπὴν: quibus verbis, aliter atque Diosc. semen viticis Erythronio tribuit. Sed & in corticis colore ab eodem illo non nihil discrepat.

CAP. CXLV. ὄρχον ἡμῶν] Quoniam excepto semine reliquæ descriptio utriusque tam sylvestri quàm sativo Hormino conuenire videtur, ἡμῶν vocem à Diosc. contextu expungendam existimaucim, ut & ab ipsa capituli inscriptione: cum hoc vno eodèque capite de utroque Hormino palàm agatur.

ὄρχον ἡμῶν] Plin. lib. 22. cap. 25.

aliter ac Diosc. alterius nimirum sylvestris Hormini semè candidius esse dixit, quod hic Diosc. φαιρὸν ἢ *fuscum*. Attamen & illud tolerari potest, quoniam fuscum nigro comparatū, etiam candidius esse cōstat. Sativi autem Hormini semen *κυμαίνωδες*, hoc est, *cuminò simile*, faciunt Theoph. atque Plinius, ipsumque inter fruges cereales enumerant: quemadmodum & ipse Gal. in lib. de alim. fac. quo loco Horminum inter irionem & cuminum mediæ esse naturæ prodidit.

CAP. CXLVI. ὄρχον καὶ πηρὸν] Nascitur & inter aphacam, uti scribit Theoph. 8. stirpiū hist. lib. eamque etiam nunc suo complexu necare dicitur, non item lentem, uti habetur apud Plin. lib. 18. cap. 17. cum *αὐτῆς ἀφάκας, φακῶν* fortasse legisset. Lenti enim non Securidaca, sed aparine ex ipsius Theoph. sententia pestiliens esse fertur.

CAP. CXLVIII. ὄρχον δὲ πηρὸν καὶ τὸ σπέρμα] Quæ recitantur à Dioscoride Nymphæ vires, radice tantum ac semini tribuunt: quippe quibus refrigerandi simul & exiccandi facultas est. At flos ipsaque folia humectandi refrigerandiq; vim habent, quod præter experientiam Arabum familia testatur.

ὄρχον ἡλιδι] Amasis hic Anyger is est, qui Helidem regionem irrigat. Ille idem Μινύαι, ac ipsi quoque Homero Μινύειος dicebatur, ἀπὸ τῆς Μινυῶν, qui eò cum Chloride Nestoris matre ex Orchomeno Minyæo venerant. Deinde verò Αλφειὸς dici cepit, ὅτι πρὸ ἀπὸ τῆς λαυρῆς ἀλφειὸς ἵαται, uti recitant Pausanias & Strabo.

CAP. CL. πῶς δὲ ὄρχον καὶ τὸ σπέρμα] Restituimus, *λευκῆ*, ex Oribasio, itemque Plinio, qui lib. 27. cap. 4. de Androsate sic habet: *Androsacas herba est alba, amara, sine folijs, folliculos in cirris habens, & c.*

CAP. CLI. ἀσπληνῶν, οἱ δὲ σκολοπίνδριον] Asplenū à Scolopendrio distinxisse videtur Gal. lib. 15. simpl. cap. 12. dū remedia maioribus licentis obstructionibus dicata recensens, utrunq; seorsim enumerat, ἀσπληνῶν καὶ σκολοπίνδριον. Vt cum eo loco alterutrum redundare facillè crediderim: quoniā idē ipse, locis alijs, & maximè lib. 9. de comp. med. καὶ τῆς ἡμῶν ἡμῶν ἀσπληνῶν ἢ σκολοπίνδριον, nomina huic vni eidemque plantæ manifestò tribuit. Sed & Theophrastus ἡμῶνιον & σκολοπίνδριον prima fronte diuersa fecisse cuiuspiam videbitur: quoniam lib. 9. cap. 19. πῶς ἡμῶνιον, seu potius, τὸ ἡμῶνιον, ita dictum, quòd (quemadmodū ipse testatur) eo muli delectentur, scribit ὁμοιον ἔχει τὸ φύλλον σκολοπίνδριον. Veruntamen & eoloco legendū fortasse fuerit, ut hic apud Diosc. σκολοπίνδριον, vel etiam σκολοπίνδριον. Nam & id animalculi genus utroque modo apud Græcos effertur.

φύλλον ὄρχον ἢ πηρῶν] Malim, ὄρχον ἢ πηρῶν ἢ ὄρχον πηρῶν ἀπὸ κοχλακῶν. Nam vel inter saxa, vel in parietibus humidioribus, qui è calculis silicibusve coagmentati sint, ferè Asplenon inuenitur. Ita verò parietes id genus distinguere voluit Autor, ab iis qui è solida structura, nempe vel è quadrato lapide, vel è lateribus probè iunctis eriguntur.

CAP. CLIII. ῥίζα ἀσπληνῶν] Plinius, ut prius Anthyllium (sic enim nominat) in sabulosis nasci prodidit, (quem nos in eo, ut & Diosc. vetustum codicem secuti sumus, quanuis vulgare lectioni astipuletur Auisenna, sub sinè lib. 22.)

ita & posterius addit, *in saxosis mueniri.*

CAP. CLIII. *χρυσίζοντα αἴθη*] *Lego, ἐνδοθὴν ἄθρ χρυσίζοντα, αἴθη ἢ ἔξωθεν ἀφείκει*] &c. At Theoph. lib. hist. 7. cap. 13. in anthemio, quod idē est cum Anthemide, τὸ ἐν τῷ μέσῳ τῆ αἴθης χλωρὸν dixit, ea voce minimē significans viride aut herbaceum, sed potius luteum: nisi fortē de floris ima parte cōceptaculo proxima illud intellexit. Superius verò αἴθη ἔ, κλωνάρια, lego cum Marcello, φυλλάρια. Nam & ita Serapio legisse mihi videtur: & ita legendum etiam ipsa contextus series per se satis indicat. Sed & inferius, pro eo quod est, πηζέται δέ, aptius legas mutato numero, πηζίζονται δέ.

συγκρύσματι μετ' ἐλαίου] Cum Cornario viro doctis, *συγχρίσματι*, legendum cenfeo: nam & ita legisse Serapionē mihi sit verisimile. Sed & Chamæmelo, ad eum quem tradit Diosc. modum in pastillos digesto, solitos perungi febricitantes ex Nechepsonis Aegyptij sententia docet Aëtius, cap. de Anthemide: quanquam & ipse non negat, etiam in potu febricitantibus exhiberi. Sunt autē hęc Aëtij verba: *Νεχρίων ἢ ὁ Αἰγύπτιος παρακαλδύς* αὐτὸ τὸ αἴθος καὶ σαρόν τὸ χαμαιμίλις ἀκμαίοτιπιν συλλέγει, καὶ κόπτει ἐν ὀλίμῳ, ἔπειτα λειοῦθι μάλα ἐν ἡύσῃ, ἢ ἀπὸ ἀπείρου ἔχριστοις συμμίστροις, καὶ ξηραίνει ἐν σικκῇ ἀμφιβάσει, ἢ ἀπὸ πύρι. ὅππὶ δὲ τῆς χρείας λειοῦσάντα ἔχριστον ἔνα, ἢ ὅππὸ δόνητος ἐλαίου ἢ παροπτιῶ τὸ ἀρκύν, χρίειν τὸ σῶμα ἀπὸ κηφῆς ἀρχὴ πύριον ὅππὶ τὸ πυρεθὸν ὄντων πάντων, &c. hoc est, Nechepson autem Aegyptius purū Chamæmeli florem integrā maturitatem assecutum colligit inbet, ἢ in pila tundi ac exactissime cōteri, atq; ex eo trochiscos mediocres formari, qui acuratissime in umbra siccatā reponantur. vsus tempore unum ex ipsis teri oportet, oleo primario quantum satis sit affuso, indeque cuiusvis febricitantis corpus à capite ad pedes illini, &c. Huius quoque ipsius vsus Chamæmeli ad febres abigendas & ipse Galenus meminit, tertij simpl. cap. 9. Sed, quicquid censeant Aegyptij, eas potissimum febres Chamæmeli perunctione sanari scribit, quæ citra visceris alicuius inflammationem infestāt, ac præsertim quæ ex humoribus biliosis aut cutis densitate proveniunt: quanquam & cæteris febrium generibus, si modò concoctæ fuerint, non parum conferre deinde fatetur.

CAP. CLV. *Παρθένιον, οἰ δὲ ἀμάρρακον*] Sic Plinius, libro 21. capite 30. *parthenium, alij leucanthemon, alij amaracum* (sic enim legendum ex Diosc. & Gal. non, *tamnaum*) uocant. Celsus apud nos *perdicium* ἢ *maralem herbam*. Sed eo loco nominis Parthenij ὁμωνυμία Plinium fefellit. Neq; enim Parthenion, de quo agit Celsus, libri 2. cap. 33. aliud est quàm helxine Græcorum, herba ab hoc Diosc. Parthenio longē diuersa. Parthenij verò nomine præter helxinen diuersas quoque alias plātas designari, (vt Diosc. & Plinij testimonia impresentiarum omittam) vel ipse Galenus in vocum Hippocraticarum expositionibus docet apertissime, videlicet anthemidem, mercurialem & amaracum. Cæterum nostrum hoc Parthenium (sive sit matricaria vulgò dicta, vt voluere Hermolaus, Matthiolus & Dodonæus, sive quæ vulgò Cotula foetida vocatur, vt censent Amatus Lusitanus, Fuchsius & Pena, quibus ego lubenter assentior) amaraci nomine intelligitur apud Galenum, Paulum & Aëtium, veluti iam antehac in vnguento Ama-

racino annotauimus.

φλέγμα καὶ χολή] *Suppleo, μάλα γὰρ, aut etiam adijcio: quādo & Serapio ita legisse videtur, nec abs re quidē: quoniam cum epithymo confertur, cui vis est bilem atram detrahere. Hoc addit quòd Paulus, lib. 7. cap. 4. Itēque Auisenna, lib. 2. cap. 21. Parthenio vim bilis atrę detrahendę tribuunt. Sed & ipse Plin. lib. 21. cap. 30. de Parthenio herba agit in hæc verba: *Sicca cum melle ex aqua pota*, (ita enim legendum, non, *imposita*) *bilem detrahit atram*, &c.*

CAP. CLVI. *ὄθεν καὶ οὐόμας*] Ita existimo dictum *βύφθαλμον*, quòd flos ipsius maiorem oculum præ se ferat. βύ etenim, & huic voci & similiter aliis plerisque in compositione additū, significationem augere nemo ignorat, præter eum qui Græcæ linguæ planē sit ignarus. Attamen Gal. 8. simplicium, *βύφθαλμον* dictum putat, ἀπὸ τοῦ αἴθων ἑοικέναι δοκούντων ἢ τὸ χῶμα βούς ἰσθμῶ, hoc est, quòd flores figura bouis oculum representent. Sic & Plin. lib. 25. cap. 8. Est ἢ *Bupthalmos similis bouis oculis*, &c. Sed eo ipso loco, vt ex reliqua contextus serie facile est iudicare, è diuersis Bupthalmi & chrysanthemi descriptionibus vnicam videtur conflauisse Plinius, quasi vna eadēque herba foret, diuersis signata nominibus.

CAP. CLVII. *βασιλική καρὰ ἕμοια*] Plin. lib. 27. cap. 10. *folia Pæoniae qualia Isatis, pinguiora rotundioraque ἢ minorā.* Sed ego pro, *Isatis*, *Isatis* reponendum esse suspicor.

φύλλα ὡσαύτῃ σμύριον] Plin. ibidem: *stæmina filia myrrham redolent ἢ densiora sunt: ex quo patet, αὐτὴ τῷ σμύριον, σμύρινα* legisse, manifesto errore: quanuis & Smyrnium à myrrhæ odore sapore, quem refert, ita dictum est.

ρίζα δὲ τῆς αὐτῆς ἀρρένας] Idē posteaquàm de faminae radicibus egit: *Mas*, inquit, *plures habet, quoniam non una radice nixus est, palmi altitudine, candidaque.* Sed ego ita potius legendum cenfeo: *Mas plures non habet, sed una radice nixus est.*

ζυμαίξιν ἢ ρίζα] *Siccam*, addūt Ruellius & Marcellus, quasi, *ξηρὰ*, præterea legerint: sed in exemplaribus nostris ea vox minimē occurrit, nisi inter Aldini codicis notha.

ρῶν ἐρυθρὸν ἰσῶσιν] *ρῶν ἐρυθρὸν* dixit, ad differentiam τῷ λευκῷ. Enimuerò *ρῶν ζυμαίξιος* etiam ipsi Dioscoridi pro coloris varietate duplex fuit, alius λευκός, hoc est, *albus*, alius ἐρυθρός, id est, *rubēs*. Hunc porrò nos cum Scrib. Largo *fluorem sanguinolentum* vertimus. Is enim, cap. 29. *Mulieribus*; inquit, *quæ fluore sanguinolento infestantur, quod ρῶν ἐρυθρὸν Græci dicunt*, &c. Plinius *rubentes menses* reddidit. Agens enim de Pæonia, loco citato: *Rubea grana*, inquit, *rubentes menses sistunt*, xv. *ferè pota in uino nigro*. Alio tamen loco, nempe lib. 26. cap. 12. generalius illud ipsum protulit, his verbis: *Sanguinis profluum sistit herba Pæoniae semen rubrum.*

πυόμοι ποῖον] Goupylus in antiquo vtroque codice fini capitis hæc ascripta reperit, quæ Aldinus codex ad notha reiecit: *φύσση δὲ ὀψιλοῦς ὄρεσ καὶ ἀκρωτηρίοις*, quæ nos etiam conuertimus, quoniam ita rem habere comperimus. Plinius, lib. 27. cap. 10. *Pæoniam in syluis nasci* prodidit, quanquam & antè, lib. 25. cap. 4. nasci scripserat, *in opacis montibus*.

CAP. CLVIII. αἰ δὲ αἰχρόνυχον] Hanc ipsam plantam, quæ λιθόσπερμον profert, etiam αἰχρόνυχον vocant Paulus & Oribasius.

ἔχρησται ἐλαίας] Plinius, libro 27. cap. 11. Lithospermum foliis ait esse duplo maioribus, quam ruscis: in quo quidem non ita multum à Diosc. mente alienus esse videtur. Sed dum addit, *semen profert ætatis magnitudine*, lacrymam Iobi vulgò dictam potius quàm verum Lithospermon describere fit verisimile: quoniam multum abest, quin etiam maioris Lithospermi semen ciceris æquet magnitudinem.

ἄχρηλος ἐκφυσις] Paris. codex habebat, ἀχρηλος sed censui legendum ἀχρηλος, ἑυπέσι, διχρηλος, ἢ πῖ δι- κριος. Aldinus codex habet, ἀχρηλος, fortè αἰπὸς, ἀχρηλος. Nam & in eadem significatione ἀχρηλου voce vitur Arist. licet Doricam Dialectum magis respicere videatur.

CAP. CLIX. ἀσπίρματις δὲ μετὰ κοχλιαρίῳ] Sunt hic voces nonnullæ transpositæ, quas ita nullo negotio restitues: ἀσπίρματις δὲ κοχλιαρίῳ πλῆθος μὲν ἰδαίης πινουμένου. Alioqui sensus nullus constaret.

CAP. CLX. ἐρυθρά, διερρηκὴ] Vis eadem Erythrodano tribuitur apud Theophr. hist. plant. lib. 9. cap. 14. Sed descriptio planè diuersa: siquidem eius folium simile facit κισθῶ, πλωρὸν στρογγυλόπερον, hederæ, sed rotundius: quanquam, κίθω, potius eo loco legendum suspicor. hoc est, κισθῶ.

ἢ φύλλον ποδῆς] Etsi Serapio quoque ipse legisse, videatur, κενός μετὰ τῆς φύλλων ποδῆς, velut habetur in Aldino exemplari, placuit tamen Cornarij coniectura, qui pro ποδῆς, ὀππιδῆς legendum suspicatus est. Nam & Plinius, lib. 24. cap. 11. *Contra serpentes*, inquit, *Rubiæ ramis cum folijs imponuntur.*

CAP. CLXII. διώαμιν δὲ ἔχῃ τραυματικῶ] Alterius Lonchitidis foliorum usum distinctius tradidit Galenus, 7. simpl. hisce verbis: *χλωρὰ μὲν εἰς κίρκων τραύματας ὀππιδῆς, ἔρηρα δὲ μετ' ἔξουσι πινόμενα ἀπὸ λύας ἰάται σιρῶν μύροισι.* hoc est, *viridia quidem ad vulnera glutinanda sunt idonea, sed siata cum aceto pota, henes induratos sanant.*

CAP. CLXIII. ποῖν δὲ καὶ πρὸς δυσεντερίας] Has vires radicis decocto tribuit Gal. 6. simpl. quippe quæ astringentem quandam facultatem obtineat. Plin. lib. 20. cap. 21. Eandem *ωσταν* in aqua aluum sistere tradidit. Contrà verò, eiusdem lib. cap. 4. de hibisco agens, (quod idem est cum Althæa, licet ipsam pastinacæ simile dixerit) *Folia eius, inqueibat, ex aqua pota aluum soluunt.* Ex quibus patet Althææ, vti & non paucis alijs, vires esse dispares, imò etiam planè contrarias: siquidem eius folia decocta aluum soluunt, radicis autem, æquè ac seminis, decoctum, eandem sistit.

πῆρσι δὲ ἢ ρίζῃ] Idem narrat Theophr. lib. 9. cap. hist. plant. 19. in hæc verba: *πῆρσι δὲ ἢ τῶν ἄλλων ρίζῃ (ἀχρόνυχον) ἐὰν πῆρσι ἐμβάλλῃ καὶ εἴ τι ὑποστῆσιν.* hoc est, *aiunt ex Althææ radicem addensare, si quis tritum aqua iniecerit ex sub dio posuerit.* Id verò accidit ratione lenti glutinosique fucci, (muccaginè vocant) quem Althææ radix infusa ex sese remittit & in aqua deponit. Porro ibidè Theophr. Althææ florem, quem Diosc. ῥοδιδῆς dixit, & figuræ & coloris habita ratione, μύ- λινον facit: quod tamen veritati minimè repugnat, quoniam & Althææ genus quoddam flore

luteo reperitur. Subdit verò, *ρίζαν ἰνώδην ἔχοντα, ἢ ἄλλω, ἢ ἑυπέσι, γλί- ρρον.* Hac enim voce vsus est Diosc. quippe quæ eiusdem esset cum illa significationis.

CAP. CLXIII. λευκαὶ πατίνας] Plin. πατίνας, αἰπὸς τῶν πατίνας, videtur legisse: siquidè scribit, lib. 27. c. 4. *Alceæ radices esse albas, cum plurimum sex. ci- bitales, obliquas.* Attamen Serapio quoq; *latas* reddidit. Sed de Alceæ viribus, quarum apud Galenū nulla fit mentio, ita scribit Paulus: *σὺν οἴῳ δὲ πινόμενῃ, δυσεντερίας καὶ δῆξας ἰάται* &c. hoc est, *in vino uerò pota, dysenterias uersis que sanat.* quo loco αἰπὸς τῶν δῆξας, reponendum videtur, ῥηξας, hoc est, *rupta*. Sic enim solitus est Paulus, si quarum plantarum vires à Galeno prætermisæ sunt, eas ex Diosc. ipso totidem ferè verbis transcribere.

CAP. CLXVII. πρὸς δὲ κεφαλαλγίαν σὺν οἴῳ] Suspiciatur doctiss. Cornarij legendum, πρὸς δὲ τὰ φαλάγγια σὺν οἴῳ. nec id abs re: cum & ipse Plinius, lib. 27. cap. 4. *Αναγυρίαν radicem in vino ueterè dari ad phalangiorum morsus cõceptis* verbis tradiderit: cephalalgie verò non meminerit, quauis eo loco reliqua Diosc. verba reddidisse videatur.

ἢ δὲ ρίζης χυλός] Ruellius, φλοιός, legisse videtur. Plinius certè quidem radicem Anagyri difficutiendis concoquendisq; adhiberi simpliciter pronuntiauit. At Galenus, lib. 6. simpl. nominatim radicis corticem ad vsus hocce desiderat.

CAP. CLXVIII. καλουμένον πινόμενον] Lege, πινόμενον, nisi magis placet cum Paulo isthæc radici tribuere: quauis eam inutilem pronuntiauit Plinius, lib. 26. cap. 8. Ita verò ex sententia Patuli legendum foret, *μάλιστα ἢ ποῖν ἢ ρίζῃ μετὰ ἐξουσιματις*, hoc est, *maximè uerò id præstat radix cum decocto*, &c.

CAP. CLXIX. καὶ σρόφοις καὶ δυσεντερίαι] Vel legendum, καὶ σρόφοις καὶ δυσεντερίαι, seu σροφικῶν καὶ δυσεντερικῶν, vt hæc cum præcedentibus cohæreant. Vel fatendum nonnulla desiderari, puta, *ποῖν καὶ πρὸς σρόφοις*, &c. aut, *πῆρσι* seu *λύει καὶ σρόφοις* &c.

ἢ δὲ πῆρσι κοιλίαν] Quas vires Alismati tribuit Diosc. dū scribit aluum sistere, dysenterie mēderi & œdemata mitigare, neutiquam se expertum palàm profitetur Gal. 6. simpl. attamen experientia certa comperisse se, valere radicis decoctum ad renum calculos comminuendos.

CAP. CLXX. ἔχρησται φάρμακα] 8. simpl. Galenus, Dioscoridis optimus Interpres, Onobrychidem arefactam ad finiendas strangurias desiderat, vti recentem, ad dissipanda tubercula.

CAP. CLXXI. αἴθος ἔχον μύλινον] Oribas. addit, *λευκῶν ὁμοίων. i. leucō seu uiolæ albæ simile:* quæ verba nostræ versioni ideò etiam lubentiùs adijcere libuit, quòd & apud Serapionem haberi animaduerteterem. Sed in eo quod statim sequitur, *ἔχρησται ἐν οἴῳ πῆρσι δακτύλοις*, præpositio, ἔχρησται meo iudicio videtur, nisi velimus, *inter*, significare, & *inter digitos tritum*, vertere.

κλωτάελα ὑποδασία, σερμίνκη] Ego lubèter cum Cornario legerem, κλωτάελα ὑποδασία, καρπὸν σερμίνκη. Nam & Gal. 8. simpl. de Hyperico agens, κερπὸν nomine designat ipsius σερμίνκη seu calyculum vnà cum semine intus concluso: quo loco ad urinas mensèsq; ciendos, non semen tantum, verum etiam totum fructum vsurpandum

cenfuit. Sed vnica duntaxat immutata voce, αἰπὸν, κλωάελα, κρεάπα seu θυλάκια, vel potiùs, vnica expuncta litera, κλωάελα, legere placuit: maximè cum Hyperici ramuli minimè subhirsuti videantur, sed ipsa tantùm siliqua seu ipsum pericarpium. Ita porrò Diosc. Hyperici calyculos merito κλωάελα nuncupare potuit, quòd sine quodammodo κροισιδίς, hoc est, turbinati, conici ceu nucis pineæ speciei, quam etiam κωάελον Myrsepsus appellauit. Ab eadem quoque figurâ κρωάελον vocatur glandula in cerebro, à basi lata in mucronem fastigiata, γλαπίσις vel innixa. Cæterùm siue κρεάπα, siue θυλάκια, siue etiam κρωάελα legerimus, deinceps αἰπὸν πῶ, ἢ ὄ, ἢ οἶς, restituendum fuerit.

μέγας κριδῖς] Quantum à Diosc. mente recesserit Plinius, nemo nō videt, dum lib. 26. cap. 8. Hypericum describit *semine in siliqua nigra, maturo recente cum hordeo.*

CAP. CLXXIII. οἰνώδη χυλὸν ἀφίησι] Plinius, lib. 27. cap. 4. *Androsæti comas tritæ sanguineo succo macare* dixit, quasi αἱματώδη χυλὸν legisset. Serapio verò, πηλαιώδη, legisse videtur. Sed tolerabilior Pliniana lectio: nam & sanguineus succus vini exactè rubicūdi liquorem non ita malè referre videtur.

CAP. CLXXIII. πῶ πῆς ἐρείκης] Vocum ἐρείκης & μωρείκης similitudine, vt videtur, deceptus

Plinius, Coris folia, nō ericæ, sed tamaricis folijs, assimilauit: quanuis est ericæ & tamaricis foliorum non parua similitudo. Sic verò ille, lib. 26. cap. 8. *Est aliud hypericon, quod Corin appellant, folio tamaricis, & sub ea nascitur, sed pinguioribus folijs & minoribus, rubentibus.* Ita enim legendum existimo, non, *minùs rubentibus*, vt habetur in nostris exemplaribus.

CAP. CLXXV. Ἀπολλόδορον ἰωνίαν] Hæ eadem appellationes apud Athenarum, lib. 15. ex Apollodoro. Chamæpityi tribuuntur. Sic enim ille: *Ἀπολλόδορος δ' ἐν τῷ ἀπείθμειων φησὶ χαμαίπυτον εἶναι Ἀθῆναιων ἰωνίαν, οἱ δὲ κατ' Ἑβραίων, ἀπείθμω, hoc est, Apollodorus in lib. de bestijs venenatis Chamæpityon ait Atheniensibus ἰωνίαν dictam, ἐν βραχυσίβυς νετὸ, fiderint.* Sed nouus Athenæi interpres pro, χαμαίπυτον, legit, χαμαίαιθῶ, hæcque ipsas voces ad violam nigram refert.

CAP. CLXXVI. βοτασίον λέον] Quomodo quàmque rectè tertiâ Chamæpityon læuem pronuntiarit Diosc. mirum videri debet, cum illico subiungat folijs esse hirsutis & caule aspero. Neque verò dubito, quin hîc mendû aliquod sublit, maximè cum neque Serapio neque Oribasi interpres λέον vocem expresserint. Fortassis ergo legendum αἰπὸν πῶ, λέον, λεπὸν vel λεπὸν, aut certè, λέον, αἰπὸν πῶ ὡς ἡπι καλοῦ, accipiendum: quomodo accipi interdum admonet Hefychius.

IN LIBRVM QVARTVM.

CAP. I. ὁ Ρωμαῖοι βεννίκω] κίρρον ψυχρόρον, seu potiùs ψυχρορόρον dictum, quòd frigidis locis gaudeat, Latinorum Vetoniam esse fatetur & ipse Galenus, 7. simpl. Attamen, lib. 5. sanituendæ, cap. 5. Vetonicâ à Cestro, quod in Gallijs nasceretur, saxifago seu potiùs saxifrago dicto, apertè distinguere videtur: nisi fortè eo loco pro copulatiua particula, καί, disiunctiuam, ἢ, reponi oportet, vt nonnullis placuit: quibus & ipse lubenter assentiret, nisi & Aëtius, lib. 4. cap. 30. eadem illa quæ apud Galenum ibi habentur totidem ferè verbis repetijset, quanuis ea minimè expressit Latinus eius Interpres. Paulus verò, lib. 7. cōceptis verbis, Vetoniam duplicem facit, vnam λεπτόκλωτον, ramulis pulegio similibus, at tenuioribus, & inspidam, quæ Veronica recentiorum fortasse fuerit: alteram quæ Diosc. κίρρον dicatur, quæque nihilominus exceptis viribus, quæ pares vtrique sunt, nihil habeat cum antedicta similitudinis. Sed & altera Vetonica inter Diosc. notha reperitur, quæ ab illa altera Pauli tota facie diuersa est, quæque illam potiùs referre videtur, quam nonnulli volūt esse Plinij Cantabricâ. Acerimi vir iudicij Scaliger, Theophrasti φλόγα seu φλόγιον esse existimauit: vulgato idiomate nostro ab odore caryophylli, què flos imitatur, gyrofflæ dici consuevit.

ἑμοια δρῶ] Plinius, lib. 25. cap. 8. *veronicam scribit à radice folia spargere ferè lapathi.* Talia verò sunt, quæ proximè sequenti capite à Dioscoride Britannicæ assignantur.

πῶ ἀπὸν ἔσπευω μῶρον] Spicatum vertimus, imitati Antonium Musam, lib. de herba Vetonica. Sed spicatum semen intelligimus, in caulis spica dispositum, qualis & in thymbra Diosc.

thymo, stæchade ac similibus alijs cernitur, frugum cerealium spicam quodammodo præ se ferens. Σπυγῆς enim Græcis, Latinis spica, propriè dicitur, quicquid nucameti modo compactum mucronato fastigio semen inclusum gerit.

πῶ δὲ φύλλον διδόναι] Lege, δίδοναι. & in sine huius periodi, ἀπὸν πῶ, πηρόμας, πηρομήνη. Sic paulò post, vbi legitur, ἀπὸν πῶ, malim, ἀπὸν πῶ πῆ.

CAP. II. ῥίζαν λεπὴν καὶ βραχίαν] Hanc eandem radicem nigram describit Plinius, lib. 25. cap. 3. Autores Aduersariorū bistortam nostrâ, Britannicam veram ac legitimam esse censent: & quòd meliùs sententiam suam tueantur, αἰπὸν πῶ, λεπὴν, παχίαν reponunt: & φύλλα δασύτατα exponunt, non quidem pilosiora, sed rigidiora ac firmiora. Quàm verò id audacter, vnusquisque viderit.

CAP. III. πυρρόν ἢ χρυσοειδές] Non desunt qui αἰπὸν πῶ, πυρρόν, πορφυροῦν reponendum suspicentur, Plinij autoritate non contemnenda freti: qui quidem, lib. 25. cap. 7. Lysimachicæ florem purpureum assignat. Ac certè quidem præter Lysimachiam Diosc. auri colorem, nō dubium est quin & congener altera flore purpureo, aut certè in purpuram inclinante, reperiat.

CAP. V. πολύγονον ἦλυ] Prioris Polygoni duo genera, marem & fœminam agnoscit Plinius, lib. 27. cap. 12. Quæ enim hîc fœmina est Dioscoridi, tertium Polygoni genus est Plinio, quod *orceon* vocat, quia, vt ipse vult, *in montibus nascitur.* Attamen Diosc. in aquis riuibus gigni tradit: quæ sententia haud dubiè potior censenda est. Siquidem, vt verisimile est, Polygonos fœmina ea est, quæ hippuris similitudinem refert, quàmque; Herbarij propè omnes pro

legitima Polygono scemina videtur agnoscere.

CAP. VI. I. *φύττειν ἢ ἀγρίοις*] Sic Oribasius. At codex Diosc. Aid. *φύττειν ὅπι γῆς ἢ ἀγρίοις*. Marcellus in vetustis quibusdam codicibus legisse videtur, ἢ ἀγρίοις: quæ lectio ut Cornario, ita & mihi iccirco placuit, quod & Plinius de hac Clematide agens, lib. 24. ca. 15. eam Aegyptiam cognominat, subditque Aegyptum eam maximè gignere. Huc adde quod hic rursus ad finem capituli legitur, φ. *εὐδαί ἢ γέσσις*. quanquam & incultum solum nihil obitat quo minus simul etiam pingue latumque esse possit.

καλαμὸς δὲ ἔχει μικρά] Sic Oribasius & Paulus. At cum Cornario lego, *μακροί*. Nam & Clematidem longam ac tenuem agnoscit Plinius, loco citato. Sed & *αὐψυα* ita legendum admonet. Sunt enim longa, imò interdum longissima, eius Clematidis quam Vincaperuincam vocant *far-méta*, seu vitiginea flagella: vnde & natum pro-uerbium, *καλαμῶδες ἀγρίοις*.

CAP. VIII. *ρίζα πηχῶνα*] Lacuna in vetusto codice legit, *πηχῶνα*. Plinius etiam, lib. 25. cap. 6. *Polemoniam* scribit esse *radix crassa*. Sed utramvis lectionem recipias, parum interest. Nam Monspelienfium Polemonia, quæ Dioscoridis descri-ptioni aptè respondere videtur, radice simuli & crassa & cubitali conspicitur.

CAP. IX. *ἀπὸ φύλλα, κεφάλια δὲ, οἷς δόμοι.*] φύλλα non habent vulg. exempli. uti neque Oribasius. Matthiolus vero & Anguillara legendum suspicantur, *κεφάλια δὲ καὶ φύλλα, οἷς δόμου*. Ego Aidinum codicem secutus sum.

πυλίον ποσειδωνίον] Symphyton petrarum describens etiam Plinius, lib. 27. cap. 6. inter alia, *saluam aere* scribit. Sic & Apuleius, *saluam prou-are*. Et ea certè quidem ratione ἀγρίοις esse crediderim. Attamè pro iis vocibus apud Oribasium legitur, *συμπύκνον*. quæ lectio Matthiolo probatur.

ὕψιπυρον] Oribas. *ὕψιπυρον*. Plinius, citato loco, *symphyti petræi radicem rutilam* describit: Apuleius, *fuluam*.

συμπύκει ἐφόδρα] Lege, *συμπύκει ἐφόδρον*, aut certè, *ἐφόδρα αὐτῶ ἀπὸ*. Est autè *συμπύκειν*, idem quod *συμπύκειν*, ἢ *συμπύκειν*; qua voce deinceps utitur Diosc. se quètib⁹ proximè capitibus. Plinius *uul-neribus satandis tantam* scribit esse *symphyta præ-stantiam*, ut carnes quoque, dum coquuntur, *conglutinet addita*: unde et Græci nomen imposuerunt. Apuleius hæc herbam hoc argumentum habere prodidit, *ut carne bubula concisa et in cacabum missa, eius radi- cis si miseris drachmas duas, cocta caro in unū cohereret*.

CAP. X. *ἀπὸ πέσι μάλια*] Symphyti alterius florem nigrum perperam dixit Apuleius, quasi *μάλια* legerit.

CAP. XI. *ἀλκιδῶν ἄδει*] *ἀλκιδῶν, οἰάδει*, legit Oribasius: quem Marcellus etiam secutus in eo videtur. At ego, *οἰάδει*, cum Lacuna legere malui: qui quidem in vetusto quodam Diosc. codice, quem sæpenuerò citat, ita se legisse testatur. Ceterum non, *ὀλέσσιον*, sed *ὀλόσιον*, seu *ὀλοσσιον* ex au- toritate Galeni & Plinij legendum iudico. Ita e-*δὴ κατ' αἰτίθεσιν* dictum est, quasi *ὄλον ὄσιον*, quod ipsum aptè innuit Plinius, lib. 27. cap. 10. his verbis: *holostium herba sine duritia ex aduerso appellata à Græcis, sicut fel dulce &c*. Langius in e-*πίτ*. non *ὀλόσιον*, sed *ὀστέκαλον*, ex Absyrto legen- dum censet.

CAP. XII. *οἰβη*] Addunt codices alij, *γυαε-
μας*, quam vocem etiam reddere visum est. Nam Stœben, tanquã ætate sua vulgo cognitam, mi- nimè describendam duxit Dioscorides. At no- bis est hodie penitus incognita, quanquam & Theophrasto & Plinio eadem cum Phleo fuisse videtur. Sed & frutex Phlees vocatus quinam o- lim fuerit, æquè ignoratur. Id tantum ex variis Theophrasti locis nobis colligere licuit, Phleon seu Stœben, herbam esse iacutrem, fruticosam, aculeatã, folio carnosò, iuxta quod in caule gerat aculeum (non item *in folio*, uti voluit Plinius) cuiq; præterea sit *αἰθλη*, seu panicula lanuginosa, quæ piacentaceum quiddã referat, mollis ac ru- bida, seu ad ad rufam colorem inclinans. Subit autem hoc loco mirari ridiculū planè quorūdam errorem, qui iccirco in Stœbes folijs eius figu- ram requirunt, quod Gal. tum in lib. de form. fœtus, tū & *αἰθλη* in Anatom. adm. scripserit. he- patis *παρέρχμα* spatia inter ipsius vasorum diui- suras inania perinde ac Stœbè implere & infarci- re. Enimuerò & ipse Gal. lib. 7. de vsu partiū, etiã pulmonum *παρέρχμα* ratione eadē ipsi Stœbæ comparat, dum scribit, substantiam mollem ac spongiosam inter artēriæ asperæ cæterorumque pulmonis vasorū ramulos necessariã fuisse, quæ spatia inter ipsa inania Stœbes instar oppleret, efflētq; simul illis ceu firmamētū atq; propugna- culū. Porro iis verbis haud dubiè non quidem ipsi herbæ pulmonē aut hepatis *παρέρχμα*, sed *πε- ρέρχμα* vsū vsui cōparat, quæ præstabat her- ba ipsa, aut ipsius certè *αἰθλη* seu mollis lanugō, cuius mentionē fecit Theophr. lib. hist. 4. ca. 11. nempe quoniã illa, uti & cæterarū tōmentitariū plātārū partibus nonnullis, stibadia, puluinaria & dossuariorum iumentorum (*νοσφορα* Græci vocant) sagmata tomenti loco inferebantur.

CAP. XIII. *φύλλα δὲ ποσειδωνίου*] Clymeni de-*scriptiones* duas longè diuersas afferre videtur Plinius, lib. 25. c. 7. Scilicet illi, pro Autorū quos secutus est diuersitate, dupl. x Clymenon facere visum est: quib⁹ posterius cū Dioscoridis Cly- meno aptè cōuenit; alterum, etsi quibusdam, vel- ut etiam Theophrasto, Clymenon dictum. Dio- scoridis tamen periclymenon representare vide- tur: quod idē ipse Plinius, veluti sui oblitus, rur- sum periclymeni nomine describit, lib. 27. c. 12.

ποσειδωνίου ὀχρῶδες αἷμα] Ex hoc loco satis pa- tet, sistendi sanguinis vim, quæ apud Plinij vitio librariorū Cyclamino tribuitur, c. 12. lib. 26. Cly- meno potius ascribendam esse, & pro *cyclami- no*, eo loco restituendam, *Clymenos*, seu *clyme- non*, in hūc modum: *sanguinis profluuiū sistit herba pæonia semen rubrū. Eadē et in radice us. Clymenos uerò (nō, cyclaminos) siue ore sanguis testatur, siue è naribus, siue aluo fluat, siue sæmptarum uero, &c.*

CAP. XIII. *ὅπι ἡμέρας μ*] Tricenis diebus scribit Plinius. Clymeno ista tribuens, lib. 26. c. 8. quãuis & rursus, lib. 27. cap. 12. de Periclyme- no agens, idem ipsum repetit, additque præter- eà, *vrinam cruentam cieri à decimo statim die*. Ex quibus patet, in præfiniendo huic potui die- rum numero, Plinium à Dioscoride discrepare.

καὶ ἀγρίοις ἰσραήται ποσειδ] Sic Galenus, libro octauo simpl. cap. de Periclymeno: *ἐπράξει δὲ καὶ ἀγρίοις, καὶ ἑτέροις φασί, εἰ ὀπίσθεσσι πύκτοις, παρ- ἔσταν ἀγρίοις γίνεσθαι ὡς ποσειδ.* *οἰζύου δὲ ἐπίσ*

καὶ ἀποθερίαν ἡμερῶν ὅπῃ τῇ πιαύτη ποσι, καὶ τὰς Διο-
σκουρίδης, ἐπὶ καὶ περὶ κωνά λέγον ἰσορείου ἀόται. οὗτος
δὲ καὶ τὸ οὖρον αἰμυλώδες γίνεσθαι φησὶ ἀπὸ τῆς ἐκτῆς ἡμέ-
ρῶν. hoc est, Desiciat quoq; semē prolificum: a iu-
que nonnulli, qui copiosius biberint, omnino steriles ena-
dere. Nec desunt qui ad eam potionem certum dierum
numerus præsumant, nempe septem et triginta, quæ
admodum refert Dioscorides: qui et ipse urinam a se-
xto die cruentam reddi prodidit. At Theophr. lib. 9.
cap. 19. vim istam Clymeno tribuens scribit in
hunc modum: ἀδωαπὴν δὲ φασὶ ἔχονα, καὶ ἐὰν τις τὸ
κλυμῆρου τὸν καρπὸν πίνῃ σωπεῖως περὶ κωνά ἡμέρας ὅς οἱ ἔσται
ἰδὲ καὶ, συλλέξας ὅσον χοίνικα τὸ ἴσον ἀν' ἐκάστῃ ἡμέρῃ.
ἐὰν γὰρ ὀκταέσθαι πίνῃ ποσὶν, ἀγνοεῖν τὸ ὄλον. id est, Gignere
nequaquam posse aiunt, et qui semen Clymeni colle-
ctum modo sextarij triginta assidue diebus portionibus
æquis biberit ex uino albo. sic enim penitus sterile scire
hominem aiunt. Hūc etiam secutus Plinius, lib. 25.
cap. 7. de Clymeno verba faciens: Hic indicandum
est, inquit, dum medeatur, sterilitatem potæ etiam uris
fieri. Sed certum nullum isti potui dierum nume-
rum præscribit: urinam tantummodò cruentam
cieri à decimo statim die monuit, lib. 27. cap. 12.
quod iam antè annotauimus.

CAP. XV. χρυσῆς ἀνδράχην] Ego cum rei herba-
ria Aduersariorum nouorum Autoribus, ἀρά-
χην, legere malim; aut certè, φακὴ vel ἀφακὴ. Siquidem
Tribulus terrestris Arachi, (quæ Plinij est
Cracca, nisi mendum subest, quàmque ab Ara-
co distinguit Gal. 1. de alim. fac.) itémque lentis
& aphaçæ folia quodammodo æmulatur. Theo-
phrastus certè quidem, lib. 6. hist. stirp. alterius
Tribuli terrestris folium scribit esse ἐρεβινθῶδες,
hoc est, meluti cæræ: quo loco duo agnoscit
περὶ βόλου ὀπιζίου genera, vnum ἐρεβινθῶδες, al-
terum φυμάκων. Secutus & eum Plinius, li-
bri vigesimiprimi capite decimosexto, duo
constituit præter aquaticum Tribuli genera,
quorum vni folium scribit esse cicerculæ, alteri
aculeatum: vbi tamen cicerculam cum cicere
confudisse videtur.

καὶ τὸ κλήματε μακρά] Vox, μακρά, desideraba-
tur in vulg. exemplaribus, sed eam addit Oriba-
sius, itémque vetustus quidam Diosc. codex,
testibus Lacuna & Matthiolo. Quin & lon-
gas esse Tribuli terrestris viticulas, αὐτὰ ἡ ἴψα
indicat.

ὡς αὐτῆς ἀκαθαρῆς σρυφνῆς] Effet fortasse le-
gendum, ὡς ὅτι καρπῆς: spinosum enim seu
aculeatum fructum vtrique Tribulo tribuunt
Theophrastus & Plinius: quod & ita habere
omnibus rei herbariæ peritis compertum est.
Stare tamen etiam potest vulgata lectio: à
viticulis enim haud ita distat sunt spinæ, quæ
fructum ambiunt. At sunt & alteri Tribulo
aculeata folia, quem φυμάκων descripsit
Theophrastus, ita vt illud, ὡς αὐτῆς, non om-
nino malè ad folia etiam ipsa nonnulli re-
tulerint. Porro σρυφνῆς ἀκαθαρῆς Metaphoricè
dixit Dioscorides, vti & nos acerbæ, quod at-
trestantibus molestum interdum vulnus inflig-
ant: quale etiam acerbum Latinorum non-
nulli dixere.

φύεται δὲ ὡς παμοῖς] Sic legit Serapio. At-
tamen redundare videtur illud, ὡς παμοῖς,
& à sciolo quodam ex proximè sequenti pe-
riodo huc fuisse translatum. Vix enim fuerit

verisimile, vnam & eandem plantam & iuxta
flumina & in domorum arcis nasci foliatam.
Plinius certè quidem in hortis terrestrem Tri-
bulum nasci prodidit, vti aquaticum in flu-
minibus, lib. 22. cap. 10.

φύλλα πατία] πλείας, legisse videtur Plinius:
qui quidem libri vigesimiprimi capite deci-
mosexto, Tribulum palustrem folio ad effigiem
ulmi depingit.

CAP. XVI. λεπτότερον δὲ καὶ μικρότερον] Præter
vetusti codicis fidem, fecit etiam Plinij autori-
tas, vt pro, μακρότερον, μικρότερον, reponendum
existimauerim. Is enim libri vigesimi capi-
te octauo: Est et beta syluestris, inquit, quæ
Limonium vocant, alij neuroides, multum minoribus
tenuioribus ac densioribus folijs, undecim sape, an-
lelij. Sic enim legendum, non, caulium.

CAP. XVII. φύεται δὲ ὡς περὶ ἀρεῆς] Lagopo-
da in segetibus nasci scribit Plinius, libro 26.
capite octauo. Ego περὶ ἀρεῆς, itcirco segetum areas
verti: quanuis περὶ ἀρεῆς, hortorum areas proprie
significant.

CAP. XVIII. ὁμοία σέρδι] Cum vulgata e-
xemplaria, ἰερίδι, haberent, restitui, σέρδι, quo mo-
dò legit Oribasius. Sed & Lacuna itémque
Goupylus in vetusto quodam codice ita se le-
gisse testantur: sic etiam habet Epitome Pse-
lij, Plinius tamen lib. 27. c. 12. Medium scribit folia
habere iridis satiuæ. Sed & eo loco, seridus satiuæ, re-
ponere satius fuerit: siquidem iris minimè (quod
equidem legerim) in syluestrem & satiuâ discer-
nitur: quanuis Theophr. ἰερίδος ἀρεῆς, quæ cum
xyride Dioscoridis eadem est, mentionem fa-
ciat. At Seridis tum Dioscoridi, tum & ipsi
Plinio, duo traduntur genera: vnum syluestre,
satiuum alterum.

τὸ δὲ σπέρμα οὐδ' οἴνω] Ita Galenus Medij ra-
dicem ac semen contrario scribit esse tempe-
ramento, simpl. libro septimo. Siquidem illa
austera est, fluorémque muliebrem cohibet:
hoc verò, menses ciet, quippe quod tenuium
sit partium & incidendi vi præditum. Con-
trà verò Plinius, loco modò citato, Medij se-
men contra sæminarum abundantiam dari pro-
didit.

CAP. XIX. τὰ φύλλα λεία μετ' ἐλαίου] Plin.
libri vigesimiseptimi capite nono: Epimedij
folia in uino trita uirgatum mammæ cohibent. Hic vi-
num, ille oleum, haud ita magno discrimine,
desiderat.

CAP. XX. φύεται δὲ μάλινα ὡς ἀρούραϊς] Xiphio,
quod hîc Diosc. in aruis potissimum gigni pro-
didit, Plinius, lib. 25. ca. 11. in humidis nasci tradit.
Sed vtraque sententia rectè constare potest.
Quid ni enim etiam arua plurima humida repe-
riantur? Huc adde quòd, si ad Diosc. verba dili-
gentiùs attendas animum, illum perspicies non
planè negauisse, quin etiam in humidis locis a-
liis Xiphium nasci possit. Cæterum Plinius Gla-
diolum, etiam Cypirum nominat, lib. 21. cap.
17. & 18. & ipsum à Cypero distinguit: vtriusque
tamen historiam manifestò confundit.

CAP. XXI. κυάμοις ὁμοίως, στρογγύλος] Querat
aliquis, quomodo Xyridis femina fabis similia
simul & rotunda esse possint, siquidem fabæ ob-
longæ sunt & latæ, non item rotundæ. Vt à
contradictione Dioscoridè vindicet Matthio-

lus, Xyridis semen ait, nō figura, sed odore tantummodo, fabas referre, quasi id voluerit Dioscorides, præterea que comperisse se Spatulæ fœtidæ vulgò dictæ semina (quam quidem legitimam Xyrida esse autumat) fabas omnino redolere. Illud verum necne sit, nondum equidem exploratum habeo. Neque tamen dubito, quin etiam illa Xyridis femina fabarum figuram referre voluerit Autor. Sed animaduertendum fuit, & Theophrasti & Diosc. aliorumque priscorum fabas à nostratibus fuisse longè diuersas: quippe quæ & minores essent & penitus rotundæ, vti pluribus argumētis ex eorum testimonio & auctoritate ductis docet & luculenter probat Dodonæus, cap. de Bona seu phaselo maiore.

γλυκίος πηλασίδης] Serapio legisse videtur, μέλα γλυκίος πηλασίδης, sed perperam meo iudicio. Nusquam enim alibi, quod sciam, γλυκίος πηλασίδης mentio occurrit.

CAP. XXIII. Σρίδακι τῆ εἰσοφύλλῳ] Ad hanc ipsius lactucæ foliorum similitudinem, quæ in Anchusa reperitur, respiciens Nicæder, ἀγροῦτος Σρίδακιν δὲ χροῖτιον dixit, in Theriacis.

πραχία, μέλαινα] Orib. ἀπὸ τῶ μέλαινα, μέλαινα, legisse videtur. At Lacuna vtrunque, & μέλαινα & μέλαινα, reperit in vetusto codice, quantum ex ipsius verbis licet colligere.

πρὸς πεπρωσίδία τῆ γῆ] Quarum stirpium folia hoc modo per terram repunt, ἐπιγρόφυλλα nominat Theophrastus. De Anchusa verò contrà ad Diosc. videtur sensisse Plinius, libro 21. cap. 16. Postquam enim ea commemorauit, quorum caulis per terram repit, è diverso stare scribit Anchusam, inficiendo ligno cetisq; radice aptam. Sed illud ipsum non de tota planta, sed de caule tantummodò, accipiendum est. Quæ enim Anchusæ folia radici proxima sunt, terræ velut affixa reperias.

ὡς τῆ Σέρει ἡνωμένη] Hæc vox, ἡνωμένη, mendii suspitione minimè vacat, idque non immeritò. Lacuna legit in vetusto suo codice, γουομένη. Marcellus ex antiquissimi cuiusdam exemplaris fide restituit, γουοσκήμένη: quam lectionem ego secutus sum. At Auicennas alicubi legisse videtur, ἡνωμένη, aut quid tale. Scribit enim lib. 2. Anchusæ radicem si ætate tangetur atrecteturue, sanguine colore manus inficere.

καὶ πηλαία ἔλκη] Sanat ulcra in ætato (inquit Plinius, lib. 22. cap. 20) præcipuè senum, & adusta: quasi πηλαία ἔλκη, ulcra senum reddere debuerit.

καὶ ἀλοῖς & λέπτες] Plinius, loco modò citato, Anchusæ radicem lepris & lentigini ex ætato illini scribit. Rursumque proximè sequenti capite, de altera Anchusa: lentigini, inquit, ac lepris radix illinitur. Vtrobique verò, utiligini, pro, lentigini, reponendum videtur.

πρὸς τὰ σφύλας τῆ μύρων] Coloris potiùs conciliandi gratia radicem Anchusæ vnguentis addi innuit Plin. lib. 13. cap. 1. vnguentis, inquit, coloris causa additur Anchusa.

CAP. XXV. ὅτι δὲ καὶ ἄλλη] Anchusæ non tria tantum, sed quatuor genera agnoscit Galenus: verum ei secunda recēsetur, quæ deinceps Diosc. αὐτοῖς dicitur: Paulo verò, vti & Nicandro, αὐτοῖς.

CAP. XXVI. καὶ παχίπερα & πραχία] Et si antea in vulgatis exempl. legebatur, βαχίπερα & παχία, at-

tamen quia præter vetustū Diosc. codicem, etiā Oribasius habebat, παχίπερα καὶ πραχία, lectionem hæc iccirco recepi, eòq; lubentius, quòd & Plin. lib. 27. cap. 11. de Lycopsi agit in hæc verba: Lycopsi longioribus quam lactuca est folijs, crassioribusque, &c.

CAP. XXVII. οἰθόειδα] Paulus δουεῖδα vocari scribit. Plin. lib. 22. c. 20. dorida, vbi ita scribit: Est & alia similis, pseudanchusa ob id appellata, à quibusdam verò Echion aut doris, & multis alijs nominibus, &c. Eadem enim est cum Echio, quam pseudanchusam ibi nominat. Fortè verò etiam pro, ἀλλυεῖα δειο, ἀλλυεῖοι, legendum. Alcibion porò qualis esset herba, apud autores non reperiri scribit Plin. lib. 27. cap. 5. Reperire tamen potuerat apud Nicandrum, qui quidem in Theriacis docet, Echion Alcibium dictum ab Alcibio quodam, qui primus Echij vsum contra serpētes adinuenisse fertur, cuiusque historiam aliquot versiculis prosequitur. Alio verò Theriacorum loco, æquè ac teste ipsius Scholiaste Numenius autor non contemendus, ἔχιος seu ἔχις, & per epenthesin ἐχίτου, duo genera constituit. Sed eorum alterum illud est, quod Ocimoidis nomine sequenti capite describitur.

πραχία ὑπολήθη] Orib. ὑπολήθη, sed minùs rectè, meo iudicio. Inferiùs verò pro eo quod habetur, πρὸς λόρον τ' ἐπ' ἄκρον, lego, πρὸς λόρον τὰ ἐπ' ἄκρον.

ἀδύτοι ποιῆ] Aliud est quod voluit Paulus, dū de Echio apertè scribit in hunc modū: οἱ δὲ δειοῖς ἀβλαβεῖς ἀσφυλάσσει. Non enim voluit Echij potu arceri serpentium morsus, sed ita irritos reddi, vt nocere minimè possint.

CAP. XXVIII. εὐκίνας μελαιθίω] Sunt qui putent siliquas Ocimoidis hæc melanthij vasculis assimilari. At quoniam illius siliquas iam pronuntiauit Autor hyoscyamo similes esse, hoc loco iudico tum Ocimoidis tum melanthij femina potiùs inter se conferri. Quamobrem, εὐκίνας, non, εὐκίνας, legendum cenfeo.

καὶ πηπέρας] Marcellus & Cornarius addunt, & uino. Ruellius, cum melle & uino. Sed illud, & uino, quid opus fuit ex præcedenti periodo repetere, cum satis per se subintelligatur?

CAP. XXIX. ὁ πῦρ μυσίς ὄστιν] Ita Plinius de Erinno, lib. 23. cap. 7. utriusque deærpta lacte multo & dulci manat herba, &c. Neq; dubito quin ab eo lacteo liquore siue succo, quo Erinno caulis foliaq; turgent, ad caprifici ἐρίνης siue ἐρίνης dicti similitudinē, id nominis ea herba sibi ascuerit. Plinius Erineon nominat, ipsiusq; descriptionē sermone de caprifico statim subiūgit, propter gentilitatē, vt ipse ait. Galeno ἔχιος dicitur, 6. simpl. Paulus tamen seorsim & Erinno & echini meminit, quasi diuersas esse plātas existimauerit. Alij hanc eandem ocimum aquaticum appellant.

πρὸς μέλιτος] In Aldino codice vox, κυάθου, quæ habetur in Paris. minimè reperitur: atq; hæc etiā redundare visa est. Nam & Paulus de Erinno agens, scribit in hunc modū: Ἐρίνος ἑσφοδός ὄστι πῦρ, ἢς τὸ καρπὸν < ε' μετὰ μέλιτος < δ' ἐγχειδύρα, ρεῦμα ὀφθαλμῶν ἴσσησι. hoc est, Erinno aquatica herba est, cuius seminis drachmæ duæ cum mellis drachmis quatuor illitæ, oculorum fluxiones sistunt. Quamobrem & ego in Dioscoridis contextu cyathorum vice drachmas supplendas esse duxi.

ἡ δὲ τὴν κύστιν ἔχει ἐν ἡσυχίᾳ] In hac periodo cum Serapione veteris exemplaris lectionem sequi placuit. Plinius quoq; lib. 24. cap. 19. *Graminis, inquit, radix decocta in vino, torminibus medetur et vitina difficultatibus, ulcraque vesicae, et caliculis frangit.* Quod si quis vulgatam lectionem, *ἡ δὲ τὴν κύστιν ἡσυχίᾳ* *λιθία δὲ*, retinere maluerit, minime repugnabo.

CAP. XXXIII. *καὶ τῶν ἐπιχρῶν*] Posterius, *καὶ*, libenter expungo: vel adijcio, *μαλιστα*. Alioqui vocem illam, *τῶν*, non ad *σινδριον*, sed ad *καφαλλω* referri oporteret: quod minus placet.

CAP. XXXV. *ἐν τῶν ἰσχυρῶν καὶ ἀμπελοῦν*] Siderion Heracleon, quale hic describitur, *ευχτα* *lacus* *εἰς ἀμπελῶν* inveniri scribit Plinius, lib. 25. cap. 4.

νεοτροπῶν] Lacunæ vetus codex habet, *νεοτροπῶν*. Plinius etiam de Sideriidi genere quodam ita scribit, lib. 25. cap. 5. *hanc etiam præcisos pernos glutinare faciunt.* Sed ego cum Lacuna vulgatam lectionem magis probo.

CAP. XXXVI. *ἰσάπυρα*] Ita Serapio. At Oribas. *ἰσάπυρα*, *subamara*, quæ secutus est Marcellus. Sed & Lacuna in vetusto Diosc. codice, *ἰσάπυρα*, legisse se testatur.

ἀθικὰ καὶ χροίσοντα] Serapio expressius tradit, Achilleæ flores in principio albos, deinde verò aureos conspici, uti & Oribasij interpretes. At cæteri Interpretes, *purpureos*, addunt: ex iisque nonnulli volunt Achilleæ flores vario inter candidum, purpureum & aureum colore cõspici: alij in varijs Achilleæ plantis tres illos floris colores observari. Cæterum pro ea voce, *ἐγκαπνισμα*, quæ est ad capitis calcem, sunt qui, *ἐγκαπνισμα*, legisse videantur.

CAP. XXXVII. *ἰδα πὶ πολλῶ ἀπὸ τῆς Ἰδῆς*] Scribit itidem Plinius, lib. 16. cap. 7. *Rubi tertium genus Idæum vocasse Græcos ἰδα*: Rursumq; lib. 24. cap. 14. *Idæum rubrum appellatū esse, quoniam in Ida, non aliàs, nascitur.* Sed aperte fallitur, dum non alibi quàm in Ida nasci opinatur: cum passim occurrat. Rectius Diosc. qui quoniã copiosus in Ida proueniat, idè Idæum dictum asserit.

CAP. XXXIX. *Ἐλξίνη ἔχει φύλλα*] Cissampeli cognomentum rectè adijciunt. Interpretes ex Gal. & Paulo: qui quidem de hac eadem Helxine agentes, *ἢ καὶ κισσάμπηλος ὀνομαζομένη*, addūt, ad distinctionem alterius Helxines; seu muralis herbæ, de qua deinceps hoc eodem libro Dioscorides acturus est. Neque porro existimandum Helxinem, de qua agit Plinius, lib. 21. cap. 16. harum alterutram esse. Siquidem alia est, quam ixinen verius nominare debuit cū Theophrasto, lib. hist. 6. cap. 4. ex cuius verbis suam ipse historiam deprompsisse videtur. Hoc verò capite descriptam Helxinem, rectius Plinij *coniolumum*, lib. 21. cap. 5. commemoratum, esse dixeris, eo nomine donatū, quod suarum viticularum ope vicinis sese aduoluat adminiculis.

λυχνίω κοιλίας] Gal. & Plinius huic Helxinæ vim tribuunt *διεφορητικῶν*, in quo minime (quod voluit Marcellus) Dioscoridi repugnant: quandoquidem veraque facultas, & discutiendi & soluendi alium, potest citra controuersiam vni eidemque plantæ competere.

CAP. XLI. *ἰσομάλινα περιουίδης*] Malim, *περιουίδης*, ut & proximè sequenti capite: *ferratum* vertit Apuleius: quanquam & *περιουίδης* aduer-

bium, *licus* modo significat, cuius itidè folia feratis incisuris diuisa sunt.

ἑὺπύλον ἀρτιμόσιον] Ex Diosc. verbis quæ habentur, lib. 2. cap. de anemone, satis patet legendum hoc loco, non *ἀρτιμόσιον*, sed *ἀρτιμόσιον*. Ibi enim eos erroris infimulat, qui EVpatorium & argemonen vnã eandemque plantam esse existimabant. Et is tamen error ita hucusque inuoluit, ut Diosc. EVpatoriū, nonnihil immutato nomine, artimonia vulgo dicatur.

CAP. XLII. *ἐοικότα πέντε φύλλων*] Hæc ipsa *πέντε φύλλων* folia vitiginis assimilat Theoph. lib. hist. 9. cap. 14. his verbis: *ἔχει δὲ πέντε φύλλα ὡς περὶ αἰσῶν, μικρὸν δὲ καὶ τὴν χροιάν ὁμοίον.* hoc est, *habet quidem folium instar intus, sed paruum et colore simile: quantum fateor quibusdam alijs locis apud eundè Auctorem ὀνάρων pro vnedone seu arbutio vsurpari.* Porro Diosc. illa eadem mente comparat: fortasse partim magnitudinis, partim ipsius forme habita ratione, uti ille ad colorem simul & formam videtur respexisse. Cæterum falli merito existimatur Plinius, dum lib. 25. cap. 9. *Quinquefolium fragæ cognendo commendari* scribit: siquidem alia est planta quæ fraga gignit, fragaria vulgo dicta.

ῥίζαν δὲ ἔχει ἰσάπυρον] Plinius, loco modò citato, *Quinquefolium* scribit *cum effoditur, radicem habere rubram, sed quæ inarescens nigrescat et angulosa fiat.* Illud verò à Theophr. descripsit, cuius hæc sunt verba, de eadem Quinquefolij radice: *ἰσάπυρον ἔχει ῥίζαν. Ἐπρανομένη δὲ, μέλαινα γίνεται καὶ παραχρῆνος.*

ἔχει ἰσάπυρον] Legit Lacuna in antiquo exemplari, *ἔχει ἰσάπυρον* *πῶς ἔχει, ἔχει δὲ πῶς πῶς, ἔχει δὲ ἐφικμεινῶν, ἔν.* In eundem quoque sensum Plinius, lib. 26. cap. 11. *Quinquefolij folia quædam terna tertianis dedere, quaternis quartanis, plura cæteris: alijs omnibus, obolis tribus cum pipere ex aqua mulla.*

CAP. XLIII. *καὶ αἰμορραγίαν πῶς ὀκ μῆρας*] Diuerfas planè vires Phœnicæ herbæ tribuit Plinius, lib. 22. cap. 25. *Est et herba, inquit, Phœnicæ appellata Græcis, nostris verò hordæi murinum. Hæc trita è vino pota, præclarè ciet menses.* Ex quibus verbis colligit doctiss. Guillandinus, diuerfas esse plantas Phœnicæam herbam Plinij & Phœnicem Dioscoridis. Sed eodem vel lapsum Plinium, vel in ipsius verbis mendam subesse, potius crediderim.

CAP. XLIII. *ἰδα πὶ ῥίζᾳ*] Idæam herbã vocat Plin. lib. 27. cap. 11. quam Dioscorides hic à parte potiore radicem denominat. *Idæa herba, inquit ille, folia sunt quæ oxymyr sine: adherent bis velut pampini, in quibus flos, &c.*

CAP. XLVII. *ἰσάπυρος ἔπειρα*] Interiectis quæ in cod. Ald. nothis reperiuntur, sic malim: *ἰσάπυρος ἔπειρα καυλὸς ἔχει ὀρθὸς, ἴσος. μείζων ὁ πύργος, ἰσάπυρος * κόμας δὲ ἔχει βραχὺ.* Aut: *ἰσάπυρος ἔπειρα καυλὸς ἔχει ὀρθὸν, ἴσον, μείζονα δὲ πύργος, ἰσάπυρος, κόμας δὲ ἔχει ἐπιμακρὺν βραχυπέρας &c.*

CAP. XLVIII. *μικρὸς φρυγανίδης*] Sunt qui *αὐτὴ τὸ φρυγανίδης, περιουίδης vel περιουίδης*, legèdum suspicentur. Siquidem Coccum tinctilic, (quam quisquiliū Plinio dictam putò) ceu extremetum quoddã ferè ex ilicis aquifoliæ simili arbuticula, eaque humili, decerpitur. Neq; tamè negauerim in ilice quoque & robore interdum repetiri.

Quin & eiusmodi grana rubentia radicibus pim-
pinea locis quibusdam adhaerentia nonnulli
obferuarūt. At Pausanias in Phocicis, Coccū ba-
pnicam scribit esse, fructum rhamnū magnitudine, si-
lipi lentis, sed nigrioribus et mollioribus, fructu sola-
ni, erui magnitudine, in quo gignatur animalcula cu-
labus similia. E senescēte quoque Cocco nostro
talia auolant animalcula: sed ne tam repente gi-
gnantur, meliusque grana conferuentur, lecta il-
la aceto vinove albo irrigantur, aut butyro aliō-
ve pingui illinuntur. Iccirco verò (quod velut in
trifurcu dictum velim) & Cocci genus quoddā
αυολιαν dictum refert Plinius, quod celerri-
mē in vermiculum sese mutaret. Inde quoque fa-
ctum putarim, vt Coccum nostris *vermillon* di-
ctum fuerit.

[Ἰππεύει δὲ Ἀσία.] Vox hęc, Ἀσία, mendī suspicio-
ne minimē vacat: quoniam & Galatiam & Ar-
meniam Asiæ regiones esse constat. Quare aut
accipienda hoc loco Asia, pro Lydiæ ciuitate,
Asiæ vni ex mundi partibus cognomine: aut, Ἀ-
βύνη vel Πινθία, reponendum fuerit. Siquidem gi-
gni etiam Coccū in Africa & Pisidia refert Plin-
ius, lib. 16. cap. 8. Serapio certē quidem, *Συρία*,
legisse videtur.

[ματὶ ὄζοις κατὰ πηλοσὸν δὲ.] Alij cum oxymelite
terunt, inquit Gal. 7. simpl.

[ἐν τῆς δρυὸς] Anguillara reponit, ἐν τῆς κερύου,
seu ἐν τῆς κερύου, quoniam κερύου etiam genere ma-
sculino effertur apud Theoph. In ilice verò gi-
gni Coccum, Theoph. lib. 3. hist. de ilice agens
admonet, hisce verbis: φέρε δὲ καὶ κερύου ἄλλο τι
βάλαν ἰσχυρὸν πρὸς φοινικῶν. hoc est, fert et illex prae-
ter glandem granum quoddam puniceum, &c. Πέρον
autem ibidem arborem describit, cui sit folium
δρυὸς, ἑλασπὸν δὲ, ἐπακασίζον, id est, quernum, at
pinus, aculeatum, &c. Sed & apud Columellam ili-
cis mentio fit, quæ spinas non habeat. Porro si-
ue, ἐν τῆς δρυὸς, siue, ἐν τῆς κερύου, legas, parum re-
fert: quoniam δρυὸς nomine glandiferæ omnes
arborea comprehenduntur, inter quas & ilicem
recenseri nemo negauerit. Ceterum pro eo quod
sequitur, πρὸς ματὶ, Marcellus & Cornarius, ἐν τῆς
δρυὸς, ἀσταε, reponendum non male suspicantur.

CAP. XI. IX. [πρὸς ὄζοις ἁπλοῦς.] Galenus iti-
dem, lib. 8. simplicium, Tragium hoc lentisco si-
mile facit. At Plinius parum sibi constat, dum
lib. 13. cap. 21. Tragium quod aliàs *tragonim* vo-
cat, fructum scribit esse *terebintho similem*: lib. verò
27. cap. 13. eundem ipsum *tunipero similem* facit et
femine et folio et ramis.

CAP. LI. [Τραγίος, οἱ δὲ σκορπίον.] Plin. lib. 13. c.
21. Tragium (ita enim legēdum) siue scorpionem de-
scribit, ueprem sine folijs, &c. Rursumque, lib. 21.
cap. 15. Tragium seu scorpionem in totum spinam esse as-
serit. Sic. & lib. 22. cap. 15. scorpionem asparagi caule
describit, habentem in cacumine aculeum. Sed illa
Theophrasti Scorpio, quem Nepam verit Gaza,
verius conueniunt, quàm Dioscoridis Trago:
quauis non negauerim, Tragi ramulos acuto
esse cacumine. Siquidem pusillum eum fruticem
Tragium esse iubens agnosco, qui non procul à
Monspelio apud oram maritimam nascitur, sine
folijs, fructumque profert, cum ematuruit, escu-
lentum, rubi Idæi fructui haud ita dissimilem,
quem indigenæ, *ταϊσιν de mar*, quasi marinum re-
cemū, appellant. Verum quoniam is ab Autori-

bus Aduersariorum plenius describitur ac, ele-
gantissimē depingitur, eò Lectorem reicere sa-
tius fuerit.

[πρὸς ὄζοις, ὡς ῥῆγες.] De Trago siue scorpio
ita Plin. lib. 27. cap. 13. Huius ramorum decem aut
duodecim cacumina trita, ex uino pota, calicis, dysen-
tericis et c. auxiliantur. Eum verò locum ex hoc
Diosc. contextu ita emendo: Huius ramorum de-
cem aut duodecim acuti triti ex uino poti, &c.

CAP. LII. [ἢ ἰδίῳ αὐτῆ καλεῖται.] Theoph. lib.
4. cap. 13. quo loco plantas aquaticas perfe-
quitur, paulò secus tria hæc iunci genera distin-
guit. Nempe acutum sterilem primum cōstituit,
quem marem appellat; alterum frugiferum, prio-
re crassiore & carnosiore, quem *μυλάγκρανον*
vocat, quia semen nigrum gerat in cacumine,
(atriterum Gaza, alij aticipitem vertūt;) tertium
denique crassitie carnositateque insignem, qui
holoschaenos vocatus est, ad vitilia texendisque
tegetes idē vtilissimus, quod mollis carnosus-
que est. Theophrastum, quanuis obscurius pau-
lò, secutus est Plinius, lib. 21. c. 18. Duo enim fa-
cēt Iunci prima genera, vnum mariscum, alterū
marinum oxychaenò dictum: cuius duo rursum
constituit genera: (perperam enim tria apud Plin-
ium legi existimo) nempe marem & foeminam.
Tertius enim quem subiungit, holoschaenos di-
ctus, idem est profectò, meo quidem iudicio, cū
marisco primo loco commemorato, quemque,
nisi fallor, priores Latini *scirpum*, appellabant.
Galenus itidem, deindeque Aegineta, Oribasius
& Aëtius, *χαίρον λείαν*, vel potius *ὀλόχαίρον*, id est,
inchaum palustrem, duplicem faciunt, *ὀλόχαίρον* (pro
quo mendosè habetur apud Galenum, *ὀλόχαί-
ρον*) & *ὀλόχαίρον*. Huius verò rursum duplicem cō-
stituunt, *καρπιον* & *ἀκαρπον*. Is est in Iunci generi-
bus distinguendis Autorum penē omnium con-
sensus: à quibus tamē hoc loco Diosc. quodam-
modo dissentire videtur, nisi fortē (quod magis
placet) *χαίρον λείαν* & *ὀλόχαίρον* vnum & eundem
Iuncum esse voluit. Alioqui enim si singula ver-
ba spectemus, tria Iunci summa genera statuere
videtur, nempe læue, acutum & *ὀλόχαίρον* dictum:
acutum verò deinde subdividere in *ἀκαρπον* &
καρπιον, frugiferum inquam et sterile seu *infru-
ctuosum*.

[πρὸς ὄζοις, ὡς ῥῆγες.] Lego, *παχύπερα*. Sic enim
Theophr. postquam de duobus Iunci acuti ge-
neribus egit, addit: καὶ τοῖς πρὸς μέσθι καὶ τῆς παχύ-
περα καὶ ἀσπαράγου ἀσπαράγου, ὁ καλουμένος ὀλόχαίρον. hoc
est, tertius magnitudine, crassitie et carnositate præ-
stans, qui holoschaenos appellatur. Ita & Plinius, Me-
lancranis, inquit, crassior et fruticosior, magisque e-
tiamnum tertius, qui uocatur holoschaenos. Galenus it-
idem, 8. simpl. *παχύπερα δὲ καὶ χαίροντα ἢ ὀλόχαί-
ρον*, pro quo repono, *ὀλόχαίρον*.

[πρὸς ὄζοις, ὡς ῥῆγες.] Plinius, loco antè cita-
to: Iunci semen tostum et in aqua potum sistit alium,
et foeminatum menses epitiisque dolores facit. At qui
uocatur holoschaenos, eius folia quæ proxima sunt radi-
ci, complanantur aduersus araneorum marisus, &c.
Ita Plinius aquā pro vino diluto vsurpat, itē-
que folia quæ moribus imponit Diosc. ore af-
sumenda præcipit.

[ἢ ἰδίῳ αὐτῆ καλεῖται.] Diosc. codices partim *ΑΙδουπία*
habent, partim *ΕΥριπία*. Sed vtraque vox mihi,
æquē ac Valerio Cordo, suspecta est. Plinius cer-
7. iij.

tè quidem EVripici iunci meminit: *innuēto*, inquit, *etiāmnium unum iunci genus*, quod *EVripiciū nocent*. Sed quæ hæc seu Aethiopicō seu EVripico iunco tribuuntur à Diosc. eadem Galenus & Serapio *ὀλοχοίτω* tribuunt; ita ut merito dubitari possit, sitne hoc loco legendum, ἢ δὲ ὀλοχοίτω: nisi tamen Αἰθιοπικὴ siue EVripiciή χρίτης, holocheeni species est, à certo loco ita denominata.

CAP. LIII. *βρύον ἐστὶ πετρὸν χρίδρον*] Lichena nō esse verè muscum, sed potius quasi muscum, palàm ostendit Gal. 7. simpl. his verbis: *λεῖψεν δὲ ὅτι πρὸς πετρῶν, ὅτι μὲν ὅτι βρύον π. τὸ γένος εἰ. αὐτὸ ὁρῶντος ὀνομαζοῦτο δὲ φυτόν.* hoc est, *Lichen in petris nascens, est uelut muscus quidam, attamen rectè in plantarum genere transferri potest.* Plinius quoque, lib. 26. cap. 4. inter Lichenis genera hoc ipsum recēnsens, *Est alind*, inquit, *genus Lichenis, petris totum inherens ut muscus, qui et ipse illinitur, &c.* Iccirco etiam in Diosc. contextu ante dictionem, *βρύον*, vocem *οἶον* seu *οἶονεῖ* desidero. Illud porrò ἐν παρὸς αἰανotes velim, quo loco apud Gal. Lichena *ὄτι τῆς ὑγρῆς καὶ δυσώδους πύρας φύεται*, hoc est, *humidis et graueolentibus petris innasci*, scribitur, legendum *αὐτὸ τὸ, δυσώδους, δυσώδους, ὑγρῆς, ἐν δρόσοις*, hoc est, *rosidis*.

δραχμῶν. σμάπη] Plinius, loco citato, *Morbium quoque regum, inquit, cum melle sanat, ore illito et lingua: quali legerit, μετὰ μέλιτος δραχμῶν τὸ σμάπη καὶ τῆς γλώττης. Ἐρδύματι μοις παραιτῆται.* Neque verò Ictericis illinitur tantum Lichen, sed & propinatur. Siquidem Gal. lib. 9. de comp. & π. ex Archigene Lichenas cum aqua mulsa aut meraco potui dat ictericis. Cæterum utrum Lichen hemorrhagias sistere valeat, dubitasse quodammodo videtur Gal. 7. simpl. hisce verbis: *εἰ δὲ καὶ αἰμορραγίας ἴσθην, ὡς Διοσκουρίδης φησὶν, ἐκ ἔρω θάλασσας. ἢ An uerò hæmorrhagias sistat, uti retulit Dioscorides, id uerò nequiquam dicere queam.*

CAP. LIII. *παρωνυχίας καὶ κηλίας*] Ruellius & Marcellus, *κηλίας*, legisse videntur: attamen, *κηλία*, legendum esse fati inuunt Galeni verba, 8. simpl. quò loco & ipsum Diosc. citat. *Παρωνυχία ὀνομαζομένη μὲν ἀπὸ τῆς ἑνεργίας. ἰάται γὰρ παρωνυχίας, ὡς δὲ Διοσκουρίδης φησὶ, καὶ κηλίας.* hoc est, *Paronychia ab effectu nomen traxit, siquidē paronychias sanat, et, ut Dioscorides refert, sanos quoque.*

CAP. LV. *κύπερον ἴσθην ὕσσον*] Sunt qui existimēt hęc à Diosc. Chryfocomes seu chrysitæ radicem, cyperi radici faporis ratione conferri. Verum quoniā ipsemet antea, lib. 1. cap. 4. cyperum ἔμπικρον, hoc est, *amaro gustu*, esse voluit; hęc verò Chryfocomes radicem palàm asserit esse ἐν τῇ γλυκῇ ὑπώσπρον, hoc est, *ex dulci quodammodo austera*, vero similis est figuræ tantum quantitativè ratione hanc illi comparari. Aliqui tamen, *κύπερον*, αὐτὸ τὸ, *κύπερον*, legendum censent, uti & nonnulli, *κύπερον*, αὐτὸ τὸ, ὑπώσπρον. At nobis religio fuit vulgatam multorumque codicum autoritate stabilitam lectionem immutare.

ὡδὲς καὶ θάρον ὑσπρας] Ruellius Chryfocomes radicem cōtra vuluæ purgationes prodesse credidit. At nos uerius ad purgandam uulvam reddidimus. Siquidem Gal. loco citato docuit, *ἔχιν* ἢ τῆς ἐμμελῆς καὶ θάρονος ὡσπραστικῆς. hoc est, *menstruæ purgationis prouocandæ uim quandam obtinere.* Sed & Plinius de eadem radice agēs, lib. 21. cap. 20. *Potui datur*, inquit, *ad uulvæ dolores in aqua*

mulsa decoctas, et menstrua, &c.

CAP. LVII. *ελίχρυσον*] Theoph. lib. 9. hist. stirp. *ἐλεόχρυσον* nominat, Gaza ab aureo flore *AVreliam* denominat. Plinius uerò, lib. 21. cap. 23. *ἡλιόχρυσον* potius dictam putauit, *χρυσίαν*, ut ipse uult, *flores illius ad solis repercussum aureæ luce fulgeant.* Themistagoras Ephesius, libro quem inscripsit aureo, tradit inditum fuisse nomen ab Elichryse nympa, quæ prima decerpserit, ut testatur Athenæus, lib. x. v. qui quidem Elichrysi florem ibidem loto assimilat. At Gal. nusquam Helichrysi facta mentione, Amaranto vires eadem tribuit, quas Diosc. Helichryso, ut minime sit dubium, quin Galeni *ἀμαράντος*, sit Diosc. *ἐλεόχρυσον*. Paulus seorsum amarati & Helichrysi meminit, attamen locis diuersis easdem vires ascribit.

ἰσθὲν καὶ κατὰ ῥῆσιν] Plinius *χρυσάνθησι ῥῆσιν, αὐτὸ τὸ, κατὰ ῥῆσιν*, legisse videtur. Siquidem loco modo citato, *Folia eius, inquit, trium obolorum pondere sunt profluvia mulierum in uiso albo.* Attamen Paulus de Helichrysi coma, *καὶ κατὰ ῥῆσιν*, inquit, *βοηθεῖ.* Gal. uerò cap. de amaranto, in genere *ἀπώτων* *ρευματικῶν* *ἔκρας* *λεῖπης* scripto prodidit, hoc est, *fluxiones quasuis exicandi in pollere.*

CAP. LVIII. *χρυσάνθησι καὶ πύρα*] Plerique Chrysanthemum hoc & bupthalthmon, tertio libro descriptum, vnam eandemque plantam esse credidēre, quoniam utriusque vires planè eadem à Diosc. tribuuntur. Ac reuera Galenus ceterique Græci bupthalthmi quidem meminēre, nō item Chrysanthemum. Sunt tamen qui *χρυσάνθησι*, *Caltham* poetarum, officinis *Calendulam* dictam, à bupthalthmo planè diuersam esse existimant. Inter cæteros uerò acerrimi vir iudicij Gul. Pellissierius Monspelienſis Episcopus, ut nequid in describenda *Caltha* desideraretur, locum hunc ita restituendū censebat: *χρυσάνθησι καὶ πύρα, χρυσάνθησι καὶ πύρα, πλείους αἰσθητικῶν καυλοῦ καὶ γύλα, πολυχρῶν δὲ αὐτῶν.* hoc est, *Chrysanthemum seu Caltha, tenera est herba fruticosa, plures proferens caules, itēque folia: flores uerò multifidos.* Attamen & florum, qui (nisi mendum subest) *καὶ πύρα* dicerentur, ex Nicol. Damasceno & Alcmane Poëta meminit Athenæus, lib. x. v. At sunt etiam nonnulli, qui & in hac voce & in cæteris penitus vulgatā lectionem seruant, & Chrysanthemum nomine plantam aliam ostendunt, à bupthalthmo notis aliquot manifestò distinctam.

CAP. LIX. *ἀσπιδιόδον*] Lacuna in vetusto codice legit, *ἀσπιδιόδον*, hoc est, *duum palmorum altitudine*. Ita quoque legi constat apud Onobasium: sed & Plinius, lib. 27. cap. 4. *Ageratum fruticosa* esse scribit, *duorum palmorum altitudine*. Attamē uiderit, quàm rectè vox, *ἀσπιδιόδον*, cum sequenti voce, *ἀσπιδιόδον*, conueniat.

πυρὸν καὶ πύρα] Malui, *πυρὸν καὶ πύρα*, legere, quàm *πυρὸν καὶ πύρα*. Siquidē *Ageratum* scripsit Gal. lib. 5. simpl. *εἶναι διυαμῶς διαφορικῆς τε καὶ ἀσπιδιόδον*. hoc est, *uim habere digerendi simul et inflammationes arandi: quas quidem vires ab uendi uiribus quàm longissimè diffidere nemo non iudicauerit.*

CAP. LX. *δοκί δὲ ὀνομαζομένη*] Verbenaca hæc, recta, uti quæ sequenti capite describitur, *supina*, à Græcis dicta est. Latinis utraque sexu distinguitur: siquidem illa, *mas*; hæc, *foemina* dicitur.

Παραφρασεως autem vox ex eo deducta est, quod circa eam herbam columbæ libenter versari soleant, vti certè quidem voluere Dioscorides & Galenus. Alij verò, quod iisdem iucunda esca sit, vti voluit Apuleius, vel quod iisdem familiaris, vti Plinius. At pia memoria Præceptor Rondeletius iccirco παραφρασεως dicta putabat, quod circa columbaria frequentissimè reperitur: quippe quam ex ipso fimo columbino provenire crederet.

CAP. LXI. σιω οίνος παλαστή και θερμὴ κωπλη μὰ ε' φ' ημερας πειραρας πιτόμωρα. quæ quidem lectio probatior fortasse fuerit. Siquidè & ipse Plinius, lib. 26. cap. 12. inter alias Verbenacæ doses scribit, *morbum regium impugnavi verbenacæ fimo, obolis tribus ex vino calidi hemina quatrivno*. Ceterum lōgè plures Verbenacæ vires legas apud Aetiū ex Archigene, Tetr. i. ser. 1. quo loco eandem, Veneris etiam herbam nominat.

C. LXII. σιραϊς, μελαίνας] Plin. lib. 26. cap. 8. Afragali radices non nigras, sed rubras dixit, ibidemque addit, *in petrosīs et apricis nasci*, pro eo quod habet Diosc. *in ἀγρίοις et συσκίοις*, hoc est, *ventosis et apricis*. Legitur tamè in vetere quodam Diosc. codice, *in εὐχλίοις in apricis seu soli expositis*.

in Μεμφιδι τῆς Ἀρκαδίας] Gal. 6. simpl. de Altrigalo: πῆκτος ὁ ἴππικος ἐν Φενεῶ τῆς Ἀρκαδίας ἡμῶν πῆκ. i. apricissimus frutex in Pheneo Arcadiæ nascitur. Plinius itidem, loco citato: *Nascitur in petrosīs, apricis, et ipsæm tumalibus, sicut Pheneo Arcadiæ*. Quamobrem & nos pro, *in Μεμφιδι, in Φενεῶ*, cū Orisatio reponendum censuimus: maximè cū apud Autores nulla fiat Memphidis Arcadiæ mentio.

CAP. LXIII. σιω οίνω καταπλασθεῖσα λουκῶ] Plinius *ἀπὸ τῶ, λευκῶ, γλυκῶ*, legitur videtur. Sic enim ille de Hyacinthi radice, lib. 21. c. 26. *E vino dulci illita, pubertatem cohercet, et non patitur erumpere*.

ἡμελικῶς ἀρμύζει] Sunt qui pro, *ἡμελικῶς, κοιλιακῶς*, legant. At ego illa, *ἡμελικῶς ἀρμύζει*, minimè expungenda duxi, quoniam & Plinius, citato loco. *Contra serpentes et scorpiones morbumque regium semen Hyacinthi cum abrotano dari*, commemorat.

CAP. LXIII. φύεται ἐν ἀρούραις] Sic Theoph. lib. 9. cap. 13. *ἐπέχει δὲ μῆκρον ροιῶς καλὰ μόνη, παρρημοῖα κωπλη τῶ ἀρμύζω διὸ καὶ ἐδίδεται. ἐν τῆς ἀρούραις ὅ φύεται, μάλα ἰσα ἐν τῆς κριδαῖς. αὐτὸς δὲ ἐξ ἑρυσπῶν. i. Aliud papauer erraticum cognominatū, a chorio sylvestri simile, quamobrem in avos etiam recipitur. Nascitur in arvis ac potissimum inter hordea. Florem vero habet rubrum, &c. Plinius autem, lib. 19. cap. 13. *sponte quidem sed in arvis maximè cum hordeo nascitur, erucae simile, cubitali altitudine, flore rufo et protinus deciduo, &c. vbi florem rufum dixit, quem Theoph. ἐρυσπῶν & Diosc. φοινικαῶν*.*

ἐρυσπῶν] Comparationem, quæ fit Papaueris erratici cum origani & thymi folijs, temerè & perperam additam meritò suspicatur Cordus: quoniam cichorio sylvestri aut erucae nulla est cum origano aut thymo foliorum similitudo.

καυλὸν δὲ γινώσκῃ] Placuit mihi, æquè ac Marnardo viro doctis Marcelli lectio, qui *ἀπὸ τῶ, γινώσκῃ*, aut potius, *γινώσκῃ, γινώσκῃ* reposuit.

CAP. LXV. σελὲ μέκρωτος ἡμέρας] Huic inscriptioni, καὶ ἀρμύζας, addere libuit, quod in vulg. exempl. desiderabatur: quoniam in hoc ipso capite non de Papauere tantum satius, sed & de

varijs sylvestris generibus agitur.

ὁ καὶ πῆκτος] ἢ, ἀπὸ τῶ, ὅ, reponendum censeo: quoniam cognomen πῆκτος, nō semini, sed toti plantæ tribui fit verisimile. Quin neque seminis, sed ipsius potius capituli ratione, nempe à dolioli figura, planta ipsa cognomentum illud videtur accepisse.

ἐν τῆ τῶ ἡλίω πῆκτος] Sinceri opij alia experimenta legas apud Plin. lib. 20. cap. 18. vti & aliam parandi meconij ratione, quàm quæ deinceps habetur apud Dioscoridem.

ἀπὸ ὅτι φουδῆ] Attamè & ipse Gal. lib. 2. comp. pharm. κατὰ πῆκτος, cap. 1. collyria ex opio testatur multis tanto fuisse detrimeto, vt etiam ἀμβλυοπῖαν & βαρηνόταν induxerint. Ideoque alio loco, nimirum lib. 3. cap. 1. non nisi magna virgète necessitate ea vsurpanda monet, quia ferè particulas ad immedicabilem frigiditatem perducant. Sed & idem luculentius, quanta collyriorum ex opio vsum damna sequatur, docuit, lib. 3. meth. med. cap. 2. rursumque, lib. 13. cap. vlt. ac proinde subiunxit, siquando illis vti nos cogat necessitas, non ita multò post ad illa transeundum, quæ vim opij maleficam corrigere valeant.

CAP. LXVI. φύλλα ἐξ ἑ λουκῶ] Subnigra potius agnouisse videtur Theophrastus, dum lib. 9. cap. 13. de Papaueris corniculati folijs scribit in hunc modum: *ἑστὸς τὸ φύλλον, ὡς φλόμου τῆς μελαίτης, ἢ πῶν δὲ μέλαν, esse inquam ceu uerbasci nigri, ac minus nigrum*. Iccirco fortassis & hoc loco Hermol. Barbarus *ἀπὸ τῶ, λουκῶ, λεπῶ*, reponendum censuit. Plinius certè quidem, lib. 20. cap. 19. folia corniculato Papaueri tenuiora tribuit, quàm cæteris sylvestribus.

καρπὸν δὲ μικρὸν] Apuleius itidem ceratitæ Papaueris fructū paruum describit. Attamen Cordus non μικρὸν, sed μακρὸν potius legendum censuit: idque eo argumento, quod Papaueris huiusce siliqua, etfi non ita crassa, oblonga tamen conspiciatur.

μελαίνας, παρχίαν] Hanc radicem Theoph. loco citato *βεαρχίαν* describit, quo loco fortassis *ἀπὸ τῶ, βραρχία, παρχία* substituendum fuerit: quoniam eam crassam, neque tamen ita breuem esse, ipsa *ἀπὸ τῶ* indicat.

φύεται ἐν ἡρακλασι] Et ipse Theophr. de hoc eodem Papauere sic habet, loco citato: *φύεται δὲ ἡρακλασί, πῶ ἡρακλασί, ἢ ἀπὸ ἡρακλασί, hoc est, nascitur iuxta mare, locis saxosis*. Plinius itidem, lib. 20. cap. 19. *Nascitur in afflatu maris, aut nitroso loco*: sed petroso potius loco legendum ex illo Theoph. contextu, quiuis facillè iudicet.

πῶ ἡρακλασί] Plinius aliter, loco citato: *Alium purgat dimidio acatubulo in mulso*.

CAP. LXVII. Ἡρακλα κληθῆσα] In huius cognomenti reddenda causa frustra nonnulli sese torquent, dum hoc Papauer aut ab Hercule, aut ab Heraclia ciuitate ita dictum putant. At ego aptius ita dictum existimauerim, quod à nonnullis contra comitalem morbum, qui etiam Hercules dicitur, vsurparetur, vti & ipse Theophrastus, citato loco, testatus est.

ἐρυσπῶν ἐοικῶς] Sic Theophr. de Heraclia Papauere: *τὸ μὲν φύλλον ἐρυσπῶν ὡς ἐρυσπῶν, ὡς τὰ ἐρυσπῶν λευκῶν, ἢ ἡρακλασί, ἢ λευκῶν ὀππῶλων*. hoc est, *folium habet quale struthium, quo lintea dealbantur: radicem candidam, in summa terre superficie sparsam, &c.* Sed

corum verborum legitimum sensum mirum quam infœliciter affectus sit Plinius, τερψοδ vocis homonymia deceptus, dum scribit in hæc verba: *Alterum è sylvestribus genus Heraclium vocatur, ab alijs aphrodes, folijs (si procul intuear) speciem passerum præstantibus, radice in summa terræ cute, semine spruce.* Ex hoc *luna splendorem trahunt asfate, &c.* Fecit porò idem ille Theophrasti locus, vt *αὐτὸ τὸ ρίζαν δὲ λεπλὴν ὀπιπλέον, ρίζαν δὲ λευκὴν ὀπιπλέον, restituendum iudicauerim, quanquam eorum, qui secus censuerint, iudicii non valdè repugnauero.*

CAP. LXXIX. αἴθη μιλιοειδῆ] Malim, *μυλίοειδῆ*. αἰθρήματα μυλίζοντα, hoc est, *ad colorem lacteum leuiter inclinantes, scilicet flores*, dixit Galenus, 8. simpl. cap. de Hyofcyamo.

μανιώδης ἱπαρχοῖς] Xenoph. in OEcon. τὸν ὑοσέυαμον φαρόντες, ἀπὸ τῆς ῥίζας γίνονται: qui hyofcyamum sumptere, mente percelluntur. Inde & Hyofcyamus *altera* nomen apud Latinos obtinuit: neque enim vox est Arabica, vt existimauit Plinius, sed Latina potius. Altercum siquidè ita dictum putauit Scrib. Largus, quòd qui biberint, mētē abalienentur cum quadam uerborum alteratione.

βέλιον τὸ ὀπῷ τὸ χυλίσμα] Cum duo modò tradita sint à Dioscoride succi ab Hyofcyamo extrahendi genera, verbis hisce plerique Interpretes significari uoluerunt, posterius priore & præstantius & innocentius esse. Cum tamen utrunque illud iure *χυλίσμα* sit, ac nèutrũ ὀπῷ nomē mereatur, uerifimilius est còferri hæc Hyofcyami *χυλίσματα* cum lacteo succo aut liquore, qui ex vulnerata eadem plàta pròmanat: quanuis non inficior interdum à Medicis κατὰ χριστικός ὀπῶν, αὐτὸ τὸ χυλῆ, ἢ τὸ χυλίσματες, & uicuefsa uoces hæcæ pro illa, vsurpari.

CAP. LXX. φύλλον ἐξ ἁρωτόποδι] Plin. lib. 25. capite II. *Psyllium folijs ait esse canino capiti non dissimilibus*: quo loco *canini capitis* nomine *κυνοκεφάλιον* herbam significare uidetur, quæ etiam ἀνὰ ῥέρινον seu ἀνὰ ῥρίνον dicitur: à cuius folijs haud ita discrepant Pssyllij folia, nisi quòd angustiora conspiciuntur.

ψυλλέων] Addit Lacuna ex vet. cod. καὶ συπικην. At alij codices utrunque habent, καὶ μαλακικην, καὶ συπικίω. Plinius, loco citato: *Ὡς εἰ ad refrigerandum et discutiendum ingens.* Nobis uulgata scriptura potior uisa est, maximè cum ei Serapionis contextus suffragaretur. Attamen & illud scitu dignum est, Pssyllij semen diuerfis constare partibus, quarum aliæ calfaciant, aliæ refrigerent. Siquidem interior medulla palàm calfacere gustu deprehenditur: cortex uerò refrigerandi vi præditus est.

δυσὴν ὑδατος δακτύλοις] Legendum haud dubie ex Interpretum omnium sententiâ, *κοτύλαις*. Nam & Plinius de Pssyllio, citato loco: *Latrabuli mensura in sextario aquæ densat se et contrahit.* Sextarius autem cotylas binas continet, quæ Latinis *bemina* dicuntur.

CAP. LXXI. σπύγχοις κηπίοις] Gal. in simpl. σπύγχοι nominat, quanquam & σπύγχοι uocem agnoscit Plin. lib. 21. cap. 31. *Strychno*, inquit, quem quidam trychnon scripsere, &c.

CAP. LXXII. οἱ δὲ φυσάλια] *Vesicariam* hanc Latinis uocari scribit Plinius, lib. 21. cap. 31, quoniām *uesicæ* et *caulculi* profit. Attamen ut Græcis

φυσάλια, ita & *vesicaria* Latinis iccirco potius dici uidetur, quòd uesicam imigaretur folliculus, quo acinus ipse continetur: quem quidè Dioscoridē describit, Plinius uerò *ωσινευμ*, Serapio *rubrum*, & rectè: siquidem exactè maturum rubentis cerasi speciem præ se fert.

CAP. LXXIII. ἐν λοβοῖς κροκίοντα] Ita Serapio & Apuleius. At Theophr. hist. lib. 9. cap. 12, ἐρυθρότερον κόκκου, ωσὸν rubicundiorē, dixit. Eius autem uerba referre libet, quoniam & in alijs descriptionis partibus à Dioscoride euariat: καὶ ἡ ὑπὸ πύθης ἐρυθρὰ ἔχον τιμὴν ρίζαν ὡς σφὸς αἵμα ἐρυθροῦ. Ξηρατοὶ δὲ, λευκῶν καὶ καρπῶν ἐρυθρότερον λευκῶν, φύλλον δὲ ἰσομάλλω ἴμοιον, ἢ μιν λέα τῆ γλυκεία, καὶ τὸ δασύ. Vbi legendum fortassis *αὐτὸ τὸ γλυκεία, κερύμεια*. hoc est, Et somnificum quidem solanum sanguine modo rubentem habet radicem, dum effoditur: ac cum sicca sit, candidam: fructus ωσὸν magis rubet, sicut in thymallo simile aut malo cotoneæ idque hissum.

CAP. LXXIII. ὁ ἔχει σφισιον] Theoph. hist. stirp. lib. 9. cap. 12. ὁ δὲ, *μαϊκίς*, οἱ αὐτὸ ὄνομα (alijs βρυόρον) καλεῖσθαι αὐτὸν, οἱ δὲ, *σφισιον*. Plinius, æquæ ac autor librorum de Venenis, qui Dioscoridi tribuuntur, Dorycnion & Solanũ maniciũ omnino confundere uidetur, dum Dorycni appellatorem huic Solano tribuit, itaque appellatũ scribit ab eo quòd *assides* in prælijs tingentur: illo *passim passentæ*. Attamè & erythron & neurida, itēque peritton alijs cognominatũ fuisse commemorat.

ἡ ἰβὺς, ὄργμας] Ista uerba nò satis affectus uidetur Apuleius, dũ cap. de herba Solata LXXIII. *Nascitur*, inquit, in *collibus* uel *montuosis* locis, *thyrsos* emittens *decem* uel *duodecim* ulnarum, *sive*, ut Græci, *orgyorum*, &c. At rectius Serapio, qui *caules* illi *decem* aut *duodecim* tribuit, quorũ *singulis* sit *binam* brachiorum *longitudo*. Theophrastus itidē de hoc ipso Solano: ἐξ ἧ τὸ αὐτὸ φύλλον ὁμοῖον διζώμω πλὴν μίλιον, τὸν δὲ *καυλὸν*, ὡσπερ ὄργμας, i. folium habet *crucæ* sed *maius*: *caulem* *ulnæ* unius *longitudine*.

καὶ πλατυτέρα] Lego cum Oribasio, *παχύτρας*, hoc est, *crassius*. Nam & Theophrastus, loco citato, quanquã capitulum hoc, quod est in caulis cacumine, gethyo, nò, vt Dioscorides, oliug, comparat, sic habet, *κεφάλω* δὲ ὡσπερ *θηβῶν*, μίλιον δὲ καὶ *παχύτρας*, i. capitulum uerò *œu* gethyi, at *maius* et *crassius*. Gaza *pilosius* vertit, quasi *densius* legerit.

καὶ πλασμοῖον] Aldinus habet, *πλατανόειον*: quã lesionem secutus est Serapio, bonãque pars interpretum, qui *plataneta*, hoc est, *loci* *platanis* *conspita*, uerterunt. Reliqua exemplaria habent, non quidem, *πλασανώιον*, quod idem planè esset, sed *πλασμοῖον*. Quam uerò uaria sint *πλασμοῖον* significata, uidere licet apud Suidam, Hesychium & Theonem Arati Scholiasten: necnon & apud Galenum, in exegefi uocum Hipp.

δύο δὲ < πηδίσαι] Theophr. loco iam sapius citato: *δίδονται εἰ αὐτῆς, εἰ αὐτὸ ἕτως ὡς περὶ ζην, καὶ ἕκαστὸν ἐαυτῷ καλλίον ἔναι, δραχμὴν περὶ μῶν. ἔα δὲ μακρὸν μακροτέρῳ ἔφασκασίαι ἵνα φαίνεσθαι, δύο δραχμάς. εἰ δὲ ὡς περὶ παύσασθαι μακρότερον, ἕως εἰς συμπλασμοῖον φασιν, ὡς περὶ κένταυρον. εἰ δὲ ὡς περὶ ἀποκλίναται, πέντατες. hoc est, Datur quidem eiuscæ radicis *drachma* pondus, si ut quis ludat sēque pulcherrimum putet placuerit. Sin uolueris magis ut insaniat, spectrãque uaria sibi *præsentet*, drachmis duabus opus est: *si* ut perperâ*

insaniat, tribus. At si interimere animus fuerit, drachmae quatuor erit exhibenda. Plinius vero, lib. 21. cap. 31. Drachmae, inquit, pondere Graeci auctores lufum pudoris gigni dixerunt, species uanas imaginifque confpicuas obuerfari demonftrantes. Duplicatum hunc modum, legitimam infaniam facere. Quidquid uerò aduiciatur ponderi, repræfentare mortem, &c. Sed eo loco utrumne uox, pudoris, redundet, ipse uideris.

CAP. LXXVI. *μῆλα ἕως ἑμπερῆ*] Sic Orib. & Serapio, quauis huius Interpres *meffila* uerit. Nonnulli, in quibus est Marcellus, *ωῖς, οῖς*, aut potius cum vet. cod. *ωῶν λευκῶν, ομοῖον λευκῶν*, uidentur legiffe. Plin. lib. 25. cap. 13. Mandragoram hunc mala ferre fcribit *nucum auellaparum magnitudine*. At Theoph. ftrip. hift. lib. 6. cap. 2. fructum Mandragoræ defcribit, *μάλαια, ῥαζοδὴ καὶ αἰσθὴ πῶ χυλῶ*, hoc est, *nigrum, acinosum ex uino fofo praeditum*: ex quibus uerbis fatis patet, inter Theophr. & Dioscoridis Mandragorâ effe haud leue difcrimen. Adde quod cum utriusque Mandragoræ caulem deneget Dioscorides, caulis tamen meminit ibidem Theophrastus, quod ipsum etiam Plinius loco citato feciffe conftat.

ὄν ἐπιτοῖ νόστον ἐκάλεισαν] Plinius *morion* aliquibus uocari fcribit, & rectius ita enim dictus uideretur, quemadmodum & qui tertio loco defcribitur, quod *μώρων*, hoc est, *fatiuitatem*, inducat. *ἀπομωρῶν* inferius uno uocabulo eleganter dixit Diosc. pro quo Marcellus falsò, *ἀποκαρωῖ*, reponendum effe fufpicatur.

δίνος δὲ λεάναιος] Iuxta uulgatam lectionem ita uertendum fuerat: *Quæ trium, poftquam denfatus fuerit, fictili uafe recondi oportet*. Sed malim *αἰπὸν πῶ, λεάναιος*, legere, *ἡλίαιος*: quæ itidem omnium Interpretum fententia uiffie uideretur. Neque uerò fit ueriffimile, fuccum, ubi denfatus fuerit, prius teri oportere, quàm fictili uafe reponatur. Siquidem uim fuam longè melius compactum ac folidum, quàm in puluerem cōtritum, retinere facile quisque iudicet.

CAP. LXXVII. *οἱ δὲ κάμμορον*] Hac uoce appellari potuit Aconitum Pardalianches, quafi *κακίμορον*, *τυπέσι, δὴ σμαρον ἵπτι κακοπῶ γαπ*, &c, ut explicat Nicandri Scholiaftes, *κακῶ μώρω αἰαιρωῖ*, mala morte perimens, aut, uti uoluit Plin. lib. 27. cap. 3. *radicis cammaro marino fimilis* ratione: nam & pro cammaro, quæ *καείδων* est fpecies, *καμμόρον* uox apud Galenum, in Lexico Hipp. itémque apud Eufthathium reperitur: quanquam idem frequentius *κάμμορος* dicitur, uti & Latinis cammarus feu gammarus Hoc idem Aconitum etiã *ἡλιοφύτου* uocem obtinuit, fortaffe quia tactis genitalibus fœminæ fexus animalium eodem die mortem inferat, quemadmodum uoluit Plinius, eiuſdem lib. cap. 2. licet Theophrastus, qui quidem hoc genus Aconiti priuatione *ἡλιοφύτου* etiã appellauit, in genere & citra fexus diftinctionem protulerit, lib. 9. cap. 19. *ἀπολλύται πᾶσι πρῶτον, ἐὰν εἰς πῶ αἰδία πῶ ἢ ῥίζα ἢ φύλλον, αἰθιμρόν*. hoc est, ut idè Plinius alio loco, puta lib. 25. cap. 10. exprefſit, *quadrupedem omnem necari, impofita uerendus radia, aut folio intra eundem diem*. Alij quod feras feu beluas alias, fi ab eis edatur, occidat, *ἡλιοφύτου* feu *ἡλιοφύτου* cognominandũ cenſent: uti *μωκῶρον*, quoniam, ut Plinij uerbis utar, lib. 27. cap. 3. *procul ἔλθῃν ἠο μures ὀδore necat*. Sed quoniam

nominum uariorũ origines & cauſas attigimus, quod à nobis alibi perrarò præſtitum eſt, eadem quoque opera *ἀκρίνου* etymon expendere non abs re fuerit. Siquidem *ἀκρίνου* dictum exiſtimauere Plinius, loco citato, & Ouid. 7. Metamorph. *ἀπὸ τοῦ ἀκρίνου. ἀ ακρίβους*, in quibus nudis naſceretur, nullo iuxta ne puluere quidem nutritæ. Theophrastus uerò *ἀπὸ τοῦ ἀκρίνου* itidem cognominatum cenſuit, ſed qui uicus fuerit Perriandynorum, ſeu potius, Mariandynorũ. Nam & in his Heraclea Ponti ſita eſt, in qua præſtantiffimum eiuſmodi Aconitum gigni idem Theophrastus aſſeruit. Porro & aliam, at longè incertiore, ex aliorum ſententia nominis ratione Plinius attulit: *quoniã*, inquit, *ἀκρίνου* eadem in morte eſſet, quæ cōtibus in ferri acie deterrenda, ſtatimque *ἀκρίνου* uelocitate ſentiretur.

ῥίζα ομοία ſcorpῆ] Ab hac ſcorpj ſimilitudine nonnullis Aconitum Scorpionum dictum fuiſſe à Theophrasto & Plinio traditũ eſt. Ille enim, *ἡ ῥίζα ομοία εἶναι ſcorpῆ*, ſcorpium appellatum ſcribit, Plinius etiam huc imitatus, lib. 25. cap. 10. ita dictũ ſcribit, *propter radicis cum ſcorpio ſimilitudinem, cuius etiam tactu moriantur ſcorpiones*. Alio uerò loco, nempe lib. 27. cap. 3. *quod radix incuruetur paulum ſcorpionum modo*: id quod & ipſa Diosc. uerba ſonare uidentur.

CAP. LXXVIII. *ὁμοία τοῖς πῶ πλατῆ*] Theophrastus, lib. 9. hift. cap. 16. folium habere ſcribit *καλωῶδες, ῥίζα δὲ ομοία πῶ ῥῆμα καὶ πῶ χῶμα καρύα. folium*, inquam, *ἀχόρα αἰον, radicem tum figuratam etiam colore nuci proximam*. In quibus, ut & in cæteris ferè omnibus, Theophrastus à Diosc. planè difcrepat. Sed quod ad folium ſpectat, Dodonæus eo loco *αἰπὸν πῶ, καλωῶδες, βαθαχῶδες*, legendum effe ſufpicatur. Ego uerò quantum ad radicẽ (cui uim mortiferã Theoph. tribuit) uerò cum Marcello *αἰπὸν πῶ, καρύα, καρίδι*, reſtituendum ſufpicor. quoniam etiam radicem Diosc. *κακίαιος καρίδων* comparauit, uti Plinius, qui Aconiti genera minitè diſtinxit, *cammaro marino*. Alioqui Theophrasti Aconitũ aliud fuerit à Lycoctono Dioscorideo, quale nimirũ in poſtrema editiõne Dodonæus ad amuſſum reſtanteſſe uideretur.

καὶ μικρότερον πῶ] Præter ueteris codicis fide, mouit me Marcelli & Dodonæi autoritas, ut, *μικρότερον*, legere maluerim, quàm cũ uulgatis exemplaribus, *μακρότερον*: maximè cũ Aconito noſtro *λυκοκτόνω*, cui Dioscoridis deſcriptio perbellè conuenit, folia effe longè quàm platani minora ſenſus ipſe iudicet.

CAP. LXXIX. *φύλλα δὲ ναφθη*] Plinius, lib. 25. cap. 13. *Cicutæ folia non ferula. ſed arisandro ſimilia* dixit: & id quidem uerius fortaffè. Quamobrem & Anguillara hoc loco *αἰπὸν πῶ, ναφθη, καείδων*, reponendum ſufpicatus eſt.

καὶ δὲ τῶ αἰαιρωῖ] Cicutam potenter refrigerare, ſuaque illa vi refrigeratoria etiam eneca e, apud omnes ferè Medicos eſt in confefſo. Iccircoque mirari ſubit Cicutæ ſemen à Ceifo inter rodentia numeratũ fuiſſe, lib. 5. cap. 6. uide fortaffè & eorum manauit error, qui antehac ſemen Cicutæ, loco ſeminis Harmel, in compoſitionibus nimirũ leuiter uſurpabant. Verũ enim uerò cũ etiam Cicutæ ſemen, haud ſecus ac reliquis herbæ partes, refrigeratorium eſſe

constet, vel Cicutæ nomine dicendum herbam aliam designasse Celsum, vel ipsum hallucinatū esse confiteri par est: uti & dum alia complura omnino rationis expertia, gallam nimirū (nisi forte vltam intellexit) lentiscum, myrrham & omphacium inter rodentia ibidem recensuit.

Βονθείται δὲ ἀκέραια] Constat ex temperamentorum contrarietate manifestissima, *contra Cicutas*, (vt Plinij verbis vtar, lib. 23. ca. 2. *merum*) esse remedio, tanquam depellendæ, quam Cicutæ intulerit, iniuriæ opportunū: quod & ipse agnouit Plato, in Dialogo qui Lysis inscribitur. Attamen & aliter verba hæc Dioscoridis accipi possent, quasi voluerit vino meraco vim Cicutæ maleficam adiuuari, dum scilicet vinum vehiculi vicem præstans, vim eam cicutæ ad vitalia deducit: quod & ipsum Plinius innuit, lib. 25. cap. 13. quo loco de Cicutæ vi refrigeratoria & enecante agēs, scribit in hæc verba: *remedio est, priusquam perueniatur ad vitalia, vini natura ex calfactoria. sed in vino pota, irremediabilis existimatur.*

ἀπὲρ γὰρ τὸν δὲ] Codex Catacuzenus sic habet: *ἀπὲρ γὰρ τὸν δὲ δὲ τὸ Κρητικὸν καὶ τὸ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡνωμένον, καὶ τὸ Μεγαρικόν, καὶ τὸ Ἀθητικόν, καὶ τὸ Κῶϊον*. Lacuna itidem ex vetusto quodā codice *αὐτὸ τὸ, Χίω, καὶ* reponit. At Plinius, loco modò citato, *Maxima ius*, inquit, *natae finibus* (non, *Susis*) *Parthorum, max Laconicæ, Creticæ, Asiaticæ: in Græciâ uerò, Megaricæ, deinde Atticæ.*

CAP. LXXX. *σμύλαξ, οἱ δὲ, δύμαλον*] Arbor hæc eadē à Nicætro in Alexiph. *σμύλος*, à Theoph. verò, stirpiū hist. lib. 3. c. 10. *μύλος* appellatur: factūq; est vocis huiusce similitudine, vt hanc cum fraxino, quæ *μυλία* est, confuderit Plinius: dum nõnulla fraxini foliis tribuit, quæ Taxi foliis veriùs à Theophrasto tribuuntur. Illam porrò eandem arborem à nonnullis etiam *δύμοι* vocari scribit Paulus, lib. 5. cap. 48. itēque Autor librorum de venenis, qui hos de materia medica libros proximè sequuntur. Dioscorides, hoc loco, *δύμαλον* à quibusdam vocitari solitam tradit.

ἐλάτη πῆς φύλλοις] Theophrastus, citato loco, Taxum nõ aequè ac abietem proceram esse scribit; esseq; magis *πολυμάχαλον*, id est, *alis sinuatum*, nec nõ & folio quàm abietis pinguiore molliorēque. Porrò & ab hac abietis similitudine Nicæder in Alexiph. *σμύλον ἐλατῖδα*, eleganter dixit: & epitheti vice addit, *κακῶς θανάσιο πολυκλαύσιο δόπιραι*. hoc est, *in felicitate, quæ mortis luctuosa perimit.*

ἐθόντα μελαίνετα] Lacuna legit in antiquo codice, *πύραται*, vel *πύριοντα*. At ego malim, *παίνετα*, hoc est, *saepianitur*. Nā & hoc modo veteres Dioscoridis Interperthes videntur legisse.

δὲ ῥόοις πῆς ἐπίλοις] Contrà Theophr. lib. 3. c. 10. Taxi quidem fructum ab aliquibus etiā mādī scribit: at suauem esse & innoxium. Plinius verò, *Taxi bacis lethale in Hispaniâ præcipuè uenenum inesse* tradit, lib. 16. cap. 10.

τὸ δὲ ἐν τῇ Ναρβωνίᾳ] Quæ hîc de Narbonensi Taxo prædicantur, eadem de Arcadica narrātur à Plinio, loco modò citato. Arcadicę quidē Taxi fateor meminisse quoque Theophrastum, lib. hist. 3. sed non in eam sententiam. Quin & idem Arcadicę similitatis eodē libro meminit, verùm quæ sit à Taxo longè diuersa, & ilici similis. Ea verò ipsa est, cuius etiam decoctum à Gal. lib. 6. *ἡδὲ καὶ τῶν*, cap. 3. ad columellam inflamatam

vsurpatur. Taxi enim, quæ, vel ipso teste Galeno *δολητικὸν ἐστὶ δυνάμει*, mentionem eo loco fieri nullo modo fit mihi verisimile: quanuis Cornarius, in suis commentariis, contrà scripsisse videatur.

πολλὰς δὲ καὶ θνήσκειν] Plutarchus, 3. Sympol. de perniciofa ista Taxi vmbra agēs, tum denum eam scribit *ἀποκτείνει πῆς ἔγκυρα διαρτήτας, ὅπου ἴσῃ μάλιστα πρὸς τῷ αἰθρον*. hoc est, *lethalem esse Taxi umbram sub ea sopitis, quando turget et ad aperitendos flores suos natura sponte matatur.*

CAP. LXXXI. *κτείνει κίνας*] *Ἀποκύνον νεατὸν quadrupes omnes*. scribit Plin. lib. 24. cap. 11. Galenus verò, 6. simpl. etiam hominibus venenum esse tradit, nec nisi imposito eo vtendum censet, ad discutiendum. Et Plinius tamen, eodem illo loco, *Ἀποκύνι semen ex aqua pleuriticos omnesque lateris dolores sanare* scribit: quod de sumpto Apocyni semine intelligendum videtur. Verùm in eo Plinij loco mendum fortasse subest, quod meritò suspicatur Cornarius.

CAP. LXXXII. *ὡς κίρας*] *Lege, ὡς κίρας*, seu potius, *ὡς κίραρον, ἀπὲρ γὰρ ὄρον*: vel, si maui: *κεράρον ὃ ἐμφερές ἀμυγδαλίαν καὶ πῆδ, καὶ αἰετῶν ὄρον, πῆδης &c.* Paulò post verò, *αὐτὸ τὸ, ὑακινθίνους*, iuxta vetulij codicis fidem lego, *ἀκινθίνους*. Siquidē quod intra Nerij filiquam continetur semē, lanosis floccis albidis est implicitum, quales & ij sunt pappi, qui in Acanthio visuntur.

αὐτὸ ὄρον δὲ σαρκίω] Eadem planè de Nerio seu Rhododēdro (*δαφνίω ἀρχίαν* vocat Lucianus, *λαυρεῖ ῥοσῶν* Apuleius) referuntur à Plinio, lib. 16. c. 20. At contrà Gal. 3. simpl. Nerion intro sumptū, non pecoribus tantūm atque aliis quadrupedibus, sed & hominibus perniciosum venenatūque esse cēsuit. Verùm fortasse quod hominibus sanis venenum est, idem ipsum à serpēte demorsis est remedio: sunt enim venena plerunque aliorum venenorum *ἀλεξιφάρμακα*.

CAP. LXXXIII. *ἔσφιμοι δὲ εἰσι*] Fungos *ἔσφιμοι* dixit Dioscor. quippe qui copiosum alimentum subministrant, quanuis id crassum & excrementitium: *alibiles* ex Varrone vertimus. Sed & si *ἔσφιμοι* accipere voluerimus, quasi *βρωσίμοι* seu *ἐσθιμίμοι*, pro *ius salicet qui esculenti sum*, non in cōmodè, vt opinor, hæc ipsa periodus aliter ita verti posset: *Ceterum qui fungi in alimentis locum habent, ægrè quoque dissoluntur, &c.* Porrò quibus signis esculenta fungorum genera à venenatis & pernicialibus internoscantur, & quanam his sint remedio, illa verò quomodo præparari oporteat, quò innocētia euadant, reperies & apud Athenæum, lib. 2. quo loco ipsius Diphili Siphnij verba recitantur.

CAP. LXXXIII. *οἱ δὲ ἐσφιμερον*] Galenus & Paulus duplex faciunt Ephemerum, Colchicum & illud alterum minimè venenatum, proximè sequenti capite descriptum, quod iris syluestris appellatur. Ita autem Galenus, 6. simplicium, vtrunque distinxit, quòd Ephemerum radicem oblongam, Colchicum: verò rotundam eandem proferat. Serapio hermodactylo tribuit, quæ Diosc. vtrique huic Ephemero. At Paulus Ephemeris genera ab hermodactylo manifestò discreuit, dum de hermodactylo & Ephemeris distinctis egit capitibus. Neque tamen Dodonæi sententiam improbauerim, qui officinarum

officinarum Hermodactylum, innocens Colchici peregrini genus esse existimat.

οὐδὲν ἀργείων] Galenus & Paulus hoc genus Ephemeris etiam alio nomine ἔχει ἀργείων appellari testantur: attamen à Serapionis Interprete Dodonæi censura confirmatur, qui κρίνον ἀργείων hoc loco legendum existimat.

οὐδὲν ἄλλο] De Ephemero paulò aliter Plin. lib. 25. cap. vlt. in hæc verba: Ephemerum folia habet bilij, sed minora, caulem parum, florem cœruleum, semen supernuacuum, &c.

CAP. LXXXVI. οὐδὲν ἄλλο ἀργείων] ἰξίριον ἀργείων, legendum cōiicio ex Apuleio: qui quidem, inter alia Helxines nomina, & huius etiam meminit. Ita porrò dicta videtur, quòd ipsius femina capitulis lappaceis inclusa sint, quæ quidem tenaci nexu initar visci vestes quibus adhæserint ad se trahât, unde & ἰξίριον quoque dictam volunt. Αουείας autem vocem ego corruptam existimo, ac pro ea fortasse reponendum, πρῶτικον, (siquidem & ab aliquibus ita vocari narrat Plinius, quoniam illius semine perdices præcipuè vescantur) aut etiam, si mauis, Vrcolarem aut Vitriariam. Nam & ista nomina huic eidem plâte à Latinis indita sunt, quòd detergendis vitreis vrcolis esset efficax: quanquam & alij à solo natali muralium seu muralem herbam vocauère.

οἴμοια λινοζώται] Plinius folia mistæ similitudinis plantagini & marrubio esse scribit, libro 22. capite 17.

CAP. LXXXVII. ἰκκίλιον, ὑπὸ ἰκκίλιον] Contrà Gal. 6. simpl. Alsinè esse tradit aqueæ & frigidæ essentia; adeoque citra astrictiōnem refrigerare: id quod itidem Paulus, Oribasius & Aëtius Galenum secuti testantur. Sed fortasse vox hæc, ὑπὸ ἰκκίλιον, perperam & præter mentem Diosc. in contextum irrepsit. Et certè quidem in veteribus quibusdam codicibus minimè legitur.

CAP. LXXXIX. καὶ ὄσρακίον] ὑπὸ ἰκκίλιον, id est, argillosis: argilla enim terra ea est, è qua figuli vasa sua figlina conficiunt. Plinius hunc locum fortasse non satis affecutus, lib. 25. cap. 13. Acizoon maius in siccilibus nasculis seri tradidit.

CAP. XCI. φύμας ὀν πέτρος] Marcellus nonnulla hoc loco adiicit, ex libro 2. capite, de portulaca agresti haud dubiè transcripta. Ac reuera quidem quod hîc tertium Sedi genus nominatur, & quæ syluestris portulacæ nomine eo loco describitur, vna eademque planta esse mihi videntur, quæ duobus variis sit descripta capitibus, quemadmodum & suo loco antea monuimus.

ἔχει θερματικὸν] Plinius, lib. 25. cap. 13. Sedi generibus omnibus vim eandem tribuit, refrigeratorem nimirum & astringentem, in quo palàm à Dioscoride discrepat: qui quidem tertium hoc Sedi genus, calfaciens, acre & exulcerans constituit.

CAP. XCII. φῖμος πῖς ὀν ἀθρίοις] astricta pudèda laxat, seu, contracta eadem dilatat: id enim sonât verba Dioscoridis: neque dubium est, quin vitium id, quod φῖμος seu φῖμοσις Græcè dicitur, æquè in vulua muliebri atque in cole virili, interdum conspiciatur. Alioqui equidem, Contractam autem glandem nudat, reddidissim, sicque aptius vi-

rorum φῖμοσι expressissim.

CAP. XCIII. καὶ λινοζώται] Plinius, ὀν ἀθρίοις, perperam legisse videtur. Sic enim, lib. 25. cap. 13. de Cotyledone: Est & aliud genus, inquit, eiusdem, sordidis folijs, &c. Ibidem, pro eo quòd hîc habetur, πῖς ὀν ἀθρίοις ἀ καὶ πῖ ἀθρίοις, habet ille: vsus eius ad eadem quæ iris, pro quo legendum conicio, prioris, scilicet alterius Cotyledonis. Nam & vtriusque Veneris vmbilici vires ab aetzi vtriusque viribus haud ita discrepant.

CAP. XCIII. καὶ ὀν καὶ ἔμμυα] Cùm Vrtica caliditate sua partiumque tenuitate menses cieat, mirum fortasse cuiquam non abs re fuerit, quòd Diosc. sanguinis è naribus profluvia eandem sistere paulò antè pronuntiauerit. Et hoc ipsum tamen etiam retulit Plinius, lib. 22. cap. 13. scribens, Vrticam vrticam naribus inditam sanguinem sistere, & magis radice: rursùmque, non ita multò post, succum vrticæ expressum illitumque fronti sanguinem narium sistere. Sed & Aëtius, tetrab. 2. serm. 2. cap. 94. sanguinis è naribus eruptionem sistere ait foliorum vrticæ succum linamento exaptum & inditum, itémque folia ipsa trita ac fronti imposita. Quid quòd & ipse Gal. lib. de comp. med. 4. cap. 8. Vrticam non dubitat inter eâ recensere, quæ astringunt simul & repellunt? etsi vires plânè contrarias illi tribuisse videatur, lib. 6. simpl.

CAP. XCVII. ῥίζα ἀργείων] Plinius, lib. 25. c. vlt. de Senecionis radice verba faciès, habet hîc in modum: Radice alij (dixerunt esse) supernuacia, alij nervis utili, alij potu strangulante. At Senecionis quidem radicem supernuaciam agnoscit Diosc. folia verò neruis vtilia; & pappos potu strangulare tradit. Ista fortè non satis affecutus Plinius, radici tribui putauit, quæ folijs & pappis rectius conueniunt.

CAP. XCVIII. θαλίαι] Galenus & Paulus θαλίαι vocant, itémque Plinius Thaliétru: atque hîc quoque verisimile est lapsu propter similitudinem facili n in x mutatum. Porrò Thaliétru Plinius, lib. 27. cap. 13. caulem assignat papaueris, quem Dioscorides eumque secutus Galenus παραίου seu παραίου πῖ πάρος esse pronuntiarunt, hoc est, rutacæ crassitudine.

CAP. XCIX. περιχόδες, ἰζόρον] And. Lacuna legit in vetusto codice, αὐτὸ πῖ περιχόδες, θριδακίαι, hoc est, lactucæ folio: quam ego lectionem iccirco prætulerim quòd & ipse Theophrastus, lib. hist. stirp. 4. cap. 7. Musco marino folia tribuit herbacei coloris, lactucis non dissimilia, sed rugosiora & contractiora, hisce verbis, quæ ita legi par est: ἄλλο δὲ βρύον ὃ φύλλον ἔχει πῶδες τῆς χόας, πλεονὲς δὲ καὶ ἐν αὐτομοίον τῆς θριδακίαις, πλεονὲς ὄστρον καὶ ὄστρον συνεσπῆσθρον. Huius quoque vestigiis infistens Plinius, libri decimertij capite vigesimo quinto: Aliud, inquit, genus fruticum Bryon vocatur, folio lactucæ, rugosiore tantum, &c. Rursùmque, libro vigesimo septimo, capite octauo: Bryon marina herba sine dubitatione est, lactucæ folijs simile, rugosa, uelut contracta, pluribus ab una radice exeuntibus folijs, &c. quanquam etiam libri vigesimo sexti capite decimo, fuci marini genus, quod anchylis substernitur, faciens lactucæ simile, Muscum cum fūco confundere videtur. Ex illis porrò Theophrasti & Plinij locis hoc Dioscoridis caput illustrantibus palàm sit, βρύον θαλίαι non esse corallinam, vt

ϑ. j.

plerique fat turpiter hallucinati autumant, sed potius quod pro Musco marino altero depingitur à Matthiolo, itémque à Dodonæo pro fucio marino priore, quique lichenem, quem *hepatiam* vocant, aut potius pulmonariam vulgo dictam, referre videtur. Corallina verò ad fuci marini genera potius referenda videtur, siue is sit quem *περιφύλλον*, hoc est, *capillæo folio*, simile fœniculo describit Theophrastus, siue etiam qui gramine similis esse traditur. Equidem apud Diosc. corallinam esse crediderim, quam is *φύκος λιθίων*, aut potius à foliis crispis tortivæ, aut etiam mollibus, *ούλον* nominat.

ταῖς φύκας διορίσας] Ruellius, *ψύκας*, legisse videtur: in quam sententiam Plinius etiam, loco modò citato, sic habet: *Præcipua sciandi ei spissandique vis, et collectiones omnes inflammationisque cohibendi, præcipue podagræ, et quicquid refrigerare opus sit.* Galenus itidem de Bryo seu Musco marino, libro 6. simpl. *καὶ παντὶ ὅσα θερμὰ καταπλασθέντων ἐναργῶς ἐμύχαι τε καὶ ὠφελεῖ.* hoc est, *calidos omnes affectus evidentè refrigerando iuvat.*

CAP. C. *τὸ δὲ λιθίων*] Lacuna legit in vetusto exemplari, *ούλον*, hoc est, non, vtille quidem vertit, *capillæum*, sed, *crispis et tortis* seu etiam *mollibus folijs*. Plinius quoque, libri 26. capite 10. Fuci marini tria constituit genera: vnum quidem latum, alterum longius, quadantenus rubens, tertium crispis folijs, quo in Creta vestes tingantur. Idipsum paucis immutatis repetit, libri 32. capite 6. Alibi verò, libro decimotertio, capite ultimo, totidem quidem statuit Fuci marini genera: sed primum scribit folia gignere lata, colore viridi: alterum capillæo esse folio, simile fœniculo: tertium gramine simile, radice geniculata & caule qualiter calami. Quin & Theophrastus, ex quo illa deprompisse videtur, Algæ marinæ tria hæc agnoscit genera, lib. stirp. hist. 4. ca. 7. duo quidem *περὶ θάλασσαν*, hoc est, *iuxta terram nascentia*, tertium verò *πίνυλον*, seu *πλάγιον*, hoc est, *in alto mari proveniens*, quantum & idipsum in Creta *πρὸς τῆ γῆ φύκος* fateatur: ac *περὶ θάλασσαν* quidem vnum statuit *πλατύφυλλον*, herbaceoque aut viridi colore, quod quidam à porraceo folij figura & colore *περὶ σπον*, alij à forma & fortassis etiam vsu *ζωσθησ* nominarēt: alterum *περιφύλλον*, hoc est, *folio capillæo*, fœniculo simile: *πίνυλον* verò, quod tertio loco recensetur, gramine assimilatur. Sed quid sibi voluerit Plinius, satis demirari non possum, dum, loco postremò citato, negat linguam aliam habere nomen. quod Græci vocant *φύκον*, quoniam Alga herbarum magis quàm fruticum vocabulum intelligatur: interea tamen, lib. 32. c. 6. & alibi eundem Fucum algæ nomine designare non vetur.

ποδαγκαστὴς καὶ τῆς φλεγ.] Rectius fortasse, *περὶ ποδαγκαστὴς* (seu *ποδαγκαστὴς ἀσθῆσις*) καὶ *τῆς φλεγμοναῖς*.

ὅτι περὶ ἀκείνου ῥιζίου] Anguillara quidem tertij Fuci folia à Cretensibus fœminis commanducari & ad fucum adhiberi solita narrat: at de radice nil tale commemorat. Anchusæ verò radice colorem etiam nativum olim solitas mentiri mulieres non est dubium, quoniam malas elegantè commendat purpuriffo: attamen quicquid affirmet Dodonæus, haudquaquam occur-

rit Græcus vllus Autor, apud quem radice ea quæ *κοῖς* nomine significetur. Quare verius *φύκος*, è quo Latini fucum suum mutuati sunt, existimaverim non quidem radiculam fuisse, sed factitiū potius quoddam medicamentum è cerussa paratum, cuius etiam Galenus ipse meminere, lib. 9. simpl. tum cap. de cerussa, tum etiam in præfatione, quam metallicis medicamentis præfixit. Quin & illud ipsum Aëtius, quodam loco, *φύκος βαφικόν* cognominavit. Sed vide num forte sit apud Diosc. hoc loco legendum *αἰθὴ ῥιζίου*, *ψευδοδίου*, cum aliud nil sit *φύκος*, quàm cerussa ipsa varia lotura ad mulierum fucos præparata.

CAP. C I. *ὁμοίον σὺν τῷ*] *Potamogeton*, ut scribit Plinius, lib. 26. cap. 8. *similis betæ folijs, minoribus tantum hirsutioribusque, &c.*

CAP. C II. *χωρὸς ῥιζὸς ῥῆν*] Verisimile est, si non sunt huic plantæ veræ radices, fibras saltem radicum loco subesse, quibus velut ore alimentum suscipiat: quo quidē, dum vivit, carere nullo modo potest. Alioqui non minùs fabulosum hoc foret, quàm quod & ipse Dioscor. de malabathro prodidit, lib. 1. cap. 11. Quòd verò & huic plantæ radicem hoc loco negavit, iccirco factū est, quòd folia fortasse fessili sua basi radices ita occultant, vix ut illæ conspici possint.

ταῖς δὲ νεφρῶν ἀμοιβράσας] Plinius, lib. 24. cap. 18. de Stratiote aquatica: *sanguinem quoque qui defluit à renibus pota cum thure māsulo mirificè sinit.*

CAP. C III. *καὶ τῆς λιθίων ἢ ὠδῶν*] His verbis quatuor Verbasci genera traduntur à Diosc. dū Verbascum distinguit in album & nigrum, albumque subdiuidit in marem & fœminam. Dioscoridem in tradendis Verbasci differentis istud sequitur & ipse Gal. 8. simpl. hisce verbis: *ἢ ὠδῶν πρὸς ὀφθαλμοῖς φύκος λιθίων, ἢ δὲ μέλαινα. καὶ τῆς λιθίων ἢ ὠδῶν ἀρρίων, ἢ τῶν φύλλα σπυρῶν δὲ τῆς ἡλίου, ἢ τῶν μέλι.* hoc est, *Est quoddam verbascum folijs candidis, alterum istidem nigris: et illius quidem duo sunt genera: masculinum, cuius folia angustiora: et fœminina, cuius grandiora, &c.* At Plinius, libro vigesimo quinto, capite decimo, vnicam duntaxat Verbasci differentiam agnovisse videtur, dum scribit in hæc verba: *verbascum genera habet prima duo: album in quo mas intelligitur, alterum nigrum, in quo fœmina.* In cæteris tamen quæ sequuntur à Dioscoride haud ita multum euariat.

ἔχει δὲ κλώνας] Quidam vetus codex *αἰπὸν τῶν κλώνας*, legit, *δακτύλους*. pro quo fortè reponendum esset, *σπυρῶν*. Lacuna verò in alio vetusto codice legit in hunc modum. *φύκος διελισφάκω ὁμοίον ἔχει κύκλω παρὰ τῆς ῥάβδου, ὡς περὶ περὶ σπον.* Eandem quoque lectionem secutus videtur Orbasius. At ego vnica mutata vnicula lectionem vulgatam retineo, nempe *αἰπὸν τῶν κλώνας*, lego, *κύκλω*. Neque enim foliorum, sed florum potius situm circa virgas hęc depingere velle videtur Dioscorides, qualem nimirum & in vtroque marrubio descriperat, dum marrubij quidem nigri flores diceret *περὶ κλωνίας τῆς καυλοῖς Ἐρχειδῶς*, albi verò, *οἰονεῖ σπυρῶν*.

CAP. C VI. *διωάται καὶ ὁ καρπὸς*] Hæc eadem repetitur à Galeno, 6. Simplicium, totidem verbis: sed ad perniones & ambusta, nulla fœminis Artij facta mentione, radices, folia & caules tantummodò commendantur à Diosc. in lib. 1. 2. cap. 178. & 179. vnde & quidam hoc loco *αἰπὸν*

εργασίαι, καυλός legendum suspicantur.

CAP. CVII. [πὸ ἐκ τῆς λυγισμῶν] πὸ ἐκ τῆς λυγισμῶν πῶς πὸ τῆς ἀλγίμων, dolores articularum ex contractionibus ortos verto cum Ruellio: nonnulli alij ex artuum contractionibus ortos interpretantur: quoniam λυγισμῶν reperiunt apud Helychium exponi, ἀνάκασσι μελῶν: pro quo ibidem rectius fortasse legas, ἀνάκασσι μελῶν. Nam & antè idē Helychius τὸ λυγίζειν exposuerat, κέμπειν ἢ σρέφειν, hoc est, *flexere aut torquere*, deducta scilicet voce τῶν λυγισμῶν, ἑνὸς τῆς ἰμαθίδος φωνῆ, à μήτῃ scilicet seu *salia amerina*, quæ quidem inter vitilia omnia lentore & flexibilitate pollet. Hinc factum est, ut λυγισμῶν seu λυγισμῶν ἀπὸ τῆς σρέμματις accipiendum putarim, hoc est, *pro luxatione seu contorsione*. Nam & hac voce vsus est Cicero, quanuis pro ea quæ in articulis fit contorsione, *luxationis* vox in vsu frequentiore solet esse.

CAP. CX. [δακρύων ἀγρός] Addo ex Gal. & Plinio, ὡς τὸ ὄκρως, quæuis alioqui fat ista subaudiri possent. Quia enim Fumarie succus instar fumi lacrymosus est, (hanc enim vocem Horatij exēplo vsurpare libet) tota herba apud Græcos κάρου seu κάρης, vti apud Latinos *fumarie*, nomen inuenit.

πὸ ἐκ τῆς βλεφαρίων διπλαῖς] Lacuna ex v. cod. legit: πὸ ἐκ τῆς βλεφαρίων ἐκλυθεῖσαι σφίγξας σπῶ κέλα ἢ κόμει, &c. quam lectionem plerique Interpretum secuti videntur. At ego vulgatam lectionem lubens retineo: sed, ἐκλυθεῖσαι, ex Lacunæ codice addo: vix enim Fumarie succus illitus eiusmodi pilos aboleret, nisi prius vofsellis euulsi forent. Per διπλαῖς autem περξαι, eum palpebrarum seu potius ciliorum affectū designari existimo, qui à Medicis διπλαῖς seu διπερξαι, & ab Autore Isagoges etiam διπερξαι dictus est. Est autē is περξαι species, per quam sub ciliis naturalibus pilorum ordo alius præter naturam successit, qui oculorum membranas pungit, atque adedò fluxiones in oculos sæpenumerò concitat.

CAP. CXI. [ὅς χλωιδίς] Quod hic Dioscorides expresso è Loto fatiua succo, idem ipsum Plinius, lib. 22. cap. 21. illius folijs tribuit, hisce verbis: *folia eius cum melle, oculorum cicatrices, argēma, nubeculas discutit.*

CAP. CXIII. [πὸ τῶν κωμίου ἐμπερῆς] Caulem hunc, non vulgaris quidem fabæ, sed Aegyptiæ, cauli conferti facile colligitur ex Theophrasto: qui quidē, lib. 4. stirp. hist. cap. 10. vbi fabam Aegyptiam descripsit, illico post huius etiam Loti partes omnes, nempe caulem, folia, flores, caput & radicem quoq; ipsam, quam κέρρον nominat, ita luculentè depingit, ut ad lucem huic capiti Dioscoridis afferendam nihil ampliùs desiderari possit. Inde & sua mutuatus est Plinius, lib. 13. cap. 17.

ἀλκῶν, τοιαύτης κέρας] Callixenus Rhodiùs in suis de Alexandria libris, vti refert Athenæus, lib. xv. floris Loti duplicem agnoscit colorem: *alterum*, inquit, *similem rosæ, ex quo necēbantur coronæ, quas propriè uocabant Antinoias: alterum cyanæum, è quo lotina corona fiebat.*

CAP. CXVI. [πὸ καυλῶ καὶ πῆς φύλλοις] Plinius, lib. 14. cap. 16. floris insuper mentionem facit, hisce verbis: *Myrrhis, quæ alij smyrthizam, alij myrrham uocant, simillima est cicutæ, caule folijsque et flo-*

re: *minor tantum est exilior, cibo non insuauis, &c.* Varia porro nomina, quæ huic herbæ tribuuntur, omnia fat constat ab odore myrrhæ, quem refert ipsa radix, indita fuisse.

CAP. CXVII. [μύσση] Paulus Aegineta, lib. 7. in litera M locis duobus diuersis de hac eadē planta egit: ac priore quidem, μύσση appellat, posteriore, μύσση, ἢ πῆς μύσση, hic quidē Dioscoridis, illic verò Galeni ipsissima verba refert. Cæterum in hoc ipso capite ἀπὸ τῆς, τσαρῆλας, πῆλας seu πῆλας restituendum esse ampliùs nemo fortasse dubitat.

CAP. CXVIII. [ὄναρξαι, ἢ ὄνοθηραν] Hanc plantam itidem ὄναρξαι, ἢ ὄνοθηραν, ἢ ὄνοθεραν nominant Galenus, Paulus & Oribasius. Attamen rectius ὄναρξαι aut ὄναρξαι, vel etiam ὄνοθηρας legas ex Theoph. & Plinio: quoniam ἀπὸ τῶν οἴνω, nimirum à *facilitate uini, quam refert*, nomen accepisse videtur: siue quia radix arefacta vinum oleat, vti referunt, siue quòd haud secus atque vinum feritatem animalium mitiget. Crateuas apud Plinium etiam OEnotheridem appellat. Porro ex Theoph. cap. 21. lib. 9. stirp. nonnulla, quæ in hoc contextu vitio non carent, emendare facile fuerit: scilicet pro, ἰλυκῶπεα, reponendum πῆλας πῆλας, itémq; pro, ῥίζαν μικρὰν, μακρὰν, vti nos fecimus, veterū codicum fidē secuti. Sed & ex Theophisententia, longā OEnotheræ radicem fecit Plinius, lib. 26. cap. 11. In radice tamen colore manifestò discrepat à Dioscoride Theophrastus, dum hic illā ἐρυθρὰν καὶ μεγάλην, *rubram est grandem*, ille λευκὴν *albam* describit: nisi fortè Dioscoridi de interiore, Theophrasto de exteriori radice parte agere visum est.

πὸ θηελῶδης ἔλκην] θηελῶδης ἔλκην aliàs efferat seu efferata, vel etiā ferina ulera verti. Hic Plinij exemplo, à cuius sermone vix nisi coactus discedere soleo, *efferantia sese ulera* interpretari visum est. Siquidem & apud Plinium, lib. 26. cap. 14. quo loco legitur: *per se Oenothera efferantia sese ulera sanat*, pro efferantia, efferantia legendum esse ex hoc loco quiuvis facile coniciat.

C. CXIX. [πὸ κάρου φινάεια] Hunc locū deprauatū esse, & προφυλλάεια, vocē aliā desiderari crediderim. Neque enim verisimile fuerit vnius & eiusdem herbæ folia ab imo roseorū speciem referre, pusillaque esse: reliqua verò quæ è caule profiliunt, buglosso similia & longiora. De caule itidem, περξαι πὸ κάρου, legendum videtur: quoniam paulò post subdit Autor, πὸ αἰωπῆτω πὸ καυλῶ περιεφέρεται, hoc est, *summam caulis partem rotundam esse*. Ita porro imam caulis partem summæ videtur opponere; dum hanc scribit esse rotundam, illam verò triangularem. Sed & ρηναί seu anguli, de quibus deinde agitur, minimè ad folia, sed ad caulem potius referri debere videntur, cui quidem tres illi ab imo anguli tribuuntur. Etsi verò suspecta mihi est tota ista perodus, attamen verbum verbo reddere satius duxi, quàm (quod fidum Interpretem minimè deceat) citra codicis vliius autoritatē liberius quicquam immutare.

καὶ μακρότερον] Plinius, μικρότερον, legisse videtur, vti etiam in vetusto quodam Diosc. codice habetur. Ille enim de Cirsio agens, libro 27. cap. 8. folijs, inquit, *bouis lingue similia, minoræ*. Idem plantam hanc, quæ in Aldino Diosc.

codice per literarum metathesin κριαίου nomine effertur, rectius *Cirsium* nominat, ducto scilicet ἀπό τῆς κριαίου nomine, hoc est, *a uariabis*, quibus illa remedio esse fertur.

CAP. CXX. περφυροῦ ἢ μήλινον] Sic legunt Serapio, Oribasius, Ruellius, Cornarius & Anguilara. At Cordus, Marcellus & Matthiolus, loco disjunctiuae particulæ, ἢ, copulatiuam, καί, reponunt. Existimant enim idem genus Asteris hic describi, quod floris foliola, quæ quidem capitulum ipsum ambiunt, habeat purpurea, medium verò capitulum luteum. At ego duo Asteris genera floris colore distincta depingi existimo, quorum vnum illa eadem floris foliola habeat purpurea, alterum lutea: nam in vtroque genere quod medium floris locum tenet, citra controuersiam melinum seu luteum visitur.

ὠφέλιθ δὲ σμαχον] Hæc omnia vsque ad illud, ὄφελος, in vetusto quodam codice minimè leguntur: & certè quidem ex capite de Viola totidem penè verbis translata, atque ad eò huic capiti perperam adiecta videntur. Enimuerò tale nihil de Astere proditum est à Galeno, Plinio aut Auicenna: qui tamen hac ipsa periodo recēditas vires violæ rectius tribuerunt. At Serapio eandem planè facultates in vtroque capite reulit.

CAP. CXXI. τὸ κατ' ἄκρον τὸ πάλαιον] Plinius itidem in hanc sententiam sic habet, libro 27. capite II. Ἴσopyron aliqui Phasiolon vocant, quoniam folium quod est aniso simile, in pampinos, (vel vt Cornarius ex veteri codice restituit, in phasioli pampinos) torquetur. Vt vt sit, vox, πέταλον, hoc loco mihi non parum suspecta est. Assimilat enim Autor Phasiolo Ἴσopyron, quoniam ad similitudinem Phasioli in summo vel extremo folio clauiculam gerat. At certè quidem est Phasioli syluestris genus quoddam, cuius foliorum pediculi in capreolos exeunt. Attamen si noster Phasiolus cum Dioscor. Phasiolo seu Smitace hortensi vnus & idem est, vti certè videtur, nusquam (quod & antè in cap. de sinilace hortensi admonuimus) in ipsius folio, sed neque in alijs illius partibus clauiculam seu pampinulum liceat animaduertere: nisi fortè velimus caulis extremitatem, quæ vicinis perticis fruticibus ve aduoluitur, ab vsus similitudine ἑλικα nuncupare. Sed faciamus ita esse. Attamen si Ἴσopyron Phasiolo huiusmodi clauiculæ ratione assimilatur, tum quoque hoc loco non, κατ' ἄκρον τὸ πάλαιον, sed potius, κατ' ἄκρον τὸν κωνόν, legendū fuerit. Dodonæus quò promptius ab hac difficultate sese expediat, nobis que facilius persuadeat, prætense trifolium esse Dioscoridis Ἴσopyron, vna litura ista Dioscorides verba expungenda censet: τὸ κατ' ἄκρον τὸ πάλαιον ἑλικα φέρει.

CAP. CXXII. εἰκὸς βρυονία] Vulgata exemplaria στυλὴ ἢ ελαίω, perperam. Marcellus ex veterum quorundam codicum fide ita legit: λυκὸν αὐτὸς ἔχει εἰκὸς βρυῶν ἢ ελαίω. At nos vetusti alius codicis, qui in Sambuci, itémque eius qui in Lacunæ manus incidit, autoritate freti, εἰκὸς βρυονία, legere maluimus: maximè cum ei plantæ, quam cum Autoribus Aduersariorum Cacaliam esse credimus, quæque in vicinis nostris montibus satis frequens visitur, muscosum florem Bryoniæ flori haud ita dissimilem esse

compertum habeamus.

ὅν οἶνον βρεχουδίν] Galenus, nusquam Cacaliam facta mentione, tribuit eadem Cacano seu Cacanano, quæ Dioscorides Cacaliæ: vnde facile colligitur, vnam & eandem esse herbam Cacaliam Diosc. & Galeni Cancanon. At Paulus errore manifesto diuersas fuisse plantas satis innuit: dum, Cancani prius facta mentione, Cacaliam deinde facit Cancano similem. Atque id genus erroris apud Paulum tam frequens deprehenditur, quàm quod maximè.

CAP. CXXIII. ὅτι δὲ οὐρηκόν] Inter naporum genera Bunium hoc recēdit Plinius, lib. 20. c. 4. Sed semen, quod Dioscorides nominatim οὐρηκόν esse pronuntiat, ille contra *urinam inhibere* scripsit, si non lini semen unà bibatur. Est enim paulò antè apud eundem Scriptorem Bunium legatur, *vesicæ et urinæ utile*, pro *vrinæ voce*, *Renibus* eo loco legendum conicio: quoniam illa Dioscoridis verba exprimere voluisse sit verisimile, quæ sic habent, καὶ νεφροῖς καὶ κύστεϊ ὀσπιδεῖον, futuræque sit alioqui in paucis illis Plinij verbis manifestissima contradictio.

CAP. CXXVI. μακρότερα δὲ] Fuchsius, Dodonæus & Autores Aduersariorum hederam, vulgò terrestrem dictam, veram & legitimam Chamæciffon esse dum sibi persuadent, hoc loco pro, μακρότερα, μικρότερα legendum censent. Dodonæus præterea cum terrestri hederæ folia floribus longè amariora esse deprehenderet, transposita iudicauit quæ hic de florum amaritudine dicuntur, eaque potius ad folia referri debere. Mihi quidem, dum quid certius sese obtulerit, nihil immutare visum est. Attamen cum Plinius lib. 24. cap. 15. suam Chamæciffon faciat *spiciam tritici modo*, aliam fuisse à Dioscoridis Chamæciffon, aut in Plinio médium aliquod subesse, facile crediderim.

ὅτι ἡμέρας μὴ ἦν] Ruellius, λ' ἢ μ', legisse videtur. Dissidet itidem à Dioscoride Plinius, dum citato loco scribit in hæc verba: *Bibunt Ischiadici folia tribus obolis in unum cyathis duobus, septem diebus, admodum amara potione.*

CAP. CXXVII. χαμαιλβύκη πιῶ] Galenus & Paulus χαμαιλβύκης itidem mentionem faciunt. At Plinius, libri vigesimi quarti capite decimoquinto, seorsim Chamæleuces & Chamæpeuces meminit: & Chamæpeuce quidem eadem tribuit, quæ Dioscorides Chamæleuce. Chamæleucen verò eam esse tradit, quæ alio nomine Farranum seu Farfugium, alias Bechion nominetur: vti reuera & inter Bechij synonyma in Diosc. nothis vox illa reperitur. Itcirco & Chamæpeuce potius, quàm Chamæleuce legere visum est, Valerij Cordi exemplo, qui ita quoque in emendationibus quibusdam Diosc. codicibus scriptum reperisse se afferit. Huc & illud accedit, quòd cum herbam hanc Dioscor. ὀλόχλωρον esse profiteatur, ei minus aptè conuenit χαμαιλβύκης appellatio: quippe quæ indubitanter *humile populum* designet: populi verò albæ folia altrifecus incana lanugine vestiri, nedum ὀλόχλωρα conspici, vnicuique constet.

CAP. CXXIX. ἀκωνλον ὅτι γῆς] Aut Dioscorides tum demùm caule vacare Cynoglosson intelligi voluit, cum humi sternitur: aut certè

ab eo Plinius diffidet, qui eidem plantæ caules seu thyrsos assignat, & rectè quidem. Quoniam Cynoglosson (siquidem illud est, quod vulgaris Cynoglossi nomine passim occurrit) cùm primum affurgit seseque à terra attollit, caules incipit producere, quos Plinius thyrsos appellauit: ante verò id tempus, nempe primo aut altero, interdum etiam tertio sui ortus anno, caule penitus vacare deprehenditur.

CAP. CXXXI. *Λεονπόδιον*] Ista herbula Cemos Plinij fortasse fuerit, tum quia vox ea in Diosc. nothis etiam inter Leontopodij synonyma reperitur, tum quia & Cemon ad amatoria prodesse innuit Plinius. Ab hoc verò Diosc. Leontopodio longè diuersum fuisse constat illud, cuius aliquoties meminit Plinius. Sed & quod Aëtius & Apuleius Leontopodium nominant, non aliud quàm Leontopetalon esse palàm est.

CAP. CXXXII. *ἵππύγλωσσον*] Ex Galeno & Paulo legere malim, ἵππύγλωσσον. Nominis verò etymon declarat Galenus, 8. simpl. hisce verbis: ἵππύγλωσσον ἀνόμασταί μὲν οὕτως, δὲ ἄρα φησὶς ἵππ' ἀκρίαις ὡς κερύμβοις ποιεῖται γλωσσάριον. hoc est, Hypoglosson ex eo nomen traxit, quòd summus illius cornybis proxima uelut ligula subnascentur. Hypoglossam itidem vocat Plinius, eamque ita describit, lib. 27. cap. II. Hypoglossa folia habet syluestris myrti, ἀνασπινώσα, ἔσ' ἐν τῷ σὺν γλώσσῃ φύλλοις. Lacuna neque ἵππύγλωσσον neque etiam ἵππύγλωσσον, sed ὀπήγλωσσον potius legèdum existimat, itaque dictum censet, quòd foliola, quæ de foliis exeunt, epiglottida imitentur.

CAP. CXXXIII. *ἑμπερὸς ἀδαχιδίος*] Theophrastus, lib. 9. hist. stirp. cap. 21. ἀπύρρονον (malè siquidem legitur, ἀπύρρονον) καλούμενον, ὁμοίον ὅτι τῇ ἀπεληρῖζα δ' οὐχ ὕπερ. hoc est, Antirrhinon simile est aparina: radice uerò minima ac ferè nulla subnatiua. At Plinius, lib. 25. cap. 10. Antirrhinon simile facit lino, radice nulla, flore hyacinthi, semine uetuli narium. &c. Vterque in collatione palàm à Dioscoride discrepat.

δὴ καὶ ἀγρία λυχίς] Sic & Galenus, in Gloss. Hipp. vt βουκράσιον, ita & λυχίδα ἀγρία nominari Antirrhinon scribit. Ex hoc autem loco coniciunt nonnulli, priùs in florum comparatione legendum fuisse, ἑμοία λυχίδι, non item, λυκίω. Sed & Dioscorides ipse antea λυχίδος florem λυκίω assimilauit: quare nihil refert, siue λυχίδι, siue λυκίω legas. Plinius haud ita magno discrimine Antirrhini florem, uti modò dictum est, hyacintho similem protulit.

CAP. CXXXIIII. *καμπήται δὲ ξηραινόμορος*] Malim, ξηραινόμορον, nempe κατανάγκη. Neque enim verisimile est ipsum semen ita curuari contrahique, vt milui exanimati vngues referat. Sunt qui de Catanances capitulis, seu potius siliquis, hoc intelligi uoluerint. Plinius certè quidem, lib. 27. cap. 8. simpliciter protulit, Catanancem herbam Thesialam electam ad amatoria coniectura, quoniam arescens contraheret se ad speciem vnguium milui exanimati.

μύλου μέγθος ἔχει] Plerisque vox ista, μύλου, hoc loco meritò suspecta est: quandoquidem alienum videtur, vt herba malo fructui magnitudine assimilatur. Ego de malo arbore hic agi

existimauit: siquidem μύλου Græcis non fructum modò, sed & arborem ipsam, significat. Dubito tamen, an Dioscor. μύλου μικροῦ nomine χαμαίμηλον designare uoluerit.

CAP. CXXXV. *ἰσπίται τὸ αἶθος*] Ista eadem de Polij non quidem floribus, sed folijs ipsis, refert Plinius, lib. 21. cap. 7. folia Poly iscribens manè candida, meridie purpurea, sole occidente carulea conspici: quo loco, vt & alibi non semel, Polium cum Tripolio videtur confudisse.

CAP. CXXXVI. *τὸ δὲ καυλία*] Quoniam paulò post caulem Adianto negatum scribit Dioscorides, *ραβδία* ex antiquo codice restituere visum est: quippe cùm & ea voce vsus sit Autor cap. proxime sequenti, de Trichomane. Huiusmodi prætenues virgulas, è quibus folia ipsa prodeunt, non malè *ινπας* dixit Plinius, polytrichi mentionem faciens: aliàs *ramulos* nominat: Theophrastus caulem trichomanis appellare minimè dubitat. Attamè virgulis illis cauliũ seu cauliculorum appellatio minùs aptè congruit. Siquidem Caulis seu Thyrsus in herbis, haud secus atque Caudex in arboribus, id proprie dicitur, quòd à radice simplex profilit & in altum affurgit, alimentum à radice hauitum singulis plantæ partibus impertiens.

φύλλα ὁμοία πτερίδι] Ista sciens prudensque omisi, quoniam adhibetur apud Oribasium, neque apud Serapionem habentur, videnturque temerè à sciolo quopiam ex proxime sequenti capite huc translata: quando verisimile non est folia eadem simul & coriandro & filici comparari. Cornarius & Tragus nonnulla potius hoc loco desiderari existimauere, quæ ita suppleri ex Theophrasto uoluerunt. *Ἀδιάντην, οἱ δὲ πολυτρίχον, καὶ τὸ μὲν ἔτερον αὐτῆ ἡβὸς λευκὴν, φυλλὰ δὲ εἰς κοιλίαν ὁμοία, ἐπιχρισθῆναι ἐπ' ἀπρού, τὰ δὲ καυλία ἐφ' αὐτὸν διπλοῦν, μέλανα, ἰσχυρὸς λευκὰ, αἰσθητα μάλιστ', ἐπιβοῦσα. τὸ δὲ ἔτερον μέλαν, ἔχει φύλλα ὁμοία πτερίδι.* hoc est, Adiantum alijs polytrichò: est in eo genere candidum, cui pusilla folia coriandri similia, in extremo in asuris diuisa: cauliculi è quibus exeunt nigri sunt, prætenues, dodrantales ἔσ' ἰσχυρὸς. Alterum uerò est nigrum, cui folia filicis, & quæ sequuntur. At nos etiam si eam lectionis immutationem admitteremus, quod minimè facimus, contra tamen hic λευκὸν, illic μέλαν legi uellemus. Cùm enim ex sententia Theophrasti duo sint Adianti genera, vnum quidem album, alterum verò nigrum, hoc quidem existimamus esse legitimam Capillum Veneris officinis dictum, illud verò, quòd rutæ murariæ aut saluiæ vitæ nomine vulgo notum est. Præter hæc verò & Polytrichum vulgo dictum Trichomanes esse agnosceamus, proximo capite describendum, & à prioribus illis omnino discrepans: quanuis inter Adianti generà ipsum perperam reposuisse, adeoque cum Adianto confudisse videatur Plinius, Theophrasti mentem non satis, opinor, assecutus.

ρίζα ἀγρία] Radicem Adianto tribuit Dioscorides, sed inutilem ac superuacua. Contra Plinius Adianto & Trichomani radicem nullam esse dixit, libri vigesimi secundo capite vigesimoprimo. Sed & de Trichomane Theophrastus, *ρίζα δ' οὐχ ὕπερ*, scripsit, lib. 7. c. 13. quod Gaza Theophrastum uelut excusans, ita reddidit, *radicem esse minimam ac ferè nullā.* Idem

quoque apud eundem Theoph. de Antirrhino reperias eodem modo à Gaza conuerfum. Scilicet vtrobique nullam, aut potiùs quasi nullam, radicè esse voluit Theophrastus, vti & Plinius: quam vsque ad eò exilime deprehenderat, vt vix radicis nomen mereretur.

ἀδιδέ και ἐμυλωα] Adianto dispares, imò etiam pugnantes, facultates tribui videntur à Diosc. dum ipsum mēses ciere scribit, sanguinisque reiectiones cohibere: quoniā ista simul stare nullo modo possunt. Sed nodum hunc fatis appositè soluere videtur Mesuæus, in Simpl. dū Adiantū admonet dissimilaribus constare substantijs, aquea nimirū simul & terrea, mediocriter tenui: altera itidē superficialia, calida & supramodū tenui. Illius enim vi dubium nō est, quin Adiantum aluum astringat, fluxionēsq; cohibeat, maximèque ficcum: huius autem ope quidni obstructa aperiet, crassa extenuabit, aluum (quod voluit Mesuæus) subducet, præsertimque si recens fuerit?

ἢ τοῖς ὄρνυας] Quod coturnicibus tribuit hoc loco Diosc. id ipsum de perdicibus refert Plin. libro 22. cap. 21. his verbis: Perdices & gallinaeos pugnatiores fieri putant Adiantis in abum eorum additis.

και ἀδιδέ και κρήνας] Theophr. quoque, lib. 7. hist. stirp. cap. 13. de Adianto scribit, φύεται μαλίστου ὡς πρὸς ὑδρηνά, nasci locis aquosis: de trichomane verò, ἡρεία φιλῶν σκιερὰ, loca amare umbrosa. Plinius itidem, lib. 22. cap. 21. de Adianto vtroque: Umbrosas, inquit, petras parietumque aspergines ac fontium maximè specus sequitur, & saxa manantia: quod mireris, cum aquas nō sentiat. Sed & paulò antè: Aliud, inquit, adianto miraculū: æstate uret, bruma non marcescit, aquas respuit, persusum merisumue siccum simile est: tanta dissociatio deprehenditur, undè & nomen à Græcis, &c. Hæc ille: quæ quidē omnia ex Theophrasti citato loco mutuatum constat, vbi sic habetur: ἴδια ἢ και τῶπα ὡς τοῖς ποταμοῖσιν, πρὸς τὸ ὄριον τῶ ἀδιάντου συμβαίνει. ἔδὲ τὸ ὑγραίνεται τὸ φύλλον βρεχέμενον, ἔδὲ ὄριον ἔστι τὸ πλεονάζον ὄριμαίνειν, ὄδον και ἢ ὡς σκηροεία. hoc est, inter herbacea Adianto proprium id est, quod liquore persusum non madescit, sed ne humoris quidem uel tantillum ei adhaerescere compertitur, undè & herba nomen accepit. Hanc ipsam porrò proprietatem, cuius ratione nomen Adianto factum est, διότι ἔδὲ δαίνεται, ὡς ἡσπίς, βρέχεται ὑπὸ ὑετοῦ και ὄροσσο, quia pluuia rorēue persusum non madescat, elegāter & ipse Nicander expressit in Theriacis, hisce versiculis:

ἀχερεῖς τ' ἀδιάντων, ὅτι ὡς ὄμβροιο βάρβυτος
λεπταλένι πιπίουσα νοῖς πεπάλουσι ἐφίλει. Ea sic trañtulit Gorræus:

Et nunquam madidum veneris compone capillum
Cui non insidunt effusi nubibus imbres.

CAP. CXXXVII. ἐναντία διήλεις] Theophrastus, loco modò citato, περιουσα και τ' αἰσπερὸ ἀλλήλων, Plinius verò, lib. 22. cap. 21. contrarijs pediculis densa inter se ex aduerso: rursumque, lib. 27. cap. vlt. Trichomanè folia aduersa inter se dixit: quibus verbis hæc ἐναντία ἀλλήλοις, aptissimè expressit.

CAP. CXXXIX. καρπούς ἔχον &] Serapio, quantum quidem ex Interpretis versione constat, legisse videtur, καρπὸς ἔχει ἢ ἢ ἔλυσε, ἀφ' ὧν &c. Vult enim semē duabus tribusve vestiri tunicis,

à quibus arista prodeant.

Ἐξαπύει ἢ ἠπία] Quod Dioscorides ipse habet, id Plinius semini tribuit, dum de Aegilope scribit, libro 25. cap. 13. his verbis: Aegilops, scilicet herba eodem nomine, quæ in hordeo nascitur, trita farina, semine contrito cum farina permixta impostæque, uel succo.

CAP. CXL. βρόμος πικρὸν] Sunt qui caput hoc de Bromo, tanquam supposititium & adulterinum, vna litura penitus obliterent: quoniam de bromo inter frumentacea iā antè lib. 2. egerit Dioscorides. Alij vnam quidem & eandē plantam & hoc loco, & lib. 2. à Dioscoride tractari putant: sed illic, de seminis: hîc verò, de herbæ ipsius viribus agi. At ego eorum sententiæ libentius subscribo, qui libro secundo de auena latiuæ & esculentæ, neque postremum inter Cerealia locum obtinēt, mentionem fieri existimant: hîc verò, de eadem sponte nascente ac sterili, quæ inter segetum vitia numerari solet. Neque defunt qui illam βρόμον, hanc verò rectius βρόμον dici putent: quanquam vtrobique apud Diosc. βρόμος legitur. Nescio tamen, an vtroque loco rectius βρόμος legi possit. Ab vtraque illa auena rursum discrepat commemoratus antè Aegilops, quæ Plinio festuca, Gazæ verò perperam auena dicitur. Est autem is & syluestris planta, sed quæ peculiariter, vti æra triticum, hordeum enecet, & in ipso potissimum nascatur, quasi hordeū in illam degeneret. Hoc ipso tamen Aegilops nomine Theophrasto & Plinio etiam arbor è glandiferarū genere, itemque Plinio bulbi genus quoddam designatur.

CAP. CXLII. γλαυξ κηφῶν ἢ φακῶν] Haud dubiè ex vetusto codice pro, κηφῶν, restituendum, κηφῶν. Est enim Cytisi & lenticulæ folijs haud parua similitudo: at hederæ & lenticulæ, non item. Huic emendationi suffragatur & Plinij autoritas, cuius hæc sunt verba, lib. 27. cap. 9. quæ quidem hîc exscribere visum est, quoniam cum Autoris verbis quæ sequuntur itidem non planè consentiunt: Glaux, inquit ille, antiquitus ἀρῆκελον vocabatur, cytiso & lenticulæ folijs similis: auersa candidiora. Rami in terram serpunt quini senue, admodum tenues à radiæ: flosoli purpurei exerunt. Inuenitur iuxta mare. Coquitur in sorbitione simlaginis ad excitandam ubertatem lactis: eam qui hauserint, balneis uti conuenit. Ita Glaucem Diosc. ramulos à terra emittere, hîc eosdem in terram serpere scribit: ille ad excitandam lactis ubertatem coqui cum farina hordacea, sale & oleo voluit: hîc in sorbitione simlaginis. Sed quæ Plinius, sequenti capite, glaucio seu glaucij succo tribuit his verbis: lactis ubertas intermissa restituitur, huic ipsi Glauci rectius conueniunt.

CAP. CXLIII. γδοσι ὑπερφυοῖσι] Plinius Polygalam gustu astricto esse scribit, lib. 27. cap. 12. quasi ὑπερφυον legerit. Gal. 8. simpl. eadē scribit, αἰσπερὸ ἔχει μείλιος τὰ φύλλα, mediocriter austera habere folia: cui subscribit Paulus. Cum verò, testibus Theoph. 6. de causis plantarum, & Gal. 1. simpl. manifesta sit inter sapores, astringentem, acerbū & austerum, differētia, quinam veriùs senserint, nihil decerno, quoniā adhuc incertum est, quæ verè plāta Polygalæ voce significetur: quanquā ab effectu, quem in euocando lacte præstat, eam

He cōiicio, quæ à Dodonæo floris Ambarualis nomine designatur.

CAP. CXLIII. *ὡς περ λίνυ μύρανα καὶ σαρχ.*] Quod folijs Dioscorides, idipsum semini tribuit Plinius, lib. 27. cap. 12. *Osyris*, ait ille, *ramulos fert nigros, tenues, et in ijs folia nigra ac lini, seménque in ramulis nigrum initio, deinde colore mutato rubescens, smegmata mulieribus faciunt ex his. Radix decoctum potum sanat arquatos.* Hæc ille. Sed pro eo quod ex Osyridis ramulis Smegmata fieri scribit Plinius, hoc est, (siquidem vsitata Medicis significatione vocem eam vsurparit) cutem detergentia medicamēta, Galenus lib. 8. simpl. ex ij] idem πὶ κάρηματα, hoc est, *scorpias*, fieri prodidit. Est enim κάρημα seu κάρηρον Græcis, idem quod σάρωτ seu σάρωρον. Et si verò scripserit Fuchsius ex autoritate Suidæ & Phaurorini κάρημῶν nomine etiā πὶ κάρηματα designari: fallitur tamen, dum Smegmata Plinij & κάρηματα Galeni non ita multum differre existimat. Quādoquidem κάρηματα voce, non quod ille voluit, intellexere Suidas & Phaurorinus, nempe comptorium & venustans faciem medicamentum, quo cutis extereretur & læuigaretur: sed, ut exponit Scholiastes Aristoph. πὶ σάρων, ὃ εἰώθησιν ἀποκαθαίρειν τοὺς ῥύτις ἢ οὐκ ἐν. hoc est, *euerriculum quo domorum sordes euerruntur.* Cæterum priuatim Osyridis radici vsum ad arquatos tribuit eo loco Plinius, quem Dioscorides toti plantæ tribuere videtur, dum nihil peculiariter designat.

CAP. CXLIII. *ἔχει θεοκλυμύρω*] Theophrastus, qui accuratissime Smilacem hæc descripsisse videtur, lib. hist. stirp. 3. cap. vlt. folium ei tribuit, κνήδωδες, μικρὸν, ἀγόνιον. Similiter quoque secutus eum Plinius, lib. 16. cap. 35. *Smilacem* è Ciliaciā primū profectam folio scribit esse *hederææo*, *patulo*, non anguloso. Rursūmq; lib. 24. cap. 10. *similitudinem habere* ait *hederæ*, *tenuioribus folijs.*

ὡς ὀπιφυλλίδα] Smilacis asperæ fructum, hęc Dioscorides ὀπιφυλλίδι similem facit, hoc est, (ut alia ὀπιφυλλίδος significata à Suida & Aristoph. Scholiaste commemorata, tanquam huic loco non satis conuenientia, omittam) exili racemulo: quales ij esse solēt qui vel summis palmitibus supra folia ipsa innascuntur, vel immaturivindemiæ tēpore inter folia latitant. Theophrastus, citato loco, scribit esse, *περὶ σφαιρῶν, καὶ τῶν μιλώθρων, καὶ μάλιστὰ τῆ καλλιῶρον σαφυλλῆ ἀχρεῖα. καὶ σακρέμασι δ' οἱ βότρυες*, inquit ille, *κνήδωτον. παρεγγίξει δ' ὡς πρὸς τὴν σαφυλλῆν. fructum* inquam ait esse *solani* et vitis *albæ* fructus *simile*, *maximèque uicæ syluestri nuncupatæ.* Penfiles autem sunt *racemi*, ac *hederæ*, uerū ad *uicam* propius accedūt. &c. Sed & Plinius, lib. 16. cap. 35. de Smilacæ eadem, quanuis paulò aliter: *fert*, inquit, *racemos latruscæ modo, non hederæ, colore rubro, &c.*

ὡς πίπις ἐλάδισ] Plinius, lib. 24. cap. 10. huic Smilaci natalem locum alium assignat, nempe in *annuallibus opaciis.* Smilacem verò alteram ibidem *alta amare* scribit.

Ἐπίπτιον δ' ἂν πέν] Plinius, loco modò citato, alium vtendi modum tradit, dum scribit: *acidorum corymbos contra uenenata omnia efficacissimos esse, in tantum ut acidorum succo infantibus sæpe insillato nulla postea uenena nocitura sine.*

CAP. CXLV. *σμυλαξ λεῖα, ὀμια*] Non desunt qui Smilacem hanc læuem eandem esse cum sa-

tua seu hortensi lib. 2. descripta existimarint: tū quoniam utrique descriptio propemodum eadem uirèque itidem eadem à Dioscoride tribuuntur, tum quia Galenus & Paulus, Smilacis hortensis in simplicium censu nulla facta mentione, huius læuis tantummodò meminerunt. At nos cum peritioribus rei herbariæ Profefloribus inter vtramque manifestum discrimen agnoscimus, Smilacemq; hortensianam eā esse credimus, quæ *λόβια* seu phascolos profert: hanc verò, ad asperæ differentiam læuem dictam, eam quam Recentiorum plerique Conuoluuli maioris aut etiam albi nomine designarunt.

πύλου ὁ καρπός] Gal. lib. 7. simpl. Smilacem hæc, quam *μύρανα λεῖα* vocat, similes quodammodo Smilaci asperæ vires obtinere voluit. At Plinius contrā, lib. 24. cap. 10. *nullius esse effectus.*

CAP. CXLVI. *τῶν πίπιων ἀποκαθαίρει*] Malim, *περιφυῖ*: alioqui ex his vocibus; *σφογι, υλοῖ & περιφερῆ*, alterutram redundare necesse fuerit. Serapio verò postquam fructum hunc itidem rotundum esse scripsit, addit insuper, *aliquantulum depressum et latum*: quod neque apud Dioscoridem legitur, neque etiam est veritati consentaneum. Sed longè turpius ille fallitur, ut dudum admonuit vir doctiss. Nic. Leoniceus: dum, leuissimo nixus argumento, Cubebas cum Myrti syluestris fructu easdem esse decernit.

φύεται ὁ τραχὺς τύπος] Hæc, quæ per librarij incuriam manifestè transposita videbantur, suo loco restituere non dubitauimus.

CAP. CXLVII. *καρπὸν δὲ ὁ μύρα*] Cordus, Anguillara & Dodonæus Hypoglosson cum Lauru Alexandrina vnum & idem esse existimarunt: licet à Dioscoride & Galeno diuersis capitibus memorentur. At cur ita sentiant, non video: cum utrique differentes tum notæ tum vires assignentur. Enimverò, ut reliquas notas omittamus, quòd ad fructum attinet, certum est Hypoglosson baccam gerere inter folium maiusculum & minus illud, quod è folij caua parte ceu ligula quædam exire videtur. At Theophrastus laurum Alexandrinam, lib. 3. hist. stirp. cap. 17. palàm testatur esse *ὀπιφυλλόκαρπον*, atque in folij dorso fructum gerere, æquè ac myrtum syluestrem, quam, eo ipso loco, *κατ' ἑσμερρίνῳ* nominat.

μετ' οἴνου γλυκίος] Lacuna in vetusto codice, *κωάθου ἐνός*, addi testatur. At Plinius, dosibus immutatis, lib. 23. ca. 8. *Laurus Alexandrina sine ideo* (inquit) *partus celeres facit, radice pota trium denariorum pondere in uini dulcis cyathis tribus.*

ἀγὰ δὲ καὶ αἶμα] His verbis innuit Dioscorides, quod clariùs expressit ibidem Plinius, hunc in modum: *secundas etiam pellit mens èsque, eodem modo pota.* Sed & Gal. lib. 6. simpl. Laurum Alexandrinam scripsit, *ἔμμελῶα π καὶ δεξαστέρεν, μέσες εἰς urinas prouocare.*

CAP. CXLVIII. *ἔ ἰζυόπερα*] Lacuna legit in v. cod. *ἰζυόπερα*: quod magis placet, & nature foliorū laureolæ vulgò dictæ magis conuenit. Plinius quoq; lib. 15. cap. vlt. Daphnoides crassiore molliorèq; quàm laurū folio esse prodidit. Sed & Serapio, *ἰζυόπερα*, potius quàm, *ἰζυόπερα*, legisse videtur: siquidem illius Interpres *tenaciora* vertit.

καρπὸν μέλανα] Plinius, loco modò citato, *Daphnoidis βααπὶς* è *nigro rufas* esse scribit: quod de
S. iiii.

baccis fortasse nondum exacte maturis intelligendum venit.

ἀλάδῃ & τὸ φύλλον] Plinius, lib. 8. cap. 13. Daphnoides, inquit, alium soluit vel recentis folio vel arido, drachmis tribus cum sale in hydromelite. Manducata, pituitas extrahit: folium, & uomitus, stomacho inutile. Sic & baccæ quæ denæ purgationis causa sumuntur. Hæc Plinius: quæ quanuis in vulgatis exemplaribus paulò aliter habeantur, ita tamen & distinguenda & legenda esse ex hoc Diosc. loco satis patet.

CAP. CXLIX. λεϊότερα δὲ πικρῶ] Ex Lacunæ vetusto codice addo, καὶ λεϊότερα, & tenuiorα. Nam & Serapio vocem eam expressit. Chamædaphnen etiam folio tenui, lauri similitudine, describit Plinius, lib. 24. cap. 15. huius ipsius Chamædaphnes mentionem faciens. Nam & Clematin seu vincaperuincam eodem illo nomine appellat, lib. 21. cap. 11. Et rursum tamen (vtri interdum sibi parū constat) eiusdē lib. cap. 27. vincaperuincæ seu Chamædaphnes nomine hæc ipsam Dioscoridis Chamædaphnen innuere videtur, dum illi aquas hydropicorum trahendi vim tribuit: quæ quidem Clematidi daphnoidi nullo pacto conuenit.

τομαίου ἐγκαύσειν] Plinius itidem, de Chamædaphne agens, lib. 24. cap. 15. Illinitur, inquit, capitis doloribus recens: ardores refrigerat. Attamen pro, ἐγκαύσειν, legere malim, ἐμπύρωσειν: maxime cum & Serapio ipse inflationes verterit. Adde quòd verisimile nō est, Chamædaphnen, cuius eadē est, Galeno teste, natura, quæ daphnoidis & lauri Alexandrinæ, ardoribus stomachi succurrere: quum eximio suo calore stomachi potius ardorem excitare debeat. Fuerit autem vero similius illā, vt tormina à flatibus concitata, ita & stomachi inflationes discutere.

CAP. CL. ἐρυθρὰ πτω χροάν] Ita videntur legisse Oribasius & Serapio. Attamen facillè subfribito Marcello & Cornario, qui ἀπὸ τοῦ χροάν, ῥάχιν, legendum suspicantur. Nam præter vetusti codicis, quē doctiss. Sambucus præ manibus habuit, auctoritatem, me quoque in eam sententiam pertraxit Plinius: qui, lib. 25. cap. 5. Ellebori albi folia scripsit esse betæ incipientis: hæc quoque nigriora & canalicium dorso rubescentia. Porro de facie Ellebori vtriusque varias quidem discrepantesque sententias proponit Theophr. lib. 9. cap. 11. sed quæ ibi describuntur Ellebori nigri genera, nullo pacto videntur cum Dioscorideis conuenire.

ὅτε τὸν περσικόν] Ita Plinius, loco citato, Elleborum tradit tempestivum esse messibus. Theophr. autem, de Elleboro: ὡραῖος (inquit) τὸ μικτόρου, ὅτε δὲ ἦρος αἰώρος. hoc est, tempestivus autumnis: vere in tempestivus. At Mesuæus & vere & æstate radices Veratri colligi voluit.

καὶ πικρῶν χυλῶ] Pro πικρῶν, ῥαχίας, legebatur in vulg. exempl. Sic etiam apud Actuarium: atque ita quoque legit Marcellus: sed & pro, σιμαίου, σισαμοειδούς, reponendum suspicatur. Ad ceteri Interpretes ἀπὸ τοῦ ῥαχίας, πικρῶν, legisse videntur: et rectè quidem. Nam & v. codex sic habere comperitur: & Paulus lib. 7. cap. 10. ὅτι μὲν τὸ ἀδινερόν (inquit ille) χυλῶ πικρῶν ἢ ἀλκίος, ἢ ὠϊόπου βιός < β τὸ πικρῶν. τὸ ἀλάχρον δὲ, μίαι τὸ ἑλλεβόρου συνελέστας δὲς πικρῶν. hoc est, imbecillioribus incolti cre-

mori ptissana aut halicæ Ellebori ut plurimum drach. ij. ut minimum vero, drach. j. propinato. Porro ibidem & Paulus, ex Antyllo, Ellebori balanos ex melle parat, quos sub finem capitis Dioscorides ex aceto confici voluit.

ἢ πάλου ἢ φακῶ] Plinius, loco nuper citato de Elleboro agens, sic habet: Album & in dulci datur: aptissime vero, in lacte aut pulv. Sed vel ex hoc loco pro, lacte, legendum esse lentæ, facillè conijcio.

CAP. CLI. εἰ δὲ ἔκπιον] Entomon nominat Plinius: at ego malim, ἔκπιον, vti legitur apud Hippocratem, lib. 1. περὶ γυναικ. itemque Galenū, in gloss. quo quidem libro vocem eam exponit, ἐλλεβόρον μέλανα, Elleborum nigrum, vti & Helychius: itemque Erotianus in Onomastico, quo loco etiam à Diocle Elleborum nigrum sic dictum asserit.

ὡς αὐτῶ κατάρται] Illud, ὡς, παρέλκειν videtur. Plinius Prætidam à Melampode sanatas scribit, nō Elleboro quidem, sed lacte caprarum, quæ Elleborū pastæ fuissent. Sic enim ille, lib. 25. cap. 5. Melampodis fama diuinationis omnibus nota est. Ab hoc appellatur unum Ellebori genus, Melampodium. Aliqui pastorem eodem nomine inuenisse tradunt, capras purgari pasto illo animaduertentem, datoque lacte earum sanasse Proetidam furentem, &c.

τῶ δὲ χροάν βοτρύου] Vulgaris nostri Veratri nigri, quod cum Theophrasti descriptione satis conuenit, præstantes effectus non semel obseruauimus: maximeque ad detrahendam bilem atram valere varijs experimentis cognouimus. Attamen si flores & semē spectes, illud Dioscoridis descriptioni minimè respondet. Respondet illud potius, quod à plerisque recentioribus Sanniculæ foeminæ nomine designatur, quòdque successu felicissimo ad purgandam citra molestiam atram bilem quotidie vsurpamus. Quare fatendum cum Dodonæo, legitimum hoc esse Dioscoridis Veratrum nigrum, vel eo nos carere: vel certè in ipsius Dioscoridis contextu mendum aliquod subesse. Quin & fortasse quòd de racemosis floribus hic dicitur, Elleboro albo potius tribui debuit.

οἱ ἐν Ἀντικύρῃ σισαμοειδῆ] Figuræ ratione hoc semen non malè Sefamoides ab Anticyrenis vocari satis luculenter testatur Theophr. lib. 9. cap. 10. dum scribit his verbis: οἱ ἐν Ἀντικύρῃ, κατὰ τὸ φασί, τῶ (ἑλλεβόρου) καρπῶ κατάρτοιον. ἔχῃ δὲ σισαμοειδῆ τύπον. hoc est, Anticyrenis, ut fertur, Ellebori semine purgantur, quod est sefamaicum.

καὶ Παρνασσῶ καὶ Αἰτωλίῃ] Theophrastus, eiusdem lib. cap. 11. OEtæum quidem Elleborū maxime probat: qui quidem cum Anticyreno vnus & idem esse videtur, quoniam OËta mons est in finibus Thessaliæ, Anticyræ insulæ adiacēs: Parnassium verò & AËtolicum videtur improbare, his verbis: ὃ τὸ Παρνασσῶς & ὃ Αἰτωλίας (γίνονται τὸ καὶ ὠσῶθα πολλοὶ καὶ ὠνοῦνται, καὶ πολοῦσιν ἐν εἰδότης) καλεροῖται καὶ ἄλλω ἀεροκελεῖς. hoc est, Parnassius & AËtolicus (nam & in locis istis genitū à vulgo ignato & emuntur & uenduntur) præduri sunt & ualde asperū ita ut non nisi magna cum molestiâ purgentur.

πῶ αὖω κοιλίας] Ex omnium Medicorum tam veterum quàm recentiorum consensu, vt Veratrum album vomitu potissimum purgat, ita & nigrum, per inferna. Quare indubitanter hoc

loco, πῶ, τῶ αἴω, sed, τῶ κείτω κοιλιαν, legendum, uti etiam præter Marcellū Interpretes omnes videntur legisse. Plinius de hoc eodem Veratro: *purgat per inferna.*

ἢ πικρὸν ὀλίγον.] Pondus hoc non ad salem, uti plerisque placuit, sed ad Veratrum potius referri debere constat. Plinius de Elleboro: *Ex aqua, datur ad leniter molliendam alvum plurimum drachma una: modicè quatuor obolis. Misuere aliqui Ἐσθμῶνεα, sed tutius salem, &c.*

καὶ ἰσθμῶνας μετὰ λιθῶνα.] De quadrupedum scabie hoc intellexit Plinius, dum scribit: *sanat scabiem quadrupedum cum thure aut cra ac pira, uel cum pisifaleo.*

αἴτην καθερκεῖν.] Theophr. eiusmodi vinum, non quidē per alvum purgare, sed vrinam potentissimè ciere, innuit. Nam de Eleatico Elleboro in vitibus nascente agens, ita scribit: *φασὶ δὲ τὸν Eleaticὸν ἐν ταῖς ἀμπέλοις φύεσθαι, καὶ πρὶν τὸν οἶνον ἔπιδρῦναι, ὡςτε λαχαροὶ ἔχουσιν πᾶν τοῦ πίνοντος, hoc est, Eleaticum aiunt in vitibus nasci, unumque reddere usque adeo urinam prouocans, ut qui biberint, graciles venire contracto efficiantur.*

ἴδων δὲ τὸ πῆμα.] Quæ tum de religiosa Ellebori collectione, tum de aquilæ volatu foediētibus infauso hîc recitantur à Diosc. Plinius paulò aliter narrat, in hæc verba: *Primum enim gladio circumscribitur: dem qui succisurus est, Ortum spectat, & precatur, ut id liceat sibi conuentibus Dijs facere, obseruâtque aquilæ uolatus: ferè enim secantibus interest: & si propè aduolauit, moriturum illo anno qui succidat, augurium est. Tale quid etiam habet Theophr. lib. 9. cap. 9.*

ἴδων τὸ κερμβασίαν.] Aggravari etiam caput Elleboro albo Plinius admonet, quod hîc Dioscorides de nigro tantummodò intellectum voluit. Idem & Theophr. loco modò citato, de Elleboro in genere ex aliorum sententia recitat: id eoque ad præcautionem alia præsumi, vinumque subinde bibi solere. Sed hæc tamen & id genus alia, tanquam ridicula & fabulosa, proponere videtur.

CAP. CLII. τὸ μέγα, ὃν Ἀντικύρα.] Galenus, octauo simpl. hoc Sesamoides itidem, magnum: quod verò posteriore loco describitur, album nominat. At quod illud Anticyricum Elleborū dicatur, aliam ac Dioscorides rationem reddit, nempe quoniam semen ellebori modo purget, cæterisque viribus sit elleboro simile. Porò Diosc. sententiæ astipulatur & Strabo, libro 9. Geogr. Postquam enim duas monuit olim fuisse Anticyras, vnam ad OEtam montem in sinu Maliaco, alteram in Phocide, subdit statim in Maliaca quidem optimum nasci elleborum: at in Phocēsi, melius apparari, ideoque multos ad hanc purgandi sanitatisque causa solitos proficisci. Nasci enim in Phocide Sesamoides, quo OEtæum temperetur veratrum. Sic & Plinius: lib. 25. cap. 5. *Elleborum* (quanuis de nigro agat, contra quam intellexerit Diosc.) *in Anticyra insula tutissime sumi* scribit, quoniam *Sesamoides admiscant.* Cæterum quod Theophr. lib. 9. hist. stirp. cap. II. ad vomitum facilius concitandum, elleboro albo elleborines herbulæ semen admisceri scribit, aliquam mihi suspensionem mouet, Sesamoides hoc loco descriptum, Theophrasti elleborinen esse.

καθαίρει αἴω] Plinius, lib. 22. cap. 25. Est etiam nū, inquit, aliud Sesamoides Anticyræ nascenti, quod idē aliqui Anticyricum uocant, cætera simul erigerontū herba, de qua suo dicemus loco: *granum sesama.* Datur in uino dulci ad detractiones quantum tribus digitis capitur, &c. Ibi dari in uino dulci ad detractiones dixit, quod Diosc. dari in aqua mulsæ ad uomitiones innuit, ut illa vox (αἴω) satis indicat. Porò Cordus immeritissimò Plinium accusat, quasi vires hîc à Diosc. Sesamoidi tributas Sesamæ assignauerit. Quod enim librariorum fuit vitium, qui Plinij verba malè distinxere, id Plinio ipsi perperam imputat.

CAP. CLIII. φύματα ἢ οἰδήματα.] De hoc eodem Sesamoides Plinius, ibidem, *Detrahit bifera in aqua potum. Semen illinitur igni sacro: discutit panos:* quasi pro: οἰδήματα, ἔρυσσιπια, legit, & pro: φύματα, φύγετα. Est enim inter vtranque hanc vocem Medicis haud leue discrimen.

CAP. CLIII. ὃν ἑὺπυ κινάτους γ.] Addit Lacuna ex vetusto quodam codice, *ἡνδὲ ὅπτι ἡμέρας πρῆς.* At Goupylius in vetustis exemplaribus legisse se testatur, *ἡνδὲ πρῆς ἡμέρας γ.* Ita quoque Cornarius videtur legisse. Et hæc quidem lectio mihi quoque magis arrisit. Siquidem verisimilius est voluisse Dioscoridem interpositis diebus aliquot potiones eiusmodi propinari, quàm singulis, iisque continuis. Quin & ipse Aëtius, Tetr. 3. ser. 2. cap. 36. rectè monet, non nisi ex longioribus interuallis tendendum aquam ducentibus medicamentis: quippe cùm frequētius continuatus eorum vsus vires manifestò dissoluat.

CAP. CLV. ὃν τὸ κερμβῶν.] Sermonis series postulat, ut κερμβῶν hoc loco fructum vertamus, potius quàm semen. Attamen Elaterium fieri succo expresso è semine cucumeris syluestris nominatim scripsit Plinius, lib. 20. cap. 1. Eodem loco, pro cultello, arundinem ad incidendos cucumeres desiderat: & quòd ad Elaterij præparationē attinet, obscurior videtur, nec satis Diosc. mētem affecutus. Sed neque Interpretibus, quotquot occurrere, conuenit de hac Elaterij præparandī ratione, uti facile fuerit ei animaduertere, qui varias eorum interpretationes inter se contulerit. Qui verò apud Mesuæum extat Elaterij parandī modus, planè mancus atque concisus est, ut vix certi quicquam elici possit. Cæterum pro eo quod habetur deinceps transposita præpositione, *αἰαξηραὶ γέν. ὃν δὲ θυία, lego, αἰαξηραὶ γέν. δὲ ὃ θυία.*

τὸ μέγα τὸ λευκὸν.] In Elaterij genere pallidum itidem herbae melius esse scripsit Plinius. At Paulus, lib. 7. cap. de simpl. med. purg. præfert τὸ πρῆσιζον, hoc est, *porraceum*, quod nominatim Dioscorides & Plinius improbauerūt. Cordus Pauli sententiā magis probat: quippe qui vix credat Elaterij succum, quantumuis diligenti infolatione, ad illum candorem, seu etiam pallorem, peruenire posse.

ἡρῶσα θέν λύχω ἀκαές.] Multi variè se torquent in hac Elaterij bonitatis nota: & quoniam Dioscoridis contextum deprauatum esse censent, alij pro: ἀκαές, ἀκαές seu potius δυσκαές, alij ἢ καίται, restituendum suspicantur. Enimverò Theophrastus, lib. hist. stirp. 9. cap. 14. tantum in se humiditatis Elaterium continere asserit, ut etiam ad quinquagesimū annum lucernis admotum

earum lumina extinguat. Ita enim illius verba legi debēt, ἀρχὴ πικτικῆς ἐπὶν ὀρένιοι ποροσζόμενον ὡς λύχου. Addit & Plinius veri Elaterij experimentum esse, si admotum lucernæ eam, priusquam extinguat, scintillare sursum ac deorsum cogat. At ego tum hos, tum etiā Dioscoridem rectè sensisse, adeoque quam illi sibi fingūt contradictionem facilè solui componique posse iudico. Nihil enim obstat quominus Elaterium pinguitudinis ratione, quam ex feminis medulla contraxit, admotum lucernæ facilè accendatur & conflagret, flammamve concipiat, ac simul etiā humoris adiuncti ratione, dum vrendo vaporem ex sese fundēs crepitat, lucernæ lumen sursum deorsumque scintillare cogat, atque tandem etiam extinguat: quandoquidē accendi facilè & obiectum lumen extinguere nullo planè contrarietatis modo sibi inuicem opponuntur.

ἄμιον ὀροβίου] Oribasius ἀπὸ τοῦ ὀροβίου, ῥύπου, legisse videtur: at ex Interpretibus nonnulli, μέσον ὀροβίου καὶ πέρας, idque de colore interpretantur, quasi Elaterium id vitiosum esse censuerit Dioscorides, quod mediū sit coloris inter eruum ac cinerem. At ego in vulgata lectione nihil imputo: neque dubito quin Elaterium interdum è cinere, quo quidem exiccatur, nonnihil sibi ascescere possit, insuperque à nonnullis vt amylo, ita & crui farina adulterari: quemadmodū conceptis verbis admonuit Autor lib. de simpl. medicamentis ad Paternianum, qui quidem Galeo falsò tribuitur.

ὁ διετής ἀρμόζει] De Elaterij tum ætate, tum etiā tempestiuitate grauiusmorum Autorum variæ sunt discrepantesque sententiæ. Siquidē Theophrastus nullum ex medicamentis longiore æuo durare, & quò vetustius, eò melius esse scribit: quin & addit ducentis annis seruatum Elaterium, cuius tamen excellentes vires Medicus quidam haud insolens neque mendax foeliciter expertus fuerit. Theophrasto Plinius astipulatur, prætereaque à trimatu tempestiuum eius vsum esse scribit. At Aegineta Elaterium laudat, μὴ παλαιότερον ἐπιπέδον, ποτὶ νεώτερον ἀππο: nisi fortè (quod ego suspicor) pro παλαιότερον, νεώτερον, ῥαπεινός, legendū videtur. Mesuæus verò ipsum asserit triennio seruari, post semestrem vsurpandum. Ab his porro omnibus Dioscorides (cui tamen plurimum tribuimus) manifestò dissentit.

σίμμεως ὅσον χροῶσι] Literarum affinitas in eum errorem librarios omnes induxit, vt vno quasi consensu, σίμμεως, hoc loco legerint, ἀπὸ τοῦ σήπιως. Attamen, σίμμεως, vocem, hoc loco nullo modo constare posse vel ex eo facile est animaduertere, quòd nusquam alibi prisca Medici sibi seu crudo seu cocto in remediis internis vsi sunt: sinapi verò contrà diuersis ex Elaterio medicamentis foeliciter admiscuerunt. Adde quòd & ipsissimum hoc remediū ad dyspnœam apud Gal. 7. καὶ ὅπως ex Andromacho recitatū reperies, hisce verbis: νάππος < α, ἀλός κοινῶν περιώλων, ἐλατρεῖν περιώλων. οἱ δὲ ὄβολον ἄ. S. λευκῆς μὲν ὑδατος ἀνάπασθε ἑξήσκιος ὀκτώ παρ' ἡμέραν μὲν ὑδρομέλιτος. Prætereà & apud Diosc. ipsum lib. 2. περὶ ἀποσιών, cap. de dyspnœa, eiusdem planè medicamenti fit mentio, nisi quòd pro sale nitrū adhibetur. Sed & apud Aëtium, simplicium dosi-

bus emédatis, repetitur lib. 8. cap. περὶ ὀροβίου, hunc in modum: ἐλατρεῖν ἡμιώλων, γίνου ἀπὸ περιώλων, σνήπιως < α. λευκῆς ἐν ὑδατι ἀίαντος ἡπιόπα ἢ.

τὸ δὲ ἡμέρου σκίου] Quæ hîc ad capitis calcem adduntur de satiui cucumeris radice, quantum à cæteris Interpretibus omissa atque huc, vt equidem suspicor, ex capite de Pepone perperam translata sunt: quia tamen in impressis exemplaribus omnibus habebantur, non visum est prætermittere. Nihilominus quid de eo additamento sentiremus, obiter indicare volumus.

CAP. CLVI. ὑπόκιστρον ἐν τῷ μέλανι] Plinius de nucleo Staphidis agrici, lib. 23. cap. 1. Μαυροσίτ, inquit, cum uindemia, nigrescitq;: quum uindemia rubentes norimus acinos, sciamusque illam in apricis nasci, hanc non nisi in opacis, &c. Eo loco inter vuā taminiam & Staphidem agriam, à nonnullis nihilominus falsò, vt ait, vuam taminiam dictam, discrimen ponit: quantum alio loco parum sibi constans Staphidis agrici vires tribuat vuæ taminie. Sed & Celsus, lib. 3. cap. 21. περὶ ἀγρίων Græcorum, vuam taminiam nominari aperte docet. Nos tamen qui vitem syluestrem, à labrusca diuersam, verius vuam taminiam Latinorum esse existimamus, Staphidem agriam potius ab effectu cum Scribonio pedicularum herbi appellabimus, aut eum Marcello Empirico pedunculariam, vel cum quibusdam aliis, teste Plinio, pimitariam.

ἑνὸν κόκκους ἢ ἢ ἢ] Serapio & Ruellius simpliciter legisse videntur, ἢ. At Marcellus & Cornarius, κόκκους ἢ ἢ ἢ, quam ego lectionem vulgatæ prætulerim.

συνεπῶς μελικρατῆ] Sunt qui vtrunque aduerbium, συνεπῶς simul & συνεχῶς, expresserint. Ego ἀπὸ τοῦ συνεπῶς, συνεχῶς malim: quo modo & Serapio legisse mihi videtur.

περὶ φθίσα καὶ] Lacuna legit in vetusto codice, περὶ φθίσα καὶ ἑαυτῶ καὶ μὲν σαρδαράχης, καὶ ἐλαφὸς συλχιδίσι. Ego hanc lectionem secutus sum, quoniam & Serapio ita legisse visus est. Adde quòd & Plinius, loco citato, staphidem agriam facilius admixta sandaracha est caput est reliquum corpus phthiria si liberare scripsit.

ἕλα πὲ ῥθυματιζέμβρα] gignuas fluxione infestatis rheumatismos cicatricum ibidem perperam & sensu nullo dixit Plinius, pro gignuarum, scilicet vocum ἕλα & ἕλον affinitate deceptus: quam tamē ἕλη, cicatricum, ἕλον, gignuarum significet.

CAP. CLVII. ἐν τῷ ἴσῳ] Thapson insulam, si non Siciliæ, at certè à Sicilia non ita longè distantam, innuit Autor. Nam & idè Nicander in Theriacis radicem Thapsiæ περισταρίω cognominavit. Siciliam verò etiam Trinacriam olim dictam fuisse constat, deducta appellatione à tribus iugis seu promontoriis, quæ in ea insula præcipua sunt.

μᾶλλον ὁ καυλός] Et si vulgata exempl. omnia, καρπός, legeret, attamen nemo Interpretum quin καυλός hîc sit legendum addubitauit. Sed huic eorum consensui accedit prætereà vetusti codicis fides & autoritas. Plinius autē Thapsiam inani esse caule dixit, nec exardente baculi longitudine: quasi, κενός σὶ αὐτῆς ὁ καυλός, legerit.

ἐγκοπιόμενον πὸν φλοῖον] Plin. lib. 13. cap. 22. de Thapsia: Quidam, inquit, caulem incidunt per menses et

ipsa excunant radice, quò succus confluat, arefa-
tumque tollunt: quo quidem loco excipiendi
Thapfia liquoris seu lactis, vt ipse vocat, ratio-
nem breuiter nimium, nec satis aperte, exprimit.

ῥαυματιδίστρον] Rectius fortasse, *ῥαυμαδίστρον*.
Sed & inferius *αὐτὸ τὸ ἐφύμαζε*, legendum, *ἐφύμαζε*,
vel *ἐφύμασε*.

Ἰσώπια π. αἶρε] Theophr. hist. stirp. lib. 9. cap.
22. de Thapfia: *διώματα δὲ καὶ τὰ πλειώματα ἔχει αἶρεν*.
Ἰσώπια δὲ ποιεῖ, ἀλλὰ ἔκλυκα, quo loco legendum
haud dubie videtur: *Ἰσώπια δὲ ποιεῖ ἀμα ἔκλυκα*,
hoc est, *sugillatim alijs candidū colorem reddit*. Gaza
perperam *suppurationes* vertit, quasi *Ἰσώπια* le-
gerit.

CAP. CLVIII. *μακρὰ ἀφύμια*] Etsi Plinius
genistæ vires easdem ferè tribuit, quæ hoc ipso
capite à Dioscoride Spartio ascribuntur: attam-
en & ipse dubitat, lib. 24. cap. 9. *an Genista sit,*
quam Græci Auctores Sparton appellauerunt. Sed vel
ex hac nota satis constat, Spartium Diosc. mini-
mè genistam esse: siquidem genistæ seu vulgari,
seu etiam Hispanicæ, folia sunt plurima, quan-
tumuis fugacia. At Spartium Diosc. etsi, cum
primùm pullulare incipit, nonnullis cingatur
exilibus foliolis, quia tamen quamprimùm ea
decidunt, folijs ferè viduum cernitur, ideòque
etiam illius *ῥαβδοὶ ἀφυμιοὶ* Diosc. dictæ sunt. *Σπάρ-
τον* quidem seu *αὐτὸ ῥέου*, aut etiã *αὐτὸ ῥέου* (nisi men-
dosus est Galeni contextus, 8. simpl.) nomine
plantas varias designari fateor, quæ vinculorum
vsum præstent, dum & ijs palmites alligantur, &
ex earū ramulis seu furculis flexilibus aqua ma-
ceratis funes intorquentur: sed tamen triplex
potissimùm esse Spartiū, cum doctissimo Guil-
landino lubens agnosco: vnum quidem Plinij,
Hispanicum seu Ibericum, quibusdam *χεῖροπο-
μίων* dictum, qui quidem verè *innuus est aridi soli,*
unū terræ dato vitio, vt inquit Plinius, lib. 19. cap.
2. Hoc Medici minimè vtuntur, nisi fortè in
hordeo fricando. Nam in hunc vsum asperitatis
ratione vsurpatur à Galeno, 2. de alim. fac. si-
quidem hoc illud est, quo ait ipse iumentis so-
leas neci folere. Reliqua verò duo Sparti ge-
nera, fruticum generibus annumeranda, à Medi-
cis varios in vsus accommodatū. Ex his vnum
est Dioscoridis Spartium, quod, si Guilandino
credimus, in EVropa non habetur, vixque alibi
quàm in Asia nascitur: attamen & in Hispania
& in Africa reperiri à Carolo Clusio memoriæ
proditum est, qui inter rariores Hispaniæ stirpes,
ipsius duo genera eleganter depinxit. Alterum
denique Spartij genus fuerit, quam Latini geni-
stam vocauerūt, ab vtroque illo Spartio non o-
dore modò, folij, feminis & siliquarum figura,
sed & virium efficacia, distinctam.

ὡς τὸ φασιλοῖς] Lege, *φασίλος*, vel *φασίλου*. Me-
suzus, nisi fortè vitio Interpretis factum id est,
Spartio siliquas scribit esse *orobinis similes*: at Plin-
ius, ceu phaselorum. Tradit enim, lib. 24. cap. 9.
semen genistæ in folliculis phaselorum modo nasci. Ve-
rùm equidem hic à Diosc. phaselorum potius,
quàm phaselorum mentionem fieri credide-
rim. Sunt autem phaseli à phaselolis longè diuer-
si, ac si non ijdem cum eruilia & cicercula, at
certè ijs congeneres, vt palàm testatus est Gal.
2. de alim. fac. cap. 28.

ἐλκὴ ὀβελωῖ] Plinius de semine: *purgat*, inquit,

hellebori *ἢ drachma* & dimidia pots in aqua *mesu-
cyathis quatuor ieiunū*. At Mesuzus longè maiore
ponderis discrimine: *Datur*, inquit, *Spartij flos*, à
drach. ij. ad drach. v. semen, à *drach. ij. ad drach. iij.*

ῥαβδίων ἐν ἰδαλίᾳ] Plinius, non aqua, sed ace-
to macerat. Sic enim ille, lib. 24. cap. 9. *Rami si-
militer cum fronde in aceto macerati pluribus diebus*
et iusti succum dant ischiadicis valem, cyathi vnus
potu.

CAP. CLIX. *τὸ δὲ ῥίζης ὀπίσ*] Silybum in Me-
dicina nullum usum habere dixerat Plinius, lib. 22.
cap. 22. Et tamen, lib. 26. cap. 7. Est *Silybion*, in-
quit, *lacteus succus, qui densatus in gummi sumitur*
cum melle denarij pondere &c.

CAP. CLX. *δένδρον μωρίων ἐοικώς*] Varij Au-
tores de huius folij figura variè sentiunt. Enim-
uerò Plinius, lib. 12. cap. 21. Myrobalanum (quæ
illi, vt & Aëtio, eadem est cum glande vnguen-
taria, longè alia ab Arabum myrobalano) *glandem*
ait etiã *arboris heliotropio simili folio*. Theo-
phrastus, lib. 4. hist. stirp. cap. 2. eandē glandem
βόβαρον simpliciter nominat, & ipsius arborem
folio scribit esse *myrti, sed longiore*: quo loco for-
tasse vitium est librarij, qui lapsu facili, *μυρρίωνος*,
αὐτὸ τὸ μωρίωνος, reposuerit.

Ποντικὸν καρύον] Fructus huius species magni-
tudine distinguit Mesuzus, dum maiorem nucis a-
uellanæ magnitudine esse ait: *minorem* verò, *ciaris*
infusæ. Diosc. & Plinius absolute Glandem hanc
nucis auellanæ magnitudine describunt. At
Theophr. citato loco, *magnitudine simul et figura*
fructui capparidis assimilat.

ὁ τὸ ὀπίσ θλιβόμενον] Corticem tantum ab vn-
guentarijs, scilicet pro stymmate seu spissamen-
to, odoris conseruandi gratia, desiderari scripse-
re Theophrastus & Plinius: quò factum est, vt
hoc loco nonnulli *αὐτὸ τὸ ὀπίσ, ὀπίσ*, legendum
censuerint. Sic porò Theophr. lib. 4. cap. 2. *τὸ*
*καρπὸν δὲ τὸς καλύφει χεῖρονται οἱ μωρίων κήπωντες. ἰδι-
οὺς γὰρ ἔχει πὺν ὃ καρπὸν αὐτὸ ἀχέειν*. Itémque Plinius,
lib. 12. cap. 21. *unguentarij* (inquit) *tantum cortices*
*premane, Medici nucleos, tundentes affusa eis paula-
tim calida aqua*. At Galenus, æquè ac Dioscori-
des, carnis ipsius succo pingui vnguentarios vt
conceptis verbis scribit, 6. simpl. id quod longè
videtur esse verisimilius.

ἡμετέροι δὲ αὐτὸς ἢ νία] Mesuzus recenti Glandi
vetusta præfert, contrà quàm Dioscorides. Sed
recens id eò à Diosc. antefertur, quòd plus hu-
moris quàm vetusta reddat. Illa contrà Mesuzo
expetitur, quòd minus humiditatis excrementi-
tæ contineat, adeòque ventriculum minùs sub-
uertat.

λευκὴ περὶ ἄλλεπ.] Plinius, pro regionū in qui-
bus Glans ista nascitur varietate, varios ipsius
colores agnoscit: quam tamē longè optimam scri-
bit esse *Petræam, cortice nigro* ait esse, *nucleo uerò*
candido.

μυτὰ αἰείνου ἀλβύρου] Mesuzus in lienis cata-
plasmata vnguentariæ Glandi farinam lupino-
rum & spicam admifcet. Galenus verò, farinam
erui vel lolij.

τὸ δὲ ὀκωπίσις] Goupylus legit in altero exem-
plari, eodem planè sensu: *τὸ δὲ αὐτὸς οὐκ ἐστὶν ὀκ-
πίσις*. Hoc verò illud ipsum est, quod Gal. 6.
simpl. cap. *πυρὸ βαλαίου μωρίωνος, πύρο βαλαίου* no-
minat, *τὸ ἰσώπια δὲ τὸ ῥαυμαζε, τὸ γὰρ δὲ ἰσώπια*

Celsus verò, lib. 6. in medicamento Tryphoni recensendo, *myrobalani magna*. Iccirò Galenū Dioscoridis fidum Interpretem sequi malui, quàm cum Ruellio *Glandis tusæ expressæque succum* vertere.

CAP. CLXI. *αργεσιον*] Theophrastus, hist. stirpium lib. 6. cap. 6. haud ita magno discrimine, folia Narcissi folijs aphodeli comparat, hisce verbis: *πῶ μὲν ὅτι τῆ γῆ φύλλον ἀσφοδελῶδες ἔχει, πλεονύπρον ἢ πολὺ, κατὰ τὴν ἠ κρινωνία*. Non ita magnum esse discrimen vel ex eo patet, quòd & aphodelus seu hastula regia folijs est maioris porri, vel ipso teste Diosc. lib. 2. cap. 119.

ἔσθαι δὲ κροκῶδες] Plinius Narcissi duo genera Medicos in vsu recipere scribit, libro 21. cap. 19. *unum purpureo flore, alterum herbaceum*. Verùm eo loco, nō *herbaceum*, sed, *croceum* seu *croceo* potius, legendum suspicor. Etenim Narcissus caulem quidē habet herbaceū, vti monuit Theoph. ac fortè tota etiam planta herbaceum quiddam respicit, teste Dioscoride: at si de flore sermo est, id haud dubiè quòd medium calycem cingit album quidem est: medium verò ipsum, aliàs luteum, aliàs purpureum.

CAP. CLXII. *καὶ μετὰ τὸ ἀκαλίτης*] Plinius, lib. 22. cap. 12. *Hippophyes* (sic enim ille nominat, Hippocrates & Theophrastus *ἰππόφειον*, Galenus in Gloss. Hipp. etiam, quia spina sit fullonia, *κράφον*, & alio nomine *σύβον*) scribit esse *spinis albis*: sed qua plantæ parte sint eæ spinæ, non satis explicuit. At Theophr. lib. 6. cap. 5. *ἰππόφειον* (vtrouque enim modo & *ἰππόφειον* & *ἰππόφειον* appellat, nisi fortè prius illud mendosè legitur, *lappaghem* vertit Gaza) tradit *ἀκάλιθον* esse *τῆς φύλλου*, hoc est, folijs esse *minimè spinosis aut aculeatis*: ac paulò antè illud inter ea recensuerat, quæ *ἄλλο τὸ ἀκαλίθον ἔχει φύλλον*, hoc est, quæ *folium iuxta aculeum gerunt*. Ex quo patet, Hippophais spinas non quidem in folijs ipsis, sed inter folia esse: quòd & ipse Dioscorides hoc loco apertè significat.

καὶ μετὰ τὸ λευκῶν] Plinius, loco citato, acinis tribuit, quòd Dioscorides floribus: dum *Hippophyes* scribit, *candidis* & *ex parte rubentibus* esse acinis.

ὅσον ὀβολός] Ruffus Ephesius, libello *ἀκεφαλίω* de purgantibus medicamentis, liquoris qui ex Hippophais radice excipitur maiore dosin exhibere non veretur, his verbis: *μᾶλλον δὲ καὶ ἑξ ἑκατοβουλόμυρος τῆ ὀπῶν, εἰ μὲν κατὰ τὴν ὀβολός γ'. εἰ δὲ τὸ σὺν τῷ ὀβόλω σελιζομένον, δραχμὴν μίαν ἢ μελικράτῳ*. hoc est, *si valentius purgare uolueris, dabis liquoris per se obolos iij. sin ex eo qui cum erui farina preparatur, drachmam unam in mulsæ*. Aegineta, lib. 7. liquoris eiusdem obolum vnum cum erui farina exhibitum, bilem ac pituitam purgare scribit.

CAP. CLXIII. *ἰππόφαιον*] Paulus Aegineta *ἰππόφαιον* scribit, vti & interdum Plinius: quanuis hic ipse, libri 22. cap. 12. posteaquam egit de vtrouque hippophye, quarū altera eadem est cum Hippophasto: *Debent, inquit, esse accommodatæ e quorum naturæ, neque ex alia causa nomen accepisse: quo quidem loco illam alteram lectionem, ἰππόφαιον, prætulisse videtur. Sed alijs etiam nominibus præfixam vocem, ἰππο, magnitudinem præstantiamve potiùs significare vnicuique cõstat. Ego verò tum ἰπποφαίς tum & ἰππόφαιον, ceu ful-*

lonias plantas, sic dictas existimo, quòd valde candidos ac lucidos seu splèdidos pannos redderent.

ρίζαν δὲ παχίαν] Plinius, lib. 17. cap. 44. *Hippophæsti radicem albam* esse scribit: crassitie nō meminuit. Quin & lib. 27. cap. 10. dum *Hippophæstem* tradit *radiculas habere albas, molles, satis inuuis, se in radice crassitie à Diosc. discrepare*.

CAP. CLXIII. *σίσιλι Κυπρίω*] Herodotus, in EVterpe, *σιλικύριον* vocat, quòd idem est nā & Plinius ipsum *seseli, sili* plerunq; nominat, atque ind etiam corrupto vocabulo suum *Siler* Officinæ deduxerunt. Porro ibidem Herodotus *σιλικύριον καρπὸν*, ab Aegyptijs (qui Ricinum in Græcia sponte prouenientem eliciendi olei gratia copiosè ferebant) *καὶ* vocatum asserit.

δένδρον δὲ ῥίζη] Cùm Ricini planta, quæ ad arcedam talparū iniuriam nostris in hortis quotannis feritur, neque valde crassa procerave sit, neque etiā vsque ad lignosa, nisi cum exaruit, vixque præterea diutius quàm per annum edoret: meritò dubitarit quispiam, sitne in arborū censenda genere, vti vult hoc loco Dioscorides, an verò fruticum potius, qui quidem, vel ipso teste Valla, lib. 4. eleg. ab arboribus ita distat, vti à fruticibus herbæ. Nostram quidem Ricinum fateor caudice vnico ramoso nodosque arboris instar esse præditam: at quia tamen stirps est *διεπλοῦς* & annua duntaxat, non item rediuisa ac perennis, rectius haud dubiè in fruticū quàm arborum numerum ascribetur. Quæ verò ab oculatis testibus P. Bellonio in Creta insula, itemque Car. Clusio in Bæticiæ maritimis alijsq; id genus æstuosis regionibus visæ & obseruatæ traduntur; cùm haud secus ac Aegyptiæ, quarū factam à Dioscoride mentionem sit verisimile, in crassitudine altitudinemque longè maximam excrecant; aliarum instar arborum multis prægrandibus ac robustis brachiatis ramis, qui quidem complures annos perdurent, nec nisi quarto quintoque anno putentur: has ego minimè dubitarim cum Dioscoride non arbusculis tantùm, sed & arboribus annuere: seu inquam sponte, seu adhibita cultura tales euadat.

σικῆς μικρὰς μέγ.] Plinius, lib. 15. cap. 7. de Ricino paulò aliter habet in hæc verba: *In Hispania repente prouenit, altitudine oleæ, caule ferulaceo, folio vitium, semine uisatum gracilium pallidarumque*. Obiter verò notadus ex Theophr. lib. 2. de causis stirpium, cap. 22. Ricini foliorum *μεταξυμυζωτός*. Illa enim adhuc nouella & recens edita rotunda visuntur, ac in angulos deinde sinuantur, *κατὰ τὴν ἀσπιδιοειδέα*, vt inquit ille, *quasi tum demùm sua conformationis perfectionem adeptæ*.

ὅσον ἓ κόκκοι] Sic legit Serapio. At Matthiolus, *ὅσον γ' κόκκοι*. Mesuæus autem Ricini quinque septemve, aut ad summum quindècim, grana exhibenda tradit.

κοπίσα δὲ καὶ καταπλαστίσα] Lego, *κοπίς δὲ καταπλαστίς*, videlicet, *ὁ καρπὸς*, aut, *κοπίτης δὲ καταπλαστίτης*, nempe *κόκκοι*: deindeque legendum, *καταπίροις*. Hic enim de Ricini granis agi vel ex eo patet, quòd deinceps Augor nominatim foliorum vires persequitur. Sed & quæ hac periodo commemoratur purgandi detergèdique vis etiam semini seu nucleo Ricini tribuitur à Galenò & Serapione: quanquam & folia eandem

vim, sed debiliorem participant.

CAP. CLXV. ἢ ἀμυγδαλοειδής] Cognomina Tithymalo Characia à Dioscoride tributa Plinius partim πικτοφύλλω, partim δειδροειδί describit. Siquidem dendroidem cognominatum narrat Plinius, lib. 26. cap. 8. alius cotion; alijs (quod ego miro) ἀπρόφυλλοι δία: sicuti πλατύφυλλοι alijs corymboson, alijs amygdaloidem a similitudine. Tertium verò Tithymali genus ἀσάλλιον dictum, quod Dioscorides inferius ut ἡδισμαλίδα, ita & μύκωνα appellari scribit, tertium ille fecit Papaueris sylvestris genus, lib. 20. cap. 19. Hunc verò eundem Theophrastus etiam κόκκων nonnullis dictum refert, lib. 9. cap. 13. quo quidem loco, æquè ac antiquissimi herbarij Crateuas & Mycton, (siquidem Interpreti Nicandri credimus) tria tantum Tithymalorum genera cõstituit, paraliū videlicet, masculum: & myrsiniten, qui fœmina existimatur.

ἀσάλλιον] Theophrastus, loco citato: πὸ δὲ ὄλον μάλιστα διπλοχρῶν, quo loco nō quidem ramorum, sed plantæ totius altitudinem dimetitur. At Plinius ipsius ramos describit, digitali quidem crassitudine, longitudine verò cubitali.

φύεται ὡς τραχὺς καὶ ὀρεινός] Plinius, lib. 26. cap. 8. de Characia Tithymalo: nascitur, inquit, in asperis maritimus. At Theoph. de Tithymalo myrsinite agens, cui natales eisdem assignat Diosc. φύλα δὲ ὀρεινὰ χλωεῖα. amat loca montosa.

ἀσάλλιον] Sic Theophr. πῶτον ὁπίζουσιν ἅμα πλὴν τραχύων. hoc est, huius succum lacteum eliciunt tempore uindemiæ. At Oribas. ὁπίζεται δὲ πᾶς πρῶταλος ἀσάλλιον πρῶτον πῶν, hoc est, circa messem è quouis Tithymalo succus excipitur. &c. Plinius: succus inarpiante pomorum lanigine defractis ramulus excipitur farina erui, aut facis, ut cum ijs areseat: quinas guttas singulis excipi satis est.

ἐγκλιθεῖται] Sic legerunt plerique Interpretes: at ego malim, ἐγκλιθεῖται, quo modo etiam Serapio videtur legitse. Enim verò ramulos in fascem collectos sectosque in vase decliues collocari oportet, quò facilius lacteus succus in vas ipsum cõfluat. Sic paulo post, αἰτὶ τῷ τραχύων, legendum haud dubiè, τραχύων.

φθινοπώρῳ συλλεγίς] Theophrastus qua tempestate legatur semen Tithymali Characiæ, quem ipse marem appellat, non quidem peculiariter designat: sed de Paralio tamen ita scribit: ἀμῶνται δὲ ὅταν ἄσπρον ἔσῃ σαφυλή. De Myrtitis autem fructu: ἀμῶνται δὲ ὅταν ἀδρῶνται αἰ κριδαί. Secutus eum Plinius, de Paralij quidem semine sic habet: Colligitur una florente: & alio loco: Colligitur inarpiante una, hocque idem repetit de Helioscopij semine: At de Myrtite: Colliguntur, inquit, comæ eius hordeo iurgescente: rursumque de fructu: Demetitur cum messium maturitate.

ἐκλεῖσται δὲ σπῶ ὄξῃ] Plinius, fortasse minùs rectè: Colluntur, inquit, radicis decocto (dentès) ex uino aut oleo.

μείζονα δὲ καὶ στερεὰ] Plinius fœminam describit, folijs myrti acutis ἔσπρουνγῆνibus, sed mollioribus; nisi forrè, maioribus, legendum est. Theophrastus tantum: πὸ μὲν φύλλον ἔχει, κατὰ δὲ ὁ μύρινος, πλὴν ἀκατάδης ἐπ' ἀκρου, hoc est, folium quidem habet myrti, sed summa parte masculatum.

πᾶρ αἰατῶν καρῶν ὁμοιον.] Serapio perperam;

fructum fert ter in anno. Theophrastus: γὰρ (scilicet μυρίνου κλημάτια) δὲ οὐχ ἅμα φέρι τὴν καρπὸν, ἀλλὰ πᾶρ ἔσπρ, πὸ μὲν νῦν, πὸ δὲ εἰς νῆματα. hoc est, Myrtini Tithymali sarments non simul fructum proferunt: sed alpernatis annis, alia hoc anno, alia postero. Plinius verò: fructus non pariter maturescit, sed pars anno sequente, ἔσπρ nux uocatur. quod itidem addit Theophrastus hisce verbis: ὁ δὲ καρπὸς αἰτῶ καὶ λῆται παρῶν. Porò nisi ab oculato teste & fide digno Compatre meo Stephano du Plex intellexissem, coccum orientalem, ex quo trito, addito caseo, illicia captandis piscibus apta parantur à multis, sat proceræ arboris esse fructum, conicerem Tithymali myrsinitis fructum esse, de quo agitur. Nam & ea bacca nuci Ponticæ similis quodammodo est, quamuis laurinæ bacca propior, & pisces in vertiginem agit, tandemque necat: quem Tithymalis effectum preter Dioscoridem etià Galenus tribuit. Suspicionem auget, quòd Theophrastus quoddam Tithymali genus, κόκκων etiam dictū fuisse testatur. Cordus eiusmodi baccas, nescio quā rectè, solani manici apud Aegyptios nascentis fructum esse asserit.

ἀσάλλιον, ἐοικῶτα λίνω] Theophr. de hoc eodem Tithymali genere: φύλλον ἔχει πᾶρ φέρει: hoc est, folium habet rotundum: deindeque eiusdem καρπὸν λευκὸν. fructum candidum, facit, quem Dioscorides & Apuleius πικίλον, id est, uarium. Theophrastum secutus Plinius, Paralio folio rotundo describit, ac semine albo.

ὡς πρὸ ἐν φύλλοις] Vulgata exemplar. ἐν κεφαλῆις, in capitulis. Oribasius & Marcellus cum vetusto codice legunt, ἐν φύλλοις. Apuleius itidè, semine uelut in folijs. Eandem lectionem iccirco secutus sum, quòd Tithymalus hic inter folia duo florè ac fructum proferre videatur.

CAP. CLXVI. ἢ ἀπὸ βίλα < β'.] Plinius de Pityusa, lib. 24. cap. 6. Bilem ἔσπρ pituitam, inquit, per alium detrahitis radicis decocti hemina, aut seminis ligula in balanis. ἔσπρ. Mesuzo verò dosis corticis radicis Pityusæ seu Esulæ maioris, quam Alsabran ipse vocat, longè minor est: nempe, ἀσρατίς duobus ad septem, itemque lactis ab uno ad tria.

CAP. CLXVII. πῆρ πῆρ ἀμυγδακῆς] Plinius, lib. 27. cap. II. Lathyridi folia tribuit multa, lactucæ similia, tenuiora: magno, ut uidetur, figuræ discrimine. Eius uerò grana exempto corticis piperis magnitudine describit.

ὄσον ζ' ἢ ἦ.] Plinius ibidem de Lathyridis granis ita scribit: Hæc uicena in aqua pura aut mulla pota, hydropicos iuuant. Actuarius itidem, in lib. de comp. med. illius grana maiora quidem quindecim, minora verò viginti dari prodidit: subditque, illis qui vehementius purgari uoluerint, mādenda: qui minùs, deglutienda. At Ruffus, lib. de med. purg. Lathyridis grana decem ad purgandum ait sufficere: succi uerò, tres obolos.

καὶ ὀρεινός] Iure gallinæci etiam folia Lathyridis incoqui debere scribit ibidem Ruffus. At de ipsis granis illud idem prodidit Plinius, loco citato: Qui, inquit, uehementius purgari uolūt, cum folliculis ipsis sumunt ea: nam stomachum ledūt. Ita què inueniuntur est, ut cum pisca aut iure gallinæci sumerentur.

CAP. CLXVIII. οἱ δὲ μύκωνα ἀφρώδη] Galenus, in Gloss. Hipp. πικρον, & μύκωνα ἀφρώδη & μύκωνιον, atque etiam χαμαίσικλον nominari tradit.

ὄφρα μάλιστα κοτύλης] Quantūvis κωλύου habeatur in vulg. exemplaribus, κοτύλης lego ex vetusto codice, cū Hermolao & Cornario. Plinius de Peplio, lib. 27. c. 12. *Media*, inquit, *potio acetabuli mensura in aqua heminis tribus*.

CAP. CLXIX. *πυρώδης τῆ γούση*] Gal. simpl. lib. 8. de Peplij semine: *αἰσθητικὸν καὶ φουσῶδες, semen utile est flatuosum*: vbi ἀντὶ τῆς, *φουσῶδης, πυρώδης*, hoc est, *feruentis gustus*, restituendum vel ex hoc loco satis constat. Nam & *πέπλιον φύσας ἄγαν*, hoc est, *Peplion flatus pellere*, dixit Hipp. 1. de morb. mulierum, & ex ipsius sententia Aëtius, *φουσῶν τῆ καλαρῆ κελών, flatus discutere*. Attamē Ruffus, in libello de purg. med. peplum & Peplium asserit, pituitam & bilem cum plurimis flatibus, quantumvis arefacta, trahere: quo loco videtur innuere, ab ijs non tantum flatus pelli, sed etiam excitari. Cæterum Plin. lib. 20. cap. 20. *portulacæ*, quā *Peplion uocant*, memorabiles usus lōgo sermone persequitur: qui tamen huic Diosc. Peplio non satis respondere videntur.

CAP. CLXX. *τῆ ἀκροχρδόνας*] Plinius, lib. 24. cap. 15. *Chamaesyca illita uerrucas omnium generum tolli* scribit: ibidēque *Chamaesyca*, quam Dioscorides ad oculorum vitia cum melle inungendam præcipit, ille *in uino coqui* voluit, *priusquam in unguatur*.

C. CLXXI. *δαυτύτης παρχήτης*] legitur in vulg. exempl. itēque apud Oribasium: at Goupylus in altero codice legit, *καὶ δαυτύτης*. Ita & Lacuna: hanc idē lectionem sequi placuit, maxime cū & ipse Serapio ita legisse videatur. Sic inferius, *ἀπὸ τῆς ὄσον πῆχης*, quod habebatur in vulg. codicibus, legi ex altero Goupyli codice, *ὄσον βραχίων*, quo modo legūt Oribasius, Hermolao & La cuna.

αἰ αιρουῶται] Mesuæus alias insuper extrahendi Scammonij rationes edocet, in censu purgantium medicamentorum.

ὁ δὲ *Συρακῶς*] Præter Mysium Scammonium, commendantur Plinio *Colophonium* & *Priense*: cū tamen Priene ciuitas sit Syriæ. Mesuæus Antiochenum & Armenium laudat, *Corasceum* vituperat.

ἢ *πυρωδίου*] Paulus, lib. 7. cap. 4. Scammonium dari vult *ἀπυρέτως*, & stomacho alioqui bene affectis, pondere obolorum quatuor, cum sale aut pipere aut zingibere, aliōve quodam oxyporo stomacho grato, aut cū melle: ex eo quoque cum gummi catapotia fingit. Aëtius itidē, lib. 3. c. 25. *dari ex eo scribit scriptor. ij. plus minus pro uirium ratione, subditque ipsi salem et thymū cotam aut pulegium admisceri*. In his uerò qui ferre possunt, *præstat*, inquit, *aloën miscere: datur et per se cum melle aut ptissanæ cremore, si clanculum exhibere uolumus*. Hæc ille. De eodem Plinius, lib. 26. cap. 8. *Dedere et per se ex aqua mulsā et sale quaternis obolis, sed utilissimè cum aloë, ita ut incipiente purgatione mulsam bibatur*. Oribasius succi quidem Scammonij drachmam vnam ad summum dari tradidit: radicis uerò etiam drachmas duas exhibere non veretur. At religiosior profectò Mesuæus, qui in exhibendo per se Scammonio grana duodecim minimè transcendit.

καθαίρει δὲ καὶ τῆς πίψης] Purgandi gratia radice quoque Scammonij utitur Oribasius, uti mo-

dò retulimus: sed Theophrastus, lib. hist. stirp. 9. cap. vlt. succi tantummodò vsum esse scribit, hisce verbis: *τῆς δὲ σκαμμωνίας ὁ ὄσις μόνον χρησιμὸς, ἄλλο δ' ἔστιν*. hoc est, *Scammonia suavis tantummodò utilis, ac præterea nihil*.

CAP. CLXXII. *ἐλαία ὄσπλησις*] Sic Plinius, libro 24. capite 15. *Chamaeas similitudinem foliorum oleæ habet*. Alibi tamen, nimirum libri 15. capite 7. *Chamaeas dixit, folijs oleastri bacis que*. Sed & libro. 13. capite 21. de thymelæa agens, cuius folia Dioscorides Chamaeas assimilat, eam etiam *oleastro similem* facit. Verum inter oleæ & oleastri folia haud ita magnū discrimen, nisi quòd hæc illis magnitudine cedunt.

διπλασίονος ἀψιδίου] Alius & ab isto discrepans est Chamaeas vsus apud Plinium, lib. 24. cap. 15. quo loco sic habet: *Detrahit pituitam bilēque, folijs in duabus absinthij partibus decoctis, succoque eo cum melle potō*.

CAP. CLXXIII. *ἢ κίσρον*] Ex Hipp. in lib. de morbis muliebr. non *κίσρον*, sed *κίσρον* legendum: quam vocē Gal. in Glos. exponit, *τὸ κίσρον*. Sic & apud Plinium, lib. 13. cap. 21. inter varia Thymelææ nomina non *Cestrum*, sed *Cnestron* habetur.

πλὴν γενέπερα] Mesuæus Mezereon folijs esse quàm oleæ maioribus scribit: quòd falsum esse deprehenditur, siue ille Thymelæam, siue Chamaeas mezerei nomine acceperit. Enim uerò eas plantas & inter fescæ, & quòd turpius est, cum utroque Chamaeleonte videtur confudisse. Cæterum inferius, *προμυτιξὺ αἰτα*, lego, *μυτιξὺ αἰτῶν*, scilicet, *αἰτῶν*.

καθαίρει κράτω] Contrà Plin. lib. 27. cap. 9. (nisi fortè mendum subest) de cocco Gnidio: *sistit*, inquit, *aluum*: quòd & rationi & experientia omnino aduersatur.

μέλα ἀλεύρη ἢ] Theoph. lib. 9. hist. stirp. cap. vlt. de cocco Gnidio: *διδόσασιν*, inquit, *πρὸς κοιλίας λύσι* ὁ δὲ *ἀπὸ τῆς πλάτυφύλλου δάφνης*. quo loco Gaza, à Plinio fortasse deceptus, illud, *πρὸς κοιλίας λύσι*, *αἰτῶν* aliu solutionē, minus rectè interpretatur. Sed & *εἰς αἶμα* perperam *ἀδίπετα* conuertit: cū tamen *εἰς αἶμα* nomine ut plerunque alias, ita & eo loco, *τὸ σῶς* significetur. Plin. lib. 27. cap. 9. *Cocco Gnidio uis adurens: itaque cum pane deuoratur, ne adurat, cum gulam transit*.

CAP. CLXXIII. *καρῶνα βασιλικῆ*] Theophrast. hist. stirp. lib. 3. cap. 13. de Sambuci folio ita scribit: *φύλλον δὲ τὸ μὲν κατ' ἔχασον μαλακόν, ὀξύκακον, ὡς τὸ τῆς πλατυφύλλου δάφνης. μετ' οἷον δὲ καὶ πικρὸν καὶ ὀξεφές, ὅσον ἐν μέσῳ καὶ κράτω σιν. τὸ δὲ ἀκρὸν εἰς ἄνω μᾶλλον συνήκον, κύκλω δὲ ἔχον ἀσπεραμῶν*. &c. id est, *folium singulare, molle, oblongum, seu lauri latifolia, uerum matius, latius ac rotundius, cum circa medium, tum parte in inferiore, extremo magis acuminato, in ambitu laciniatum*.

ὁ τὸ μέλαν] Acinos Sambuci nigros describit Plinius: id quòd de illis profectò maturis accipiendum est. Sed & Theophrastus, loco citato, de iisdem sic habet: *γίνεται δὲ πικρὸν καὶ μέλας, ὡς δὲ ὀμφακῶδης*: *μεγέθει δὲ μικρῶ μέλαν ἰσθίου, πλεῖον ὑγρασίαν δὲ οἰνώδης τῆ ὄψι*, &c. id est, *Acinos maturefcens nigrescit, immaturus uiam asperam refert, magnitudine paulò maior eruo, succo uini amulo*.

ἐρεσπικὴ] Marcellus prætereà alicubi, ψυκτικὴ, legisse videtur. Actuarius quoque, meth. med. lib. 5. ca. 8. sambucum & Ebulum, omiſſa ſiccandi vi, ſcribit, refrigerandi facultate pollere. Sed & Plinius, lib. 24. cap. 8. refrigerare inflammationem dicit, maxime recentis ambuſi. Attamen neque ſambucus neque Ebulus refrigerant, niſi fortè ex accidenti, dum bilem extrahunt: caſſificare verò utranque certum eſt, licet in primo gradu duntaxat: id quod ſatis innuit Galenus, 6. ſimpl.

CAP. CLXXVI. καὶ ὀσμύνης] Plinius, qui de Pycnocomo eadem ferè habet quæ Dioſcorides, lib. 26. cap. 8. id ait eſſe eruce ſolijs, craſſioribus & rarioribus: ubi pro rarioribus, vel ex hoc loco, acrioribus legèdum, coniiicio. De eiſdem radicibus quibus agens ibidem, non alium modò & bilem, ſed & pituitam exmanſe, ſcribit.

CAP. CLXXVII. οἱ δὲ ἰσάδα, οἱ δὲ χαμ.] Malim, ἰσάδα, vel potiùs, ἰσάς, in recto caſu. Sic enim nominat Theophrastus & Plinius: fitq; veriſimilius ex radicis cum carica ſimilitudine id nominis inditum illi fuiſſe, quàm ab efficacia contra coxendicum dolorem. Sed & ἀπὶ τοῦ χαμαιβάλατος, χαμαιεφάνος, ex Paulo legendum cenſuerim. Is enim, lib. 7. cap. 4. inter ea quæ pituitam detrahunt, ἀπὶ διμύδιον id quod ad radicem eſt & ἀπὶ μύδιον χαμαιεφάνος appellatur, commemorat. Rurſumque, eiſdem libri cap. 10. ἀπὶ, radicis inquit, pars ea quæ ad acrè uergit ſi edatur, ſuperne purgat: quidam ipſam χαμαιεφάνος uocant, quæ uerò ad radicem eſt, inferne. Tota uerò ſi edatur, uernique uacuat. Plinius & hanc ipſam radicem; ῥάφατον ἀραλίον uocari teſtatur, lib. 26. cap. 8.

ἀσποδελίον] Sunt qui, ἀσποδελίον, malint, ut Marcellus & Cordus. Cæteri, ἀσποδελίον, indubitanter legunt, ut etiam legitur apud Theophr. Is enim, lib. 9. hiſt. ſtirp. cap. 10. ἢ δὲ ἰσάς, inquit, ἢ ἀπὸς φύλλον μὲν ἔχει πηλασώδες, βραχὺ, καυλοῦ δὲ ὀπίσθιους σφῆρας ἢ πέπλασας. ρίζαν δὲ οἷον ἀσποδελός, πηλοῦ λεπυρώδης. hoc eſt: Iſchas, ſeu Apios, folio conſtat rutaceo, breui: caulibus terræ proximis, æternis quaterniſue: radice cum aſphodeli, uerùm ſquamoſa. At Plinius, loco antè citato, Apion deſcribit, radicè ἀραλίον, ſed ampliore.

τὸ μὲν ἐνδοθεν] Lego, αἰώδην, non, ἐνδοθεν. Ita enim legendum eſſe conſtat ex loco Pauli antè citato. Sic quoque Plinius, de Apio: αἰών, inquit, radicis ſuperiorem partem uomitione biles extrahere: inferiorem, per aluum.

τὴν ἐπιπέδον ὄπῳ] In eo diſſident Dioſcorides & Plinius, quòd ille ſupernatantem liquorem uſurpat, hic uerò eundem abiicit. Sic etenim Plinius de Apij radice, loco antè commemorato: Effoditur, inquit, uere, tuſaque in ſiccili mergitur, deiecitòque quod ſupernatat, reliquus ſiccus purgat utraque parte ſeſquibolo in aqua mulſa.

CAP. CLXXVIII. πύραβόλου πῦθος] Huius medullæ Colocynthidis, quam Hippocr. σικκίτης ἀπύθου nominabat, apud varios Medicinæ Autores varia eſt doſis. Meſuæus, ceratia decem: Paulus drachmam integram exhibere non ueretur. Ruſſus itidem, drachmam j. ex aqua mulſa propinat. At Aëtius ſerup. ij. exhibet in aqua mulſæ cyathis duobus: eodemque loco, imbecillibus etiam ſerupulum j. ſat eſſe ſcribit.

λαμβάνουμένη αὐτὸν ἴστω] Ita diſtinguit & legit Cornarius: μετὰ ὑδρομέλιτος λαμβανόμενη καὶ αὐτὸν ἴστω δὲ καὶ σμύρνη καὶ μέλιτι ἐφθῆς εἰς καλαπίπον. Eum iccirco ſecutus ſum, quòd & ſenſus eo modo clarior eſt, & ita quoque uidetur Serapio legiſſe.

ὁ ἀπὸ (εἰς) πῆ εἰς ἔχει] Nonnulli ad litteram iſthæc ita interpretantur, ut uelint pomum hoc Colocynthidis, exempta medulla ſimul & ſemine, luto oblitum incoqui aceto & nitro. Sed abſurdum illud eſt. Quare malim legere, ὁ ἀπὸ (εἰς) πῆ εἰς καὶ ἴστω, aut, ἔξω αὐτὸν ἴστω: quo modo Serapio, Cornarius & Marcellus uidentur legiſſe.

ὁ ἀφ' ἡμέρας μελίκασι] Modum hunc præparandi diluti Colocynthidis paulò plenius deſcribit Aëtius, libro 3. capite 35. in hæc uerba: φρασίπρον δὲ καθαίρει βουλόωμος, λαμβάνειν δὲ κολοκυνθίδα ἕμιχθῆ, καὶ ταυτὴν αἰοῖζαντα αἰώδην κενώσαι ἅπαν τὸ ἀσπέρμα. εἶτα τὸ γραφαλῶδες αὐτῆς ἐαλῶν ἐν αὐτῇ χωρὶς τοῦ ἀσπέρματος, καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐψημαπες ἢ οἴνου γλυκίος παλαιῶς, ἕα βρέχεται ἡμέραν καὶ νύκτα: εἶτα ἡθήσας (ſic enim legendum, non σπρώσας) ῥάκει πὴν οἴνον, καὶ θερμαίας, δίδου πίνειν. hoc eſt: Quòd ſi mitius purgare uolueris, ſumito colocynthidem iuſta magnitudinis, eamque aperito ſupernè, & ſemen totum eximito: deinde quicquid in ipſa tomenti ſpeciem præſe fert, rurſus atra ſemen in ipſam indito, & repletam ſapa aut uino dulci uetere per diem noctemque macerari ſinito: tandemque uinum caſſictum per pannum excolatum propinato. Ruſſus itidem, in libello de purgantibus medicamentis, nulla tamen medullæ facta mentione, ſic habet: φρασίπρον δὲ καθαίρει βουλόωμος, τὸ μὲν ἀσπέρμα τῆς σικκίτης ἐκβάλλειν. ἐγχείας δὲ οἴνου γλυκίος εἰς πὴν φλοῖον ἐψαίῃ ὄπῳ μαλακίστρας, ἕστ' αὐτὴν κελῶς. θερμαίῃ, πῶπο δίδου πίνειν. id eſt: Quòd ſi quis mitius purgare uolet, ſemine colocynthidis eiecto, aſſuſoque intra corticem uino dulci, lento igni coqui ipſam oportet, dum probè macuerit: illud tandem potandum exhibetur. Sed & Paulus, lib. 3. cap. 13. eodem modo præparatum Colocynthidis dilutum in morbo comitiali propinat.

CAP. CLXXIX. θύμου ὄπῳ αἴθου] Hinc plerique colligunt, Epithymum Dioſcoridis & reliquorum Græcorum aliud eſſe ab Epithymo Arabum: & Græcorum quidem Epithymum, aliud nihil eſſe quàm ipſum thymi durioris florem. At ego Epithymum Græcorum & Arabum planè vnum & idem eſſe iudico, ſcilicet inuoluctum thymi capillaceum, cui tamen flos ipſe thymi interdum implicatur: quippe qui à capillamentis illis rectè ſecerni uix poſſit. Sed & ipſe Autor, libro de ſimpl. ad Paternianum, Epithymum diſertè deſcribit, florem aſſimilem ſετῆ, ſubuiridem & nauſeoſum. Quoniam enim Epithymum crinium vel circinhorum modo capitula thymi quadam ſtamine imagine comare conſpicitur, florem iccirco dici conſtat, idq; nominis ratione minimè refragante. Quandoquidem ſi αἴθου dictum eſt, ἔτι uoluit Etymologicus, φῶς ἢ αἰώ θείν, πυρίτις, πρὲς χεῖρ ὡς τῆς αἰώθου, quidni eiſmodi capillamento αἴθου, hoc eſt, floris, nomen aptè conueniat? Cæterùm ea capillamenta non in thymo ſolo, ſed & in thymbra, ſτῶβε, lino, hyſſοπο, ſεργύλλο, ῥυτίκα, polio, γενίſτα, χαμαδρύ & compluribus alijs plantis reperiri

certū est. Verūm quod thymo innascitur, peculiariter ὀπίθυμοι dicitur, vti quod thymbræ, ὀπίθυμβρον, quod στέβε, ὀπίθουβη. Ista verò capillamēta sine radice nasci iccirco scripsit Plinius, quòd nullam evidentem habent radicem, vti neque viscum, quod arboribus innascitur. Scilicet cui insident planta, ea illis est sedes pro terra, & qua parte insident, ea est pro radice.

ὀφραχούς ἐχοντα] Iosephus Scaliger doctissimus, acerrimique iudicij vir, cuique omnium ætatis huiusce Criticorum vix vllum preterierim, in suis in Propertium castig. à Diosc. hoc loco non quidē figuram Epithymi, sed thymi duntaxat durioris proponi existimat, ideòque reponendum censet, ὀφραχούς ἐχοντα ὡς σπικας, quasi thymi durioris spicam voluerit. Author esse mucronata cuspidē, qualis est stœchadis. ὀφραχούς verò dici putat, ipsos spicarum mucrones, à similitudine cuspidū in hastilibus, quæ quidem Homero ὀφραχοὶ ἢ σαυρωπῆρες appellatur. At equidem ex ipsius sententiā aī πῶ, ὀφραχούς, reponendum iudico: sed quoniam non de spica thymi, verūm de Epithymo ipso hīc agi verisimilius est, nihil præter eā immuto: ac interim ὀφραχών voce caudas fetofas (quas quidem Epithymi capillamēta referunt) significari puto: quemadmodum & Hippocrates, seu quisquis est autor libelli de corde, ὀφραχών καρδίας, cordis caudam nominavit, ea metaphora volens conum ipsius designare. Ad eundem quoque modum Eustathius ὀφραχών Xenophonti μελαφοεικώς dici annotavit, πὸ ὀπίσω πῶς φάλαγγος, ὡς σπῆρμα καὶ Ὀμπρον, πῶς πῶς ὀφραχών, seu vt alibi, ὡς ὀφραχών ἰσαντα.

ἄφραχός ἐκλειψ. 4. d.] Sic Galenus, lib. 14. Meth. Epithymi drachmas iij. ex aqua mulsa vel sero propinat. Aëtius quoque, lib. 3. cap. 29. adultis Epithymi contusi & cribrati scrup. xij. cum pafso & aceto mulso ac modico sale exhibet. Auicenna ad quatuor aureos progreditur. Ceteri vel ampliore, vel parciore dosi ipsum exhibent. Et Paulus quidem, lib. 4. cap. 26. ad cancerum Epithymum quatuor drachmarum & dimidię pōdere ex sero vel mulsa porrigit. Libro verò 7. eiusdem drach. v. tritas dari scribit, ex seri lactis hemina. Oribasius, Collect. lib. 7. cap. 27. fenas drachmas dare nō veretur. Ruffus itidem, in lib. de purg. med. drach. vj. & amplius ex vino dulci. Plinius quoque, lib. 26. ca. 8. Epithymum alium soluere testatur, à quatuor drachm. ad sex. Mesuzus drachm. vij. exhiberi posse tradit. At Actuarius, Meth. libro 5. idem quod Aëtius refert, sed tantum v. mentionem facit. Et ipse Oribasius lib. 1. πῶς ἄφραχ. de euacuationibus agens quę sanis conueniunt, binas tantum drachmas in oxymelite propinari voluit: similitēque, Synopf. lib. 1. cap. 17. eiusdem triti & cribrati binas vult exhiberi drachmas ex vino dulci, aut plus eo cum melle, sale admisto.

CAP. CLXXX. ἄφραχός μαλακός] De Alypo sic habet Plinius, lib. 27. cap. 4. Alypon cauliculus est molli capite, non dissimilis betæ, acre gustatu ac lenium: quæ quidem verba ex hoc Diosc. loco sic emendo: Alypon cauliculus est gracilibus, molli flore, radice non dissimili betæ: semen acre gustatu, &c. Porro in eo quod sequitur, ὡς ῥίζα πύτλου, metathesis est particula ὡς, legendumque, ῥίζα ὡς πύτλου, vti paulò post, σπῆρμα ὡς ὀπίθουμου. pro quo Actuarius. Met. lib.

5. habet, σπῆρμα ὡς ὀπίθουμου.

πὸ ἴσον πλῆθος] Ex Paulo, lib. 7. c. 3. & 4. (qui quidem de plantis agens à Galeno pretermisiss, ipsa Diosc. verba solet transcribere) sic emendamus hic locus: πλῆθος ἴσον ὀπίθουμου λαμβανόμενον μὲν ἑλίου καὶ ὄξους. Est autem Alypon, eodem teste, herba eadē cum ea quæ illius ætate Alypias dicebatur.

CAP. CLXXXI. οἱ δὲ φακοειδής] Empetron Galenus, Paulus & Aëtius alio nomine φακοειδής appellari scribunt: nec deest suspicio, quin & apud Dioscor. pro φακοειδής, φακοειδής, legi oporteat.

πὸ δὲ φακοειδῆ] De eiusdem plantæ diuersis partibus ista prima facie intelligenda videntur, quasi voluerit Dioscorides, quæ pars Empetri terræ propinquior fuerit, amaram reperiri, &c. Sed aliter ex sententia Plinij accipienda sunt, quasi nimirum velit quod Empetrum mari propius est, salsum: quod ab eodem remotius & terrę propinquius, amarius sentiri. Sic enim Plinius, lib. 27. cap. 9. vti certē quidem habent vulgata exemplaria: Empetron, quam nostri calcifragam vocant, nascitur in montibus maritimis, serē in saxo: quæ propius mari fuerit, minus salsa est: pot' aque bilē trahit ac pituitas: quò longius magisque terrena, amari sentitur. Verūm quò sit maior Plinij cum Diosc. consensus, illa sic legenda videntur: quò propius mari fuerit, magis salsa est, &c. In iis verò quæ proximē sequuntur, Plinius palàm Empetrum maritimum cum saxifraga confudisse videtur.

CAP. CLXXXIII. ἀπὸ ῥίζας ἢ οἴνου] Ista sic restituit Cornarius: ῥίζας ἢ ῥίζα ἀπὸ ῥίζας ἢ οἴνου πῶς λαοσπομῆρος, καὶ μετ' ὕδατος πινομένη καὶ δισ. β'. Genserius legendū suspicatur, μετ' ὕδατος θαλασσίον καὶ δισ. β'. πινομένη. At ego cū Serapione, Marcello & Ruellio sic legere malim: ῥίζας ἢ ῥίζα ἀπὸ ῥίζας ἢ οἴνου, καὶ μετ' οἴνου πινομένη πῶς λαοσπομῆρος καὶ δισ. β'. Nam & Plinius, lib. 23. cap. 1. de Ampelagria, (quam tamen nominis ὀμυνομῆα deceptus cum labrusca interdū temerē cōfundit) sic habet: Radix decocta in aqua, pota in vini Coti cyathis duobus, humorem alium ciet, ideò hydropticis datur. Rursumque, lib. 27. cap. 27. Radix eius decocta in aqua cyathis ternis, additis vini Coti cyathis duobus, alium soluit leniter, ideòque hydropticis datur.

CAP. CLXXXIII. οἱ δὲ βρουωνίας] Gal. lib. 1. de comp. pharm. καὶ πῶς ἀμπλον λουκλῶ & βρουωνίας separatim, tanquam diuersa, commemorat: nec malè, quandoquidem ipsamet, 6. simpl. vitem nigram propriè βρουωνίαν vocari scripserat: quod ipsum Plin. lib. 23. cap. 1. admonet. Quòd ad vocem ἀγρωσιν spectat, pro ea fortassis, ἐχέρωσι, reponendum: siquidem ἐχέρωσι Ἰπποκράτι dictam Galenus in Gloss. λουκλῶ βρουωνίας exponit.

ἔστυπται ἐπὶ τῇ ὀπίθῃ] Plinius de Vitis albæ radice, lib. 23. cap. 1. Et ipsa autem largior aliquātis sensus purgat: quo loco, sensus turbat, restituendum esse, hinc est facile colligere.

ὡς ψιλοδοται τὰ δέρματα] Hunc Vitis albæ fructum coriariis etiam vilem esse scripsit Galenus, 6. simpl. ac id ipsum loco citato lucleuter confirmat Plinius. Attamen Theophrastus, hanc coriariis spoliandi vim, vitis syluestris fructui tribuit, libro nono, capite vltimo: quo loco de vite syluestri agens, πῶς καρπῶ, inquit, ψιλοδοται τὰ δέρματα. Sic enim legi par est, non, δίνδρα, vt in impresso codice.

CAP. CLXXXV. μέλαινα ἔραθεν] Mesuzus huius Vitis nigre radicem scribit esse cineritiam foris, iatus albam, non tamen albedine eius que alba dicitur. In cæteris videtur planè cum Dioscoride consentire.

ἡπίον ὁδοῦ τοῦ ἐπιερῆ] Rectius fortassis, ἐπιερῆ. quam vitrouis modo sensus bene constat. Gal. iudem, 6. simpl. nigram Vitam alba in totum inefficaciorem esse prodidit. At contra semel aut iterum inculcat Plinius, Nigrae radicem ossa infracta vel efficacius extrahere, quam albæ.

CAP. CLXXXVI. οἷον βλήχρον] Βλήχρον etiã nominavit Nicæder, in Ther. Theophrastus verò, lib. de causis plant. i. cap. 8. βλήχρον, nisi fortè, quod ego cum doctis. Scaligero malim, eo loco πῶν βλήχρον pro pulegio, quam pro Filice, interpretari satius fuerit.

καὶ ἀναρῶ] Sic Plin. lib. 27. cap. 9. Filicis duo genera nec florem habere scribit, nec semen. Theophrastus itidem, lib. 9. hist. stirpium, cap. ult. de Filice sic habet: σπέρμα δ' ἐν ἑξῆς, ἂν δὲ ὄπιν, semen non habet neque liquorem: quo loco αἰπὶ πῶ, ἐπίον, Cornarius reponit, καυλόν. Posset & ἀΐθος; pro eadem illa voce reponi. Sunt porro nonnulli (quo in numero & ipse Tragus est) qui è Filice semen certis temporibus colligi affirmant. Sed planè falluntur, dum minutulum eum pulverem, qui auersis foliis velut inhæret, pro semine accipiunt.

ὁλοῦν πειράων] Cornarius, δραχμῶν, legisse videtur: ac Plinius certè quidem, lib. 27. cap. 9. Filicis radicem melius tenuis detrabere scribit eū scammionij pari pondere. At ego vulgatam lectionem retineo, quamquam duum tantum obolorum Serapio mentionem facit.

ἢ ῥίσα πειθίσου] Hæc vox, (πειθίσου) Martello & Cornario non immeritò suspecta fuit, ad eòq; ab ijs prætermissa. Equidem dubito utrum potius, πειθίσου, seu θλαδίσου, seu etiam λεανδίσου, legi oporteat. Nam & Plinius de Filicis radice sic habet, lib. 24. cap. II. Harundinis radix contrita et imposita, Filicis stirpem corpore extrahit: itemque harundinem, Filicis radix. Sed & Celsus, libro 5. c. 16. Pessima, inquit, ex surculis harundo est, quia aspera est: eademque offensa etiam in Filice est. sed usi utranque aduersus alteram medicamentum esse, si contrita superimposita est.

ἔνθα ἔστι πολὺ] Marcellus locum hunc minimè interpretatur, eum tanquam mutilum asterisco notasse contentus. At Cornario ita restituere visum est: ἔνθα ἔστι πολὺ κλάμος, καὶ πλὴν βλήχρον σφραγῆν, ἀφανίζεται ὁ κλάμος, καὶ πάλιν, ἔνθα πλὴν βλήχρον καὶ πολὺ κλάμος σφραγῆν, ἀφανίζεται πὴ βλήχρον. Ego verò locum eundem ita potius restituendum iudico: ἔνθα ἔστι βλήχρον καὶ πολὺ κλάμος σφραγῆν, ἀφανίζεται πὴ βλήχρον καὶ πάλιν, ἔνθα ἔστι κλάμος, καὶ πλὴν βλήχρον σφραγῆν, ὁ κλάμος ἀφανίζεται. Est enim veto simillius ex ijs plantis eam quæ copiosior fuerit, parciorè alteram enecare atque perimere. Plinius, lib. 18. cap. 6. de eadem, quæ inter harundinè & Filicem est, dissensione dissociatione seu discordia, ἀπείθειαι Græci vocant, paulò aliter habet in hæc verba: Aiume et circa solstitium (filices) amulas non renasci, nec harundine sectas, aut exaratas ueneri harundine imposita. Similiter et harundinem exarari Filice ueneri imposita præcipiunt.

CAP. CLXXXVII. πηλίαι] Plinius, lib. 25.

cap. 9. de utraque Filice: Radices, inquit, utriusque longæ in obliquum. Ex quo loco patet, πὸ πηλίαι, ut plerique voluerunt, sed, παγίαι, potius hoc loco legendum: quemadmodum & Hermolaus Barbarus & Marcellus emendarunt.

αὐτὸ εἶναι ἢ πηλίαι] Sic Theophr. lib. 9. hist. stirp. cap. 20. ἢ δὲ θηλοπιεῖς, χρῆσιμα ὡς τὰς ἐλμυθίας τὰς πηλίαις καὶ τὰς κηλίαις. ὡς δὲ τὰς πηλίαις, αἰαδινούσῃ μέλιτι ὡς δὲ τὰς κηλίαις, ἐν οἷῳ γλυκεῖ μετ' ἀλφίτων διδομένη. γυναικὶ δὲ ἐὰν γὰρ δοῖτο, καὶ μὲν ἐγκυμῶν ἢ, ἐκβάλλειν φασί. ἐὰν δὲ μὴ, πὸ ὄλον ἀπικον γίγνεται. Quæ quidem verba reddidit Plinius, libro 27. cap. 9. ad hunc modum de Filicum radicibus agens: Pellunt interaneorum animalia: ex his tanias cum melle: cætera ex uino dulci triduo potæ, &c. Ac deinceps: Neutra danda scemius, quoniam grauidis abortum, cæteris sterilitatem facit. Ex his locis palàm fit, Lacunæ & Marcelli lectionem, καὶ ἐγκυμῶν δὲ λάβη, probatiorem esse. Eam iccirco secutus sum, maxime cum Serapionis verba idem planè sonare videantur. Inferius itidem pro, ὀππῶσόνται, rectius haud dubiè legas, ὀππῶσόνται: quod mendii genus & aliàs sæpenumerò occurrit.

CAP. CLXXXVIII. καὶ ἐν τοῖς ἀγέλοις] Serapio cæterique ferè Interpretes ista sic legisse videntur, ἐν τοῖς ἀγέλοις ἀπέμοις δένδρον, μάλινα δὲ δρυῶν. Plinius autem, lib. 26. cap. 8. Polypodion scribit in petris nasci, aut sub arboribus uetustis. Vt sit, αἰπὶ πῶ, ἀγέλοις, ἀγέλοις legendum omnino videtur.

συγκαθεφομένη ὄρνιθι] Plinius, ibidem, de Polypodij radice ad aluum soluendam vsu aliter, in hæc verba: Ipsa concisa inspergatur oleri, uel betæ, uel maluæ, uel salsamento: uel cum pulicula coquitur ad aluum uel in febre leniter soluendam.

φλέγμα καὶ χολῶ] Plinius itidem, de Polypodij radice agens, æquè ac Dioscorides, bilem absolutè scribit ab ipsa detrabi. Attamen de bile nigra id accipiendum, quo modo intellexere Aëtius, Actuarius, Serapio, atq; etiam Mesuzus.

CAP. CLXXXIX. ῥέπουσαι] ῥέπουσαι, haud dubiè legendum. Vlum verò Dryopteris seu potius Bryopteris ad psilothra, qui quidem proximè sequitur, aliter ac ipse Dioscorides, refert Plinius, libro 27. capite 9. hisce verbis: Psilothron est radix tusa. Illinitur enim usquedum sudores euocat: iterumque et tertio, ita ne sudor abluatur.

CAP. CXC. καυλοὶ δὲ πηχ.] Plinius contra, lib. 21. cap. 16. Cnicon uero caule, nec ramosum scripsit. Sed tùm de syluestri potius Cnico, quam de hoc fatiùo egisse crediderim.

θαλλίαι] Pleriq; Interpretes, quibus haud immeritò vox θαλλίαι suspecta fuit, ἐλαίας, legisse videntur. θαλλίαι enim, æquè ac θαμνίν, constat pro oleæ potissimum germinatu primo vsurpari solitum: at ipsum oleæ fructum vsupiam eo nomine designatum vix crediderim.

Θασίων] Fortè Θασίων, supple, καρῶν, τυπῆσιν, ἀμυγδαλῶν. Nam in amygdalarum genere Thasig ex Thaso insula, etiam teste Plinio, lib. 14. cap. 7. celebrantur. Cæterum pro, λελεπισθημένων, Γεθίους legas, λελεπισθημένων.

ἰχθυῶν τῆς ἀφροδίσου] Non abs re dubitet quispiam, utrum ista caricarum caro mellis antè memorati vicem supplere debeat, an verò præter caricarum pulpam mel etiam adjici oporteat. Serapio certè quidem in hac placentalium præparatione utriusque & mellis & caricarū pulpæ meminit, dum præter caricarum triginta carnem, mellis etiam quantum sat fuerit adjicit.

CAP. CXCI. ὄρεσ ἑὶς πεπύλοις μικρὸν] iuxta folia, seu potiùs, iuxta foliorū pediculos. Rectiùs Plinius: qui quidem lib. 25. cap. 5. de hoc semine Mercurialis agens, id mari iuxta genicula stare prodidit.

ἢ ὄρεσ ἑὶς δέδρα] Ad iuvandam masculorum aut fœminarum conceptionem vtēdi utraque Mercuriali modos alios recenset Plinius, loco antè citato, quos quidem ascribere hoc loco nolui, locum indicasse contentus.

CAP. CXCIII. ἄπο τοῦ ὄρεος τὸ αἶθος] Theophr. lib. 9. de hist. stirpium, cap. 19. Scorpionium dictum putat, quòd scorpioni similem habeat radicem. Verùm illud non quidem de hoc Heliotropio, sed de aconiti genere, thelyphono dicto, intelligendum est, cuius & ipse meminit Plinius, lib. 27. cap. 3. hisce verbis: Radix incurvatur ei paulum scorpionum modo: quare et scorpionium aliqui appellant.

ἄπο τοῦ συμπεριπέπ.] Heliotropiū solstitio florere, autor est Theophrastus, circa finem libri 7. hist. stirp. Inde fortasse potiùs nomen illi datum est, quàm quòd sese cum sole circumagat. Eadè ratione ἡελίοιο Ἑσπείης ἰσάνυμον ἔρνος vocatur à Nicandro, in Theriacis: quem locum explicans Scholiastes, etiam ἰχθύουσι dictum annotat: sed haud ita rectè folia oleæ candida eidem tribuit. Apuleius verò nominis etymon utrinque repetit. Nomen enim, inquit, accepit quòd aestivo solstitio floreant, vel quòd solis motibus folia convertat.

Ἰσπύρρον] Lacuna in vetusto suo codice legit, Ἰσπύρρον ἢ Ἰσπύρρορον. Sed magis placet Iestio altera, λυκίων, Ἰσπύρρορον, &c. Nam & Apu-

leius florem Heliotropio maiori tribuit in summo tenuem et veluti purpureum, atque unctum in similitudinem caudæ scorpionis. Plinius verò, lib. 22. cap. 21. cæruleum florem eidem ascribere videtur.

ἢ ὄρεος ἐν πρᾶξι τῆς πέρας] Sic Apuleius, maius Heliotropium scribit in asperis locis nasci, uti mox, in cœcibus. At Plinius, loco modò citato, postquam duo genera fecit Heliotropij, helioscopium inquam et tricoccon: illud nascitur, inquit, non nisi in pingui solo calcòque, tricoccon ubique. Sed vide, num Plinius eo loco Heliotropion minus seu tricoccon cum maiore confuderit.

ἢ ὄρεος & πεδίου] Ruffus Ephesus, in fragm. de purg. med. Scorpionum addito vino propinari scribit. Eius enim hæc sunt verba: Σκορπίου ἰσχυρὸν καὶ ἀσθενῶν φλέγμα καὶ χολῆν. ἀρκεῖ δὲ ὅταν δέσμιον συμμίσθῃ ἐψήσασα τὸ ὄρεος πικρὸν κρεῖσασα οἶνον. hoc est, scorpionius quidem purgat pituitam et bilem. satisficit verò mansipulus ex aqua moderatè coctus, potissimè affuso vino.

CAP. CXCIIII. καρπὸν στρογγύλον] Singula quidem grana rotunda sunt, sed perpetuò terna sibi inuicem cohærentia: vnde & Aëtio, tetrab. 4. lib. 3. cap. 14. itémque Plinio hoc genus Heliotropij πέικοκος cognominatur.

καὶ καρδάμων] Lacuna in vetusto codice legit, καρδάμων, & sic etiam legitur apud Paulum, lib. 7. quanvis Interpres non cardamomum, sed nasturtium verterit. Attamen tam nasturtium, quod καρδάμων Græcis dicitur, quàm cardamomum ipsum lumbricos pellit, vel ipso teste Diosc. idcòque utrumvis legas, parum refert.

CAP. CXCV. ἡράς σκορπίου] De hac ipsa herba sic quoque scribit Plinius, lib. 22. cap. 15. scorpionis herba semen habet ad similitudinem caudæ scorpionis, folia pauca &c. Hanc tamè candem notam, sed falsò, uti certè videtur, tribuit idè Plin. lib. 22. cap. 21. heliotropio minori, quod tricoccon, & alio nomine scorpionium vocavit, idque his verbis: Semen ei est effigie scorpionis caudæ, quare et nomen.

IN LIBRUM QUINTUM.

CAP. I. χλός πεδύς] Plinius, in procæmio lib. XXI. quo loco lógè plures Vitis partium medicos vsus profequitur, succum hūc non dat bibendum, sed infundit rātummodò, hisce verbis: Sucus eorum dysentericis infusus medetur. Sed & ibidem, quem ad lienis tumores commendat Dioscorides sarmentorū cinerem duntaxat impositum, is ad lienis remedia dari etiam ad bibendum scribit, aceto conspersum.

CAP. III. βύσσοι, εὐτόμαχοι] In vinaceis servatas Vuas stomachum infestare scribit Plinius, lib. 23. cap. 1. contrà quàm hūc tradat Dioscorides: cuius tamè sententiæ astipulatur & ipse Gal. lib. 2. de alim. facult. Nam de hac Vuâ ollari agens: πτωδική, inquit, ἐκ λύπυ γαστρὸς ἢ ποιότητὸς σαφυλῆ, καὶ τοῖς ἀσθενέσι καὶ περὶ τῆς ὄρεος ἐδάδιον στίων. hoc est, ventriculium dissolutum eiusmodi Vuâ roborat, et cibū fastidientibus appetentiā excitat.

CAP. IIII. καὶ τσφορὸς ἢ κύνιν] Plinius quoque, lib. 23. cap. 1. de Vuâ passa sic habet: Nucleus ex ætris vesicæ utilis habetur et tussi. Sed mox statim subdit: albâ utilior: cuius tamen contrarium sensisse vides

tur Diosc. qui paulò antè albam εὐπύκνητον (nisi fortè cum Manardo malis λεπιδιοποιησιν) esse prodidit. Nam si magis astringit, vesicæ ac tussū minùs vtilem esse fit verisimile.

μετὰ ἀλβύρε κωμίον &c.] Plinius ibidem, de Vuâ passa, τῆσθιον, inquit, inflammationi cum farina cumini aut coriandrū imponitur: quas legerit, μετὰ ἀλβύρε κωμίον, ἢ κωελαῖς. Ac certè quidem ad testium inflammationes coriandrū cum Vuâ passa impositū valere prodidit Diosc. lib. 3. cap. 71. Eodem verò lib. agēs de cumino sativo, cap. 68. id cum Vuâ passa commendat ad easdem inflammationes, sed addita Jolij farina.

CAP. V. τῆς ἀρχίας ἀμπέλον καρπὸς] Sic Plinius, lib. 12. cap. 8. Oenanthe, est vitis labruscæ una: colligitur cum flore, id est, cum optimè oler. At apertius Gal. lib. 8. xj. πέπευ, cap. 1. οἰταῖτην εἰ ὀνομαζομένη ἀρχίων ἀμπέλων ἐκβλάσθησιν αὐτὸ τῆς ἀρχίας, ἢ ἐν τῆς ἐμέραις σαφυλῆ γίνεται. id quod perperam vertit interpres hunc in modum: Oenanthem appello mēσθ sylvestrium germen unà cum floribus, ex quo succulentibus diebus una fit. Ego verò malim, ex quo siccū

minibus una fieri solet.

ὅτι ἐν σιμαλι ἐλάων] Omnes Interpretes, ἐλάων, legisse videntur: quam ego lectionem & ipse prætererim.

CAP. VI. Ἐλα πικρὰ] Plinius, in præf. libri 23. inter cæteras Omphacij dotes ipsum confectæ scribit *αὐστριαβὺς μαρτίδης*, ut aliàs non semel, ita & hoc loco, ni fallor, vocum ἔλου & οὐλαῖς similitudine deceptus. Addit ibidem, *ἀνφερὲ ὄσσιβος πυρρὴντὲ λιμόσις*: pro quo legendum iudico, *αὐριβὺς πυρρὴντὲ λιμόσις*: hæc enim iungit Diosc. οὐλα πικρὰ ἐξ, ὅτι πυρρὸν οὐλα.

CAP. IX. ὁ δὲ πεδαιλαστομῆος] Vti Vina ἀγρίλακα seu ἀπασγρίλα Galeno dicuntur, maris expertia, quibus scilicet neutiquam aqua marina erat admixta: ita contrà *θαλάπια ἢ πεδαιλαστομῆος*, quibus alioqui languidis debilibusve aqua marina addebatur, seu ad firmitatem gratiamve conciliandam, seu ad vetustatem accelerandam, seu denique quò feceliùs asseruarentur, diutiùsque perennarent. Eorum variè parâdorū temperandorūve rationem deinceps Dioscorides, itémque plenius ipse Plinius & Columella edocent. Priuatim verò Plinius, lib. 14. *marinæ aquæ vino miscendæ originem ductam tradit à σέρνιο φυτό, sic mensuram explentis*. Aliud verò fuit eidem Vinum thalassites, cui præcox vetustas conciliabatur vasis musti deiectis in mare.

κακοσίμαχος] In eandem sententiâ Mnesitheus Atheniensis apud Athenæum, lib. 1. sic habet: *οἱ δὲ ὀθρημαλέστερον πεδαιλαστομῆος οἶνοι, ἀκρὰ πάλιοι τε εἰσὶν, καὶ κοιλίαν λύουσι, ὅτι δακτυλῶσι τε πὸν σόμαχος, ἐμφουσίσις πὸν ῥαζίζονται καὶ συγκαπρῶσι. ἢ πὺ Ἐσφῶ. &c.* hoc est, *Quæ maris aqua scitè diligētèrque vina conduntur, capite craspula neutiquam grauiat, aluum soluunt, insuperque os uentriculi mordent atque lancinant, inflationesque gignunt, ac simul etiâ ciborum concoctionem promouent.*

καλοσίμαχος δὲ μελάμψ.] Psebhium ἢ melampsihiū, ut scribit Plinius, lib. 14. cap. 9. *passi genera sunt, suum saporem, non vini, referentia*. Sic verò dicta sunt à Psithia vite, quam Columella, lib. 3. inter Grâculas commemorat.

ὅτι ἀμοσθιούσις] Lacuna ex vetusto codice legitur, ἐμπενοῖς, quanquàm vtranque lectionem recipi posse asserit. Ita tamen & ipse Plinius legisse videtur. Is etenim, lib. 23. cap. 1. *vina*, inquit, *resina condita, frigidis stomachis vitia, existimantur nō expeditè uomitoribus*. Contrà tamē sensisse Celsum iccirco fit vero simile, quòd lib. de re med. 4. cap. 4. agens de stomachi resolutione cūm cibi tenax non est, in eo affectu Vinum austerum & resina conditum potui aptissimum esse scribit.

CAP. X. Ἐξ ἢ ἂν αἰπίς λέων] Vt Marcello, ita & mihi placuit magis veteris codicis lectio, λέων, αἰπὸν, λεπτόν, quod habebatur in vulgatis exemplaribus. Cūm enim paulò antè Vina ista pronuntiarit Autor *ἀδρυμῆον*, hoc est, *crassarum esse partium*, minimè certè ipsorum tenuitas in causa fuerit, cur neruus minùs feriant: neque enim vina eadem & tenuia & crassarum partium simul & semel esse possunt. At nihil obstat quominùs, etsi crassarū sint partium, etiam λέων, hoc est, *lenia*, dici possint. Ita nanque cum Terentio & Celso *lenia vina* libet appellare, quæ asperis opponuntur, vti & aliàs μεταφορικῶς, teste Eustathio Homeri Interprete, σκληροὶ οἶνοι ὅτι ἀπὸ

λεῶν, hoc est, *vina dura mollibus* opponuntur.

ὁ δὲ Πραγπαῖος] Quinam locus Præpiano vino nomen dederit, mihi nullo modo constat, quoniam eiusce nominis vini neque apud Athenæum Pliniumve, (qui tamen quamplurimè id genus vina commemorat) sed neque alibi vsquam (quòd sciam) vlla fit mentio. Parætypiani cognomen Interpretes nonnulli non magis certa, opinor, vocis origine reposituerunt. Plinius certè quidem, lib. 14. ca. 6. Pyctanon quoddam vinum (nisi forte mendum subest) ex Adriatico sinu à Græcis miris laudibus celebrari narrat. Attamen hoc loco cum Cornario Πραγπαῖον potius legendum ego suspicor, quoniam & Plinius, citato loco, eiusmodi vini meminit. Est autem Præpianum ager, vti ex ipsius Plinij verbis, lib. 3. cap. 13. & 14. colligere licet, ab Adriatico agro Adriæque colonia haud ita distans. Ideoque cūm vinum Præpianum scribat hic Diosc. *ὅτι καὶ Ἀδριακομίζεσθαι πόπον*, ignotumque planè sit Præpiani vini aut etiam Parætypiani cognomen, Πραγπαῖον potius reponendum esse iudicavi. Vbi verò capite proximè sequenti legitur, *καὶ ὁ Πραγπαῖος ἀπὸ τῆς Ἀδριακοῦ*, ego legere malim, *καὶ ὁ Πραγπαῖος ἀπὸ τῆς Ἀδριακοῦ*. Neque enim Præpianum vinum ex ipso Adriano agro deuehebatur, sed ex locis Adriæ Adriano ve agro vicinis.

CAP. XII. καλοσίμαχος ὁμφακίτης] Hoc factitiū vini genus, quantum ex eius conficiendi ratione licet colligere, illud ipsum est, quod bion seu potius βίαιον, à violentia scilicet quæ illi contingit in festinatione, Plinio dictum videtur, lib. 14. c. 8. itémque lib. 23. cap. 1.

CAP. XIII. καὶ ἀφίψον] Aliam fuisse ætate Galeni Loræ conficiendæ rationem, scilicet citra cocturam falsique admixtionem, vnicuique patet ex iis quæ ab ipso Gal. scribuntur, lib. 2. de alim. facultatibus: quo loco Loram à Græcis quidem πύργα, & à popularibus suis συμφολίτω, ab Atticis verò δουπελιαν nominari tradit. Sed Polluci præterea πρυμπαῖος οἶνος dicitur. Plinius, libro 14. cap. 10. Loram inter operaria vina recenset, quorum tria genera ibidem commemorat.

ἀπὸ μὲν ὀνιαντῶν] Marcellus, *ὅτι ὀνιαντῶν*, legendum suspicatur: malim ego mentem Marcelli secutus, *ὀνιαντῶν*. Plinius certè quidem, posteaquam operariorum vinorum conficiendorum rationem tradidit loco citato, illicò subdit: *Nulli ex his plus quam annò usus*. Sed neque apud ipsum falsi soliti Loræ Dioscoridæ adici vlla fit mentio, cuius tamen nō paruam esse vim ad vini cuiuscunque conseruationem nemo nescit.

καὶ ὅτι ἢ ἴσσαν αἰα.] Vel legendum, *ὅτι ἢ ἴσσαν αἰαλαμβασιόντων*, vel, *ὅτι ἢ ἴσσαν αἰαλαμβασιόντων*. Nam & actiue τὴν αἰαλαμβασιόντων, ἴσσαν seu αἰπὸν, & neutraliter idem verbum αἰπὸν, αἰαλαμβασιόντων seu αἰαλαμβάζουσι ὅτι ἴσσαν, ἢ αἰαλαμβασιόντων ἀπὸ τῆς ἀδυναμίας, vsurpatur.

ἴσσαν μὲν] Inter Dioscoridis & Plinij vinum ἀδυναμῶν, hoc est, *improbum*, illud est discriminis, quòd in eo præparando Diosc. musti & aquæ pares recipit portiones: apud Plinium verò, lib. 14. cap. 16. dupla legitur musti ad aquam proportio.

CAP. XVII. χαλμάς δὲ τῆς ἀφίψου] Vtrobique simpliciter, ἀφίψου, legit Marcellus, quemad-

modum in vulgatis exemplaribus habetur. Marnardus autē, ἀφελήμενος, priore hoc loco legendum suspicatur: quasi ἀφελήμενος non coquere significet. Sed eo ipso loco legendum potius, meo quidem iudicio, ἀφελήμενος, vel, ἡ ἀφελήμενος. Est enim certum ex Gal. 12. Meth. cap. 3. itēque 3. de victu in acut. Mulsam coctā, vt minū aluum subducit, ita magis nutrire: contrāque crudam, vt minū nutrit, ita & aluum magis subducere.

ἐπὶ τῷ μικροσφύκτιον] Plinius non, μικροσφύκτιον, sed μικροσφύχον legisse videtur. Sic enim, lib. 22. cap. 24. de aqua Mulsam sermonem faciens: Frigidam, inquit, quo loco crudam legendum cenfeo) dari utilius ventri molliendo inuenio apud Autores, & hunc potum bibendum alsiosis, item animi humilis & præparat hominibus, quos illi dixere μικροσφύχας. Qua verò ratione μικροσφύχας cōueniat, deinceps proluxa satis oratione profequitur.

ὕδατος] Vt hæc aptius cohæreant, vel legi velim, ὕδατος ὕδατος, &c. vt in contextu: vel δὲ ὕδατος ὀμβρίου παλαιῷ μίγνυθῶν καὶ ἡλιαζομένων.

ὀμβρίου παλαιῷ] Quinquennio ad hoc seruari cœlestem aquam iubent, inquit Plinius, lib. 14. cap. 17. In eundem vsū, vt scribit Columella, lib. 12. cap. 12. multos ante annos cœlestem aquam nasis includunt, & sub dio in sole habent, deindeque eam sepius in alia nasa transfundunt & eliquant, vt crassamentum deponat. Quibus non fuit cur a cœlestem inueterare aquam, reantem sumunt, eamque usque in quartam partem decoquant, &c.

τὸ δὲ μέλιτος] Cum Cornario legendum, τὸ ἀπόμελι τὸ ἐκπλουγαμένον &c. vt ad posteriorem articulum referatur Hydromel, quod tanquam generis nomen statuitur, cuius reuera species est τὸ ἀπόμελι. Quid sit autem hoc ἀπόμελι, videre est apud Galenum, Aeginetam, Oribasium & Aëtium: à quibus plenior illius conficiendi rationem licet repetere. Hoc ipsum porò Hippocrates alique veteres ὄξύγλυκον videntur appellasse: quanquam si ex sententia Galeni duplex est Apomelitis differentia, vnumque dulce est, acidum alterū, seu tempore acetat (quod quidem maximè accidit, vbi ex aqua pluuia confectum non est) seu etiam addito aceto acritudinem illam contraxerit: hoc alterum ὄξύγλυκός appellacionem potius mereri videtur. Sed & citra acetum duplex Apomeli fuisse cōstat ex sententia Philagrii & Aëtij: alterum quod è fauis folis in aqua decoctis, alterum quod ex melle è fauis aqua elotis exempto & cum aqua ipsa decocto conficeretur. Ceterum Apomeli cū mella Columellæ vnum & idem esse mihi videtur.

ἀκρατίστερον ποιεῖν] Alij, ἀκρατίστερον ποιεῖν, legunt. Sed vt rous modo legas, constabit sententia. Nam vertere potes, ἀκρατίστερον ποιεῖν, purius ac sinarius facere, sic vt neque cera aliæve fæces subsistant, neque spuma supernatans vlla relinquantur: vel, meracius consistere, hoc est, minū dilutum: quo modo etiam mulsam cui minū seruata proportione mel copiosius additur, meracior ac minū dilutam, contrāque cui mel parcius adijcitur, magis dilutam Medicis nominare mos est. Quod si, ἀκρατίστερον ποιεῖν, legeris, vertere quoque poteris, meracius bibi oportere, hoc est, minū addita aqua. Nam & frigidam, siquidem Oribasius credimus, Apomeliti miscebat Galenus, quò magis refrigeraret ac sitim restin-

gueret. Posset & αἰπὴ τῷ, ἀκρατίστερον, πλοσπολεῖν legi: siquidem ex Philagrione docet optima ratione Oribasius, med. collect. lib. 5. cap. 17. inueteratum Apomeli subito ac recenti longè præstantius esse.

ἐπὶ νοσήτων] Mellam quoque suā Columella, lib. 12. cap. 11. negat languētibus posse pro aqua mulsam remedio esse, quoniam si bibatur, inflammationem stomachi & præcordiorum facit, idēque illā ad condituras tantum destinat. At Aët. tert. 2. ser. 1. cap. 137. Apomeli scribit, in morbis quibusdam, quos eo loco recenset, conferre: ac calidis & siccis naturis aduersari, itēque morbis calidis & inflammatis præcordijs noxium esse. Sed fortasse Dioscoridum Apomeli in vniuersum ægrotantium potui minū aptum esse prodidit, haudquaquam eam nouerat, quæ extat apud Aëtium, illius præparandi rationem, per quam quicquid cerosum est, penitus tolli posset.

CAP. XVIII. γλυκὺ ἀμέλιον] Pugnancia iungere Dioscorides cuiquam fortasse videatur, qui Aquam cōmendarit dulcem simul & ἀπίον, qualis sanque scilicet qualitatis expertem. Sed certū est hoc loco γλυκός vocē in proprio significato minū accipi, sed quo modo interdū, modo à Philosophis æquē ac Medicis vsurpari cōsuevit. Aquam enim dulcem Autor intelligi vult, non quæ verè proprièque sit dulcis, sed quæ saltē sit ἡδύς ὡς τινούσιν, vt loquitur Paulus, lib. 1. cap. 50. seu τὸ σίτημα ὁμοσφύχον, vt Aëtius, lib. 3. cap. 165. Potest & dulcis Aqua eiusmodi non tantum comparatè dici ad falsā aliāve qualitate præditæ Aquæ rationē, sed quæ, licet insipida suapte natura, dulcem tamē saporem facillè possit suscipere. Nam & eadē ratione pituitam insipidam, dulcam nonnullis cognominare libuit.

CAP. XXI. ὄξος ψυχρὸν] Acetū mixtæ esse qualitatis, frigidæ videlicet pariter & calidæ, demōstrat Gal. lib. 1. simpl. ita tamen vt calidam frigidam superet. At Dioscorides, hoc loco, Acetum frigidum simpliciter pronuntiauit. Plinius, lib. 23. cap. 1. Aceto, inquit, summa vis est in refrigerando, non tamen minor in discutendo.

CAP. XXII. ἀλὸς δαλασίου] In temperando Oxymelite salem itidem addit Plinius: at Galenus, quanuis lib. 4. de san. tu. triplicè Oxymelitis conficiendi rationem tradat, nulli tamen salem admiscuit.

ὕδατος ὀμβρίου] Sic & Plinius, lib. 14. cap. 17. pluuiam aquam desiderat. At lib. 23. cap. 2. (quo loco itidem Oxymelitis parandi rationem totidem verbis repetit) aquæ marinæ sextariorum quinque meminit.

ὕδατος ἐχιδνῆς καὶ τῆς καλιβρίας σπῆς] Plinius itidem, lib. 23. cap. 2. Oxymeli contra serpentes prodesse scribit, quos sepsas vocant. At cum Cornario viro doctissimo in Dioscorido contextu particulam, καὶ, interferendam iudico, ad eòque sic legendum, ὕδατος ἐχιδνῆς καὶ τῆς καλιβρίας σπῆς. Neque enim Seps viperæ genus est, sed certè aut serpentis genus aliud, aut lacerta quædam. Hoc iccirco dictum velim, quòd varia est apud Autores varios Sepis historia: dum alij lacertarum, alij serpentium generi eam ascribunt. At certè quidem ὄξος Nicandro serpens est, hæmorrhoidum figura tum etiam colore haud ita dissimilis, alio nomine ὄξος, vt videtur, eidē Autori dictus: quanquam

& *σπίς* anguis, & *σπερδόνος* itidē serpentis meminit Aelianus, diuersis libris & capitibus, nempe lib. de animal. 15. cap. 18. & lib. 16. cap. 40. Eiusdem quoque serpentis mentionem facit Pausanias, in Arcadicis, non longē à principio, eumque describit *minimæ uiperæ magnitudine æqualem, cineracei coloris* (nisi fortē pro, *πέρρα ἐμφέρης*, eo loco legendum, *σάρα ἐμφέρης*, uti ego suspicor) *punctis maculisue minimè continuis uariis, capite lato, collo angusto, uētre ampliore & cauda breui, massu deniq̄ue obliquè ancti in morem.* Sed & Aëtius, cap. 26. Tetrab. 4. ser. 1. serpentem qui *Seps* appellatur, *longitudine binūm cubitorū reperiri* scribit, *capite lato, ore exacuto, uniuerso corpore ex crasso in tenuius abeunte, multis albis maculis uariato, massu recto τασδόque.* Attamē quod ad huiusce serpentis ingressum spectat, Aëtius, æquē ac Nicander, à Pausania uidetur dissentire. Verūm ut ad aliud *σπίς* significatum transeamus, à Dioscoride nostro *σπίς* nomine lacertę genus quoddam intelligi potius uidetur: quoniam, libri 1. cap. 7. *σπίς* ab aliquibus *σάραν Χαλκιδικῶν* nominatam asseruit, quod ipsum & apud Plinium, lib. 29. cap. 5. reperias. Eandem, nisi fallor, Aristoteles, 8. de hist. animal. cap. 24. *χαλκίδα* appellat, alijs, uti monet, *δουρίδα* seu *ζυγίδα* uocatam, similem inquam paruis lacertis, sed colore serpentium, quos *τοφλίνοις* cæciliāsue nominant. Idem lacertę genus agnouit & ipse Nicāder, in Theriacis, hisce uerbis: *σπίς γὰρ μὲν πεδασῶν ὄσι δὲ μὲν σάρισι ἀλύξεις, ὅσι δὲ ἄκτω παλαίων.* Eum uerò locum exponens Interpres, *σπίς*, inquit, *ὁμοία ὅσι τῆ σάρα. καλεῖται δὲ καὶ χαλκίς. ἔχει γὰρ ὅσι τῆ νότυ χαλκίζούσας ῥάεθους. ὅσι δὲ ἄκτω παλαίων.* hoc est, *seps est lacertæ similis, uocatur & chalcis: habet enim in dorso quasi uenas ærei coloris. Est autem octo palmorū, &c.* Porro *Sepa* serpentem à Chalcide diuersam esse tum ex antedictis satis cōstat, tum etiam ex Plinio, qui quidem, lib. 32. cap. 5. apertè *sepa* à chalcide distinguit: itēque ex Aëtio, qui, Tetrab. 4. ser. 1. capitibus diuersis agit de chalcide lacerta & serpente quam *sepa* nominant. Præter utrunque hoc mortiferum tabificūm uē, ut Lucanivtar epitheto, *σπίς* genus, ita dictum *σπίς* τῆ σπίνης ἵς δακύνται, ἢ πιν πληγῶνται, est & Plinio, lib. 20. cap. 2. & lib. 29. cap. 6. *ē millepedarum genere quedam, quæ non aruatur: cam*, inquit ille, *Græci sepa uocant.*

ὅσι τῆ λιβόσμηδόνων] Quod de Aceto falso seu acida muria proditur hīc à Diosco. nimirum mederi sanguinis fluxioni post excisos calculos, id ipsum simplici aceto tribuit Plin. lib. 23. cap. 1. At Celsus, lib. 7. cap. 26. agens de curatione calculo euulso habēda: sub acri aceto, cui aliquantum salis sit adiectum, sanguinem ferè conuiescere & astringi vesicam, ideóque minùs inflammari scribit.

CAP. XXV. *ἀφες πὲρ ἡλίω ἡμέρας ζ'*] Paulus isthæc eadem ex Diosco. describens, lib. 2. cap. 11. *ἡμέρας ζ'* legit, atque idēd hīc quoque suspicatur Cornarius pro ζ' suppositum fuisse ζ'. Et reuerà quidē Auctores omnes in maceratione Scillæ numerum dierū maiorē desiderant, nempe Plinius, XLVIIII. Palladius & Aëtius, XL. Myrepsus, modò XL. modò XLVIIII dierū meminit. Columella dierum quadraginta mentionem facit: quauis paulò antè in vini scillitis cōpositione Scil-

lam duntaxat xxx diebus macerari uoluit. Vnus Actuarius VIII diebus contentus est.

ἀπὸ λιβόσμηδόνων] Marcellus & Lacuna *calculosos* uertunt, sed omnino malè: quandoquidē aliud est *ἀπὸ λιβόσμηδόνων*, ὅσι τῆ ἡλίδος, aliud *λιβόσμηδόνων*.

ἐὰν ἐγγυματίζηται] *Tarditatem aurium gangrætica tione purgat, & transfusum auditus aperit*, ut scribit Plin. lib. 23. cap. 2. Cornarius cū inanis uideretur ista uerborum, *ὡσαύτως δὲ ἐγγυματίζηται*, unū & idem significantium, repetitio, legendum ex Plinio censuit, καὶ ἐὰν ἀσκαρῶν ἴηται. At ego malim, siquid mutandum est, *ἐὰν πὲρ αἰσθηθῆται*.

καὶ νευροῶν] Contrà Plinius, loco modò citato, Acetum Scillinum neruis infirmis perquam utile esse prodidit: quauis & ipse antea uesicæ & renum infirmitatibus acetū omne nocere admonuerat.

CAP. XXVI. *ξήρανον ἢ ἡλίω*] Quemadmodū ad parandū acetum Scillinum Dioscorides Scillam in ymbra ficcari uoluit: ita & reliqui Auctores, uno excepto Dioscoride, dum parandi Vini Scillini rationem scripto prodidēre, frustra seu segmenta Scillæ in ymbra ficcanda præcipiunt: ac ipse quoque Galenus, in lib. de med. par. fac. Scillam prius dies decem in ymbra ficcari uoluit: Columella, sectas Scillæ taleolas in ymbra suspendi, ut assiccantur. Addit & Palladius disertis uerbis, procul à Sole ficcari easdem oportere.

CAP. XXVIII. *ἔλαιον τῆ σπέρμα*] Quauis hīc abijcendi Cydoniorum corij nulla fit mentio, fieri tamen id debere dubium non est, maximè cū plerique alij, apud quos Cydonitæ vini parandi ratio præscribitur, id disertè monuerint, ac inter cæteros Palladius: qui quidem mensis Octob. cap. 20. alios ab his diuersos parandi Cydonitæ modos recitat. Sed illius cōfessiones in uinorum genere censerī minimè debent.

CAP. XXX. *ὕδρὸν μύλον σκευάζεται*] Hydromelinusquā meminēre Latini Auctores: at apud Paulum & Aëtium duæ habentur Hydromeli conficiendi formulæ, quæ ab hac Dioscoridis cōfessione haud ita multū discrepant. Cæterum Aëtius aquam, ē qua paretur Hydromelum, ad tertias decoctam desiderat.

CAP. XXXI. *μέλιτος καμίσου*] Paulus, lib. 7. cap. 15. in Omphacomelite conficiēdo, succi uugacerbæ sextarios tres & mellis sextarium unum itidem miscet, sed ad dies quadraginta in solat, aut decoquit. Palladius quoq; mensis Decemb. cap. 13. seruata eadem tum mellis tum succi proportionē, ad dies XL sub Solis radijs decoquit. At Aëtius mellis quantitatem auget minuitue, pro succi crassitie aut tenuitate.

CAP. XXXII. *ἄπιτις σκευάζεται*] Palladius, mensis Feb. cap. 25. aliud ē pyris uinum parat: scilicet ē pyris contusis compressisq̄ue succum elicit, qualis esse uidetur, quo uini loco Neustrij, seu Northmanni nostri, uti consueuerunt, Pyraceum uocant, uti quod ē pomis, Citream.

CAP. XXXIII. *ἢ ἀφελίσσας*] Paulus, lib. 17. cap. 15. in preparādo uino Rhoite, mellis tertiam partem adiicit, ipsūque decoquit cum succo Punicorum ad tertię partis consumptionem.

CAP. XXXV. *μυῖαν μίαν*] In conficiēdo uino Rosacco Plinius, lib. 14. cap. 16. discrepat à Dioscoride, tum in pondere rosarum, tum in musti

mensura. Sed & Palladius, in mense Maio, aliter ipsum parat, & loco musti vinū vetus ammixto melle despumato vsurpat. Eiusdem porrò vini minus simplicem confectiōnem aliam reperias in 8. Γεωπονικῶν. vbi etiam Rhodomelitis parandi modus habetur, quemadmodū & apud Palladium.

CAP. XXXVI. *περὶ ἀλοπιδόλαιον*] Cato de rust. cap. 125. nigræ myrti baccas arefacit in umbra, atque ita passas musto indit, non item *mulso*, vti perperam legitur apud Plinium, lib. 15. cap. 29. quo loco, Cato docuit, inquit, *vinum fieri è nigra myrto siccatā usque ad ariditatem in umbra, atque ita mulso indita*. At Columella, lib. 12. cap. 38. & album ex alba myrto vinum parare docet. Duos Palladius Myrtitis vini parandi modos recitat, vnum, in Ianuario, alterū, in Februario. Paulus, lib. 7. cap. 15. succi baccharum myrti sextarios tres cum mellis sextario vno decoquit, ad tertiæ partis consumptionem.

CAP. XL. *πῶς δέκερ χρίειν*.] Plin. lib. 14. cap. 16. in vini Palmei præparatione à Dioscoride discrepat, tum quòd palmarū minorem modum sumit, scilicet modium, qui, teste Paulo, chænicis duntaxat octo cōtinet, tum quia post macerationem palmas ipsas exprimit.

καὶ καλλιαικίης] Plinius contrā, lib. 23. cap. 1. *Palmium vinum ventri molliendo non inutile prædicat: sed fortasse librariorum potiùs, quàm ipsius Plinij error is est. Equidē pro, molliendo, molliori, legendum iudico. Cornarius, morando, restitutum censuit.*

CAP. XLIII. *εἰ μὴ ὄρεπλακῆ*] Alium & ab isto diuersum resinæ vsus in condiendo musto tradit Plinius, lib. 14. cap. 20. *vehementius enim id fieri arbitratur, inquit ille, crudo flore resinae, excitarique lenitatem. E diuersa crapula compepsi feritatem nimiam, frangi que vires, aut ubi pigra lenitas torpeat, vires addi, &c.*

πάντες δὲ μερῶν γνήεις] De nouitio tantūm Refinato hoc prædicat Plinius, quòd scilicet capitis dolorem & vertiginem faciat, ab eoque *resinam erapulam dictam* scribit, lib. 23. cap. 1. *Crapulam verò, ὄρεπλῆ πὶ κέρων παλλεν dictam, nemo dubitat.*

CAP. XLIII. *πῶ γὰρ βίκει στροβίλου*] Quauis *στροβίλος* nomine interdū arbor ipsa significetur, interdum etiam nucleus esculētus, quem arboris fructus complectitur: hīc tamen strobilum pro tota nuce, hoc est, toto fructu seu cono accipi constat. Tota enim nux viridis ac recens ad conficiendum hoc vinum vsurpatur. Sic & antè Diosc. lib. 1. cap. 89. Strobilorum integrorū recentiu seu viridiū in passo contusorum & decoctorum ius, vetustæ tulli ac tabitudini conferre prodidit. Galenus itidē, comm. 4. in lib. de vict. rat. in acut. scripsit, è toto strobilo (quem *κίκαλος* in cōtextu vocat Hipp.) decocto vnā cum marrubio, mellis exiguo addito, eclegma confici ad thoracis & pulmonis excreationes perquam accommodatum. Attamen Plinius, lib. 14. cap. 16. vinum è nucleis ipsis fieri existimant. Palladius quoque, in Octobri, vinum ad potandum suauē fieri admonet, si fructus quem duæ nuces pineæ produxerint torrefactus & linteo ligatus mittatur in vasculo ac superliniatur, vsuque esse quinque diebus exactis.

CAP. XLV. *μᾶν μίαν κατὰ μίξ.*] Ex Dioscoridis verbis non satis constat, vtum sudorem seu exudantem liquorem, an verò ligna exudante liquore prægnantia, an eadem resiccata & penitus exucca (quod ego vix crediderim) vino immergi oporteat. Plinius certè quidē, lib. 14. cap. 16. istarum omnium arborum lignis recentibus musto decoctis vina fieri voluit. Atque idē etiā Manardus hoc loco ligna ipsa desiderat. Marcellus verò, lignis exudatē liquorem vsurpat.

CAP. XLVII. *κιδρίαν πηλώνας*] Quomiam Cedriæ nomen est *πολύσμηρον*, non satis designat Dioscorides, quid hoc loco desideret: an lacrymam quæ ex Cedro arbore sponte promanat, an verò Cedri picem, an succū eum qui è ligno conciso, & in assulas diuiso, dum seruet aut alioqui incalefcit, solet exudare & aquæ modo fluere: an denique oleum ipsum, cuius ab ipsa Cedri pice separandi rationem docuit Autor, lib. 1. c. 106. quòdque Paulus peculiari nomine *κιδρίαια*, plerique *κιδρόλαγον* seu *κιδρίνον ἔλαιον*, alij *κιδρίον* etiam appellant: quanquam & prior ille succus è ligno exudans, olei nomen apud nullos obtinuit.

CAP. XLVIII. *πῶ πιάται*] Picati vini duplicem condituram copiosè tradit Colum. lib. 12. cap. 23.

CAP. XLIX. *εἰ μὴ γὰρ τῶς μί. ξίσεως*] Vide & huius vini condiendi rationem apud Plinium, & Constantinum in Geopon. apud quos mensurarum ac ponderum non eadem quæ hic seruat proportio. Columella itidem, nisi fortè in musti mensura mendum subest, absinthij pondο libram cū musti sextarijs quatuor decoquit ad quartas, &c. atque ita & hysopiten aliāque ex alijs id genus herbis factitia vina condit, lib. 12. cap. 35.

CAP. LIII. *γένεται καὶ ἐκ τῶ κίσεως*] Posteaquā Plin. de adynamo factitiorū primo egit, lib. 14. c. 16. ita subdit: *Proximū fit è mulij semine maturo cū ipsa stipula (libram ex quadrante in congois duos musti macerans) & post septimum mensem trās fuso*. Sed vel vocum Græcarum *κίσεως* & *κίσεως* affinitate deceptus est Plinius, vel, quod annotat Budæus, lib. v. de affe, exemplaris Dioscoridei aut cuiusuis alius errore *κίσεως*, *αὐτὸ τὸ κίσεως* intellexit. Nam si cætera spectes, illa Plinij verba cū Dioscoridis verbis hisce ita conueniant, vt nihil supra: adeoque aut Plinius à Dioscoride illa mutuatus, aut vterque ab vno & eodem Autore alio desumpsisse videtur.

CAP. LVI. *ἴσθ' βουβίς*] Vinum è napsi fieri scribit Plinius: quippe qui bunium inter naporū genera numeret. Sed napos x1 denariorū pondere in binos musti sextarios addit.

CAP. LVIII. *χοιρίκας β'*] Colum. lib. 12. cap. 23. in musti dulcis sextarios ducentos marrubij caulium tenerorū in Sole siccatorū & in fasciculis coactorum libras vii. adijcit, vt simul cum musto deferuefcant. Postea eximit marrubium, & purgatum vinum diligētē oblimat. Plinius autem, lib. 14. cap. 16. de vinis ex his quæ in hortis gignuntur (inter quæ marrubium numerat) in genere scribit in hæc verba: *Marrubios, inquit, binos mundum in cadum musti ex sapa sextantem ex aqua marina heminam.*

CAP. LIX. *εὐγίαια ῥόδου*] Pro *εὐγίαια ῥ.* *εὐγίαια*

merito restituit Cornarius. In hoc eodem capite, pro eo quod in vulgatis exemplaribus legitur, *δυσπνείας*, Aldinus codex habet mendosè *δυσπνεύχας*. At Marcellus & Lacuna legere, *δυσπνεύχας*: quam lectionem, ceu probabiliorem & thymi viribus aptius respondentem, secuti sumus.

CAP. LXIII. *φάνιος, άσπελ.*] Dum Aromatiten describit Plinius, lib. 14. cap. 16. pondera nulla ascribit, ac in priore quidem descriptione palmam omittit: in posteriore verò minimè Phu meminit: adjicit autem palmam, iuncum & cinnamomum.

ήσπου χρίνικα] Hic aromatum modus maior est haud dubiè quàm par sit, habita vini ratione: ideoque pro, *χρίνικα*, restituendum, *ούγκίας*, cum Cornario censuerim: maximè cum facilis fuerit utriusque notæ lapsus.

CAP. LXV. *άωτα όλόκαπα*] *όλόκαπον* dicit Diosc. quod alibi, *όλοχερώς κεκμεδόν*, nisi fortè *όλόκαπον* intelligendum est, quod non in minutis partes diuisum, sed adhuc integrum contunditur ac leuiter tantummodò conquassatur.

CAP. LXVI. *ρίζης ξηράς ύγκ. έ.*] Cum Aldino codice, *ύγκίας έ.* quàm cū Paris. < έ legere satius visum est. Plinius itidem in vini Nectaritis confectioe radicem ponderis XL denariorum in sex musti sextarios addit. Sed eo loco pro, *sextarios, απηος* existimo legi oportere: quò maior sit inter radices pondus & mēsuram musti proportio. Georg. Agric. pro, *sex sextarios, trīginta sex*, legendum suspicatur.

CAP. LXX. *όλόκαπου < έ'*] Malim, *ύγκίας έ'*. Nam è radicis sex duntaxat drachmis amphora musti (quæ congios octo, sextarios verò 48. capit) haud ita magnam vim ascisceret.

CAP. LXXVII. *γίνεται δε καί φθόελος έμβ.*] Hoc ipsum vini genus, quod *φθόελον* hoc loco, vti apud Plinium (quanuis alij *ecetromatium* legunt) cognominatur: Cato de re rustica & Autor *γεωπον. κατάρχειου*, hoc est, *πυργατονίη* cognomen illi tribuit. *γίνεται δε σεσημαμμένης*] In vtroq; codice, tum Aldino tum Parisiensi, manifesto librariorum errore factum est, vt hoc loco, *γίνεται*, repetere tur: pro quo legendum, *δίδεται*. Sed ipsa sermōnis series illud satis indicat. Cæterum *αίτη πύ, σεσημαμμένης*, legitur in Ald. codice minùs rectè, *σεσημαμμένης*.

CAP. LXXXI. *εις λίτον ήμμηάον*] Vinù è Mandragora citra cocturam quomodo præparari oporteat & antea, lib. 4. docuit Dioscorides, capite de Mandragora: sed eo loco dosin aliã proponit. Siquidem corticis radicis Mandragoræ minas tres in vini dulcis metretam conijcit.

CAP. LXXXII. *έλλεβόρου < έβ.*] Cato de re rust. veratri atrī manipulum conijcit in amphoram vini musti: atq; vbi efferbuerit, de vino manipulum eijcit, & vinum seruat.

εις άπαλάσσου χυόν έβ] Ista verba vsque ad, *μυθ' ήμ.* Cornarius, ceu *παρέλευνα*, expungit. Goupylus partim ex veteribus codicibus, partim ex Interpretibus, verba hæc ita restituit, vt habentur in

contextu Paris. cod. *εις παλάσσης χύας έ ή έβ.* Est tamen è veteribus, in quo sic legitur, *ήεις χυόν παλάσσης έβ έβ όλοχ. &c.* At ego cum neutro modo satis constare sensum animaduertentem, Aldini exemplaris lectionem prætuli: *ήεις άπαλάσσου χυών έβ ή ή έβ*, quanquam fortasse pro vncijs drachmas reponere satius fuerit.

χύας έβ έβ.] Pro vncijs vt hoc loco, ita & plerisque alijs huiusce capituli, drachmas reponit Cornarius: neque dubium est, quin in hoc toto propemodum capite pondera valdè deprauata sint.

ή καί όκ διλοπεδύου.] Quantum ex versione Cornarij licet colligere, ita ipsum legisse sit verisimile, *ή &εις γλώκεις όκ διλοπεδύου μήνης σαφυλής μεσητην* (*καί δέ ό μεσητηής χύας ή*) *λάβε γύλου < κ'*. quæ quidem lectio mihi quoque valdè placet. Attamen paucioribus immutatis, sic etiam legi posse videtur, *καί λάβε γλώκεις όκ διλοπεδύου μήνης σαφυλής μεσητην*, &c. vti habentur in contextu. Porro, *χύας ή*, legit Cornarius: alij legisse videtur, *χύας έβ*: Et reuera quidem cum duplex sit metretes, Italicus inquam & Atticus: hic quidem duodecim capit congios, ille verò, qui vnus & idè est cum ceramio Italico seu amphora Romana, cōgios, ex ipsius Pauli sententia, octo duntaxat. De vtro verò intellexerit Diosc. non satis constat: ferè siquidem si de metreta alio quàm Attico locuti sunt Græci, vocè *Ιταλικόν* addere soliti sunt, vti & ipse fecit Dioscorides, cap. de aceto scilicito.

CAP. LXXXIII. *χρώματ αποδεδήης*] Plinius, lib. 34. cap. 10. Cadmiæ botryitis cognominatæ duos scribit esse colores, *deteriorem cinereum, purniscum meliorem*.

πιαύται γάρ είσιν] Falluntur cum Fallopio qui de factitia tantum Cadmia mentionè à Diosc. factam existimant. Nam de fossili quoque sermōnem illi fuisse vel hæc ipsa verba, *αί όκ ήβ παλαιών μέσσιλων όρουσθ έμβαι*, luculèter testatur. Quin & ego non de alia, quàm de fossili, Diosc. egisse existimo, vsque ad illud, *συνάται δε*. atque iccirco placet eo loco lectio Lacunæ, *συνάται δε ές καδμεία, &c.*

πες έβύ πα όφθαλμ.] Plinius, citato loco, *botryitin oculorum quidè medicamentis utilissimam scribit, onychitin verò, vulneribus maximè utilem*.

καθαριχίω όυπαλειών] Ad oculorum sordes ista restringere videtur Plinius: siquidem Cadmiæ effectus esse scribit, *πτερυγία έσ όculorum sordes purgare*. At dubium non est, quin & alia cuiuslibet partis fordida vlcera Cadmia detergeret valeat.

καί έσχαροι] Fortè pro hac voce, *έσχαροι*, rectius reponas illud, *έξιστοι*, quod *αίτη πύ, ξηράνει*, legitur in quibusdam codicibus. Enimuerò Cadmiam crustas inducere haudquaquam sit verisimile: siquidem, vel ipsius Gal. iudicio, 9. simpl. in caliditate ac frigiditate quodammodo temperata censetur: quæ verò crustas inducant, in quarto calidorum gradu collocari vnicuique constat. Sed cum Cadmiæ fossilis æquè ac factitiæ complura sint genera, quædam fortasse reperitur Cadmia fossilis, quæ quidem minimè lota vim *έσχαριχίω* habeat. Id quod tamen de Galenica Cadmia verè dici minimè possit: quippe quæ ab ipso Gal. cæteris omnibus Cadmiæ cuiuscunque

generibus mitior esse perhibetur.

ἐκ τῆς χαλκοῦ καμιν.] Rectius ista legas, detracta præpositione ἐκ. Nam Cadmia etiam æraria non ex ære solo fit, sed è terra potius seu lapide æroso, (huic etiam Plinius Cadmiæ nomen tribuit) è quo æs ipsum conflatur: nimirum vi flammæ ac flatuum egerente fuliginem seu fauillam, quæ varijs fornacum partibus applicatur, ac tandem diuturnitate temporis in certa quædam corpora cogitur.

εἶσι δὲ αὐταῖς] Pro hac voce, αὐταῖς, Interpretes plerique, ἰατρικοῖς, aut quid simile, videtur legisse. Ego hoc, αὐταῖς, ad ipsas fornaces refero.

πυρὶ μὲν ἐν εἶδος] Facilius Cadmiæ duo tantum genera agnouit Gal. 8. simpl. botryitin inquam & placitin (ita enim, æquè ac Plinius, πικρὸν δὲ Diosc. dictam nominat.) Illa seu leuior è fornacum cameris dependet, ac in editioribus earum locis reperitur: hæc in humilioribus, putà ipsis fornacum lateribus: quippe quæ, ut scribit Plinius, propter grauitatem ad cameras peruenire non potuit. Inde Galenus botryitin tenuiorum, placitin crassiorum esse partium merito colligit.

περὶ περιχειρῶν Σολέου] Lege, Σόλοις. Σόλοι enim vrbis est Cypri insulæ, cuius meminit Strabo, lib. 14. Geogr. Illius incolæ Solij appellantur. Porro scribit Gal. 9. simpl. quo tempore in insula Cypri peregrinabatur, Solis parcissimam Cadmiam fornacariam extitisse: at alibi in eadem insula extra fornaces, scilicet in montibus & circa riuiolos, frequentem repertam Cadmiam lapidosam, quæ quidem esset omnium longè præstantissima. Eam verò lapidem Calamine vulgo dictum esse iudico, qui solet in æs assumi ad conficiendum aurichalcum.

ὅτι ἐ δόντας ἐν τῇ γούσῃ] Ista verba, ἐν τῇ γούσῃ, reducere nemo non videt, adeoque expungenda. Paulò post pro, συνοικουσις, lege, συνεικουσις.

ἐν ἡλίῳ ἐκπέζειν.] Vox, ἐκπέζειν, mihi valdè suspecta est, quippe quæ nullam, quod equidem sciam, huic loco satis aptam significationem habeat. Marcellus tamen exudato humore aïre vertit: cæteri simpliciter, aïre. Vnus Cornarius ἐκφύζειν, hoc est, bullulas excitare, videtur legisse: quanquã, si ita legi oporteret, tum quoque pro, ξηρανθεῖσαι, ξηρανοδύσει, reponendum foret. Verisimilius enim fuerit, Cadmiam dum siccat in Sole, bullare, quàm iam antea siccatam.

καυστόν δὲ] Plinius non tantum Cadmiam ex fornacibus depromptam, sed & ipsum lapidem quàm grauissimam spississimamque vrit ex Nymphodori & Iollæ sententia: cum tamen antea, capite eodem, lapidem ex quo fit æs, quæmque alias ærosum seu ærariū ipse nominat, medicinæ inutilem dixisset. Itaque ut à contradictione vindicaretur Plinius, hæc de Cadmia accipienda censeo, quæ non vitione præparata fuerit.

ἐν οἴῳ σβεννύται] Supple, δει: alioqui σβεστέον legendum foret, ut prius καυστόν: quanquam ut alias sæpenumerò Infinitiuum pro Imperatiuo vsurpari potest.

CAP. LXXXV. Γεμφολύξ ασοδίου] Non ignoro ασοδίου genere fæminino, & ασοδίου neutro, vel ipso teste Gal. 9. simpl. pro eodè vsurpari, itèmq; ασοδία. Nam & hæc vox sub finè huius capituli pro eodem legitur. Attamen non ασοδίου hoc loco, sed ασοδία, vel potius ασοδού, legendum

esse indicat id quod haud ita multò post sequitur: ἢ μὲν γὰρ, &c.

πιπέται δὲ ὕψος] Quæ sequuntur de Pompholygis & Spodij confectione, paulò sunt oblectiora: attamen ita declarantur à Gal. 9. simpl. ut ei qui verba ipsius attentius legerit, non alio videatur opus illustratione.

δελτω δὲ ἡγήσει] Ista nonnullis de Spodio videntur accipienda. Sed quamuis, cum sint eisdem generis & Pompholyx & Spodium, vtrique ista rectè tribui possint, de Pompholyge tamen interpretari ea visum est: quoniam à Plinio, Orbasio & Aëtio eadem de Pompholyge recitantur. Adde quòd dū suppetit Pompholyx, haud ita multum, maximè in externorum remediorum confectione, de Spodio laborandum videtur: quandoquidem ex Gal. sententia Pompholyx Spodio longè & præstantior & efficacior existit.

πιστίζουσαι ποσῶς] Apud Orbasium legitur, πιστίζουσαι ποσῶς: quam lectionem prætulì, quoniam etiam apud Aëtium legitur, ὡς περὶ ἰώδην, quod eodem redit. Apud hunc eundè tamè pro eo quod paulò post legitur, ἰώδην τὴν χρυσά ἐμφαίνουσα, restituitur hoc Diosc. loco, ἀερῶδην τὴν χρυσά ἐμφαίνουσα.

κοινῶς συμφολύζα] Quæ sequuntur, de lotione Pompholygis simul & Spodij in genere accipienda sunt. Nam & vox κοινῶς illud innuit, & in sermonis serie vox ασοδού toties indiscriminatim repetita, id satis indicat.

ποσῶς ξηρανοδύσει] Additur in quibusdam codicibus: ὅτι δὲ καὶ ὅτι ἀερίως ἐξαερίωνται. quam sententiam Interpretes Ruellius & Marcellus expresserunt. At Manardus optima ratione illa expungenda censet, quoniam nil simul frigidum & ξηρανοδύσον esse potest. Nihilominus illam fuisse Diosc. sententiam palàm faciunt illa verba, cap. de plumbo eloto: καὶ κατὰ τοὺς ποσῶς καὶ ἰατρικῶς, διχα τὴν ἐξαερίων. i. Spodij effectus præbet, nisi quòd crustus haudquaquam inducit.

CAP. LXXXVI. Ἐ φύλλα σὺν τοῖς ἀνθ.] Diosc. disertis verbis myrti folia simul cum floribus & baccis hoc loco desiderat. At Plin. lib. 34. cap. 13. cinerem myrti foliorum cum tenerimis ramorum partibus inter Antispodia numerat, nulla facta florum & baccarum mentione.

μιστράσον αὐτῶν.] Lege, μιστράσον αὐτῶν, scilicet τὸ μωρῶδες φύλλα, &c. Sic inferius pro eo quod habetur in impressis codicibus, ἢ δὲ μὴ, lego, ἢ δὲ μὴ, vel, εἰ δὲ μὴ.

τῆς ἀρχαίας ἐλαίας] Paulò alia fuit Diosc. lib. 1. cap. 138. Antispodij ex oleastro præparatio. Siquidem eo loco voluit oleastri folia cum floribus in fictili crudo vri, dein vino restingui, rursumque vino subacta similiter vri, tandemque cinerem cerussæ modo lauari & cogi in pastillos.

κράσας συκῆς] Plinius, loco citato, non sicut tantum arboris cinerem inter Antispodia recessit, sed & caprifici. Antea quoque Dioscorides, lib. 1. cap. 150. nucleorum dactylorum crematorum & vino restinctorum cinerem, Spodij vicem explere, monuit. Auicenna harundinum quarundam aut potius Cypri (alkanna vocat) radicum exustarum cinerem pro Spodio vsurpat. Officinæ in ipsius locum ebur vsum, ex sententia Platæcij, vel cornu ceruinum similiter vsum sufficiunt.

CAP. LXXXVII. ἐκ τῆς ἡλιωτ ἡλιᾶς.] Plinius, lib. 34. c. 10. nō clauos illos æreos priscis olim vsitatos, sed simpliciter Aes Cypriū vti scribit. At rectè Bulcasis, qui neque clauos æreos neque ipsas æris laminas, sed ipsam AÆris limaturam hoc eodem modo vti eādem cēset. Et certè quidē ista commodiūs & ex æquo tam intus quām foris exuri potest.

Ἐπίθετα λυαίς.] Plinius, posteaquā de Cadmie viribus egit loco modò citato: Et AEs ipsum, inquit, ad eadem omnia uritur, præterquam albugines ocolorū & cicatrices. Sed eo loco pro, præterquam, legendū existimo, prætereaque. Alioqui & à vero aliena; & ab hoc Diosc. loco discrepans esset illa Plinij sententia.

CAP. LXXXVIII. καὶ χρυσίδες πρὸς ῥυθμῶς.] Vox ista, πρὸς ῥυθμῶς, mihi valde suspecta est: quoniam hoc loco, nullum ῥυθμῶς significatum satis conuenit: ideo pro, πρὸς ῥυθμῶς, πρὸς ῥυθμῶς, vel ερογγύλοι aut quid simile reponendum censuerim. Cornarius legendum putauit, καὶ χρυσίδες πρὸς πρὸς ῥυθμῶς βραχύς, hoc est, nisi figura & numero pauca: sed quā re rectè, vnusquisque vidērit. Cætera per se patent, & AÆris florem, quem interdū Hipp. ἀῖθος simpliciter vocat, egregiè depingunt. Equidem legitimum AÆris florem, quiq; vsquequaque & ad a-mullum huic Diosc. descriptioni responderet, iā antè cōplures annos dono accepi ab amico integerrimo D. Ioachimo magni illius Camerarij filio, eximio tū Medico tū Philosopho Norimbergensi, qui quidē & alia cōplura metallica perquam exquisita mihi liberaliter communicauit.

ἴς δολιχῶς.] Plinius AÆris florem, nō æris limatura, sed ipsa squama adulterari innuit. Sic enim, lib. 34. ca. 11. adulterari florem scribit, ut squama ueniat pro eo.

CAP. LXXXIX. χαλκῶς Ruell. χαλκῶς λυαίς.] φασὶ δὲ, ἢ λυαίς, videtur legisse. Plin. cōtrā, lib. 34. c. 11. sit ex candido ære squama; Cypria longe efficacior. Sed eo loco fortasse restituendum, inefficacior: quo modo videtur etiam Cornarius legisse.

πρὸς βλεφαρῶν & πρὸς ἀγρίων.] De ipso æris flore, (quippe qui tenuiorū quā Squama sit partium) prodidit hoc Gal. lib. 9. simpl. his verbis: ἐκτόπος οὐδὲ ἀπὸ σκευῶν τῶν μακρῶν, ῥυθμῶς πρὸς ἀφαιρέσει τῆς βλεφαρῶν καὶ μεγάλαις ἀγρίων, ἀπὸ σκευῶν τῶν οὐραίων. hoc est, Merito igitur factis ex eo colluviis detergunt asperitatesque palpebrarum magnas asperitates, quas sycofitis appellant.

ἀφαιρέσει ὑφὲς ῥυθμῶς.] rectiūs, ἢ ὑφὲς ῥυθμῶς, legisse videtur Cornarius. Squamam enim quæ fundum petit nō verisimile est abiici oportere, cūm Diosc. diffusa priore aqua illi aliam deinceps conceptis verbis affundi velit.

CAP. XC. λεπίδες δὲ σιμόμας.] Σιμόμα simpliciter dictum, vel cum adiuncto, σιδήρου σιμόμα, vti nominare solet Aëtius, ferri haud dubiè genus est, quod aciem seu chalybem appellant, scilicet ex sententia Arist. 4. Meteor. cap. 38. ferrum igne liquefactum, & hoc modo purius & defæcatius duriusque redditum, vel ferrum in aciem mucronemve firmatum & chalybe exacutum atque roboratum, qualia ferè sunt quæ ad gladio-tum instrumentorumque fabrilium formam ac-tōmmodatur. Attamen Plinius, lib. 34. c. 11. Stomomatis nomine non ferrū huiusmodi aliquod intelligi voluit, sed squama æris alterum genus sub-

tilius ex summa, scilicet, inquit, Lanugine decussum: quibus quidē verbis σιμόμας significationē nullo modo videtur assecutus. Fateor & apud Celsum, lib. 6. c. 6. in Cleonis collyrio ista legisquamæ æris, quod σιμόμα appellant, &c. sed vel Celsus æquē ac Plinius significati σιμόμας ignoratione deceptus est, vel potius errore libratorum vox æris supposita fuit, quum ferri, legi oportuerit. Enimvero vti sunt squamæ æris duo genera, candidi inquam & rubri, ita & squamæ ferri totidem esse constat ex ipsius Gal. verbis, 9. simpl. ca. de æris & ferri squama: ferri, in quā, simplicis, & ferri Stomomatis: sed & huius ipse Plinius, citati lib. c. 15. seorsum mentionem fecit, hisce verbis: squama quodque ferri in usu est ex acie aut mucronibus. His enim verbis nil profectò aliud, quā σιμόμας λεπίδα seu φολίδα, hoc est, stomomatis squamam, videtur designasse.

CAP. XCI. ἀσπίτης ἀσπρεφί.] Supplendū hoc loco, post dies decem lamellas deradi oportere. Has enim ipsas, vbi vna ex parte AÆruginem cōceperint, deinde inuerti, similiterq; vinaceis cōtegi oportere innuit, tandemque etiam deradi. Alioqui pro, ἀσπρεφί, ἀσπρεφί, legendum foret, vt in præcedentibus.

ἀμοι δὲ χαλκαί τῶς.] Plinius, lib. 34. cap. 12. præter hæc etiam gummi AÆruginem adulterari scribit. Sed & Diosc. cap. sequenti, si in rasili paranda AÆruginē non successerit ex voto, amixto gummi scoleciam æruginem adulterari solere admonet: quam tamen omnino improbat.

πρὸς ἀμυγῶς.] Ita distinguitur AÆrugo sincera, ab ea quæ amixto marmore aut pumice adulterata est. Cū enim illa dentibus facile cedat, læuitatēque omnino præ se ferat, hæc cōtrā stridet in frendēdo, vti loquitur Plinius, dum de illiusmodi AÆruginē verba facit.

εἰ γάρ τις ἐμπόδιστος.] Lege, ἐμπόδιστος, ἀπὸ τῆς ἐμπόδιστος. Sed hoc genus vitij typographici infinitis occurrit locis, quemadmodum & aliās subinde annotauimus.

πρὸς χαλκαί τῶς.] Quæ sincera est, suum colorem retinet: quæ mixta atramento, rubescit, vti cōceptis verbis monet Plinius, loco iam citato.

CAP. XCII. ἀλὸς ὀρυκτῶς ἀφανοῦς.] Aëtius, lib. 2. dum hanc ipsam conficiendæ Scoleciæ rationē tradit, sic habet etiam mutatis pōderibus: σπιθελίας ερογγύλλης δραχμῶς εἰ. καὶ ἀλὸς ὀρυκτῶς δραχμῶς δ', καὶ ἀφανοῦς λυαίς καὶ ερεοδῶς πνίσι ἀπικλάει π' ἡμισυ, εἰ δὲ μὴ γέ, ν' ἴσον. hoc est, aluminis rotundi drach. iiij. salis fossilis tantundem, translucidi lapidis candidi & solidi, hoc est, specularis lapidis, dimidiam partem: sin minus, nitri tantundem. Sed verisimile est deceptū Aëtium, qui ἀφανοῦς vocē, quæ hic à Diosc. ceu epitheton salis fossilis tribuitur, eo modo tanquam diuersum quid à sale seiunxerit, & ea voce lapidem specularem intellexerit, quoniam ἀφανοῦς λίθος, id genus lapidis designat: de quo vide Gal. 4. φησὶ γὰρ.

ἢ πρὸς χρυσῶς κολλῶς.] In hac temperanda nitrum addit Plinius, libro 33. cap. 5. quo loco sic habet: Chrysoallam & aurificas sibi uendicant ex glutinando auro, & inde omnes appellatam similiter uentes dicunt. Temperatur autem ea Cypria æruginē & pueri impubis urina, addito nitro, &c. Galenus, 10. simpl. cap. de vrina pueri, confici eam scribit ex vrina pueri diu multumque ad Solem agitata

pistillo æris rubri in mortario ex eadem materia.

δέκρυον ἄγιον] Rectius fortasse Plinius, cuius hæc sunt verba, lib. 34. c. 11. *Vis AEruginis delacrymationibus mordendo proficiens*, &c. Iis enim verbis lacrymas inuoluntarias æruginis ope cohiberi potius & comprimi, quàm cieri videtur innuere.

ἀπυλωῶ, ἔλλη] Galenus, libro 8. simpl. cap. de AErugine, obiter eos reprehendit, quò AEruginem & eiusmodi alia *πικρὰ ὀδύνη φάρμακα, ἐπυλωπικὰ* esse sibi persuadebant, quòd viscera contrahere animaduerterent: quoniam, velut innuit eo loco Galenus, id non ex ipsa eorum medicamentorum vi cōtingit, sed vel ex aliorum permixtione, vel quia ipsa minùs diu vlceribus immorentur, aut parciore quantitate adhibeantur: alioqui enim carnem colliquarent.

σὺν χαλκῷ ἢ νίτρω] Videris num *αὐτὴ τῷ χαλκῷ, χαλκαῖθω*, potius legendum sit. Nam ita legitur, cap. 129. I. d. *περ. Diosc.* quo loco hoc idem ad lepras tollèdas remedium totidè verbis repetitur.

CAP. XCIII. *τραχέα βλεφαρα*] Plinius, lib. 34. cap. 15. de Rubigine ferri verba faciens: *vtuntur*, inquit, *et ad scabritias genarum pustulasque totius corporis cum æra et oleo myrtico.*

CAP. XCV. *ἰσὺ χίερα καὶ ὀλίγον*] Ista, quæ haud dubiè corrupta sunt, ita restituo: *ἰσὺ χίερα καὶ ὀλίγον ὀπιθέτης τὸ ὕδωρ οὕτω μελανόιδρον*, hoc est, *ministro sensim aquam affundente, quæ hoc modo nigrescit seu liuorem contrahit. πὺν ἰσὺ χίερα*, pro ministro accepit & antè Diosc. cap. de pompholyge, vbi sic habetur: *ὀ ἰσὺ χίερα πὺν αὐτὴ ποτῆ, &c.*

ὀλίγω μολιβδαίω] *Quidam*, inquit Plinius, lib. 34. cap. 18. *limatum plumbum sic terunt: quidam etiam plumbæ ærem admiscunt, alij uerò acetum, alij unum, alij adipem, alij rosam.*

ψύχρον, σύφρον] Et si Plumbum est suapte natura frigidum atque siccum, quia tamen agit in nos ratione partis cuiusdam partim humidæ, partim tenuis & aëreæ quam in se habet, quæque facilè à nostro calore alteratur, ipsum humectare potius quàm siccare censemus, nisi fortassis vltimum: quoniam pars illa tenuis & aërea vltione deperit. Illud ipsum etiam esse Plumbi temperamentum, scilicet frigidū & humidum, Galenus asseruit, libro nono simpl. quauis nonnullæ quas eo loco sententiæ suæ rationes profert Galenus parum firmæ videantur, vt rectè monuit Fallopius, lib. de metallicis. Illud si verum est, vt certè est, minimè profectò existimandum Plumbum astringere, quantumuis id palàm sonet verba Dioscoridis: siquidem humiditas astrictionem impedit.

πυρωῶ ἔκ κοικώματε] Plumbi temperamētum, quod frigidum & humidum esse demonstraui-mus, huic etiam caua explendi vi refragatur: siquidem caua explent quæ siccant & moderatè calfaciunt. Sed neque excrecentem carnem cohibet Plumbum, nisi fortè suo pondere: neque enim vim vllam erodendi fortitum est, quæ illud præstet: neque ideò lauatur, quòd acrimonia vlla aut erodendi vi præditum sit, sed tantummodo quò maiorem tenuitatè altiùsque penetrandi vim asciscat.

ὄσα καὶ ἢ σποδός] Ex antedictis Plumbum lotū, squod quidem minimè vltum fuerit, satis cōstat apodij vires nequaquam obtinere: quandoquidem spodiū siccare, illud verò humectare com-

pertum est.

CAP. XCVL. *κίβησι δὴ ἄρω*] Plinius, lib. 34. cap. 18. rudes itidem ad hoc opus ferreas desiderat, aut ferulaceas.

ψυμύθιον περιμπαύοντος] Cerussam aut hordeum pari mensura cum Plumbo à quibusdam misceri scribit Plinius, loco citato: paulò antè verò in coquendo plumbo sulphuri ferrum ammiscuit, nisi fortè eo loco mēdum subest. Sed (quod cum bona Lectorum venia dictum velim) falli profectò videtur Plinius, qui Plumbi coctionem ab eiusdem vltione distinguat, & separatim plumbi coquendi, deindè que vrendi modum docet.

ὀπιθέτης ὀξεί πωεί] Ita quidem haud dubiè legendum & distinguendum, quauis Hermolaus & Manardus aliter distinguant hoc modo: *κίβησι δὴ ἄρω ὀξεί πωεί, πωεί χρώτα*, vt legitur in vulgaris exemplaribus.

CAP. XCVII. *μολιβδός δὲ*] fortè rectius, *μολιβδός*. De eadè enim Scoria sic habet Plinius, lib. 34. cap. 18. *scoria optima quæ ad luteum maxime colorem accedit, sine plumbi reliquijs*, &c.

εὐφουσα μάλιον] In Scoria non astrictione maiorem quàm plumbò vltio, sed vehementiorem acrimoniam videtur agnoscere Plinius, loco citato, hisce verbis: *scoria plumbi eosdem effectus habet, quos plumbum, sed acriores, nisi fortè, acriores, pro, maiores aut vehementiores, vsurpauit.*

CAP. XCXIX. *οἱ δὲ λαβύρα*] Alabastrum etiam nonnullis vocatum testatur Plinius, lib. 33. cap. 6. Nominis autem *ματιοφθαλμοῦ* rationem declarat idem, hisce verbis: *vis stibio principalis circa oculos: nanque ideò etiam plerique ματιοφθαλμοῦ appellauerunt quoniam in calliblepharis mulierum dilataet oculos: et fluxiones imbibet oculorū exularationesque, &c.* Hipp. idem Stibium *περὶ ἄσθρον* etiam appellat, teste Gal. in glossis Hipp. Ceterum cum Stibij Plinius duo constituat genera, marem in quàm & foeminam, de foemina potissimum, ceu quæ magis probatur, agere Dioscoridem existimandum est.

στία πωείπιαδόν] Postea quàm Plinius monuit, loco citato, vri Stibiū, offis bubuli fimi circūlitū in clibanis, deindèq; docuit: fat copiose, quomodo vltū idè præparari debeat, *Quidā*, subdit, *νόσμο utitur coquētēs, sed adipe*. Scilicet, vt aliàs perperuo, ita & hoc loco *ἔσας adipem* cōuertit, quasi nō esset alia *ἢ ἔσας* significatio, quæ huic loco aptius quadraret. Nos cū cæteris ferè interpretib⁹ *farinā subactā* vertimus, & rectè quidè. Etenim *ἢ ἔσας* (vt ipsius vulgare significatū omittā) tū hīc, tū aliàs nō semel apud Diosc. vt & interdū apud Gal. Paulū & Aëtiū, *ἢ ἔσας*, h. e. *massā seu farinā subactā*, ἢ *πὸς ζύμης*, h. e. *fermentū* haud dubiè significat, veluti etiā exponitur ab Hesychio. Serapio tamè, haud secus atque Plinius, vocis homonymia deceptus, adipe itidè Stibiū circūlini solitū scribit: id quod Fallopio viro alioq; doctiss. nō vsque adeò absurdū videtur. Hic enim stibium, quod vrere fuerit animus, larido obuoluendum suadet.

μολιβδούται] Plinius ibidem, de Stibij vltione: *Ante omnia vrendi modus necessarius est, ne plumbum fiat: quasi diuini vltum Stibium in plumbum degeneret. Sed hoc loco, ἢ μολιβδούται, nisi fallor, non in plumbū degenerare, sed potius, plumbi in stibium eliquari significat. Id saltem voluisse Autorē mihi sit verisimile.*

dam veterum fidem secutus, ἀπὸ τῆς οὐρανῶν, ἐλαίων, restituit. Et cerre quidem vsum Chryfocollæ in medicina ad purganda vulnera cum cera & oleo agnoscit Plinius, lib. 33. cap. 5. Attamen & ibidem collyrijs misceri proditur ad oculorum cicatrices, itémque viridibus emplastris ad cicatrices trahendas.

CAP. CV. περὶ Ἀρμενίου] Vulg. exempl. λίθου addunt, sed ea lapidis Armenij inscriptio merito nobis suspecta æquè ac Falloppio. Est enim Armenium, de quo hic agitur, pigmentum ab Armenio lapide diuersum: atque iccirco etiam Aëtius de hoc ipso Armenio seu Armeniaco verba faciens, statim adiicit, περὶ ζωγράφων, ἢ πῶς οἱ ζωγράφοι χρωτίζονται, quo inquam pictores utuntur. Paulus diuersis capitibus vtriusque mentionem facit: & hoc quidem Armeniacum simpliciter nominat, illius verò inter lapides meminit.

πὸ χρωμα κωάνου] Armenio cæruleum colorem tribuit hoc loco Dioscorides. At Plinius de eodem, lib. 35. cap. 6. *Optimum est, inquit, quod maxime vires communicato colore cum cæruleo: & deinceps: Distat a cæruleo candore medico, qui teneriorem hunc efficit colorem.* Mesuzus lapidem Armenium eligit, colore inter viridem & obscurum terreum indumque medio, maculis tum viridibus tum nigris distinctum. Theophilus, lib. de vrinis flammum illi colorem tribuit, φοινικίου, ut ipse vult, à Galeno vocatur. Vsq̄eadè de Armenij colore variæ sunt Autorum discrepantesque sententiæ, quoniam fortassis Armenij nomine alij aliud intellexere. Siquidem Diosc. Armenij nomine medicamentum designauit, quod quidem ex Armeno seu Armutho lapide contrito atque macerato parabatur, quodque pictores vti solitos testatur Aëtius. At Plinius & Mesuzus de lapide ipso Armenio verba fecere, qui quidem verè coloris est virentis, inclinantis in cæruleum. Hic ipse porrò est, quem, æquè atque veratrum album, ad bilem atram seu vomitione vacuandam, seu per aluum deijciendam valere testantur inter Græcos Alexander Trallianus, & ex Nechepsi sententia Aëtius: itémque Actuarus, qui tamè, æquè ac Aëtius, Armeniacum pictorium cum Armeno seu Armenio lapide confundisse videntur. Mesuzus, ex Tralliani sententia, in illum vsum veratro ipso tutiorem affirmat. Paulo alium quidem purgat, sed stomacho noxius est.

Ἐσφοδες] Et ipsum etiã lapidem Armenum facile friabilem dixit Mesuzus: quãquam Stephanus, lib. de vrbib. duritiem illi tantam tribuit, ut in eo sigilla sculpi & cæleri queant.

CAP. CVI. ἀμμη θύρακιδρος] Lego, θύρακομηνς, scil. ἀμμη. Existimo enim hic agi nõ de Cyano qui sit ἀπὸ τῆς, hoc est, πατίνης, cuiusmodi est Cyprius modò dictus, sed de factitio, σιδωαρίον Græci vocant: qui quidem ex arena fortasse tali cum nitri flore subtiliter contrito & æris Cyprij delimitata scobe temperabatur, quemadmodum sat multis verbis docet Vitruuius, Architect. lib. 7. cap. 11.

ἢ τις καὶ ἀσφῆρες] Dubitet quis non immeritò, vtrum ad ἀμμη, quæ fœminino genere effertur, an ad κωάνου ista referri debeant. Nam & κωάνου Græci, teste Gal. 9. simpl. vtroque genere & masculino & fœminino effertur.

πλὴν σπόδρα καβακρή] Cyanon tamen agno sc̄ Mesuzus, colore ex viridi cæruleo. Plinius verò, Cærulei colorem ait esse cæruleum cum quodam albe albo, lib. 35. cap. 6.

μπερίως σηπικλῶ] Huic quantumvis septicæ facultas, nihilominus Arabes ipsum lotionæ præparatum, æquè ac Armenum, cui cognatum est, ad deijciendam bilem atram vsurpant. Sed facultatis eiuscæ purgatoriæ Græcorum nullus meminit, quicquid scribat Mathiolus. Fateor equidem Galenum, 9. simpl. Cyano vim καθαρτικῶν tribuisse, sed quæ longè sit alia à vi cathartica: quod tamen discrimen bonus Mathiolus haudquaquam animaduertit.

CAP. CVII. περὶ Ἰνδικῶ] Vulg. exemplaria λίθου, adiiciunt: sed vocem, λίθου, temerè, vti & antè, ascriptam iudico, ac illius loco potius reponendum, μέλανος. Siquidem hoc Indicum, μέλαν, hoc est, atramentum Paulo dictum, eodemque modo apud Galenum, libro 4. de comp. med. varijs locis cognominatum, toto genere differt ab Indica gemma Plinij, quæ eadem est cum Indico lapide Pauli & Aëtij: quem quidem illi appèsum ad sistèdas hæmorrhoidas commendarunt.

πὸ Ἰνδικῶν καλάρων] Hoc Indici genus Plinius etiam, libro 35. capite 6. ex India venire scribit, arundinum spumæ adherescente limo: quãquam ipsemet paulò antè, quod ex India Indicum apportatur, sibi adhuc inexploratæ inuentioni esse palàm professus fuerat.

ἐπιδησιός πορφύρε] Hoc Indici genus, quod apud insectores fiebat, existimauit Plinius, (quantum quidem ex illius verbis colligere licet) spumam esse purpurarum, quæ scilicet in officinis purpurarijs attollitur per ebullitionem sanguinis & saniei purpurarum, quæque ceu flos ipsis innatabat æreis cortinis. At nihil tale hoc loco intellexisse Dioscoridem facile is perspiciet, qui attentius ipsius verba perlegerit. Nil enim sonant aliud, quàm fieri Indicum (vti adhuc hodie fit) è spuma purpurea efflorescente in cortinis insectorum, in quibus scilicet glastum seruifacatum fuerit. Hoc verò vel ex eo palàm fit, quod eadem propè vires à Diosc. antè tributæ fuere glasto, quæ hic Indico ascribuntur.

Ἐπὶ δὲ τῆς σφοδρίας] Paulus, libro 7. de Indico ipsissima Dioscoridis verba citans, pro, σφοδρίας, legit, ψυχρότων: & hanc lectionem secutus hoc loco est Cornarius. Ego verò Pauli lectionem illam minùs probauerim: maxime cum glastum, cui consimiles vires Indicum habere sit verisimile, nullatenus refrigeret, sed calfaciat potius, itémque in astrigentium numero censeatur, dum sanguinis profusio sistere perhibetur: quod palàm asserunt Dioscorides, libro 2. tum etiam Galenus, 6. simpl.

CAP. CVIII. Ἀπικλῶ δὲ τῶν Ἰνδῶ] Galitidem comm. 2. in Prognost. Hipp. Ochram laudatissimam asserit, natione Atticæ. Celsus quoque, lib. 5. cap. 18. Ochra Atticæ meminit, in magmate aduersus panum & phymata. Quin & Vitruuius optimã quidem fatetur Ochram Atticam, sed eius vsum sua ætate in Italia exoleuisse scribit, Archit. lib. 7. cap. 7.

οχρα] Ochra etiam ab Oribasio inter Septica medicamenta recensetur. At Galenus inter incidētia, eaque minū calida, eandem commemorat, lib. simpl. 5. cap. 13.

CAP. CIX. αμμιον ματινίου] Plinius hunc eundem errorem non semel coarguit. Is enim, lib. 29. cap. 1. *Comperi vulgō (inquit) pro Cinnabari Indici in medicamenta minium addi insatiam nonnisi, quod esse venenum docebitur inter pigmenta.* Rursum idem, lib. 33. initio cap. 7. *Milton (fortē, ammon)* quanquam & idem alibi *μίνιον Σινωπικόν*, minium Sinopicum interpretatur, uocant Græci minium: quidam Cinnabari: unde natus error Indico Cinnabari nomine, &c. Nec ita multo post: *illa Cinnabaris antidotis medicamentisque utilissima est. At hercule Medici, quia Cinnabarim uocant, pro ea utuntur hoc minio, quod uenenum esse paulo nox docebitur.* Attamen Theophrastus in libello de lapid. de minio agens, ipsum Cinnabari appellare non dubitauit, atque duplex illud constituit: unum quidem *αμμιον*, hoc est, *natiuum*, alterum *πλάττωμα*, hoc est, *factitium*: cuius inuentorem Calliam quandam Atheniensem prædicat.

πλάττωμα αμμιον] Factitij quoque minij meminit Theophrastus, lib. de lapid. verum id non è lapide, sed ex arena quadam in argenti metallis in cocti modum nitente confici tradit, & ab ista diuersam eius præparationem, per trituram scilicet atque loturam, subiicit. At verò præter factitium hoc minium, natium aliud ibidem agnoscit. Sic & Plinius, lib. 33. cap. 7. *Inuenitur, inquit, in argentariis metallis minium quoque et nunc inter pigmenta magna autoritatis, et quondam apud Romanos non solum maxima, sed etiam sacra, &c.* Rursumque paulo post idem ipse ex Theophrasti sententia minium natium in Hispania reperiri scribit, sed durum & lapidosum. Illa enim Plinij verba, *Reperiri iam tum in Hispania, sed durum et harenosum*, sic ego restituo: *Reperiri autem natium in Hispania, sed durum et lapidosum*: atque ita ex Theophrasto legendum censeo, cuius verba sic habent, loco nuper citato: *αμμιον δὲ πλάττωμα ἢ ἐκ τῆς ἀργύρης, καὶ ἀπὸ τοῦ σιδήρου, καὶ ἀπὸ τοῦ σπέρματος, &c.* Eiusdē etiā minij meminit Strabo, lib. Geogr. 3. quod ex Hispania Turditania tradit exportari, sed ipsam terra Sinopica non esse deterius asserit.

ἐκ λίθου βινός] Antea ex Theophrasto & Plinio minium factitium ex arena quadam rubente in argenti metallis fieri docuimus. Sed & Plinius, lib. 33. cap. 7. alterius præterea minij mentionem facit, quod *secundarium* nominat, idque similiter atque hoc loco Diosc. fieri docet *ex isto lapide uenis argentariis et plumbariis permixto, non ex illo, inquit, cuius uonuca est argentum uiuum, quique ipse in argentum excoquitur, sed ex alio simul repperis.* Porro lapidem eum seu potius glebam, ex qua temperatur minium, Anthracem videtur appellasse Vitruuius, Architect. libro septimo, capite tertio. *Foditur, inquit, gleba quæ Anthrax dicitur, antequam tractationibus ad minium perueniat, uena prunæ similis, (ita enim eo loco legendum suspicor) magis subrufo colore, habens circa se rubrum puluerem.* Subdit verò, (in quo à Plinij verbis modò citatis discrepare videtur,) *Cum id foditur, ex plaga ferramentorum crebras emittere lacrymas argenti uiui, quæ à fossoribus statim colliguntur.*

βαρύζου ἢ βαδύζου] Illa vox, *βαρύζου*, fortassis è margine in contextum irrepsit: palam siquidem hoc loco redundat. Legendum ergo, *βαδύζου ἢ βαδύζου, ἴδιον, &c.*

ἴδιον δρακόντος] Plinius, libro trigesimaltertio, capite septimo: itēque Solinus, capite vigesimo octauo suæ historiz, in eo errore versati sunt, quem Dioscorides hoc loco notat: quippe qui existimarint Cinnabarim Indicam sanguinem seu sanietem esse draconis elisi elephantorum morientium pondere, permixto utriusque animalis sanguine. Verius autem, ut ex Arriano, in lustratione maris rubri liquet, Cinnabaris Indica cognominata, lacrymæ instar ex arboribus colligebatur in insula Dioscoridis appellata nascentibus. Eiusmodi verò arborū in insula quoque Sancti portus appellata hodie nascentium meminere Aloisius Cadamustus Venetus & Theuetus, ac alij nonnulli: sed illas omnium optimè, indito Draconis nomine, depinxit medicæ materiæ studiosiss. Carolus Clusius, in rariorum Hispaniæ stirpium hist. lib. 1. Ac fortassis & eiusdem generis arbor ea fuit, quam Strabo, ex Posidonio, Gadibus nasci prodidit, lib. Geographiæ tertio. Potrò arboris illius lacrymam sanguinis appellatione designarunt, quia vix est color alius, qui in picturis magis propriè reddat sanguinem. Meminit quidem *μαλὸς δρακόντιος* Aëtius, tum alibi sæpius, tum etiam, tetrab. 4. sermone 3. capite 12. in emplastro purpura inscripto: sed fallitur, dum suum illud *αἷμα δρακόντιος* in India ex herba quadam dracunculo appellata colligi scribit. Sic & Serapio, dum Sideritidis Achilleæ succum sanguinis Draconis nomine describit. Cæterum etsi Cinnabaris Indica arboris lacryma sit, ut antè demonstrauimus, non est quod quisquam miretur inter metallica hoc loco à Dioscoride recenseri, quoniam cum metallicis Dioscorides simul & semel substantiæ nominisve cognatione quadam coniuncta pigmenta persequitur. Sic & antè, huius libri capite 107. Indici cuiusdam meminit, quod in pictorum usum venire solitum erat, quanuis metallicum non esse satis unicuique constet.

δύαμι δὲ ἐκ τῆς κιννάβαρις] Vis Cinnabaris illius Indicæ recensetur. At nostri vsus Cinnabaris factitia, quæ quidem ex argenti viui & sulphuris diu arte quadam igni torrefactorum certis portionibus temperatur, ab vsu Medico in assumendis penitus abdicanda est: quandoquidem insigniter erodit & exulcerat: tātūm abest ut Cinnabaris Indicæ viribus vlla ex parte respondeat. Sic & Minium Veterum Plinius pluribus locis venenum fuisse docuit.

CAP. CX. αμμιον λευκόματι] Quod hinc minium Dioscoridi dicitur, non illud est factitium præcedenti capite commemoratum, sed natium aliud, videlicet lapis ille qui hodie Cinnabaris fossilis appellatur, è quo etiam hoc seculo argentum viuum elicitur. Plinius itidem, libro 33. capite 8. *ὑδραργυρον* fieri prodit è minio, quod tamen secundarium nominat: sed fallitur, dum eo ipso loco hydrargyrum ab argento viuo diuersum facit, & hoc quidem nomine quod natium est, illo verò quod factitium significari existimat: cum

CAP. CXIII. *πικρὸν, ἐφθόν, ἀρακτὴν, λεῖχρον*] *Isthæc omnia nomina redundare videntur. Saltè priora illa duo expugni omnino debere comperit est, quando quidem Chalcanthi genera, concretitiū & coctile, tanquã factitia, à stillatitio, quod nativū est, etiã ab ipso Dioscoride non ita multo pōst manifestò distinguūtur. Inferiùs verò, in recensendis bonitatis Chalcanthi notis, quo loco habetur, πικρὸν πικρὸν διευγὲς, ἀπὸ πικρὸν, ex Oribasio, πικρὸν, reponendum censemus.*

εὐδαιὸν δὲ ἔχει ὑδαίνων] Et hunc ipsum parandi Chalcãthi modum illustrat Plinius, lib. 34. cap. 12. Sed & plures alios eiusdem parandi modos eodem loco subdit. Chalcanthum porrò longiori tempore in Chalcitin saltem extima sui parte transire obseruatum à se testatur Galenus, 9. simpl. velut etiam Chalcitin in Misy: id quod de nativo Chalcantho intelligendum est.

βουθῆν σὺν ὕδατι πικρὸν] Contra fungorum venena ex aqua potū Chalcanthum commēdat hoc loco Dioscorides: lib. verò de venenis, cap. 23. de fungus, idem ipsum ex aceto propinari suadet.

CAP. CXV. *ὑπὸ πικρῶν*] *Receptem* (inquit Plin. lib. 34. cap. 12.) *putant utiliore esse, quoniam inueterata sory fiat.* Sed inueteratam, misy potius fieri, quàm sory, testatur Gal. 1. x. simpl.

μυσεῖος εὐφρόνων] Goupylus in altero exemplari, *μυσεῖος σπέντων*, legi scribit: attamen vulgatam lectionem magis probat. Ego verò contrà malim, *σπέντων*, quàm, *εὐφρόνων*. Iam enim antea Chalcitidi vim *εὐπικρὴν* tribuit, quæ iccirco frustra hic repeteretur: quanquam eo loco pro, *εὐπικρῶν*, Ruellium & Marcellum, *εὐπικρὴν*, legisse non ignoro. Præterea verò Chalcitin quæ vsta non sit, non septicam modò, sed & *εὐερωδὴν* facultatem habere satis constat.

CAP. CXVI. *πικρὸν ἀπὸ καδμίας*] Galenus, lib. 9. simpl. ad Pforici confectionem non quidem cadmia, sed lithargyro vtitur, eaque tantum in re à Diosc. discrepat. Celsus, lib. 6. cap. 6. *Chalcitidis aliquid ex cadmiæ dimidio plus ex aceto simul conteri prodidit, idq; in vas fictile additū, ex onoclethum scabulis folijs sub terra reponi, sublatumque post dies viginti rursum teri, ex sic φωδρον appellari.*

δυναμικὸν ὄσσε] Gal. 1. x. simpl. Pforicon desiccatorium quidem esse scribit, at minùs Chalcitide mordax, quippe cùm partibus sit tenuioribus.

καυσίον δὲ αὐτίω] Marcellus perperam de Pforico hæc interpretatur: nam vel pronominis genus ipsum ad Chalcitidem referri debere satis indicat. Atque vel hinc constat, caput hoc à superiore minimè distingui debuisse.

ὅτι ὁ μὲν πικρὸν πικρὸν] Dubium non abs re fuerit, utrū hoc generatim de metallicis omnibus intelligendum veniat, an de Chalcitide sola, quæ aliàs humidior, aliàs ficcior conspiciatur: sed illud prius fit mihi lōgè vero similis, quantumvis alij aliter interpretati fuerint.

CAP. CXVII. *ὡς τὸν ἑρκεῖαν χρυσίον*] De Misy optimo in Cypriorū officinis sic Plinius, lib. 34. cap. 12. *Notæ sunt friati aureæ scintillæ, ex cūm teratur arenosa natura siue terrea Chalcitidi similis.*

ὡς δὲ τὸν μάλινον πικρὸν] Hoc discrimē illustrat Galenus, 1. x. simpl. dum scribit, æquè calida esse Misy & Chalcitin: attamen Misy tenuiorum esse partium quàm sit Chalcitis, adeoque duris cor-

poribus adhibitum minùs Chalcitide mordicare.

CAP. CXVIII. *καυσικὸν πικρὸν αὐτίω τῷ μίσει*] Melantheriam scribit Galenus, 1. x. simpl. omnia propemodum astringentia tenuitate partium exuperare.

CAP. CXIX. *εὐερωδὴν δὲ τὸν ἀγρίον*] Sic & Plinius, lib. 34. cap. 12. *Sory Aegyptium maximè laudatur, superato Cyprio, Hispanensi et Africo: quamquam uulcorum quoque curations quidam utilius Cyprium putant: sed in quacunque natione optimum, ad maximum uirus in olfactu, triticoque pinguis nigrescens et spongiosum, &c.* Ita enim illa distinguenda esse ex hoc Diosc. contextu facile colligitur.

τὸ δὲ μὴ λαμπρὸν] Contrà voluisse videtur Plinius, loco citato: postquam enim de Sory Aegyptio, ceu optimo, egit, statim subiicit: *Alterius nationis contritum splendescit, et misy est lapidosius.* Hinc ego suspicor in Diosc. contextu expungendam negatiuam particulam.

δυναμικὸν δὲ ἔχει καὶ αὐτίω] Crassiorum tamen est partium, quàm & chalcitis & misy. Atque ideò quoque cùm in Cypri metallis hæc tria Sory, chalcitis & misy sibi inuicè substrata, teste Galeno, reperiantur, infimum quidem Sory, summum misy, medium chalcitis locum sibi vendicare deprehenditur.

ὡς τὸν δυνάμικον εἰς τὰ βράματα] Plinius de Sory, lib. 34. cap. 12. *Prodest autem et dentium dolori, si contineatur atque colluatur.* Scilicet in dolore dentium alium vtendi modum præscribit.

πικρὸν δυναμικὸν ἐμπερικτῆρα] Quæ enim suaapte natura acria sunt, vt testatur & ipse Galenus, vstione mitiora redduntur: quanquã & alias qualitates, maximèq; tenuandi facultatem sibi affiscunt. Contrà quæ minimè acria sunt, vstione acrimoniam acquirunt.

CAP. CXXI. *ἔτι δὲ ἀμυγῆς*] Malim, ἔτι δὲ ἀμυγῆς, sicuti sequenti capite, ἔτι δὲ θειώδη, &c.

δυναμικὸν ἐν Μυσίᾳ] Plin. lib. 33. cap. 4. eiusmodi *Auripigmentum* scribit in Syria fodi pictoribus.

ἄλλοι δὲ πείρας] Addit Galenus, 9. simpl. si diutiùs moram traxerit, nec cuti etiã ipsi parcere.

CAP. CXXII. *αἰαλοφρέσια ἰνδία*] Plin. lib. 34. cap. vlt. de Sandaracha: *Explet*, inquit, *alopecias ex aceto illita.*

CAP. CXXIII. *οἶον τῆς βωλίδος*] Diosc. verba sonāt, Alumen scissile glebosi veluti florem esse. At Plinius, è lapide quem, vt videtur, chalcitin vocabant, fieri voluit: quippe cuius sudor sit in spumam coagulatus. Sic enim ille, lib. 35. cap. 15. de Alumine scissili: *Hoc fit è lapide, ex quo est id chalcitin uocant, ut sit sudor quidam eius lapidis in spumam coagulatus.* Hinc non omnino malè suspicatur Marcellus hoc loco legendum, non quidem *βωλίδος*, aut *βολίδος*, vt alij codices habent, sed *χαλκίδος*. Ac præter eum Plinij locum est & alius apud Gal. qui coniecturam istam quodammodo confirmare videtur. Hic enim in Lexico uocum Hipp. autor est, quã Græci simpliciter *εὐπικρῆαν* vocabant, ab Hipp. *εὐπικρῆαν χαλκίδα* dictam fuisse.

αὐτῆς εἶδη πέντε] Quauis Dioscorides trium potissimum Aluminis generum in vsu Medico receptorum meminerit, plurima tamē alia fuisse genera & ipse agnoscit hysce verbis. Ac Plinius quidem, lib. 35. cap. 15. *Aluminis duas facit ex*

x. iiii].

inum & fossilē Salem differentiam hanc esse scribit, quod Salis fossilis essentia magis compacta sit, quā marini, proindeq; partium crassitudo & altringendi vis in illo maior sit.

περὶ δὲ αἰ] Cornarius haud satis apte, *περὶ δὲ αἰ*, quā *cariem* hoc loco interpretatur. Aldinus codex habet, *περὶ δὲ αἰ*, pro quo, mutata nonnihil voce vocisque casu, legendum iudico, *περὶ δὲ αἰ*. Sic enim vocat Aristoteles, 9. de hist. anim. insectorum aculeatorum genus quoddam, crabroni vespere haud ab simile. Nicæder in Ther. nisi mendum subest, *περὶ δὲ αἰ* nominat: apud Heltychium etiam *αἰ δὲ αἰ* alio nomine appellatur. Ego malui, servata voce Græca, Tenthredines vertere, quā cum Gaza Arist. Interprete, *teredines*, nullo quod sciam Latini Autoris exemplo. Marcellus, *αἰ δὲ αἰ*, hoc loco legendū censuit, quoniam *αἰ δὲ αἰ* crabronem significat, & Plinius Salis vires recensens, vespærum simul & crabronum meminit, his verbis: *Adversus crabrones verò vel vespæras, similiæque ex aceto, &c.*

CAP. CXXVII. *ὀπίσθημα δὲν ἀλὸς ἀφρώδου*] Pro; *ἀφρώδου*, legendum haud dubiè, *ἀφρώδης*. Gênerus etiam in corollario de Halofachne; pro; *ὀπίσθημα*, *ὀπίσθημα*, seu *ὀπίσθημα*, legendum suspicatur. Galenus & Paulus *ἀλὸς ἀφρώδου* scribunt esse, *ἐπὶ δὲ αἰ* seu *ἐπὶ δὲ αἰ*, hoc est, *salis spumam* uelut efflorescentiam. Salem enim plurali *ἀλὸν* numero designari constat. Plinius aliàs *spumam salis* nominat, aliàs *spumam maris aridam*. Nos eo nomine Salem è marina spuma genitū intelligimus.

Διωκῶν δὲ ἐξ] Gal. lib. II. simpl. Spumam salis multo tenuiorum esse partium scribit, quā sallem ipsum, proindeque magis extenuare & discutere: at minùs cōstringere. Plinius, lib. 31. cap. 9. posteaquā salis vires etiā fusiùs quā Dioscorides ipse persecutus est: *Ad omnia*, inquit, *spuma salis utilior iucundiorque.*

CAP. CXXVIII. *ἐφ' ᾧ τὰ λατὰ ἔστι*] Sic Plin. lib. 31. cap. 8. *Muriam* apud Mediterraneos fœtu aquæ *marinae uiam* pensare scribit: quanquam idē, proximè præcedēti capite, (si eadem est cum Muria Salsugo seu Salsilago, de qua loco illo agit) *aqua marina salsiorem esse atque ut distare* scripserat.

CAP. CXXIX. *κατὰ ῥέθιν ἰδὺ τῆς Νείλω*] Cordus, in tractatu de Halofantho, legendum ex Plinio censet: *δοκεῖ ἰδὺ κατὰ ῥέθιν*, quoniam, inquit ille, *Flos salis res fluuiialis nō est, sed marina*. Sic verò Plinius, de Salis flore, lib. 31. cap. 7. *Ægyptus muenit, uidenturque Nilo de ferri, et fontibus tamen quibusdam innatant*: quo loco quod de Iacubus aut stagnis hîc refert Dioscorides, idem de fontibus Plinius recitat.

καυῖον τὴν χεῖρα] Plinius, loco citato, posteaquā de fauilla salis, seu leuissima & candidissima salis parte, paucis mentionem fecit, de altero salis flore scribit, in hæc verba: *Appellatur et Flos salis in totum diuersa res humidiorisque natura et crocei coloris aut rufi, uelut rubigo salis, odore quoque in grato, cum vari, distillens a sale, non modo a spuma*. Hîc eundem salis florem, ὅστις φαμάκιον esse etiā testantur Galenus & Paulus.

τὸ δὲ ἑμμελὸν] Non solūm rubrica, sed etiam testa trita florem salis adulterari solitum scribit Plinius, loco suprâ citato, his verbis: *Adulteratur impurè que rubrica, aut plerumque testâ trita, &c.*

σειζῶν λεπινομέν] Cum Gesnero, in Coroll. de Halofantho, *αἰ τὸ, λεπινομέν, λεπινομέν*, vti, teste Goupylo, in altero veteri codice habetur, legendum existimaui: maxime cum & ipse vetus Interpres & Serapio atque etiā Hermolus ita legisse videantur. Huc adde quod verisimile est, cum Flos salis crocei sit coloris, pilos vix inalbare: at cum maxima extergendi vi polleat, rationi magis consentaneum est, pilos crassiores durioresque extenuare. Sed amplius quiddam de eodem Salis flore, quod ad pilorū corruptionem spectat, refert Plinius, his verbis: *detrahit et ex palpebris pilos efficacissime.*

CAP. CXXXI. *Ἀφρόνιτρον δὲ νίτρον*] *Ἀφρόνιτρον* nomine Dioscorides & Aphronitron & *ἀφρόνιτρον*, hoc est, *νίτρον* priuatim dictam comprehendere videtur. Vtrunque tamen, *ἀφρόνιτρον*, inquam, seu *ἀφρόνιτρον*, *ἀπὸ τῆς ἀφρόνιτρον* seu *λίτρον* distingui oportet, non quidem, vti voluere nonnulli, quod Nitri spuma factitia sit, illud verò fossilē, sed, quemadmodū testatur Galenus, 9. simpl. quod Fios seu Spuma nitri (vitruis enim modo & *ἀφρόνιτρον* & *αἰτὸς νίτρον* Galeno dicitur) alba sit & triticæ farinæ similis: Aphronitron verò neutiquam farina speciem habeat, sed quiddam coactum compactumque sit. Plinius inter spumam nitri & Aphronitron nihil discriminis agnouisse videtur. Sic neque Martialis in suo illo pentametro:

Spuma uocor nitri, dicitur et Aphronitron.
ἢ ἀφρώδης] Malim, *καὶ ἀφρώδης*, vti legerunt Oribasius & Serapio.

καυθὸν μετὰ κωμίν] Vel legendum, *καυθὸν μετὰ κωμίν καὶ ποθὸν μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ ἐπιματὸς ἕνος ἢ δισφορῆν* &c. Vel, *καυθὸν μετὰ κωμίν ἢ πρὸς τῷ δισφορῆν διωκῶν τὸ θυματὸν, ὅτι πηλαίη ἢ ἀνήθου, καὶ ποθὸν μετὰ ὑδρομέλιτος ἢ ἐπιματὸς*. Hoc certè quidē modo Plinius videtur legisse. Sic enim ille, lib. 31. cap. 10. *Discutit et tormina si decoctum bibatur pondere drachmæ cum ruta uel anetho uel cumino*. Pleriq; verò Interpretes, ac inter cæteros Serapio, *ἐπιματὸς* hoc loco *saram* interpretantur: at nos cum Cornario & Marcello *αἰ τὸ δισφορῆν* accipi oportere iudicauimus.

πελοδιχῶν συλχιστρία] Sic Plinius, loco citato, ubi fusiùs naturam ac vires nitri & Aphronitri persequitur: *Contra algores horroresque prodest manibus pedibusque confrictis cum oleo*. Rursumque: *Perungit ante accessiones frigidas nitro et oleo multa præcipere.*

κυνόδικος τὴν ἰατρῶν αἰσῶ] Plinius ibidem: *Contra acuis morsus, addita et resina, iniectis cum aceto illinitur.*

αἰστωμοὶ καὶ δόδιωαι] Plinius: *surunculos admixtum resina extrahit, aut cum uina alba passa, nucleis eius simul tritis.*

μυρτυ καὶ δέτω] Nitri vsum in linguæ paralyti aliter exponit Plinius, hisce verbis: *Paralyti in lingua cum pane imponitur.*

CAP. CXXXII. *καίλια πὲρ ἑσμάχου*] Horum pleraque, que in genere de face profert Dioscorides, aceti Faci priuatim tribuit Plinius, lib. 23. cap. 2. Paulus aceti Facem in totum Facæ vini valentiorem magisque astringentem esse scribit. Plinius de eadem: *Fac, inquit, aceti materia acrior sit uel esse est, multo que magis exulceret.*

τὸ δὲ κωμολογῶν] *Ἐσμάχου* vires amplias: siquidem et

matio illi multum iurium adijcit, inquit Plinius, loco modò citato. Sed & crematione causticam vim asciscit, teste Paulo: qui quidem crematam fæcem σφέκλω alio nomine vocitari scribit. Sed σφέκλω potiùs legendum esse, tum ex Suida, tum ex verbis Critonis à Gal. recitatis, cap. 8. lib. 1. πρὸ γ' ἴσπης, licet colligere. Ita porro σφέκλω dicitur, quasi fæcula, voce nimirum à Latinis deriuata.

CAP. CXXXIII. εἰ μὲν λθικωτῆτι Malim, εἰ μὲν μὲν λθικωτῆτι ἤρπται, nempe, ὄσρακα.

ἐκ τῆς χυδαίας μάρμαρου] Plinius, lib. 36. cap. 6. utiliore[m] scribit Calæam è molari lapide: quo loco fortasse legendum, è marmore. Ibidem verò damnat è silice, utiliore[m]que subijcit esse ex effosso lapide, quàm ex ripis fluminum collecto. Sed de utilitate in structura tectoriisque potiùs, quàm in Medicina agere eo loco videtur.

καυσικῶ, ἐχραδικῶ] Vix seu inextinctæ Calci, quæ ἕτανος ἄσβετος cognominatur, eodem tribuuntur vires à Galeno, 1 x. simpl. At, eodem teste, Calx extincta maximèque inueterata minùs & vrit & crustas inducit: calfacit tamen etiamnum, carnemque liquat. Quòd si sæpiùs abluta fuerit, omnem morfum deponit, egregiè citra morfum erosionemve exicans.

CAP. CXXXIII. ἐμπλαστικῶ] Gypso vires easdem tribuit Galenus, 1 x. simpl. verum si crematum fuerit, non æquè emplasticam vim habere, attamen tenuiorum esse partium, valentiùsq; exiccare scribit. Esse autè Gypsum duplex, quod è lapide coquitur, & quod è terra foditur, monent Theophr. de lapid. & Plin. lib. 36. cap. 24.

CAP. CXXXV. πώματι] Marcellus, nescio qua ratione, αἰπὴ τῆς πώματος, πώματι reponendum suspicatur. Sed nos vulgaram lectionem retinendam censuimus, maximè cum & lixiuum fucus idè Dioscorides contra præcipitationes utiliter propriari antea, lib. 1. cap. 187. disertè scripserit.

CAP. CXXXVI. πέντε γένεων εἶδη] Plin. lib. 32. cap. 8. quatuor tantum Alcyonij genera recenset, ac illud silentio præterit, quod fungo simile hoc loco describitur. Sed & idem ipse reliquorum generum notas inter se planè confundere videtur. Rursum & quartum, quod optimum censet, spongiæ putri simile, penè purpureum, vocari Milesiù scribit, còtra quàm Diosc. qui tertio Milesij appellationem tribuit. At Galenus in recensendis Alcyonij generibus à Dioscoride minimè discrepat: addit tantummodò secundum genus figura esse oblongius eo quod primo loco recensetur, quod ipsum ex Serapionis verbis etiam colligitur. Sic & tertium compage molli esse admonet.

τὴν ὕδατι] Orib. sic habet: τὸ ἦν πικρὸν & ὕδατι. Ita & Serapio de quarti & quinti Alcyonij viribus simul agit, ac utriusque vires easdem tribuit. Galenus, 1 i. simpl. quarto easdem quas tertio vires ascribit, sed longè imbecilliores: quintum verò omnium calidissimum censet, vt etiam altè cutem erodat & exulceret.

CAP. CXXXVII. πρεσποροβόλιος ἀδάριος] Gal. 1 i. simpl. quouis genere hanc vocem efferri monet, masculino quidè genere ἀδάριος, seu ἀδάριον, foeminino ἀδάριον, neutro ἀδάριον. Sed & varia nomina eidè tribuit locis alijs. Nà & λιμνήσιον, & λιμνίσιον, seu etià, vt Aëtius, λιμνίσιον nominat, scilicet ἀπὸ τῶν λιμνῶν, hoc est, à paludibus

in quibus nascitur. Insuper & ἀδυναμίδα dicit posse scribit idem Galenus, lib. 1. πρὸ γ' ἴσπ. cap. 1. quòd arundinibus adnascatur. Plinius itidem καλαμώχνη nominat, quasi arundinum lanuginem, (quidam ἀπὸ τῆς ἀχνης. i. spuma καλαμῶχνη τολυμύτ:) sed fallitur, dum Adarcam Latinam esse vocem existimat, lib. 32. cap. 10. his verbis: Inter aquatilia dici debet ἢ καλαμώχνη, Latine Adarcam appellata.

ὡς ἄσφ ὄσπαιρος] Sic & Galenus Adarcem scribit esse, ὅτι ἀσφὸν πτηνῶν ὕδατος ἀλμυρῶ, hoc est, veluti spumam concretam aquæ salisugnosæ. Plinius verò, modò citato loco, nasci tradit ἀτα ἀμυδίνες tenues è spuma aquæ dulcῆς ac marinæ, nisi se miscent: & lib. 20. cap. 22. in cortice calamorum sub ipsa coma nasci, quod & antè scripserat, lib. 16. cap. 36. dum de arundinibus ageret hisce verbis: Est ἢ in Italia, inquit, nascens Adarcam nomine palustris in cortice calamorum sub ipsa coma, & c. Sic enim ex illo loco priùs citato hunc restituendum cenleo.

καθὼς δὲ ὄσπαιρος] Vim etiam causticam illi tribuit Plinius, lib. 32. cap. 10. Galenus etiam, 1 i. simpl. scribit propter acrimoniam & insignem caliditatem nunquam intrò sumi, sed interdum alijs ammixtum foris adhiberi.

CAP. CXXXVIII. πρὸ γ' ἴσπ. πρὸ γ' ἴσπ. πρὸ γ' ἴσπ.] Aristoteles, lib. 5. hilt. animal. cap. 16. triù generù Spongiarum recenset, spissas videlicet, raras & quas Achillas nominant. Hunc secutus Plinius, lib. 9. cap. 45. tria quoque facit Spongiarum genera, spissum inquam, in quo genere præduræ & asperæ πρᾶσι vocentur, mollius ὑατῶν & tenve, densumque, ex quo penicilli, Achillæum. Verum idem, lib. 31. cap. 11. eodem etiam modo Spongiarum genera distinguit, quo & noster Dioscorides, nempe in mare[m] & foeminam.

ὁ κατὸς δὲ καὶ ἀλυπῆς] Lego, ὁ κατὸς ὅ καὶ ἀλυπῆς, vt ἀλυπῆς per i legatur, nō itè cum Lacuna per u, & κατὸς opponatur πρὸ παλαιῶ, quod paulò post sequitur. Sic & inferiùs vbi legitur, καὶ κατὸς, legi malim, καὶ κατὸς κατὸς, quanquàm & κατὸς Spongiarum dicere possis, quæ à cochleis exiguis & id genus animalculis mundatæ sunt.

ὁ δὲ παλαιὸς ἀχνης] Plinius contra, lib. 31. cap. 11. de Spongijs verba faciens: Reanes, inquit, ἀσφαιτῆσι, mollissime, mitissime. Veteres conglutinant molliora, nisi fortè cum Cornario pro, conglutinant, legendum, non glutinant.

CAP. CXXXIX. καὶ βασιλικῶν] Cornarius & Marcellus legisse videntur, ἐξ αἰσθητῶν καὶ βασιλικῶν ἢ πρὸ πηγῶν, ὡς ἄσφ ὕδατι ὄσπαιρος κατὸ τῶν πρεσποροβόλων ἢ μὲν ἀέρος, quasi voluerit Dioscorides, quemadmodum ferrum candens aqua temperatum mersumve solidatur, ita & Corallium mari exemptum cumprimùm ab offuso aère tactum est, durari & concrefcere. Ego verò cum eiusmodi lectio nullius, quod scia, veteris exemplaris fide confirmetur, tum probabili ductus coniectura, tum & vetustum Dioscoridis Interpretem imitatus, pro, βασιλικῶν, legero malui, κατὸν seu πρεσποροβόλον. Sic enim sensus is rectè constat, quem nos in Latina versione expressimus. Atque illud ipsum est, quod Ouidius, 5. Metamorph. hisce verbis declarauit:

Nunc quoque Curialis eadem natura remansit,
Duriorem tacto captant ne ab aere, quòdque

vimen in aquore erat, fiat super aquora saxum: Rarumque, lib. x v.

Sic et Corallium quo primum contigit auris Tempore durefcit, mollis fuit herba sub undis.

Sollinus etiam, in Polyhiltore, fruticem huc fcit admodum fcribit, quantifper fuerit in aquarum profundis, fluxum esse et tactu propè carnulento: demùm ubi in fupera tollitur, natalibus derogatis lapidem fieri. Inde quoque Corallium, quod κινερα, nominat Theophrastus, quibusdam λιθόδεσφον dictum est, & alio nomine, vti Metrodoro, ita & Plinio, Gorgonias appellatur, propterea quod Gorgonas in lapides verfas fingant Poetae.

επιπερις αιθιρα] Placet Cornarij coniectura, qui, ταυδαεζη, pro, αιθιρα, reposuit, maximè cù & Serapio ita legiffe videatur. Rubentem siquidem, seu è puniceo rubefcentem colorem exprimerè voluit Dioscorides, qualis nusquam in asphodeli flore conspicitur, quem αιθιρακον vocat, qui que è contrario candidus est.

τη χροα φωνον] Cornarius legit, τη χροα ωχρον. Ego voces illas, τη χροα, seu redundantes expungere contentus, φωνον ex Plinio scabrosum conuerti. Sic enim ille de Corallio, lib. 32. cap. 2. Probatissimum quam maximè rubens, et quam ramosissimum, nec scabrosum aut lapideum, uel rursum inane aut concanum.

κοιλωματα και υλας] Aut, vti vult Cornarius, redundant hæ voces και υλας, huc, ni fallor, ex proximè præcedenti linea perperam translatae, aut, quod magis placet, addendū, λεπιδωει. Nam & Plinius, loco citato, de Corallio agens: Vlacrum cana explet: acatricos extenuat.

CAP. CXLII. ω οι βαφοεις χε.] Fallitur Plinius, dum Phrygium lapidem fingendus uestibus tantum utilem esse scribit, lib. 36. cap. 19. Nā & ad vltus medicos plurimum valet, quos Græci Medici silentio minimè præterierunt.

καίεται δε ο λιθος] Aliam vrendi lapidis Phrygij rationē repeto ex Gal. 4. lib. και π. cap. 5. quo loco medicamentum aridum ad tuendam oculorum valetudinem describit.

CAP. CXLIII. εφιλαιουσα] Hunc Asiæ petrae florem farine tenuissimæ comparat Galenus, ix. simpl. qualis pistrinorum parietibus adhærescit, atque ex ipso sapore falso eum otiri conijcit ex rore marino, qui primum lapidi insideat, ac deinde à Sole siccatur.

σφοι σαρκοφαγοι] Hinc etiam lapis Assius, ab Asio Troadis vrbe circa quam nascitur sic dictus, qui que idem est cum hoc nostro Asio, vel uti testatur Galenus, Aëtio, lib. 7. cap. 39. Celso, lib. 4. ca. 24. & Plinio lib. 2. cap. 96. itém que, lib. 36. cap. 17. Sarcophagus appellatur, idque ab effectu, quod carnes exedat, & corpora defunctorum condita in eo absumi constat intrà quadragesimum diem, exceptis dentibus, siquidem scripto Plinij fides tribuenda est. Sed interdum Assium seu sarcophagum lapidem ab Asio perperam videtur distinxisse Plinius, qui de vtroque seorsum egerit.

ιχαίρουσαι] Ista minimè ad σφοι referri oportere patet ex ijs que sequuntur, ideoque pro, ιχαίρουσαι, legi malim, ιχαίρουσαι, &c. Itém que pro, και πεπτασιν, και κατασιν, atque ita rectè constabit sensus, quem nos expressimus, longè aliter atque Ruellius.

CAP. CXLIII. Πυριτης ειδος] Pyritæ nomen

tribuit Plinius lapidum generibus, è quibus percussis ignis excutitur. Sed cuius hoc loco meminit Dioscorides is est, quem Marchasitam Arabes appellat, quemque idem ipse Plinius, lib. 36. cap. 19. dum constituit generum, vnum argenteo colore, cuius etiam meminit Aëtius, & alectrum aureo.

CAP. CXLIII. αιεν περριουρα] Lacuna ex vetusto codice restituit, περριουρα, quam lectionem etiam secutus videtur Serapio. At Orbasius, Ruellius, Marcellus, Cornarius vulgata lectionem illi planè contrariam retinet, cui etiam suffragatur Plinius. Is enim de Hæmatite agens, lib. 36. cap. 20. Vritur, inquit, ut Phrygium, sed non restingitur vna.

η τη χροα] Lego, εν δε τη χροα, vel επι της η τη χροα. Vult enim Autor fraudem seu adulterium duplici modo deprehēdi, & scissilibus penis, & colore ipso, Atque illud, αποπνυθρι, quod prius habetur, tale quid desiderari satis indicat.

ο ε αιμαλιτης] Vt sit, Gal. 9. simpl. Theophrastum secutus, Hæmatitè à sanguinis, scilicet concreti, coloris similitudine sic dictum scribit: alij quod sanguinis fluxum sistat, vel quod attritus aquarijs coribus sanguineū reddat succum.

CAP. CXLV. διαμεν δε τω αυτω] Schistos & hæmatites cognationem habent, inquit Plinius, lib. 36. cap. 20. & ea quidem cognatio non solius est formæ, sed & virium, nisi quod infirmiore esse Schiston Medicis omnibus est in confesso. Veruntamen quanuis infirmior est Schistos, quem fissilem lapidem Celsus nominat, oculis nihilominus affectis, potissimumque inflammationis, teste Gal. ix. simpl. ut hæmatite mitor est, ita & accommodatior.

CAP. CXLVI. ασφαλλεζοντι τη οσηλη] Sic Gal. ix. simpl. Gagatem scribit igni ad motum persimilem bitumini odorem exhibere. Nicandri etiam Interpres, dum accensus vritur, ασφαλλεζοντι και οσηλη ασφαλλω δε η χη. Plinius verò de eodem verba faciens, lib. 36. cap. 19. Cum vritur, inquit, odorem sulphureum reddit, mirumque (nam & hoc addit) accenditur aqua, oleo restingitur: id quod de Thracio lapide, proximè sequenti capite, refert Dioscorides.

γλυται δε ον Κιλικια] Legendum haud dubiè, ον Λυκια, vti etiam legerunt Marcellus & Cornarius. Nam præterquam quod iuxta Geographos Gagas seu Gagates seu Gangis & oppidum & fluuius est Lyciæ, ita etiam legi oportere ex Galeno, Plinio & Nicandri Interprete Diphilo satis superque constat. At Galenus quidem, ix. simpl. Dioscoridem ipsum citans, Gagatem scribit in Lycia reperiri ad fluuium nomine Gagatem, quem tamè fluuium se vidisse negat, quanuis Lyciæ totius littora parua nauicula legerit. Plinius autè, loco nuper citato: Gagates, inquit, nomen habet loci et annis Gagi Lyciæ. Diphilus itém Nicandri scholiastes Gagatem εγασαδε πηρα à Nicandro in Theriacis vocatum scribit, à ciuitate Lyciæ, cui nomen Gagas aut Gangis. Fij & apud Strabonem lapidis Gangitis metio, qui idem esse videtur. Cæterum ex iisdem locis colligo, in sequentibus pro disiuunctiua particula, ε, legendum, και, hunc in modum: ελαται δε ο πηρα και ο πελαγος Γαγας. ε. και ε. δι. αυτου

CAP. CXLVII. διαστα, ελ τω αυτω ηφ γαγας]

Attamen scribit Gal. 9. simpl. cap. de gagate, Thracium lapidē nullius esse in Medicina vsus. *ισορείται δὲ οὐ κατὰ δύναμιν*] Idipsum tradit Nicander de Thracio lapide, quem *Θρηάσιον λίθον* appellat, in carminibus à Galeno citatis eodem illo loco, nimirum si vratur aqua affusa, totum flagrare, oleo verò restingui. Plinius, qui hoc etiam Gagatæ tribuit, vti antè monuimus, idem ipsum de Thracio lapide refert, hisce verbis, lib. 33. cap. 5. *Calx aqua accenditur, et Thracius lapis, idem que oleo restinguitur.* Sed & Aristoteles, lib. de aud. mirab. aut quisquis est eius libri Autor, In Scytharum Medorumque regione Thracia dicta fluuium esse tradit nomine Pótum, in quo lapides reperiantur, qui, contrà quàm carbones è ligno confecti, dum vruntur, siquidem follibus sufflentur, citissimè extinguantur: sin aqua irrigentur, flagrent dilucidius.

CAP. CXLVIII. *πάριος ἀγροίον*] Plures alios Magnetis lapidis etiam Medicos vsus recenset Plin. lib. 36. cap. 16. Galenus quoque, 1x. simpl. hæmatitæ vim illi tribuit. Porrò Magnes, Græcis *μαγνήτης* seu *μαγνήτης*, quibusdam *μαγνήσια*, alijs *μάγνης*, appellatus est vel ab inuentore Magnete, quod à Nicandro traditum est, teste etiam Plinio: vel à Magnesia terra, in qua primùm inuentus esse creditur: quam sententiam sequitur Lucretius, lib. 6. Sed & ab eiusdem Magnesiæ Heraclea oppido *Ἡρακλειώτης*, seu *Ἡρακλειώτης*, alio nomine dictus est. *σδηεῖν* verò appellant, ob eam quam habet ferri attrahendi efficaciam, contrà quàm Theamedes, qui quidem ferrum respuere & à sese abigere creditur.

CAP. CXLIX. *ἔοικεν ἐλέφαντος ἀπὸ λίθου*] Lego cū Lacuna, *ἐλέφαντι ἀπὸ λίθου*, hoc est, ebori *minimè mā-culofo*. Sed hunc eundem Arabum lapidem, qui & Arabica gemma Plinio dicitur, tum Galenus, 1x. simpl. tum etiam Plinius, lib. 36. cap. 21. simpliciter ebori similem scribunt.

C. CL. *γλυώτερον ἀπὸ γάλακτος*] Hinc etiam nomē obtinuit. Nam scribit Gal. 1x. simpl. Galactitæ lapidi nomen inditum, quod in succum solutus lactis speciem referat, vti melititæ, quod succum remittat dulcem mellitumque. Ceterùm huius lapidis varios vsus, quos hic siluit Diosc. ex Plinio repetit, lib. 36. cap. 19.

CAP. CLII. *ἐπί τοις γαλαξίας*] Galaxiam, qui idem est cum Morochtho, quem Galenus & Aëtius *μοροχθόν* appellat, Plinius cum Galactite confudit, lib. 37. cap. 10. *κλυωχραφίδα* verò herbam esse falsò opinatus est, lib. 27. cap. 11. cui vires eadem tribuit, quas huic lapidi inoster Dioscorides. Porrò hunc *λευκοχραφίδα* iccirco dictum refert Aëtius, quod cum sub viridis appareat, si ad eotem affricetur, aut ad asperius pallium, locū inalbat. Idipsum voluit Plinius, cum scribit, lib. 37. cap. 10. *Morochtes porrae lacte sudat:* quo loco fortasse, *Morochthus*, rectius legas.

καὶ κίτων ἀγρήματι] Addo, vti ista sibi rectius cohæreant, *καὶ περὶ κίτων ἀγρήματι*.

CAP. CLIII. *λίθος ἀλαβαστρῆς*] De hoc lapide sic Plinius, nominis etymon satis superque explicans, lib. 36. cap. 8. *Onychem lapidem*, inquit, *aliqui Alabastrum vocant, quem cum ante ad usum unguentaria, quoniam optime eam incorrupta seruari dicitur.* Itémque, lib. 13. cap. 2. *unguenta optima seruantur in alabastris.*

CAP. CLV. *ὡς τῆς Ἰουδαίας*] Idem lapis tum Galeno, tum & Aëtio, quoniam in Palaestina Syria nascatur, Syriacus dicitur: eiusque & masculini & feminae mentio fit apud Gal. lib. 10. *ὡς τῆς Ἰουδαίας*

λίθου βαλαροειδῆς] Iudæicum lapidem, quom glâdis effigie describit Diosc. sub Tecolintio nomine, *olium nucleo simile* facit Plinius, lib. 37. cap. 20.

ὡς ἐν κίτων λίθου] Hinc *πικρὸς* dictus Paulo & Aëtio, vti etiam Plinio. Attamen Gal. 1x. simpl. experientia teste, negat ad vesicæ calculos quaquam profecisse, esse verò ad eos qui renes obfidunt non parum efficacem. Aëtius idem in vesicæ calculis nihil eximij prestare testatur, quantumuis ad vesicæ calculos ipsum tantopere Nechepsus extulisset. Plinius simpliciter citato loco, *bibentium* (sic enim legendum pro, *ingentium*) *calculos frangere pelleréque* scripsit.

CAP. CLVI. *ὡς ἰσχυρὸς πύρον*] Eiusmodi, si non planè idem, fuit linum carpasum, quod negat Pausanias, lib. 1. *ἔστι πύρον*, itém que illud viuum, *ἀσβεστῶν* ex argumento naturæ Græcis vocatum, è quo mappas solitas confici testatur Plinius, lib. 19. cap. 1. quæ quidem sordibus exustis splendescerent igni magis, quàm possent aquis. Plutarchus, in lib. de defect. oracul. queritur suo tempore huius lapidis, quem Carystium vocat, venam defuisse glomos lapideos proferre, è quibus fila nebantur, cum tamè ex eo mantilia, plagulæ retiâque olim contexerentur, quæ vsu sordidata dum in flammam conijciebantur, inde nitida splendidâque efferebantur, nedum comburentur aut quicquam igni deperderet. Apollonius itidè ex autoritate Iaci in mirab. hist. è lapide Carystio mappas factitatas scribit, quæ igni immisâ, haud secus ac alia aqua sortæ, à sordibus mundabantur. Addit verò, eundem illum lapidem augescere circa plenilunium, rursusque luna de crescente minui.

CAP. CLVIII. *κατὰ χροίους λίθος*] Memphitem inter marmoris genera numerat Plin. lib. 36. cap. 7. quo loco: *Vocatur et Memphites*, inquit, *ἰσοχρόου, γέμμαντις naturæ.* Huius vsus, *conteri, et in que luvenda sint aut secanda ex aceto illini.* *Obstusescit in corpore, nec sentit cruciatum:* quibus verbis, ex aceto illinendum monet.

CAP. CLIX. *ὡς τῆς διέσειδος*] Dum rationem reddere nititur Dioscorides, cur lapis iste vtrovis modo nomines, à Luna denominationem sit sortitus, non satis perspicuus ac mutilus fortasse videtur. Iccirco Gesnerus, in lib. de lapid. ita potius legendum putat, *ὡς τῆς διέσειδος καὶ νυκτός ἐν τῆς σελήνης μέσης παρανοίας*, hoc est, *quod inueniatur noctu, dum plenæ Lunæ imaginem reddat:* aut etiâ, *ὡς τῆς εὐρίσειδος αὐτῆς νυκτός ἐν τῆς σελήνης μέσης παρανοίας, quod noctu effulgente Luna splendens reperiantur.* Attamen varijs de causis neutra lectio mihi satisfacit. Isidorus Selenitem lapidè ex eo dictum putat, quod interiorum eius candorem cum Luna crescere atque deficere aiunt. De eodè sic Plin. lib. 37. cap. 10. *Selenites ex arido transluet, melleo fulgore, imaginem Lunæ continens, reddatque eam in dies singulos crescentis incrementisque numero: nascique putatur in Arabia. & κροσίδιων* vocat Galenus, 9. simpl. quasi in quem Luna despueret. Idem porro esse videtur qui eidem Gal. lib. 9. de anat. admin. *ἰσοχρόου* dicitur, quod perspicuus esset, ac viti modo

que secutus Paulus terram Pnigitem, à Pnigeo vico Libya Mareotidis sic dictam, atram esse asserunt.

CAP. CLXXX. ἐμπερὶς Ἐρετριάδι] Meliam terram, à Melo insula sic dictam, Autor cineream Eretriada colore imitari scribit. Plin. contrà, libri 35. cap. 6. μέλιτιον (sic enim Meliam terram is appellat) candidum esse voluit, attamen eundem in Mediana usum habere, quem Eretria creta. Autor vero, vim aluminosam ei dem tribuit.

καὶ τούτης δὲ κοινῶς] καὶ illud, ceu perperam trápositum, ita suo loco restituendum: τούτης δὲ καὶ κοινῶς ἀπάσις γῆς, &c. Est enim in terrâ cuiusvis apud Medicos receptæ electioe illud communiter obseruadū, vt recens sit, mollis, friabilis, liquoris cōtactu dilui facilis ac minimè lapidosa.

CAP. CLXXXI. οὐδὲ βραδείως πικρὴν] Postquam Plinius, lib. 35. ca. 16. Ampelidius experimentum esse monuit, si cerâ modo accepto oleo liquefact, alterum illicò subdit, nempe si nigricans colos maneat tostæ.

ταῖς ἑὶ ἀμπελίων ρίζαις] Hinc etiam, testibus Galeno & Aëtio, nomen obtinuit. Siquidem hæc terra non iccirco Ampelitis dicta est, quòd ferendis vitibus apta sit, sed quia σκνίπιος, hoc est, uermiculos gemmanetium uitium oculis infestus enecet, nepe si ipsorum oculorum radici, vti voluit Gal. aut potius, quemadmodum Aëtius, ipsarum vitium radicibus illinatur. Sed & pharmacitis alio no-

mine dicta est ex eorundem sententia, quòd terris aliis efficaciorẽ vim medicamentoform obtineat. Galenus eam & multum à terris aliis differre & propè ad lapidis essentiam scribit accedere. Cæterum ex eo quòd Ampelidem & Plineius loco citato facit bitumini simillimam, Posidonius bituminosam appellat: nonnulli carbonem esse fossilem existimauere, id quod variis de causis mihi vix persuaserim.

CAP. CLXXXII. σπιθικῶν, δριμύτων] Iuxta vetustorum codicum & ipsius Pauli lectionem, σπιθικῶν, σπιθικῶν, quæ vox habebatur in vulgatis exemplaribus, restituimus, δριμύτων, maximè cum apud Autores reliquos, qui Fuliginis huiusmodi meminere, nulla fieret astrictionis mentio, sed tantummodò facultatis septicæ, yrenis ac disculforiæ.

καὶ καπνίσματα] Apud Aeginetam, lib. 7. capite de Fuligine, quam ἀσβόλλω etiam nominat, legitur, τὰ καπνίσματα, quo loco Oroscius, τὰ σπυρμάτα, reponendum arbitratur. Sic verò Paulus à Dioscoridis verbis alioqui nihil euarians: ἀπολοιὶ δὲ καὶ τὰ κρυσματὰ σὺν κρυστῇ ροδίῳ.

CAP. CLXXXIII. ὄσος πῦρ οὐγκάδι] τῶν λίθων, legitur in Paris. cod. Sed verifimilior omnino est vetusti codicis lectio, ὄσος οὐγκίαν δ. quam etiam retinuit exemplar Aldinum. Alioqui non foret iuxta fuliginis, quæ totius medicamētū basis est, ad ipsum gummi proportio.

IN LIBRVM ΑΛΕΞΙΦΑΡΜΑΚΩΝ.

ὅτι δηλητηρίων φαρμ.] Si Cornarij, Guilandini & plerorumque doctorum virorum testimoniiis fides habetur, Dioscorides horum de venenis tā assumptis, quàm icctu morsive inflictis tractatū Autor, non is est Anazarbæus qui priores libros quinque de re medica cōcinnauit, sed alius eiusdem nominis, siue is fuerit qui Galeni patrum ætate vixit, sicut testatur ipse Galenus, in Glossis Hipp. siue quis alius, qui quidem suis therapeuticis libris hos fortasse tractatus subiunxerit. Iceirco & nos à præcedentibus quinque de materia medica voluminibus duos hosce posteriores, ceu diuersi argumenti, libros seiungimus, adeoque cum Cornario ceu supposititia expungenda censemus, quæ ad nexum horum librorum cum præcedentibus in ipso statim procemio à nonnullis perperam adiecta videntur. Sed &, nisi firmus fuisset exemplarium omnium quotquot occurrere consensus, libenter, ipsius Cornarij exemplo, posteriorem theriacum tractatum huic Alexipharmaco præposuissimus, tum quoniam præfatio proximè sequentis libri ita fieri oportuisse palàm testatur, tum quia & Nicæder, Paulus & Aëtius eundẽ sunt secuti ordinem, vt theriacis alexipharmaca postposuerint. Porro cum manca esset huiusce libri inscriptio, quasi de venenorum assumptorum præcautione, non item de eorundem curatione in eo ageretur, iis verbis καὶ τῆς ἀπὸν τοσφυλακίης, nos, καὶ θεραπείας, meritò adiunximus.

ταῖς κατὰ ρουιδοίς] Ruellius & Marcellus, κατὰ ρουιδοίς, seu potius, κατὰ ρουιδοίς, legisse existimantur. Lacuna legit in vetusto codice, κατὰ ρουιδοίς φαρμάκοις. quæ quidem lectio mihi satis arri-

det: quoniam velle videtur Autor, veneficos, de suam fraudem celare student, venenis suis fictitiis commemorata illa simplicia, ceu cognatam quodammodo venenis qualitatem sortita, permiscere: eoque consilio dolum hunc adhibere, vt si qua in venenis insignis qualitas deprehenditur, ea simplicibus illis potius quàm venenis ipsis imputetur. At Cornarius vulgatam lectionem retinet, & κατὰ ρουιδοίς φαρμάκοις interpretatur, ἰσχυρὰ, inuvalida, quæque validam vim nullam obtineant: sed huius generis haudquaquam esse recensita medicamenta nemo non videt.

τὰ κατὰ ρουιδοίς] Siue, κατὰ ρουιδοίς, legas, siue cum Cornario, κατὰ ρουιδοίς, parum interest. κατὰ ρουιδοίς certè quidem, hoc est, condita, legitur apud Paulum, qui totidem verbis isthæc omnia videtur transcripsisse, lib. 5. cap. 27.

ἀπὸ τῶν γίνονται] Sic legit Manardus, sensu penè nullo. Cornarius, ἀπὸ τῶν γίνονται, restituit. Ego cū Paulo, qui cap. modò citato locum hunc illustrat, ἀκατάλητοι, legi malim: quanuis eo ipso loco Andernacus, ἀκατάλητοι, legendū existimauerit. Siquidem aliud nil voluere tum Dioscoridum & ipse Paulus, quàm, si quis aquez quod factis est præsumperit, expleta inde nimia appetentia faciliè deprehensurum singulorum quæ deinceps in cibo potioneve assumpturus est qualitates intensas, adeoque ipsas vitaturum.

ἐπί τῶν δὲ πῦρ] Lego, ἐπί τῶν δὲ πῦρ ὅτι ἀντιπύρ. ἢ ὅτι πῦρ, &c. Sic Paulus: ἐπί τῶν δὲ πῦρ ὅτι τοσφυλακίη δύναται πῦρ. ἢ ὅτι πῦρ, &c.

ἢ πηγαίου φύλλα] fortassis etiam addi debuit rutzæ foliorum & iuglandium numerus, quandoquidem caricarum numerus ascribitur, adeoq;

scilicet legendum, ἢ πικρῶν φύλλα καὶ καὶ καρπῶν δυοῖν βα-
 αλλῶν πὲρ ἄνθρ, ἢ ἀλλῶν γένεσιν, &c. In sanctiavris (in-
 quit Plin. lib. 23. cap. 8.) Mithridatis maximi Regis
 demisti Cn. Pompeius inuenit in peculiari commentario
 ipsius manu compositionem antidoti e duabus nucibus
 ficis item ficis totidem Erucæ foliis viginti simul erucæ,
 addit salis grano, et quæ hoc ieiunus sumat, nullum ve-
 nenum nociturum illo die, &c. Hanc eandem Galen.
 Apollonio Muri acceptam refert, lib. 2. de antid.
 cap. 43. ac eius rursus mentionem facit, lib. 2. de
 alim. fac. cap. 28. & lib. de cibis boni & mali suc-
 ci, cap. 14. Aëtius ipsissimam compositionem ex
 Stratone deferibit. Tetr. iij. ferm. 1. cap. 46: Sed
 eam præclare versibus his expressit. Q. Serenus
 Sammonicus, cap. de venenis prohibendis:
 Antidotus uerò multis Mithridatica fertur
 Consociata modis: sed Magnus scriinia Regis
 Cum raperet uictor, uilem deprendit in illis
 Synthesin, et uulgata satis medicamina ristic
 Bis demas rucæ frondes, salis et breue granum,
 In glandisque duas, totidem tum corpore ficis:
 Hæc oriente die paruo conspersa Lyæo
 Sumebat, metuens dederat quæ pocula matris.
 Ὁ αὐτὸ πικρῶν] Addit Paulus, καὶ ἡμέραν ὅσον Αἰ-
 γυπτίου κριαίου μέγιστος, hoc est, antidota quæ deinde
 commemoratur tuto admodum præseruare, si cum
 inno quotidie fabæ Aegyptiæ instar assumantur.
 ἐν ἰσθαίβοις] Dum subdialia loca designat
 Autor, ne sub arboribus quidem fercula coqui
 struere uoluit: quoniam interdum ex pinu piceâ
 ye, aliisque id genus arboribus, haud secus ac è
 contabulationibus, infecta mortifera delabun-
 tur, uti admonet Paulus, cap. de venenis.
 πὲρ αἶνον ἀγχαίσις] Non vinaria tantum uasa, sed
 & ea è quibus aqua hauritur, aut quibus opsonia
 incoquuntur, iccirco diligenter operculari oportere
 probè monet Paulus, loco modò citato.
 ἐναντιωθήσεται τῇ κενώσει] Cum Lacuna & Mar-
 cello legendum esse, τῇ ἐλκροσει ἢ ἰσθημάτων, patet
 ex iis quæ sequuntur. Cur enim ista impediant,
 quominus corpora uicerentur, ratio statim subi-
 icitur. Attamen apud Paulum legitur, τῇ κενώσει ἢ
 φαρμάκων ἐναντιωθήσεται, hoc est, malignitati ueneno-
 rum obfistere: quam quidem lectionem Cornarius
 prætulit.
 ἀριμωπῆταν καὶ δεσπῶτα] Post, καθεστῶτα seu καθεστῶ-
 τα, addit Paulus, καὶ μάλα κατ' οὐλομον: id quod etiã
 inferendum censui; quò arctior esset nexus
 cum iis quæ sequuntur.
 μνηστέον] Apud Paulum pro, μνηστέον, perpe-
 ram, κρότειον, hoc est, αἰκία, legitur. Cicuta siquidè
 graui quidem est prædita odore, at amarore,
 quod sciam, nullo. Papaueris uerò succum insig-
 nem habere amaritudinem ac simul etiam o-
 dorè qui late diffunditur, & Dioscorides & Pau-
 lus ipse alibi apertè testati sunt.
 ὡς ἀπὸ τοῦ ἢ δὲ] Ista sic restituo: ὡς ἀπὸ τοῦ μάλλον
 ἢ δὲ ἔπειρον αἰοίσις, &c. Alio qui uix vllus sensus con-
 starèt. Paulus sic habet, ὡς τὸ ἀπὸ τῶν ὅπτι πᾶς ἐκείτω
 ἀμύζοντα ἰέναι φάρμακα, hoc est, ita ut hinc uia sit fa-
 cilis ad singulis uenenis accommodata remedia: qui
 quidem sensus à præcedenti non multum eua-
 riat.
 ἢ γλαύκιον] Isthæc, ἢ γλαύκιον, cum Cornario re-
 dundare, adeoque omittenda, aut aliud quidpiã
 substituendum iudico: glaucium enim hic nullo
 modo esse uile, illius vires omnibus notæ satis

indicant. ὅτι φαρμάκων διωμάκων] Hoc loco placet sequen-
 tem periodum addere ex Paulo, qui cætera quo-
 que hinc videtur transcripsisse: μὴ δὲ τῶν γλα-
 δίδων πένει, τὸ γὰρ αἰκία ἢ φαρμάκων καὶ πᾶσι φα-
 ράκων ἀποκρίσται, id est, post hæc lac potui datur: hinc
 ins enim ope quicquid noxium uenenatumque est, faci-
 le alterabitur seu immutabitur. Sed & Diosc. lib. 2. c. 77.
 lac recens tradidit efficax esse contra rosio-
 nes & inflammationes à medicamentis exitiali-
 bus factas, uti à cantharide, pityocampa, salama-
 dra, bupreste, auripigmento, doitycnio aut ephes-
 mero, &c.
 φασφῶος γλάρις] φασφῶος, legitur apud Paulum &
 Aëtium. Sed siue, φασφῶος, hoc est, porri, siue φασφῶος
 hoc est, marrubij succum legas, parum refert. Si-
 quidem Diosc. libro 3. cap. de marrubio, iis mar-
 rubium dari testatur, qui uenena hauserint, aut
 à serpentibus demorsi fuerint. Idem ipse, lib. 2.
 cap. de porro, succum porri ex melle potum aut
 illitum tradiderat contra virulentarum bestiarum
 morsus auxilio esse.
 ἢ ὁ ἰσθρὸς αὐτῶ] Addè ex sequentibus, quod er-
 rore librariorum transpositum uidetur; καὶ ἢ ἰ-
 ζαλίω καὶ μαγυδάρι ἐκάλεισαν. Silphij nanque seu
 laserpitij radix ita nonnullis appellatur: quanquã
 non ignoro & aliam esse radicem Libycam itidè
 magydarin dictam, laserpitij radici penè similem
 & eiusdem cum illa facultatis, uti præter Dio-
 scoridem, lib. 3. cap. 94. Theophrastus & Plinius
 retulerunt.
 καὶ σέσλι] Goupylus annotat in altero codice
 deesse, καὶ σέσλι: & hanc etiam scripturam Her-
 molaus, Marcellus & Cornarius minimè agno-
 uerunt. Sed neque apud Paulum tale quicquam
 habetur. Fortasse uerò αἰπὴ τῆ, σέσλι, ex Aëtio, Tetr.
 4. ser. 1. cap. 48. σκόρδιον, legere non abs re fuerit.
 Nam & Scordium maximè, si quid aliud, ueneno-
 rum omni generi obfistere variis tum veterum
 testimoniis, tum etiam recentiorum experimen-
 tis constat.
 ἀγαρικὸν τὸ μέλαν] Inter radices agaricum nu-
 merat Autor, quippe qui cum aliis non paucis
 Agaricum radicem esse falsò crediderit: at uerius
 fungis annumerandum esse antea, in cap. 1. lib. 3.
 iam abundè monuimus.
 πῶν δὲ καὶ λαχάων] Marcellus addit, δένδρον,
 atque ita legendum censet, δένδρον δὲ, πῶν δὲ λα-
 χάων: taxus enim, cuius statim fit mentio, uerè
 arbor est, non item herba aut olus. Apud Paulum
 habetur, ἐρωιδῶν δὲ καὶ λαχάων. Ego uerò apud v-
 trunque Authorem legendum potius coniicio,
 ἐρωιδῶν δὲ καὶ πῶν, seu, πῶν δὲ καὶ ἐρωιδῶν omissa uo-
 ce λαχάων. Nam præterquam quòd in πῶν δὲ ge-
 nere τὰ λαχάνα recensentur, ad quid, quæso, olera
 hoc loco inter uenena reponentur, quum λα-
 χάνα herbæ tantum sint esculentæ, uenenatas ue-
 rò omnes cibus abdicandas esse nemo dubitet.
 Voce autem ἐρωιδῶν plantas quaslibet, quæ ramis
 quodammodò brachiatæ spectantur, compre-
 hendimus, nempe arbores, frutices & ipsa quo-
 que uirgulta. Sunt porro, fateor, Aristoteli de
 plantis, primariæ ac summæ plantarum species
 quatuor, δένδρα, θάμνοι, βετταίαι καὶ λάχανα, si modò
 locus mendo vacat. At rectius Theophrastus,
 dum totidem species plantarum recenset, tres
 quidè illas priores memorat, sed αἰεὶ ἢ λαχάων
 λ. ij.

φρυγίων meminit: *suffrutias* vertit Gaza, nos interdum *virgulta*, alias *crenata* interpretamur, à cremando sic dicta, vti Græcis φρυγία, quasi *βόρλα* herbarum autem nomine, quæ illi πύα dicuntur, *ῥοσπίδι καὶ τῷ λάχανα* comprehendit. Verum enimvero quoniam nonnulla in plantarum genere reponuntur, quæ ad nullam harum specierum referri rectè possunt, nos (quod obiter dictum velim) cum Costeo viro doctissimo de vniuersi stirp. nat. lib. 1. cap. 10. illam plantarum diuisionem mancam etiamnū esse suspicamur, aut certè Theophrasto fuisse in animo, perfectarum solummodo plantarum species enumerare. Perfectas nōmino, quæ primas & maximas habent plantarum partes, superficiem inquam & radicē, vti imperfectas, quæ harum alterutra carent, aut certè carere videntur. Hoc in genere numerantur, fungi, tubera, epithimum, cassuta, viscum & cætera id genus, quæ nemo vnquam arbores, frutices, virgulta aut herbas esse iudicauerit.

ἡ ἑνὶ πύμαλον] Vterq; Goupyli codex hūc locum sic scriptum habet: *σμίλαξ ἡ ἑνὶ μύλον καλοῦσιν*, atque ita etiam legit Herimolaus. Cornarius verò rectius: *σμίλαξ ἡ ἑνὶ πύμαλον* (alij *θύμω*) *ῥωμαῖοι δὲ τῶν καλοῦσιν*. Sic Diosc. taxum capite proprio nonnullis *θύμαλον* appellari prodidit. *θύμων* verò dictam, tum hic ipse de venenis Autor, tum etiam Paulus retulerunt.

σαύδα ἐρίχης δύο] Dum sandarachæ duplicis Autor meminit, tum natiuam tum etiam facticiam ex auripigmento innuere videtur: quauis fateor & alias esse sandarachæ Græcorum natiuæ differentias, tum in colore, tum etiam in figura. Enimvero quædam valdè rufa & cinnabaris colorem referens conspicitur, alia minùs rufa & quasi sublutea. Rursum alia globosa est, qualis plerunque inuenitur, alia puluerulenta, cuius etiam Theophrastus ac Vitruuius meminerunt.

CAP. I. *διδόναι δὲ καὶ κρέα*] Idem refert Paulus. At Nicander in Alexiph. *σάλοιο καρὴ ἢ καὶ ἀμωῦ* desiderat, nempe *cerebella suis* *ἔσ ἀγνὴ* & c. nec abs re: siquidem cerebella etiam multò magis quàm carnes ipsæ, quātumuis probè coctæ, nauseam excitant. Aëtius, tetr. 4. ser. 1. ca. 49. eiusmodi quidem carnes ad vomitum prouocandum laudat, sed ea ipsa etiam porcellorum cerebella commendat.

γλυκίος < α. >] Ruellius cū fortasse hanc passī mensuram, seu parciorem, corruptam esse, vixque tot puluerum drachmas vna liquoris drachma dilui ac dissolui posse animaduerteteret, passī mensuræ in sua versione planè non meminit. At rectius Cornarius, qui quidem pro drachma, *κοτύλλω*, hoc est, *hemina* reponit, adeoque legendum censet, *μὲν γλυκίος κα. α.* Saribonius Largus remedij huiusce ad Cantharidas mentionem faciens, ad Samiæ cretæ P. iij. passī cyathos quatuor desiderat: Aegineta Cimolix drachmas quatuor propinat cum melicrato: Diosc. in lib. 2. *ἀπ. Σαμίας < α. μὲν σαίον*.

CAP. III. *Θηβαικῆς βαλαίος*] Remittete sese demùm acerbitate mali, iamque decedete periculo, palmarum fructum exhibendum censet Dioscorides Nicandri fidus Interpres, quando scilicet iam Buprestidis symptomata desierint, & tumor ferè totus resederit. Tum siquidem ille

nō leui astrictione interna viscera roborat, excitat humoris vitiosi reliquias, ac denique calore suo non exiguo nostrum etiam non mediocriter adauget.

CAP. IIII. *ἀγνοίας ἐμπόδιος*] Paulus pro, *ἀγνοίας*, habet, *καλιᾶς*, id est, *fermentis*: quam quidē lectionem secutus est Marcellus. At nostræ huic lectioni, præter Aëtium & Auicennam, suffragatur & ipse Nicander, hisce verbis: *νοσθεῖ ἡ ἀπὸ ἀγνοίας ἀμβλαύονται, κατὰ μέν, obtusa καλλιᾶς*.

μὲν καφικῆς] Hæc symptomata, quantumvis frigida, Salamandræ haustum consequuntur, siquatis à calore præter naturam, acri inquam & adurente, (quem illa excitat) cerebri humoribus, vel in caput aliudē subuectis, ac per nervos sparsis atque ad eos obturantibus: non item, quia sit Salamandra frigida vi prædita, vti voluere nonnulli, ac inter cæteros Auicennas, qui curationem illi perinde atque opio adhibendam censuit.

σπόδρα ἀπορρήν] Inter symptomata, quæ haustæ Salamandræ superueniunt, Aëtius & Plinius totius corporis pilorum defluuium præterea recensent.

ῥηπίνω πτυίλω] Resina pinea occulta potius quàm manifesta qualitate cum Salamandræ veneno pugnat. Siquidem est illa non mediocriter calida: hoc verò supramodum calidum atque etiam causticum, nedum sit frigidum, vt placuisse videtur Alberto, & ipsi quoque Mathiolo. An potius existimandum resinam non quidem veneni, sed symptomatum frigidorum quæ illud consequuntur, nempe torporis, paralysis & tremoris esse alexipharmacum?

συνεψηθῆναι κρέω] Sic Aëtius: Sed Goræus *κρέω*, id est, *lilio*, meritò restituit, *κρέω*, hoc est, *farina crassiore*, idq; ex Nicandro, cuius hæc sunt verba:

καὶ ποτὶ κίδω ἐλάλει κρέμωσι πελωράδινος φαφαρίων ἐνλίπυ χραίνω, & c. quæ sic Goræus: *ἔσ ipsam vriticam tenui conspersam polline, coctam Ex oleo edisse, & c.*

Quid quòd Diosc. 2. *ἀπρ.* contra Salamandram potam *κίδης φύλλα σὺν κελσίω ἀλάρω ἢ ἐλάω*, hoc est, *urticæ folia cum bordeacea farina ἔσ oleo* exhibet

χρσαίος ὠά] Non tantum testudinis vtriusque tam marinæ quàm terrestris oua, sed & carnes ipsas Nicander commendat, coctas cum suum præpinguium carnibus seu visceribus. Vox enim *ῥήμα*, qua ille vtitur, modò *carnes*, modò *viscera*, interdum etiam *artus* ipsos significat. In EVporistis Dioscorides galbanum & marinæ testudinis sanguinē simul diligenter coquit & exhibet.

ῥυγγίου ρίζης] Ranis & eryngij radici Scammoniz portiuculam addit Nicander, idque fortassis vt corpus vniuersum à putridis humoribus scælicius expurgetur, itaque venenum paulatim expellatur.

CAP. V. *κνηροὶ κατ' ὄλοι πύμα*] Scribonius Largus non quidem *πύμα*, sed *σημα*, uidetur legisse. Sic enim ille, cap. 61. *Ephemerum*, inquit, *ποσπρονίης quidem os prurire facit, veluti fallatibus, postea etiam adurit, quasi pipere manducato*.

φέρται ἀίματι δὴ] Ephemerum haustum non tantum sequitur eruentus alui fluxus, sed & ve-

mitus, teste Nicandro, per quos liquida vacuan- tur, aqua in qua recens macataz carnes abluta fuerint similia : quaz quidem summam hepatis imbecillitate arguunt, ex sententia Gal. lib. 5. de locis affect. Scribonius, loco modo citato, sanguinem Ephemero potu vndeunque manare testatur: *Qui Ephemerum, inquit, biberint, primum sanguinem ab ore exprimit, deinde ex stomacho cruorem reperiunt, postea per fellas etiam abundantius eundem deiciunt.*

Αριος τρι ουμαν] Precipuis symptomatis a Colchico illatis, nempe intestinorum laxitati ac torminibus, tum ista, tum quaz sequuntur propè omnia mederi fit uerisimile.

CAP. VI. *σούρον ματιών*] Vti in stirpium historia Dioscorides Anazarbæus Dorycnium & Solanum manicum distinxit, & ceu plantas diuersas diuersis descripsit capitibus, ita & lib. *σευ λπρ.* altero, vtriusque veneni diuersis capitibus propria & peculiaria tradit remedia: quaz tamen ferè omnia hoc loco vni Dorycnio aecommodantur. Atque vel hinc patet, Dioscoridem horum librorum de venenis authorem, alium ab illo Anazarbæo extitisse, vti & antè monuimus.

γαλακτες πιότης] Velle videtur Nicander, Dorycnion in ore ipso non tantum lactis saporem, sed & colorem representare, hisce verbis:

ἀμα γὰρ δὴ φερέοιο Δορυκνιον, ὅτε γάλακτι ὡπὴ τε βρώσις τε πᾶσι σωμασιν ἔϊκται.

quaz sic vertit Gorræus:

Nunc age contemplare Dorycnion, aspice primum Quam color et gustus nuneo sunt proxima lacti.

Annotat verò illius Interpres, Dorycnion, quod alto nomine *μελιανθουλον* appellari refert, succū reddere adeo tum colore, tum sapore, tum & odore lacti similem, vt vix ab ipso lacte discerni possit.

γλώπης υζρότης] Apud Paulum, in Aldino saltem codice, legitur, *γλώπης ξηρότης*: quanuis contra quotquot occurrerunt interpretes *humiditate* verterunt. Sed ei tamen lectioni suffragari videtur Nicander, qui quidem de eo qui Dorycnio hauserit, *οὐ μὲν ποσει,* inquit, *ξηρὸν σῶμα βρέξαι.* Gorræus ita vertit: *- atque arenia negligat ora colligere.* Vtra tamen lectio potior sit, in dubio relinquimus.

σίνος χλιαρός] Apud Aëtium hoc remedium cum proximè sequenti iungitur: siquidem Interpres rectè transtulit. Sic enim ille: *passum tepidum aut amigdali potum et amygdali amari tribus.*

CAP. VII. *γλοκαμνι πλω γλώσσῃ*] Sic Aëtius: Aconitum dum potatur, linguam edulcat cum quadam astrictione, deinde paulo post in lingua amaricat. Scrib. verò Largus, cap. 56. *Aconiti gustus est austerus atque subamarus.* Apud eosdem Autores, vti & apud Nicandrum, longè plura poti Aconiti symptomata reperias, quam quaz hic commemorantur.

υζρότης οφθαλμῶν] Nicander: *αἰεὶ εἴ οὐ φαέων ναπῶν ὑπολείβεται ἰδρῶς,* hoc est, vti vertit Gorræus: *Perpetuè ex oculis madidus delabitur humor.* Id quod plerique ita interpretantur, quasi haustum Aconitum lacrymas cieat. Aëtius, humores in oculis abundè prolicere, scribit. At Scribonius, hausto Aconito sudorem multum ac frigidum maximè circa oculos & frontem apparere voluit.

αἰζώου] Sic & apud Diosc. 2. *σευ λπρ.* legitur,

ad haustu Aconitum priuatim iuuare Sedi maioris flores cum vino. Attamen Paulus & Aëtius pro, *αἰζώου,* habēt, *αζώου.* Ita & Catacuz, exemplar: & rectè quidem. Aptius enim erucæ, quam semperuiui temperamentum, reliquorū hic commemoratorū simplicium temperamento respondet: quaz quidem omnia esse calida & sicca nemo non videt, ex quo etiam (sed nimis leuiter) infert Gorræus, Aconitum frigidum esse atque humidum: cum tamen id è putrefactiuntum esse genere fateatur, quaz quidem omnia Galenus calida simul & humida esse, 5. simpl. apertissime docuit.

σῶ μέλιτι ἢ κρι] Paulus, *σῶ οἴνω.* Sunt qui legāt, *σῶ μέλιτι ἢ γάλακτι μετὰ καστορέου,* &c. quo quidem modo legit Marcellus. Nicander opobalsamum lacte vel aqua diluit. In Diosc. *ἀπερίτοις,* pro aconiti antidoto habetur inter cætera *ἰσβαλοσμου μετὰ γαλακτες, οροβασαμυμ.* cum lacte: rursumque eodem cap. *ἰσβαλοσμου σῶ γάλακτι ζωακωῖν ἢ ὕδρω.* id est, *οροβασαμυμ cum lacte muliebri aut aqua:* idque citra aliorum simplicium additionem. Ecce rectè quidem ab hoc remedio distinguendum est id quod proximè sequitur, ex castoreo pipere & ruta: siue ista singula seorsim, siue simul omnia vsurpentur ex vino. Iccircò legendum hinc, consilio: *σῶ μέλιτι ἢ γάλακτι κρι καστορέου κρι πύθρου κρι πηγάου ἰση ὁ λικη σῶ οἴνω.*

εἰ οἴνω σκεδένται] Diosc. 2. *ἀπρ.* ferri quidem recrementum oxymelite restinguit: ferrum verò, aurum & argentum, melle. Scribonius in aereo mellis mixto ferri stercus vstum prius inferuescere sapius, & ita dari voluit.

κρι ὄρνιθι κρι δειφθίσι] Ista sic sonant, quasi voluerit Autor, lixiuiam cum vino & gallina decaqui. Paulus & Aëtius, rectius: *κονίατι σῶ οἴνω, κρι ὄρνιθος κατέφθου,* ἢ *κρεῶν λιπαρῶν ζωῶς λαμβανόμενος σῶ οἴνω.* Dioscoridi quoque, 2. *ἀπρ.* inter alia Aconiti alexipharmaca recensentur, *ὄρνιθος κατέφθου σὺν χλωδαίσις ζωῶς, κρέως λιπαρῶ ὁμοίως.* Scribonius iure gallinæ pinguis vel bubulæ adiuuari scribit qui Aconitum sumpserunt. Iccircò & nos hoc loco legendum censemus, *κρι ὄρνιθος κατέφθου, ἢ κρεῶν λιπαρῶν βοείων ζωῶς λαμβανόμενος σῶ οἴνω.*

ἢ ὀν μὲν Ηρακλῆας] Ista nos suo loco restituimus, quaz librariorum errore in proximum caput perperam translata fuerant. Porro & Diosc. lib. 3. de Chamæpity agens, qua perinde atque antidoto contra Aconitum Heraclios vti solitos scribit, has ipsas ei tribuit appellationes. *Χαμαίπυτος,* inquit, *λεῶ οἱ εἰ Πόντω ὀλόκωροι καλοῦσι, Ἀθήνησι ἰωνίαν, εἰ δ' ἔτ' βραία, σιδιελίν.* Eisdem habet & Paulus, lib. 5. cap. 45. sed pro *ὀλόκωρον,* legit, *ὀλόκωρον.*

CAP. IX. *μετὰ τῇ ἑκατριδωῶν*] Paulus rectius, *ἑκατριδωῶν,* quam etiam lectione sequitur Cornarius: *εἰς σῶν* enim, idem quod *κινῶσιν,* significat. Sic inferius, cap. de pharico, *μετὰ τῷ σκεδένται σῶν.*

ἑλαμον σὺν ἄλλοις] Iuxta aliorum etiam Interpretum sententiam *ἀπὸ τῆς ἑλαμον,* ex Paulo, Aëtio, itémque Diosc. ipso, *σευ λπρ.* σίνος ἀκρωτος restituimus.

CAP. XI. *διδότης μετὰ ζῦ ἑσθῆμα*] Annotat Goupylus hæc verba ita legi in antiquo codice: *διδότης μετὰ ζῦ ἑσθῆμα, εἰ οἱς διδοθῶν πικρὸ γάλα βόειον,* &c. At rectius legas cum Paulo, *μετὰ ζῦ ἑσθῆμα.* Sic enim ille: *διδότης μετὰ ζῦ ἑσθῆματα, εἰ οἱς διδοθῶν γάλα βόειον ἢ ἰωνίαν.* &c.

καὶ κασιόλου] Pauli lectionem prætulit, καὶ κασιόλου καὶ πηγαίου καὶ ἡδύοσμον σὺν οἴνω, ita ut ista remedia à præcedētibus sciūgātur. Ceterum apud Aëtium uti plura symptomata haustæ Cicutæ reperias, quàm hîc à Dioscoride recensentur, ita & plura remedia, quæ inde repetere vnicuique licet.

ἢ ἀμύμου] Addunt nonnulli, ἢ ἀμύμου οὔ. ἀ. pro quo legendum, ἢ ἀμύμου < ἀ. sicuti legitur apud Aëtium, qui tamen cardamomum prætermittit. Dioscorides in ἀ. πρ. post factam mentionem cardamomi, addit, κινναμόμου < ἀ. σὺν οἴνω. Paulò post, αὐτὸ πῆ, ἢ πασφύρας, lego, ἢ πῆσφελ.

σὺν εἰλαίω ἢ γλυκί.] Sic Dioscorides, in EV poritis. Paulus verò legit, σίλφιοι ἢ ὅπιν αὐτῶ, σὺν οἴνω ἢ γλυκί. quomodo legit Cornel. Aëtius σὺν οἴνω γλυκί. Cornel. Celsus laser dat ex vino. At Nicæder, silphij quidem liquore cum vino, ipsam verò radicem tritam cum oleo exhibet. Sic verò ille: πῆ, πῆ κέλευρ ὅπω ἐμπυκί χραίας. Gortzeus: Et μίση φυσῶ [miscelis] quem Cyrenaiotæ mittit. Ac rursus paulò post, σίλφια δ' ὠσφυθέντα μετ' ἀργυρῶς εἰλαίω, -Et cum claro calidum tere laser oliuo.

CAP. XIII. οὐκ ἀφήμεος] Cur in fausti nominis sit hoc Adagium, rationem subdit Aëtius: Est enim, inquit, eiusmodi σπασμῶδης ἀσθεσία γρᾶυς ὀμνήνα, quæppe quæ falso visus prææxti præsensẽẽ ex insperatam mortem inuehit.

CAP. XV. ὀδοντοπίν πῆς μεθύουσι] Aëtius aliquantò fusiùs symptomata Hyoscyma sumpto superuenientia prosequitur, uti & Auicennas. At Nicander ne vnus quidem meminit.

μελικεῖ τῶ πολλῶ] Celsus, lib. 5. non mulsæ, sed mulsæ meminit. si, inquit ille, Hyoscyamum aliquis ebibit, feruens mulsam bibendum est, &c.

καὶ γλυκί σὺν ὕδατι] Istud, σὺν ὕδατι, non habetur apud Paulum, neque id agnoscunt Marcellus & Cornarius: ac nos quoque redundare iudicauimus.

κνίδος σπέρμα] Hîc vrticæ semen æquè ac nitrum videtur ex aqua exhiberi: at apud Diosc. in EV por. ex vino: sic enim ille, κνίδος σπέρμα σὺν οἴνω, ἢ τῶ φύλλα, κνίδος σπέρμα cum uino aut folia.

ἡσπερ οἱ τὸν οἶνον] Legimus cum AËgineta, ἡσπερ οἱ τὸν οἶνον πῆσφελ, ἢ πῆσφελ.

CAP. XVI. κασφορέπ] Longè plura epotæ Mandragoræ radices, ac pomi etiam ipsius, symptomata simul & remedia legas apud Aëtium.

ἀπατωείου] Teste Lacuna, legitur in vetusto exemplari, καὶ ἀφορέπ. quam lectionem, ceu vsui accommodatiorẽẽ, cum Cornario secuti sumus. Neutrius meminit Paulus. Aëtius verò odoraminis loco recenset pulegium cum ruta & castorio ex aceto.

CAP. XVII. πῆ σπυμάτος ἐκ δόστου] Opij assumpti longè plura tum signa tum symptomata ex Nicandro & Aëtio repetere licebit.

ἀμύμου] Addunt nonnulli, ἢ γλυκί. Diosc. in EV por. καὶ γλυκί. Sed neque Paulus neq; Aëtius tale quid habent.

CAP. XVIII. καλὸν ἰκόν φραξῶν] Quid esset Pharicum minimè expresseit Dioscorides, uti neque Paulus, nec Aëtius. Pharicum certe quidem (ait Scribonius) dicitur ex compluribus composi, quibusque habere nardi. Inter simplicia tamẽ ipsam Auctor cap. I. recensuit. Quòd ad cymon spectat,

Nicandri Scholiastes Praxagoram citat, qui à Pharico quodam venefico Cretensi, ceu inuentore, sic vocatum scribit: iuxta alios verò, vel à Pharide Laconum, vel à Pheris Thessalia, vel à Pharis Arcadiæ oppido, ubi fortasse veneni genus id primùm repertum fuerit, ita dictum afferit. Athenæus, 3. δειπνῶσ. nō quidem φραξῶν, sed φραξῶν nominat, ibidẽẽ que innuit, mala cotonea eiusce veneni vires infringere: id quod experientia compertum tradit.

καρδῶ ἀγρία] Marcellus delet, ἀγρία: & certe quidem Nicander & Scribonius Largus non nardo syluestri, sed nardo simpliciter assimilant. Nardum autem syluestre & asarum pro eodem accipi Dioscorides admonuit, i. de mat. med. ca. de asaro. Scribonius verò nardum syluestre idẽẽ cum Celtico esse innuit.

Κελτικῆ, ἢ ἐνιοι σπρίλυ] Apud Paulum, ἰσῶν, nō minùs falsò, quàm hîc, σπρίλυ, legitur. Sic enim ille: καρδῶ Κελτικῆ, ἢ ἐνιοι ἰσῶν, &c. Sed utrobique ἀλιούγκαν reponẽẽdũ videtur. Nã & Nardũ Celticã ἀλιούγκαν appellari testatus est antè Diosc. lib. I. de mat. med. Itẽẽm; Scribonius Largus Pharici remedia commemorans, cap. 195. Ἀδιουγκαντ, inquit, λᾶσι ἀβ εὐ σαλιunca, id est, nardo syluestri, quæ plurima ex uino sæpiùs data. Nicander in Alexiph. & Diosc. in ἀ. πρ. nardi non quidem Celticæ, sed Ciliciæ radicem ad Pharicum probant: idẽẽque & hoc loco Marcellus pro, καρδῶ Κελτικῆ, καρδῶ Κελτικῆ, restituẽẽdum suspicatur. quo modo & apud Paulum legi iam antè monuimus.

σμύρνης β. οβθ.] Pro eo quod habet hoc loco Dioscorides, myrthæ obolos duos, apud Nicandrum legitur, σμυρνεῖος ἀσπιβῆς, hoc est, smyrnium probè tritum: nisi fortè σμυρνεῖον, non pro smyrnio planta, sed pro myrtha ipsa accipi debet.

CAP. XX. τὸ δὲ ἔξικον] Quale fuerit olim Toxicum, non est facile conicere. Esse tamen plātæ genus Autor iam antè in præmio innuere visus est: ac ipse quoque Galenus, lib. 2. de Antidot. ex Asclepiadis sententia, inter venena simplicia ipsum annumerat. Non esse tamẽ cicutam certum est: sed neque Napellum esse contendit Mathiolus, at potiùs Tusom Auicennæ. Qualecunquẽ verò id sit, constat fuisse certi quoddam generis venenum, quod à quotidiano frequentioreque apud Barbaros in tingendis sagittis vsu Antiquitas sic appellauerit. Nicandri Scholiastes iccirco & alio nomine Σκωθικὸν appellari scribit, & ἔξικον ex eo dictum annotat, quòd sagittæ instar, id est, acriter, in cibo sumptum potumve interimat. Scribonius tamen ἔξικον nominis & aliam videtur afferre rationem, nempe quòd Toxicum potum dolere creat omnium interuenturum; uel ἡ πῆσφελ, id est, uelo, traiectionum. Sed quod Plinius Toxicum à taxo arbore venenata dictum existimauit, longè absurdius esse videtur.

ἀμύμου φραξῶν] Diosc. in ἀ. πρ. præter sanguinem hirci aut capræ, sanguinis etiam meminit hædi, anatis & canis, seu fortè anseris, χλωδῶς, inquam, nō, κνωδῶς: quaquàm & Diosc. lib. 2. de mat. med. nō anserinum modò sanguinem, sed & caninum contra toxicum epotum commendauerit.

ἀμύμου φραξῶν] Diosc. in ἀ. πρ. non quidem corticem ilicis aut fagi, sed earundem arborum folia in hunc vsum desiderat.

CAP. XXI. ἰξίας δὲ ος] Aëtius post Ixiã de

utroque Chamæleone tam albo quam nigro agit, quibus alias quam Ixiæ notas, alia itidem remedia assignat. Paulus & Ixiæ & Chamæleonis tantummodò nigri mentionem facit. Hic verò noster Autor in venenorum quidem cefu & Ixiæ & Chamæleonis separatim meminit: at deinceps Chamæleonem utrunque, ceu fortasse sub Ixiâ comprehensum, prætermisit, haud secus ac Nicander: qui de Ixiâ solùm, de neutro verò Chamæleone nominatiim egit. Utrunque certè quidem Chamæleonem Dioscorides Anazarb. lib. 3. de mat. med. Ixiâ appellari prodidit: at in Ixiâ conceptis verbis Chamæleonem nigram interpretatur, eiusque folius mentionem facit. Scribonius citra distinctionem, Ixiâ, inquit, quam quidam Chamæleonta vocant, &c. Hæc tanta opinio varietas in causa est, vt, quod plantæ genus sit ixiæ seu oulóφρονος, vix affirmare auisim: quod & antè in libri 3. caput 10. admodum.

ὄξυμέλιτι] Vetus codex itémque AEGINETA addunt, ὄξυς, aut ἀατο, quam lectionem recipit Cornarius. Nicander γουτεπιφ ἰαπο γλυκύαι, hoc est, cum melle seu uino nouo.

πικρῶν ἀγρίων σπέρμα.] Nicander ipsa ruta germina commendat, vti & polij florem.

ἢ περιβόνην ῥηίνην] Nicander resinæ meminit, non modò terebinthina, sed & pineæ ac picæ.

ἢ ναρόδου] Aldinus codex hoc loco valde deprauatus est. Notato certè quidem puncto post περιβόνην, habet, ἐλατίνη ῥηίνην συν οἴνω, hoc est, resina aliogna cū uino. &c. Aëtius, ἢ ῥηίνης περιβόνην ἢ ναρόδου κισσός, &c. Cornarius verò legit, ἢ ῥηίνης περιβόνης ἢ ναρόδου ἢ κισσός, &c. Quam lectionem cæteris ego prætulerim, ex mea versione videre facile erit.

ἀψινθίου χυλοῦ] Addunt alij, ἢ σαψίας, quam lectionem secutus est Ruellius: qui tamen etiam succi absinthij meminit. Paulus post, κέντηνον χυλοῦ, σαψίας χυλοῦ reponit, μόχque subdit, ἔξος δερματῶν πτόδων, quasi acerum etiam calidum per se potum proficit. Marcellus & Cornarius illâ Pauli lectionem sequuntur: sed hoc drachmarum duarum pondus ceu nimium suspectum habent, & meritò quidem: maximè eum thapsia vsu nimio inter venena censetur, & Dioscorides, lib. 4. mat. med. discretè scripserit, thapsiæ obolos tantummodò quatuor dari, succi obolos tres, & liquoris obolum vnum. Quid quòd & idem chamæleæ pondus modum omnem superat? quandoquidem, Serapione teste, chamæleæ drachma vnica interimit. Quare tum hic tum illic oboli pro drachmis reponendi videntur.

CAP. XXII. ἢ Περσικῶν ἔσδα] Ista quæ sequuntur, ceu planè corrupta, sic restituenda ex Paulo: ἢ Περσικῶν ἔσδα συν κισσῶν καὶ σαψίας, ἢ ἀθανάτων ἢ κακωμένων κόμμι, ἢ πηλέας πῶ &c. Hos verò Persicorū nucleos Nicander tritos ex oleo desiderat: sic enim ille σελανήρ δαπὸ Περσικῶν κάρυά καταπιεθθῆναι μετ' ἀγρίων σπέρμα. Sic & Diosc. in EVpor. quo loco habet, Περσικῶν ἔσδα συν κισσῶ. At Scribonius Largus, c. 51. Profunt, inquit, ἢ nucleorum Persicorum interiora ex uino trita atque pota quam plurima. Cæterum Asclepiades apud Gal. 2. de Antid. pro his Persicorum nucleis nuces regias exhibet, quas contra venena quoq; pollere nemo dubitat, quâsq; Diosc. lib. 1. etiam Persicas appellari testatus est.

ἢ πῶ ἐν πῆρ φύλλοις] Legendum haud dubiè, ἢ πῶ πῆρ φύλλοις τῆρ πηλέας ὄξυς, non, πῶ ἐν πῆρ φύλλοις, Paulus habet, πῶ πηλέας ἐν πῆρ θαλασσίαις ὄξυς. Sed & huiusce humoris intra vltimi folliculos contenti mentionem faciens Dioscorides, lib. 1. cap. de vltimo, πῶ ἐν πῆρ φύλλοις ἐν πῆρ ὄξυς, nominat, φύλλοις appellans, quæ illic, θαλάσσια.

CAP. XXIII. ἀλεκείδων αἶμα] Sic Paulus: ἀλεκείδων αἶμα καὶ ἀλεκείδων αἶμα ἀφ' οὗδων καὶ ἐξ οὗδων πτόδων. At Cornarius αἶμα πῶ αἶμα ἀφ' οὗδων, aut certè quid simile reponit: & rectè quidem, siquid ego rectè iudico. Nam & Diosc. antea, lib. 4. ca. 83. aduersus Fungos inutilis ἀφ' οὗδων κέσσει μετ' ἔξος, itémque in EVpor. ἀλεκείδων ἀφ' οὗδων συν ὄξυς καὶ τῶ commendat. πῶ ἐν οὗδων καὶ οὗδων, pro eodem dixit Nicander. Aëtius quoque certissimo Philagrij experimèto aduersum Fungos comprobatum scribit gallinaceum sterces albū, tritū ex posca aut acetō mulso. Sed & ipse Paulus, lib. 7. cap. de stercore, idem gallinaceum sterces ad Fungos præstanti remedio valere tradidit: dum scilicet ex oxymelite, acetō mulsove vomitione Fungos educit.

μῆλα ἀειποχ.] Aristolochiæ drachmam vnâ simpliciter ac per se vsurpat Dioscorides, in EVpor. & quòd proximè sequitur absinthium, non quidem cum vino, sed cum acetō, exhibet, tū eo loco, tū etiam 3. de mat. med. ita vt fortasse post illud, πτόδων, hic etiam legendum sit, ἀειποχίας ἢ ἀειποχίας ὄξυς, ἢ ἀειποχίας συν ὄξυς.

καὶ μέλιτι ἐσδα.] Lego cum Lacuna, ἢ μέλιτι, quo modo etiâ habetur apud Diosc. in EVpor. itémque apud Paulum. Sic enim uterque, καὶ μέλιτι πῶ ἀειποχίας καὶ πτόδων. Quin & Isaacus inter Arabes mel simpliciter commendat in hunc eundem vsum.

μελισσοφυλλῶν πῶ συν οἴνω] Restituo ex Paulo & Aëtio, συν οἴνω, maximè cum Diosc. tum in EVpor. tum etiam 3. de mat. med. melissophyllum cum nitro contra Fungos bibiscripsisse constat. Huc accedit & illud, quòd Galenus, 9. simpl. nitrum aduersus Fungorum strangulationes eximie commendat. Quod verò sequitur ex panace remedium, Diosc. in EVpor. ad panaces Asclepium nominatiim restringit.

πῶ πῶ οἴνου] Diosc. in EVpor. facem vini non vsam modò, sed & crudam commēdat ex aqua.

χαλκανθῶς] Catacuz. exemplar habet χαλκῶ αἶθος, itidémque Paulus & Diosc. lib. 4. cap. Nicander χαλκῶ παλαιῶ μακροχρόνιος αἶθος desiderat. Quin & Scrib. Largus cap. 166. inter Fungorum remedia pro atramento sutorio æris florem reponit. Neque dubito quin flos æris aliquo modo iuuare possit, quum, teste Diosc. quaternum obolorum pondere grassos humores extrahat, quales scilicet Fungorum vsus gignere consuevit. Attamen quoniam 5. de mat. med. lib. de chalcantho agēs Dioscorides, totidem verbis, καὶ μόνω (inquit) λαβῶν ἢ συν οἴνω πτόδων, hoc est, aduersus hausta fungorum venena ex aqua potum auxiliatur: & hic quoque chalcanthum æris flori prætulerim.

ἢ καρδαμύδων] καρδαμύδων haud dubiè legendum ex Paulo & Aëtio. Nam & folia καρδαμύδων in eū vsum prædicat Nicander. καρδαμύδων nominat Diosc. in EVpor. nisi fortè, καρδαμύδων, legi præstat. Cæterum apud Paulum & Aëtium adduntur ad-

uerfus Fungos à serpentibus alijsve bestiis venenatis arrosos, aut prope bestiarum eiusmodi latibula natos, alijsve quouis modo infectos uò nulla remedia, quæ ex ipsis Autoribus repetere vnicuique facile fuerit.

CAP. XXV. *ιδοντες βιβαμυδροι*] Paulus legit, *βιβαμυδροι*. Aëtij verò Interpres legisse videtur, *καὶ οὐλα βιβαμυδρα*. Sed potior haud dubiè Diosc. lectio: siquidem vix quisquam crediderit, tam repente dentes aut gingiuas erodi posse. Porro Diosc. in *Διπρ.* inter Taurini sanguinis epoti signa, vocis interceptionem, stomachi dolorem, prætereaque retentionem vrinæ numerat. Aëtius, oris ventriculi compressionem frequentéque conuulsiones.

πὺν ἐμμεν παρὰ] Contrà verò Galenus, 2. de antid. eos qui Taurinum sanguinem recentem hauserint, aceto sepiùs poto & vomitionibus reiecto adiuuari scribit: quod ipsum repetit Oribasius. Verùm tùm demùm intelligendum conferre vomitum, cùm aceti ope coagulatus sanguis incisus, attenuatus ac dissolutus fuerit: priùs verò minimè tentandum esse vomitum, ac potissimum vulgaribus *ἐμμεκοῖς*, præter Diosc. Pauli & Aëtij autoritatem, ratio etiam ipsa per se dicat.

διδόται δὲ ὅσα] Malim equidem, vt ne sequentes casus immutare sit opus, *διδόται δὲ δὴ ὅσα* &c. vel *διδόται δὲ ὅσα* &c.

σὺν ὄξει καὶ τῷ] Diosc. in EVpor. *σὺν ὄξει*. Porro quæ hîc diuisim leguntur, apud alios coniunctim scripta reperies. Sic enim Paulus & Aëtius, *ὀλωθους σὺν ὄξει καὶ τῷ ἰσχυρῷ δόπον*. Noster Autor nitro per se vtitur. Galenus nitri obolos duos in vino dissoluit: nitrum cum lasere dari scribit Plinius: itemque Diosc. in *Διπρ.* *νίτρον σὺν ἰσχυρῷ*. Cæterùm Aëtius non tantùm grossos caprifici, sed & fici succum lacteum, aut ramulos fici tritos ex nitro & posca exhibet.

πυρὰ ἀπασα] Diosc. in *Διπρ.* Coagululum hædi vel leporis è vino: Nicander coagululum capræ, damæ, hædi aut leporis vsurpat. Paulus, *πυρὰ καὶ πυρὰ ἀπασα σὺν ὄξει, καὶ σελήνου ῥίζα σὺν πῶ*, quam quidem lectionem & ego secutus sum. Aëtius coaguli quidem non meminit, at sulphij radicem ex aceto sanguini Taurino resistere palàm asserit.

καὶ ῥοῶδη] Plinius, lib. 20. cap. 9. *brassicæ sylvestris semen rostum contra Taurorum venena auxiliari* scribit. Nicander verò, simpliciter brassicæ semen cum aceto commendat.

καὶ ῥοῶδη] Lego, *φύλλα*. Nā & apud Diosc. in *Διπρ.* itemque apud Paulū & Aëtium, pro conyzæ semine, conyzæ folia leguntur. At Nicander tamen conyzæ radicem expetit.

βιάπυρὰ] Nicander rubi germinum tantùm modò meminit: sed verisimile est ex iis quoque succum exprimi voluisse.

καὶ ῥοῶδη] Paulus, *καρπὸς δὴ καὶ διστόδην*. Ruellius legisse videtur, *καρπὸς δὴ καὶ ῥοῶδη*, siquidem *στενωτάτω ἐν σφιδά*, vertit. At Cornarius legedem cēset, *διστόδην καὶ ῥοῶδη*. Ego verò *αἰτὶ πῶ, καὶ ῥοῶδη*, immutatis paucis, *κροκίδην*, legendum esse suspicor. Nam & Albucasis, secundà parte Azarauj, Taurino sanguine poto egestionibus quales croci diluti salutem promittere scribit.

κροκίδην] Cæteri etiam serè omnes qui de venenorum remedijs scripsere, farinam hordeacæ

in hunc vsum desiderant, vno excepto Galenus qui quidem non, *κροκίδην*, sed *ἕρμιον ἀλδρῶν*, hoc est, *lupinorum farinam*, addito nitro in oxymeite decoquit.

CAP. XXVI. *ἐμπυροῦν γάλα*] Coagulum lac intelligi par est, quod etsi liquidum adhuc est, recens tamen admixti coaguli ratione intrà ventriculum coire ac densari paratum est. Alioqui enim foris coagulatum lac, nisi fortè largiore copia ingestum fuerit, innoxium esse quotidiana docet experientia. Potest tamen & citra coaguli mixturam lac copiosius & acerrimum hautum in ventriculo cogi, & eadem quæ admixto coagulo inferre symptomata: maximè si crassius illud sit, ventriculi autem & hepatis intemperies calidior sicciòrque faciat.

πυρὰ σὺν ὄξει] Diosc. in *Διπρ.* coagululum commendat leporis, aut hinnuli, aut hædi, aut agni, aut capræ, aut bubali, aut vituli, itidem ex aceto. Lib. verò 2. de mat. med. post enumerata illorum animalium prætereaque aliorum quorundà nomina, coagululum omne promiscuè coagulato lacti ex aceto resistere prodidit. At Gal. 2. de antid. coagululum ex aqua propinat, vel laseritij & thymi æquas partes ex aceto mulso. Scribonius itidem coagululum agninum, leporinum, porcinū ex aqua desiderat. Leporinum verò cæteris antepōnit Gal. 10. simpl. Sic & Aëtius. His, inquit, *auxiliatur coagululum omne, maximè verò leporinum, cum aceto potum*. Itenim coagululum recenti lacti iniectum, ipsū cogit atq; densat: id verò quod iam coactum est, sua sponte natura dissoluit.

καλαμίνθης πῶ] Menthæ meminit Nicander: mentham quoque cum aceto exhibet Diosc. in *Διπρ.* alios verò subdit mentham cum vrina propinare. Attamen quam ille *μὴν δὲν*, hic *πύρρον* citrà discrimen nominat: quauis inter vtranque vocem discrimen agnoscere videtur Plutarchus in Sympol.

δύμοι πῶ σὺν ὄξει] Paulus, *δύμοι πῶ σὺν οἴνῳ*, quam lectionem secutus est Ruellius. Porro præter hoc loco recensita remedia, Diosc. in *Διπρ.* vt & 5. de mat. med. passum copiosum commemorat. Vtrobique etiam acetum tepidum. Nicander aceti partem vnā & passii partes duas propinat.

πύρρον πύρρον καὶ πύρρον] Paulus, *πύρρον πύρρον*, quasi *flagrantem* aut *luto traiectam lixiuam*. Sed tum hîc, tum illic legendum haud dubiè, *πύρρον πύρρον*, per non per, vt intelligatur lixiuia, qua *πύρρον*, hoc est, *pileorum artificis* & cæteri coactiliarij expurgandis lanis vtuntur: *lixiuam unde operantur coactiliarij* nominat Marcellus, cap. 14. Id genus autem lixiuij cæteris præfertur, siue quia ex cremata vini fæce paratur, adeoque acrius & maiore incidendi detergendique vi præditum est, siue quia ex lana succida, quæ in eo madet, quæque eo abluitur, partium tenuitatem adeoque insigniorem vim medicamentoſam asciscit. Eapropter & Gal. 6. Meth. ad neruum punctum alterius medicamenti penuria eo se scèliciter vsus prodidit. Idem porro lixiuiū ab alijs etiam *πύρρον πύρρον* seu *πύρρον πύρρον*, ab Aëtio verò, *σακκὶ πύρρον πύρρον*, appellatur.

CAP. XXVII. *καὶ ἑπέριον ὄξω*] Præter hæc symptomata Lithargyri veneno superuenientia, alia etiam commemorantur ab Aëtio & Aucicenna, quæ ab Autoribus ipsis repetere facile

cuique fuerit,

ὄρνιθου ἀγρίου] Cū in vulgatis exempl. haberetur, *ὄρνιθον ἀγρίου ἀπὸ ριμα ἢ πτεπέε*, Goupylius hunc locum ita legendum cēfuit ex vtroque antiquo codice, Paulo, ac ipsiſ etiam interpretibus: *ὄρνιθον ἀγρίου ἀπὸ ριμα, ὄρνιθις* < ἢ ἀπὸ τῶν δεινῶν, ὄρνιθον, πελίτη ἀπὸ ριμα, &c. quem quidē secutus est Ruellius. Aldinus codex pro, *ὄρνιθου*, habet, *πτεπέε*, seu potius *πτεπέου*, hoc est, *terebinthi*, quæ lectio Manardo placuisse videtur. Hormini simpliciter, & sine addito *ἀγρίου*, mentionem fecere Nicander & Diosc. in *ἄπρ.* Apium verò sylvestre desiderat hic idem Autor, in *ἄπρ.* cū tamen Nicander, Paulus & Aëtius *πτεπέου* simpliciter meminerint. Porro præter ista remedia Nicander & Diosc. in *ἄπρ.* *ὄρνιθον ὑπερίκων*, hoc est, *hypericum montanum* cōmendant: & hic quidem præterea, limonium. Quod ad myrrhæ dosin spectat, nimia certè videtur. Quamobrem pro drachmis, obolos potius vel duos ex Nicandro, & Diosc. in *ἄπρ.* vel tres ex Aëtio reponēdos esse suspicor cum Cornario viro doctiss. Scribonius piper, myrrhā & apij semen pondere pari in vnum miscet, ex eoque medicamento denarij vnus pondus dat in vini cyathis tribus quatuorve quotidie potis. Cæterum cū circa controuersiam duo sint in curando Lithargyri veneno scopi, rōsionem, inquam, impedire, & corporis tumorem discutere, illa modò remedia ab Autore vt & à Nicandro proponuntur, quæ status discutiant, vrinas tetentas prouocent, sudores promoueant, ad eoque corporis tumorem siccando resoluant: rōsionem verò inhibentia idē fortasse prætermittuntur, quod alibi iam ad nauseam vsque repetita fuere, nimirum lac & quæcunque, ceu pinguia viscidaque, exasperata leniēdi ac velut oblinendi vim habent.

μικτὸν γάργαρον] Columbinum sterces laudat Aëtius cum vino & oleo, aut cœnomelite & oleo. Dioscor. verò in *ἄπρ.* *ἀγρίου πτεπέου κἀσπέρων κἀσπέρων κἀσπέρων* *μικτὸν γάργαρον*.

CAP. XXVIII. *γὰρ ἀπὸ τῶν ἀγρίων*] Aëtius: *lac asinum recens mulctum bibitum ex uomitione redditum*. Addit porro Dioscor. in *EVpor.* mirificè iuuari qui ex auro lamellam perexiguam rotundam deuorant. Huic enim Argentum vitium propter cognitionem circumfusum & ad hærescens, vnà cum auro per se dem prolabitur.

CAP. XXIX. *καὶ ὄρνιθον*] In præfatione horum Alexipharmacōn Dioscorides itēmq; Paulus, inter metallica venena adarcen & plumbum recensuerunt. Adarcen tamen vterque hīc omisit. Vnus Paulus plumbi meminit.

πτεπέε] Ald. cod. habet, *ἀπὸ ριμα*, atq; ita quoque legitur apud Paulum: sed quicquid voluerit Manardus, lectio nostra potior est.

καὶ τῶν πτεπέου] Placet Pauli lectio, *λιγασπέρων ἢ πτεπέου*: reliquæ voces redūdant, & à sciolo quoddam contextui insertæ videntur, qui quod de trago frumentaceo intelligi debuit, ad tragi herbæ semen perperam transitulit: sed neque patitur syntaxis, vt ista in nominatiuo casu efferantur. Apud Aëtium *ἀπὸ τῶν πτεπέου*, *γὰρ ἀπὸ τῶν πτεπέου* legitur, non ita magno discrimine. Addit verò idem, decocta huiusmodi, protinùs vt assumpta sunt, vomitione reddi oportere.

CAP. XXX. *καὶ ἀπὸ τῶν πτεπέου*] Cornarius tum hoc

caput, tum & duo proximè sequentia commodiore loco reponit post cætera ex animalibus venena, exemplo Pauli & Aëtij: qui vna eademque serie venenata animalia persequuntur.

ἢ μετὰ γὰρ ἀπὸ τῶν πτεπέου] Vomitus frequentem & variis coloribus permixtum consequi refert Diosc. in *ἄπρ.* Gal. in lib. de Theriacā ad Pis. à Lepore marino priuatim ulcerari pulmonem scribit, sicuti vesicam à cantharidibus: id quod tamen inter alia signa omisere Dioscorides, Paulus & Aëtius. Verum istam ulcerationem pulmonis fortasse consultò prætermisere, quia tardius sese patefaciat: ea verò duntaxat signa & symptomata commemorare contenti fuere, ex quibus illico veneni genus deprehendi posset.

ὄρνιθον ἢ γὰρ ἀπὸ τῶν πτεπέου] Rectius fortasse legas, ἢ *γὰρ ἀπὸ τῶν πτεπέου*, quemadmodū habetur in *EVpot.* Huc ad quod & Plinius, Auicenna, itēmq; Rasis cōtra Leporem marinum lac muliebrem commendarunt. Neque verò solum lac muliebrem aut asininum, sed & caprinum atque bubulum pleriq; Medicinæ præceteres in eum vsus prædicant.

μαλαχρὸς ρίζης] Maluæ non quidem radicis, sed caulis meminit Diosc. in *ἄπρ.* Rasis aquam decoctionis maluæ, itēmq; succum foliorum althææ cōmendat.

ἢ κικλῆμινου] apud Paulum malè pro cyclamino legitur, peucedanum. Aëtius cyclamini radicis pondus adicit drachmarum quatuor, fortasse minus rectè. Auicenna obolis octo, hoc est, scrupulis iiii, contentus est.

ἢ ἐμβόρου] Addunt alij, ἢ < *ἀπὸ τῶν πτεπέου*, quomodo etiam legitur apud Paulū: Aëtius habet, veratri nigri drachm. j. aut Scammonizæ scrup. ij. cum bubulo lacte aut aqua mulsā, Cæterum vtrique huic medicamento purganti Auicenna, Rasis & Albucasis addunt agaricum, succum glycyrrhizæ & gummi tragacanthæ, atque ex his simul mixtis pilulas concinnant, quas altero tantum die, postquam symptomata sese patefecerunt, exhibendas esse monent.

ὄρνιθον πτεπέου] Cornarius, *ὄρνιθον πτεπέου ἢ κἀσπέρων* *λείας*, restituit ex Aëtio. Scribonius Largus Punicorum acinos in hunc vsus assidue edi iubet. Nicander tum ipsos acinos, tum & succum iis expressum cōmendat. Plinius, lib. 23. cap. 6. *Ex acerbo*, inquit, *πτεπέου fit medicamentum contra Leporem marinum, hoc modo: Acinis detracto cortice iussis succoque decocto ad tertias cum croci ex aluminis scissi, myrrhæ, mellis, Attici felibris, &c.* Quod ad Cedri baccas spectat, eas aduersus Leporis marini potum assumi præter Aëtium testatus est Diosc. lib. 1. de mat. med. cap. de cedro, itidēmq; Plinius, lib. 23. cap. 5. Sed & iidem omnes, locis iisdem, contra venenum Leporis marini Cedri succum seu potius Cedriam prædicant in passo bibitam. Sic quoque tum cedriæ, tum & cedri baccarum meminit Dioscorides in *EVpor.* ex passo aut vino. Quare siue *καδρία λείας*, siue *καδρία λείας* hoc loco legas, parum refert. Cæterum Nicander Cedriæ obolum exhibet: Asclepiades apud Gal. 2. de Antid. eandem oboli vnus aut dimidij potere passo maceratam propinat. Scribonius duo aut tria dateius cochlearia per se, vel ex passi cyathis duobus tribusve. Mirum porro picem Cedriæ Lepori marino aduersari, cum eam inter *ἄπρ.* medicamentorum genera haud postre-

mam esse constet.

καὶ χλωδὸς αἷμα] Plin. lib. 29. cap. 5. sanguinem asferinum scribit contra lepores marinos ualere cum equis olei portione. Aëtius, eundem adhuc calentem cum passio propinat.

καὶ πίτουρ] Diosc. in ἄπ. καὶ πύτις μόνος πίτουρ. Ego legendum iudico, quemadmodum in veteribus libris reperisse se Goupylus annotat, & πίτουρ οἶνον μεμιγμένον ἐπ' αὐτῷ, quasi voluerit Dioscorides, eiusmodi cancris dilutum vinum superbibi oportere.

CAP. XXXI. φρωὸς ἢ βάρραχος ἔλειος] Sic etiā legitur apud Paulum cum disiunctiua particula, ἢ, vnde plerique existimauerunt φρωὸν καὶ ἔλειο βάρραχον vnum & idem esse ranarum genus: cum tamen illa in sicco, hæc in aquis degat. Apertius autem has distinguit Aëtius: qui quidem & Rubetæ & Ranæ palustris venena diuersis capitibus persequitur, ac vtriusque diuersam, quamuis haud ita dissimilem, tradit curationem, prætereaque Rubetā duplicem cōstituit, κροφὸν inquam seu ἀφρογγον, hoc est, mutam, quam quidem in arundinetis potissimum roris linctu victum quæritare scribit, & φωνηκῶν, hoc est, uocalem: atque illam duntaxat exitiosam esse censet. Nos eandem cum Vergilij bufone & Luciani φυσάλω esse existimamus, ita dicto ὑπὸ τῷ φυσῶν, quod ira percitus aded sese inflat ac intumescat, vt sæpè crepet ac rumpatur: ideo etiam vulgò nobis Crapaud appellatur. Ad eundem quoque modum è Ranis aquaticis quædam sunt venenatæ, reliquas veneni penitus expertes esse quotidiana docet experientia.

ὁμοίη δὲ καὶ ἀπέρματις] Eorum symptomatum quæ in commune vtriusque Ranæ veneno superuenire refert Dioscorides, priuatim alia Rubetæ, alia palustri Ranæ tribuuntur à Nicandro. Aëtius verò, quotquot hîc recensentur symptomata omnia, ranæ Rubetæ ascribit: peculiariter autē Ranæ palustri alia tribuit, nimirum, appetitus deiectionem, oris humectationem, nauſeam, vomitum & leuiorem καρδιωχίον.

βίβοις] Aduersus harum Ranarum venena, plura reperies remedia apud Nicandrum & Aëtium, itémque Diosc. in ἄπρ. quæ tamen ipsa variis etiam locis habentur in lib. Diosc. de mat. med. itémque apud Plinium.

καλάμω ρίζης] Praxagoras, teste altero Nicandri Scholiaste, non quidem radicem, sed viridem arundinum partem commendat. Cæterum Aëtius radicem arundinum earum deligit, in quibus ipsæ Ranæ pascuntur, aut cyperi ibidem enaræ, vtranque ex vino, quemadmodum etiam habetur apud Diosc. in EV por.

CAP. XXXII. παρεχουσις] Inter notas haustæ (seu epotæ) Hirudinis addit Paulus, floridi sanguinis excreationem.

ἀναχαρκαλιέδαϊ π] Lege, ἀναχαρκαλιέδαϊ π δὲ νίβρον σὺν ὕδατι, καὶ χαλκαθρον σὺν ὕδατι. Alioqui si ἀέθνην legere magis placet, σὺν ὕδατι ἀέθνην, vertendū fuerit, cum aceto. minis potente, cuius scilicet vis sit remissior aut languidior.

ταῖς δὲ ἐν τῷ σπέρματι φασκορνεύσαι] Vel hîc legendum,

ταῖς δὲ ἐν τῷ σπέρματι φασκορνεύσαι, addendum, ὡς τὸς οὐκαλῆς, aut ὡς ἐν ἄλλο, qui sensus non constaret.

ἔμβατον θρυμῶ] ἀχει στραχίον, hoc est, ad collam usq; , addit Aëtius: pro quo perperam apud Paulum legitur, θέρμιον ἄλθρον. Hac arte verò quomodo excutiantur Hirudines declarat Aëtius: Dum enim hirudines, quarum natura frigida est, aquas, balnei calorem refrigerunt, sursum ad os irrepunt, quò fruuntur aqua in ore contenta, quamque sursum de permutari oportet, refrigerio: hinc uerò cum demum facîle expui possunt. In eundem vsum videtur non quidem absorbenda, seu ex aceto, vti voluit Aëtius, seu ex posca, vti Paulus, sed potius ore aliquid continenda: attamen & ipsam bibendam exhibet Galen. ex Asclepiadis sententiâ, 2. de Antid.

ἔλεθρον] Coniectanea seu nostra, seu aliorum Dioscoridis Interpretum, quantumuis probabilia, hæctenus ad hæc nostra Scholia perpetuò reieceramus: quia semper fuit religio citra certam veterum & manuscriptorum exemplarium fidem in recepto contextu quicquam immutare, Attamen ista quæ sequuntur a 32. capite audacter distinguere, & ab iis, grauissimorum Authorum Pauli & Aëtij exemplo, caput alterum auspicari visum est. Quin & ex iisdem Autoribus que prius nimium corrupta, imò planè deprauata videbantur, in integrum restituere simul & semel coacti fuimus.

CAP. XXXIII. κάππι αἴθη] Ista & penitus deprauata & perperam hæctenus in vulgatis exemplaribus à præcedentibus seiuncta fuisse, nemo non videt: quæ sic haud dubiè ex Paulo restituenda veniunt: καὶ οἱ ἴσασσι κάππι κακῶν, αἴθη δὲ θῆν ἀκαθῆς τῆς καλουμένης κακῶν. Quæ verò qualisque sit planta in carduorum genere κάκως appellata, docet Theophr. 6. de plantis, itémque Plinius, lib. 26. c. 16. quibus locis scribitur, auferenda cacti lanuginosa semina, si quis fructum citra noxam esse voluerit: vnde palàm fit, pappos casti nō verè flores esse, vti voluit Autor, quanquā pendente sese cono tandem in flores erumpunt: sed illa potius lanuginosa semina. Quid quod Athenæus, 2. dipnosoph. post commemorata ipsa Theophrasti verba, Cacton eam esse pronūciat, quæ Romanis duabus duntaxat immutatis literis Cardus, seu potius Carduus, dicta est, & Græcis κινάρα appellatur. Illud si ita est, quæ partes in Cinara hodie vulgari planta papporum nomen mereantur, non amplius in dubio relinquuntur. Nempe in edulibus cinaris lanugines eæ sunt, quibus illud subiacet quod cerebro palmarum tenerritate simile est, quodque Theophr. σκαλιὰ nominat, Plinius ascaliam, Athenæus ἀσκαλην.

CAP. XXXIII. κινώσις] Paulus, κίνωμα, προκινώσις: quam quidem lectionem dum sequitur Cornarius, κίνωμα non ineptè hoc loco interpretatur, enematis factam uacuationem, quemadmodum & antea cap. de Cicuta. Illum ego eò lubentius sum imitatus, quod & Aëtius, dum hæc ipsa profert remedia, clystere factam uacuationem aperte designat his verbis: In his sitim uenam scare oportet, & per clysterem uacuare.

IN LIBRVM ΘΗΡΙΑΚΩΝ.

ἡ ἀποδοτικὸς πῖπυ] Quamquam etiam πῖπυ le-
gionem tolerari posse minimè negauerim, attamen laudo cum Manardo Marcelli castigatio-
nem, qui ex vetusto quodam codice, ἡ ἀποδοτικὸς
πῖπυ, restituit: quo modo & ipse Cornarius leg-
gendū cēfuit. Posset &, ἡ ἀποδοτικὸς πῖπυ, legi, quem-
admodum habetur in extrema libri clausula.

δὴν εἰρηδῶν] Lego, δὴν εἰρηδῶν. Reliqua, quæ
proximè sequuntur, vsque adeò deprauata sunt,
vt mihi fat fuerit ex iis qualencunque sensum eli-
cere: maximè cum Interpretum, qui ad manum
fuerunt, nullus mihi satisfaceret. Sed & pleriq;
alij huius præfationis loci adeò corrupti sunt, vt
citra probatoris exemplaris fidem restitui vix
possint: siquidem plerunque Autor aliud omnino
voluisse videtur, quàm quod ipsa verba sonāt.
Iccircò & difficillima quæque loca ad marginē
asterisco signare fui contentus, quò liberius foret
vniuscuiusque iudicium.

CAP. I. καὶ βρωσὶ καὶ πῖπυ] Rabioforum canū
indicia præter hæc alia tradit Paulus, lib. 5. hisce
verbis: καὶ δὴ λῶδεις λῶν εἰσιν, οὐ ποικαὶ δὲ καὶ ἀδρμαίνοισιν
ὡς ὀππικυλῶ, καὶ τὰ ὄλα κλῖνοισιν. Rursūmque paulò
pòst: καὶ ἀφρονοὶ πῦ πῖπυ εἰσὶ καὶ οἷα ἀφρονοὶ, ὡς μὴ δὲ τοῖς
σικαίσι γινώσκουσιν. hoc est, ac sitibundi quidem sunt, mi-
nimè tamè potant, prætereaque anhelant ut plurimum
et aures inclinant: planè quoque muti sunt ac velut
insani, ut ne domesticos quidem agnoscant. Hæc eadē
totidē penè verbis repetit Achmeth lib. 7. ca. 14.
Autor minimè contemnendus, cuius codicem
Græcum manuscriptum habemus, quémq; haud
ita pridem Latinæ consuetudini tradendū Ioanni
Saraceno Charitensi amico non vulgari com-
modauimus. Sed & alia sunt Rabidi canis indica,
ab Autore libri de theriaca ad Pisonem re-
censita, siue Galenus is fuerit, siue quis alius, nē-
pe corporis gracilitas & siccitas, oculi rubentes,
cauda demissa, lingua exerta & tãquam bile co-
lorata, &c. quæ paulò aliter additis etiam non-
nullis repetit Aëtius, ferm. 6. c. 24.

καὶ πνέει λῶν φθύροισι] Pro his legitur apud Pau-
lum: καὶ πνέει λῶν φθύροισι ὀρώντες τε καὶ ὀροσπερόμοιοι,
πνέει δὲ καὶ πῦ ὕδρῳ. hoc est, ac nonnulli quidem con-
spectam oblatam ne aquam refugunt, aliqui etiam li-
quorem quemuis auersantur. Idem Autor huius
ὀροσπερίας, id est, aquæ pauoris, causas paulò pòst
indagare nititur. Sed & ex Oribasio, quibus in-
diciis Rabiosi canis morsus à cæterorum canum
morsibus distingui internoscive possit, edocet.

δύσχοισι ὀππόντες] Sic legitur in Ald. Diosc. co-
dice, itémque apud Paulum: at rectiùs Achmeth
noster, apud quem isthæc omnia totidem verbis
exscripta reperiuntur, δύσχοισι τοῖς ὀππόντες. Cætera,
quæ in hoc capite occurrebant scripturæ menda,
ex ipso Paulo corrigere facilè fuit, vti & supple-
te nonnulla quæ desiderabantur.

μὴ δὲ τῷ ὀππῷ ἀποδοτικῷ] Huc spectat illud Cel-
si lib. 5. ca. 27. aquæ timore oppressis in angusto spena
esse. Itémque illud Ouid. l. de Pont. eleg. 4.

Soluere nodosam nescit Medicina podagram,
Nec formidatis ulla medetur aquis.

At Plinius lib. 25. ca. 2. Rabidi canis morsum, qui
pauorem aquæ potusque omnis iam attulisset o-
dium, insanabilem quidem ad sua tempora fuit.

se testatur, verum oraculo demum quodam vni-
cum remedium repertum, radicem rose syluestris
quam Cynorrhodon vocat, & ab eius potu pri-
mum seruatam militem quendam Prætorianum,
incipientem aquam expauescere, posteaque quis-
quis auxilium simile tentauit.

CAP. II. καρπίσις πικρῆ] Multis modis tū
in medicamentorum, quæ hanc è cancris antido-
tum ingrediuntur, numero & proportione, tum
etiam in cancrorum preparatione, tum denique
in ipsius antidoti dosi & vtendi modo variant
Diosc. Galenus, Paulus, Aëtius & Actuarius. E-
nimvero in Mithræe compositione, quæ quidem
extat apud Gal. 2. de antid. nisi, quod ego suspi-
cor, mendum subest, terebinthina adiicitur pari
cum gentiana pondere. Gal. 11. simpl. thus addit
ex sententia AEschrionis Empirici. Paulus verò,
ex aliorum sententia veriùs quàm sua, perdicis
sanguinè adiecit. Prætereà in illa Mithræe com-
positione gentiana ad cancrorum cinerem du-
pla est, vti & apud Actuarium, cōtrà quàm apud
Dioscoridem hoc loco, & 2. de mat. med. & Da-
mocratem in senariis Iambicis, qui à Gal. 2. de
Antid. recitantur. At ipse Gal. 11. simpl. itémque
Aëtius cineris cancrorum in patella æris rubri
crematorum partes 10. desiderat, gentianæ 5. &
thuris vnam. Rursūm cancris hoc loco Diosc.
itémque Mithræas & Damocrates vrunt ex vitis
albæ sarmentis, & cinerem cancrorum sarmento-
rumque simul & semel vsurpare videntur. Diosc.
lib. 5. de mat. med. conceptis verbis cineris vitis albæ,
tanquam seorsim excepti, meminit. Idem 2. de
mat. med. nulla facta cinerum sarmentitiorum
mentionem, solum cancrorum cineris meminit.
Gal. ex sententia AEschrionis cancris viuos in
patella æris rubri exurit. Paulus in eadem, subie-
cto attamen igne è sarmentis vitis albæ. Adhæc
idem ipse Paulus Canros censet crescente Lu-
na fumendos ante Solis ortum. AEschrion eos
vrere solitus erat æstate post Canis ortum, quan-
do Sol in Leonem transisset, nec nisi decimo-
ctaua Luna. Aëtius huiusmodi obseruationem,
ceu curiosiorem & superstitiosam nimium ne-
gligere videtur. Auicennas cinerem etiam gen-
tianæ desiderat, ita vt gentianam æquè atque
cancros cre marivelit ac in cinerem redigi. Por-
rò ex iisdem modò commemoratis Autoribus
sunt, qui aquæ pauore periclitantibus id medi-
camentum tantummodò per tres dies propina-
ri velint: quo in numero sunt Diosc. 2. de mat.
med. & lib. 5. de mat. med. itémque Mithræas: quan-
quam iste deinde sex etiam dierum meminit. Pau-
lus & Autor hic noster ad quatuor dies eius v-
sum continuare videtur. At Gal. 11. simpl. itém-
que Aëtius singula quotidie cochlearia, ex aqua
propinant ad diem vsque quadragesimum: at-
tamen si ferius instituat curatio, huius medi-
camenti pondus ingeminant. Actuarius hanc
antidotum bis terte aut sæpius è vino albo exhi-
bendam censet: at oborto iam aquæ metu, etiam
frequentius. Denique alij ex aqua medicamentum propinant,
velut & antè monuimus. Tanta cum sit in hæc
Antidoto describenda Autorum varietas squi-

quis ea vti voluerit, rectè pensitatis (vti prudentem Medicum decet) circumstantiis omnibus suum interponat iudicium.

αποδοσιν δει] Ex locis Galeni, quantumvis deprauatis, quibus hæc ipsa *δραχμὰ καρκίνων* Antidotus tum ex sententia Mithrææ, tum ex ipso Damocrate recitatur, facile est colligere, qua dosi & quot spatio dierum ea exhibenda sit. Scilicet per aridum statim ab illato morfu, diebus inquam singulis singula antidoti cochlearia ex ternis vini cyathis propinanda. Quòd si quis secundo demum die ab inflicto vulnere eadem vti incipiat, eo die cochlearia duo sumi ex cyathis vini tribus: reliquis diebus vno cochleari contentum esse volunt cum pari vini mensura. *ὁ γὰρ οἶνος αὐτάρκης*, vti Gal. loco citato semel aut iterum inculcat. Sin tertio tantum die vti cœperit, cochlearia tria sumi oportebit, reliquis verò diebus quotidie singula. Hac ratione tantundem pulueris hauriet qui triduo ab inflicto vulnere, atque qui prima statim die bibere cœperit. Verum Autor hoc loco, quantum quidem ex ipsius verbis colligere licet, tria pulueris cochlearia quatuor vini cyathis diluit, atque totum id in quatuor doses æquales partiri videtur: at si altero tantum die ab inflicto vulnere exhibeatur, æquè ac illi dosin duplicat: sin tertio, triplicat. Iccircò etiam legendum iudico, vt præcedentibus consequentia rectè respondeant, *διπλασίου ἢ τετραπλάσιου δει δόσιναι*. Lib. verò 2. de mat. med. cap. de cancris, hoc idem remedium triduo propinatur ex vino, non addito vini modo. Sed in lib. *ἄπορ.* cineris cancrorum crematorum drach. j. vel iij. (quanquam sic, ni fallor, mendosè legitur) gentianæ drach. j. cineris vitis albæ drachm. ij. miscetur, & ad dies tres ex vino albo potui dantur. Paulus cinerem cancrorum ac gentianæ, eadem qua noster hic Autor dosi, addito vino subigit, sed vini duos tantum cyathos desiderat, vt dimidia vini parte contentus esse videatur: at tamen totum id ad dies quatuor propinat.

πλὴν τῆς περὶ δόσεως] Huius *περὶ δόσεως* seu præfinitionis semel aut iterum meminit hoc capite Diosc. sed quodnam esset tempus illud præfinitum, nondum docuit: docebit verò capite proxime sequenti, vbi vt plurimum die ab illato morfu quadragesimo horrendum illud *ὕδρου φοβίας* symptoma solitum superuenire tradit. Iccircò & vbi habetur inferius, *περὶ τῆς ἡμέρας*, velim addi, *περὶ τῆς μὲν ἡμέρας*. At Paulus non ita magno discrimine in hibendam cicatricem monet ad diem vt minimum secundum supra quadragesimum.

CAP. III. *καὶ γλυκίος καὶ γαλακτός*] Paulus eumque secutus Achmeth noster, cuius & antè meminimus, *αἰνὸν γλυκίος ἀκρότου παλαστῆ ζωροστέρου*, hoc est, *meraci purioris dulcis ac veteris* meminerunt, non item passii: at Auicenna vtriusque tum passii, tum etiam meraci mentionem facit. Cæterum hæc de qualitate ciborum & potuum *λασσόδηκτος* conuenientiam ab Autore nostro tradita, etiam ab alijs qui ipsum secuti sunt, totidem penè verbis recitantur: sed quòd ad illorum eorundem quantitatem spectat, vnus addidit Aëtius: nempe vitandam in victu intemperantiam & parcitatem nimiam: hanc verò multò magis, quòd humorum malignitatem adaugeat, id quod vlcera tum suapte natura maligno pernicissimum

esse constat, &c.

τῆς Εὐπαθείου ληροῦ] Huius Theriacæ *Εὐπαθείου* meminit Galenus, 6. de comp. med. *καὶ τῆς* ac eadem, nisi fallor, esse videtur cum ea quam idem ipse, 2. de Antid. antidoton inscribit Mithradatis *Εὐπαθείου*, *δραχμὰ σκίλλου* cognominatam: unde facile constat ita dictam à Mithridate *Εὐπαθείου* ceu inuentore, non item quòd eupatoio herba temperaretur, vti visum est Ruellio: maxime cum in illius descriptione nulla penitus fiat eupatoij mentio.

μῆλα ἐπιπέπων] Paulus habet, *μῆλα ἐπιπέπων*, simpliciter, vt ex præcedentibus, *μῆλα*, supplendum videatur: noster Achmeth, qui ex Paulo videtur exscripsisse, *ισορείται δὲ ὕδατος καὶ μῆλα ἐπιπέπων στυραίου*. Sed vtrobique vel, *ἐπιπέπων*, vel *ἐπιπέπων*, ex hoc nostro Autore restituendum nemo non videt. Aucertè post illud, *πρὸς δὲ καὶ μῆλα ἐξ ἡμῶν*, interserendum, *καὶ μῆλα ἐπιπέπων*, tum sequitur illud: *ισορείται δὲ ὕδατος καὶ μῆλα ἐπιπέπων*, vt subaudiamus, *στυραίου*.

πελοσάρκη ἐκ καίου] Paulus & Achmeth, *ἐκ καίου*, addunt, quasi etiam post principia cucurbitulæ inutiles forent: cum tamen Cucurbitulæ subinde repetitæ *μετασκληροῦσιν* quæ deinceps commemorant remedijs minimè cedant.

ὄξυλακτιόν] Paulus, *μὴ ὄξυλακτιόν*, quod eodem recidit. Aldinus verò codex perperam habet, *ὄξυλακτιόν*, citra negatiuum particulam. Sed quæ proximè sequuntur planè deprauata, sic restituenda videntur: *ὁ γὰρ ἰκαλιός τὸ εἰς τὸ βαρὺς περιλλυθὸς μῆλα γὰρ ἐδωόσται*.

ιδρωσποσία] Vnus Achmeth noster *αἰνὸν τῆς ἰδρωσποσίας*, videtur legisse. Et certè quidem aquæ chalybeatæ potum in hoc affectu plerique Medicinæ proceres valdè commendant.

CAP. IIII. *ὄξυλακτιὸν δὲ ἔρμος*] Paulus multò plures morsus Phalangiorum notas tradit, quæ quidem Autori nostro fortassis exciderunt. Rursum longè plures quàm hic ipse refert Aëtius: qui quidem præter tetragnathos Phalangiorum sex genera recenset, singulaque describit, nempe *ράγιον*, *λύκον*, *μυρμικόν*, *χερσοκαλίον*, seu *καφαλοκρούσιν*, *σκληροκαλίον* & *σκαλήκιον*. At Nicander eorundem genera nouem enumerare videtur, quæ tamen singula rectè depingit, nempe *ράγια*, quem ille *ράγιον*, Aelianus *ράγια* nominat, *αἰγέλοι*, *καάρεν*, *αἰγώσιν*, qui *λύκος* est Aëtij, *διδόνη* siue *σπηκίον*, id quod inter legumina Cantharidi simile reperitur, quod phalangiam seu papilionem ita dictum refert, denique & illud quod in Persea arbore educatur, quanquam hoc postremum priori modò recensito haud ita est dissimile. Varia quoque Plinius, lib. 29. cap. 4. Phalangiorum genera commemorat, sed eorum nonnulla inter se confundere videtur. Porro Nicander propria morsus singulorum signa sigillatim persequitur: Aëtius verò cæterorum quidem omnium morsus signa communia vno contextu complectitur, at vnus cranocolaptæ morsus aliquot peculiaris signa deinde subiicit.

ὄξυλακτιὸν ὄξυλιν] In Aldino codice legitur, *ὄξυλιν*, quam vocem Hermolaus *αντράκτιον*, Ruellius *collectionem*, Marcellus *astribitionem*, Lacuna *grauitatem* vertit. Cornarius, *αἰνὸν*, potius, hoc est, *compunctionem*, legendum suspicatur. At ego paucis immutatis, *ἀλλομα*, restituo, idque eò libentius, quòd & Actuarius, inter alia mor-

fas Phalangiorum signa, doloris circa lumbos meminit.

CAP. V. *ζίνεται κνημιώδης*] Vtriusque Scolopendraz tum terrestris, tum etiam marinæ meminit Paulus, quippe cum vtriusque morfus venenatus deprehendatur: & ab huius quidem morfu tumorem aquosum atque pellucidum, ab illa verò rubentem excitari scribit. Aelianus, lib. 7. de animal. marinam tradit illico pruriturum ac dolorem excitare, qualem vrtica, quod ipsum cecinit Oppianus.

CAP. VI. *καὶ σκεπαθίς*] Pro, *σκεπαθίς*, rectè Marcellus & Cornarius ex Paulo, *σκεπτινίς*, restituerunt. Ex eodem verò paulò post illud, *σὺν ἀδωρῆ θηρόδωρος*, legendum cenfeo, *καὶ ἰαματὰ ὅτι ἰβη πύραυς*, &c. Porro Nicander, in Ther. Scorpionum genera octo enumerat, quorum nonnulla innocentiorum habent aculeum, ex cæteris alia aliis sæuiora infligunt vulnera. Sunt verò hæc Scorpionum genera, album, rufum, fuscum, viride, liuidum, cancro simile, pagurum referens, & *μελιχλωρον*. At Aelianus, 6. lib. de Anim. nouem constituit eorundem genera, candidum, inquam, rufum, fumosum (quod enim ille *ροσίδης*, hic *καρποειδής* appellat) viride, nigrum (quod liuidum Nicander appellat) ventricosum (quod tamen ex sententiâ Nicandri vnum & idem cum liuido esse videtur,) *καρμινειδής*, *φλογοειδής* seu flammeum, (quod cum Nicandri melichloro, nisi fallor, vnum & idem est) prætereaque alatum: hic enim à flammeo alatum distinguit, quamuis etiam melichloro Nicander alas tribuisset. Cæterum vt varia sunt Scorpionum genera, ita & varia symptomata ictum consequentia, quæ omnia Nicander sigillatim persequitur. Reliqui in genere Scorpionis ictum consequentia symptomata simul & semel omnia tradiderunt.

βυβάντων ἑπάρσις] Eadem Paulus & Actuarius, nisi quod Paulus *μοχλὶς ἐνέσσην*, hoc est, *penis intensionem seu arrectionem* adiicit. Sed Aëtius longè plura signa recenset, & inter alia huius ipsius *βυβάντων ἑπάρσις* mentionem faciens, hanc distinctionem adhibet, vt quibus circa partes supernas inflatum est vulnus, iis locus sub alis: quibus verò circa infernas, inguina ipsa intumescant. Scripserunt itidem Arabes Medici, si in partibus infernis à Scorpione acceptum vulnus est, bubonas excitari, penem intendi & ventrem flatu tumescere: si verò in partibus superis, tumores sub alis fieri, & crebros è ventriculo ructus.

φύματα ἐξ ἧς ἐδρας] Cornarius & Marcellus pro, *φύματα*, *πύματα*, restituerunt ex Paulo, qui sic habet, *πύματα δὲ πύματα μὲν ἴσθμου ἐξ ἧς ἐδρας ἐκείσε*. Ego, *φύματα*, eodem planè sensu legere nihil dubito. Aëtius non erumpentium è sede flatuum crepituūve, sed ani procidentię meminit cum egerendi cupiditate.

CAP. VII. *δισκατέρησις*] Scribit Aelianus, lib. 1. de animal. Pastinacæ radium, qui quidem è media cauda profilit, esse *ἀσπείμασεν*, ceu *inexpugnabilem*: eundem alio loco ait esse *θανασφόρον*, & *οὐκ ἔστιν ἄνθρωπον περὶναι*. Sed & eodem teste, lib. 2. & 8. cætera quoque necat animantia, & arboribus etiam nunt *αὐάνσιν* conciliat, dum eas protinus arefacit. Iccirco etiam Nicander Pastinacæ *καὶ ἐστὶν ἰ. aculeum*, *ὀλεότρον*, hoc est, *pernicialem*, aut *maleficam* cognominat, Plin. lib. 9. cap. 48. Nihil

ἴσquam, inquit, *execrabilius, quàm radicis super caudam emittens Trygonis, quàm nostri Pastinacam appellant.*

CAP. VIII. *ζίνεται φλεγματὴ*] Paulus morfum quem Mus araneus infligit eadem planè signa & symptomata recenset. Nam *ποιοὶ συγματοειδὲς καὶ ἐρρηματὰ*, hoc est, *dolores pulsatiles ac rubores*, ipsam phlegmonem representant, cuius hic fit mentio. Aëtius paulò plura commemorat, prætereaque Murem araneum egregiè describit.

CAP. IX. *οἶδεν καὶ ἴσ' ἰκατόν*] Vipera κατ' ἐξοχὴν ἦρος, seu *ἦρην* nomine plerumque intelligitur. Vtranque verò, marem inquam & fœminam (hanc *ἐχιδνὴς*, illam verò *ἐχέως* nomine Græci appellant) egregiè describit Aëtius, docetque quomodo hæc ab illa rectè discerni possit: prætereaque vtriusque morfum ex vulneris ipsius vestigijs apertè distinguit. Porro longè plura quàm hoc loco morfus viperarum signa & symptomata non ab Aëtio tantum, sed & à Nicandro, in Theriacis, itémque à Galeno, in lib. de Ther. ad Pisonem necnon etiam à Paulo & Auicenna commemorantur. Verum quod inter cætera scribit Auicennas, marium quàm fœminarum morfum perniciosiorem esse, mihi non mediocriter suspectum est: quippe cum ipse Nicander & Paulus contrarium asseruerint.

πύχραια δὲ ὑπόλευκον ἔχει] Aëtius pallorem & plumbeum colorem inter symptomata recenset. Paulus *ἀχρῖαν ποδὶ τὸ σῆμα*, hoc est, *corporeis seu cutis decolorationem*. Quotquot verò sunt, non aliud quàm viuidi coloris, vt ita dicam, deperditionem designare voluerunt.

τὸ ἰβη πύραυς ἰκατόν] Aëtius primùm quidem sanguinem excerni scribit, deinde verò sanie sanguinolentam & oleosam. At Paulus primùm quidem effluere sanguinem liquorémque saniosum, postmodum oleosum, tandem verò etiam *ἰώδη*, hoc est, *eruginosum*, quem nonnulli, inquit ille, *viperarum virus esse pronuntiantur*.

αὐτὸς ἔμεψ] Cornarius & Marcellus αὐτὸ τὸ, *ἔμεψ*, *ἔμεψ* ex Paulo reponunt: & rectè quidem: quum in proximè præcedenti linea vomituum mentio iam facta fuerit.

CAP. X. *συνέλιος ἢ ἀμφίβητος*] Videtur Dioscorides Scytalen cum Amphibæna confundere, quasi vna eademque foret. Sed inter vtranque tamen discrimen esse satis testatur Lucanus, lib. 9. qui seorsum vtriusque meminit, itémque Nicander, Paulus, Aëtius, & Solinus: qui quidem hanc ab illa palàm distinxerunt. Fortasse verò non quidem figura, sed crassitudine tantum inter sese differunt, quanquam Aëtius ex eo etiam distinguit, quod *ἀμφίβητα* vtrinque serpat *in gremium uergens caput*, vt Lucani verbis utar: quam ob causam etiam à Nicandro *ἀμφικάρλιος*, ab Aeliano *διφάλας* cognominata est. Nihilominus & Aëtius ipse vtriusque morfus noxas simul & semel proponit: sed, cōtrā quàm Dioscorides & Paulus, non multò grauiora ipsarum morfus agnoscit symptomata, quàm quæ muscarum, apum vesparumve ictus comitari solent. Vnam verò Scytalen Chalcidicam, ceu longè nocentiorum, excipere videtur: quippe quam viperarum morfum imitari fateatur.

CAP. XI. *πύς ἢ ὑπόδρουξ*] Quæ *δρουξ* Galenus, Aelianus & plerique alij nominant, Nicander

δρουσαν prima inflexione appellat, itémque *χάλυθρον*, quia fit *σφαχιδέριμος*, necnon etiam simpliciter *ύδρον*: quanquam *ύδρος* veriùs ex Diosc. sententia is est, quem alio nomine *χέρουδρον*, Latini *Natricem* appellant: attamen ista nomina manifestò confudit Aelianus. Cæterùm *δρουσαν* sic dictum, quòd in quercuum radicibus victum quæreret, rectè describit Aëtius, ac longè plura quàm noster hic Autor eiusdem morfus tradit indicia, ser. I. Tetr. 4. cap. 29. Sed quanta quàmque dira sit eius perniciès, ante ipsum expressit Gal. lib. de Ther. ad Pis. itémque Apollodorus, AEliaño teste. Paulus ipsissimè Galeni verba recitat.

[*καὶ δημιός*] Paulus *αὐτὸ πῶ, δημιός, καὶ βραχίον* habet, quòd magis placuit Cornario. Sed Marcellum miror vocem hanc in Pauli codice minimè deprehendisse, aut certè negligentius percurrisse: siquidem sese negat in vilo Græcorum legisse, cuiusnam partis *δημιός* hoc loco intelligi debuerit.

CAP. XII. *βραχία ἢ καὶ*] Galenus & Aëtius *αἰμόρροον ὑπὸ τῆς αἰμορροΐδος*, seu marè à scemina distinguunt: & Aëtius quidè posteaquàm eiusmodi serpentem depinxit, in principio ex Hæmorrhoidi morfu nihil effluere scribit, præter paucū quiddā idémque aquosum: deinde verò sanguinem è naribus ac ipsis etiam morfus foraminibus emanare: quin & quascunque corporis cicatrices, etiam si cõsanuerint, recrudescere ac rumpi, sanguinemque profundere: his præterea accedere stomachi dolorem atque spirandi difficultatem. At ab Hæmorrhoidis morfu præter antedicta, etiam longè grauiora consequi symptomata: oculorum scilicet angulòs sanguine manare, itidémque gingiuas & vnguium radices, deindeque per vniuersum corpus sanguinem efferi, insuperque dentes elidi, ac ipsas quoque gingiuas putrescere. Id ipsum de Hæmorrhoidis prodidère Nicander in Ther. & Aelianus lib. 14. cap. 13. quo quidem loco addit, etiam ex auribus & ceruicè (faucès nescio qua ratione vertit Interpres) sanguinem cum biliosa sanie profluere. De hac ipsa Solinus in hæc verba: *Hæmorrhoidis morfu sanguinem elicit, & dissolutis uenarum commercis quicquid animæ est euocat per cruorem.* Sed: & illud ipsum perbellè Lucanus, lib. 9. carmine expressit. Cæterùm varia menda quibus hoc Diosc. caput scaterere compertum est, facile fuerit ex ipso Pauli codice restituere.

CAP. XIII. *ἀσπερος ὄγκος*] Rectè Marcellus & Cornarius ex Paulo restituerunt, *ἀσπερος ὄγκος γίνεται*, quos & ipse secutus sum. Teste tamen Solino, *Prester* (qui cum *dipsade* idem est) quem percussit distenditur, enormique corpulentia necatur extuberatus.

[*καὶ τῶ αὐτῶ καδῖν*.] Cornarius legit in hunc modum: *εἰς τὸ αὐτὸ ἢ καδῖνεται τῶ μὲν δὲ τῶ ἀρχῶ εἰληφῶν τὸ πῶν.* Ego verò nihil mutò: tantummodò *αὐτὸ πῶ, τῶ δὲ μὲν*, legendum censeo, τῶ μὲν δὲ, &c.

[*ἀσπερηνόν π*] Cornarius ex Aëtij lib. 13. cap. 22. locum hunc ita restituit: *ἀσπερηνόν π τῶ ὄλου συγκελίματος ἕξις ἀσπερηνόν τῆ ἠδὲ ὑδρωπικῶν.* quam quidè sententiam & ipse exprimendam duxi, quum alioqui vix vllus fat commodus sensus ex Autoris nostri verbis elici posset. Sic porrò, inquit Aëtius, duobus pereunt modis à *Dipsade* percussi: dum aut ob multam sitim exuruntur, siquidem potum non su-

mant, aut ob multam expletionem iis distensus ruptur uenter, uel infernè circa inguina, uel circa unum uentrem, quemadmodum hydropicis accidere consuevit. De eiusdem morfu vide Lucanum, lib. 9.

[*ὄλου τῶ συγκελίματος*] quia, inquit Aëtius, neque per urinas, neque per uomitum, neque per sudores quicquam excluditur.

[*πρηστὴρ π καὶ καῦσος*] Presterem tamen Lucanus, lib. 9. toties citato, à *Dipsade* manifestò distinguit: quanuis vtrunque *torridum* cognominat. Aelianus, verò, lib. 6. posteaquàm *Dipsadem* ex *Sostrato* accuratè depinxit, præter ista *Presteris* & *Causonis* nomina, alia etiam huic eidem tribuit, nempe *μαλαίθρον, ἀμφοβάτων καὶ κατρίδος*. Est porrò *Dipsas*, ex sententia Gal. & Aëtij, viperæ species, maritimis aut alioqui *saluginosis* in locis reperiri solita. At eandem *Solinus* & *Isidorus* inter aspidis species numerant.

CAP. XIII. *πῆς ἢ τῶ ὑδρου*] ὑδρος, nomine composito etiam *χέρουδρον* appellari, scribit Aëtius. Vtrunque verò hoc nomen iccirco obtinuit id serpentis genus, quòd fit *αἰμόρροον*, ac, ipso etiam teste *Nicandro* in Ther. itémque *Virgilio* in 3. *Georg.* hyeme ac verè stagna colat, in arefcentibus autem paludibus in aridam exiliat. Latini *Natricem* appellant, quanquam *natricem* à *cherhydro* *Lucanus*, lib. 9. apertè distinguit. Hoc genus *anguium pulcherrimum nullis serpentium inferius esse ueneno* asserit *Plin.* lib. 29. cap. 4.

[*ἀπὸ τοῦ ἰσίου ἐκκεῖνεται*] *Nicander* inter cæteras notas refert, æstus magnos ardorèque per vniuersum corpus discurrentes. Addit verò Aëtius, oculorum vertiginem, exolutionem, uomitus biliosos & fœtidòs, ac motum totius corporis inordinatum, &c.

CAP. XV. *πῆς δὲ ἰσίου κέρχου*] *κέρχου*, quem *Dioscorides* inferiùs *καρχιδίων* appellat, *Nicander* & *Paulus* *κρχεῖλος* nominant. Aëtio *κρχεῖλος* seu *κρχεῖλος*, *Lucano* & *Plinio* *Cenchris* appellatur. Ista verò nomina omnia ἀπὸ τῶ κέρχου, hoc est, à *milio* deducta fortitum est hoc genus serpentis, siue quia ex Aëtij sententia colore fit circa aluum viridi, qualis in *milij* planta cernitur, siue quia variatà tingitur aluum pluibus iisq; exiguis maculis *milij* semini similibus: (quanquam *Nicander* non aluo tantùm, sed & vniuerso corpore variis eiusmodi notis respersum esse testatur) siue denique quia ferocius euadat florente *milio*, uti scribit Aëtius. Ab ea qua præditum est feritate ac sauitia, *λέοντα* quoque *Nicander* appellat. Eundem Aëtius etiam *ἀκονίλια* nominat, quòd re-luti iaculum vibratum corporibus inuolet. Verùm *Nicander* *ἀκονίλια* ἀπὸ τῆς κρχεῖλος palàm videtur distinxisse, cum seorsum vtriusque meminerit.

[*πῶ νῆσιν*] *Paulus* & *Actuarius* habent, *πῶ νῆσιν*, quam lectionem, seu potiore, cum *Cornario* & *Marcello* sequi placuit.

[*πάντα τὰ μέρη*] Apud *Paulum* deest illud, *πῆς* & certè quidè *αὐτὸ πῶ, πῶντα*, legendum censeo, *αὐτῶ*, seu *πῆς*. Neque enim verisimile est voluisse *Erasistratum* partes corporis omnes corruptas reperiri, quippe qui nominatim iecoris tantùm, vesicæ & colli meminerit.

CAP. XVI. *πῆς ἢ τῶ κρχεῖλου*] *Κρχεῖλος* viperæ species est, sic dicta ab eminentis iuxta *Nicandrum* aliàs binis, aliàs quaternis, & iuxta *Soli-*

nam, Pliniam & Arabas, quadrigeminis, quæ quidem in ipsius capite cornicula præ se ferunt.

μετὰ σκλήρας] Aëtius capitis clavi similitudine u-
mitem in surgeret scribit, id quod perperam vide-
tur Auicennas intellexisse: quippe qui morsum
fentiri tradiderit, quasi clavi infixi. Porro Nicander
inter Cerastæ morsus symptomata commem-
morat, inguinum ac poplitum dolores, & cutis
liuiditatem ex natui caloris extinctione.

ἰχθὺς ποτὶ ἰδὸ μέλας] sames, inquit Aëtius, profluit
uili calore, aut nigricans, maxime per ambitum, uelut in
eruentatis & suppuratis aliis fieri consuevit.

καρπὸς δὲς ὄρνιθας] Vulgatam Dioscoridis &
Actuarij lectionem retinimus: quanquam ma-
lim plurali numero isthæc efferre, καρποὶ δὲς ὄρ-
νιθας. Cæteri propè omnes Interpretes ex Paulo,
καρπὸς δὲς, restituant: quasi uoluerit Dioscorides
ex Cerastæ morsu totum corpus non quidem
fuluescere, sed varicum modo intumescere.

καρπὸς ποτὶ σκλήρας] Malim ex Paulo, καρπὸς ποτὶ
σκλήρας, ut præcedentibus ista respondeant. Al-
ioqui in ipso capitis principio legendum im-
mutato numero, ἰδὸς καὶ σκλήρας διχρησέτω.

CAP. XVII. πῆς ὄρνιθὸς ἀσπίδος] Galenus, in
lib. de Ther. ad Pis. tres constituit Aspidum spe-
cies: unam, χερσαίαν, ex eo cognominatam, quod
in mediterraneis locis semper degat, alteram
πλάσθε, nomen ex eo sortitam, quod virus suum
in hominum oculos, solita sit expuere, tertiam
denique χελιδανίαν, sic dictam, quod hirundinis
instar per dorsum nigricet, & circa ventrem can-
dida conspiciatur. Totidem species Galenum
secuti agnouere Paulus & Aëtius. At Aegyptios
Ælianus Aspidum genus in sedecim species di-
tendere asserit, lib. x. cap. xxxj.

μακρὸν πτερὰ φάσι] Ælianus, lib. 9. cap. 61.
morsus Aspidis vestigia ita esse obscura scribit,
quia ipsius venenum ὀξυπῶν ὄντι καὶ ἰσχυρὰ μὲν ὄντι
ἴσθι, ἰσθὲς οὖν καὶ εὐκρίτους ἀδύναται, ἰσθὲς οὖν
penetrat ocysissime.

καὶ ἀμαλῶν ὄρνιθὸς] Aëtius vulnera in demorso loco
scribit inueniri, bina quidem ex masculi morsu,
ex femella verò, quaterna, eaque circa dolo-
rem: at ab iis planè nihil effluere, nisi violentum
sit animal, quod morsum inflixerit. Idem Aspi-
dis icthuum longè plures notas recenset, & quo-
niam ueluti diuersæ sunt Aspidis species, ita &
disparis sunt ad nocendum effectus, propria sin-
gularum morsus symptomata sigillatim perse-
quitur.

οὐκ ἔστιν ὄρνιθὸς] Iceircò etiam fortasse Lucanus,
lib. 9. Aspidem somniferam cognominat. Neque de-
sunt qui certam aliquam eius speciem Hypnalen
nominent, quasi ὄρνιθὸς καὶ ὄρνιθου, quod somno enecet.

CAP. XVIII. ἀπὸ τοῦ ἰσθίου] Nicander &
Aëtius alia præterea recensent morsus Basilisci
symptomata, nempe totius corporis ardorem,
liuorem, capillorum defluuium & mortem re-
pentinam. Sed Gal. x. simp. iis quæ de Basilisci vi-
adèd malefica referuntur, ut vel appropinqua-
tionè sola noceat, ceu fabulosis videtur fidem
derogare.

CAP. XIX. ἡς καὶ τὸ ἴδιον ἰσθίον.] Theriacum
hunc Dioscoridis tractatum, varij variè distin-
guunt. Quidam enim caput quintum de Phalan-
gii, alij verò caput hoc de communi vulnere
à virulentis animalibus inflictorum curatione,

libri alterius principium constituunt. Neque ve-
rò desunt, qui à capite de curatione à vespis apu-
bifque demorsorum tertium præterea librum
exordiantur. Mihi totum hunc Theriacum tra-
ctatum, ceu non adèd prolixum, vna cademque
serie comprehendere visum est. Quanquam si qui
malunt in partes quatuor subdividere, nihil e-
quidem impedit. Prima certe quidem, præfatio-
nem continet. Altera, canis rabiosi morsuum
signa curationemque complectetur. Tertia, ic-
thuum, morsuumve à cæteris venenatis animan-
tibus inflictorum signa sigillatim profequitur.
Quarta, priore quidem loco horum eorundem
vniuersalia remedia describit: posteriore verò,
particularia, eo tamen ordine ut posterioris hu-
iusce particulæ capitula ferè singula tertiz partis
capitibus aprè respondeant. Quin & lubentè,
sicuti Autor in proximè præcedenti Alexiphar-
maco tractatu iisdem capitibus haustu veneni
simul signa & ipsa quoque remedia comple-
xus est, ita & ego in hoc Theriacò capita icthuum
morsuumve à singulis animalibus inflictorum
signis dicata cum eorundem particularibus re-
mediis, Aëtij & Actuarij exempto, coniunxissem,
ni subueritus fuisset malè feriatiorum quorun-
dam notam subire Censoriam.

CAP. XX. ὀξυπῶν ὄρνιθου] Idem præcipit
Celsus, lib. v. his verbis: si cucurbitula non est, quod
tamen uix incidere potest, tùm quodlibet simile uas
quod idem possit. Si ne id quidem est, homo adhibendus,
qui uulnus exurat &c. Sed hoc loco minimè negli-
genda cautio, quam adhibendam censet Aëtius,
lib. 13. cap. 10. videlicet, ut ne qui fugit os vsquam vl-
ceratum habeat. Sic & ibidem Celsus: ante, in-
quit, debet attendere, ne quod in ginguis palatibue, a-
liæque parte oris ulcus habeat.

ἐγκυρῶσα ὄρνιθου] Docet Paulus præter scarifica-
tionem affigendas cucurbitulas, nec tantum ge-
nus illud remedij icthæ parti, sed & toti vicinæ ad-
hibendum. Quineriam, præter isthæc alia à Dio-
scor. commemorata remedia, venæ sectionem
commendat, siquidem virus in corpus distribu-
tum videretur, maxime verò si plethoricum illud
extiterit: itidem & vomitum, cuius etiam Celsus
ipse meminit.

ἀπὸ τοῦ ἰσθίου ὄρνιθου] Dum virus è loco tolli-
tur, accedit & altera utilitas, quod vicinæ partes
à labe vindicantur, id quod minimè prætermi-
sit Actuarius.

καὶ τὸ ἴδιον ἰσθίον] Loco ficulnei aut samentij
cineris Laurinum Aëtius substituit, nec male:
quando quidem laurus supra natura pollet ad-
uersum venena. Paulus brassicæ cineris simul &
ficulnei meminit: aceto verò, lixiuio aut garo
subigit.

ἰσθίου ἰσθίου] Super vulnus hunc in modum
impositi pulli per medium diuisi, aliæve id genus
animalcula discissa & sic adhibita, ut partes in-
teriores corpori iungantur, non modò, testibus
Paulo & Aëtio, venenum in sese transferunt, sed
& ipsos dolores mitigant.

ἀπὸ τοῦ ἰσθίου ἰσθίου] Non est de Cedri folijs li-
gnove locus hic intelligendus, sed de Cedria,
quam & ipse Diosc. lib. 1. cap. 106. cerastæ morfi-
bus impostam cum sale conferre testatus est.
Quare non ἰσθίου, sed καὶ ἰσθίου potius seu ἰσθίου,
legendum hoc loco censuerim.

καὶ ἀσράγαλος] Paulus non quidem astragali, sed astragalitidis mentionem facit. Innuat autem eam Iridis speciem, cuius meminere Gal. lib. 1. κατὰ πτ. cap. 1. & Aëtius in describendo emplastro venatorum, quæque testante Gal. loco modò citato cum iride Ilyrica vna & eadem est. Fortasse verò etiam hoc loco Astragali nomine eadem illa Iris astragalitis debet intelligi: quanquam nolim penitus Cornario assentiri, qui præter Iridem modò dictam non alium agnoscit Astragalum.

ὡσαύτως ἢ ἀσφαλις] Meritò dubitauerit aliquis, num ἀσφάλιν, seu bituminis, loco legendum sit, ἀσφάλιον, nempe trifolium illud bituminatum, quod à bituminis odore ἀσφαλίου nomen obtinuit: quippe cum huiusce seminis meminerit Aëtius in censu remediorum contra serpentium morsus, in supèrque eiusdem folia trita & ex aceto mulso pota contra serpentium ictus præsidio esse scripserit Diosc. lib. 3. cap. 123. Attamen Paulus, lib. 5. cap. 2. vtriusque meminit aduersus serpentium ictus, nimirum & bituminis, & seminis illius trifolij.

πίπερι δαμνέσπερον] Piper cum aceto & meconio laudatur à Diosc. in ἀπρ. quo loco & alia contra virulentorum animalium ictus morsusve habentur simplicia, quorum hîc nulla fit mentio. Sic & apud Paulum & Aëtium, dum de iisdem agunt remediis, tam in adiuuandorum quàm in ore sumendorum censu alia præter ista commemorantur auxilia, quæ ex eorundem ipsorum contextu facile fuerit vniciuique repetere.

πιτίαι ἢ λαγροῦ] Præter leporinum, etiam hinnuli coagulum laudat Diosc. in ἀπρ. itidemque Aëtius, loco iam sæpe citato.

κασσίω εὐγκ.] Nimium est proculdubio istud Castorij pondus. Et certè quidem Paulus vnã tantummodò drachmam exhibet: at Diosc. lib. 2. de mat. med. duarum drachmarum meminit. Quare & hoc loco pro vniciis drachmas repouendas existimaucrim.

ἤββεσηιδίον] Lego, βεσηιδίον: maximè cum apud Paulum habeatur eodem planè sensu, ἤββεσηιδίον ὄσι. Totum verò hunc locum Cornarius rectè ita restituit: ἔπ ἢ ἔ ὁ γαλὴ σκελετυθίσα ἤββεσηιδίον διέσπετα. πρῶτον ἢ πῶτι χροθίσα ἤββεσηιδίον σκελετυθίσα, ἔ ἄπ' αὐτῆς διδραχμον αὐὸ οἶνον πίνεται, &c.

ἔρον πολλὰ ἐκκείσας] Celsus, lib. 5. cap. de communibus curationibus aduersus omnes morsus serpentium, Ὅμπια, inquit, *urinam mouentia, quæ materiam extenuant, utilia sunt.*

CAP. XX. περὶ τῶν πληγῶν] Paulus & Aëtius Apum Vesparumque ictus notas ab Authore prætermittas, ceu vulgo satis cognitæ, accuratè tradiderunt, ac præterea quæ hîc recitantur remedia, alia etiam non pauca tam interna quàm externa, quæ ab ipsis Autoribus repetere vnusquisque poterit.

CAP. XXI. ἀβροπὴν πὶ σπέρμα] Transcripta hæc eadem leguntur apud Paulum. At Aëtius aduersus Phalangiorum morsum multò plura quàm illorum vterque tum simplicia, tum etiam composita remedia commemorat. Sic & Celsus, lib. v. nonnulla in eundem vsum præscribit, quorum hîc nulla fit mentio.

ὡσαύτως ἔχραμπήτιος] In hoc simplicium censu

chamæpitys apud Paulum intercidit. Aëtius verò chamæpityos vsum & per se, & cum ruta ac pipere, ex vino bibendæ commendat.

CAP. XXII. ἢ ἀγρίον πήγαον] Paulus aduersum Scolopendræ morsum quædam adiicit tum assumenda tum adiuuenda remedia. Aëtius ab illa demorsis eadem scribit auxilia conuenire, quæ & ad muris aranei morsum faciunt: ac nihilominus, præter illa, nonnulla etiam alia tam interna quàm externa subiicit.

CAP. XXIII. μετὰ ἢ πῶπ ἀμύζην λῆος] Ista apud Aëtium & Actuarium desiderantur. At Paulus sic habet: μετὰ ἢ πῶπ λῆον ἄλλας ὀπιλιθῶν μετὰ νοσπίρμου, ἔ τῆς ἀλδαίας βουτῆς πὶ σπέρμα: quali velit, post remotum Scorpionem, nulla Scorpionis aliterius facta mentione, solum salem tritum cum lini semine, aut althææ semen ipsum vulnei adhiberi: id quod certè magis mihi placet. Attamen tam multa in vno eodemque capite citra vilius exemplaris fidem immutare mihi religio fuit.

πὶ ἀλδαία βουτῆ] Quod inter adiuuenda hoc loco, itémque lib. 3. de mat. med. cap. de althæa, ipsi herbæ tribuitur, illud ipsum Paulus eiusdem semini tribuere videtur. Attamen & loco citato Dioscorides seminis althææ decoctum, verum assumptum, ad istiusmodi ictus commendat. Aëtius verò & Autor lib. πρὶ ἀπρ. in eundem vsum althææ radicis epotæ meminerunt.

γαλῶν ὀπικαθιδίον] Rectè Cornarius & Marcellus ex Paulo restitunt αἰτὶ πῶ, ὀπικαθιδίον, ἐφ' ἰκατόν καθιδιδίον, itémque inferiùs pro, ἀειθμῶ βεσχιῖ, ἀειθμῶ δέκα, quos ego lubenter sum imitatus.

καὶ κυπάρισσος μετ' οἴνου] Cum Cornario & Marcellis lego ex Paulo, καὶ κύπερος μετ' οἴνου, καὶ πήγαον ὡσαύτως. Cyperi enim radicem, quæ priuatim cyperis dicitur, à Scorpione ictis opitulari & antè retulerat Diosc. de mat. med. cap. 4. vt & Plin. lib. 21. ca. 1. De cupressi verò seu folijs seu pilullis tale nihil auditum est. Sic & pro, πυκιδάνου χερσίον ὀπι, ex eodem illo Pauli contextu lego, Παρδικῆ χερσίον ὀπι. Nam & superiùs lib. præcedentis cap. 3. ita legi batur: ὀπις, ἄρ' ἐν μαλίσα ὁ Κυρλωαῖος, ἢ ἔ καλῶς Μηνδικῆς ἢ Παρδικῆς. Est autem Parthia Asia regio vicina Persidi ac Mediæ, cuius regionis æquè ac Parthiæ indigenam Laser Diosc. eo loco commendat, siquidem Cyrenaicum desideretur. Cæterum multò plura quàm hîc habeantur ad Scorpionum ictus remedia legas apud Aëtium, capite proprio, si videbitur.

CAP. XXIII. ὅπι ἤββεσηιδίον] Nicander ac etiamnum recentiores Græci Paulus, Aëtius & Actuarium, præter remedia morsui viperarum communia, & alia non pauca ictui Pastinacæ peculiaris commemorant.

CAP. XXV. ἀμύζην ἢ] Sic omnino legitur apud Actuarium, vt in vulgato nostro exemplari. Attamen hoc caput diuidere, codicumque veterum lectionem, quam etiam Interpretes ceteri expresserunt, in integrum restituere visum est.

καὶ αὐτῆ ἢ αἰσπύχθεισα] Hoc plerique ad Pastinacam maritimam referunt: huiusce tamen remedij neque Paulus neque Aëtius vsquam meminere. Vnus Plinius, lib. 32. cap. 5. Pastinacam quidem contra suum ictum remedio esse prodidit, verum cinere ex aceto illito & sæpe alterato.

Quamobrem Cornarius, ex sententia Pauli & Aëtij, istam capitis postremam periodum ita restituit: καὶ πάλιν δὲ ἀσπίου, ἢ ἴσση καὶ ὀππιθεῖσα πῖς τραύμασι, πῖς αὐτῷ ἰαμα γίνεται πληγῆς. Ac certè quidem Diosc. lib. 2. de mat. med. cap. de mullo, nullum erodum dissectum impositumque prodidit marini Draconis & Scorpij, itémque aranei ictibus mederi: id quod Paulus totidem verbis reperit, lib. 7. Quin & illud ipsum remediū habet Diosc. lib. 2. περὶ ἄπυ. Marcellus verò hūc ipsum locum sic potius videtur emendasse: καὶ αὐτὸ δὲ ἀσπίου, ἢ ἴσσης καὶ ὀππιθεῖσας πῖς τραύμασι, τὰς ἰδίαις ἰώνται πληγῆς. quoniam voluit tum Draconem tū etiam Scorpionem dissectos adhibitosq; suis ipsorum ictibus mederi. Cæterum vtra lectio sit potior; non magnoperè laborandum videtur: quoniam vtraque sententia veritate nititur. Siquidem & Paulus, cap. de Dracone marino ista sic habet: ἢ παρ' ἀράνου, αὐτῷ ἀσπίου, ἢ ἴσσης (suprædum ex præcedentibus) καὶ ἀπασας. Sic & Diosc. lib. 2. περὶ ἄπυ. περὶ δὲ ἀράκου πῖς ἀσπίου πληγῶν, αὐτῶς δὲ ἀράκου ἀσπίου, ἢ ἴσσης καὶ ὀππιθεῖσας. Idem, lib. 2. de mat. med. cap. 15. δράκων ἢ χαλκίος ἀσπίου, ἢ ἴσσης καὶ ὀππιθεῖσας, ἰαμα δὲ πῖς τῶν πῖς ἀσπίου ἢ ἴσσης πληγῶν. Quin & Galenus, u. simpl. Draconis ictui mederi tradit ipsum Draconem impositum æquè ac nullum: & eo loco multa deinceps alia recenset remedia, quæ totius substantiæ proprietate venenatis ictibus opitulantur.

CAP. XXXVI. χαλβαίνη ἀσπίου] Ista Cornarius restituit ex Paulo hunc in modum: χαλβαίνης ἀσπίου ὀππιθεῖσας καὶ αὐτῶ &c. Sed ita malim pauca immutatis: χαλβαίνη ὡς ἀσπίου ὀππιθεῖσας καὶ αὐτῶ, ἢ καὶ μετ' ὕδατος λελενοσεβηδῶν. Sic inferius cū eodem Cornario & Marcello ἀσπίου, κόκκία, ex Paulo & Aëtio, σπῖα, emendauimus.

καὶ ἢ αὐτὸ δὲ ἢ δακτύλου] Aëtius ex Stratone prius scarificari locum affectum voluit, mox Araneum murem vltum cum aceto cataplasmatibus vice imponi, aut sinapi tritum itidem ex aceto.

ἢ δὲ τῆς θερμῆς κατὰ τῆς] Et hūc quoque ex Pauli contextu, ἀλμυς, adiecimus, vt sit ἢ δὲ τῆς θερμῆς ἀλμυς κατὰ τῆς. Alioquin τῆς θερμῆς vox nullo modo constaret, ac potius, τῆς θερμῆς, legēdum foret, sabaudita voce, ὕδατος.

χαμαλέωνος τῆς βοταίνης] Remedia contra Murtis aranei morsum tam interna quàm externa lōge plura recentiores Græci Medici tradiderunt, quæ quoniam ab ipsis Autoribus facilè repeti possunt, hūc transferre visum non est.

περὶ τῆς ἴσσης πληγῆς] Addit Paulus, μετ' οἴνου. Sed & apud Diosc. 2. ἄπυ. potus Muris aranei in vino triti commendatur.

ἢ μὴ οὐκ] Cum Cornario, ex Aëtio & Oribasio, restituis, εἰ μὴ ἔγκυος. Scribit enim Aëtius, bullas quæ ex Muris aranei morsu excitantur minime tumpi, adeoque non exulcerari locum, nisi prægnans fuerit Murtis araneus qui morsum inflixerit: quod ipsum iisdem penè verbis legitur apud Oribasium. Eodem spectat & illud Plinij, lib. 29. cap. 4. quo loco, Ipse Murtis araneus, inquit, ante se remedio est dissulsus ex impositus. Nā si prægnans mortuū dicit, ῥοτῶν dissilit. Optimum: si v. impositus qui mortuū dicit, &c.

CAP. XXXVII. ἀσπίου ἀσπίου μετ' οἴνου] Diosc. 2. de mat. med. cap. de fimo, ἀσπίου ἀσπίου μετ' οἴνου, hoc est, fimum caprinum

in aceto aut vino decoctum desiderat. Idem verò, 2. ἄπυ. capite de Viperæ morsu, ἀσπίου ἀσπίου μετ' οἴνου, hoc est, fimum caprinum in aceto decoctum commēdat. Cæterum pro ἀσπίου, rectius fortasse legas, ἀσπίου. Paulus habet, κατὰ ἀσπίου. At inferius pro, ἀσπίου, legendum proculdubio ex Paulo, λιανθίου.

ἀσπίου ἀσπίου] Laurum simpliciter Autor desiderat. At Paulus, ἀσπίου ἀσπίου μετ' οἴνου ἢ ἀσπίου, hoc est, lauri folia cocta cum oleo aut lauri baccaς impositi iubet. Diosc. 2. ἄπυ. itémque Aëtius, lauri foliorū in oleo coctorum & tritorum tantummodò meminerunt.

ἀσπίου ἀσπίου] ἀσπίου μετ' οἴνου, hoc est, cum melle addit Diosc. 2. ἄπυ.

ἀσπίου ἀσπίου] Hic Scilla tosta & tusa contra Viperæ morsus prædicatur. At Paulus eiusdem non ὀππιθεῖσας, sed ἴσσης meminit. Sic & apud Diosc. 2. ἄπυ. legitur, ἀσπίου ἀσπίου μετ' οἴνου, hoc est, scilla in aceto decocta.

ἀσπίου ἀσπίου] Paulus non calida aqua simpliciter, quemadmodum ego hūc Autoris locum accipiendum puto, neque aceto mulso, vt Interpretes voluere, sed trifolij pulegiue decocto, aut acida muria locum fouet. Diosc. 2. ἄπυ. de omni genere virulentorum morsuum verba faciens, κατὰ τῆς, inquit, ὀππιθεῖσας τῶν περὶ τῆς ἀσπίου ἀσπίου, hoc est, mirulentorum ictibus trifolij decocto fouentur. Aëtius, post scarificationem & gallinaceorum impositionem, vult plagam trifolij bituminosi decocto calente diu multumque foueri: sin paruo tempore id fiat, peius affici egrotantem asserit.

ἀσπίου ἀσπίου] Nonnullos etiam scribit Paulus anchusam hanc tenui constantem folio ex collo suspendere in eundem vsu.

ἀσπίου ἀσπίου] Ita & Actuarius. At Paulus, ὅταν ἡμικτύλιον ἐν μελιερῶ. Κοτύλιον autem ἀσπίου τῆς κοτύλης vsquam reperiri vix crediderim: quare hūc saltem, ἡμικτύλιον, reponēdum censuerim.

ἀσπίου ἀσπίου] Paulus in morsu Viperæ ἀσπίου ἀσπίου, hoc est, efficacissimum asserit esse remediū σκοροδοφαγίαν ἢ ἀσπίου ἀσπίου, alliorum, inquam, esum est μὴ μετὰ σίτου, aded vt si quis multum eorum vsu adhibeat, nullum præterea auxilium sit desideraturus. Idem Aëtius refert ex Archigene, & Diosc. in ἄπυ.

ἀσπίου ἀσπίου καὶ ἀσπίου] Paulus ex Lycosichabet: σινδραχίης ἀσπίου ἀσπίου ἀσπίου ὀππιθεῖσας. Arabes Auicenna, Serapio & Albucasis, in curatione Viperini morsus, huius eiusdem antidoti meminerunt, eamque non quidem Lycos, sed (nisi falluntur Interpretes) Lucæ tribuunt, ac auripigmenti etiam rubri, quæ Græcorum est sandaracha, mentionem faciūt: quod tamen raro admodū in remediā interna recipitur, quippe cū venenū sit causticum & erodens. Quare suspicor equidem iudicium fuisse scripturæ lapsu, & loco ἀσπίου ἀσπίου, aut etiam σινδραχίης, legēdum, ἀσπίου ἀσπίου, quam etiam Serapio huic eidem medicamento præter auripigmentum admiscet. Fortassis etiam pro, ἀσπίου ἀσπίου, restitūdum fuerit, ἀσπίου ἀσπίου, hoc est, seminis ruscæ: nam & hoc in eiusmodi medicamentis theriacis vix vquam omittitur, ceu contra virulentarum bestiarum ictus excellenti remedio præditum. In Oribasij antidoto, quæ habetur apud Paulum

legitur *anisi aetbulum*, *piperis drachm. iij.* *aristolochiae corticis*, *opij*, *castorij*, *myrrhae an. drachm. j.* &c. Attamen citra vetustorum codicum certiorum fidem quicquam immutare minimè aufim: illud tantum obiter admonere visum est. Ceterum nonnulla ex commemoratis hoc capite remediis paulò aliter præparant recentiores Græci, Paulus, Oribasius & Aëtius: ac præter hæc complura alia tam simplicia quàm composita, partim interna, partim externa recensuerunt, quæ studiosus Lector ab Autoribus ipsis facile repetet.

CAP. XXX. *καὶ πῶς πύθεις*] Otiosæ repetitionis vitandæ gratia, placuit cum Cornario quæ sequuntur in contextu ad calcem vsque capitis vna litura expungere: eorum verò loco hæc ex Paulo transcribere, quæ quidem hic desiderari meritò videbantur: *πικρὰ δὲ βλεῖσκομαι ἀγαγεῖν ἄρβυλα κ' ἢ δὲ διημάτῃν, ὅτι ἰσὺ πῆς δι' ἰσίδος, ἀδράχης φύλλα λεία σὺ ὄξει καὶ ἄλφιτα, καὶ βάλαν φύλλα λελενοποιεῖν, ἄρβυλα μετὰ μέλιτος, ἀρνόγλωσσον, ὕσσωπον, σκόρδον λευκόν, [forte, λείον.] *παρασον, πήρανον, κίδων.* ὅτι δὲ τὸ αἰμόρρον, καὶ αὐτὰ, καὶ πῶς ὑπὸ αἰμπελου φύλλα ἐφθα σὺ μέλιτι λελενωθῆσιν. *ἀρβύλα δὲ αὐτῆ τὸ θηλείου ἢ κεφαλῆ καυθεῖσα* [Diosc. in *ἄπορ. καυθεῖσα*] *πολύ ἐσθω, ἢ σκόρδον μετὰ ἰερίνου, ἐπὶ πωσῶν δὲ ἐξ σαπίδας.* Hæc porro remedia, quæ priuatim tum ad diphsidis seu Presteris, tum & ad Hæmorrhoidum morsum conferre totidē verbis prodidit Paulus, apud Dioscoridem in *ἄπορ.* confundi videtur: ibidēque nonnulla etiam alia insuper adiiciuntur. Pro eo autem quod habet Paulus, *σκόρδον μετὰ ἰερίνου*, rectius illic legitur; *σκόρδον λείον σὺ οἴνω.* Et certè quidem Diosc. 2. de mat. med. iis quos vipera aut Hæmorrhoidis momorderit allium ita commendat, vt præsentissimum censet esse remedium, *si modo*, inquit ille, *continuo post unum superbibatur, aut ipsum ex vino teratur, ac in potione sumatur.* Sic caput serpentis quod vltimum potui datur apud Paulum, Dioscorides in *ἄπορ.* vulnere tantummodò imponendum existimavit. Vnum verò admonendum superest, apud Aëtium portulacæ folia cum polenta permisceri, cum tamen Paulus portulacæ folia trita cum aceto, ac polentam seorsim ac perse admoquat. Ceterum hanc venena Hæmorrhoidum Presteriumque restinguendū vim non omnī quidem portulacæ tribuit Plinius, lib. 20. cap. 20. sed sylvestri tantum, quam peplium vocari scribit.*

CAP. XXXI. *κονία πὲρ θεθεῖσα*] Paulus, ἢ *κονία δρυός ἐλαίω θεθεῖσα.* Sic & Actuarius. Hanc iccirco scripturam & nos secuti sumus. Sed cum illorum Interpretes *κονία*, *lixiviam* verterint, nos *cinerem* interpretari maluimus. Dubitavit & Cornarius, an *κονίαν* vt aliis ita & hoc loco *calcem* vertere debuerit, quoniam vocem *δρυός* minimè agnoscit, & apud Aëtium inter peculiariora contra Chersydrum remedia calx viua oleo permixta recensetur.

ἢ *ρίζα δρυός*] Actuarius hoc loco vocem, *δρυός*, omisit: & certè quidem nos quoque ex proximè præcedente linea perperam huc translata existimauimus, ita vt nō quidem quercus, sed ipsius aristolochiæ radix desideretur. Sed quod proximè sequitur de hordeacea farina, aliter quàm habeatur apud Paulum & Actuarium distingui oportere iudicauimus. Visum est enim illud, πῶ-

ζεται, vtrobique, veluti & apud Dioscoridem, rectius cum sequentibus coniungi posse, vt sit alterius periodi principium.

ἢ *καρμὰν ὄξυκαρμῶν*] Paulus nō multò rectius, ἢ *καρμὰν ὄξυκαρμῶν κινάτοις δυσιν.* Nos verò ita restituumus, ἢ *καρμὰν ὄξυκαρμῶν κινάτοις δυσιν.*

ἢ *καρμῶν χυλός*] Marrubij succum etiam desiderant Paulus, Actuarius & Auicenna. Attamen Herm. Barbarus *καρμῶν*, hoc est, porri, legisse videtur. Et certè quidem ipse quoque Cellus contra Chersydrum ictum porri succum cum hemina vini commendat, lib. 5. cap. 27. quo loco & alia nonnulla proponit remedia, quorum hic nulla mentio. Recensuit & Paulus inter Natricis remedia nasturtium agreste, asphodeli semen fiorémve, & cum vino feniculi semen. Aëtius cupressi pilularum & myrti baccarum an. drach. j. terit, & cum melle rosaceo aut vino mulso propinat: quod genus auxilij ipse etiam Auicenna commemorat.

CAP. XXXII. *καὶ ἔρμολος σὺ ἀσπιδί*] Nos cum Hermolao & Cornario ista sic ex Paulo & Actuario emendauimus: *καὶ ἔρμολος σὺ ἀσπιδί λελενωθῆσιν. πικρὸ ἰσίδου δὲ ἀρβύλα κινάτοις πῆς ῥίζης < β' σὺ οἴνω κινάτοις γ' ἢ ἀριστολογίας ῥίζα ὡσπύτης, καρδάμων π' καὶ ἡλιανή ἀρβύλα κινάτοις.* Huius etiam scripturæ vestigia in vetustis Dioscoridis codicibus adhuc extare Goupylus annotat. Attamen siue *κάρδαμοι* cum Paulo, siue *καρδάμοι* cum Actuario legas, parum interest, quoniam vtunque cōtra venena valere compertum est, vel ipso teste Dioscoride, in libris de mat. med.

CAP. XXXIII. ἢ *πυλὸν ῥίζην*] Paulus addit, *καὶ ὑπερμεν δὲ βάλαν μίχρ' ὄξυτος.* Vult enim non tantum scalpello circuncidi partes ictas, sed etiam adigi scalpellum altius, ad os vsque, ne dira contagio serpat in vicinas partes.

ἢ *καυθεῖσα ἀίμακτος*] Cum deprauatè legeretur in Ald. codice, *αίμακτος*, itēque in Parisiensi, *επακτος*, neque vtrouis modo sensus vllus cōstaret, restituumus, *αίμακτος*, ex Paulo & Actuario: qui quidem sic habent, *εἴτα δὲ πρὸ λεπιδῶν πῆς καυθεῖσιν ἀίμακτος.* Ceterum præter ista Chirurgica auxilia, medicamenta tam simplicia quàm composita partim foris vulnere Cerastræ imponenda, partim intra corpus sumenda varia reperias apud Diosc. de mat. med. itēque in *ἄπορ.* Aëtium, Celsum, Plinium & Auicennam.

CAP. XXXIII. *καὶ πῶς πύθεις*] Lego ex Paulo, *καὶ πύθεις πύθεις* &c. alioqui vix vllus constabit sensus. Porro & Aspidis morfus remedia alia legas apud Diosc. tum sparsim in libris de mat. med. tum etiam proprio capite in *ἄπορ.* itēque apud Galenum, Aëtium, Plinium, Celsum & Q. Serenum.

CAP. XXXV. *πῶς μύκωνος ἀπὸς*] Vanum & superfluum existimavit Aëtius auxilia contra Basiliscum commemorare, quoniam qui vel ab eo conspecti fuerint, aut eum sibilatē audierint, protinus è medio tolluntur, nedum ab eo demorfi curationem recipiant. Actuarius itidem mortem auxilia quæuis anteuertere prodidit. Sed & Auicenna quoque illius morsum immedicabilem asserit: conferre tamen maximè, si quid aliud, semen papaueris, aut castorium ad drach. j. sed eo loco semen pro succo papaueris perperam legi crediderim.

Τὰς θείας δόξας καὶ γὰρ.

C LARISS. Vir Io. Sambucus Pannonius, Casareus olim Consiliarius & Historiographus, prater varias in Dioscoridem lectiones, quas ex complurium manuscriptorum exemplarium fida diligentique collatione hinc inde excerpserat, notas etiam suas & observationes in eundem Autorem nonnullas nobis simul & semel quam liberalissimè communicavit: quibus te quoque defraudare neque volui neque debui: quandoquidem ut loca quaedam difficilia aut alioqui sat obscura tuis interdum illustrantur, ita & ad alia praterea diligentius examinanda via tibi quasi patefit. Occurrent, fateor, haud ita pauca, quae ut mihi ita & tibi fortasse merito suspectiora, aut veritati dudumq; receptae Medicorum opinioni minus consentanea videbuntur: attamen malui, quaeliacunque erant, iudicio tuo subuicere, quam temerè nimum de audacter quicquam immutare. Tuum erit, quicquid id est, equi bonique consulere, hominemque literaria Respub. quandiu vixit iuuanda quam studiosissimum pro tua prudentia excusare: quippe cui, ceu Aulicam vitam agenti, quum alia quam Medica saepenumero tractanda essent, ad amussim singula expendere non ita licuerit. Caterum hoc unum monitum te volui, Lector, ut hisce optimi viri lucubrationibus non nisi adhibito maturiore iudicio fruaris. Interim vale.

IN DIOSCORIDEM OBSERVATIONES feu Notæ Io. Sambuci Pannonii, Casarei Consiliarii & Historiographi.

IN LIB. I.

CAP. I. Iridem bulbosam Recentiores veram nondum mihi videntur ostendisse.

CAP. II. De Acoro in Nothis caput est verum Crateuz. Cæterum nec est gladiolus, nec galanga, minus calamus aromaticus: id quod vtriusque dosis differens arguit. Calamum non habemus: galangā tamen Acorus magis simulat.

CAP. VI. Tripolitana illa nardus spicea, quam vulgò vsurpamus, legitima est.

CAP. VII. Si Saliunca species sit Nardi, in Vngaria æquè visitur, ut in Istria. Matthiolus vnicā radice suam apposuit.

CAP. VIII. οὐκ αὐτὸς φέρει.] Cod. Hisp. οὐκ αὐτὸς φέρει, quasi dicat, non diu sustinet: aliter qui folia & caules eryngij tribuit Diosc. à seipso dissentit.

CAP. IX. Bacchari cum hoc asaro nihil commune, sed asaro Crateuz, nec huic aliquid societatis cum asaro Crateuz.

CAP. X. μέλιω δὲ καὶ κρυφ.] quidam legere, μέλιω, nec profus Autōr narcisso assimilat. Putarim esse Pseudostæchada potius quam aliud. Et rusticam illam Geo Plinij similem Caryophyllaram conicio.

CAP. XIII. Si Serapionis quæ ex Dioscoride transtulit expendas, deprehendes Dioscoridè hîc & in Phu & alibi mutilū esse & cōsufum.

CAP. XV. In vetustis codicibus, Costus Angelicæ effigie passim pingitur. Nos solam habemus amaram, non acrem nec dulcem, & radicula folia ignoramus. Aliqui suspicantur esse zedairæ propaginum radices.

CAP. XVI. Iuncum odoratum esse Cypentum nostrum, vel Celsi quadratum dubito.

CAP. XXVII. V. Codices sequens caput huic priori adiciunt. Illud Helenium Panacem Chitonium Theophrasti quidā arbitrantur, Ac Dio-

scoridis Chironiū, videtur secundū hoc Heleniū.

CAP. LXII. Etiam Susinum istud, ut Ismimum, est Arabibus frequens.

CAP. LXXX. Si Bdelium non est Caucalis, nec erit herclè Myrrha: qua vera nos caremus. Barbari ineptè myrrham stacten coniungunt.

CAP. CI. Succinū & Ambra Naphthæ sunt: Ambra Can cæli bonitate differt.

CAP. CIII. In multis manu transcriptis de Iuniperō pauciora offenduntur verba: ut in excuso quædam aliena suspicari liceat.

CAP. CXI. De Ulmo lignorumque carie duo capita in vetustis desiderantur: in margine tantum Epigraphe: Κερατὰ ριζοτύμου.

CAP. CXXII. Quamvis dissideant Herbarij, notæ huius spinæ cum vulgata Berberi seu Erbsali conueniunt.

C. CXXVII. Hypocistus eadē, sed tāquā subgerminās plāta cum Cistho, quod sæpe ipse conspexi. Nec confundit Plinius Cistum & Cisum. Nam Theophrastus & Theocritus ita ipsi appellant: ac V. codex, ὑποκίσθον, pro hypocistho legit.

CAP. CXXXIII. In extremo quidam Cod. habebat: ἀκακίας τὰ φύλλα καὶ ὁ χυλός, ἡ δὲ τῆς ῥίζης πικρῆς ἢ ζυραμόντων, τῆς δὲ δευτέρας ἢ ζυρόντων, ἐπιδαυ πλοῦτη, πὸ δὲ ἀπλοῦν τῆς αὐτῆς: quæ ex Gal. deprompta videntur.

C. CXXXV. Miror quid de nostrate vitice & Bohemica olea quidam prodāt. Sed plus miror Galenum frigidam æstimare, & cōtrā Rhodiam radicem in tertio calidorum censere.

C. CLXX. De altera Mespilō V. multi silent: sed Gal. in lexico suo agnouit mespita lapidosa minorq; ferè ut forbus torminalis. Quod autem ait πλάτων τῆς ῥίζης, V. codex præcedentis capitibus fructibus at tribuit.

C. CLXXV. De arbuto V. C. filēt: Flor. tamen

haber qui pro, *μαμάκιλλα*, habet, *ἀπομάκιλλα*. Arborescentia sua Arbutus ab Vnedone differt, quicquid alij arguentur.

CLXXX. In extremo Mori quidā hæc ad marginem ostendebāt, non absōna à Sycomori dotibus. *δοκίμῃ δ' ἰσὶ καὶ πικρὰ μόρον ἀγρία περιπέπια τῆ χαμαϊβάτω, τυπικώτερον δὲ, ὡς ὅπως ἦσαν περιδοκίμῃ, καταιτλημα φλεγματῶν, ἢ ἐπουλωτικὸν τῆς φάρυγγος, πληροῦν ὀδοναλῶν. φρέν' ἐκ πλουκίοις ἢ ψυχροῖς πόποις.* Ceterum de ficu Cypria Florentinus codex non habebat.

CLXXXVII. De Iberide V. cod. nihil hoc loco, & halicacabo finiunt librum satis confusa descriptione ex tribus plantis. Iberis verò ponitur in lib. 2. de Lepidio. Eadem enim cum Lepidio videtur Galeno, 7. simpl.

IN LIB. II.

XXIX. Qui in magno volumine & alibi pictus cōspicitur Silurus, nō est vllō modo Diosc. imò & Vngarorū *schulle* nō per omnia cōuenit.

L. Duo V.C. istud caput non habent, licet vt alia huius generis stare possit.

CIX. Non est *φοινῆς* Simeonis Sethi: nā ex variis conferti solebat, licet dotes eadē narrentur.

CX. De Curmi quidā Cod. caput nō habent: & cū Zytho idē videretur. Sed v. cod. pro *κρίσις, κίχρον* legūt, vt ferè sit Cumanorum potus *βοδχα*. Huius generis fortè Orosius meminit, lib. 5. c. 7.

CXIII. Gal. in Hipp. *zeam*, olyram putat. Olyra est spelta potius, quæ certè Itolorum *zea* nō est, (dulcis est olyra) nec segala illa amara & atra, affinis aīncæ Plinij.

CXVI. V.C. carent hoc cap. Byzātinus in nothis censet. Aliud eius loco offeret se, lib. 4. p. 294. sed Crateuz nomine insigne.

CXII. Sefama hodie ignoratur, quando cum Sefamoide confunditur.

CXXV. Huic in V.C. subiunctū erat caput, sed ad orā, nō absonū profectō: *ἔτι δ' ἐπὶ τὸν π. ἀγριον, μικρὸν πρὸν δ' ἢ τὰ φύλλα δασέα & τραχύπερα ἔχον, πῖτυϊ ποσῶς ἐμφυτῆ. καὶ αὐτὸ ἢ κατεψόδιον ῥοφημασι δ' ἄλλως τ' οἰδηματῶν ἀφρορητικὸν, ἢ μαλακτικὸν σκληρῶν.* Huius gen^s in Pannonijs ipse vidi: vires tamē haud sū exptus.

CXXI. Ego de leguminibus, præsertim Germanicis, dum meliora legero, omnium disputationibus & censuris Tragi iudiciū haud postpono.

CXXIII. V. C. aliqui carent: & Auicenna male fabam Aegyptiam somniat.

CXXVI. Buniades, opinor, Itolorū *Νασοῖ*, napi oblongi solidi sunt: quorundam subtilitates hic non curo.

CXXVII. Vt cūq; radix & quancūq; sumitur, flatib^s rusticuosis molestior fit, nec dignè aurea in Delphis, rapū verò è plūbo dicatū fuit. Ceterū Simeonis Sethi recētioris Græci cōciliatio non negligēda, vt & alij esse potest, cū Diosc. & Gal. Certè q̄ humida sūt & ad flatu parata aluo, præmittēt: qui dura, post ingerēt: qui verò solido & bene coquēte stomacho, ante cibū: cōtrā, qui imbecillo. Huius sententiæ sunt Diosc. & Orib. nisi fallor: dum vomituris qui plerunque duriore sunt aluo, ante assumenda: Plinius summo cibo arbitratur, contra Diosc. 20. cap. 4.

CXXVIII. Hipp. 2. Mulieb. longè meminit, sed in oleraceis censet. Quid si Persarum est *Turma* & Vngarorum nostrum *marratich*: licet piperitum nostratem & Thlaspi *Crateuz* & Sinapi Persicum possis suspicari.

CXLI. Si Diosc. nobis *Lampfauz* folia de-

differt, pateret etiam Raphanus syluestris. Plinius certè brassicæ syluestris est species: si hoc est, non erit vnquam armoracia vulgata.

CLXVI. Gal. brassicā cōtra Diosc. visui obesse asserit: fortè verū, si oculi nimii sint sicci. Vulgātū autē puerbiū de Crābe bis cocta, nō de brassica equidē accipio: sed cū eruditionibus, qui fabellā de Carābe seu Crābe oppido, eīusq; casus ad nauseā repetitione in Schola à Ludimagistro quodā narrāt, acceperim; qui in declamationib. & commētationibus suis ineptè semper eius rei quiddam cum stomacho auditorū memorabat, velūtque Cupressum Horatij vbique simulabat.

CLXVIII. Si folia sunt *ἔμμελα*, & aristolochiæ *ἔμοιόπερα* admittas, quid sit nescio: licet soldanelæ viribus congruat.

CL. Credo hæc quoq; vel Diosc. nō satis exploratā: quod eā nō satis prodiderit, alioqui collatā cū aliis toties. Etsi nesciā p̄ portulacæ memoriā gen eraliter ipsū vagatū: at certè cepēā verā, paronychiā, chamæfycē si habes, portulacā videbis.

CLVIII. Est alioqui herba stellaris. Sed Theophrasti Coronopus ferè Virgil. paliurus cōuenit. Theophr. tamē & Diosc. paliurus idem est, & ob tantam acrimoniam sanguinaria non erit.

CLXIII. Pepo, si circūstātiis descriptionū insistas & verbis, videtur cū *Batheca* idē. Anguriā suspicor Auicēnæ melonē Indicū, alij Græcū, vt Vngari quoq; Plin. grādes oblongos, maturos, pepones vocat: minores & rotūdiores, melopepones, ad effigiē cydoniorū respiciēs. Si hæc nō sūt vera, tātū Diosc. de cucumeribus scripsisse affirmabo.

CLXVI. Miror Gingidiō à Diosc. cōmissum cū paktinaca agresti, nisi desit in textu, *πῖς φύλλοις*.

CLXXVII. Quid si Medica est cytissus pratensis nostra?

CLXXXV. Hipp. sauridiō habet p̄ cardamo, quæ & cardamina dicitur, ob formæ similitudinem.

CLXXXVI. Hoc si nostrum nō est Nasturtium, Crateuz thlaspi nullum video, foliis latis, radice insigni. Nō enim *πλόρηζον* ait esse, vt scrophulariam aut lunariam.

CLXXXVII. Quædā manuscripta multorū annorū hoc capite carēt. Sed quia apud Orib. sub nomine Brabæ legitur, licet id Mathiol. nō animaduertit recipimus. Alij Arabim vocari tradūt. Videtur nasturtij genus: si radice quoq; meminisset & vmbellam, omisset; aliud iudicarem. Plinius flore, non vmbella aut foliis & semine, de Dryophano loquitur.

CLXXXVIII. Primam non leuiter conicio esse Sefami speciem in segetibus frequētem. Alteram *σπρξίφαζον* illam Patauinā, cuius & Angli meminēre Germanis *klaim eyfen kraut*.

CXCIII. Fuchsius cōtra Diosc. asaro cyclaminis folia adscribit. Austriaci *hazelmurtz* vocant. Tragus verò hæc malè cū asaro, quā ille peius *hazelmurtz* vocat. Nā asarū p̄bè Germani *asyrachmurtz* nominant. Diosc. vtrāq; satis discernit, dū ait rotūdiora folia quàm cyclamini aut hederæ.

CCV. Si lepidion herbula est, non erit nasturtium aut simile quid. Veruntamen Columellæ syluestrem raphanum Lepidium dicas. Domesticus verò, piperitis esse potest.

CCXII. Nostra non exulcerat, sed insipida ferè ided malim. *ἔχουσαι*, quàm, *ἐλακίσιον*, legere.

CCXVII. Aliud hoc Telephiū ab illo in quarto ille ce bra ceo. Quod si cū papaueris foliis, vt sū

suspicio, contulisset, esset *πλεθυσμον* Theophr. Si scorpion foliis, esset prorsus Scorpioides *θηλυφόνου* Theophr. Quid sit dubito, nisi sit Brassicana persfoliata, quæ passim sponte provenit, vel potius sylvestris portulaca cum Galeni onomaltico, aut certe *huner dorm*.

Huic capiti commodius subnectes cap. de Iberide, extremo lib. I. positum. Dicerè verò Iberidè eadè cū Lepidio, nisi distinxisset locis, & hoc *βοτάνου* esse dixisset. Cæterum qui textum corrigunt, *καυλάς* addētes, & pro *εἰν, οἶνε*, reponētes, nō omnino somniāt. Gal. in 7. Simpl. cū Aëtio conuenit. Blattariā quidam esse contēdit: vbi binę radices? quid si sit sylvestris *φλόμος* blattaria? & Mariana rosa Lychnidos species, vel cui flores *μήλινοι*?

IN LIB. III.

CAP. II. Hoc capite Rhabarbari & Rha-pontici vires confundi videmus: neutrius enim viribus totus textus cōgruit: hinc tot lites ortæ. Aut certè cōfusionem hanc Diosc. pepererūt variorum diuersę narrationes de vtraq; valdè simili radice: neutram enim ab ipso visam suspicor.

XIIII. In margine cuiusdā cōd. de foliis hæc reperi: *ἄνθη πρὸς φύλλα δισφορητικῆς μεβίως ἐστὶ δυνάμειος. ἡ ἰβρίδα ἐστὶν ἐπιπέδη & λεπτομερής.* Cæterum quæ à doctis. Mathiolo pingitur prior, albo Scolymo foliis respoñdet, nō nigro: altera verò, nō κεφαλῶν, sed κεφαλῆς habet, vt ex his Arabicā quoq; ignorem?

XV. Acanthij veram effigiem nondū vidi. Alterū congruit horto Patauino. Certè carduus benedictus Cnici sylvestris historię, si Theophrastum legas, conuenit: licet ille vires, vt aliorum multorum, sileat.

XVI. Non hallucinabitur, qui Vegetij Eryngium, Cartamum sylvestre dixerit.

XVII. Vulgati codices nō genuinam pingunt Aloē: nam bona & succosa ferè arborescit, & hinc ita folia.

XVIII. Stœchas Arabum differt ab illa odora, quæ helichryso assimilatur. Nam altera artemisę tenuifolię species videtur, apta scapis.

XIX. Thymbam suspicor nostram hyssopum esse propter foliola: quia verò spicas umbellosas gerit, potest maiorana quoque sylvestris esse.

XX. Hallucinatur Plinius, qui serpyllo satiuo tribuit proprietates sylvestrium.

L. *ἴσως δὲ κοιλίαν*] Si hoc est verum, non est igitur ocymum caryophyllatum.

LII. Si moly allium quoddam est spicis nō diuisum, nō erit molyza Hippocratis. Iā si etiam Galeno *αιασμοῖς*, nescio cur quidam doctis. vir in sua Epistola, occludere, pro, aperire, dicat. *πρός* certè, contrā, nō significat: idēd Paulus quoque *πρός* *ἀποσπασίως* *ἢ* *δερματικῶς* esse censet.

LIII. Quid si nostra sit vulgata & maiuscula illa capraria pimpinella?

LIV. In veteri codice pictura Italorum Carotam representabat: nostram verò pastinacā croceam pro hortenfi pingit.

LX. Alterū genus est *Rittersporn*, quod ipsū *ἀθήριον* *φυλλώδες* Theophrasti conuicio, nō frustra.

LXVI. Equidè Petroselinū Diosc. cōmunè & titam pimpinellā, non stypticā illā, arbitror.

LXXVII. Cachrys non est semen thymi, sed propius refert libanotidem.

XC. Quid si Sphondylion hoc cum illa Caroli Imperatoria conuenit: ac nostrum Sphondylion, præcipuè viribus, sit Ostrutium vulgare?

XCIII. *ἀθήριον* *εἰπέριον*] In Lotharingicis vetustis. imaginibus hoc loco Imperatoriam expressam cōspexi. Porro siquid cōgruit cū Angelica & Ligustico, Silphion est, vel eò quoq; quod nimium *ἄρητον* sit & vesicę noxia Angelica. Sed in Galbano meminit Diosc. sphondylj, quasi ea sit acedine vt serpētes enecet, idēdque adducor vt credam Imperatoriam esse Sphondylium, nisi sit secundum genus Silphij. Nec omittēdum hic, ipsi Hipp. 2. de muliebrib. & alibi semen Silphij *φύλλον* dici, radicem autem laseris, *σίλφιον*.

CVIII. Polycnemon *ἰσχυρῶς* est ad betonicā Pauli, aut certè mentastrum est sylvestre.

CIX. Clinopodium facillè vulgaris fuerit maiorana, si eam serpyllum esse conuicerimus: sed incertum est, lecti pedes cuiusmodi fuerint.

CXII. Nostras Veronica à V. cod. pingitur.

CXVI. *φασὶ δὲ ἕντες*] Vetus hæc reijcit. Alludit porro ad hemerocallida Persicā. Sed nostrū liliū cōuallū si nō est species *πῶου* Theophr. quid erit?

CXXI. V. codices istud caput illegitimum censent, & cum hemionitide idem dicunt.

CXXVII. *μονόκλωνον*] Quidam abrotoni speciem appingunt. Cū addatur esse, *ἡ ὠδὸς ἐστὶν τῆς πρὸς αὐτῆς*, illa autem grauer oleat, ego tanacetum intelligerem *ραϊνίσαν*.

CXXXII. Credo esse Plinij Impiam incanam.

CXXV. Proditam nuper Hemerocallida genuinā adhuc nō credo: nec Diosc. cōuenit, quòd idem eodē ferè modò liliū rubrum describat.

XLVIII. Si hæc nostras Nymphaea veterū est, miror nec vsū radicis nec seminis esse probū, & quorū olim nō erat vsus florū apud nos esse tātū.

CL. Androsacē V. cod. *ἰσχυρῶς* quoq; appellat. Cæterum si est *λεπτόκαρπος*, & ad eò *ἰσχυρῶς*, herclè nec erit cassutha nec epithymus.

CLIII. Fortè est quod Dodonæus pro peplo pingit: alioqui quid sit nescio.

CLV. Matricarię vulgaris conuenit Parthenium, itidēque Pliniano amaraco.

CLVI. Quando notū est *εἰ* magnitudinis esse notā, Bupthalmus non bouilli, sed oculi magni effigiē refert. Quidā sub capite Elleborinæ describit. Sed *βοαθῆμον*, nō *χρυσοθῆμον* Hipp. confundit.

CLXIII. Alcea nō absimilis est cannabi sylvestri, qua multi tumores discutiunt & eupatorij loco abutuntur: vel est chrysoγονό. Profectò nec pictura vetus, nec verba pro Mathiolo faciunt.

CLXV. Mathiolus cannabin *λεπτόφυλλον* pingit, cuius non sit mentio apud Dioscoridem.

CLXVII. Quidā in margine se dixit, *καπρίας*, ad facilem partū alludēs, legisse. Si portulaca esset, Diosc. cum ea nō contulisset. Quid sit, me latet.

CLXIX. Caulis tāta radice repugnat Aëtio. Cæterum Damafonion alterum est hoc Alisma.

CLXXII. De Ascyro caput codex quidā perperam hyperico ascribit. Cæterum Plinius multis imponit, dum ascyron cum androsacō miscet.

CLXXIII. Corin & Hipp. & Galenus vocāt etiam hypericum: quo exēplo colligo nō omnes nominum varietates à Dioscoride abstergēdas.

IN LIB. IIII.

CAP. I. In radice quiddam requiro: cæterò qui vulgaris nostra conueniret.

VII. In vetustis. cod. sunt legitima quæ in nothis leguntur: & contrā, excusa quæ videntur manuscripti aliquot nō habent: id quod te, Lector, monere volui. Hæc autem alteram scito, & prio-

rem, quæ est hufuce lib. cap. 182.

VIII. Polemonia, si radicem spectes, Ben albū nō est: collatio dubia est. Et si radicem excipias, reliqua plāta pimpinellæ maioris speciē præse fert.

IX. Si in petris nasceretur fanicula, & radicem longam, non capillaceam, ostenderet, symphyti speciem esse pronuntiarem.

X. Quid si hæc sit Consolidā maior?

XI. Si coniectura Ghini de Carraria Bononiensis firma est, serpentina non fuerit.

XII. Hæc scæbe non est scabiosa quorundam. Nā in genere scabiosa, Pforā cū Paulo iudicārim.

XVI. Limonium non dissimile videtur pyrolæ vulgari: nisi quod acutiora monstrat folia.

XVIII. Nec viola Mariæ pro legitimo Medio accipi debet, nec eorū quidquā q̄ vulgata sunt.

XIX. Quia sine flore est Epimedium, nescio quī Trinitatis herbula esse possit.

XXIII. Reperi in V. C. marginem, quæ innuebat hanc & Alcibiadion & salicem dici.

XXV. Tertiam esse puto, quam Hipp. *πίζαν* tantum vocat, quia fortasse radicis folius vsus sit.

XXIX. Veteres aliquot de Erino nil: licet Dioscles & Nicander Theriacæ adhibuerint.

XXXII. Hanc folam describit Byzant. codex. Vetusiss. codices pingūt foliis triangularib. bacis ferè fragorū. Certè nō video cur Sclaream vel Horminum dicam. Secunda est nostra ubiq; notā, non pimpinella.

XL. Vix est Veronica genus: nec à Mathiolo depicta satisfacit: nam *σπορσυλάπιες ἐλάγινης* si folia sunt hederæ, & elatines itidem, certè dicam esse effigie & viribus Germanorum *gundelreben*.

XLII. Est viribus caryophyllatæ.

XLV. Nostra Rhodia facie Dioscoridis notū est, viribus autem minūs Galeni.

LIII. Fortè est Adiantū candidū Theophr.

LVII. Galeni Amarantus ferè nil differt. De luteo loquor, quæ ipsa est scæchas Arabum: quæ verò in odora apud eos est, artemisiæ species est tenui foliæ ad scopas aptæ.

LIX. Fortè est quod nos pro Mesuzi Elyptorio circumferimus. Verba Diosc. expressa, *ὀξυρρύμαλις*. At qui utraq; organo thysopo cōfert: itē cetauriū minus primo loco origano, mox hyperico simile ait, licet foliis & floribus post distinguat: quid statuā hereo. Si verū symphyti petreū nō sēs, aut polycnemō, hæc quoq; tibi ostēderem.

LXII. Altragalus astringit & radix raphanina, apios nequaquam fuerit, nec nux terrestris, (quæ quidā vult propriè panē porcinū dici:) nisi excuset, *σπορσυλάπις*, non ad rotundum referri, & corticem eius exteriorem terreæ substantiæ tantum astringere. Certè si apios esset, nō cum asphodeli radice conueniret, nisi lectio sit mendosa.

LXVIII. Quis non videt hypococon distare à cumino syluestri? Non est neq; Delphinion, neque nostrum *Ritter sporn*, quia papposum visitur.

LXXXVI. Omnino parietaria erit Mathioli, si *εὐδακίλη* demamus. In quodam v. codice caput hoc variat: sed quia totidem verbis ex Aëtio depromptum est, id ascribere super se deo.

CIX. Fortè Epipactis genus est lichenariæ minoris, licet quidam eam mihi radice bulbosa & capillacea dederit.

CXIII. V. C. hoc caput inscribit, *ὀξυρρύμαλις*.

CXVII. Quidam codex recentior aliud caput substituit, & petroso asparago comparat.

CXXI. Interpres, aniso simile: Phascolo legedum, propter inuolucra & ipsum textum.

CXXVI. Est apud Hipp. *μῆν* species cissampelī. An nostra icterū pellat nescio, ad dysuria certè est mirifica: sed radix haud candida.

CXXVIII. V. C. quidam hoc caput de tertio genere ponit: nec est certū vulgare buglosū (nisi etiā sit echion) esse borraginem, & cōtrā. Nam si Autor cirsiio bouis linguā cōfert, & illud buglosū, abibit buglosū. A Estima tu, quid utrūq; sit.

CXXXI. Quidam primulam suspicatur: sed *καρπὸς* conditio repugnat.

CXXXIII. Veteres Scholiastę Medici *βιορρύμαλις* quoque vocant.

CXL. Hoc caput in paucis autographis repetitur.

CXLIII. Osyris nullo modo est ruta syluestris, nec caudapauonis illa Aëtij quibusdā dicta, nec *belueder*, qui frutex dici nequit. Quid si est nigri absinthij species, seu scoparia?

CLIII. Assimilatio istius plantæ incerta valdè est. Si coronopus ab hysopo nō dissideret, & ferret loci radicisque conditio, Gratiolam dicere Sesamoides paruum.

CLIX. Silybus quia vomitum ciet, carduus benedictus nō est: qui cōtrā præstatis antidoti vim gerit, sudoresque probè elicit.

CLXIII. Huius radicem propriè Hipp. vocat *κίμορ*, plantam ipsam *κρότινα*.

CLXV. Tuberosa radix huc incautè accitur à quibusdam recentioribus.

CLXVII. Ab hac differt Theophrastea. Cicerulā. n. nostrā Theophr. descripsisse videtur.

CLXVIII. Est quoq; symphyti gen^o, quod olim *πέπλος*, Hipp. teste, dicebatur. Dodonai Peplus Anthyllis quædā est potiūs, flosculis plena. Errat Barbarus, qui sigillum Solomonis assimilat.

CLXXIII. De Sambuco aquatica viderint alij, an eo nomine sit ad hoc caput redigēda. Ego in finibus Pāonicis Hāburgo oppido ad secundū lapidē à Pofonio reperi Sābucū verā arborescētē, ceterā virib. parē, sed foliis incisis, ranūculo syluestri similibus, quæ quia primus prodidi, Sābucum ranuncularē, vel Coronopodium nomino.

CLXXVIII. Quādo Diosc. Alexandrinę meminit, atq; hæc nostra ex Oriēte deportari ante 80. annos coepit, vt audiui, cur non Momordicam nostrā, si licet, Alexandrinā Colocynthida vocemus? quæ virtutes catharticas fortè habet, & in Alexandria frequentissima Epulotica & salutaris colitur: ac sæpe Scriptoribus vsuēniat, vt diuersarum & cognatarum plantarum nomina, vti accepere, ascribant.

CLXXXII. Hęc descriptio cōtrā q̄ Math. locauit, vit, primæ est clematidis, nec secundæ subiciēda.

CLXXXVI. In Pāoniis cū florē & fructu passim visitur. Si hoc locis frigidioribus, multo minūs calidioribus deficiat. Sed suspicor ex cap. de phyllitide hæc irrepsisse ob similitudinē, *ὄξυρρύμαλις*, in foliis masculis.

CLXXXVIII. Vt in Rhabarbaro vim exigēdi fæces reticuit, ita & in fillicula. Quid quid enim alij dicāt, per se & cū aliis catharticiis mista, vt & agaricus, nausēā mouet, & ad vomitū inuitat.

CXCII. V. Byzātinus & alij qdā carē, hoc capitulo: nōnullitāmē ponūt. Sed obserua, Lector, ne ex Cytio crābe cōmuni apocynū per Gal. feceris.

CXCIII. Picturę antiquę simplex ac paruum ponunt, vbi Mathiolum magnum.

Nonnulla quæ inter relegendum immutanda deprehendimus, ita restitues :

Pag. 1. d. *Veruntamen priscis*, &c. malim: Veruntamen priscis, etsi pauca tradiderint, adhibita nihilominus in iis ipsis accuratæ solertiæ testimonium reddi par est. At minus probandi recentiores (quo in numero sunt Iulius Bassus, Niceratus, Petronius, Niger & Diodotus, Asclepiadæ omnes;) quippe qui vulgatam, &c. pag. 2. b. *quæ quidem argumento sunt*, &c. malim sic: *Quæ quidem argumento sunt*, ea non ex oculata fide, sed accepta potius ex auditu ab aliis narratione tradita ab illo fuisse. Porro etiam in ordine peccarunt: dum alij nulla facultatis cognatione iuncta medicamina confociarunt: alij ordinem modò elementorum secuti, eorum tum genera tum vires à sua cognatione ita disunxerunt, ut, &c. pag. 3. a. *ut qui toti sit arti*, &c. malim: quandoquidem arti toti coniunctus est, cuiusque partibus omnibus incomparabile præstat auxilium: insuperque ars ipsa per illorum præparaciones ac misturas, eorundemque in morbis experimenta incrementum capere potest, plurimum ad id conferente singulorum medicaminum notitia. Familiarem verò vulgatamque materiam etiam complectemur, &c. pag. 7. d. *Illita verò*, &c. malim: illita verò pilos quàm primum aufert. p. 8. e. *quod vitium*, lege: sed huiusmodi vitium. p. 9. d. *herba est sine*, &c. malim: herba est caulis expers & candidior, minùsque oblongis prædita foliis. *Quin* neque radicem habet amaram, &c. p. 12. b. *hoc est germen*, lege: hoc est, Molyeticum germen. p. 17. b. *bonus succus*, lege: bonus liquor. p. 43. c. *ostendimus*, lege: ostendemus. p. 49. a. *Exprimitur & succus*, &c. malim: Exprimitur & succus ex cortice, radice ac foliis hunc in modum: Hæc simul in aqua sufficienter coquantur: quæ quidem vbi à coctione refrigerata fuerit, abiectis foliis iterum deinde coquitur, &c. p. 60. c. *coarctata atque immissa*, sic malim: coarctata si immittatur. p. 62. c. *quorum decoctum*, lege: Eorum decoctum. p. 74. b. *Coeliacis & dysentericis*, &c. lege: Tritæ & aqua aut vino inpersæ ac bibita coeliacis & dysentericis conueniunt. *Sic in contextu Græco pro*, *ἡμαρτὰν ἰσχυρὰν*, lege, *ἡμαρτὰν ἰσχυρὰν*. p. 86. e. *aluimque molliunt*, lege: aluum quoque molliunt. *ibid. g. addito absinthio*, lege: additis absinthio. p. 87. c. *carne quæ in amb.* lege: præmunita carne quæ in ambitu est subacta farina. *ibid. g. vitiligines alb.* &c. lege: leucæ. p. 112. e. *valde confricando*, lege: validè confricando. p. 145. g. *eorundem adustiones*, malim: eorundem vlcera superficiaria epicaumata dicta. p. 162. a. *ore sanguinem reiicientibus*, lege: ore vitiosos humores reiicientibus. p. 163. a. *Aluum autem turbat*, lege: Aluum porro turbat capparibus, stomacho, &c. *ibid. fructus drachmarum*, &c. lege: Semen drachmarum duarum pondere ex vino potum. *& paulò post pro*, *epotus itidem*, lege: epotum itidem. *deindeque pro*, *ex aceto decoctus*, lege: ex aceto decoctum. p. 169. c. *Folia ad senas horas*, &c. malim: Folia ad senas horas imposta leucen sanant: verùm postea hordeaceam farinam hydrelæo subactam adhibere oportet. p. 171. a. *citra ullius liquoris sorbitionem*, malim: nullo liquore insuper absorpto. *ibid. d. aliis ex aceto mulso*, malim: aliis in oxymelite. *ibid. f. icterinos affectus*, corrige: vterinos affectus. p. 174. b. *magnitudinis*, lege: magnitudine. p. 187. b. *atioribus*, emenda: latioribus. p. 189. c. *salina*, lege: salua. p. 191. d. *satureia*, malim: thymbra. p. 194. a. *avidisque*, lege: aridisque. p. 205. b. *radix verè*, lege: radix verò. p. 213. e. *oboli pilulæ deuorandus datur*, lege: oboli pondere cera oblitus deuorandus datur. p. 214. d. *offusamque*, lege: & offusam. p. 216. c. *pro κατὰ τὸν ἄδον*, lege, κατὰ τὸν ἄδον. p. 227. d. *si eum perunxeris*, malim: illum si perunxeris. p. 232. f. *ha eadem*, corrige: hæc eadem. p. 234. f. *ad alligata*, lege: ad alligatū. *ibid. pro*, *effodiendam*, lege: effodiendum. p. 237. f. *Lithipermon quod dele: quod*. p. 248. e. *Radix ex vino bibitur*, lege: Radix ex vino aut aqua bibitur contra venenatas bestias, dysenteriam, viinæ diffic. p. 259. a. *dele, pediculus*. *ibid. f. erumpentemque ab*, lege: & erumpentem ab. p. 264. e. *vnus pondere ex vini*, lege: vnus pondere cum thuris obolis tribus ex vini. p. 266. c. *semine nigro*. *Nomullis*, lege: semine nigro, quod pithitis [quasi doliare] nominatur. Nonnullis & ipsum rhoeas ex eo dicitur, quod ab eo liquor emanet. Est & tertium agrest. *ibid. d. trochiscos oportet, eosque*, lege: trochiscos oportet: hi que siccati ad vsum recondendi. p. 267. g. *multum opio*, dele: multum. p. 269. d. *pingue, molle*, lege: pingue est, molle. p. 283. a. *testisque ad mare*, lege: testisque piscium ad mare. p. 284. f. *decoctum ruptis*, lege: Eius decoctum ruptis. p. 301. c. *ad colorandum*, malim: ad compagem pharmaco inducendam. p. 358. f. *adduo ore*, lege: addito chalcantho aut, &c. p. 374. c. *offendunt*, lege: offundunt. p. 375. c. *inpersum fronti cochlearis*, lege: inpersum aquæ cochlearis. *In medio pag. 17. Schol. b. ante το ἐξ αὐτῶν*, add. c. cxiii. *Item pag. 19. b. circa medium ante ἕ τελέειν* add. c. cx x i. *Item pag. 61. a. post primam annotationem*, lege: τῶν ἐν πικρῶν Plinius de Ruta, lib. 20. cap. 13. *Si vitium mouet, ut Hippocrati videtur, mirum est quosdam dare velus inhibentem potui, contra incontinentiam urine.*

ΠΕΔΑΚΙΟΥ
ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΟΥ
ΤΟΥ ΑΝΑΖΑΡΒΕΩΣ
ΠΕΡΙ ΕΥΦΟΡΙΣΤΩΝ

ἀπλῶν τε καὶ συνθέτων Φαρμάκων
βιβλία δύο, πρὸς
Ἀνδρόμαχον.

PEDACII
DIOSCORIDIS
ANAZARBAEI DE FA-
CILE PARABILIBVS TAM
simplicibus quàm compositis medica-
mentis, ad Andromachum,
libri duo.

Interprete Iano Antonio Saraceno Lugdunæo, Medico.

Apud heredes Andreae Wecheli, Claudium Marnium,
& Ioannem Aubrium.

M. D. XCVIII.

EXIMIO VIRO ET AMICO

INTEGERRIMO, D. IO. SAPORTÆ,

REGIO APVD MONSPELIENSES MEDI-

CINÆ PROFESSORI, IANVS ANTO-

nus Saracenus, S.

VOS hosce libros, Vir clarissime, qui quidem omnium propè morborum curationem per *διπλόεσσα* remedia, eaque simplicia aut certè ex paucioribus composita, complectuntur, plerique Dioscoridi Anazarbæo ascriptos falso fuisse suspicantur: nec immeritò. Enimuerò vix quisquam reperietur, cui vel prima inspectione non videantur partim ex illius libris de materia Medica, partim ex aliorum quorundam Autorum scriptis, non quidem ipsius Dioscoridis, sed alius potius cuiuspiam opera, collecti & quasi confarinati: quippe cum hîc simplicibus nonnullis prorsus aliæ tribuantur appellationes, quàm quæ apud illum extant, ac solœcismi etiam complusculi, in quos vix alibi Autor ille impegisse deprehèditur, passim occurrant. Attamen cum alioquî dicendi genus vnum idèmq; constet esse, aut certè nò ita ei dissimile, quo Dioscorides noster *ἐν τοῖς ὑλικαῖς* v sus est, præter eaque sæpenumerò ab Aëtio ad hunc eundem Autorem remedia varia referantur, quæ non aliunde quàm ex his ipsis Parabilium ad Andromachum libris deprompta nemo non iudicet: vnà cū piæ memoriæ doctissimis viris Moibano & Gesnero eò facile adducor vt credâ, & hosce libros, æquè ac priores illos, Dioscoridi Anazarbæo attribui oportere. Neque verò cum sint fuerintque semper vnus eisdemque stirpis diuersa synonyma, quorum essent aliis alia significantiora, cuiquam alienum videri debet, vnum & eundem Scriptorem, prout succurrit, modò hoc, modò illud nomen ad arbitrium v surpasse. Quin & pro diuersorum temporum ratione, quibus hæc ipsa scribi potuerunt, apud vulgum, *Quem penes arbitrium est & ius & norma loquendi*, diuersa quoque nomina inuauisse mihi fit verisimile. Quòd ad solœcismos attinet, minimè dubium est, quin plerique librariorum seu incuria seu etiam inscitia obrepserint. Sed & nonnullos interdum ipsi Dioscoridi per imprudentiam excidisse haudquaquam negauerim: quum & ad res magis quàm ad ipsa verba attenderet, & esset illi sermo Græcus insolitus ac inusitatus, vti vel ipse Galenus, lib. xi. simpliciu, abundè testatus est. Nihilominus vt quæcunque Dioscoridis nomine circūferebantur opera vno volumine comprehenderentur, hos etiam libros prioribus adiciendos existimauimus: præsertim cum, præter ea remedia quæ in

libris de materia Medica reperiuntur , quamplurima etiam alia minimè
spernenda contineant, quæ deinde à Paulo, Oribasio, Aëtio, ac ipso quoque
Plinio transcripta facile est animaduvertere: quæq; tutò, ceu tot grauissimorù
Medicorum autoritate cõfirmata, in pauperum maximè gratiam vsurpari
possunt: vt quibus ad leuãdos sumptus paratu quàm facillima perpetuò præ-
scribi debeant, non item operosiora illa πολυμυγῆ, quæ inanem plerunque o-
stentationem potiùs quàm certam vtilitatem præferunt. Illa tamen ipsa
ne ab omnibus quidem indiscriminatim, sed ab iis tantummodò vsurpari
velim, qui firmiter maturiùsque iudicium adepti, ac longo rerum vsu edocti,
& singulorum medicamentorum vires pernouerint, & pro ratione causæ,
magnitudinis ac temporis morborum, itémque partis affectæ aliarúmque
id genus circumstantiarum, quas Dogmatici suo momento ponderare tené-
tur, remedia laborantibus accommodare didicerint. Etenim quotquòt alij
aut rerum imperiti aut inexercitati illis ita confident remediis, vt temerè ac
citra distinctionem qualia libris hisce proponuntur ægrotantibus adhi-
beant, multos sæpenumerò in vitæ discrimen adducent, vixque vnquam o-
ptatum finem assequentur. Quandoquidem pleraque omnia plus ἐμπειρίας
quàm Methodi aut rationis habere vel ex eo constat, quòd rectus conue-
niensque illorum vsus, siue eorundem quantitatem, siue vtendi modum spe-
ctes, híc nullatenus, aut certè perquam rarò, traditur: id quod subinde Gale-
nus, vt in Archigenis, Apollonij & aliorum aliquot Antiquiorum Medico-
rum, ita & in Dioscoridis scriptis reprehendit. Sed (quod illius pace dictum
velim) non omnia simul & semel vbique aptè conuenientérque doceri pos-
sunt. Etsi porrò excellentissimi viri Io. Moibanus simul & Conradus Gesne-
rus hos eosdem libros iam antehac è Græcis Latinos fecerunt, atque suis do-
ctissimis annotationibus & Galeni aliorúmque Græcorum artis Medicæ
Principum symphoniis illustrarunt, necnon & quamplurima deprauatissi-
mi exéplaris Augustani manuscripti σφάλματα emédarunt, ac denique in illis
edendis ita foeliciter elaborarunt, vt à nemine vix quicquam amplius sperari
expectarive debuerit: attamen & nos, ne officio nostro defuisse videremur,
eosdem ipsos denuò recensendos atque recognoscendos sumpsimus: non
pauca ex coniectura (quando subsidium nobis non aliunde suppetebat) resti-
tuimus: multa (nisi fallor) in meliorem ordinem redegimus: capitum quorun-
dam seriem immutauimus: quæ perperàm disiuncta videbantur, coniunxi-
mus, adeóque numerum capitum imminuimus: quæ Dioscoride authore pe-
nitùs indigna legebantur, tanquam spuria & adulterina, ad operis calcem re-
iecimus: denique cùm prior illa interpretatio minimè sibi cohærens aut con-
tinuata, sed velut abrupta, imò verò plerisque in locis manca & mutila esset,
eam non reconcinnauimus modò, sed etiam renouauimus. Quòd si qua ni-
hilominùs censura & animaduersione digna Lectores deprehenderint, vti
certè multa supersunt, festinationi, quæ so, nostræ, quam necessitas flagitauit,
ignoscant: quandoquidem de his Parabilium libris priori tomo attextendis
tùm demùm cogitare cœpimus, cùm illum Typographus penè ad umbili-
cum

cum perduxisset. Cæterùm ex amicorum veterum numero te vnum delegi,
vir clarissime, cui in his quæ mea sunt dedicarem. Nam præterquàm quod
mihi tecum summa necessitudo & familiaritas iam ab incunte adolescentia
intercessit, quæ primùm ætatis studiorumque communione contracta, mu-
tuis deinde amicitia officii confirmata constantérq; conseruata est: recentia
etiãmnũ extant tua in meos varia beneficia, quibus ita me profectò deuinx-
isti, vt nemini plus debere me lubens agnoscã. Siquidẽ è filius meus, quos istuc
ante paucos annos studiorum causa misi, natu maiorem, qui quidem hodie
ciuile ius exercet, aliquoties ægrotantem diligentissimè curasti: alterius, qui
adhuc istic agit, studia Medica propenso ac verè patrio animo semper adiu-
uisti, atque ita promouisti, vt, quod postremis tuis ad me literis consignabas,
eum speres breui lauream Apollineam non sine laude communique Symmy-
starum applausu consecuturum: id quod faxit Deus Opt. Max. cui me meos-
que perpetuò commendauit. Illis vtique tantis ego beneficiis cùm essem
tibi deuinctissimus, nequam ingrati animi notam subirem, mutuam animi
mei erga te propensionem ac singularem beneuolentiam hoc saltem le-
uiusculo *μνημοσύνη* numeris multis impari testatam volui. Id ergo hilari fron-
te vti suscipias, neque tam muneris exiguitatem, quàm offerentis gratam vo-
luntatem spectes, ac denique, quantuluncunq; illud est, æqui bonique

vti consulas, te etiam atque etiam rogo. Interea vale, artis Medi-

cæ Antistes præstantissime, & me meosque, sicuti facis,

amare perge. Datum Kal. Mart. anno supra

millesimum quingentesimum

nonagesimo octauo.

* *
* *

*. iij.

LEMMATA LIBRI PRIORIS DIOSCORIDIS

DE FACILE PARABILIBVS MEDICAMEN-

tis, ad Andromachum.

PRÆFATIO.

¶ *Parabilia capitis affectuum remedia.*

CAP. I. Ad cephalalgias recentes & citra febrim.

II. Ad cephalæas seu cephalalgias diuturnas.

III. Sternutatoria ad eisdem capitis dolores.

IIII. Vaporations & sicciora sternutatoria.

V. Apophlegmatismi.

VI. Perfusiones seu fotus.

VII. Ad Coryzam.

VIII. Sternutations cuncta eisdemque inhibitionia.

IX. Ad siriāsin infantium.

X. Ad phrenitidem & lethargum.

XI. Somnifica foris adhibita.

XII. Eadem intrò sumpta.

XIII. Eadem ano subdita.

XIIII. Lethargicos excitantia remedia naribus admota.

XV. Eadem suffita & pota.

XVI. Ad vertiginem.

XVII. Ad maniam.

XVIII. Ad epilepsiam remedia.

XIX. Amuletum epilepsiæ.

XX. Epilepticos excitantia.

XXI. Eisdem prodentia.

XXII. Ad incubum.

XXIII. Ebrietatem arcentia.

XXIIII. Eandem discutientia.

XXV. Caput offendentia.

XXVI. Somnos perturbantia.

¶ *Oculorum affectorum remedia.*

XXVII. Oculos à fluxione præseruantia.

XXVIII. Eorundem fluxiones sistentia.

XXIX. Ad oculorum inflammationes.

XXX. Ad easdem imponenda fronti.

XXXI. Ad oculorum fluxiones simul & inflammationes.

XXXII. Ad eorundem epiphoras & vlcera.

XXXIII. Ad vehemētissimos oculorū dolores.

XXXIIII. Ad eorundem diuturnas fluxiones & vlcera.

XXXV. Lippitudinis amuleta.

XXXVI. Ad oculorum œdemata.

XXXVII. Ad eorundem confusiones ab icū.

XXXVIII. Ad oculos cruore suffusos.

XXXIX. Ad oculorum proidentias.

XL. Ad staphylomata.

XLI. Ad oculorum hebetudines.

XLII. Ad oculorum cicatrices.

XLIII. Hebetibus oculis conferentia nocentiaque cibaria.

XLIIII. Ad nyctalopiam, seu nocturnam cæcitudinem.

XLV. Ad vngues oculorum.

XLVI. Ad genarum scabritiam.

XLVII. Ad callosas genas.

XLVIII. Ad milphosin & arrosas palpebras.

XLIX. Ad xerophthalmiam, seu lippitudinem aridam.

L. Ad leprosos palpebrarum affectus.

LI. Ad phthiriasin palpebrarum & superciliorum.

LII. Pungentes palpebrarum pilos renasci prohibentia.

LIII. Incommodos palpebrarum pilos replicantia.

LIIII. Ad ægilopas.

LV. Ad grandines.

LVI. Ad fugillata & liuentia.

¶ *Aurium male affectarum remedia.*

LVII. Ad aurium dolores & inflammationes.

LVIII. Ad aures fractas.

LIX. Ad aurium dolores & sibilos.

LX. Ad suppuratas vlceratāsque aures.

LXI. Ad vermes aurium.

LXII. Ad carnes in iisdem excrecentes.

LXIII. Ad aurium sonitus.

LXIIII. Ad surditatem.

LXV. Ad aquam auribus interclusam.

LXVI. Ad aurium contusiones.

LXVII. Ad animalcula in aurem illapsa.

LXVIII. Ad quæuis alia auribus illapsa.

¶ *Dentium & gingiuarum remedia.*

LXIX. Ad dentium dolores colluenda remedia.

LXX. In eundem vsum commanducanda.

LXXI. In eundem vsum dentium cauis indenda oblinendave.

LXXII. In eundem vsum auri narive adhibenda. Amuletum.

LXXIII.

- LXXIII. Dentes citra molestiam extrahentia.
 LXXIII. Ad infantium dentitiones.
 LXXV. Ad dentium stuporem.
 LXXVI. Smegmata dentes abstergentia.
 LXXVII. Ad mobiles dentes, humoréque nimio
 diffuentes gingiuas.
 LXXVIII. Ad excrecentes gingiuas liquida re-
 media.
 LXXIX. Ad eisdem sicca.
 LXXX. Ad Epulidas.
 LXXXI. Ad nudatas carne gingiuas.

¶ *Ad reliquos oris fauciumque affe-
 ctus remedia.*

- LXXXII. Ad oris serpentina depascentiáque vl-
 cera.
 LXXXIII. Ad putrida oris vlcera.
 LXXXIII. Ad grayem oris halitum.
 LXXXV. Ad tonsillas inflammatas itémque vl-
 ceratas.
 LXXXVI. Ad vuæ relaxationem.
 LXXXVII. Ad anginas gargarizanda.
 LXXXVIII. Ad easdem ilinenda.
 LXXXIX. Ad easdem in potu exhibenda.
 XC. Ad extrahenda quæ inter deuorandum gu-
 læ inhæserint.
 XCI. Vocem amissam restituentia.
 XCII. Arteriam expurgantia.
 XCIII. Voci splendorem afferentia.
 XCIII. Ad faucium asperitatem.

¶ *Ad pilorum affectus remedia.*

- XCIV. Ad alopecias.
 XCV. Ad capillorum defluuium.
 XCVI. Decorantia densantiáque capillos.
 XCVII. Capillos flauos facientia.
 XCVIII. Eisdem denigrantia.
 C. Canitiem tardantia.
 CI. Pilos extergentia.
 CII. Eisdem extenuantia.
 CIII. Psilothra seu pilos abolentia.
 CIII. Impuberum pilos retardantia.

¶ *Cutis in capite reliquóque corpore vitio-
 rum remedia.*

- CV. Ad capitis achoras, furfures & superficia-
 ria exanthemata.
 CVI. Ad exanthemata intense rubentia.
 CVII. Ad phthiriasin, seu pedicularem mor-
 bum.
 CVIII. Cutem extergentia.
 CIX. Cutem faciémque erugantia.
 CX. Faciém illustrantia.
 CXI. Colorem commendantia.
 CXII. Colorem mutantia.
 CXIII. Alarum grauecolentiam emendantia.
 CXIII. Cicatrices nigras emaculantia.
 CXV. Cicatrices corpori concolores reddentia.
 CXVI. Stigmata quæ aboleant.
 CXVII. Vibices cuti reliquæ concolores effi-

cientia.

- CXVIII. Vitiliginem albã & leucen exterentia.
 CXIX. Ad vitiliginem nigram.
 CXX. Ad lentiginis ephelidas & varos.
 CXXI. Ad ephelidas seu solares maculas.
 CXXII. Ad varos.
 CXXIII. Ad scabiem & pruritus.
 CXXIII. Ad pruritus pudendorum.
 CXXV. Ad pruriginosa exanthemata.
 CXXVI. Ad lichenas seu impetiginas.
 CXXVII. Ad pruriginem.
 CXXVIII. Ad lepram.
 CXXIX. Ad recentes lepras.
 CXXX. Ad vnguium scabritiam.
 CXXXI. Scabiem tollentia.

¶ *Remedia ad mammarum affectus.*

- CXXXII. Mammæ cohibentia.
 CXXXIII. Mammillas virginum suo in statu cõ-
 seruantia.
 CXXXIII. Turgentes mammæ reprimentia.
 CXXXV. Lac restinguentia post partum.
 CXXXVI. Mammæ grumoso lacte turgentes le-
 nientia.
 CXXXVII. Lactis coagulationem inhibens auxi-
 lium.
 CXXXVIII. Ad euocandum lac assumenda re-
 media.
 CXXXIX. Lac attrahentia foris imposita.
 CXL. Mammarum inflammationes lenientia.

¶ *Remedia ad testium affectus.*

- CXLI. Ad testium inflammationes.
 CXLII. Ad easdem inueteratas.
 CXLIII. Ad excrecentem testium carnem.

¶ *Variorum tumorum præter naturam, vul-
 nerum ulcerumque remedia.*

- CXLIII. Ad furunculos.
 CXLV. Ad partis cuiuslibet inflammationes.
 CXLVI. Ad meningis inflammationes.
 CXLVII. Ad disturna oedemata.
 CXLVIII. Ad parotidas.
 CXLIX. Ad tubercula dissipanda.
 CL. Ad eadem concoquenda seu maturanda.
 CLI. Ad eadem rumpenda.
 CLII. Ad rumpendos internos abscessus.
 CLIII. Duritias emollientia.
 CLIII. Strumas discutientia.
 CLV. Ad easdem amuleta.
 CLVI. Ad meliceridas.
 CLVII. Ad steatomata.
 CLVIII. Ad bronchocelas.
 CLIX. Ad poypos.
 CLX. Ad ozænas.
 CLXI. Ad vlcera in naribus, carnésque ibidem
 excrecentes.
 CLXII. Ad vulnera recentia & sinus.
 CLXIII. Ad vulnera superficiaria.
 CLXIII. Ad colli vesicæ, neruorum ac menia-

- gum dissectiones.
- CLXV. Ad neruorum vulnera ab inflammatione vindicanda.
- CLXVI. Ad extrahenda ossa.
- CLXVII. Ad extrahenda spicula & aculeos.
- CLXVIII. Ad erysipelata.
- CLXIX. Ad eadem.
- CLXX. Ad herpetas.
- CLXXI. Ad epinyctidas.
- CLXXII. Ad fauos.
- CLXXIII. Ad calceamentorum attritus.
- CLXXIII. Ad desquamata.
- CLXXV. Ad clauos.
- CLXXVI. Ad verrucarum reliqua genera.
- CLXXVII. Ad partis cuiusuis acrochordonas.
- CLXXVIII. Ad ambusta.
- CLXXIX. Ad perniones nondum ulceratos fottus.
- CLXXX. Ad eosdem illitus.
- CLXXXI. A eosdem ulceratos remedia.
- CLXXXII. Vlceribus fenilibus cicatricem obducentia.
- CLXXXIII. Vetustis vlceribus cicatricem inducentia.
- CLXXXIII. Ad extremarum partium vlcera sanatu difficilia.
- CLXXXV. Ad putrida tibiaram vlcera.
- CLXXXVI. Ad expurganda vlcera.
- CLXXXVII. Vlcerum ab vltione crustas circumquaque rumpentia.
- CLXXXVIII. Ad vlcera carne replenda.
- CLXXXIX. Ad carnes in vlceribus excrefcetes.
- CXC. Ad pterygia.
- CXCI. Ad paronychias.
- CXCII. Ad aperienda callosa & diuturna vlcera.
- CXCIII. Ad rimas pudendorum.
- CXCIII. Ad vlcera pudendorum.
- CXCV. Ad dolores pudendorum.
- CXCVI. Ad nomas pudendorum.
- CXCVII. Ad vermes vlcerum.
- CXCVIII. Ad carbunculos.
- CXCIX. Carbunculos suppurantia rumpentiaque.
- CC. Ad nomas putridaque vlcera.
- CCI. Ad gangrenas.
- CCII. Ad fera vlcera.
- CCIII. Ad maligna vlcera.
- CCIII. Ad phagedænas.
- CCV. Ad elephantiasin.
- CCVI. Ad pedum rimas.
- CCVII. Ad fistulas.
- CCVIII. Ad hæmorrhagias in vulneribus.
- CCIX. Ad sanguinis per summam cutem eruptiones.
- CCX. Ad hæmorrhagias è naribus.
- CCXI. Ad grumos sanguinis in imo corpore concretos.

¶ *Sedis affectuum remedia.*

- CCXII. Ad hæmorrhoidas cohibendas.
- CCXIII. Ad easdem aperiendas.

- CCXIII. Ad easdem delendas.
- CCXV. Ad sedis inflammationes.
- CCXVI. Ad sedis dolores.
- CCXVII. Ad reprimenda condylomata.
- CCXVIII. Ad eadem tollenda, vti & ficos.
- CCXIX. Ad prægrandes ficos.
- CCXX. Tubercula sedis vt ne repullulent.
- CCXXI. Ad rimas sedis.
- CCXXII. Ad interna sedis vlcera.
- CCXXIII. Ad ascaridas.
- CCXXIII. Ad sedis procidentias.
- CCXXV. Ad intertrigines.

¶ *Ad neruorum articularumque affectus remedia.*

- CCXXVI. Ad luxata.
- CCXXVII. Ad relaxatos artus.
- CCXXVIII. Ad lassitudines & intertrigines ex itinere.
- CCXXIX. Ad tetanum cæterasque conuulsiones assumenda.
- CCXX. Ad eosdem affectus inungenda.
- CCXXXI. Ad tremores.
- CCXXXII. Ad linguæ paralyfin.
- CCXXXIII. Paralyticis bibenda & inungenda.
- CCXXXIII. Ad arthritin interna remedia.
- CCXXXV. Ad eandem, externa.
- CCXXXVI. Ad podagricorum tophos ac nodos.
- CCXXXVII. Ad ischiadem in potu sumenda.
- CCXXXVIII. Ad ischiadem enemata.
- CCXXXIX. Sinapismus post enemata vsurpâdus.
- CCXL. Ischiadicis conuenientia cataplasmata.
- CCXLI. Ad Ischiadem fottus.
- CCXLII. Ad Ischiadem vltionis varia genera.

LIBRI SECVNDI
LEMMATA.

PRAEFATIVNCVLA.

¶ *Ad stomachi & hypochondriorum affectus remedia.*

- C A P. I. Ad stomachi diutinum ardorem ac sitim.
- II. Ad æstuantem foris ventriculum.
- III. Ad ventriculi & intestinorum flatus extrabile.
- IIII. Ad singultum.
- V. Ad stomachi dolores assumenda.
- VI. Ad cardiogmon, seu oris ventriculi morsum.
- VII. Ad stomachi dolores admouenda.
- VIII. Ad cibi vomitum.
- IX. Ad nauseam & humida stomachi vitia, necnon & vomitum.
- X. Ad stomachi fluxiones.
- XI. Ad stomachi subuersiones.
- XII. Ad stomachi ex humiditate languorem admo-

admouenda.

- XIII. Ad inflationes ventriculi.
- XIII. Ad ventriculi cruditates.
- XV. Stomachum roborantia.
- XVI. Ad mulierum picam seu malaciam.
- XVII. Ad duritiem hypochondriorum.

¶ *Febricitantium remedia.*

- XVIII. Ad linguæ asperitatem.
- XIX. Ad quotidianas febres.
- XX. Ad tertianas febres.
- XXI. Ad quartanas febres.
- XXII. Ad quarumuis febrium circuitus & rigores.
- XXIII. Ad febres inordinatas.
- XXIII. Ad quosuis febrium rigores illinenda.
- XXV. Ad lassitudines.
- XXVI. Ad atrophiam.
- XXVII. Ad sudores diaphoreticos.
- XXVIII. Ad cardiacum affectum.

¶ *Pulmonis thoracisque affectuum remedia.*

- XXIX. Ad sanguinis reiectiones.
- XXX. Ad reiectiones diurnas.
- XXXI. Ad tussis veteres.
- XXXII. Ad eandem tussis eclegmata.
- XXXIII. Ad eandem suffitus.
- XXXIII. Ad rupta & conuulsa.
- XXXV. Ad pleuritidem.
- XXXVI. Ad peripneumoniam.
- XXXVII. Ad vitiosorum è pectore reiectionem adiuuandam.
- XXXVIII. Ad phthisin.
- XXXIX. Ad dyspnœam, asthma & orthopnœam.

¶ *Ad intestinorum affectus remedia.*

- XI. Ad tormina.
- XL. Ad intestinorum inflationes.
- XLII. Ad intestinorum morsus.
- XLIII. Torminosis admouenda.
- XLIII. Ad colicum affectum.
- XLV. Ad ileon.
- XLVI. Ad colicos paroxysmos.
- XLVII. Ad alui diurna profluvia.
- XLVIII. Ad dysenteriam ore sumenda.
- XLIX. Celiacis & dysentericis in cibo vitia.
- L. Celiacorum & dysentericorum externa remedia.
- LI. Celiacis accommodata enemata.
- LII. Ad dysentericos enemata.
- LIII. Morsus intestinorum ab enematis acrioribus inductos lenientia.
- LIII. Celiacis ac dysentericis conuenientes infessus.
- LV. Ad tenesimum.

¶ *Hepatis ac splenis affectuum remedia.*

- LVI. Ad icterum seu morbum regium.
- LVII. Ictericis accommodata errhina.
- LVIII. Ad diurnum hepaticum morbum.
- LIX. Hepaticis admouenda.
- LX. Splenicis salutaria.
- LXI. Splenem absumentia vel imminuentia.
- LXII. Splenicorum externa remedia.
- LXIII. Hydropis, præsertimque ascitis, interna remedia.
- LXIII. Hydropis, quem anasarca vocant, interna remedia.
- LXV. Hydropicorum externa remedia.

¶ *Ad lumbricos remedia.*

- LXVI. Ad latos lumbricos.
- LXVII. Ad teretes lumbricos.
- LXVIII. Ad ascaridas.

¶ *Ad vteri reliquorumque genitalium membrorum affectus remedia.*

- LXIX. Ad vuluæ procidentias.
- LXX. Ad vteri inflammationes, obstructions ac dolores, infessus atque suffitus.
- LXXI. Ad eisdem vteri affectus, pessi, vnguenta & iniectiones.
- LXXII. Ad eisdem assumenda.
- LXXIII. Ad vteri vlcera.
- LXXIII. Ad mordaces vuluæ pruritus.
- LXXV. Menstrua & à partu purgamenta moderatè cientia.
- LXXVI. Eadem potentiùs mouentia.
- LXXVII. Eadem potentissimè promouentia.
- LXXVIII. Pessaria menses, à partu purgamenta ac fœtus quoque ipsos euocantia.
- LXXIX. Ad eadem suffitus.
- LXXX. Ad eadem infessus.
- LXXXI. Ad eadem imo ventri adhibenda.
- LXXXII. Ad fluxum muliebrem assumenda.
- LXXXIII. Ad eundem subdenda vuluæ.
- LXXXIII. Ad eundem infessus.
- LXXXV. Ad eundem imo ventri admouenda.
- LXXXVI. Ad vteri suffocationem.
- LXXXVII. Ad eandem olfactoria.
- LXXXVIII. Ad eandem suffitus.
- LXXXIX. Ad eandem subdenda sedi.
- XC. Conceptum promouentia potu.
- XC. Idem præstantia appositu.
- XCII. Masculi fœminei ve sexus procreationem adiuuantia.
- XCIII. Conceptum custodientia.
- XCIII. Ad partus difficultatem.
- XCv. Ad conceptum impediendum.
- XCvi. Venerem stimulantia.
- XCvii. Veneres impetus inhibentia.
- XCviii. Ad genorrhœam, seu genituræ profluium.
- XCix. Ad Veneris infomnia externa remedia.
- C. Ad eadem, interna.

¶ *Remedia ad vesicæ vitiorum remedia.*

- CI. Ad urinæ incontinentiam.
 CII. Ad nephritin.
 CIII. Ad vlcus virgæ.
 CIIII. Ad cruentam mictionem.
 CV. Ad vesicæ cruciatus assumenda.
 CVI. Ad eosdem admouenda.
 CVII. Ad vesicæ vlcera.
 CVIII. Ad vesicæ mordicationes.
 CIX. Ad dysuriam seu urinæ difficultatem.
 CX. Incessus ad vesicæ affectiones.
 CXI. Ad calculum.
 CXII. Vrinam prolificentia.

¶ *Theriaca, hoc est, contra morsus ictusque venenatos auxilia.*

- CXIII. Ad canis rabiosi morsum.
 CXIII. Ad quorumuis serpentium morsum.
 CXV. Ad viperæ morsum.
 CXVI. Ad cerasæ morsum.
 CXVII. Vulneribus ex serpētium morfibus admouenda.
 CXVIII. Ad hæmorrhoidis morsum.
 CXIX. Ad presteris morsum.
 CXX. Ad aspidis pyadifve morsum.
 CXXI. Ad scorpionum, phalangiorum, apum vesparumque ictus assumenda.
 CXXII. Ad eorundem ictus admouenda.
 CXXIII. Ad scolopendræ & muris aranei morsus.
 CXXIII. Ad pastinacæ marinæ ictum.
 CXXV. Ad marini draconis ictum.
 CXXVI. Ad marini scorpionis ictum.
 CXXVII. Ad stellionis morsum.
 CXXVIII. Serpentes aliásque bestias venenatas substratu fugantia.
 CXXIX. Easdem appositu necantia.
 CXXX. Easdem illitu arcentia.
 CXXXI. A serpentium morfibus præseruantia.

- CXXXII. Amuleta quadam antipathia scorpio & venenatis bestiis aduersantia.
 CXXXIII. Culices arcentia & abigentia.
 CXXXIII. Ad deuoratas hirudines.

¶ *Alexipharmaca, hoc est, venenorum assumptorum remedia.*

- CXXXV. Venenis in genere resistentia.
 CXXXVI. Venenorum vim & efficaciam obtundentia.
 CXXXVII. Aduersus aconitum.
 CXXXVIII. Contra mel Ponticum.
 CXXXIX. Contra toxicum.
 CXL. Ad venena quæ telis gladiifve illinuntur.
 CXLI. Ad ixiã.
 CXLII. Contra cicuta venenum.
 CXLIII. Contra potum coriandrum.
 CXLIII. Contra taxi venenum.
 CXLV. Contra potum psyllium.
 CXLVI. Contra pharicum.
 CXLVII. Contra opium, vel meconium.
 CXLVIII. Contra ephemerum seu Colchicum.
 CXLIX. Contra dorycnium.
 CL. Contra solanum manicum.
 CLI. Ad hyoscyamum.
 CLII. Ad cantharidas.
 CLIII. Aduersus buprestin.
 CLIII. Contra pityocampas, seu pinorū erucas.
 CLV. Ad potam salamandram.
 CLVI. Ad leporis marini venenum.
 CLVII. Contra rubetæ & ranæ mutæ venena.
 CLVIII. Contra haustum sanguinem taurinum.
 CLIX. Ad lac intus coagulatum.
 CLX. Aduersum fungos.
 CLXI. Contra gypsi potum.
 CLXII. Contra lithargyri potum.
 CLXIII. Contra cerussiam.
 CLXIII. Aduersus hydrargyron seu argentum viuum.

Epilogus.

PLINIUS HIST. NAT.

Lib. xxi. cap. 24.

Non fecit cerata, malagmata, emplastra, collyria, antidota parens illa ac divina rerum artifex: officinarum hæc, imò veriùs auaritia commenta sunt. Natura quidem opera absoluta atque perfecta gignuntur: paucis ex causa, non ex coniectura rebus assumptis, ut succo aliquo sicca temperentur ad meatus, aut corpore alio humentia ad nexus. Scrupulatim quidem colligere ac miscere vires, non coniectura humane opus, sed impudentia est. Nos nec Indicarum Arabicarumque mercium, aut externi orbis attingimus medicinas. Non placent remediis tam longè nascentia: non nobis gignuntur, imò ne illis quidem: alioquin non venderent. Odorum causa, unguentorumque & deliciarum, si placet, etiam superstitionis causa emantur, quoniam thure supplicamus & costo. Salutem quidem sine his posse constare vel ob id probabimus, ut tan:ò magis sui delicias pudeat.

Idem lib. xxiii. cap. i.

Sola Natura placuerat esse remedia parata vulgo, inuentu facilia ac sine impedio, ex quibus vivimus. Postea fraudes hominum & ingeniorum captura officinas inuenere istas, in quibus sua cuique homini venalis promittitur vita. Statim compositiones & mistura inexplicabiles decantantur: Arabia atque India in medendo æstimantur, vlcerique paruo medicina à Rubro mari importatur, cum remedia vera quotidie pauperrimus quisque cænet. Nam si ex horto petantur, aut herba vel frutex queratur, nulla artium vilior fiat. Ita est profectò: magnitudo populi Romani perdidit ritus, vnicen:doque victi sumus. Paremus externis, & vna artium Imperatoribus quoque imperat.

Idem lib. xxix. cap. i.

Inuehi peregrinas merces, cõciliarique extremo pretio, displicuisse maioribus crediderim e quidem, non tamen hoc Catonem prouidisse, cum damnaret artem. Theriace vocatur excogitata compositio luxuria. Fit ex rebus externis, cum tot remedia dederit Natura, que singula sufficerent. Mithridaticum antidotum ex rebus liij. componitur, inter nullas pondere equali, & quarundam rerum parte sexagesima denarij vnus imperata. Quo Deorum per fidem ista monstrante? Hominum enim subtilitas tanta esse non potuit. Ostentatio artis & portentosa scientia venditatio manifesta est. Ac ne ipsi quidem illam nouere, &c.

P E D A C I I D I O -
S C O R I D I S A N A -
z a r b æ i , de facile para-
bilibus tam simplicibus
quàm compositis medi-
camentis, ad Androma-
chum, Liber prior.

Γ Ε Δ Α Κ Ι Ο Υ Δ Ι Ο -
Σ Κ Ο Ρ Ι Δ Ο Υ Α Ν Α -
ζ α ρ β έ ω ς ω ε ι β ι β ο λ ι ο ν α -
π λ ω ν τ ε ε σ ω δ έ τ ω ν φ α ρ μ α -
κ ω ν β ι β λ ι ο ς τ ω ν δ υ ο ῖ ν ω ε ρ θ -
τ ο ν , ω ε ς Α ν δ ρ ο μ α χ ο ν .

I A N O A N T O N I O S A R A C E N O

L V G D V N Æ O I N T E R P R E T E .

PRE-
FATIO.

D O C T R I N A M de sim-
plicibus medicamentis,
spectatissime Androma-
che, cã quæ de variè cõ-
positis agit gratiorem
acceptioremque esse constat: quia
non modò intellectu facilior est,
sed & expeditior. Adde quòd sin-
gulorum quæ exhibentur vis & fa-
cultas, tãquam sincera, soluta & im-
permixta, utentibus ipsis conspi-
cuam sese præbet, ex eãque facile
deprehenditur id quòd peculiari-
bus affectibus curandis aptè con-
venienterq; congruit: at in iis me-
dicamentis, quæ maiore varietate
prædita sunt, haud ita fieri animad-
uertitur. In iis enim facultas nõ ad
singulares eorũ quæ simul miscètur
actiones, sed ad ineffabile quãdam
ipsius mixtionis compagem refer-
tur. Hos autem libellos tibi dedica-
mus, tú quia pro rerũ usu, quo ipse
vales, de laboribus nostris iudiciũ
facere potes, tum quia viro nostri
studio talis etiam gratia meritò
debetur. Porro à capitis affectibus
ordiemur, si prius monuerimus, re-
media quæ ad interna vitia potio-
num forma vsurpamus, ea nos non
nisi in diuturnis, quique iam veluti
callum contraxerint, affectibus ad-
mittere: quippe qui haud ignore-
mus mala recentia communi ac
minùs operosa curatione sanari.

*Parabilia capitis affectuum
remedia.*

Capitis doloribus recentibus
citra febrim ortis auxilio sunt in-
fusa hæc olea: syluestris oliuæ,

H Τ Ω Ν ἀπλῶν φαρμάκων
πρῶτος, τιμώτατε Ανδρό-
μαχε, τῆς τῆς ποικίλων ἄπο-
δεκτότερα πέφυκεν, οὐ μόνον
διότι τὸ βίον ἀπολογούθησεν, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ
βύπαισον καὶ διότι τὸ αὐτὸν ἔπροσφερομέ-
νων ἐκάστου πλὴν δυνάμιν φανεραὶν ὑπερῆχεν
τοῖς προσφερομένοις καὶ χρωματοῖς, ἀπολε-
λυμένην καὶ ἀνεπίμικτον ἑτέρας ἡμοῦς ὑπάρ-
χουσαν, λαμβάνεσθαι τε ραδίως ἔστι αὐτὸ τὸ
ὡς πρὸς τὰ πάθη κατὰλληλον ὅσον ὅτι τὸ
ποικιλωτέρων ἔχει ἰσχυρὸν γινόμενον φαρμά-
κων ἀναφέρει ἢ γὰρ ἐστὶν εἰνῶν, ἐκ ὅτι τῶν
καὶ μέγιστος τῶν μισθῶν ἐνεργείας ἢ δυνά-
μις ὅτι τὸ πλὴν ἐκ μίξεως ἀνεκλάλητον δι-
ληπχίαν. Αναπτήσθαι δέ, σοι τὰ βιβλία τῶν
δυναμῶν ὅτι κρῖναι δὲ ἧς ἔχει ἐμπειρίας
τῆς ἡμετέρων πόνων, καὶ δὲ ὅτι οὐφείλεται ἀνδρὶ
ἀποδεχόμενον ἡμᾶς ἢ ἴσως αὐτῆ χάρις. Ποιη-
σόμεθα δὲ πλὴν ἄρχῶν ἀπὸ τῶν πρὸ κεφα-
λιῶν στυγισμένων παθῶν, πρὸς δὲ φειλά-
μοι ὅτι ὅσα ἐν ποτήματος μέρει πρὸς
λαμβάνομεν ὅτι τὸ ἐν ποσίδιων, αὐτὰ ὡς
ὅτι τὸ πολὺ ὅτι τῆς κεχρησιμῶν ἴδη εἰ
τύλων ἐχουσῶν ἐκρίνομεν ἀφ᾽ ἑσέων ὅσα ἀ-
γροοῦντες μὲν, ὅτι πρὸς σφᾶτον πάθος διότι τὸ
κρῖνός τε ἀπεπέργου θεραπείᾳ ἀγωνῆς.

Meib. ἔξ αὐτῆ
τῶν πρὸς

Εὐπόρετα βοηθήματα πρὸς τὰ
πρὸς τὴν κεφαλὴν πάθη.

CAP. I. Πρὸς κεφαλῆς ἀφ᾽ ἑσέων
διότι πυρετῶ γινόμενης ὡφελῆν πέφυκεν, ἔ-
λαγον ἐμβρεχόμενον τὸ ἐκ τῆς ἀγριαδὸς ἡλιάσι

A. j.

Capituli
remedia
fusa fu-

ρόδινον, μύρσιννον, ἀμυδάλινον, μήλινον, οἰ-
 ναίτινον. ποιεῖ δὲ ταῦτα καὶ μετὰ ὄξοις, καὶ
 μετὰ χυλοῦ ἐπίοτε ᾧ ῥαμιγνυμίου ἀ-
 δράχμης, αἰεζώω, ἐλξίνης, ἐρύγης, τριβό-
 λης χλωρῆ, μωώου. Ποιεῖ δὲ ἔτι τὸ ψύλλιον
 σκω ὄξει βραχὴν καὶ ροδίω καὶ τῆλις βρα-
 χεῖσα ἐν ὕδατι, καὶ ἐψηθεῖσα ἅπι ὀλίγον,
 ἕως ἰλισχρασμάτος αὐτῆς μετὰ ροδίω ἔ-
 ὄξοις ἐμβρεχθῆναι. καὶ ἄπλοσμα κεφα-
 λῆς, μετὰ πικρῶν κροτάφων, ἄρτων μετ' ὄξυ-
 κράτου καὶ ροδίνου λειώσας ἅπι τῆσι.

II. Πρὸς δὲ τῆς χρονίας κεφαλαλγίας,
 οἰνίησιν ἐμβρεχθῆναι σκω ὄξει καὶ ροδίω
 ταῦτα σπονδύλιον, πύρεθρον, ἀγρὸν ἀπέρ-
 μα σκω ὄξει καὶ ροδίω γλοιοποιηθῆναι, ὠκίμον,
 αἰσμον, δαφνίδες, ἔρπυλλον, καλαμίνην,
 κόνυζα ἢ λεπτόφυλλον, πήγανον, ἀμύγδα-
 λα πικρά. καὶ τὰ ῥαζέματα δὲ τούτων,
 μινυμίου τὰ ὄξει καὶ ροδίω, ποιεῖ. πρὸς δὲ
 τούτοις σκαμμωνία τε καὶ σικαμίνου ὄπες,
 καὶ ἄπλοσμα ῥαμιγνυμίου τῶ μετώπου καὶ κροτά-
 φων ἐπίοτε δὲ εἰ ἐπιήρσι, ἔτι ὅλης τῆς κεφα-
 λῆς. Ἀρμόζη δὲ μετὰ ἀλφίτου, ἠρω αἰθί-
 ρου κριθίνου ἢ ἄρτου, ταῦτα ἠδυσμον ὑγρὸν
 καὶ ξηρὸν, ἀμδράχην, ὑόσκυμα, φύλλα ἐρύ-
 γων, κόριον, σέλιδος, πολυγώνου, αἰεζώω, σι-
 συμβερίου ἢ καλυμνῆς καρδαμίνης. με-
 τὰ ὄξοις δὲ καὶ ροδίω μινυμίου καταπλάσ-
 σεται ἀγνου φύλλα, ἀλῆ, ἀμύδαλα πι-
 κρά, μελίλωτον, μύρτα, ὄξυμυρσίνης καρ-
 πός, οἰναίτινον, ρόδα, ρίζα ἰείδος ξηρῆς, ἀ-
 χρελαίας ἀθή, μελάνθιον, σαφίς ἀγρία
 μετὰ δαφνίδων, μάλιστα δὲ ἅπι τῶ χρονίων
 σήσαμον ὁμοίως, ἀέριον ἀγρὸν μετὰ τῆ-
 ρος χριρείου καὶ τὸ αὐτὸ ἅπι τῶν κεχρονισμέ-
 νων ἠδὴ ἢ καρδαμὸν φώξας λείον, ἀναλάμ-
 βασι ὄξει καὶ ροδίω, καὶ ἐμπλάσσει ἅπι τῶ
 μετώπου ἢ κερυα Ποντικῆ καὶ πήγανον ὀ-
 λίγον, λεία σὺν ροδίω ἢ ὀλίγον λείον σὺν
 ὄξει καὶ ροδίω φουράσαι, ἢ σίχιου ἀγρίας ρί-
 ζας ξηρῆν λείαν σκω οἴνω καμηνάω ἢ ἰ-
 ρεως λείας ὄξυβαφον, πεπρωως κόκκοις ἐ-
 πλάσσω ὄξει καὶ ροδίω.

III. Πταρμικὰ ἐγγυόμια ταῖς ρίσι
 σὺν μέλιτι, κατάρει καὶ ῥαζέ σόματος ὠφελίμως. χρώμεθα δὲ αὐτοῖς ἅπι τῶ
 κεχρονισμῶν κεφαλαλγῶν, καὶ πρὸς μηδὲν τῶν ἄλλων βοηθημάτων ὑπακουσῶν.

Λιμνίη.
 καὶ πεπρωως, Mo-
 banus.

A rofaceum, myrtinum, amygdalinū,
 melinū & œnanthinum : eaq; cum
 aceto, admixto interdū succo por-
 tulacæ, semperuiui, helxines, solani,
 tribuli virētis aut myofotidis. Est &
 efficax psyllium maceratū in aceto
 cum rosaceo : necnō & è foenograz-
 co in aqua macerato & leuiter co-
 cto extracta muccago, cum rosaceo
 B & aceto itidem irrigata. Capiti ve-
 rō, fronti ac temporibus cataplas-
 matis in modum adhibeto panem,
 cum posca & rosaceo tritum.

Dolorib' capitis inueteratis hec
 cum aceto & rosaceo vtiliter irri-
 gatur : Spondylium, peucedanum,
 ocimū, amomum, lauri baccæ, ser-
 pyllum, calamētum, conyza tenui-
 folia, ruta & amygdalæ amaræ. Idē
 præstat corūdē decocta, amixtis a-
 ceto & rosaceo : necnō & viticis se-
 mē, cum aceto itidē & rosaceo ad
 C strigmenti consistentiā redactum :
 adhæc scammonia & lycamini la-
 cteus succus frōti ac tēporib' adhi-
 bitus : interdū etiā, si dolor vigeat,
 D toti capiti. At cum polēta farināve
 hordeacea aut pane cōueniunt ist-
 hæc : mēta seu recens seu arida, por-
 tulaca, hyoscyami folia, solanū, co-
 riadrū, intybi folia, itēq; polygōni,
 semperuiui, & sisymbrij qđ carda-
 mine dicitur. Aceto verō & rosaceo
 mixta hæc imponūtur : viticis folia,
 aloë, melilotus, myrti baccæ, rusci
 E fructus, œnanthe, rosæ, radix iridis
 sicca, oleastri flores, melanthiū, sta-
 phis agria cū lauri baccis, p̄sertim
 in diutinis dolorib' : sesamū simili-
 ter, loliacea farina cū adipe suillo,
 idq; in affectib' iā inueteratis. Aut
 nasturtiū tostū & tritū excipe ace-
 to & rosaceo, frōtiq; alline. Aut : nu-
 cibus auellanis & pauca ruta tritis
 cū rosaceo eodē modo vitor. Aut :
 F origanū tritū cū aceto & rosaceo su-
 bigito, aut cucumeris syluestris ra-
 dicē tritā cū vino Aminæo : aut de-
 niq; iridistritē acetabulū, additis pi-
 pis granis septē cū aceto & rosaceo.

Sternutatoria que naribus infun-
 duntur cum melle, vtiliter etiam
 G per os euacuant. Iis autem vtimur
 in antiquis capitis doloribus, qui-
 que aliis nullis cedunt auxiliis.

Ad Capitis
 et fac. vtiliter
 loliacea dicitur
 nec.

Sternutatoria
 et osificæ
 p̄stare dicitur.

Sūt aut succi anagallidis, marrubij, radicū cyclamini & anemones, itēq; cucumeris agrestis & chelidoniij minoris. Itidē foliorū hedere & brassicæ, necnon & radicis betæ albæ: prætereaq; irinū vnguētū. Sicca verò tritāq; cū melle infunduntur, struthiū, daphnoidis semē, iris sicca, veratrum albū, castoriū, nitrum, fampfuchū, piper & staphis agria: itēmq; melanthium cum irino vnguento, & elaterium ex aqua.

Erit & vtile suffit^o excitare, quorū vapores narib⁹ excipiātur, vti ex aniso. Iuuāt & cōueniētib⁹ adhibita tēporib⁹ sternutatoria: qualia sūt, veratru, castoriū, pip, struthiū, sinapi, & erugo rasilis: trichomanes iridē tritū narib⁹ inditū, vti & ptarmica herba, ab effectu nomen sortita.

Quin & apophlegmatismi haud inefficaciter vsurpantur, in his qui diuturno capitis dolore infestātur. In eū verò vsū cōmodē cōmāduccātur, daphnoidis semē, capparis agrestis fructus, crethmi & nasturtii femina, mastiche, sinapi, pip rogūdū æquē ac longū, pyrethru & staphis agria cum nitro & pipere: (sed hæc fauces adurunt:) anemones radix, vna passa extractis vinaceis cū pipere, thymus, hyssopus, struthiū. Est & utilis vaporatio ex aqua marina calente in acetō cocta.

Sin doloris acerbitas nos ad alia magis cōposita transire cogat auxiliā, post antē memorata abrafo pri^o capite pfusionibus vtēmur, è decocto cupressi, lauri, capitulorū papaueris siccorū, viticis foliorū & feminis qđ papaueris erratici capitulis cōtinetur. Sed his vtēmur etiā in curādis phreniticis: sūt enim sōnifera.

Catarhos q; in nāres ferūtur inhibēt, bitumē suffitū, myrrha narib⁹ illita, & farina fabarum cū allio absorpta. Cōfert & nigella plurimūm olfactu, itēq; cupressi pilularū semē cū vino tritū & in nāres attractum.

Sternutamenta excitantur, si digitis firmiterprehendantur nāres simul & venæ ad oculorū angulos sitæ. Cōtrā sistuntur sternutationes continue, herbecocimi aut feminis eiusdem contriti odore.

VIII. Παρμοίς ἢ κινῶσι πρῶτα κρατὶ θεῖσσι τοῖς δακτύλοις αἰ εἰς χαλιδες φλέβες, ἔρῖνες. * παύει ἢ παρμοίς σινεχεῖς, ὠκίμῳ ἀσέρμα λεῖον, ἔ ἢ πῶα * ἀποφελῶν.

A Αναγάλλιδος χυλός, παρσίτου, κυκλαμίνου ρίζης, ἀνεμόνης ρίζης, σικύου ἀγρίου ρίζης, χελιδονίου τῆ μικρῆ τῆ ρίζῶν, κισσοῦ φύλλων, κράμβης φύλλων, τὸ βλάξια λυχνό τῆς ρίζης ἱερίον μῦρον. Ξηρὰ δὲ λεία ἐγχέεται σὺ μέλιτι, σρουτίον, δαφνοειδοῦς ἀσέρμα.

B μα, ἱεῖς ξηρὰ, ἐλλέβορος λυχνός, καστέριον, νίξον, σάμψυρον, πέσσει, σαφίς ἀγρία, μελάνθιον σὺ ἱερίω, ἐλατήριον σὺ ὕδατι.

III. Ὑποθυμωμόρον ἢ ταῖς ῥίσι δὲ τῆς τῆ ἀτμῆσι ἀναδύσεως, ὠφελεῖ αἰῖσιν. Ὡφελεῖ δὲ καὶ τῶν οἰκείων καρπῶν τῶν ἀλαμβασίμων καὶ τῶν πιαρμικῶν. ἔστι δὲ ἐλλέβορος καὶ καστέριον, πέσσει, σρουτίον, σίνηπι, ἰός ξυστός, τετρακιδῶν λεῖον ἐπιτηρῶν τῶν ῥισίν, καὶ ἡ λευκὴ πιαρμικὴ πῶα.

V. Καὶ οἱ ἀποφλεγματισμοὶ ἢ ἐκ ἀνωφελῶς ἐπὶ τῆν χρονίως κεφαλαλγῶν τῶν ἀλαμβασίμων. Ἐπιτηδύνονται ἢ δὲ ἀσπασαμῶν πύτων, δαφνοειδοῦς ἀσέρματος, καὶ πᾶρεως τῶ ἐκ τῶ ἀγρίων καρποῦ κρήθις, καρδάμυς καρπῶ, μασίχης, ἰάπυρος, πεσέως σρογύλας καὶ μακρῶ, πυρέθρος, καὶ σαφίδος ἀγρίας, μῦ νίξος ἔ πεπέρως: (καὶ εἰ δὲ ἀρτηρίαν) ἀνεμόνης ρίζα, σαφίς ἐκλεγαρισμένη μῦ πεπέρως, θυμόν, ὕσα πῶν, σρουτίον, ὑπάμιζον καὶ τὸς ὠφελείας καὶ ἔσεται θάλασσα θερμὴ σὺ ὄξει εἰφομῶν.

E VI. Εἰ δὲ ποτε ἀναλαζόμεθα δι' ὑποβολῶν ἀλγημάτων ἐπὶ ποικιλωτέρας ἐρχοῦ τῶ βουθίας, χρῆσόμεθα ἐκ τῶ σφοιρημῶν ἔ κατὰ μὲτρίαν, ἐπιλωμῶν τῶ κεφαλῆς ἀποζέματι κυπρίως, δάφνης, μήκωνος κωδίων ξηρῶν, ἀγρίου φύλλων, ἔ καρποῦ μήκωνος τῆς ῥοιάδος τῆν κεφαλῶν. Χρῶμεθα δὲ τοῖσι καὶ ἐπὶ τῶ φρενιτικῶν ὑπονοτιῶν ἄγαν καθεσθήκασιν.

VII. Κατὰ ῥροῖς δὲ τῶ ἐν μυκτῆρσιν ἐπίσησιν, ἀσφαλτός ὑποθυμωμόρη, σμύρνα δὲ χειρομῶν τῆν μυκτῆρων, κυκλαμίνον ἀλθροσὶ σὺ σκερῶν, ῥοφούμῶν, μελάνθιον, ἔσφραϊνόμῶν ὠφελεῖ μετὰ ἄλλως, κυπρίως σφαιρίου ἀσέρμα, τετρακιδῶν μῦ οἶνος καὶ ἀναρροφῆν τὰ μύζωτῆρι.

G VIII. Παρμοίς ἢ κινῶσι πρῶτα κρατὶ θεῖσσι τοῖς δακτύλοις αἰ εἰς χαλιδες φλέβες, ἔρῖνες. * παύει ἢ παρμοίς σινεχεῖς, ὠκίμῳ ἀσέρμα λεῖον, ἔ ἢ πῶα * ἀποφελῶν.

IX. Τοῖς δὲ σειειῶσι παιδίους ὠφελί-
 μως καὶ τὸ βρέγματες ὅπι τήρηται ἡλιοἔσ-
 πίου τὸ σαρπτιούρου καλουμένου φύλλα,
 κολοκυθῆς ἕσσμαθα, σικίου τὸ πέπνιος
 τὸ ὅπι κείδρον τῆ ἄρκι δέρμα, ἐρύχρου κη-
 παίου τῆ φύλλων χυλὸς μετὰ ῥοδίνου.

X. Ἐπί τῶ μετα πυρετοῦ πτω κεφα-
 λῶ πεπονδύταν, ὡς ὅτι φρενιτικῶν καὶ λη-
 θαργικῶν, ἀρμόζει ἰδίως ἀγὺς σπέρμα μεί-
 ἐλαίᾳ ἐψηθὲν ἔπι βρέγματον ἀμύγδα-
 λα πικρά σιῶ ὄξει καὶ ῥοδίνῳ, πήγανον σὺν
 ὄξει καὶ ῥοδίνῳ, καὶ ἔρπυλλον ὁμοίως, κισσοῦ
 τῆ φύλλων χυλὸς, καστέλιον, ἢ πευκέδα-
 νον, ἢ σπονδύλιον μετὰ ῥοδίνῳ καὶ ὄξει, πῆ-
 γανον καὶ λίνου σπέρμα πύργων ἡσυχ-
 χῆ, αἰαληφθέντα κηρωτῆ καὶ ὅπι τεθέντα ὅπι
 πτω κεφαλῶ καὶ τὸ μέτωπον.

XI. Ὑπνοποιὰ δὲ κατέστηκεν καὶ ἀπλο-
 σόμνη καὶ τὸ μετώπῳ καὶ μυκτῆρι παρο-
 αλγόμενα, καρπὸς ὠκίμου, ἀτρακτυλίδος,
 μήκωνος ὀπὸς, ὑοσκυάμου καρπὸς ἔπι φύλ-
 λα, ἀλικακκῆς ὁμοίως καὶ τὰ μωεῖς φύλ-
 λα, εἶδος δὲ ἐστὶ μανδραγόρου ἐρύχρου ῥίζης
 τὸ ὑπνωτικὸ φλοιὸς, βακχαρίδος φύλλα·
 ἐστὶ δὲ ὕωδι· μελαθρῶν φύλλα ἐψηθέντα ἐν
 αἴνῳ, τῆ μύξω τῆρων δὲ αἰσθητῶν, κρόκινον,
 μετώπιον, κύπερος, αἴθη μανδραγόρου, ὀ-
 πὸς ἔπι ῥίζα, καὶ καρπὸς καὶ μήκωνος ὁμοίως,
 καστέλιον, σμύρνα.

XII. Πινόμνη δὲ ὕπνον ποιεῖ μήκωνεῖς
 αἰ. μετὰ εὐραχῆς ἔπι σμύρνας ἴσων, δίδου
 ὀρεβία γ. ἢ μανδραγόρα ὀβόλους δύο μετὰ
 τῆ παροαγχαμυδῶν ἴσων, ἢ τῆ ῥίζῶν τὸ δό-
 βρεγμα, κυάθων δύο λαμβανομένων ἢ ὀπὸς
 μήκωνος ὅσον ὀρεβος κατὰ πινόμνη. ἢ τὰ
 φύλλα δὲ μήκωνος αἰπιλαμβανομένων, ἐαδί-
 ῶνα· θρίδακος ἀγρίας ὀπὸς ἔπι ἡμέρας πι-
 νόμνη, ἔπι αὐτῆ δὲ ἐαδί ῶνα. Χρωμέθα δὲ
 ταῖς ὑπνωτικαῖς καὶ ἐφ' ὧν ἐστὶ χρομία τὰ πά-
 ρη, ὅτε τε μνόμνη τις ἢ καμνόμνη, αἰσθη-
 ληπίος ἐθελήσθη τῆ ἀγνηθῶν γίγνασθαι.

XIII. Δακτυλίφ δὲ παροαγόμενα ὑ-
 πνον ποιεῖ, μανδραγόρου ἢ μήκωνος ὀπὸς
 αἰεθεῖς, καὶ σιῶ ἐλεῶ παροαγόμενα.

XIII. Ἐγρητικῶν ἐχθὶ δυνάμει ὅτι λη-
 θαργικῶν τῆ ῥισί παροαγόμενα, ὄξος, ἐλλεβο-
 ρος λυκός, σίνηπι, πέπρι, καστέλιον, ἐρύχρον,

Siriasi laboratibus puerulis ex-
 fu sūt hæc sincipiti imposita: helio-
 tropij, quem scorpiurum vocat, fo-
 lia, cucurbitæ ramenta, cucumeris,
 qui Pepon dicitur, cutis carni in-
 cumbens, solani hortensis è foliis
 succus cum rosaceo.

His quibus cū febre caput malè
 affectum est, veluti phreniticis atq;
 lethargicis, priuatim ista cōueniūt:
 lini semen cum oleo coctum & in-
 stillatum, amygdalæ amaræ cum a-
 ceto & rosaceo, ruta itidem cum a-
 ceto & rosaceo, similitérq; serpyll-
 um, hederaceorum foliorú succus,
 castorium aut peucedanú, aut spó-
 dylium cum aceto & rosaceo : ruta
 deniq; & lini semé leuiter tostum,
 si cerato excipiantur & capiti fron-
 tique adhibeantur.

Somni porrò conciliádi vim ha-
 bent hæc imposita fronti cataplas-
 matum more. vel naribus admota:
 semen ocymi & atractylidis, papa-
 ueris liquor, semé ac folia hyoscva-
 mi, similitérque halicacabi, morij,
 quæ species est mandragoræ, folia,
 solani somniferi è radice cortex,
 baccharis folia, quæ quidè odorata
 sunt, fœniculi folia in vino decocta
 & naribus affricta, crocinú vnguē-
 tum, metopium, cyprus, mandra-
 goræ similitérque papaueris flores,
 liquor, radix & semen, castorium,
 myrrha.

Hæc verò súpta somnos alliciūt:
 Meconij drach.j. cū styracis ac myr-
 rhæ pari pōdere misceto: dosis quā-
 ta est triu crui granulorú magnitu-
 do. Aut mandragoræ obolos duos
 eum antè memoratorum pari pon-
 dere exhibeto. Aut diluti quod ex
 eiusdè radicibus paratur cyathos
 duos. Aut papaueris liquor crui ma-
 gnitudine deglutiatur: aut papau-
 eris folia in cibo sumantur. Idè præ-
 stát lactucæ syluestris æquè ac sati-
 uæ liquor haustus, ac ipsæ quoq; la-
 ctucæ esitæ. Cæterum vtimur &
 fœmnificis in diuturnis affectibus,
 cū quis sectiōnē vstionémve ad-
 missurus cruciatuum sensum cupit
 euitare ac subterfugere.

Accersit & somnum mandrago-
 ræ aut papaueris liquor, si dilutus
 lana excipiat anóque subdat.

Let hargicos excitare valent hæc
 admota narib: acetú, veratrú albú,
 sinapi, piper, castorium, struthium

forte uisum
 Moibanus uisum
 uisum lectum
 prout uisum
 uisum

Contra lethargi-
 cos excitare scri-
 ptis Diosc. 2. de
 Mat. med. c. 26.

Ad uisum
 uisum

Ad uisum
 uisum

Similia
 uisum

Eadem in
 uisum

Ad uisum
 uisum

Ad uisum
 uisum

ἢ λέοντος χολιῶ μίξας μέλιτι ζάπυθου, καὶ
 δίδου ἐν τεύχετι κοχλιαίον ἐν μὲν ὕδατος
 ἐπιήμερος ἐπὶ α', παροκαθαίρων ἴστω. * κρό-
 κος ὄβ. γ' νάρδος ὄβ. β'. ἑλλεβορος μήκωνος ὄβ.
 α'. σκαμμωνίας < δ' νίτρον < β' μέλιτι
 αἰαλαμβανέ καὶ δίδου < β' μὲν μελικρά-
 πινου. * ποσει καὶ πελαργου κέσπος μὲν ὕδατος,
 ἢ μετ' ὄξυμέλιτος. ἔσχαρικοῦ ὄβ. γ' πδ-
 κεδάμης τὸ αὐτὸ. ἔσφακίης πιτύας ὄβ. α'. σκυ-
 ειληφέντα λεία. ἢ ὀνόνιδος ρίζας ἐν ὄξυμέ-
 λιπὲς εἰς τὸ ἡμισυ ἔψι. Πίνεται ὠφελίμως
 σκυῶ ὄξυκράτω ἀγρίου καρπός. ἀμμω-
 νιαχοῦ θυμιάματος, < α'. αἷμα δὲ ἀγχι-
 πηρόου ἀγρίου ἀπέρμα. ἀκόνις Ναξίας τὸ
 ζάπυθωμα, καὶ τὰ πρὸς αὐτῷ ἀκονιθί-
 νος σκυῶ ἐλαίω σιδήρου πιτύα λαγῶς ἢ νε-
 βροῦ. σπονδυλίον σκυῶ ὕδατι. βρυωνίας ρί-
 ζης < α. καθ' ἡμέραν εἰς ἐνιαυτὸν λαμ-
 βανομένη ἐρύχθη τὸ τ' καρπὸν ἔχοντος πυρ-
 ρὸν ρίζα ἔσχα. βαλαμίου καρποῦ < ε'. ἢ
 φάκίης πιτύα μὲν ἵππου λειχίων καὶ αὐτῷ
 δὲ καθ' ἑαυτοῦ λειχίωες. ἢ ἀγρίου ἄνθος.
 * λίθος Ἀσίου μὲν μέλιτος, ὅτι παρ' ἰδίων καρ-
 δαμύμου < α'. λωτοῦ τὸ δένδρον τ' ἰσρια-
 μάτων ζάπυθωμα. πενταφύλλου φύλλα
 λ'. καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐπιήμερος λ'. πι-
 νόρμα καθ' ἑαυτὰ. πίνεται δὲ καὶ χελώνης
 χερσαίας καὶ θαλασσίας αἷμα. ποιεῖ δὲ καὶ
 ἐψηθεῖσα καὶ ἐκ λειχομένη. ζενόγλωσσον
 ἐσθιόμυρον ὄξος σκυλληπικὸν κατὰ ῥόφου με-
 νον * ὀποῦ φύλλον, ἢ πρὸς σκυῶ ἔσφακίη λαμ-
 βανόμυρος, ὅτι ῥόφειν δὲ ὑδρόμελι. Ποιεῖ
 καὶ τὸ β' γαλῆς κοιλίας χρεῖα πληρώσας
 ξήρανον, καὶ δίδου ὅξ' αὐτῷ μὲν ὕδατος, ἢ ὄ-
 ξος. ἢ λίθον σελιωίτιον ζάπυθων δίδου. ἢ
 μήκωνος ἀφρώδεις καρπός, ὄξυβάφης πλη-
 ῆτος. ὄνυχος ὀνείου κακαυμίου κοχλιαίων
 β'. πληῆτος. ὠφελεῖ δὲ ἔσφακίη γλαῦ-
 σση φλέψ' ἐκτμηθεῖσα καὶ τὸ δεξιὸν μέ-
 ρος ὡς ἐπὶ δάκτυλον κινῆν λεία κατὰ
 πλάθεισα. καὶ ταῖς ρίσι δὲ ἐπιτίθεται ὠφε-
 λίμως, χολὴν χελώνης θαλασσίας.

Aëtius < γ.
 Moibanus lege-
 re videtur, λίδου
 αἰσίου ἀπὸ τοῦ μί-
 λισου ὅτι παρ' ἰ-
 ριδίς Ἀσίου, flos,
 maximè pueru-
 lis.

αὶ ἄνθος.

XIX. Περὶ ἀπὸ μύρον δὲ ἰκανῶς ὠ-
 φελὲς τὸ το σκυῶ ἐπιληπτικοῦ. χελιδόνων
 νεοασίας ἀναχίτας ἐκ τ' ἰσφίτης νεοασίας,
 βύρηνσεις λίθους ἐν τῇ γαστρὶ δύο, ποικί-

A lo. Aliud : fel leoninū melli ammi-
 xtum serua, & de eo exhibe co-
 chlear vnum ex aqua ad dies septē,
 purgato tamen prius corpore fe-
 quenti medicamento : Cnici obo-
 los tres, nardi ob. ij. veratri nigri
 ob. j. scammonia drach. iij. nitri
 drach. ij. melle excipito, & drach-
 mas duas ex aqua mulsa potui da-
 to. Prodest & ciconia fimum ex a-
 qua vel aceto mulso. Itidem agari-
 ci ob. iij. peucedani tantundem &
 coaguli phocæ obolus vnus teran-
 tur, simulque misceatur. Aut: radi-
 ces ononidis in aceto mulso co-
 quito ad medias. Vtiliter quoque
 bibitur ex posca populi nigra fru-
 ctus, necnon ammoniaci thymia-
 matis drach. j. (sed sanguinem edu-
 cit:) rutæ syluestris semē, quod è co-
 re Naxia ferro exacuendo deteri-
 tur cum oleo, leporis aut hinnuli
 coagulum, spondylium ex aqua: ra-
 dix bryonia: drach. j. pōdere sum-
 pra quotidie ad annū integrū: sola-
 ni quod fuluū gerit fructū radix sic-
 ca, balsami semen pondere drach.
 vj. Sic & phocæ coagulum cū liche-
 nibus equorum, ac ipsi quoque li-
 chenes per se, flos violæ agrestis,
 lapis Asius cum melle, in puerulis:
 cardamomi drach. j. loti arboris ra-
 mētorū dilutū. Conueniūt & quin-
 quefolij folia tricena diebus trigin-
 ta per se pota. Bibitur & sanguis te-
 studinis tā marina quam terrestri-
 cadem etiā cocta & delincta profici-
 cit: plantago esitata prodest, acetū
 scilliticum absorptum, laferpitij se-
 mē aut ipse liquor in cibis sumptus,
 dummodò aqua mulsa superbibatur.
 Efficaciter etiā auxiliatur mu-
 stelæ ventriculus coriádto refertus
 & exiccatus, si de eo bibédum de-
 tur ex aqua vel aceto. Aliud: lapidis
 felenitis derafum puluerē exhibe-
 to, aut papaueris spumei semē ac-
 tabuli men ura, au vngulæ asinæ
 vstæ cochlearia duo. Iuuat & venā
 quæ linguae parti dextræ subiacet
 ad digiti fermē spatium incidere.
 Valet & vrtica trita & adhibita. Na-
 ribus verò fel testudinis marina v-
 tiliter inditur.

Inter amuleta comitiales hoc
 porēter adiuuat : Hirundinum pul-
 los primæ fœturæ diffindito: in eo-
 rum ventre duos inuenies lapillos,

Amuleta

vnum quidem colore varium, alterum purū & unicoloré. Hos priusquam terrā attigerint, pelli mustelæ aut cerui platycerotis illigato, & è collo brachiōve suspendito cōtinenter gestādos, ita vt nunquam humi deponātur. Sunt porrō hi lapilli intereadum Luna crescit inquirendi. Hoc eodē amuleto quē accessio comitalis inuaserit si contigeris, excitabitur.

Excitat & comitiales sinapi cum aceto olfactū & suffumigatum galbanum. Quinetiam cōfestim reuocabitur æger, si quancumq; libuerit illius corporis partem compunxeris, manantēque inde sanguine os ipsius perunxeris.

Suffitu verò comitiales arguūt, bitumē, lapis gagates & cornu caprinum: iecoris itidē caprini assati nidor, & ipsum quoque iecur in cibo sumptum.

Iis quos incubus frequēter quasi p̄foccat, remedio sunt p̄conicæ grana nigra xv. ex aqua s̄p̄numero pota.

Ebrietatem arcent, amygdalarū amararū cremor cyathi vnius mēfura potus, ceruina caro sale condita, si assata p̄æsumat, vinū absinthites p̄æbitum, ac myrtites etiā similit̄ sumptum, myrti quoque bacca esitata, & ruta decoctum haustum.

Ebrietatem verò iam cōtractam discutit, centaurij tenuis decoctū, verbenacæ supinæ semen ex aqua potum: sic & brassica & raphanus, si superedantur.

Porrō in capitis affectibus cauēda quæ idipsum tentare apta nata sunt, adeoque affectus ipsos plerūque renouant aut exacerbant. Sunt autem huius generis quæ bibuntur ista: viticis semen, absinthij succus & lac dulce. In cibis verò sumuntur, glandes quernæ, oliuæ nigræ, fructus arbuti, quos memæcyla vocant: eruum, quod quidem frequētius esitatum etiā articulos resoluit. Ampliūs verò caput offendit, aded vt leuem etiam soporē inducat, myrrha epota: thus, quod & insaniam parit: hederæ corymbi, qui mentē etiā permouent: holoschœni semē, soporiferū aded vt mentē etiam s̄p̄ lædat: crocus, peucedā-

Α λον ένα χύ τ̄ καθαρόν ένα: σ̄δ̄ δύο δὴ ὡρινη χαμηλὴ τεθῆναι, ἐνδύσον εἰς δέρμα γαλῆς, ἢ πλατυκέρωτος ἐλάφου, χύ πείλατον τετραχίλων ἢ βραχίων. διηλεκῶς δὲ ἐχέτω τῆτο, χαμηλὴ μὴ δέποτε πηλῆς. λαμβανε δὲ μετὰ ξύ ἀξορδύνης ἢ σελιῶνης σ̄δ̄ λίθους. τῆτο αὐτῶσσάφης ἐπιληθῆντι, διεγερθήσεται.

B XX. Ανακαλεῖται χύ τοῖς ἐπιληπτικοῖς σίνηπι μετ' ὄξους ὄσφρανιδιον. χαλβαῖη ἰσοδυμαθεῖσα. Καὶ διέλης δὲ ὄξ̄ οὐδὲ ποδῶν μέρεσι τὸ σῆμα ἀπ' αὐτῆς, καὶ τῶ σ̄πορρέοντι αἵματι διαχρήσις τὸ σῆμα, βύθως διεγίγεται.

XXI. Ελέγχει δὲ ἐπιληπτικὸς θυμιάδιον, ἀσφαλτῆς, γαλάτης λίθος, κέρας αἰγίον ἑαδιόδιον, ἢ ἡπ̄ τράχλον, ἢ ὄσμη τε ἀπ' αὐτῶ ἐπιληπτικῶν ἀναφρασηδύη.

XXII. Πρὸς δὲ σ̄δ̄ ὑπὸ τῆς ἐφιάλων σιωχῶς πηγαδιῶν, ἰώνται γλυκυσθῆς οἱ μέλανες χέκκοι ἰε. ποθέντες μὲν ὑδατος πολλάκις.

D XXIII. Αμέθυστα δὲ ὄσιν, ἀμυγδαλῶν πικρῶν σ̄πορρέγματος κύαδος εἰς πινόδιον, ἐλάφον ταιχρῶν ὀπίον ὡροεαδιόδιον, ἢ οἶνος ἀψιθῆτης ὡροπινόδιον, ἢ μυρτίτης ὁμοίως λαμβανόμενος, καὶ τὰ μύρτα ἑαδιόδιον, καὶ πηγαίου ἀπόξεμα πινόδιον.

E XXIII. Επιπινόδιον ἢ μέλιον σ̄βεννύει, κεντρωεῖον τῶ λεπτοῦ σ̄πίξεμα ἰε- ρῆς βοτάνης τὸ σπέρμα μὲν ὑδατος ποθέν, καὶ κράμην ἐπεαδιόδιον, καὶ ῥάφατος.

XXV. Δεῖ δὲ π̄σφουλάτῆσθαι ὅτι τ̄ π̄σ̄ τ̄ κεφαλῶν παθῶν, ἢ ἀπιδόδιον τούτης, καὶ πολλάκις εἰς ὑπομνήσης καὶ π̄ροξυσμοῖς ἀγόντα τὰ διαγίσεις. ἔστι δὲ πινόδιον μὲν, ἀγῶ σπέρμα, ἀψιθῆς χύλισμα, γάλα γλυκῶ ἑαδιόδιον δὲ βάλανιοι δρυῖνοι, ἐλαίαι μέλαινα, ὁ κερπὸς τῶ κομάρεσ, ἔστι δὲ μεμεφύλα ὄσθος, σ̄δ̄ δὲ καὶ ἀρβρα π̄σφάλλει πολλάκις βραδείς. ἐπὶ πλείον ἢ ἀπιδεται, ὡς καὶ ἰσοκασπιῶ, σμύρνα πινόδιον λίθαιος, ὅς καὶ μανίας ποιεῖ κισσοῦ χέρυμβοι, οἱ καὶ ταιραστοσι τῶ σ̄φαινοια.

G ὄσθρινου κερπὸς κρητικὸς ὡς καὶ παλῆζιν πολλάκις τῶ σ̄φαινοια, κρόκος, πικρὸς δα-

Αἰε. ἀποστεινῶν ἢ ὄσθ.

forte κρητικὸς legendum.

Moib. ex Gal. & Aërio addit, ταρραχιδίαις ύπναις, quippe cum sty- rax isidem autoribus vsu largiore somnos turbulentos efficiat.

νον, κυκλάμινος ξηρα σὺν οἴνω ποθεῖσα. τυ- ρραξ δὲ ὀλίγος μὲν ποθεῖς λυεῖ σκυθροπό- τητα, πολὺς δὲ καὶ κατασκευάζει.

XXVI. Ταρραχιδίαις δὲ ὑπναις ποιεῖ πο- θεῖσα σὺν οἴνω, πυκνοκόμου καρπὸς, λεοντο- ποδίου ὁμοίως, ἐρεγγμὸς πολὺ βρωθεῖς.

Τὰ τῶν ὀφθαλμῶν βοή- θήματα.

XXVII. Οφθαλμοῦ δὲ μελλόντων ῥυ- ματίζεσθαι, ἐφίσησι πολλοῦ ψυχρῶ κατὰν- τλησις, εἰς ἴοτε καὶ ὄξους μινύρτος, καὶ μά- λιστα ἴερος.

XXVIII. Ἰσησι δὲ τὰ ῥόματα ἐπι τῷ με- τώπου ἐπιτηγμένα ἀνακολληματα, ὡδὸ τὸ λυκόν, γύεις, λίβανος, μινύρτα καὶ ἐπι- χρισθέντα ὄρνιθα, ἢ σπὶ τῶν * μεγίρων αἰ- θαλι πινέλω μαλαθεῖσα ἐπιχρίετω.

XXIX. Πρὸς δὲ τὰ φλεμοναῖα ὀφθαλ- μῶν καταπλάσματα ἀρμόζει, ἀλφίτα μὲν ἄρνολώσας καταπλασάσθαι, βάτις φύλλα ἢ ἄρνολώσας, ἢ μυδὸς ὠπίδος, ἢ τριβόλου χλωροῦ, ἀιδράχνης, αἰεζίου, ἀ- μώμου, ἢ μεροκάλλου, ἴου, κρότωνος. Φύλλα ἔλατης, φύλλα πολυρόνου, σερίδος, σελί- νου, κορείου, κυρφίστου φύλλα λεία, κολο- κύνθης ξύσματα, πέπνος σαρξ, ἄρνιθα φύλ- λα τὰ ἀπαλά, ὑοσκυάμου φύλλα, κωδι- νίων ἄρνιθα, μήκωνος κωδίων ἀφέψημα ἁροσαντλάσθαι, καὶ αὐτὰ αἰ κωδία λεία καταπλασάσθαι, βούτυρον νεαρὸν μὲν ἔ- ρειον ἐπιτηγμένον, κρόκος φύλλα ἄρνιθα ἐπιτηγμένα, κρόκος σὺν μελιλώτῳ καὶ γλυ- κεί, φλόμων φύλλα ἐφθὰ σὺν οἴνω μετὰ παλῆς ἀλφίτου, ἀβρονον σὺν μήλω κω- δινίων ἐφθὰ, τυρὸς νεαρὸς λείος.

Moib. ἰλατίαις.

μπίπου.

XXX. Κατὰ δὲ τὰ ἁροσώπια κατὰ πλασά- σθαι ὡφελές, σεδύλον σὺν τυπηλα ὀλίγη λεία, μαλακάθρα φύλλα ἐν οἴνω σπὶ ζε- θεῖσα, κυκλάμινον ἄρνιθα σὺν ὕδατι, σκύ- ρος πέπνος ἄρνιθα φύλλα ἐν οἴνω ἐφθὰ.

XXXI. Πρὸς δὲ τὰ φλεμοναῖα καὶ τὰ ῥό- ματα τῷ ἀσφοδέλου ῥίζης χυλὸς < .α. κρόκου < .α. αμύνης < .α. γλυκῆος πα- λαῖς < .β. ἔλατος ἔως ἐνωθῆ καὶ γῆ ἐπιχρί- σον πάχος. ποιεῖ καὶ τὸ γλαυκίον σὺν ὕδα- τι, κρόκος σὺν γάλακτι, κωνείου χύλισμα, λυκίον, ῥόδων χυλὸς ἐψημένος.

nũ, cyclaminus sicca in vino pota- styrax denique, qui quidem parca bibitus, tristitiam soluit, liberalius verò hauustus, eandem affert.

Somnos turbulētos efficiunt hec in vino pota: pycnocomi semen, itidēmq; leōtopodij, necnon & faba fresa copiosior in cibo sumpta.

Oculorum affectorum remedia.

Quominus oculi fluxionib⁹ red- dantur opportuni, prohibet largio- ris frigidæ affusio, admixto etiā in- terdum aceto, præsertim æstatis tempore.

Ipsas verò fluxiones sistunt adhi- bita fronti anacollemata, ex oui cã- dido, farinæ polline & thure simul mixtis & linteolo inductis. Iuuat & coquinariam fuliginem saliuã sub- actam illinere.

Oculorum inflammationibus pro- cataplasmate adhibita conueniunt, polenta cum plantagine, folia rubi, plantaginis, auriculæ muris, tribuli virentis, portulacæ, semperuiui, a- momi, hemerocallis, violæ purpu- reæ, ricini, elatines, polygoni, inty- bi, apij & coriandri: itidēque cu- pressi olia trita, cucurbitæ rameta, peponis caro, tenella iunci folia, uti & hyoscyami, cotoneorũ flos. Cõ- ferũt & fõtus è papaueris capitum decocto, ac ipsa quoque capita tri- ta & adhibita, butyrum recēs cum lana impositum, necnon & bra- sicæ folia calentia, crocus cum meliloto & passo, verbasci folia cũ vi- no cocta addito polentæ polline, abrotonum cum malo cotoneo co- cto, denique & caseus recēs tritus.

Fronti verò imposita iuuant, be- ta cum exiguo alumine trito, mala- bathri folia in vino feruefacta, fa- bacea farina cum aqua, cucumeris Peponis dicti caro, & rutæ folia in vino decocta.

Ad inflammationes simul & flu- xiones oculorum valet sequens re- mediũ: sueci radicis asphodeli, cro- ci, myrrhæ an. drach j. cum passi ve- teris sextariis duobus coquito, dũ vnita probè linimenti crassitudine adipiscatur. In idipsum faciũt, glau- cium ex aqua, crocus cum lacte, de- fatus cicutę succus: Lyciũ, ac deni- que coctus rosarum succus.

Quomodo po- theis.

Oculi a fluxione.

Eandem fluxionem.

Al. è propolis nigra culle- tum.

Ad oculum inflammationem.

Impressa fronti.

Ad oculum fluxionem simul & inflammationem.

Quæ verò sequuntur simplicia neque adeo operosa remedia, ipsis adhibita oculis, valent tum ad sistendas cõfestim oculorum epiphoras, tum ad torundem vlcera & expurganda & carne implenda: spodium & laser paribus mista portionibus & in pãstillos conformata, sempernivi ac portulacæ succi cum gummi & spodij dimidia parte in trochiscos cõformati, ac in recenti malo seu instillati seu etiam illiti: itidem portulacæ succus, & ocimum cum vino.

Vehementes oculorum dolores mitigat, crocus cum lacte, spodium cum defato cicuta succo, opium similiter, æs vstum, lapis cum lacte muliebri, maximè infantibus, instillatus. Eximiam verò opem affert & iste illitus: Sume succi graminis Parnassij & meliloti partes æquales, myrrhæ dimidium, piperis ac thuris tertiam partem, vini ac mellis quantum sat est: coquito in æneo vase, ac vtor.

Inueteratis vlceribus atque fluxionibus cõueniunt trita & ex aqua illita, lapis galactites ac thuytes itidem dicitur: lapis sapphirus cum lacte, sylvestris lactucæ liquor cum lacte muliebri: ipsa quoque lactuca facit ad vlcera & epicaumata. Sumptum verò in potu cuminum ex vino & aqua, diuturnas fluxiones sistit.

Lippitudinẽ arcet perpetuò appensa collo tribuli radix. similiterque polygoni. Creditur & anno toto à lippitudine incolumes cõseruari, qui Punicæ arboris cytinus exiguos necdũ hiantes deuorauerint.

Oculorum œdemata mitigant, ammi cum lini semine, anethi radix in puluerem feda cum aqua, fabacea farina cum puluere thuris, itemque oui candidum.

Oculorum ab icu confusionibus & inflammationibus priuatim opitulatur stæbes fructus in vino cotus, deindeq; tritus & impositus.

Oculis cruore suffusis medetur sanguis recès detractus è columba, turture, perdice, palúbo: lac ite muliebri cum thure, granum tinctile cum lacte similiter, hæmatites lapis cum lacte muliebri, hyssoi puluis

σύν γάλακτι ὁμοίως, αἱματίτης λίθος σὺν γάλακτι γυναικείῳ, ὑσώπων λεῖον ἐνδε-

A XXXII. Εγχυματιζόμενα δὲ ὠφελὲι ἀπλᾶ καὶ ἀπεριεργα ὄντα, καὶ ἀγνοητὰ τὰ χέως τὰ ἐπιφορεῖς, ἔτα ἔλκη πληρωμῆα καὶ ἀποκαταμένῃα ἀποδίδεν καὶ ὄπος, ἴσα μιν ἰσθμῶνα αὐτίς εἰς ἀμαπλάσιν ἀειζῆς χυλῶς, καὶ ἀνδράχνης καὶ τὸ πρῶτον τὸν εἰχυματιζόμενοι μετὰ κομμεως καὶ ἀποδίου ἡμίσις. (πρὸς τὸ ἀποδίου ἡμίσις)

B ἀμαπλάσεντες καὶ ἀμαχρῖόμῃνοι καὶ ἀρνογλώσσου χυλῶς, ὠκίμον σὺν οἴνῳ.

XXXIII. Τὰς πεπωδωμένας δὲ παύει κρόκος σὺν γάλακτι, ἀποδίδεν σὺν κανέιου χυλίσματι, ὅπῃ ὁμοίως, χαλκὸς κεκαυμῆδός, λίθος μετὰ γάλακτος γυναικείῳ, ἔτα μάλισα ἐπὶ παιδίου ὄρα ζόμενος. Ποιεῖ δὲ ἀκρὸς καὶ τὸ πρῶτον ἔγχευμα ἀγνώστως χυλῶς ἐν Παρνασσῷ, ἔτα μελίλωτος, ἴσα, σμύρνης ἡμισυ, πεπρωῆος καὶ λιβαωτῶς τὸ τρίτον, οἴνου καὶ μέλιτος σύμμετρον ἔτα ἐν χαλκῷ καὶ χυλῷ.

XXXIII. Πρὸς δὲ τὰ κεχροισθμῆνα ἔλκη καὶ ῥόματα ἀρμύζει σὺν ὕδατι λάβα ἐλχρῖόμῃνο, λίθος γαλακτίτης, λίθος οἰτῆς καλούμῃνος, λίθος σάπφειρος σὺν γάλακτι, χαλκὸς κεκαυμῆδός σὺν γάλακτι, θρίδακος ἀγρίας ὄπος σὺν γυναικείῳ γάλακτι αὐτῇ ἢ ποιεῖ πρὸς ἔλκη ἔτα πρὸς ἐπιχρῶματα. Πινόμῃνον δὲ ἴσησι ῥόματα χροῖα κύμῃνον, σὺν οἴνῳ καὶ ὕδατι λαμβασημῃνον.

XXXV. Περιαπτομῃνη ἢ τὰ τραχίλω διωκεῖς κωλύει ὀφθαλμῖαν, τριβόλου ρίζα, πολυρῆος ὁμοίως. δοκοῦσι ἢ τρεῖν ἐπὶ ἐνιαυτὸν ἀνοφθαλμῖατος κύτινοι ροῖας μικροὶ καὶ μεμυκότες καταπινόμῃνοι.

XXXVI. Οἰδηματῶ ἢ πρῶτον ἀρμύμι σὺν λινοσπέρμῳ, ἀμῃνου ρίζα, ἢ ὕδατος λεία, κυάμῃνον ἀλθουσι σὺν λιβαωτῶς λείῳ, καὶ ὠσὺ τὸ λευκόν.

XXXVII. Πρὸς ἢ τὰ ἐκ πληγῆς σὺν χύσῃ καὶ φλεγμονῆς ἰδίως ποιεῖ, σπῆνης καρπὸς ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖς καὶ λάθος ἐπιτεθεῖς.

G XXXVIII. Ὑποδρομῆς ἢ αἱματος θεραπεία ἐλχρῖόμῃνον αἷμα ἀπεριεργῶς πρὸς φακῶν, τρυγῆος, πέρδικος, φάτης, γάλα γυναικείον σὺν λιβαωτῶς, κόκκος βαφικῶς

forte, ἐπίστυτα.

Paræthesi interclusa abudare videtur: & subiiciendum ē

Galactitem aut Melitæe lapidẽ supplet Cicerus. Morbanus de cote accipiendũ centes, cui lac ipsum infillitur.

ad uocandum

ad uocandum

ad uocandum

Lippitudinis

ad uocandum

ad uocandum

ad uocandum

ἀπομαρτυροῦσι.

θὲν εἰς ὄθονιον, καὶ ἄπομαρτυροῦσι εἰς ὕδαρ
θερμὸν, πυλωρῶν δὲ ὀφθαλμοῦ ἀσφα-
λτος καὶ λίβανος ἴσα ἰσοθυμια γέντα.

XXXIX. Προσπίωσθ' ὃ ὀφθαλμῶν σέλ-
λει καταπλασάσθωρα, εἰ μὲν ἀλγήμετα
εἴη, λινόσπερμον καὶ τήλις σιῶ ὑδρομέλιτι
ἐφθά. εἰ δὲ πρῆμακε τὰ ἀλγήμετα, ἢ
μηδὲ ἐγῆτο, βιθῆως ὅπτι τὰ εὐφειν καὶ ψύ-
χειν διωάσθωρα ὡς ἀγίνεσθαι δεῖ, ὅποια ἐ-
στὶ βιάτου φύλλα, μελίλωτον σιῶ γλυκεῖ καὶ
ὡς ἐφθού λεκύθους καὶ κρόκω, κυάμινοι ἀ-
λευρον σιῶ ρόδου, λινόσπερμον σιῶ ὕδατι
καὶ λίβανωτα καὶ σμύρνη, μελάθιον σιῶ
ἀλφίτω λείω, μηκωνίον σιῶ λεκύθω ὡς
ὅπτι καὶ κηρωτῆ, πήγμον σιῶ ἀλφίτω.

fontē, λέει.

XI. Σταφυλώματα δὲ ἀφρεί, χαρτα-
εἶδος πρὸσφάτου θλασείσης ἐγχερόμε-
νον τὸ ὕρση, ἢ αὐτῆ. καθαίρει δὲ τὰ ἐπιση-
τωῦτα τὰς χόρας, ἀργεμα καὶ νεφέλια καὶ
ἀχλίς ποιεῖ δὲ καὶ ὄξυδερχίας.

XLI. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀμβλυωπωπιῶν ἐλ-
χειρόμνα, ἀκόρου χύλισμα, λίβανωτίδος
σπέρμα λήν μετὰ γαλακτος, μηκωνος κε-
ραπίπδος τῶ φύλλω ἢ καὶ τῶν αὐτῶν ὁ χυλὸς
ἐκ σαζοίδου, καὶ ὅπτι κτηνῶν ἀργεμον ἄπο-
καθαίρει. ἀλικακκῆβου ρίζης τῶ φλοιού καὶ
καρπού χυλὸς ὁμοίως, ἢ καὶ ὅπως αὐτῶ σιῶ
μέλιτι πῶ κεδῆν ὅπως ὁμοίως, σαγάπη-
νον ὁμοίως, αἰεμανίου χυλὸς ὁμοίως, ὀρμίνου
ἀγρίου σπέρμα ὁμοίως, κερχιδῶν ἀφοδος
ὁμοίως, ἐλαίας Αἰθιοπικῆς τὸ δάκρυον, ἐλ-
λέβορος λυκῆς, ἔλαια οἰσπηρῆς κεκαυμέ-
να, βύφορβις χυλὸς, ἰὸς καεῖς, κιασῶς, κιννά-
μομον, ἰτέας χυλὸς καὶ ὅπως, κειταυρίου τῶ
λεπτοῦ χυλὸς, κιασῆρης ὅπτι ἢ λεία, κερμ-
μίου χυλὸς, κυκλαμίνου τῆς ρίζης χυλὸς,
μαρσῆρου τῆς ρίζης χυλὸς, μελάθιον, καὶ
μυριασφυλλῆ χυλὸς, ἢ ριγέροντος χυλὸς, ὀμ-
φάκιον, ὅπως σιλφίου, ὅποπθμάξ, πηγάου
ἀγρίης χυλὸς, δρακοντίου ρίζης χυλὸς, θρί-
δακῆς ἀγρίης χυλὸς, ἀψίνθιον, λείον, λωτῶ
τῆς πῶας χυλὸς, χαμῆδρουος χυλὸς, ὠκί-
μις χυλὸς, πρῶσις χυλὸς, νίθρον, ζινγίβε-
ρι, στρούθιον, συπληεία ἢ κεκαυμένη, αἱμαπ-
της λίθος, κοσμάλλιον, κοχλίας χερσαῖος κε-
καυμῆρος, χελιδόνων νεοτήτων κεκαυμῆρων ὡς τέφρα· τούτων ἕκαστον σιῶ μέλιτι

μομαδίω

A linteolo inuolutus in calente aqua demersus, & oculo profotu adhibi- tus. Suffumigatur & oculi bitumi- nis ac thuris paribus portionibus.

Procidentes oculos reprimit, si- quidem dolores infestant, imposi- ta hæc: lini semen & fœnumgræ- cum cum aqua mulsa cocta. Sin do- lores remiserint, aut nulli profus adfuerint, statim ad ea que adstrin- gendi refrigerandiq; facultate pol- lent accedendum: qualia sunt rubi folia, melilotus cum passo, ouorum coctorum vitellis & croco: lomen- tum fabarum cum rosis, lini semen cum aqua, thure & myrrha: melan- thium cum polenta tritum, meco- nium cum assati oui vitello & cera- to, ruta cum polenta.

Ad oculorum procidentes.

Staphylomata tollit contusa re- cens cantharidis humor illitus: ac ea ipsa quoque. Purgat & quæcun- que pupillis tenebras offundunt, vti argema, nubeculas & caligines, o- culorumque aciem exacuit.

Ad staphylo- mata.

Oculorum hebetudini medetur hæc illita: densatus acori succus, li- banotidis semen cum lacte tritum, è corniculati papaueris folio aut etiã flore succus instillatus, qui qui- dem & argema iumctorum expur- gat: halicacabi è radicis cortice & femine succus eodem modo, ac li- quor etiam eiusdem cum melle. Si- militer & peucedani liquor, sapa- renum, anemones succus, hormini syluestris semen, finum cenchri- dum, oliuæ Æthiopicæ lacryma, ve- ratrum album, lanæ succidæ vsta, euphorbij succus, erugo vsta, hede- ra, cinnamomum, salicis succus & liquor, cetaurij minoris succus, pu- micis vsti puluis, cepæ succus, cycla- mini è radice succus, vti & è radice fœniculi: succi melathij, apiastri & senecionis: omphacium, laser, opanax, rutæ syluestris succus, dra- cunculi è radice succus, agrestis la- ctuæ succus, absinthium tritum; succi loti herbæ, chamædryos, o- cimi & margubij: nitrum, zingi- ber, struthium, alumen vstum, hæ- matites lapis, corallium, terrestris cochlea cremata, vstorum hirundi- nis pullorum ceu cinis: horum in- quam vnumquodlibet cum melle

Ad oculorum hebetudinem.

E

F

G

Attico probè contritum. Scobs e-
beni cum vino, vrina pueri impu-
bis in æneo vase cocta cum melle,
vrinæ humanæ sedimentum cum
cyprino oleo, eris flos tritus & cum
æquali portione olei subactus, oleū
antiquum, balsami liquor cum olei
cyprini pari portione, picis oleum,
faccharum, adeps fluiatiliū pi-
scium in sole eliquatus & melli am-
mixtus: fella denique perdicis syl-
uestris, callionymi piscis, scorpj pi-
scis, testudinis marinæ, hyænæ &
capræ agrestis, horum inquam sin-
gula cum melle.

Priuatim oculorū cicatrices illita
exterunt, alcyonium Milesium cū
melle, & ammoniacum cū vino ac
melle tritū, anemones rotundæ ra-
dix itidem cum melle: similitur &
anagallidis puniceæ succus, nec-
non & rutæ agrestis.

Porro laboratibus oculorum he-
betudine in cibis ista conueniunt,
viperæ caro cocta, thymus, crudi
brassicæ caules, raphanus, fœnicu-
lum, cepa, nasturtium, acetum scil-
liticū, & in vniuersum acria omnia.
In iisdē verò cibis ea cauere oportet
quæ hebetudinem augent, vti
anethum cum suo semine, lenticu-
lam, nigricantes oliuas, lactucam,
porrum capitatum, apiū & ocimū.

Nyctalopas iuuant inuncta hæc:
sanguis turturis, palumbis, colūbæ,
perdicis aut capræ syluestris & hir-
ci, sanies è caprino iecore dū inaf-
fatur extillās inuncta, ac ipsum quo-
que iecur in cibo sumptum, necnō
& ex eodem dum coquitur vapor
in apertos oculos attractus. Cōfert
& elateriū tritū cū melle inunctum.

Vngues oculorum absument hæc
adhibita: pumex crematus & tri-
tus, sepia testa trita, sal & cadmia,
trita omnia æquali pondere.

Scabras genas extenuant quæ se-
quuntur trita & cum melle illita, ita
tamen vt haud ita multò possit aqua
locus foueatur, dum morsu exci-
tatus dolor desinat. Sunt autem
isthæc: ærugo, ferrique scoria vsta,
atramentum sutorium crematum,
misy vstum, chalcitis cremata, om-
phacium, squama æris & ferri, cad-
mia tertio vsta vinoque restincta,

ὀμφάκιον, λεπίς χαλκοῦ καὶ σιδήρου, καδμία καὶ ἄλλα πλείον ἐσθεαυτίσθαι οἴνω,

A Απικῶ λελεωμένον καλῶς ἐβένου ρίνθημα
σιω οἴνω, οὔρου ἀφθέρου παιδὸς ἐν χαλ-
κώματι ἐψηθὲν μετὰ μέλιτος, οὔρου ἀνθρω-
πίου ὑποσαθμῆ σιω κύπρινον ἐλαίω·
χαλκῶ ἄνθος λεῖον προσεπιόμνηον ἐλαίω,
ἴσα μίγνυται ἐλαίον παλαιόν· βαλσάμου ὀ-
πός, κύπρινον ἐλαίον, ἴσα μίγνυται. πωτέ-

B λαιον, σάκχαρις, γίαρ ποταμίου ἰχθύος ἐν
ἡλίω ἀποταχέν καὶ μίγνυται μέλιτι. χολή δὲ
πέρδικος ἀγρίου, ἰχθύος τῆς κελωνίουμου,
σχορπίου ἰχθύος, χελώνης θαλασσίας, ὑά-
νης, αἰγῆς ἀγρίας, σιω μέλιτι πᾶσαι.

XLII. ΟΥΓΛῆς δὲ σμει ἐγγερόμνηα ἰ-
δίως, ἀλκυονίον μελίσιον σιω μέλιτι, ἀμ-
C μωνιακόν λεφάνην σιω οἴνω καὶ μέλιτι, αἰε-
μῶνης ρίζα τῆς τροχίλης σὺν μέλιτι, αἰα-
γαλίδος φοινίκης, χυλὸς ὁμοίως, πηγυρίου
ἀγρίου χυλὸς ἐγγερόμνηος.

XLIII. Αρμόζει ἢ ἐαθιόμνηα ἀμβλυω-
πῶσι ταῦτα, ἐχιδνῆς ἄρξ ἐφθῆ, θύμον, κράμ-
βης καυλοὶ ὁμοί, ράφατος, μαρμαίρον, κρόμ-
D μιον, κάρδαμον καὶ πικρὰ κροθίου τὰ θρι-
μέα, ὄξος σικλητικόν, φυλάσσεσθαι δὲ δεῖ
καὶ τὰ ὑπερίοντα ταῖς ἀμβλυώσεσι, ἐ-
αθιόμνηα. ἔστι δὲ αἴτην ἐπὶ τὸ σπέρμα αἰτῆ,
φακός, ἐλαῖαι μέλαιναί, θριδάξ, πρεσόν
κεφαλωτὸν, σέλινον, ὠκίμον.

XLIII. Νυκταλώπας ἢ ἐγγερόμνηα ὠ-
E φελει, αἷμα πρυγνός, φάσσης, ποσειδεῖς,
πέρδικος, ἢ αἰγῆς ἀγρίας καὶ τρεῖς, ἦπα-
τος ἀγρίου ὅσα τῆ ὀπλήσει ἰχθὺς ἀπορρέων
ἐγγερόμνηος, καὶ αὐτὰ τὸ ἦπαρ ἐαθιόμνηον, καὶ
ἢ ἀτμὶς ἀπὸ αἰτῆς ἐφομνίου ἐλκρομνῆ ἀ-
νεωρῶσι πῶς ὀφθαλμοῖς ὠφελῆς δὲ καὶ ἐλα-
πτερον λεῖον σιω μέλιτι ἐγγερόμνηον.

XLV. Πτερυγία δὲ ταῖς ἐν ὀφθαλμοῖς
τίθει προσεαγρόμνηα, κίσσηλις ὀπλή λεία,
σπηκίας ὄρακον λεῖον, ἢ ἄλλες καὶ κερδμία
λεία, ἀπόρρα ἴσα.

XLVI. Ταῖς τρεῖς ἐλέφασι λεπτιύ-
νει ἐγγερόμνηα σιω μέλιτι λεία. (δεῖ δὲ
πυρεῖν ὕδατι μετὰ τῆς ἐγγερόμνηας, μέγρι πωύ

C σιτωτα δακρόμνηα ἰός χαλκοῦ καὶ σιδήρου,)
σικωρία κεκαυμένη, χαλκῶτος κεκαυ-
μένη, μίσυ κεκαυμένη, χαλκίτης κεκαυ-
μένη, ὀμφάκιον, λεπίς χαλκοῦ καὶ σιδήρου, καδμία καὶ ἄλλα πλείον ἐσθεαυτίσθαι οἴνω,

Malim, τοὺς ἀμ-
βλυωμένους.

Malim, τοὺς ἀμ-
βλυωμένους.

Malim, τοὺς ἀμ-
βλυωμένους.

σμειν seu σμειν
το σμειν signi-
ficat.
Malim, ex Aë-
tio restituit Moi-
banus.

Malim, τοὺς ἀμ-
βλυωμένους.

επιπλεία πάντα καείσαι, καὶ μάλιστ' αλ-
ση, ἢ ὑδατων κεκαυμένων, οὐρου ἀδρείου ὑ-
ποσάθου σὺν κυπρίνῳ μύρῳ.

αἴμα Aegineta.

XLVII. Ἐύειν δὲ δεῖ τὰ τετυλωμένα,
ἐκέρεφοντα βλέφαρα· ἰού φύλλοις τρα-
χέσιν, ἢ σμύλιν, ἢ σπησίας ὄτρακω ῥημα-
τίθεντι εἰς κολλύριον· καὶ ἰῶ ἀραληφθέντι
κόμμει εἰς κολλύριον.

*ῥημάριον ex A-
etio Moib. resti-
tuit, & rest. Nā
& in coldē vsus
Armenio à Dio-
scoride s. de
Mat. med. &
Gal. 9. simpl. v-
surpatur.*

XLVIII. Μίλφοις δὲ καὶ τὰ βεβρωμέ-
να βλέφαρα ἀφελεί, ἀμόργη ἐψημένη, καὶ
ἐγχερίοι ἢ λίκιον, ἀμμωνιακὴν σὺν ὑ-
δατι ἐγχερίοι, ὃ καὶ τὰς τεύχας αὐξεί
θαλλίας χυλός· ἰός σιδήρου ἔπι πολλὰς ἢ
μέρας ἐν ἡλίῳ τεύχεις, μὲν οἴνου καὶ σμύρ-
νης εἰς κολλύριον ἀναπλασθεῖς· κρομμύου
χυλός σποδίου ἀραληφθεῖς, λεπὴς χαλκῶ
ἢ καδμία λεπὴ ἢ ἀραληφθεῖσα μέλιτι καὶ
καείσα ἐν χυτείδῳ κρητῷ, πηλῷ τε κεραι-
μικῷ πεπωμασμένῳ· ἔπειτα ὀπίθηται
ἐπ' ἀνδρακίματος, μίγνεται αὐτῇ χαλ-
κοῦ κεκαυμένου ἴσου καὶ σίμμεως δὲ ἡμίσεις
μέρες.

*alijs: ἰσὸς σὺν
Moibanus αἴμα
πρὸ σὺν*

XLIX. Ἐκροσθαλίαι δὲ καὶ κησομαῖ
ἰάση ψωρικῶν λείων πωροσπιόριον, ἢ λε-
πίδι λεία πεπλυμένα καὶ πεπύρει, ἢ καὶ τὸ
σὺν πεπύρει, ἢ σιδήρου ἰῶ ξηρῷ, ἢ ὀμφακίῳ
ξηρῷ λείῳ ὁμοίως.

*Orib. ἢ αἴμα, aut
vino.*

I. Τὰ δὲ λερωδῆ παθή τῶν βλεφα-
ρων ὑγιάζει συκῆς ὀπὸς καὶ ἄραχιδιον.

I I. Φθειράσεις δὲ τὰς ἐν τοῖς βλεφα-
ροις καὶ ὀφρῦσι θεραπεύει σὺν μέλιτι ἢ ὑδα-
τι ἔπι χερίοι σαυδαράχη, σαφὶς ἀχρία.

I I I. Τὰς ὀνηθούσας διὰ ῥιθμισμοῦ
χρονίου καὶ ἐκπλείσας τεύχας ἔπι τὸ βλε-
φάρων, ὡς τὸ πολὺ σὺν εἰς φυτῶν, μετὰ
τὸ ἐκπλήναι βίθως καὶ ἄραχιδιον, αἷμα
βατράχων τῶν χλωρῶν πωροσφατον κατ'
ἑαυτὸ, ἢ μίγν' χαμηλέοντι κεκαυμένῳ
λθικῷ ἀχρὶς ἀθρακώσεως, ἢ αἷμα κρέως
κατ' ἑαυτὸ, ἢ καπνοῦ τῶν ἐν τῷ κρητῶν φου-
μῶν ὁ χυλός σὺν κόμμει, ἢ τελλίνας παει-
χηραὶ κεκαυμέναι λείαι μετὰ κεδρίας, λω-
τῶν κεκαυμένων ἢ τέφρα, ἢ τυπηεῖα φοεῖμη.

I I I I. Ανακολλημάτα δὲ τὰ εἰσκλη-
μένων ἢ ὀφθαλμομένων τεύχας ἐν τοῖς βλεφάροις,
σαυροδύης αὐτῆς, καὶ οὕτως ἀνακολλημένων ἔπι
τῶν ἰδίων τάξιν τῶν τεύχων.

A aluminis genus omne vitum, maxi-
méque scissile, cespum vitum, ac
denique vrinæ virilis sedimentum
cum vnguento cyprino.

Callosas verò palpebras, euerfas
radere oportet fici foliis asperis,
aut scalpello, aut sepia testa in col-
lyrium conformata, aut denique
collyrio ex ætugine excepta gumi.

B Milphosi arrosifq; palpebris pro-
sunt, amurca cocta & illita, lycium,
armenium quoque cum aqua inu-
ctum, (quod & pilorum incremen-
tum promouet,) succus recentium
oleæ germinum, rubigo ferri mul-
tis diebus in sole trita & cum vino
ac myrrha in collyrium redacta,
spodium ceræ succo exceptum,
squama æris, aut cadmia tenuis,
melle excepta vstaque in ollula
noua, quæ argilla figlina opercula-
ta fit: deinde tosta super prunis cū
æquali portione æris vsti, ac stibij
parte dimidia.

Lippitudinē aridā & pruritū ocu-
lorū sanabis, si leuiter attingas psor-
ico cōtrito, aut squama trita lotaq;
& pipere, aut alio quopiā cū pipe-
re, aut rubigine ferri ficca, aut om-
phacio sicco tritōque similiter.

Leprosos verò palpebrarum af-
fectus sanat, ficulneus liquor illitus.

Pediculare vitiū in palpebris & su-
perciliis curatur. sandaracha & sta-
phide agria cū melle & aqua illitis.

E Euulfos verò pilos, qui citra diu-
turnam fluxionem oculos punge-
bant, vt plurimum renasci prohibent
ea quæ sequuntur, siquidem
illinantur cū primū illi euulsi
fuerint: nempe sanguis ranarū vi-
ridium recens per se, vel mistus al-
bo chamæleonti vsto dum in car-
bones redactus fuerit: aut sanguis
cimicis per se, aut fumarix nascen-
tis inter hordea succus addito gū-
mi, aut tellinæ falsæ vstæ tritæque
cum cedria, loti combusti cinis, de-
nique alumē liquidum, quod pho-
rimon dicitur.

Intrò reflexos aut transuerso
tramite natos palpebrarum pi-
los ita replicat glutinatque, vt in
suum redigantur ordinem, per spe-
cillum calens admota mastiche:

C suum redigantur ordinem, per spe-
cillum calens admota mastiche:
similiter

similiter & bitumen, atque lithocolia, necno & cochleæ viscidus le-
tor acu exceptus, denique & chon-
drillæ gummi ad eundem mo-
dum. Arundine tenui ad duo-
rum digitorum longitudinem fif-
fa, cutem quæ supra palpebras est
prehendito, arctéque stringito, ne-
que prius soluito quàm sponte per
se excidat: atque sanabitur.

ai xgilopas. Ægilopas, in quibus nondum i-
ma parte corruptum os est, sanant,
chamæmeli folia commanducata
& imposita: succus ægilopis qui in-
ter frumenta nascitur cum sitanij
seu trimestris tritici farina adhibi-
tus, plantaginis folia commandu-
cata & imposita, maluæ folia trita
cum felle taurino, ita vt hoc reme-
dio madentia splenia linteolave
imponantur: hæc si resiccantur, de-
nuo bis terve quotidie humectari
par est. Idem præstabunt maluæ
contrita folia cum sale: sed post a-
pertū ægilopem ipsa maluæ trita v-
tere, dum cicatrix inducitur fuerit.
Similiter & nucis iuglâdis partem
interiorem commanducatam im-
ponito, aut myrti baccas, aut cenan-
then. Ad eundem quoque modum
auriculæ muris foliis cum sale vti
licebit. Id ipsum præstat solanum
hortense, maximè verò quod hali-
cacabum dicitur, quòdque intra
folliculum rubentem fructum in
terram pronum continet. Itidem
thus & fimum columbinum trita
simulque mixta: quæ lapidescunt
in hærentque, dum cicatrix indu-
citur fuerit. Semperuiuum quoque
seu per se seu cum melle: alumen
scissile copiosa terebinthina exce-
ptū: propolis terebinthinæ & chon-
dri pares portiones splenio indu-
citur: sal cum mastiche: mâna cū sta-
cte subacta, aut sonchi lacteo succo
excepta. Facit & glans querna cre-
mata cum aceto: itémque cinis vi-
tium similiter: necnon & cruum
cum melle, itidemque caricæ pin-
gues cum picis Brutia: pari portio-
ne subacta.

Grandines. Grandines palpebrarum dissipât
grossi cocti & impositi, aut ficulnea
folia.

Sugillata. Sugillata liueticâq; emédant hæc
imposita: anisum cū melle Attico,
similiter & origanum, raphani cortex, sampsuchum, hæc inquam cum melle:

A ἢ ἀσφοδῆτος ὁμοίως, ἢ λιθόκωλλα ὁμοίως κα-
χλίου τὸ κολλῶδες βελόνη αἰαλαμβαστό-
μυρον, * χονδρίλλη, ἢ κούμι ὁμοίως. Κάλυ-
μον λεπτόν ἄσπασε τὸ μήκος δακτύλων
β'. καὶ τὸ δέρμα τ' ἐπιδύω τ' ἐλεφάρων λα-
βιδώσαι, δῆσον ἰσχυρῶς, ἕως οὐ πέσῃ ἀφ'
ἑαυτῶ μὴ λύσης, καὶ ἔσται ὑγιής.

B LIIII. Αἰγίλωπος δὲ τετραπέλει, ἐφ'
ᾧ μὴ ὀφθαλμοὺς βάρους ἐφθάρται τὸ ὄσσειον, ἀντέ-
μιδος φύλλα μασσηθέντα καὶ ἐπιτεθέντα,
αἰγίλωπος τὸ ἐν τοῖς σίτοις χυλὸς σιῶ ἀ-
λβύρω σιτομίω καταπλασάσμενος, ὄσσει-
γλώσσου φύλλα μασσηθέντα καὶ ἐπιτε-
θέντα, ἢ μαλαχίης φύλλα λεῖα σιῶ χολῆ
C τωρεΐα, ὡς μὴ ὑγρῶν εἶναι βρέχων σωλη-
νάκια ἢ ὄσσεια ἐπιτίθη, ἔϋξαινε τὰ φαρ-
μάκω. Ξηρανόμυρα δὲ ἀλλασσε δις ἢ τρεῖς
ἢ ἡμέρας ἢ αὐτὰ μασσησάμενος τὰ φύλ-
λα τῆς μαλαχίης μετὰ ἀλός μετὰ δὲ τὸ ἀ-
νασσωμῆσαι αὐτὰ, τῆ μαλαχίῃ λεῖα χρῶ-
μέζω καὶ ἀλώσεως ἢ κερύων βασιλικῶν τὸ
D ἐν τῷ μασσησάμενον ἐπιτίθη, ἢ μύρτα ὡς-
αύτως, ἢ οἰναῖδιον ὁμοίως· μυδὸς ᾧ τῶν τοῖς
φύλλοις ὁμοίως μετὰ αἰλῶν. ποῖς δὲ καὶ σπύ-
ρχος κηπάδος, καὶ μάλισσα ὁ κελούμυρος
ἀλικιὰ κκαβος, χαμαζήλων ἔχων ἐν φύσσει
E ἔρου ὄσσειον κερπὸν ἢ λίβανος καὶ πωρε-
ρῶς κόπυρος, λεῖα μιγνύσθαι. λιθούται δὲ καὶ
πωρεσμοῦ μέρω σπουλώσεως ἢ αἰεζων
κατ' ἑαυτῶ καὶ μετὰ μέλιτος. στυπτηρία γρ-
στὴ ὡς ὅτι πλείστη τερμινθίνη ἀναληφθεῖσα·
πωρεπόλις καὶ τερμινθίνη καὶ χόνδρος, ἴσα
ἐν σωλιώϊ· ἢ ἄλλες μαστίας, μόνον μετὰ
F σακτῆς ἀναμαλαχθεῖσα, ἢ μαίνα σόζου
χυλῶ γαλακτίζοντι ἀναληφθεῖσα. ποῖε
καὶ βαλανος δρυῖνη κειῖσα, σιῶ ὄξει. καὶ
σποδὸς ἀμπελινῆ ὁμοίως, ἢ ὄρεβος μετὰ
μέλιτος ἢ σὺκα ξεροῦ λιπρῶ, σιῶ πύσθῃ
Βρυτιὰ αἰαμαλαχθέντα ἴσα.

αἰ πότα ὑγρῶν
π βρέχ.

αὐτὸς, nempe
τοῖς αἰγίλωπος.

ἢ σὺ Moib. ad-
dendum cenfer.

ἢ μαστίγης Mo
banus.

L V. Χαλαζία ἢ ὄσσειον ὄλωθρι ἐ-
φθῆ ἐπιπλασθέντες, ἢ τὰ τ' συκῆς φύλλα.

L VI. Ὑπάπια δὲ αἶρει καὶ πελιώμα-
τα καταπλασάσμενα, αἴισσι σιῶ μέλι-
τι Αἰθιῶ, ὁμοίως ὀείζανον· ραφαίου
φλοῖος, σάμψυρον, ταῦτα σιῶ μέλιτι.

B. j.

σκέρδρον κεκευιδρόν σω μέλιτι, βρυωνίας
 ρίζα σω οίνω ἔπιχειομένη, βολβός μετ'
 λευκῶν ὠδὸν καταπλασθήσεται, ἀψίνθιον
 ὁμοίως ἀλθρουσι κινάμινον, ἢ ἀεινον κινά-
 μινον σπέρμα, μετὰ αἰλῶν ἐ ἐλαίου, θαλασ-
 σα πυρωμένη, θαψίας χυλὸς ἔπιχειόμε-
 νος πρὸς βραχὺ, ἢ ἡ ρίζα σω κηρωτῇ, γέρ-
 μινον ἀλθρου σω ἀλφίτω, καλαμίνθη ἐν
 οἴῳ ἐφθῆ, κερύς βασιλικῆ τὸ ἐν τὸς λείον,
 κύμινον ἀχρον μασηθὲν σω ὄξει καὶ μέ-
 λιτι ἢ σαφίδι, μαράθρου σπέρμα σω
 κηρωτῇ, νάπτω σω κηρωτῇ ἢ μέλιτι, σιλφίθ
 ρίζα σω ἐλαίῳ ἢ ὕδατι κατὰ πλάσθην
 καὶ ἐνδεθὲν εἰς ὄρνιον ἀποβαπτομένου τῶ
 ἐν δέσμου εἰς θερμὸν ὕδωρ, καὶ πυρωμένου
 τῶ ἰσώπιου. ἔπι πύτων δὲ τῶ κατα-
 χρισμάτων, πυριᾶν δεῖ μετὰ τῶ ἀφαίρε-
 σιν αὐτῶν, ἀμα γὰρ τὰ οἰδήματα καὶ τὰ πε-
 λιώματα διαφορεῖ. ἔπι ὅ καὶ τυρὸς ἀλμυ-
 ρὸς κατὰ πλάσθην ἀφ' ἧ γὰρ πρὸς χυ-
 μα: εἰ δὲ ῥυθμῆ, καὶ κρομμύου δεῖ μιλύου
 χυλόν. ἀφρεῖ δὲ καὶ ἀρου ρίζα ἔπι χηρωτῇ
 ἢ σπιδίας ὄσρακον ξυδέν, ἢ μετὰ ὄξους κα-
 ταχρωθὲν, ἢ νάπτω αἰαληθὲν σω κηρωτῇ.

**Τῶν πρὸς τὰ ὠτα παιδῶν
 βοηθήματα.**

LVII. Τὰς δὲ πρὸς τὰ ὠτα ἀλγηδόνας
 καὶ φλεγμονὰς πρὸς μυστίται τῶ ὠτα, ἐν-
 σαζόδημα χλιαρὰ πρὸς χυλὸς, μυσ-
 ωπίδος ὁμοίως, ἀχλλεῖου, ἠδύοσμου χυλὸς
 σω μελιχράτω, δρακοντίου χυλὸς ἐν ἐ-
 λαίῳ διεθῆς, ἐλξίνης χυλὸς σω ῥοδίῳ εἰς
 τὸ αἰπτικέμδρον οὐς ἐν χηρωτῆς, κολοκύνθης
 ξυσμάτων ὁ χυλὸς ὁμοίως. λβύκης φύλλων
 χυλὸς ὁμοίως σω ῥοδίῳ. ναρκίσου φύλ-
 λων χυλὸς ὁμοίως, ἢ τῆς ρίζης. ὀειρῆμου
 χλωροῦ χυλὸς σω γάλακτι γυναικείῳ
 πηγαίου χυλὸς, ἢ πολυρῆς ἐν σιδίῳ ροιάς
 θερμαθῆς. πρῶτου τῶ φύλλων χυλὸς
 σω ῥοδίῳ καὶ μηκωνίῳ, ἰτέας τῶ φύλλων
 χυλὸς, ἀλώπεκος γέαρ χλιαρὸν ἐν σαζό-
 ῳ, ἀλες ὄσρακὸν λείῳ σω μέλιτι. ἀ-
 μυγδάλινον, ἰεῖνον, ἀφρινον, κίχινον, κρόκι-
 νον, ὀσπιδίον, ὕοσκυδάμινον. τὸ δὲ ἀμυγδάλινον μετὰ ἀλγῆς ὀλίγης καὶ κρόκου.

σύνταξις ex Ar-
 chigene Moiba-
 nus legēdum su-
 scribitur.

A scordium vstum cū melle, bryoniæ
 radix cum vino illita, bulbus cum
 vitellis ouorum impositus, abfin-
 thium eodem modo, farina faba-
 cea aut loliacea, cumini semē cum
 sale & oleo, fatus ex aqua marina,
 thapsiæ succus ad breue tempus
 inunctus, eiusdem radix cum cera-
 to, farina lupinorum cum polenta,
 calamintha in vino cocta, nucis
 iuglandis pars interior trita, sylue-
 stre cuminum commanducatum
 cum aceto & melle aut vva passa,
 fœniculi semen cum cerato, sinapi
 cum cerato aut melle, laserpitij ra-
 dix cum oleo. Aliud: hyssopum in
 cataplasmatibus formam redactū no-
 dulo illigato, hocque in calentem
 C aquam demerso fugillata foueto.
 Sed & post quemuis illitum statim
 vt aufertur fomentum adhiberi o-
 portet: simul enim & œdemata
 & liuores discutit. Insuper & caseus
 falsus vtiliter imponitur: confestim
 enim fugillata tollit: quod si perfe-
 uerent, etiam allij succum admi-
 sceri oportet. Eadem quoque tollit
 D ari radix imposita, itēque testæ
 fepiæ ramētum cum aceto illitum,
 necnon & sinapi cerato exceptum.

*Aurium malè affectarum
 remedia.*

Auriū dolores & inflāmationes
 mitigant hæc, si tepida instillentur:
 E parthenij succus & auriculæ muris
 similiter, achilleæ & mentæ succus
 cum aqua mulsa, dracunculi succus
 oleo solutus, helxines succus cum
 rosaceo in aurem contrariam infu-
 sus, & cucurbitæ ramentorum suc-
 cus ad eundem modum: itidem foli-
 orum populi albæ succus cum ro-
 faceo, narcissi è foliis aut radice
 F succus simili modo, origani viren-
 tis succus cum lacte muliebri, ru-
 tæ aut polygoni succus in cortice
 mali Punici calfactus, porri foli-
 orum succus cum rosaceo & me-
 conio, foliorum salicis succus, vul-
 pinus adeps tepidè instillatus, sal
 fossile tritum cum melle: amy-
 gdalinum oleum, irinum, lauri-
 num, cicinum, crocinum, selsa-
 minum & hyofcyaminum: amy-
 gdalinū cum aloë pauca & croco:

Ad aurium do-
 lores & inflā-
 mationes.

cachrys cum amygdalino, simili modo: faba Aegyptiæ interior pars amara cum rosaceo, thus cum vino, æs vstum tritum cum aceto & rosaceo: meconium cum myrrha, rosaceo, croco & lacte muliebri: vrina asini, tauri, apri & capræ cum rosaceo: oleum picis, cedria cum vnguento rosaceo: alumen polygони aut mali Punici succo solutum: nardum etiam cochlea Affricana exceptum, vtiliter vbi coctum fuerit infunditur: sic & pingue animalis quod Latini glirem, Græci myoxum feu lagonirum appellant. Sed & blattarum domesticarum interanea, trita cum rosaceo instillatur: sic & millepedæ cū rosaceo aut oleo simplici contritæ & tepēfactæ: anguis fenec̄ta coctā in oleo aut vnguento cum capite papaueris: araneus, animalculum, cōcritus cum rosaceo & aceto: galla trita in ditāque linteolo & coctā in vino, dolorem eximit. Iuuat & frigidam aquam auri oppositæ infundere: ipsi verò dolenti, serofum humorem qui ex affata carne bubula extillat. Denique confert & cedria nardino mixta oleo, interdum æquali, aliàs dupla portione.

Fractis auribus commodè instillantur, anisum cum rosaceo, succi aparines, plantaginis, solani: cedria cum resina terebinthina liquata, fōnchi succus, eiusdēque radix cum oleo & malicorio coctā: fel bubulum cū lacte aut porri succo, ocimi succus cū anferino adipe.

Auribus dolore ac sibilo affectis per calamum vapor immittitur, instillato in silices ignitos aceto, cui incocta sūt absinthium & hyssopum, aut lauri bacca aut a brotonum. Excipitur & vapor aquæ marinæ calētis, itēmq̄ sulphuris ignem minimè experti suffitus. Sed ollulæ operculatæ lutoque oblitæ operculum in medio perforandum, quod vapor in aurium cavitatem suscipiatur. Conuenit & ad aurium dolores fomentum huiusmodi: Acetum, cui oleum & ceparum succum infuderis, calfacito: eique calenti lanam obuolutam specillo intingito, demittitōque penitius in aurem, quatenus eger sustinebit.

si aures fra-

si aures da-

A κάρυσσώ ἀμυγδαλίνο ὁμοίως κυάμου ^{καρχαυσοσθ.}
 Αἰγυπτίαις τὸ ἐντὸς πικρὸν σὺν ῥοδίω λίγα
 ναίως σὺν οἴνῳ χαλκὸς κεκαυμένος λεῖος σὺν
 ὄξει καὶ ῥοδίῳ μηκωνίοι σὺν σμίρῃ καὶ ῥοδίῳ
 καὶ κρόκῳ, καὶ γάλακτι γλυκακείῳ οὐρεσι οἴσ,
 τῶν βοῶν, σὺν ἀγρῷ, αἰγρῷ, σὺν ῥοδίῳ πιατέ-
 λαῶν κεδρία σὺν ῥοδίῳ μύρρα εὐσταθία
 Β πολυρῆνα ἢ ῥοιάς χυλῶ ἀεθεῖσα τάρδος ἐν
 κοχλίᾳ Διουκῶ ἀμαληφθεῖσα, καὶ μετὰ τὸ
 ἐψηθεῖσαι ἐψυθεῖσα, ὠφελεῖ καὶ τὸ ἐκ ἔ-
 λείπτους ἐλαίου, ὅς καλεῖται γληκίς. καὶ γὰρ ὁ
 ἀπὸ πυροστικῶν ἔργεται, ἐγχεομύρον καὶ
 σιλαφῶν τῆν κακοκιδίων τὸ ἐντὸς λείον, σὺν
 ῥοδίῳ ἐνσα ζομύρον ἢ οἰκακοκιδίοι οἶνοι μὲν
 C ῥοδίου ἢ ἐλαίου λείοι χλιαυθέντες ἢ γη-
 ρας ὄφτως ἐν ἐλαίῳ ἐψηθῆν, ἢ μύρρα μετὰ
 κωδίας μηκωνος. ἀράγη τὸ ζῶον λείον
 μετὰ ῥοδίου καὶ ὄξους, κηκίς λεία ἐψηθεῖ-
 σα ὄθονίῳ καὶ ἐψηθεῖσα ἐν οἴνῳ, ἀνωδυνῶς
 ποιεῖ ὠφελεῖ καὶ ψυχρὸν ὕδωρ, εἰς τὸ ἀπι-
 κείμυρον οὐς ἐγχεομύρον καὶ θρακῶν βοείων
 D ὀπιωμύρων ἰχθῶρ, ἐγχεομύρος τῶν ἀγροῦπι
 ἔ κεδρία μιγεῖσαι τάρδιῳ, ποτὲ μὲν ῥοδῷ
 ἴσοι, ποτὲ δὲ ῥοδῷ διπλοῦ.

L VIII. Περὶ δὲ τῶν γνομύρας ῥήξεις
 τῆν ὠτων ἀρμόζει ἐγχεομύρα τῶν αἰ-
 νισσῶν σὺν ῥοδίῳ, ἀπὸ τῆν χυλῶς, ἀποπλω-
 ασου χυλῶς, σπύγχου χυλῶς ὁμοίως, κεδρία
 E σὺν ῥητήν περιμυθίνη σμυτακείσσε, σιλίου
 χυλῶς καὶ ἠρίζα σὺν ἐλαίῳ καὶ σιδίῳ ἐψη-
 θεῖσα, γλῆ βοεία μετὰ γάλακτος, ἢ ἠρά-
 σου χυλῶς ὠκίμου χυλῶς σὺν χινεῖῳ εἶσσι.

L IX. Ὑπατμίξεται δὲ ἀπὸ καρχαυμο
 ῥοδῷ ὡπαλγίας καὶ ἠγρῶς, ἀψιδίου ἀπόζε-
 μα, ὕδατι, ἢ δαφνίδων ἢ ἀβροτόνου
 F δι' ὄξους, ἢ ἀπὸ κοχλάκων πεπυρωμύρων
 ἐψηθῆν ἢ γάλασσα θερμῇ, θεῖον ἀπυρεν ὕ-
 ποθυμύρων. δεῖ ὅτι πωμασμύρα πλωχό-
 πται καὶ σπεπλασμύρα πηλῶ πτεράνα
 καὶ μέσσι τὸ πῶμα, καὶ οὕτω δέχεσθαι εἰς
 τὴν βίβλια τὸ ὡπὸς αἰτμόν καὶ πυεῖα ὅ
 G ἀετμῶν καὶ ἀλγῆματῶν ποιῶνται. εἰ-
 χίας εἰς ὄξους ἐλαίου κεχρωμύρον χάρτη, ἔ
 σφραγίς ἐλεον μηλωτίδι, καὶ θερμάων, κα-
 θίς τὸ ἐλεον μέγεις ἀεχεται, ἀπὸ βαπτιῶ
 θερμῶ τῶ ὄξει.

[Marginal notes in Greek script]

B. ij.

IX. Πρὸς δὲ τῆς πυρρόριας καὶ ἐλκώ- A
 σεις ἀρμόζει ἐν τῷ ζῶμα ἢ σὺν ἑλίω ἀ-
 παλῶ ἐν πηλῶμα τῶντα, ἀγριελείας χυ-
 λός, ἀπαρίνης χυλός ὁμοίως, ἀμόργη ἐν
 ἐλαίῳ ἐψηθῆν, λυκίον μάλιστὰ τὸ Ἰνδι-
 κόν, ἀσφοδέλου χυλός καὶ ἑαυτὸν, καὶ
 σὺν λιβανωτῶν καὶ μέλιτι καὶ σμύρνη
 καὶ οἴῳ χλιαυτῶν ἀψίνθιον λεῖον σὺν μέ- B
 λιτι γῆς ἔντερον ἐψηθῆν σὺν γέλατι χει-
 ρεῖῳ ἢ ἐλαίῳ ἢ βαπτῶ φύλλων χυλός ἐν ἑ-
 λαίῳ γῆρας ὄφειος ἐψηθῆν ἐν οἴῳ, διφρυ-
 γῆς σὺν μέλιτι, ἐλαίας χυλός, σμύρνα
 σὺν κασσιῶ καὶ μηχανίῳ σὺν γλαυκίῳ,
 κισσοῦ λευκοῦ χυλός σὺν ἐλαίῳ, χρομ-
 μύων ὁμοίως, μίσυ σὺν ῥοδίῳ, ἀπαρίνης C
 χυλός καὶ ἀφέψημα, ὀμφάκιον σὺν μέ-
 λιτι, οὖρον ἀφρόρου παιδὸς ἐν ῥοίᾳσι σιδῶ
 ἐψηθῆν, κονία σικίνη συγκλυζομένη πῖστα
 ὑγρὰ ὁμοίως, καὶ αὐτὴ σὺν ῥοδίῳ ὀλίγω
 ἐν κελύφει ῥοίᾳς ἐψηθῆσα καὶ σίβης κε ρ-
 πὸς ἐψηθῆν ἐν οἴῳ, συπληρία πᾶσα σὺν
 πολυζώνου χυλῶ, χαλκάνθον ἐψηθῆν σὺν D
 μέλιτι, καὶ γολή βοεῖα μὲν μέλιτος.

LXI. Τοῖς δὲ γινόμενοις σκώληκας ἐν
 ταῖς χρονίαις ὡς ὅταν ἐλκώσονται ἀπο-
 κτείνει, ἀμυγδαλίνον ἐλαίον ἐγχέομενον,
 καὶ καλαμίνθης χυλός, ἢ τῶ καρποῦ
 χλωροῦ κεδρία, οὖρον ἀνδροπέπειον πα-
 λαίον, ἐλλέβορος λευκὸς λεῖος μετὰ μέλι- E
 τος καὶ τῆς πρὸς τῆς ἐλκώσεως ἄμαγα-
 γρα μύδους χητέον.

LXII. Τὰς δὲ ὑπερβασίαις τῆς ἐν
 τοῖς ὠσὶ γινόμενης καθαιρεῖ, μέλας ἐλλέβο-
 ρος ξηρὸς λεῖος ὅτι πασσομένης. Αφαι-
 ρεῖ δὲ αὐτῆς παχέως, πρὸς σακτῆς λεῖα
 γλοιώδης δὲ ἰερίου καὶ μηλωτίδος πρὸς- F
 τελεῖσα.

LXIII. Ηχοῖς δὲ τοῖς ὡς ἰταῖ ὠτα ὠ-
 φελεῖ, σικίον λεῖον αἰαληθῆν σὺν σι-
 νήπει καὶ ἰπέῳ, καὶ ἐν τῆν καὶ ἐαθῆν ὅτι
 ἡμέραν, ἐλλέβορος μέλας ξυόμενος ἐν
 πηλῶμα ἐκείνης ἡμέρας νεαρὸς ἢ δαφνί-
 νου καὶ ἀμυγδαλίνοῦ ἐκείτου ἴσον, κασ- G
 σίῳ ὀλίγον, ὄξος σαλαγμοῖς πρὸς τείλας
 ἐν τῷ αὐτῷ, καὶ χλιαυτῶ ἐν σαζόν. ἢ φλοιὸς
 ῥαφανίδος χυλὸν ὅτι πρὸς ἡμέρας ἐγγυ-

Pure manantibus & ulceratis
 auribus conueniunt instillata aut
 cum molli lana indita, hæc: oleæ
 syluestris succus, vti & aparines,
 amurca in oleo cocta, lycium præ-
 fertim Indicum, asphodeli succus
 per se & cum thure, melle, myr-
 rha & vino tepefactus: abfin-
 thium tritum cum melle, lum-
 brici terrestres cocti cum adipo
 suillo vel oleo: rubi foliorum suc-
 cus cum oleo: anguium senecta
 in vino cocta, diphyrges cum mel-
 le, oleæ succus: myrrha cum ca-
 storio, meconio & glaucio: hede-
 ræ albæ succus cum oleo, ac ce-
 parum similiter, misy cum ro-
 faceo, aparines decoctum, om-
 phacium cum melle, vrina pueri
 incorrupti cocta in malicorio, li-
 xiuium è cineribus ficulneis in-
 fufum auribus: sic & pix liquida,
 ac ipsa quoque cum pauco rosa-
 ceo in cortice mali Punici cocta,
 stœbes fructus in vino coctus, a-
 lumen omne cum succo polygo-
 ni, chalcanthum cum melle co-
 ctum, & fel bubulum vnà cum
 melle.

Vermes in diuturnis aurium vl-
 ceribus genitos hæc interimunt:
 oleum amygdalinum infusum, ca-
 laminthæ succus vel seminis eius-
 dem virentis: cedria, vrina huma-
 na antiqua, veratrum album tri-
 tum cum melle. Utendum & illis
 quæ ad ulcerationes iam præscri-
 pta sunt.

Carnes immodicè in auribus ex-
 crescentes leniter erodit & im-
 minuit, veratrum nigrum ficcum
 in puluerem redactum atque in-
 spersum. Ipsas verò celeriter aufert
 & absumit, fax cum calce, viua &
 lixiuio stillatitio ad stigmati cras-
 sitiem redacta, per lanam & specil-
 lum indita.

Contra sonitus qui auribus ob-
 strepunt, ista profunt: ficus trita
 excepta sinapi ac nitro, & intra
 aurem relicta diei vnus spatio:
 veratrum nigrum derafum & quo-
 tidie recens inditum. Aut: olei lau-
 rini & amygdalini aquas partes
 sumito, castorij parum & guttas a-
 ceti tres: hæc simul trita & tepefa-
 cta instillato. Aut: corticis rapha-
 ni succum tribus diebus infundito:

γλαυκίῳ legēdū
 suspicatur Mo-
 ibanū, quoniam
 ita legitur apud
 Diosc. in 1. de
 Mat. med. ca. de
 myrrha. quo lo-
 co idē remediū
 ad aures purulē-
 tas reperitur.

Ad verum
 aurium.

Ad verum
 aurium.

Ad caput in
 videri vult
 feruēt.

Ad auris fr-
 nitum.

Hæc mēdosa &
 mutila sic resti-
 tuit Moibanus,
 ex Orib. 4. ad
 Eton. ca. 47. πρὸς
 μυστ' ἀσπίδου ἢ
 κοίτης σακτῆς
 βλασίδος, δ' ἰερίῳ
 καὶ μηλωτίδος
 πρὸς τῆσιν.
 Vel legendū οὐ-
 τω, hoc est, ficus,
 vti videtur vo-
 luisse Moibanus.
 vel σκίον, hoc
 est, cocumis: sed
 illud magis pla-
 cet.

quarto demum die eodem effuso, A
 in aurem demittito arundinem v-
 trinque pertusam, quæ superiore
 sui parte accensum habeat elly-
 chnium: eiusmodi siquidem fo-
 tus strenuè iuvat: eluitur verò sta-
 tim auris aqua & nitro. Confe-
 runt & garum melli & rosaceo æ-
 qualiter mixtum, amygdalinum
 cum melle, oleum balaninum cum
 adipse suillo, lauri baccis expressus
 succus cum vino & rosaceo instil-
 latus, cedria cum hysopo, cepæ
 succus, cuminum agreste cum me-
 dulla vitulina, & rutæ succus: vn-
 guenta cyprinū, irinum & fufinum
 cum aceto, ruta & amygdalis ama-
 ris: nitrū spumâq; nitri cū a ceto &
 thure, porri succus, mel Atticū cum
 aceto, perseæ quod interius est ce-
 pidum cum rosaceo instillatum.

ad furdia-

Aurium grauitati diuturnæ me-
 dentur: flos æris contritus per can-
 nulam in sufflatus, oleum in quo ra-
 dix asphodeli decocta fuerit instil-
 latum, cepæ succus, cucumeris agre-
 stis foliorum succus in aceto, vrina
 capræ calens frequenter infusa: de-
 nique inditum collyrium quod è
 sinapi nitro & ficu concinnatur.

ad aqua au-
rius inter-
tusias.

Si aqua auribus interclusa fue-
 rit, instillatus cepæ succus flatuum
 molestiam dissipabit: sed calamo
 vtrinque perforato in aurem im-
 misso aquam exugi par est.

ad aurium cō-
stusies.

Contusas aures suppuratæ non
 finunt, ac si suppurauerint, pus
 ipsum dissipado sanant bulbi, cum
 polenta cataplasmatibus in modum
 adhibiti, myrrha cum cochleæ
 carne, sulphur ignem minimè ex-
 pertum cum myrrha, vino, thure
 ac pice illitum. Quod si rubor &
 magna inflammatio adfuerit, se-
 samum tritum aut alicam in aceto
 decoctam more cataplasmatibus im-
 ponito.

ad animalcu-
la in aurem
missa.

Illapsum in aurem animalculum
 hæc instillata educunt: malux suc-
 cus, centaurij decoctum cum a-
 ceto, peucedani liquor, absinthij
 succus, nitrū inunctum, sulphur
 viuum cum aceto: fel muris, vti &
 ranæ, aceto dilutum: porri succus
 cum melle, sulphur denique vrina
 pueri venerè non experti solutum.

χυλός σιῶ μέλιτι, θεῖον διεθῆν σιῶ ἀφθόρου παιδίου οὔρω.

τῆ δὲ τετάρτη ἐκχέας τῆν ἔνυλων, καλα-
 μίδα δὲ χαμπαῖς τετρημένῃν καθεῖς εἰς τὸ ὄ-
 χος δὲ τὸ ὑποκείμενον μέσος, καλαμίδος ἐ-
 χέτω ἐλλύχριον καμύρνον οὔτω γδ πυκνώ-
 μρον ὠφελεί λία κλύεται δὲ πῶς χρῆ-
 μα δὲ νῖτρον καὶ ὕδατος, ποιεῖ καὶ γάρον,
 μέλι, ῥόδιον, ἴσα ἢ ἀμυγδαλινον σιῶ μέ-
 λιτι, ἢ ἔλαον βαλάνιον μετὰ γάτος ρι-
 ρείου, δαφνίδων πίεσμα σιῶ οἴνω καὶ ῥόδι-
 νῶ ἐν σαζόρνον, κεδρία σιῶ ὑσώπω, κρομ-
 μύου χυλός, κύμινον ἀγχιον σιῶ μυελῶ
 μοσχοῦ, καὶ πηγύρου χυλός, κύμινον, ἴλι-
 νον, σέλιγον σιῶ ὄξει καὶ πηγύρω καὶ ἀμυ-
 γδαλοῖς πικροῖς, νῖτρον, ἀφθόρον σιῶ ὄξει
 ἐ λιβαίνωτα, πωρῶσου χυλός, μέλι Ατ-
 τικὸν σιῶ ὄξει, περσέας τὸ ἐν τῆς μετὰ ῥόδιον
 χυλὸν ἐν σαζόρνον.

Legit. Moib. τῶ
γδῶν

Moibarius ostē-
dit σιῶ ὄξει tero-
pendum, aut vo-
cē σαζοκίῶ προ-
fus omittendam
cenct.

LXIII. Δυσκοφίας ἢ θεραπείῃ χρο-
 νίας, χαλκῶ αἴθης λείον ἐμφυσώμενον εἰς τὸ
 πόρον δὲ σαλπίου ἀσφοδέλου ρίζα ἐν ἐ-
 λαίῳ ἐψημένη, τῆ ἐλαίου ἐν σαζόρνον
 κρομμίου χυλός, σικύου ἀγχιον τὸ φύλλον
 χυλός ἐν ὄξει, οὔρον αἰγῆς ἐγκλυζόρνον
 σικυῶς θερμόν, καὶ τὸ δὲ σιγήπεως καὶ
 νῖτρον καὶ σίκευ ἐν τῆς ἡμερον.

LXV. Περὶ τῆς τῆν ὕδατων ἐναπο-
 λήψης, κρομμίου χυλός ἐν σαζόρνος
 δὲ χαμπαῖς πλὴν τῶ πνθίματος ἐν σασιῶ ἐκ-
 μύξαι δὲ τὸ ὕδωρ, καλαμίδα δὲ χαμπαῖς
 τετρημένῃν ἐν τῆς τῶ ὕδατος.

LXVI. Τὰ δὲ τετρησμένα τῆν ὀπίων
 ἰῶνται, μὴ ἔωντες δὲ χαμπαῖς καὶ δὲ χαμπαῖς
 σαμῶ δὲ χαμπαῖς, βολβοῖ σιῶ ἀλφί-
 τῶ καταπλασάορνον, σμύρνα σιῶ κοχλί-
 τῶ, θεῖον ἀπυρον σιῶ σμύρνη καὶ οἴνω
 καὶ λιβαίνωτα καὶ πίση καταχρῆσθαι. ἐὰν
 δὲ ἐρυθρήματα ἢ καὶ φλεγμονὴ μεγάλη,
 σισάμω λείῳ κατὰ πλάσσει, ἢ χόνδρω ἐν
 ὄξει ἐφθῶ.

LXVII. Ζώου δὲ ἐμπροσθέντος εἰς τὸ οὖς
 ἐν σαζόρνον ἀναβιβάζει τῶτα, μαλα-
 χῆς χυλός, καὶ τῶν αἰγῶν ἀφέψημα μετὰ ὄ-
 ξοις, πῶ κεδρόν ὀπός, ἀψινθίου χυλός, νῖ-
 τρον ἀλειφθῆν, θεῖον ἀπυρον σιῶ ὄξει, χολῆ
 μύδος καὶ βατρῶχου διεκμύξαι ὄξει, πωρῶσου

χυλός σιῶ μέλιτι, θεῖον διεθῆν σιῶ ἀφθόρου παιδίου οὔρω.

B. iij.

LXVIII. Λιθαρίου δὲ ἢ κυάμου, ἢ ἀλουύ πινος ἐμπροσόντος, εἰλήσας ἔειον ᾠειμηλωπίδα, καὶ βρέξας ῥήτινη, ἢ τρωακόλλη, καθεῖς ᾠραεῶς ἀπίου.

Τὰ τῶν ὀδόντων καὶ οὐλῶν βοηθήματα.

LXIX. Πρὸς δὲ ὀδονταλγίας ἀρμόζει ἐν ἰσθμῷ σαυῶ ὄζει ἔλαιον ἀνακογχυλιζόμενα· δεῖ δὲ θερμαῖς αὐτίς χρᾶσθαι, καὶ ἐφ' ἔσον δύναται τις χεῖρον διακρατεῖν ἐν ταῖς σωματικαῖς τ' ἀλγούμενον ὀδόντα· ὑόσκυάμου ρίζα, πενταφύλλον ρίζα, ἀλθαίας ρίζα, πύρεθρον, ἐνώνιδος ρίζα, ἀρνολώσου ὁμοίως, δαδία καὶ μελάνθιον, σαφίς ἀγρία, ἡέβορος μέλας· κακπάρεως ρίζα, καὶ ὅσα τῶν ἀπίων αὐτῆς καρπός· ἐλάφου κέρας ὠμόν· κεκαυμένον, θεῖον ἀπυρον ὀλίγον σὺν ὀειράνῳ καὶ δαδία, μελισσόφυλλον, γλήχων, μόρρων φύλλα καὶ ἡ ρίζα, σίλφιον, ἑπόφυλλον μῦς ὑσώπυ καὶ σύκου, πίπτος καὶ λδύκης φύλλα, σκύε ἀγρία ρίζα, σκερδουράϊες σὺν λιβακωτῶ, πύμαλλος, μήλων Περσικῶν ὄσα, κηκίς μετὰ ἀλός καὶ κεδρίας· ἕκαστον τούτων μετ' ὄζου· ἢ κολοκυνθίδα κενώσας, καὶ ἐναποζέσας αὐτῆ ὄζου, δίδου διακλύζεσθαι. ἀποβάλλει τ' τῶν ἐπιτοῖς σαθροῖς αὐτῶ· ὠφελεῖ τ' καὶ ἀγρώσεως τ' ἐν Γαρνασσῶ γινόμενης ὁ χυλός σὺν ὄξάλμῃ, ἔξον γλώσσου τῶν φύλλων ὁ χυλός. Σιῶ οἶνον τ' ἐψηθέντα πρὸς πλῶ αὐτῶν χεῖσιν, φλόμου ρίζα, ἀλικακκάβου ἀγρία ρίζα, ἀσπαράγος ρίζα, ἡέρον σιῶν πεπερεῖ ἔπηγνῶ, πλατάνου σφαιρία, ὄξυμυρίνης ρίζα, ὁπός σιλφίου, ῥόδα ξηρὰ οἶνον ἐψηθέντα ἀγριπείτου. ὅτι δὲ τῆς χρείας, δίδου * ἀναβλίζεσθαι.

Moib. addit 2.

μοιβ.

Hoc signo intercepta Moib. prae teritur ceu superflua.

ταῖς πεπονηταῖς ὀδόντας. Moib. ἀκρίδας λδύκης.

LXX. Διαμασώμενα δὲ καὶ δηχθέντα τὰ πεπονητά, ὀδόντας ὠφελεῖν πέφυκε· λδύκαίου ρίζα, κηκίδος τ' ἐντὸς, πύρεθρου ρίζα. ὠφελεῖ τ' ὀδονταλγίας ἐνεργῶς, τρυγνος θαλασσίας κέδρου τὰ ἀκρῶ παρὰ τειβῶν ᾧ ἀλγούμενα ὀδόντα σήπεται τ' ὁ πεπονητός μέρος τῶ ὀδόντος. ἔνιοι δὲ ὅτι καλαμίδι ἐγκρύπτοντες αὐτὸ οὕτω χρῶνται, ἕπο λαμβανόντες συμβάλλεσθαι καὶ τῶτο πρὸς ἀπονίαν.

Sin lapillus, faba, aliudve quiddam in aure minciderit, obuoluta specillo lanam resinæ aut glutini taurino immergito, eaq; leniter in aurem demissa quidquid illud fuerit contingito, quod facilius simul & semel extrahas.

Ad dentis doloris curandam.

Dentium & gingivarum remedia.

B Dentiū dolori eδueniunt hæcin aceto decocta & gargarizata, si modo actu calida ea oris parte quæ diutissime fieri poterit cōtineatur, quæ dens affectus occupat: hyoscyami radix, itémque pentaphylli & althææ, pyrethrum, radix ononidis, similitérque plantaginis, tædæ & nigella, staphis agria, veratrum nigrum: capparidis radix, eiusdémque fructus, cornu ceruinum seu crudum seu vstum, sulphuris viui tantillum cū origano & tædæ, apiastri, pulegii, mori folia & radix, laserpitium eiusque semen cum hyssopo & ficu, pinus & populi albæ folia, cucumeris agrestis radix, alli nuclei cum thure, tithymallus, maiorum Persicorum ossa, galla cum fale & cedria. Aliud: Acetum, quod in excauata colocynthide efferbuerit, colluendū exhibeto: hoc genus remedij putridos etiam cariososve dentes extrahit. Confert & Parnassij graminis succus cum acida muria, vti & plantaginis foliorum succus. Vino autem incoquantur in eundem vsum hæc: verbasci radix & halicacabi agrestis, itémque asparagi, nitrum cum pipere & ruta, platani pilulæ, rusci radix, laser, rosæ siccæ in vino coctæ. Ista, cū postulabit vsus, colluenda exhibeantur.

Ad dentis doloris curandam.

F Commanducata & commorsa dēte affecto, illius dolorem leuare solent: albæ spinæ radix, gallæ pars interior, pyrethri radix. Porro dentium dolori efficaciter auxiliabitur, qui pastinacæ piscis aculeo summo dentem dolentem affricuerit: sic enim pars dentis affecta corrumpitur. Nec desunt qui eodem vtantur aculeo intra cannam occultato, existimantes hoc ipsum etiam ad dolorem leuandum conferre.

In eandem sum commoranda.

Eroforum dentium cauis indita
 oblitave, dolori remedio sunt hæc,
 quorum nonnulla eodẽm etiam
 comminuunt aut putrefaciunt : a-
 murca cū oleo omphacino ad mel-
 lis crassitudinẽ decocta: (hęc etiam
 circumlita dentem excutit) ra nun-
 culi radix eodem modo præparata
 etiam frangit: vitis lacryma cum li-
 quore panacis & laserpitij: bitumẽ
 liquidum nitro subactũ: pyrethrũ
 aceto cõditum diebus quadragin-
 ta: olea Ethiopicæ lacryma, rhois
 coriariorum lacryma, ficus tã do-
 mesticæ quàm sylvestris liquor, ti-
 thymalli liquor: superne verò im-
 posita cera cauernam dentis obtu-
 rato. Galbanum etiam denti cir-
 cundatur: cedria dentem quoque
 frangit, gallæ pars media, mori è
 radice collectus liquor: laser cum
 vna passæ carne circumlinitur, aut
 cum resina & cera: cum sulphure
 autem ac thure, linteolo inductum
 circumponitur: opoponax eodem
 adhibetur modo cū sandaracha: so-
 ry Ægyptium resina excipitur. Pro-
 dest & lacertę iecur inditũ: ite pe-
 cedani liquor, sulphur aut gallę pul-
 uis cū passõ, denti prius expurga-
 to circumdata: piper & crocum, re-
 sina terebinthina excepta. Aliud:
 anguim exuuias vstas tritasque
 cum oleo circumline, exsculptis
 prius circumquaq; viscidis fordib;,
 si quæ detibus inhæserint. Aut: na-
 sturtium & sinapi illinito. Aut: alu-
 mine liquido, quod phorimõ dicitur,
 cum melle decocto dentes in-
 fricato: aut senectam serpentis im-
 ponito: aut gallæ puluerem & myr-
 rham cum melle coctam inserito:
 aut bitumẽ, picem, cedriam & alu-
 men scissile eodẽ modo: galbanum
 itidẽ, piper & granũ Cnidium: aut
 ranæ iecur & rhoẽ coriariorũ in a-
 qua decoque ad iustã crassitudinẽ:
 deinde reiectis ab expressione craf-
 samẽtis, id quod expresseris ad em-
 plastri formam coquito, dentique
 imponito: aut, remollitam propo-
 lin circumlinito.

In aurem verò denti dolenti
 oppositam instillantur, succus as-
 phodeli, nasturtij virentis succus,
 hederæ quæ aureis est corymbis
 acini quindecim contusũ, & cum
 rosaceo in cortice mali Punici calfacti: betæ succus cum cumino: an-

A LXXI. Eĩs dẽ τὸ βρώμα ἐπιθέμενα, ἢ
 ἀπειπλάσθημα τῶν ὀδόντων, ὡφελὲς εἶναι ὁ-
 δόντων ἀλγεῶν ἕνεκα ὃ ἀφύσθη, ἢ σπῆται ἀ-
 μόρῳ ἐπιθεμένη μετ' ἐλαίου ὀμφακίης, ἀ-
 ζεις αἰ γῆραι μελιτώδης· αὐτὴ καὶ ἀπει-
 πλομένη τῶν ὀδόντων ἐκλύσασθαι βατραχίης
 ῥίζα ὁμοίως σκιδασθεῖσα θραύει· ἀμπέλιν
 B δάκρυον ἐπιθέμενον μετ' ὀποπάνακος καὶ
 σιλφίου· ἀσφοδέως ὑγρὰ συνῆψα πλά-
 σθεῖσα· πυρέθρον ταριχευτὸν σὺν ὄξει ὅτι ἡ-
 μέρας τεσσάρων· ἐλαίας Αἰθιοπικῆς
 δάκρυον, ὃ τὸ βυρσοδεψικοῦ δάκρυον ὁπὸς
 συκῆς ἀρχίας ἐπιέσθαι, πηχυμαλῆς ὁπὸς·
 αἰώθεν δὲ κηρὸν ἐπιπέσει πρὸς τὸ φράσσει
 C εἰς τὸ βρώμα· χαλβαῖνη, ἐπειπλάσθη-
 ται· κεδρία, καὶ θραύει τῶν ὀδόντων κηκίδος ὁ-
 μέσον μέρος τῆς ῥίζης ὁπὸς ὁπὸς σιλφίου σὺν
 (θρηκισαφίδος, καὶ ἀπειπλάσσει), ἢ σὺν ῥη-
 ῖνῃ καὶ συνῆψα κηρῶσιν ὃ γέλω καὶ λιθουαῖον,
 ἐπιθέμενον ἐν χειρὶ τοῦ ἀπειπλάσσει· ὀποπλάξ
 ὁμοίως ἐπιθεμένη σὺν σαρδαράχῃ, σῶ-
 D ρυ Αἰγύπτιον ῥητίνῃ ἀναληφθέν, σαύρας ἡ-
 κῆρ ἐπιθέμενον πλάσθημα ὁπὸς ἡ γέλω, ἢ κη-
 κίς λεῖα μετ' γλυκέως, ἀπειπλάσθημα
 μετὰ πλωκαθαρσίν· ἢ πέπερι καὶ κρόκος σὺν
 ῥητίνῃ τερμυθίνῃ ἀναληφθέν· ἢ ὄφραως γῆ-
 ρας καύσας καὶ τείλας μετ' ἐλαίου ἀπει-
 χεῖ, γλοιώδη ἀπειχράξας πρὸς τέρων· ἢ
 E κάρδαμον ἐν ἄπυ ἐμπλάσσει, ἢ συστῆσαι
 μετὰ μέλιτος φορέμῳ ἐψῆσαι· ἀφύσθη-
 ται τῶν ὀδόντων· ἢ ὄφραως ἐπιπέσει· ἢ κηκίς α-
 λείαν καὶ σμύρνην ἐψῆσαι μετὰ μέλιτος, ἐν-
 πῆσαι ἢ ἀσφαλῶν, πιάσθαι, κηρῶν, συστῆ-
 ρίαν· χίαν ὁμοίως· χαλβαῖνη, πέπερι, κίκκον
 Κνίδιον· ἢ βατραχίου ἢ κηρῶν ὃ βυρσοδεψι-
 κὴν ἐψῆσαι ἐν ὕδατι μέχρι ὃ πάχος ἔχῃ,
 F εἶτα ἐναπορίψας τὰ σκιδάρα, τὸ δὲ πῶ-
 δηλῆμα ἐψῆσαι, ἕως ἐμπλάσθημα γῆρῃ, ἐ-
 πιπέσει· ἢ ἀφύσθημα μαλάξας ἀπειπλάσσει.

LXXII. Eĩs τὸ ἀνικείμενον οἷον τὸ
 ἀλγεῶν ὀδόντος ἐπιπέσει ἀσφοδέ-
 λου χυλὸς· καρδάμου χλωροῦ χυλὸς.
 G κιασῶν τοῦ χυσοκορυμβίου σφαιραῖα ἕ-
 θλασθέντα, καὶ σὺν ῥοδίνῳ ἐν σιδῶ ροῖας θερ-
 μαστῆντα· σέυπλα χυλὸς μετ' κμίνης· κίκ-
 κων

in auro v-
 tate iuste
 iuste.

in auro v-
 tate iuste
 iuste.

in auro v-
 tate iuste
 iuste.

Sufpicatur Moibanus legendum
 μόνον, ex Orib.
 lib. 4. ad EV nap.
 cap. 61.

Cōmodè, Moibanus.

γῆρας addit Moibanus.

καρδίας Moibanus.

λείαν fortè. Moibanus legit ἄσθη, aut legendũ
 censet μεσσίχων
 χίαν.
 Moibanus infertit μέλιτος.
 Gesn. mauult
 ἐπιπέσει καὶ
 ἀφύσθημα.

Moibanus hanc
 dispositionem sup-
 positam suspi-
 catur fortè, ΑΙ-
 θιοπικῆς, nec
 κμίνης.

B. iiij.

κου, ὄφειως γήρας θλασθέν, καὶ μετὰ ῥοδίνῃ
ἐψηθέν. Εἰς δὲ αὐτικείμενον μωζωτῆ-
ρα ἐνσάζεται ὀφελίμως, ἀναγαλλίδος χύ-
λισμα. Περειαπιουμένη ὀδόντος πόνον ἰσο-
ρῆται παύσιν λεπιδίῃ ρίζα.

LXXIII. Αρεῖς δὲ ζόπινος, αὐτὴν ἰα-
ραῖζας πειπλάσης θείῃ, ἢ μολυβδοσί-
νην, Moibanus. πολλὴν κηρῶ ἀναληφθεῖσθαι πει-
πλάσης, ἢ πύρε, θρον ὅξῃ παρεχέουσαι ἔπι
ἡμέρας μί. πειπλάσης, κηρῶ τοῖς ἄλλοις
ἀσφαλισαίμενος. ἢ σῶρυ μετ' ὄξους λείω-
σαι, ἢ σῶρεως ἄδ'. μολυβδοσίτης ἄδ'.
κεδρίας τὰς αὐτὰρ κηρὶ ἀναλάμβανε.

LXXIII. Τὰς δ' ἔπι τῶν παιδίων ὀδόν-
τιὰσθες καὶ κνησιμὸς παύσιν, βότρυον δια-
χρηστέον καθ' ἑαυτὸ καὶ μετὰ μέλιτος, λα-
γῶδ' ἐλέφαλος ὁπόλιος πρῶτα τριβόλεμος ἔ-
ἑαδίολεμος, μὲν ἄ καπικίδιοι ἑαδίολεμοι
καὶ τὸ πολὺν δὲ σίελον κωλύουσιν ἔπι τῶν παι-
δίων, ζῶντες ποροσατόμενοι τοῖς σῶμασιν αὐτῶν.

LXXV. Αἰμωδίας δὲ τὰς ἔπι τῶν ὀδόν-
των παύσιν, ἀνδράχη διαμαστωμένη, ἑ-
λαγον πρῶτα τριβόλεμος.

LXXVI. Σμήχει δὲ τοῖς ὀδόντας, ἀει-
τολοχίας ρίζα, ἐλάφου κέρας κεκαυμένον,
μυγμυμένης ὀλίγης μασίτης. ἄλλες λευ-
κοὶ, φουραθέντες μύητι καὶ κέντες ἐν χύ-
τρα ἄχρησ ἀθρακωθῶσι· κήρυκες πληρω-
θέντες ἀλὶ καὶ κέντες, κίωσιες ὁπῶν οἶνον
σθεθεῖσα, κοχλίας χερσαῖος καεῖς στυ-
μύητι, λίθος Αραβικός καεῖς σὺν μέλιτι,
μύακες συγκεκαυμένοι, ἢ σπητίας ὄγρα-
κον κεκαυμένοι. πύτων ἑκάστων ἢ βῶδίας
χάειν μύηται νάρδου σάχους ὀλίγον, ἢ
ροίνου αἴθος. ἢ ἔλαια οἰσπηραῖ κεκαυμέ-
να λάφα, ὀλίγου ἀλῶς αὐτῶν μυγμυμένου.

Rebus fortasse,
ικέση.

LXXVII. Σφοδρότοις δὲ ὀδόντας κρη-
τύνει ἔλαιον πλάσθῃ, διακλυζόμενα ἔ-
λαιον κρητύνει, ἐφ' ἰχθυὸν ἐν σῶματι, ἑ-
λαίας τῶν φύλλων ἀφέψημα, γάλα ὄνειον,
καλυμμάδος ἐλαίας χυλός, σμύρνα στυ-
οἶνον καὶ ἐλαίον διακλυζόμενα, γαγάτης
λίθος σὺν οἶνον ἐψηθείς, πλατῆρου φύλλα
σὺν ὄξῃ ἐψηθέντα, ὄξος σικλητικόν, βάτος
διαμαστωμένος, μαλάχης ρίζα ὁμοίως,
ἰὸς σιδήρου ποροσαπτόμενος ξηρὸς, κύτινος ὁμοίως, σπηθρία χερσὶ μύηται σμύρνη,

A guis senecta tusa & cū rosaceo co-
cta. Oppositę quoq; nari vtiliter in-
funditur expressus anagallide fuc-
cus. Sed & è collo suspiria lepidijra-
dix, dentium dolorē lenire fertur.

Amalica

Sine vexatione dentes eximes, si circūscarificatos sulphurē obdu-
xeris, aut plumbaginem tritam ce-
ra exceptā circumlucueris, aut etiā
B pyrethrum aceto conditū diebus
xl. dentibus reliquis cera præmu-
nitis. Aliud: sory ex aceto tritū ad-
hibeto. Aut: Soreos drachma iiij.
plumbaginis drach. vj. cedria quan-
ta sat erit excipito.

Dentes cū
melle
trahuntur.

Infantium dentitiones gingiua-
rūmque pruritus sedant, butyrum
per se & cum melle perunctum, ce-
C rebrum leporis assūm, seu affricatum
seu in cibo sumptum: mures etiam
domestici esitati: qui quidem co-
piofam infantium saliuam arcent,
si viui ipsorum admoucantur ori.

Ad infantium
dentitionem.

Dentium stuporem demulcent,
portulaca commāducata & ipsūm
etiam oleum affricatum.

Ad dentium
stuporem.

Dentes abstergunt, aristolo-
D chix radix, cornu ceruinum vs-
stum, exigua mastiche admixta:
sal candidum melle subactum &
in olla crematū vsquedum in car-
bones redigatur, buccina sale re-
ferta & combusta: pumex torrefa-
ctus vino restinctus: cochlea ter-
restris cremata cum melle: lapis
Arabicus vsus cum melle: my-
E tuli combusti, sepix denique te-
sta cremata: quorum singulis o-
doris gratia aut spicæ nardi, aut
floris iunci nonnihil adijcitur. Pro-
funt & lanæ succidæ crematæ &
in puluerem tritæ, addito pauco
sale.

Saragata
dentes abster-
gentia.

Mobiles dentes simul & gingi-
F uas præ nimia humiditate flacci-
das firmant roborantque hæc col-
luta & in ore diutinè retenta: olea
foliorum decoctum, lac asininum,
oliuarum muria conditarum fuc-
cus, myrrha cum vino & oleo, ga-
gates lapis cum vino coctus, plata-
ni folia in aceto cocta, acetū scilli-
C ticū, rubus itidē commāducata, &
malux radix eodē modo: ferrugo
ficca admota, similitérq; cytinus, a-
lumen scissile mixtum cū myrrha,

Ad mobiles
dentes firmam-
tęque nimis
fluentes gin-
givas.

aut citra myrrham cum aceto vel melle: sory combustum ad eundem modum: styrax cū sale impostus: myrrha, pompholyx, amyllum, equis partibus cōtrita in pulverem. Mali quoq; Punici cortices, galla & atramentum futorium si aceto irrigaueris, collutione proderunt. Aliud: Ranas x. acetj sextarios tres, chalcantli drach. iij. radicis mandragoræ drachm. vj. coquito ad tertias pro collutione: facit & hoc ad dentiū dolores. Aliud: aloës drach. iij. thuris drachmā j. aluminis scifilis drach. iij. melli admisceto, & affricato.

Ad tumentes ac præter modum luxuriantes putrescentēve gingivas, vtile fuerit ista colluere ac in ore detinere: portulacæ succum, astragalæ radicis decoctum è vino, oliuarum cōditarum muriam: olea, omphacinum quod ex immaturis oliuis exprimitur, melinum & lentiscinum: myrrham cum vino, & oleo: cedriam cum aceto: aut amurca: gallæ decoctum, mori corticis & foliorum decoctum, acetum denique scilliticum.

Sicca verò & in puluerem redacta hæc vtiliter adhibentur: aristolochiæ radix, plantaginis semen, aspalathum, fœniculi radix vsta, diaphryges rubigo, æris ac ferri, chalcanthum tostum, galla, cyperus, cytini, rosarum flos, lycium, mastiche trita, misy cum aceto, æs vitum cū arsenici momento. Prodest & videntes lentisci furculos medijs dentium spatii affricare. Cōuenit præterea, excrescentibus potissimum carne gingiuis, fofus ex feruente oleo. Oportebit autem obuolutam specillo lanam oleo immergere, tandiuq; gingiuis admouere donec albescant: sic enim cohibetur fluxio, ipsæque reficcantur.

Epulidas reprimunt, probè contrita & adhibita aluminis genera omnia vsta, itémque sory.

Nudatas carne gingiuas explet, adhibitum medicamentum ex floris rosarum partibus duabus & calami aromatici parte vna.

Ad reliquos oris fauciumque affectus remedia.

A ἢ δίχα τῆς σμύρνης σὺν ὄξει ἢ μέλιτι, σῶρυ κεκαυμένη ὁμοίως, εὐραξὶ σὺν αἰλῶνι ὀπιπιθήμενος ἢ σμύρνα, πομφόλυξ, ἀμύλλον, ἴσα, λεία. ξηρα. ἢ ῥόας ἰεπιόχονα, κηκίς, χαλκάνθος, σὺν ὄξει ἀδύθειον, ἀφακρυζομύρα: ἢ βάτραχοι: ἢ ὄξει ἡμίχοι, χαλκάνθου < δ. μασδαγρόσου ρίζης < ε. < ε.

B ἢ φόμυρα μέλει τεταυ καὶ ἀφικρυζομύρα. ποιεῖ καὶ πρὸς ἀληθάνας τῶν. Αλῆης < δ. λιβαίου < ἀ. γρήης < δ. μέλιτι μίχθη καὶ ἀφικρυζομύρα.

LXXVIII. Πρὸς δὲ τὰ οἰδοῦντα τῶν ὄλων καὶ ὄξυαρκουώτα ἢ σπυρομύρα ἀρμόζει, ἀφακρυζομύρα καὶ ἀφακρατούμύρα, ἀυδράχης χυλός, ἀστραγαλοῦ ρίζης δόποζυμα ἐν οἴνω, ἐλαίας κολυμβάδος ἄλμη, ἐλαίου ὠμοτειβές, καὶ μήλινοι, καὶ ἄνινον, ἀφακρατούμύρα, σμύρνα σὺν οἴνω καὶ ἐλαίω, κεδρία σὺν ὄξει ἢ ἀμόργη, καὶ κηκίδος δόποζυμα, μόρων φλοιὸς καὶ φύλλων δόποζυμα, ὄξυς σκίλλινον.

D LXXIX. Ξηρα. δὲ λεία πρὸς σαπιόμυρα ὠφελει· ἀειστολοχίας ρίζα, ἄρνογλώσσου σπέρμα ξηρὸν, ἀσπάλθατον ξηρὸν, μαρμαδου ρίζα κεκαυμένη, διφυργίς, ἰός χαλκοῦ καὶ σιδήρου, χαλκάνθος ὀπιπῆ, κηκίς, κωφρος, κύνινοι, ῥόδων ἄνθος, λόκειον, μαστίχη ξηρά, μίσυ σὺν ὄξει, γρήης κεκαυμένης σὺν ἄρσενικῷ ὀλίγω, ἄνθος ξυλάχεια χλωρὰ πρὸς ἀφικρυζομύρα τοῖς μέλαξυ τῶν ὀδόντων. ἀρμόζει καὶ μάλισα ὀπιπῆ ἐκ ἀρκουώτων, ἀφικρυζομύρα ἐλαίου πυρελιῶν. δεήσθη ἔλεον μηλωτῆδι πεπιθάντα, καὶ ἀποβάπτοντα εἰς τὸ ἐλαίου πρὸς σαπιῶν, ἀχρεῖς ἢ λυκὰ γίνονται τὰ οὗτα. γέλλεται γὰρ ὁ ῥόματισμός αὐτῶν καὶ ἀναξηραίνεται.

E LXXX. Τὰς δὲ ἐπουλίδας γέλλει, εὐπυθμία. πᾶσα κεκαυμένη, ἢ σίει, ξηρα. λεία πρὸς σαπιόμυρα.

F LXXXI. Τὰ δὲ γεγυμνωμένα οὗτα ἀρκουώτα, ῥόδων ἄνθος μέρηθ, κελαμόν ἀρωματικὸς μέρης ἓν, πρὸς σαπιόμυρα.

G Τῶν λοιπῶν πρὸς τὸ σῶμα καὶ πρὸς φάρυγγα παθῶν βοηθήματα.

forte lapsum

Moibanus e o-mittit.

lego, innotescunt, ta seu uisum, καὶ τὰ.

Actius, ἀσπάλτην,

ὄπιπῆ, ἀφικρυζομύρα, ἀφικρυζομύρα, ἀφικρυζομύρα, ἀφικρυζομύρα, ἀφικρυζομύρα.

Ad tumentes...

Ad tumentes...

Ad tumentes...

Ad tumentes...

LXXXII. Τὰς δὲ ἀφθὰς καὶ νομάς ἀ-
 θραπέδεις μέλι, ἔ' ὅσα πρὸς τὰ οἰδαλέα
 ἐν ἐκθραπέδῃ τῆς οὐλῶν ἀμαγέγραπται.
 ἐκ πρῶτου δὲ ἐν ἰδίῳ τῶντα ἀγνοῦν ἢ κί-
 πρου φύλλα σὺν μέλιτι θραπέδονα,
 τριβόλου χυλός, ἀκκακίας χυλός ὁμοίως,
 ἰσοκισίδης ἢ ρόος θυροδεψικῆς χυλός ὁ-
 μοίως, ὀμφάκιον, ὀειζαγον ὁμοίως, ῥοῖς ὅ' ὅτι
 τὰ ὅλα ἰσότητος· βαλαύστιον ὁμοίως, καὶ
 ξηρὸν πρῶτον πτόμνον, ἔ' ἀφέψημα αὐτῶ
 θρακλυζόμνον· σμυδαράχη σὺν ῥοδίῳ
 θρακλυζόμνῳ ὅ, τε βετονικῆς πώας χυλός,
 ἀγριελαίας φύλλα ὁμοίως. Ἀρσενικοῦ μέ-
 εος ἄ. χάρτου κεκαυμένου μέρη γ'. χρω δὲ
 ξηρῶ καὶ σὺν μέλιτι. γ' εὖρος ὅ ἐκ τῆς με-
 νίδων θρακλυζόμνος, θρυνογλώσσου χυ-
 λός θρακλυζόμνος, κηκίς μετ' ἐλαίας
 θρακλυζόμνον, συσπηρία ὑγρὰ ὁμοίως.

Βετονικὸς γερ-
 νικὸς Moub. ex lib.
 de Mat. med. ca.
 de Britannica.

ἢ μέλιτος

LXXXIII. Τὰς δὲ ἐν τῶν σώματι
 σπηθόνας ἴσῃσι μὲν καὶ τὰ πρὸς νομάς ἀ-
 θραπέδῃ μαρμάρῳ· ἰδίως δὲ τῶντα μαρμάρου
 ἀγρίου ρίζης κεκαυμένης ἢ τέφρα· ἢ μνηνί-
 δων κεκαυμένων μέρη β'. αἰλῆς μέεος ἄ. ξη-
 ρῶ ἢ ἄρσενικοῦ ἄ. δ'. χάρτου κεκαυμέ-
 νου. ἄ. β'. ξηρῶ ἢ σαφίς λεία χυλὸς τῆς
 γαρτῶν καπαπλασθεῖσα, ἀμύργη ἐλαίου
 ἐψηθεῖσα καὶ καταχρησμένη, βετονικῆς
 πώας χυλός.

Βετονικὸς, Mo-
 banus. quæquam
 & hanc quoque
 quibusdam Beto-
 nicam dici legi-
 tur.

LXXXIII. Τὰς δὲ δυσωδίας τῶ σώ-
 ματος ἀπαλλάττει, ἀγαλλόχου ἐπιβρέσμα
 ἢ ἀπόζεμα θρακλυζόμνον σμύρνη, ροίνης
 ἄνωτος, ἢ κινάμων θρακλυζόμνον, μα-
 λαβάθρου φύλλον ἰσοπηθόμνον τῆ γλώ-
 σση ὄξος σκίλλινον, ἢ ἀφέψημα κεδρίων
 ξύλων.

LXXXV. Πρὸς δὲ τὰς τῆς παρὰ θμί-
 ῶν φλεμονάς, χρωμέθα ἀγαργαρίσμα-
 σι μελικράτου μετὰ ἀπόζεματος πιτύ-
 ρων, ἢ ῥόδων, ἢ φακῆς ἢ κοκκυμηλέας φυλ-
 λῶν ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖσαν. Καὶ πρὸς τὰ ἢ λ-
 καρμῶν ἢ παρὰ θμῶν, ἐλξίνης χυλίσμα-
 τι, αἰλῆς, ἀμύργη ἐψηθῆν, βάθου τῶν χυλῶ
 ἐψηθῆν, αἰλῶν ὁμοίως, λυκείῳ, πύσση ὑ-
 γρῶ κίσσι, ὀειζαγον χυλῶ, χαλκῶ ἀθῆι,
 μύρων χυλῶ ἐψηθῆν σὺν μέλιτι καὶ συ-
 σπηρία ὀλίγη. ποιεῖ δὲ καὶ ἀμυδαλίον ζεσθὸν ἐλξομῶνον εἰς τὰ ὄστα.

Oris aphthas nomasque sanant,
 mel & quæcunque ad tumentes
 luxuriantesque gingivas descripta
 sunt: multò verò præstat priuatim
 que conueniunt que sequuntur: vi-
 ticis aut cypri folia cum melle af-
 fricta: similitèrque succi tribuli, a-
 cacix, hypocisthidis, rhois coria-
 riorum & omphacium, origanum
 itidem & rhus obsoniorum eodè
 modo. Pariter & balauistum tum
 siccum adhibitum, tum & in deco-
 cto ad colluendum os vsurpatum:
 sandaracha colluta cum rosaceo,
 britannicæ herbæ succus, & folia
 syluestris oleæ ad eudem modum.
 Sumito arsenici partem vnâ, char-
 tæ combustæ partes tres: hoc reme-
 dio vtere & sicco & cum melle.
 Profunt & collutione, garum è me-
 nis, plantaginis succus, galla cum
 melle, & alumen liquidum eodem
 modo.

Ad vna
 de
 vna

Putrida oris vlcera cohibent, que
 ad nomas descriptimus: priuatim
 verò hæc: feniculi syluestris è ra-
 dice cõbusta cinis, puluis è mana-
 rû vstarû partibus duabus & aloës
 parte vna: sic & ex arsenici drach-
 iiii, chartæ combustæ drachm. xij.
 vna passa sine vinaceis trita & im-
 posita, amurca olei cocta & illita,
 britannicæ herbæ succus.

Ad putrida
 oris vlcera.

Oris graueolentiam corrigunt,
 agallochi dilutû decoctumve col-
 lutum, myrrha commanducata, o-
 dorati iunci flos similiter, itémque
 cinnamomum; malabathri folium
 linguæ subditum: collutione deni-
 que acetum scilliticum, aut cedri-
 norum lignorum decoctum.

Ad graueo-
 lentiam

Ad tonsillarum inflammationes
 gargarismatis vtimur, è decocto
 furfurum, rosarum aut lenticulæ, in
 aqua mulsa, vel pruni foliis in vino
 coctis. Quòd si eadem vlceratz
 fuerint, vsurpamus helxines succû,
 aloën, amurcam coctâ, succum rubi
 decoctum, salem similiter, lycium,
 picem liquidam, misy, origani suc-
 cum, æris florè, mororum succum
 cum melle & pauco alumine co-
 ctum. Fucrit etiam vtile, oleum a-
 mygdalinum feruens auribus in-
 fundere.

Ad tonsillarum
 inflammationes
 vtimur

Vuas relaxatas gargarizatione comprimūt: mel, vrticæ succus, posca, pruni foliorum decoctum in vino, origani itidem decoctum cū vino. Ad easdem conducunt peruncta cum melle: sal, omphacium, laser, alumen: galla cum sale, pipere ac melle. Iisdem sicca vtiliter adhibentur, balaustiū, flos eris, chalcitis trita, alumen scissile, misy, galla, liquor Parthicus, oleæ Æthiopicæ lacryma, fuligo è carbonibus, & sal.

Angina laborantes adiuuāt, quæcunque humiditatē reuellere possunt: sic enim inducta siccitate, partium densitas relaxatur. Gargarizantur verò, hyssopum cum ficu in aqua decoctum: thus cum passo & melle, vel aceto mulso: raphani semen tritum cum aceto mulso, sinapeos esculenti cyathi xij. cum mellis calentis cyatho vno.

Inunguntur autem, crematarum hirudinum cinis cum melle, & fel bubulū cū melle. Priuatim verò cōfert testudinis marinæ fel, & chrysofocolla cū melle, (hæc verò vomitū etiā cōcitat:) sal ammixtum aceto, melli ac nitro, elaterium cū veteri oleo mellève aut felle taurino, cæpræ succus cum oleo, cetaurij succus cum melle, aselli qui sub hydriis degunt cum melle, pix itidem cum melle. Vtiliter verò sal cum pice tritus in linteolo rumæ partive gutturis sub mento eminenti, ac ipsi collo imponitur.

Prodest quoque angina laborantibus, potui data hirundinum excicatorum drachma vna ex aqua: itidemque vermis quem erucam nominant, ficcus tufus ac bibitus cum aqua mulsa.

Spinas ossave deuorata gulæque in hærentia extrahes, si adipem semicrudum filo alligatū traiectumve deglutire coëgeris, mōxque per appensum filum violenter ac subito retraxeris: sic enim quidquid hæret, infixumve est simul & semel extrahitur. Idem deglutitis ex aqua spongia molli lanæve, aut incisis carnibus perfici poterit. Aut: medullæ panis recentis buccellam deuorā dā, vel caricas [leuiter] māsas itidem deglutendas exhibeto.

ἀπαλοῦ τὸ ἐν τῷ δίδεταί καταπίνειν, ἢ σῦκα ξηρὰ μεμασπημένα.

A LXXXVI. Τὰς δὲ κεχαλασμένας σφυλάς στέλλει αἰαγαργαεζιδόμηνα μέλι, κνήδης χυλὸς, ὄξύκρατον, κοκκυμηλέας φύλλα ἀφεψημένα σῶ οἴνω, ὀειζόρου ἀφέψημα σῶ οἴνω. Διαζυρόμηνα δὲ ἀφελεί σῶ μέλιτι, ἄλες, ὀμφάκιον, ὀπὸς σιλφίου, συπηρία, κηκίς μετὰ ἀλὸς καὶ πεπτερεως καὶ μέλιτος. Περσαπίόμηνα ὃ ξηρὰ ἀφελεί, βαλαύσιον, χαλκοῦ αἴθος, χαλκίτις λεία, συπηρία χρισή, μίσυ, κηκίς, ὀπὸς πρῶ-
B θενικός, ἐλαίας Αἰθιοπικῆς δάκρυον, ἀγδαλη ἀπὸ τῶν ἀμυδράκων, ἄλες.

LXXXVII. Σιωαγχκοῖς δὲ ἀφελεί, ὅσα διώταται ἀποσπᾶν ὑγρασίας χαλαταί γδ' οὕτως ἢ ξηρασία καὶ ἢ πύκνωσις τῆς μερῶν. Ἐστὶ τὰ αἰαγαργαεζιδόμηνα ὕδατων μετὰ σύκου ἐν ὕδατι ἐψημένον. λιβατωτὸς σὺν γλυκεῖ καὶ μέλιτι, ἢ ὄξυμέλιτι· ῥαφάνου σπέρμα λήγον σὺν ὄξυμήλιτι· σιγήπεως ἐδάδι μα* κύαθοι ἰβ' σὺν μύητος θερμῶ κύαθοι ἓνι.

LXXXVIII. Διαζυρόμηνα δὲ, χελιδόνων κεκαυμένων ἀποδύξαι σὺν μέλιτι, χοληβοεῖα σῶ μέλιτι· ἰδίως δὲ ποιεῖ τὸ θαλασσίας χελώνης χολή, χυσοκόλλα μετὰ μέλιτος. *Κινεῖ ὃ καὶ ἔμετον, ἄλες μυχύτες ὄξει καὶ μέλιτι καὶ νίτρω· ἐλατιέλιον μετὰ ἐλαίου παλαοῦ ἢ μέλιτος, ἢ χολῆς τσουρείας· κρομμύου χυλὸς μετὰ ἐλαίου, κενταυρείου χυλὸς μετὰ μέλιτος, ὄνοι ὠ* ἀπὸ τῆς ὕδρατος σὺν μύητι, πίασα σὺν μύητι. Ἐπιπύθη) ὃ τῶν ἀνθερωάνη καὶ τῶν τραχιλῶ ἀφελίμωσ, ἄλες μετὰ πίασης λείοι ἐν ὀθονίω.

LXXXIX. Ὡφελεί δὲ ὄν σιωαγχκοῖς ἐν ποταμῶ διδομένη, χελιδόνων ἐσκελετευμένων < δ. σῶ ὕδατι κάμψη ξηρὰ κοπείσα καὶ ποθείσα σὺν μελικράτῳ.

XC. Τὰ δὲ καταπινόμηνα ὄστρα, ἢ ἀκύνθας, καὶ πηγνύμηνα τὰ σωμαζώ, κομίσση, φεαρ ἡμίφθον ἐν ἀψάσ λίνω, κατατέησας, αἰαγκάσας τε καταπιεῖν, καὶ μετ' τῆτο αἰα-
F ἀπάσας ῥόθιον δὲ τῶ ἀπηρητημένου λίνου. εἴωθε γδ' σιωαφέλεσθαι τὸ ἐρηρειακὸς ἢ πεπηγνός. διώταται δὲ ἄλφα ἀσπυγίου ἀπαλοῦ, ἢ ἐλείου, ἢ κρεῶν ἐν τετμημένων τὸ αὐτὸ γυρέσθαι· δεῖ δὲ σῶ ὕδατι καταπίνειν, ἢ ἀρῶου

ἀπαλοῦ τὸ ἐν τῷ δίδεταί καταπίνειν, ἢ σῦκα ξηρὰ μεμασπημένα.

ad vna vna

ad vna vna

ad vna vna

ad vna vna

ad vna vna

Παράσις forte.

ἀπὸ τῆς ἡμέρας. Moibanus. Addit Aërius ἀμύωντων, citra mēdicacionem. Eisdem caricas idem desiderat quadritenus māsas, non tamen penitus dissoluitur.

XC I. Τοις ὃ σποκεκομδῖοις πλω-
 νῶ ὠφελει, παρὰ σου χυλός κατὰ ρόφου-
 μδῖος· κρέμβη ὠμὴ Σφμαστωμδῖη, ὃ δὲ
 χυλός ἔπι ρόφου μδῖος σὺ μδῖη πρὸ φήμα-
 τα δὲ κωμίνε ἐ παρὰ σου καὶ ἀλβῖρα λαμ-
 βαμδῖομα· χαλβαίης μέγεθος ὅσον κύαμος,
 μὲθ' ἔπι μελῶς μέλιτι ἐ καταπινομδῖον.

XC II. * Ηχον δὲ σποκα θάφει ὄξος
 σκιληπτικόν ἀϊαζαρραειζομδῖον, σίνηπι τοῖς
 βρώμασι σκθασέν ἀϊαζαρραειζομδῖον.
 δεῖ δὲ μετὰ αὐτῶ ἀϊαζαρραειζομδῖοι με-
 λικράτω. τῆτο καὶ σὺ τύλοισι σὺ παρὰ πλω
 ἀρτηρίαν καὶ παρὰ δαμια θεραπείει.

XC III. Λαμπαρῶει δὲ φωνῶ σκῆε-
 δον ἐφθόν τε καὶ ὠμὸν ἐαδιόμδῖον. παρὰ σου
 καρπὸς κεφαλαωτῆ, γύραξ κατὰ πινομ-
 νος, σίλβουρος ταειχρῶς ἐαδιόμδῖος.

XC IIII. Ιάται δὲ τῶ μὲ χροῖας τε-
 χυτῆ τῶ ἀιθιοπίδος ρίζα σὺν οἴνω πινομδῖη,
 Γλυκύρριζα σποχυλιζομδῖη, σμύρα σπο-
 χυλιζομδῖη, ὠδὸν ὠμὸν ἀκροχλίασιν ρόφη-
 θέν, σὺμφυτον σὺν μελικράτω πινομδῖον, D
 πενταφύλλα ρίζης ἀφέψημα ἀϊαζαρρα-
 ειζομδῖον.

Τῶν καὶ τὰς τείχας πα-
 θῶν βοηθήματα.

XC V. Αλωπεκίας ὃ τῶ ἐν ταῖς κεφα-
 λαῖς καὶ τῶ ἡμῖω ἰάται τῶτα κατὰ χροῖ-
 μδῖα, παρὰ σου μδῖων τῶν πῖπων καὶ σπο-
 τεβομδῖων τῶν ἐμλωμδῖων ὀθονίω σὺν ὀ-
 ξῆ ἀκόνης Ναξίας τὸ σπότειμμα τῶ παρὸς
 αὐτῶ σιδήρου μετὰ ἐλαίου ἀκονηθέντος,
 ἀλκυόνιον κεκαυμδῖον λείον σὺν ὄξει ἢ οἴ-
 νῳ ἢ ἐλαίῳ, σπόπατος ἀγρῶς ὁμοίως· μύο-
 χροδον, ἢ ἀιγούρου ἀφὸ δόμα μετὰ νάπυος F
 καὶ πεπέρως ἐ ὄξοις· ἀδιανθὸν κατὰ πλα-
 σθέν ἐν ὀθονίῳ, ἔρσενικὸν ἢ σμυδαεάχη ἀ-
 ναληφθεῖσα τερμινθῖη, ὡς σπλιμῖον ἀσ-
 φοδέλα ρίζης καείσης ἢ τέφρα, παρὰ κατα-
 γραδείσης τῆς αλωπεκίας· βαπτάχων
 λείον παρὸς ὀλίγον καταπλασθέν, λε-
 πιδῖον ὁμοίως, ἐλαίον κίκινον μετὰ κηρύ- G
 κων κεκαυμδῖων, ἐχίνου χερσαίου δέμα
 κεκαυμδῖον καὶ ἐσβεσομδῖον πῖαση ὑγρῶ,
 ἢ βαπτάχων κεκαυμδῖων τέφρα ὁμοίως,
 ἢ ἱπποκάμποι κεκαυμδῖοι ὁμοίως,
 thapfia

Quibus suppressa vox est, prodest
 porri succus absorptus, item brassi-
 ca cruda commanducata: insuper-
 que succus eiusdem cū melle for-
 bitione sumptus. Conferunt & for-
 bitiones è cumino, porro & farina
 sumptæ, itémque galbanum fabæ
 magnitudine melli accuratè mi-
 xtum atque deuoratum.

Fauces expurgat acetum scilliti-
 cum gargarizatum, itémque sinapi
 quod ad escas præparatur, eodem
 modo, sed postea gargarizandum
 ex aqua mulsa. Hoc idem etiam
 callos arteriæ tófillarūmque sanat.

Vocem limpidad canorámque
 reddunt, allium seu còctum seu e-
 tiam crudum in cibo sumptū, porri
 capitati semen, styrax deuoratus, si-
 lurus denique fale conditus in ci-
 bis sumptus.

Diuturnis faucium asperitatibus
 medentur, æthiopidis radix in vi-
 no pota, glycyrrhiza dum mandit-
 tur sensim eliquescent, ac myrrha
 similiter, ouum crudum quod exi-
 guo calore tepeat, absorptum, sym-
 phytum cum aqua mulsa potum,
 ac denique quinque folij è radice
 decoctum gargarizatum.

Ad pilorum affectus re-
 media.

Alopecias, quæ capiti & mento
 accidunt, emendant hæc inuncta, si
 modò loca pilis nudata nitro antè
 præparata, linteolòque aceto ma-
 dente perfriçta fuerint: quod adie-
 cto oleo è cote Naxia exacuendo
 ferro deteritur: alcyonium vltum
 tritumque cum aceto vinòve aut
 oleo: fimus caprinus similiter, mu-
 fcerda, aut felis stercus cum sinapi,
 pipere & aceto: adiantum ex lin-
 teolo illitum, auripigmentum aut
 sandaracha, si terebinthina exci-
 priatur: asplenum, asphodeli radice
 exustæ cinis, priùs tamen scarifica-
 ta cute: ranunculus tritus exiguo-
 que tempore impositus, itémque
 lepidium eodem modo: oleum ci-
 cinum cum buccinis crematis, eri-
 nacci terrestris corium còbustum,
 picèque liquida extinctum: simili-
 tèrque ranarum combustarum ci-
 nis, hippocampi eodè modo exusti,

Moibanus legit,
 ἀσπληνον.

αὐτῶν ὡς
 ἔστιν ἐν τῷ
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον
 ἀσπληνον

thapsiæ succus illitus, ferrugo cum aceto & adipe vrsino vel axungia, calami Cyprij cortex vstus cum aceto, iuglandis putamen vstum cum vino: nuces auellanae totæ combustæ eodem modo adhibentur, vel cum axungia aut adipe vrsino: cetera contrita illita aut cataplasmatibus modo imposita, cyclamini radix ad eundem modum, sinapi cum aceto: lafer cum croco, vino ac pipere: vngulae caprinae vstæ cum aceto, picis oleum cum farina hordeacea adhibetur, raphani cortex affricus, allium vstum cum nardino vnguento pro cataplasmate impositum, beta eodem modo: affricata muscarum capita, vel ipsæ integræ, loco prius nitro præparato: soleæ denique veteres crematæ tritæque cum aceto.

Ad capillos
liberandum.

Defluentes capillos continent, adiantum tritum cum ladano, vino, cælypso & myrtino oleo inunctum: similiter & callitrichum, aloë cum vino nigro austero, purpurarum opercula in oleo cocta, myrtinum oleum & quod ex olea syluestri exprimitur, myrrha cum vino, ladano & myrtino. Aliud: Polytichum in vino nigro diutinè coquito: huius decocto admisceto calami aromatici separatim igni è salignis lignis succenso combusti & cum aqua pluuiæ probè subacti expressionem, ac vtor. Aut, fimo caprino in testa combusto tritòque cum oleo caput prius abrasum inungito. Vt ne capilli defluant, melanthium vstum & cum aqua tritum ei parti adhibeto in qua pilum nasci volueris, maximè verò superciliis. Aliud: Apes crematas tritâsque cum oleo peruungito.

Contra den-
tiumque ca-
pillis.

Pueris venustos densosque capillos hæc efficiunt, iuglandis putamen vstum tritumque in vino & illitum, adeps suillus inunctus, brastica cruda adhibita, loti arboris folia, spondylii radix loco prius absterfo circumlita, cameli fimus crematus & cum oleo cataplasmatibus in modum ritè adhibitus.

Capillos fa-
ciunt.

Flauum faciunt capillum lupinorum cortices, nitro præmacera-

ΧC VIIII. Ξανθὰς ὅ ποιῆς τείχας, γέρμων λεπτόχρμα ἀποθερχέντα συνίτρω ἔπι C. j.

A ἢ θαψίας χυλός ὀπιζομένοσ, ἢ ἰός σιδήρε σὺν ὄξει, ἢ γέαπι θρηκεία, ἢ ἀξουγίω. ἢ κερύου βασιλικὸν λέπτωσιν καὲν σὺν οἴνω καὶ ὁ Ποντικὸν δὲ ὄλον καὲν ὁμοίως, ἢ σὺν ἀξουγίω, ἢ θρηκείω γέαπι ἢ κερύμουνοι λφοσ καταζομένοσ ἢ καταπλασμένοσ, κυκλαμίνε ρίζα ὁμοίως, σίνηπι μὲν ὄξεισ, ὁπόσ σιλαφίου μὲν κερύκου καὶ οἴνου καὶ πεπτερέωσ, ὀπλαί ἀγρὸσ κερύου σὺν ὄξει, πίασα, σέλιωσ σὺν ἀλθίρω κερύω καταπλασμένοσ, ραφάου τὸ ἐκτόσ παρτερόμένοσ, σκέρθρον κεκαυμένοσ σὺν ναρδίω μύρω καταπλαστέν, σβύλλιον ὁμοίως μύρῳ κεφαλαί C παρτερόμένοσ, ἔσται ὅλαι παρτεκνιτρωθέντοσ τῷ γόπου, κέσωμα κεκαυμένοσ λφοσ σὺν ὄξει.

φλεβὲ κακωμέ-
τεσ lib. a. de mat.

πασήσων σὺν
ἀλάρω. Moib.

XCVI. Τὰσ δὲ ρεούσασ τείχασ ἀπὸ τῆσ κεφαλῆσ ἴσθουσ, ἀδιάντων λφοσ σὺν λαδάω καὶ οἴνω καὶ ὑσάσω ἔσται μύρσινω περζομένοσ ἔσται καλλίτειχον ὁμοίως ἀλθῆ σὺν οἴνω μέλασι αὐσῆρω, πορφύρεασ πώματα ἐν ἐλάω ἐψηθέντα, ἐλαίον μύρσινον, ἔσται ὄξει ἀγρὸσ ἐλάωσ, σμύρνα σὺν οἴνω καὶ λαδάω καὶ μύρσινω, κερύου λφοσ σὺν μύρσινω, ἢ παλύτιχον ἐψησασ ἐν οἴνω μέλασι ἐφ' ἱκανόν, καὶ καύσασ ἰδίω κερύου θρωματικόν μὲν ἔξλων ἰτείνων, E μίξον ὕδωρ ἔμβειον, ἔσται ἀδιάντων ὕλισον καὶ μίξον τῷ ἀφεψήματι τῷ πολυτείρω, καὶ γω. ἢ ἀσῆρον ἀγρὸσ κατακαύσασ ἐσται ὄξει κερύου σὺν ἐλάω ἀλθῆ, ἐμλωμένοσ τῆσ κεφαλῆσ. Περὸσ τείχασ ἵνα μὴ ἀπορρέωσιν. καύσασ μελαίθιον, καὶ μὲν ὕδατοσ τείχασ, κατὰπλαστέσ, ἔσται ἄνθε F λη τείχασ φύεσθαι, μάλισα ὀφρύων. Ἄλλο. Μελιάσασ καύσασ καὶ τείχασ, μετ' ἐλαίου κατὰζοτέσ.

XCVII. Ἐπὶ δὲ τῶν παιδίων ποίησ κερύου καὶ πυκνὰ τείχασ ταῦτα κερύου λέπτωσιν καὲν ἔσται τείχεν ἐν οἴνω καταζομένοσ, γέαπι ὕδρον καταζομένοσ, κερύου ἀμῆ καταπλαστέισα, λατῶ δένδρε φύλλα, σπονδυλίου ρίζα μὲν ὁ ἀποσμῆσαι C

περὶ τῆς φύλλου
σὺν τῷ σπέρματι.

ἡμέρας δέκα, καὶ μετ' ταῦτα σμώμματα κύ-
 πρι φύλλα λῆα σὺν φρεθίῳ χυλῷ ἐπιπλα-
 σμώματα, λυκίῳ χυλῷ σὺν ὕδατι στυρακίῳ
 σμώματος, λυκίῳ δὲ δένδρον ἀφέψημα τ' ὑπε-
 ρικῶν, ξανθίου καταπλασμάτων ὑπερ-
 κληρωθέντων, καὶ τὸ γάλα τὸ βόδιον ποιεῖ ἐψόμε-
 νον μετ' κοιλίας ἀπὸ δρυῖν ἢ φηγῶν ξύλων·
 εἶτα αἰαπλασμάτων εἰς σφάραγας, ὅτι δὲ
 τῆς χηρῆος λυκίῳ ὕδατι καὶ ἐγγυρί-
 μων σὺν ἡλίῳ· ἢ τρυξ ὄξος * κεκαυμένη
 μετ' ὀρνίθου, καὶ μετ' ἐλαίου δι' ὅλης
 * νυκτὸς καταχρησθεῖσα.

XCIX. Μελαίνης δὲ ποιεῖ τριχας σμώ-
 μματα κηκίδος ἀπόβρογμα, καὶ χαλκαίου
 καὶ σιδῶν· καὶ ἀκακίας χυλίσμα, * καὶ τὰ
 κερὰτα αὐτῆς, καὶ ἀκακία· καὶ σὺν τῷ πε-
 πείρου σπέρματος χυλῷ, ἐγγυρίμωτος· βά-
 τρι φύλλα ἐψηθέντα καὶ σμώματα, ὁ κερπὸς
 ὃ πέπερος ἐψηθεὶς σὺν ἐλαίῳ ὀμφακίῳ·
 οἶνος μυρτίτης * σὺν ἐψήματι, ἐλελισφά-
 κου ἐψήμα σμώματων, ἐλάτης ὁμοίως, σμύρ-
 να σὺν ἀκακία καὶ ὄξος καὶ κηκίδι· κισσοῦ κό-
 ρυμβοί· * κηπαίας ρίζαι, μετ' κωάμην
 λεπτῶν ἐψηθεῖσα· καὶ φύλλα μελαίνης συ-
 κῆς καὶ ἀμπέλου σὺν ὀμβρίῳ ὕδατι· γάδα-
 νον μετ' μυρσίνης * ἀλείμματος· μύρτων
 μελαίνων χυλῷ, καὶ τὸ ἀπόβρογμα· ροῖς
 βυρσοδεψικῆ ἐψηθεῖσα, ὀρνίθου ἀφέψημα
 μετ' σάρεως, φλόμου τῷ χρυσομήμου τὰ
 αἴθη καὶ τὰ φύλλα καταπλασθέντα, ὑπε-
 ρικῶν φλοιὸς τῆς ρίζης * ἀφεψηθείσης σὺν ὕ-
 दाτι καὶ δι' ὅλης νυκτὸς καταχρησθείσης,
 ὑπερ· * ἀκακίῳ σμώματι.

Moib. ἀλεούρου.

σὺν τῷ σπέρματι,
Moibanus.

C. Βραδίον ὃ πολλοὶ ὃ δὲ ἀγρίας ἐ-
 λαίας καὶ ἡμέραν ἀλεφόμενον· μάλλον ὃ
 αἰ μύρσινον πῖς αὐτὰς ἀποβρέξῃ· καὶ τὸ
 μύρσινον ὃ μὲν τὰ γάδανα.

CI. Σμήλι ὃ τριχας νίτρον κεκαυμένον,
 τρυξ κεκαυμένη, ἀσβεστος, τῆλις, ἀφρονίβην,
 γῆ Μιλησία, γῆ Αἰγυπία, κέρατος ἐλα-
 φεία ἀφέψημα, κισθηεὶς λεία, ὡδὲ τὸ λευκόν.

Moib. Μαλία re-
panit.
σὺν αὐτῷ τῷ λευ-
κῷ, Moibanus
coniungens præ-
cedenti.

CII. Λεπτύνθῳ τριχας ὑπερκαυ-
 μῶνα λῆα, τέφρα κλιμαπίνη, καὶ ἡ ἀπὸ
 τῆς γάρτων κισθηεὶς ὀπὴ λεία, ἐλλέβο-
 ρος λευκός, σπηκίος ὄξος, κηκίς, νίτρον,
 λιθάργυρος, τυπηεὶα χριστῆ, ἀφοδὸς κυνεία ξηρά.

A ti diebus decem, posteaque affricā,
 cypri folia trita cum struthij succo
 imposita, lycij succus aqua solutus,
 & crebro infricatus, loti arboris ra-
 mentorum decoctum, xanthium
 impositum pilis antea nitro præpa-
 ratis. Confert & adipem bubulum
 cum lixiuio è quernis faginifve li-
 gnis coctum cogere in globulos,
 B qui quidem vsus tepore aqua dif-
 foluantur, & ad solem illinantur.
 Rufat & capillum fax aceti vsta
 cum lentiscino balaninove oleo,
 tota nocte illita.

Denigrant verò capillos hæc af-
 fricta: galleg dilutum, itémque chal-
 canthi & malicorij: acaciæ succus,
 cum qui ex filiquis simul & ipsius
 spinæ foliis, tum qui è maturo eiuf-
 dem semine exprimitur illitus, ru-
 bi folia decocta & infricata, eiuf-
 demque fructus maturus in oleo
 omphacino coctus, vinum myrti-
 tes cum sapa, saluix decoctum af-
 frictu: similiter & elates, [hoc est,
 palmarum inuolucri:] myrrha cum
 acacia, aceto & galla: hederæ co-
 rymbi, capparidis radices cū fabarū
 corticibus decoctæ: nigræ tum fici,
 D tum vitis folia cum aqua cælesti: la-
 danum cum myrtino vnguento,
 baccarum myrti nigrarum succus,
 earundemque dilutum: rhus coria-
 riorum decocta, lentiscij decoctum
 cū sory: verbasci quod aureo floret
 colore, tum flores, tum folia impo-
 sita: ilignæ radices cortex in aqua
 coctus, & per totam noctem adhi-
 bitus, ac deinde mane scalpendo
 dectus.

Essiam dicitur
genia.

Ne tam citò canescant capilli
 præstat, oleum sylvestris oliuæ quo-
 tidie inunctum, eoque magis, si
 quis myrtum in eo macerauerit: sic
 F & myrtinū oleū ladano admixtū.

Pilos extergent nitrum vstum,
 fax vsta, calx, foenumgræcum, spu-
 ma nitri, terra Melia, itémque Æ-
 gyptia, cornu ceruini decoctum,
 pumex tritus cum oui candido.

Comitibus
dentia.

Pilos extergit
fita.

Pilos attenuant trita & affricta
 hæc: cinis tum samentitius tum &
 è vinaceis, pumex tostus tritusque,
 G veratrum album, sepix testa, galla,
 nitrum, argenti spuma, sciffile alu-
 men, & caninum stercus aridum.

Essiam dicitur
genia.

Auferunt verò pilos illita hæc: calx viua & sandaracha in aqua cocta, addita terra Cimolia: rube-
ta sanguis, lacteus tithymalli characia fuccus: dryopteris cum foliis & radice adhibita, frequen-
ter iterato renouatòque quandiu renascentur pili eodem cataplas-
mate: hederæ folia imposta: cy-
peridis Indicæ radix, quæ quam-
primùm pilos abolet: lepus ma-
rinus tritus atque impositus, sala-
mandra quæ oleo intabuerit, cru-
cæ pinorum paulisper exiccata posteaque peruncta, fabarum cortices impositi, itidénique scolopendra marina in oleo eli-
xata.

adheret seu abolet

Impuberibus pili resardantur

Impuberibus vt ferius excre-
scant pili, præstant, lacryma vitis il-
lita ex oleo, itémque liquor qui ex accensis viridibus sarmentis exudat, farina fabarum imposi-
ta, hyacinthi radix cum passo aut vino albo cataplasmatibus instar ad-
hibita.

Cutis in capite reliquòque corpore vitiorum remedia.

Ad capitis a-
choras, furfu-
res & superficia
exanthemata.

Ad achoras furfures & exanthe-
mata in summa capitis cute hæ-
rentia faciunt hæc: adianti deco-
ctum infricatum, aut cum vino & rosaceo tritum & applicitum: amygdalæ amaræ cum melle illitæ, portulacæ fuccus cum vino illitus, itémque rubi succus cum oleo, bulbi cum nitro affricti, similiter & fœnigræci decoctum, plantago imposita, oleæ agrestis succus affricatus, malua trita cum lolio adhibita, melilotus cum fœnogræco & vino imposita, vinum myrtites infricatum: similiter & humana vrina vetus, rutæ succus perunctus, scilla in oleo cocta & adhibita, alium cum aqua affricatum, similiter & betæ succus, sal cum adipe vitulino inunctus, fici folia cum aceto trita, cicerum decoctum ac ipsi quoque elixi pro cataplasmate impositi, lupinorum decoctum affricatum, salicis flores & folia trita & a-
stomachoi, γέρμων ἀφέψημα σμώμδρον, ἰτέας ἀΐθη καὶ φύλλα καταπλαστώμενα

A CIII. Ψιλοῖ ὃ τεύχος καταχειρόμδρα, ἀσβεστος καὶ σμυδαράχη μὲν ὕδατος ἐψηθεῖσα μίγνυμδρης Κίμωνιάς, φρόνου αἷμα, πηχυμαῖλλα χραχίου ὀπός, δρυόπτερις σὺν τοῖς φύλλοις καὶ ρίζῃ κατὰ πλάσσωμδνη, ἀχρεῖς αἶ * ἔξιδρίσωσι, σιμερῶς ἀλλασομένον τὸ κατὰ πλάσματος κισσοῦ φύλλα κα-

B ταπλαστώμδρα· κυπέειδος Ἰνδικῆς ρίζα, (αὐτῇ ὃ καὶ πῶσα χηῖμα ψιλοῖ) λαγώς θαλάσσιος λείος κατὰ πλάσσεις, σαλαμώμδρα ἐν ἐλαίῳ ἐψηθεῖσα· πιτυοκάρμπα ψυχθεῖσα ἐπ' ὀλίγον, καὶ μὲν μέλιτος κατὰ χρεῖσται· κυάμου λεπυρα καταπλαστώμδρα, ἢ σκολόπενδρα θαλάσσια ἐλάμει ἐψηθεῖσα.

C CIIII. Βερίδιον ὃ ποιεῖ αἰχέσται τῶν ἐπι τῷ αἰθέων τεύχος, καταχειρόμδρον ἀμπέλου δάκρυον σιμῶ ἐλαίῳ, καὶ τὸ σπῆ τὸ χλωρό κλήματος καμομδρου ἰδρῶμδρον ὑχρῶν, κυάμιον ἀλθῶρον κατὰ πλάσσωμένον, ὑακίνθου ρίζα μὲν γλυκέως ἢ οἴνω λθουκοῦ κατὰ πλάσσεισα.

D τῶν καὶ τὸ δέριμα τῆς τε κεφαλῆς καὶ τῶ λοιποῦ σώματος παθῶν βοηθήματα.

E C V. Πρὸς ἀχῶρας ὃ ἢ πίτυρα ἐξ ἀσθῆσις ἐπι κεφαλῆς ἐν τῇ κεφαλῇ, ἀξάντου ἀφέψημα σμώμδρον, ἢ σιμωλοῦμδρον οἴνω ἐροδίνῳ, καὶ κατὰ πλάσσωμδρον ἀμύγδαλα πικρά ἐν χειρόμδρα μὲν μέλιτος, ἀνδράχης χυλὸς σιμῶ οἴνω ἐν χειρόμδρος βάρπου χυλὸς σὺν ἐλαίῳ, βολβοῖ σὺν νίτρω σμώμδροι, τήλεως ἀφέψημα ὁμοίως, ζῆνόγλωσσον καταπλαστώμδρον, ἀχρεμελαίας

F χυλὸς σμηχόμδρος, μαλαχῆ λεία μετ' αἰθέρας κατὰ πλάσσωμδρη, μελίλωτον σὺν τήλῃ ἐ οἴνω κατὰ πλάσσωμδρον, οἶνος μυρπίτης σμώμδρος, οὐρεσι αἰθερῶτου παλαμόν ὁμοίως, πηλῶμου χυλὸς καταχειρόμδρος, σκίλλα σὺν ἐλαίῳ ἐψηθεῖσα καὶ κατὰ χρεῖ-

G μδρη, σκέρσαν σὺν ὕδατι σμώμδρον, σβίπλου χυλὸς ὁμοίως, ἄλες σὺν στατι μοχρεῖα κατὰ χρεῖσται, σικκῆ σὺν ὄξῃ λεία ἐρεθίνθη σπῆξμα, καὶ αὐτοῖ ἐφοῖ κατὰ πλάσσωμδρα

καταπλαστώμδρα

ἐλάμει. Alexan. & Aetius.

Diosc. 2. de mat. med. μὲν οὖρον cum vrina.

σιμῶ μέλιτι, cum melle Diosc. Ib. cap. 122.

σιμῶς φύλλα σιμῶ ἔξει λεία. Αἰτ.

λεία, κάλαμος ᾠρωματίτης μὲν ὕδατος καὶ
 συμύρης ἐψηθεὶς σικωδάμος, κένυς ρίζα σικω-
 ῤῃ, λάδανον σὺν οἴῳ καταχρησόμενοι, λι-
 βανωτὸς σὺν νίτρο καὶ ὕδατι ὁμοίως, χαμη-
 ἀκτης χυλὸς.

CVI. Περὶ τῶν ἐξέρυθρα ἐξανθή-
 ματα, ψιμύδιον σὺν δαφνίνῳ ἐλαίῳ καὶ
 θείῳ καταχρησόμενοι, πίτυος φλοῖος σικω-
 κηρωτῆ, χαλκίτης μὲν ὄξους, κιννάβαρι μὲν
 κηρωτῆς, ὄστρακον δὲ ἵππου μετ' ὄξους, σβό-
 τλον ἐφ' ὃν ἐπαλείφῃ τὸ δει μὲν τῶν μίξθης
 αὐτῶν τηλείῳ ἐλαίῳ, ἢ μυρσίνῳ, ἢ ῥοδίνῳ,
 ἢ οἴνῳ.

Moibanus sic videtur legisse: ῥοδίνῳ for τε legendum.

CVII. Τὰς δὲ τῆς κεφαλῆς καὶ ὄλου τῆ
 σώματος φθελιάσθης γινόμενὰς τούτοις θε-
 ραπυτεύον συγχεύοντες, σαφίδι ἀργείῃ ἢ
 σαρδαράχῃ σὺν ἐλαίῳ, ἢ κισσοῦ χυλῶ σὺν
 μέλιτι, σινώπιδι σὺν ὄξει, κεδρία καὶ ἑαυ-
 τῷ, ὕγρα πίση μὲν συπικείας, δαφνίδων
 πέσματι, ἐλαίῳ ῥαφανίνῳ, ἢ νίτρο μὲν Σα-
 μίας γῆς καὶ ἐλαίῳ, ἐλξίνης χυλῶ δι' ὅλης
 τῆς νυκτὸς καταχρησόμενοι μυεῖκτις ἀφε-
 ψήματι, ἢ θαλάσσι θερμῇ λούοντες. ὠφε-
 λοῦνται δὲ πίνοντες κίριον λῆρον σὺν ὄριζανῶ
 καὶ οἴνῳ.

CVIII. Σμήξι δὲ χρωτὰ, ὅπως σικκῆς
 καὶ χυλὸς μὲν ἀλβίεσσιν ἐρεθμίνῃ, ἀμύδα-
 λα πικρῇ μὲν μέλιτος, τέφρα κληματίνῃ,
 καὶ ἢ ἐκ τῆν φηγίνων ξύλων σὺν ὕδατι βέλ-
 τιον δὲ τῶν αὐτῶν γινόμενῃ κοῖα. μυσθα-
 λάνης πέσμα, ἀρα ρίζα, γῆ Χία αἰπὶ νίτρο,
 ᾠριστολογία μὲν νίτρο, γογύλης ἀργείας
 σπέρμα μὲν ἐρεθμοῦ καὶ ὠοῦ τῆ λυχνῆ, καὶ
 καὶ ἑαυτὸ τὸ λυχνῆ τῶ ὠοῦ, ἐρεθμίνον ἀ-
 λυθρον, ὄρεθρινον, θερμινον, πέπωνος ἄρξ, σι-
 κύς χυλὸς σὺν τῷ σπέρματι μὲν ἀλβίεσσιν
 σπητμίου, καὶ νίτρον ξηρανθὲν ἐν ἡλίῳ ἐν τοῖς
 ἑπτὰ κύμασι λῆρον, σικύου ἀργείου
 ρίζα μὲν ἐρεθμοῦ, βρυωνίας ρίζα ὁμοίως.

CIX. Τετρωτοῖ δὲ χρωτὰ καὶ πωρόσω-
 πον, βρυωνίας ρίζα λυχνῆ ἢ μέλαινα, ἐψη-
 θεῖσα ἐν ἐλαίῳ, καταχρησόμενοι τῶ ἐλαίῳ.
 ποιῆ καὶ μὲν σικύου πέπωνος, καὶ ὄρεθρου κα-
 τὰ τῶ λυχνῆ ὅσον σάβδον διελεῖν, ψυ-
 χεῖ δὲ πωροκλύζεσθαι μὲν τῶ ἄρσιν
 αὐτῆς, κροκοδείλου χερσαίου ἀφοδος καὶ

adhibita, calamus aromaticus cum
 aqua & myrrha coctus & affrictus,
 lilij radix affricta, ladanum cum vi-
 no illitum, thus cum nitro & aqua
 eodem modo, ebuli denique succus.

Ad rubicunda verò exanthe-
 mata valent hæc: cerussa cum laurino
 oleo & sulphure inuncta, pini cor-
 tex cum cerato, chalcitis cum ace-
 to, cinnabaris cum cerato, testa for-
 nacum cum aceto, beta denique
 elixa. Sed post hæc inungenduma
 oleum è scenogræco, aut myrri-
 num, aut rosaceum, aut œnanthi-
 num.

Ad exanthemata inuncta rosacea.

Pediculari morbo in capite reli-
 quoque corpore affectos curabis,
 inunctis hisce: vua Taminia aut
 fan daracha cum oleo, hederæ suc-
 co cum melle, rubrica Sinopica
 cum aceto, cedria per se, pice li-
 quida cum alumine, expresso è
 baccis lauri succo, oleo raphanino,
 aut nitro cum terra Samia & oleo,
 helxines succo per totam noctem
 inuncto, ablutione è decocto ta-
 maricis aut aqua marina calente.
 Iuuantur & hausto coriandro trito
 cum origano & vino.

Ad pediculari morbo in capite inuncta.

Cutem extergunt, ficulneus li-
 quor & succus cum farina fabæ fre-
 sæ, amygdalæ amaræ cum melle,
 cinis sarmentitius aut è faginis li-
 gnis cum aqua, sed potentius quod
 ex iisdem cineribus paratur lixi-
 uium: myrobalani expressus suc-
 cus, ari radix: terra Chia, loco ni-
 tri vsurpari solita: aristolochia cum
 nitro, rapi agrestis semen cum fa-
 ba fresâ & oui candido, ipsum e-
 tiam per se oui candidum: fabæ
 fresæ farina, itémque eruina & lu-
 pinorum: peponis caro, cucumeris
 succus cum femine & trimestris
 tritici farina: nitrum ficcatum in
 sole per æstum Caniculæ, deindé-
 que tritum: cucumeris agrestis ra-
 dix cum faba fresâ, & bryonia ra-
 dix eodem modo.

Cutem extergunt.

Cutem faciémque erugat oleum,
 in quo bryonia seu albæ seu nigra
 radix decocta fuerit, inunctum: i-
 dem facit & ipsa radix, si cum ficu
 pingui & eruo tanto tempore im-
 ponatur, quanto quis stadium con-
 ficiat: sed postquam amota fuerit,
 frigida cutis eluenda est. Conuenit
 etiam nú terrestris crocodili sterco

Cutem faciémque erugat.

ex aqua : terra Chia, itémque Selinusia eodem modo, ac calidis grana trita cum cerato illita, lilij radix in smegmate vsurpata, similiterq; cyclaminus cum mastiche.

*Colorem illi-
tantiæ.* Faciei verò nitorem inducunt illita: terra Chia, itémque Selinusia; mastiche, vnguentum telinum, pariterque rosacum, quod insolatione dealbatum fuerit: humor qui in folliculis vlmi reperitur, ac denique oleum Sicyonium.

*Colorem con-
suetudinæ.* Venuustum colorem inducunt, ciccer esotum in cibo sumptum, gummi spinæ Ægyptiæ aut amygdali aut cerasi prunive, pondere trium obolorum ex vino potum.

*Colorem mor-
taliæ.* Colorem mutant [pallorémque inducunt] seu bibita seu etiam illita, ammi cum aqua, similiterque cuminum, acus tritici, smyrnium perunctum, & cytini mali Punicæ ad eundem modum.

*Alorum gra-
uolentiam e-
mendantiæ.* Ad hircosam alarum graucolentiam inspergendi pulueres, agallochi, radice baccharidis, itémque rosarum, idque à balneo. Illinenda verò, myrrha cum alumine, croco magma, similiterque cupressi ramenta cum alumine & vino odorato, terra Chia vsta & vino restincta, & irinum vnguentum. Tollit & id vitium cardui radix cocta, etiam pota.

*Cicatrices nig-
ras emaculantiæ.* Cicatrices nigras delent hæc illita: oleum in quo radix bryoniæ tum alba tum etiam nigra incocta fuerit, vsquedum succum reddat: glans vnguentaria trita cum vino albo, bulbi cremati & cum alcyonio permixti ex vino, calamintha in vino cocta, argenti spuma lota cum rosaceo candido, cucumeris syluestris radix affricata iuuat & erui femina cum argenti spuma contrita ad læuorem, & felle caprino excepta ad cerati vsque crassitudinem, atque illita.

*Cicatrices con-
suetudinæ emaculantiæ.* Tum ab impetiginibus relictas cicatrices, tum & alias quasunque reliquæ cuti concolores reddent, asfininus adeps illitus, itémque eruce semen tritum cum felle caprino aut bubulo, & perunctum, si modò, postquam inaruerit, defricando extergeatur: eiusdè eruce succus cum argenti spuma inunctus, idè præstat. Aut: Cucumeris syluestris radicem

A ὕδατος, γῆ Χία ὁμοίως, γῆ Σελινυσία ὁμοίως, ἀκακελίδος οἱ κόκκοι μὲν κηρωτῆς λφοὶ κατὰ χειρὸν ἰδιῶν, κελύου ρίζα ἐν σμηγματι, κικλῆμιος ὁμοίως σὺν μασίχῃ.

CX. Σπιλβοὶ ὃ παρῶσαν ἔπιχειομένη γῆ Χία Σελινυσία ὁμοίως, μασίχῃ, τῆ λινον* ἀλθυσον, ῥόδιον. τὸ λυκαγιόρμον ἔπι τῶν ἡλίων ὁμοίως, τῆ λείας τὸ ἐν τοῖς θυλακίοις ὑψῆν, ἔλαγον Σικυώνιον.

Moibanus addit crocodili ster-
cus, adeoque liggis videtur, τὸ κροκοδαίου ἀ-
φῶδες

CXI. Ἐνυρσία ὃ ποιῆ ἐρέβινθος ἐαδιόρμος ἐφθῆς ἢ κόμμεως ἀχρῶντινῶν, ἢ τῆ δὲ ἀμυδάλων ἢ κερασιῶν, ἢ κηκμηλῶν, ὀκλή τριωβόλου μὲν κρᾶματος πινορῆν.

CXII. Χεῖρα ὃ πρὸς πᾶσι ποθέντα καὶ ἔπι χειρᾶντα, ἀμμι μὲν ὕδατος, καὶ κύμινον ὁμοίως, ἀχρῶν πύρινα, σμύρνον κατὰ χειρὸν ἰδιῶν, κύπριος ῥοιᾶς ὁμοίως.

CXIII. Τὰς ὃ ἐν ταῖς μαρῶλαις δυσωδίας καὶ ἐν τῶν τράχους καταπάσειν δὲ λείοις τοῖσι ἀγαλλόχῃ, βακχείδος ρίζῃ, ῥόδιον, ἀπὸ τῆ βαλακείου λείοις. Διαχειρῆν ὃ, σμύρνη μὲν τυπῆλαιας, ἢ κροκοματῆματι, ἢ ὁμοίως κυπριαίου ὑπὸ σμῆμασι μετὰ τυπῆλαιας καὶ οἴνου διὰ δόσεις, γῆ Χία καείση καὶ* σθεαδείση, ἰεῖνω. σκελύμου ρίζα ἐψηθεῖσα καὶ πινορῆν.

Moibanus addit ποιεῖ δὲ καὶ

CXIII. Οὐλῆς ὃ μολυβδαῖας ἀρῆ ἔπι χειρὸντα, βρυωνίας ρίζης λυκαγῆς καὶ μολυβδαῖας ἐφθῆς ἐν ἐλαίῳ ἀχρῶν χυλώσεως τὸ ἔλαγον ἔπιχειορῆνον, βάλανος μυρεψικῆ λεία σὺν οἴνω λυκαγῶν, βολβοὶ κεκαυμένοι μὲν ἀχρῶν σὺν οἴνω, καραμῆθη σὺν οἴνω ἐφθῆς, λιθάργυρος πιπλυρῆ σὺν ῥοδίῳ λυκαγῶν, σικύου ἀγρίου ρίζα σμηγορῆν. βύζωμου σπέρματα μὲν λιθάργυρου λῶθέντα καὶ χολῆ αἰγίας ἀναληφθέντα εἰς κηρωτῆς πάχους, ἔπιχειορῆνα ἀφελῆ.

Diosc. 4. de mat.
med. c. 160. σὺν
νίτρο, cū nitro.

CXV. Τὰς ὃ ἐν λεγῆνων ὕδατος, καὶ τῆ ἀλλας ὃ, ὁμοχέρας ποιῆσι, ὄνηον ἑστᾶν κατὰ χειρὸντα βύζωμου σπέρμα λῶσον μὲν χολῆς αἰγίας ἢ παρβατείας ἢ βοείας κατὰ χειρὸντα εἴθ' ὅταν ξηρανθῆ ἀποτερορῆνον καὶ ἐν τῆ λαχῶν ὃ τῆ βύζωμου χυλῶς ἔπιχειορῆνος σὺν λιθάργυρῳ ἢ σικύου ἀγρίου ρίζῃ ἐψηθεῖσα ἐν μολυβδαῖαις

C. iij.

καὶ λευκῆς ὡς κηρωτῆς, ἀείχεται ὁμοίως. ἢ λιθαργύρου μέρη β', τοῦ αἰπύρου μέγας ἀναλαμφθαίων βιζώμου χυλῶ, ὅπι χελεῖ. εἶτα ἀπότελει ἐν βαλανείῳ, καὶ μὲν τὸ λευκῆ σαοσαι, ὅπι χελεῖ λιθαργύρου σὺν βιζώμου χυλῶ.

CXVI. Στίγματα δὲ αἰρή, βατρύχων καταπλασθέν, καὶ πάρεως φύλων χυλῶς ὁμοίως, μανδράργου ἐπιήμερος λ'. παρὰ τελεβομόνους. ἢ τὰ φύλλα μανδράργου τριχιδέντα ἐν ἄλμῃ ἔπιχειομόνα, ὅπιήμερος μί. ἢ ἡ ὁμοίως πῶα καλουμένη ἡ σαπκὴ τελεβομόνη, ἢ σικίου ἀρείουρί- ζα ἐψηθεῖσα ἐν μελικράτῳ λεῖα καὶ ὅπι χειομόνη, ἢ ψιμίθιον ἐν ὄξῃ καταχειο- μόνον. χρονίσμα ἢ αἰρὲ τῆτο.

CXVII. Μώλωπος ἢ ταχέως ὁμο- χροῦς ποῖς, * ἀλειον ἀλβύρου ἐπαλφύ- μόνον σκευῶς.

CXVIII. Ἄλφοις ἢ λυκοῖς καὶ λευ- κῆς αἰρὲ ἐν ἡλίῳ καὶ τριχιδέντα, ἢ σικίου μόνον ἐν βαλανείῳ, δρακοντίου χυλῶς, ἀεου- ρίζα σὺν ὄξῃ καὶ ἀλβύρω κελθῆν, καὶ πά- ρεως χυλῶς ὁμοίως, πήγανον σὺν κηρωτῇ καὶ πέπερῃ, σικίης ῥιζῆς καὶ κρόκου κρέ- μωνες παλαιαὶ λευκαὶ καὶ τριχιδέντα, καὶ τὰ φύλλα ἢ ὁμοίως. σβύτρου φύλλα καὶ ἡ ρίζα καταπλασθεῖσα, τηλεφίου φύλλα ὁμοίως καὶ τριχιδέντα ὅπιήμερος γ'. ἐκείνης ἡμέρας ὅπι ὄρεος ε'. ἀφαιρῶν ἢ ὠ- μῆ λίσθ' ἀπὸ πλαστέ. ἀγὼσ ἀπέρμα λευκῆ, μὲν ἀφαιρῶν καὶ ὄξος ἀγῆτας ἀπέρμα ὁ- μοίως, ἀλκυόνιον σὺν ὄξῃ, βρυονίας ρίζα λευκῆς καὶ ῥιζῆς ἐψηθεῖσα σὺν ἐλαίῳ μέ- χρι χυλώσεως, ἀσφοδέλου ρίζης χυλῶς, βάλανος μυρεψικῆ καὶ τριχιδέντα, βολβοῖ- λφοῖ σὺν ὀπιῶνίτρω σικιόμονοι καὶ κατ' ἐαυ- τοῖς καὶ τριχιδέντα, ἐλλέβορος ἢ λευκῆς ἐψηθεῖς σὺν ὄξῃ ἔπιχειομόνος, καὶ ξηρῆς τελεβομόνος μέγας ἀνιδρώσεως εἶτα καὶ τριχιδέντα δὲ σαρδαρχῆ ἔπι Μηλια- δι: χαμηλέοντος μέλανος ρίζα μὲν τοῦ αἰ- πύρου καὶ ὄξος δὲ ἢ παρὰ τελεβομοῦ σὺν τῶ- ποις. ἢ λιθαργύρου μέρη β', τοῦ αἰπύρου α'. μίξας ἀπὸ τελεβομοῦ ἐν βαλανείῳ, ἔπι μὲν τὸ λευκῆ σαοσαι, καὶ ἀείχεται λιθαργύρω μὲν βι- ζώμου χυλῶ.

Diosc. 4. de mat. med. cap. 76. ὅπι ἡμέρας 4 ἢ 5.

Moib. 5. de mat. med. cap. 76. ὅπι ἡμέρας 4 ἢ 5.

σὺν ὄξῳ, πικρῆ καὶ ἡλίῳ. Diosc. 3. de mat. med. cap. 52.

Moib. 5. de mat. med. cap. 76. ὅπι ἡμέρας 4 ἢ 5.

Hanc vim nigro tribuit Diosc. 4. de mater. medic. Gal. 6. simpl. v. trique tam albo quam nigro.

coctam in aqua mulsa & contri- tam, donec cerati formam affe- quatur, eodem modo illine. Aut, spumæ argenti partes duas, sulphu- ris viui partem vnam cruceæ succo excipito, atque illinito: deinde in balneo deterito, & postquam laue- ris, argenti spumam cum cruceæ suc- co illinito.

B Stigmata delent, ranunculus illi- tus, similitérque cappariss foliorum succus, mandragoras diebus xxx affricatus, eiusdemque folia muria condita inunctaque diebus xi aut l. pariter & herba Statice dicta si affricetur: syluestris itidem cucu- meris radix cocta in aqua mulsa, deindeque trita & illita: cerussa denique cum aceto peruncta, quæ quidem etiam inueterata stigmata delet.

Vibices autem breui reliquæ cuti concolores efficit, liliaceum vnguentum frequenter inunctum.

Vitiliginem albam & leucen a- bolent hæc in sole peruncta aut in balneo affricata: dracunculi succus, ari radix cum aceto & farina hor- deacea, cappariss succus eodem modo, ruta cum cerato & pipere, fi- ci nigra ramuli tenellive furculi triti & impositi: similiter & eius- dem folia, betæ folia & radix im- posita, telephij folia simili modo adhibita diebus xxx. ad fenas ho- ras quotidie, ita tamen vt his amo- tis hordeacea farina pro catapla- smate imponatur: viticis semen tri- tum cum spuma nitri & aceto, al- thææ semen simili modo, alcyo- nium cum aceto, bryonia tam al- bæ quàm nigra radix in oleo cocta quousque succum reddat, aspho- deli è radice succus, glans vn- guentaria inuncta: bulbi triti cum nitro torrefacto affricati, ac ipsi e- tiam per se impositi: veratrum al- bum in aceto coctum & confrica- tum, eiusdem puluis affricatus dum fudor erumpat: sed post illinenda sandaracha terraque Melia: nigri chamæleonis radix cum sulphure, nitro & aceto, locis prius affricato nitro præparatis. Aliud: Spumæ ar- genti partes ij. sulphuris partem v- nam misceto, hisque laborantem in balneo perfricato, ac post lotionem inungito argenti spuma cum cruceæ succo.

Stigmata que delent.

Vibices cuti relique concolores efficiunt.

Vitiliginem albam & leucen extirpant.

ad vitiligines
 Vitiliginem nigram reliquæ cuti concolorem reddunt, terra Melia peruncta, veratrum tam album quàm nigrum in aceto decoctum & affricatum: cochlea terrestris cremata, cum melle illita & affricata: ceræ succus cū aceto, lilij radix infricata, fimiliter & fabacea farina, cuminum cum aceto, pariterque cachry, glans vnguentaria in vino, narcissi radix cum vrticæ femine & aceto, sepix testa cum aceto, cucumeris agrestis radix affricata, telephium cum aceto illitum, chondrillæ radix cum nitro tusa in smegmate: denique argenti spuma, arsenicum & sulphur æquis portionibus cum oleo mixta & in balneo affricata.

ad lentiginis, ophthalmas & varos.
 Lentigines, maculas solares & varos tollunt hæc illita: adarces ex aqua, acorus cum melle, costus cū aqua & melle, alysson cum melle, tithymalli liquor ex melle, (attamen cauendum, ne, si diutius relinquatur, altiùs exulceret.) alcyonium cum aceto, vitis syluestris fructus maturus, tritus: bryoniæ tam albæ quàm nigræ radix decocta cum oleo, vsquedum succum reddat. Exterit & varos oleum amygdalinum cum cerato & lilij radice.

ad vitilidas seu solares maculas.
 Vitia cutis à Solis ardore contracta emendant: ari radix cum melle, glans vnguentaria illita cum vino: bulbi crudi per se, & cum oui luteo aceto aut melle, vel cum alcyonio combusti, maculas solares egregiè repurgant: galbanum cum aceto & nitro lentigines potissimum abolet, vti & gummi cum nitro & melle. Peculiaritè verò maculas solares emendant, ellebori albi partes duæ cum melle, elaterium inunctum, cassia cum melle, & cinnamomum eodem modo, brassicæ semen cum aceto, erui farina, raphani cortex cum lolij farina. Aliud: nasturtium totis sex noctibus imponatur, & mane eluatur. Eadem vitia corrigunt thapsiæ radix cum melle, hederæ folia in vino cocta, ricini denique grana per triduum imposita.

ad vitios.
 Priuatim autem varos tollunt, lilij radix cū sapone, cyclamini radix

A C X I X . Τοις δὲ μύχμας ἀψφοῖς καὶ ὁμοῦ χροῖς ποιῆ γῆ Μιλησῖα καταχειρόμνη, *Melia, Mēlia* ἐλλέβορος λυχνὸς καὶ μύχμας ἐψηθεῖς μετ' ὄξους καὶ σμάρμυκος, καρχιδίας χερσοῦτος καεῖς σὺ μύχμη καταχειρόμνος ἔσμηχρόμνος, κρομμίου χυλὸς σὺ ὄξῃ, κρήνου ρίζα σμωμύρη, κυάμινον ἀλθυσον ὁμοίως, κύμινον σὺ ὄξῃ, *καρχιδίας ὁμοίως, μυρσβαλατος ἐν οἴνῳ* καὶ ἡ ναρκίσου ρίζα σὺ κνίδος σπέρματι ἔσξῃ, σπηκίας ὄτρακον σὺ ὄξῃ, ἡ σικύου ἀρχεῖου ρίζα σμωμύρη, τηλέφιον σὺ ὄξῃ καταχειρόμνος, χοιδρίλλης ρίζα σὺν νίτρῳ κοπύσσα ἐν σμῆγματι. λιθάργυρος, ἄρσενικόν, θεῖον, ἴσα μετ' ἐλαίου ἐν βαλαναίῳ σμωμύρη.

C X X . Φακοῖς δὲ καὶ ἐφηλίδας καὶ ἰόνθους ἀῖρῃ ἔπιχειρόμνη, ἀδάρκης μετ' ὕδατος, ἀκορος σὺν μύχμη, κόπος σὺν ὕδατι ἔσξῃ μελιτι, ἀλυασι σὺν μύχμη, τήθυμάλλου ὀπὸς σὺν μύχμη. (παστέχιν δὲ χροσίστη γὰρ ἐλκεῖ δὲ βαθοῖς.) ἀλκυονίον σὺ ὄξῃ, ἀμπέλου ἀρχιδίας καρπὸς πύραφρος, λῆθος βρυωνίας ρίζα λυχνὴ καὶ μύχμα ἐψηθεῖσα μετ' ἐλαίου ἀχει χυλώστω. ἀῖρῃ καὶ ἰόνθους ἀμυδάλλον σὺν κηρωτῇ καὶ κείνου ρίζῃ.

C X X I . Αἰρῃ καὶ ἐφηλίδας ἀέου ρίζα μετ' μύχμητος, μυρσβαλατος καταχειρόμνη σὺν οἴνῳ. βολβοὶ ὁμοὶ καὶ ἑαυτοῖς, ἢ σὺν ὠοῦ λευθῷ ἔσξῃ ἢ μύχμη, ἢ κεκαυμένοι μετὰ ἀλκυονίου, μάλισα ἐφηλιν ἀποκαθαίρουσιν. χάλκανον σὺν ὄξῃ καὶ νίτρῳ μάλισα φακοῖς ἀῖρῃ. κόμμι σὺν νίτρῳ καὶ μύχμη. ἔσξῃ δὲ μάλλον ἐφηλίδας ἀῖρῃ ἐλλέβορου λυχνῷ μέρη β' μετ' ἐλαίου, ἐλάτῃλον καταχειρόμνος, κασσία σὺν μελιτι, κιννάμωμον ὁμοίως, κερσάμνης σπέρμα σὺν ὄξῃ, ὀρέβινον, ραφάνου φλοῖος σὺν αἰετῷ ἀλθύρῳ, ἢ κέρδαμοι καταπλάσσωμενον δι' ὅλης νυκτὸς ἔπι ἡμέρας ἐ' ἑώθεν δὲ ἀποπλώαιτα καὶ χυλῶματα. θαψίας ρίζα σὺν μελιτι, κισσοῦ φύλλα σὺν οἴνῳ ἐψῆ, κρότωνος καρπὸς καταπλάσσεις ἔπι ἡμέρας γ'.

C X X I I . Ἰδίως δὲ ἰόνθους ἀῖρῃ, κείνου ρίζα σὺν σμῆγματι, κυκλαμίνου ρίζα σὺν C. iiij.

ομοίως, videtur
redundare. Moib-
banus.

συνδύμην
φακός αρετ. Dio-
scor. 1. de mat.
med. cap. 107.

αλ. χαμύλιου.
συνδύμην Diofc.
2. de mat. med. c.
181.
μεθ' ἕδατος Dio-
scor. 1. 5. de mat.
med. c. 118.

ἀμύμη, Moiba-
nus: qui remediū
hoc ex myrrha
à præcedentibus
separat.

κνησμάς θεο-
πίου. Moib.

συνδύμην.
Moib.

μέλιτι, ναρκίσου ρίζα ομοίως. σπιτίας ο-
φράχου ομοίως κεκαυμένου μέρη β'. βα-
λάνου μυρεφικού μέρος έν, λθα σιω ὕδατι
καταχειρόνμα. καὶ καταξηρανόνημα δὲ
νότιζε. μετὰ ἧξ ἡμέρας, πυεία. ἀλυθρον
σπένδιον μετ' ἐλαίου καταπλάσθην ἰλή-
χων κηρωτῆ ἀαληφθεῖσα, σμύρνα μετὰ
κασιίας καὶ μέλιτος, κρομμύς χυλός σιω
σποδίω, μολύβδαγα σιω ὄξος, καὶ σῶρον σιω
ὄξος κεκαυμένων.

CXXIII. Τοῖς δὲ ψωρώδεις καὶ ὄλα
τῷ σώματος ἢ καὶ ἐν μέσσοις κνησμοῖς θεο-
πίου καταχειρόνμα, σαφίς ἀγρία μετὰ
σπένδαράχης καὶ ἐλαίου καὶ ὄξοις πορεψη-
θεῖσα καὶ λθοτελεθεῖσα, τυπηρία ὑγρὰ
μετὰ μέλιτος ἐψηθεῖσα ἐ σμύρνης κα-
ταχειρόνμα, ἄλες σιω ὄξος ἐ ἐλαίω σιν-
χειρόνμα ἀχέις αἰ ὄξειδρώσσοι, νάπτου μετ'
ὄξοις, μυρεφά λάνου πίεσμα μετ' ὄξοις καὶ
ὀλίγου ἐλαίου λαπαίου ἀγρίου τὸ ἀφέψη-
μα, τῆς ρίζης τῆς λουτρῶ μινυλῶν καὶ
ὄξος θερπῶν κατὰ μιλίου μόνον. ὄρεβου ἀφέ-
ψημα, ἢ ὄρεβάνου, ἢ γλήχωνος κατὰ μιλί-
ον, γάλα γαστῶν πινού μόνον.

CXXIII. Τοῖς δὲ καὶ τὰ ἀδύδια,
θάλασσα * πινού μόνον, θεῖον ἔπιπασθην, νί-
θρον ἐν ἐλαίω καὶ ὄξος καὶ σαφίδι ἀγρία ἐ
τυπηρία σινεδρού μόνον ἐν βαλακείω
καταχειρόνμα μάλιστ' ἐπὶ τῶν διδύμων
καὶ πρὸς ὄξοις ξηρὰ τελεθῶσα σιω οἶνω κα-
ταχειρόνμα διδύμοις. ἐγκατάχρησ' ἧ μετὰ
ταῦτα καὶ ὡς τὸ λυκὸν μετὰ μέλιτος.

CXXV. Πρὸς δὲ τὰ κνησμάδην ὄξαν-
θήματα ἀρμόζος καταχειρόνμα, διφρυ-
γὸς σιω ὄξος, σκαμίνου ρίζα σιω ὄξος, μέ-
σου σιω ῥοδίω, μολύβδαγα σιω ὄξος. ὅπλα
ἀγῶν κεκαυμένων σιω ὄξος, τυπηρία πᾶσα
σιω μέλιτι ἐψηθεῖσα, πήγανον σιω ἀλσὶ
καὶ ἐλαίω, ἢ πήγανον σιω κηρωτῆ μυρσίνην
τετραπλῆ, ψιμμύθιοι καὶ λιθάργυρος σιν
ὄξος, μυρσίνιον ἔλαμον, σαφίδων πίεσμα
πορεσκυζό μόνον, μύρτα σιω κηρωτῆ μυρ-
σίνην ἐν ὄρνιθ' ἐπιπλάσθην, κινάβαρις με-
τὰ κηρωτῆς, σμύρνη, νίθρον σιω ὑεῖω γάτι,
κασσού φύλλα ἐφ' ἧ σιω οἶνω καταπλα-
σθῶνμα, κελταί κεκαυμένων λθα κατα-
πλασθῶνμα, νίθρον σιω θεῖω ἀπύρω, καὶ πρὸς σμω μόνον.

A cum melle, narcissi radix eodem
modo. Testæ sepiæ crematæ partes
ij. & glandis vnguentariæ pars vna
terantur, & inungantur ex aqua.
Cum exaruerint, humectato: sex
verò tranfactis diebus, fomentum
adhibero. Repurgât & varos: trime-
stris tritici farina cum oleo imposi-
ta, pulegium cerato exceptum,
myrrha cum cassia & melle, cæpa-
rum succus cum spodio, plumbago
cum aceto, & sory vstû cum aceto.

Totius corporis scabiem aut par-
tis cuiuspiam prurimum sanant hæc
illita: staphisagria cocta, deinde q;
cum sandaracha, oleo & aceto te-
nuerit contrita: alumen liquidum
cum melle coctum, & addita myr-
rha inunctum: sal cum aceto & o-
leo illitus, donec sudor erumpat:
finapi cum aceto: quod ex vnguen-
taria glande tusa expressaque reli-
quum est quasi retrimentum seu
magma, cum aceto & pauco oleo:
radicum lapathi agrestis decoctum
lauacro mixtum, acetum calens af-
fufum: decoctum erui, aut origa-
ni, aut pulegij itidem affufum: lac
denique scissile in potu sumptum.

Genitalium pruritus sanant, a-
qua marina pro fotu adhibita, sul-
phur inspersum, sic & nitrum cum
oleo, aceto & staphide agria: alu-
men ex aqua mulsâ in balneo illi-
tum, præfertim circa testes: sæx e-
tiam aceti arida tritâque cum vino
testibus illita: sed postea candidum
oui cum melle inungendum est.

Ad pruriginosas papulas hæc
peruncta conueniunt: diphryges
cum aceto, mori radix ex aceto,
mify cum rosaceo, plumbago cum
aceto, vngulæ caprarum vstæ cum
aceto, quodvis genus aluminis
eum melle coctum, ruta cum sale
& oleo, ruta cum cerato myrtino
quadruplo, cerussa & argenti spu-
ma cum aceto, myrtinum oleum,
expressus baccarum lauri succus
affusus, myrti baccæ cum cerato
myrtino in linteolo impostæ, myr-
rha, nitrum cum adipe suillo, he-
dæra folia cum vino cocta & im-
posita: hordeum vstum tritumque,
cataplasmatibus in modum adhibi-
tum: nitrum cum sulphure viuo,
sæx denique affricta.

Ad scabiem
& prurium.

Ad pruritus
pendendum.

Ad prurigin-
se exantillias.

Ad lichenas seu impetigines

Ad lichenas seu impetigines ac lepræ scabieque vitia faciunt hæc illita: viticis semen cum spuma nitri & aceto, sanies quam sylvestris oleæ ligna viridia dum vruntur exudant, similiter & quæ ex eorni lignis accensis extillat, anchusæ radix trita cum aceto imposita, adarces cum aqua, rubiæ semen cum aceto, loliacea farina cum aceto cataplasmatibus modo imposita. Feras autem impetigines tollunt, furfures in aceto cocti & calentes impositi: similiter & chondrus.

Ad pruriginem

Ad pruriginem, lupini farina in balneo cum oleo chamæmelino & pauco aceto cõuenienter illinitur.

Mixtum.

Lepram verò sanant, lolij farina cum sulphure & aceto illita, bryonia fructus cum aceto more cataplasmatibus impositus, bitumen cum sulphure & aceto: (sunt qui pro bitumine picem vsurpent,) glans vnguentaria cum aceto illita: tollit & ranunculus impositus, cucumeris agrestis radix cum aceto, similiter & sory vsutum: oleæ Æthiopicæ lacryma cum aceto, (sic porro sylvestrem oleam nominant.) veratrum tam album quam nigrum cum aceto impositum, myrrha cum aceto, ac thus eodem modo, paritergue ammoniacum, fici liquor illitus, cicer coctum ex aceto impositum, amygdalæ amaræ cum aceto, taurinum gluten eodem modo, thapsiæ succus & radix cum aceto: sulphur viuum cum aceto, aut subactum cum resina terebinthina: lupinorú decoctú affusum: æruginis partes duæ exceptæ resinæ terebinthinae parte vna: (at efficacius redditur hoc remedium addito nitri aut chalcanti momento.) cardamomum aut nasturtium cum aceto. Clematis vsita & cum aceto imposita, lepras exterit. Idem præstant cantharides, buprestes & pinorum cruceæ, resina & pice admixta: gummi radice thapsiæ, amygdali amaræ, cerasi, pruni aut vitis cum aceto: cochlea terrestris cremata cum aceto & melle illita: lapathi sylvestris radix, seu cruda, seu in aceto

A CXXXVI. Περὶ δὲ τοῖς λέχλιώσας, ἢ τὰ λευκώδη ἐ ψωμάδι, κατὰ χειρὸν ἀρμύζης: ἀγίου σπέρμα σὺν ἀφροδίτῳ καὶ ὄξϊ, ἢ χῶρ ὁ σπόγγος ἐκ ξύλων ἀγριελείας ὕδατος χαμομήλιον ὁμοίως καὶ ἐκ τῆς κραναίων ξύλων. ἀφροδίτης ρίζα λεία σὺν ὄξϊ κατὰ πλάσσομένη, ἄδαρκες σὺν ὕδατι, ἐρυθροδάμου καρπὸς σὺν ὄξϊ, ἀλεινοὶ ἀλθουροὶ σὺν ὄξϊ κατὰ πλάσσομένη. ἀφίσησι ἀγρίους λέχλιώσας πίτυρα σὺν ὄξϊ ἐψηθέντα, καὶ θερμὰ κατὰ πλάσσομένη καὶ χροῖδος ὁμοίως.

ἀδαρκες

CXXXVII. Περὶ κνησμονίου, ἐν λυγρῷ θερμῶν ἀλθουροῦ μὲν χαμαιμηλίνου ἐλαίου καὶ ὀλίγου ὄξους κατὰ χεῖράσιν ὁ πάσων.

CXXXVIII. Λέωρον δὲ θεραπείῃ, ἀλεινοὶ ἀλθουροὶ σὺν γαίῳ καὶ ὄξϊ κατὰ χεῖρὸν, βρυωνίας καρπὸς σὺν ὄξϊ κατὰ πλάσσομένη. ἀσφαλτὸς μὲν θείου καὶ ὄξους πίνης ἢ ἀντι ἀσφάλτου, πίνης, μυρσάλανον κατὰ χεῖρὸν σὺν ὄξϊ. βατράχιον ἐπιπλασθέν ἀφίσησι σικύου ἀγρίου ρίζα σὺν ὄξϊ, ἢ σῆρι κεκαυμένη ὁμοίως, ἐλαίας Αἰθιοπικῆς δάκρυον σὺν ὄξϊ. καλῆται δὲ Αἰθιοπικῆ ἐλαία, ἢ ἀγρία ἐλαία, ἐλλέβορος λευκὸς καὶ μέλας σὺν ὄξϊ κατὰ πλάσσομένη, σμύρνα σὺν ὄξϊ, καὶ λίβανος ὁμοίως, ἀμυγνακὸν ὁμοίως, ὅπως σικύης ὅπτι

αἰθιοπικῆ ἐλαία

E χειρὸν, ἐρέβινθος ἐφθός σὺν ὄξϊ ὅπτι πλάσσομένη, ἀμύδαλα πικρὰ σὺν ὄξϊ, τρωσκύλλα ὁμοίως, θαψίας χυλὸς καὶ ἢ ρίζα σὺν ὄξϊ θεῖον ἀπυροὶ σὺν ὄξϊ, ἢ τερεβινθίνη ῥητίνη αἰαληφθέν θερμῶν ἀφίσημα κατὰ πλούμενον, ἰὸς διπλοῦς αἰαληφθεῖς ῥητίνη περιμνήνη ἀπληθὺς διονώτερον ἢ

σῆρι κεκαυμένη Moib.

F γίνεται τὸ φάρμακόν, νίτρου ἢ χαλκῶδου μίγματος ὀλίγου. καρδάμων ἢ κάρδαμον σὺν ὄξϊ, κληματὶς σὺν ὄξϊ καίσα κατὰ πλάσσομένη ἀφίσησι. καὶ κληματὶς, βότρησις, πίτυρα κίμμη αἰαληφθεῖσα ῥητίνη, ἔ πίνης μίγματος θαψίας ρίζης κόμμη, ἀμύδαλης πικρᾶς ἢ κρεσσίας, κηκκμηλείας, ἢ ἀμπελου σὺν ὄξϊ. κοχλίας χροσάτος σὺν ὄξϊ κεκαυμένος καὶ σὺν ῥητι κατὰ χεῖρὸν, λαπάτου ἀγρίου ρίζα ὁμοίως καὶ μὲν ὄξους ἐφθὸς λεία κατὰ πλάσσομένη, λέχλιώδης ὅπτι τὰς πέτραις κατὰ χεῖρας, ἢ

κηκκμηλείας

συν ὄξει καὶ καταπλασθεὶς, χαμηλέοντος μέ-
 λανος ρίζα ἐψηθεῖσα συν ὄξει, μιγνύτος παρ
 ἀφεψήματι θεῖου καὶ ἀσφάλτου ἐγχειο-
 μνή, ἢ δίχα τούτων· γέαρ φώκης καὶ χαλ-
 κήτος καὶ κέδρινον ἔλαιον μιγνύτα, μελάν-
 θιον μὲν θεῖου ἀπύρου καὶ τρωακόλλης καὶ
 ὄξους, ὁπὸς σιλαφίου συν ὄξει.

CXXIX. Τὰς παρορφάτους δὲ θερα-
 πείη, περιφύλλου ρίζα συν ὄξει καὶ καταπλα-
 σσομένη, ἢ πηζαμον συν ῥητι καὶ τυπηεῖα
 ὁμοίως, πῖστα ὑγρὰ συν ἴσῳ κηρῶ καὶ ῥητίνῃ
 καὶ θεῖοι τακτῶσιν ὡς ἐμπλαστρος, τρωακοῦ
 φύλλα ἐψηθέντα συν ὄξει καὶ καταπλα-
 σθέντα, πτελέας φύλλα ἢ κλάδια ὁμοίως,
 ῥοῖα συν ὄξει καταχειομένη, σκαμμωνίας
 ὁπὸς ἐψηθεῖς συν ὄξει ἀγρῆς αὐτῆς ῥητιῶδες
 ῥητῆται καὶ χαλκιδόμνος, σκέρσδον συν ῥητι-
 τῶ ὁμοίως, τρουτίου ρίζα συν ἀλφίτῳ καὶ
 ὄξει καταπλασσομένη, τυπηεῖα κεκαυμέ-
 νη συν κεράμβης χυλῶ, ἢ ὑγρὰ ἐψηθεῖσα
 συν ῥητι καὶ χαλκιδόμνῃ πηγμαῖλλον ὁπὸς
 καταχειομένη, πρυξάνου κεκαυμένη μὲν
 συκῆς ἀφεψήματος καὶ χαλκιδόμνῃ, χελι-
 δονίου τοῦ μικροῦ ρίζα καταπλασθεῖσα,
 γογγύλη λεία ὅπιπιδεμένη, ἰτίας φύλλα
 κεκαυμένα καὶ μεθ' ὕδατος ὅπιπιδεσθ-
 ῆμα, ἀλγούσα ἀναληφθεῖσα βουτύρῳ,
 θεῖον ἀπύρου, μελάνθιον, τρωακόλλα συν
 ὄξει καὶ χαλκιδόμνῃ, ἀμμωνιακὸν συν ὄξει ὁ-
 μοίως, ἀμύδαλα πικρὰ συν ὄξει ὅπιπιδε-
 μῆμα, χαλκίτις ὡμὴ μὲν κυπελῆς κηρω-
 τῆς, μελίας φλοῖος καεῖς συν ἰρίνῳ ἢ κέ-
 δρία, ἢ τρωακόλλης ὅπιπιδεμένη ὡς ἐμ-
 πλαστρος.

CXXX. Οἰνυχας δὲ ἀφίσησι λεπτορεῖς
 ὅπιπιδεμένα· ἀσφοδέλου ρίζα λεία, ἀρου-
 ρίζα ὁμοίως, βατρᾶχιον καὶ καταπλασθέν,
 κηρταεῖς, ἢ βύσσινος, πιτυοκάμψη αἰα-
 ληφθεῖσα ῥητίνῃ, τερμυθίνῃ, ἢ πῖστος ὑγρᾶς
 μιγείσης· καὶ σταφύρας ρίζα ἢ σίνιπτι συν ὄξει,
 ἢ ἀγριελαίας πυρήνων τὰ ἐντὸς ἀναλη-
 φθέν· γέαρ, θεῖον ἀπύρου συν κηρῶ καὶ ῥητι-
 νῇ, ἰππολαπάτου ἢ ἀγρίου λαπάτου ρίζα
 ὡμὴ καὶ ἐφθῆ συν ὄξει, κέρδαμον συν ὄξει·
 κυπαρίσου σφαιεῖα χλωρὰ καὶ ἐψηθέν-
 τα συν ὄξει καὶ λεανθέντα συν τέρμοις πικροῖς, λιθάσπερμον συν κερδάμῳ καὶ ῥητι, πῖστα

cum aceto impositus, chameleonis
 nigri radix in aceto cocta sola per
 fe, aut additis sulphure & bitumi-
 ne inuncta: vituli marini adeps, ad-
 mixtis chalcanthe & oleo cedri-
 no: melanthium cum sulphure vi-
 uo, glutine taurino & aceto: laser-
 pitij denique liquor cum aceto.

Recentes verò lepras hæc emen-
 dant: trifolij radix cum aceto im-
 posita, similiter & ruta cum melle
 & alumine: pix liquida cum æqua-
 li portione ceræ, resinæ ac sulphu-
 ris ad emplastri formam redacta:
 marrubij folia cum aceto cocta &
 imposita: vlemi folia & ramuli co-
 dem modo: malum Punicum cum
 aceto illitum, scammoniz liquor
 ad mellis crassitudinem in aceto
 coctus & illitus: pariter & allium
 cum melle, struthij radix cum po-
 lenta & aceto loco cataplasmatibus
 imposita: alumen vsum cum bras-
 sicæ succo, aut ipsum liquidum
 cum melle coctum & inunctum: ti-
 thymalli liquor illitus, fæx vini v-
 sta & cum fici decocto adhibita,
 chelidonij minoris radix imposita,
 similiter & rapum contritum, salis
 folia cremata & ex aqua illita, an-
 chusa butyro excepta, sulphur vi-
 uum, melanthium, taurinum glu-
 ten cum aceto inunctum, simili
 modo & ammoniacum cum ace-
 to, amygdalæ amaræ cum ace-
 to impositæ, chalcitis cruda cum
 cerato cyprino, fraxini cortex v-
 stus cum irino aut cedria, propo-
 lis denique ceu emplastrum im-
 posita.

Vngues autem scabros detra-
 hunt hæc imposita: asphodeli ra-
 dix trita, similiter & ari, ranuncu-
 lus illitus: cantharis aut buprestis
 vel pityocampe excepta resina te-
 rebinthina, vel admixta picce liqui-
 da: thapsiæ radix & sinapi cum a-
 ceto, nucleorū oliuæ agrestis pars
 interior excepta adipe, sulphur vi-
 uum cum cera & resina: hippola-
 pathi aut lapathi fyluestris radix,
 seu cruda, seu cocta cum aceto: na-
 sturtium cum aceto, cupressi viren-
 tes pilulæ decoctæ cum aceto tri-
 tæque cum lupinis amaris, lini se-
 men, cum nasturtio & melle, pix in

Moib. συν μέλι-
 τι, vti legitur a-
 pud Diosc. lib.
 de mat. med. 2.
 cap. 182. aut συν
 Μελίτι, quoniam
 etiam idem lib. 5.
 terra Meliz le-
 pras exterendi
 vim tribuit.

Ad vngues
 lepras.

Ad vngues
 scabros.

καὶ ἀνύρου si. fa-
 rina, addit Dio-
 scor. lib. 1. de
 mat. med. c. 138

aceto cocta & imposita, pix liquida cum cera, sandaracha, calx viua, fax vsta cum pice aut visco, alumen ex aqua, arsenicum cum aceto, aut viscum cum calce.

Scabiem tollunt, nitrum, spuma nitri, fel bubulum cum nitro, terra Melia, cochlea terrestris cremata cum melle, lolij radix sicca trita, glans vnguentaria eodem modo, & succus qui ex ea exprimitur.

Remedia ad mammarum affectus.

Mammæ cohibebis quominus in magnitudinem excrescant, si herbam Creticam dictam, quam nonnulli Erigeronta vocant, ex frigida contriueris, & mammæ iuuaueris. Probatio autem huius remedij hæc est: Hædi tenelli cornicula inungito; & non amplius crescent.

Mammillarum, in virginibus potissimum, incrementum inhihent imposita hæc: Cicutæ semen, dum succo plenum est, contritum, superposito prius linteolo. Idem & ipsa herba præstat, eodem modo: alumen liquidum cum melle, epimelidis folia similiter imposita: denique quod è cote Naxia exacuendo ferro deteritur, ex aceto illitum.

Turgentia lacte que distenta vbera coepescunt, lens in aqua marina cocta & more cataplasmatum imposita, menta cum polenta, & vinacea cum fale trito: muria denique pro fomento adhibita.

Lac extinguunt etiam post partum, farina fabacea, tum per se tum addita polenta imposita: Cimolia cum aceto aut aqua & rosaceo illita: alumen liquidum cum aqua & aceto, addito rosaceo: terræ Samiæ aster, terra Melia eodem modo, lac muliebri cum cicutæ succo impositum, fax aceti aut vini adhibita cum polenta, similiter & hyosciami semen cum vino tritum, marina aquæ perfusio. cicutæ folia imposita, muria fomentum, nuces denique iuglandes impositæ.

Grumoso lacte turgentibus mammæ compescunt, fuffures in aceto, almu pueriωδρη, κερνα βασιλικά καταπλασμάδια.

CXXXVI. Τοις ὃ χενδριαντα μασθοις παιδῶν, πίτυρα ἐν ὄξει καὶ πηγαίου

ἐν ὄξει ἐψηθεῖσα καὶ ἔπιτεθεισα, πύρα ὑγρὰ σὺν κηρῶ, σανδαράχη, ἀσβεστός, καὶ τρυξ κεκαυμένη σὺν πύρρη ἢ ἰξῶ, συπληεῖα σὺν ὕδατι, ὄξενικὸν σὺν ὄξει, ἢ ἰξὺς σὺν κοίτα.

CXXXI. Σμήχθ' δὲ ψύρα, νίτρον, ἀφρονίον, χολή βοεῖα σὺν νίτρο καὶ Κιμωλία, γῆ Μιθρία, κοχλίας χερσαῖος κεκαυμένη σὺν μέλιτι· κρίνου ρίζα ξηρά, λεία μωροβάλανος ὁμοίως, ἐπὶ πίεσμα αὐτῆς.

Τῶν κτ' τοις μασθοις παιδῶν βοηθήματα.

CXXXII. Ἐὲς μασθοῖς, ὅτε μὴ γίνεσθαι μεγάλοις, βοτάνην τὴν λευκωδῆν κρητικὸν, ἢ τινες καλοῦσιν ἰερίθρινα, τείφας μτ' ψυχροῦ ὕδατος, κατάχειεσθ' ὡς μασθοῖς. Δοκιμασία τῶ φαρμάκου· αἰγίδιου μικροῦ κατάχεισον τὰ χέρητα, καὶ οὐκ αὐξοῦσι.

CXXXIII. Μασθοῖς δὲ οὐκ ἔα' αὐξέσθαι, ὅτι κτ' ἰθύνων μάλινα, καταπλασμάδιον κανεῖου σπέρμα ἐγγυλον λείον, ὄθονίου περὶ ποθημένου καὶ ἢ πῶα δὲ ὁμοίως. συπληεῖα ὑγρὰ σὺν ῥοδίῳ καὶ τρυξ. ἔπιμηλίδος φύλλα καὶ καταπλασμάδιον ὁμοίως· ἀκόνις Ναξίας ἔπεισ αὐτῶ ἀκονιθέντος σιδήρου τὸ σπότειμμα, μτ' ὄξος κατάχειρόμενον.

CXXXIIII. Τὰς δὲ ἀπαργώσας τῶν μασθῶν σποκαίτησι, φακὸς ἐψηθεῖς ἐν θαλάσῃ καὶ καταπλασμάδιον, ἡδύοσμον σὺν ἀλφίτῳ, σέμφυρα μτ' αἰθῶν λείων, ἀλμη πεπευωμένη.

CXXXV. Σθένουσι ὃ γάλα καὶ μτ' τοῖς τῶν κτ' αἰθῶν, ἀλθροῦν κυάμινον καὶ ἑαυτὸ καὶ σὺν ἀλφίτῳ καὶ καταπλασθέν, Κιμωλία σὺν ὄξει κατάχειρομένη ἢ ὕδατι ἔρῳδιον, συπληεῖα ὑγρὰ σὺν ὕδατι, ὄξει, ῥοδίνου μίγνυμένη, γῆς Σαμίας ὁ ἀστῆρ, γῆ Μιλησία ὁμοίως, γάλα γωακίδον μτ' κανεῖα χυλοῦ καταπλασμάδιον, τρυξ ὄξος ἢ αἶμα μετ' ἀλφίτου κατάπλασθεῖσα ὑοσκυάμου σπέρμα

μτ' οἴνου, λθρον ὁμοίως· θαλάσσα κατὰ μτ' αἰθῶν, κανεῖου φύλλα κατὰ πλασμάδιον.

scabiem tol-

Mammæ co-

Mammillar

Turgentia ma-

Lac extinguunt

Grumoso lac-

Diosc. v. de mat. med. c. 132. οὐκ ἔστιν, cum reli-

Hæc verba, γω- εἰς γάλα, superflua videntur Moibano.

Videtur Moibanus legisse ἐξυ- ῥοδίνου Μαρία

ἀφεψήματα ζεαθέντα ἐ καταπρασθέντα, ἢ δ' ὕσμον σὺν ἀλφίτῳ, ἢ μεροκάλλους φύλλα κατὰ πρᾶσθον, ἢ ἄλμη πειρωμένη, κάρυα βασιλικὰ σὺν ῥόδι πηγάτων, κρότωνος φύλλα λῆα, κρόκος σὺν γάλακτι κατὰ ζεομένον, κατὰ ὄρνιον καταπρασθέντων, ἢ ἀλβου κούμινοι καθ' ἑαυτῶν, ἢ σὺν ἀλφίτῳ· λίθος γνάθος σὺν ὕδατι, λίθος ὄσφρακίτης σὺν μέλιτι, κωδώνια ἐφθὰ σὺν ῥόδι κατὰ πρᾶσθον· σέλινον κατὰ πρᾶσθον· ὠφελῆ δὲ καὶ ἑστὶ τελερωματώδεις μαοσῶς.

CXXXVII. Οὐκ ἔσθ' ὅτι τῆν πηγουσῶν γάλα τερεῖσθαι, κάρυων λυκῶν δέκα τὸν ἀεθμὸν κατὰ ζεομένον κατὰ ἑκάστην ἡμέραν ἀπὸ τῆν κατὰ πρᾶσθον διδομένα.

CXXXVIII. Κατασᾶ δὲ γάλα πλεῖον, ἢ πρᾶσθον ἢ μαροθῶν ἀφεψήματα μὲν οἴνου πινόμενον· κατὰ ζεομένον, ἢ ἄλμη πειρωμένη, κάρυα βασιλικὰ σὺν ῥόδι πηγάτων, κρότωνος φύλλα λῆα, κρόκος σὺν γάλακτι κατὰ ζεομένον, κατὰ ὄρνιον καταπρασθέντων, ἢ ἀλβου κούμινοι καθ' ἑαυτῶν, ἢ σὺν ἀλφίτῳ· λίθος γνάθος σὺν ὕδατι, λίθος ὄσφρακίτης σὺν μέλιτι, κωδώνια ἐφθὰ σὺν ῥόδι κατὰ πρᾶσθον· σέλινον κατὰ πρᾶσθον· ὠφελῆ δὲ καὶ ἑστὶ τελερωματώδεις μαοσῶς.

CXXXIX. Καταπρασθόμενα δὲ γάλα κατὰ σᾶ σὺν ἀλβύρῳ κριθίνῳ, μαροθῶν, μελεθῶν, κελῶν βεβρεγμένων σὺν ἀμυγδαλίῳ κηρῶ καὶ σμύρῳ, καὶ ἑσάρ χυλῶν καὶ ῥόδιον μεθ' ἑαυτῶν, ἢ ἑσάρ φύλλα, σάουρας χολῆ δὲ ἢ κηρῶ· πλεῖον οἴνου σὺν ὄξυ.

CXL. Τὰς δὲ φλεγμονὰς τῆν μαοσῶν πηγήσιν ἀσπιδίου ῥίζα καὶ τῶν φύλλα σὺν οἴνῳ ἐφθὰ κατὰ πρᾶσθον· βακχαρίδος φύλλα κατὰ πρᾶσθον. Γνωστός ἐσθ' οἱ μαοσῶν ὀγκωθῶν, αἰγῶν ἀφ' ὁδομαξῶν ἐψήσας μὲν ἀκράτου κατὰ πρᾶσθον, ἢ λυφί τῶν φλεγμονῶν.

& ruta decocto feruefacti & impositi, menta cum polenta, hemeocallis folia imposita, fofus ex muria, nuces iuglandes cum melle & ruta, ricini folia trita, crocus cum lacte illitus, crataegonum more cataplasmatismatis impositum, farina fabarum per se & cum polenta, lapis geodes ex aqua, ostracites cum melle, cotonea mala cocta cum melle & in modum cataplasmatismatis imposita, apium denique pari modo adhibitum.

Distentis grumoso lacte mammillis prodest, pretereaque lacnutricum in caseum cogi densarive prohibet cera candida, si eius granadecem miliari magnitudine pilularum instar quotidie deglutiantur.

Lactis abundantiam faciunt, hippomarathri seu ipsius fatiui feniculi decoctum ex vino bibitum, milium, cicer, ocimum, malua & anethum, incocta forbitionibus: circææ semen eodem modo: melanthium parcius bibitum plusculis diebus, & cum forbitione sumptum: iusculum cui radix ononidis incocta fuerit, forbitione sumptum. Aliud: glaucis herbæ ramulos, folia & flores coquito, & in forbitione dato. Aut: succum halimi aut fonchi, buglossive aut lactucæ, cyathorum duorum mensura, cum aquæ mullæ cyatho vno diebus septem propinato. Idem præstant hæc eadem olera cocta & cum cymini farina sumpta: polygalum quoque bibitum, & marrubij folia esitata.

Lac vberius attrahunt mammis imposita cum farina hordeacea, feniculum & melanthium, hordei macerati cremor, & portulacæ succus: cera, myrrha, adeps anserinus & sulphur simul mixta: vlmifolia, lacertæ fel & hepar, splen asini cum aceto.

Mammarum inflammationes mitigant, asphodeli folia cum radice in vino cocta & imposita, similiter & baccharidis folia. Quod si mulieris mammæ intumuerint, caprino stercore arido cocto cum meraco eas foueto, & sedabitur inflammatio.

Remedia

Moi banus ἄλλῳ ἰεγυῖε videtur.

κερῶν λακκοῦ δὲ κατὰ τὸν ἀεθμὸν κατὰ ζεομένον μολύβδῳ, Moibanus. Aëtius cerā candidam trium erui granorū magnitudine defiderat.

κέρως, vel potius σὺν γάλακτι Moibanus.

γλαυκῶν, ut probe corrigat Moibanus.

σὺν κούμινῳ (vel κριθίνῳ, aut forte κνυαμίνῳ) ἀλβύρῳ. Hoc è marrubio auxiliium Moibano susceperat, quia nusquam alibi eius fit mentio.

χολῆς, addit Aëtius: Teir. i. ser. 3. cap. 142. & ποικ. ἀμυγδαλίῳ καὶ ῥόδι.

σπλῆν ὄνου, Moibanus. idē enim remedium Plinius & Sextus commendarunt, sed ex aqua.

Lactis grumoso lacte nutricum cogi densarive prohibet cera candida.

Ad eandem lac effundenda ramula.

Lac attrahentia feruunt.

Mammarum inflammationes mitigant.

Remedia ad testium affectus.

Α Τῶν κτ' ἰατρικῶν διδύμοις παθῶν βοηθήματα.

Testium autem inflammationibus medentur, fæx vini cum sale in modum cataplasmatismis imposita, hyoscyami semen tritum cum vino: Cimolia terra cum aceto & rosaceo ad strigmenti crassitudinem redacta & illita: aster Samius simili modo illitus, geodes lapis ex aqua, ciceris farina in mero cocta, aut cicer ipsum coctum cataplasmatismis instar impositum: senecionis flos cum passo, & ipsa quoque herba imposita, necnon & eiusdem pappi similiter: cortandri folia cum vua passa, lilij radix cum hyoscyami foliis & farina triticea: fabacea farina cocta in vino cum cumino & vua passa aut fauo, aut cerato cyprino: lini semien in vino mulso coctum, melilotus in passo coctus, myrti folia cum cerato: vua passa alba cum nitro aut spuma nitri, ruta cum lauri tenellæ ramulo, fabinæ folia ex aqua imposita: splanchnon, quod muscus dicitur, eodem modo, aut etiam muscus marinus: viticis semen cum butyro & foliis vitigineis, sambuci folia simili modo, asphodeli denique folia cum radice in vino decocta.

Diurnas porrò testium inflammationes hæc solvunt: Asius lapis appensus in lana sicca, althææ radix cocta & cataplasmatismis modo imposita, erysimon coctum tritumque, nitrum torrefactum oleo solutum; oui oleosus humor in splenio impositus, farina hordeacea cum pice liquida. Vtiliter etiam testes cupressi decocto foveantur.

Testium, excrescenti carni medetur cinis farmentitius cum nitro & aqua subactus & more cataplasmatismis impositus.

Variorum tumorum præter naturam, vulnerum ulcerumq; remedia.

Furunculos celeriter maturant & rumpunt, hormini semen aut folia imposita cum polenta, narcissi radix trita cum farina & oleo,

CXLI. Τὰς δ' ἰατρικῶν διδύμων φλεγμονὰς ἰατρικῶν οἴου μὲν ἀλῶν κατὰ πλάσσεισα, ὑοσκυάμου καρπὸς μὲν οἴου λῆθος. ἢ Κιμολία σὺν ὄξει καὶ ῥοδίνα γλοιώδη κατὰ χειρὸ μῆρα. ὁμοίως ἀστὴρ Σάμιος κατὰ χειρὸ μῆρος, ἢ λίθος γλώσσης σὺν ὕδατι, ἢ ἐρεβίνθου ἀλβυρον ἐν ἀκεφατῶ ἐψηθὲν, ἐρέβινθοι ἐφθῶι καταπλασάσθησιν, ἢ κρηέσσης τοῦ αἵματος σὺν γλυκῆ, καὶ ἢ ποα κατὰ πλάσσεισθησιν, ἢ τῶ ὀπού ὁμοίως, καρτείου φύλλα σὺν σαφίδι, κρίνου ρίζα σὺν ὑοσκυάμου φύλλοις καὶ ἀλβύρα πυρρῶν, καμίνον ἀλβυρον ἐψηθὲν ἐν οἴνῳ σὺν κυμίνῳ ἢ σαφίδι ἢ κηρίῳ, ἢ κηρωτῆ κυρρίνη, ἢ λινοσπερμον ἐν οἴνῳ μῆρι ἐφθῶ, ἢ μελίλων ἐν γλυκῆ ἐφθῶ, ἢ μύρρινα φύλλα σὺν κηρωτῆ, σαφίς λευκὴ σὺν νίτρω ἢ ἀφροδίτῳ, πήγμων σὺν κλάδῳ δάφνης ἀπαλῆς, βεάθου φύλλα σὺν ὕδατι κατὰ πλάσσεισθησιν, ἀλβύρον τὸ καλυμμένον βρύον ὁμοίως, ἢ τὸ θαλάσσιον βρύον ἀγνοῦ σπέρμα μὲν βουτύρῳ καὶ ἀμπέλῳ φύλλων, ἀκτῆς φύλλα ὁμοίως, ἀσφοδέλου ρίζα καὶ φύλλα ἐψηθὲντα ἐν οἴνῳ.

CXLII. Τὰς δ' ἰατρικῶν φλεγμονὰς ἰατρικῶν διδύμων λύσῃ Ἄσιος λίθος πρὸς ἀσπίδος ἐν ἑλίῳ ξηρῷ, ἀλθαίας ρίζα ἐφθῶ κατὰ πλάσσεισθησιν, ἐρύσιμον ἐφθῶν λῆθος, νίτρον ὅππῃ διεθὲν ἐν ἐλαίῳ, ὡσὺ ἐλαμῶδες ὅππῃ πηκνῶν ἐν σπληνίῳ, ἀλβυρον κριθῶνον σὺν πιάσῃ ὑγρῶ. Πυρεθῶν δὲ ἀφελίμους κυρρίσῳ ἀφελίμους.

CXLIII. Τὰς δ' ἐκ θανάσεως τῶν ὀφθαλμῶν διδύμων τέφρα κλημαπίνη σὺν νίτρω φρεαθίσα καὶ ὕδατι ἰατρικῶν κατὰ πλάσσεισθησιν.

Τὰ ποικίλων τῶν ὀφθαλμῶν φύσιν ὀφθαλμῶν, τραυματίων καὶ ἐλκῶν βοηθήματα.

CXLIII. Δοξίμωσ δ' ἰατρικῶν σμυρναίων τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ῥήσῃ ὀρμίνου σπέρμα, ἢ τῶ φύλλα κατὰ πλάσσεισθησιν μὲν ἀλφίτου, ναρκίστου ρίζα λεία, μὲν ἀλβύρῳ καὶ ἐλαίῳ,

D. j.

ad testium inflammationes

ad testium inflammationes

ad testium excrescenti carni

ad furunculos

οἱ πάπποι, ἐκ lib. 4 Diosc. de mat. med. Moib.

ἀσπίς ἢ ὀφθαλμῶν, Paulus ἐν κηρίῳ, μύρρινος, Moibanus. fortè μὲν οἴου.

Diosc. 5. de mat. med. c. 126. σιω
σαφίδι, ἢ σίσιπ
ύσις ἢ μολπη, cū
vua passa, aut a-
dipe fulvio aut
melle.

ἀλεις σιω ἑτάπι βοείω καὶ σαφίδι, ὀρίζα-
νον σιω ζύμη καὶ ἀλασι, καὶ ἰξὸς σὺν ῥητινῇ
καὶ κηρῶ ἴσως ταχεῖς, κάρδαμον σιω ἄλμη,
χαλβάνη καὶ ἑαυτῶν, τερμυθίτη ὁμοίως,
λαβδῶνον ὁμοίως, παρὰπολις ὁμοίως, λεοντο-
ποδίου ὁμοίως φύλλα σὺν ἀλφίτω, λινό-
σπερμον σὺν σικύου ἀγρίου ρίζα, Ασιος λί-
θος σὺν κηρωτῇ, νίτρον ἢ ἀφροσίτρον σὺν ῥητι-
νῇ ἢ ἑτάπι, συκῆς φύλλα ἢ κηράδα ἀπαλαι
σὺν κηρωτῇ, πυκνοκόμου φύλλα σὺν ἀλφί-
τοις συσκευαυμένα, ἢ σὺν νίτρον ζύμη μὲν ἀ-
λῶν ἢ νίτρον, σαφίς μεθ' ἀλῶν, θεῖον καὶ πη-
γαμον σὺν κηρωτῇ, ὑοσκυάμου φύλλα μὲν
βουτύρου.

CXLV. Πρὸς τὴν ἑτάπι ἀρχὴ φλεγμο-
νας πᾶντος μέρους ἀρμόζι μὲν ἀλφίτου
λαφα κατὰ πλάσμάδινα, αείζων, ἀμυδά-
χη, ἀμπέλου ἑλικες καὶ φύλλα, καὶ ὁ σπό-
νδύ τελευμάτων φακὲς, κέριον, κηράδα μὲν
ἀρῶν, καὶ ἐφθῆ μὲν ἀλφίτου ἴου φύλλα,
εὐρύχρον, κηράδα φύλλα χλωρὰ, κεδρί-
δες λαφα, καὶ ἄρνόγλωσσον, ἐλξίνη, ἢ δύο-
σμιον, ἡρμιον ἀλθρον, κοτύζης φύλλα, κο-
λόκωθα ὠμῆ, κοτυληδῶν, κρηταμόρον,
κρηταίου φύλλα ἔσφαρεια χλωρὰ,
μανδραγόρου ρίζα, ξανθοῦ κερπός, πυκνο-
κόμου φύλλα σὺν ὄξυμέλιτι, ἀλθρον κρι-
θινοῦ ἢ ζήνιον ἐν ὄξυ ἐψηθὲν, ἢ κυδανίου ἀ-
ποζέματι σόγρης κηράδα λαοθεῖς, συπτη-
εἰα ρητι, ἔσπασα, σιω μολπη ἢ ἐρεβίνθου πᾶ-
ἀπαλά φύλλα κατὰ πλάσμάδινα.

CXLVI. Τὰς τὴν ἐν μῆνιγι φλεγμο-
νας ἰδίως φέλλει ἀκτῆς τῆν φύλλων ὀχυλὸς
ὄπιτρη μολμος, βούτυρον παρὰσφατον ὄπιτ-
τη μολμον σιω ῥοδίω.

CXLVII. Τὰς τὴν χροῖα οἰδήματα ἰα-
ται κηράδα πλάσμάδινα, ἀχμήτης λευκῆς ρί-
ζα λεία σιω ὕδατι, καὶ τῆς Ἀραβικῆς ἀ-
χμήτης, σελίνου φύλλα καὶ τὸ σπέρμα μὲν
ἀλφίτου, σπόπατος τράγου ἢ ἀγρὸς ἐν ὄξυ
τερμῶν, βηχίου φύλλα καὶ ἑαυτῶν, ναρτί-
ασου ρίζα λεία μὲν ἀλθρον καὶ ἐλαίου,
πῆθενίου φύλλα, δαμαστανίου ὁμοίως, ἀ-
λικακ καβίου ρίζα ἐφθῆ, ἀρῶν φύλλα σιω
ἀλφίτω, ἄρνόγλωσσος λαφα ἰσάπτεως φύλ-
λα ἀγρίου καὶ ἡμέρου, ἰπέως φύλλα, καὶ

A fal cum seuo bubulo & vua passa,
origanum cum fermento & sale,
viscum cum refina & cera equali
mésura liquatum, nasturtium cum
muria, galbanum per se, similitér-
que refina terebinthina, ladanum
eodem modo, sic & propolis, leon-
topodij folia cum polenta, lini fe-
men cum cucumeris agreftis radice,
lapis Asius cum cerato, nitrum
seu spuma nitri cum refina vel adipe,
fici folia aut tenelli sarculi cum
cerato, pycnocomi folia cum polenta
contusa, vel cum nitro, fer-
mentum cum sale aut nitro, vua
passa cum sale, sulphur & ruta cum
cerato, hyofcyami denique folia
cum butyro.

B Incipientibus cuiusvis partis in-
flammationibus conueniunt hæc
trita & cum polenta imposta: sem-
peruiuum, portulaca, vitium ca-
preoli & folia, lens palustris, co-
riandrum, brassica cum pane & co-
cta cum polenta, violæ folia, sola-
num, arundinis folia viridia, cedri
fructus contriti, plantago, helxine,
menta, lupinorum farina, conyzæ
folia, cucurbita cruda, vmbilicus
Veneris, crataegonum, viridia cu-
pressi folia & pilulæ, mandragoræ
radix, xanthij fructus, pycnocomi
folia cum aceto mulso, farina hor-
dei aut zæ cocta in aceto aut cy-
donij decocto, sonchus impostus,
alumen scissile omnéque aliud
cum melle, ciceric denique tenera
folia cataplasmatibus instar impo-
sita.

C Meningis inflammationes pec-
uliariter inhibet sambuci folio-
rum succus illitus, necnon & buty-
rum recens cum rosaceo imposi-
tum.

D Diuturnis tumoribus seu œde-
matis hæc medentur more cata-
plasmatum imposta: spinæ albæ,
seu etiam Arabicæ radix trita ex a-
qua, apij folia & semen cum polenta,
simus hirci aut capræ cum ace-
to calente, tussilaginis folia per se,
radix narcissi trita cum farina & o-
leo, parthenij folia similitérque
damafonij, halicacabi radix cocta,
ari folia cum polenta, iuniperi
baccæ tritæ, isatidis folia tam sati-
uæ quàm syluestris, salicis folia, ca-

Ad inflamma-
tionem foris
imposita.

Ad meningis
inflammationem
recens.

Ad diuturnos
tumoribus.

iamus aromaticus tritus cum polenta, lauri bacce cum polenta poline, dictamnus cum polenta, rubia radices tum cocta tum etiam cruda, erysimum cum aqua aut melle, smyrnij radices, fermentum cum sale, viscum cum aquis cere resinæq; portionibus, fomentum ex aqua marina, nasturtium tritum, hordeacea farina cum polenta, libanotidis radix & folia, lini semen cum melle & seuo caprino, melanthium cum aceto, cicēris radix cocta, stratiotes aquaticus cum thure, tragoriganum cum polenta, fax vini cum polenta farinae hordeacea aut manna in vino cocta, verbasci folia cocta, psyllij semen tritum, caricæ cum nitro aut calce viua aut iride, quinquefolij radix in vino cocta, scilla tosta, (sed hæc quarto post die soluto vinculo remouenda.) cucumeris radix cocta & imposita, muris auricula cum cerato rosaceo, helxine eodem modo, lens denique palustris trita.

Parotidas. Parotidas soluent, butyrum inter initia impositum in lana, lini semen cum melle ac seuo caprino, vrticæ folia cum sale, plantago eodem modo, marrubium nigrum cum adipe suillo veterē & aceto, erysimon ex aqua, fotus ex aqua marina: viscum cum resina & cera fabarum farina cum scenigræci farina & melle, lapathi radix in vino cocta, solani folia cum sale, ruta trita cerato rosaceo excerpta, sulphur viuum ad eundem modum: resinæ partes duæ, galbani pars vna cum nitro quamplurimo subactæ: pyrethrum cerussave aut chalcathum, si cum ficu & vino subigatur: calx viua cum melle, mustelæ quæ viua cremata sit cinis cum cerato irino, noctuæ cerebrum illitum: grossi denique è caprifico in vino decocti, deinde que triti & pro cataplasmate impositi.

Tubercula. Tubercula, quæ phymata Græcis dicuntur, discutuntur impositis hisce: adjanto, atriplice, taurino sanguine cum polenta, sambuci radice, similiter & helxines, althææ radice in vino cocta, hyoscyami foliis cum sale tritis, bryoniae tum albæ tū nigrae radice cum

A λαμος ἀρωματίτης λείος σὺν ἀλφίτῳ, δαφνίδες σὺν πάλῃ ἀλφίτου, δικταμνον σὺν ἀλφίτῳ, ἐρυθροδάλου ρίζα ἐφθῆ καὶ ἄμυξ, ἐρύσιμον σὺν ὕδατι ἢ μύμητι, σμυρνίου ρίζα, ζύμη μὲν ἀλῶν, ἰξὸς σὺν ρητίνῃ καὶ κηρῶ ἴσοις, πορεία ἢ δία θαλάσσης, κερδαμοὶ λεῖοι, κρήνον μὲν ἀλφίτου, λιβανωτῆδος ρίζα καὶ φύλλα, λινοσπέρμα σὺν μύμητι καὶ ζεῖτι ἀγλαίῳ, μελαθρίον σὺν ὄξυ, ἐρεβίνθου ρίζα ἐφθῆ, στραπίωτης ὁ σπόγγος ὕδατων σὺν λιβανωτῶν, τραγοειζανον σὺν ἀλφίτῳ, πύξ οἴνου μὲν ἀλφίτου ἢ κρήνου καὶ μύμητις ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖσα, φλόμου φύλλα ἐφθῆ, ψυλλίου σπέρμα λεῖον, σῦκα ξηρὰ σὺν νίτρω ἢ ἀσβεστῶ, ἢ ἰείδι, πεύκα φύλλου ρίζα ἐν οἴνῳ ἐφθῆ σκίλλα ὀπίη· δία τεταρτησ δὲ λυθὸν σικύου ρίζα ἐφθῆ καὶ πλασσοῖδρον, μυσσατίς μὲν κηρωτῆς ῥοδίτης, ἐλξίνη ὁμοίως καὶ ὁ ἴσθριον τειλεμάτων φακὸς λεῖος.

CXLVIII. Παρωπιδας δὲ λυθὸν, ἐν δὲ ρητίνῃ βούτυρον ἐν εἰλω ἔπιπτεν, λινοσπέρμον σὺν μύμητι καὶ ζεῖτι ἀγλαίῳ, κηρίδος φύλλα σὺν ἀλῶν, ἐρύθροδάλου λεῖον ὁμοίως, βαλλωντῆ σὺν ζεῖτι χοιρεῖα παλαιὰ μὲν ὄξυσι, ἐρύσιμον σὺν ὕδατι. πορεία ἢ δία θαλάσσης ἰξὸς σὺν ρητίνῃ καὶ κηρῶ, κυάμινον ἀλθέρων σὺν τηλίῳ ἀλθέρων καὶ μέλιτι, λαπαθίου ρίζα ἐν οἴνῳ ἐφθῆ, ἐρύχου φύλλα μὲν ἀλῶν, πήγανον λεῖον αἰαληφθὲν κηρωτῆ ῥοδίτη, λεῖον ἀπυρον ὁμοίως ἢ ρητίνης ὁμοίως μέρη β, χαλκαίης μέσος α, νίτρω ὡς ὅτι πλείω σὺμμα λαθύντα ἢ πύρεθρον, ἢ ψιμμυθιον, ἢ χαλκαίον σίχα ἀναληφθὲν ἐν οἴνῳ, ἀσβεστός μὲν μέλιτος, γαλῆς ζωπὸς καείσθης τεφροῦ μὲν κηρωτῆς ἰείνης, γλαυκὸς τὸ ὄρειον ἐκέφαλος καὶ χειρόδρομος ὄλιωτοι σπόγγος ἀγλαίῳ σικύης ἐφθῆντες, ἢ ῥοῦν ἐψηθέντες ἐν οἴνῳ, λεῖοι καὶ πλασσοῖδρον.

CXLIX. Διαφόρῃ δὲ φύματα καὶ πλασσοῖδρα, ἀδιάτῳ, ἀπὲρ φαξίς, τούρου ἄμυξ σὺν ἀλφίτῳ, ἀκτῆς ρίζα, ἐλξίνης ὁμοίως, ἀλγασίας ρίζα ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖσα, ἰσοκυάμου φύλλα σὺν ἀλῶν λεῖα, βρωωνίας ρίζα λευκῆ καὶ μελαίνης μὲν

D. ij.

Parotidas.
Tubercula.

πάλης ἀλφίτου, σκίου ἀγρίου ρίζα ὁμοίως, ἀμμωνιακὸν μῆλινος μαλαχθὲν ἐπιπέτην, σπόγγος βοῶς ἐν ὄξει θερμωθεὶς ἐπιπέτης, φρονόγλωσσον μῆλιν ἁλῶν λείων, ἀσφροδέλου ρίζα ἢ τὰ φύλλα ἐφθὰ ἐν οἴνου κρυγί, θύμος ἢ θρύμμα μῆλιν πάλης ἀλφίτου, Κιμωλία μὲν ὄξος ἐπιχειομένη, ἤρυθίου ρίζα κατὰ πλάσσομένη, ἢ ἰξὸς σὺν ῥητίνη καὶ κηρῶ, ἰτέας τὰ φύλλα ἀναληφθέντα κηρωτῆ, κηρύκης φύλλα, σιλφίου ρίζα σὺν κηρωτῆ, σκαμμωνίου ὁπὸς σὺν μέλιτι, φρουδίου ρίζα λεία σὺν ἀλβύρου κηρίω ἐψηθῆν, ἑταρ τερφῶν σὺν μάννη ἑταρ χείρων παλαιόν, πλυθὲν οἴνω, καὶ ἀναληφθέντα τέφρα ἢ ἀσβέσω συκαμίνου ὁπὸς μῆλιν κηρωτῆς, θέρμιον ἀλβυρον κατὰ πλάσσειν εἰς μέλι ζέον ἀσβέσου μεγίστης ἐπιπέτην κηρῶν καὶ μὲν ἁλφίτου, κωπείου σφαιρία μετὰ ὕδωρ κοπέντα.

Diocor. Moib. puz.

Al. Eubouisi

CL. Ἐκπέτη φύματ᾽ ἀβρότονον ἐψηθὲν σὺν ὁμῶν λύσῃ, ἀγρίου ἀπέρμη ὁμοίως, σῆσα ξηρὰ μετὰ νίτρου, καὶ σῆσαν ἐψηθὲν ῥητίνῃ καὶ ὁμοίως. Ἐπίερον ἐξείνον, λινοσπερμον, αἰεινον, καὶ σὺν ῥητίνῃ καὶ νίτρω λινοσπερμον μετὰ οἶνομέλιτος ἐψηθὲν γύεις μετὰ πιάσης καὶ ἐλαίου, καὶ ὕδατος ἢ ὄξος ἐψηθῆσα. ζύμη μετὰ ἁλῶν, θέρμοι ἐν ὄξει ἐφθὰ κατὰ πλάσσειντες. χαλθαῖη καὶ ἑαυτῶν, λινοσπερμον μετὰ θείου καὶ ἰρέως. Ἄσιος λίθος σὺν κηρωτῆ, ἢ ὄξικ μαζὶ τ᾽ ἑαυτῶν.

Diocor. Moib. puz.

Diocor. Moib. puz.

CLII. Ρήσσει δὲ φύματ᾽ ἰαφίας χυλὸς μετὰ θείου κατὰ χυλῶν, καρχίου ρίζα σὺν μέλιτι καὶ αἰεὶν᾽ ἀλβύρου κατὰ πλάσσειν, ῥητίνῃ, θέρμοι μετὰ ὄξος ἐφθὰ κατὰ πλάσσειντες, σικίου ἀγρίου ρίζα ἀναληφθέντα ῥητίνῃ τερμινθῆ, κατὰ πλάσσειν ρίζα ὁμοίως, νίτρον μετὰ ζύμης ἢ σῆσαν, ἄλλες ὁμοίως, καὶ ταῖς αἰαληφθέντα ῥητίνῃ.

CLIII. Τὰς δὲ ἐντὸς σπόγγος ρήσσει χαλθαῖα ποθειῖα μετὰ ῥητίνῃ.

CLIII. Καὶ σκληρίας μαλασσειν λίθος πυρίτης, κηκευδῆς αἰαληφθέντα ῥητίνῃ τερμινθῆ, ἢ διφρυγῆς ὁμοίως, Ἄσιος λίθος ὁμοίως, λυκίου ὁμοίως, μάρμαρ ἢ ἀνδρῶν χυλῶν, ἐκπύεται δὲ ἰσχυρῶς ἢ ρίζα, ἢ τῶν ἑταρῶν.

A polline polentæ, cucumeris agrestis radice eodem modo, ammoniaco cum melle subacto fimo bubulo in aceto calfacto, plantagine cum sale trito, asphodeli radice foliisve in vini face coctis, thymo vel thymbra cum polentæ polline, Cimolia terra cum aceto illita, eryngij radice apposita, aut visco cum resina & cera, falicis foliis cerato exceptis, conyzæ foliis, laserpitij radice cum cerato, scammonia liquore cum melle, struthij radice trita & cum farina hordeacea cocta, feuo taurino cum manna, suillo adipe antiquo, vino eloto & cum cinere aut calce viua subacto: mori liquore cum cerato: lupinorum farina cum feruenti melle in cataplastmatis formam redacta, addita etiam calce viua: brassica cruda cum polenta, cupressi denique pilulis cum ovo tufis.

Tubercula cõcoquunt: abrotonũ cũ hordeacea farina, hydrelzo soluta, coctũ, viticis semen codẽ modo, caricæ cum nitro, eadẽ in aqua mulsa coctæ: tritici, zea, lolij ac feminis lini farinæ cum fimo columbino & nitro coctæ: lini semẽ cum vino mulso coctum: pollen cum pice, oleo & aqua aut aceto coctus: fermentum cum sale, lupini in aceto cocti & impositi, galbanum per se, lini semen cum sulphure & iride: lapis denique Asius cum cerato, qui quidem hypopya etiam exiccat.

Tubercula verò rumpunt thapsiæ succus cum sulphure illitus, narcissi radix cum melle farinæque loliacea imposita, propolis, lupini in aceto cocti & more cataplastmatis impositi, cucumeris agrestis radix excepta resina terebinthina, capparidis radix eodem modo, nitrum cum fermento aut ficibus, similiter & sal: cantharis denique cum resina subacta.

Internos autem abscessus rumpit, aqua marina cum mulsa epota.

Durities emolliunt: pyrites lapis vitus: resina terebinthina exceptus: diphyrges eodem modo, sic & lapis Asius, irẽmque lycium: mori arboris liquor, qui quidem altius incisa radice postridiẽ con-

Ad resinas cognoscere in materia.

Ad resinas penda.

Ad resinas penda.

Durities emolliunt.

cretus reperitur: gladioli radix cū aceto mulso, onobrychis imposita, fofus ex aceto calente, (spongia acetomadens, (sed huius potiffimum est visus in apostematis à sanguine.) origanum cum melle: similiter & polij radix, pix liquida liquata cum cera, platani cortex coctus, itidémque folia: resina terebinthina cum adipe, sesamoidis femem, verbasci folia, quinquefolij radix: carica denique pinguis cocta in aqua marina & contrita.

Strumas discutiunt: calx viua excepta melle, aut strigmento, oleove aut axungia, & imposita: bitumen cum strigmento, fimus caprinus in aceto aut vino coctus, calénsque similiter impositus: plantago cum sale imposita, pariter & adiantum, althæa in vino cocta: hordei farina in vrina pueri Venere m haud experti macerata, exceptaque pice, oleo & cera liquatis: lolij farina cum stercore columbino linique semine in vino cocta: similiter & mandragoræ radix, necnon & apiastrum cum sale. Collo linum circumligato, quo præligata vipera rependerit, donec exanimata fuerit. Dissipat & strumas ammoniacum vino dilutum & impositum: balloete, quam nonnulli marrubium nigrum nominant, cum sale: simili modo & aparine, itémque helxine, vngulæ bubulæ asininæ aut equinæ vsta, & cum oleo subactæ, testa fornacum cerato excepta. Similiter quinquefolij radix trita cum thure & exiguo sale, piper cum pice, laserpitij radix cum cerato, scilla tosta cum cerato, sed quarto post die resoluenda. Grossi tam syluestres quàm domestici cocti, triti & impositi, etiam qualencunque collectionem dissipant: styrax remollitus atque impositus, aparine cum axungia, iris cocta & imposita, erysimum cum aqua aut melle, vipera cocta in cibis sumpta, fofus ex aqua marina, lupini cocti tritique, viscum cum resina & cera, capparidis radix foliaq; virentia trita cū polline polentæ, cancri fluuiatilis cremati cū melle, coriandri folia cū faba fresa: fabarû Græcarû cortices cū alumine sciffili, oleo & polentæ polline: agrestis lapathi

Strumas discutiunt: calx viua excepta melle, aut strigmento, oleove aut axungia, & imposita: bitumen cum strigmento, fimus caprinus in aceto aut vino coctus, calénsque similiter impositus: plantago cum sale imposita, pariter & adiantum, althæa in vino cocta: hordei farina in vrina pueri Venere m haud experti macerata, exceptaque pice, oleo & cera liquatis: lolij farina cum stercore columbino linique semine in vino cocta: similiter & mandragoræ radix, necnon & apiastrum cum sale. Collo linum circumligato, quo præligata vipera rependerit, donec exanimata fuerit. Dissipat & strumas ammoniacum vino dilutum & impositum: balloete, quam nonnulli marrubium nigrum nominant, cum sale: simili modo & aparine, itémque helxine, vngulæ bubulæ asininæ aut equinæ vsta, & cum oleo subactæ, testa fornacum cerato excepta. Similiter quinquefolij radix trita cum thure & exiguo sale, piper cum pice, laserpitij radix cum cerato, scilla tosta cum cerato, sed quarto post die resoluenda. Grossi tam syluestres quàm domestici cocti, triti & impositi, etiam qualencunque collectionem dissipant: styrax remollitus atque impositus, aparine cum axungia, iris cocta & imposita, erysimum cum aqua aut melle, vipera cocta in cibis sumpta, fofus ex aqua marina, lupini cocti tritique, viscum cum resina & cera, capparidis radix foliaq; virentia trita cū polline polentæ, cancri fluuiatilis cremati cū melle, coriandri folia cū faba fresa: fabarû Græcarû cortices cū alumine sciffili, oleo & polentæ polline: agrestis lapathi

A βίεισκεται ἑπίπαρως· ζιφίου ρίζα σὺν ὄξυ μέλιτι, ὀνόβρυχης καταπλασασμένη, ἕξος θερμὸν κατὰ μιλιομύρον, ἀποχρῶς ὄξυ διερέσ· μαλίστα ἔπι τῆ ἄνεμῳ ἀποσημάτων, ἀείρανον σὺν μέλιτι, πολίου ρίζα ὁμοίως, πίασα ὑγρὰ σὺν κηρῶ ταχέως, πλατάνου φλοιὸς ἐφθός καὶ τὰ φύλλα, ῥητίνη τερμινθίνη σὺν σέσαπι. ὀσπασμῶδός, φθέρμου, πενταφύλλου ρίζα· σῦκον ξηρὸν λιπαρὸν, ἑθαλασθη ἐψηθὲν, λῆσον.

ὁμοίως

σποσμοειδὸς ἀποχρῶς ὄξυ μιλιομύρον, Moib.

CLIII. Χοιράδας Διαφορῆ ἀσθεσος μέλιτι ἢ γλοιῶ ἀναληφθεῖσα, ἢ ἐλαίῳ, ἢ ἀξουγίῳ, καὶ ἔπι τεθεῖσα. ἀσφαλτος μετὰ γλαυίου, ἀπόπατος ἀγρὸς ἐν ὄξυ ἢ οἴνω ἐψηθεῖσα θερμῆ ἔπι τεθεῖσα ὁμοίως, θρονόγλωσσον μετὰ ἀλῶν καταπλασασμένη, ἀδαντον ὁμοίως, ἀλθαία ἐν οἴνω ἐφθῆ. κριθινον ἀλβυρον ἐν πίαση καὶ οὔρω παιδὸς ἀφθόρου καὶ ἐλαίῳ καὶ κηρῶ ἐψηθέντα· ἀεινον ἀλβυρον μὲν κέσπερον παρῆσθεσ, καὶ λινοσπερμον ἐν οἴνω ἐψηθέντα· μανδραγόρου ρίζα ὁμοίως, μελιόσφυλλον σὺν αἰσίν, ἔχον ἀποδῆσαι λίνῳ κρέμασον, ὅπως ἀποθῆνη· εἶτα λύσαι τὸ λίνον παρῆσθεσ τῶν παχίῳ. Διαφορῆ καὶ ἀμμωνιακὸν οἴνω διεθῆν καὶ ἔπι τεθέν· βαλλωτῆ, ἑλίπινες μέλασ παρῆσθεσ καλοδοσι, σὺν αἰσίν. ἀπαεῖνη ὁμοίως, ἐλξίνη ὁμοίως· ὄνυχες βοῶν, ὄνων ἢ ἵππων κεκαυμένοι, ἐλαίῳ φουραθέντες· ὄσπρακον ἵππου κηρωτῆ ἀναληφθέν, πενταφύλλου ρίζα ὁμοίως λεία σὺν λιβαρωτῆ καὶ αἰσίν ὀλίγισ, πέσσει σὺν πίαση, σιλφίου ρίζα σὺν κηρωτῆ, σκίλλα ὀπῆ σὺν κηρωτῆ δὲ τετάρτης δὲ λύε. ὄλωτοι ἀγροὶ καὶ ἡμεροὶ ἐφθὸι λῆσοι καταπλασασμένοι, καὶ πᾶσῳ συστροφῶ διαφοροδοσι. εὔραξ μαλαχθεῖς καὶ ἔπι τεθεῖς, ἀπαεῖνη μὲν ἄξουγίου, ἱεὺς ἐφθῆ καταπλασθεῖσα, ἐρύσιμον σὺν ὕδατι ἢ μέλιτι, ἐχίδνη ἐφθῆ ἐαδιωμένη, πυρία διατάλασος, θέρμοι ἐφθὸι λῆσοι, ἕξος σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῶ, κατὰ πάρεως ρίζα ἐ τὰ φύλλα χλωρὰ λῆσα σὺν πάλῃ ἀλφίτου, καρχίνιοι ποτάμιοι κεκαυμένοι σὺν μέλιτι, κορίου φύλλα σὺν ἐρεγγῶ, κυάμων Ἑλληνικῶν λέπτουρα μὲν χιρῶς καὶ ἐλαίου καὶ πάλῃ ἀλφίτου, λαπαίου ἀγροῦ

Paul. lib. 4. cap. 33. ὄσπασμῶδός, hoc est, cui farina: eoque loco remedium hoc clarius proponit.

D ρίζα ὁμοίως, μελιόσφυλλον σὺν αἰσίν, ἔχον ἀποδῆσαι λίνῳ κρέμασον, ὅπως ἀποθῆνη· εἶτα λύσαι τὸ λίνον παρῆσθεσ τῶν παχίῳ. Διαφορῆ καὶ ἀμμωνιακὸν οἴνω διεθῆν καὶ ἔπι τεθέν· βαλλωτῆ, ἑλίπινες μέλασ παρῆσθεσ καλοδοσι, σὺν αἰσίν. ἀπαεῖνη ὁμοίως, ἐλξίνη ὁμοίως· ὄνυχες βοῶν, ὄνων ἢ ἵππων κεκαυμένοι, ἐλαίῳ φουραθέντες· ὄσπρακον ἵππου κηρωτῆ ἀναληφθέν, πενταφύλλου ρίζα ὁμοίως λεία σὺν λιβαρωτῆ καὶ αἰσίν ὀλίγισ, πέσσει σὺν πίαση, σιλφίου ρίζα σὺν κηρωτῆ, σκίλλα ὀπῆ σὺν κηρωτῆ δὲ τετάρτης δὲ λύε. ὄλωτοι ἀγροὶ καὶ ἡμεροὶ ἐφθὸι λῆσοι καταπλασασμένοι, καὶ πᾶσῳ συστροφῶ διαφοροδοσι. εὔραξ μαλαχθεῖς καὶ ἔπι τεθεῖς, ἀπαεῖνη μὲν ἄξουγίου, ἱεὺς ἐφθῆ καταπλασθεῖσα, ἐρύσιμον σὺν ὕδατι ἢ μέλιτι, ἐχίδνη ἐφθῆ ἐαδιωμένη, πυρία διατάλασος, θέρμοι ἐφθὸι λῆσοι, ἕξος σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῶ, κατὰ πάρεως ρίζα ἐ τὰ φύλλα χλωρὰ λῆσα σὺν πάλῃ ἀλφίτου, καρχίνιοι ποτάμιοι κεκαυμένοι σὺν μέλιτι, κορίου φύλλα σὺν ἐρεγγῶ, κυάμων Ἑλληνικῶν λέπτουρα μὲν χιρῶς καὶ ἐλαίου καὶ πάλῃ ἀλφίτου, λαπαίου ἀγροῦ

F πᾶσῳ συστροφῶ διαφοροδοσι. εὔραξ μαλαχθεῖς καὶ ἔπι τεθεῖς, ἀπαεῖνη μὲν ἄξουγίου, ἱεὺς ἐφθῆ καταπλασθεῖσα, ἐρύσιμον σὺν ὕδατι ἢ μέλιτι, ἐχίδνη ἐφθῆ ἐαδιωμένη, πυρία διατάλασος, θέρμοι ἐφθὸι λῆσοι, ἕξος σὺν ῥητίνῃ καὶ κηρῶ, κατὰ πάρεως ρίζα ἐ τὰ φύλλα χλωρὰ λῆσα σὺν πάλῃ ἀλφίτου, καρχίνιοι ποτάμιοι κεκαυμένοι σὺν μέλιτι, κορίου φύλλα σὺν ἐρεγγῶ, κυάμων Ἑλληνικῶν λέπτουρα μὲν χιρῶς καὶ ἐλαίου καὶ πάλῃ ἀλφίτου, λαπαίου ἀγροῦ

D. iij.

ρίζα μζ' οίνου εφθῆ, λιβανωτίδος φύλλα, λινόσπερμον μζ' νίτρω, ἢ ἀλός, ἢ κοινίας λίθου πυρίτης κεκαυμῆτος αἰαληφθεῖς ῥητίνη περμύθνη, Ἀστος λίθος ὁμοίως, φακός ἐν ὄξει ἐψηθεῖς. κατὰ χρίονται ἢ ἀφελίμως χριεσάδας καὶ αἶμα πιγαλῆς. Ἄλλο. Πρὸς χριεσάδας καὶ πρῶτιδας καὶ σκληρίας πάσας. ἢ δξ' ὄξους εἰργασμένη ρ'. α'. ῥητίνης φρυκτῆς ρ'. α'. κηροῦ πυρροῦ ρ'. α'. χαλκαίης β'. γ'. τήξον ὁμοῦ πύματα, καὶ μαλαξάς χρεσά. Ἄλλο. Κεράμβης φύλλα μζ' χριερεῖς τεάπος κόψας, ὡς γῆρασται ὡς μυελόν, ἔεις ῥάκως λινοῦ ἐμπλάστωσαι ἐπὶ τὸ πάθος. Ἰτέας φλοιὸν καύσαι, καὶ τὴν τέφραν κοσκινήσαι, καὶ μζ' ὕδατος φρεσάσαι, καὶ ποιήσαι κολλούριον, ἐπιθεῖς ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὀπάθους, ἔ' ὅτε τρυπήσῃ, ἐπιθεῖς λινόσπερμον πεφρυγμῆρον καὶ κεκοπμῆρισμῆρον.

Ἄλλο δόκιμον. Χαμηκέρασος πῶτα ἐπιμικρά, φουομένη ἐντα ἑβλαχνα γίνεται, καὶ χξ' κηρὸν ὅτε καὶ ὁ κερπὸς τῶ δένδρου. κερποῖς ἢ ποιῆ β' ἢ γ' ὁμοίως κερσάω. ἢ διώδη ἢ λίαν ὡσπερ μόρος. ταῦτης δέσημη, ἢ ἀγ' ρίζων, φύλλων, καὶ κερποῦ, σαύοῖα ἢ ἐλίμνα καὶ σποτειτούμνα, ἀπαεσάβατον ἔστι.

λίτρω vel nitro legendum videtur. Moib.

κοσκινίας

Gefnerus liliom conuallium hic describi auctor.

διώδης

μζ' ρίζων

ἐφ' ὄξει &c.

CLV. Πειλαπτιον δὲ πρὸς χριεσάδας, ἔρνογλώσσου ρίζα τῆ ἀειερεῶ χει λαμβανομένη καὶ ἐνδεσμιβλομένη κυτίδι λαπαθου ἀγρίου ρίζα ὁμοίως, ἀσφοδέλου ρίζα ὁμοίως, ἠρυγίου ρίζα. πρὸς ἑλεγε ἢ εἰς ὃν λαμβανέται, ἀφ' ἐσπέρας, καὶ σελιῶν σποτρικωχμῆτος ἕως τετρακῆδος, καὶ ἔτω πρῶτα πτε.

CLVI. Μελικηρίδας δὲ ἀφ' ὀξυφῶς μλίλων κατὰ πλάσσηρον σὺν ἀλβύρω τηλίω ἢ πτείνω, λαπαθου ἀγρίου ρίζα λεία ἔ' τὰ φύλλα, ἔρνογλώσσου φύλλα ὁμοίως.

CLVII. Στεατόματα δὲ ἀφ' ὀξυφῶς, βεφθαλμου ἄμνη λῆα σὺν κηρωτῆ, κυκλάμινος λεία κατὰ πλάσσηρον.

CLVIII. Βροχολήλας δὲ ἀφ' ὀξυφῶς, βδέλλιον σάλω τῶ πάθους νησικου μαλαχθέν καὶ ἐπιτεθέν ἀσβεστος μετ' ἀξυγίω ἀφ' ὀξυφῶς, ἢ σαύρα ἑρος βληθεῖσα τῆ βροχ-

radix cum vino cocta, libanotidis folia, lini semen cum nitro aut sale aut lixiuio, pyrites lapis vstus & refina terebinthina exceptus: Afius lapis eodem modo: lens denique in aceto cocta. Sed & vtiliter strumæ sanguine mustelæ perunguntur. Aliud: Ad strumas, parotidas & duritiã quamuis valer quod præparatur medicamentum, ex aceti, resinæ frixæ, ceræ fuluæ an. lib. i. galbani vnc. iij. omnibus simul liquatis & in malagma redactis, vtitur. Aliud: Brassicæ folia cum adipe suillo tundito, vsquedum euadat mixtura medullæ similibus: quam panno lineo inductam instar emplastri adhibe loco affecto. Aliud: Cinerem è cremato falicis cortice cribratum cum aqua subigito, formatoque collyrium, quod summæ parti affectæ impones: hanc vbi perfoderit, lini semen frixum pistilloque tusum adhibeto. Aliud probatum: Chamæcerasus herbula est quæ inter filices nascitur, ac eodem tempore quo & fructus cerasi arboris. Fructus duos tréve producit cerasio similes, éstque perquam odorata moschi instar. Huius manipulus è radicibus tribus, foliis ac fructu in vino coquitur ad tertias, éstq; certissimum exploratissimumque remedium.

Ad strumas amuleti ratione alligantur: plantaginis radix sinistra manu eruta & pelli illigata, lapathi agrestis radix eodem modo, vti & asphodeli radix, itémque eryngij. Pronunciato verò prius eiusce nomine, cuius gratia exquiritur, erui debet sub vesperum, à vicefima octaua luna vsque ad tricesimam, itaque adalligari.

Meliceridas autè discutunt: melilotus impositus cum farina scenigræci aut tritici, lapathi agrestis radix foliisque trita, similitérque folia plantaginis.

At steatomata discutunt, buphthalmi flores triti cum cerato, & cyclaminus trita & pro cataplasmate imposita.

Bronchocelas hæc dissipât: bdelium laborantis ieiuni saliuã emollicum & impositum, calx viua cum axungia, lacerta bronhocelæ ad-

Ad radem e-maleta

Ad meliceridas

Ad steatomata

Ad bronchocelas

mora, aut mantis, quæ Indicæ locustæ similis est: suspendatur verò postea in eo quo æger decumbit loco.

polypos.

Polypos prius exulceratos exedit draconitij radix illita, itémque succus eiusdem inunctus. Sic & salvia imposita: cupressi pilula tussæ & carne ficus exceptæ, tum impositæ, tum etiam inditæ: laserpitij liquor cum ærugine aut chalcantio. Caninum denique stercus album cum aceto tritum & inunctum, aut etiam infusum, eximiè confert.

Ozænas.

Ozænas mitigant: aristolochiæ radix cum cyperide, hederacorum corymborum succus infusus, qui putrida etiam vlcera expurgat: cinnamomum cum veratro albo & struthio, id quod simul etiam sternutatorium est: similiter & veratrum cum cardamomo. Sternutatorium diebus adhibeto x: post Polyidæ dicta sphragide oblitito, donec vlcera maturentur: aut calaminthæ succum infundito, aut aridam ipsam tritam insufflato per fistulam: aut ranunculi succo & alumine, aceto addito, inungito: aut chalcantio vel psorico cum melle.

Ulcera in naribus carnisque insistentes.

Ulcerebus narium conferunt: amurca olei cocta & illita, lycium simili modo, Indicum vino solutum & illitum, sandaracha cum rosaceo ad strigmenti crassitiem redacta: argenti spumæ, thuris, aluminis scissilis & cerussæ pares portiones cum vino & rosaceo. Carnes verò in naribus excrecentes reprimunt minuuntque admota: arsenicum, sandaracha, radix aspalathi trita, laserpitij liquor cum ovo, chalcantum denique vstum cum vino ad visci crassitudinem redactum.

Ad vulnera recentia & sinu.

Vulnera recentia hiantiaque, necnon & sinus glutinant hæc trita & imposita: semperuiuum, lonchitis, chamæpitys, Heraclea, salvia, vitium capreoli, anagallis, androsæmon, plantago, rubi folia, aloë ex aceto cum linamentis aut per se, amurca cocta linamentis excepta, althææ radix in vino cocta, oleæ agreftis folia cum melle, sambuci folia trita, aristolochiæ radix cum aceto, glycyrrhiza

A γρηκήλη, ἢ μάρτυς. ἔστι δὲ ὁμοίος ἀκρίδι Ἰνδικῇ. εἶτα κρέμασθεῖσα ἐν ᾧ κελκῶδες τὸ ποῦ.

CLIX. Πολύποσις ὃ ἐξασθίς παρῶν κωθέντα, δρακοντίου ρίζα καὶ αὐχρυσίσα, ἔλελίσφακον καὶ καταπλαστικόν. κωπείου σφαμεία κοπέντα, καὶ σύκου σαρκίαι ἀληφόντα, καὶ καταπλαστικόν, καὶ ἐπιπέριον ὁπὸς σιλφίου μετ' οἴου, ἢ χαλκάνθου. κινέα λυχνή ὄξυς λήσοτελεηθεῖσα ἐν αὐχρυσίσει, ἢ ἐλχρηματιζομένη ποίε ἀκρίδας.

κίπερος κινέα. Moib.

CLX. Οζάνας παρῶν, ἔριτοδοχίας ρίζα σὺν κυπρίδι, κισθὸ κορινθίων χυλὸς ἐκ κλυζομένου, καὶ ἐκ σπηδόνιας ἐκ κελκῶδες κινάμωνον μετ' ἐλλέβορου λυχνόδου καὶ φρούτιον, αἴματι παρμικῇ παρσαγέμενον ἐλλέβορος μζ' καρδαμύμου ὁμοίως. Παρμικὸν ὅπτι ἡμέρας. i. παρῶσα γ. εἶτα τῇ πολυείδῃ λελομένη σφραγίδι ἀφῆρε, ἀφῆρε αὐτὴ πεπρωτῶσιν ἢ καλαμίνθης χυλὸν ἐλχρηματίζε, ἢ ἔκαστ' καλαμίνθου λείαν ἐμφύσα ἀφῆ σιφώνος, ἢ βατραχίου χυλῶ σὺν τυπνείᾳ ἀφῆρε μετ' ὄξυος ἢ χαλκάνθου, ἢ φαικῶ μζ' μόνως.

Gesnerus, Moibus ita emendat: καὶ σφῆδης παρῶν αὐχρυσίσει αἴματι παρμικῇ ἐκ σφῆδης καὶ σφῆδου, ἢ αἴμα τῆ παρμικῆ παρσαγέμενον. Idem remedium inter Archigenia legitur apud Gal. 3. κατέ, quo loco habetur καὶ δόμας, hoc est, nasturtium, pro cardamomo.

CLXI. Πρὸς δὲ τὰ ἐν μυκτῆροισιν ἐλκῆ ποίε, ἀμόργη ἐλαίου ἐφθῆ ἀφῆρε μόνως, ἢ Ἰνδικὸν οἶνον ἀφῆρε ἔλελίσφακον, σαμδαρέχη σὺν ροδίῳ γλοιοποιηθεῖσα. Λιθάργυρος, λιθαιωτός, τυπνεία γρη, ψιμμύθιον, ἴσα σὺν οἶνῳ ἔλελίσφακον. Τὰ δὲ ἐν αὐταῖς σαρκώματα τέλλε καὶ ἐλαστοῖ παρσαγέμενα, ἔριτοδοχίαν καὶ σαμδαρέχη, ἔλελίσφακον ρίζα λεία, ὁπὸς σιλφίου μετ' οἴου, χαλκάνθου κεκαυμένων μζ' οἴου γλοιωθέν.

CLXII. Τραύματα δὲ παρῶσφακα καὶ ἀφεσῶτα κολλᾶ καὶ κόλπεις καταπλαστικὸν λεία, αἰζίλων, λοβῆτις, χαμηπίτις, ἢ σακλεῖα, ἐλελίσφακον, ἐλίξ ἀμπέλου, ἀναγαλλίς, αἰδρόσσημον, ἔριτοδοχίαν, βάπτου φύλλα ἀλόη σὺν ὄξυ μζ' μοτῶν, καὶ καθ' ἑαυτῶν. ἀμόργη ἐψημένη μζ' μοτῶν, ἀλτῆας ρίζα σὺν οἶνῳ ἐψηθεῖσα, ἀφῆρε λείας σὺν μόνω, ἀκτῆς φύλλα λήσα, ἔριτοδοχίας ρίζα σὺν ὄξυ, γλυκύριζα

φύλλα, addit Moibus.

D. iiij.

περὶ σφραγος κοπείσθαι καὶ καταπλασθεῖσα,
 ἢ ἐψηθεῖσα ἐν ὕδατι ἐλαφοπόκου ρίζα
 λεία· σμύρνα σὺν ὕδατι καὶ χυλοειθεῖσα
 ἔστι ὀπιπλοασθεῖσα ξηρα· λίβανος ὁμοίως,
 σμυρνίου ρίζα καταπλασσομένη, κελύκη ἐν-
 τὸς ρίζα σὺν ὄξει, ἰὸς σιδῆρου λεανθεῖσα
 ἔπι πολὺ μετ' οἴνου ἔστι σμύρνης ἐν ἡλίῳ,
 λῆα, ἰπποπέδος φύλλα, ἰσαπέως φύλλα
 ἢ μέρου ἔστι ἀγρίας· κενταυρίου τῶ μεγάλου
 χυλὸς τῆς ρίζης, φύλλα κενταυρίου τῶ λε-
 πτοῦ χλωρὰ λῆα, κενύζης φύλλα· γῆς ἐν-
 τερα καὶ νύμφων ἄφρακτα καλλᾶ, λῆα
 ὀπιπθήμενα· κυκλάμινοι σὺν ὄξει ἔστι ἡδύ-
 λη, κυπαρίσου λῆα, λιβανωτίδος φύλλα
 χλωρὰ, λυσιμάχος πόα, μυριόφυλλον
 καταπλασσομένοι, ὄρχεως τῆς σεραπιά-
 δος ρίζα, πενταφύλλου φύλλα μὲν ἡδύπτος,
 ὀπιπθήμενα ἄμα.

CLXIII. Πρὸς τὴν ἔστι ὀπιπόλαια τραύ-
 ματα, πολύκημον λῆον, τὸ ἐν τοῖς θυλα-
 κίοις τῆς πιελέας ὑγρὸν, καὶ ὀφθαλμοῦ ὁ
 αὐτῆς ὀπιπθήμενος, (ἔστι γὰρ ὡς φίλυρα,)
 καλλᾶ, καὶ ἀφλέγμα ἄφρακτα ποῖς· κρινίου χυλὸς
 λῆος, ῥᾶ λῆον σὺν οἴνῳ, σύμφυτον λῆον,
 ὀπιπθήμενα καὶ ἐντα καὶ καταπλασσομένοι.
 Παραδόξως δὲ τὰ ἄφρακτα τῶν νύμφων
 ἔστι περὶ σφραγος τραύματα ὀπιπθήμενα,
 ἀλγούσα καταπλασθεῖσα.

CLXIII. Πρὸς δὲ τὰ τῶ τραχίλου
 τῆς κύστεως διαρέσθαι, καὶ νύμφων καὶ μηνίγγων,
 καὶ τὰ φλεγμοναῖα, ἀρμάξιδ βούτυρον ὀπι-
 πθήμενον ἐν μοτῶ. ὀπιπθήμενον δὲ τῶν λιποτομιῶν
 δὲ ὄξυ ἀλμη ὀπιπθήμενα κατὰ μτλῆν.

CLXV. Τὰς δὲ καὶ νύμφων τρώσθαι ἀ-
 φλεγμαῖνοις τρωθὲ καὶ καταπλασσομένοι, κέκ-
 κος βαφικὴ λεία σὺν ὄξει καὶ ἡδύπτι, κα-
 ταπόμενον λῆον, κρινίου ρίζα ἐφθῆ ἐν οἴνῳ λε-
 ανθεῖσα, ἢ νάρθη ὁμοίως, ὁπὸς σιλφίου
 μετὰ πίνος τῶν θερμῶν καὶ ἀποζεμαίων
 ὀπιπθήμενος, νύμφων δὲ σὺν ἔστι ποτῆριον κα-
 λουσι, ρίζα ἀλγούσα καταπλασθεῖσα.

CLXVI. Ἀνάγῃ δὲ ὄξυα καὶ ἀφίσησι
 ποδύακος ρίζα ξηρα ὀπιπθήμενη, καὶ ἄρι-
 στολοχίας ὁμοίως, βρυονίας λευκῆς ἢ ἡδύπ-
 τος ρίζα ὁμοίως, ἴεις ξηρα, ὀπιπθήμενον ἄλβυ-
 ρον συκῆς φύλλα ἔστι κράδα ἀπαλαῖ, σὺν

A recens contusa & imposita, aut in aqua cocta: elaphobosci radix trita, myrrha ex aqua illita, itémque sicca inspersa: thus eodem modo, smyrnij radix pro cataplasmate imposita, senecionis radix cum aceto; ferrugo cum myrrha diutiùs in sole trita, equiseti folia trita, isatidis tum fatiux tum syluestris folia, centaurij maioris è radice succus, centaurij minoris folia viridia trita, conyzæ folia. Terrestres lumbrici etiam præcisos neruos glutinant, si triti imponantur: cyclaminus cum aceto & melle, cupressi folia trita, libanotidis folia viridia, Lyfimachia herba, millefolium impositum, orcheos Serapiadis radix, folia quinquefolij cum melle, columbæ denique sanguis.

B Ad vulnera verò superficialia valent, polycnemon tritum, humor qui intra folliculos vlmi reperitur, quin & vlmi cortex fasciæ loco vulneribus superilligatus, (sunt enim illi tenues tunicæ philyrarum instar) ea glutinat & ab inflammatione vindicat: ilicis contritæ succus, rha tritum cum vino, symphytum tritum, allia vsta & imposita. Sed præ cæteris anchusa imposita, neruorum præfectiones recentiaque vulnera mirabiliter agglutinat.

C Ad colli vesicæ, neruorum ac meningum diuisiones, earundémque partium inflammationes conuenit, butyrum impositum in linamento. Sed post calculosorum incisionem muriam acidam quamprimùm affundere oportet.

D Neruorum autem vulnera tuentur ab inflammatione imposita hæc: granum tinctile tritum cum aceto & melle, cratæogonum contritum, lilij radix in vino cocta tritaque, narcissi itidem radix eodem modo: laserpitij liquor cum aliquo calfacientium decoctorum impositus: neuradis, quam & poterium vocant, radix: anchusa denique cataplasmatismore imposita.

E Offa infracta extrahunt ac remouent, inditi pulueres radicis panacis & aristolochiæ, itémq; bryoniæ seu albæ, seu etiam nigæ, necnon & iridis, erui quoque farina, fici folia tenellique ramuli cum

Moibanus, ὀπιπθήμενα.

φθὴλα hic infert Moibanus.

περὶ σφραγος ὁμοίως, uerbena ca similiter, mawlt Moibanus.

Pro his Moibanus restituit: ἐπὶ τῶ καὶ τὰ φύλλα, infusuræ; folia.

ἴεις videtur a-bundare. Suspiciatur Moibanus reponen-dissimulatum, &c.

πέμματα, Moib.

Ad vulnera superficialia.

aut, seu tilla,

Ad vesicæ ul- li, neruorum ac meningum diuisiones.

Ad neruorum vulnera ab inflammatione vindicanda.

Ad extrahenda.

agrestis papaveris foliis impositi, lini semen cum aniso, iris cum chalcantho & centauro, peucedani radix, chalcanthum cum hyoscyami semine, chamæleon niger.

Infixa corpori spicula & aculeos extrahunt hæc cataplasmatum instar imposita: hormini folia & semen cum polenta, gladioli radix cum aqua, aut etiam ipsa per se, vel cum thure ac vino: iridis radix, leontopetali semen & folia cum polenta, ammoniacum cum melle, orchis herba imposita, similiter & anagallis, itémque aristolochiæ radix: arundinis phragmitis radix, & grandioris folia trita: cochleæ cum sua carne, narcissi radix aut bulbus cum melle, sinapi cum fermento, acutæ spinæ radix: dictamnium, cuius quidem pastu aiunt etiam in Creta capras tela quibus idæ sunt excutere: propolis imposita, pycnocomi semen tritum, laceratæ caput tritum, filuri falsi caro, hinnuli coagulum, tragium denique in potu sumptum.

Μετασχηματισμοί

Ερυσιπέλας

Erysipelata sanant illita hæc, admixtis aceto & rosaceo: cerussa, argenti spuma, terra Cimolia, vel Chia, vel Selinusia. Additur autem succus plantaginis, aut intybi, aut polygони, aut olcæ agrestis, aut portulacæ, aut semperuii, aut solani, aut hyoscyami, aut coriandri, aut rutæ, aut apij, aut helxines, aut mentæ. Confert & argenti spuma cum rosaceo trita: eadem cum rutæ succo, aceto & rosaceo: ochra cum aceto: rubigo ferri cum aceto, cerussa, sulphure & argenti spuma: meconium cum aceto: acacia, diphyges tostum & alumen scissile paribus portionibus cum aceto: & hoc quidem remedium eximie iuuat.

Ερυσιπέλας

Faciunt verò hæc ad erysipelata cum polline polentæ more cataplasmatum imposita: plantago, coriandrum, apium, portulaca, semperuium, auricula muris, solanum, hyoscyami folia, itémque helxines: calycis seu anchusæ, quæ onocleam vocant, radix, vmbilicus Veneris, brassicæ folia, egypti folia, similiterque cupressi, lycopsis folia, itémque ocimi, arundinis cortex viridis cōtutus, ricini folia trita

Α μηκάνος ἀγρίας φύλλοις καταπλαστούμενα: λιόσπερμον σπυρίδιον, ἴρις σπυρίδιον, καίβω καὶ κενταυρία, πεδικεδάνου ρίζα, * χαλκάνθη ρίζα * σπυρίδιον ὑοσκυάμου σπέρματι, χαμηλέων μέλας.

καὶ χαμηλέων Μοίβανος ἐπισημαίνεται.

CLXVII. Ακίδας δὲ καὶ σκλόπας ἔλκε καταπλασθέντα: ὀρμίνου φύλλα, καὶ Β τὸ σπέρμα μετ' ἀλφίτου· ξιφίου ρίζα σπυρίδιον ὕδατι ἢ καὶ ἐαυτέῳ, ἢ σπυρίδιον λιβαίωτα καὶ οἴω· ἴριος ρίζα: λεοιτοπόδιου καρπὸς καὶ φύλλα μετ' ἀλφίτου ἀμμωνιακόν σπυρίδιον· ὄρχος ἢ βοτάνη καταπλαστούμενη ἀναγαλλίς ὁμοίως· ἄριστολοχίας ρίζα ὕδατι τως· καρχήμου φραγκίτου ρίζα, καὶ τὸ μετ' C γάλου τὰ φύλλα λεῖα κοχλίας σπυρίδιον φραγκί· ναρκίσσου ρίζα, ἢ βολβός σπυρίδιον· σίνιπι μετ' ἑξυακάνθη ρίζα: δικταμνον· τὸ δὲ φασιν ἐν Κρήτῃ νεμηθείσας, ὑπὸ πινῶν τοξωθεύσας αἰγας, ἐκβάλλειν τὰ βέλη. πρὸς πόλιν ἐπιτηθευθῆναι, πικροκόμου καρπὸς λεῖος, σπυρίδιον κεφαλῆ D λεῖα, σπυρίδιον τριχασπυρίδιον, νεβροπικύτα, τριχασπυρίδιον.

CLXVIII. Ερυσιπέλας δὲ ἰαταὶ καταπλασθέντα τῶντα, ὅμοιως καὶ ῥοδίνου μεγάρων· ψιμμίθιον, λιθαργυρός ἢ γῆ Κιμωλία, ἢ Χία, ἢ Σελινυσία. Μίγνεται δὲ χυλὸς ἄρνου γλώσσου ἢ σέμιδος, ἢ πολυγίνου, ἢ ἀγριελαιίας, ἢ αἰδράχης, ἢ αἰζῶνος, ἢ σπυρίδιου, ἢ ὑοσκυάμου, ἢ κορίου, ἢ πηγάου, ἢ σελίνου, ἢ ἐλξίνης, ἢ ἡδυόσμου. Ποιεῖται καὶ λιθαργυρός μετ' ῥοδίνου λεῖος ὡς καὶ μετ' ὄμοιως ἰός σπυρίδιον· χυλὸς καὶ ὄμοιως, καὶ ψιμμίθιον καὶ γείω καὶ λιθαργυρῶ· λιθαργυρός μετ' πηγάου χυλὸς δὲ ὄμοιως, καὶ ῥοδίνου μεκάνθη σπυρίδιον· ὄμοιως ἢ ἀκακία, διφρυγίς ὀπίον, γείω, ἴσα μετ' ὄμοιως ἀκρως δὲ ποιεῖται οὕτως.

ἰός σπυρίδιον σπυρίδιον καὶ ψιμμίθιον Μοίβανος.

σπυρίδιον. Geb.

CLXIX. Καταπλασθέντα δὲ μετ' ἀλφίτου πάλης ποιεῖται ἐρυσιπέλας τῶντα ἄρνου γλώσσου, χέριον, σέλιον, αἰδράχης, αἰζῶνον, μύος ὕδατι, σπυρίδιον, ὑοσκυάμου φύλλα, ἐλξίνης, καὶ λευκῆς τῆς καλυμμένης G ὀνοκείας ρίζα, κροτίδιον, κροτίδιον φύλλα, κροτίδιον φύλλα, κροτίδιον ὁμοίως, λευκῆς φύλλα, ὡπίον φύλλα, καρχήμου φλοιὸς χλωρὸς λεῖος, κροτίδιον φύλλα λεῖα

καὶ σπυρίδιον καὶ ψιμμίθιον καὶ γείω καὶ λιθαργυρῶ καὶ πηγάου καὶ σελίνου καὶ ἐλξίνης καὶ ἡδυόσμου καὶ ὄμοιως καὶ ῥοδίνου καὶ μεκάνθη καὶ σπυρίδιον καὶ ἀκακία καὶ διφρυγίς καὶ ὀπίον καὶ γείω καὶ ἴσα καὶ μετ' ὄμοιως ἀκρως καὶ ποιεῖται οὕτως.

καθ' εαυτῶν ἢ μετ' ὄξους κρῖνος αἴθος καὶ φύλ-
λα σὺν οἴνῳ· κύτινοι ἐφθῆν σὺν οἴνῳ λφοῖ σὺν
φακοῖς καὶ ρόδοις ξηροῖς· κώνιον χλωρὸν
λφον, μωδρα γόρυζα σὺν ὄξῳ λεία, μα-
λάχης φύλλα ἐφθῆν μίγνυτα ἐλαίῳ, λυ-
κανθέμου φύλλα καθ' εαυτῶν, φακὸς ὅπτι
τῆν τελευμάτων λφος, ἀκίνου φύλλα λεία
σὺν ὕδατι, ἡλιόπερας φύλλοις λείοις σὺν ὄξῳ,
σπραπώτης ὅπτι τῆν ὕδατων, ἔχινου φύλ-
λα, σβύπλον ἐφθῆν σὺν οἴνῳ καὶ ἐλαίῳ λφον
μελάμφυλλον, ὁ δὲ τὸ παμδέρωτα, οἱ δὲ ἀ-
κμυθον καλοῦσι, καθ' εαυτῶν χλωρὸν λφον,
καὶ σὺν ὄξῳ καὶ ρόδιῳ καὶ σμῶν ἄρτω, ποῖς
ἀκρωσ. ποδὸς μὲν κράμβης χυλὸς κα-
πομπλουρῆμος.

Moib. γίνου

ποδὸς

CLXX. Ερπητες δι' ὠφελιδίῳ καὶ ἄ-
παρῆς ἐρυσιπέλατα αἰαγγραμμένα, καὶ
μαλίσα ὅσα ὅπτι τετραμύως τυφῆ κατὰ
ζεῖτα ἔκ καταπλασμάτων· ἰσάπας φύλ-
λα λφα σὺν ὕδατι κατὰ πλάσσομα, βα-
πυθου φύλλα ὁμοίως. ἀπόπαρος αἴθος σὺν ὄξῳ
ἔπιπλάσσομα, ἢ βηχίου φύλλα σὺν ὕδα-
τι, μυροῖνης φύλλα σὺν ἀλφίτῳ, πεντα-
φύλλοις ρίζα σὺν ἀλφίτῳ. σπονδυλίου λφον
σὺν πηλῶν ἔξῃ. καταζέεται δι' ὠφε-
λίμως, ἀσβετος σμῶν ὄξῳ ὅπτι τῆν αἰελακώ-
των ἔαι δι' ἠλεκκῶν ὡς, σμῶν κηρύσι, δι-
φρυγῆς σμῶν ὄξῳ, ἢ γῆ Κιμωλία ὁμοίως, λυ-
κίαν, πίτυος φλοιὸς ἀμαλκωθεῖς κηρωτῆ
κωρῆν. πίτυος φλοιὸς < β. μὲν > χαλ-
κίτου < α. σμῶν κηρωτῆ ἢ σπινθῆρα ἐν-
λου λειῶς, ἔκ μέλας αἴθισιν λφον ἴσῳ, καὶ
ἐλαίῳ, φήρα, ἔκ σάδῳσας ὀθονίῳ, καυσίαι
λείωσιν, ἔκ οὕτω κατὰ πλάσσομα. Ποῖς ἔκ σμῶ-
ν κηκευιδίον σμῶν ὄξῳ, μίσυ σὺν ὕδατι,
μέλας γραφικὸν σμῶν ὄξῳ ἔπιπλάσσομα αἰ-
θεν, κράμβης φύλλα, ἢ θείου Γό. α. λῖθαρη-
γίον Γό. β. μετ' οἴνου λφα καταζέει. ἢ
σπερδῶν < α. κηρύσιον παρὰ < β. >
κροκου < γ. > σμῶν λειῶς κατὰ ζεῖτα. κα-
πομπλῶν ὄξῳ ψυζῶ.

Απόσπιν alijma sculino genere profertur.

Moib. κατὰ πλάσσομα

Moibeno pendus hoc ceu nimum est suspensissimum. Gefnerus 5 notam reponit, quae το σημειον designat.

CLXXI. Τας δὲ ἐπιπλάσσομα ἀρχε-
ελαίας αἴθισιν κατὰ πλάσσομα, ἢ ῥάμνῳ, ἢ ἀ-
κμυθου φύλλοις σὺν μέλιτι καὶ μωδρα λφοῖς. κα-
κρωσ σὺν οἴνῳ, σπερδῶν κηρύσι καθ' εαυτῶν
τῆν ῥενογλώσσα καθ' εαυτῶν > σαφίδι

A per se vel cum aceto, lilij flores & folia cum vino, cytini cocti cum vi-
no & triti cum lentibus & rosis sic-
cis, cicuta viridis trita, mandrago-
ra radix cum aceto contrita, malue
folia cocta oleo addito, lycanthe-
mi folia per se, lens palustris trita,
acini folia trita cum foliis verbe-
nace & aceto: stratiotes aquaticus,
B lentisci folia, beta cocta in vino &
oleo, tritaque: melamphyllum,
quod alij pæderota, alij acanthum
vocant per se virens tritum & cum
aceto rosaceo & pane strenuè iu-
uat: itémque spodium cum brassi-
cæ succo affusum.

Ad Herpetas profunt, tum quæ
ad erysipelatâ præscripta sunt, tum
C verò maximè quæ intensè astrin-
gunt seu illita, seu etiam catapla-
smatis in modum imposita, nempe
ifatidis folia trita ex aqua adhibita,
similitérque rubi folia, fimus capra-
rum cum aceto impositus, tussilagi-
nis folia ex aqua, myrti folia cum
polenta, quinquéfolij radix cum
polenta, spondylium tritum cum
ruta & aceto. Vtiliter autè illinitur
D calx viua, in his qui minimè sunt
exulcerati, cum aceto: si verò exul-
cerati fuerint cum cerato: diphy-
ges cum aceto, similitérque terra
Cimolia, lycium, pini cortex cera-
to cyprino exceptus, pini corticis
drach. ij. cū chalcanti drach. j. ce-
rato exceptæ. Aliud: Trita lignorū
E cariem cum pari aniso addito oleo
subigito: hæc illigata linteolo vri-
to, rursumque terito, itaque insper-
gito. Confert & sory vstum cum a-
ceto, misy ex aqua, atramentum
scriptorium cum aceto parte supe-
riore adhibitum, brassicæ folia.
Aliud: Sulphuris vicia j. argenti
sprux vnc. ij. cum vino tere &
F illine: Aut: Allij drach. j. amygdala-
rum amararū drach. ij. croci drach.
femis, simul confertito & illinito:
frigido verò aceto perfundito.

Epiphytidibus agrestis, olea flo-
res imponito, aut rhamni viticive
folia cum melle, amygdalas ama-
ras cum vino, fimum ouillum per
se, plantaginem per se, yuam pas-
sam cum ruta, absinthium ex aqua
μομπλουρῆμου, ἀφιδίον σμῶν ὕδατι

coriandrum viride tritum, fampfuchum ex aqua, folia denique cucumeris eodem modo.

Favis autem ista conueniunt: vna passa cum ruta, fici tenellæ folia cum melle, nasturtium cum melle & lini femine, cucumeris fatiui radix cum melle, sulphur viuum cum cerato exiguo aut resina terebinthina.

Calceamentorum attritus dolorem inferentes à dolore simul & inflammatione vindicant hæc: pulmo fuillus aut agninus impositus, cepa trita cum adipe gallinaceo aut polenta, calceamentorum veterum soleæ vstæ & insperstæ.

Desquamata tuentur ab inflammatione, rhus ruber cum melle impositus, sideritidis, quæ & Heraclea dicitur, folia itidem imposita, scordium, iunci coma cremata cum melle & imposita, stratiotes aquaticus cum aceto.

Clauos extrahit ranunculus impositus, ipso tamen clauo paulò antè derafo: est autem cautè adhibendus, vicinis partibus subacta farina ceræ & præmunitis: alioqui sanas etiã partes exederet. Tollit & ad breue tempus impositus ranunculus thymos & acrochordonas. Valent & smaridis salitæ crematum caput, recens falicis cortex vstus & ex aceto impositus, ladanum cum pauco castorio, nigella cum vrina: laserpitium cum citrio etiam callos eximit, similiter & laser ipsum cum resina: lacertæ caput tritum & illitum, aut liquor ficus resinæ, lacertæ sanguis recens instillatus & ex lana, quæ eodem imbuta sit, impositus. Ammoniacum ieiuni salijua emollitum clauo aliquantulum derafo imponatur. Bdellium itidem aut vltimi corticem cataplasmatibus more imponit.

Myrmecia, penfiles verrucas thymosque tollunt hæc: calx viua cum cerato, dipsaci radix trita & imposita, elaterium cum sale tritum etiam leuiter adhibitum, cicer eodem tritumque, & pro cataplasmate impositum. Aiunt & si quis prima luna singulas verrucarum eminentias singulis cicercum granis contingat, hæcque in linteo

A κορίαν χλωρῶν λεία, σαμψύχων σὺν ὕδατι, σικύου φύλλοις ὁμοίως.

CLXXII. Πέσος δὲ τῶν κίττα ἀρμόζιδ, φαφίς μετὰ πηγάνου, σικύης φύλλα ἀπαλῆς σὺν μέλιτι, κάρδαμον σὺν μέλιτι καὶ λινοσπέρμω, σικύου ἡμέρου ρίζα σὺν μέλιτι, θεῖον ἄπυρον σὺν κηρωτῇ ὀλίγη ἢ ῥητίνῃ περιμυθίτη.

CLXXIII. Τὰ ὅτι ἐκ τῆς ὑποδημάτων ὑδατεμματα ἐπάδωια ὄντα ἀποινα ποιῶ καὶ ἀφλέγματα, πρὸ μὲν χρίστος ἢ ἀρνός ἐπιτεθείς, κρόμμυνοι σὺν ὀρνιθείῳ γέατι λῆσον, ἢ ἀλφίτω κασούματ παλαγὰ καὶ ὀρνίθια καὶ ἐπιπλασῶρνία.

CLXXIII. Αφλέγματα ὅτι τῆς τὰ ὑποσύρματα, ῥοῖς ἐρυθρῶς καταπλασῶρνός σὺν μέλιτι σιδηρίπιδος, τῆς δὲ ἡρακλείας καλυκίδος, τὰ φύλλα καταπλασῶρνία σκέρδιον, ἡ γλῶκ κόμη καὶ ἄλλα σὺν μέλιτι καὶ ἐπιτεθείσα, φραπῶτης ὅτι τῶν ὕδασι σὺν ὕδατι.

CLXXV. Ηλοις δὲ αἶρῶ, βατράχιον ἐπιπλασῶρν τῶρα ποξυαθέντος ἐπι βραχὺ τῆς ἡλου. Ακριβῶς δὲ ἐπιπτεῖναι δὲ, τὰ κύκλω μέρη γέατι ἢ κηρῶ καταπλασῶρνία. Διεαδίῳ γὰρ καὶ τὰ ἀπαθῆ. αἶρῶ ὅτι τῶς ὀλίγη καταπλασῶρν τὸ βατράχιον καὶ ῥυμα, καὶ ἀκροχορδίας, σμαείδος (αειχραῖς κεφαλή καὶ ἄλλα, ἰτίας φλοιῶς τῶς σφρατος καὶ μετ' ὄξος ἐπιτεθείς, καὶ λαδανον σὺν ὀλίγῳ κασούμα, μελάνθιον σὺν οὖρῳ σιλφίου μῦ κατείου καὶ τύλοις αἶρῶ, ἢ ὅπως τῆς σιλφίου σὺν ῥητίνῃ ὁμοίως σάυρας κεφαλή λεία ἐπιπλασῶρνία, ἢ ὅπως ξηρῶς ῥητίνης σάυρας αἶμα τῶς σφρατον ἐπιπλασῶρν, ἢ εἰς ἄλλο βραχὺ ἐπιπτεῖναι.

CLXXVI. Μυρμηκίας καὶ ἀκροχορδίας καὶ ῥυμοῦ αἶρῶ μετ' κηρωτῆς ἀσβεστος λῆφος, διψάκου ρίζα καταπλασῶρν λεία, ἐλατήριον μετ' ἀλάν λῆσον τῶς φανόρνιον, ἐρέβινθοι λῆσοι ἐφθῶ καὶ τῶς ὀρνίθιοι. Φασὶ δὲ εἶπε καὶ νεομυκίας ἐλατῆς ὄξος φανῶν ἐπὶ ἐρέβινθο, ἢ τῶτον ὁμοίως.

CLXXVI. Myrmecias et acrochordonas et thymos aere cum cerato, dipsaci radix trita et imposita, elaterium cum sale tritum etiam leuiter adhibitum, cicer eodem tritumque, & pro cataplasmate impositum. Aiunt & si quis prima luna singulas verrucarum eminentias singulis cicercum granis contingat, hæcque in linteo

uisc.

calceamentorum veterum.

desquamata.

clauos.

myrmecias.

ῥητίνης, Moib.

κίττου, vel potius κίττου, Moib.

ῥυμα.

forte μετ' κηρῶ, cum cerato. Moib. μετ' κηρωτῆς, cum cerato, legendum suspicatur.

Suspecta est dictio ῥητίνης. resina enim ἰσῆς dici non solet. Gesa.

σπέρων ὀθονίω, εἰς τοῦ πύσω ρίπτην, ἀποπίπτειν
 αὐτὰς αὐτομάτως ἢ ἀφαιεῖς γίνεσθαι. Ποιῶ
 ἔκλεισθῆτος μεγάλου ὁ καρπὸς ἐν οἴνω
 καταπλασθεὶς, κληροπόδιον μεθ' ὕδατος ἐ-
 ψήσαν ἔπιπτερὸν, πήγανον σὺν νίτρο καὶ
 καταπλασθέν, λιβασιωτὸς σὺν ὄξει ὁμοίως,
 ὄπως ὅ τῆς συκῆς καταχρησόμενος, σαύρας
 κεφαλὴ λεῖα ἔπιπτερὸν, σμαείδος πα-
 ριχρῆς κεφαλὴ κατακασάσα ἔπιπτερὸν
 σαύρου θρύμμα ἔπιπτερὸν, ἰὸς σὺν
 μίση κακαυιδίῳ, τρυμαλλίου ὄπως κατα-
 χρησόμενος, ὠκίμου φύλλα μετ' χαλκῶδου
 καταπλασθέντα, ἀμπέλου κλημάτων
 χλωρὰν τὸ ἀφιδρούμενον ἐν τῷ κείεσθαι
 ἔπιπτερὸν, πρεβάτου σπόγγος μετ'
 ὄξει, χαμησοῦκη λεῖα καταπλασθεῖ-
 σα, ἀγρὸς ἀγρίας χολή ἢ τράχου κατα-
 χρησόμενα.

Diosc. c. 225. 1.
 de ma. med. σὺν
 νίτρο καὶ ἄλλοις
 cum nitro & fa-
 rina.

Σύρας ἢ Σμαεῖς.
 Moibanus. Sed
 supra quoque c.
 149. legitur Σύ-
 ρας ἢ Σπύμμα.

CLXXVII. Ακροχρῶνας ἔκλεισθῆτος ἐν πύ-
 σω ἄφειχθῆτος πνύμενος ὀπιωιδίῳ κα-
 ταχρησόμενος, τειῶν, λιβασιωτὸς, συκῆς φύλ-
 λα ἔκλεισθῆτος, πρεβάτου σπόγγος μετ'
 ὄξει, χαμησοῦκη ἢ πηλῶ, ὅπου ἐστὶ
 κίον μέλας οὐρήση, κατὰ χεῖρ, ἢ χαμη-
 σοῦκη.

Moibanus, χα-
 μησοῦκη, legen-
 dum suscipitur.

CLXXVIII. Πυεῖκαυσα ὄξει ἐν πύ-
 σω ἄφειχθῆτος, ὡς εἰς πρεβάτου πύ-
 σω μεθ' ὕδατος κακαυιδίῳ, μετ' ἄλλοις ἐν
 ὕδατι καταχρησόμενον, συπτεία ὑγρὰ, συ-
 πτεία πᾶσα σὺν ὕδατι, μύρων φύλλα σὺν
 ἐλαίῳ, ναρκίσου ρίζα σὺν μέλιτι, ἀκτῆς
 φύλλα λεῖα, ἄρκτου φύλλα ἔκλεισθῆτος,
 καὶ αἰρίζα σὺν οἴνω ἐψήσαντα, φλόμου ρίζα
 ἔκλεισθῆτος ὁμοίως, ἐλαίας φύλλα
 ἔκλεισθῆτος, ἄλλες σὺν ἐλαίῳ καταπλασθέντες,
 ἀιδροσάμων λεῖον, ἄρνου γλώσσου φύλλα,
 ἄρκτου φύλλα πρεσφάτα, μαλακῆ
 λεῖα ἐψήσαν ἢ ὠκίμη καταπλασθεῖσα, ἐλαίῳ
 λεῖα ἢ ἄλλοις λεῖα καταπλασθεῖσα,
 ἔκλεισθῆτος ὁμοίως, ἔκλεισθῆτος καταπλασθεῖ-
 σα, ἢ βάτος, ἢ χεῖνος, ἢ μυρσίη, ἢ
 ῥόδα, ἢ κύτινος ὁμοίως, ἢ φύλλα σβύλλου ἐν οἴνω ἐψήσαντα, μετ' ἄλλοις
 ἢ σὺν οἴνω, σμύρνα σὺν οἴνω κατα-
 χρησόμενα, κήρυκος πληρωθέντες αἰλῶ καὶ κέντες, καὶ καταπλασθεῖσα

Moibanus addit
 ἢ μυρσίη φύλλα
 κέντες μετ' κήρυ-
 κος, aut myrti fo-
 lia cremata cum
 cerato.
 ἢ κήρυκος

deligata post se abiiciat, fore ut
 verrucæ sponte decidant aut
 evanescant. Proficit & heliotropij
 maioris semen cum vino imposi-
 tum, clinopodium ex aqua coctum
 & impositum, ruta cum nitro cir-
 cumlita, similiter & thus cum ace-
 to, groffi eodem modo cum farina
 & cera, necnon & lacteus fici li-
 quor illicitus, lacertæ caput tritum &
 impositum, smaridis falsæ caput
 crematum & impositum, thymus
 thymbræve imposita, ærugo vsta
 cum misy, tithymalli liquor illicitus,
 ocimi folia cum chalcantio impo-
 sita, id quod è vitium sarmentis vi-
 ridibus accensis exudat illitum, fi-
 mus ouillus cum aceto, chamelyce
 trita & imposita, sylvestris deni-
 que capræ hircivæ fel illitum.

Verrucas pensiles quavis in par-
 te extuberates tollit, pulmonis in-
 affati sanies illita. Sulphur, thus &
 fici folia æquis partibus contrita
 impone, tritici decocto prius affu-
 so. Aut: luto quod canis niger per-
 minxerit illinito, vel ebulo.

Ad verum
 infus
 chalcantio.

Ambustis in principio profunt
 hæc, aded vt, si citra moram adhi-
 beantur, etiam bullarum eruptionem
 arceant: terra Cimolia ex a-
 qua illita, atramentum scriptorium
 cum aqua illitum, alumen liqui-
 dum, aluminis omne genus ex a-
 qua, mori folia cum oleo, narcissi
 radix cum melle, sambuci folia tri-
 ta, arctij folia cum caule ac radici-
 bus in vino cocta, verbasci radi-
 ces foliaque similiter cocta, oleæ
 folia cocta, sal cum oleo illitus, an-
 drosæmon tritum, plantaginis fo-
 lia, hyperici folia recentia, malua
 trita seu cocta seu etiam cruda mo-
 re cataplasmatibus imposita: oliuz
 conditaneæ trita & impositæ seu
 albæ, seu etiam nigræ: helicinæ ca-
 taplasmatibus instar imposita, simi-
 liter & rubus, iuncus, myrtus, ro-
 sæ aut cytini, betæ folia pau-
 lisper in vino cocta, glans un-
 guentaria cum aqua, elichrysi
 folia cum melle aut vino, myr-
 rha cum vino illita, buccina sa-
 le expleta crematæque impositæ.

Ad ambu-
 stas.

conditaneæ trita & impositæ seu
 albæ, seu etiam nigræ: helicinæ ca-
 taplasmatibus instar imposita, simi-
 liter & rubus, iuncus, myrtus, ro-
 sæ aut cytini, betæ folia pau-
 lisper in vino cocta, glans un-
 guentaria cum aqua, elichrysi
 folia cum melle aut vino, myr-
 rha cum vino illita, buccina sa-
 le expleta crematæque impositæ.

le expleta crematæque impositæ.
 ῥόδα, ἢ κύτινος ὁμοίως, ἢ φύλλα σβύλλου ἐν οἴνω ἐψήσαντα, μετ' ἄλλοις
 ἢ σὺν οἴνω, σμύρνα σὺν οἴνω κατα-
 χρησόμενα, κήρυκος πληρωθέντες αἰλῶ καὶ κέντες, καὶ καταπλασθεῖσα
 σπόγγος

fiquidem testæ in modum indu-
 rantur, dum sit obducta cicatrix:
 veteres soleæ vstæ & insperæ, oui
 candidum, gummi cum ouorú al-
 bumine illitum, gluten taurinum
 aqua calida solutum, lilij folia in
 vino cocta, eiusdemque radix co-
 cta tritáque cum rosaceo. Similiter
 & folia limonij, thus ex aqua illi-
 tum, stibium cum receti adipe in-
 unctum, vlni lacryma quæ in fol-
 liculis reperitur: foliorú etiam de-
 coctum affusum benefacit: lichen
 qui petris innascitur tritus & im-
 positus, mororum immaturorum
 succus: denique amurca, mel & ar-
 gèti spuma, equis portionibus con-
 trita & ad mellis crassitiem cocta.
 Inuncta verò iuuant, plumbum in
 oleo coctum ad mellis crassitudi-
 nem, cinis ficulneus cū melle, pix
 liquida cum linamentis. Cicatri-
 cem verò ambustis inducunt, an-
 chusæ radix cū cerato rosaceo aut
 myrtino cocta, fimus ouillus cum
 cerato rosaceo mixtus, fimus có-
 lumbinus in linteolo vstus & cum
 oleo tritus. Spumæ argèti drach. j.
 in olei veteris cotyla vna coquitur
 igne claro vsquedum ignescat, &
 illinitur: hederæ verò folia super-
 imponuntur. Cinnabaris, ceruffæ &
 hordei vsti equæ portiones cum ce-
 rato myrtino: lichargyrus cum a-
 dipi caprino conformata ad em-
 plastri compagem: cyclamini ra-
 dix, cui incauatæ oleum cum ce-
 ra incoctum fit: maluæ folia cocta
 cum oleo, myrti folia vsta cum ce-
 rato, pini seu piceæ cortex cum ce-
 rato myrtino, idem quoque tritus
 per se impositus, & earundem fo-
 lia in vino cocta: beta cocta & im-
 posita, calx viua oleo soluta, quæ
 quidem & bullarum eruptionem
 arcer & vlcernas partes ad cicatri-
 cem perducit.

Perniones sanant hæc forum
 vice affusa: cyclamini radicis de-
 coctum, similiter & asphodeli ra-
 dicum: rapum in aqua marina vel
 muria decoctum, ranunculus ex
 aqua coctus, arctij folia, caulis &
 radix simili modo in vino cocta,
 & ipsamet imposita: depilatorium
 quo vtuntur coriarij affusum, lafer-
 pitij decoctum itémque erui, ac i-
 psa quoque aqua marina per se.

A Δπόπρακοῦται ἡ δ' ἀρεὶ ἐπουλώσεως κα-
 ουμα καὲν καὶ ἡ καὶ ἀπλαστόμυρον, ὡς ὁ
 λυκόν, χέμμι μὲν ἔχει λευκῶν τῶν ὠδῶν καὶ ἀ-
 χροῖον, τρωκοῖλλα ἕδατι ἀεθῆσα θερ-
 μῶ καὶ κρίνα φύλλα ἐν οἴνῳ ἐφθα, καὶ ἡ ῥί-
 ζα ἐφθῆ λεία σὺν ῥοδίῳ· λέμψινίου φύλλα
 ὁμοίως, λιθανῶλος ἔπι χροῖον σὺν ἕδα-
 τι, σίμιμι σὺν γέατι νεαρῶ κατα χροῖον
 πηλέας τὸ ἐν τοῖς θυλακίοις δάκρυον, ἔθ
 ἀφέψημα τῶν φύλων καλῶς ποιεῖ κα-
 τὰ τὰ χροῖον, λήξιν ὁ ἐν τῷ πέτραις λῆος
 ἔπι πηλέας, συκαμίνων ἀώρων ὁ χυλός· ἡ
 ἀμόργη καὶ μέλι, καὶ λιθάργυρος, ἴσα τε-
 βέντα καὶ ἐψηθέντα ἕως μέλιτος πάχους.
 Καὶ ἀχροῖον ἔθ, ἡ μολιάδος ἐν ἐλαίῳ ἐ-
 ψηθῆτος ἀρεὶ μέλιτος πάχους· σποδὸς συ-
 κινή μετὰ ῥοδίῳ, πύσσα ὑγρὰ μετὰ μωτῶν.
 Α πουλοῖ ἡ τὰ πνεύματα ἀλγούσης ῥίζα,
 μετὰ κηρωτῆς ῥοδίῳ ἡ μυρσινῆς ἐψηθεῖ-
 σα, ἀπόπατος σὺν ῥοδίῳ κηρωτῆ ἰσοβα-
 τεία μίγνυσα· ἡ ἰσχυρὰς κόπρος καὶ ἴσα ἐν
 ὄρνιθι καὶ σὺν ἐλαίῳ λεασθεῖσα. λιθάργυ-
 ρου ἔθ καὶ ἐλαίῳ παλαιῷ κα. ἀ. ἐψητα
 πρὸ λαμπρῶ ἕως αἰ πυροφθῆς γῆς, καὶ
 καταχρέεται. ἐπανωθεν δὲ κισσοῦ φύλλα ἐ-
 πιθήεται. ἡ κινάβαρι μετὰ ψιμμυθῶ καὶ
 κριθῶν κεκαυμένων ἴσα μὲν κηρωτῆς μυρ-
 σινῆς, λιθάργυρος μετὰ γέατος ἀγρίῳ ἀνα-
 πλάσσεισα ἕως ἐμπλαστῶδες γῆς, κυ-
 κλαμίνῳ ῥίζα ἡ ἔχλυρῆσα ἐν κηρωτῆ ἐψη-
 θέντα, μαλακῆς φύλλα ἐφθα σὺν ἐλαίῳ,
 μυρσινῆς φύλλα κεκαυμένα σὺν κηρωτῆ·
 πίτυος φλοιὸς ἡ πέλκης σὺν κηρωτῆ μυρ-
 σινῆς καὶ λῆος ἔθ καθ' ἑαυτὸν ἐμπλαστό-
 νος, καὶ τὰ φύλλα ὅτι ἐν οἴνῳ ἐψηθέντα· στυ-
 πλον ἐφθῶν καὶ ἀπλαστόμυρον. ἀσβεστος λε-
 λυμένη σὺν ἐλαίῳ· τῆτο ὅτι ἐὰ φλυκται-
 νῶσαι, καὶ τὰ ἡλικωμένα ἀπουλοῖ.

C L X X I X. Χίμετρα δὲ ἰᾶται κατὰ μ-
 τὰ μύρα, ἡ συκαμίνου ῥίζης ἀφέψημα, ἀ-
 σφοδέλου ῥίζῶν ὁμοίως, γαγγύλη ἐν θαλά-
 σσῃ ἡ ἐν ἀλμῇ ἀφεψημένη, βαπτῆρον σὺν
 ἕδατι, ῥοκίῳ φύλλα καὶ καυλὸς καὶ ῥίζα
 ὁμοίως ἐν οἴνῳ ἀφεψημένα καὶ αὐτὰ καὶ ἀ-
 πλαστόμυρα, μαδῶς ἀπὸ βυρσοδέψαν κα-
 τὰ τὰ χροῖον, σιλφίᾳ ἀπόζεμα, ὁσθῶς ἀ-
 φέψημα, θαλάσσα καθ' ἑαυτῶ.

E. j.

Meib. κατὰ μ-
 ούρα.

Meib. κατὰ μ-
 ούρα.

Meibanus.

Ad perniones
 vlcernas vlc-
 ernas ficut.

Meib. κατὰ μ-
 ούρα, Holyca.

CLXXX. Καία χειρόμα οὐφέλις παρὰ ἔλκωθῆναι τὰ χιμέτλα, ἀκακία, παρὰ σίου χυλός, ρόδος βυρσοδεφικῆς χυλός, λύκιον, ἀμόργη ἐψητή, κηροῦ πλατύσμα (καθερμά παρὰ μέρος ἐπιπλάσμα ὡς πυρία, τυπηρία μετὰ ψιμμευθίου καὶ κηρωτῆς ἢ βάρου κεκαυμένης τέφρα μὲν κηρωτῆς καὶ ἀπλάστω) οὐ παρὰ ἡκαστέως γρηγύλη ἐφθῆ ἐν εἴμῃ.

CLXXXI. Γρός δὲ τὰ ἡλκωθῆναι τῆν χιμέτλων ποιός, κηρωτῆ ἐν γρηγύλη ὡμῆ ἐγλυφείση ἐπί θερμοσσοδιά ἐψηθεῖσα, ἢ ἐν κυκλαμίνῃ ρίζῃ ὁμοίως ἐγλυφείση, δρακοντίς φύλλα ἐφθῆ, καρκίνοι ποδάμοιοι κεκαυμένοι μετὰ μέλιτος, χετυληδὼν λῆσα, λιβακωτὸς σὺν τῆσπι " ἄρκεῖο, λιθάργυρος σὺν κηρωτῆ μυρσινίνῃ, ἢ μολίβδαμα ὁμοίως, ἢ ὄνυχες ὄων " ἐπιπλασάμοιοι, πνθίμωφ θαλάσσιος λῆθος καὶ ἀπρασάμοιοι, πρεσίον λεῖον ὁμοίως καὶ ἀπρασάμοιον σὺν καζιερῆ μετὰ κηρωτῆς, ἢ ὡμῆ μεί ἐλαῖς θερμοῦ λῆσα φακός ὁ ἐπὶ τῆ τελευτῆ, ἢ φακός ἐφθῆς μετ' ἐλαίου θερμοῦ λεῖος, κρίνος ρίζα ἐφθῆ λεία καὶ ἀπρασάμοιη μετὰ τῆσπιος χοιρείου ἀμάλου, σίδια ἐν οἴνω ἐφθῆ, σίλφιον μεί ἐλαίου λῆσον. τῆσπι * κηρῆς, μύρσινινον, μεί ἐλαῖς θερμοῦ λεῖος.

CLXXXII. Πρεσβυλικῆ δὲ ἀπουλοῖ ἐλκῆ ἀμαζαλλίς μετὰ κηρωτῆς, ἄρξ φύλλα ἐφθῆ ἐν οἴνω ἐπιπλάσμα, κριτὰ καζιερῆ, καὶ ψιμμευθιον μὲν κηρωτῆς μυρσινίνης τριπλασίου ὡὼν λέκυθοι καὶ λιθαργυρος ὁμοίως κηρωτῆ ἀγαληφέντα, κηρωτῆ μὲν μολίβδα κακαυμένῃ, μυρσινῆ, πύτους φλοιός ὁμοίως.

CLXXXIII. Τὰ δὲ παλαμά ἐπουλοῖ, πύτους φλοιός σὺν κηρωτῆ μυρσινίνῃ, ἢ διφρυγῆς λῆσον καὶ ἀπρασάμοιον, βύπα τωείου φύλλα λεῖα σὺν ἀξουγγίῃ, πύρεδος ρίζα λεῖα, ἰξός σὺν λιθαρωῖῳ, ἰός μετὰ διφρυγῆς ἴσου καὶ μετὰ κηρωτῆς μυρσινίνης, καδμία μετὰ κηρωτῆς, κενταύρειον χλωρόν λῆσον, κισσοῦ αἴθη μετὰ κηρωτῆς, κρίνου ρίζα λεῖα σὺν ροδίῳ, καὶ τῆ φύλλων καὶ αὐτὸς ὁ χυλός ἐψηθεῖς ἐν χαλκῷ ἀγείῳ σὺν μύμυ καὶ ὄξυ, ἕμμοτος καλλίστη ὑγρὰ γίνεῖ). λῆσάμοιον καὶ σμύρνα καὶ μέλι σὺν κηρωτῆ μυρσινίνῃ, ἢ ἐλαγον παλαμόν σὺν μοίῳ.

A Pernionibus verò, priusquam exulcerentur, hæc illita conueniunt: acacia, marrubij succus, rhois coriarij succus, lycium, amurca cocta, ceræ laminulæ calidæ alternatim impositæ pro fotu, alumé cum cerussa & cerato, rubi cremati cinis cû cerato: adhibetur & ante ulcerationē rapum in muria coctû.

B Exulceratis autem pernionibus ista conueniunt: ceratum in rapo crudo incauato super feruenti cinere coctum, aut in radice cyclamini similiter incauata: dracunculi folia cocta, cancri fluuial es vsti cum melle, cotyledon trita, thus cum adipe vrsino, argenti spuma cum cerato myrtino, plumbago simili modo: vngulæ afininæ insperæ, pulmo marinus tritus & pro cataplasmate impositus, similiter & marrubium tritum impositum, ficus siccæ cum cerato, aut eadem crudæ cum oleo calido tritæ, lens palustris, lens item è leguminum genere cocta cum oleo calido trita, lilij radix cocta tritaque cum adipe suillo insulfo imposita, melicorium in vino coctû, laserpitiû cum oleo tritum: adeps denique & cera cum oleo myrteo feruente teruntur.

C Senum vlcerebus cicatricè obducunt, anagallis cum cerato, arifolia in vino cocta imposita, hordeum vstum, cerussa cum triplo cerato myrtilino, ouorum vitelli & lithargyrus eodem modo cerato excepta, ceratum cû plumbo vsto, myrtus, similiterque pini cortex.

D Vlcera vetera hæc ad cicatricem perducunt: pini cortex cum cerato myrtilino, diphryges tritum & inspersum, eupatorij folia trita cum axungia, filicis radix trita, viscus cum thure, ærugo cum æqua diphrygis portione cerato myrteo excepta, cadmia cum cerato, centaurium viride tritum, hederacei flores cum cerato, lilij radix trita cum rosaceo: quin & eiusdè foliorû succus in æneo vase cû aceto & melle coctus, præstâtissimum euadit medicamentum liquidû, quo imbuta concepta linamenta vlcerebus induntur: ladanû myrrha & mel cum cerato myrteo: oleû denique vetus linamento exceptum.

E Vetus linamento vlcerebus cicatricem inducunt.

F Vetus linamento vlcerebus cicatricem inducunt.

Ἐπιπλάσμα ἢ χιμείον hoc est, sullo aut anferino. Diosc. 1. de mat. med. cap. 81. Ἐπιπλάσμα ἢ χιμείον, Moibanus ex Galieno.

Fortè, μυρσινῆς, ceratû myrteum.

Fortè, κακαυμένῃ, σμύρνην.

δὲ ἐ γυλός

ad omnia
vuln. sanantur
vuln.

Vlcera extremarum partium æ-
grè sanabilia meliorè in statum re-
ducunt imposita hæc : propolis,
myrti bacca, serapiadis radix, li-
gni caries inspersa, arctij folia pro
cataplasmate imposita, radix a-
sphodeli cum polenta, similiter &
astragali radix, itémque ballotes
& sabinæ folia, brassicæ folia cum
farina fœnigræci & aceto, libano-
ridis folia, totâque etiâ herba, a-
pistrum impositum, itémq; peuce-
danû, chamædrys cum melle, ver-
benaca recta eodè modo, Heracleæ
deniq; sideritidis folia cum melle.

ad purgand.
vuln.

Putridis tibiârum vlceribus mē-
dentur, capparis radix more cata-
plasmatum imposita, centaurium
minus tritum, erui farina cum mel-
le, orcheos seu testiculi radix cum
melle, similiterque radix peuce-
dani, pix liquida, similiter & po-
tamogeton, saccharum linamen-
to exceptum, caries lignorum fic-
ca puluerata pastinacæ radix sicca:
tritâque cum melle ac polenta, &
in linteolo vsita dum in carbones
redigatur: caricæ cum chalcant-
ho, ramulorum fici tenellorum
ramenta cocta in aqua cum fari-
na triticea, vsquedum emplastri
compagem assequantur, ac imposita
splenij in modum, relictâque tri-
duo.

vel splenis
imposita

ad expurgan-
da vlcera.

Vlcera verò expurgant, marru-
bium cum melle, vrticæ folia cum
sale, aristolochia cum melle, gen-
tiana, iris cum melle, oliuæ condi-
tanæ more cataplasmatum impo-
sitæ, saluia trita, erinacci marini
testa cremata, narcissi radix cum
eruo & melle. Aliud: nitri spum am
melli ammixtam in olla noua com-
burito, additâque prout videbitur
iride vtror. Aut: sumito chartæ
côbustæ drach. viij. arsenici drach.
iiij. misceto cum rosaceo aut melle,
vel ficcis vtror.

Vlcera ab v-
sione crustas e-
marginant
imposita hæc:

Vlcerum ab vsitione crustas e-
marginant imposita hæc : iris, er-
uum coctum, lupini, plantaginis fo-
lia, anethum, porri capitati folia
cum sale & aceto : verbenaca supi-
na, oleæ germina, papaueris corni-
culati folia & flores, sory vsutum, la-
cteus tithymalli liquor, similiter-
que radix ari contrita.

ad vlcera
carne replen-
da.

Vlcera carne replent, butyrum,

A CLXXXIIII. Τα δ' ἐν τοῖς ἀκρωτη-
ρίοις δυσάλγητ' εἰς τὴν ἀχρῆ καὶ ἀπ' ἀ-
σπίδου, ἀσπίδος ἔπιπτευμένη, μύρτα σὺν
οἴνῳ, σεραπιάδος ῥίζα καὶ ἀπ' ἀσπίδου, σπι-
πέδων καὶ ἀπ' ἀσπίδου ξύλων, ἀρκίης φύλ-
λα καὶ ἀπ' ἀσπίδου, ἀσπιδέλης ῥίζα σὺν
ἀλφίτῳ, ἀσπιδέλης ῥίζα ὁμοίως, ἐσθλαίης
B Φύλλα ὁμοίως, βεῤῥεως φύλλα ὁμοίως,
κράμβου φύλλα μὲν τηλίας ἀλθιῶν καὶ ὄ-
ξους, λιβαυίδος φύλλα καὶ ἡ πῶα, μαλισσό-
φυλλον ἔπιπτευμένοι, καὶ πευκεδῶν,
χαμαίδρος σὺν μέλιτι, σαΐσερεων ὁμοίως, σπ-
ειρίδος ἢ Ηρακλείας φύλλα σὺν μέλιτι.

καταπασσάμενοι
forte.

CLXXXV. Σαποροκνήμιος δ' ἰάται,
C καὶ πύρεως ῥίζα καὶ ἀπ' ἀσπίδου, κεν-
ταύριον δ' λεπτὸν λεῖον, ὀρεβκίον σὺν μέλιτι,
ὄρχως ῥίζα σὺν μέλιτι, πευκεδῶν ῥίζα
ὁμοίως, πῶα ὕδα, ποταμογίτων ὠσαύ-
τως, σάκχαρον ἐν οἴνῳ, σπιπέδων ξύλων
χροάδης ξηρῶ: σαφυλίτου ῥίζα ξηρῶ λεία
σὺν μέλιτι καὶ ἀλφίτῳ, καὶ ἄντες ἐν ὄνιτι καὶ οἴνῳ

καὶ οἴνῳ

D μέλεις ἀνδρακώσεως: σὺν καὶ ξηρῶ μετὰ
χαλκῶδης ἰός, λεπίς, τερμυθῆκη, κηρός, ἴσα:
σικκῆς ἢ ἀπαλῶν κλάδων τὰ ἀποξυσμα-
τα ἐφθὰ σὺν ὕδατι μὲν ἀλθιῶν πνεύμα
αἰ εἰς ἀπ' ἀσπίδος ἔπιπτεται, ἔπιπτεται
εἰς ὡς ἀπ' ἀσπίδος, ἔπιπτεται ἡμέρας γ'.

καὶ ἀσπίδος

CLXXXVI. Καθαίρει δ' ἔλκη, παρα-
E σιον μετὰ μέλιτος, κνίδος φύλλα μὲν ὄνιτι,
δριτολόχια σὺν μέλιτι, θηλυαῖη, ἕκεις σὺν
μέλιτι, κολυμβάδες καὶ ἀπ' ἀσπίδου, ἐ-
λελίσφακος λῆθος, ἐχίνος θαλασσίης κακκαυ-
μῶνα ὄτρακα, ναρκίσου ῥίζα σὺν ὀρεβῶ καὶ
μύρτι ἢ κίτρου ἀφρὸν μέλιτι μίξας καὶ αἴσον
ἐν χύτῳ κενῇ, καὶ μίξας ἰεὺν φοχασμῶ,
F ῥῶ ἢ ῥῶλου κακαυμῶνου ἢ ἀρσεικῆς
δ' σὺν ῥοδίῳ, ἢ μέλιτι, ἢ ξηρῶ.

καὶ ἀσπίδος

CLXXXVII. Εσχάρας ἀεὶ ῥήσσει τὰ
ἀπὸ καύσεως ἔπιπτευμένα, ἴκεις, ὀνώνιδος
Φάλλα, ὀρεβοὶ ἐφθῶ, ἴερμοι, δρονογλώσσου
Φύλλα καὶ αἰήτων, παρῶσιν κεφαλάτου
Φύλλα μὲν ἀλθῶν καὶ ὄξους, ἰερά βοτάνη,
G θαλλεία, μήκωνος κερσλίπιδος φύλλα καὶ
ἄνητον, σῶρυ κακαυμῶνον, πηθυμάλλου ὀ-
πίς, ἀεου ῥίζα λεία ὁμοίως.

ὁμοίως, ἢ ἀπ' ἀσπίδου
ἀπὸ vti 4 do
mat. med. c. 66.

CLXXXVIII. Πληροῖ δ' τὰ ἕλκη, βῆ-
E. ij.

τυρον, κηρός και ρητινη, ρόδιον, βουνία ρίζα κ'
 και φύλλα, ζεφισολοχία και έαυτην, κ' συν
 ζεφιδ' και πανακος ρίζα συν μέλιτι.

CLXX XIX. Στέλλα δέ έλκη, άσβεστος,
 μέλινα, λεπίς, ίσα έχνος κεκαυμένης, σμα-
 ριδός παριχηράς κεφολή και είσα, κεδρία, κη-
 κίς, κήρυκες κεκαυμένοι, λίθος σαπφειρος.
 μόλιβδος κεκαυμένος, ασθιον, επιηεία,
 πάσα και έσα, σάρυ, ο έ τα πλασθία ζυτο-
 τήκη. σκέρδιον λειον. χαλκίτις, χαλκμυθος,
 μίση, διφρυγές, οθόνιον κεκαυμένον.

CXC. Πτερύγια δέ θεραπεία, άκα-
 κίας χύλισμα καταχρϊόμενον, αλόη ξηρά
 έπιπλασμένη, ίος διπλασίον μετά λι-
 θαργύρου απλής, πενταφύλλου ρίζα και
 ταπρασομένη, τήυμαλλια όπισ έπιχρϊό-
 μένος, γλυκυρρίζα ξηρά έπιπλασμένη,
 ίος σιδιρου συν οξεί, ρίνισμα έλέφαντος ο-
 στέου όμοίως, παρσίον συν μέλιτι, επιηεία
 συν ύδατι: σύκα ξηρά μετά σιδίωι ροιας έ-
 φθα και μέλιτος, χαλκίτιδος και λεπίδος
 μιγύτων και ως έμπλαστρος έπιτημεμέ-
 νων η επιηείας χρεση, σαρδαράχιω, ά-
 σβεστοι, διφρυγές, ίσα μίξας και έπλαστε.
 Αναξηραίνε δέ τα πτερύγια λεπίς Κυπρία
 λεία έπιπλασμένη ζυματωός.

CXCI. Παρωνυχίας θεραπεία, λιβα-
 νωτός συν μέλιτι, μυρσίνη κεκαυμένη συν κη-
 ρωτή, η τρις φύλλοις όμοίως και έπλαστε, η
 σαφίδι μετά μένης.

CXCII. Αναστομοί δέ τα μίσθρτα τή
 τετυλωμένων και χρονίων έλκτρω, σκίλλης
 ο σπός συν μέλιτι.

CXCIII. Ραγάδας και εν αιδίω ω-
 φελδ' ρητινη φρυκίη συν ρόδιω λειωθεϊσα
 άχει γλοιωτή, μιγυμένης έ ωσδ' λευχου
 όπιής, κιασού φύλλων ξηρών κεκαυμένων η
 τέφρα τριβείσα εν έλαίω εν μολιβή θύα.
 Ποιεί και έπι τήν παεί ο δακτύλιον συ-
 είντων σω* πεία εν τη μελίτη.

CXCIII. Τα δ' έλκη τα εν αιδίω
 θεραπεία, βολυάστρον και πλασθίον,
 αλόη, πιπυρος φλοϊός συν λιθανωείω, άσπε-
 ραθου ζύρα, άκακίας χύλισμα, η ροας ά-
 γείας χυλός.

CXCV. Τα δέ αλγήματα παύει, οίνος

cera & resina, rosaceum unguen-
 tum, buniy radix & folia, aristolo-
 chia per se & cum iride, panacis
 denique radix cum melle.

Excrecentes ulcerum carnes ^{Ad carnes in}
 compescunt calx viua, manna & ^{ulceribus in}
 squama æris paribus mixta portio-
 nibus: crinaceus crematus, smar-
 dis sale conditæ caput vstum, ce-
 dria, galla, buccina cremata, sap-
 phirus lapis, plumbum vstum, spro-
 dium, aluminis omne genus v-
 stum, sory, (quod & carnes humor-
 nimio flavescentes absumit,) scor-
 dium tritum, chalcitis, chalcan-
 thum, mify, diphryges, linteolum
 vstum.

Pterygiis medentur ista: acaciæ ^{Ad ptery-}
 succus illitus, aloë sicca insperfa, æ-
 rugo dupla portione mixta cum li-
 thargyro, quinquesolij radix impo-
 sita, tithymalli lacteus liquor illi-
 tus, glycyrrhizæ puluis inspersus,
 rubigo ferri cum aceto, similiter &
 scobs elephantini ossis, marrubium
 cum melle, alumen ex aqua: caricæ
 cum malicorio & melle coctæ, ad-
 ditis chalcitide & squama æris, ad
 emplaftri compagem redactæ &
 impostæ. Aliud: alumen scissile,
 sandaracham, calcem viuam & di-
 phryges æquis mixta portionibus
 adhibeto. Mirabiliter verò ptery-
 gia exiccat, æris squama Cypria
 trita & impostæ.

Paronychias sanant, thus cum ^{Ad parony-}
 melle, & myrtus vsta cum cerato:
 huius eiusdem folia similiter adhi-
 be, aut vuam passam cum manna.

Astricta labia callosorum diutur- ^{Ad stricte}
 norumque ulcerum aperit, scilla ^{et Bala Cris-}
 pars interna cum melle. ^{turna viua.}

Rimis pudendorum confert re- ^{Ad rimas pu-}
 sina cum rosaceo, frixa tritaque ad ^{dentium.}
 strigmentitiam crassitudinem, ad-
 dito etiamnum oui luteo tosto. Lu-
 uat & aridorum hederæ foliorum
 vstorum cinis cum oleo in morta-
 rio plumbeo tritus. Proficit idem
 & ad ani fistulas, cum lana indi-
 tus.

Ulcera pudendorum sanant: balau- ^{Ad ulcera pu-}
 stium impositum, aloë, pini cortex ^{dentium.}
 cum thure, aspalathi lignum, ex-
 pressus acaciæ succus, mali deni-
 que Punici syluestris succus.

Dolores autè pudendorum sedat ^{Ad dolores}
 pudendorum.

καταπλασμάτιον
ρίνισμα

καταπλασμάτιον
ρίνισμα

vinum aquæ marinæ expers calens affusum, itémque fel caprinum perunctum.

ad vomitum

Pudendi nomis seu depascentibus vlceribus confert, misy cum acetō infusum: necnon & ea quæ deinceps capite de nomis tradentur.

ad vomitum

Vermes in vlceribus genitos eicit plantago trita & inspersa, similiterque caprifici vsti cinis.

ad carbunculos

Ad carbunculos. Tribuli folia virentia in sartagine fricta cum adipe suillo crudo terito, ac vbi prius vlcus ipsum leniueris, imponito. Carbunculis præterea medetur hæc imposita: oleæ agrestis folia cum melle, fructus eiusdem frictus & cum melle tritus, semperuiuum per se, plantago similiter, loliacea farina cum raphano & sale, bryoniæ radix trita cum vino, similiter & ari radix, fimus suillus siccus adhibitus, fimus columbitus cum lini semine ac melle, aspalthus tritus & impositus, vua passa cum ruta & lasere, fabinæ folia trita cum melle, lupini cocti tritique, nasturtium virens eiusdemque semen.

Carbunculos suppurationis purgationis

Carbunculos verò ad suppurationem perducunt rumpuntque, iuglandis seu veteris seu etiam recentis nucleus, strobili pars interna eodem modo, coriandri folia cum vua passa, papaueris corniculati folia & flores, laserpitij liquor cum ruta nitro & melle, aut etiam per se: (sed insuper pars ita obtegenda est semperuiuo vt adhærescat.) eruum tritum cum vino, pix liquida cum vua passa & adipe, brassicæ deniq; folia trita ex aqua.

ad vomitum

Nomis putridisquæ vlceribus superuenientibus ista medentur: arseni cum & calx viua cum sandaracha & charta combusta, nitrum cum calce viua & fæce vini, aut acetō vel aqua, aluminis genus omnne vstum cum duplo sale, sory vstum, squamæ æris pumicisque vsti pares portiones, sal quamplurimus pice liquida exceptus, aristolochiæ radix cum resina, plantago cataplasmatibus instar imposita, loliacea farina cû raphano & sale, amygdala amara cû melle, vua passa cû ruta, galiopsis cû sale, oleæ germina cum

A ἀθάλαστος θερμός καὶ ἀντιδρωδός, καὶ ῥηλὴ αἰγία καὶ ἀχαιοὶ κη.

Suscipiebatur Moib legendum Delectatione in vino admodum minus est scriptio, qui ratione cōuenientius est.

CXCVI. Νομισ δὲ τὰς ἐν αἰδοῖσι ὠφελῆ ἐγκυβερνητοὶ, μισο σὺν ὄξει, καὶ τὰ ἰσθηθιστῶνα ὅτι νεύει.

CXCVII. Σκάλπηρας δὲ ἐκβάλλει ὅτι τοῖς ἔλκεσι θηροδμοῖς, θρονόλωσον λῆσον καὶ ἀπλοασθεν, ἢ ἐρενέου κεκαυμένου τέφρα, καὶ ἀπλοασθεν.

κατάστασι.

CXCVIII. Πρὸς ἀνθρακας. τελοόλου φύλλα χλωρα, καὶ τέτηγα μῆρος, καὶ ἑσπερίου λειώσαι ὠμόν, παρκαθμα λῆξας ὁ ἔλκερ, ὅτι λῆξ. Ἀνθρακας δὲ περαπὼς καὶ ἀπλοαστῶνα, ἀγριελιάς φύλλα

τηρηστέον.

Forre imo καὶ καταμολύσαι.

C μετὰ μέλιτος, καὶ ὁ καρπὸς πεφρυγμένος λῆσον σὺν μύητι. αἰείζων καὶ ἑαυτο, θρονόλωσον ὁμοίως, ἀρνον ἀλθρον σὺν ραφαίω καὶ ἄσι, βρυωνίας ρίζα λεία μετ' οἴνω, ἀρου ρίζα ὁμοίως, ὅς ἀφοδὸς ἔρηξ. πλάσσεισα, παρκαθμα ἀφοδὸς μετὰ λινοσπέρμου καὶ μέλιτος, ἀσπῆρα λῆσον λείος κατὰ

κατάστασι.

D πλοαστῶνα, σαφίς σὺν πηγαῖω ἢ ὅτι ὠβραθνος φύλλα λεία σὺν μέλιτι, θέρμοι ἐφθὸι λῆσι, καρδαμον χλωρὸν ἐ τὸ σπέρμα.

CXCIX. Πυοποιεῖ δὲ καὶ παρκαθμα ὅτι ἀνθρακας, καρνε βασιλικῶ παλαίου καὶ παρκαθμα ὁ σῆλος, τροβίλου τὸ ἐν τὸς ὁμοίως, χελίου φύλλα μετὰ σαφίδος, μήκωνος κεραιίδος φύλλα καὶ τὰ αἴθη, ὁπὸς σιλοφίου μετὰ πηγαῖου καὶ μίλτου καὶ μέλιτος, ἢ κατ' ἑαυτὸν (δεῖ δὲ) αἰώθεν ἀφζώω καὶ ἀμυγδαλῶν ὡς τε παρκαθμα, ἔροβος λῆσον σὺν οἴνω, πῖστα ὑγρὰ σὺν σαφίδι καὶ ἑσπερίου φύλλα λῆσον (ὡ ὕδατι).

νίπου, de mas. lib. 3.

CC. Τὰς δὲ ὅτι γηνοδμοῖς νομισ καὶ σθηπεδόνιας περαπὼς, θρονόλωσον καὶ ἀσβεστός μετὰ σαρδαπέλης καὶ χερσὺν κεκαυμένου νίτρον σὺν ἀσβεστῶ καὶ τρυγῆ, ἢ ὄξει, ἢ ὕδατι. συπιηρία πᾶσα κεκαυμένη (ὡ διπλαστίον σὺν ἄσι, σῶρυ κεκαυμένοι, λεπὶς καὶ κισσηεῖς κεκαυμένη ἴστα, ἄλες ὡς ὅτι πηξῆσι ἀναληθῆντες πῖστα ὑγρὰ, ἀειτολοχίας ρίζα σὺν ῥηπῆτι, θρονόλωσον κατὰ πλοασθεν, ἀρνον ἀλευρον σὺν ραφαίω καὶ ἄσι, ἀμυγδαλα πικρὰ σὺν μέλιτι, σαφίς μετὰ

κατάστασι.

πυο

G πηγαῖω, γαλῆα μετ' αἰλῶν, θαλία σὺν μέλιτι.

κατάστασι καὶ legēdu conlicit Moibanus.

E. iij.

λιπι, σμαειδός ταριχηράς κεφαλή κεκαυ-
 μνη, ιός σιω μίσθ κεκαυμένος, κηκίς κηφισα
 και ἕξθ σθεαδείσα, κήρυκες κεκαυμένοι, κί-
 πορου αἴτη καιέντα καιθ' ἑαυτά, και σὺν μέ-
 λιπι καταπλασθέντα. ἢ κυπρίστος καιθ'
 ἑαυτὴν και σὺν δῆφίτη, μέλιδος κεκαυμένος
 λῆθος, λεπίς σιδῆρος σὺν ἐλαίῳ, ἀρου φύλλα
 καιαπλασασμόμυρα, σεύτλον ἐφθόν καιαπλα-
 ασμόμυρον. πωειρερεών σὺν μύμητι, πιθυμάλλη
 ὀπός, χαλκός κεκαυμένος, φακός κεκαυμέ-
 νος, φακός ἐφθός σὺν σιδίοις, θαλία σὺν δῆμη
 και μὴ ἀλός λεία, ἢ σιδία και δῆες. Κατὰ μτλθ
 δὲ ἀφελήμαλι κύνου, γίνου, κυπρίστου,
 μυρσίνης, γάρφα τὰ σκ σιλούρων ἢ ἰχθύων.

CC I. Γαγγράνας ὅ πωειχράσσει, αἰ-
 εμιον ἀλλυρον σὺν ραφαίῳ και δῆα καια-
 πλασασμόμυρον, βραχίος φύλλα, σαφίς σὺν
 ραφαίῳ φλοιῷ, ἢ ραφαίου φλοιός σιω μέ-
 λιπι, κέρυον βασιλικόν παλαμόν ὅ σπός, ὅ
 κύπνοι ἐφθὺ μετὰ σιδίων, λῆθος ὄσρακί-
 τής σιω μύμητι, * μυελίος φύλλα ἐφθὰ σὺ
 οἴνω λῆθα μτ' μέλιτος, ὄσθος σὺν μύμητι ρα-
 φάνου σπέρμα μεί ὄξους καιαπλασθέντα
 ἐσάρας ἀρελ ὄσθου ρήσσει. τωάσιον σιω μέ-
 λιπι, ὅ και αἰακα θαιρῆ. πιθυμάλλου ὀπός, ὄν
 καιαγασσα σὺν πῆθεις τὰ διαμρέσθς ἢ ὀπός
 σιλφίς ὁμοίως. καιτὸ μτλθ ὅ θέρμων ἄποζέ-
 ματι σὺν ἐχθός, ἢ οὔρω αἰθεραπίῳ, ἢ ὄξθ.

CC II. Τὰ δὲ τεθελωμύρα ἔλκη ἰδίως
 εἰλλθ, χαμαλέων λείος, ὄχρα Αττική κε-
 καυμνη. Ἐρσενικόν και ἀσθετος ἴσα πλυ-
 θεντα σὺν ὕδατι ὁμοίως ὅπτι ἡμέρας λ'. ἄπο-
 χρομύρου τὰ ὅπτι πάγου καιθ' ἡμέρας.

CC III. Πονηρβύμυρα ἔλκη και σκλη-
 είας και κοήθς θεραπευθ, βαλαίων δρυϊνῶν
 τωρξ λεία σιω ἀξουγίῳ ὅπτι τεθίσα. δρα-
 κονίης ρίζης χυλός, [και πωός τὰ ἡλκαυμέ-
 να,] και ἡ ρίζα ὅπτι πλαιθεῖσα. ἀρου ρίζης
 ὁμοίως, γαλλίου φύλλα και χυλός σὺν ὄξει,
 βρυωνίας λευκῆς και δρακονίου ρίζα σὺν μέ-
 λιπι, ἐρέβινθῶ ἢ ὄσθοι σὺν μύμητι. ἰξός σιω
 λιθανωίῳ, καρκίνων πῶαμίον ἢ τέφρα σὺν
 μέλιτι, και σός λῆθος καιαπλασασμόμυρος. Ἄ-
 σιος λίθος, ἢ ὅ ἀθός αὐτὸ καιαπλασασ-
 μόν, ἐπουλοῖ σὺν μέλιθι δὲ, ἄποκαθαίρει.
 και ὄνυξ δὲ ὅ σκ τῆς πορφύρας καιουλοῖ τὰ

A melle, smaridis salite caput vstuti,
 arugo cum misy vsto, calx vsta &
 aceto extincta, buccina vsta, cypri
 flores cremati per se & cum melle
 impositi, cupressus per se & cum
 polenta, plumbum vstum tritum,
 squama ferri cum oleo, ari folia ca-
 taplasmatris instar imposita, iti-
 demque beta cocta, verbenaca re-
 cta cum melle, tithymalli lacteus
 liquor, æs vstum : lens vsta, eadem
 cum malicorio: oleæ tenellum ger-
 men cum muria, & cum sale tri-
 tum: malicorium cum sale. Perfun-
 de autem decocto lentisci aut cu-
 pressi vel myrti, aut garo è siluris
 aliisve piscibus.

B Gangranas emarginant, lolia-
 cea farina cum raphano & sale im-
 posita, fabinæ folia, vva passa cum
 raphani cortice, aut raphani cor-
 tex cum melle, iuglandis vetustæ
 nucleus, cytini cocti cum malico-
 rio, lapis ostracites cum melle,
 myrti folia in vino cocta trita cum
 melle, eruum cum melle, raphani
 femè cum aceto adhibitum, (quod
 crustas etiam ad os vsque rumpit,)
 marrubium cum melle: (hoc etiam
 expurgat:) tithymalli lacteus li-
 quor, quem scalpello factis inter
 scarifi candum vulneribus indi par
 est: laferpitij liquor, qui eodem etiã
 modo vsurpabitur. Frequenter au-
 tem perfunde lupinorum decocto
 aut vrina humana vel aceto.

E Efferata vlcera priuatim inhi-
 bent, chamæleon tritus & ochra
 Attica vsta: similiter & arsenicū &
 calx viua, si equis portionib. ex aqua
 lauètur diebus triginta, effuso quo-
 tidie quod in summo concreuerit.

F Fraudulentis vlceribus duritiis-
 que malignis medentur ista: glandi-
 um quernarum caro trita, im-
 posita cum axungia: dracunculi radi-
 cis succus, ipsaque radix per se im-
 posita: similiter & ari radice succus
 ipsaque radix: galiopsis folia & suc-
 cus cum aceto, bryoniæ albæ & dra-
 cunculi radix cum melle, cicer aut
 eruum cum melle, viscum cū thu-
 re, cancerorū fluuiatiliū cinis cum
 melle, hedera trita & cataplasmatris
 instar imposita: Afius lapis aut e-
 iusdè flos inspersus ad cicatricem
 deducit, & cū melle expurgat. Sed
 & onyx, seu tegumétum, purpurarū

Conclusa Moibanus omittit.

Fortè κηφισα-
 σείων. & sic
 deinceps ad fi-
 nem vsque ca-
 pituli.

Ad gangra-
 nas.

Ad fœc vlc-
 ra.

Ad maligna
 vlcera.

inspersus, maligna ulcera perducit ad cicatricē : tritici sylvestris, quod chelidonium minus appellatur, radix sicca & inspersa, itidemque philetærij radix : verbenaca recta cum melle, denique fofus frequēs è lupinorum decocto.

Ad phagedænas

Ad phagedænas faciunt quidem quęcunque ad maligna fraudulentaque ulcera modò cōscripta sunt, sed & ista conueniunt : aphrodeli radix cum oleo cocta & in modum cataplasmatif imposita, vrticę folia cum sale : sal cum melle & polenta in linteolo crematum, vsque dum in carbonē redigatur : bryonia tam albę quàm nigrę caules & folia cum sale adhibita, fici folia trita in vino, ifatis agreftis & domesticę folia, nasturtium cum melle. Repurgant verò Afius lapis cum cerato, rhois coriarij folia cum melle, pastinacę sylvestris radix sicca adhibita, aluminis genus quoduis vftum cum galla & aceti facē : proficit & acetum frequenter affusum.

Elephanticos

Elephanticos iuuat plantago cum melle partibus tumentibus imposita, similiter & verbenaca supina: prodest & sylvestris caprę aut hirci fel illitum: lac schiston in potu sumptum multum iuuat elephanticos : sic & calamintha in cibis sumpta, eiusdemve succus e-potus, lactis sero superbibito : cecidria in eclegmate sumpta. Mirè verò proficit adeps equinus, tumidis partibus illitus. In principio autem cum primùm sese patefacit Elephas, hominem in balneo triduo lauato, & in balnei exitu eius lumbos ac genas sale ac nitro valenter cōfricato. Triduo exacto in promptu sit oleum è semine peponum, quo similiter ipsum affrices atque perfundas.

Rimis pedum

Rimis pedum hæc indita medentur : scillę medulla in oleo feruefacta tritataque cum resina terebinthina, cācri fluuiatiles vsti triti cum melle, polypodij radix cataplasmatif instar imposita, cornu caprinum vftum seuoque caprino excerptum. Aut, mellis librā vnam, olei & cerę simul liquatorum sania tātundē, lithargyri vncias quatuor

A κακρήνη ἔλκη κατὰ πλάσσομένη. κερύ α-
ζεύς τῆς χελιδονίου λεγομένης ρίζα ξηρα
κατὰ πλάσσομένη. φιλεταιρίου ρίζα κα-
ταπλασσομένη. κασιτέρειον σὺ μέλιτι θέρ-
μων ὑπόζωμα συνεχῶς κατὰ τὰ ἕλκη.

C C IIII. Περὶ δὲ φαρμάκων ἃ ποιῶ
μὲν ὅσα καὶ πρὸς κακρήνη καὶ ποικιλομήνη.

B ἔλκη ἀμαγνήρα πτω· ἀρμόζης ὅ καὶ αὐτὰ·
ἀσφοδέλου ρίζα μετ' ἐλαίου ἐψηθείσα καὶ
κατὰ πλάσσεισα, κριδὸς φύλλα μὲν αἰλῶν,
αἶλες σὺν μέλιτι καὶ ἀλφίτω κενόντες ἐν ὀ-
θονίῳ μέχρις ἀνθρακωτάσι, βρυωνίας λευ-
κῆς καὶ μολαίνης φύλλα καὶ Ⓞ κωλῆ μὲν
αἰλῶν καὶ ἀπλάσσομένη, συκῆς φύλλα λῆθα

C ἐν οἴνῳ, ἰσάπτω φύλλα ἀγρίας καὶ ἡμέρα·
καρδάμον σὺν μύρτι. Ἀνακαθαίρει δὲ Ἀ-
σιος λίθος σὺν κηρωτῇ, ῥοός βυρσοδέψικῆς
φύλλα σὺν μέλιτι, σαφυλίνου ἀγρίου ρίζα
ξηρα κατὰ πλάσσεισα, τυπηρία πᾶσα
κεκαυμένη μετὰ κηκίδος καὶ τρυγῆς ὄξους·
ποιῶ δὲ καὶ ὄξος συνεχῶς κατὰ τὸ λῆθρον.

D C C V. Ἐλεφαντιάσεις δὲ ὠφελῆ ὄρνι-
θόγλωσσον καὶ μέλι ἔπι τῆν ἐξοιδουώτων
μερῶν, ἱερὰ βοτάνη ὁμοίως· γλήνη ἀγρίας
αἰγῆς ἢ τραγυ κατὰ πλάσσεισα ὠφελῆ καὶ
γάλα θρόνον καταπινομένη, ἰκανῶς τοῖς ἐ-
λεφαντιῶν τῶν ὠφελῆ καὶ καλαμίνῃ ἐ-
σπομένη, ἢ ὁ χυλὸς αὐτῆς πινομένη, ὀρρόδ

E γάλακτιος ἔπι πινομένη καὶ κεδρία ἐκ λῆ-
χομῆ. ποιῶ ὅ τῆν μαματῶς ἰππῶνον ἑσάρ ἐ-
πιχειρομένη τοῖς οἰδηκῆσι μέρεσι. Ἐν ὄρνι-
θῇ ὅ ὅτε δέξῃ καλεφός, ποιῶ σὺν ἔτω· λῆ-
σον αὐτὸν εἰς λουτρῶν ἡμέρας γ' καὶ καθὰς
ἐξέρχεται ἐκ τοῦ λουτρῶν, τέλει τοῖς ὀσ-
φύας αὐτῆ καὶ τῆς πύλας ἄλας πικρὸν ἀ-

F τόνως καὶ μετὰ τῆς γ' ἡμέρας ἔχει τοῖμον ἐ-
λαμον ὑπό πεπονίων σπέρματος, καὶ κῆνο
τέλει ὁμοίως καὶ ἐγχεματίζει.

C C VI. Ραγάδας δὲ τῆς ἐν ποσὶ θερα-
πείᾳ ἐπιθεμένη· σκίλλης τὸ ἐπίδος σὺν ἐ-
λαίῳ ζεσθῆν καὶ ῥητήνην τερμινθῆν συλλεα-
θῆν καρπῶν ποτάμιοι καὶ ἕντες λῆθοι σὺν μέ-

G λιτι, πολυπόδιου ρίζα κατὰ πλάσσομένη,
κέρως αἰγῶν κεκαυμένων αἰαληφθῆν ἑσάρ
ἀγρίου· ἢ μέλιτος λίτσα, κηρῶς καὶ ἔλαμον
σὺν κακῆντα ἴσα, λιθαργύρου β. δ'. ἐλῆθ

E. iiii.

ἐλίφας.
ὀσφύς.
Foris, ἀλλοί πῆ-
κρῆς, αὐτὸν ποιῶ
ἀλλοί ἔντετα

γέντα ἕως ἑμπαλαστρος ἤμηται. δεῖ δὲ πρῶτον
καθαρίσθαι τοὺς τύλους, καὶ χρῆσθαι τοῖς φαρ-
μακοῖς.

CCVII. Συειγίας δὲ ἐκ τήκης καὶ κα-
θαρίσθαι ἕως ἑμπαλαστρος ἤμηται. δεῖ δὲ πρῶτον
καθαρίσθαι τοὺς τύλους, καὶ χρῆσθαι τοῖς φαρ-
μακοῖς.
CCVIII. Αἰμορραγίας δὲ ἴσησι τὰς ἐκ
τῆς τραυμῆς, αἰθιοπίδος ρίζα λεῖα κατα-
πλασθεῖσα σιῶ ὄξυ, λυσιμάχιος ποα ὁ-
μοίως, ἀλγή λεῖα καταπλασθεῖσα, φλοιὸς
ἀμπέλως λεῖος καὶ τὰ φύλλα ξηρὰ λεῖα, ἀ-
μύγδαλα, ἀνδροσαίμων ἔπιπλασθῆναι, ἀπα-
ρῆνης φύλλα ὁμοίως, σπόγγος ἀγρῆς, ἢ ἵπ-
που, ἢ οἴνου ἀκαυστος ὡς ἄφριτα ἔπιπλασθῆ-
ναι, μοτῶν ὄξυ βραχεντῶν καὶ ἔπιπλασθῆ-
ναι. ποιοῦσι δὲ κεκαυμένοι καὶ ἑαυτοῖς
καὶ ὄξυ ἀσπληθῆντες. Σπυρίωνος λεῖον,
ἀσπληθῆς ἕψος.

CCIX. Τὰς ῥήξας τὰς ἔπιπλασθῆναι
σέλλης ἀσπραγάλου ρίζα καταπλασθεῖσα,
ἀσφαλθός ξηρὰ, Ἀχιλλεῖα τῆς σιδηρίτιδος
φύλλα καταπλασθῆναι, βαβυλῶν καέν-
των ἢ τέφρα καταπλασθῆναι, ὀθονίς καέν-
των ἢ τέφρα καταπλασθῆναι.

CCX. Τὰς ῥήξας τὰς ἔπιπλασθῆναι
σέλλης ἀσπραγάλου ρίζα καταπλασθεῖσα,
ἀσφαλθός ξηρὰ, Ἀχιλλεῖα τῆς σιδηρίτιδος
φύλλα καταπλασθῆναι, βαβυλῶν καέν-
των ἢ τέφρα καταπλασθῆναι, ὀθονίς καέν-
των ἢ τέφρα καταπλασθῆναι.

A coquito ad emplastri consisten-
tiam. Sed callos prius repurgare
oportet, sicque medicamentis v-
ti.

Fistularum callos exedunt cas-
demque purgant quæ sequuntur.
Æruginis drach. xij. ammoniaci
thymiamatis drach. ij. conformata
in collyrium, inditæq; fistulis cum
aceto vel aqua : amurca decocta &
infusa : iridis radice decoctum in-
fufum etiam ad sinus proficit, ari
radix, halimus immiffus, quin &
eiusdem radix foliaque in collyria
conformata. Facit & tenellum
marrubij virgultum inditum, vim-
bolicus Veneris cum medulla cer-
uina impositus, expressus è genti-
ana succus, dipfaci radix in succum
soluta inditæque, liquor tithymalli
lacteus, chalcitis vsta ammoniaco
excepta in modum collyrij: vera-
trum nigrum immiffum & post tri-
dium exemptum, cupressi pilulæ
tritæ cum ficu trita infuse ex aceto,
ochra simili modo cum paucis vi-
no diluto ac melle infusa, sory cru-
dum vstume, omphacium infu-
sum etiam carne explet: quinqueso-
lij folia cum sale & melle, lixiuum
ficulneum infusum, telephij folia
trita illita, spondylj radix circum-
rafa & indita : sed prius laxandæ
aperiendæque fistulæ spongia aut
papyro exiccata, tumque vtendum
antedictis.

E Profluentem è vulneribus san-
guinem sistunt hæc: æthiopicis ra-
dix trita imposita cum aceto, lysim-
achia herba simili modo, aloë
trita inspersa, vitis cortex tritus, &
eiusdem folia sicca tritaque, a-
mygdala, androsæmon imposita,
similiter & aparines folia : fimus
capræ aut equi vel asini citravstio-
nem instar polentæ impositus, li-
namentis ex aceto madentibus su-
perimpositis: faciunt & iidem simi
vsti per se & aceto excepti, planta-
go trita, aranei tela.

F Sanguinis per summam cutem e-
ruptiones inhihent, astragali radix
more cataplasmatum imposita, bi-
tumen aridum, Achilleæ fideriti-
dis folia imposita, ranarum vsta-
rum cinis inspersus, lintei cremati

¶ vino cocta &
imposita, P. in.
lib. 27.

Moib. ἑμπαλασ-
τρος, legendum
supplicatur.

καταπλασθῆναι.

Ad fistulas.

Ad hæmorrhoidium.

Ad sanguinis
per summam
cutem eru-
ptiones.

eius, aut diphrygis ad eundem modum inspersus, tenellum oleæ germen tritum, similitérque saluia, sulphur viuum, Idæa radix, ferri rubigo & squama, ifatis tum agrestis tum satiuæ folia, cadmia trita, galla trita, cyperus, cupressi pilulæ cum aceto, thus, eiusdem manna, lichen petris innascens, myrtus cum virens tum sicca, quinquefolij radix, quoduis genus aluminis, & liquidum quidem vstum: spongia rara imbuta pice, deindéque vsta, trita & inspersa.

ad naribus
qui est vntion.

Profluentem è naribus sanguinem supprimunt ista: iuncus acutus tritus naribus inditus, vrticæ foliorum succus linamentis exceptus & inditus, ac ipsa quoque folia trita fronti adhibita, chalcitis, chalcanthum vstum, flos phlei seu stæebes vstus pulueratúsque & in nares immisus, similitérque verbascum quo ad lucernarum ellychnia, vtuntur, & saluiæ folia trita, bulbi triti frontique cataplasmatibus instar impositi cum porri succo vel aceto: steracus asininum simili modo, gypsum ex aqua aut oui candido toti capiti pilis nudato frontique et inductum, equiseti succus aut clymeni linamento exceptus: cochlearum caro ex aceto trita, eadem integræ cum suis testis tufæ & cataplasmatibus modo toti fronti naribusq; impositæ, cuminum tritum cum aceto inditum, ferulæ medulla cum aceto, ruta trita indita, coagulum tritum & illitum. Cohibetur & sanguinis è naribus profluuium, si cera mollissima aures diligenter obthurentur, occipitio cucurbitulæ adhibeantur & preputiũ filo deligetur. Vtiliter etiam frigida in aurem instillatur. Aiunt & cohiberi sanguinis è naribus eruptiones, si mororũ flos clausus nec dum apertus, priusquã decidat, folliculum ex aluta illigeret & è collo suspendatur: sed eum florem sumi oportet, qui primũ ea ætate inuentus conspectúsque fuerit.

ad vntion
concretos in i-
mibus vntion.

Dissoluũt verò sanguinis ex vlnaribus grumos in imo, seu in ventre, seu in vesica concretos: lixiuũ ficulneum ex aqua bibitum, thymbra aut thymus in oxycrato, elichrysi decoctum in vino mulso: lascerpitij denique liquor tritus, ex posca aquaue potus.

A τὸς ὁμοίως, ἢ διφρυγίς καὶ ἀπλασθέντος, κατὰ δ.
θαλλία λεία, ἐλελίσφακον ὁμοίως. ἴδιον
ἀπυρον, Ἰδαία ρίζα, ἰὸς σιδῆρον καὶ λεπὶς,
ἰσάπτεως φύλλα ἀζυρίας καὶ ἡμέρα, καὶ ὀμία
λεία, κηκίς λεία, κύπερος, κυπαρίσσιου
σφαίρα σὺν ὄξυ, λίβανος, μένιστος, ἀχλὺς ὁ
ὅτι τῆ πετρῶν, μυρσίτη ξηρὰ καὶ ὑγρὰ, πει-
B ταφύλλου ρίζα, ἐπιπλεία πᾶσα, ἢ ὅ ὑγρὰ
καὶ ἄσπρος ὄξυς πῖος καὶ βραχίς
καὶ καεὶς λῆος κατὰ πασῶν ὁμοίων.

Fortè a vntion

C C C X. Τὰς δὲ ἐκ μυκτῆρων αἰμορρα-
γίας ἐλλά, ὄξυς ὀρνίθου ἐν ἡλιθίῳ λεία, κηκί-
δος φύλλων χυλὸς ἐν μοτίς ἐν ἡλιθίῳ, ἐ-
αὐτὰ τὰ φύλλα λῆα καὶ τὸ μετώπου ἐν ἡ-
C ἡλιθίῳ, χαλκίτις, χαλκάνθη καὶ καυμένη ἢ
ἀνηλιθία καὶ καυμένη ξηρὰ, ἐν μοτίς ἐν ἡλι-
θηλῆ ὁμοίως, φλόμος ὁ εἰς τὰ ἐλλύχια, καὶ
ἐλελίσφακου φύλλα λῆα, βολβοὶ λῆοι καὶ
τὸ μετώπου καὶ ἀπλασθέντος ἐν φάρασσιν
χυλὸς ἢ ὄξυ, ὀνὶς ὁμοίως, γύψος σὺν ὕδατι, ἢ
ὡς ὁ λευκὸν καὶ ἀχλὺς ἀπὸ ὄξυς ὅλης τῆς κε-

Huiusce funi
scemen desiderat
Paul.lib.4.cap.
33

ὁμοίως fortè ad
vntion, quod se-
quitur, refecti
debet.

D φαλῆς ψιλαθείσης καὶ μετώπου. ἰπποκρί-
δος χυλὸς, ἢ ὡς ἐκ κυκλωδίου σὺν μοτίς ἀ-
ναληφθείς, κοχλίου ἄρξ ἐν ὄξυ, καὶ ὄξυ κα-
πέντες σὺν τῷ ὄξυ καὶ ἀπλασθέντος
καθ' ὅλη τὸ μετώπου ἢ τὸ μυκτῆρος, κύμ-
νον σὺν ὄξυ ἐν ἡλιθίῳ λῆον, νάρθηκος ὁ μέ-
σον σὺν ὄξυ, πῆγανον ἐν ἡλιθίῳ λῆον, κρόμμυον
E λεπιδίον καὶ ἐν τῆ ξηρὸν, πτύα λευκὸν
καὶ ἐμπλασθέντος ἐπέχῃ καὶ τὰ ὅλα κη-
ρῶ ἀπαλωτάτω ἐμπλασθέντος ὅτι με-
λως, καὶ τὰ ἐν βλαβερῶν ἐλκυσθῆναι αὐ-
τοῖς καὶ ἢ πῶσιν ἀποδεδεμένη ῥάμματι. ἐν-
σάξεται ὅ ἀφελίμως καὶ εἰς ὅ οὗ ὕδωρ ψυ-
χρὸν φασὶ δὲ ἐπέχεται τὰ ἐκ μυκτῆρων
αἰμορραγίας, μύρων αἰθῆρας μεμυκῆτος καὶ
F τὸ πεσὶν ἐν δεοιδίου κινιδί καὶ ὡς ἀπλο-
μένου τραχίλα. δεῖ ὅ ῥαμβανὸν ὁ ὡς ὄ-
πτος ἐν ἐκείνῳ τῷ ἡμέρῃ ὡς ὄξυ.

καὶ ἡμεῖς, Mo-
banus.

τὸ ἐξ ὄξυ, pars
lanuginosa. Aë-
tius.

Fortè, ἐκ τῆς
vel ποταμῶν, καὶ
ἄλλων.

C C X I. Διαχεῖ δὲ θρομβοῖς ἐν
τραχηλὶ ἐν βλάθῃ γινόμενοις, ἢ κοιλίᾳ, ἢ κη-
ρῶ, κινία σικκίη μὲν ὕδατος ποτῆσαι, θύμ-
βρα ἢ θύμος ἐν ὄξυ κρᾶτω, ἐλιχρύσου ἀπο-
ζεμα ἐν οἶνο μέλιτι, ἢ ἐπὸς σιλφίου λείος
σὺν ὄξυ κρᾶτω ἢ ὕδατι πινόμενος.

Fortè, ἐκ τῆς
vel ποταμῶν, καὶ
ἄλλων.

Τῶν περὶ τῶν ἔδραν παθῶν βοηθήματα.

Sedis affectuum remedia.

CCXII. Εφίσησι δὲ τῶν λεοναζούσας αἱμορροΐδας· ἀλῆ καὶ (α. π. λαοσποδὴν, λεπὶς σιδήρου, λιβανώιδος φύλλα, λίθος Αραβικός (ἔστι δὲ ὁμοῖος ἐλέφαντι) μόλιθος κακαυιδίος, ὄξυκεράτου ἀπομυκτήσης καὶ τῶν λοιπῶν συμμάτων. Ἐπιθήσει αἱμορροΐδας τῶν ἄρχημα ἀκακίας κίρρας < .δ'. μόλιθω δαίης < .δ'. παρακακίδης < .β'. καὶ ἐν λείωσι ἐκαστον, εἴτα μίξας καὶ δόσασιν ὕδατι ἔμπλασσε εἰς μόνον ἢ ἔριον, καὶ ἐπιπίσει. Προσκληύσασιν ἢ χροῦ, χαλκιδίου, ἢ κηκίδι καὶ τυπηρία, ἴσους λείωσι, διημερούσι θερμῶ ὄξυκεράτω καὶ ὕδατι, καὶ περὶ σκληρομένοισι.

Hæmorrhoidum abundantiam sistunt, aloë imposita, squama ferri, libanotidis folia, lapis Arabicus, qui quidem eburi similis est, plumbum vstum, forus è posca ceterisque spiffamentis. Hoc verò statim cohibet hæmorrhoidas: Acaciæ fuluæ, plumbaginis, an. drach. iiii. tragacanthæ drach. ij. seorsim tritatas miscebo & aqua irrigato, tandemque linamento aut lanæ illinito atque imposito. Proluit autem chalcanthi aut gallæ & aluminis æquis partibus tritis, dilutisque calido oxycrato & aqua.

Ad hæmorrhoidas cohibendas.

Mois. δ. videtur legisse.

Hæmorrhoidas autem aperit, intritum ex allio, quod myttotum vocant, in cibis sumptum, & amaracinum aut irinum circumlitum. Prouocat & ipsas fel bubulum, glandis instar subditum: quin & ante chirurgicâ operationem circumlitum, eas cohibet, nec finit inuerti. Idè præstat & cyclamini succus.

Ad collem peritiam.

CCXIII. Αναστομαί δὲ αἱμορροΐδας μυτήτων ἐσθιόδηρον, ἀμαράκινον ἢ ἔριον περὶ χειρόδηρον, ἐρεθίζει αὐτὰς ἐν χολῆ βροεία ὡς βάλανος περὶ στένισα· καὶ περὶ τῆς χερσρίας ἢ περὶ χειραδείας, καὶ τῆς ὀδύνης ἐκ πρὸς πρὸς αὐτάς, ὁμοίως κυκλαμίνου χυλός.

Hæmorrhoides mirabiliter hoc tolluntur remedio: Cicutæ aridæ drach. ij. succi hyoscyamo expressi drach. iiii. aluminis scissilis, chalcanthi vsti, an. drach. ij. rubricæ Sinopicæ & ceruffæ, an. drach. j. cerato rosaceo excipiantur & imponantur. Aliud: Mali Punici acidæ cortex tritus cum aceto imponatur. Quod si delitescant interius hæmorrhoides, ex eodem medicamento cõformatam massulam indito. Præclarè facit & hoc: sandarachæ, auripigmenti, an. drach. viij. his lixiuio stillaritio dilutis ægrum prius aptè compositum locatumque oblitino. Sic intra semihoram hæmorrhoides arefacta & à radice sua quasi deuoluta deperit exciditque. Interim verò circa hæmorrhoida in orbem ceratum illinatur, fiatque id in sole vel ad ignem.

Ad collem lenti.

λίθος λέων συν ὄξει ἐπιπίσει Moib.

CCXIII. Αἱμορροΐδας αἰσθηματώως τῶν κωνείων, ἰξηροῦ < .β'. ὑοσκυάμου χυλίσματος < .δ'. τυπηρίας χυλός < .β'. χαλκιδίου κακαυιδίου < .β'. σινώπιδος < .δ'. ψιμυθίου < ἀκρωταρία ῥοδίνα ἀμαλκιδέντα καὶ ἐπιτεθέντα. ῥόας ὄξυας λέπις λεία συν ὄξει ἐπιπίσει αὐτὰς ἐνδοτέρω ὡσιν, ὡς μάξιον ποιήσας ἐπιπίσει. καὶ δὲ καὶ τῶν ἰσθηματώως· σαρδακίης < .δ'. ἰξηροῦ, χρ. < .δ'. ἐπιχρυσίου παρηρηματισμένου, ὄξυκεράτου ὄξυπύθης ἐν ἡμωεία, ὄξυκεράτου ἀπομυκτῶν καὶ ἐκ τῆς βάλανος ὄξυκεράτου. αἰσθησι δὲ καὶ τῆς κύνου χυλός κηκίδι. γίνεται δὲ ἐν κλίω ἢ τῶν πνεύ.

Sedis inflammationibus ista cõferunt: panis ex melicrato impositus, sonchi succus in vellere appositus, malua seu cocta seu cruda adhibita, similiter & althææ, quæ mhibiscum Latini vocant, radix in melicrato decocta, amaracinum circumlitum, m elilotus cum æly-

Ad collem masticæ.

Ortib. 4. lib. ad Eunap. cap. 95. partem aluminis scissilis equitatem adicit. περὶ χειρόδηρον ἢ ἔριον καὶ περὶ τῆς χερσρίας ἢ περὶ χειραδείας, καὶ τῆς ὀδύνης ἐκ πρὸς πρὸς αὐτάς, ὁμοίως κυκλαμίνου χυλός. Moib. αἰσθησι δὲ καὶ τῆς κύνου χυλός κηκίδι Moib.

CCXV. Φλεγμονὰς δὲ τῆς δακτυλίου ὠφελῆς ἄρτος ἐκ μελικράτου καὶ τῶν ὄξυκεράτου, σόχου χυλός ἐν εἰσθεροστέθι, μαλάχῃ ἐφθῆ καὶ ὠμὴ καταπασσασποδὴν, ἀλγίας ρίζα ἢν Ρωμάοι ἐβίσχον καλῶσιν ἐν μελικράτω ἐφθῆ ὁμοίως, ἀμαράκινον περὶ χειρόδηρον, μελίλωτον στυ-

Sedis inflammationibus ista cõferunt: panis ex melicrato impositus, sonchi succus in vellere appositus, malua seu cocta seu cruda adhibita, similiter & althææ, quæ mhibiscum Latini vocant, radix in melicrato decocta, amaracinum circumlitum, m elilotus cum æly-

po & butyro, laferpitium cum aceto, magydaris cocta, pix liquida cum æquali ceræ portione, rubigo ferri cum cerato.

ad fides dicitur

Doloribus sedis subueniunt, pucedani liquor illitus, myrrha cum melle, fenecionis flos cum vino albo, hederæ flos eodem modo, helxine denique per se & cum pane.

ad reprimendum condylomata

Condylomata verò reprimunt, oleæ flores ex aqua impositi, aloë cum dulci vino peruncta, ballotes folia imposita, rubi folia & succus illitus atque cum cerato rosaceo impositus, quinquefolij radix adhibita, cypri folia eodem modo: similiter & cupressi folia cum polenta, & ex corundem decocto fotus: libanotidis folia simili modo: melilotus cum vino dulci coctus, amixto oui vitello: melilotus & flos iunci odorati cum butyro, aut lini semine, aut feride aut fœnograeco, aut capitibus papaueris: cotoinea mala cocta cum pane aut polenta, myrti folia vsta cum cerato, lycium confricatū, amurca decocta simili modo, fomentum è muria. Illinitur & spuma quæ effervescenti melli supernatat. Confert & melilotus aut iuncus odoratus cum butyro subactus, itémque plantaginis folia cum sale imposita, lanæ succidæ crematæ & exceptæ rosaceo & adipe anserino, imposita denique propolis prius emollita.

ad idem tollenda, vti est sic.

Condylomata ficósque auferunt, arsenicum illitum, bulbi in calidis cineribus torrefacti tritique, & cum vstis mænarum capitibus impositi, calx viua & fæx visco exceptæ splenisque modo impositæ.

ad prægrandes figas.

Tollunt & ista prægrandes figas: suffitus è thure sex diebus adhibitus, rubigo ferri cum dulci vino illita, anethi feminis vsti cinis infusus, atramentum futorium & malicoria ex aceto trita: alumen liquidum aut scissile vstum, itidem ex aceto tritū: melanteria cum sale, alumen denique liquidum cum pane, vino & apio.

σίδια σὺν ὄξει λεῖα, συπιπρία ὑγρὰ ἢ ξηρὰ κεκαυμένη ὁμοίως σὺν ὄξει λεῖα, ἔλατῆριον σὺν αἰσὶ, συπιπρία ὑγρὰ μὲν ἄρτου καὶ οἴνου καὶ σελίνου.

A ὕσσιππος καὶ βουτύρου, σίλφιον σὺν ὄξει, καὶ ἰδιόηρις ἐψημένη, πίασα ὑγρὰ σὺν κηρῶ ἴσα, σιδῆρου ἰός σὺν κηρωτῇ.

si est purius, ut & cap. 220. Moib. m. g. d. d. e. i. d. Moib.

CCXVI. Τα δὲ ἀλγήματα ὠφελῆ πικροδύνα ὁπὸς ἔπιπυροδύνα, σμύρνα σὺν μέλιτι, πειγέρουτος αἴθος σὺν οἴνω λιδοκῶ, κισσοῦ αἴθος ὁμοίως, ἔλξινη καὶ ἑαυτῶν καὶ σὺν ἄρτω.

CCXVII. Τα δὲ κονδυλώματα ζέλλει, ἔλασας αἴθη μὲν ὕδατος κατὰ πλάσσοδύνα, ἀλθή σὺν γλυκῆ κατὰ πυροδύνη, βαλλωτῆς φύλλα κατὰ πλάσσοδύνα, βότου φύλλα καὶ ὁ χυλὸς κατὰ πυροδύνη, καὶ σὺν ῥοδίῳ κηρωτῇ ἔπιπυροδύνη πενταφύλλου ρίζα κατὰ πλάσσοδύνα, κύπριου φύλλα ὁμοίως. κυπαρίσσο φύλλα ὁμοίως σὺν ἀλφίτω, καὶ τὰ ἀφεψήματα δὲ αὐτῆ πυρία: λιβαυαίδος φύλλα ὁμοίως: μελίλωτον σὺν οἴνω γλυκῆ ἐψηθῆν, μυγίσας αὐτῆ λεκίτου ὠν. ἢ μελιλωτῶν αὐτῶν.

C Ἐφύλλου ρίζα κατὰ πλάσσοδύνα, κύπριου φύλλα ὁμοίως. κυπαρίσσο φύλλα ὁμοίως σὺν ἀλφίτω, καὶ τὰ ἀφεψήματα δὲ αὐτῆ πυρία: λιβαυαίδος φύλλα ὁμοίως: μελίλωτον σὺν οἴνω γλυκῆ ἐψηθῆν, μυγίσας αὐτῆ λεκίτου ὠν. ἢ μελιλωτῶν αὐτῶν. καὶ ῥοῖνου αἴθος μζ βουτύρου, ἢ λινοσπέρμου, ἢ σέρεως, ἢ τήλεως, ἢ κωδίων. ἢ κωδωνία ἐφθα σὺν ἄρτω ἢ ἀλφίτω, σμύρνης φύλλα κεκαυμένα σὺν κηρωτῇ, λύκιον δρυφάμυρον, ἀμόργη ἐψημένη ὁμοίως, ἄλμη πυριωδύνη. κατὰ ξυρε δὲ καὶ τὰ ἀφροῦ τοῦ ἐψηθῆντος μέλιτος. ποιῆ δὲ μελίλωτον, ῥοῖνος ἀμαπλάσσει σὺν βουτύρω.

αὐτῶν. αὐτῶν. αὐτῶν.

D καὶ ἔρνον γλώσσο φύλλα σὺν αἰσὶ κατὰ πλάσσοδύνα, ἔρια οἴσι πησά κεκαυμένα καὶ αἰαληφθέντα ῥοδίῳ ἢ ἔλατι χλωείῳ, πωρὸς πόλις πωρὸς μελασοδύνη καὶ ἔπιπυροδύνη.

μυρσίνας.

E καὶ ἔρνον γλώσσο φύλλα σὺν αἰσὶ κατὰ πλάσσοδύνα, ἔρια οἴσι πησά κεκαυμένα καὶ αἰαληφθέντα ῥοδίῳ ἢ ἔλατι χλωείῳ, πωρὸς πόλις πωρὸς μελασοδύνη καὶ ἔπιπυροδύνη.

ποιῆ δὲ καὶ μελίλωτον, ἢ ῥοῖνος.

CCXVIII. Αἰσὶ δὲ κονδυλώματα ἔλασας σὺν ἄρτω. ἔρνον γλώσσο φύλλα σὺν αἰσὶ κατὰ πλάσσοδύνα, ἔρια οἴσι πησά κεκαυμένα καὶ αἰαληφθέντα ῥοδίῳ ἢ ἔλατι χλωείῳ, πωρὸς πόλις πωρὸς μελασοδύνη καὶ ἔπιπυροδύνη.

CCXIX. Ταὶ δὲ ὑδαρμεγέθης σύχας ἔπιπυροδύνη. λιβαυαίδη ὑποκρυσπίσμος ἔπιπυροδύνη ἢ ἔπιπυροδύνη ἰός σιδῆρου σὺν οἴνω γλυκῆ ἔπιπυροδύνη, ἀμύμητος σπέρματος κεκαυμένη ἢ τῆφρα κατὰ πλάσσοδύνη, χόλμυρος καὶ ἔπιπυροδύνη ἰός σιδῆρου σὺν οἴνω γλυκῆ ἔπιπυροδύνη.

Melium, κατὰ πλάσσοδύνη ἢ ἔπιπυροδύνη, vel addendum ē. Moib. m. g. d. d. e. i. d. Moib. banus.

CCXX. Σύγχας δὲ ἀφαιρεθεῖσαι καὶ θύ-
μοις καὶ κονδυλώματα θεραπεύει, καὶ οὐκ
εἴς πάλιν αὐξῆσαι τέφρα κλημάτων, ἢ καὶ
αὐτὸν ἐκ τῆς γάρωνος γήρηται, σὺν ὄξει καὶ
πλωσσομένη.

CCXXI. Τὰς δὲ ραζάδας θεραπεύει
διφρυγὲς σκωροδίνα, ἀλὲν σὺν γλυκὴ κα-
ταχειομένη, διψάχου ρίζα, λεία ἀσθηφθεῖ-
σα κηρωτῆ, καρκίνων πλάσμιον κέντων ἢ
τέφρα σὺν κηρωτῆ ροδίνη ὅπι τεθεισα, ὕ-
δασι σὺν μέλι γάλακτος καὶ βουτύρω, πίασα
ὕδα καὶ ἑαυτὴν, σέριδος χυλὸς σκωρο-
μυρφοφύρας ὄστρακον κέν καὶ σμύρνα, ἴσα
κηρωτῆ ἀναλιφθέντα ὕδα. μελίθιον
μυρφοφύρου τελευτὴν καὶ λιβὸν ὅπι τεθέν.

CCXXII. Τὰς δὲ εἰλὸς τῆς ἔδρας ὠ-
φελὲς ἐλκασθεῖς, ἀμόρη ἐψηθεῖσα καὶ εἰκλυ-
ρομένη, ἀκοπον τὸ δυσώδες. ὄστρακον ἀκούς
ἐπιθέμενον.

CCXXIII. Σκάληκος δὲ καὶ ἀσκα-
εἶδας φθεῖρὰ κεδρία πρὸς ἐπιθέμενη, ἀ-
ξούγιον παλαμὸν ὡς βάλανος ἐπιθέμενον.

CCXXIII. Τὰς δὲ κοροπιώσεις τοῦ
δακτυλίου εἰληφέντες χειρομένη, ἀκακίας
χύλισμα, βάλανου χυλὸς καὶ τὰ φύλλα κα-
ταπλωσσομένη. ἀναγαλλίς ἢ ὁ κυάεον
αἴθος ἔχουσα καταπλασθεῖσαι. ἢ δὲ ἐρυ-
θρά, ἐρεθίζῃ ἔσκατῆ περικίδος ἀφέψημα
ἢ κυδωνίων ἢ μυρρίνης, ἢ σιδίον ἐγκυλίσθη-
μενον, ἢ ὄξυκρατον. λιθωνόπιδος φύλλα
καταπλασσομένη, κυδωνία ἐφθὰ λῆσα ἐπι-
πλήμενη, μυρσὴν ὁμοίως καταπλωσσομένη,
ἢ τάρχη θαλασσία πρὸς ἐπιθέμενη, οἴνου
ἔσκατῆς ἀμπέλου, ἢ κώπου φύλ-
λα καταπλωσσομένη.

CCXXV. Παρεπείματα δὲ ἢ διηλ-
κόμενα χαλκίτις μὲν ὕδατος τελευτῆσα καὶ
ὅπι χειρομένη πρὸς αὐτὴν ἀφελὲς, μολί-
βδαμα σκωροδίνα καὶ ροδίνα λεία, ἢ λιθάρ-
γομοίως.

Τῶν περὶ τὰ νεύρα καὶ τὰ ἄρθρα
παθῶν βοηθήματα.

CCXXVI. Σπέρματα δὲ ἰατρικὰ κα-
ταπλωσσομένα: ἀγρία σπέρμα σὺν ὄξει καὶ ἴβρω
καὶ κηρωτῆ, ἀγρίου φύλλα σὺν μέλιτι καὶ ἰβρίδι,
ἀγρίου τριπλάσιον παμδέρωτος φύλλα, κνήδου
folia

Ablatos ficos, thymos & condy-
lomata sanant, neque rursus pullu-
lare finit, cinis farmenorum aut e-
tiam vinaceorum ex aceto illi-
tus.

Rimas sedis sanant, diphyrges
cum rosaceo, aloë cum passo illita,
dipfaci radix trita cerato excepta,
cancrorum fluuiatilium vstorum
cinis cum cerato rosaceo imposi-
tus, cefypus cum meliloto & buty-
ro, pix liquida per se, feridis suc-
cus cum manna, purpura testa
cum æquali portione myrrhæ ce-
rato excepta liquidiore, melan-
thium cum rosaceo tritum & im-
positum.

Internis sedis exulcerationibus
opitulantur, amurca cocta & infu-
sa, acopum foetidum ex lana pan-
nove impositum.

Vermes & ascaridas necant: ce-
dria subdita, & axungia vetus glandis
instar indita.

Procidentem sedem reprimunt
illita hæc: expressus acacia succus,
rubi succus & folia imposita, ana-
gallis prædita cæruleo flore adhi-
bita: (nam quæ puniceo est flore
fedem proritat eueritque:) deco-
ctum gallæ aut cotoneorum, aut
myrti, aut malicorij ad infessus v-
furpatum, [viti & oxycratum: liba-
notidis folia imposita, cotonea co-
cta tritaque & adhibita, myrtus si-
mili modo imposita, torpedo ma-
rina apposita, flos vitis sylue-
stris, cypri denique folia im-
posita.

Intertrigines aut exulceratio-
nes confestim iuuantur, chalcitide
trita ex aqua illitaque: similiter &
plumbagine aut lithargyro ex aceto
& rosaceo trita.

Ad neruorum articulo-
rumque affectus
remedia.

Luxatis medentur hæc more
cataplasmatum imposita: viticis
femen cum sale, nitro & cerato, an-
chusæ folia cum melle ac polenta,
acanthi pæderotis folia, vrticæ
folia

οἶσινκε potius.
Moib.

Huc ista refert
Moibanus, quæ
in manuscripto
codice habetur
in principio ca-
pituli sequentis.

Cum medica-
mento aliquo o-
mnis qualitatibus
expertæ: quasi le-
gerit, δὲ δὲ δὲ
ἀκούς. Moiba-
nus: manult Gef-
nerus δὲ δὲ δὲ
ἢ ἰακούς.

οἶσινκε potius.
Moib.

folia cum plurimo sale, fal cum farina & melle, amurca decocta cum lana succida, cinis farm entitius & è vinaceis cum aceto, fimú fuillum aridú cum cerato, arcij radix, calx viua cum pice aut axungia veterc: bulbi cum melle, interdú etiá admixto pane, in iis præfertim quibus est tenella cutis: farina ex aceto cocta, cum stercore fuillo trita, heliotropiú maius, arundinis que phragmites dicitur radix cú aceto, nucez inglades cú ruta & melle, lilij radix cocta in vino aut trita cú melle, fœnigræci farina cú hordeacea farina soluta hydrelæo, narcissi radix trita cú melle, nitrú cú cerato, oxyacathæ radix cocta, similiterq; polypodij radix, symphytú cú cerato, cinis farm entitius cú axúgia aut oleo. Vehémētibus porrò luxationibus medetur stercus calés impositú, itémq; cypri decoctú affusum.

Ad relaxatos artus profunt, acacia succus aqua dilutus & affusus, spinæ Egyptiæ decoctum, aut rubi, aut myrti, aut lentisci, aut fagi, aut radicum vlmi vel corticis: clare palmarum trita cum cerato, oleum myrtinum aut létiscinum frequenter circumlitum, málicorium impositum, myrti denique folia cum cerato myrtino imposita.

Lassitudines dissoluit impositum ammoniacum cum aceto & cypri no oleo exiguoque nitro: sic & herbæ quam apion Græci vocant semen cum oleo, laurinum oleum, crocinum vnguentum, sampfuchinum, spuma nitri, nitrú cum oleo, vino & aceto. Virgam potro viticis aut artemisiam qui secum habeant manibúsvge gestét viatores, negantur intertrigines inguinum feminumve sentire.

Tetano laborantibus aliisq; conuulsis conueniunt hæc in potu sumpta: pulegiú cum sale & melicrato, iridis drach. ij. cú melicrato, crinaeci assiccata caro eodem modo, cypri nū, castoriú, brassica cocta in cibis sumpta, oxalidis radix in vino, laser cera obuolutú instar catapótij deuorató, feseli, syluestris pastinacæ radix & semé: spine albæ semé pueris qui conuelluntur auxilio est. Confert & damafonij foliorum drach. j. cú melicrato, itémque ra-

φύλλα σὺν ἀλάσι πολλοῖς, ἄλες σὺν ἀλβύρα ἔ μνητι, ἀμέργη ἐψητή σὺν ἰεῖνῳ οἰσιπη ρῷ ἔπιτεθεισα· τέφρα κληματίνη, καὶ ἔκ κληματίνου, μετ' ὄξους· ὕος ἀφοδος ξηρῆ με τ' ἀ κηρωτῆς, ἔρκυλίου ρίζα, ἀσόετος σὺν πι ὄσῃ ἢ ἀξυγγίῳ παλαιῷ. βολβοὶ μὲν μνη τος, ἐπίστε καὶ ἄρτου μινυμύρου, μαλίσα δ'

ἔπι τῷ τρυφεροζώτῳ, ἀλευρον μετ' ὄξους ἐψητὸν μετ' ἀφοδου ὕος λῆον, ἢ λιλιοζώτου ὀ μέγα, καὶ κλάμου φραγματίου ρίζα σὺν ὄξῳ· κέρυα βασιλικῆ σὺν πηγάῳ καὶ μέλιτι, κρίνου ρίζα ἐψηθεῖσα ἐν οἴνῳ ἢ λευθεῖσα ἐν μέλιτι, τήλινον ἀλευρον σὺν ἀμῆ λύσῃ, ναρ κιάτου ρίζα λεία σὺν μνητι, νίτρον σὺν κη ρωτῇ, ὄξυα κένθου ρίζα ἐψητή, πολυποδίου ρί ζα ὁμοίως, σύμφυτον σὺν κηρωτῇ, τέφρα κλη ματίνη σὺν ἀξυγγίῳ ἢ ἐλαίῳ. Ταῦτ' ἰδίῳ σπρέμματ' αἰσῶν σπόπατος θερμῆ κατα πλάθεισα, κύπερου ἀφέψηματα κατὰ μ πλούμδα.

CCXXVII. Κεχαλασμένα δὲ ἄρθρα, ἀκκακίας χυλὸς αἰθέρις ὕδατι καὶ κατὰ μ πλούμδος, ἀκκακίας ἀφέψημα ἢ βάτου ἢ μυρσίνης, ἢ ἄνθου, ἢ σφύζου, ἢ πιπέλας ἢ ρίζων ἢ τῶ φλοιῷ, ἐλατιεῖα μὲν κηρωτῆς, ἔλαιον μυρσίνον ἢ ἄνθινον κηρωτῆσι μὲν σινε ρῶς, σῖδα καὶ ἄνω λαοδέντα, μυρσίνης φύλ λα σὺν κηρωτῇ μυρσίνη ἔπιτεθειμδα.

CCXXVIII. Κόποις λυφ' ἔπιτεθειμε νοι ἀμμωνιακὸν μετ' ὄξους καὶ κυπερίνου ἐ λαιῶν, καὶ ὀλίγου νίτρος, ἀπίου σπρέμμα μετ' ἐλαίου, δάφνινον ἔλαιον, κρόκινον, σαμψύχ νον, ἀφρόνιζον, νίτρον σὺν ἐλαίῳ καὶ οἴῳ καὶ ὄξῳ. Φασὶ ὅτι ἐν ταῖς ὁδοῖσι ποταμοῖς μὴ πᾶρα τελεεῶν τοῖς βιββάνας, ἄρξου ράδου ἢ τῆς ἔλαιου καὶ ἀφροῦ.

CCXXIX. Τετάρικα δὲ καὶ ποῖς ἄθ ροῖς ἐλκομένοις ἀρμόζῃ ἐν ποτῶ· γλήζων μὲν ἀλάς ἔ μνηκράτου, ἴρεως < β' σὺν μνηκρά τῳ, ἔρκυ ἐλῆος ἐσκήτευμένη ὁμοίως, κύπερινον, ἢ καστόριον. κράμβη ἐψητὴ ἐαδομένη, ὄξαλί δος ρίζα σὺν οἴνῳ, ὁπὸς σιλφίῳ κηρωτῆσι κηρωτῇ αἰπὴ κηρωτῆσι, σέσση, σαφυλίνα ἀ ρχίς ρίζα ἔ σπρέμμα· ἀκκακίας λυθικῆς σπέρ μα παιδίῳις σπυμένῳις βοηθεῖ· δαμασανίς < α. τ' φύλλων ἐν μνηκράτῳ. Ἐαββάζων ζῶ F. j.

si melle...

si melle...

si melle...

Ges. 1. 1. 9

Aprugnum simu cum cerato to- faceo commen- datur, 1. de mat. med. cap. 98. q. 1. lib. 4. de m. c. med. cap. 107.

Scorpiurum di- cum laudat Aet- ius 4. Tetrab. form. 2. cap. 71.

Fortè, παλαιῶν ἰ. veteri, ut apud Aetium loco ci- tato.

enod legit Mo- banus. Paulus lib. 4. c. 56. & Oris. 1. 3. ad EV nap. cap. 40. πηλίας ἢ μέζων πύ φλοιῶν, corticis radicem vlmi. ἔπιτεθειμδα, Moib banus ex lib. 3. de mat. med. cap. 150.

Locus obscurus. Fortè ἀφροῦ ἰ- δου.

σπυμένῳις.

Malim ἰρησμί
πρ.

μός ἀλοιή καὶ ἐλαίω ἠρησμιός ἐστιόμο-
νος, καὶ αἰθεὶ ὀβάτραρι, καρκίνω ζωμός ὁ-
μοίως, ξυλοβαλσάμου τριώβολον ἐν οἴνω.
Ἐστὶ δὲ ὑποσφάτοις σπασμοῖς θερεπιδί,
σέσσει μετὰ μελικράτου πινόρνου.

CCXXX. Συλγριόρνου δὲ ὅτι τετάρτου
καὶ σπασμωδῶν ἔσμων ἀρμόζης, καστέλιον
σὺν ἐλαίω, ὑπερικὸν ὁμοίως, πευκεδάου ὀ-
πός, πιατέλαμον, σάμφυρον σὺν ἀμῆ λύση,
κνήια σελίνη σὺν ἐλαίω, ἀρμόζης καὶ ἔλαμον
συνεχῶς κατὰ χριόρνου καὶ τὸ αὐχένος, καὶ
εἰς πλὴν ἔμβασι δὲ ἐλαίου κατὰ βασίς. Ἐπι-
πόσιος. ῥιόρνου δὲ τῆς ἰσσεως ὅτι χρονον ἰσμον, ὠ-
φελουῖται κατόρνου δὲ κατὰ τὸ τενοντος
δέρμα.

CCXXXI. Τρομφίδει δὲ ἀρμόζης πι-
νόρνου, καστέλιον μὲν μελικράτου, λαγαοδὶ
ἐγκέφαλος ἐφθός ἐσθιόρνου, κράμβη ἐφθῆ
ἐσθιόρμη, ἀλθαίας ρίζας ἀφέψημα, δα-
μασανίου φύλλων < α. μὲν μελικράτου.
ὑπὸ ἀλώριον σὺν ὕδατι ὅτι πλῆθον πινόρνου.

CCXXXII. Γλώσσης ὑπερυψίσης, δ
ἀρμόζης ὀπός, καὶ ὀπόφυλλον μὲν ῥοφήματος
λαμβανόμενον, καὶ σαφίς ἀγρία καὶ πέπε-
ρι καὶ σίνιπι δισμασάμνου.

CCXXXIII. Παεαλυκίος δὲ ποιῆ
ποτῶ, καρδαμόμου < α. σὺν ὕδατι ἢ οἴνω.
καππύρεως τὸ ἐκ τῆ ἀπίου καρπιῦ < β.
σὺν οἴνω τῆς ρίζης ὁμοίως καστέριον ἐν ὕδα-
τι ἢ μελικράτῳ ἢ οἴνω· πενταφύλλου ρίζης
χυλός, καὶ ἄρθριτικαῖς ἀρμόζης σὺν χρι-
ορνου ὅτι τῆ δειῶς ὑπερλαμβανέται ὅτι
ὑπερλύσεως, κίτος σὺν ἐλαίω, καὶ τὰ θερ-
μαστικά τῆ ἀκόπων.

CCXXXIII. Ποδαγρικῶς δὲ ἄρ-
θριτικῶς πινόρνου ὠφελῆ ἀμόμου ἀφέ-
ψημα, ἀνδρόσακος μὲν ὕδατος, κενταυρίου
λεπτοῦ χύλισμα, μύση δπόζημα, πῆγα-
νον ἀγριον σὺν ἀνήθῳ δπόζεσθῆν ὀπόφυ-
λλον καὶ ὀπός σὺν ἔσθῃ λαμβανόμενος·
χαμῆδρνος δπόζημα, βετονίης πόα μετ'
οἴνου πινόρνου ὠφελῆ καὶ ἐχιδνοφαγία.

CCXXXV. Κατὰ χριόρνου δὲ ποδαγρας
καὶ ἄρθριτιδας ὠφελῆ, (ἢ κατὰ τὸ πλῆθον α.
ὅτι ὡς τέλῃ τῆ κεφαλαίῳ) κατὰ πλάσσομε-
re imponenda, partim etiam affundenda, uti quæ sub sinem capitis com-

A narum ius sale & oleo conditum
in cibis sumptum, ac ipsæ quoque
ranæ: cancri iusculum eodem mo-
do, xylobalsamum denique ter-
nūm obolorum pondere in vino.
Sed recentes convulsiones sanant
feseli cum melicrato potum.

B Ista verò in tetano & convulsivis
tremoribus conueniēter inungun-
tur: castorium cum oleo, simili mo-
do & hypericū, peucedani liquor,
picinum oleum, samfuchum cum
farina hordeacea, lixiuum ficul-
neum cum oleo. Conuenit & fre-
quens ceruicis illitus ex oleo, & in
ipsis olei solium descensus. Quod
si tensio longiore tempore perse-
uerarit, cutis iuxta tendinem vstio
C iuuabit.

Tremulis hæc assumpta profunt:
castorium ex melicrato bibitum,
coctum leporis cerebrum in cibo
sumptum, brassica cocta citata, al-
thææ radicis decoctum, foliorum
damasonij drachma vna cum me-
licrato, eupatorium denique ex a-
qua largius haustum.

D Linguae resolutæ confert la-
ser, itēque laserpitij semē in for-
bitione sumptum: sic & staphisa-
gria, piper & sinapi, cōmanducata.

E Paralyticos iuuant in potu sum-
pta: cardamomi drachma vna ex
aqua aut vino, radicis aut feminis
capparis quod pericarpis pyri for-
mā referētibus cōtinetur, drach.ij.
in vino, castoriū ex aqua aut meli-
crato, aut etiā vino: denique quin-
quefolij è radice succus. Porro quæ
arthriticis cōueniunt inunctiones,
etiam in resolutione rectè adhi-
bentur. Benefacit & costus cum o-
leo, quæque ex acopis calfaciendi
vi pollent.

F Podagricis & arthriticis hæc as-
sumpta subueniunt: amomi deco-
ctum, androsaces cum aqua, succus
è centaurio minore, mei deco-
ctum, ruta syluestris cum anetho
feruefacta, laserpitij semen cum ci-
bis sumptum, uti & eiusdem liquor,
chamædryos decoctum, betonica
herba in vino pota. Iuuat & esus vi-
perarum.

G Podagras & arthritidas iuuant
quæ sequuntur, partim illinen-
da, partim cataplasmatum mo-
do.

σκήδιον μετ' ὄξους δριμέως κατὰ χροίον
 ἢ κατὰ πλάσσομένον σὺν ὕδατι, ἢ ἄρ-
 γῶν σὺν αἰγῆς ἀσπυρίοις καὶ κρόκῳ καὶ τύρα-
 κι, ἢ σὺν κισσοῦ φύλλοις λείοις ἢ καρδίου,
 συκῆς ὁπὸς μὲν σπιτῶν δὴ βύρα καὶ ὄξους, σα-
 φίδες ἐκτετραγώνισται μὲν γὰρ κελύκος, ἀ-
 σφάγος παρὰ χροίον μὲν τὸ ὠμὸς λύσεως
 ἐφ' ἧς, τυρὸς ἀπαλὸς κατὰ πλάσσομένον,
 κράμβης ἢ πυρωτάτης τὰ φύλλα καυθέντα
 ἐκ δναληφθέντα κηρωτῆ κυρτήν. παιεὶ λευ-
 κῶν ἐλαίων χυλὸς κατὰ πλάσσομένον, καὶ αἰ-
 λουκαὶ ἐλαίαι κατὰ πλάσσομένα, ἢ ἰσχυρῆς
 ἐγκυβείσης πυρὶ καὶ ὀπιηθείσης ὅ ἔσται
 κατὰ πλάσσομένον λῆον, μυρσβαλάνος κα-
 ταπλάσσομένη σὺν ἀλεύρω αἰεὶνῳ καὶ με-
 λικράτῳ. Φύκος, ἢ βρύοντα λάσσιον, μελι-
 σόφυλλον, μάρδρα γέρον ῥίζα, σὺν ἀλφίτῳ
 κατὰ πλάσσομένη, ἢ πήγανον, σίνηπι σὺν
 μέλιτι, βάλανος μυρσβική σὺν πάλῃ ἀλ-
 φίτου, γὰρ γαυακθῶν μὲν κανεῖου, γαλῆς
 καείσης ἢ τέφρα μετ' ὄξους, γλῆχων μετ'
 ἀλφίτου, ἐλξίνη σὺν τραγίῳ ἢ κηρωτῆ,
 ἢ λιόθεπίου τῶ μεγάλου τὰ φύλλα σὺν τοῖς
 καυλοῖς. θάψιας χυλὸς κατὰ χροίον
 πρὸς ὄλιγον, ἐφ' ὧν πλεῖ ὅτι φαίει δὴ βού-
 λη ῥευματισμῶν θείον ἄπυρον σὺν ὕδατι καὶ
 νίτρω ὁμοίως, κατόριον σὺν ἐλαίῳ συζυγί-
 ον, κολεκύνθης ζύσματα λῆα κατὰ πλά-
 σσομένα, κράμβης ὠμῆς χυλὸς μὲν τηλίνου
 ἢ φακίνου ἀλθύρου ἢ ὄξους, ἢ ἀργάδων ἀ-
 λευρὸν σὺν κριθίνῳ καὶ ὄξῳ, αἰρινὸν ἀθύρον φυ-
 ραθὲν ἀφεψήματι κωδίων. Κατὰ μτλῆται ὅ
 ὠφελίμως ἐπ' αὐτῶν, ἢ γλῆχιδῶν σὺν ἀλ-
 μη ἐψηθῶν τὸ ἀφεψήμα, θάλασσα θερμῆ,
 ἰτέας φύλλων καὶ φλοιοῦ ἀφεψήμα.

παροπίτης Moib-
banis

Forté καὶ ἕξους
ἀργάδων σὺν ἀ-
λεύρω καὶ Moib.

Diosc. de mat.
med. cap. 218.
σὺν μίλιτι

A fcordium cum acri aceto illitum
 aut cum aqua cataplasmatiss mo-
 re impositum: seuum caprillu cum
 baccis caprae, croco & styrace, aut
 cum hederæ perdicivæ foliis trit-
 is: fici liquor cum trimestris triti-
 ci farina & aceto, vuz passæ qui-
 bus exempta sint vinacea cum la-
 cte, bitumè cum cruda farina hor-
 deacea hydrelæo subacta coctû &
 illitum, caseus mollis pro catapla-
 smate impositus, brassicæ amariffi-
 mæ folia vsta exceptaq; cerato cy-
 prino: benefacit & oliuarû albarû
 succus affusus, ac ipsæ quoque o-
 liuæ albæ pro cataplasmate apposi-
 tæ, rapi sub cineribus cocti pars in-
 terior trita & imposita, glans vn-
 guentaria cum farina lolij & meli-
 crato adhibita, fucus muscûve
 marinus, apiastrum, mandragoræ
 radix imposita cum polentra, ruta,
 sinapi cum melle, glans vnguent-
 aria cum polline polentæ, lac mulie-
 bre cum cicuta, mustelæ crematæ
 cinis cum aceto, pulegium cum
 polenta, helxine cum hircino adipe
 vel cerato, heliotropij maioris
 folia cum caulibus: thapsiæ succus
 iis paulisper illitus, in quibus flu-
 xionè ad summam cutem euocare
 placet: sulphur viuum cum aqua &
 nitro similiter, castorium cum oleo
 illitum, cucurbitæ ramenta trita &
 adhibita, brassicæ crudæ succus
 cum fœnigræci lentiumve farina
 & aceto: farina è molitis pyris syl-
 uestribus cum hordeacea & aceto,
 lolij farina subacta cum decocto
 capitum papaueris. Ista etiam vtili-
 ter fatus vice affunduntur: rapo-
 rum in muria elixorum decoctum,
 aqua marina calens, faliçis folio-
 rum & corticis decoctum.

F Tophos podagricorû nervorû-
 que collectiones seu nodos dissol-
 uunt hæc: ammoniacum cum ari-
 da pice impositum, bdellium iei-
 ni faliua emollitum, cannabis syl-
 uestris imposita, styrax faliua emol-
 litus, fefamû denique adhibitum.
 Ischiadicis auxilio sunt hæc in
 potu sumpta: elichrysi decoctum i-
 témque rubiæ cum vino: (sed hoc
 sanguinem per vrinas educit: bibè-
 tem verò quotidie lauari oportet.)
 crysimû cû vino, smyrnij semen co-
 dè modo, nasturtij feminis drach.

Ad podagricor-
um nervorû
nodos.

Ad ischiadicis
potu sumpta

cum vino, hypericum, seminis cap-
 paris quod pericarpis pyri formā
 referentibus continetur drach. ij.
 (ducunt verò sanguinem :) cortex
 raducis capparidis drach. j. pondere
 simili modo: papaveris cornuti ra-
 dix herbave acerabuli mensura
 decocta in aqua heminis quatuor
 ad dimidias: iridis radix cum pas-
 fo, rutæ sylvestris & domesticæ
 drach. j. cum anethi decocto aut vi-
 no: succus è spartij ramulis simul &
 foliis plusculis diebus in aceto ma-
 ceratis móxque tufis expressus,
 cyathi vnus mensura bibitus: sym-
 phytum petraeum coctum in aqua
 mulsa, quinquifolij è radice suc-
 cus: abrotoni decoctum, eiusdem-
 que seminis drach. j. cum vino: aga-
 rici drach. j. cum vino, æthiopidis
 decoctum in vino, polcmonium
 cum vino: arctij radix cum vino, ac
 eius decoctum: cetaurij decoctum,
 itidemque althææ radice: ammo-
 niaci drach. j. cum melicrato vel a-
 qua: (sanguinem verò per vrinas e-
 ducit:) hyperici aut androsæmi
 drach. ij. cum heminis aquæ mul-
 sæ tribus, (copiosum stercus ac pi-
 uuitam educunt:) iuniperi baccæ
 cum vino, asparagi radice deco-
 ctum ac semen ipsum, bitumen in-
 star catapotij deuoratum, balsami
 fructus cum melicrato, hederæ ter-
 restris folia terna diebus quadrage-
 nis sumpta, chamæpeuces drach. ij.
 cum vino, sagapeni binæ drachmæ
 ternis diebus sumptæ cum aqua.

si ischiadico
 comata.

Ischiadicis etiam ista commodè
 clysteribus infunduntur: garum è
 piscibus salitis, item è siluris: deco-
 cta iridis, centaury minoris, co-
 locynthidis, similiterque radice a-
 ristolochiæ ex aqua: thlaspius se-
 men tritum inditum, aut etiam in
 aqua decoctum: leontopetali radix
 decocta ex aqua, sal seu nitrû cum
 melicrato, sal cum ptiffanæ cremo-
 re, succus è sparto pluribus diebus
 aqua marina macerato deindeque
 tuso expressus iniectusque, qui qui-
 dem sanguinem ducit: colocynthi-
 dis medullæ in fuffurum decocto
 maceratæ. Plurimum etiam iuuan-
 tur ischiadici, si quis infuso prius e-
 nemate ex vino, eorum sedi ex-
 pressum syluestrium cucumerum succum immittat: siquidem sanguinem
 etiam ducunt.

A σιῶ οἶνω, ἰσχυρὸν καὶ πᾶρας τῆς ἐκ τῆς
 ἀπίων καρποῦ < β'. αἷμα ὃ ἀγροῖν ἢ τῆς
 ρίζης τῆς φλοιῶ < α'. ὁμοίως. μήκωνος κε-
 ραυτῆδος τῆς ρίζης, ἢ τῆς πᾶρας ὄξυδαφον ἐ-
 ψηθεν σὺν ὕδατι κό. δ'. εἰς τὸ ἡμισυ ἴρεως ρί-
 ζα σιῶ γλυκερῆ πῆχανον ἀγροῖν καὶ ἡμε-
 ρῶν σιῶ ἀνηθου ἀφεψήματι < α'. σιῶ οἶ-
 νῳ. σπαρτίου τῆς ρίζης δὲ σιῶ τῶς φύλλοις
 ἐν ὄξυ βρέχων πλείστας ἡμέρας, ἐπιτετα χέ-
 ψας ἐ' ἀφουδίσας, καὶ πικρὸν ἕνα κύματον. σὺμ-
 φυτον πετραῶν ἐψηθεν σιῶ ὕδρομέλιτι, πεν-
 ταφύλλου ρίζης ὁ χυλός. ἀβροπίνου ἀφεψή-
 μα, καὶ τῆς καρποῦ < α'. μετ' οἶνου. ἀγαρι-
 κοῦ ἕξ. α'. μετ' οἶνου, αἰθιοπίδος ἀφεψήμα
 C μετ' οἶνου, " πολὺζνον μετ' οἶνου, ἀρκτου
 ρίζα μετ' οἶνου καὶ τὸ ἀφεψήμα, κενταυρίου
 ἀπίζεμα, ἀγροῖας ρίζης ἀφεψήμα. ἀμμιω-
 νιακοῦ < α'. σιῶ μελικράτω ἢ ὕδατι. ἀγρῶ
 ὃ αἷμα δι' ἔρων. ὕπερικῶ, ἢ ἀνδροσαίμου
 < β'. σὺν μελικράτω χέ. γ'. ἀγροῖ δὲ κόπρον
 πολικῶ καὶ φλέγμα. ἄρκουθιδες μετ' οἶνου,
 D ἀσπαράγου ρίζης ἀφεψήμα καὶ ὁ καρπός,
 ἀσφαλτος αἰτὶ καταποτίου λαμβανομένη,
 βαλασάμου καρποῦ ἕξ σιῶ μελικράτω,
 χαμαγκίου φύλλα " πρὸς ὅττι ἡμέρας μ.
 χαμαγκίου < β'. μετ' οἶνου. σαγαπή-
 νου < β'. μὲν ὕδατος ὅττι ἡμέρας γ'. λαμ-
 βανομένη.

E CCXXXVIII. Κλυσμοὶ δὲ ἀρμόζου-
 σιν ἐπ' ἰσχιαδικῶν γάρος ὄξυ ἰχθυῶν τριχί-
 ρων καὶ σιλύρων, ἴρεως ἀπίζεμα, κενταυρίου
 τῆς λεπτοῦ, κροκυνθίδος, ἀριστολοχίας ρί-
 ζης ὁμοίως σιῶ ὕδατι, θλάσπιος ἀπέρμα
 λῶν ἐνεθὲν ἢ καὶ ἐψηθεν ἐν ὕδατι, λεοντοπε-
 τᾶλου ρίζα ἀφεψηθεῖσα ἐν ὕδατι, ἄλες ἢ
 F ἴπρον σιῶ μελικράτω, ἄλες σιῶ πιασθῆνης
 χυλῶ, σπαρτίου θαλάσση βρέχας ἐφ' ἰχθυῶ
 ἡμέρας, εἶτα ἐγκέψας καὶ χυλίσας, ἕντες αἷμα
 ὃ ἀγρῶ. κολοκυνθίδος ἐν περιῶναι ἐν πιτύρων
 ἀφεψήματι ἀποβραχίσασα. ἀφελουῶται ὃ
 λίασ εἰ ποσὸν κλύσας τις ἀλῶς ἐν οἶνω κλύ-
 σματι, σικύοις ἀγροῖς ἐναποθλίψη τῶ
 G δακτυλίῳ, αἷμα γδ ἀγροῖ.

Rutæ domest. &
 syl. drachma cū
 decocto anethi,
 aut cum vino.
 Moibanus.

χυλός,
 ὄξυ,
 Αἰθιοπ. εἰνομέ-
 λητι

Moibanus < α'.
 Diosc. 3. de mat.
 med. cap. 1. ter-
 nis obolis con-
 tentus est ex a-
 ceto mulso.

Fortè, πικρῶ-
 νος, Moibanus:
 quædam & Pli-
 nius spontaneū
 quoddam poly-
 gonon agnoscit
 uicitudinis pecu-
 liare, lib. 27. cap.
 12.

ἀρκτου.
 Moib. ἀσκήσθην
 legendum suspi-
 catur, ne otiosa
 sit hyperici re-
 petitio.

καρπῶ, fortè.
 Moibanus legit
 καρπῶ, ἕξ redū-
 dante.

Τετα, Moibanus.
 Diosc. 4. de mat.
 med. ὄξυ ἰσχυρῶ.
 ἕλες ὃ ὕδατι
 ἀναδύει ἡμισυ ἰ-
 τibus obolis in
 aque cyathis tri-
 bus.
 μὲν ὕδρομέλιτος,
 cum aqua mulsa,
 Diosc. 3. de mat.
 med. cap. 175.

F. iij.

το νάπυ

CCXXXIX. Μετά ὅ κλύσαι ποιῆς τὸν νάπυος μέγρι πυρώσεως ἐνιθέμεθρον μὲ κητρώϊης βραύτης κηρῶ λίτρε. δ. κυπρίνης λίτρε. γ. ὀποπάνακος γό. β. ἢ ἐν ἄλλω γό. δ.]

σπομείου ἔγενδαν conicit Moibanus.

CCXLI. Καταπλασάσεται δὲ ἐπ' ἰσχιαδιακῶν, πύρινον ἢ κρίθιον ἀλευρον * ἐψησάσεται μὲι ὄζυκράτου καὶ πιάσης, αἰέμον ἀλευρον ἐφθῶν μὲι μελικράτου καὶ λιποσπέρμου, καὶ νίτρου, καὶ συκῶν ἐφθῶν. ἢ * σεκάμωρων σπέρμα, * κολοκυνθίδος ἴσα. μυροβάλανος σιῶ μδμηκράτω καὶ αἰεῖνα ἀθύρρω, τῆλις μὲι αἰρίνη ἀγέυρα, καὶ ὀπὸς συκῆς μὲι ὄζοις, πιάσασιῶ ὄξυ ἐν ὄρνιῶ, καὶ γύεις ἐφθῶ, καλαμίνου φραγμίτου ρίζα μετ' ὄζοις. καλαμίνθη μετ' οἴνου. ἔπιπυαῖ δ' ἢ πύω ἔπιπυαῖ εἰδυλεπίδιον ὁμοίως, ὡς τέταρτην ὥρας ἔπιπυαῖ ἔμεθρον. δεῖ δ' ἢ θερμῶ ἔσποκλύξῃν ἀδύοις, ποιῆς δὲ καὶ κέρδαμον σιῶ ὄξυ καὶ αἰλὸν ἴσσις, σελίνου φύλλα σιῶ οἴνω ἐψηθέντα. ἔρμινον ἀλευρον σὺν ὄξυ. Τὰς δ' ἢ ἔρμινας ἰσχιαδας * καρφηκισμός θεραπειῆ ἀγρι ἀπαλασθῆς. καὶ τὸ σύχρησμα τῆτο σμύρνης, ἀφρονίτρου, πεπέρεως, ἰεῖνου ἔσποσάθμης, ὄζοις αὐταρχες ἢ σῦκον, νάπυ, νίτρον, καλοκυνθῆς, ἴσα ἀφεψηθέντα καὶ σιῶ τεθῆντα. ἢ ἔρμιον, ἢ ἔρμιον μετ' οἴνου καὶ ἀλφίτου, ἢ καλοκυνθίδος χλωραῖς * ὁ χυλὸς αἰαμισογῶ μδμος. σιλφιον λῶον, ἢ πᾶ κέδμηον σιῶ ἐλάω αἰαβιθόμδρον, σκαμμωνίας ρίζα σὺν ἀθύρρω κρίθινα καταπλασάσῃ. σπάρτον ἐν ὄξυ βραχὲν ἐφ' ἰσχμαῖς ἡμέρας, καὶ κοπίν, καὶ χυλιασέν, καὶ μνην νίτρω καὶ σιῶ αἰαφθόμδρον, ποιῆς καὶ πωρὸς τὰ συντεταμῆρα τῆν νεύρων. ποιεῖ καὶ ὁ τῆν σωματεμπερῶν δρώπαλξ, συνεχῶς πωρὸς ἡθεμδμος. ἐστὶ δ' πιάσα ὄζυα μὲι ἔρμας πιάσης * ἐψηθῆνης, ἢ πωρὸς ἴσσι. μήκωνος ἀγρίας φύλλα καὶ κωδία σὺν ἀλφίτω καταπλασάσῃ. δεῖ δὲ καὶ ξηραίνῃν αὐτὰ μίσθοντα ἀλευρον, καὶ ποιῆντα ἔσποκλύξῃ, * ἔπιπυαῖ μδρα καὶ ἔσποκλύξῃ. ἔπι δὲ τῆς χρεῖας, ὄξυ ἀναλύῃν. ποιεῖ δὲ καὶ κρίθιον ἀλευρον μετ' ἀφεψημάτος κωδίων ἢ μελικράτου.

ἀλφίτης Diosc. lib. 1. de mat. med. cap. 185 & Plin. lib. 20. cap. 18.

Fotté, πὲ γυλὸς αἰαμισογῶ μδμου. Moib.

CCXLI. Γυεῖαι δὲ ἰσχιάδος καὶ τῆν ἄλλων ἀλγημάτων ἰσχυρῶς ἐνεργῶσαι.

Fomenta quæ tū in ischiade, tū in doloribus aliis auxiliij plurimū afferunt.

A Post infusa enemata præclare faciet sinapi quousque feruorem excitet adhibitū cū eiusmodi cerato, è ceræ lib. j. cyprini lib. iij. oropancis vnc. ij. [in alio exemplari vnc. j.]

Post infusa enemata

B Ischiadicis cataplasmatum more imponuntur ista: triticea hordeacea ve farina cocta cum posca & pice: loliacea farina cocta cum aqua mulsa, lini femine, nitro & ficubus coctis: sisymbrij seminis & colocynthidis pares portionēs: glans vnguentaria cum aqua mulsa & lolij farina, fœnumgræcum cum farina loliacea, fici lacteus liquor cum acetō, pix cum aceto inducta lintecolo, pollis decoctus, arundinis phragmitis radix cum aceto: calamintha cum vino, (summam cutem adurit:) lepidium similiter ad horæ quartam partem impositum, (sed ægros deinde aquæ calidæ balneo immergi oportet.) Facit & nasturtium cum aceti & polentæ pari quantitate, apij folia in vino decocta, lupinorum farina cum aceto.

Ischiadicis cataplasmatum more imponuntur ista

D Incipientes ischiadas sanant ad liberationem vsque ferulis inflicta verbera, itémque hoc linimentum, è myrrha, spuma nitri, pipere, vnguenti irini sedimento & aceti modo sufficienti. Aut: ficus, sinapi, nitrum, colocynthis æquis partibus decoquantur, statque medicamentum. Aut: thymus thymbræve cum vino & polenta, aut admixto colocynthidis virentis succo vsurpentur. Confert etiam laferpitiu tritum aut peucedanum cum oleo affricatum, scammonie radix imposita cum farina hordeacea, expressus spartio in aceto pluribus diebus macerato tuncque succus addito nitro inundatus, (hic etiam facit ad neruorum distentionem.) Prodest & dropax mangoñum frequenter adhibitus, qui quidem constat è liquidæ simul & aridæ picis æquis partibus coctis: syluestris papaueris folia simul & capitula imposita cum polenta: eadem etiam admixta farina siccanda & in pastillos redigenda, qui reponantur, vsuque postulante aceto dissoluantur. Facit & hordeacea farina cum decocto capium papaueris aut aqua mulsa.

E admixto colocynthidis virentis succo vsurpentur. Confert etiam laferpitiu tritum aut peucedanum cum oleo affricatum, scammonie radix imposita cum farina hordeacea, expressus spartio in aceto pluribus diebus macerato tuncque succus addito nitro inundatus, (hic etiam facit ad neruorum distentionem.) Prodest & dropax mangoñum frequenter adhibitus, qui quidem constat è liquidæ simul & aridæ picis æquis partibus coctis: syluestris papaueris folia simul & capitula imposita cum polenta: eadem etiam admixta farina siccanda & in pastillos redigenda, qui reponantur, vsuque postulante aceto dissoluantur. Facit & hordeacea farina cum decocto capium papaueris aut aqua mulsa.

Ad ischiadicis fœcum.

armentalis bouis fimum foliis involutum, & cinere feruenti calfactum inducito linteo, atque imposito. Fotus etiam vicem præstant fal torrefactus saccellis inditus & milium, seu per se, seu etiam simul mixta adhibeantur: similiter & panicū. Sunt & vsui furfures cū lauri foliis & muria aquaue marina vel aqua mulsa cocti, faccis è denfio- re panno paratis similiter inditi.

*Ad remedi-
um vari-
um.*

Conferunt & ischiadicis vstiones huiusmodi: Fimi caprini feruentes pilulas imposito ei cauo quod est inter pollicem & indicem, infuso tamen prius oleo, aut substrata prius lana oleo imbuta: atque sic vrito, donec vstionis sensus per brachium ad coxendicem perueniat. Aut: è luto formatum orbiculū affis magnitudine, digiti verò crassitie, dolenti loco imposito, huicque bacillum candentem apprimito, quoad xger vstionem amplius tolerare vix possit. Aut, protensam protractamve longius cutim loco affecto vicinam ignito stylo diuidito, interiecto duorum digitorum interuallo. Afri incensam pyramidem è loti ramentis, sulphure viuo & elaterio conflatam dolenti parti applicant, substrato prius duplici linteo fasciave, aut tenui testa. Marmaridæ vstionem administrant circumpositis parti humentibus lignis oleaginis, quæ non quidem incendunt, sed ita calfaciunt, vt humorem exudent, qui deinde in partem affectam guttatim extillet. Parthi verò plumbeum tubulum vtrinque pertusum & anfarum dolentibus locis imponunt, obducta prius ipsius tubuli basi subacta farina, vt ne oleum, quod tubulo indendum est, præterfluat: vestibis verò ipsum diligenter circumtegunt, vt ne guttis destillantibus partes vicinæ lædantur. Tum postea feruentia cauteria quadraginta aut quinquaginta subinde, immittunt, dum circa partem mediocrem eger fenderit vstionem: sed & interim frigida faciem illius abstergunt, ob sudores ex feruore superuenientes. Porro & iccirco circumiectis vestibis probè muniendæ vicinæ partes, neque nimiùm implendus oleo tubulus, vt ne id efferuescens parte superna refundatur, illasque adurat. Et de his quidem hætenus: reliqua proximè sequenti libro prosequemur.

A βοός νομάδος πωρὸς φατὸν ἀπόκατον ἐνει-
λήσας φύλλοις, καὶ θερμῶδες ἐν θερμοσπο-
δίᾳ, ἐμπλάσας εἰς ὄρνιον ὄπιθες. ἄλες
φρυκτοὶ ἐν σακκῶ, ἢ κεντρῶς, ἢ ἀμφοτέρω
μυθῶτα, ἢ ἔλυμος ὁμοίως, ἢ πίτυρα ἐφθα-
σῶ δάφνης φύλλοις καὶ ἄλμη, ἢ θαλασση,
ἢ μελικράτῳ, ὁμοίως εἰς σακκῶν ἐκλυόμε-
να ἐκ πυκροῦ πεποτημένου ῥάκιος.

CCXLIJ. Καύσις ἢ ἰσχυαδικῶν ὠθε-
λῶσιν αὐταὶ σπυροῦτος ἀγρὸς πύρωσας ὄπι-
θῆ ἔπι τὸ μέλαξ ἢ ἄρα τὸ ἀπὶ χροῦς
κοῖλον, ἔλαιον πωρὸς πυχας, ἢ ἐρίον ἐλαίω
βρέξας καὶ ὑποθεῖς, πυρῶσαι ἕως αἰ ἔδξθ
τοῦ βραχίονος ἀσθῆσις ὄπι τῆς ἰσχίῳ ἐλθῆ.
C ἢ πῆλινον κυκλίσκῳ ποιήσας μέγιστος ἀσπ-
ελίου, βαθὺς δὲ δακτύλου, ὄπιθες ὄπι
ἀλγῶν τὰ πόπον. ἔρει δὲ κατ' αὐτὸ πεπυ-
ρακλωμένον βακθῆλον, ὅπως ἀσθῆσις
δυσαναχέτου ἢ ἀποτείνας τὸ δερμα κατὰ
τὸ ἀλγῶν τὰ πόπον, διαίρει γραφία πε-
πυρῶμένη ἐκ διδακτύλου αἰσθημάτων.

D Λίβυες δὲ πυραμίδα ποιήσασθες ἐκ λαδοῦ
κωρισμάτων καὶ θείου ἀπύρου καὶ ἐλατη-
ρίου, ὄπιτῆσιν ὄπι τὸ ἀλγῶν μέρος,
πωρὸς πύθηντες διπλοῦ ὄρνιον, ἢ ταμίδιον,
ἢ λεπτὸν ὄσάριον, ἐφ' ὧν ὄπιτῆσιν ἡμ-
μῶν τὴν πυραμίδα. Ἐμαίειδος ὑγροῖς
ξύλοις ἐλαίνοις πωρὸς κεχυμένους καί οἱσι θερ-
μῶσιν αὐτὰ ὥστε μὴ καίεσθαι, θερμὰ δὲ
καὶ ἐνικμα γήρεα. Πάρθοι δὲ μολιβδῶν
σωλῶνα ποιήσασθες ἀπύθηνον, ἐξ ἄρα ὠ-
τα, ὄπιτὰ ἀλγῶν τὰ ὄπιτῆσιν, πωρὸς πο-
ρησαντες τὴν βάσιν τῆ σωλῶνος ἔρασι,
πωρὸς δὲ μὴ πῆρεκρυῖναι τὸ ἔλαιον. πωρ-
εάλλοισιν ἢ ἰματίοις ὄπιτῆσιν, πωρὸς τὸ μὴ
βλάπτεσθαι. Ἐπὶ τῆ ἀπὸ ῥέου ἰδίων ῥανί-
δων. ἔπειτα κατὰ τὴν ζεσά καυσθῆρα μ' ἢ ν'
ἀγρὸς αἰ ἔδξθ ὄπιτῆσιν τὴν πωρὸς τὸν πόπον γῆρῶν
πωρὸς αἰσθῆσις ἢ καὶ τὸ πωρὸς σπονον ἡγρῶν ὠ-
δαλι, ἔξθ ἔκ τῆς θερμασίας ὄπιτῆσιν ὁμοί-
οις ἰδράσας. ἔξθ ἔκ τῆ πωρὸς βελήσας δει,
ἔξθ μὴ λίαν πληροῦν τὸ σωλῶνα ὡσθ' ἔχεται
ἔξθ τῆ ζεσῆ. Καὶ πωρὸς μ' τούτων ὄπιτῆσιν ποσ-
πον. Τὰ δὲ λοιπὰ ἐν τῷ ἔξθ δὲ διελευσόμεθα.

In parte que ca-
ua est in finibus
pollicis, Moib-
nas, qui pro drat
videtur esse le-
gill. Lib. 2. de
mat. med. legi-
t. 1. ὄπι τὸ μεταξὺ
μέρος τὸ ἀπὶ χροῦ-
ος, &c. Gelnerus
virobique lege-
dum censet, ὄπι
τὸ μεταξὺ τὸ ἀ-
πύρου καὶ τὸ ἀ-
πὶ χροῦς καὶ οἰ.

Fortè, γραφία
Gelner. γραφία
πυρῶμένη

Moib. ἔρασι
Μαοίειοι, vel
Βαρθολοί, Moib-
banus. Μαοίειοι
legit Gelner

Fortè, κατὰ

**ΓΕΔΑΚΙΟΥ ΔΙΟ-
ΣΚΟΡΙΔΟΥ ΑΝΑ-
ζαρβέως διπλείτων καὶ ἀπλῶν φαρμά-
κων, βιβλίον δεύτερον.**

**PEDACII DIO-
SCORIDIS ANA-
zarbæi, de facile parabilibus
simplicibusque medicamen-
tis, liber posterior.**

**IANO ANTONIO SARACENO
LVGDVNÆO, INTERPRETE.**

ΤΗΝ τῶν ἀπλῶν φαρμάκων ἀνέργειαν ἐν δυσὶ καὶ τετραχωρήσθαι βιβλίοις, ἡμιώτατε Ἀνδρόμαχε, καὶ ἀμφοτέρω σοὶ αἰατίντες, ἐπελήθοντες τε ἐν τῷ περὶ τούτου βοηθημάτων ἀρμόζοντα τοῖς περὶ κεφαλῆν καὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ζήτησις καὶ πύλωσι πη ὀπιφωάσας συνισαμένους παθεῖν, ἐν πύτω περὶ τῶν λήπορδίων διευκρινήσασθαι ζήτησιν ἀπὸ τῶν περὶ τῶν σίμαζον συνισαμένων παθῶν, περὶ διασφραγισμένων, ὅτι ἐπὶ τῶν πινόμενων, ἐφ' ὧν τὰ πρὸς τῆς ὑπεροχῆς ἀφορμῆν, ἢ μὲν ἐλαχίστη ποσὶς ἐστὶ τριώβολον ἢ δὲ μέση, δραχμὴ μία· ἢ δὲ πλεία, δραχμὴ δύο.

Τὰ τῶν περὶ τὸν σίμαζον καὶ τὰ ὑποχόνδρια συνισαμένων παθῶν βοηθημάτων.

CAP. I. Τοῖς χρονίως καὶ συσμημένοις τῶν σίμαζον ὠφελῆ ἀμα καὶ διψαν παύει· γλυκυρρίζης χυλὸς πινόμνος, καὶ ἡ ρίζα σὺν ὕδατι. ἑλίκαν ἀμπέλις ἀπὸ βρεγμα, αἰδράχης χυλὸς καὶ αὐτὴ ἐσθιομένη, σείδιδος χυλὸς καὶ ἀρροφούμνος. πολυζώνου χυλὸς ὁμοίως. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐξ ἀσθενείας ἀναλαμβανόμενων διψαν παύει, κράμμι ἐσθιομένη ἐνωμος, σῦκα ἀπαλά, σρόβιλοι ἐσθιομένοι, σύμφυτον πετραῶν ἀφμασώμνος. Κα-
Επεπλάσματα δὲ ὠφελῆ σίμαζος καὶ συσμηνοῦ καὶ ἐαυτὸ καὶ σὺν ἀλφίτω· ἀζώου ρίζα, κοτυληδόνης φύλλα, κύπερου φύλλα, πολυζώνου, σέρις, σόνυχος, σέλιον, σρύχοι κηπάριον, ἑλίκες ἀμπέλου καὶ τὰ

QUONIAM, spectatissime me Andromache, morborum curationes per simplicia medicamenta duobus libris distinximus, quorum utrunque tibi dedicauimus, & priore quidem auxilia capitis, oculorum, faucium, ac summæ cutis extremarumque partium affectibus conferentia complexi sumus: iam superest, ut in hoc posteriore de reliquis agamus, à stomachi vitiis factò initio. Sed prius Lectorem monitum velim, quotiescunque iis quæ ore sunt assumenda certam definitamve quantitatem minimè ascribimus, minimam quidem eorum dosim esse debere trium obolorum, maximam drachmarum duarum, mediam verò drachmæ vnius.

Ad Stomachi & hypochondriorum affectus remedia.

Stomachi diutino ardore conflatis profunt simul & sitim pelunt, glycyrrhizæ succus epotus, & radix ipsa ex aqua bibita, capreolorum vitis dilutum: portulacæ succus, ac ipsa etiam in cibis sumpta: feridis succus absorptus, similitèrque polygoni succus. Eorum verò qui conualescunt ex morbo sitim compefcunt, brassica cruda esitata, ficus recentes, strobili in cibis sumpti, symphytù petræum communducatum. At imposta seu perse, seu cum polenta stomachos astuantes hæc iuuant: semperuiui radix, Veneris umbilicus, cypri folia, polygonum, feris, fenchus, apium, solanum hortense, vitium capreoli & folia, por-

Ad stomachi diutino ardore sitim pelunt.

tulaca cum polenta vel pane, vitiu folia per se ex aqua frigida, elate palmarum trita cum polenta: brastica denique folia cruda tritaque cum melle imponuntur.

ad ventriculi
et intestinorum
dolorum ex aqua
bibula.

His quibus æstuat ventriculi superficies, opitulatur succus è cucurbitæ ramentis cum rosaceo, itidémque vuz acerbæ succus cum rosaceo. Absinthij foliorum decocti poculum manè haustú, epithymum cum sero lactis potum quinque sexve vicibus per mensem.

ad ventriculi
et intestinorum
dolorum ex aqua
bibula.

Is qui bilem atram gignunt, quique stomachi ac intestinorum inflatione diuexantur, auxilio sunt hæc: pulegij decoctum dilutumve bibitum, & aqua in qua candens ferrum extinctum sit. Spõgia quæque ex aceto impositæ conueniunt, maximè in inflatione intestinorú & mentis alienatione. Sin perseueret affectus, alumen liquidum cum chalcantho, aloë ac melle imponito, cerato admixto. Aut, hederæ folia. cocta in vino cataplasmatibus instar imponito: aut plantaginem tritam cum sale: aut fimum bouis armentariæ siccum in vino coctum, aut marrubium cum pane ac rosaceo, aut denique bulbos cú alumine tritos.

ad singultum.

In singultu conueniunt hæc in potu sumpta: alyssi herbæ decoctum, aut ipsa etiam herba manibus detenta, anethi semen potum & olfactum, atistolochiæ radix ex aqua, asplenium herba cum posca, mentæ ramuli cum acidi Punici succo, castorium cum aceto, cuminum cum aceto, rha cum aqua, fitymbrij, quod cardamine dicitur, succus & semè, sternutatorium deniq; adhibitú. Ortus verò à frigore singultus soluitur summis manibus in calentem aquam demissis, aqua calida absorpta, sponsia ex aqua feruenti stomacho adhibita, extremis denique partibus oleo Sicyonio confricatis.

ad stomachi
dolores affluenda.

Ad stomachi dolores faciunt: lac muliebre, bubulum aut afininum è papilla suctum, aut bibitum vbi per ignitos filices fuerit decoctum: gentianæ drach.j. cum aqua, mastiches cochlear vnum quotidie bibitum, aut succus ex eodem comanducato deglutitus, trium men-

A φύλλα, αιδράχη μετ' αλφίτου ή άρτου, φύλλ' άμπελου καθ' έαυτά ή έυδατος ψυχρού, έρατη λεία σν' αλφίτοις. ή φύλλα κειμένης ώμα πείλας μετ' μέλιτος, ήπιτιεί.

II. Τοις δέ καύσουδροις τλώ ήπιφάκηδω ώφελεί κελοκύνθης ξυσμάτων ή χυλός μετ' ροδίνου, ή έμφακος χυλός Cυμ ροδίνω. ή ψηθίου φύλλων σπόζεματος ποτήριον έν χυτ' ωρεφί, ή έπιθύμιον μετ' γάλακτος ήρρού πέντε ή έφ. Φοράς 60 μιλια.

Que hic sequitur, ad sequens caput referenda cenfet Geinerus.

III. Χολικώ ήμνώντες μέλαινα, και έμφουσωδροις σέμαζην και έντεθα ώφελεί γλήχωνος σπόζεμα ή σπόβρεγμα πινόδρον, ή ύδαρ ή σπό τή πεπυρωδρον σιδηρου εν ή σίδηρος σείννται. αρμόζεις ή και σπόζοι ή έξοις ήπιτιθέμενοι, μάλιστ' ή χυτ' τλώ έμφουσση ήπ' έντέρων και τής ήξνοίας τλώ πείλας έσπην. ει δέ ήπιτιθέται, συπιθειαι υγραυ μετ' χαλκάνθου και αλόης και μέλιτος ήπιτιή, κηρωτή μίξας. ή κισσοδύφύλλα έφθα στω οίνω κατάπλαστε, ή άρνόγλωσσον λήσον σν' αλσιν, ή βοός άγλαμάς βόλιτον ξηρον έν οίνω έψηθρόν, ή ωρεφισογ μετ' άρτου και ροδίνου, και βολβοι μετ' σπιθειας λήσι.

Fortè add. πωίδης aut αρμόζεις

III. Επί δέ ήπ' λυγμών άρμόζεις πινόδρον, ή αλύσσοι τής πίας άφέψημα, και ήπιτι κρατηθείσα, άνήτου σπέρμα πινόδρον ή σπόσφραινόδρον, σριστολογίας ρίζα μετ' ύδατος, ή σπυλιως πία μετ' ήξυκράτου, ή δυόσμος κλωνία σν' ροιάς ήξείας χυλός, και σόριον στω ήξεί, κύμινοι στω ήξεί, ή σν' ύδατι, σισυμβειου τής καρδαμίνης λεγομένης χυλός και ή σπέρμα, πιαρμικου ποροσά ήωγή. Τόν δέ ήπ' ήψυχες λυγμόν λύοισιν άκραι χείρες εις θερμόν ύδαρ και ήπιδρομαι, ύδατος θερμου και ήρρόσποισ, σπόζοις εν ξησου ύδατος ποροσά ήπιδρος τάλ σμαζω, ή λαγον Σικυώνιον, ή αταπελοδρόν ήπ' άκραν.

V. Προς δέ τή αλγήματα τή σμαζου ποιεί γάλα ζωαμκειον ή βοφον ή οίνον ήπιδρομοι, ή πινόδρον. ή χυλός ή σν' αφέπιδρον. ήμνιας ή α. μετ' ύδατος μεσίτης και χυλός εν καθ' ήμέραι πινόδρον, ή ήξμα σπέρμα ή χυλός και ήπιδρομοι.

abundat.

ἑδύοσμου κλωνίων τευῶν φύλλα σὺν ὄξειας
ροίας χυλῶ κατάρροφούμνη, γλήχων μετ'
ἔξυκράτου.

VI. Πρὸς δὲ τοῖς διημοῖς τῶ σωμαίου
περμίνθου φύλλα ἀφελῶμνη, ὁμοίως σκρη-
δίου χύλισμα· σὺγχου χυλὸς μετὰ εὐφρί-
λων καὶ κερύων πικρῶν καὶ σικίου σπέρμα-
τος, κῆνοι ἐαδιόμνη καὶ ἑαυτοῖς.

VII. Καταπλασάμνη δὲ ἀφελῶ ἀγ-
γίμα καὶ σωμαίου, μελίλωτον ἐν οἴνῳ ἐφθόν
μτ' τηλίνου ἀλθίερον ἢ γύρεως, κυδώνιον ἐ-
φθόν σὺν αἰθήρῃ, ἢ πηγάρον στυ μάλιτι.

VIII. Πρὸς δὲ τοῖς τ' ἐσφίω σποδῶ-
λων καὶ ὅτι πηθέμενος ἀφελῶ ἀσπῆρος ἔξ ὀ-
ξοῖς δριμέως ἀρεφλυκτανώσεως, ὅτι τε
τοῖς πόδας καὶ βραχίονας, ὅτι δὲ τῶ θώρα-
κος καὶ καταπλασάμνος τυθὲς νεαλῆς μετ'
ἀλφίτου, ἢ σελίνου φύλλα, ἢ σέριδος μετ'
ὄξοις καὶ ἀλφίτων, ἢ αἰδράχης ὠσαύτως,
ἢ κολοκύνθης ξύσματα ὁμοίως.

IX. Τοῖς δὲ ναυιῶν καὶ πλαδῶν καὶ
ἐμοίως τὸν σωμαίου καὶ ἔξ ἐμοιῶντας ἴσῃσι πι-
νόμνη, ἀλφίτα σὺν οἴνῳ, ἀμύδα καὶ γλυ-
κία ὑπόσφατα σὺν τῶ λέπῃ ἐαδιόμνη,
ἀγρωσῶ τῆς ἐ Παριασῶ σπέρμα, κύμι-
νον Αἰθιοπικόν, ἀμύθου σπέρμα, πολυθῆνου
χυλὸς, καὶ κηχέλιον ἐαδιόμνη καὶ σέλις, ἔ
ὁ χυλὸς πινόμνη. σισύμβριον ἢ καρδαμί-
νη λεγρομνη πινομνη, τέρμοι γλυκῆς λείοι
σὺν ὄξῃ ποθέντες. θρίδακος ἀπλυτῆ ἐαδιό-
μνη, ἔ τὸ σπέρμα πινόμνη μὲν ὕδατος.
σὺγχου ὁμοίως, ἴου αἴθος μὲν ὕδατος, κῆσου
α. μετ' οἴνου. Κοχλίς χερσαῖα Διουκῆ
σάρξ ὅλη καὶ ἀποτέισα νήσει καὶ ἀλγίμα-
τα παύθ σωμαίου. ποροεαδιόμνη ἢ ἐνωμοί
δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, τὸ αὐτὸ ποῖσι. ποῖς δὲ καὶ
σὺν τῶ ὄσρακα ὄλος κατὰ ποῖς, τῶ ὄσρα-
κου ὡσεὶ πλασάμνος. Γίγαρτα φρυκτῶ αἰ-
δι ἀγφίτων ἐαδιόμνη, γλήχων καὶ καταπλα-
σάμνη ἔξ ὄξυκράτου, κύμινον σὺν ὄξυκρά-
τῳ πινόμνη ἢ σὺν ὄξῃ, λαπάθου σπέρμα ὀ-
βολοῖς δύο ἢ τρεῖς, ἀκακία μὲν ὕδατος, λί-
θος ὁ ἐν τῇ Σαμία γῆ βίελοκλήμνος μὲν ἄθρα
σπέρμα ἢ χύλισμα, μάλισα τοῖς ἀποθῆν-
σιν ἢ ἐμοῖσι πῶ ἐσφίω.

X. Τοῖς δὲ ῥευματισμοῖς τῶ σωμαίου ἴσῃσι

A τα ramulorum folia cum acidi Pu-
nici succo absorpta, itemque pule-
gium ex posca bibitum.

Ad oris ventriculi morsus va-
lent, terebinthi folia decocta: simi-
liter & succus è scordio: fonchi suc-
cus cum nucleis pineis, amygdalis
amaris & femine cucumeris: pinei
etiam nuclei per se in cibis sumpti.

B Stomachi dolores imposita le-
uant, melilotus in vino coctus cum
farina fœnigræci aut polline, coto-
neum cum flore coctum, ruta deni-
que cum melle.

C Cibū reiicientibus prodest spon-
gia acri aceto [calente] imbuta, pe-
dibus & brachiis adhibita, quoad
pustulæ excitentur. Conferunt ve-
rò adhibita pectori, caseus recens
salitus cum polenta, folia apij aut
feridis cum aceto & polenta, simi-
liter & portulacæ folia aut cucur-
bitæ ramenta.

D Nauseam, stomachi ex nimia hu-
miditate languorem ac vomitum
ista cohibent: polenta in vino bibe-
ta, amygdalæ dulces recentes cum
suo putamine esitate, graminis Par-
nassij semen, cuminum Æthiopi-
cum, anethi semen, polygoni suc-
cus, cichorium in cibis sumptum,
ficuti & feris, eorumque succus e-
potus: silymbrium, aut quod carda-
mine dicitur, potum: lupini dulces
triti cum aceto bibiti, lactuca illo-
tæ in cibis sumptæ, earumque se-
men ex aqua potum, similiter &
fonchi semen & flos violæ ex a-
qua, costi drachm. j. cum vino. Co-
chleæ terrestris Africanæ caro tota
ieiuno deuorata, etiam dolores sto-
machi sedat. Idè præstant cochleæ
dux tresve quotidie ante cibos a-
lios assumptæ: deuorata etiam to-
ta proficit cum sua testa, hac cir-
cum asperfa: tosti acinorum nuclei
polentæ vice in cibo sumpti, pule-
gium cum posca impositum, cymi-
num ex posca vel aceto potum, la-
pathi semen duum triumve obo-
lorum pondere, acacia cum aqua,
lapis qui in Samia terra reperitur,
fœniculi denique semen aut ex-
pressus eo succus, ac iis maximè
quibus acefcit: cibis, aut vomitu
reicitur.

E Stomachi fluxiones inhi-
bent,

al. λίου

Diosc. r. de mat.
med. 276. χλω-
ρῆ, virides seu
viracates.

σπειραδίνης
Geln.

Ad oris
morsus.

Ad stomachi
dolores adhi-
benda.

Ad cibū
reiicientibus.

Ad nauseam
Stomachi fluxio-
nes inhi-
bent.

Ad stomachi
fluxiones.

XVI. Τὰς ἰκτινώσας ὠφελῆς· αἰδρά-
χη ἑαδιομόδιον, ἐλίκων ἀμπέλου σπόγγε-
γμα πινόμδρον, κεδρόμνηλα ἑαδιομόδινα.

Pica laborantibus mulieribus au-
xilio sunt, portulaca in cibis sum-
pta, vitis capreolorum dilutum po-
tum, citria mala esitata.

XVII. Ὑποχόνδρια δὲ ὠφελῆς ἐσκλη-
ρυσμένα παθόντα χρονίως, μάραθρον πι-
νόμδρον. Καὶ καταπλασάσματα· ἀψίνθιον
σύν κυπαρίνη κηρωτῇ ἢ φοίνισσιν, λυκαυθέ-
μου φύλλα, σκέρδιον σύν κηρωτῇ, τῆλις ἢ λι-
νόσπερμον σύν μελικράτῳ, ἢ σάμψυρον ἐν
κηρωτῇ.

Hypochondriis affectu diuturno
induratis auxilio est, fœniculum
bibitum. Imponuntur verò cata-
plasmatum more, absinthium cum
cerato cyprino aut palmulis, leu-
canthemii folia, scordium cum ce-
rato, fœnumgræcum aut lini se-
men cum aqua mulsa, sampsu-
chum denique cerato exceptum.

Τὰ τῶν πυρεσόντων βοηθήματα.

Febricitantium remedia.

XVIII. Γλώσσης δὲ βραχύτητας ἐκ-
μαλάσσει ἡδύοσμον λεῖον σύν μέλιτι· ῥοῖς
ἐρυθρῆς ὁμοίως, ῥόδιον σύν ὕδατι, ἢ μέλιτι
καὶ ἑαυτῷ.

Linguam scabram asperamve e-
mollit ac læuigat, mēta trita cum
melle, rhus erythros dictus, quo ad
obsonia vtuntur, rosaceum cum a-
qua, aut mel per se.

XIX. Τοῖς δὲ κατὰ πείλοδον πυρετοῖς
κεχρονισμένοις θεραπεύει χαμαῖδρους φύλ-
λα λεῖα παρ' ἑαυτῶν ἡμέρας τὴν ἡμέραν πινόμε-
να, καὶ ὅσα ἐπιτετακῆν αὐτίκα ἰσορήσομεν.

Diuturnas febres quæ [quotidia-
nis] redeunt circuitibus, sanāt, cha-
mædryos folia ante accessionem
hora vna pota, & quæcunq; mox in
curâdis tertianis cōmemorabimus.

XX. Πρὸς τῶν τριταϊκῶν ἀρμόζει πό-
ματα λεμβασάσματα παρ' ἑαυτῶν ἡμέρας τῆς ἐ-
πισημασίας, παρ' ἑαυτῶν ἡμερῶν καὶ ἀνατει-
βομῶν τῶν ἀκρων. τριφύλλου ἀπέρματος
κηκία τεῖα κηρῶν καταπλασθέντα καὶ κα-
ταποθέντα ἐπιτετακῆν, τὰ πόματα ἐνέα. ῥε-
νον γλώσσου ρίζα αἰδράχης μετ' οἴνου πινό-
μδρον, ἱεράς βοτάνης ὁ τρίτον γόνυ σπὸ τῆς
γῆς ἀφαίρεθέν, καὶ διδομδρον. ποῖς καὶ σίλ-
φιον κηρῶν καταπλασθέν λευκῶ καὶ καταπο-
θέν. ἐπιτετακῆν δὲ ὕδωρ θερμὸν ἢ οἶνον,
ἢ λιόσπιου ἢ μεγάλου κόκκοι βῆς σύν οἴνω,
ὀνόβρυχας σύν οἴνω, πενταφύλλων φύλλα γ'
μετ' οἴνου ἢ ὑδρομέλιτος πολυζόμδρον, πέπε-
ρι λεῖον μετ' ὕδατος πινόμδρον. Πειραφθέν-
τα δὲ ὠφελῆς τριταϊκῶν· λεῖον ἵππου πε-
ριαφθῆς, ἢ ἀσάχρας τὰ ζῶα τεῖα σινανα-
μαλάξας ἐμπλάσσωσιν ἐπιτετακῆν ἐν ὄθο-
νίω καὶ τῷ μετώπῳ καὶ τῇ χροτάφῳ.

Tertianis febribus hæc conu-
niunt hora vna ante accessionem
assumpta, prius tamen vnctione
frictioneque partium extremarum
adhibita : trifolij seminis grana
cera obuoluta nouem, nempe ter-
na ternis deuorata vicibus: planta-
ginis radices succulentæ tres in vi-
no potæ, verbenacæ supinæ tertium
à terra geniculum decerptum
& exhibitum. Confert & silphium
cera candida obuolutum ac deuo-
ratarum, superbibita tamen aqua ca-
lida aut vino : heliotropij maioris
grana tria cum vino, onobrychis
cum vino, quinquefolij folia trita
cum vino aut aqua mulsa pota : pi-
per denique tritum ex aqua po-
tum. Sed & amuleta tertianis febribus
auxilio sunt, vti lichen equo-
rum appensus, itidemque aranei
tres contriti linteolo inditi, frontique
ac temporibus adhibiti.

XXI. Τετραταϊκῶν δὲ ὠφελῶσιν ῥε-
νον γλώσσου ρίζα ἐν οἴνω πινόμδρον, ἱεράς βο-
τάνης τέταρτον γόνυ σπὸ τῆς γῆς ἀφαίρε-
θέν καὶ τετακῆν λεῖον σιῶ οἴνω καὶ δοθέν, ἀ-
σφάλτου α'. μετὰ καστείου ὀβολοῦ,
γλυκυρρίζης β'. μετ' ὕδατος κ.α. ἢ
λιόσπιου τοῦ μεγάλου κ.α. δ'. σιῶ

Contra quartanos circuitus auxi-
lio sunt, plátaginis radices quatuor
in vino bibitæ : verbenacæ supinæ
quartum à terra geniculum decer-
ptum, cum vino tritum & exhibi-
tum : bituminis drach.j. cum casto-
rei obolo, glycyrrhizæ drachmæ
duæ cum aquæ hemina vna, helio-
tropij maioris grana quatuor cum
vino.

vino, cimices è cubilibus quatuor
cauis fabarum inditi ac deuorati,
quinquefolij quatuor folia ex aqua
mulla aut vino, hyperici corcos ap-
pellati semen cum vino: pota quo-
que vrina cuique sua cyathorum
quatuor mensura, vomitu prius eu-
acuatos iuuare traditur: sed illam
in fictili vase asseruari oportet. I-
dè facit impubis pueri vrina quin-
quies hausta. Quartanas finit oxy-
poron aliquod ante accessiones to-
ti corpori illitum, pota deinde ge-
neris eiusdem medicamento. A-
liud: radicis libanotidis sesqui dra-
chmam in vini dimidia hemina
paulò ante febrilem accessum ex-
hibeto: ac vt ne rigore prehenda-
tur æger, aliquo pingui præunctum
& vndique coopertum quiescere
finito, dū copiosus erumpat sudor.

Ad quatuor
folia cimicum
cauis fabarum
inditi.

Ad omnes in communi circui-
tus ac rigores faciunt hæc sudores
mouentia: smyrnij semen cum vi-
no, laserpitij agrestis ac domestici
liquor melle cocto circumlitus ac
deuoratus, rutæ syluestris & satiuæ
femen cum vino, radicis aristolo-
chiæ drach.j. cum vino, myrrha ad
fabæ magnitudinem, piper cum vi-
no, iridis drach. ij. cum vino, hippo-
selini semen drach. j. pondere cum
vino: similiter & hyperici, calamin-
thæ decoctum cum castorio, laser-
pitij semina cum nasturtio & ouo,
vel pipere ac ruta, opanacis
drach. j. vel panacis drach. ij. fefeli
cum panace ac pipere in vino po-
tum, ferulæ semen simili modo,
verbasci radix in vino, radcis
quinquefolij succus cum vino: can-
nini stercoris ficci quantum sat ef-
se coniectura videbitur, ex acero
bibitum.

Ad febres in-
ordinatas.

Diuturnis & inordinatis febribus
conuenit epotum ius è veteri gal-
linaceo, cuius ventri sal falsamen-
tumve inditum incoctumque fuerit.

Ad quatuor
folia cimicum
cauis fabarum
inditi.

Febribus cum rigore certo sta-
tòque circuitu redeuntibus ista cõ-
ferunt ex oleo trita, & ante acces-
siones illita, quippe quæ corpus
excalciant sudoresque cicant: vi-
ticis semen, libanotidis semen, salis
flos, lixiuum ficulneum, nitrum
aut spuma nitri, bacce lauri, pyre-
thrum, smyrnij quod hipposeli-
num dicitur semen, hypericum,

A οἶνω, κέρως ὅ τῆς κλίτης δ'. ὄντεθέντες εἰς
τὰ τῆς κούμην βρώματα καὶ καταποθέντες,
πενταφύλλου φύλλα δ'. μὲν ὑδρομέλιτος ἢ
οἴνου, ὑπερικὴ τῆς κέρως λεγερμίου τὸ σπέρ-
μα μετ' οἴνου. ἰσορῆται δὲ καὶ ἕρον ἀφελῆν
τὸ ἴδιον πινομένου κούμης δ'. πρὸς ἐμμε-
κῶσι πληθῆς· δεῖ δὲ φυλάσσειν αὐτὸ ὡς σα-
μῖα.

Ημίται, Moiba-
nus, &c. Gein.
maulit κούμης
δ'· πλῆθος σπερ-
ματικῶσι.

B φθῆρου μέζρι πέντε πόσεων. Τεταρταῖον δὲ
παυλὴ πρὸ τῆς ἑπισημασίας ὄξυπόρα χελ-
σις καὶ ὄλον τὸ σῶμα, καὶ μετὰ τοῦ τοῦ πόσις
τῆς αὐτῆς Φαρμάκου. ἢ λιβανωίδος ρίζης
α' ε'. ἐν οἴνω ἡμικοτυλίω μικρῶ πρὸς-
τερον τῆς λήψως. καὶ σιμπερὸ βάλλων ἀ-
φες ἡσυχάσαι, καὶ ἕ μὴ ῥιγῶσι πρὸς ἄμα-
λείφασθαι λίπει, καὶ ἰδρῶσθαι πολὺ.

Ἐργίος, Moiba-
banus: qui & se-
quentia duo ver-
ba redundare pu-
tat.

χχιι. Κοινὰς δὲ πρὸς πάσας παθεό-
δους καὶ ῥίγη ποιῆ κινεῖται ἰδρῶτας· σμυρνίω
σπέρμα μετ' οἴνου, ὅπως σιλφίου ἀζελίου καὶ
ἡμέρου μέλιτι ἐφθῶ πρὸς χερσίδμος καὶ κα-
ταπινομένου, πηγάμου ἀζελίου καὶ ἡμέρου

D σπέρμα σὺν οἴνω, ἀειτολοχίας ρίζης α'.
σὺν οἴνω· σμυρνης ὅσον κούμης, πέπερι σὺν
οἴνω, ἰρίδος β'. σὺν οἴνω, ἰπποσελίης σπέρ-
ματος α'. μετ' οἴνου, ἰσχυρῶ ὁμοίως,
καλαμίνης ἀπόζωμα σὺν καρδαμῶ, ὅπου
φύλλα σὺν καρδαμῶ καὶ ὠῶ, ἢ πεπέρι
καὶ πηγάμῳ. ὀποπόμακος α'. ἢ πηγά-
μος β'.

Silphii foliorum
succus, Moiba-
nus: quasi lega-
tur, ἰσχυρῶς φύλλα
At Geisterus la-
serpitii semina
hic desiderari
autumat.

E κος β'. σίσελι μετὰ πηγάμης καὶ πε-
πέρεως σὺν οἴνω ποτὴν, ναρθηκῆς σπέρμα
ὁμοίως, φλόμου ρίζα ἐν οἴνω, πενταφύλλου
ρίζης χυλὸς σὺν οἴνω, κέρως κινεῖα ξηρῶ
σαχασμῶ μετ' ὄξους πινομένη.

χχιιι. Πρὸς δὲ ἑστὸν χρονοῖς καὶ ἀ-
τακτοῖς πυρετοῖς ἄλκιβουόος πα-
λαμοζωμός, ἀλὼν ἐν τῆ γαστρὶ αὐτῆ δὲ γα-
γαρήτων, ἢ ταείχεις, καὶ σινεψιδέντων, πι-
νομένου.

Fortè κινεῖα
οἴνω, αὐτῶ, καὶ
Cυδῆτων.

χχιιιι. Συγχερσίδμα ὃ μὲν ἐλαίου
λεῖα ὅπι τῆς μετὰ ρίζης πρὸς ὀδιχῶν πυρε-
τῆς ὠφελεῖ πρὸ τῆς ἑπισημασίας δαλ-
πόντα ὃ σῶμα, καὶ ἰδρῶτας κινεῖται· α'.
γ' γου σπέρμα, λιβανωίδος σπέρμα, ἀ-
λὸς ἀλγος, συκίτη κοῖα. ἴππον ἢ ἀφροῖ-
ἔσιν, δαφνίδες, πύρεθρον, σμυρνίου τοῦ ἰπ-
ποσελίου καλουμένου σπέρμα, ἰσχυρῶς,
G. j.

Ad. z. tot. Es.
cap. 38. Diofco-
tidem citans, pri-
mo loco trochi-
scos è floribus
chamemeli pro-
ponit, vltus tem-
pore oleo di-
luendos.

καλαμίνθη, κάχρυς ὀλίγη, κασόλεον, κένυ-
 ζα, κόπος, σαγαπηνον, κνίδιος κόκκος μετὰ
 νίπτου καὶ ἔλαιου καὶ ὄξους, λυκαλφός σὺν ὕ-
 δατι θερμῷ, σαμψύχονον, ἴρινον, μετώπιον,
 γλυβύκινον, κύπρινον, χαμαῖδρες, χαμαῖπι-
 τυς, συκαμίνου ὀπός, σταφίς ἀγρία.

XXV. *Μιγνυλίδμα δὲ κόποις ὠφελεῖ.
 ἄλλες νίπτου, ὀνόβρυχες, σισύμβριον, χαμα-
 λέων, ἀμμωνιακόν, τράσιον, ὀείρανον, καπ-
 πάρεως ρίζα, σικύου ἀγρίου ρίζα, τέφρα
 κληματίνη, ὄστρακον ἀφ' ἵππου, αἰετολογίας
 πάλη, ὀποβάλασμον, κεκαυμένος χαλκός,
 λεπὴς χαλκοῦ καὶ τὰ δριμύτα ζεώματα,
 βολβοὶ λεῖοι καὶ ἀχειρόδρομοι σὺν πεπέρῃ καὶ
 ἀμμωνιακῷ, ἢ κηρωτῇ ὕδατι κύπρινον, Κομ-
 μανικὸς λίθος εἰς ἔλαμον ἀποτελειόδρομος καὶ
 συλχειόδρομος.

XXVI. Ἀεθροῦντας δὲ ὠφελεῖ, ὀρέβου
 φρυκτοῦ μέγιστος ὅσον κέρυον Ποντικόν ἐν
 μέλιτι πρὸ τῆς ἔσφης διδόμενον.

XXVII. Ἴσσοι δὲ ἰδρώτα ἐπὶ τῇ δρε-
 φορσυδνῶν καὶ ἀπασσῶν δμα γῆ Σαμία,
 γύψος, λιθάργυρος, κηκίς, χετῆ, μυρρίνη, θσον
 ἄπτου, ἔλαμον ὃ δὲ ἀγριελαίας, μυρσί-
 νινον, τερμίνθινον, οἰνάνθινον, ῥόδινον, μέλινον,
 γίνινον. Καταχειρόδμα δὲ ἴσσοι μένινα καὶ
 ἀμυλον σὺν ὡῦ τὰ λευκῶ. ἢ ὡοῖς λείοις
 σὺν πεπέρῃ καὶ κνίδος ἀπέρματι, καὶ κηρῶ
 ὀλίγω, καὶ κόμμῃ, καὶ ὀνόνιδος ἀπέρματι, καὶ
 νίπτου ὀλίγω.

XXVIII. Καρδιακοὶ δὲ ὠφελῆ καὶ ἀ-
 πασσῶν δμα καὶ τὸ σωμαζου βαπτου φύλ-
 λα μὲν κηρωτῆς ὀλίγης ἢ ἄρτου, μυρσίνης
 φύλλα ἢ μύρτα, ἢ ἑλικες ἀμπέλου, ἢ ἔρ-
 νόγλωσσον σὺν ἄρτω ἢ κηρωτῇ ὀλίγη, μῆλα
 κυδωνία, φοίνικες, στέεις ἀγρία καὶ ἡμερς.
 Καὶ ἐνέμαλα δὲ ὠφελίμως πρὸ ἀλαθμβάνε),
 πλιασθῆνης χυλὸς καὶ τεψήμυ, ἀκροκαλιῶν ἢ
 ποδῶν μεί οἶνον, ἢ ὡοῖς ὡμοῖς σὺν οἶνω. Καθα-
 ρεῖται δὲ αὐτῶν τὰ ἀκρα ὠφελίμως κηρωτῇ
 ὕδατι μετὰ νάπτου λείου καὶ ἡρη διετρεῖς οἶνω.

Τῶν φειλόντων πινόμενα καὶ θώρα-
 κα πινόμενα βοηθήματα.

XXIX. Αἱματος δὲ ἀπαγωγὴν θεραπεύει
 πινόμενα ἀγαρικῶν βρωβόλον ἐν οἶνω, ἀδιάνθη

A calamintha, cachryos momentum,
 castorium, conyza, costus, sagape-
 num: granum Cnidium cum nitro,
 oleo & aceto: lycopsis cum aqua
 calida: vnguenta samfuchinum, i-
 rinum, metopium, glaucinum, cy-
 prinum: chamædrys, chamæpitys,
 lycomori liquor, & staphisagria.

Lassitudinibus conferunt mixta
 B hæc: fal, nitrum, onobrychis, sisy-
 mbrium, chamelæa, ammoniacum,
 marrubium, origanum, capparitis
 radix, cucumeris agrestis radix, ci-
 nis farmentitius, testa fornacea, a-
 ristolochiæ pollen, opobalsamum,
 æs vstum, squama aris, & aromata
 acria, bulbi triti illiti cum pipere &
 ammoniaco, ceratum cyprinum li-
 quidius, lapis Comanicus in oleum
 detritus & inunctus.

Cibum non sentientibus, quippe
 quorum corpora non aluntur, auxi-
 lio est, eruum tostum in nucis auel-
 lanæ magnitudinem melle colle-
 ctum, & ante cibos exhibitum.

Sudores in iis qui exoluuntur
 cohibent inspersa hæc: terra Samia,
 gypsum, argenti spuma, galla, sciffi-
 le alum en, myrtus, sulphur viuum,
 oleum agrestis oleæ, myrtinum, te-
 rebinthinum, œnanthinum, rosa-
 ceum, melinum & lentiscinum.
 Eisdem hæc illita sistunt: manna
 & amyllum cum oui candido: bul-
 bi triti cum pipere & vrticæ seme-
 ne, ceræ momento, gummi, ononi-
 dis feminæ & paucio nitro.

Cardiacos iuuant hæc stomacho
 in modum cataplasmatum imposita:
 rubi folia cum paucio cerato vel pa-
 ne, myrti folia aut baccæ, vi-
 tium capreoli, plantago cum pane
 aut cerato modico, mala cotonea,
 palmulæ, intubus agrestis & sati-
 uus. Quin & vtiliter infunduntur
 enemata è ptisanæ decoctæ cre-
 more, è partium extremarum pe-
 dūmve decocto in vino, aut ex ouis
 crudis cum vino. Sed & agrorum
 extremæ partes commodè inun-
 guntur cerato liquido cū trito sina-
 ri, aut sicco quod vino dissoluatur.

Pulmonis thoracisque affe-
 ctuum remedia:

Sanguinis reiectioni medentur
 in potu sumpta hæc: agarici trium
 obolorum pondus in vino, adiantii

σαμοληα, Μοι-
 βανου.

Μοιβ. legisse vi-
 decur, κρησαπα-
 ασίδμα.

βαλβος λανκός λε-
 γιου apud Αε-
 τιομα, bulbus can-
 didus nisi forte
 mendum subest.

Addit Moib. ἀ-
 σί-λαμψ, & μοι-
 βανου, καὶ ὄξω.
 ἢ ἔσφρα διελθίση
 οἶνω, Μοιβ:

Diosc. 3. de mat.
 med. cap. 1. ἢ ὕ-
 δατι τετα aqua.

Ad lassa-
 tud.

Ad sentia-

Ad sudore
 dispersio.

Ad cardia-
 cos.

Ad sangui-
 nis reiectione.

fuccus cū aceto cyathi vnus quantitate per interualla multa absorptus: similiter & succi è polygono, semperuiuo, plantagine, rubo, portulaca aut vitium capreolis: balauftium cum posca, mentæ succus per se & cum posca vel aqua, clymeni succus trium obolorum pondere ex aqua, cupressi pilulæ ex aqua trita & potæ, lysimachia herba eiusdemque succus, myricæ fructus tritus eiusdemque cortex, ferulæ medulla & cenanthe sicca.

Diuturnas autem reiectiones fi-

stunt, porri semen, myrti semen porum ex aqua, vel potius myrti bacarum succo, vitex trioboli pondere cum posca, rosarum capita trita ex aqua, symphytum petrarum eiusdemque semen, spinæ albæ radix drach. j, pondere cum oxycrato pota, althææ radicis decoctum: glutinum è zea coctum, quale librarium est, delinctum: confert & cum menta. Aliud: farinæ hordeaceæ per linteolum in succum solutæ dimidium cyathum, addita etiã menta, exhibeto. Valent & hypocistidis succus cum thuris momento, amygdala pota cum aqua frigida, amygdala amara cum amylo & menta ex aqua bibita, portulaca in cibis sumpta, arctij radix trium obolorum pondere cum posca & pineis nucleis xl. aspalathi succus cum oxycrato, rubi succus, Samiæ terræ aster ex aqua: membranaceum id quod in quercu inter caudicem & corticem medium interiacer, feruefactum: aut pellicula quæ glandem proximè contégit similiter feruefacta, cornu cerui vstum cum posca, castancarum decoctum, salicis fructus cum vino, centaury maioris radix drach. ij. pondere cum vino, betonica folia drach. ij. pondere cum vino, corallij drach. j. ex aqua, leucographidis tãtundem simili modo, lapis hæmatites cū succo Punici, ostracites lapis drach. j. pondere cum aqua, deglutitus è commansa mastiche succus, cetoniorum flos ex posca tritus, rubricæ Lemniæ drach. j. ex aceto, liquescens è tragacantha lingue subdita succus, tragij semen cum vino, quinquefolij è radice succus cum posca, suber è veteribus calcea-

A χυλός κατάρροφός μύθος ἐν ὄξει ὅσον κύαθος ἀ. καὶ ἐν ἄκ. Ἐμφεσημάτων ἢ πάλιν, ἢ πολυγώνου χυλός, ἢ ἀζζώου, ἢ ἔρνογλάσσου χυλός ὁμοίως, ἢ βάλτου, ἢ αἰδράχνης, ἢ ἐλίκαν ἀμπέλου, ἢ βαλαύστοι σὺν ὄξυκράτῃ, ἢ ἡδύοσμου χυλός καθ' ἑαυτὸν καὶ σὺν ὄξυκράτῃ ἢ ὕδατι, κατὰ κλυμίδος χυλοῦ τριώβολον μὲν ὕδατος, κυπρίσου σφραγίδα μὲν ὕδατος λήθα πινόμενα, λυσιμάχως πῶσα ἑ. ὁ χυλός αὐτῆς, μυρίκης καρπὸς λήθος ἐ. φλοιὸς αὐτῆς, νάρθηκος ἐν τριώβω, σίναφι ἔρηρα.

διασηματωσιν πολυγωνου, Moibanus.

κλυμίδου.

Diosc. 3. de mat. med. cap. 102. σὺν αἴματι, ex vino.

XXX. Γρὸς δὲ τῶν πολυχρονίους ἀναγωγὰς ἰσχυρῆς, ἁράσου καρπὸς, μύρκου σπέρμα μὲν ὕδατος ποτῆν, μᾶλλον δὲ μὲν μύρκων χυλοῦ, ἀγρου τριώβολον μετ' ὄξυκράτου, ῥόδων κεφαλαὶ λήθα μὲν ὕδατος, σὺμφυτην πιπερῶν καὶ ὁ καρπὸς, ἀχάθης λευκῆς ρίζης ἄ. μετ' ὄξυκράτου, ἀλθαίας ρίζης ἀφέψημα. κόλλα ἀπὸ ζεῖας ἐψηθεῖσα, ὡς εἰς βιβλία, ἐκ λήθα μὲν ἀρμόζης καὶ σὺν ἡδύοσμου, ἢ αἰλεύσου κριθίνου κύαθ. ε. χυλίσας δι' ὄνονιον καὶ μίξας ἡδύοσμον διδου.

Ἐποκισίδος χυλός μὲν λιβαίου ὀλίγου, ἀμύγδαλα πινόμενα μὲν ὕδατος ψυχροῦ, ἀμύγδαλα πικρὰ μετ' ἀμύλου καὶ ἡδύοσμου πινόμενα μετ' ὕδατος, αἰδράχνη ἐσθιομένη, ἔρηνου ρίζης τριώβολον μετ' ὄξυκράτου καὶ εὐβοίου κέκων μ. ἀσπαλάθου χυλός μὲν ὄξυκράτου, βάλτου χυλός, γῆς Σαμίας τὸ ἀσέριον σὺν ὕδατι. δρυὸς δ' μεταξὺ τῆς παρέμμου καὶ τῆς φλοιοῦ ὑμνῶδες ἀπὸ ζεαδέν. ἢ ὁ πῶσι τῆς βάλτου ὑμνῶ ὁμοίως ἀπὸ ζεαδέν. κέρας ἐλάφου κακαμυθόν σὺν ὄξυκράτῃ, κασάνων ἀφέψημα, ἰτέας καρπὸς σὺν οἴνῳ, κενταυρίου τῆς μεγάλου ρίζης ἄ. σὺν οἴνῳ, κέρας φύλων ἄ. σὺν οἴνῳ, κελίου δραχμὴ μὲν ὕδατος, λυκογραφίδος ἄ. ὁμοίως, αἰμαλῆτις λίθος σὺν χυλοῦ φοιᾶς, ὄστρακίτου λίθου ἄ. μὲν ὕδατος, μετ' ἄκ. Ἐμφεσημάτων καὶ τῶν χυλοῦ κατὰ πινόμενα, κυδωνίων ἀλθῆς μετ' ὄξυκράτου λεῖον, μίλτου Δημνίας ἄ. σὺν ὄξει, παρακλῆθρον ἔποκχυλιζόμενον, παραγίου καρπὸς μετ' οἴνου, πενταφύλλου τῆς ρίζης ὁ χυλός σὺν ὄξυκράτῃ, φελλός ὁ ἐκ τῆς παλαμῶν κέρας.

Cyathos sez, Moibanus. Sed fortè cyathum s. i. semis legerè praestabit. nam & aridorum mensura cyathus est: Geln.

Ita (Diosc. 3. de mat. med. si adhs febris: sin minus, ex aqua. κατὰ κλυμίδου Moibanus.

G. ἰ. ἄ. σὺν ὄξει, παρακλῆθρον ἔποκχυλιζόμενον, παραγίου καρπὸς μετ' οἴνου, πενταφύλλου τῆς ρίζης ὁ χυλός σὺν ὄξυκράτῃ, φελλός ὁ ἐκ τῆς παλαμῶν κέρας.

σὺν οἴνῳ κατὰ κλυμίδου.

κατὰ κλυμίδου Moib.

G. ij.

ii αἰσθητοί, Moib.

Μίων κεκευμμένος καὶ ἀκατος λῆθος μετ' ὀξυκράτου πινόμενος, κοιλία πινόμενη, γάλα γηλαζόμενον γυμνασίων καὶ μάστιγα ἐπιτίθειν ἰσχυροφθόντων. Ἐπιτίθειται δὲ ἀφελίμπος κατὰ τὴν γαστέρα ἐπιτίθειν αἰμοπηθόντων. Ἐπιτίθειται δὲ ὀξυκράτου, εἰ πολὺ εἴη ὁ ῥόβηματισμός ἢ τὰ εὐφορία, οἷον αἰεὶ εἴη στέρας, πολύρνον, ἀνδράχη, κυδωνία, βάτος, φοίνικες, σίδια, μυροίνη. Ἐπιτίθειται μετ' ἄλλου φίτου.

πάντα δὲ, subitudo, ἰσχυροφθόντων

XXXI. Τὰς μὲν βήχας παροξυσμῶν ἀστυμφορῶν ἐστὶν ἡραπέυειν. δι' ὑδροποσίας γὰρ καὶ οἰκείου ἔσθης τῆς ἀφ' ῥοφήματος δι' ἡμέρας ἐστὶν ἡραπέυειν. Χρονίζουσαι δ' ἴστανται τῶν πινόμενα ἀκάνθης ρίζης < α. μ. ῥόβητος, ῥεκευθίδες ε. ἢ ε. ἢ ζ. ἢ η. κεδρίδες πινόμενα σὺν οἴνῳ ἢ μελικράτῳ, ἀσφοδέλου ρίζης < α. μετ' οἴνου, ἀσφαλτος ἀρὶ καταποτίου λαμβανόμενη, βακχάριδος ἀφέψημα σὺν ὕδατι, βαλοσάμου καρποῦ δραχμὴ σὺν οἰνομέλιτι, δαφνίδες δύο λῆθα σὺν ὕδατι, ἐλξίνης χυλὸς καταρροφόμενος ὅσον κύαθον, σμύρνης κύαμου μέγθος κατὰ πινόμενον, σμυρνίου ρίζα κατὰ πινόμενον. θύμιον, ἢ θύμβρας, ἢ ὑσώπου ἑσπόμενον ἢ ἀφέψημα μετ' α. μελιτος καὶ σὺκκων ἑσπόμενον. ἰπταυρίδος χυλὸς ἢ ἀφέψημα, ἢ ἰσπύρου μετ' α. μελικράτου, ἢ κέρυα. Ροδικὰ πινόμενα μετ' α. μελικράτου καὶ πεπερέως, * κευκαλίδος ρίζα, μαλακωμένη, χαλκωτὴ ἀπὲρ καταποτίου, κενταυρίου τὸ μέγθος ρίζης < β. σὺν οἴνῳ, κόμμι ἀμυγδαλῶν πικρῶν ἢ κερασίων ἢ κοκκωμῶν μετ' α. κρῆματος, λαδάμον σὺν εὐρακίᾳ ἀπὲρ καταποτίου, καὶ αὐτὸς ὁ εὐραξ κατ' ἑαυτὸν, λυκίου Ἰνδικοῦ κύαμου ὁ μέγθος ὁμοίως. μακαθίων σὺν εὐρακίᾳ καὶ σμύρνη ἰσοῖς ἀναπλασόμενα εἰς ὀρθοῖα μέγθη, ἀναλαβόμενα μετ' α. μελικράτου ἢ ὅτι ῥοφόμενον ὕδατος εἰς κοιλίᾳ ἀβλαβῶς δίδεται. μαστίχα λεία παιεῖ κατὰ πινόμενον ἢ χυλοῦ οἰνάνθης τῆς πύας καρπὸς καὶ φύλλα καὶ κωλὸς σὺν οἴνῳ ἢ σὺν οἰνομέλιτι, ὀποφυλλὸν μετ' α. μελιτος καὶ ὄξους, ὀπός ἢ λείον ἀπύρον, ἢ σαλάπινον, ὀπὸς σὺν οἴνῳ.

ἰσχυροφθόντων, ne idem repetatur.

καρπὸς ἢ κοκκωμῶν

Hae vox forte redundat.

A mentorum soleis, seu vltum seu etiam non vltum, tritum & e posca bibitum, lixiuium potum, lac denique muliebre ex ipsa mamma factum, id quod praecipue tabescens confert. Foris vero sanguinem excreantium pectoribus vtiliter imponitur spongia ex posca, siquidem vehemens est fluxio: sic & adhibentur astringentia, qualia fuerint, intubus, polygonum, portulaca, coronea, rubus, palmulæ, cortices mali Punici, myrtus: hæc autem cum pane polentæ imponuntur.

Tusses quidem recentes curare superuacaneum est, cum & aqua potu & conueniente cibo qui in forbitionibus offertur iis mederi fit facile: diuturnis autem tussibus hæc assumpta medentur: acanthi radice drach. j. cum melle. iuniperi baccæ quinque, sex, septem odo: cedri fructus poti cum vino aut aqua mulsa, asphodeli radix drach. j. pondere cum vino, bitumen catapotij instar deuoratum, baccharidis decoctum ex aqua, balsami fructus drach. j. pondere cum vino mulso, lauri baccæ binæ trita cum aqua, helxines succus mensura cyathi absorptus, myrrha fabæ magnitudine deglutita, smyrnij radix deuorata: thymi, thymbrae aut hyssopi dilutum decoctumve cum melle & caricis: equiseti succus aut decoctum, isopyri decoctum ex aqua mulsa, nuces auellanae in aqua mulsa potæ adiecto pipere, caualidis radix commanducata, galbani catapotij instar assumptum, cetaurij maioris radix drach. ij. pondere cum vino: gummi amygdali amarae aut cerasi aut pruni cum vino diluto: ladanum cum styrace instar catapotij sumptum, atque ipse etiam styrax per se: similiter & lycium Indicum fabæ magnitudine. Meconium cum styracis & myrrhæ partibus æquis in pastillos granorum erui magnitudine conformatur, e quibus tres à cibo sub horam somni aqua superbibita tuto exhibentur. Confert & mastiche trita, deglutito inde succo: item cenanthes herbæ folia, semen & caulis cum vino aut cœnomelite, laserpitij semen cum porro & aceto, sulphur viuum aut sagapenum, laser in ouo

forbili sumptum, salvia in sorbitione hausta: ari radix cocta in sorbitione, ac eadem etiam per se in cibo sumpta: simili quoque modo dracunculi radix, vna passæ detrahitis vinaceis esitata, mel coctum instar catapotij deuoratum: acetum scilliticum absorptum, (sed recentes tusses acetum irritat.) panacis aut peucedani è radicibus decoctum aut eorundem liquor deuoratus: marrubij decoctum cum melle: porrum coctum in cibo sumptum, ex eodem succus expressus haustus: sandaracha cum cera instar catapotij assumpta, feseli cum vino potum, scillæ coctæ drach. j. cum aceto mulso aut vino mulso, allium seu coctum seu crudum in cibo sumptum, caricæ super prunis affatæ insperso pipere, chamædryos decoctum, palmulæ caryotæ in vino macerata, deinde que tostæ superinsperso pipere: bryoniæ radix alba in puluerem contrita & paulo melle cocto excepta, instar catapotij deuorata: est enim acris: fœnigræci decoctum ex aqua diebus quindecim cyathi mēsurā potum: erysimum aut nasturtium diei vnus spatio præmaceratum, deinde que in prissana coctum & absorptum. Aliud ad tussiculam: pulegium præbe manducandum: aut hyssopum ex vino tepido propinato ieiuno, & superdormiat. Aliud: hederæ acinis, ligno aut foliis tussi fluxionique obnoxium fumigato, & sanabitur: aut resnam cum vino veteri, aut cannabis agrestis semen ex aqua propinato: aut cedriâ cum vino ieiunis potui dato, aut arsenicum cum ouo sorbili exhibeto, aut sulphur viuum simili modo. Aut: fœnumgræcum, hyssopum aut pulegium ex posca decoquito, & ieiuno propinato. Aut: olea laurique folia tusa tritaque tribus matutinis ternum cochlearium mensura potui dato. Tusses quæ cum vehemēti sunt defluxione, iuuat, equina spuma pota cum aquæ dimidia hemina. Validas tussientium excreationes adiunat, vinum in excauata scilla per noctem relictum & vngentē tussi exhibitum: sumatur vero per cannulam & parciore quantitate, propter acrimoniam: confert & acetum scillinum absorptum.

A ροφητῶ λαμβανόμενος, ἐλελίσφακας ἐν
 ροφήματι λαμβανόμενος· ἀρου ρίζα ἐφθῆ
 ἐν ροφήματι, καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐφθῆ ἐσθιομέ-
 νῃ ἢ δρακονίου ρίζα ἰμοίως, σαφίδες ἐκ-
 γαρπασθεῖσαι καὶ ἐσθιοόμεναι, μέλι ἐφθῆν
 αἰτὶ κατὰ ποτίου λαμβανόμενον, ὄξος σκί-
 λινον κατὰ ῥοφούμενον. Ταὶ δὲ περὶ σφα-
 B τῶν ἐρεθίζῃ ὄξος, πομάκας ἢ πάλκεδόνικα
 ρίζης ἀφέψημα, ἢ ὅπως ὁ ἕρπυς καταπινο-
 μένος, παρασίτου ἀπόζεμα σὺν μέλιτι, φά-
 σον ἐφθῆν ἐσθιοόμενον, καὶ τὸ χύλισμα αὐτῆ
 κατὰ πινόμενον. σάνδαράχη σὺν κηρῶ ἀ-
 θῆ κατὰ ποτίου, σέσελι σὺν οἴνῳ πινόμενον,
 σκίλλης ἐφθῆς ἄ. σὺν ὄξυμέλιτι ἢ οἴνομέ-
 C λιτι, σκέρροδον ἐφθῆν καὶ ὁμῶν ἐσθιοόμενον, σῦ-
 κα ξηρὰ ὀπιηθέντα ἐπὶ αἰθράκων ἐμπεπα-
 σμένα περὶ φ, χαμῆδρνος ἀφέψημα. * κε-
 ρυωτὶ βραχύντες ἐν οἴνῳ, ἐπὶ φτὶ ὀπιώμενοι
 ἐπιπαθέντες πεπτερεως. βρυωνίας ρίζα λευ-
 κή, ξηρὰ, λεία, καὶ ὀλίγω μέλιτι ἐφθῆν ἀ-
 ναληφθῆσα αἰτὶ κατὰ ποτίου. ἔστι γὰρ δριμύτα.
 D τήλειως κύαθος ἐψηθείς μεθ' ὕδατος καὶ πι-
 νόμενος ὅτι ἡμέρας τὴν ἐρύσιμον ἢ κάρδα-
 μον περὶ βραχύν ἡμέραν ἄ. εἶτα ἐν πηλοσμήνῃ
 ἐψηθῆν καὶ ροφούμενον. Ἄλλο περὶ βη-
 χιον. * Δινῶν δίδου διπλασιασάσαι, ἴσω
 μετ' οἴνου χλιαροῦ δίδου πτεῖν νήσφ, καὶ κρι-
 τάτω. ἢ κισσοκοκκα, ἢ ξύλα, ἢ φύλλα κα-
 E πνιζῆ βηχικόν καὶ συρρέοντα, καὶ ἰᾶται. ἢ
 ῥήτινη σὺν οἴνῳ παλαῶν ποτίζε, ἢ * ἀγρο-
 χαυνίου ἀπέρμα ποτίζε μεθ' ὕδατος, ἢ κε-
 δρίαν ποτίζε νήσφ μετ' οἴνου, ἢ ἔρσενικόν
 * καὶ μετ' αὐτοῦ ροφητοῦ δίδου φαγῆν, ἢ θεῖον
 ἀπυρον ὁμοίως, ἢ * πηλεὺς ὑσάπτου, γλήκων
 μετ' ὄξυκράτου ἐψηθῆσα δίδου πτεῖν νήσφ. ἢ ἐ-
 F λαίας φύλλα καὶ δάφνης κόψας καὶ λειώ-
 σαι δὸς πτεῖν γ'. περὶ σφίας κοχλ. γ'. Ταὶ δὲ
 μετὰ ρευματισμοῦ πολλοῦ ὠφελῆ ἀφῆς
 ἰπποφας μεθ' ἡμικοτυλίου ὕδατος πινόμενος.
 Ταὶ δὲ σφοδρὰς ὀπιπλώσας ἐν τοῖς βηχι-
 κῆς ὠφελῆ οἶνος ἐν σκίλλῃ γλυφείσῃ ἔρ-
 νυκτερῶσαι, καὶ δίδου κατὰ ταῖς ὀπι-
 G θέσας τῆς βηχῆς. σίφωνι δὲ λαμβανέσθω,
 καὶ ὀλίγως διὰ τὴν δριμύτητα. ὠφελῆ
 καὶ ὄξος σκίλλινον κατὰ ῥοφούμενον.

Γλήκων & μοκ
 προ ἴσω, ὑσάπτου.
 Κισσοκοκκα
 & μοκ ἢ ξύλα, ἢ
 ῥήτινη &c.
 ἀγροχαυνίου
 ἀπέρμα πτεῖν
 ἐν Euporitis
 Galeo attrib-
 uis.
 καὶ videtur ex-
 pungendum.
 πηλεὺς ὑσάπτου,
 ἢ γλήκων.
 Erputiones
 Moibanus, quasi
 ἐκ πτεῖνς legerit.

Άλλο Βηχικόν. Πᾶσι δὲ τοῖς βᾶπτοιουσιν ἀρ-
 μόξ βούτυρον μετὰ μέλιτος καὶ κυμίνου
 βραχέως. ἔλεται δὲ τὸ βούτυρον ἴσον τῷ
 μέλιτι, τῷ πλῆθος τῷ μέλιτος παραφρι-
 ζομένου, καὶ οὕτω παρασβάλλεται τὸ κύμι-
 νον. ποιῆ δὲ τὸτο καὶ ἐπι φησι κῆν.

XXXI. Εκλειχρόνμα δὲ ὠφελῆ. Ἰρα-
 κονίου ρίζα ἔφθῆ μετὰ μέλιτος, ἀμύγδα-
 λα πικρά μετ' ἐλελισφάκου σὺν μέλιτι
 θερμανόμενα. ἢ θύμβρα, ἢ ὕσαπον, ἢ σοι-
 χὰς σὺν μέλιτι. λινοσπερμον λῆρον σὺν ἰριδι
 καὶ καρύοις πικραῖς καὶ μέλιτι, κηίδης σπέρμ
 ὁμοίως. πῖσσα, πιατέλαμον ὁμοίως, παρασίον
 ξηρὸν ἢ καὶ ὕβρον λῆρον σὺν μέλιτι ἢ ῥητίνη
 πτυίτη ὕβρα, ἢ τερμινθίνη ἐκ ληχρόνμα,
 σκέρδιον σὺν καρδάμω ἢ ῥητίνη καὶ μέλιτι.
 σρουθίου καὶ χλιαίου σὺν μέλιτι. παραλεί-
 γμον σὺν μέλιτι. παραλάκων ἢ πορχλι-
 ζομένον, φλόμου ρίζα σὺν μέλιτι, μελάνθιον
 λῆρον ἐβερεγμένον αἰαληφθὲν σαφίδος Ἰερκί,
 ἢ Φοινίκων, ἢ γλυκῶν.

XXXIII. Ὑποθυμώνμα δὲ ὠφελῆ
 χρονίας βήχας, καὶ ἀφ' ἐλαμίνου σίφω-
 νος καὶ ἀμβικῆς τετρακιδίου κατὰ πτυ-
 θηδία, δι' οὗ καὶ ὁ σίφων καὶ διέμνος ἀμα-
 πέμπει εἰς τὸ σῶμα ἀτμόν. Ἐρσηνικόν,
 σαρδαεχίη λῆρα, βραχέντα ὕδατι καὶ πλα-
 σθέντα τῷ μεμετημένῳ ἀμβικῆ, πειλὸν
 ἰδίου τῷ πτυθὲ τῷ ἀμβικῆ. βηχίου φύλλα
 θυμωμένμα, θεῖον ἀπυρον, κέλαμος ἔρω-
 ματίτης καὶ ἑαυτὸν καὶ σὺν ῥητίνη τερμιν-
 θίνη, πῶσπολις, σαρδαεχίη σὺν ῥητι-
 νῇ ἢ τερμινθίνη, ἀσφαλτος, λιβανωτὸς
 σὺν ῥητίνη, σκίλλα ξηρὰ, ἐρύσιμον, ἑ-
 λαγον κέρδιον, κενταυρίου ρίζα, μύρα, θεου
 καρπός.

XXXIII. Πήγματα δὲ καὶ σπασμα-
 τα ἰάται τεινόμενα: ἀβροτόνου σπόζεμα, καὶ
 τῷ κερπυλίου λείου ἢ ἀμύγδαλος ὕδατος. ἀγαρι-
 κὸν μετ' ὕδρομυθίτος, ἀφ' ἑωὺς χυλός, ἀκάνθου
 τῷ παμδέρωτος ρίζα. ἀκέρως ρίζης σπόζεμα,
 καὶ αὐτὴ ἢ ρίζα ξηρὰ. πολυγώνος χυλός, χα-
 μάδρυος σπόζεμα, νάρδου ἀγρίας ρίζα ὁ-
 μοίως, κενταυρίου ἢ μεγάλης ρίζα, μοσχάλης
 ρίζα, μύρα ὕδατος. κλεονίκιον μετ' οἴνου, σεσέ-
 λιος καὶ τῶς καὶ ρίζα μετ' οἴνου, ἀγρίας ρί-

Omnibus porro tuffientibus con-
 uenit butyrum cum melle & cu-
 mini exiguo: coquitur verò bury-
 rum æquali quantitate cum melle
 prius defpumato, tandémque cu-
 minum adiicitur: hoc genus reme-
 dij etiam phthificis seu ex pulmo-
 num vlcere ad tabitudinem reda-
 ctis opitulatur.

Hæc verò delincta iuuant: dra-
 cunculi radix cocta cum melle, a-
 mygdalæ amaræ cū salua in melle
 feruefactæ: thymbra, hyssopus aut
 stœchas cum melle: semen lini tri-
 tum cum iride, amygdalis amaris
 & melle: vrticæ semen eodem mo-
 do, pix, similitérq; picinum oleum,
 marrubium siccum aut etiam virés
 tritum cum melle, resina pinea li-
 quida aut terebinthina delincta:
 scordium cum nasturtio, aut resina
 & melle: struthij seu radiculae co-
 chlearium vnum cum melle, trago-
 riganum cum melle, liquefcens è
 tragacantha lingue subdita succus,
 verbasci radix cum melle, melan-
 thium tritum maceratúmque &
 exceptum carne passularum aut
 palmularum dulcium.

Tuffies porro diuturnas adiuuant
 suffumigata quæ sequuntur, ita vt
 ex iis vapor in os recipiatur per a-
 rundineum canalem ollulæ in fun-
 do pertuse foramini insertum. Hæc
 verò sunt indenda ollulæ, arseni-
 cum seu auripigmentum & sanda-
 racha trita & aqua irrigata, ac ipsi
 ollulæ vndique adhibendus ignis.
 Profunt & suffitu tuffillaginis folia,
 sulphur viuum, calamus aromati-
 cus per se & cum resina terebinthi-
 na, propolis, sandaracha cū resina
 terebinthina, bitumē, thus cū resi-
 na, scilla ficca, erysimū, oleū cedri-
 nū, cętaurij radix, fceniculi semē.

Ruptis & conuulsis medentur in
 potu sumpta hæc: abrotoni deco-
 ctum, eiusque semen tritum ex a-
 qua drach. j. pōdere: agaricum cum
 aqua mulla, semperuiui succus, a-
 canthi pæderotis radix, acori radi-
 cis decoctum & ipsa quoque ficca,
 polygони succus, chamædryos de-
 coctum, nardi syluestris radix simi-
 liter, centaurij maioris radix, mal-
 uæ radix ex aqua, cleoniciū seu
 clinopodium eum vino, fefelcos
 semen & radix in vino, althææ ra-

Sic Plinius, lib.
 23. cap. 8. at Dio-
 scor. 1. de mat.
 med. seu melle
 ἢ γάλακτι, cum
 melle & lacte.

φονίκων γλυ-
 κῶν, Moib.

interferit Moib.
 At Gesne-
 ro superfluum est.

abundat.
 Moib.

Ita Diosc. 3. de
 mat. med. fe-
 brientibus us: at nō
 febrientibus. ex vi-
 no mulla.
 Moib. πολυγών-
 ον legendum
 suspicatur.

Ad osia vsq;
 seu eirymia

Ad osiam vsq;
 seu

Adrupta vsq;
 seu

dix, alcaea in melicrato, rurae agre-
stis semen in vino, halimi radice
drach.j.in melicrato, radice bryo-
niae succus ex melle delinctus, fi-
mus ficulnus acetum solutus & potus,
aristolochiae radix cum ruta, iuni-
peri baccae quinque sexve ad octo
vsque potum cum aqua mulsa, aspho-
deli radice drach.j.cum vino, bac-
charidis decoctum in aqua, bulbi
assati in cibo sumpti cum oleo, ver-
basci radix cum vino: gentianae ra-
dice drach.ij. aut fucci drach.j.cum
aqua: helenij radice decoctum, eli-
chrysi aut serpylli aut equiseti ra-
dices & folia cum aqua aut vino,
calami aromatici oboli duo cum
vino, calaminthae decoctum, galba-
num instar catapotij deuoratum,
cetaurij radice drach.ij. cum vino,
cedri fructus eodem modo, beto-
nicae foliorum drach. j. cum aqua
mulsa, clinopodij decoctum, costi
drach.j. cum vino & absinthio, lilij
radix cum melle, libanotidis radix,
sapphirus lapis in potu sumptus, iri-
dis radix cum vino passo, silphij li-
quor cum lixiuio colato, oropanax
cum marrubij aut origani decocto:
moly tritum cum pipere & exiguo
myrrhae, addito pauco vino aqua-
ue: sagapeni drach.j. cum aqua mul-
sa, fefeli cum vino, scordium cum
resina, nasturtio & melle.

Ad pleuriti-
den.

Pleuriticis haec subueniunt in
potu sumpta: agallochi drach. j.
cum aqua mulsa, aethiopicis radice
in melicrato cocta: similiter & aco-
ri radice drach.j. cum trifolij femi-
nis pari quantitate: centaury radice
drach. j. simili modo, abrotoni
decoctum cum aqua mulsa, faga-
peni drach. j. eodem modo, vrticæ
femen cum melle delinctum, bryo-
niae radix cum melle simili modo;
apocyni semen potum ex aqua: fuc-
lum sterces aqua solutum potum-
que, etiam diuturnos admodum
dolores soluit: aristolochiae radix
ex aqua pota, ari radix cocta in ci-
bis sumpta, similiturque dracuncu-
li, asphodeli radix cum vino. Inue-
terato autem affectu, balsami semen
drach. j. pondere cum aqua mulsa: cetaurij
maioris radicem drach. ij. cum
vino, leucacanthae e radice
succus cyathi vnus mensura cum
aqua mulsa, radix peucedani de-

A ζα, ἀλκαία ἐν μελικράτῳ, πηγῆμου ἀ-
γίου σπέρμα ἐν αἴῳ. ἀλίου ρίζης < α.
ἐν μελικράτῳ, βρωνίας ρίζης χυλὸς ἐν
μέλιτι ἐκλειχρόντος, ὡς ἀφοδες ὄξυ διε-
γῆσα καὶ ποτῆσα. Ἐριστολοχίας ρίζα μετὰ
πηγῆμου, ἄσφυδιδες εἰ. ἢ ε'. μέρι. ἢ πα-
νόδμον σὺν μελικράτῳ, ἀσφοδέλου ρίζης
B < α. σὺν οἴνῳ, βακχαιδὸς ἀφέψημα ἐν
ὕδατι, βολβοὶ ὅποιοι ἐασι, ἄνδροι σὺν ἐλαίῳ,
φλέμου ρίζα σὺν οἴνῳ, γλυκαστῆς ρίζης < β'.
ἢ χυλοῦ < α. σὺν ὕδατι. ἐλευθίου ρίζης ἀ-
πόζεμα. ἐλιχρῆσου, ἢ ἐρπίλλου, ἢ ἰπποῦ-
ειδὸς ρίζα καὶ φύλλα σὺν ὕδατι ἢ οἴνῳ. κα-
λῆμου ἄσφυμα πτυ ὀβολοὶ δύο σὺν αἴῳ,
C καλαμίνης ἀπόζεμα, χαλβῶν αἰτή κα-
ταπόλιου, κενταυρίου ρίζης < β'. σὺν οἴνῳ,
κεδρίδες ὁμοίως, κέστρου φύλλων < α. μεθ'
ὕδρομέλιτος, κλινοποδίου ἀπόζεμα, κόστου
< α. μετ' οἴνου καὶ ἀψιθίου, κρίνου ρίζα
σὺν μέλιτι, λιθομαλίδος ρίζα, λίθος σά-
πφιδος πινόδμος, ἴρεως ρίζα σὺν γλυ-
D κῆ, ὅπως σιλφίου μετὰ κοΐας ὑλίσσης. ὅπο-
πάναξ μετὰ περασίῳ ἢ ὀρυζοῦ ἀπόζε-
ματος, μῶλυ λεῖον σὺν πεπτεῖ καὶ ἐλιχρ-
σμύρνη μετ' οἴνου ὀλίγου ἢ ὕδατος, σαγα-
πῆνου δραχμὴ σὺν ὕδρομέλιτι. σέσση
σὺν οἴνῳ, σκέρδιον σὺν ῥητίνῃ & καρδάμω
καὶ μέλιτι.
E xxxv. Πλωμυρικός δὲ ὠφελῆς πινό-
δμος. ἀγαλλόχου < α. μεθ' ὕδρομέλιτος,
αἰθιοπίδος ρίζα ἐν μελικράτῳ ἐψηθεῖσα,
ἀκόρου ρίζης < α. μετὰ περὶ φύλλου καρ-
ποῦ τῆ ἴσου ὁμοίως, κενταυρίου ρίζης < α.
ὁμοίως, ἀβροτόνου ἀπόζεμα μεθ' ὕδρομέλι-
τος, σαγαπῆου < α. ὁμοίως, κιδῆς σπέρ-
μα σὺν μέλιτι ἐκλειχρόντος, βρωνίας ρίζα
σὺν μέλιτι ὁμοίως, ἀπὸ κρίνου σπέρμα ποτῆ-
σὺν ὕδατι ὡς ἀφοδος ἀμετῆσα ὕδατι καὶ
ποτῆσα, καὶ πάλαι χρόνια ἀληθῆματα ἀπὸ
Ἐριστολοχίας ρίζα ποτῆσα μεθ' ὕδατος, ἀ-
ρου ρίζα ἐφ' ἣ ἐασι, ἄνδροι, δρακονίτις ὁμοίως,
ἀσφοδέλου ρίζα μετ' οἴνου. ὅτι δὲ τῷ κα-
χρησιμῶν, βαλσαμικὸν καρποῦ < σὺν με-
λικράτῳ, κενταυρίου τῷ μεγάλῳ < β'. τῆς
ρίζης σὺν οἴνῳ, λυκακαθῆς ρίζης χυλοῦ
καὶ α. σὺν μελικράτῳ, ρίζα πευκεδάνου ἐν
G. iij.

ἐξ ὧν hoc est,
sylvestrus addit
Diosc. 2. de mat.
med. cap. 98.

Diosc. 2. de mat.
cap. 100. cum a-
ceto elixi.

ἐξ ὧν hoc est,
sylvestrus addit
Diosc. 2. de mat.
med. cap. 98.

al. κωνίαν, sicut
& Plinius habet.
ἐξ ὧν hoc est,
sylvestrus addit
Diosc. cap. 98.
lib. 2. de mat.
med.

Diosc. 2. de mat.
med. cap. 101. cum
vino.

λήγμη σὺν μέλιτι. περὶ σέλινον ὁμοίως. A
 πηγαίου σπόζεμα, ἀνήθου, ἢ σιχαδός, ἢ
 συμφύτου σὺν μελικράτῳ. τριφύλλου
 καρπὸς καὶ τὰ φύλλα. Ἐὼ μελικράτῳ.
 τραγορέϊανος σπόρεϊθεῖσα καὶ περὶ πνευ-
 μονικοῖς ὠφελῆς μὲν ὑδρομέλιτος. ψευδο-
 βουνοῦ κλωνία τετα ὁμοίως, σαγαπηνοῦ
 < α. μετὰ πηγαίου σποζέματος. Κατα-
 πλασμάδιον δὲ ὠφελῆς ἐστὶν πλθυρικολός.
 κρίθινον ἀλθυρον σὺν μελιλώτῳ καὶ κωδίας
 μήκωνος ἐψηθὲν ἐν μελικράτῳ χαλβαίνῃ ἢ
 ῥητίνῃ τερμινθίνῃ ὅτι τετένητα καθ' ἑαυτὰ ἀ-
 τήμα λήγματος. ρίζα κρομμύδος κρομμύδα σὺν
 τοῖς κλωσῖς, ἀγαληφθεῖσιν τῆς τέφρας ἀ-
 ζουγγίω παλαμῶ καὶ ἐπιτεθείσιν· κυπα-
 ρεισὸς σὺν πηγαίου φύλλοις. σαγάπιων
 ἀγαληφθὲν κηρωτῇ μυρσινῇ, τρεψόν ὁ-
 μοίως, τέφρα κληματίνῃ σὺν ἀζουγγίῳ, κυ-
 παρεισσοῦ φύλλα ἀπαλά, καὶ σῦκα, καὶ ἀ-
 ζουγγίον, ἴσα. ἢ θάψιας χυλῶ ἢ θάψια
 κατὰ μέρος τρεψὸς ὀλίγον. μάλιστα δὲ ποιεῖ
 ὅτι τῆν περὶ πνευμονικῶν κώδιον τρεψο-
 ῖται πύσση ὑγρῶ, καὶ τείω ἀπύρω κατὰ με-
 ρεῖν, καὶ ὅτι καταπλασθὲν τῇ πύσση,
 καὶ ὅτι τεθῆν· δεῖ δὲ τὰ μέσα τῶ κωδίου
 χυλῶν, ἵνα μὴ διαφθῆνῃ ἢ πύσση. καὶ ὁ τῆν
 σωματεμπόρων δὲ δρώπαλξ ὠφελῆς κα-
 τὰ μερῶν. καὶ κωνία ἀσβεστός ὅξει γλοιω-
 θεῖσα καὶ ἀγαληφθεῖσα κηρωτῇ κωρινῇ.
 σπύραθοι ἀγχοῖ σὺν ὄξυ, μύρμιτος ὀποῦ Μη-
 δικῶ ὀλίγον.

Ἐπι καταπλάσθιν.
 Moibanus. com-
 modius legere-
 tur post ὑγρῶ.
 Δεῖ ἀπύρω ὅτι
 καταπλάσθιν
 τῆ πύσση, ὡς ἐστίν.

XXXVI. Περὶ πνευμονικῶν δὲ ὠφελῆς·
 δρακονίου ρίζα, ἢ ἀεου ἐφθῆ ἐάδιο μύρα σὺν
 μέλιτι, κωδίας σπέρμα σὺν μέλιτι ἐκ λήγ-
 μων. ἀμύγδαλα πικρά σὺν ὕδατι πινό-
 μεθα, ἢ ἐκ λήγμων σὺν ῥητίνῃ τερμινθίνῃ.
 βαλοσάμου καρποῦ < α. μὲν ὕδατος. ἀψι-
 θίς σπόζεμα ποτὸν μὲν ἴρεως, ἢ ὑδατοῦ ὁ-
 μοίως. κωδίας φύλλα μὲν πηγαίου σποζέ-
 ματος ἢ σὺν μύρμιτι ἐκ λήγμων. πολυγών
 χυλῶς κατὰ μέρος ὀσμύδος στυρακῶς, ἢ μελί-
 κρατον πινόμεθα ἀπὸ εὐσμήθων.

Ἐπι καταπλάσθιν.
 Moibanus. com-
 modius legere-
 tur post ὑγρῶ.
 Δεῖ ἀπύρω ὅτι
 καταπλάσθιν
 τῆ πύσση, ὡς ἐστίν.

XXXVII. Ἐπι τῶν ληγομένων ἀνα-
 φορικῶν ἀγχοῖ τὰ ἐκ θάρακος, σκίλλη ὀπλή σὺν
 μύρμιτι ἐκ λήγμων, σκέρδων ἑφθῆν ἐπὶ ὄπλον,
 καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν μύρμιτων. πευκεδάνης ρίζης ὀποῦ ἐκ
 λήγμων. τρεψοῖσιν καὶ φησὶ ὄπλον, ἐπὶ πόδες ὑγροῖ

Moibanus. com-
 modius legere-
 tur post ὑγρῶ.
 Δεῖ ἀπύρω ὅτι
 καταπλάσθιν
 τῆ πύσση, ὡς ἐστίν.

lincta cum melle, similiter & pe-
 troselinum: decoctum rutæ, anethi,
 stæchadis aut symphyti cum aqua
 mulsa: trifolij semen & folia cum
 melicrato: tragoriganum macera-
 tum etiam peripneumonicos adiu-
 uat cum aqua mulsa: pseudobunij
 ramuli tres eodem modo, sagape-
 ni drach.j. cum rutæ decocto. Cata-
 plasmatu verò more imposita hæc
 pleuriticis auxilio sunt: hordeacea
 farina cum meliloto & papaveris
 calycibus cocta in melicrato, gal-
 banum aut resina terebinthina, im-
 posita per se pro malagmate: bra-
 sicæ radicis vnâ cum caulibus exu-
 stæ cinis vetere axungia exceptus
 & impositus: cupressus cum rutæ
 C foliis, sagapenum cerato myrtino
 excerptum, marrubium simili mo-
 do, sarmentitius cinis cum axun-
 gia: tenellorum cupressi foliorum,
 ficum & axungia pares portio-
 nes. Aliud: thapsiæ succo thofacem
 ad breue tempus illinito: hoc ge-
 nus remedij peculiariter confert
 peripneumonicis. Iuuat & ouina
 D pellis oblita pice liquida, cui sul-
 phur viuum inspersum fuerit, & ad-
 hibita. Pellis verò medias tantum
 partes illini oportet, vt ne pix dif-
 fluat. Prodest & mangonum dro-
 pax perunctus, itidemque calx vi-
 ua cum aceto ad strigmenti crassi-
 tudinem redacta & cerato excerpta
 cyprino: bacca denique caprinæ
 E cum aceto, admixto etiam pauco
 liquore Medico.

Peripneumoniciis auxilio sunt i-
 sta: dracunculi aut ari radix elixa &
 cum melle in cibus sumpta, vrticæ
 semen cum melle delinctum, a-
 mygdala amara cum aqua pota,
 aut delincta cum resina terebin-
 thina, balsami fructus drach.j. pon-
 dere cū aqua, absinthij decoctum
 F cum iride potum, hyssopi similiter,
 polygoni succus frequenter absor-
 ptus, aqua mulsa feruefacta in potu.
 Vitiosa pectore contenta, in his
 qui anaphorici dicuntur, hæc edu-
 cant: scilla tosta cum melle delin-
 cta, allium elixum tostumque &
 G quod ex eo paratur, intritū, peuce-
 dani è radice liquor delinctus, por-
 rum capitatum & pedes fuillivnâ

Ad pectus
 manum.

Ad vitiosa
 è pectore
 manum.

cocti in forbitionibus, polium eodem modo, stachadis decoctum, symphyti petraei decoctum cum aqua multa, caricæ cum hyssopo esitatz, earūdem decoctum cum hyssopo, chrysocomes decoctum cum hyssopo. Proficiunt etiam tum que ad peripneumonicos præscripsimus, tum & ista: Strôbilus integer ac recens cum adhærente refina diligenter contusus & in passo decoctus quotidie sumptus: (fuerit verò satius passi vice scybelite vinum accipere:) pulegium cum melle, nasturtium tostum simili modo: thymus, thymbra, hyssopus, decocta in aqua: galbanum instar catapotij deuoratum: farina fabacea cum dracunculi radice, aut amygdalis in forbitione tritis aut cum melle delincta: orcheos serapiadis radix bibita, pix liquida cum melle delincta, sagapenum cū aqua multa, scordij radix simili modo: eiusdemq; feminis drach. j. cum vino.

Phthificis conueniunt in potu hæc: agarici oboli duo cum passo, acanthi præderotis radices cum aqua multa: plantaginis succus, atque ipsa herba in cibis sumpta: arcij radix drach. j. pondere cum pineis nucleis xl. ex aqua pota: lac muliebre suctum è papilla, aut caprinum vel ouillum bubulumve bibitum: lauri bacce trite cum melle delinctæ: similiter & crysimi femina tosta cum melle aut prifana cremore decocta, liquoris è thapsia radice oboli duo ex vino bibiti aut cum sapa sumpti, cancri elixi cum suo iure in cibis sumpti, similiter & ranæ, cratægoni radix cum melle, myrrhidis radix cum forbitione, pix liquida cyathi vnus mēfura delincta, porri succus, marrubium delinctum, rha cum aqua, ceruinus adeps recens in forbitione coctus, butyrum denique cum melle coctum.

Spirandi difficultati, anhelationi & orthopææ conferunt hæc ore sumēda: abrotoni feminis drachma cum aqua tepida, adianti decoctum ex aqua, periclymeni semen drachmæ pondere ad dies xl. cū vino, vrticæ semē cū melle, vulpini pulmonis exiccati drach. iij. cum melicrato, bryoniæ radices

A σπειρίοι μοιροί ροφήμασι ἢ πάλιον ὁμοίως, σπιράδος ἀφέψημα. συμφύτου πετραίου ἀφέψημα σὺν μύγκρατῳ. σὺκα ξηρὰ ἐρωθέντα σὺν ὕδατι, καὶ τὸ σπύρισμα αὐτῶν μετ' ὕδατος. Ἰεροσολίμης ἀφέψημα μετ' ὕδατος. Αὐτὸ δ' ἐν τῷ πορὸς τοῖς ἀσθματικῶν μοιροῖς ἀναγεγραμμένα, καὶ ταῦτα στροβίλος ὁλος νέος σὺν τῇ ἰσθμῷ αὐτῶν ῥητίνῃ ἡλαθεῖς ἔπιμύκας, καὶ ἐψηθεῖς ἐν γλυκείῳ, (καλλιόν δ' εἰς κύβητι αὐτῶν ἢ γλυκείῳ,) καὶ ἔκαστην ἡμέραν λαμβανόμενος ἢ ἡμέρας σὺν μύγκρῳ, καὶ ῥαμον φακίον ὁμοίως θυμὸν, θυμברה, ὕδατος ἀποζεῖν σὺν ὕδατι. χαλβαὶν ἄνθι καταποτῖσθαι. εἴθερον κυάμινον μετ' ἄραχινδρῶν ρίζης, ἢ ἀμυδάλων ἐν ροφήματι λείαν, ἢ σὺν μύγκρῳ ἐκ λειχόδων. ὄρχως ἢ σεραπιάδος ἢ ρίζα πινοδῶν, πίστα ὕγρα σὺν μύγκρῳ ἐκ λειχόδων, σαλαπινῶν σὺν μελικράτῳ. σκωρδίου ρίζα ὁμοίως, καὶ τὸ κερπύλλον.

XXXVIII. Φθισκοῖς δ' ἀριμύζῃ ποτῖσθαι ἀγαρικῶν ὀβόλων δύο μετὰ γλυκείῳ, ἀκάνθου τῶ παιδέρωτος ρίζα μετὰ μελικράτου. ἄρον γλαύσου χυλὸς, καὶ ἡ πῶα ἐσθιομένη ἐφ' ἡ. ἄρκιου ρίζης < α. μετ' ὕδατος καὶ στροβίλων μ. πινοδῶν. γάλα γυναικῶν θηλαζόμενον ἢ ἀγῆαν, ἢ παρθεῖον, ἢ βοείον πινοδῶν. δαφνίδες λείαι σὺν μέλιτι ἐκ λειχόδων. ἐρύσιμον ὁμοίως φακίον σὺν μέλιτι, ἢ πιασφύνης χυλὸς καὶ ψήθεντα. σαπφίας ρίζης ὁποῦ ὀβόλοι β. πινοδῶν μετ' οἴνου ἢ ἐν ἐψήμασι, ἢ ἐψηθεῖς λαμβανόμενοι. καρκίνος σὺν τῷ ζωμῷ ἐφθῖοι ἐσθιόμενοι, βατράχοι ὁμοίως, κραταόζωνος ρίζα σὺν μέλιτι, μινυίδος ρίζα μετ' ἰεροσολίμης ἀφέψημα, πίστα ὕγρα κυάτου πλήθος ἐκ λειχόδων, παρῶν χυλὸς, ἢ παρῶν ἐκ λειχόδων, ῥᾶ σὺν ὕδατι, ἐλάφου ἑσπερῶν καὶ ψήθεν ἐν ροφήματι, βούτυρον σὺν μέλιτι ἐφθῖοι.

XXXIX. Δυσπνοίας καὶ ἀσθμῶν καὶ ὀρθοπνοίας ποτῖσθαι ἀβροτονίου < α. σὺν ὕδατι χαλβαὶν, ἀδιάνθης ἀφέψημα σὺν ὕδατι, περικλυμένον < α. ἐπι ἡμέρας μ. σὺν οἴνω, καὶ ὄρχως κερπύλλον σὺν μύγκρῳ, ἀγῆαν σὺν οἴνω, ἐσθῖν < γ. σὺν μελικράτῳ, βρυονίας ρίζης

adhibetur.

adhibetur.

Subdubitat Moibanus legendum ne sit χρυσάνθος.

Fortis, quodlibet δ' ἢ σου Καίτης.

Αποζεῖντος Moib.

ἐπι τῆς πύλης

Moibanus legendum putat i. ἰεροσολίμης ἀφέψημα, σὺν μύγκρῳ, καὶ τὸ σπύρισμα αὐτῶν μετ' ὕδατος. Moibanus legendum putat i. ἰεροσολίμης ἀφέψημα, σὺν μύγκρῳ, καὶ τὸ σπύρισμα αὐτῶν μετ' ὕδατος.

Moibanus.

ἀσθμῶν, aut simile verbum hic inferendum. Non solum autem potest, sed & aliter sumēda quaedam remedia sequuntur, &c.

Diosc. 3. de mat. med. cum melle aut prifana cremate.

μέλιτος, Μοιβ.

μέλιτη φοιτ.

Πηλομόρνον μα-
lim: quanquā &
hoc elymenum
appellatur.

Diosc. 3. de mat.
med. cum vino.
οίμων lib. 1. de
mat.

Diosc. 2. de mat.
med. obolorum
trium pondere
cum melle.

Φοιτὲς ἐστὶν αὐτῶν
συνεπὶ, & pro eo
quod precedit
ἀντιόμοιοι, διδύ-
μοιοι.

χυλός < . μζ' μέλιτος, ἀμμωνιακοῦ < α'.
 σιῶ ὄξυμέλιτι, αἰαγύρου φύλλων < α'.
 ἐν γλυκερῷ, ῥοιστολοχίας < α'. τῆς ρίζης
 μζ' μέλιτος ἐκλειχρόμη, ῥυνόςλωσον ἐ-
 φθον ἐαδιόμρον, ἀσφαλτος αὐτὴ κατὰ πο-
 πίου λαμβόμορμη, βακχαρίδος ἀφέψημα
 ἐν ὕδατι, βαλσαίμου καρποῦ < α'. σιῶ ὄ-
 ξυμέλιτι βότρυς, ἢ ἀμβροσίας καρπῶσιν ἐ-
 νοιοι, μετ' οἴνου στρούθου κοχλιάειον μζ' με-
 λικράτου, σπονδύλιον ὁμοίως. δαφνίδες δύο
 λθα σιῶ μέλιτι, καὶ τὰ ἀπαλὰ τῆς φύλ-
 λων ὁμοίως. δρακυντίου ρίζα ἢ ἄρου ἐαδιό-
 μρωμα ἐφθον, ῥοφουμῶν καὶ τῶ ἀφέψημα-
 τος. πνθίμωνος ἐλαφείου, ἀλώπεκος ἠπα-
 τος, σπιχαδός, ἴσα σιῶ ὕδατι. ἢ καστέριον ἰ-
 δια μετὰ μέλιτος. ἴρις σὺν ὑσώπῳ καὶ με-
 λικράτῳ ἐν κατὰ ποπία διδύμορη. ἐλενίου
 ἀπόξεμα, σμυρνης κυάμου μέγιστος ἐν κα-
 τὰ ποπία λαμβόμορμον, σμυρνης ἀπόξεμα.
 θαψίας ὁποῦ οβ. α'. ἢ χυλοῦ < α'. θεῖον ἐν
 ὡμῶ διδύμορον. θυμου, ἢ θυμβρας, ἢ ὑσώπου
 ἀπόξεμα, ἢ αὐτὰ λθα μετὰ μέλιτος ἐκ-
 λήχρωμα. ἰπποσύριδος χυλός, καλαμίνθης
 ἀπόξεμα, χαλβαίν αὐτὴ κατὰ ποπίου, κεν-
 τωρίου μεγάλου ρίζης < β'. σιῶ οἴνω, κέ-
 σρου < α'. σιῶ οἰνομέλιτι, φοίνιχος < α'.
 μετ' οἰνομέλιτος, κισσινύθου < α'. μετ' οἴ-
 νου, κυπρίσου σφαιεῖα σιῶ οἴνω, κλύ-
 μρον σιῶ ὄξυκράτῳ. χαμασίκη πινόμρη
 παυή τρις παροξυσμοίς. μελενθίου πινόμε-
 νον μετ' ἀνήθου. ἢ μελισσοφύλλου χυλός
 ἐκ λήχρωμος, ἢ κυδανίων πεπείρων χυλός.
 ὀπόφυλλον μζ' παρὰ σιῶ ὄξυς οὔρον παι-
 δός ἀφθῶν κατὰ ῥοφουμῶν, πλ. κε δδύς
 ρίζης ἀπόξεμα β' ὀπός, παρὰ κληρόμα φύλ-
 λων χυλός, πηγάνου ἀγρίου σπέρμα μετὰ
 μελικράτου, πίασα ὑγρὰ μζ' μέλιτος ἐκ-
 λειχρόμη, πιατέλαιον ὁμοίως, παρὰ σιῶ ἀ-
 φέψημα, ραφαίου φλοιοῦ χυλός ἐκ λήχ-
 ρωμος σιῶ μέλιτι, σαρδαράχη σὺν ῥητίνῃ
 τερμινθῇ ἐκλειχρόμη, σκίλλης ὀπίης
 < α'. μετ' ὄξυμέλιτος, πάνακος ἀφέψημα,
 ἀβροτόνου ὁμοίως. γάλα ἔνθον πινόμρον,
 θεῖον ἐν κατὰ ποπία. ὄνοι καποικίδιοι πινόμε-
 νοι ἰ. ἢ ἡμικροτυλὶς ἐλαφὴ νήσης. ἢ ἐλατη-
 ρίς < α'. νίτρυς < α'. ὁμοίως, σινήπεως < α'.

fuccus drach. j. pondere cum mel-
 le, ammoniaci drach. j. cum aceto
 mulso, anagyri folia drachmæ pon-
 dere in passo pota, radicis aristolo-
 chix drach. j. cum melle delincta,
 plátago elixa in cibis sumpta, bitu-
 mé catapotij vice assumptum, bac-
 charidis decoctū ex aqua, balsami
 fructus drach. j. pondere cum ace-
 to mulso: botrys, quam ambrosiam
 nonnulli appellant, cum vino: stru-
 thium cochlearis mensura cum
 melle, spondylium eodem modo,
 lauri baccæ duæ tritæ cum melle:
 dracunculi vel ari radices elixæ in
 cibis assumptæ, iure decocti simul
 etiam absorpto: pulmonis ceruini,
 iccoris vulpini & stœchadis pares
 portiones ex aqua: castorium pri-
 uatim cum melle, iris cum hyssopo
 & melle catapotij instar exhibita,
 helenij decoctū, myrrha fabæ ma-
 gnitudine instar catapotij degluti-
 ta, smyrnij decoctum: liquoris tha-
 psix obolus vnus, aut succi eiusdem
 drach. j. sulphur in ouo exhibitum:
 thymi, thymbrae aut hyssopi deco-
 ctum, aut eadem trita cum melle
 delincta: equiseti succus, calamin-
 thæ decoctum, galbanum instar ca-
 tapotij deglutitum, cetaurij maio-
 ris radix drach. ij. pondere cum vi-
 no, betonicæ drach. j. cū vino mul-
 so, palmulæ drach. j. cum vino mul-
 so, cissanthemi drach. j. cum vino,
 cupressi pilulæ cum vino, pericy-
 menon cum posca: chamaefycæ po-
 ta soluit paroxysmos: melanthium
 cum anetho potum, melissophylli
 succus delinctus, similitérque co-
 toneorum maturorum succus, la-
 ferpitij semen cum porro & aceto,
 vrina pueri impubis absorpta, peu-
 cedani radicis decoctum & liquor,
 periclymeni è foliis succus, ruta a-
 grestis semen cum melicrato, pix
 liquida cum melle delincta, oleum
 picinum simili modo, marrubij de-
 coctum, raphani è cortice succus
 delinctus cū melle, sandaracha cū
 resina terebinthina delincta, scilla
 assatæ drach. j. cum aceto mulso, pa-
 nacis decoctum, itidemque abro-
 toni, lac asininum haustum, sul-
 phur catapotij vice sumptum, mil-
 lepedæ numero x. ieiunis potæ ex
 dimidia olei hemina. Aliud: ex e-
 laterij, nitri, sinapeos, an. drach. j.

cataportia conformato, è quibus bina exhibeantur. Valet & erucæ semen cum melle, necnon & ferri candentis in aceto extincti dilutum bibitum. Sunt & anhelatori- bus vtilēs iidem suffitus, quos tuffi diuturna infestatis per ollulam adhibendos antea præscripsimus.

Ad intestinorum affe- ctus remedia.

Ad tormine.

Iis qui diuturnis cruciantur torminibus conueniunt in potu: agarici oboli duo ex aqua, radice graminis Parnassij decoctum, & ipsa quoque radix sicca in vino vel melicrato, ræoniæ radix cum vino aut melicrato, chamæpityos decoctum, chelidonium cum vino, libanotis femen cum vino, feseleos femen & radix cum vino, damafonij drachma vna cum vino, cuminum Æthiopicum & syluestre cum vino, iris delincta cum melle: oleum cum ruta coctum, cyathorum sex mensura potum, additis nitro & melicrato: serpylli decoctum, eryngij radix drach. j. pondere cum vino, calaminthæ decoctum, castoreum cum aceto, centaury maioris radix drach. ij. pondere cum vino, betonicæ foliorum drach. j. cum vino, libanotis radix cum vino, ligusticum cum aqua, eodem modo & ipsius radix, mei dilutum, apiastrum cum vino, ferulæ semen cum vino: similiter & peucedani radix decoctumve aut liquor: nitrum aut spuma nitri cum decocto rutæ, camini aut absinthij, vel cum oleo, aqua & vino: laserpitij semen potum, sampsuchi decoctum, sisymbrij semen, scillæ assatæ drach. j. cum aceto mulso, chamædaphnes Alexandrinæ folia in vino pota, pseudobunij ramuli quatuor ex aqua, petroselinum cum vino, piper cum lauri foliis, anethi decoctum, fœnumgræcum cum cnicifemine decoctum potumque, lauri baccæ decē [in alio, septem] cum duobus vini cyathis, panacis decoctum cum vino & oleo potum.

Ad inflationes intestinorum.

Inflatis cum dolore quodam ac distensione ista conueniunt: ammi cum sicco anethi femine potum ex melicrato, aut eiusdem sicci de-

A καραπότια ποιήσαι, δύο δίδου. ἢ βιζώμου σπέρμα σὺν μέλιτι. ποιῆς καὶ σιδήρου πεπυρωμένου τραποσβεσθέντος ὄξος πινόμενον ὁ δὲ σπόγγος. Υποθυμᾶται δὲ ἀφελίμως κρός ἀσθματικῆς, ὅσα καὶ ὅτι τῆς χροϊῆος ἐπιήνται. Ἐπεδείξαμεν δὲ τὰ ἀμεικτά.

Τῶν αὐτῶν τῶν ἐντέρων παθῶν βοήθηματα.

XL. Πρὸς δὲ τοῖς τροφουμένοις χροϊῆος ἀρμόζῃ πινόμενα: ἀγαρικοῦ ὄβ. β'. μὲν ὕδατος θερμοῦ ἀγρώσεως τῆς ἐν Παρνασσῶ τῆς ρίζης ἀφέψημα, καὶ αὐτὴ ἡ ρίζα ξηρὰ ἐν οἴνῳ ἢ μελικράτῳ. γλυκυσίδης ρίζα σὺν οἴνῳ ἢ μελικράτῳ, χαμαπίτυος σπόγγος, χελιδόνιον σὺν οἴνῳ, ἢ λιβαωτίδος σπέρμα σὺν οἴνῳ, σεσέλευς κρότος καὶ ρίζα σὺν οἴνῳ, [καὶ δαμαστανδῆ. ἰ. δαμασσανίου] < δ. μετ' οἴνου, κύμινον Αἰθιοπικόν καὶ ἀγριον μετ' οἴνου, ἴρις ἐκ λειψάνῃ σὺν μέλιτι, ἐλαμον πινόμενον μετὰ πηγρῆς ἀφελίματος κορυμβῶν ἐξ σὺν ἵντρα καὶ μελικράτῳ. ἐρπύλλου σπόγγος, ἠρυγίου ρίζης < δ. μετ' οἴνου, καλαμίνθης σπόγγος, καστύριον σὺν ὄξῳ, κενταύριον τὸ μέγα τῆς ρίζης < δ. σὺν οἴνῳ, κέστρον φύλλων δραχμὴ α'. σὺν οἴνῳ, λιβαωτίδος ρίζα σὺν οἴνῳ, λιγυστικὸν σὺν ὕδατι, καὶ ἡ ρίζα αὐτῆς ἰμοίως. μήλον ἀπόβροχμα, μελισσόφυλλον σὺν οἴνῳ, νάρθηκος σπέρμα, σὺν οἴνῳ. πᾶσα κεδμόνου ρίζα ὁμοίως, ἢ σπόγγος, ἢ ὀπός. νίτρον ἢ ἀφρονήθρον μὲν πηγρῆς ἢ κύμινον, ἢ ἀψίνθου σπόγγου, ἢ μετ' ἐλαίου καὶ ὕδατος καὶ οἴνου. ὀπέφυλλον πινόμενον, σαμψύχου σπόγγος, σισυμβρίας σπέρμα, σκίλλης ὅπῃς < δ. σὺν ὄξυμέλιτι. χαμαιδάφνης Ἀλεξανδρινῆς σὺν οἴνῳ ποτισα. ψευδοβουνίου κλωνία δ. μετὰ ὕδατος, πέδσελινον σὺν οἴνῳ, πέσσει μετὰ δάφνης φύλλων, ἀμύγδαλον σπόγγος. τῆλις μὲν κνίκου σπέρματος ἀφελήθητε πινόμενα, δαφνίδες ἀφελήθημα ἰ. (ἐν ἄλλῳ ζ.) ἐν οἴνῳ κωσῆσις δυοῖ, πανακὸς σπόγγος, μαμετ' οἴνου καὶ ἐλαίου, καὶ πινόμενον.

XL. Πρὸς δὲ τοῖς ἐμπυροματωμένοις μετὰ ἀλγῆματος πρὸς καὶ ἀσθματικῆς ἀρμόζῃ πινόμενον ἀμμι σὺν ἀμύγδαλον σπέρμα τῆς χαμαιδάφνης, καὶ τὸ ξύλον αὐτῆς ὁ

Caput alterū ad spirandi difficultatem quod hoc loco legitur tanquam illegitimum ad notam transtulimus.

Abundant hæc verba, ex sequenti nomine Damafonii, nimirū corrupta.

Κωσῆσις, Moibanus, ex cap. 30. lib. 2. de mat. med.

Gal. 2. simpli. cum oxycrato, κωσῆσις σὺν οἴνῳ.

ὁμοίως σὺν οἴνῳ ποτισα, Moib.

Moibanus ex cap. 30. legitur videtur.

tro. Itidem panacis drach.viij.nitri vna, cumini duæ melle excipiuntur: dosis auellanæ magnitudo cum aqua calida.

Molibus par...

Colicis in ipsis paroxysmis exhibeto lapidis specularis vsti tritique cochlearium vnum ex aqua calida, similiter & erinaceorum marinarum vstorum cinerem, aut sterccus caninum album cum nitro ex aqua calida dissolutum insperfo modico pipere, aut fimum hirudinum contritum simili modo.

Ad alii di...

Alui diuturna profluuia sistunt hæc in vino pota: viticis semen drach. j. pondere; radix graminis Parnassij drach. j. pondere; anchusæ folia, adianti succus, semperuiui succus cum thure, succi acaciæ drach. j. hypocisthidis drach. j. rhois succi tantundem, spinæ albæ tantundem, acanthi pæderotis radix, hyacinthi semen, acorum tritum, lagopus, polygoni succus cum vino, maluæ radix, rubus decoctus cum phœnicobalanis, damafonij foliorum drach. j. amomum, acinorum nuclei tostii tritique polentæ vice, anifum, anethum, fimum columbinus tostus, sterccus caninum album aridum: plantaginis semen & succus: aut herbæ ipsius partes duæ cum malorum cotoneorum tostorum parte vna ex vino diluto propinentur: poteris & interdum polentam addere. Conferunt & iuniperi bacca cum vino, aspalathi decoctum, bitumen instar catapotij deglutitum, astragali radices drach. j. pyra syluestria sicca tritæque insperfa portioni sorbitionive, aut rotum eorundem decoctum: quinquefolij decoctum, terra Samiæ drach. j. cum balaustie vel croco Cilicio, pæoniæ radices decoctum, mediani querni corticis aut eius pelliculæ quæ glandem proximè contegit decoctum, panicum tostum loco polentæ, cornu ceruini vsti drach. iij. myrrha in modum catapotij deglutita, fœniculi semen & radices, salicis foliorum succus, castanearum corticis decoctum, galla contrita insperfa aquæ aut vino aucto, lixiuium è cinere ficulneo cum aceto feruefactum & absorptum, radicè rumicis in petris nascentis decoctâ. Lixiuij cyathi duo, aceti vnus, olei dimidijs miscætur, calidiq; sorbeatur. Sic & aristolochiæ drach. iij. cytinorum drach. j. ex vino bibantur.

A β. πάνακος < η. νίτρος < α. κυμίνος < ε. μέλιτι μίξας, δίδου καρίου Ποτικου τ' μέγιστος σικω υδατι θερμω.

Moisbanus legit x. i. x. x.

XLVI. Κωλικούς εν αλγεις τοις πρῶτοις δίδου δρεφιδους, κασσι και λεύσας κρηλιαειμον εν δι υδατος θερμου, η εχωνων θαλασσιων κειντων ομοιως. η κυνεδου

xi. oen addendum.

B λθκλω και νίτρον, δρεφιδους δι υδατος θερμου, πεπερεως ολιγον επι πρῶτων. η χελιδωνων κωσση λεύσας ομοιως.

XLVII. Κοιλίας ὄρεσται χρονίως ἐφίστησι πινόμενα σὺν οἴνῳ ἀγρῆ ἀπέρματος < α. ἀγρῆστος τ' ἐν Παρνασσῶ ρίζης < α. ἀγρῆστος φύλλα, ἀδίκαιτου χυλίσμα, ἀφζαίου χυλῶς σικω λθαναίω, ἀκκακίας χυλίσματος < α. ὑποκιστῶς < α. ροός χυλῶ < α. ἀκκακίας λευκῆς < α. ἀκκακίας πινδρακῶς ρίζης, ὑακίνθου ἀπέρμα, ἀκρον λφον, λαύποισ, πολυβίου χυλῶς σὺν οἴνῳ, μαδάγρης ρίζης, βατῶτος ἐναφεψήσασα μζ' φοινικῶ βαλαίων, δαμαστανῆς φύλλων < α. ἀμμων. γίγαρτα φω

D ρίντα αὐτῇ δὲ φίτου λφῶ, αἰῖσον, αἰήθον, σφραγῆς ἀφοδῶς φωνική, κινός ἀφοδῶς ξηρά λευκή. ἀρνοβλάστου ἀπέρμα καὶ ὁ χυλῶς; ἢ τε πῶας μέρη ε. κυδωνίων πεφωσμένων μέρος ἐν, εἰς ὑπὸν πινόμενον μζ' κράματος μινυοῖς δ' αὐ εἰσίοιε καὶ ἀλφίτα ἄρκευθίδες μετ' οἴνῳ, ἀσπαράγου δρόζωμα, ἀσπαράγον αὐτῇ κα

Addere, ὑπὸν κινῶς, ex lib. 5. de mat. med. cap. 3.

E ταποτίου, ἀσπαράγου ρίζης < α. ἀγρῆστος ξηρῆς ὁ ἀλφίτον ἔπιπλασόμενον, ἢ πινόμενον τὸ ἀφέψημα πένια φύλλα τὸ ἀφέψημα, γῆς Σαμίας < α. σὺν βροχαστίῳ ἢ κρόκῳ Κιλικίῳ, γλυκυσίδης ρίζης ἀφέψημα. δρυῖνα ὑμενίς, ἢ τὸ σφῆ τ' βόλανοι ὑμενίς τὸ ἀφέψημα ἔλυμον φαρδὸν ἀπὸ δὲ φίτου, κέρα

Ασπαράγου lib. 1. de mat. med.

Επιπασόμενον.

F ες ἐλαφείου κεκαυμῶς < γ. σμύρνα αὐτῇ καὶ ποτίου λαμβανόμενον, μαεσθῆς ἀπέρμα καὶ ρίζης, ἰπέας φύλλων χυλῶς, καστανεῖς φλοιῶ δρόζωμα, κηκίς λεία ἔπιπλασόμενον ὑδατι ἢ οἴνῳ αὐστηρῶ. κοῖα σκίση μζ' ὄζοις ζεοψήσασα κατὰ ῥόφου μῶν, πένια λαπαθου ρίζων ἀφέψημα. κοιλίας κυ. β. ἐλαφῆ κ. ὄζοις κυ. α. θερμὰ κατὰ ῥόφου μῶν. ἀειτολογίας < γ. κυτήνων < α. μετ' οἴνῳ.

Moisbanus suspirabat legendi ἢ τὸ πῶον καὶ πινδου ἰ. quartii lapathi. Fortè xv. 6. id est, cyathus semis.

H. j.

XLVIII. Δυσεντερικοί ωφέλει ρίζη
 και τα παρὰ τῶν κοιλιακῶν ἀναγεγραμμένα.
 ἰδίως δὲ μετ' οἴνου λαμβανόμενα, ἢ σὺν-
 ματὸς πινος, ἀρμόζι· ἀγαλλόχου < α. ἐλε-
 λίσφακος. βύπατωρίου χυλὸς καὶ ἡ πῶα.
 πενταφύλλου χυλὸς καὶ ἡ ρίζα ξηρὰ, ἢ σπο-
 κιαδῖς, πωρασίς χυλὸς, σιδηρίτιδος τῆς* Η-
 ρακλήτιδος φύλλα καὶ ἡ ρίζα, ἰτέας ρίζα.
 συμφύτου ρίζα, καὶ ὁ καρπὸς καὶ φύλλα. ὀ-
 ξαλίδος ὁ καρπὸς, νυμφαίας καρπὸς, ἀλ-
 θαιάς ρίζης ἀφέψημα, Ἀχιλλεῖς πῶας ἀφέ-
 ψημα, βάτου χυλὸς καὶ ὁ ἀφέψημα τῶν
 καυλῶν, γάλα ἐφθὸν ἀγῆλον, ἰσκέας ρίζα,
 γραφάλιον σὺν οἴνῳ αἰσθηρῶ, ἐλατίνη μετὰ
 λινοσπέρμου ἐψηθεῖσα καὶ πινομένη. ἐλα-
 τῆς μυρεψικῆς σπόζημα, βύπατωρίσ σπέρ-
 ματος < α. σὺν οἴνῳ, κέρατος ἐλαφείου
 < α. μετ' οἴνου καὶ μέλιτος πωραφεψημέ-
 νου ἐκλειχόμενη. ἵππομαραδίου σπέρ-
 ματος < α. κοῆ < ε. αἴη λευκοῦ κωσῶ
 σὺν οἴνῳ, πινομένη δις τῆς ἡμέρας· μυροῖνης
 καρπὸς σὺν οἴνῳ, κλυμῆδου χύλισμα. λαβῶ
 πορισμάτων ἀφέψημα σὺν οἴνῳ, μέλου
 Δημιάς ἢ Σινωπικῆς < α. σὺν οἴνῳ, οἰνάνθη
 ξηρὰ πινομένη ἀπὲρ ἀλφίτου, ὀλοσρόνης καρ-
 πὸς πεφωσμένος, φιλεταιρῆς ρίζα σὺν οἴνῳ,
 χονδρίλλης χυλὸς, * ἴεις μετ' οἴνου, φλόμου
 ρίζης < β. ψυλλίου < α. σὺν ὕδατι, κινεῖα
 κίωρος ξηρὰ ὅπιπαθεῖσα οἴνῳ, λαγωῦ
 πιτύας < α. σὺν ὕδατι.

XLIX. Ἐν πωροσφορᾷ δὲ μέρη ωφέ-
 λήμων δίδονται κοιλιακῶν καὶ δυσεντερι-
 κῶν· μαλάχα ἀναλκίως ὀμίλητος ἐλαῖα
 πωροσφοραὶ πέπτεται. ἢ ἄμμα τεράζου, ἢ ἀγ-
 γῆς, καὶ ἐλαφίου, καὶ λαγωῦ σπόγγου
 ἐαθιόμορον. σαφυλὴ ἐκ τεμφύλου. ἀσα-
 φίδες ὀμφακίτιδες κοπεξοαί, καὶ σὺν ἀλβύ-
 ρῳ στροπομηθεῖσαι. καὶ ἄρτος μὲν ὠοῦ λεκύ-
 θων φουραγῆς, καὶ ὀπιηγῆς. καὶ αὐτὴ δὲ ἢ ἀ-
 σαφῆς ἐαθιόμορον σὺν τοῖς γάρτοις. ἀμυ-
 λον σὺν χονδρῶ ἐφθῶ καὶ σὺν γάλακτι.
 ζηνογλώσσου φύλλα ἐφθῶ μετ' ὄξους καὶ
 ἐλαίου. καὶ κηκῆς, ἢ ροῖς ὅπιπασόμενα τοῖς
 ὄξοις, ἢ ζεῖα πεφωγμένη, ἢ φακὸς πεφωγμένος λῆος ἀλφιτηδὸν πινομένης. ἢ γάρ-
 τῶ ὁμοίως, ἢ ἀλφιτα, ἢ κένχροι. βάτου ἀκρέμονες ἐφθῶ, δι' ὄξελαίου λαμβανόμενοι.
 * ὁμοίως ζηνογλώσσου. βάτου καρπὸς πέπτερος ἐαθιόμορος· καὶ ἄσπος. δὲ ξηροῦ

Dysentericis profunt, tū quæ ad
 cœliacos facientia præscriptimus,
 tum verò peculiariter hæc, cum vi-
 no aut astringente quoriam deco-
 cto sumpta: agallochi drach. j. sal-
 uia, eupatorij succus, & herba ipsa,
 quinquefolij succus, siccâque ra-
 dix, hypocisthis, marrubij succus,
 fideritidis Heracleæ folia & radix,
 falicis radix: symphyti radix, semen
 & folia: oxalidis semen, nymphææ
 semen, althææ è radice decoctum,
 Achilleæ herbæ decoctum, rubi suc-
 cus & caulium decoctum, lac ca-
 prinum coctum, alceæ radix, gna-
 phalium cum vino austero, elatine
 cum lini femine decocta & pota, e-
 lates vnguentariæ decoctum, eupa-
 torij feminis drach. j. cum vino &
 melle prius excocto delincta: hip-
 pomarathri feminis drachma una
 aut altera, hederæ albæ flores cum
 vino bis in die poti, myrti fructus
 cum vino, clymeni succus, loti ra-
 mentorum decoctum in vino, ru-
 bricæ Lemniæ aut Sinopice drach.
 j. in vino, cenanthe sicca [tritâque]
 polentæ vice pota, holoschoeni fe-
 men tostum, philetarij radix cum
 vino, chondrillæ succus, iris cum
 vino, verbasci radicis drach. ij. psy-
 lij drach. j. ex aqua, caninum stercus
 aridum vino inspersum, coaguli
 denique leporini drach. j. ex aqua.

Cœliacis & dysentericis in cibis
 vtiliter exhibentur, malus sine fale
 oleris instar, oliuæ recentes matu-
 ræ: sanguis hirci vel capræ vel cerui
 aut leporis inasflatus fartagine &
 assumptus, vna in vinaceis seruata,
 vna passæ immaturæ tufæ & cum
 farina in panes coactæ, panis cum
 vitellis ouorum subactus & tostus,
 vna passa cum suis nucleis esitata,
 amyllum cum chondro cocto & la-
 cte, plantaginis folia cocta cum a-
 ceto & oleo, galla vel rhus insperfa
 opsoniis, zea tosta, lens tosta & tri-
 ta instar polentæ pota: similiter &
 vuarum nuclei aut polenta aut mi-
 lium: rubi tenelli furculi cocti, ex
 aceto & oleo in cibo sumpti: plan-
 tago simili modo: rubi fructus ma-
 turus esitatus, vel immaturus sicca-

α. λέκας Moib.

Legerim. < β. ἢ
< α. Gefn.

Supraestus est lo-
cus: maule Gefn.
ἰεε λ. ἄ. ζανον.

G. ὁπῶν addit,
ex lib. 2. de mat.
cap 71.

Cœliacis &
dysentericis in
cibus vtiliter.

tus tritifque pro rhoë insperfus obsoniis: galla omphacitis cum pulve cocta ex aqua, similiter & vuarum nuclei aut vuarum passæ, ita tamen vt cum puls editur reiciantur: helenium coctum in cibo sumptum: puls è panico vel milio, aut zea, vel chondro tosto vel oryza: smyrnium decoctum, iuglandes, filiquæ siccæ & quæ vinaceis con- diuntur, galla trita tum forpta cum ouo tum etiam vino insperfa, cor- nopodis radix in cibo sumpta: faba Græca decocta in posca, vnâ cum cortice suo esitata: lini semen fri- xum & cum melle cocto sumptum, loti fructus esitatus: mel coctum vel per se deuoratum, vel cum ma- licorio tuso cribratoque: mespila, mala cotonea matura cocta cum melle: aut emalis cotoneis dissectis arundine & in aqua maceratis di- lutum propinatum: vinum myrti- tes hauustum, è myrti baccis extra- ctus succus; decoctum è sorbis sic- cis epotum & ex iisdem farina po- lentæ loco sumpta, vti & è pyris syl- uestribus, in tyba cocta cum aceto, & plantago eodem modo, necnon & apij cauliculi: lens cocta cum plantagine aut portulaca, aut intu- bo vel cichorio, aut Puhici cortici- bus, palmulifve Thebaïcis: adeps ceruinus recens cum caseo vel po- lenta coctus, hepâr tostum capræ vel hirci cum melle in sartagine fixum, cerebrum simili modo: ca- seus recens derasus & feruefactus, posteaque cum melle in sartagine frixus: hirundinum pulli affati & pro ficedulis in cibo sumpti, viticis radix cocta cum lente, cera aut fa- uus si sorbitionibus incoquantur; brassica bis cocta comesta: lactu- cæ illotæ in cibis sumptæ, ab iis præsertim qui cibum fastidiunt: coagulum hinnuli, aut leporis aut hædi in aqua dissolutum & po- tum.

...
Celiaciis
de dysenteria
tunc exten-
sio medicina.

Cœliaciis & dysentericis vtiliter cataplasmatibus instar imponuntur hæc: oleastri flos cum cruda hordei farina hydrelæo mixta eaq; tepete, rubi folia cû malo cotoneo & ce- rato, myrti folia trita cû vino & oleo omphacino dū viscidū lentore cōtraxerint, & ex vellere imposta: hordeacea farina cû vino & rubo,

A ρεις ἀντὶ τοῦ ἄσπετος ἔπιπλάσεται τοῖς ἄσπε-
τοφύμασι. κηκίς ὀμφακίνη μετ' πολλοῦ ἐ-
ψηθεῖσα ἐν τῷ ὕδατι, ἢ χλιαρῶ ὁμοίως, ἢ
σαφίδες, εἴτ' ἔξενεθέντες ἐκ τῆς πολλῆς
ἐσθιομένη. ἐλένιοι ἐσθῆν ἐσθιομένη. πόρος
ἔξ ἐλύμου, ἢ κέχρου, ἢ ζάσῃ, ἢ χονδρου πε-
φωγμένῃ, ἢ ὄρου ζῆς, ἢ σμυρνον ἐσθῆν. κερυά
B βασιλικῆ, κερυάτι ξηρᾷ καὶ τὰ ἄπὸ γμυ-
φύλων. κηκίς λεία μετ' αὐτοῦ ῥοφηθεῖσα, καὶ
οἴνω δὲ ἔπιπλάσεται. κορωνόποδος ρίζα
ἐσθιομένη, κύαμος Ἑλληνικός κατὰ τῆς
ἐν ὄξυκράτῃ ἐν τῷ λέπτῃ ἐσθιομένης, λι-
νόσπερμον φρυγῆ καὶ μετὰ μέλιτος ἐσθῆν ἐ-
σθιομένη. λωβῶ καρπὸς ἐσθιομένης. μέλι
C ἐσθῆν κατὰ πινόρμον καὶ ἑαυτῷ, καὶ ἐν σι-
δαίοις κακοκίμοις καὶ σεσομημένοις. μέσπυρα,
μῆλα κυδωνία πέπυρα ἐσθῆν μετὰ μέλι-
τος ἢ ἀλφίτων τὰ κυδωνία κατὰ μῆλα, καὶ
ἐλαπορέζων ὕδατι, δίδου πίνην ὁ ἄπὸ βρε-
χία. μυρτίτης οἶνος πινόρμος, καὶ μυρτά
ξηρᾷ χυλιζόμενα. ἄσπετος ξηρᾷ ἄπὸ ζενύμε-
D να, καὶ πινόρμον ὁ ἔξ αὐτῆ ἀλφίτων, ἢ
ἀρχαδαν ὁμοίως. σείριδες ἐσθῆν μετ' ὄξους,
ζερνύγλασον ὁμοίως. σελίνου κωλοὶ ὁ-
μοίως. φακὴ μετὰ ζερνύγλασον, ἢ αἰδρά-
χης, ἢ σείριδος, ἢ κηκίαν, ἢ ροίας λεπυλά-
ων, ἢ φοίνικες ὀμφακίαι ἐψηθεῖσαι. γάλα
ἐλαφρον νεαρόν ἐν τυρῶ ἢ ἀλφίτων ἐψη-
E μένον. ἢ παρ' ὀπίον αἰγῆς, ἢ τῆς ἀγροῦ, ἐν μέλι-
τι ἔπιπλάσεται. ἐγκέφαλος ὁμοίως. τυ-
ρεὺς ἀπαλὸς ἀπὸ ξυθῆς καὶ ἀπὸ ζεαθῆς, ἐ-
πιπτα ἐν μέλιτι τηγαμοθεῖς. χελιδόνων
νεοπτοὶ ἐπτοὶ ἐσθιομένη ἀπὸ συκαλίδων. καὶ
λύγρου ρίζα ἐψηθεῖσα ἐν φακῇ. κηκίς ἢ
μελίκηρον ἐγκάτῃ ἐσθιομένη τοῖς ῥοφήμασι.
F κραιμνη δὲ ἐσθῆν ἐσθιομένη. θρίδακες ἀ-
πλοῦ ἐσθιομένη, μάλισα ἐπὶ τῆς αἰορέ-
κλων. πιτύα νεοροῦ, ἢ λαγωῦ, ἢ εἰφου διε-
θεῖσα ὕδατι καὶ ποθειῶ.

ἐσθιομένη ἐσθ-
ισ, vt referatur
ad γάλατα.
Πορτοῦ

ἢ ἀπὸ ζενύμε-
να ἢ ἀπὸ
ἀπὸ αἰγῆς
ἀπὸ αἰγῆς
1. de mat.
ἢ ἀπὸ μῆ-
λα κατὰ μῆλα,
lib. a. de mat.

Legerim ἐσθ-
ισ ἢ ἀπὸ
ἢ ἀπὸ αἰγῆς
ἢ ἀπὸ αἰγῆς
2. de mat. med.
cap. de lictu. Gef-
nerus.

1. Κατὰ πλάσεται δὲ ῥοεις χλια-
κοῦ καὶ δυσεντερικῆς ὠφελίμως, ἀγλε-
λαίας αἰγῆς στυ ὠμῆ λύσῃ χλιαρᾷ. βα-
C του φύλλα ἐν μῆλα κυδωνία καὶ κηρωτῆ.
μυρτίτης φύλλα λῆα στυ οἴνω καὶ ὀμφα-
κίαν ἐλαίω γλοιώδη γημόρμα, καὶ ἐν ἐρίω
ἔπιπλάσεται. κριθῶν ἀλθρον στυ οἴνω καὶ
H. ij.

βάτου, ἢ ἀρχαίων, ἢ σιδίοις, ἢ κυδανίων ἀν-
 θρωπῶν καὶ σκυῶ κηρωτῆ δὲ τὰ τῶν κυδανίων
 ἀνθρῶν. ῥόας λέπτῃ ἐψημμένα ἐν οἴνῳ λεῖα σκυῶ
 κηρωτῆ. ῥοὺς βυρσοδέψικῆ σκυῶ κηρωτῆ. Φοι-
 νικεβάλανοι, ἢ **Ⓢ** καρυωτὶ σὺν μήλω κυ-
 δανίῳ καὶ κηρωτῆ. οἰανάνθη, ἢ φυπληρία σὺν
 εἰλῶν καὶ ἀκακία, καὶ φοίνιξι σκυῶ αἰεζώου
 σπέρματι. **Ⓢ** εἰσεραῖς κόπρος ξηρὸς σκυῶ
Ⓢ συρῆις ἐψημμένοις ἐν οἴνῳ ἢ μελίον σκυῶ
 κυμίνῳ καὶ θέρμοις πικροῖς καὶ νίτρο καὶ μέ-
 λιτι. ἢ κέρδαμον σὺν σιδίοις ἐφθίοις καὶ κη-
 ρῶ καὶ ἀμόργῃ.

σύνταξιν fortè, vel σιδίοις, Gcf.

ἐπὶ τῶν fortè, Gcf.

Gcf. legit ἀμπί- λου φύλλων γυ- λῶς, ἢ ἀκακίας, ἢ ἕσπετος.

L I. Ενίεται δὲ ὅτι κοιλιακῶν συμφε-
 ρόντων καὶ δίδονται δὲ ἀμπέλου φύλλοις
 καὶ χυλός, ἀνδράχης, ἀκακίας, ἕσπε-
 τίδος, θρυνογλώσσου χυλός, βαλαύστιον,
 μίλτος Σινωπικῆ μετὰ πινος τῶν φυφόν-
 των ἀφέψηματος. λάβου ἢ φηροῦ παρισμά-
 των ἀφέψημα. ῥοὺς βυρσοδέψικῆς χυλι-
 σμα, καὶ ὁ ἀφέψημα τῶν φύλλων. φακῆ
 μετὰ ῥόδων ἀφέψημα. πιασθῆ σκυῶ
 βάτου ἀφέψηματι, ἢ μυροίνης, ἢ σφα-
 είων κυπαρίσσου. καὶ κατ' ἑαυτὰ δὲ τὰ ἀ-
 φέψηματα χωρὶς πιασθῆς ἐνίεται ὡφε-
 λίμως.

aut pyris sylvestribus, aut malico-
 rio aut cotoneorum floribus: itém-
 que cotoneorum flores cum cera-
 to: Punici mali cortices in vino co-
 cti, tritique cum cerato: rhus coria-
 riorum cum cerato, phœnicobala-
 ni, aut caryotides cū malo cotoneo
 & cerato: œnanthe, aut alumen
 cum aloë & acacia, palmulis & sem-
 peruiui semine: stercus columbi-
 num aridum cum ficibus coctis in
 vino: nigella cum cumino, lupinis
 amaris, nitro ac melle: nasturtium
 denique cum malicorio cocto, cera
 & amurca.

Cœliacis per sedem vtiliter in-
 funduntur, vitis foliorum succus,
 aut portulacæ, aut acaciæ, aut hypo-
 cisthidis, aut plantaginis: balau-
 stium, rubrica Sinopica cum aliquo
 astringente decocto, loti aut fagi
 ramentorum decoctum, expressus
 rhoë coriaria succus, ac eiusdem fo-
 liorum decoctum, lens cum rosis
 decocta: ptiffana cum decocto rubi
 aut myrti vel pilularum cupressi. I-
 psa etiam horum decocta per se ci-
 tra ptiffanam commodè infundun-
 tur.

Cœliacis et cotoneorum nomata.

Dysentericis eadem conueniunt
 enemata, quæ cœliacis: priuatim
 verò iis qui vehementiore dolore
 conflictantur, ista: butyrum recens
 per se: malux aut scœnigræci, chon-
 dri ptiffanæ, oryxæ vel tragi deco-
 ctorum tudiculæque agitatorum
 cremor. Iis verò qui citra dolorem
 fluxione infestantur, hæc infusa
 conueniunt: muria cum vino, cor-
 nu ceruinum vstum cum vino &
 rosaceo, arsenicum duplum cre-
 matum cum charta & vino, plum-
 bi scoria aut plumbago cum myrti-
 no oleo, bitumen cum ptiffana li-
 quatum, stæbes decoctum in vino:
 garum tum aliorum piscium, tum
 etiam filurorum iis infusum, qui-
 bus sunt depascentia vlcera: lixi-
 uium è ficu stillatitium, vrina anti-
 qua, fabæ Græcæ minoris deco-
 ctum cum seuo caprino, lysima-
 chix succus, loti aut fagi ramento-
 rum decoctum cum adipe caprino,
 apiastri succus, rubrica Sinopica cū
 decocto astringente aut acida mu-
 ria.

Ad dysentericis et enemata.

vel scorix

L II. Επὶ δὲ δυσεντερικῶν θεμιζέμεν
 καὶ τὰ παρὰ κοιλιακοῖς ἐνέματα, ἰδίως δὲ
 ὅτι τῶν πενιθιμωμένων· βούτυρον κατ'
 ἑαυτὸ παρ' ὄσφατον. ἢ μολόχης, ἢ τήλεως,
 ἢ λινοσπέρμου, ἢ χόνδρου, ἢ πιασθῆς, ἢ
 ὀρύζης, ἢ τράγου ἐψηθέντων καὶ πορρωθέν-
 των ὁ χυλός. ὅτι δὲ τῶν διχα ἀλγηδόνης
 ῥθυματι ζοιδίων ἀρμόζει· ἀλμη μετὰ οἴ-
 νου, κέρας ἐλάφειον κεκαυμένον σὺν οἴνῳ
 καὶ ῥοδίῳ. ἀρρηνικόν σκυῶ καὶ τῆ κεκαυμέ-
 νον διπλάσιον, καὶ οἴνῳ. μολύβδου σκωρία,
 ἢ μολύβδαμα μετὰ μυροίνου. ἀσφαλ-
 τος σὺν πιασθῆ τακεῖσα, σοίβης ἀπόξε-
 μα σκυῶ οἴνῳ. γάρος ὁ ἀπὸ τῶν ἰχθύων ἐ-
 νιέρμος ὅτι τῶν μετὰ νοιδῶν, καὶ ὁ ἀπὸ τῶν
 σιλοῦρων. κενία σκίνη σακίη. οὔρον πα-
 λαγιόν. κνάμου Ἑλλεικῶ * τῆ λεπτοῦ ὁ
 ἀφέψημα σὺν ἀγρίῳ γάπτι. λισιμαχίς χυ-
 λός, λάβου ἢ φηροῦ παρισμάτων ἀφέψη-
 μα σκυῶ ἀγρίῳ γάπτι. μελισσοφύλλου χυ-
 λός, μίλτος Σινωπικῆ σκυῶ ἀποζέματι ἐψφονῆ ἢ ὄξυάλμη.

ἀλνομαί.

Morsus intestinorum à vehementioribus acrioribusve infusis excitatos leniunt ac mitigant, lac infusum, aut butyrum, aut chondri decoctum, aut seuum taurinum cum ptissanæ cremore curatum. Similiter & curatus gallinaceus adeps anferinus aut ceruinus: medulla itidem ceruina aut vitulina seu per se tepida infusa, seu etiam cum cremore ptissanæ.

Tum coeliacis tum etiam dysentericis infusus parantur huiusmodi: è siluris aliisve piscibus garum aceto temperatum, rhois coriariæ decoctum, malicorij decoctum, itémq; vinaceorú & quorumvis astringentium. His porro decoctis insidentum relaxato ano diductisque nātibus, ac diutius immorandum.

Porro vt ne frequentes egerendi conatus sollicitent, nodulus aliquis feruenti oleo, aquæ aut aceto immerfus sedi adhibendus.

Vesica fellea, hepatis ac splenis affectuum remedia.

Ictericis potui dáda quæ sequuntur: adianti decoctum in vino, antichusæ radicis drach. j. cum vino, atriplèx, hyperici coma cum melle, & vino, marrubium cum vino, pepilium, spondylj radix & semen cum vino, rubiæ radicis drach. j. cum vino, aloës drach. j. ex aqua, anthemidis radix & flores cum vino, fimus caprarum, maximè que syluestrium cum vino, per se vel cum aromatibus: verbenacæ supinæ, quam sacram herbam nominant, foliorum drach. j. cum thuris obolis tribus ex vini veteris conchis duabus ieiuno ventriculo bibita quaternis senisve diebus: fœniculum cum vino: asparagi radicis decoctum, ac ipsum quoque semen similiter potum: absinthij succus expressus cum Indica aut Celtica nardo, aut cum apio vel adianto: buphralmi folia in vino à balneo pota coloris bonitatem aliquidisper conciliat: feminis napi drach. iij. cum vino, præniæ radicis drach. j. cum vino, cornu ceruini viti drach. j. cum melle: cicer nigrum aut etiam album esitatum,

A LIII. Αποθεράπειά δὲ τῶν ἐν τῷ ἔσποτιταρδίων κικίμων δριξίς, γάλα ἐχμαπιζομένων, ἢ βούτυρον, ἢ χόνδρου ἀφέψημα. ἢ τούρον ἑστάρ τετραπειρῶν σὺν πικρῶν χυλῶν ἢ ὀρίθων ὁμοίως, ἢ χυμῶν, ἢ ἐλαφθῶν, ἢ μωλῶδες ἐλαφθῶς, ἢ μοσχῶς καὶ ἑαυτὸν χλιαρῶς, ἢ σὺν χυλῶ πικρῶν.

Gesl. gie Vespertilionis asperum dicitur, vel talis est, quod in asperis dicitur.

B LIIII. Εὐκαίσιμα τῶν ἐπι τῆν κοιλιακῶν καὶ δυσεντερικῶν ἐστὶ ταῦτα: σιλοῦρων ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους κραταίς, ῥοὸς βυρσοδέψης ἀφέψημα, ῥοιᾶς λεπτῶν ἀφέψημα, ἐμφύλων ὁμοίως, καὶ πάντα τῶν ἐν φύσιν ἀφέψηματα ἀρμόζι δὲ θερμῶν ἔλα. ἢ ζῆν ἐπαμίντα ἢ δακτύλιον, καὶ ἔχρον ἢ ζῶντα, ἢ ἀφάσλλοντα τῶν πυλῶν.

Tæpe addendum videtur Gesl.

L V. Περὶ δὲ τῶν μὴ σικκῶν ἐρεθίζεσθαι, δεύσῃ κατὰ δριμήματος, βάλλοντα εἰς ἐλαγον ζέον, ἢ ὕδωρ, ἢ ὄξος πῶδα πηλείου.

ἢ ζῶντα, ἢ ἀφάσλλοντα τῶν πυλῶν.

Τῶν δὲ τῶν κύσιν χοληδόχων, ἢ παρτε καὶ τὸν σπλῆνα παθῶν βοηθήματα.

L VI. Ἰκτερικῶν δὲ πικρῶν, ἀδιάντου ἄποζέματι ἐν οἴνῳ, ἀγχούσης ρίζης < α. μετ' οἴνου, ἀδραφακῆς, ἢ ἑρικῶν ἢ χύχρη σὺν μέλιτι ἐν οἴνῳ, ἢ ἄσπον μετ' οἴνου, πέπλιον, σπινδυλίου ρίζα καὶ τὸ σπέρμα μετ' οἴνου, ἢ ῥοδάνου ρίζης < α. μετ' οἴνου, ἀλόης < α. σὺν ὕδατι, ἀνθιμίδος ρίζα καὶ τὰ ἀνθία μετ' οἴνου ἀνέρατι ἀγρῶν, καὶ μάλισα ἀγρῶν, μετ' οἴνου, καὶ ἑαυτῶν καὶ σὺν ἄρωμασι. ἢ ῥαῶς βοτάνης τῆν φύλλων < α. μετὰ λιβαρῶν < ε. σὺν οἴνου

ἢ δακτύλιον πικρῶν ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ῥοὸς βυρσοδέψης, ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ὕδωρ, ἢ ὄξος πῶδα πηλείου.

E παλαμου κόλχης β' κήσει ἔπι δ' ἢ ε' ἢ ἡμέρας. μάραθρον μετ' οἴνου, ἀσπαραγῶν ρίζης ἀφέψημα, καὶ τὸ σπέρμα πικρῶν ὁμοίως, ἀλάθιον ἠμπεριβῆς σὺν ἰνδικῇ νάρδι ἢ Κελπικῇ, ἢ σέλινον, ἢ ἀδιάντου. βουφθαλμοῦ τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ μετὰ βάλανιόν, χροιαί παρῶς, καὶ ἑσπ

ἢ δακτύλιον πικρῶν ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ῥοὸς βυρσοδέψης, ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ὕδωρ, ἢ ὄξος πῶδα πηλείου.

F παλαμου κόλχης β' κήσει ἔπι δ' ἢ ε' ἢ ἡμέρας. μάραθρον μετ' οἴνου, ἀσπαραγῶν ρίζης ἀφέψημα, καὶ τὸ σπέρμα πικρῶν ὁμοίως, ἀλάθιον ἠμπεριβῆς σὺν ἰνδικῇ νάρδι ἢ Κελπικῇ, ἢ σέλινον, ἢ ἀδιάντου. βουφθαλμοῦ τὰ φύλλα σὺν οἴνῳ μετὰ βάλανιόν, χροιαί παρῶς, καὶ ἑσπ

ἢ δακτύλιον πικρῶν ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ῥοὸς βυρσοδέψης, ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ὕδωρ, ἢ ὄξος πῶδα πηλείου.

G πικρῶν ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ῥοὸς βυρσοδέψης, ἢ ἰσθῶν μετ' ὄξους, ἢ ὕδωρ, ἢ ὄξος πῶδα πηλείου.

Legi potest ἢ σπινδύλιον, ἢ ἀδιάντου ex Plinio.

H. iij.

Ad infusionem.

Ad infusionem.

Ad infusionem.

Ⓐ λευκοὶ δὲ, καὶ τὸ σπόζωμα πινόμε-
 νον. ἐρύσιμον σκυμελικράτου. θείου ἀπόρου
 κοχλιάριον ἑπτασπόδιον ὕδατι, ἢ ῥοφά-
 ριδιον. ἰππομαραθρίου ρίζα, ἢ καρπὸς πινό-
 ριδιος. κελραμίνης σπόζωμα, κέσρα < ἀ.
 μετ' οἴνου, κενύζης φύλλων < ἀ. μετ' οἴνου,
 κυκλαμίνου < γ'. ἢ ὕδατος. κατὰ κλι-
 ναι δὲ ἐν θερμῷ οἴκῳ, καὶ πλείουσι ἡματίοις
 χροῶ. χολώδη γὰρ ἰδρωτὰ ἐκκριθῆ. λιβιδω-
 πίδος σπόζωμα μετὰ πατίπατον σὺν ἐρεβίν-
 θοις καὶ ἢ ρίζα σκυοῖν. λειχῶν ὅτι τῆ πε-
 τρῶν, * ἔλα χροιδίου τῆ σόματος καὶ τῆ Γλώτ-
 τῆς. ὄξυμυρσίνης ρίζης σπόζωμα σκυοῖν,
 μυρίκης σπόζωμα σὺν οἴνῳ, ὄνοι οἱ ὑπὸ τῆ ὕ-
 δρίας σὺν οἴνῳ, ὄξυιδίος ρίζα ἐψηθεῖσαι σὺν
 οἴνῳ, ὀπόφυλλον σκυοῖν. τριχίτῃ οἴνομελίτι ἐ-
 αδιόμενοι, στυλίου ρίζα ἐψηθεῖ ἢ ἐπιταῖ ἐαδιό-
 ριδιον. πεύκα φύλλων τῆ φύλλων χυλὸς πινόμε-
 ριδιος ταχέως ὑγιάζει. πόλιον ἐν οἴνῳ λευκῷ,
 σκύλλης ἐφθῆς < ἀ. σκυοῖν ὄξυιδίτι ἐκ λήθρ-
 ριδίου, καὶ πινόριδιος μετ' ἐλεγκράτου. στρο-
 φίου ρίζα σὺν μέλιτι ἐκ λήθριδίου, καὶ πινό-
 ριδίου μετὰ μελικράτου. στροχου τῆ χαμη-
 ζήλου, λεγομένου ἀλικακέβου, χυλὸς πι-
 νόριδιος μετὰ οἴνου. ὑακίνθου καρπὸς σὺν ἀ-
 βροτόνῳ πινόριδιος, χαμηπίτυος ἀφέψημα
 σκυοῖν ὕδατι, χαμηκίου < ἀ. μετὰ οἴνου
 ὅτι ἡμέρας ε'. ἢ ζ'. αἷμα σκύλακος κινῶς
 σκυοῖν ὄξυκράτῳ πινόριδιον τῆτο δὲ καὶ ὕδρω-
 πικρὸς ὠφελῆς, βρύον δ' ὅτι τῶν κέδρων ἢ
 λθίκων καρπὸς βασιλικῷ μέγεθος μετ' οἴ-
 νομέλιτος, πινόριδιον πληθὸς κυάθ. ε'. ὅτι
 ἡμέρας γ'. Ἄλλο, καὶ τῆτο καλῶς ποιῶν
 ἀφρονίτης < β'. βρέξας οἴνῳ Αμινάει κυ. β'.
 καὶ παρ' ἡμέρας ἔξαθριάσας δίδου νῆσθ,
 ὅτι ἡμέρας β'. ἢ γ'. Θεραπεία δὲ καὶ ἄρ-
 κου χολῆς κυάμου Ἑλληνικῆ τὸ μέγεθος
 κατὰ πινόριδιον. μελίς καρποῦ < ἀ.
 σκυοῖν οἴνῳ. συλλέγεται δὲ φθινοπώρου καὶ ἀ-
 ποπίθεται. δαφνίδων ἢ σμύρνης < ἀ. σὺν
 οἴνῳ. κρόκου < ἀ. μετ' ἐλεγκράτου ἐκ λήθρ-
 ριδίου. ἐλξίνης σπόζωμα ἢ χυλὸς σὺν οἴνῳ.
 χελιδονίου χυλὸς ἢ ἀφέψημα σκυοῖν οἴνῳ.
 λιβιδωπιδίου, τῆς ῥοσμαεῖνου ῥωμικήτι κε-
 λουρδίου, ἀφέψημα μετ' ὕδατος.

Addo, etc. lib. 3. de mat.

Cum vino passo aut mulla dilu- tiore. Diosc. lib. 3. de mat. med. cap. 194.

Diosc. 1. de mat. med. trium obo- lorum pondere.

Diosc. 4. de mat. med. cap. 126. ὅσον πεντακτα- ος. trioboli pōdere.

ac eorundem etiam decoctum po-
 tum, erysimon cum aqua mulla,
 sulphuris viui cochlearium aquæ
 inispermum aut ex ovo forprum, hip-
 pomarathri semen aut radix in po-
 tu, calaminthæ decoctum, betoni-
 cæ drach. j. cum vino, conyzæ folia
 drach. j. pondere cum vino: cycla-
 mini drach. vj. ex aqua (ægrum au-
 tem oportet loco calido decumbere,
 pluribusque stragulis cōtegi: sic
 enim sudor colore felleus elicie-
 tur:) libanotidis decoctum cum ci-
 cere post deambulationem, eius-
 dem radix cum vino: Iuuat & li-
 chen petris innascens, ori ac lingue
 illitus: rusci radicis decoctum cum
 vino, myricæ decoctum cum vino,
 afelli qui sub vasis aquariis repe-
 riuntur cum vino, oxalidis radices
 in vino decoctæ, filphij semen cum
 fallamento & vino mulso come-
 stum, betæ radices elixæ vel asæ in
 cibis sumptæ: quinquefolij è foliis
 succus bibitus confestim sanat: po-
 lium cum vino albo, scillæ coctæ
 drachma vna cum aceto mulso delin-
 cta, aut pota cum aqua mulla,
 struthij radix cum melle delincta
 vel pota cum aqua mulla, solani
 humilis, quod halicacabum dici-
 tur, succus cum vino potus: hyacin-
 thi semen cum abrotono potum,
 chamæpityos decoctum in aqua,
 chamæcissi drach. j. cum vino ad
 dies sex septemve, sanguis catelli
 cum oxocrato potus, (is etiam hy-
 dropicos adiuuat:) muscus qui ce-
 dris albisve populis innascitur, ma-
 gnitudine iuglandis è vini mulli
 cyathis sex triduo potus. Aliud
 quod eximiè proficit: Spumæ nitrî
 drach. ij. in vini Aminæi cyathis
 duobus sub dio maceratas ieiuno
 ante lucem propinato ad biduum
 triduūmve. Facit & præclarè vrsi-
 num fel, fabæ Græcæ magnitudine
 deglutitum. Itidem fraxini femi-
 nis drach. j. cum vino: (colligitur id
 autumnno atque reponitur,) bacca-
 rum lauri aut myrt hæ drach. j. cum
 vino, croci drach. j. cum melle de-
 lincta, helxines decoctum vel suc-
 cus cum vino, chelidonij succus
 vel decoctum cum vino: libanoti-
 dis, quam rosmarinum Latini vo-
 cant, decoctum ex aqua.

Historia an- tiqua etc.

L VII. Eis ὅ τρι ῥώθωνας ὄν χροιδιον,

Naribus infusa iethericos purgant

hæc: cyclamini succus retentus in sole donec bilem educat, elaterium cum lacte infusum, insidente ægro balneo soliove: marrubij succus cum melicrato naribus infusus, nigella tusa & aceto irrigata expressus succus, infusus naribus. Cæterum ictericorum balneis aut acidam muriam, aut origani radicisve ofridis decoctum admisceri oportet: ipsi vero amygdalino inungendi: oleribus autem interim abstinere.

Al. Diurna hepatis imbecillitate laborantibus auxiliantur pota hæc:

Diurna hepatis imbecillitate laborantibus auxiliantur pota hæc: agarici oboli bini singulis diebus, adianti decoctum, acori decoctum, itidemque chamæpityos: spondylii radix in vino pota, epipactidis, quæ elleborine dicitur, decoctum: amomum, casia, amygdalæ amaræ cum salvia ex melicrato, anagallidis succus, chamæmeli radix & flores in potu, asarum cum aqua, gentianæ radix drach. j. pondere ex aqua, aristolochiæ radix eodem modo: succi glycyrrhizæ drachma cum aqua, aut radicis decoctum: lauri radicem cortex drachm. j. pondere cum melicrato, elate trita & vna cum palmulis decocta, serpylli decoctum, eryngij drachma cum pafstinacæ semine, isopyri semen cum melicrato, betonicæ folia cum aqua mulla, fœniculi semen, spicæ nardi decoctum, aut unguentum nardinum cochlearij mēsurā sumptum, opopanax cum melicrato, leucanthesi aut pinus foliorum drach. j. ex aqua, thā similitet, apij decoctum & semen, scandicis decoctum, quinquefolij è radice succus, teuerium eiusque succus cum melicrato, chryfocomes decoctum in aqua mulla, senecionis decoctum & semen, similitetque polij: picis aridæ tritæ drach. j. inspersa potui, meliloti seminis contriti drach. j. ex melicrato, costus simili modo, triphylidis quæ oxalis dicitur decoctum eodem modo potum, viticis semen, centaurij minoris succus tum potus tum etiam fortis impositus, plantaginis siccæ radices & folia, asparagi myacanthini radices & folia, strobili, cicet,

A ὅτι ἰκτερικῶν καθαίρει. κυκλαμίνου χυλῶν κατεργασμένων ἐν ἡλίῳ, ὥστε γολιῶ ἀ- γὰρ. ἐλατῆριον μὲν γὰρ χαλκῶς ἐν βαλανεῖοις ὄντος, ἢ ἐν τῇ ἐμβατῇ τῶ παρόντος, εἴχεομενον. πορρασίου χυλῶς ἐν μελικράτῳ εἴχεο- μῆτος τῆς ρίζῃ μελεσίθιον κεκομμένον καὶ ὄ- ξυ βεβρεγμένον, ἐκ πιεσθέντος τῶ χυλῶς, καὶ

χυλῶς κατεργασ- μένου.

B εἰς τὰς ρίνας εἴχεομῆτος. Διέσθωσαν δὲ, ὄξυ ἀλμυρῆς, ἢ οὐλεθρίου, ἢ οὐστρεως ρίζης διπο- ζέματος τῶ λουτρῶ μίσηντες. ἀλφει- σθωσαν δὲ ἀμυγδαλίνα, καὶ λαχρῶν ἀ- πεχέσθωσθμ.

LVIII. Ηπατικοὺς δὲ χρονοὺς ἀφελῆσθαι πινόμενα μὲν ὕδρομέλιτος. ἀγαρικοῦ ὄβο- λῶν δύο καθ' ἡμέραν, ἀδιάντου ἀφέψημα, ἀκόρου διπόζεμα, χαμαίπυτος ὁμοίως, σπονδυλίου ρίζα σὺν οἴνῳ πινόμενῃ. ἑπτα- κλίδος τῆς ἐλλεβορίνης καλουμένης διπόζε- μα, ἀμύμον, κασία, ἀμύγδαλα πικρά σὺν ἐλελιτράκῳ καὶ μελικράτῳ, ἀναζαλλίδος χυλῶς, καὶ αἰθέριδος ρίζα καὶ ἀήνη πινόμενα, ἀσπερίου σὺν ὕδατι, γήρυλα τῆς ρίζης < α. σὺν ὕδατι, διφρολογίας ρίζης ὁμοίως. γλυκυρ- ρίζης χυλῶς < α. σὺν ὕδατι, ἢ τῆς ρίζης ἀ- φέψημα. δάφνης ρίζης τῶ φλοιῷ < α. με- τὰ μελικράτου, ἐλάτη λεία σὺν φοίνιξιν ἀ- ποζεσθῆσα, ἐρπύλλου διπόζεμα. ἠρυνγίου < α. μετὰ σαφυλίνου σπέρματος, ἰσοπύ- ρου σπέρμα σὺν μελικράτῳ, κέστρου φύλλα μετὰ ὕδρομέλιτος, μαράθρου σπέρμα. νάρ- δου σάχχος διπόζεμα, ἢ μύρον καρδινον κοχλιαεῖα πληθῆος λαμβανόμενον. ὄπυπά- ναξ σὺν μελικράτῳ, λυκαίτη γέμου φύλλων, ἢ πτύσος φύλλων < α. μὲν ὕδατος. ῥα ὁ- μοίως. σελίνου διπόζεμα καὶ ὁ καρπὸς, σκάν- δικος ἀφέψημα, πενταφύλλου ρίζης χυλῶς. τεύκριον, καὶ ὁ χυλῶς αὐτοῦ ἐν μελικράτῳ. λευσοκίμης διπόζεμα ἐν ὕδρομέλιτι. ἡε- ρεθῆτος διπόζεμα καὶ ὁ καρπὸς, πολιοῦ ὁ- μοίως, πύσος ξηραῖς λείας < α. χεραπα- σθῆσα ἐν ποτῶ. μελιλάτου καρποῦ λείας < α. διὰ μελικράτου. κέστος ὁμοίως. τρι- φυλλίδος ἀφέψημα ὁμοίως πινόμενον, τῆς ὄξυαλίδος καλουμένης. ἀγροῦ σπέρμα. κει-

ταυρίου χυλῶς τῶ μικροῦ πινόμενος καὶ ἐξωθεν ὅπυ τελεῖς. διφρογλώσσου ξηραῖς ρίζας, καὶ τὰ φύλλα. ἀσπαράγῳ μυακθῆτου ἀ ρίζας, καὶ τὰ φύλλα. ἐρεβίθοι, ἐρεβίνθοι, ἐρν-

H. iiii.

θροδάνου, ἢ ὑπάτωριου ρίζα. ἄρμων πι-
κρῶν ἀφέψημα μετὰ πηλίου καὶ πεπέ-
ρεως πινόμενον, καὶ ἔξωθεν ὅτι πιπέριον. ἴρις,
καρπὸς καὶ κερπός,

κασίαν, vt placet
Moibano.

LIX. Καταπλασμάδινα δὲ ὠφέλιμα ἢ
πατικίς χαμηπίτυς μζ' κώδων ἐφθῶν
ξηρῶν κεκομμένων. κρίθινον ἄλευρον μετὰ
σύκων. ἀλφειᾶς ρίζα ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖσα.
Φοινικοβάλανος ἐφθῆ λεία σιῶ κηρωτῆ. ἀ-
ψήθιον σιῶ κηρωτῆ καὶ Κελυκὴ γάρ-
δα. ἀμμωνιακὸν ἀυαληφθὲν ὄξυ καὶ κηρω-
τῆ συφύουσι. Ἐπὶ δὲ τῶν περὶ σφάτων, τῆ-
λις σὺν λινοσπέρμῳ καὶ γύρῃ, καὶ μελικράτῳ.
μηλοκυδάνια μζ' ἀλβύρου κρίθινου καὶ τῆ-
λεως ἐψηθύνει.

ἰψιδία.
Fortē, πεινάρια

LX. Σπληνικίς δὲ ὠφέλιμα ἢ τινόμε-
νον ἀγαρικῷ ὄβ. β' μετ' ὄξυμέλιτος. ἀγρου-
σπέρμα < α'. ἀγχούσης ρίζης < α'. ἐν
οἴνῳ ἀδιάντῳ ἀφέψημα ἐν ὄξυμέλιτι. ἀ-
κρόου εἴσα μετ' οἴνου ἐφθῆ καὶ ἀμὴ πι-
νομένη.

ἰσι δὲ σκελετῶν
ἀμύνη]

LXI. Τήκυσσι δὲ συντόμος ἀπλιῶα,
ἀπλιῶος ἰῶ καὶ ἡμιόνιον καλῶσιν, ἢ πόα
μετ' ὄξοις ἄπο ζεοθέν, ὅτι ἡμέρας μ'. τήκῃ.
λοχίτης ὁμοίως, μετ' οἴνου. πευκελυθίου
καρπῶ < α'. μετ' οἴνου ὅτι ἡμέρας δ'. πο-
υζοιδρὴ τήκει. χαμηκίως μετ' οἴνου. πευ-
κεδδμον μζ' ὄξυμέλιτος τήκει. Ναξίας τῆ
περὶ αὐτῶ ἀκοινηθέντος σιδήρου ὄξυ
τεμματα μετ' ὄξοις. ἀλκυονίδου Μιλησίου
ὄβ. γ'. μετὰ ὕδατος. βουωνίας ρίζα < α'.
μετ' ὄξοις ὅτι ἡμέρας λ'. τήκῃ ἀπλιῶας.
ἀμμωνιακῷ ἡμιονίῳ < α'. μετ' ὄξυκρά-
του. αἷμα δὲ ἀγὰ δι' οὐρῶν. ἀριστολοχίας
< α'. μετ' ὄξυκράτου. βαλακίου μυρεψι-
κοῦ < α'. μετ' ὄξυκράτου. ὅστι δὲ κακοσό-
μας, καὶ ἐμπεκῆ. ξυλοβαλσαμίου ἄπο ζε-
μα μετ' οἴνου. βουνίου τὰ φύλλα, καὶ ἡ ρίζα
χυλιαθεῖσα σὺν ὄξυμέλιτι. ἐρῦ θροδάνου
καρπός καὶ ἡ ρίζα σὺν οἴνῳ ἴρεως < α'. σὺν
ὄξυκράτῳ, σάρξ ἐχίνου χερσαίου ἐσκελετευ-
μένη μετ' οἴνου, σιμυρνίς σπέρμα μζ' οἴνου, ἄρ-
μων ἀπόζεμα καθ' ἑαυτὸ. κατὰ πρῶτως ὅτι
τὰ πικρὰ καρπός ὅτι ἡμέρας λ'. μετ' οἴνου, ἢ
τῆς ρίζης ὁμοίως. ἀγὰ ὁμοίως αἷμα < α'.
καυλίας καὶ οὐρῶν. κέρτου < α'. μετ' ὄξοις.

Moib. legit obo-
lum vnum cum
dimidio.
Diosc. lib. 4. de
mat. med. πευ-
κελον, tribus obo-
lis.
συμμάστος.

Diosc. 2. de mat.
med. cap. 104.
μ. x.
καὶ ἡ ρίζα.
Idem 4. de mat.
med. c. 1. μζ' ὄξυ-
μέλιτος, cum a-
ceto mulso.

A rubiæ aut eupatorij radix : lupino-
rum amarorum decoctum cum ru-
ta & pipere potum, itémque foris
impositum: iris, pistacia.

B Hepaticos imposita iuuant: cha-
mæpitys cum papauerum capiti-
bus coctis quæ sicca contusa fue-
rint, hordeacea farina cum ficu-
bus, althææ radix in vino decocta,
phœnicobalanus cocta trita cum
cerato, abfinthium cum cerato cy-
prino & nardo Celtica, ammoni-
cum exceptum aceto & cerato a-
stringente. In recentiore autem af-
fectu, fœnumgræcum cum lini se-
mine, farinæ polline ac melicrato,
mala cotonea cum farina hordei
& fœnigræci cocta.

C Spleneticos adiuuant hæc pota:
agarici oboli duo cum aceto mul-
so, viticis semen drach. j. pondere,
anchusæ radicis drach. j. cum vino,
adianti decoctum in oxymelite, a-
cori radix cum vino cocta crudâ
que bibita.

D Lienem breui absument, asple-
non herba, quam & hemionium
feu scolopendrium vocant, in ace-
to decocta & per dies xl. pota, si-
militer & lonchitis in vino, femi-
nis periclymeni drach. j. ad dies
quatuor cum vino pota, chamæcif-
los cum vino, peucedanum cum o-
xymelite: id quod è coteNaxia fer-
ro acuendo deteritur, cum aceto:
E alcyonij Milesij obolus dimidius
ex aqua, bryoniæ radix drach. j.
pondere diebus xxx. pota: ammo-
niaci thymiamatis drach. j. cum
posca: (sanguinem verò per vrinâs
educit.) aristolochiæ drach. j. cum
posca, glandis vnguentariæ drach. j.
cum posca: (est autem infesta sto-
macho & vomitus ciet:) xylobalsa-
mi decoctum è vino, bunij folia
& expressus è radice succus cum o-
xymelite, rubiæ semen & radix
cum vino, iridis drach. j. cum posca,
erinæci terrestris caro afficcata
cum vino, smyrnij semen cum vi-
no, lupinorum decoctum per se:
F capparis semen ad dies xxx. ex vi-
no potum: similiter & radix, quæ
& ipsa æquè ac semen sanguinem
per aluum & vrinâs educit: beto-
nicæ drach. j. cum aceto mulso,

Hepaticis ad-
mouenda.

Spleneticis sê-
nariis.

Splenem ab-
sument veli-
minantia.

ἀρχίου φύλλα, καππαρέως ρίζα, πορρασον
 σὺν κηρωτῇ, ἢ ὠμῇ λύσθ'. κάρδαμον σὺν
 σῦκοις, κισσῦ φύλλα ἀπαλά καὶ οἰκάρυμ-
 βοι λφοί, λαπαθου ἀρχίου ρίζα σὺν ὄξϊ.
 λινοσπερμον, ἢ τῆλις, φουραγέντα σὺν ὄξει, μι-
 γρίσης καππαρέως ρίζης, ἢ μυρβαλαίνου,
 ἢ νίτρου. κυδάνια μῆλα σὺν κηρωτῇ. μυ-
 ελικης φύλλα λαφα σὺν ροδίνῳ, ἢ κηρωτῇ. πό-
 λιον σὺν ὄξϊ. φυπθελία σὺν μέλιτι. κυκλά-
 μινος μετ' ὄξους ἐφθῆ κατὰ χροιορδῆν. κρο-
 κήμαγμα μετ' ὄξους ἐφθῆ κατὰ χροιορδῆν.
 σποδός ἢ ἀπὸ χαλκείου αἰαβληπίσα, σὺν
 ὄξει ἢ ροδίνῳ, ἀρχίς αὖ γλοιωθῆ. τῆλις ἔ-
 νάπτω καὶ βύζωμον καὶ κάρδαμον, καὶ σμύρνα,
 καὶ ἀσβεστός, ἴσα μετ' ἰξοῦ. δεῖ δὲ θερμῶ-
 κειν ἰξόν, καὶ οὕτως λοιπὰ μιγνῶσθαι. καὶ
 αἰσιον, νίτρου ἀφρός καὶ ἀσβεστός, ἴσα μέ-
 λιτι ἀναληφθέντα. ἢ τῆλις, καὶ νάπτω, καὶ
 εὐζωμόν, καὶ καρδάμων, καὶ ἀσβεστός,
 ἴσα σὺν μέλιτι ἀναληφθέντα, ἢ ὄξϊ, ἢ κο-
 νία. ἀσβεστός καὶ σμύρνα ἴσα μετ' ἐλαίου.
 θερμῶνε δὲ ὁ ἐλαίον, καὶ οὕτως τὰ λοιπὰ
 μίση.

Lib. 2. de mat.
 med. c. 185. συ-
 μβ. 17η, cū melle.

καρδία, καὶ forte,
 ut paulo antè.

ἔξ ἄγει.

αὐγ'. hoc loco
 abundare videtur.

Videtur aliqua
 dictio deesse, vi-
 ni scilicet, cuius a-
 quam detrahentis
 nomen.

LXIII. Πρὸς ὑδρωπικοῖς δὲ ὠφελει
 ποτα. ἀγαρικοῦ τριώβολον μετ' οἴνου. ἀ-
 γνου σπέρματος ἔξ ἄ. ἀ. ἀγνου ἀφέψη-
 μα. ἀκτῆς ρίζης ἀφέψημα, ἢ ποδ καρ-
 ποῦ λείου < ἀ. σὺν οἴνου κυ. β'. ἀλκυό-
 νιον Μιλήσιον μετ' ὕδατος. ἀμπέλου ἀ-
 ρχίας (τῆς καλουμένης Ρωμαῖσι οὐπί-
 κλης) τῆς ρίζης τοῦ ἀφέψηματος < κυ. γ'.
 μετ' οἴνου πεθαλαστωρδίου κυ. γ'. αἰα-
 γαλλίδος χυλοῦ κυ. ἀ. κατ' ἑαυτῶν. ἀν-
 δροσάκης ἀφέψημα τῆς πώας, ἢ αὐ-
 τῶν χύπλοντα διδόναι μετ' οἴνου, ἢ ὄξους,
 ἢ ὕδατος. οὐρα δὲ ἀγρί πολλὰ. καὶ ὁ καρ-
 πὸς δὲ ποιεῖ ὁμοίως. ὄρνόγλωσσον μετὰ
 ὁ ξηροφαγῆσαι, ὀλίγον ἐπεαδισόρδον
 κατ' ἡμέραν. μετὰ δὲ πούτο ἢ λοιπὴ ἔσ-
 φῆ πορραγάτω. χαμαγκτῆς ρίζης ποδ
 φλοιοῦ < ἀ. ὠπέπλιον μετ' οἴνου τριώ-
 μδρον ποιεῖ, καὶ μάλλον μετ' οἴνου. ἄρι-
 βου < ἀ. μετ' ἴσου παπέρως. σῦκα ξη-
 ρὰ ἐαδισόρδνα. σμυρνίου σπέρμα σὺν οἴ-
 νῳ, καὶ ὑπερικοῦ καρποῦ < ἀ. κέσρου
 φύλλων < ἀ. μετ' οἴνου. ἐρέβινθοι ἐφθῆ

A sylvestris folia, capparis radix. mar-
 rubium cum cerato vel hordeacea
 farina hydrelæo subacta, nastur-
 tium cum ficibus, hederæ folia te-
 nella & ipsi quoque corymbi tri-
 ti: lapathi agrestis radix cum aceto,
 lini semen aut fœnumgræcum
 cum aceto subactum addita radice
 capparis, aut myrobalano aut ni-
 tro, cotonca mala cum cerato, my-
 ricæ folia trita cum rosacco vn-
 guento vel cerato, polium cum a-
 ceto, alumen cum melle, cyclami-
 nus in aceto cocta & illita, croco-
 magma cum aceto coctum & in-
 unctum, cinis qui è fabrorum offi-
 cinis reicitur cum aceto aut rosa-
 ceo ad viscidum lentoris compagem
 C redactus. Fœnumgræcum, sinapi, e-
 ruca, nasturtium, myrrha & calx
 viua, equis partibus immixta visco
 prius calfacto: sic & anisum, nitti
 spuma & calx viua, æquis partibus
 excepta melle, Aliud: Fœnumgræ-
 cum, sinapi, cruca, nasturtium &
 calx viua, æquali singula pondere
 excipiantur melle vel aceto vel li-
 xiuio. Aliud: Calx viua & myrrha
 æquali pondere cum oleo prius
 calfacto misceantur.

Hydropicis hæc in potu auxi-
 liantur: agarici tres oboli cum vi-
 no, viticis feminis sextula, eius-
 dem decoctum, sambuci radice
 decoctum, aut feminis eiusdem
 triti drach.j. cum vini cyathis duo-
 bus, alcyonium Mileesium cum a-
 qua: decocti radice vitis sylvestris,
 quæ Latinè viticula dicitur, cyathi
 tres cum vini aqua marina diluti
 cyathis tribus: succi anagallidis
 cyathus vnus per se. Androsaces
 herbæ decoctum, aut eadem con-
 tusa exhibeatur è vino vel aceto
 vel aqua: ducit autem copiosas vri-
 nas: sed & semen eadem præstat.
 Plantaginis nonnihîl præsumptis
 ficcioribus eduliis quotidie co-
 medatur, insuperque deinde cibi
 reliqui assumentur. Iuuat & cortex
 radice ebuli drach.j. pondere, nec-
 non peplium cum vino potum, eó-
 que magis cum vino iunci odo-
 rati drach.j. cum pari piperis quan-
 titate, caricæ esitæ, smyrnij se-
 men cum vino, feminis hyperici
 drach.j. betonice foliorum drach.j.
 cum vino, cicer coctum in cibis

Hydropicis
 feminis a-
 gari
 remedia.

sumptum, idem conditum spica piperis, cymino & oleo: cepæ cum suis foliis coctæ, aut etiam crudæ exhibitæ: ricini grana xx. aut xxx. catapotiorum instar deglutita, acetum scilliticum absorptum, origanum cum ficu esitatum, ruta decoctum cum aceto potum: cucumeris syluestris radix cum vini refinati cyathis duobus: de hoc cyathos duos tréve sumi oportet interiectis tribus quatuórve diebus, vsquedum tumor plurimum subsederit: leniter aquosa detrahit, nec stomachum offendit, ac vires etiam conseruat. Valent & cancri fluuiatiles siccati tritique citra forcipes denticulatos ac pedes cum exiguo opij & aqua poti, corallium cum pari alumine & succo calaminthæ, sij decoctum cum vino, scillæ affatæ drach. j. cum oxymelite, intritum ex alliis in cibo sumptum, & allium quoque coctum acrioris vice condimenti, erinacei terrestris caro inueterata & cum vino potui data, laferpitij semen in vino potum, vrina capræ cum spica nardi duùm cyathorum mensura quotidie à ieiunis pota: sic copiosa fiet per vrinas euacuatio. Iuuat & apri vrina similit modo, itémque expressus è scilla succus admixta erui farina drach. j. pondere cum vino potui datus, polium cum vino feruefactum, sampfuchi decoctum, ruta cum ficu esitata. Per interualla autem exhibetur decoctum radicum apij vel asparagi, vel iunci odorati, vel spicæ nardi. Aut: cassiæ, amomi, cymini, glycyrrhizæ, hyperici, smyrnij, calami aromatici, piperis, scelis, spondylii, omnium inquam pari pondere mixtorum decoctum è vino propinato. Singula etiam illa per se similiter decocta proderunt.

Iis verò qui hydropè hypofarctica laborant ista medentur: pafstinacæ erraticæ semen cum vino, chamædryos decoctum: fabina sicca trita cú vino hydropicos per vrinas exinanit: trifolij radicis drach. ij. in aqua aut vino: radicis chamæleonis albi drach. ij. cum passio, radicis etiam decoctum potum extenuat: chryfocomæ fasciculus, ouum tritum cum vino, psyllij feminis

Hydræ que
anfara
cane interna
medica.

A εαδιόρμηροι καὶ ἄρτυόρμηροι δὲ ἑσάχη πεπτε-
ρεως, κύνιμον, ἔλαγον. κρόμμινα ἴσσημα σὺν
ῥίσι φύλλοις. καὶ ὠμαὶ δὲ διδόμενα. ἡμέ-
ειον κρ. κο. ὡς καὶ ἀπότια. ὄζος σκίλλιον
καταρροφούρμηρον. εἰζανος μετὰ σίκου
βιβρωσκηδρή. πηγαίου ἀφέψημα σὺν
ὄξει πινόρμηρον. σκίου ἀγρίου ρίζα ἐν εἰ-
B νου ἔρρητινωρμηρον κν. β'. δεῖ δὲ λαμβάνειν
ἐκ τούτου κν. γ'. ἢ δύο πᾶρ ἡμέρας γ'.
ἢ δ'. ἕως αἰ ἰχθυῶς ὁ ὄγκος ἑσάχη. μα-
λακῶς ὑδαρὲς ὑποχωρῶ, καὶ οὔτε εὐ-
μαρην λυμαίνεται, καὶ τὰ δυνάμεις τη-
ρεῖ. καρκίνοι ποτάμιοι ξηροὶ λεῖοι χλωεῖς
τῆν χηλῶν καὶ ποδῶν, μετ' ὀλίγου ὀπίου
C καὶ ὑδατος πινόρμηροι. χρῆσθαι μετὰ εὐ-
πιπείας ἴσσης καὶ χυλοῦ καλαμίνης, ἴου
ἀφέψημα σὺν οἴνω. σκίλλης ὀπίης < δ.
σὺν ὄξυμέλιτι. μυθιωτὸν εαδιόρμηρον ἐν σκί-
ροδον ἐφθὸν αὐτὴ δριμυφαγίας. ἐχίνου χερ-
σαίου σάρξ σκελετευθεῖσα, καὶ διδορμηρῆ μετ'
οἴνου. ὀπόφυλλον πινόρμηρον μετ' οἴνου. οὐ-
D ριν ἀγρὸς μετὰ νάρδου ἑσάχος πινόρμηρον
κν. β'. πλήθος καθ' ἡμέραν νήσσειν. ἀνω-
ρεῖθωσθμ δὲ, καὶ κενωθήσεται πλήθος ἰ-
κανόν. οὐρον σάργου ὁμοίως. σκίλλα χυλι-
θεῖσα, μίγματος ὀρθίνου ἀλδύρου. διδου
δὲ < δ. σὺν οἴνω πίνην. πόλιον σὺν οἴνω ζε-
θεῖν. σαμψύρου ἐπίζωμα. πηγαῖον σκί-
E σύχω εαδιόρμηρον. ἐκ δὲ κλείμματος δὲ, ἀ-
φέψημα ρίζων σελίνων, ἢ ἄσπραϊ, ἢ ὀρίνου,
ἢ νάρδου ἑσάχος, ἢ ἀλάου, κασσίας ὁμοῦ.
καὶ κυμίνου, γλυκυρρίζης, ὑποεικῶν,
σμιρνίης, καλάμου ἄρωματικῶν, πεπτερεως,
σεσέλιδος, σπονδυλίου πάντα ἴσα μίξας, ὅ
ἀφέψημα ποτοῦ μετ' οἴνου, καὶ καθ' ἑαυτὰ
F δὲ ὁμοίως.

LXIII. Ἐπὶ δὲ τῆν κατὰ σάρκα, σα-
φυλίου ἀγρίου σπέρμα σὺν οἴνω. χα-
μαδρυος ἀφέψημα. βεσθου ξηρὸν λείον
σὺν οἴνω διουρεῖν ποιεῖ. τριφυλλίδος ρί-
ζης < β'. ἐν ὑδατι, ἢ ἐν οἴνω. χαμα-
λέοντος λευκοῦ ρίζης < β'. μετὰ γλυ-
G κέως, καὶ ὁ ἀφέψημα δὲ τῆς ρίζης λουό-
ρμηρον ἰσθαίει. χυσοκόλλης δεσμίδιον, ὠ-
κὲν λείον σὺν οἴνω. ψυλλίου σπέρματα

Foré, κρόμμινα, ἢ
ἰσσημα, κρόμμινα
σὺν τῆς φύλλοις.
ἴσσημα ἴσσημα, καὶ
ὄμαὶ ἢ διδόμενα
αὐτ, κρόμμινα ἢ
ῥίσι σὺν τῆς φύ-
λλοις, &c.
ἢ κένωσθμ
(ἢ κ.) ὡς κα-
πότια. Geln.
Diosc. j. de mat-
med cap. 54. ruta
decocta in vino
ad dimidias.

Al. συσπῆ τῆ
ὕδατι

ἴου

α. δ.

ἰσσημα

ἰσσημα

ὁμοίως: videtur
autem deesse ver-
bum διδόμενα, vel
ὄμαϊ, aut simile.

Aëtius Teir. 3.
ser. 2. cap. 26. cō-
positum idē me-
dicamentum de-
scribens, pro ra-
dicibus selini, pe-
troselinū habet
& insuper daucū
amomum, & car-
pobalsamum ad-
dit: vt foret pro-
ἴου legendum
sit, ἀμύμμου, &c.
Geln.
πέπτα
δου

λαμψυρῶν
αὐτ πινόρμηρον.
Geln.
χυστοκόλλης, Geln.

< α. μδ' ὕδατος κν. γ'. τειβόλου ρίζης
 < α. με' ἀκράτου κν. γ'. πινομένη κνεώρου
 < α. μζ' ἀλῶν < α. κν μελικράτου ἡρύ-
 γης ρίζα ξηρά με' οἴνου, κν τὸ ἀφέψημα αὐ-
 τῆς πινομένη, οὔρα λυέι. χαλκοῦ κεκαυμέ-
 νου < α. με' οἴνου ἀλύπτως ἀγ' ὕδαρ, κρό-
 τωνος δάρεος τείλας μ'. δίδου μεθ' ὕδα-
 ρος. εἰσι δὲ λίθου κακοσώμαχοι. ὠφελῆς καὶ
 ἄμμα σκυλάκος κυνός, σὺν ὄζυκράτῳ πινομέ-
 νου. πίνεται δὲ ὠφελίμως ὑακίνθου σπέρμα-
 τος < α. ἐν τεισὶν ἡμικτυλίοις οἴνου λθυ-
 κοῦ. ἀγ' δὲ δι' οὔρων πολλὰ κίς ξέ. ε. σ'. δεῖ ὅ-
 τ' οἶνον χλιαμῆν, ἔσ' ἀήθος κόπτειν ἔως ὄψ-
 φρα ὅτι πάσσει, καὶ οὕτω ποδύσει. εἰώθα-
 σι δὲ πινεσ τὰ αἰθι δέρματα βαπτίην.

I X V. Καταπλαστώματα δὲ ὑδρωπι-
 χρεῖ ὠφελῆς βολβοὶ μζ' μέλιτος, οὔτοι δ'.
 ἰσχυρῶς ἐλλοισιν ἀψήθιον, ἢ ὑασάπου μετὰ
 σύκην ἢ ὄξους, καὶ αἰείνου ἀλβύρου. βόλβι-
 τα ξηρα θερμωθέντα σὺν ὄζυκράτῳ καὶ μέ-
 λιτι. παρσέμπαση δὲ θείου ἀπίρου τέταρ-
 τον μέρος. σούραθοι ἀγ' αἰ εἰψηθεῖσαι ἐν ὄ-
 ρω παιδὸς ἀφ' ὄρου. θερμινον ἀλευροῦ, καὶ
 κισσοῦ φύλλα ἐψηθέντα ἐν οἴνω, λεία. ἢ σὺ-
 καν διπλασίον παρὸς κύπερίσου καὶ νί-
 τρου. ἰξὸς θερμωθεῖς σὺν Ἀσία λίθῳ, ἢ
 ἀσέβρω. ἐλλέβορος μέλας μετ' οἴνου καὶ
 κριθίνου ἀλβύρου. φακὸς ὅ ὅτι τῆν τελμά-
 των ὅτι κεραμίδος θερμῆς ἀναξηραυθεῖς,
 καὶ οἴνω φυραθεῖς, θεῖος. καὶ χαχλῖαι κέ. σὺν
 ταῖς σαρκῖν ὠμοὶ λειοὶ οὐ παρ' ἄλλοι οὐδ' ἀ-
 φίσανται, εἰ μὴ πως ὄξικμασθῆ τὸ ὑγρὸν.
 νίτρον μετὰ σύκην ἢ ἀψήθιον, ἢ ὑασάπου. συ-
 πηεῖα πᾶσα σὺν γέαι. μυρσίνης φύλλα
 σὺν κηρωτῇ μυρσίνῃ. σῦκα ξηρὰ ἐφ' ὅτα ἐν
 οἴνω μετὰ ἀλβύρου κριθίνου καὶ ἀψήθιον. σῦ-
 κον, νίτρον, καστέριον, παρ' ἄλλοι, λῆρον. καὶ κώ-
 διον καλὰ χρισθὲν ἀμόργη καὶ ὅτι τετρεθ' ἰσχυρῶν
 ὅ ποιεῖ καλαμίνην μζ' ὄξους ἔπεπτερωσ,
 κηρωτῇ ἀαληφθεῖσα, ἔσ' ὅτι τ' ὀμφαλὸν ἐ-
 πιτεθεῖσα. ποιεῖ ὅ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἔσ' ὁρὸς ἰκτε-
 ρικοῦ καὶ νεφριτικοῦ. ὠφελῆς ὅ καὶ ἢ δι' ἀλῶν
 ἔελας. βίβλις πολλή, μιγνυμένη ποτὶ ὄει-
 γάνη κεκομμένη ἔσ' ἰσχυρῶς ἐν ὄξω καὶ κα-
 (απλάσων) ὑπότις, ὅ τε ἀλὶ καὶ τῆ ὄειγα-
 νῶ ἰσσοῖς, ἰλοιοποιηθεῖσιν σὺν ἐλαίῳ παλαμῶ.

drach. j. cum aquæ cyathis tribus,
 tribuli radice drach. j. cum meri
 cyathis tribus pota, cneori drach. j.
 cum pari quantitate salis & meli-
 crato : eryngij radix sicca cum vi-
 no, vel eiusdem decoctum potum
 vrinas concitat. Aeris viti drach. j.
 cum vino, citra molestiam aquas e-
 ducit. Ricini grana xl. contrita dato
 ex aqua : sunt autem valde infesta
 stomacho. Iuuat & sanguis catelli
 cum posca bibitus. Utilliter etiam
 bibitur hyacinthi feminis drach. j.
 in vini albi sesquihemina: sapenum-
 crod quinque sexve sextarios per
 vrinas educit : oportet autem vino
 prius tepefacto florem contusum
 polentæ instar inspergere, atque ita
 propinare. Sunt qui hoc flore coria
 tingere soleant.

Hæc verò imposita hydropicis
 auxiliantur: bulbi cum melle illiti
 (egregiè nanque tumorem repri-
 munt :) absinthium vel hyssopus
 cum ficu, aut aceto & farina lolia-
 cea : bubulum sterces ficcum cum
 posca & melle calfactum, cui sul-
 phuris viui quartam partem in-
 sperferis : bacca caprinæ in pueri
 impubis vrina coctæ, lupinorum
 farina & hederæ folia trita in vino
 coctæ, cupressus & nitrum cum du-
 pla parte ficuum, elleborus niger
 cum vino & hordeacea farina: lens
 palustris super testa seu tegula ca-
 lente exiccata & cum vino suba-
 cta, diuinum est remedium : co-
 chleæ quindecim crudæ cū suis car-
 nibus contrita : agglutinata siqui-
 dem non prius amouentur, quam
 totus exhaustiatur humor : nitrum
 cum ficu & absinthio aut hyssopo,
 aluminis genus quodlibet cum a-
 dipe, myrti folia cum cerato myr-
 teo, caricæ in vino coctæ cum fari-
 na hordeacea & absinthio : ficus,
 nitrum, castorium, marrubium, si-
 mul contrita : pellis ouilla inuncta
 amurca & imposita. Caterum vri-
 nas mouet calamintha, additis ace-
 to & pipere, cerato excepta & vmbilico
 imposita: atque idem prestat
 auxilium tum ictericis tum etiam
 nephriticis. Iuuat & frictio multa
 ex sale & oleo, addito interdum o-
 rigano tuso cribratoque. Interdum
 & è salis & origani æquis partibus
 cum oleo vetere ad strigmētiam
 compa-

πούκων.
 4. de mat. med.
 x. id est, xxx.

σπέρμα fortè

Fortè, δέ.

Pro ἰ ἰξου, le-
 gitur, καὶ νίτρον,
 lib. 3. de mat.

Locus apparet
 mutilus, aut de-
 priuatus.

Vox θεῖος abun-
 dare videtur.
 Gein.

κα.

ἴπ.

Hyacinthi
 externa reme-
 dia.

Rebus 3. de
 ma. med. &
 nitro.

compagem redactis fit cataplasma, quod calens imponendum est. Est & vtile vesicis inflatis & inunctis partes tumentes quotidie verberare. Aliud: Stercoris bubuli cremati, nitri, gypsi, caricarum an. vnc. iij. subigito, & ex iis fingito emplastrum lintheo inducendum & superligandum.

Ad Lumbricos remedia.

Ad lumbros
lumbros
Anthriscium.

Lumbricos latos hæc bibita pellunt: cardamomū cum aqua, mori radicū cortex in aqua coctus, onochilis, quod & Alcibiadion dicitur, radix & folia: filicis radicis drach. j. femis cū scamonix obolis duobus & sale: verūm qui hoc remedium sumpturus est, allia prius edat oportet. piperis & cornu ceruini vsti pares portiones cum posca: ipsum quoque cornu ceruinum cum melle delinctum, mali Punice radicis decoctum, allium frequenter in cibis sumptum, hyssopus cum nasturtio & scammonix obolis duobus bibita, heliotropiū minus potum, nuces iuglandes multæ esitatz, coriandri feminis exiguum cum oleo & defruto potum: sed ab ipsius copiosiore frequentiorēque vsu cauendum: chamæleonis albi acetabulum cum vino & origani decoctio, chalcanti drach. j. cum melle linctā. Aliud: piperis, nasturtij, nitri, scammonix an. drach. j. de his simul mixtis portio exhibeatur: debent verò præsumi allia per triduum, & superbibi murix cyathi duo.

Ad terebrantes.

Tereces verò lumbricos expellunt: oleum potum, galla bibita ex aqua, lupini amari in cibo sumpti, aut farina ex iis cruda cum melle delincta: eadem cum aceto pota breui eos excurit, vti etiam polentæ instar insperfa: bibitur & eorundem decoctum cum ruta & piperis, sinapi cum thymbra vel menta, calamintha cum alsine & melle cocta vel cruda esitata: expellit eadem ascaridas cum brassicæ crudæ succo vel aqua pluuiali absorpta: ruta oleo incocta & pota, mentæ succus epotus, semperuiui succus, abrotoni decoctum, cuminum polentæ vice insperfum oxycrato, portulaca esitata, itēque succus eius

A καὶ θερμὸν κατὰ πλάσθην. ὠφέλιγ δὲ καὶ ἡ δισκία τῶν πεφυσημένων καὶ ἀληθιμμένων κυστεων πληθῆς καθ' ἡμέραν ἐπιπιδύομένη. Ἄλλο. Βοείας κόπρου κεκαυμένης, νίτρου, γύψου, ἰσχάδων, ἀνά ἴσ. γ'. ὄξους δ' ἄσκαυ, φουράσαι, πείσον ἐμπλάστρον μετὰ ῥάχαις, καὶ ἐπιπέδουσον.

Ἐπιπέδουσον δὲ κατὰ πλάσθην δὲ.

B Τα πρὸς τὰς ἔλμινθας βοηθήματα.

LXVI. Τὰς δὲ πλατείας ἔλμινθας ἐκπιδάσει πινόμνη· καρδάμυσμον σὺν ὕδατι, μύρων ρίζων ὀφλοῖος ἐφέψηται ἐν ὕδατι. ὀνοχέλου ἢ Ἀλκιβιαδίδος ἢ ρίζα καὶ τὰ φύλλα πινόμνη. πτέρεως < γ'. σὺν σκαμμωνίας ὄβολοῖς δυοῖ, καὶ ἀλοῖ. ποροσχροδοφαγαίτω δὲ ὁ μέλλων πίνειν. πεπερέως καὶ ἐλαφείου κέρατος κεκαυμένου ἴσα σὺν ὄξυκράτων καὶ αὐτὸ δ' κέρασ σὺν μέλιτι ἐκλήχρονον. ροίας τῆς ρίζων ἀφέψημα. σχροδοα ἐσθιομνη συνεγώς. ὕστατον μὲν καρδάμυσον σὺν σκαμμωνίας ὄβολοῖς δύο ποτῆν. ἡλιοῦ ἔσπιον ἴσ μικρὸν πινόμνην. κάρνα βασιλικῆ πολλὰ βρωθήηα. κορίθια σπέρμα ὀλίγον ποτῆν μὲν ἐλαίου καὶ σιραῖα. ποροσέχην ὅ δει πληθῆ. χαμηλέοντος λευκοῦ ὄξυκράτου πληθῆτος μὲν οἴνου ἔσθιομνη ἀφέψημα ἄσκαυ σου < α'. σὺν μύρτι ἐκλήχρονον. πεπερέως καὶ καρδάμυσον, ἀνά < α'. νίτρου, σκαμμωνίας, ἀνά < α'. δίδου. ποροσχροδοφαγηκότος ἐπιπιδύοσον γ' ἐπιπιδύοσον δὲ ἀλμυρῶν κυβ'.

Al a. lib. 4. de mat. drachmas quatuor legitimus

LXVII. Τοῖς δ' ἐσθιομνησὶ ἔλμινθας ἀγὰ, ἐλαίου ποτῆν. ἢ κικὴ μετὰ ὕδατος πινόμνη. θερμοὶ πικροὶ ἐσθιομνηοὶ ἢ τὸ δ' αὐτῶν ἀλευρον ὠμὸν μετὰ μύρτιος ἐκλήχρονον καὶ μὲν ὄξους ὅ ποτῆν, συντόμως ἐκινάσει ἢ ὡς ἀμφίον ἐπιπλάσθην. πίνε) ὅ δὲ τὸ ἀφέψημα αὐτῶν μὲν πηλαίου καὶ πεπερέως. νάπτου μετὰ ζυμώρας, ἢ ὕδου σμυνο. καλαμίνθη σὺν ἄσκαυ δὲ μύρτι ἐφέψη, ἔσθιομνη ἐσθιομνη, ἔσθιομνη σκαειδῶς ὅ ἐκινάσει σὺν κράμμενος ὠμῶς χυλῶν καὶ ἀρροφῶν, σὺν ὕδατι ὀμβρῶν. πηλαίου χυλῶν ζεαῖται ἔσθιομνη. ἢ ὕδου σμυνο χυλῶν ροφῶν. ἀγῶν χυλῶν. ἀρροφῶν ἀπὸ ζεμα. κύμινον ἀμύδιον ἔσθιομνη, καὶ ὁ χυλῶς ἐκινάσει ἀμύδιον ἐσθιομνη, καὶ ὁ χυλῶς

Fortè, καὶ κικὴ ποτῆν, αὐτὸ κικὴ πινόμνη. Gefin.

Ἐπιπιδύοσον δὲ κατὰ πλάσθην δὲ.

Lib. 3. de mat. med. cum alois cum sale.

Fortè, χαμηλέοντος, ἢ σὺν ὄξυκράτου.

πινόρμος. στείφου σπόζεμα, ὃ ἔνιοι ἀψίνθιον θαλάσσιον καλοῦσι, σὺν αἰσὶ καὶ ἐλαίῳ καὶ πυρεθῖς ἢ σύκοις, ἢ μύξοις συγκατεψημμένον, ἢ ἀλβύροις. ἢ ῥοφήματι, ἢ ξηρὸν ὄπιπασμένον ὡς ἀλφίτον καὶ πινόρμον. ἢ Σιδυονικὸν κρπέν, ἢ σαφίσιον, ἢ φοίνικιν, ἢ μετὰ σύκων βρωθέν μελίαν φλοιὸς ὡς ἀλφίτον ποθέν. Πρὸς ἔλμινθας παιδῶν. ἡδυόσμου σπόζεμα ποτίζει νήστες. Καταπλασμάδεω φελδκατὰ τοῦ ἐπιγαστρίου ἐπιπυρέματα, γέρμινον ἀλβερνσὺν μελικράτῳ, ἢ μελάθριον, ἢ αἰερινον ἀλβερν, ὁμοίως ἰσάπτις. πρὸς ἔλμινθας, καὶ πρὸ θηλείου ὅ ἐν τῇ κοιλίᾳ, καταγαγῆς οὕτως ἐνέγκας γέρμια πικρὰ, καὶ δαφνίδας μετὰ χολῆς θουρείας λειώσας, καὶ ποιήσας ἐμπλαστρον, ὅτι τις τὰ ὀμφαλῶτῳ πάροντος, καὶ φασιώσῃ ἐπὶ ἡμέρας γ'.

LXVIII. Ασκαρίδας κτείνῃ ἀξούγγχον παλαρόν εἰς δακτύλιον καθεμέριον ἀπὸ βαλεάνου.

Τῶν καὶ πρὸ μήτραν ὅ τ' ἄλλα ἡμηνηκά μύεια παιδῶν βοηθήματα.

LXIX. Τὰς δὲ τῆς μήτρας περιπλώσας ἐλλεί, ἀκακίας χύλισμα, ἢ βάτου χυλός, ἢ γίνου, ἢ ῥοὸς τῆς ἐπὶ τὰ ὄλα ὁ χυλός ἀφαιρούμενος, κνιδὸς κλάδος ὑποσπύομενος. ἢ φύλλα καταπλασμάδεω. σπόπατος βοῶς νομάδος ἀρρενός ὑποθυμιαῖος ἀριστολογία λεία ἐν πρῶτῳ μετὰ τῆς τῆς ἐπιφόντων καὶ τῶ σπόζεμα αὐτὸ εἰς εἰκάστιμα καὶ ὑπαλμισμον. ἀσφύλιος ὑποθυμιαῖος, χαλδαῖη καταπλασμάδεω, κνιδὸς ἀφείημα, μηροῖνης ἢ γίνος, ἢ σιδίων ἀφείημα εἰς εἰκάστιμα.

LXX. Τὰς ὀφλεγμονὰς τῆς ὑτέρας ὁ μισός καὶ ἀλγίματα, εἰς ἔλμινθας εἰς ἐγκυδίσματα ὠφελῆ. ἀγνού σπερμα, ἀλθαίας ῥίζα, ἄρτεμισία, βακχάριδος ῥίζα, γλήχων, δαφνη, ἱεὺς, κασσία, καλαμὸς, γοῖνος, κενταυρίε ἢ μεγάλου ῥίζα, κόνυζα, *κυπάελατος, λυχνικὸν αἴτη ξηρὸν, μαλαχί, μολύβδωτον, κρινῶν αἴτη, λευκὸν γέρμιον, ὑπόσπυον κεφοῦτ' κόμη, σῖκα ξηρὰ μὲτ' ἰπλέως ἢ πηλοσπύνης, τήλις, λινοσπερμον, ὑποθυμιαῖος.

epotus, seriphi (quod nonnulli abfinthium marinum vocant) decoctum cum sale oleo ac tritico, vel cum ficibus aut myxis farinave coctum, aut siccum polentæ instar inspersum forbitioni ac bibitum: Santonicum tusum, cum visis passis aut palmulis ficibusve manducatum: fraxini cortex instar polentæ bibitus. Ad pucrorum lumbricos: Mentæ decoctum ieiunis propinato. Iuuat etiam abdomini imposita hæc: lupinorum farina cum melicrato, nigella, aut loliacca farina, similitérque isatis. Ad lumbricos omnéque animal è vêtre deiiciendum: Lupinos amaros & lauri baccas cum felle taurino subigito, factumque inde emplastrum ægri umbilico adhibeto, fascia ad triduum superinducta.

Ascaridas necat, axungia vctus ano glandis loco indita.

Ad Vteri reliquorumq; genitalium membrorum affectus remedia.

Vulvæ procidentias cohibent: acaciæ succus, rubi succus, aut lentifici, rhois opsoniorum succus illitus, viticæ ramulus applicitus, violæ folia pro cataplasmate imposita, fimum bouis armétarij masculi suffumigatum, aristolochia trita cum quopiam astringentium in pessio subdita: eiusdem etiam decoctum vsurpatum ad infestionem ac suffitum. bituminis suffitus, galbanum pro cataplasmate impositum, galleg decoctum: myrti denique aut lentifici aut malicorij decoctum ad infestum.

Vteri inflammationes, præclusiones dolorésque decocta hæc infestione iuuant: viticis semen, althææ radix, artemisia, baccharis radix, pulgium, laurus, iris, cassia, calamus & iuncus odorati, centaurij maioris radix, conyza, * cyperus, leucorij flores sicci, malua, melilotus, lilij flores, leucantheum, porri capitati coma, ficus aridæ cum fenogreco vel ptiffana, fœnumgræcum, lini semen. Suffitu ad eadem

Lego, ἢ ῥοφήματι
ἐπιπασμένον
σὺν αἰσὶ

ὅ ἐν τῇ κοιλίᾳ

Ad ascaridas

Ad vulvæ procidentias

Ad vteri inflammationes

conferunt, viticis semen, bdellium, cassia, calamus, ladanum, libanotis semen & radix. Ad cancrasas vero vteri affectiones facit resina terebinthina cum myrrha.

Ad usum of-
ficinarum, ut
sunt & in-
dicantur.

Ad vteri autē inflammationes ac dolores forma pelli subiiciuntur: viticis semen tritum, althææ radix cocta in melicrato subactaque cum adipe suillo recenti ac terebinthina: anthyllidis radix trita cum rosaceo, plantaginis succus vellere exceptus, sonchi succus eodem modo, asclepiadis succus aut folia apposita, similiter & butyrum: succus è decocto fœnogræco expressus, suillo adipi aut recenti butyro admixtus: cnici radices assæ cum rosaceo, & flores eiusdem cum cerato, medulla & adipe: lini semen coctum cum croco & suillo adipe, cæfypus cum butyro & meliloto, vrinæ humanæ sedimentum cum cyprino, verbenaca recta cum anserino adipe ac terebinthina, simili modo: medulla ceruinâ cum sufino, styrax liquatus cum cyprino. Ad eadem conueniunt inunctiones ex irino, cyprino, amaracino, ietémque è pingui eius animantis quam Latini glirem appellant. Iniecta verò egregiè molliunt: farina hordeaceæ cremor ex aqua coctus, alicæ quoque aut oryzae aut fœnigræci, aut feminis lini aut denique maluæ cremor, eodem modo.

Ad usum of-
ficinarum.

In potu verò sumpta vteri diu-
tinas inflammationes dolorésque
sedant, athiopicis radicis deco-
ctum, pæoniæ grana quindecim ex
aqua, panacis Asclepij folia, acori
radix, centaury maioris radix, a-
momum, iuniperi basææ, aristolo-
chiæ longæ radix cum smyrnij fe-
mine, carpobalsami drach. j. cum
melicrato, geranij radicis drach. j.
in melicrato, beronicæ foliorum
drach. iiij. ex hydromelite, trifolij
semen ac folia similiter.

Ad vteri vlc-
era.

Vulvæ vlcerationibus inuncta
conueniunt, amurca decocta cum
cerato liliaceo, lycium aut acaciæ
succus eodem modo.

Ad mordaces
vulvæ prurigi-
nes.

Mordaces vulvæ pruriginis ac
sinus muliebris pruritus leniunt,

LXXIIII. Οδαξιμοίς ὃ μήτερας παύει

Α ὠφελῆς, ἄγρου σπέρμα, βδέλλιον, κεασία, κάλαμος, λαβδύμον, λιβανώτιδος σπέρμα καὶ ρίζα. καὶ (τα) πρὸς τὰ καρκινώδη ποιῆσθαι τερμυθίνην σὺν σμύρῃν.

LXXI. Προσπίθε' ὃ δὲ πρὸς τὰ φλε-
γμοναῖς καὶ τὰ ἀλγύματα, ἄγρου σπέρμα
λῆον, ἀλγύας ρίζα ἐφθῆ ἐν μελικράτῳ
B μαλακθῆσα σὺν γάπῃ χυρεῖᾳ νεαρῷ καὶ
τερμυθίνῃ. αἰθυλλίου ρίζα λεία σὺν ῥοδί-
νῳ. ἄρνου γλώσσου χυλὸς ἐν ἐρείῳ, σόλγου ὁ-
μοίως χυλὸς, ἀσκληπιάδος χυλὸς ἢ τὰ
φύλλα πρὸς ἐπιθήματα, βούτυρον ὁμοίως.
τίλειος ἀφελήθης ὁ ἀποθλιθεὶς χυλὸς,
μυγῆς γάπῃ χυρεῖᾳ, ἢ βουτύρῳ πρὸς-
C φάτῳ. κήκευ ρίζα ὀπίσθ' σὺν ῥοδίῳ, καὶ τὰ
αἴθῃ σὺν κηρωτῇ, καὶ μυελῷ, καὶ γάπῃ.
λινόσπερμον ἐπιθήσειν σὺν κρόκῳ καὶ χυ-
ρεῖᾳ γάπῃ. ὕστατον σὺν βουτύρῳ καὶ με-
λιτώτῳ. οὖρον αἰθερπίου ὑποσάθμη
σὺν κυπαρίνῳ. πτεριγερέων σὺν γάπῃ χυρεῖᾳ
καὶ τερβένθῃ ὁμοίως. μυελὸς ἐλαφείου σὺν
σοσίπῳ. ἑνράξ' ἀμυγδαλῶν σὺν κυπαρίνῳ. χυ-
D σματὰ δὲ ἀρμόζῃ πρὸς τὰ αὐτὰ, ἔεινον,
κύπαρινον, ἀμαράκινον. ἔλαιον τὸ ἐν τῷ λί-
ποις, ὃ Ῥωμαῖοὶ γλήεις καλοῦσιν. ἐπιέμε-
νά δὲ μάλα σκεῖ καλῶς, ἀλθῆρον κριθίνου
χυλὸς μὲν ὕδατος ἐπιθήσει, ἀλγκος, ἢ ὄρυ-
ζης, ἢ τίλειος, ἢ λινόσπερμου, ἢ μολόχης χυ-
λὸς ὁμοίως.

LXXII. Πινόδημα ὃ τὰς χρονοῖας φλε-
γμοναῖς καὶ τὰ ἀλγύματα τῆς ὑτέρας παιδῆ,
αἰθιοπίδος ρίζης ἀφελήμα, γλυκυσιδῆς
κόκκοι ἑ. μὲν ὕδατος, πόμακος ἀσκληπια-
δίου φύλλα, κέρου ρίζα, κένταυρου τῆ με-
γαλοῦ ρίζα. ἀμύμων. ἄρκευθίδες. ἄρκευ-
F λόχας τῆς δακτυλίτιδος ρίζα μετὰ σμυρ-
νίου σπέρματος. βαλοσάμου καρπῷ < ἀ.
μὲν μελικράτῳ. θρανίᾳ ρίζης < ἀ. ἐν με-
λικράτῳ. κέσρου φύλλον < δ'. μὲν ὕδρο-
μέλιτος. τριφυλλίδος καρπὸς, καὶ τὰ φύλ-
λα ὁμοίως.

LXXIII. Πρὸς δὲ τὰς ἐλκώσεις τῆς
G μήτερας ἀρμόζῃ, ἀμύργῃ ἐπιθήσειν ἄριζοιμέ-
νῃ μὲν κηρωτῆς σοσίπῃ, ἢ λύκιον ὁμοίως, ἢ
πτεριγερέων χυλὸς ἀκακίας.

LXXIII. Οδαξιμοίς ὃ μήτερας παύει καὶ
I. ij.

Gesf. fufpicatur
legendum, τὸ πῶς
ἐλασθ' ἀποσείν
τοιαῦτα.
ἀλλικας.

ἀκίερον Μοίβη
σμύρνης καὶ πτερι-
γερέων, li. j. de mat.

Al. πτεριγερέων.

ἐγκλυζόμενος, λινόσπερμον ἐφθόν ἐν μελι-
κράτῳ. τῆλις ὁμοίως, ἔλαγον σούσιον, ἢ κύ-
τωρινον, ἢ τραγάκθουτον σὺ ὕδατι.

LXXV. Ἀγρίῳ ἔμμύια καὶ λόγια ὄπιθ-
κῶς πινόρμηον ἀστυρέτις μετ' οἴνου, πυρέ-
σοισι σὺ μελικράτῳ ἢ ὕδατι. Ξιφίου ρί-
ζα οἰναϊσῆς πῶδας καρπὸς, καὶ τὰ φύλ-
λα καὶ ὁ καυλός. σελίνου ρίζα καὶ ὁ καυ-
λός. οὐρον λυγῆος. σίγηπι λεῖον ἕκταπλα-
σθέν ὡς ἀλφίτων. πάνακτος φύλλα. ἀσκλη-
πιάδος καρπὸς καὶ τὰ ἀνή. περικλυμέ-
μου φύλλα, πέτρσελίον. πρᾶσου χυλός,
καὶ ὁ πρᾶσον ἐαδιόμενον. ἀμπελόπρασ-
σον, ράφανος ἐαδιόμενον, ἔρου ρίζα ἐφθῆ ὁ-
μοίως, σελίνου σπόγγεμα ἔτ' ἀσπέρμα, σκί-
ροδον σὺ οἴνω πινόρμηον, σαφυλίνου ἀγρί-
σπέρμα, μυτιπὸν τὸ ἐκ σκροδῶν ἐαδιόμε-
νον, σάχκος φύλλα σὺ οἴνω πινόρμηον, σιγά-
δος ἀφέψημα ὅπτι ἡμέρας γ'. πινόρμηον νή-
στῳ.

LXXVI. Μαῖλλον δὲ ἀγρί πινόρμηον ὁ-
μοίως, ἀγαρενὸν, ἀγρου ἀσπέρμα μετὰ γλή-
χωνος, ἢ πεπύρεως, ἀδιδύον, γάρδος ἀγρία,
ἀειτολοχίας ρίζα σὺ σμυρνίῳ. ἐλελί-
σφακος. σπονδυλίου ρίζα καὶ ἀσπέρμα. λι-
βαυαλίδος ρίζα, σεσίλεως ρίζα καὶ ὁ καρ-
πός. τραγοειδήμου ἀφέψημα, ἵππομα-
ρά. ἔρου ἀσπέρμα καὶ ρίζα. κνήδος τῆς φύλ-
λων ἀφέψημα μετὰ μυρσίνης. δαμαίω-
νίου ρίζα. αἰσμον. αἰθεμίδος φύλλα καὶ
ἢ ρίζα. σπύρατοι ἀγροί μετὰ πινος τῆς
δραματικῆς. ἔρτεμισία. ἀσφαλτος. ἀ-
ψίνιον ὠμοτειβές σὺ Κελλικῆ νάρδα.
βουνίου ρίζα, καὶ τῆς καυλῶν ὁ χύλι-
σμα. βακχάειδος καὶ τῆς ρίζης ὁ ἀφέ-
ψημα ἐν ὕδατι. βεάθουος φύλλα. γλή-
χωνος σπόγγεμα. γλυκυσίδης ρίζα. γλυ-
κῆρρίζης σπόγγεμα, ἢ χυλός. δάφνης Ἀ-
λεξανδρινῆς ρίζα. δαφνοειδές. ἴεις. ἐλε-
νίου ἀφέψημα. ἐλιζύσου ὁμοίως. ἐρ-
πύλλου ὁμοίως. ὁποῦ σικῆς ὀλίγον μετὰ
ὡοῦ ροφητοῦ. ἐρέβινθος ἐαδιόμενος, καὶ ὁ
ἀφέψημα πινόρμηον. ἠελίης ρίζα, θυ-
μον, ἢ θυμβρα σπόγγεμα. ἵπποσελί-
νου ρίζα καὶ ὁ καρπός, ἵππομαρά. ἔρου ὁ-
μοίως, κασσία. καρδάμυμον, ἕκταπλασθέν, καυλός ἢ ρίζα ὁμοίως.

portulacæ succus infusus, lini se-
men coctum in melicrato, fœnum-
græcum similiter, oleum fusinum
vel cyprinum, tragacanthæ lacry-
ma cum aqua.

Menstrua & à partu relicta vteri
purgamenta, moderatè cient hæc
cum vino pota, si febris absit: sin-
minùs, ex melicrato vel aqua: gla-
dioli radix, cœnanthes herbæ foli-
a, caulis & semen: apij radix &
caulis, vrina lyncis, sinapi tritum
polentæ instar inspersum, panacis
folia, asclepiadis semen & flores,
periclymeni folia, petroselinum,
porri succus, & ipsum porrum in
cibo sumptum, ampeloprasum, ra-
phanus esitatus, ari radix cocta si-
militer, apij decoctum & semen,
allium in vino potum, pastinacæ
agrestis semen, intritum ex alliis
comestum, stachyos folia cum vi-
no pota: stæchadis decoctum, tri-
duo ieiunis potum.

Potentius autem eadem illa pre-
stant simili modo pota: agaricum,
viticis semen cum pulegio vel pi-
pere, adiantum, nardus agrestis, a-
ristolochiæ radix cum smyrnio, sal-
uia, spondylii radix & semen, li-
banotidis radix, feseleos radix &
semen, tragorigani decoctum, hip-
pomarathri semen & radix, viti-
cæ foliorum decoctum cum myr-
rha, damafonij radix, amomum,
anthemidis folia & radix, baccæ
caprinæ cum aliquo ex aromaticis,
artemisia, bitumen, absinthij suc-
cus expressus cum Celtica nardo,
bunij radix & succus è caulibus,
baccharis radice decoctum in a-
qua, sabinæ folia, pulegij deco-
ctum, pæroniæ radix, glycyrrhizæ
decoctum aut succus, lauri Ale-
xandrinæ radix, daphnoides, iris,
helenij decoctum, elichrysi & fer-
pylli similiter, lactis ficulnei mo-
dicum cum ovo forbili, cicer esita-
tum, & decoctum eius potum, e-
ryngij radix, thymus aut thymbra
decocta, hippofelini radix & se-
men, hippomarathri similiter, cas-
sia, cardamomum, hypericum, si-
militerque silphij caulis aut ra-
dix.

περιεφρα.

καταπαδιν
Gein.

σπύρατοι ἀγροί
lib. 4. de mat.

καὶ videtur a-
bundare.

Αλεξανδρείας
malim.

ἠελίης.
Fortè, κωνιάμα-
μα, Gein.
Malim ἠελίης
καρπὸς ἢ σπόγγε-
μα, ἢ ἀσπέρμα.
Ξιφίου καυλός ἢ
ρίζα, Gein.

Menstrua et
à partu pur-
gantia moderatè
scient.

Eadem pre-
stant simili
modo.

G

potentissimè vero menses scient, atque ita ut foetus etiam excutiatur, pota hæc è vino aut melicrato vti dictum est: marrubij succus triduo potus, vel eiusdem decoctum, periclymeni semen, rutæ sylvestris semen, filicis radix, bryoniae radix drach. ij. pondere ex aqua, sed mentem perturbat: ammoniaci drach. j. sagapenum similiter, liquor filphij aut semen similiter cum myrrha & pipere, opananax simili modo: anagyri folia etiam emortuos foetus pellunt: asphodeli radix, ari semen, bulbi cum renellis lauri foliis: dictamni drach. j. cum vino enectos etiam foetus eicit: dracunculi radicum decoctum: huius dum floret foliorum vel ipse odor recens conceptos foetus exanimat: filicis feminae radix, thlaspi, galbanum, leucosij feminis drach. ij. in aqua, fefeli cum vino quotidie potum, cardamine cum vino, ruta & semen eius similiter, castorium cum pullegij decocto, iuncus odoratus. Circa sensum prolabetur foetus, si ouum cum sua testa calfactum cedria inunxeris, iterumque calferis & inunxeris, ac id ipsum tertio repetueris, tumque grauidæ forbendum dederis. Aliud: Suber vetus pice oblitum in testa vrito, & tritum vino inspersum similiter propinato. Valent & scid ciendos potentissimè menses, capparidis feminis aut radices drach. ij. in vino potæ: similiter & centaurij minoris succus, cedri bacca trita, betonicae foliorum drachma, ricini radix in passo macerata, cinnamomum potum, clinopodij decoctum, crithmi radix cum femine in vino cocta, cissanthei feminis drachma in vino, cupressi ramenta, cyperus, lapathi sylvestris radix, lonchitis herba in vino decocta, nasturtij semen, mandragoræ feminis drachma vna cum vino, nigellæ drachma, rufci radix in vino cocta, sampfuchi semen, cyperi semen, sison, cordylium, tragoriganum, chamædryos decoctum, chamepitys cum melle, lumbrici terrestres sicci poti, ficus denique foliorum decoctum.

potentissimè vero menses scient, atque ita ut foetus etiam excutiatur, pota hæc è vino aut melicrato vti dictum est: marrubij succus triduo potus, vel eiusdem decoctum, periclymeni semen, rutæ sylvestris semen, filicis radix, bryoniae radix drach. ij. pondere ex aqua, sed mentem perturbat: ammoniaci drach. j. sagapenum similiter, liquor filphij aut semen similiter cum myrrha & pipere, opananax simili modo: anagyri folia etiam emortuos foetus pellunt: asphodeli radix, ari semen, bulbi cum renellis lauri foliis: dictamni drach. j. cum vino enectos etiam foetus eicit: dracunculi radicum decoctum: huius dum floret foliorum vel ipse odor recens conceptos foetus exanimat: filicis feminae radix, thlaspi, galbanum, leucosij feminis drach. ij. in aqua, fefeli cum vino quotidie potum, cardamine cum vino, ruta & semen eius similiter, castorium cum pullegij decocto, iuncus odoratus. Circa sensum prolabetur foetus, si ouum cum sua testa calfactum cedria inunxeris, iterumque calferis & inunxeris, ac id ipsum tertio repetueris, tumque grauidæ forbendum dederis. Aliud: Suber vetus pice oblitum in testa vrito, & tritum vino inspersum similiter propinato. Valent & scid ciendos potentissimè menses, capparidis feminis aut radices drach. ij. in vino potæ: similiter & centaurij minoris succus, cedri bacca trita, betonicae foliorum drachma, ricini radix in passo macerata, cinnamomum potum, clinopodij decoctum, crithmi radix cum femine in vino cocta, cissanthei feminis drachma in vino, cupressi ramenta, cyperus, lapathi sylvestris radix, lonchitis herba in vino decocta, nasturtij semen, mandragoræ feminis drachma vna cum vino, nigellæ drachma, rufci radix in vino cocta, sampfuchi semen, cyperi semen, sison, cordylium, tragoriganum, chamædryos decoctum, chamepitys cum melle, lumbrici terrestres sicci poti, ficus denique foliorum decoctum.

nempe, cyperus, cissanthei feminis.

A LXXVII. Επιτετραμώς δὲ ἀγαστέ και ἔμβρυα ἐκλυδάσει πινόμυρα σὺν οἴνῳ, ἢ μελικράτῳ, ὡς περ εἴρηται· παρὰ οἴου χυλὸς ἔπι ἡμέρας γ'. καὶ ὁ σπόγγος. καὶ κλυμῶν καρπὸς, πηγανὸν ἀγρίου σπέρμα, πτέρως ρίζα, βρωϊαίας ρίζα < β'. μὲν ὕδατος· ἄρασται δὲ πῶν ἁγαστοίαν. ἀμ-
 B μωνιακοῦ < α'. σαγαπηκὸν ὁμοίως. ὅπως, ὀπόφυλλον ὁμοίως σὺν σμύρῃ καὶ πεπτερεῖ. ὀποπάνιαξ ὁμοίως. ἀμαγέσου φύλλα καὶ τὰ τεθνηκότα ἀγ. ἀσφοδέλου ρίζα. ἀρε σπέρμα. βολβοὶ σὺν ἀπαλοῖς φύλλοις δάφνης. δικτάμνου < α' καὶ τὰ τεθνηκότα δὲ ἐκλυδάσει σὺν οἴνῳ. δρακοῖκου ἀφέψημα
 C τῆς ρίζαν· τούτου δὲ καὶ ὁσμὴ τῆς φύλλων καὶ πῶν ἀγαστοίαν, ἔπι τῆς ἁγαστοίαν, φηλέως ἔπι. φηλυπτερεῖδος ρίζα. ἁλπη. χαλβάνη, λευκοῦ σπέρματος < β'. ἐν ὕδατι. σέσσει σὺν οἴνῳ καὶ ἡμέραν πινόμυρον. καρδαμίνη σὺν οἴνῳ. πηγανόν, καὶ ὁ σπέρμα αὐτῆ ὁμοίως. καστέον μετὰ γλη-
 D χωνος σπόγγος, ὄρνιθος. ἀμαγέτου ἐκλυδάσει ἔμβρυα, ἐὰν ὡν σὺν τῶν ὄσπράκων φερμάνας καὶ καταγέσταις κεδρίαν, καὶ πάλιν φερμάνας καὶ καταγέσταις, καὶ ὁ αὐτὸ τεῖτον ποιήσαι δὲσ ῥοφήσαι. ἢ φελλὸν πεπιατωμῶν παλαγὸν ἐκ κερσμίον καύσας, λείον ἔπιπάσαι ἐν οἴνῳ, ἢ ὁμοίως δὲσ
 E πιδν. ποιεῖ δὲ καὶ καππαρέως ὁ ἐκ τῆς ἀπιδν καρπὸς πλήθος < β'. σὺν οἴνῳ, ἢ τῆς ρίζης ὁμοίως. κενταυρίου λεπτοῦ χυλὸς ὁμοίως. κεδρίδες λῆγ. κέστρου τῆς φύλλων < α'. κικέας ρίζα σπογγεῖσαι ἐν γλυκεῖ. κιννάμων ποτὸν. κληνοποδίου σπόγγος. κρήθμον καρπὸς καὶ ἡ ρίζα, ἐψηθεῖσαι ἐν οἴνῳ. κισσάνθημον καρπὸς < α'. ἐν οἴνῳ. κυπρίσου σπέρματα. κύπειρος. λαπαθου ἀγρίου ρίζα. λογγίτις πῶα ἐν οἴνῳ ἐψηθεῖσαι. καρδαμίου σπέρμα. μανδραγόρος σπέρματος < α'. σὺν οἴνῳ. μολυβδίου < α'. ὄξυμυρσίνης ρίζα ἐψηθεῖσαι ἐν οἴνῳ. σαμψύγου σπέρμα. κύπερου σπέρμα. σίνον, τέρ-
 C δυλον. τραγορίγανος. χαμαίδρους ἀφέψημα. χαμαίτις σὺν μύρτι. γῆς ἔντερα ξηρὰ πινόμυρα. ποιδ καὶ σικκων ὁ ἀφέψημα τῆς φύλλων.

Mallin ino: i i-
 πορθηται.

Al. δαλασπ

σὺν οἴνῳ, ἐκ νι-
 no. j. de ma. med.
 cap. 138.

Fortè, ἐν κερ-
 μίῳ
 Hæc dictio Gēf-
 nero redundat.

κίμας. Gēf.

Fortè, σίνων

foliacea farina subditum in pef- fo, struthij radix cum melle, po- lium cum vino, marrubium simili- ter, scammonia liquor in vellere appositus, alumen liquidum, hyper- ici semē tritum cum melle, chion- drillæ lacryma mastichæ similis cum myrrha, verbasci succus cum myrrha in vellere appositus, vrina viri pefso excepta & subdita, melanthium cum myrrha tritum & melle exceptum fabæ Græcæ ma- gnitudine.

Suffragia
moris lechia
opartu eas-
sunt.

Suffitu menses, relicta à partu purgamenta & foetus euocant, am- mi cum resina terebinthina, bdellij exiguum, dictamnus, cardamo- mum, galbanum, pinus acpicæ cortex, purpurarum marinarum o- percula, allium. siluri caput & caro.

Ad eadem in-
fusa.

Ad eadem in seffione profunt hæc in aqua decocta: agratum, sambuci folia, artemisia, dictam- nus, laurus, conyza, costus, meum, leucoium, melissophyllum, porri capitati coma, apium.

Ad eadem imo
vostri adhi-
benda.

Ad pellenda puerperij purga- menta ciendisque menses, copio- fa artemisia hypochondriis cata- plasmatis instar adhibetur. Po- tentius verò vuluam purgant, ac in tantum vt foetus etiam eiiciant, fa- rina loliacea porri succo subacta, cyclamini succus cum elaterio aut loliacea farina: item medulla cer- uina, galbanum, amoniacum & oleum, paribus mixta portionibus.

Ad hanc mu-
lietrem effu-
menda.

Muliebrem fluorem sistunt ex vino pota: pæonia grana fulua de- cem aut duodecim cum vino, hy- pocistidis succus, peucedani liquor, symphyti petræi folia & semen, staticæ herba etiam pro opsonio o- leris modo esitata, rubi decoctum, expressus balaustio succus, vti & a- cacia, lentisci radicis decoctum & succus, terra Samia cum balaustio, elates vnguentariæ decoctum, cor- nu ceruinum vstum cum posca, sa- licis radix aut folia, clymeni suc- cus, leucographis, lapis hæmatites cum succo mali Punici, lysimachia herba eiusdemque succus, deco- ctum loti arboris rametorū delin- ctum, ostracite lapidis drach. j. cum vino, papaueris nigri semē cum vi- no aut melle, myricæ cortex tritus

A αἰθρονι μιγνῆτα ἐν πεσῶ. ὀποπῶν δὲ φροστετεῖς. φροστίου ρίζα σὺν μέλιτι. πόλιον σὺν οἴνω. παρὰ σίον ὁμοίως. σαμμωνίας ὀ- πὸς ἐν ἔλειω φροστετεῖς. κυπτηρία ὕψα. ὑπερικοῦ σπέρμα λῆθοι σὺν μέλιτι. χειδρίλι- λης μασίχη μετὰ σμύρνης φλοίου χυλὸς μετὰ σμύρνης, ὃ ἐλεω φροστετεῖς. οὔρον αἰ- θρὸς, πεσῶ ἀναλαμβόμενον, ἐν πορρι- θέμενον μετὰ σμύρνης καὶ σμύρνα λῆθα, μέλιτι ἀναληφθέντα, κυάμου Ἑλληνοκῶδ' ἐκείνου.

Frustrâ repetitur hoc remedium.

B δρὸς, πεσῶ ἀναλαμβόμενον, ἐν πορρι- θέμενον μετὰ σμύρνης καὶ σμύρνα λῆθα, μέλιτι ἀναληφθέντα, κυάμου Ἑλληνοκῶδ' ἐκείνου.

LXXIX. Υποθυμώμενα δὲ ἀγλαί ἐμ- μίνα, καὶ λόγια, καὶ ἔμβρυα ἀμμι μετὰ ῥηπίνης τερμινθίνης. βδέλλιον βραχύ. δίκτα- μνον καρδάμυμον. χαλβάτη. πέντες φλοῖος C καὶ πδύλης. πορφύρας θαλασσίας πώμαδια, σκέρροδον, σιλούρου κεφαλὴ καὶ φασῆ.

LXXX. Εγκασίματα δὲ τῶντα ἀγλαί, ἐμμένα μὲν ὕδατος. ἀγνηρατοῦ, ἀκίης φύλ- λα, ῥοτεμισία. δίκταμνον. δάφνη. κένυρα. κόσος. μήνη, λευκόιον. μελισσόφυλλον. παρὰ σου κεφαλαῖοῦ κέμη καὶ σέλινα.

D LXXXI. Καταπλάσσει ὁ παρὰς, λό- για ἔμμινα κινῆ, ῥοτεμισία πολλή, καὶ τῶν ὑπερκοδρίων. ὅπτι τεταρδίως δὲ ἀ- γλαί, ὥστε καὶ ἔμβρυα ἐκλυάσειν. αἰρίνον ἀ- λευρον παρὰ σου χυλὸν φυραθέν, κυκλαμῖ- νου χυλὸς σὺν ἐλαστικῇ ἢ αἰρίνω ἀλθύρω. μυελὸς ἐλάφιος καὶ χαλβάτη ἔμμινα. E κέν καὶ ἔλαγον, ἴσα.

LXXXII. Ἰσησι δὲ ροιῶν πινόμενα μετ' οἴνου, γλυκυσίδης κόκκοι πνεσί. ἢ ἰε' σὺν οἴνω. ὑπερκοσίδος χυλὸς. πδκεδμήου ὀ- πὸς. συμφύτου πετρῆου φύλλα καὶ ὁ καρπὸς. σακλική πῶα καὶ λαχόμενον ὁμοίως φροστ- ῆμα. βάτου ἀφίψημα, καὶ χύλισμα βα- λραυσίου, ἢ ἀκακίας. ῥίνου τῆς ρίζης ἀφίψη- μα καὶ χύλισμα. γῆ Σαμία μὲν βαλραυσί- ῆ. ἐλάτης μυρεψικῆς σπόγγημα. ἐλάφης κέρας κεκαυμένον, μετ' ὄξυκράτου. ἰτίας ρίζα, ἢ τὰ φύλλα. κλυμῆρου χύλισμα. λθκορρα- φίς. λίθος αἱματίτης σὺν χυλῶ ροιῶς. λυ- σιμάχου πῶα, καὶ ὁ χυλὸς αὐτῆς. λωτῆς ὄδ' C δένδρου παρισμάτων σπόγγημα ἔκλεψμε- νον. λίθου ὄστρακίτου ἄ. μετ' οἴνου. μήκω- νος ῥοδαίνης σπέρμα σὺν οἴνω, ἢ σὺν ῥοδίτι. (καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς.) μυελὸς φλοῖος λῆθος.

σπίδα
Hic potius refe- rat vterū, vt lib. 3 de mat. scribitur.

καὶ videtur abun- dare, & pro, σα- κλικῶν, legendum σακλικῶν vel σα- κλικῶν de qua Plin. lib. 26. c. 2.

πινόμενον καὶ ἰ- κλυόμενον, lib. 1. de mat. hoc est: bibitum & infu- sum. Inclusa parēthēsi abundant.

I. iiij.

καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς. ὄξυακάνθου καρπὸς, τῆν
 ἐν αὐτῇ ἐρωδῶν ἔπιμελῶς ἀποκαθα-
 ρήτων· τραχυὴ δὲ τὴν ἄσπρηίδου. πολυ-
 γώνου χυλὸς, ἢ ἄσπρηίδου ὁμοίως. πυ-
 είνου τῶ Φλοιῷ ἀπόζυμα, πικτὴ τραχυῶδ.
 ῥόος βυρσοδεψικῆς χυλὸς, ῥόδων ἀνήτος σὺν
 ὄξυκράτῳ, φεμφύλων ἀπόζυμα.

ἐπίου Moib.

ἐπίου, fortè.

LXXXIII. Προσλήθημα ὃ σὺν ὕδα-
 τὶ ῥῶν ἴσπιν ὑποκισίδος χύλισμα. ῥόος βυρ-
 σοδεψικῆς ὁμοίως. βαλαύσιον λῆον. θαλλία,
 ἢ ὁ χυλὸς αὐτῆς. ἀκακίας χύλισμα, ἀει-
 ζῶον. ἀπόπατος ἀγρὸς σὺν λιθανωτῶν. δεῖ ὃ
 ἐν λῆν ἔριφ καὶ παροσθέναι. τέφρα κλημα-
 πῆνης ὕλης παροστέθεισα. Ἀγίλλης ποα. βά-
 λανοι θρυνοὶ λῆα. ἰὸς σιδήρου. λιθανωτὸς καὶ
 ὁ Φλοιὸς αὐτῆ. λευκογραφίς. λισμάχιος
 ποα. λυκίον σὺν γάλακτι. μανδραγόρου
 κώρμα λῆον μῆν ἴου ἀπύρου. μελίλωτον,
 πολύρνον ἢ ὁ χυλὸς αὐτῆ. κηκίδος τὸ ἐν τὸς
 μῆν λιθαίου καὶ ὕδατος. καρύου βασιλικῶδ
 τὸ ἐν τὸς, καὶ ἐν καὶ μὲν γὰρ ἑνίματτα.

ὄξυ οἶνον ἰσπιν-
 θέμενον, lib. r. de
 mat.

ἴσπιν fortè. Gef.

LXXXIII. Ἐγκαθίσματα ὃ ῥοῦν ἴ-
 σπιν. δεῖ ὃ χλιαροῖς ἐκκαθίσειν. ἀγριελιάς
 ἀπόζυμα, ῥίνου, καὶ βάπτου, ἀγαλλόχου,
 θρυὸς φύλλων καὶ φλοιῶν, καὶ βαλαύσιου, καὶ
 ἴεῖνου, μυρσίνης, φεμφύλων, ῥόος βυρσοδε-
 ψικῆς, σιδῶν.

ἢ ἴσπιν φλοιὸς,
 ἢ βάπτου.
 Supplementis

LXXXV. Ἐπιθήνεται δὲ καὶ τῶ ἔπιγα-
 ρίου, εἰς τὸ ἔπιγαρῆν ῥῶν κρήνον σὺν κηκίδι
 λεία, σιδῶν, ἢ βαλαύσιου, ἢ βάπτου, ἢ τρυγί-
 ζου. ἢ ἴσπιν βαλαύσιου. ἢ μυρσίνης φύλλα,
 ἢ ῥίνου, ἢ Θεβαϊκῆς.

LXXXVI. Πρὸς δὲ τοῖς ἐκ τῆς ὑπεράς
 συμβαίνοντες πνιγμοῖς, ἀρμύζην πινόμηναι.
 ἀγαρικῶν & α. ἐν οἶνῳ. μανδραγόρου ῥί-
 ζης ὄβολοι δύο σὺν οἶνῳ. περὶ σελίνου καρ-
 πὸς. ἄσπρηίδου καρπὸς καὶ ὁ χυλὸς σὺν
 οἶνῳ. γλυκυσίδης μέλανες κόκκοι ἰε. μετὰ
 μανδραγόρου. ὄνυξ ἐκ κοχχυλίου πινόμηναι. ὄ-
 ξος σκίλλινον καὶ ἀρροφούμηναι.

ἴσπιν dicere so-
 lee in libris de
 mat.

LXXXVII. Οσφραϊνόμενα ὃ διεγείρει
 τῶ ὑπερῆς πνιγμοναί. ἀσφῶν, κασσίον, G
 χοχχυλῆ, αἰνηται σὺν ὄξυ σκίλλητικῶ. πύσσα
 ὕρα, κεδρία. ἤμυρία βρεθρομένη καὶ ἀποσθεν-
 νυμένη. πευκεδάνη φύλλα καὶ ὁ πῶς. ἴριχος κα-

A eiusdemque fructus : oxyacantha
 fructus diligenter ab interiore la-
 nugine repurgatus, quippe quæ ar-
 teriam exasperet: polygoni succus,
 similitérque plantaginis, ilicis cor-
 ticis decoctum, leporinum coagu-
 lum, rhois coriariorum succus, ro-
 farum flos cum posca, vinaceorum
 decoctum.

B Subdita cum lana fluxionem si-
 stunt muliebrem : hypocisthidis
 succus, similitérque rhois coriario-
 rum, balauftium tritum, germen o-
 leaginum eiusdemque succus, aca-
 cia succus, itémque semperuiui: si-
 mum caprinum cum thure, lana
 inuolutum & appositum: cinis è li-
 gno farmentorum appositus, Achil-
 læa herba, glandes quernæ tri-
 ta, rubigo ferri, thus & cortex eius,
 leucographis, lysimachia herba, ly-
 cium cum lacte, mandragoræ fe-
 men tritum cum sulphure viuo,
 melilotus, polygonum eiusque suc-
 cus, gallæ pars interior cum thure
 & aqua, nucis iuglandis nucleus vs-
 tus & cum vino appositus.

Ad eundem sibi
 dende vltax.

D Sunt & infessus cohibendo huic
 profluuiio accommodati, dum mo-
 dō tepidis iis laborantes infideant.
 In eum vsū vsurpantur decocta,
 oleastri, lentisci, rubi, agallochij:
 quercus foliorum, corticis & glandis:
 similitérque ilicis, myrti, vina-
 ceorum, rhois coriariorum & ma-
 licorij.

Ad eundem in
 fissur.

E Ad cohibenda porrò eadem foe-
 minarum profluuia imponuntur i-
 mo ventri: hordeacea farina cum
 galla trita, vel malicorio, vel balau-
 ftio, vel rubo, aut aceti face: ilicis
 cortex aut glandes, folia myrti, aut
 lentisci, aut palmæ Thebaicæ.

Ad eundem i-
 mo ventri ad-
 mouenda.

F Ad vteri strangulatum hæc in
 potu conueniunt: agarici drach. j. è
 vino, mandragoræ radicis oboli
 duo cum vino, semen petroselinij,
 plantaginis semen & succus cum
 vino, pæoniæ grana nigra numero
 xv ex melicrato, onyx è conchylio
 potus, acetum scillinum absor-
 ptum.

Ad vteri strangu-
 lationem.

G Olfactata hæc ab vtero suffoca-
 tas excitant: bitumen, castorium,
 galbanum, sinapi cum aceto scilli-
 tico, pix liquida, cedria, ellychniū
 madefactum & extinctum, peuce-
 dani folia & liquor, cremati capilli,

Ad eundem v-
 teri.

spondylium, ruta, laferpitium, ce-
ra, allium. Prodest & vrtica cru-
ribus ac fronti admota.

ad eandem
partem.

Suffitu infuper hæc profunt: ga-
gates lapis, onyx, seu tegumentum
purpurarum, peucedanum, fagape-
ni liquor, sphondylium, bitumen,
castorium, galbanum, lichen equi-
nus, vituli marini coagulum, lafer-
pitium, cornu cerui.

ad eandem sub-
stantiam.

Subduntur verò ano in hoc affe-
ctu, ruta cum melle lana excepta,
vrticæ semen cum stacte.

Conceptum
permanencia
pila.

Conceptum adiuuant hæc in
potu sumpta: crataegoni semen
tum à viro tum & à muliere bibi-
tum diebus xl. pastinacæ semen &
radix à muliere sumpta in cibo an-
te congressum.

idem profectu
appropria.

Vulvæ autem subdita conceptio-
ni conferunt hæc: ammi cum me-
dulla appositum ante congressum,
coagulum leporinum cum butyro,
pessus è mercurialis femine aut
succo.

Masculi formi-
dine sexus
recreationem
adjuvantiæ.

Fertur ad gignendam prolem
masculam conferre decoctum rad-
icis maioris testiculi herbæ, ante
congressum & ante cibum ex aque
ternis cyathis diebus xlv. potum.
Hæc eadem à viris esitata, vt ma-
scula proles gignatur efficit: minor
verò, vt fœminæ, si à fœminis com-
edatur. Gallinacei albi testes si
subinde à conceptu deglutiat mul-
lier, priusquam aliud quicquam
gustarit, mares in vtero fieri dicun-
tur. Fertur & mercurialis maris se-
men mox à conceptu vulvæ ad-
motum, vt mares: fœminæ verò se-
men similiter vsurpatû, vt fœminæ
in lucem edantur efficere. Prodi-
tur quoque memoriæ aristolochiæ
radix, statim à concubitu admota
vulvæ in carne bubula, mares fi-
gurare.

Conceptum
subadiencia.

Conceptum in vtero corpora-
tum conferuare traditur, alligatus
lapis qui in Samia terra reperitur.
Vt autem mulieres, quarum lubri-
cus est vterus, ad statum tempus
suos gerant partus, néve abortiant,
efficient feminis melâspermi gra-
na xli linteolo illigata & sub spira
crinium gestata.

ad partum dif-
ficiliter.

Difficiliter parientibus aiunt a-
nagyri folia vtiliter adalligari: sed
à partu statim auferri abiicique

A φσαι, φωνδύλιον. πήγανον. σίλφιον. κρόμα-
μμον. σκέρροδον. κνίδη παρσαγαμένη σκέ-
λεσι καὶ μετώπῳ.

LXXXVIII. Υποθυμιάται δὲ παρὰ
τῶν γαλακτικῶν λίθος. οὐξ ὁ ἀπὸ τῆς πορ-
φυρῶν, πελκεδάμων. σαγαπῆς ὄπος. σφου-
δύλιον. ἀσφαλῆς. κασσίριον. χαλβαίη. λή-
βη. χιλιῶν ἵππου. φάκης πιτύα. σίλφιον. κέρως ἐ-
λάφου.

LXXXIX. Προστίθεται ἡ χιλιῶν δακτυ-
λίου, πήγανον (ὡς μέλιτι ἐν εἰσὶ ἀναλη-
φθῆναι κνίδης σπέρμα μετὰ σακχῆς.

XC. Πρὸς δὲ τῆς συλλήψης ἐνεργεῖ πο-
τὰ κραταίγηρον, καὶ ὁ καρπὸς αὐτοῦ, ἕως
C τε τῆς ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς πινόμενον
ὅτι ἡμέρας μὲν ἢ σαφυλίνης καρπὸς ἔῃ ῥίζα
ἐαδιομένη ὑπὸ τῆς γυναικὸς, παρὰ τῆς σινοῦδου.

XC I. Προστίθεται δὲ ἀφελῆς παρὰ
τῆς συλλήψης, ἀμμι μὲν μυελῶν παρὰ τῆς σινοῦ-
δου. λαγαίου πιτύα σὺν βουτύρῳ. λινοζώ-
σεως σπέρμα ἢ χυλὸς, ἀυλὶ πιασοῦ.

D XC II. Ἰσορῆται δὲ ἀρρένοτοκῆν ποιῆν,
μὲν ὕδατος κωάτων γ'. παρὰ τῆς σινοῦδου, καὶ
παρὰ τῆς δειπνῆς ὅτι ἡμέρας μὲν ὄρχως τῆς βο-
ταίνης τῆς μείζονος τὸ ἀπὸ ζεμα πινόμενον. ἢ ἡ
αὐτῆς ἐαδιομένη παρὰ τῆς ἀνδρῶν ἀρρένοτοκῆς
ὅστιν ἢ ἡ ἐλάτῃω, ἡ γλυκῆς, ὑπὸ τῆς γυναικὸς
ἐαδιομένη. ὄρχως ἀλεξυρόνος λουκῶν μετὰ

E πτωῶν ἀπὸ τῆς ἡ, παρὶν τῆς πινὸς γὰρ σακχῆς κα-
ταποθέντες, παρὰ τῆς δὲ λέγεται ἀρρένοτο-
κῆν ποιῆν λινοζώσεως τῆς ἀρρένος τὸ σπέρ-
μα, μὲν πτωῶν συλλήψης βήσεως ἡ γλυκῆς δὲ
τῆς ἡλείας, ὁμοίως. τὸν πτωῶν δὲ εἰς ἀρρέν-
ισορῆται μὲν πτωῶν σινοσιδῶν βήσεως παρὰ
τῆς ἡλείας ἀριστολοχίας ῥίζα ἐν βοείᾳ θορῆ.

F XC III. Φυλάσσειν δὲ ἰσορῆται ὁ συλ-
ληφθῆν πηγυρόμνον, παρὰ τῆς λίθος ὁ ἐν
τῇ Σαμία γῆ ὄριος κνίδος λίθος. τελεσφο-
ρεῖν δὲ καὶ μὴ ἀποβάλλειν τὸ ἔμβρυον παρὰ
εὐλαϊδοῦς γυναικῶν, ποιῆν φορῶν σπέρ-
ματος μετὰ σπέρμου, κόκκοι μὰ. ἐν ὄρνιθι
δὲ γέντες, ἔφωσῶν μῶν ἕως ὅτου σκῆλδον
τῆς τριχῶν.

XC IIII. Πρὸς ἡ τῆς δυστοκίας πε-
ριαπῆσθαι φασὶν ὄφελος μὲν ἀναλυρὰ φύλ-
λων. δεῖ δὲ μὲν τὸ τεκῆν εὐθῶς ἀφαιρῆν ὅ

σύνολον.
Gefn. forte ante
ἐπίσης πινόμε-
νον καὶ καταπο-
θέντες: addo au-
tem ex Plinio,
ἀρρένοτοκῆς ἀρ-
ρενῆς.

τυπωῶν.

σύνολον.
lib 5. de mar. vt lib 5
vox abundet.

σύνολον.
sed, φωσῶν μῶν
ποχ ἐπὶ ἰσχυρῶς
hic abundat.

Malim, ὡς ἐπὶ μῶν
ἀναλυρὰ φύλων.

παιαπιον· ἢ λίθον ἰασσω τὰ μὲρῶ παειά-
 πην, ἢ κυκλαμίνου ρίζαν ξηρὰν ὁμοίως· ἢ
 κυδωνίου χυλίσματος < α. σὺν ὑδρομέ-
 λιτος κυ. α. > ἀδίατον λῆρον μετ' οἴνου καὶ ἐ-
 λαίου ὠφελῆ. καὶ πιαρικῶς παρσαγωγῆ
 τοῖς ῥάθασσι. > βύσκον δὲ ποιήσης τίκτουσαν,
 εἰὰ ὄπλιον ἵππου ἰσοκαπνίσης.

Addo, ποθεινω.
 Hæc à cap. 136.
 lib. 3. huc trans-
 ferre visum est.

XCIV. Πειράπιεται ὁ παρὸς τὸ μὴ συλ-
 λαμβάνειν, ὡς (σνεργήσοντα) ἰσότηται
 γυναικὸς αἷμα ἐν τῇ καπαμυλίων ξηρῶν
 δεξὴν ἡμιονεῖω ἢ ἐλαφείῳ δέρματι, καὶ παει-
 αφθῆν· ἢ ἰσοφθάνετω > σπολιήτουσα παρ-
 τῶ συγγενέσσι. ἀσπυλίων βοτοδύνη καὶ εἰ-
 πύω, καὶ σὺν ἡμίονου ὄπλι παειαπιονδρῆ.
 δεῖ δὲ ὀρύσειν αὐτὴν ἀσελήνου πυκνός. μυ-
 εῖκης ξύλον καέν, καὶ σέσαθεν ἰδίῳις καπα-
 μινίῳις, παειαπιόνδρῆμον βραχίονι. πίνεται δὲ
 παρὸς ἀσπυλῆψαι ἡμιόνιος πῶα, > μυγίσσης
 αὐτῇ εἰς ἡμίονου ὄπλις τὸ εἶδος. πῆρεως
 ρίζα μὲν γλυκείως πινονδρῆν ἡλυπῆριδος
 ὁμοίως. ἔπιμηδίου ρίζα πινονδρῆν ἐν οἴνω.
 ἰὸς σιδήρου. ἰτέας αἴθη καὶ τὰ φύλλα. κράμ-
 βης αἴθη πινονδρῆ μετὰ οἴνω μὲν πύω σὺλ-
 ληψιν. λαγῶου πιτύα μετὰ πύω ἀφεδρον
 ποθεινω > ἐπὶ ἡμέρας γ'. λεύκης φλοιός μὲν
 πύω καὶ θαρσιν σὺν ἔξυκράτω νήσει. λίθου
 ὄφρακίτου < β. > ἐπὶ ἡμέρας δ'. πίνετω εἰ.
 παρσιήεται δὲ παρὸς τὸ μὴ συλλαμβάνειν
 παρὸς τῆς συνόδου ἡδύοσμον λῆρον. καὶ τὸ αἰ-
 δεῖον δὲ τῶ αἰδρός τῶ ξύλω παειαπιονδρῆ.
 κράμβης αἴθος λῆρον ἐν πεσῶ μὲν τ' σὺλ-
 ληψιν, ὅσα εἰς πῆγνυαται. νεβροῦ πιτύα ἡ-
 μέρας γ'. παρσιτεθεισα μετὰ πύω καὶ θαρσιν
 πελεκίνου πατέρμα παρὸς στυοισίας. φυπῆ-
 εῖα ὑγρὰ ὁμοίως. ἢ πῆλεως ἀφελήματα
 παρὸς στυοισίας παρσκαλυζέστωσθμ.

Abundat fortè.
 ὁποτε δὲν που.
 μὲν ἡμίονου σπυ-
 νε. lib. 3. de mat.
 med. cap. 151.
 μὲν ἡμίονου αὐτῇ
 ἔπι, &c.

Addit Autor lib.
 3. de mat. med. c.
 109. μὲν ἡμίονου
 σπυροῦ, cum rene
 muli.

καὶ
 ὁποτε δὲν που.

XCVI. Στυοισίας δὲ παρορμαῖ καὶ ἐν-
 τῶσθε ἐργάζεται, ὀρμίνου πατέρμα. ξιφίου
 ρίζα ἢ ἀδρά καὶ αἰωτέρω παρορμαῖ σὺν οἴνω
 ποθεινω ἢ εἰς ἰσροτέσθ τῶ αὐτῶ στυοισίας
 ἐκλύει πύω ὀρμίνω. ὀρχως βοκάνης ὁ
 μείζων βλασός μὲν γάλακτος ποθεῖς ἐβίει-
 νῆ, ὁ δὲ μικρὸς δὲ ὑδατος ποθεῖς ἐκλύει.
 κνίδης πατέρμα ἀγρίας πινονδρῆμον μετ' οἴνω.
 ac inhibet. Excitant & libidinem, vti ac

Fortè βλασός

oportet. Prodest & iaspis scemori
 adalligatus : similiter & cyclamini
 radix : succi cotoneorum drachma
 cum cyatho hydromelitis : adian-
 tum quoque tritum cum vino & o-
 leo confert, vti & sternutatorium
 naribus adhibitú. Parientibus de-
 niq̄ue faciliorem prestabis partum,
 si vngulam equi suffumigaueris.

B Ad inhibendum conceptum hæc
 pro amuleto iuuare perhibentur:
 fœmineus sanguis menstruus sicca-
 tus, muli aut cerui corio illigatus &
 appensus, aut sicubi positum mu-
 lier ante concubitum supergredia-
 tur : asplenon herba per se & cum
 vngula muli adalligata, sed ea il-
 luni quapiam nocte effodienda:
 myricæ lignum vstum & proprio
 mulieris sanguine menstruo extin-
 ctum & brachio alligatum. Bi-
 buntur autem ad conceptum pro-
 hibendum : hemionios herba, ad-
 mixta vngulæ muli parte interio-
 re, filicis radix cum passo, filicis fœ-
 minæ eodem modo, epimedij ra-
 dix è vino, rubigo ferri, salicis flo-
 res & folia, brassicæ flores à conce-
 ptu ex vino poti, leporis coagulúm
 diebus tribus à menstrua purgatio-
 nē potum, populi albæ cortex post
 eandem purgationem icuinis è po-
 sca bibitus, oftracites lapis drach. ij.
 pondere quatruido potus. Vul-
 uis subditur ante concubitum con-
 ceptus adimendi gratia, menta tri-
 ta : eiusdem etiá succo virile mem-
 brum circumlinitur : brassicæ flores
 triti & à conceptu in pessô subditi,
 semen coagulari non sinunt : hin-
 nuli coagulúm triduo à purgationē
 muliebri appositum, specm partus
 adimit, vti & securidacæ semen
 subditum ante coitum : similiter &
 alumen liquidum : iuuat & mulie-
 bres locos ante concubitum fœni-
 græci decocto fouere.

D
 E
 F

Venerem stimulat pudendique
 arrectionem promouet, hormini
 semen. Gladioli radix crassior si-
 mul ac superior in vino potui data,
 Venetis appetentiam facit : contra
 verò que gracilior simul & inferior
 est, eandem remittit. Testiculi her-
 bæ maior bulbus è lacte potus, libi-
 dinis impetum exuscitat : minor
 ex aqua bibitus, eundem reprimat
 syluestris semen cum vino potum,

Ad conceptum
 impediendum.

Venerem fir-
 mulantia.

Τα νυμφαίας ρίζης σπόζεμα, ἄπο τῷ οἴτου
 λαμβανόμενον. τῆ ἔσφῃ δὲ μιγνυμένη ἡ ρί-
 ζα ἔσφα, καὶ τὸ σπέρμα ὁμοίως. καὶ λαμίν-
 θης σπόζεμα πινόμνον, ἵαται ὀνίρω γμοῖς.
 Δρίδακος σπέρμα ἐ ἀνδράχης σὺ ὕδα-
 τι πινόμνον.

**Τῶν κτὶ τοῖς νεφροῖς καὶ πύω κώ-
 σιν παθῶν βοηθήματα.**

C I. Τοῖς δὲ ἐν οὐρῶν ἔσφαισιν δει, ὅτι
 πλῆξῃ, καὶ ἐν τῶν δὲ ἡμέρας ἐπισημῶ τῆς
 ἐρήσεως, καὶ μετὰ τὸ κατέχῃ κίεσθαι αἰγία
 ἢ παρβατεία κεκαυμένη πολὺς ἐν σὺν ὄξυ-
 κράτῳ, ἢ ἀπὸ τῆς ἀμύνης ἐν τῷ ἔσφαι ἔσφαι
 σποδία διδοῖν φαγεῖν, ἐσπέρως τε δι-
 ἄναλ καὶ ἔσφαι. ποῖς ἢ καὶ λαγῶς ἐξέφαλος,
 ὅσον ἐρέβινθος, μετὰ χλωεῖς ἔσφαι ἴσου καὶ
 κόμμεως τῷ αὐτῷ καὶ πινόμνον, ἢ συμφο-
 ρα γέλα αἰλίφίτου, καὶ ἐσφαιόμνον. καὶ κοπρέας
 λείας κοχλιάριον μετὰ μελικράτου ἢ κα-
 σορίου, ἢ ἀγίου. πηρόμνον δὲ αὐτό.

C II. Νεφελίχως δὲ ἀφελῆ πινόμνον
 ἀγρίου < α. μετὰ οἴνου καὶ α. ἀλχούσης
 ρίζης < α. ὁμοίως. ἀλχούσιον ὄβ. β. μετὰ
 ὕδατος. ἀμύμου < α. μετὰ οἴνου. ἀμύδα-
 λα πικρά σὺν ὕδατι, ἢ ἐκ λήχονα σὺν
 ῥητίνῃ τερμυθίνῃ. ἀναγαλλίδος, ἢ πολυρόνης
 χυλός σὺν οἴνω, σαφίδες ἐσφαιόμνον χλω-
 εῖς τῆν γλαρῶν. βουβίου φύλλον καὶ τῆς
 ρίζης ὁ χυλός ἐπὶ ἡμέρας ἴβ. πινόμνον μετὰ
 γλυκείας. ἢ γάλα. γλυκουσίδης ἀφέψημα.
 γλυκυρρίζης χυλός. ἐλάτης μυρεψικῆς ἀ-
 πόζεμα, ἢ ἴσσω τὸ ἀφέψημα. σάρξ ἐχίνου
 χερσαίου ἐσκελετωμένου σὺν οἴνω. σμυρ-
 νίου σπέρμα σὺν γλυκῆ. κασσία σὺν οἴνω.
 καρδαμύμου < α. σὺν γλυκῆ. καλαμός
 ἀρωματῆς ὁμοίως. κινάμωμον ὁμοίως. κέ-
 στρού φύλλον < α. σὺν γλυκῆ. ἀρκυρίου ἀ-
 φέψημα ὁμοίως. μένου σπόζεμα ὁμοίως.
 μίλλου Δημίας < δ. ὁμοίως. ἔσφαι ὄνις πα-
 ρὲν ἴσσοφται ἵασθαι. σάκχαροι σὺν ὕδατι,
 σκαδικῶς ἀφέψημα. σαφιλῶν ἀγρίου σπέρ-
 μα. ἐρόβιλοι ἐσφαιόμνον. σμυφύτου πε-
 δαῖος σπόζεμα ἐν μελικράτῳ. σὺν ἔσφαι

ubi dicitur
 abundans, vel al-
 liter legendum.
 C: in.
 Fortè, κατὰ τὴν
 ῥῆσιν ἢ συμφο-
 ρῆς, &c.

A imaginibus cum genitura profu-
 sione opitulantur hæc in potu sum-
 pta: nymphææ radicis decoctum
 ante cibos assumptum: radix verò
 sicca similiterque semen, etiam ci-
 bis vtiliter miscentur: calaminthæ
 decoctum bibitum, insomnia Ven-
 neris adimit, itémque lactucæ aut
 portulacæ semen ex aqua potum.

**Renum ac vesicæ vitio-
 rum remedia.**

Eorum qui stratis imbeciunt, v-
 rinæ incontinentiam emendabis, Ad vrinæ in-
 continentiam.
 si increpueris & vrinæ tum inter-
 diu reddendæ tum etiam certis in-
 teruallis continendæ assuefeceris,
 prætereaque vesicam iis capillam
 aut ouillam vltam è posca propina-
 ueris, aut cum vrina quam conti-
 net calentibus cineribus inassatam
 exhibueris, ac denique vesperi fi-
 tim tolerare coegeris. Inhibet &
 leporis cerebrum cū æqualib. por-
 tionibus adipis anserini & gummi
 deglutitum, aut polentæ permix-
 tum & esitatum. Iuuat & vngulæ a-
 pri tritæ cochlearium cum meli-
 crato, aut castorei, vel viticis, vel
 rutæ tantundem.

Nephtiticis vtiliter hæc potui
 dentur: agarici drachma cum vini
 cyatho, anchusæ radicis drachma
 similiter, alcyonij oboli duo ex a-
 qua, amomi drachma cum vino, a-
 mygdalæ amaræ ex aqua potæ, aut
 cum resina terebinthina delinctæ,
 anagallidis aut polygони succus
 cum vino, vix passæ demptis vina-
 ceis esitata, bunij succus è foliis &
 radice diebus duodecim potus ex
 passo, lac, aut præoniæ decoctum,
 glycyrrhizæ succus, elates vnguen-
 tariæ decoctum, terrestres erinacei
 inueterata caro cum vino, smyrnij
 semen cum passo, cassia cum vino,
 cardamomi drachma cum passo,
 calamus aromaticus similiter, it-
 émque cinnamomum, betonicæ
 foliorum drachma cum passo, iuni-
 peri decoctum similiter, itidém-
 que mei dilutum, aut rubricæ Lem-
 niæ drach. iij. Vrina asini pota au-
 xilio esse fertur, saccharum cum a-
 qua, scandicis decoctum, pastinacæ
 syluestris semen, nuclei pinei in
 cibo sumpti, symphyti petræi de-
 coctum in melicrato, ficus sicca
 esitata,

CIX. Δυσουεία ἢ βοήθει πινόμυρα, ἀ-
 παράγχε ἀγρίαις ρίζαις ἀπόζωμα, καὶ τὸ ἀπέρ-
 μα σιῶ οἴνω πάνταξ σιῶν μίχρατα. ποιῆ ἢ
 ἔσπερς φαρμάκων κύστη. πολυήνης χυλῆς.
 σαμψύχου ἀπόζωμα: σέσση. σικύου ἡμέρας
 ἀπέρμα κατὰ ἐν, σιῶ γάλακτι, ἢ γλυκῆ,
 καὶ πικροῖς ἀμυγδαλοῖς. ἢ ἀπὸ τῶν αὐτῶν ἀ-
 μυγδαλα ἐν γλυκῆ. σκροδίου χυλίσμα ἐν
 οἴνω. σαφυλίνης ἀγρίαις ἀπέρμα, φιλέταριος
 ρίζης < α'. ἐν κράματι. Φῶς ἀπόζωμα. χα-
 μαμπύτος ὁμοίως. χαμηλέωνος λυκοῦ
 < α'. ἢ β'. μῆ. ὀρειγάνου ἀπόζωματος ἢ οἴ-
 νου. ψευδοβουνίης κλωνία δ' μὲν ὕδατος. ὠκί-
 μης ἀπέρμα. ἀβρότηνον ὁμοίως ἀπόζωθεν ἐν
 ὕδατι, ἀγρίαις ἔσειτον λεφθῆ. ἀγαρικῶν
 < α'. μετ' οἴνω. Γλυκῆ ρίζης ἀπόζωμα πι-
 νόμυρον. ὄξυμυροῖνης ἀγρίαις ρίζαις ἀπέζε-
 σμένη. δαμαστανίης ρίζης < α'. σιῶ οἴνω.
 εἰρόβιλοι κατὰ ἐν μῆ. σικύου ἀπέρματος καὶ
 γλυκῆς. αἰθουλίης < γ'. σιῶ οἴνω. αἰθου-
 λίδος ρίζαι καὶ γὰρ αἴθῃ ὁμοίως. ἀπὸ ἀλάθῃ ἀπό-
 ζωμα ὁμοίως. ἀψίνθιον ἀπόζωθεν ἐν σελίνῃ
 ρίζῃ ἴση. ἄνισ, ἢ κάρδης, ἢ μαράθῃ ἐν ὕδα-
 τι. βακχάειδος ρίζα ἐψηθῆσα ἐν ὕδατι.
 βανίου τῆ φύλλα ἔν ῥίζα, χυλίσμα μῆ
 μίχρατα. ἐλιγρῆσου αἴθος σιῶ τοῖς φύλ-
 λοῖς ἐν οἴνω. ἐρπύλλου ἀπόζωμα ὁμοίως.
 σμυρνίου ρίζα πινόμυρον ἐν οἴνω. ἡρύχνης ρίζα
 μῆ. σαφυλίνου ἀπέρματος καὶ οἴνου. ἵππο-
 σελίνου ρίζα καὶ ἀπέρμα ὁμοίως. κάρδαμου
 μῆ. οἴνου, ἢ ὕδατος. κάλαμος ἀρωμα-
 τήτης μῆ. ἀγρωτέως ρίζης, καὶ σελίνου ἀπέρ-
 ματος, ἐψηθῆσα ἐν ὕδατι. κεδρίδες πινό-
 μυρα μῆ. πεπέρεως καὶ οἴνω. κιννάμωμον ἐν
 οἴνω. κοραλλίου < α'. κλινοποδίου ἀπόζε-
 μα ἐν ὕδατι. κυπαρίσου τῆ φύλλων ὁ χυ-
 λὸς πινόμυρος σιῶ οἴνω. λθίκης τῆ δένδρου
 Φλοιὸς σιῶ οἴνω. ἔξωνύχου, τῆ καὶ λιθοσπέρ-
 μης, καρπὸς πινόμυρος, ὁμοίως. αἱματῆτης λί-
 θος ἐν οἴνω. μαράθῃ ἀφέψημα σιῶ ὕδα-
 τι. μυριόφυλλον ὁμοίως. πτελέας ρίζα σιῶ
 γλυκῆ. ὀνόβρυχης ἐν οἴνω. οἴνω αἴθῃ πῶα καὶ ρίζα.
 ὄνοι οἱ ὑπὸ ταῖς ὑδρίαις λεῖφοι πινόμυροι. ὄρ-
 νιθος ἀποπατος σιῶ οἴνω. εἰς ἢ τὸν ἔρηπ-
 κὸν πόρον ὑποπίθεται παρὰ ἔξουσιον
 χέρεις ἀπὸ κλίτης λεῖφοι. κατὰ πλάσεται

A Vrinæ difficultati bibita auxiliā-
 tur: radicis asparagi decoctum, &
 femen eiusdem cum vino, panax
 cum melicrato, qui quidem scabie
 laboranti vesicæ etiam succurrit:
 polygoni succus, sampfuchi deco-
 ctum, scfeli, cucumeris fatiivi fe-
 men mundatum cum lacte aut pas-
 so. & amygdalis amaris, aut ipsa a-
 mygdala amara è passo: scordij ex-
 pressus succus, è vino: pastinacæ er-
 raticæ semen, philetærij radicis
 drachma è vino diluto, phu deco-
 ctum, similiter & chamæpityos,
 chamæleonis albi drachma vna aut
 altera cum origani decocto aut vi-
 no, pseudobunij ramuli quatuor ex
 aqua, ocimi femen, similitèr & ab-
 rotonum ad tertias in aqua deco-
 ctum, agarici drachma cum vino,
 dulcis radicis decoctum potum,
 rusci sylvestris decocta radix, da-
 masonij radicis drachma cum vi-
 no, nuclei pinei repurgati cum se-
 mine cucumeris & passo, anthylli-
 dis drach iij. è vino, anthemidis ra-
 dices ac flores similitèr, aspalathi
 decoctum eodè modo, absinthium
 decoctum cum æquali portione ra-
 dicis apij, iuncus odoratus, aut nar-
 dus, aut fœniculum ex aqua, bac-
 charidis radix decocta in aqua, bu-
 nij è foliis & radice succus cum
 melicrato, elichrysi flos cum foliis
 è vino, serpylli decoctum similitèr,
 smyrnij radix pota è vino, cryngij
 radix cum semine pastinacæ & vi-
 no, hippofelini radix & femen si-
 militer, cardamomum cum vino
 vel aqua, calamus aromaticus cum
 radice graminis & apij semine co-
 ctus in aqua, cedri baccæ cum pipe-
 re ex vino potæ, cinnamomum
 cum vino, corallij drachma, clino-
 podij decoctum in aqua, cupressi
 foliorum succus ex vino porus, po-
 puli albæ cortex cum vino, exony-
 chi, quod & lithospermon dicitur,
 femen similitèr potum, hæmatites
 lapis è vino, fœniculi decoctum in
 aqua, millefolium similitèr, vlni
 radix cum passo, onobrychis cum
 vino, ænanthe herba & radix, mil-
 lepedæ quæ sub vasis aquariis de-
 gun t tritæ ac potæ, fimus gallina-
 ccus cum vino. Cimices lectularij
 con t riti vrinariæ fistulæ ad elicien-
 dam vrinam induuntur. Imponitur

μυροῖνης.

< d. lib. 3 de mat. med. c. 153.

Moihanus legit ἢ ἄνισ, ἢ κάρδης ἢ μαράθῃ &c. Malim ego ὄνοις, quanquā & lennicus vrinam pellit.

E

F

G

verò contra difficultatem vrine farina erui cum aceto, & superilligatur: similiter & vfinas ciet meum tritum, pectini impofitum. Suffumigata quoque vrinas mouent, bdellium, artemifia, locufta & piliceruini: vndiquè verò veftribus einctum coopertumque effe oportet cui remedium adhibetur, vt ne fuffitus vapor quaquaerfum exhaleat atque diffipetur. Sedes etiam amaracino vnguento circumlinatur.

infusum veficae officinum.
Calculum.

Ad infellus autem decoquuntur in veficæ affectionibus, anthemis, laurus, calamus aromaticus & cupressi folia.

Calculos veficæ conterunt atque comminuunt, adiantum, philetarij seu polemonij radices drach. ij. Smyrnij semen, rusci radix in passo macerata, & semen eius cum vino, hippomarathri semen & radix, althææ radix & semen, alcyonij, Milesij oboli duo ex aqua, amygdalæ amaræ cum passo, & ex iisdem oleum, anthemidis que flore est purpureo & flos & radix, leucanthemi decoctum, ononidis radix cum vino mulso, bdellij drachma cum vino, tribuli è virenti fructu succus, auis, quam ossifragum Latini vocant, ventericulus atefactus paulatim epotus, pzonij acini fuluitum estati, tum etiam poti: (qui quidem puerulis calculo & scabie veficæ laborantibus conueniunt.) lauri è radice cortex, cyperi decoctum, nardi Indicæ & spica & folia, opopanax, tragacantha, gentiana, cuminum latum, semen eruce & xanthij, nuclei pinci, muria, helenium, castorij drachma cum vino odorato, vmbilici Veneris radix & herba in cibo sumpta, cardamomi drachma vna cum æquali pondere corticis radice lauri è vino: gummi amygdali amata, aut vitis, aut pruni cum passo: radix in vino cocta, ex onychi .i. lithospermi semè cõtritum, lapides è spõgiis triti cù vino, vrina tau rina pota, parthenij, quod leucanthemõ dicitur, herba, paliuri semè, amomũ in cibo sumptum: (quod aquas etiã q̃ calculos gignit emēdat, si cù iis coquatur.) litymbrij decoctũ. Struthij radix cù panace & caparis radice, etiã calculos cù vrina peflit: polij decoctũ, lapis Iudaicus

A. ὁ πρὸς δυσουρίας, ἔστω βόλον σκωδῆς, καὶ ἔπιδραμα ὁμοίως ὃ ἔστι ἀλάρηον λεῖον καὶ ταπλαοδὴν καὶ τὸ ἐφελκόμενον ποσσυμμάμηνον ὃ ἔστι ἀλά βδέλλιον, ἀρτεμισία, ἀκείδες, τείχεσ ἐλάφους, τεισελισσόμενος ὃ ἔστι κικκωδὴν, ἡ δ' ἀδὲς πύλινος ἢ τειχεῖς καὶ ὁ δακτύλιος ἀμαρακίνα μύρω.

Moibanus legis iij Ciron, subaudi diuogy.

B. C. x. Εἰς ἐλκυσίματα ὃ σπύζενται ἔπι τῆς ὄψεως κύστι, διαφασεων, αἰθέρις, δάφνη, καλαμος ἀρώματις, κινάριον φύλλα, βασιλικὸν ἢ πύλον ἢ τὸν ποτῆρα.

C. x. Λίθος δὲ τοῦ ἐν κύστει ὄφρα πρὸς πινόμενα σὺν οἴνῳ ἀδίατον, φιλεταρίου ρίζης ἢ β. σμυρνίς σπέρμα, ὄξυμυρῆος ρίζης ἐν γλυκῆ σποδὸν ῥοδῆν, καὶ ὁ καρπὸς σκωδῆος, ἢ πωμοκράθης σπέρμα, ἢ ρίζα, ἀλθαίας ρίζα ἢ τὸ σπέρμα, ἀλευονίου Μιλησίου ὄβ. β. σὺν ὕδατι ἀμύδαλα πικρὰ σὺν γλυκῆ, καὶ τὸ ἔλαιον αὐτῆς, ἀδύμωδος τῆς πυρογαίου ὃ αἶθος καὶ ἢ ρίζα, λιχάων ἡμῶν σπόγγος, ὀνώιδος ρίζα σκωδῆος ἢ μέλιτι, βδέλλιον ἢ α'. σκωδῆος, τεισείου χλωροῦ καρποῦ χυλός, φένης τῆς ὄφρα, ὁ ῥωμαῖσι θασίφραζον καλοῦσιν, ἢ κοιλία ξηραὶ κατ' ὀλίγον πινόμενα, γλυκύσιδος ῥώγης πύρρι ἐσθιόμενοι καὶ πινόμενοι ἄλλοι, ἔπι ὃ τῆς παύδων λιθίων τῶν καὶ τῶν τῶν ψευδῶσας κύστες ἀρρῶξ, δάφνης ρίζης τῶ

μακροβότος ἢ διὰ τὸν σπύζον

D. Φλοῖα κυπέρου ἀφέψημα, σάχχης, φύλλα Ἰνδικά, ὀπὸπανάξ, τραχακίτα, θηπιανή, πλατύκωμιον, σπέρμα ὄξυμυρῆος καὶ στρούλιου, κακοκράεια, ἄλμη, ἔλενιον, ἔρχης καί σπρος ἢ α' μετ' οἴνου ἢ ὕδατος, κτυλιδῆος ρίζα καὶ ἢ πῶα ἐσθιόμενα, καρδαμύμου ἢ α'. μζ' δάφνης ρίζης τῶ Φλοῖα

ἢ ὁ σπύζον ἢ ὁ σπύζον ἢ ὁ σπύζον

E. ἢ α' σκωδῆος, κίμμεως ἢ ἔξ ἀμύδαλης πικρᾶς, ἢ ἀμπέλου, ἢ κικκωμῆλων μετὰ γλυκῆς, ρίζα ἐφ' ὃν ἐν οἴνῳ, ὄξυμυρῆος καρπὸς λεῖος, λίθοι οἱ σπύζοντες ἀσθῶν λεῖοι μετ' οἴνου, ἔστω ταιῶν πινόμενον, παρτανίου τῆς λιθουκίτης καλουμένης ἢ πῶα παλιῶν ἐσθιόμενα, ἀμύμων ἐσθιόμενα, τῶτο ὃ καὶ παλιῶνα ὕδατα καὶ τῶν σκωδῆων ἢ ὄφρα σιουμβερίου σπόγγος, στρούλιου ρίζα σὺν πάνακι καὶ καππάρεως ρίζῃ, καὶ ὄξυμυρῆος πύρρι, πολὺν σπόγγος, λίθος Ἰουδαϊκός

Gefnerus legendum suspicatur τῶτος ἢ ὄφρα Ἰνδικῆ.

Gefn. Post ὄξυμυρῆος, malim punctum notare, & subdere σπύζον, aut potius legere ξυδῆον.

Lib. i. de matullum hie pondus nominatur, κακτωμαλίζον

Appatee stirpis alicuius nomen hic desse. Suspicatur verò Gefnerus rumicis aut ononidis nomen hic desiderari.

τὸν λίθον ἔχει ἢ ἢ ἢ

K. ij.

costus, crocum, huius radix cum passo, cepae elixa, digustici radix & femen, lapides spongiarum, malabathri folia, nigella, gladioli radix superior, coreos semen cum vino, holoschoeni semen, onobrychis, origanum, lycis vrina trita ex aqua, caprae vrina similiter cum spica nardi, periclymeni folia, piper, ruta, pini cortex, polium, mar rubium, portum, elixum, raphanus eiusdemque semen, resina quaeuis, precipue verò lentiscina: apium seu crudum seu etiam coctum, ac semen eiusdem, fideritis, quae & Heraclea dicitur, sison, asarum, scilla tostae drachma cum oxymelite, fonchi radix & femen, struthij radix: pinei denique nuclei esitati vehementer vrinas promouent.

Theriaca, hoc est, contra morsus icthusque venenatos auxilia.

Morsis à cane rabioso conferunt hæc: sanguis rabidi canis potus, & eiusde iecur assum comestum, cancorum fluuiatiliū oculi tosti & ex aqua cyatho poti. Aut: cineris è cæcis integris crematis drachma vna aut altera, gétiana drachma vna, cineris vitis albæ drach. ij. miscetur & cū vino albo triduo bibatur. Iuuat & dens caninus rabiosi canis qui momorderit, folliculo ex aluta inditus & brachio adalligatus: lyciū porui datū. Aristolochie, gétiane, baccarum lauri & myrrihæ partes æquales mixtæ propinatur, aut etiā vulnere ex morfu imponitur: apparatus etiā ranæ in cibo sumitur, vti & canis coagulū in sapa. Vulncribus etiā adhiberi oportet, quæ diutius cadem dilata seruent, nec tã cito sinat coire ac cicatrice obducī. Quare cōsultum fuit, vt in quouis alio, ita maximè in canis rabiosi morfu, alliu vsurpare, seu per se, seu etiā cum melle. Proficiūt & vrtice folia cū sale aut melle, cepa cū sale aut ruta, silphiū cū sale, eiusdem liquor aut tritus inspersus, aut alioquin cataplasmatris instar applicitus, balsamētū omne, cinis iarmēticius cū oleo, sabcuci folia cū sale, amygdale amare cū melle, ballores aut plātaginis folia cū sale, menta similiter, nuces iuglades cū cepa

A κότες, κη κρόκος, & η ρίζα αμύγδαλου γλυκέως. κρόμμυα εφθα. λιγυστιχο ρίζα και ο καρπος. λιθιει και αποζων. μαλαβαθρι φυλλα. μελαθρον. ξιφιδου ρίζα η αιω. κορεως καρπος συν αιω. ολοσχοινου καρπος. ονοβρυχης. οριζανον. οδον. λυγισ λειον εν υδατι. αιγρος εστι ομοιος μεν νάρδαυ σιγχοσ. περικλυμενου φυλλα. πεπερι. πηζουμοι. πιτυος φλοιος. πολιον. πορασιον. πορασιν εφθον. ραφανος και τα σπέρμα. ρητινη πασα μαλιστα δε ρηνου. σελινον ωμων και εφθον, και θ σπέρμα αυξ. σιδηρειτης, η Ηρακλεία. σισον. αβρον, σκίλλης σπιγος < α. συν οξυμελιτι. σούζου ρίζα και ο καρπος. στρουθίου ρίζα. C ισχυρως ερπητικοί εισι στροβιλοι εαδιαρμυνοι.

ΘΗΡΙΑΚΑ.

CXIII. Λυσσοδηκείοις δε αφελθ. θ αιματι λυσσοδηκός κυνός ποθεν, και τα ηερ αυξ. σπιγην και βρωτει. καρκινων ποταμιων οφθαλμοι φωσφεντες, και με υδατος οπιθεντες κυ. α. η και ολων κενων της πεφρας < α. η δ. ηρπιανης < α. και αμπελου λυκως της πεφρας < β. συν αιω λυ και οπι ημερας γ. πυροδμοι. και ο κυνοδαις δε τε δακρυτος κυνός, εν τεθεις εις κυλιδα, και περαφθεις βραχιοι, ωβελθ. και λυκιοι ποθεν. η αριστολοχιας και ηρπιανης και δαφνιδαν, και σπειρης ιστι εκαστου αναλαβων δειδου πιγν, η και οπι θ δηγμα οπιτηθ. βατραχοι σκλασθετες και εαδιαρμυνοι. πιτυα κυνος εν εφημαθ. και σαπκαασιν δε δε οπι ηη λυσσοδηκτων τα τραυματα ποις διωμανοις τηρθηφ. εκασοντα ελχο, και μη εαν λαχως απουδοσται. βελιον δε, ει και οπι πομη, εις αυτα τα κυνοδηκτα ποδραλαμθεμοιθνοι σκεσδοι και εασπ, η και συν μελθι. κυνός φυλλα συν αλατι, η μελι. κρομμυον μεν αλδς, η πηζουμου, σιλφιοι μεν αλδς. οπος σιλφίου πασιδμους λδς, η και σαπλαθιμυμος. περχορ πας. πεφρα κημιαθι. συν ελαιω, η σκεροδον. ακτις φυλλα συν αλατι. αμυγδαλα και και συν μελιτι. βαλωτες φυλλα, η δεονολωσεν συν αλατι. ηδυσσινον ομοιος. η δεσμα βασιλικα συν κρομμυα

Ad canis rabiosi morsum.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

mat. de mat.

ad lib. vna

lib. 11. de par.

μαρτυροεις

Hæc itidem redundant.

πίπτεται.

Lego, σκίνου σπέρμα. σκορδίου < β. π. δ. < χ. < λίσματος < α. < Gelsn. < χυλίσματος.

μαρτυροεις

Ad sicut loquor Casimirus.

μαρτυροεις

σπίρω, addit Gelsnerus.

μαρτυροεις, vel < λίσματος < α.

μαρτυροεις

μαρτυροεις

καὶ ἀλάτι, καὶ μέλι. μελιόσφυλλον μὲν ἀλάτι. μύακων σάρες. νίτρον σκώ. υἱεία γάλα. ὀρθρινόν μὲν μέλιτος. ἔστιν ἀνθρώπων κατὰ πλάγινον. πηγανόν σὺν ὄξει. πύρεθρον ὁμομασσηθέντες καὶ ἔπιτεθέντες. σικύου ἡμέρα φύλλα σκώ οἴνω. ὁπὸς σικύης ἔστι γὰρ ζυμωτός, ἢ σικύης φύλλα. ἢ κράδα ἀπαλα σκώ μέλιτι. τέφρα κληματήνη σκώ ἐλάφ. τέφρα σικύνη σκώ κηρωτή. υἱὸς ἀφοδός σκώ ὄξει ἐψηθῆσα. καὶ τὸ Περσικόν μῆλον μασσηθέν καὶ ἔπιτεθέν.

cxliiii. Ποῖα δ' κοινὰ πρὸς ἐρπίδα διδόνται. πεπρωτός σὺν ὄξει ἐμηνίω. πηγάου ἀγρίου σπέρμα. πλατάνου σφαιρία ὁμοίως. πολεμώνιου, τῆ καὶ φιλεταιρίας, < α. σκώ οἴνω. πυργίτης. πύρεθρον. πιτύα. νεβροδὸ καὶ λαγωδ. σαγαπηνὸς < α. σελίνου σπέρμα σκώ σκορδίου < β. τῆ δ' συχλίσματος < α. ἀπαργανίου ρίζα. ἔσκαρπός. συκαμίνου ὁπός. τθίκριον. τθικελίου ρίζης χυλός. αὐτὰ σὺν οἴνω λαμβανόμενα. πυργίτης, καὶ ὑποζύγιον δηρῆ, ἐψηθῆσα δὲ σκώ οἴνω, ὑμιάζει.

cxv. Πρὸς δὲ τῶν ἔχων δὴγματα πᾶσι σκώ οἴνω λαμβανόμενα, καὶ ὁ ἔσφαθός μέρη, ἀντικώτατον βοήθημα ἐστὶ αὐτῶν, ἢ σκορδοφαγία ἢ ἀκρωτοποσία. ὥστε αὐτὸν ποιεῖν πλείονα βράσει καὶ πόσιν, μὴ χρῆσθαι ἄλλου βοήθηματος. ποῖς καὶ χυλὸς τῆς θάλασσης αἷμα ξηρὸν σὺν κυμίνῳ ἀχελῷ. πιτύα λαγωδ. ἀσθίνον ἐλάφου ἀρρένος < α. ξηρὰ ἀχελύθης λαυκίης. σικύης φύλλα. ἀκρωδὸ ρίζα καὶ φύλλα. ἔχλον. χαμελίω. γάρδου Συριακοῦ ρίζα. ζήρολοχίας μακρὰς ρίζα. σμύρνον. ἀπέρθνης χυλός. λιβαωπίδος ρίζα. πηγαίου ἀγρίου ρίζα. βρωτοίας λαυκίης ἢ μελαίνης ρίζα. ἀμπέλῳ πρῶτον ἐσθίουμενον. ἀγαρικό < α. ἀγαλακίδος χυλός. αἴσον. πρῶτος ρεῶνος ρίζα. ἀσπασθῆν ἀφέψημα, ἢ σπέρμα. ἀρκυθίδες. ἀσφοδέλου ρίζης < γ. ἀσκληπιάδος ρίζα. ἀστέρος Ἀθηκῆ τὸ αἶθος. ἀτρακτολίθος αἶθη, καὶ τὰ φύλλα, ὅσον < α. μὲν πεπρωτός. πατάκια. λαγαπινόμια, βάλανος καὶ ζωμθῆντες καὶ ἐσθίουμενοι. βαλσαμίου ὁπός. κέρπον < α. ἢ βδέλλης < α. ἢ γὰρ

falo & melle: apiastrum cum fale, mytulorum caro, nitrum cum suillo adipe, farina erui cum melle, vrina humana affusa pro fotu, ruta cum aceto, triticum crudum mansum & impositum, cucumeris fatiui folia cum vino: fici liquor instillatus, eiusdem folia aut tenelli succuli cum melle: cinis ficulneus cum cerato, succerda cum aceto cocta. Persicum denique malum comanducatum & impositum.

Ad quosuis serpentium morsus communia hæc remedia potu dantur: piper cum aceto & meconio, rutæ sylvestris semen, platani pilulæ similiter: polemonij, quod & philetarium appellatur, drachma cum vino: pyritis seu pyrethrum, coagululum hinnuli ac leporis, sagapeni drachma, apij semen, scordij drachmæ duæ, densati verò eiusdem succi drachma vna, sparganij radix & semen, sycomori liquor, teucrium, radices teucrij succus: hæc porro cum vino sumenda. Pyritis verò etiam iumentorum ex morfu vulnera per os infusa sanat.

Inter ea quæ contra viperarum morsus in cibo potuque ex vino sumuntur, præsentissimum atque efficacissimum præstant auxilium aliorum efus & meraci potio, ita ut si quis frequentius & largiore copia illis vtatur, haudquaquam alio egeat remedio. Facit & præclare testudinis marinæ sanguis exiccatus cum sylvestri cumino, coagululum leporis, cerui maris pudendum aridum drachmæ vnius ponderis, spinæ albæ [semen,] ficulnea folia, acori radix & folia, chamædrops, nardi Syriacæ radix, smyrnium, aparinæ succus, libanoidis radix, rutæ sylvestris radix, bryoniæ tam albæ quam nigre radix, ampeloprasum in cibo sumptum, agarici drachma, anagallidis succus, anisum, verbenacæ radix, asparagi decoctum, aut semen, iuniperi bacca, asphodeli radiceis drach. iij. asclepiadis radix, asteris Attici flos: atractylidis flores & folia drachmæ pondere, cū pipere: pistacia trita pota, ranæ in iure elixæ ac effitæ, balsami liquoris aut seminis drachma, bdellij drachma, mu-

Ad quosuis serpentium morsus.

Ad viperæ morsum.

stelæ inueteratæ & exiccatæ drach. ij. gentianæ radicis drachm. ij. cum duobus piperis obolis & ruta: succi autem drachm. j. asteris Samij drachm. ij. feminis dauici drachm. ij. cerebrum gallinaceum potum, glandes quernæ esitata, iridis drachm. ij. helenij decoctum, elaphobosci radix & semen, elichrysi decoctum, itidémque serpylli, rubiæ folia & caules: echij radix, folia, caulis & semen: feminis trifolij drachma & folia similiter: tragoriganum, apri iecur tritum in vino, eryngij radicis drachma cum semine pastinacæ, hippomarathri radix & semen, amomum, cassia, cardamomum: cancri fluuiatiles triti cum lacte dissoluti: itémque marini, sed illis minùs efficaces: betonicæ foliorum drachm. ij. cinnamomum, clinopodij decoctum, costi drachm. ij. cum totidem piperis obolis, origanum Heracleoticum, ac eius decoctum, brassicæ succus, cyclamini radix, cupressi pilulæ, cuminum tum satium tum & agreste, leporis atque hinnuli coagulum, leontopetali radix, myrica decoctum, foeniculi semen, myrrhidis radix, lapis hæmatites cum vino. Aristolochiæ radicis, myrrhæ, baccarum lauri, gentianæ partes æquales excipiuntur melle, atque conflatum ex iis medicamentum & potui datur & vulneri imponitur. Fraxini folia ex vino, ac eorundem succis etiam moribundo profunt. Vrina propria potæ & imposta, magnificè iuuat: nechon & anchusa, plarani fructus, nasturtium, cupressus, pini cortex cum vino, heliotropium.

Ad cerastæ morsum.
Priuatim verò cerastæ morsui aduersantur, ammeos drachm. ij. cum myrrha & vino.

Adhibentur verò ita vt adherescant: trifolij folia, fraxini folia, ruta, calaminthæ folia, lini semè cum sale vel origano, ac melle: gallinæ viua dissectæ & adhuc calentes impositæ: sed in ipsarum locum alias subinde sufficere oportet. nimus caprinus coctus in aceto, aristolochiæ longæ radix cū aqua, asphodeli radix, flores & folia cum vino: cedria autrix liquida cum sale, quæ & contra cerastæ morsû valet: lauri folia cum oleo cocta, ericæ folia cū vino,

A λιῶ σκελετ θύσας καὶ ἔσχανας, δίδου < β', θυμακῆς ρίζης < β'. μζ' δυοῖν ὄβολοῦ πεπρωσῶς καὶ πηλῶν. ἦ δ' ἡ χυλῶ < α' ἡγῆς Σαμίας τὰ ἀστέρως < β'. δαύκην ἀσπέρματος < β'. ἐγκέφαλος ἀλεκ τοῖδων πινόμενος. βάλανοι δρυῖνοι ἐσθιόμενοι ἰείδος < β'. ἐλενίου ἀπὸ ζεμα. ἐλαφοβοσκου ρίζα καὶ ἀσπέρμα. ἐλιζούσου ἀπὸ ζεμα. ἐρπύλλου ἀπὸ ζεμα. ἐρυθροδάνου φύλλα & καυλοῖ. ἐρχίου ρίζα καὶ καυλός, & φύλλα, καὶ ἀσπέρμα. τριφυλλίδος ἀσπέρματος < α' καὶ τὰ φύλλα ὁμοίως. τριγυρῆδμος ἢ πρὸ κάρσεν λῶν ἐν οἴνω. ἡράγῆς ρίζης < α'. μζ' σαφυλίνης ἀσπέρματος. ἵππομαραθρου ρίζα καὶ ἀσπέρμα. ἀμμομοῦ καὶ καρδάμουμον, καὶ καρκίνοι ποτῆμοι λῶν, συν γάλακτος διεθέντες ἢ πῶν ὃ οἰθαλαφαστοὶ κέσρου φύλλων < β'. κιννάμωμον. κλινοποδῆς ἀπὸ ζεμα. κόστος < β'. μζ' πεπρωσῶς ὄβολων β'. οὐζανος Ἡερακλεωτικῆ, καὶ τὸ ἀπὸ ζεμα αὐτῆς. κερμῆος χυλός. κυκλαμίνου ρίζα.

D κυπρίσου σφαγία. κύκινον ἡμερῶν καὶ δ' ἀγριον. λαγαῶδ πτύα ἐ νεβρῶ. λεοντοπιτάλα ρίζα, μυρῆνης ἀπὸ ζεμα. μαραθρου ἀσπέρμα. μυρρίδος ρίζα. αἱμαλῆτης λῶς σὺν οἴνω. ἀριστολοχίας ρίζης, σμύρνης, σαφίδων, θυλιδυῆς, ἴσον ἐκείτων μέλιτι ἀμαληφθέν πίνεται, καὶ ὅτι πλεὺ πληγῶν ὅπτιθηται. μελίαις φύλλα σὺν οἴνω, ἢ ὁ χυλός αὐτῶν, καὶ ἢ δὴ ἀπὸ τῆς ἴσης ἔσθ' τὸ ἴδιον ποθέν καὶ ὅπτι τετῶν, μὲν ἄλλως ὠφελῆ. ἢ ἀγρυσσα. πλατάνου καρπός, καρδάμουμον. κυπάρισσος. πτύος φλοιός σὺν οἴνω ἢ λιόσπιον.

CXVI. Κεραστῆς ὀϊδίας ἀρμύζι, ἀμμομοῦ < β'. μζ' σμύρνης καὶ οἴνου.

F CXVII. Κατὰ πλάσεται ὃ πωροσχεῶς: τριφυλλίδος φύλλα, μελίαις φύλλα, πηλῶνον, κερμῆος φύλλα. λινοσπερίον σὺν ἄλσιν ἢ οὐζῶν καὶ μέλιτι. πρὸς κάρσας ἀγαροδῆσαι ζῶσαι καὶ ὅπτι ἐκείσιν ἔσθ' καὶ ἀλλὰ σὺν ὃ δ' ὀστειχῶς. ἀπὸ πάτος ἀγρῶν ἐπιθήσασα ἐν ὕδατι. ἀριστολοχίας μακρῆς ρίζα μζ' ὕδατος. ἀστροδελῶ ρίζα, αἴθνη, φύλλα, σμύρνη, κερδία ἢ πύατα ὑγρὰ σὺν ἄλσιν, καὶ πρὸς κέρσας. σαφῆνης φύλλα σὺν ἔλαιῳ. ἐλενίου. ἐρείκης φύλλα σὺν οἴνω.

4-de mat. med. 6. drach. iij. is vini sextario.

Videtur legendum καὶ ἴσιν ὅτι ἀριστολοχίας ἔσθ' σμύρνης καὶ οἴνου.

In aceto aur. no. 2. de mat. med. cap. 99.

Valerianum ex serpentium morsibus aduenenda.

4-de mat. med. 6. drach. iij. is vini sextario.

Videtur legendum καὶ ἴσιν ὅτι ἀριστολοχίας ἔσθ' σμύρνης καὶ οἴνου.

In aceto aur. no. 2. de mat. med. cap. 99.

ἐχίου φύλλα ὁμοίως. πρὸς οἶνον μὲν ἀλφίτου
 καὶ ὄξος. κρόμυρα ὁμοίως, ὀρόβιον στυ οἶνον.
 πήλαρον φύλλα μὲν ἀλῆς ἔμελιτος. πίτυ-
 ρα δὲ ὄξος ἐψηθεία. παρὰ σὺν κερτόν. ρα-
 φαίς φλοιός σὺν μύητι. σάμψυρον σὺν ἀλοι-
 κῷ ὄξος. σκίλλα ἐψηθεία σὺν ὄξος. σκέρδα δὲ
 ὄξος. τέφρα πάντα σὺν ὄξος, καὶ μάλιστα ἀπὸ
 κρόμυρος, ἢ μελίης. κατὰ μιλίαι τῷ ἔπι τῶν
 ἰοδόλων τριφυλίδος ἀπόζωμα. ἔπι τῷ τῆς
 πληγῆς ἰδίως βότρυον ἔπι τῆς γέροντος. ἀβρό-
 τονοῖ λῆθον μετ' οἶνον, ἀγνή φύλλα, ἀδίατον.
 ἔλκω τῷ τῷ ἔπι φανίαι, ἐὰν ἔπι πολὺν ἑσφός.
 ῥητίνης φύλλα. πινέτωσαν δὲ σὺν ὄξω μελίτι.
 CXXVIII. Πρὸς τῷ αἰμορροϊδῶς (καὶ κρη-
 σῆρος) δῆγματα ὠφελῆ, ἀδράχη κατὰ
 πλάσσομένη, ζῆνόν γλωσσόν, παρὰ σὺν ἑσφός
 φύλλα. αὐτὸ τῷ γήριου κέφαλα ἢ κεφαλή ἔ-
 πι τῷ τῆς ἰσθμίου. ὕσσωπον. ἀβρότος. σκέρδα
 λυχνόν. παρὰ σὺν. πήλαρον. κνίδον. κέρ-
 δαμον, καὶ σπέρμα. σκέρδα λειον στυ οἶ-
 νω ποθέν. ἀσφίδες ἐσθιόμενα. νεοσσοὶ ὁμοί-
 ῳ ἐσθιόμενοι σὺν οἶνω.

μὲν πηλαρον αει-
 μέλιτος, cum rutæ
 decocto. 2. de
 mat. med. cap.
 107.

Videtur aliqui
 deesse.

Vocabulum hoc
 corruptum ap-
 paret.

Idem non est
 nisi quod dicitur
 πηλαρον.

In versione hic
 additur: lixiuum
 est sic, non est
 Moibanus leg-
 dum scribitur
 κρομμύον, non
 tenet.

CXXIX. Ἐπὶ δὲ κρησῆρος, ὁμοίως ἄριχος
 γήνιος πολὺν ἑσθιόμενος. δεῖ δὲ οἶνον πολὺν
 ἔπι πίνοντα ἔμελι.
 CXXX. Ἐπὶ δὲ ἀσπίδος, ἢ πτυαδῶς, κέρως
 ζῆ. ἢ κατὰ ποθέντες ὠφελῶσιν ὄξος πινόμε-
 νον. συνεχῆς διέγερσις, πληγῆς, κίσησις ὀ-
 λου τῷ σώματος. κατὰ μιλίαι δὲ ὠφελί-
 κως θάλασσα θερμῆ.

Addo, ποτὶ πλά-
 γας

CXXXI. Σκορπίων καὶ φάλαγγιον, καὶ
 σφηκῶν, καὶ μελισσῶν, ποτὰ σὺν οἶνω λαμ-
 βασιόμενα. ἀβρότον. ἀγαρικό < α'. ἀγ-
 ραίου σπέρμα. ἀδίατον. ἀείζων σκορπιό-
 δῆς, ἰδίως παρὰ σὺν σκορπίου πληγῶν. ἔρφυλα-
 λος. ἀλφίτας ρίζης < α'. λυχνίδος σπέρμα,
 ἰδίως τῷ παρὰ σὺν φάλαγγια. σὺν καμίνου ρίζης
 ὁπῶν δῶς πίνον, ἢ σαφίδας. ὄξαλιδος ὁ κέρ-
 πος καὶ ἡ ρίζα. ὄνογύρου < δ'. ἀμμοῦ
 < β'. ἔξ ὄξος ποθέν. ἀσφιδὸς κέρπος, καὶ
 τῷ ἀγῆτος ποθέν. ὕακινθος ρίζα. χαμῆδρονος ἀ-
 πόζωμα, καὶ ὁ χυλός. γλυχνόν. ἰερίδος < β'.
 ἰριδῶνος ἀγῆτος σπέρμα. ἑσφός. καὶ
 νία σὺν κίτη. κρομμύον ρίζης χυλός σὺν ὄξος. κυ-
 πρῶτος σφαιρία σὺν οἶνω. μάλως ζω-
 μὸς πινόμενος, καὶ αὐτὴ ἐφθῆ ἐσθιόμενα.

Huius generis
 Nicotianæ in
 Thes. Salsifica-
 tur Gellnerus es-
 se chamæpityn,
 quam & dicitur
 esse. sed, ὡς αὐτῶν
 nomina ut re-
 ritur apud Dio-
 scor.

echij folia similiter, fax vini cum
 polenta & aceto, cepæ similiter, er-
 ui farina cum vino, rutæ folia cum
 sale & melle, furfures in aceto de-
 cocti, porrum festium, raphani
 cortex cum melle, samfuchum
 cum sale & aceto, scilla in aceto
 cocta, allia cum aceto : cinis omnis
 cum aceto : maximè verò è brassi-
 ca vel fraxino. Fouentur & à viru-
 lentis animantibus inflicta vulne-
 ra trifolij decocto: peculiariter au-
 tem ipsis vulneribus butyrum im-
 ponitur: abrotonum tritum cum
 vino, folia viticis, adiantum. Sum-
 mam verò cutem ulcerant, si diu-
 tius reliqueris, folia biban-
 tur & ex aceto mulso.

Contra hæmorrhoidis [acpre-
 steris] morfus hæc conueniunt:
 portulaca imposita, plantago, ver-
 benacæ folia, ipsius serpentis caput
 crematum & impositum, hyssopus,
 calx viua, allium candidum, por-
 rum, ruta, vrtica, nalturtium & eius
 semen, allium tritum ex vino po-
 tum, vuz passæ esitara, pulli etu-
 di cum vino in cibo sumpti.

Ad hæm-
 rroidis mor-
 fum.

fortè, pullo-
 rum galli-
 cedrum cere-
 bella.
 Ad portul-
 cam.

In presteris morfu, conditane
 thunni caro abundè comesta auxi-
 liatur: sed vino copioso deinde su-
 perbibito vomitus concitatus est.
 Ad aspidis aut ptyadis morfum,
 cinnices septem octo de uorati
 iuuant, acetum bibitum, assidua
 excitationes, percussiones & to-
 tius corporis agitationes. Vituliter
 etiam aqua marina calens perfun-
 ditur.

Ad aspidis
 ptyadis mor-
 fum.

Ad scorpionum, phalangiorum,
 vesparum & apum ictus hæc è vi-
 no bibuntur: agarici drachma, a-
 gerati semen, adiantum, semper-
 uuium, scorpioides, (quod scorpio-
 nis ictui priuatim aduerfatur) fer-
 pyllum, althææ radicis drachma, hy-
 chinidis semen, (quod peculiariter
 phalagii resistit,) sycamini radicis
 liquor potui datus, oxalidis semen
 & radix, onogyri drac. iij. ammeos
 drach. ij. eximie iuuant: asphodeli
 semen & flos in potu: hyacinthi ra-
 dix, chamædryos decoctum & succus,
 pulegium, iridis drach. ij. lactucæ a-
 græstis semen, hypericæ, lixurium è
 ficu, radicis hederæ succus cum ace-
 to, cupressi pille è vino matu-
 ratu, & ipsa elixa in cibo sumpta

Ad scorpionum,
 phalangiorum,
 apum, vespa-
 riarum ictus
 assumentes.

Ad aspidis
 ptyadis mor-
 fum.

Idem non est nisi quod dicitur πηλαρον.

Diopsideus, lib. 2. de mat.

βίνου ἀλβέρου καὶ οἴνου. πρὸς δὲ πῦρ μυγαλίω, αὐτὴ ἢ μυγαλή ταχέως τελεῖσθαι. σὺν οἴνῳ καὶ ποθειῖσα. πίνεται ἢ κοινῶς πρὸς ἀμφοτέρω, ἀψιθίου σὺν οἴνῳ. ἢ δροσίου ἀπόζωμα σὺν οἴνῳ δρακοντίου ρίζαν λεθοταθῆσαι μὲν οἴνου καὶ ἐλαίου, ποπιζεῖ ἢ ὕψισπιπασον μὲν ἠερμοπυρίας ζυμώσας ὅτι πλάσσει καὶ ἰάται.

Foras, de materia medica, lib. 2. de mat.

CXXXIII. Πρὸς δὲ πρυγάνος θαλασσίας πληγὴν καὶ ἀπλάσσειται ὠφελίμως, φακὸς μὲν μέλιτος λῆθος.

CXXXV. Πρὸς ἢ δράκοντος θαλασσίου πληγὴν, αὐτὸς ὁ δράκων ἀναπληθεῖς ἐπιπτεθεῖς καὶ ὁ ἐκκέφαλος αὐτῶν πινόμενος, καὶ τῆ πληγῆ ἔσθῃ ἀνδρώπινον καὶ ἀντηνῆν ἔρπυλλον καταπλασθέν.

De materia medica, lib. 2. de mat.

CXXXVI. Σκορπίου θαλασσίου πληγὴν ἰάται, γαῖον ἀπυρρον σὺν ὄξῃ αἰατελομένην ἢ τεύχλα ἀναχαιθεῖσα, καὶ ὅτι τε γαῖον δαφνίδες πρὸς πινόμεναι.

CXXXVII. Ἀσκαλαβώπου δῆγμα ἰάται, σήσαμον.

CXXXVIII. Διὼκει ἢ τῆ θηρία ἔσθῃ ἐρωτύριον, ἀβρότονον, ἀγρος, ἐχθρον, καλαμίνθη, κόνηζα, ὀβελανον, ἔρπυλλον, πόλιον, ἀσφοδέλως. θυμιατόν τε δὲ ἀγρου φύλλα, ἀσφαλλόν, βδέλλιον, ἐλάφου κέρας, καλαμίνθη, καρδάμωμον, χαλβάθη, καστέριον, κόνηζα, κυπαρίσσου, ἢ κέδρου τρισματά. γαλάττης λίθος, λυσιμάχιος, μελαύθιον, πευκέδδμον, σαζαπηθόν, πόλιον.

De materia medica, lib. 2. de mat.

CXXXIX. Κτείνῃ ἢ θηρία πρὸς ἐπὶ τῆ χαλβάθη σὺν σπονδυλίου καὶ ἐλαίου, κερκίνοι ποθέντες σὺν ὠκίμῳ, καὶ πρὸς ἐπὶ τῆ σκorpίους κτείνουσι, λυχνίς ἀγρία πρὸς τε γαῖον, σκorpίους σκελίξ, σαφυλίνου ἀγρίου ἀπὲρμα πρὸς τε γέν.

De materia medica, lib. 2. de mat.

CXXX. Συζυγίον ἢ, κωλύθ θηρία πρὸς ἐπὶ τῆ καὶ διὼκῆ ἀλθαίας κερπὸς μὲν ἐλαίου καὶ ὄξους, δαφνίδες σὺν ἐλαίῳ καὶ ὄξῃ, χαλβάθη, καὶ κεδρίδες σὺν ἐλαφείῳ μυελῶ, ἢ γαῖπ. πάνακος ἀσκληπιάδου κερπὸς καὶ ἀμύνη σὺν ἐλαίῳ καὶ ὄξῃ. μελόχνης φύλλα λευκὰ σὺν ἐλαίῳ ἀλφιδάμνος, ἐπὶ πληκτὸς ἔσθῃ σφηκίῳ καὶ μελιτῆσιν ἔσθῃ μύθ. ποίεσι καὶ καμπαι αἰ ὅτι τῆ δαχάωνι σὺν ἐλαίῳ συζυγίον.

De materia medica, lib. 2. de mat.

ac vino. Priuatim verò ad muriciraneici morsus facit, mus ipse araneus statim còtritus. In vino & potus. Communiter verò ad vtriusq; morsus hæc bibuntur: absinthium cum vino, menta decoctum cum vino: dracunculi radix trita cum vino & oleo etiã propinatur. Pix verò liquida cum feruenti cinere subacta & illita sanat.

Ad pastinacæ marinæ ictum vtiliter imponitur, leas cum melle contrita.

Ad marini draconis ictum, draco ipse diuulsus & impositus iuuat, necnon & cerebrum eius epotum: vulnus quoq; ipsum vrina humana fouetur: imponitur & serpyllum.

Vulneri ex marini scorpionis ictu medetur, sulphur viuum cum aceto còtritum, aut nullus in longitudinem fissus & impositus. Tres quoque lauri bacca bibuntur.

Stellionis morsui sesamum medetur.

Serpentes cæterasque venenatas bestias substrata fugant hæc: abrotonum, vitex, echium, calamintha, conyza, origanum, serpyllum, polium, asphodelus. Suffitu verò hæc: viticis folia, bitumẽ, bdelium, cornu ceruinum, calamintha, cardamomum, galbanum, castorium, conyza, cupressi vel cedri ramenta, gagates lapis, lysimachia, melanthium, pencedanum, fagapenum, polium.

Admora verò hæc venenatas bestias interimunt: galbanum cum spondylio & oleo, cancri cum ocimopotri, itẽmque appositi scorpiones necant. Lychnis syluestris apposita scorpiones tantum non exanimat. Facit & syluestris pastinacæ semen appositum.

Illita verò hæc venenatas bestias atcent ac etiamnum abigunt, althææ semen cum oleo & aceto, lauri bacca cum oleo & aceto, galbanum & cedri bacca cum cerui medulla aut adipe, panacis Aseleprij semen & flores cum oleo & [Asferpitiij] liquore: Maluæ foliis tritis ex oleo siquis perungatur, à vespis & apibus minime ferietur: ab indem etiam fuentur erica quæ in oleribus nascuntur, ex oleo iuuant.

A serpentiū
scorpiū pra-
brantia.

A serpentium moribus tutos
hæc præstant atque præmuniunt:
genitalis sicci è ceruo masculo dra-
chma è vino pota, echijradix præ-
bibita, pastinacæ erraticæ semen
deuoratum. Dracunculi radicis
succo si quis manus inunxerit, tutò
ac citra offensionem viperas ap-
prehendet, vti & qui peucedani-
liquore corpus vniuersum p̄run-

Amuleta qua-
dam anti-
scorpi-
æ venenatis
bestiæ aduer-
santia.

Sunt & amuleta quæ scorpionibus
venenatisque bestiis aduersantur:
ac heliotropij quidem maioris,
quod scorpiurum vocant, radix
alligata, ictis à scorpione salutaris
perhibetur. Scorpium admoto ac-
conito quasi moriturus torpescit,
idémque apposito helleboro albo
velut ad vitam reuocatur. Valer &
spinæ albæ semen è collo suspensum.
Fugat & venenatas bestias o-
phites lapis adalligatus. In columes
& inoffensos præstat, medulla cer-
uina circumlita: oxalidis radix ad-
mota, itidémque philetærij radix
adalligata, ne quis à scorpio læda-
tur noxam e sentiat, omnino pro-
hibent.

Culices ar-
ctis & abigen-
tia.

Culices aduolat arcet, absin-
thium cum oleo inunctum. Idem
præstant suffitu, conyza, cupressi pi-
lulæ, coma, ipsaque ramenta: deni-
que & bubulum stercus.

Ad deuoratis
hirudinibus.

Hirudines tonfillis, gulæ & ori-
ventriculi adherescetes excutiunt,
absorpta muria, acetum: itémque
laserpitij liquor ex aceto gargari-
zatus aut sorbitione haustus. Aliud:
in aceto & buryro mixtis ferrum
ignitum vbi extinxeris, ea propi-
nato, & prodibit hirudo. Aliud: la-
serpitij semen aut atramentum su-
torium cum aceto gargarizato.
Aliud: alumen scissile probè tri-
tum inspirato in os habentis hiru-
dines, & exhibunt. Prodest & ana-
gallidis succus epotus, vel haustum
acetum acre in quo thymum intri-
tum sit, itémque nitrum cum sale
ex aqua gargarizatum. Eum verò,
cuius faucibus hirudines inhæse-
rint, in aquæ calidæ folium demit-
tito, eique frigidissimam aquam o-
re continendam exhibeto: sic en-
im calore offensa, protinùs ad fri-
gidam prorepent. Post os itidem aliquo
ex antedictis collutum, rictus hiatus
aquæ limus apprehendatur: eius enim
odore allecta illæ profiliunt.

A CXXXI. Αδὴκτοις ὃ δὲ τῆς ἑρπετῶν
τηρῆς, ἐλάφης ἄρρενος αἰδοῖς ξηρῶ < α'. Πι-
νομένη σιῶ οἶνω. ἐχίου ρίζα ποθειῖσα. σαφυ-
λίνου ἀγρίου σπέρμα βραχύν. δρακοντίου ρί-
ζης χυλῶ ἐαὶ πῖς συγχρίση. τριχίνας, ἀ-
ερίαι αἰ' ὁ τοιοῦτος ἀλύτως ἐχίδνας. ἢ πευκε-
δαίου ὀπὸς ἔλωσ συγχρίσεται.

scorpiū.

Fortè, σιῶν ἢ ἀρ-
γεία.

CXXXII. Ενδέμα τὰ ἐν ἀντιπαρῆ πῶς
σκορπίους καὶ θηρία ἰσορῆται ἀφελθὶ πῶς
σκορποπλήκτοις, ἢ λιόβροπιου τῷ μεγάλου
τῷ σκορπίου ἐν ἡ ρίζα πῶς ἀπιδόμη. "Νε-
κραι ὃ σκορπίου ἀκόνιτι πῶς σαζεν ἐγλήρη
ὃ ἐλλέβορος λευκός ἀκόνιτος λευκῆς σπέρ-
μα πῶς ἀπιδόμη. Θηρία δὲ ἀκὸν λήθος ὀ-
φίτης πῶς ἀπιδόμη. Απὸ τοῖς πῶς με-
λὸς ἐλάφης πῶς ἐχιδόμη. Οξάλιδος
ρίζα πῶς ἀπιδόμη, φιλεταιρίου ρίζα πῶς
ἐλαφῆσαι, ἢ τῷ σκορπίου καλῶς ὄλωσ
πῖ πάσῃ.

de mat. med.
scorpiū, refol-
uit, seu corpore
efficit.

CXXXIII. Κώνωπας ὃ σὺν ἐὰν ἄρρε-
νῶς, συγχρίση ἄπιδόμη αἰδοῖς ἐλάφης
D θυμιάδου ὃ, κένουζα, κικαρίων σφαιρία,
καὶ κέρμη, καὶ ἰρίσματα βόλβιτον

CXXXIIII. Βδέλλας ὃ πῶς ἄρρενο-
οιδῆς παρὰ τοῖς, ἐν κατὰ πῶς ἐ σωμα-
χῶ, δὲ τῷ σάλλῃ ἀλμυρῶ καὶ ἄρρενοιδῆ. ὄξος
ὀπὸς σιλφίᾳ, μῦ' ὄξος ἀγάρραλαισῆς, ἢ
κατὰ ἄρρενοιδῆ. ἢ βόλβιτον καὶ ὄξος μίξας
E καὶ πυρώσας εἰδῆσεν, βάλβον αὐτὸ εἰς αὐτῶ,
καὶ ὄξος πῶς, καὶ ἐκ βαίνῃ ἢ βδέλλα. ἢ ὀπό-
φυλλον. ἢ γαλκῶν σιῶ ὄξος ἀγάρραλαι-
σῆς. ἢ λαβῶν σπιθῆλαι χρισὴν τεύλας κα-
λαῖς, ἐμφύσῃσεν τῷ ἔχοντος βδέλλας αὐτῆ
καὶ ὄξος ἐλθῶσιν. ἢ χυλὸς ἀγάρραλιδος πῶς
μῦ' ὄξος δειμῦ μῦ' θυμῶν λήνηαντες

Fortè, σιῶν
Locus videtur
corruptus.

F πινέτωσθμ. ἢ νίτρω καὶ ἀλοῖ σιῶ ὕδατι ἀ-
γάρραλαιζέτωσθμ. " ἐκ βαλθῆν ἐαὶ ἐμ-
βιβάσαι ἐν βαλαρείῳ εἰς ἔμβασιν, διδῶς ὕ-
δαρ ψυχρὸν λίαν ἐν τῷ σωματι. Διφρα-
τῆν. ἐλβύσονται γδ ὅπτι ὃ ψυχρὸν ἐκ πυρῆ-
μόναι. καὶ μῦ' ὃ ἀγάρραλαιζέτωσθμ πῖνι
τῆν πῶς ἐρημῶν, πῶς ἀγάρρατω πῖνι ἐκ
τῷ ὕδατος ἰλιῶ. πῶς γδ τῷ ὀσμῶ ἐνε-
χῆσονται.

In Alexiphar-
mæcis sic habet
καὶ δὲ ἐν τῷ
βελγῶν σωμα-
τι αἰσῶσ. ἀεὶ
autem verbum
ἐκ βαλθῆν.

ΑΛΕΞΙΦΑΡΜΑΚΑ.

A Alexipharmaca, hoc est, venenorum assumptorum remedia.

CXXXV. Περὶ τῆς θανάσιμα, κινῶς ἀρμύζης ἔλαιον πινόμδρον, ἢ βύτρου χλιαρὸν, ὃ ἂν ἔλαιον μὴ πρῆν. ἐμείτω τὸ οἶνον. Ἀβροτόνους < α' κόνυζα, μετ' οἶνον ἐσαφυλίνης σπέρματος, κέστρο φύλλων < β' σκωοῖνα, καὶ περπινόμδρον τὸ δυσυαλώτους ποιῆ. λογηχίδος τῆς πίας ἀπόζυμα, σκωοῖνω. κεδρομυλα λῆσα ἐν οἶνω. μίλτη Λημνίας < α'. νάρδου Κελτικῆς < β'. νάρθηκος ἐν πικρῶν. νηκίς τῆς ῥόδου δένδρου τῆς αἰθῆ. σιλφίς ὁπός. ἵπποποτάμου ὄρχις. ὀποπάνης σκωοῖνολοχία. ἀσκληπιάδος καρπὸς καὶ τῆς αἰθῆ. καὶ τῆς χρωμίδος ῥίζα. τῶτων ἐκαστοῦ σκωοῖνω. πολλὰ ἀφέψημα τῶν ῥίζων. πικροκεδάνης ὁπός καὶ ἡ ῥίζα, πίατα ὑγρὰ ἐκλέχθη. περπινόμδρον, περπινόμδρον σκωοῖνω. σαγαπητὸν ὁμοίως. ἔσθι σαπῶν θερμῶν πλεῖστον πίνῃν ἐμείν.

αἷς ῥίζης, abūda-
re videtur Gesfi.

σπινθῶν καὶ αἰ-
ματόμων.

CXXXVI. Ανερέρη τῆς πικρῆς θανάσιμα περπινόμδρον. βενιάδος σπέρμα, κελαμίνθη πινόμδρον. κάρυα βασιλικὰ μὲν ἰσχάδων, καὶ πηγάνης φύλλων περπινόμδρον, καὶ ὀπιβρωτῆρα σκωοῖνω πηγάνης καὶ ἐλαίου.

Contra lethalia venena hæc in genere faciunt: oleum bibitum, aut, si id non sit in promptu, butyrum tepidum: sed qui biberit, reomat oportet: abrotoni drachma, conyza cum vino & pastinacæ [eraticæ] semine: betonicæ foliorum drach. ij. ex vino: sed & eadem præsumpta, à venenorum noxa præmuniunt: lonchitidis herbæ decoctum è vino, citrea mala cum vino contrita, rubricæ Lemniæ drachma, nardi Celticæ drach. ij. ferulæ medulla, nerij, quod & rhododendron dicitur, flores, silphij liquor, hippopotami testiculus, opananax cum aristolochia, panacis Asclepij semen & flores: Chironij verò, radices: & horum quidem singula cum vino: polij radice decoctum, peucedani liquor & radix, pix liquida delincta, expressus marrubio succus cum vino: similiter & fagapenum, vrina putris calens, copiosè hausta vomitione que reddita.

venenorum
nere que
sunt.

Lethalia venena irrita inefficaciæ que reddunt hæc, siquidem in potu præsumantur: buniadis seu napi semen & calamintha. Sed & iuglandes cum caricis & rutæ foliis in cibo præsumptæ, aut etiam postea sumptæ cum ruta & oleo, eundem præbent effectum.

Quibus venena
inefficacia
redduntur.

CXXXVII. Ἰδίως τὸ περὶ ἀκόνιτον ἀρμύζης, ἀζζώου τῶν μείζονος αἰθῆ μετ' οἶνον. ὀποβάλσαμον μὲν γάλακτος, ἀκρετος πολλὴ σκωοῖνω ἀψιθία. κινάμομον σκωοῖνω. πανάκος Ἀσκληπιῶς καρπὸς καὶ αἰθῆ. πηγάνου ἀγρίης σπέρμα, ἔβρωτῆρα ἀπερσάρον κερύσησιν, πικρὰ εἰλίφου σκωοῖνω, ἢ λαγαθῆ, ἢ ἐλάφου σιδήρου σκωοῖνω πεπυρωμδρον, καὶ ἐν ὄξυμέλιτι σθεαθεῖσα. ἢ σιδήριον πυρωτῆρα καὶ μέλιτι σθεαθεῖν. ζωμὸς βόφου. κόνια μὲν οἶνου καὶ ἀβροτόνους. περπινόμδρον σκωοῖνω. χαμελάρα σκωοῖνω. πηγάνου ὁμοίως. σκυκίς φύλλα λῆσα. χαμηπίτυς κελεύς ποιῆ. ὀείγανος ὀνίτις. πολύκνημον σκωοῖνω. ὀρνιθὸς κερύσησιν σκωοῖνω. ζωμὸς κρέως λιπαροῦ ὁμοίως. ὀποβάλσαμον σκωοῖνω γάλακτι γυαμεία, ἢ ὕδατι. μορέας ῥίζαν ἐψήσας σκωοῖνω, μίξας μέλι, διδου ἀργυρος καὶ χρυσὸς πεπυρωμδρον,

Fortè, ὃ καὶ ὀπι-
βρωτῆρα.
Sic in Alexiph.
at a. de ma. med.
cum vino.

Priuatim verò aduersus haustum aconitum conferunt, sedi maioris flores cum vino, opobalsamum cū lacte, meracum copiosum cum ab-sinthio, cinnamomum cum vino, panacis Asclepij semen & flores: rutæ agreftis semen, quo etiam postea sumpto venenum hoc inefficax redditur: coagulum hœdi aut leporis aut cerui, cum aceto: scoria ferri ignita in aceto mulso restincta, aut ferramentum excandefactum & melle restinctum, ius bubulum, lixiuum cum vino & abrotono, marrubium cū vino, chamelæa cum vino, ruta similiter, ficus folia contrita: chamæpitys egregiè iuuat: origanum onitis, polycnemò cū vino, gallinæ ius ita discoctæ vt simul etià omnis ex ea succus resoluatur, ius carnis pinguis similiter, opobalsamum cū lacte muliebri aut aqua: mori radix cum vino cocta & melle admixta: argētum & aurū ignita, extincta

Aduersus aconitum.

extincta melle: liquor * papaueris cum aceti face illitus. Sumpti autem aconiti signa sunt hæc: corpus contremiscit, subsultat, intumescit liuefcitque.

Contra mel Ponticum.

Mel quod in Heraclea Ponti provenit qui assumpsere, insani sunt. Remedio sunt mullum præstans, & esitata rutæ folia: quoties autem mullum euomuerint, iis toties demò exhibeatur. Cæterum eorum, qui mel huiusmodi comederint, stercus si sues canesve gustarint, eodem etiam mali genere afficiuntur.

Contra taxicum.

Toxico aduersantur: sanguis hirci, capræ, hædi, anatis & canis, è vino: rapi satiuæ semen potum, galbanum cum vino & myrrha, vinum passum, quercus cortex cum lacte vaccino similiter, fagi aut ilicis folia, aut radice succus cum vino copioso potus, malorum agrestium fructus esitatus, struthia mala similiter, mala cotonea trita in aqua cum pulegio, oleum rosaceum, aut irinum, amomum, carobalsamum cum vino.

Ad venena que telo gladii venenata sunt.

Iis qui venenato telo gladiò venenati sunt conuenit, laserpitij liquor è vino potus, itidémque vulcribus impositus cum decocto aliquo calfaciente.

Ad ixiæ.

Contra potum ixiæ, qui idem est cum nigro chamæleone, auxiliantur: absinthium tritum cum aceto, castoreum cum aceto, mæra cum largius cum absinthio, acetum inulsum, acetum cum agrestis rutæ femine, silphij radix, tragorigani decoctum, resina terebinthina aut pinea, nuces iuglandes, aut ipsius arboris germina, nardus cum castoreo, & silphij obolus cum vino, tragoriganum cum lacte. Nec desunt qui etiam thapsiæ succum e potum iuuare asferant.

Contra cicutæ venenata.

Haufto cicutæ veneno resistunt, oleum irinum aut absinthires largius cum vino bibitum, cardamomum similiter, cinnamomi drachma cum vino, meri portio, acerum calens, oleum amaracinum, rutæ agrestis semen, styrax cum vino, piper cum vriticæ femine ac vino, silphij liquor cum oleo & passo.

κρίδος σπέρματι και οίνω. όπως σιλφίου σιν έλαει και γλυκε.

Α σθεαθέντα μελιτι. οποι μηχανος συν σφέλιξι οξοις ζεζι. σημεια δε ακήντου, τρεμει δ σωμα και αλλεται, ε σκουται, και πελιούται.

Fortis, sordid.

XXXVIII. Μέλι το εν Ηρακλεια τη Ποικη ημνωσμον βρωται, μερσαι τοις βοηθουται ο οινόμελι κελεφ, και πηγαία εαδιόρμον. ασπαις δε αυ δεξμεσσοι, πωρεσ φερεστωσαν το οινόμελι. τιω αφοδον δε τη φαρστων το μελι στες, η κύνες φαρσντες, ε αυ το παρροι.

Contra

Contra

CXXXIX. Προς δε το τοξικον ποισ αμα τσάγρου και αιγας και εειφου, η νησπης, και κύνος εν οίνω. γογυλιδος ημερου σπέρμα πινόρμον, χαλβαη συν οίνω και σμυρνη. γλυκε. δρυός φλοισ, μετα βοείου γαλακτος ομοίως, και φηγου η φηίνου φυλλα, η ριζης χυδος (σιν) οίνω πολλω πωλασεις. μηλων αχλειαν καρπος εαδιόρμον. σρουθια μηλα ομοίως. κυδωνια λεύστας εν υδρατι συν γληχανι, διδου. η ρόδιον, η λενον, η αμωμον, η βαλασαμου καρποι συν οίνω.

In Alciptria m.

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

CXL. Προς εδν τρωθεντας τω βελοισ φαρμακαθεντος. εις τα τοξενόρμα δε οπιζεεται το ξίφος φάρμακα, ζεζι οπως σιλφίου πινόρμος μετ οίνου, και επιπιδόρμος ποισ τσάμασι μετα πινος τησ γερμαρλικου σποζεματων.

Inferendum videtur, και ε.

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

CXLI. Ιξίου, η μελανος χαμηλειαντος λεγορμον, ποθεντος, βεθηει αλιπιν σπιον μετ οξοις. κεσολο συν οξω. ακρατης οινος πολυεστω αφηθια, οξυμελι, οξος συν πηγαίου αχλειαν σπέρματι. σιλφίου ριζα, ησαρσειγανου σποζεμα. ρητινη τερμυθινη, η πιτυνη. καρνα βασιλικα, η της καρνας οι βλασοι. ναρδος μετ καστοριου, και σιλφιο οβολος μετ οίνου, ησαρσειγανου συν γαλακτι. ενιοι δε φασι και θαλιας χυλον πινόμενον ωφελει.

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

Contra

CXLII. Προς δε τες κανθον πεπωκόσαι, ελαγον τρινον, η αψιδνον σιν οίνω πινόρμον πολυ. καρδαμμον ομοίως. κινάμαριου α. σιν οίνω. ακρατοπασια, οξος θερμόν. ελαγον αμυρακινον. πηγαίου αχλειαν σπέρμα. ευραξ συν οίνω. πεαει σιν

Contra

Contra

L. j.

CXLIII. Κορίνδον ὃ ποθέντος ὠφέλιον ἔλαιον, ἔοινος ἀκράτος σὺν ἀψινθίᾳ, ἢ ἀλφίτῳ ὠμά σὺν θαλάσῃ, χιῶν σὺν γλυκῆ.

CXLIII. Σμίλακος ὃ ποθέντος, ὃν ἐνίοι τήνμαλλον καλοῦσι, Ραμνέοι ὃ τὰξον, δοτέον οἶνον πολὺν καὶ ὄξος, καὶ ὅσα τοῖς κώνηον πεπωκῶσιν ἀρμόζῃ, ὡς ἀλκπιέον καὶ ὅτι τούτης.

CXLV. Τοῖς δὲ ψύλλιον πεπωκῶσιν ἀρμόζῃ πᾶ βοηθήματα, ἀ καὶ τοῖς κορίνδον ἑνεγκάμενοις.

CXLVI. Τοῖς δὲ φαεικὸν πιούσιν, ἀκράτος πολὺς ἀρμόζῃ σὺν ἀψινθίᾳ, ἢ κιννάμωμῳ. Γλυκὴς πολὺς, νάρδος Κιλικία σὺν εἴνω. ἴεις ἀγρία ὁμοίως. πῆγανον σὺν κριθίᾳ ἀλβύρω καὶ ὄξῃ.

CXLVII. Περὶ δὲ μηκάνιον, ἔλαιον σὺν ὕδατι. ἄλες σὺν ὀξυμέλιτι. γλυκὺς, μέλι θερμαίνεν σὺν ροδίνα· ἀκράτος πολὺς σὺν ἀψινθίᾳ ἢ κιννάμωμον σὺν μέλιτι. ὄξος θερμόν. οὐρίανον σὺν κνήκῃ καὶ γλυκῆ. πηγάμου ἀγρίου σπέρμα. ροδίον, ἴεινον. ἢ κήσπος ὄργης λεῖος σὺν ὄξῃ, ἢ σὺν ὀξυμέλιτι.

CXLVIII. Εφημέρου δὲ ποθέντος, ὃ καὶ Κολχικὸν καλεῖσιν, ὠφέλιον κασιάνων ὃ σῆτος λεῖον σὺν οἴνω. πολυπόου τὸ σπύγγημα οὐρίανον σὺν κοιλία. πολυπόου χυλὸς καὶ ῥίζα σὺν γάλακτι γλυκῆ. δρυὸς ἢ φηγῶν ἢ κρινου φύλλα λεῖωσας, δίδου σὺν γάλακτι. ἀμπέλου, ἢ βᾶτου χυλὸν, ἢ καυλοῖς λείοις σὺν ὕδατι. καὶ νάρθηκος ἐντεταμένη μετ' οἴνου. ἢ ἐρπυλλον μετ' οἴνου, ἢ μύρταν καρπὸν, ἢ ροιάς λεππὴ σπυγγέας ἐν οἴνω. γάλα βοείου βοηθεῖ, ὡς τε αὐτὸ ἀχρηῆμα τις λάβῃ τὸ γάλα, ἄλλου βοηθήματος ἐχρήζῃ.

CXLIX. Δορυκίου δὲ ποθέντος, γάλα γλυκὺ. ἔλαιον. εἰς ὄρνιθος σῆτος καὶ ψηθῆν, λεῖον ποθέν, καὶ ὄζωμος. ἐχίνοι, κάρδι, καὶ πορφύραι, καὶ γραφίδες, πῆνες, κλένες, κήρυκες, ὠμά καὶ ἐφθα ἐσθιόματα.

CL. Σύγγου δὲ μνηκῶν ποθέντος, ὄξος μόνον ἢ κιννάμωμον, ἀμύδαλα πικρά, ἐσθιόμενα αἰσιν πινόμενον, ζωμός λιπτός, καὶ ἄλλα πῆνα λίπος ἔχοντα χλιαρὰ πινόμενα.

Coriandro poto aduersantur, irinum oleum, merum cum abfinthio, polenta cruda cum aqua marina, nix cum passo.

Contra venenum taxi, quam Græci smilacem, nonnuli thymalon appellant, vinum copiosum dari oportet, itemque acetum & quæcunque conuenire diximus iis qui cicutam hauserunt.

Aduersus epotum psyllium, eadem quæ hausto coriandro remedia auxiliantur.

Contra pharicum potum conueniunt: meracum largius cum abfinthio aut cinnamomo, passum copiosum, nardus Ciliffa cum vino, iris syluestris similiter, ruta cum hordeacea farina & aceto.

Epoto papaueris liquore succurrunt hæc: oleum cum aqua, sal cum oxymelite, passum, mel calfactum cum rosaceo, merum copiosum cum abfinthio, cinnamomum cum melle, acetum calens, origanum cum lixiuia & passo, ruta agreftis semen, rosaceum, irinum, fimum gallinaceum tritum cum aceto aut oxymelite.

Contra potum ephemerum, quod etiam Colchicum appellant, auxiliantur hæc: interna castanearum tunica cum vino, polypodij decoctum, origanum cum lixiuio, polygони succus & radix cum lacte dulci: quercus aut fagi, aut ilicis folia trita cum lacte, vitis aut rubi succus, vel cauliculi triti cum aqua, ferulæ medulla cum vino, serpyllum cum vino, myrti fructus aut Punici cortices in aceto macerati. Quin & lactis vaccini potus vsquæ adeo est efficax, ut si quis illud quamprimùm sumplerit, non sit aliud desideraturus auxilium.

Contra dorycnium succurrunt, lac, passum tepidum, gallinacei pectusculi elixi triti succus haustus, ipsi quoque ius epotum: echini denique, conchæ, purpura, squilla, pinna, pectines, buccina, seu cruda seu elixa comedantur.

Hausto folano furioso conueniunt, aqua mulsa, amygdalæ amaræ esitæ, anisum porum, ius pingue, & alia quædam pinguia tepida in potu sumpta.

ἐπιμαλλον

μικάνιον ἐπί. ὄξωμι σὺν αἰσιν πινόμενον, ἢ μέλι σὺν ροδίῳ Διοσκ. in Alexiph. σὺν ἀψινθίῳ ἢ κιννάμωμῳ, in Alexiphar.

ἐριδος, legit Gesn.

πολυπόδιον forte. Gesn.

Succum Polygони cum vino simpliciter desiderat Diof. in Alexiph. cap. 5.

Cum lacte, in Alexiph.

γλυκὺς οἶνος γάλακτος, καὶ ἄρι. Gesn.

κάρδι, πῆνας.

Contra potum coriandrum.

Contra venenum taxi.

Contra epotum psyllium.

Contra pharicum.

Contra epotum vel merum.

Contra ephemerum vel Colchicum.

Contra dorycnium.

Contra folanum furiosum.

ad hyofcyamum.

Aduerfus hyofcyamum, lac, aqua multa cum lacte afinino, merum bibitum & vomitione redditum, amaracinum vnguentum, fœnum-græcum cum oleo, vrticæ femina cum vino aut folia, nasturtium, sinapi, cichorium, raphanus. Cogen- di porro ad quietem qui hoc veneno potionati sunt, quemadmodum qui vinum biberunt, vt ipsum exco quant. Hisce porro signis sese pro- dit qui hyofcyamum assumpserit: plurimum delirat, flagris cædi sibi videtur his accedunt vehem- ens circa hypochondria dolor, virium exolutio & cruetâ mictio.

ad cantharid- das.

Ad cantharidas potas hæc sunt auxilium: oleum cum aqua, irinum & rosacium, lac: alæ ac pedes ipsarum cantharidum è passo poti, vti qui- dam afferunt, dantur pro antidoto. Iuyât & oleum melinum, ruta cum irino, & semen quoque, ius ex adipe cerui sumptum, pulegium cum aqua: esitarum lini semen, quicum adeps caprina vel ouilla aut anseris caro cocta fuerit: lac iniectum cly- stere, vitium tenelli palmites triti cum passo & potui dari, scorpioi- des cum melle, Samiæ terræ dra- chma cum sapa.

ad buprestin- dam.

Iis qui buprestin assumpserint, oleum tepidum exhibeto, caricas tritas & in vino coctas propinato, aut lac cum palmulis contritis. Iu- uant & pyra. syluestria sicca multa cum vino trita, lac bubulum recês, itémque vrina muliebris pota & vomitione reddita.

Centropityo- casus.

Cõtra haustas pinorû erucas eõue niüt, lac dulce, oleú melinú & irinú. Haufta salamandra auxiliatur, lac dulce cum aqua, refina cum melle, chamæpityos in aqua deco- ctum cum nucleis pineis, vrticæ se- mé aut folia cum hordeacea farina & oleo cocta: testudinis marinæ sanguis & galbanum simul probè cocta sumptaque, ranæ cum eryn- gij radice coctæ & in cibo sumptæ.

ad lepore ma- rino.

Haufto lepore marino sunt auxi- lio hæc: lac muliebre vel afininum potum, cedria è passo aut vino, ce- dri baccæ comestæ, cyclamini radix cum vino, malux caulis cum radi- ce, ellebori nigri aut scammonix drachma, mala Punica vinosa co- mesta, eorumq; nuclei. Qui hoc ve-

A CL I. Πρὸς δὲ ὑοσκύαμον, γάλα, μελί- κρατος σὺν γάλακτι οἰνείῳ. ἀκρατον πίνῃ, ἐμειν. ἀμαράκινον μύρον, τήλις σὺν ἐλαίῳ. κνίδος σπέρμα σὺν οἴνῳ, ἢ τὰ φύλλα. καρδα- μων, ἰάπη χλωρῆ. ράφατος. ἡσυχάζειν δὲ δει αὐτοῖς ἀνακάζειν, ἢ αὐτῶν οἶνον ἐκ- πέσσει. *σημείον δὲ τῦτο, μέγα πῶδρα-

ἡσυχάζει. αἱ τὸ αὐτὸ πτω- κότες αὐτῶν εἰσι. ΔΕΒΓ.

B ληρῆ, δοκίον μασίγμα σὺν δὲ κάρδαμον, μέ- γας αὐλῶν, ἡσυχάζειν πόνος. ἰσχῶν ἀ- πόλεισι, αἵματος οὐρησι.

CL II. Καθηρίδων δὲ ποθεισῶν, βοηθεῖ: ἔλαιον σὺν ὕδατι, καὶ ἔλενον, καὶ ρόδιον γά- λα. φασι δὲ πίνεσ, ὅτι τὰ πέρα καὶ οἱ πόδες τῆν καθαρῶν πινόμενα ἐν γλυκῆ, αἰπι-

C φάρμακον ἔστι. ποιῆ ὅ καὶ μήλιον ἔλαιον, πήγανον μῦν ἰρίνη, καὶ τὸ σπέρμα. ἐλάφου ἐκ τῆς πιμελῆς ζωμός λαμβανόμενος. γλή- χῶν σὺν ὕδατι. λινοσπέρμα, συγχεθεψίσας αἰγῶν πιμελῆ, ἢ φοροβάτῃ, ἢ χηνὸς σάρκα, ἐ- αὐτῶν. ἐγκυζεῖ γάλα. καὶ ἀμπέλου καυλῶν ρίζας σὺν γλυκῆ δίδῃ. σαρπηφ-

πιμυκῶ.

D δὲσ σὺν μέλιτι. Σαμίας < α. μῦν σιραῖα.

CL III. Βυκωρήσεως ὅ ληφθείσης, δίδῃ ἔλαιον χλιαρὸν. ἰσχῶν ρίζας ἐ ἐψίσας οἴνῳ, δίδῃ πίνῃ. ἢ γάλα σὺν φοίνιξι λείοις. ἀχρῆδας ξηρὰς πολλὰς σὺν οἴνῳ λείας. γά- λα βόφον νεαρῶν. ἔλαιον χλιαρὸν. ἔσθῃ γυ- ναικῶν πρὸς μῦν πινόμενον καὶ ἐξεμάρκον.

ista redundant.

E CL IIII. Πιτυοκέρμπης ὅ ληφθείσης, ἀρμόζῃ γάλα γλυκῶ. μήλιον ἔλαιον ἐ ἔλενον.

CL V. Σαλαμάνδρας ὅ ποθείσης βοη- θεῖ, γάλα γλυκῶ σὺν ὕδατι, ῥητίνη σὺν μέ- λιτι. χαμηπίτυς σὺν ἐψίσας ἔσθῃ εἰλοῖ σὺν ὕδατι. κνίδος σπέρμα, ἢ φύλλα σὺν ἔλαιῳ ἀλθῶρα καὶ ἐλαίῳ ἐψίσας, δίδῃ γαλβανὴν ἐ χελώνης θαλασσίας αἶμα, σὺν ἐψίσας καλῶς ἐ λαμβανόμενα. βάττα- ροι μῦν ρίζης ἡρυγγίου ἐψίσας, καὶ λαμ- βανόμενα.

εὐκρίσας. In cha- mæpityos deco- cto pinei nucleis simul steruntur. in Alexiph. κνίδος, σὺν ἐψίσας, ἢ ἐψί, farina c raf- siore, simplici- ter. Diosc. in A- lex. itemque Ni- cander. In Alexiph. ius ranarum ita ce- catarum exhibe- tur.

CL VI. Λαγῶν ὅ ποθέντος βοηθεῖ: πο- θέν γυναικὸς γάλα, ἢ οἶν. κεδρία σὺν γλυ- κῆ, ἢ οἴνῳ. κεδρίδες ἐσθῃ ἰσχυρῶν. κυκλαμίνου ρίζα σὺν οἴνῳ. μελόχης τὸν καυλὸν σὺν τῆ ρίζῃ. ἐλλεβορῶν μέλατος, ἢ σκαμμωνίας < α. ροῖα ἐσθῃ ἰσχυρῶν οἴνῳ δίδῃ, καὶ οἱ πυρῶδες.

καυλῶν.

οὐδὲν δὲ τῶν ἰχθύων ὑπομένεισι ποροσφερέαζ, A
 εἰ μὴ καρκίνοις ποταμίοις, καὶ ἑσπύροις μόνοις
 πέσσουσι. ἰεκμήριον ὅτ' ἔδύναζ, σωθῆναι αὐ-
 τοῖς, εἰσὶ ἰχθύες ἠδὲ ἰώες ποροσφερέσκων. ἀρμό-
 ζῆ δὲ καὶ ἐλλέβορος λευκός, καὶ γὰρ διπλαστέον
 ἐπ' αὐτῶν ἐμέτοις. βοηθεῖ δὲ ἐν ἄρχῃ ἔ-
 ἔρον ἀθρόωπνον ποτὴν καὶ ἐξεραθέν. καὶ χινός
 αἷμα πῆραζεῖμα πινόμενον. Ὁ λα-
 γών παλασσίας πεπωκώς, ἐμέτ' ἐκκινά, καὶ
 χρωμάτα πηλοδαπά. οἶονεῖ γὰρ σαπαρὲν
 ἡ φαρῶν, καὶ κατέχῃ. πούτω χλωτός καὶ ὄρησις
 γάρα αἷμα δὸς πίνῃ.

Ista que non suo
 habebantur loco
 post caput c. 11:
 hic relicere vi-
 sum est.
 ἔριδος.

Gesm. suspicatur
 legēdum, ἢ αἷμα,
 aut sanguinem.

συνὸν οἶνον, cum
 vino. Diosc. lib.
 3. de mat. med.
 cap. 169.

Fortē, σημεῖα δέ.

In Alexiph. συνὸν
 ἔξω καὶ ἄλλα πο-
 σκα.
 νίτρον.

συνὸν ἔξω, cum a-
 ceto, in Alexiph.

Gesm. ἄλλοι legē-
 dum suspicatur,
 ut sit inisinitium
 loco imperativi.
 Alioqui enim
 menta alium po-
 tius astringit,
 quam solvit.
 Fortē, ἐστὶ τὸ πῶ-
 σκα.

CLVII. Πρὸς ὃ φρυῖον καὶ τὸ καφὸν ἐά-
 τραχον βοηθεῖ χελώνης θαλασσίας, ἢ χερ-
 σίας αἷμα ξηρὸν μετ' οἶνον. δαμασκηνία ρίζης
 ποροσφάου συνὸν ἔξω < α. ξηραῖς ὃ < β. ποι-
 οῦσι ἔ ἀκρατος πολὺς πινόμενός, ἔ ἐξεμοίμῃ.
 καλῶμεν ρίζα συνὸν οἶνον. κύπερος συνὸν οἶνον.
 δίκωκός, καὶ περιπάτοις, ἢ δρόμοις χρωόμενος, καὶ
 λαε ἐν πυριατῆλοις. ἰδίως δὲ πρὸς φρυῖον,
 βάπτραχος ἐφθός, ἢ ὀπίος ποροσφερέδμος.

CLVIII. Ἡ δὲ τωρεῖς αἷμαλιός, ἀφω-
 νία, πένος τομάριον, ἐρησά, καὶ δύνα. Ἰαυρείου
 αἵματος ποτὴντος, βοηθοῦσιν ὄληθοι συνὸν ἔξω
 ποτὴντες. καὶ ἑσπύριος ὄξος. νίτρον συνὸν σιλφίω.
 πιτύα ἐρίφω, ἢ λαγαδὸς μετ' οἶνον νίτρον < α.
 μετ' οἶνον. κράμβης σπέρμα συνὸν ἔξω. κονύζης
 φύλλα συνὸν πεσφά. ἢ βάλτου χυλός συνὸν ἔξω.
 καὶ φλεβοτομῆν δεῖ. κοιλιῶν τε κινῆν. ἐμέτοις
 δὲ φυλάτῃσθαι ὡς βλαβεροῖς.

CLIX. Γάλακτος δὲ θρομβωθέντος, ὠ-
 φελίμως δίδο. Ἰλυκὺς πολὺς, ὄξος χλια-
 ρόν. ὄληθοι συνὸν ἔξω. ὀπὸς σιλφίω συνὸν ὄξω-
 κράτῃ, ἢ κονία. πιτύα λαγαδὸς, ἢ νεβρῶ, ἢ ἐ-
 ρίφω, ἢ ἀρνός, ἢ δροκίδος, ἢ βυβόλις, ἢ μίσχου
 συνὸν ἔξω. Ἰλυκὺς συνὸν ἔξω. ἠδύοσμον συνὸν ἔξω. καὶ
 κοιλιῶν ὃ λυφ. ἐνίοι ὃ ἠδύοσμον συνὸν ἔξω δι-
 δόασιν. ἀλύνκον δὲ μηδὲν ποροσφερέν μαλ-
 λον γὰρ πηγυται τὸ γάλα. ἀλλ' ἔσθ' ἐμειν
 δεῖ δὲ τὸ δυσβολητότερον τῶν αἵματος.

CLX. Πρὸς ὃ μύκητας ποιεῖ ἀλεξιορί-
 θος ἀφοδος συνὸν ὄξω κράτῃ. Σριτολοχίας
 < α. μετ' οἶνον. κλημῆ, κονία, ἢ ἔξω ἀχρα-
 δος ἔ δὲ ἰδρῶ ποτῆσαι. ἔ σινεψόμενον ὃ ποῖς

fimum gallinaceum cum posca, aristolochiæ drachma cum vino, lixiuum ἐ
 farmentis virium aut pyraastro arbore potum. Ipfi quoque pyrastri fructus

num biberint, piscium nihil ad-
 mittunt, preter fluuiatiles cancos,
 quos etiã solos cõcoquant. Signum
 porrò salutis fuerit, si pisces alacri-
 ter in cibos admiserint. Cõuenit eis
 etiã elleborus albus: neq; sunt per-
 timescēdi qui cum sequitur vomit-
 us. Iuuat & ab initio vrina homi-
 nis pota & vomitu reddita, itēmq;
 sanguis anseris cõfestim epotus.
 Hauisti leporis marini signũ est, fre-
 quens vomitus & variorum colo-
 rum: nam ventriculus ceu ingesto
 quopiam putri minimẽ cõtinet. Sic
 affecto anseris & gallinæ adipem
 simul dato in potu.

Aduersus rubetæ & ranæ mura-
 venena auxiliantur: testudinis ma-
 rinæ aut terrestris sanguis exicca-
 tus cũ vino, damafonij radice recē-
 tis cũ aceto drachma, siccæ autem
 drachmæ duæ. Iuuat & meracũ co-
 piã largiore potũ ac vomitu reie-
 ctũ, arũdinis radix cũ vino, cyperus
 cũ vino. Sollicitãdi etiã qui venena
 eiusmodi hauserunt ad ambulatio-
 nis aut cursus exercitia, itēmq; lo-
 tiones crebras in caldariis cellis.
 Priuatim autẽ contra rubetã facit,
 rana elixa vel asia in cibo sumpta.

Taurini sanguinis poti signa sũt,
 vocis interceptio, dolor stomachi,
 vrinæ retētio. Cõtra hoc venenum
 succurrũt, grossi ex aceto poti, ace-
 tũ per se, nitrum cũ laserpitio, coag-
 ulũ hædi aut leporis cũ vino, ni-
 tri drachma cũ vino, brassicę femẽ
 cum aceto, conyzæ folia cũ pipere,
 rubi succus cum aceto. Tundenda
 etiã vena, ciendãque aluus: at
 vomitus, tanquam noxij, vitandi.

Cõtra lac in grumos cõcretũ vt-
 liter exhibetur, passum copiosum,
 acetum tepidũ, grossi cum aceto, li-
 quor silphij cum posca aut lixiuio:
 coagulũ leporis, aut hinnuli, aut hæ-
 di, aut agni, aut capræ, aut bubali,
 aut vituli cũ aceto, passum cũ ace-
 to, mēta cũ aceto. Sed & soluēda est
 aluus. Sũt qui mēta cũ vrina exhi-
 beant. Salsi porrò nihil offerēdum,
 quoniã lac magis coiret ac dẽsfare-
 tur: at neq; his vomitus conuenit.
 Cæterũ huic veneno ægriũs quã
 taurino sanguini potu succurrunt.

Contra fungos hæc auxiliantur: Adasfũ fũs
 Adasfũ fũs

Contra rubetã
 & ranã
 muræ

Contra tauri-
 num sanguinẽ
 hemitem.

Ad lac in gr-
 umos

ac folia si cum fungis decoquantur, horum stranguladi vim auferunt. Iuat & absinthii cum aceto, mel delinctu vel in aqua potu, apiastru cum nitro aut lixiuio, sal cum aceto, pyra syluestria esitata, amaracinu potu, meracu haustu, panacis Asclepij radix & semé, ruta cum aceto, fax vini vsta & cruda quoq; pota ex aqua, raphanus in cibo sumptus: atramentum futorium cum aceto egregie opitulatur: nasturtium aut sinapi, radix tragacanthæ cum aceto.

Contra gypsi potu proficiunt: lac vomitu reddendum, oleum ex aqua malsa aut ficu decocto, lixiuui ficulneum cum vino, origanum cum lixiuio vel aceto, malua decoctum.

Contra fistulam. Iis qui spumâ argenti biberint succurrunt hec: meracum largius cum absinthio propinatû, apij syluestris semen è vino, hypericum, hyslopum cum vino, myrrha oboli duo, hormini semé, limonium & apium, fimus palubini cum nardo exhibitus.

Contra cursum. Cerussa pota, profunt hec: oleum, aqua malsa, ficuum decoctum cum oleo calere, lac potu vomitioneq; redditu; grossi cum aceto, malucum radicibus decoctu, amaracinu, iriniu, sesamu tritu è vino, lixiuui è farmetis vitium, Persicorum nuclei cum oleo aut hordei decocto, gumi pruni arboris, humor qui in folliculis vلمي continetur. Caterum post vomitiones etiâ thapsia succo aut scamonia liquore vtendum est.

Adversus hydropisum. Argento viuo potu, conueniunt: lac haustum aut vinum cum absinthio vel apij semine, hysopus cum vino, ita tamen vt deinde reuomat: profunt & quæ proximè contra spumam argenti præscripsimus auxilia. Mirificè verò adiuuat globulus è lamella auri perexigua deuoratus: illi enim argentum viuum propter cognationem circumfunditur & adhærescit, ac simul etiam lubrico lapsu per sedem egeritur.

ΕΠΙΛΟΓΗΣ.

Hæc sunt, charissime Andromache, quæ tibi, de simplicium medicamentorum vsu experimentis comprobato, duobus digesta libris mittere visum est.

FINIS.

A μύκησιν αἰ ἀρχαδες, ἐ τὰ φύλλα, αἶροις ὁ πιγῶδες αὐτῶν. ἀψήθιον μετ' ἔξοος. μέλι ἐκ λήχιδρον ἔκ κινόμοιο σὺν ὕδατι. ῥομι- ασφύλλον σὺν νίτρο, ἢ κοιλία. ἢ ἄλλες σὺν ὀ- ἔξ. ἀρχαδες ἐσθιόμοιοι. ἀμαράκινοι πι- νόμοιοι. ἀκράτος κινόμοιοι. πάνακος Ἀσκλη- πιδ ρίζα ἔκ κερπός. πήγαρον σὺν ὄξ. τρυξ Β οἴνου κεκαυθὴ, ἢ ὠμὴ πινομόρη μὲ ὕδα- τος, ῥαφῆμος ἐσθιόμοιοι. ἀκράτος ὁ ποιῆς ὁ τῶ *χαλκοῦ ἀγῆος σὺν ὄξ. καρδαμύνη, νάρου. τραγακάνθου ρίζα σὺν ὄξ.

σὺν ἔξοοις, cū aceto mullto, Diosc. 5. de mat. med. cap. 216.

CLXI. Τύψου δὲ ποθείσης ποιῆς γάλα, ἐμείτω δὲ ἔλαιον σὺν ῥομικράτῳ, ἢ σίκων ἀ- φεψήματι. κνήα σίκων σὺν οἴνω. ὄξ. γανον σὺν κνήα ἢ ὄξ. μολῶχης ἀπόζεμα.

CLXII. Πρὸς ὃ ποιῆς λιθαργυρον πόντῳ ποιῆς, ἀκράτος πολὺς διδύμοιοι σὺν ἀψήθια, *σελίην ἀρχαδες ἀπέρμα σὺν οἴνω. *λαφικόν. σελίνου σελίνα simpliciter in Alexipharm. In Alexiph. additur ἀρχαδες, ἢ ἔξοοις. ὕδατον σὺν οἴνω. σμύρνης ὄξ. ὄρμίνης ἀπέρ- μα. λήμψινοιοι, ἢ σελίνου. ἢ ἀρχαδες ἀπέρ- μα ῥομι κινόμοιοι δὲ τῆσαι μετὰ νάρου.

Genin. ἔξοοις, ἢ ὕδατον legendum suspicatur.

CLXIII. Ψιμμυθίου ὁ ποθέντος, ἔλαιον, ῥομικράτον, σίκων ἀφεψήμα σὺν ἐλαίω θερ- μά. γάλα, ἐμείτω δὲ αὐτὸ. ὄλιωτοι σὺν ὄξ. μολῶχης ἀφεψήμα σὺν τῆς ρίζα. ἀμαρά- κινου, ῥινοιοι. σήσαμον λῆον μετ' οἴνω. κοιλία κλη- μάτινη. *ἀφσέων ὄξ. σὺν ἐλαίω. *κρητῶν ἀ- φεψήμα. κίμμι κοκκὺ μῆλων, ἢ ἐλάς τὸ ἐν

σύνειν σελίνα simpliciter in Alexipharm. In Alexiph. additur ἀρχαδες, ἢ ἔξοοις.

Περσικῶν, in Alexipharm.

Εἰσὶς θυλακίοις ὕγρον. χεῖρ δὲ αὐτῶν ποιῆς ἐμέ- τοις, ἢ σαψίας χυλῶ, ἢ σκαμμωνίας ὄξ. ἢ

CLXIII. Ὑδραργυρος ποθείσης ἀρμό- ζη γάλα κινόμοιοι, ἢ οἴνος σὺν ἀψήθια, ἢ σε- λίνης ἀπέρματι. ἢ ὕδατον σὺν οἴνω ἐμείτω ὁ αὐτῶ. ἔκ τῶ κρῶς λιθαργυρον ἀσάγγα ῥομι- κρῶ ποιῆς. ἀκράτος ὁ βοηθούνηται χυσοῦ ἐξ ἔ- σματόν μικρόν τι κατὰ πίνοντες ἀπέρμα.

ἢ ἀπέρματι, ἢ ὕδατον σὺν οἴνω ἐμείτω ὁ αὐτῶ. ἔκ τῶ κρῶς λιθαργυρον ἀσάγγα ῥομι- κρῶ ποιῆς. ἀκράτος ὁ βοηθούνηται χυσοῦ ἐξ ἔ- σματόν μικρόν τι κατὰ πίνοντες ἀπέρμα. *ἀπέρμα ῥομι κινόμοιοι δὲ τῆσαι μετὰ νάρου.

σύνειν σελίνα simpliciter in Alexipharm. In Alexiph. additur ἀρχαδες, ἢ ἔξοοις.

ἀπέρματι, ἢ ὕδατον σὺν οἴνω ἐμείτω ὁ αὐτῶ.

ΕΠΙΛΟΓΗΣ.

Ὅσα ἀφσέων πῆμα, ἢ φιλῶπι Ἀν- δρόμαχε, τῆ ἀπλῶν φαρμάκων ἐν δυο- τῶμοις σὺν ἔξοοις, ἐπέσταλκε μὲν σοι.

ΤΕΛΟΣ.

L. iij.

Contra gypsi potu proficiunt: lac vomitu reddendum, oleum ex aqua malsa aut ficu decocto, lixiuui ficulneum cum vino, origanum cum lixiuio vel aceto, malua decoctum.

Contra fistulam. Iis qui spumâ argenti biberint succurrunt hec: meracum largius cum absinthio propinatû, apij syluestris semen è vino, hypericum, hyslopum cum vino, myrrha oboli duo, hormini semé, limonium & apium, fimus palubini cum nardo exhibitus.

Contra cursum. Cerussa pota, profunt hec: oleum, aqua malsa, ficuum decoctum cum oleo calere, lac potu vomitioneq; redditu; grossi cum aceto, malucum radicibus decoctu, amaracinu, iriniu, sesamu tritu è vino, lixiuui è farmetis vitium, Persicorum nuclei cum oleo aut hordei decocto, gumi pruni arboris, humor qui in folliculis vلمي continetur. Caterum post vomitiones etiâ thapsia succo aut scamonia liquore vtendum est.

Adversus hydropisum. Argento viuo potu, conueniunt: lac haustum aut vinum cum absinthio vel apij semine, hysopus cum vino, ita tamen vt deinde reuomat: profunt & quæ proximè contra spumam argenti præscripsimus auxilia. Mirificè verò adiuuat globulus è lamella auri perexigua deuoratus: illi enim argentum viuum propter cognationem circumfunditur & adhærescit, ac simul etiam lubrico lapsu per sedem egeritur.

ΕΠΙΛΟΓΗΣ.

Hæc sunt, charissime Andromache, quæ tibi, de simplicium medicamentorum vsu experimentis comprobato, duobus digesta libris mittere visum est.

FINIS.

ISTA QVAE SEQUUNTUR, HINC INDE
Dioscoridis *περὶ ὑπὸ κρίτων* contextui falso ascripta, in
hunc locum reiecimur.

Περὶ κεφαλῆς.

Hac quæ in contextu Græco ad cap. 2. calcem legebatur, tanquã spuria Molbanus præterminavit.

ΒΟΟΣ πίσις καὶ κορεαθείσις, ὃ δ' λείψανον πίων ἰαθήσεται. Ἄλλο. Αναγαλλίδος χυλὸν ἀμελέριδος, ὃ λέγεται καμίτειρον, ἢ σεύτλου, τοῖς μικροῖσιν ἐμβαλε, καὶ τὰ ἐν τῇ κεφαλῇ φλέγματα καθαίρει.

Cap. 41. μετὰ δ' ἐβένου ρίνθημα σὺ οἴνω.

δριζὲ τὸ δένδρον κείμενον εἰς τὸ ὕδωρ ἔτη ρίνθηται ἔβελλος. τὸ δὲ εἶδος αὐτὸ, μέλας.

ἐβένου.

Post caput 169. libri 1. ista legebantur, quæ non erant eius loci, ut apparet: sed neque Dioscoridis genuina, ut ex galangæ & zambacis mentione liquet.

Πρὸς τὴν μὴ διωκόμενον συνηένεσθαι μετὰ τῆς ἰδίας γυναικός.

Λαπάθου χλωροῦ ἀγρίου δράγμα ἐν πληρῆς ἑλέ ἐν γάλακτι βοός, καὶ δὸς πίνε μετὰ οἴνου, ὑποβρέξας αὐτὸ πρῶτον εἰς τὸν οἶνον ἐσπέρην μίδην. Ἄλλως. Πύρεθρον καὶ γαλέριον, ἀνά γ' ἡμέρας ἐνωσον μετὰ ζάμβακος ἰδ. γ' βαλὼν αὐτὸ εἰς ὑάλινον, καὶ κρέμασον εἰς ἥλιον ἡμέρας λ'. καὶ λαβὼν ἕξ αὐτῶν, ἀλάφι τὸ ὀμφαλὸν καὶ τοῖς ἰσχίαις τὸ πάροντα, καὶ θαυμαστός.

Περὶ δύσπνοιας.

Φλεβοτόμησον τῆς δεξιερᾶς χεῖρος μετὰ θερμοῦ μετὰ δὲ ἡμέρας ζ' πίνε τὴν ἀφ' ἠρόδου ἢ τῆς ὑπὸ κρίτων, καὶ μετὰ ἑτέρας ζ' ἡμέρας λαβὲ ἐσπέρην καὶ πρῶτον ἀμύδαλον τ' ἕξ γ' πεπτερεων, καὶ μετὰ ἑτέρας ζ' ἡμέρας τῆς καθάρσεως, φλεβοτόμησον αὐτὴν τὴν δεξιερᾶν χεῖρα.

Hoc caput post lib. 2. 39. legebatur sed tanquam illegitimum loco movimus.

Hoc caput quod post 59. cap. lib. 2. locatum erat, tanquam nobis supererit, huc transferendum duximus.

Geſ. fortè deſcribitur aut' ἕτερον μόνον ἢ αἵματι ὑμῶν, effluente sanguine sanabit.

Lege ἀλλῶς hic & in sequentibus.

Hæc ad splenem pertinentia remedia quæ minus aptè legebatur cap. 65. tanquam ex parte superfluitiosa &

Ἔἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἀλλῶς.
Εἰς τὸ δεξιὸν ὠτίον τὸ ἔπι κείμενον φλέγα κόψαι, ἕξερχόμενον δ' αἷμα θαυμαστός· εἰ δὲ πὴν ἀλλῶς παντὶς, τὸ δεξιερῶν ὠτίον.

pag. 97 ἔπι κείμενον.

Ενεγκας ἀλλῶς βοός, ὅσον αὐτὸ καὶ δέκαβαλλε τὸ πάροντα, καὶ τὴν ἀλλῶς μετὰ βοός κρέμασον εἰς τὸν κελύκη, καὶ ὑότυ

Ad capitis dolores.

RELIQUUM de aqua, è qua vacca ad saturitatem biberit, haustum sanat. Aliud: Extractum succum anagallidis (quæ Callitrichum dicitur) aut betæ: naribus immitte, & pituitam è capite prolicies.

Hac pariter dicitur Geſnero scripta est.

Ad oculorum hebetudinem.

QUERCUS arbor in aqua delitescens annos centum, fit Ebenus. Est autem ei colos niger.

Ad eum qui cum propria uxore concumbere nequit.

Lapathi sylvestris virentis plenum manipulum coque in lacte bubulo, & propina cum vino, in quo prius idem lapathum vna nocte maceraveris. Aliter: Pyrethri & galangæ, ana drach. iij. tere, & misce cum zambacini olei vnc. iij. & in vitreo vase suspende ad solem diebus xxx. Eo remedio laborantis umbilicum & lumbos inunge, effectumque miraberis.

Ad spirandi difficultatem.

DE sinistra ægri manu aquæ calenti post venæ apertionem indita sanguinem detrahit. Post dies septem bibat antidotum Diarrhodon aut Euporiston. Post alios verò septem dies, sumat antidoton è tribus piperum generibus. Tandemque post alios septem à purgatione dies, manus dextræ venam tundito.

Ad hepatis & splenis affectus.

Laborante hepate venam quæ in summa dextræ auriculæ parte reperitur tundito, ita ut sanguis emanet: splene verò laborante, sinistrae auriculæ venam incidito.

F Splenem bovis medium diffundito, & ægrotum per ipsum transmittito: tum splenem bubulum ad fumum suspendito: hoc arcescente &

ager ipse sanabitur. Aliud: Splenem ouis feruentem agri spleni imponito, & ferro ignito crucis formam desuper imprimito, tum assumptum splenem ad fumum suspendito, & portulacæ succo cum rosaceo permixto ægotantem iunge. Aliud: Myricæ fructum & radicem vbi contuderis, in vino veterere biduo macera, & inde ieiunio haustum vnum propinato. Hoc genus remedij probatum est.

Ut ne mulier scortetur, vir cum ea congressurus pudendo suo fescari piscis illinet: sic enim rem cum alio non est habitura.

Ad horum librorum calcem Doctiss. Gesnerus varias adiecit tum oxymelium, tum & aliorum medicamentorum preparationes, quas in exemplari manuscripto reperit: quantum minimè Dioscoridis esse, & ipsa margini ascripta censura & longè diuersa diætio abundè testabantur. Eas nos, tum quia corrupta deprauataque sunt adeò, ut restitui vix ullo modo possint, tum quia partim ex Nicolao Myrepto & Aëtio, partim etiam aliunde depromptæ videbantur, hinc transcribere superuacaneum duximus. Erant præterea nonnulla ad quosdam particulares affectus non minùs mendosa remedia, quedam etiam simplicium aliquot mangonia, qua nos omnia consultò prætermisimus. Quòd ad illa verba attinet, tam ad captandos serpentes quàm ad eorundem morsus pronuntianda, ea non miror probitate insigni virum D. Gesnerum sua interpretatione indigna censuisse: quippe cum sint plane superstitiosa, imo potius Magica, adeoque Christianis auribus inuisibilia. Quòd si quis tamen curiosius isthæc additamenta desideret, ea ex Dioscoridis vltimæ editione Argentinenfisi repetat, per me licet.

Α λυγροδίου ο πάσων υγιαίνη. Άλλο. 2α. Δών ασπιδάσ πασθάπυ, ζέουσαι όπιτες κατὰ τής τή αι. Δεσφου, καί πυρώσαι σίδηρον, ποίνσον ζαυρόν επάπιδεν. καί ειθ' ούτως λαβών πέν ασπιδάσ, κρέμασιν εις ① κεντρών, καί αι δράζης χυλόν μετα ρόδιου μίξας, αλξφε τον πασόντα. Άλλο. μυεικης καρποι καί πέν ρίζαν κόλιασ, βρέχε εις οίνον παλαμνημερας β. δίδου πέν εν ησικαί κρασίον α. δόχιμιον.

pag. 107. Κιμωλασ θυραται. Ρεσθ δ μη πορνόσαι ζωάινε, γολή σκασθ τή ηστος καλυλασ το αιδόιον αυ ο άνηρ αούτης, καί σενενορδιμος μετα τούτα, καί ου μιγνυται μετ' άλλου.

Diosc. stylo dif-
ferentia loco
mouimus.

Hæc ceu minis
apud adiuncta
cap. 99. & Diosc.
ditioni minis
conferentia in
hinc locum re-
iicimus.

L. iiii.

IANI ANTONII SARACENI LV.

Iugundunæ Scholia αὐτοῦ ἔδωκε in Dioscoridis βιβλίων

Librum priorem.

CAP. II. ἀμυγδαλα πικρὰ] Amygdalæ amare frustra hic repetuntur, quoniam earum iam est facta mentio sub huiusce capitis initium, vsurpandarum itidem cum aceto & rosaceo.

CAP. VIII. ἀσβεστέρας δακτύλοις αἰεῖται] His refragatur Aëtius, qui sub finem ser. 2. Tetr. 2. inter rationes sistendi sternutamenta, hanc ipsam etiam recenset, quæ fit venis ad magnos angulos sitis ab vtraque nasi parte compressis. Aristoteles etiam, ut patet ex Probl. sect. 33. perfricatio oculo aut etiam naso desinere sternutamenta existimavit.

παῖς ἢ παρμύς] His repugnat Diosc. 2. de mat. med. cap. 171. ubi de eodem ocimi femine agens, scribit in hæc verba: παῖς ἢ παρμύς πλείονες ὄντες πύρον δι' ὀσφύσεως, hoc est, *os factum in naves attractum subinde sternutamenta mouet*: quæquæ & reperiuntur vetusti codices, in quibus & eo loco αἰεῖται, παῖς, legitur, id est, *sedat*. Vtrunque porro verum esse potest pro varia humoris cerebro contenti, seu inquam quieti, seu etiam agitati, dispositione: id quod etiam rectè Moibanus admonuit.

κρόκου σ. γ.] Malim, κρόκου. Cum enim epilepticos purgans remedium hic proponatur, cnicici seu cartami facultas, quàm croci, cōuenientior videtur.

ὄσπυλλον] Moibanus silphij semen vertit, & rectè: nam ὄσπυλλον, quod huic eidem Authori cap. 69. huiusce libri, voce composita ὄσπυλλον dicitur, laserpitij semen satis designat: siquidem & ὄσπυλλον Hippocrati interdum non silphij modò succum, sed ipsum quoque silphium seu laserpitij significat, & ὄσπυλλον, teste Gal. in glossis Hipp. etiam per se simpliciter effertur, pro ipsius laserpitij semine, quia instar folij latum sit.

CAP. XXVIII. ἀπὸ τοῦ μύγδαρον] Moibanus restituit, αἰεῖται. *fuligo*, inquit, *quæ de populo nigra colligitur*. Gesnerus, κερμίνων, legendum suspicatur, & *formicam fuliginem* interpretatur. Malui e quidem, ne tanto per se à manuscripti codicis lectione recederem, μάγδαρον legere, vertique *quinariam fuliginem*.

CAP. XLVI. ὕσσωπον κακαμύρον] Ad quid, quæso, hyssopum vltum? Malim ergo, εἴσωπον. Nam & cæsypum ad genas callosas ciliorumque defluuio laborantes commendat Dioscorides, 2. de mat. med. Sed is error, ut ὕσσωπον αἰεῖται ὀσφύσου accipiat, & hic alibi & aliàs frequenter apud Medicos occurrit.

CAP. XLVII. ἡ σμιλίω] Βλεφαροζύσην vocat Paulus, quo loco idem curationis genus comprobatur, quod tamen Aëtio minimè probatur.

CAP. LIII. ἀνεκολλησάτω] Sulphur legendum, αἰεῖται δὲ, aut ἀνεκολλησάτω, vel, ἀνεκολλησάτω δὲ πωδὲς, &c. Sic ubi legitur, χονδρίνη ἢ κόμμα, restituo, ἢ χονδρίνης κόμμα ὁμοίως. Nam etsi quoduis gummi pilos fortasse glutinare valet, ut legitur apud Paulum & Oribasium, tamen vis ea peculiariter

tribuitur à Diosc. 2. de mat. med. cap. 161. ei gummi, quod circa ramulos chondrillæ masticæ simile reperiri asserit.

CAP. LVII. καὶ τὸ ἐκ τοῦ λίπτος, &c.] Hæc aliqui mendosissima sic emendat Moibanus, ἐκ τοῦ λίπτος ἐκ τοῦ λείπτος, ὅς κε λέγεται γλίπτος, ἢ πώδ' ἔστι λαγόνιρος ἢ σκίερος λέγεται, hoc est, *est pinguedo gliris, qui à nonnullis Lagoneiros ἢ Σκίερος dicitur*. Malim: ἐκ κε λέγεται γλίπτος Ρωμαϊκῆ παρ' ἡμῶν ἢ μωζός ἢ λαγόνιρος λέγεται. Sed de gliris apud Græcos variis synonymis vide Hesychium, Suidam & Varinum. Est verò σκίερος, aliud animantis genus vmbra sibi cauda faciens, quod & Hesychius alio nomine καμψύρον, ab inflectenda cauda, seu ἴσχυρον, à caudæ magnitudine, dici asserit: seu inquam & fortassis huius pinguedo æquè ac gliris ad aurium dolores accommodatur.

CAP. LIX. ἐλάσας εἰς ὄξος ἔλαιον] Hæc ad finem vsque capitis quàm corruptissimè scripta sic emendat Moibanus: ἐλάσας εἰς ὄξος ἔλαιον, ἢ κρομμύων γλίπτος, ἢ Σομαίνων, ἢ πωδ' ἔστι ἐλαιον μιλανθίδι ἢ κρομμύων π' ἔλαιον, ἀποβάλλει τὸ οἶον ὅξει θερμῷ μέλει ποσὸν αἰεῖται, hoc est: *lactum, cui infusum sit oleum ἢ aratum succus, calcato, idque per lamam specillo inuolutam in aures instillato calens, quantum sustinet aeger*. Malim verò sic: ἐλάσας εἰς ὄξος ἔλαιον ἢ κρομμύων γλίπτος, θερμῷ, ἢ πωδ' ἔστι ἐλαιον μιλανθίδι ἀποβάλλει θερμῷ τὸ οἶον, ἢ καθεῖν εἰς τὸ οἶον μέλει αἰεῖται.

CAP. LXIX. σίλφιον, ὄσπυλλον μπε] Rectius fortasse, σιλφίον ὄσπυλλον, &c. aut ὄσπυλλον accipiendum pro laserpitij semine, quod etiam ὄσπυλλον iam antè monuimus simpliciter nominari ab Hippocrate, teste Gal. in Gloss. quia latum sit. Inferius verò, ἀπὸ τοῦ ἀποβάλλει ἢ ὑπὸ τῶν, rectius legas, ἀποβάλλει ἢ ὑπὸ τῶν. Itidèmq; ad capitis calcem, pro ἀποβάλλει δὲ τῶν, malim, ἀνεκολλησάτω.

CAP. LXXXVII. κόστος ἰβ'] Dosis hæc, ceu nimia mihi non parum suspecta est.

CAP. LXXXVIII. κινεῖ ἢ ἔμμεν] fortè, κινεῖ δὲ, &c. De vomitu cientibus hic nouum caput fecit Moibanus, id quod vti Gesnero, ita & mihi improbat: quâuis & ex iis quæ sequuntur remediis nonnulla vomitum prouocant, quem in anginis interdum esse vtilem rectè monet Aëtius.

CAP. XCII. ἦχον δὲ] Moibanus, ἀρτεμίσια δὲ, reponit. At malim ego, paucioribus immutatis literis, βοείχον restituere.

CAP. XCVI. καὶ ὑσώπω] Malim, οἰσίπω, vti etiam legendum censuimus, lib. 4. de mat. med. cap. 136. de adianto.

CAP. XCVIII. πρὸς ἔξω] Aëtius, πρὸς οἶον παλαιῶν, *flexum uti veteris*. Pro eo verò quod sequitur, μέλι χονίτιν ἢ μετ' ἐλαίου, rectius legas, μετ' χονίτιν ἢ βαλανίτου ἐλαίου. Sed & pro eo quod habetur, δι' ὄλης νυκτὸς, Plinius idem commemorans remedium, *una nocte*, reddit: quod ipsum & Paulus &

Aëtius innuere videntur.

CAP. XCIX. *καὶ ἀκακίας χόλισμα*] Moibanus hic redundare nonnulla existimat. Ego verò conicio potius ita legendum, ἀκακίας χόλισμα. ὅ ἐκ τῆς ἀκακίας ἐ φέρει τὸν πόνον ἀκακίας, & ὁ ἐκ τῆς ἀκακίας ἀπὸ τῆς ἀκακίας χόλισμα, &c. Nam & hæc duo succi Acaciæ genera memorantur apud Diosc. lib. 1. de mat. med. cap. 133.

μυρτίνης σμύκημα] Fortè vinum myrtinum intelligit Dioscorides, quod è baccis in eo decoctis parabatur, uti videre est apud eundem, lib. 5. de mat. med. cap. 36.

καππαρίας ῥίζα] Moibanus, καππέρου, restituit: attamen malim, καππαρίας, quoniam capparis radices πῶς τῆς ῥίζῆς περιχρῶν μαλακίαν, ad demergendos capillos, usurpari à Medicis est in confesso.

πῆς ῥίζης ἀφελήσις] Malim, ἀφελήσις, καππαρίας, scilicet φλοιός: itémque pro, ἔλαιον ζύμωτος, ἔλαιον ζύμωτος, seu potius, ἔλαιον ζύμωτος.

CAP. CIII. *ἀργεῖς ἀφελήσις*] Moib. quousque exudet. Scilicet illi ἀφελήσις, vel ἀφελήσις legere visum est. Et rectè quidem de eodem ad abolendos pilos remedio agens Dioscor. lib. 4. cap. 189. illicò post addit, autem ubi exudaverit abstergendam, deindè que recentem dryopterin imponendam. At huic loco, meo quidem iudicio, aptius convenientiùsque fuerit, si legerimus, ἀφελήσις. Est enim ἀφελήσις seu ἑλιονδίον, Helythio, τὰ πείρους ἐκ δένδρου. Siquidem ἰορῆς, addit ille, ῥίζαν πείρων ἢ τὰ ῥαδιόχρον, hoc est, pilorum radicem, aut quod è pilis extra autem eminet, significat. Est etiam ipsi Suidæ, ἰορῆς, ἀπὸ τῆς ῥίζῆς ἀφελήσις, ἢ ἀφελήσις, id est, prima lanugo, aut, qui primò efflorescunt exorianturque pili.

πύλιον ἄλθρον] μύρον potius, quàm ἄλθρον, hic legendum fatis indicat quod sequitur, ῥόδιον σινεαδίου: adde quòd vnguentum telivum, seu quod è scenogræco paratur, scribit idem Author, l. de mat. med. cap. 57. εἰς τὸ λείψανον μύρον, hoc est, medicamentum ad faciendi nitorem inmundum immisceri.

CAP. CXIII. *θεοδείτη ἰρίνη*] Irino unguento restincta, vertit Moibanus. Sed rectiùs legas, θεοδείτη σῖνιθ, simpliciter, aut, σῖνιθ, hoc est, senna odorata. Sic Paulus lib. 3. cap. 36. ad hircosa vitia alarum plumbaginem vit, vinòque odorato restinguit. Adde quòd terra Chia vsta vnguento irino iniecto incenderetur potius, quàm restingueretur. Neque tamen illud, ἰρίνη, omittendum censet: intericienda modò distinctio. Nam & ipsum per se irino vnguentum quidni, ut ozænarum graueolentiam, teste Diosc. l. de mat. med. cap. 66. ita etiam hircosum alarum foetorem emendet?

CAP. CXVII. *ἀέλιον ἄλθρον*] Rectiùs fortasse legas, ἀέλιον μύρον, aut, σούσιον μύρον. Nam & Dioscor. lib. 1. de mat. med. cap. 162. de susino seu liliaceo vnguento, sic habet: μύρον τῆς ἑλισίας καὶ ἀέλιον ἄλθρον, id est, vitiæ quatuordecim emittat ex reliquis autem concolores efficit. Sed & Orib. 3. ad Eunap. ad finem cap. 36. scribit, vitiæ concolores statim facere oleum liliaceum continuò immixtum.

CAP. CXVIII. *ἀλφός ἐκ λευκῆς & λευκῆς*] Sunt qui ἀλφός λευκῆς & λευκῆς pro eodem cutis vitio accipiunt: sed hic rectè manifestò distinguuntur. Siquidem ἀλφός λευκῆς, seu vitiligo alba, ἀλφός simpliciter Celso vulgòque Medicorum

plerunque dicta, in cute potissimum hæret: & λευκῆς præterquam quòd albida magis est, altiùs etiam descendit, carnemque ipsam occupat. Sed de his vide Gal. 3. de causis sympt. & Celsum, lib. 5. cap. vlt.

CAP. CXXIII. *πέλασσα πτηνῶν*] Sic legit Moibanus. Malim tamen, πελασσοειδῆ, vel, πελασσοειδῆ. Nam & foru marinam aquam conferre pruritui, vel ipse testatur Diosc. lib. de mat. med. v. cap. 19. At potu non est dubium quin, uti falsamenta omnia cæteraque quæ pravi sunt succi, pruritus excitet, nedum tollat: nisi fortè per accidens, dum, qua pollet vi cathartica, pruritus gignentis humores expurgat.

CAP. CXXX. *ἰχθὺς σὺν κλίμα*] Κλίμα inter alia ἀσβεστον seu calcem significat. Idèò verò calcem hoc loco potius, quàm lixivium aut cinerem lixivium vertere placuit, uti & Moibano, quòd & ipse Diosc. lib. 3. de mat. med. cap. 103. viscum scribit vngues scabros efficacius auferre, addita calce: μύρον ἀσβεστον, inquit ille.

CAP. CXXXII. *καλύπτει ἰερίον*] Contrà erigeronta scribit Plinius, lib. 26. cap. vlt. ex passo mammæ nberiores facere. Moibanus pro, ἰερίον, reponit, κένειον, hoc est, cicutam: & reverà quidem in cicutæ genere, quàm & ipse Autor, lib. 3. de mat. med. cap. 79. asserit in virginibus mamma incrementum inhibere, ibidem Cretica præfertur. Cicutam porò ἀίγιον quidem & ἀίγιον nonnullis σιωανθῶς dici reperio inter notha Diosc. at ἰερίον nusquam. Verùm quia proximè sequenti capite etiam κένειον, hoc est, cicutæ, fit mentio, cui eadem vis tribuitur, quæ modò citato cap. lib. 3. de mat. med. necesse fuerit, aut caput hoc tanquam supervacaneum παρέλκει, adeoque vna litura expungi, aut non de cicutæ, sed de altera quapiam herba fieri hoc loco mentionem. Ea verò quænam qualisve sit, mihi adhuc incompertum est: peritioribus aliis coniectandum relinquo.

CAP. CXXXVI. *ἄλθρον κωμίον*] Aëtius, aut certè ipsius Interpres, Tetrab. 4. ser. 4. cap. 35. legisse videtur, ἄλθρον κωμίον, aut etiam, κωμίον simpliciter: rursumque, pro eo quod habetur, κωμίον ἐ φθῆ, κωμίον ἐ φθῆ, legisse comperitur. Attamen Oribasius, 4. ad Eunap. cap. 82. ab hoc nostro contextu nihil euariat.

ὠφέλιθ & τῆς πηρῆς] Post commemorata alia ad lactis coagulationem auxilia, tale quid specialiter de apio refert Aëtius, loco modò citato: Moibanus redundare hanc postremam periodum existimat, ut qui vix vllum inter χολιδίοντες & πηρῆς μαρῆς discrimen agnoscat. Ego verò hanc ipsam periodum ad proximè sequens caput potius pertinere iudico, quasi hoc sit illius initium: neque dubito quin deglutita cera æquè ad coagulationis curationem valeat, atque ad ipsius πηρῆς ἀφελήσις. Cum enim, ex sententia Galeni, circa principium lib. 4. de sanit. tu. eadem sit ratio mali quod imminet arcendi, & eius quod iam inuasit depellendi, consentaneum videtur, ut vno & eodem remedio lactis coagulatio & præcaueri & profligari possit. Cæterum quæ & hoc capite & proximè sequenti continentur si quis unico capite complecteretur, rectè, nec id abs re, facturus videbitur.

CAP. CXL. *μυρτίνης ἑλαιόν*] Hæc è cap. 135. cui

quidem minus apte congruebant, in hunc locum, ceu commodiorem, transferre visum est.

CAP. CLX. *αρχις ad πεποιθόν*] *Ιστα lectio tolerari potest, αρχις ad πεποιθόν, dum maturata fuerint, nempe ozana. Tum enim vlcera maturata dicuntur, cum ad pus sanicmque perducta sunt. Alioqui maluiffem hoc loco legere, vti apud Gal. 3. & πικρα, cum de ozana & polyypis agit, αρχις ad πεποιθόν, quasi continuanda fit illitio e Polypida trochifcis, qui ορεγιδος nomine designantur, donec ozanas persanaueris: aut αρχις ad φιλιδες επιπλοαι, donec ulcerum cruste exciderint.*

CAP. CLXXIII. *εσθω ως φιλονεξ*] *Moibanus pro his restituit, εν δε ε φιλια, quoniam Dioscorides, lib. 1. de mat. med. cap. III. vlmim non tantum corticem, sed & folia in eundem vsum commendat. Sed hic ego nihil immutandum censeo. Nam vti citato loco dixerat Αυτορ, vlmim corticem vulnera egregie glutinare fasciae loco circumuolutum, quia sit lori modo flexilis: ita hoc loco, eundem voluisse iudico vulneribus superilligari fasciae instar, quia sint corticem vlmim tenues tunicae, ceu etiam tiliae, aut potius quia sint illi corticis tunicae seu membranae instar philyrarum. Philyræ enim seu philuræ etiam dicuntur tenuissimæ tunicae, quæ inter tiliae arboris corticem & lignum reperiuntur, quæque, quia facile instar fasciarum obuoluntur, pro fasciis vsurari possunt. Sic nanque Plin. lib. 16. cap. 14. Mirum tilia esse inter coruam et lignum tenues tunicas multiplici membranae, e quibus uncula tilia vocatur: tenuissimæ earum philyræ, coronarum tenuissimæ & leuissimæ, antiquaque honore. Porro & ab harum similitudine, aliarum arborum ac etiamnum papyri membranae, philyræ seu philuræ dicuntur.*

CAP. CLXXV. *η γαρθηριουλος*] *Moibanus emendat, η γαρθηριουλος, sed ego malim, η γαρθηριουλος, scilicet ριζα. Nam & narcisi radicem potissimum ad glutinanda vulnera commendat Diosc. 4. de mat. med.*

CAP. CLXXVI. *χαλκαρης ριζα*] *Moibanus restituendum censet, λευκακανθη ριζα, hoc est, leucacantha radix: maxime cum leucacantha eximie ficcet ac remissa calcifiat, adeoque extrahendis ossibus infractis apta esse possit. Maluiffem, ορυζαρης ριζα, id est, acutæ spinæ radix, quoniam ipsam quoque testatur, lib. 1. de mat. med. ca. 12. infixæ corpori spicula & aculeos extrahere. Sed quoniam Plinius, lib. 34. cap. 12. scribit, chalcanthium ossa fracta extrahere cum semine hyosciami, facilius adducor vt credam, hic quoque legendum, χαλκαρησιν αυω υποκαυμου σπριματι.*

CAP. CLXXVIII. *ριζα εγγλυφουσα, &c.*] *Lego, κυκλαμινου ριζα εγγλυφουσα, (seu εγγυλαμινου,) ελαιου αυω κηρω αυτη ανεψθενεις, hoc est, cyclaminæ radix, cui mactata oleum cum cera incoctum sit. Sic esse legendum constat ex Diosc. de mat. med. lib. 2. cap. 194. vbi de cyclamini radice sic habetur, quanquam ibidem id remedium non ad ambulata, sed ad perniones commendatur: εγγυλαμινου αυω κηρω αυτη ανεψθενεις, hoc est, εγγυλαμινου αυω κηρω αυτη ανεψθενεις, &c. quæ sic vertimus: ipsa quoque cyclaminæ radix excauata oleo impletur, et cineri feruenti imponitur, addito interdum cera Tyrrenica mactato. Porro ex illo ipso loco hunc quidem ceu mutilum restituendum esse monuit Moibanus: at quo modo*

esset restituendus, haudquaquam expressit.

CAP. CLXXXIX. *κυκλαμινου ριζης*] *Malim, κυκλαμινου ριζης αφελουσα, quia mori radix nusquam, quod sciam, ad perniones commendatur: at cyclamini radix tum a Dioscoride, loco modo citato, tum ab Aëtio, iij. Tetrab. ser. 2. cap. 73. ad perniones sanandos expetitur: fuit verò facilis librarij lapsus.*

CAP. CLXXXI. *μυριανθου*] *Hanc periodum ita legendam existimo: εσθω κηρω αυω ελαιου κηρω αυω αυω: alioqui nullus constabit sensus.*

CAP. CXCIII. *αυω ποσειδων*] *Moibanus, αυω ποσειδων, legendum suspicatur: Gesnerus non multo melius, αυω κηρω, id est, cum cera incoctum, nisi forte κηρω, hoc est, cera, ibidem legendum est. At ego, αυω ελαιου, potius legendum esse crediderim, hoc est, cum lana, ita vt cinis ille foliorum hederaceorum in oleo tritus lana aut vellere excipitur, anoque indatur.*

CAP. CC. *γυρθεος φουλαξ*] *Vix alibi, quod sciam, folia myricæ ad emarginandas gangrenas vsurantur: at myrti folia in eum vsum commemorantur a Paulo, lib. 4. cap. 19. quo loco inter alia gangrenæ remedia ex Oribasio recenset, μυριανθη φυλλα εν αιτω εσθα λεβα μελο μιλητος, hoc est, myrti folia in vino cocta tritaque cum melle. Accidit & hoc loco αυω ποσειδων, μωραρης, μυριανθου, reponendum iudicauit.*

CAP. CCX. *αιδουλα κικαιουλος*] *Fateor tum a Dioscoride, tum & a Galeno vim Anthyllidi tribui glutinandorum sanandorumque vulnerum, adeoque sistendæ etiam hæmorrhagiæ illam non male accommodari posse. Sed quæ loca citat Moibanus ex Paulo & Aëtio, non satisfaciunt. Nam utrobique, in Aldinis saltem eorum Autorum exemplaribus, αιθουλα potius, quam αιδουλα legi reperio, nempe apud Paulum, lib. 4. cap. 53. & apud Aëtium, tetr. 2. serm. 2. cap. 94. Ergo nil veat, quo minus quæ hic dicuntur, de arundinis prope dæte coma seu panicula interpretemur, & hæc lectione, αιθουλα κικαιουλος, retineamus: nisi malumus simul & semel pro iis vocibus, αιθουλα κικαιουλος, reponere. At fortasse vero similius est, id quod & ipse suspicatur Gesnerus, αιθουλας nomine hic a Dioscoride accipi pro phlei seu stæbes flore, quoniam & apud Theophr. αιθουλα simpliciter & sine addito, florem eum significat. Nostram hæc confirmant sententiã Dioscorides & Plinius, dum phleo seu stæben (eiusdem enim sunt plantæ nomina) hæmorrhagiæ mederi scripto prodidit.*

η αυω το λυκον] *Rectius, η αυω το λυκον, vt is sit sensus, quem ego expressi. Sic & oui candidum ad sanguinis profluvia gypso admiscet Oribasius, 3. ad EV nap. cap. 36. & 7. ad EV stathium, c. 20. Itemque Aëtius, 4. Tetr. ser. 2. cap. 51. sed illi præterea desiderant tritici pollinem, qualis molendinorum parietibus adhærescit.*

κηρω εν βαλασειω] *Haud dubie tota hæc periodus obscura quidem est: at tamen partim ab Aëtio, partim etiam ab ipso Paulo illustrari posse videtur. Ille enim, tetr. 2. ser. 2. cap. 94. inter remedia ad hæmorrhagiam e naribus, κηρω δε, inquit, κηρω εσθλην κηρω αυω αυω, bonum, inquam, est εσθλην αυω αυω obturare: atque hic quoque fortassis αυω αυω, εσθλην αυω αυω, legendum, εσθλην αυω αυω. Hic verò, lib. 2. cap. 58. de sistendo agens sanguinis profluuio.*

quod febribus interdum superuenit, *δουλι δὲ*, inquit, *καὶ πῖς πόνος ἢ ἰσχυρὸς ἰδίας ἐπέχει τὰς ἀρτηρίας αἰμαρράγας*. Creditur *εἶς* praputij deliquio peculiariter sanguinis profusiva cohibere. Sed & secundum hac ipsa periodo propositum remedium, etsi deprauatum ita est, vt quantumuis oculatissimus Gesnerus sensum nullū elicere potuerit, illud ipsum esse conicio, quod ego reddidi. Pro his enim, *καὶ τῆς ἐν βαλατιέω ἢ λυαδου αἰσίου*, legendum suspicor, *ἢ πὲρ τῆς ἰνίω σκωαδου αἰσίου*: vel, quod magis placet, quia *πὲρ σκωαδου, αἰσίου τῆς σκωαδου*, nusquam alibi, quod sciam, reperitur, *σκωαδου αἰσίου*, aut *καὶ τῆς ἰνίω σκωαδου αἰσίου βαλλορόμου*. Porro & huius remedij meminit Aëtius, loco modo citato, vbi, *καὶ σκωαδου*, inquit, *τῆς ἰνίω αἰσίου μετ' ἀφαιρέσεως*, hoc est, *εἰς occipitio curbitam adhibeto cum scarificatione*.

CAP. CCXII. *κατῆρι καὶ οὐκ ἐξ ἀσπρέφου*] Moibanus: *εὐαδὸν καὶ σκωαδου αἰσίου*, suspicaturque; mendum aliquod subesse. Nos verò, *εὐαδὸν καὶ σκωαδου αἰσίου*, nihil que immutandum censemus. Si quidem illud ceu ratum certumque ponimus, quæcunque hæmorrhoidas prouocant, easdem simul & semel extrahere atque euertere: alioqui & nos *αἰσίου*, *κατῆρι*, lubenter *ἀσπρέφου* reposuissimus. At remedia quæ hoc loco proponuntur, ex mente Dioscoridis, præterquam quòd illas extrahunt euertuntque, simul & semel cohibent ne intrò reuertantur. Ista porro sic intelligenda satis superque patet ex Aëtio, 4. Tetr. ser. 2. cap. 6. qui quidem cum duplicem eo loco tradat hæmorrhoidum curationem, nempe tum eam que manus opera & auxilio, tum & eam quæ medicamentis instituitur, neutram rectè commodèque perfici posse simul etiam admonet, quin prius sedes ac ipsæ quoque hæmorrhoides extrahantur euertanturue, euersæque cohibeantur, vt ne statim inuertatur seu intrò vertantur. Hoc verò præstant *ἀσπρέφου* dicta medicamenta: quo in numero cyclamini succum & alia id genus eo ipso loco recenset, quorum pleraque proculdubio ex 9. Galen, de comp. med. *κ' π'*, cap. 7. de promptis.

CAP. CCXVIII. *κατὶ δὲ ἐν τῆς ὀδοντοείας*] Ista prætermisit Moibanus, quoniam, vt fatetur, quid sibi vellent diuinare haud potuit. Ego probabili cōiectura ductus, quæ in hac periodo corrupta & deprauata videbantur ita restitui, vt *αἰσίου τῆς ἀρρῶν ἰσίου ἢ τῆς ἀρρῶν ἰσίου ἢ τῆς ἀρρῶν ἰσίου* legerim, adeoque, nisi fallor, mentem Autoris sum assecutus. Enimverò de Vitice & ipse Dioscorides 1. de mat. med. cap. 135. scribit in huc modum: *δουλι δὲ καὶ κατῆρι (ἢ) ἐν ὀδοντοείας ἀσπρέφου μύδατον, εἰς ἰσίου αἰσίου αἰσίου κατῆρι*. quod nos ita vertimus: *Creditur εἶς viticis uirgæ intertrigines arare, si eam uiator, dum iter facit, manu teneat*. Quin & Plinius lib. 24. ca. 9. *virgam* (agni inquit) *quis in manu habeant aut cinctū, negantur intertriginem sentire*. De artemisia verò etiam inter notha Dioscoridis hæc reperuntur. *ἀρρῶν ἰσίου τῆς ἀρρῶν ἰσίου* *εἰς ἰσίου αἰσίου αἰσίου κατῆρι*, que quidè Apuleius, cap. x. ita vertit: *Herbam artemisiam monoclonon si quis iter faciens secum in manu portauerit, non sentiet itinervis labore*. Sed & Plinius, lib. 26. cap. 15. *Artemisiam*, inquit, *εἰς eleliphacem alligatus qui habeat uiator, negatur lassitudinem sentire*. Lassitudinem porro non tantum ex attritu neruosarū partium, sed etiam ex membrorum intertrigine & attritu

calceamentorum in itineribus oriri, neminem esse credo, qui non aliquando sit expertus.

CAP. CCXXXVII. *κατῆρι καὶ οὐκ ἐξ ἀσπρέφου*] Plinius itidem, lib. 24. cap. 9. de Sparto agens, quod genista sit necne dubitat: *Rami*, inquit, *similiter cum fronde in aqua macerati succum dani ischiadidis utilem, cyathi uini potu, &c.* At Diosc. lib. 4. de mat. med. cap. 158. ramos seu virgas non quidem aceto, sed aqua macerat: præterea verò foliorum frondisque nullam facit mentionem: quippe qui eodem capite Sparto *κατῆρι* tribuisset *ἀρρῶν*, hoc est, *uirgas sine folijs*.

CAP. CCXL. *ἀλθουρον ἐψημένον*] Malim, *ἐψημένον*, aut, legendum: *πύρενον καὶ κείσθον ἀλθουρον, ἐψημένον, &c.* Sic inferius, pro, *καλοκωνίδος ἰσίου*, legendum videtur, *καλοκωνίδος ἰσίου*, aut subintelligendum *ἀσπρέφου*, ita vt quemadmodum sisymbrij, ita & colocynthidis semen hîc recipiatur.

καρφηκίμωτος ἢ ἀσπρέφου] Moibanus suspicatur legendum, *στηπτιμῶτος*. Sed sinapismi iam est facta mentio, proximè præcedenti capite. Ego *καρφηκίμωτος* vocem libenter retineo. Est autem *καρφηκίμωτος*, ὀπίκρωσις illa seu percussio, quam *πῖς αἰσίου ἀσπρέφου*, hoc est, *mançipiorum mançoniibus*, vñ sitam refert Gal. 14. Meth. cap. 16. quories gracilem extenuatamve partem *αἰσίου ἀσπρέφου* & pristino statui restituere nitentur. Ita verò dicta huic Autori videtur, quia peream *κατῆρι*, hoc est, *ferula* certo quòdam modo partibus extenuatis incutiebantur.

ἐψημένον, ἢ ἀσπρέφου ἰσίου] Vel legendum, *ἐψημένον ἀσπρέφου*, vt sit idem cum eo quod alibi legitur apud Dioscor. *ἀρρῶν ἰσίου αἰσίου*, *αἰσίου*, in quâ, *ad dimidias*: vel legendum, *ἐψημένον ἀσπρέφου ἰσίου*, vt etiam suspicatur Moibanus, ita vt subaudiamus *κατῆρι*. Hinc porro constat mangonum dropacem alium fuisse à Medicorum dropace: ille enim, vt ex hoc ipso loco videre est, picis tam liquidæ quàm aridæ paribus constabat portionibus: hic verò etiam simplicissimus, vt magis minùsve compositos omittam, picis arida oleo paucissimo liquata, vt patet ex Aëtio, Tetrab. 1. ser. 3. cap. 180. Caterum sub finem capituli dictiones illæ, *ὀπίκρωσις κατῆρι*, proculdubio redundant, adeoque videntur expungendæ, vel pro iis restituendum, *κατῆρι αἰσίου*, quali, vt exiccentur hi trochisci, in vmbra reponi debeant, vt etiam disertis verbis admonet Aëtius, 3. Tetr. ser. 4. cap. 4.

CAP. CCXLI. *ἰσίου ἢ*] Ista cum nihil significant, legendum haud dubiè *ἰσίου ἢ*, &c. Hoc porro capite ischiadicos vrendi varios modos satis anxie & obscure profequitur Autor, qui tamen tum ex lib. de mat. med. 2. cap. 98. tum ab Aëtio ex Anthyllo 3. Tetr. ser. 4. cap. 3. tum etiam à Cælio Aureliano v. Chron. cap. i. vtcunque illustratur. Nos hodie siue superficie tenus, siue altius locum quempiam actu adurere placet, ignita ferramenta, ceu longè efficaciora promptioraque, neque ita crudeliter egròs excarnificantia, præferimus.

IN LIBRVM II.

CAP. III. *κατῆρι καὶ οὐκ ἐξ ἀσπρέφου*] Pro eodem habet Paulus, lib. 3. cap. 37. *κατῆρι καὶ οὐκ ἐξ ἀσπρέφου*. Vertunt Interpretes, *in accensionibus*. Malim ego, cum *intenditur affectus*. Intenditur verò augeturque, quando non tantum ventriculus aut os ipse, sed & intellina inflantur, malumque ipsum ita

cerebro communicatur, vt mens etiam ipsa de suo statu dimoueat.

CAP. IX. αἰθ' ἀλφίτων ἐπιθήματα] forte, ὀππα-
ῶσθρα, inperfa, vti & cap. 3. lib. v. de mat. med.
vbi de vinaceis sic legitur: φρυγίττα ἢ καὶ αἰθ' ἀλφίτων
ὀππαῶσθρα λεία, ἀμύσει δὲ σκετελοῖς, καὶ καλλιμαίς, ἢ
πῖς τὴν σόμαζον αἰαλλευόροις, quæ sic vertit Plin. lib.
23. cap. 1. Nuda acinorum testricitque stomacho utiles
sunt: inpergatur farina eorum polenta modo potioni dy-
fententis est cœliaciis, est dissolutis stomacho.

CAP. X. ἐμβρέχην ἢ δῖν] hoc capitulum, quod
duodecimum legebatur, placuit cum decimo
coniungere: quippe quod ab eo non nisi librarij
culpa difunctum videbatur. Sed & illum plera-
que alia perperam similiter difunctis; aut etiam
transposuisse constat. Cæterum pro, σὺν ῥόι, luben-
tius legerem; σὺν ῥόι ἀφ' ἡμῶν; alioqui fomen-
tum fuerit siccum, non item irrigatio seu perfu-
sio, quam verbum illud, ἐμβρέχην, haud dubiè de-
fignat.

CAP. XIII. πᾶσις ἢ λθικὸς] Lego, ἀκαίητος
λθικὸς ῥίζα, hoc est, spinæ albæ radix. Nam & ipse
Dioscor. 3. de mat. med. c. 14. spinæ albæ radicem
potam stomachicis conferre prodidit. Moiba-
nus ὁ ἴνυ αἴθος ἢ λθικὸς, & c. legit, hoc est, iuncti odo-
rati flos, populi albæ radix, & c. Suam coniecturam
ex eo confirmat, quod scripserit Autor, i. de mat.
med. cap. 16. iuncum odoratum vim habere in-
flationes discutendi, ac florem ipsum in potio-
nes adhibitum vtilem esse ad oris ventriculi af-
fectus. Sed hoc quantumvis ita sit, ad quid, qua-
so, illa populi albæ radix, quam quidem nuf-
quam, quod sciam, auditum est à Medicis propi-
nari solitam? Et si fateor ipsius arboris corticem
ac ipsa quodque folia dari posse potui, ad lento-
rum viscidorumque humorum abstersionem, qui
obstructiones faciunt.

ὀππαῶσθρα λεία ἀπέπυ] Contra, lib. 3. de materia
med. cap. 1. stomachicis quidem agaricum com-
manducatum deuoratumque conferre prodidit:
sed ea tamen conditione addita, vt nullus dein-
de liquor superbibatur. Sunt enim hæc illo loco
Authoris de agarico verba, quæ etiam hoc libro
paucis immutatis, proximè sequenti capite, repe-
runtur: σπαραγίς αἰσ' ἐστὶ δὲ σπαραγίς ὀππαῶσθρα,
μηδὲν ἐξ ὧν ὀππαῶσθρα ἴδουσι.

CAP. XVII. ῥόδιον σὺν ἰδαλί] Malim ex Aë-
t. Terr. 2. ser. I. cap. 118. ῥόδιον σὺν μέλιτι, ἢ κατ' ἑ-
αυτὸν, hoc est, rosæ aciem cum melle; aut etiam per se.

CAP. XXI. καὶ μὴ ἐλγῆσθαι, & c.] Moibanus,
ἐλγῆσθαι, legit, & sequentes duas voces redundare
putat. Malim equidem, καὶ οὐ μὴ ἐλγῆσθαι ὡς ἀναλα-
φθῆς ἀπὸ τοῦ καὶ ἰδρώσθαι πάλυ. vel, καὶ ἵνα μὴ ἐλγῆσθαι ὡς ἀ-
ναλαφθῆσθαι λῆπει καὶ ἰδρώσθαι πάλυ. Equidem si verbum
verbo non reddidi, attamen Autoris mentem ex-
pressisse mihi videor.

CAP. XXV. μυγίδια θύοις] Quauis lassitudi-
nes, ἄσθμα, sudores, ἄσπρον κῆρ, & affectio cardia-
ca, sympto mata sunt, quorum alia febres antec-
dunt, alia eisdem comitantur aut subsequuntur,
attamen locis cōmodioribus repositi poterant.

Καμμαϊκὸς λίθος] Moibanus Comanicum la-
pidem, ni fallor, à Comania regione Asiæ, in qua
fortasse is reperitur, sic dictum, vnum & eun-
dem esse cum Gagatē suspicatur. Neque dubito
quin; cum lapis is è bitumine liquido nigro gi-
gnatur, vbi quæque bitumen eiusmodi reperitur,

ipse etiam reperiri possit. Hincque ad eò præter
illa cognomina & alia sortitus est, vti Samo-
thracij ab Infula Samothrace, Thracij à fluuio Thra-
cio Ponto dicto, itémq; Obsidiani ab Obsidio,
qui primus in Aethiopia eum inuenisse fertur.
Vt sit, Gagatem lapidem acopis misceri Dio-
scorides scripto prodidit, lib. v. de mat. medic.
cap. 146.

CAP. XXXI. καυκαλίδος ῥίζα μαε.] Malim,
καυκαλίος. Nam de Caucalide tale nihil proditur
à Dioscoride & Galeno; in simplicibus. Sed de
Cacalia seu Cancano sic Dioscor. lib. 4. de mat.
med. cap. 123. Radix in vino macerata, cum tragacantha,
est delicta commanducatur per se, iussi est arie-
ria scabritiū medetur. Eadem totidem verbis à Gal.
7. simpl. itémque ab Aëtio repetuntur.

καρυάτι βεαχίτης] Moibanus pro voce, καρυ-
άτι, καρυάτι, hoc est, amari, vel κάρυος, hoc est, βυα-
τίνα, reponendum censuit. Ego καρυάτιος vocem re-
tineo. Nam & Dioscor. lib. 1. de mat. med. cap. de
Palma 148. Caryotæ seu caryotiades, inquit, si aman-
ducentur, faucium asperitatis medentur.

καὶ πᾶσι βηθίσις τῆς βυχῆς] Legendum, βηθίσις,
αἰθ' αἰθ' βηθίσις, hoc est, cum intendantur augeruntue tus-
sis, urgente tussi. Sic legimus apud Paulum, lib. 3.
cap. 37. dum de ventriculi inflatione agit; αἰθ' αἰθ'
βηθίσις, quod minùs rectè Interpretere verteret,
in accessibus, vti iam antè monuimus.

CAP. XXXV. ἀγαλόχου ῥίζα] ἀγαλόχου, legisse
videtur Moibanus. Sed & de agallochi radice
Diosc. 1. de mat. med. cap. 23. ἵς quos laueris dolor
exeruat bibita ex aqua opitulatur.

CAP. XLVII. Ηεκακώπιδος] forte, Ηεκακώ-
πίδος, aut, Ηεκακώπιος; aut etiam Ηεκακίος; vti
cap. 33. lib. 4. de mat. med.

ἐλάτης μυρσικῆς] Ad differentiam abietis, quæ
est in arborum genere, Palmæ inuolucrum, quod
alio nomine ἀπέζον dicitur, hoc loco ἐλάτης μυρσικῆς
cognominatur, quod vnguentarij eo ad vn-
guentorum spissamenta vterentur, vti scripsit i-
dem Diosc. lib. 1. de mat. med. cap. 150. nos eadem
unguentariam vertimus.

καὶ μὴ εἶναι] Malim, κατὰ μὴ εἶναι, aut cum
vino, aut, κατὰ μὴ εἶναι, galla cum vino. Si quidē Ce-
ram in forbitiones ad di dyfentericis scribit Dio-
scorides, lib. 2. de mat. med. cap. 105. Gallas verò,
lib. 1. c. 146. dyfentericis etiã aqua aut vino bi-
bitas conuenire. Nam quòd ad inidem spectat,
mihi saltem nostras, æquæ ac doctiss. Gesnero, in
dyfentericis curandis suspecta est. Florentia verò,
quateenus, vel ipso Gal. teste variis in locis, vlce-
ra citra morsum abstergit; exiccat & carne ex-
plet, non omnino spernenda videtur.

CAP. XLIX. ἀπὸ γλαύου ὀνόμα ἐρῆν] Hoc lo-
co videtur Autor plantagine ex oleo & aceto
coctam desiderare. Sed quando bis hoc eodem
capite remedium idem è plantagine repetitur,
his verbis, ἀπὸ γλαύου ὀνόμα, vel παρὰ λην, ea verba
dicendum est, vel plantagine aliter paratam
expeti. Et certè quidem priore loco videtur Au-
tor eam coctam sumi velle cum oleo & aceto:
posteriore verò, cum aceto tantum. At lib. 2. de
mat. med. c. 153. cum sale & aceto sumptam dy-
fentericis & cœliaciis subuenire tradidit: nisi for-
tè eò loco αἰθ' αἰθ' μὴ εἶναι, cum sale, legendum, vel
ἀναλαφθῆσθαι, vti ego suspicor, hoc est, cum oleo.
καὶ πᾶσι βηθίσις] Facile crediderim cum

doctiff. Gesnero legendum hoc loco, ὀπιπταδί-
σα, quippe cum galla trita rectius vino insperga-
tur, quam illinatur. Quin & I. de mat. med. cap.
146. de Galla, vbi legitur: ἀρμόζουσι δὲ καὶ καὶ λιανὰς
καὶ δὲ σπινθηροῖς ὀπιπταδίωρα, ὡς καὶ ὕδατι λείαι, καὶ
τὸ ῥόμα αἰθὴ τῆ, ὀπιπταδίωρα, fateor legendum ὀπι-
πταδίωρα, adeoque Latinam meam versionem
sic restituendam: Tritæ cœliacis et dysenteriacis a-
quæ aut vino insperset ac bibita conueniunt.

CAP. LII. κιάμου Ἑλλωτικῶ τῆ λεπίου] κιάμου
Ἑλλωτικῶ σὺ τῆ λεπί &c. restituit Gesnerus. Ego
malim, κιάμου Ἑλλωτικῶ τῆ λεπίου, fabæ Græcæ corti-
cis: aut citra immutationem, κιάμου Ἑλλωτικῶ τῆ λε-
πίου, exponendum fabæ Græcæ minoris: siquidem
pro terrarum diuersitate variòque cultu fabæ a-
liæ maiores, aliæ minores reperiuntur. Neque verò
de faba Græca Plinij, quæ reuera Loti arboris
fructus est, sed de faba communi, quam Græci
Græcam ad Aegyptiæ differentiam cognomina-
uerunt, hæc, & quæcunque alibi de faba Græca
referuntur, accipienda sunt.

CAP. LVI. ὀρχηροῦ τῆ σόματος καὶ τῆς γλώττης] Hæc videntur à librario quopiam, sicut & plera-
que alia, malè transcripta. Enimverò Autor, cap.
53. lib. 4. de mat. med. scribit in hunc modum, de
lichenē qui petris innascitur: ὠφελῆ δὲ καὶ ἰκτελικῶς
μετὰ μέλιτος ὀρχηροῦ τῆ σόματος δὲ καὶ τῆς γλώττης βό-
μασι ποτῆ παραπνίται. hoc est, *Uinat et arguatur cum
melle perunctus: oris autem ac lingua defluxionibus
succurrit.* Ita quæ eo loco distincta disiunctaque
sunt, perperam hæc coniungi videntur.

CAP. LVIII. ὀξαλίδος λεγούρης] Trifolium id
paruum, quod vulgo acetatum dicitur, hoc loco
intelligi videtur. Officinæ panem cuculi nominat.
Plinio oxys dicitur, lib. 27. cap. 12. Est autem
Galen. ὀξὺς eadem quæ & ὀξαλῆς, lib. 4. de simpl.
cap. 3.

CAP. LXIII. σάχου παρῆρας] σάχου restituit Ge-
snerus: fortè verò piperis spicam nominat, quæ
verius piper longum dicitur.

αἰωρείσασαι δὲ] Lubens hoc verbum, αἰωρείσασ-
σαι, ad hilaritatem, aut etiam gestationem ali-
quòdve penfile exercitamenti genus retuliffem:
quasi voluerit Autor, epoto eo ex vrina capræ
remedio hilaritati sese tradant ægri, (nam & ver-
bum αἰωρείσασαι tale quid interdum significat) vel
gestatione aliòve quopiam exercitij genere con-
cutiantur & agitentur. Attamen non displicuit
etiam Moibani coniectura, qui pro hisce vocibus,
αἰωρείσασαι δὲ, restituendum censuit, δὲ ὄρων
ῥ &c. Enimverò & ipse Dioscorides lib. 2. de
mat. med. cap. 99. de eadem vrina capræ scribit
in hunc modum: αἰγὸς δὲ [ὄροι] ὕδρωπα πὺν ἔσθ' ἄρ-
κα πινέμενον μετὰ ναρδέου σάχου καὶ ἑκάστῳ ἡμέραν σὺ
ἕδασι κιάσαν πληθὺς β'. ἄρα ὄρα καὶ καίλια. quæ nos
ita vertimus: *Caprinum lotium ad aquam quæ autem
subiit cum spica nardi et aquæ binis cyathis quotidie
bibitum, urinas et aluum ducit.*

ἢ ἀσπερί] Gesnerus: ἀσπῶρον, ποντίσι, ἀσπράγμων, re-
stituendum suspicatur, & ad apij semina refert.
Ego malim ἀσπῶρον. Nam & asparagorum ra-
dices non minore quàm radices apij vrinæ cien-
dæ vi pollent. Ceterum & ipse lubens, Aëtij ex-
plo, isthæc omnia ad capitis vsque calcem vnico
remedio composito comprehendiffem: nisi quo-
minùs id facerem, priores hæc disiunctiæ parti-
culæ prohibuiffent.

CAP. LXX. κυπέλατος] Rectius, κύπερος. His
enim vuluæ affectionibus cupressus parum con-
gruit. At cyperus vuluæ perfrigerationib. & ob-
structionibus fotu accommodatur, teste ipso
Diosc. lib. 1. de mat. med. cap. 4.

CAP. LXXXI. ὀπιπταδίωρα δὲ ἄρα] Hoc erat
principium capitis alterius, à priore distincti: sed
cum illo priore coniungendum existimauimus;
aut annexendum septuagesimo septimo. Ne-
que verò dubium est, quin proposita hæc reme-
dia, quanuis ad collyria & pessos accommodari
possint, in eisdem etiam vsus imo ventri rectè
adhibeantur.

CAP. LXXXII. ἦν ὅν ἀπὸ ἐλεωδῶν] Hanc ean-
dem lanuginem vitandam refert Autor, dum de
Cynosbato agit, lib. 1. de mat. med. cap. 123. quò
fit vt Cynosbaton hoc loco cum oxyacantha
còfudisse videatur. Rubum quidem canis, κινός-
βατον Græcis dictum, fateor, eodè Autore teste,
etiam à nonnullis oxyacantham nominari soli-
tum: sed ea est oxyacantha propriè dicta, quam
ipse, citati libri cap. 122. fluori muliebri sùtendo
idoneam agnoscit.

CAP. LXXXVII. ἐλκχία βρεχούρη] Malim,
ἐλκχία φλεγοῦρα (seu αἰσθηῖμα) καὶ ἀποσβενοῦρα,
hoc est, *extinctos lucernarum funiculos qui modò ac-
censi erant.* Est enim verisimile voluisse Autorem
elkchnia vicissim accendi & restingui, quò faci-
lius citiusve illorum extinctorum nidore mulie-
res ab vtero suffocatè reuoarentur. βρεχούρα ve-
rò eadem seu madefacta, & ocyus restinguunt-
tur, & minùs facilè accenduntur.

CAP. XCII. μετὰ τῷ σόλληφι] Aliud voluit
Diosc. lib. 4. de mat. med. cap. 191. Vult enim eo
loco, non μετὰ τῷ σόλληφι, hoc est, à conceptu, sed
μετὰ ἢ κατὰραν, hoc est, à purgatione menstrua, mer-
curialis huius aut illius semen verèdis adhiberi,
vt mares aut fœminæ concipiantur.

CAP. XCIII. ὑπὸ τὸν σκόλλαν] Gesnerus σκόλ-
λαν barbarum vocabulum esse suspicatur, quod
uitam aut redimiculum significet. Ego, σκόλλαν seu
σκόλλαν, legendū puto, cum hac voce etiam Athe-
næus vtatur. Est autem σκόλλαν Polluci, πλοχμός,
ἢ πλοχμῶν, implexa aut intorta seu renodata co-
ma: crinium spiram aut nodum verterim: Tutu-
los Varro & Festus videntur appellasse, Papinius
suggestum comæ. Eòdem spectat illud Hesychij,
δὴ σκόλλαν, κορυφῶν καταλελημῶν ἢ πλοχμῶν,
interpretatur. At Eustathio in Homerum, κόσμος δὲ
γυμνασίου ὅν πλοκαμίδα ἢ κορυφαίαν ἢ κρέταν καλοῦσι,
nempe ornamentum quoddam muliebri, siue uitam
siue redimiculum interpreteris parū interest. Ca-
pillare etiam Martiali dictū videtur, reticulum
quo mulieres capillos inuoluunt. Ceterum negat
Gesnerus vsquam se inuenisse, quænam sit
herba melanspermon: at non recordatur eius
quod apud Plinium legisse potuit. lib. 20. cap.
17. gith, melanthium & melanspermon, varia es-
se vnus eiusdemque plantæ nomina.

CAP. XCV. ὅν πᾶσι μετὰ τῷ σόλληφι] Aliud
est quod voluit Autor, lib. 2. de mat. med. cap.
146. Hunc enim brassicæ florem intelligit adhi-
bendum, non à conceptu, sed à puerperio, vt cò-
ceptus impediatur. Sunt enim eo loco hæc illius
verba: ἢ δὲ ἄρα ἀπῶρον, μετὰ τῷ σόλληφι πᾶσι
πᾶσι.

CAP. XCVI. ὑπὸ τῷ σόλληφι] Hoc est

pitulum, quod priores Interpretes à præcedenti capite feiunxerant, nos illi annectendum censuimus: quippe cum indubitanter eò pertineat, præsertim verò ad postrema illa verba, *σκιζκος Ἰνδιδως ποτεις*. quanquam præterea nonnulla, quæ fortassis exciderunt, interiicienda videntur, quæque facile fuerit ex 2. de mat. med. cap. 71. supplere. Sunt enim illo loco hæc de scinco Dioscoridis verba: *φασὶ δὲ διώσκειν ἔχειν ποτὴν τὸ ποτὶ πῆξ ἰσφοροῖς αὐτῆς μέρος, ὅσον ἄ πλῆθος μετ' αἴνου, ὀρμητικῶς ποτὴς ἔστι ἀφροδίσα. ἀσπυαῖος δὲ ἢ πλεὺς ὄπτασιν τῆς πορφυρίας φακοῦ ἀφεισημαλι μετὰ μέλιτος πιουδιφ, &c.* quæ nos ita vertimus: *Amunt sani partem eam quæ venes amplectitur, drachmæ pondere in uino potam, Venerem accendendi vim habere: autamen lentis decocto cum melle intensam illam cupiditatem inhiberi.* Quotquot etiam alij rei Medicæ Scriptores de scinco egere, tantam eo assumpto pudendi arrectionem excitari voluerunt, vt eam deinde adhibitis remediis comprimi remittique sit necesse: quod, vt aliâs, ita etiam obiter hoc loco, admonendum Autor existimauit. Quin & vox hæc, *ὄπτασιν*, per se satis indicat, hanc periodum ad proximè præcedentem pertinere. Huc adde quòd quæ deinceps recensentur auxilia è pastinacæ semine ac terebinthi fructu petita, Venerem haud dubiè conciliandi, non item restringendi, vim habent: quod tamen minimè agnouit Gesnerus, aut quisquis alius hæc à præcedentibus feiunxit: dum ipsa, æquè ac lentis decoctum, in eorum numero collocat, quæ valent intensam Veneris cupiditatem restringere.

CAP. XC VII. *δρακονίλου ρίζα, &c.*] Contrà dracunculæ radicem ex vino potam Venerem excitare scribit Diosc. lib. 2. de mat. med. ca. 196. At fortassis alia vis est radicis recentis, alia eiusdem exiccata. Hic porro de sicca radice agitur, illic verò de recenti sermonem haberi sit verisimile.

σφοδραὶ μετὰ σπύου] Contrà nucleos pineos recenset Orib. lib. 4. ad Eunap. cap. 105. inter excitandæ Veneri dicata remedia. Itemque Aëtius, Tetr. I. ser. 3. cap. 238. in eorum eduliorum censu numerat, quæ copiosum semen generant. Fortasse verò aut hic mendum subest, aut vis illa conciliandæ Veneris partim maceratione, partim feminis cucumeris admixtione restringitur. Quid quòd iis portulacæ succum insuper Autor addi fortasse voluit? Suspicio enim *ἀιδράχης χυλοῦ*, non, *χυλός*, hoc loco legendum, quoniam & Plinius, lib. 23. cap. 8. de iisdem pineis agens nucleis: *Misetur his*, inquit, *conera uehemensiores stomachi rofiones semen cucumeris, & succus portulacæ.* Quòd ad ficus spectat quæ præterea hic commemorantur, maior subest difficultas. Nam & ab Aëtio loco modò citato, inter copiosum semen gignentia edulia reponuntur. Et certè quidem, vel ipso Gal. teste, fat abundè nutriunt, ac flatulentæ sunt, totaque vi seu substantia corpori familiares.

CAP. CI. *καρπὸς ἀελας*] Suidas *καρπὸς ἀελας* Græcis dictas refert, *ταῖς ἀπὸ τοῦ περυσματίου τῆς φύσεως τοῦ καμήλαν ἐπινησιώσαι σάρκα, ἀ τῆμοσι ὅπταν εἰς πύλλιον ὄξινον, ἐκείν δὲ σμυουσιάζουσιν.* hoc est, *carnes quæ camelis inter alas genitalium prominent, quæque in bellum exiturus præciuntur, ut ne in posterum coeant.* Sed non constat vllum Medicinæ Scriptorem ea-

rum meminisse: multò minùs siue ad hunc affectum, siue ad alium quemuis vsurpasse. Quare inclinatur animus, vt cum Gesnero vel *καρπὸς ἀελας*, vel, *καρπὸς ἀελας*, hic legendum putem. Nam & *urinae continentiam cohibent*, inquit Plinius, lib. 28. cap. 15. *uesica aprina, si assa mandatur: ungula aprini, potioni inspersus.* Suspiciatur porro & idem Gesnerus, *καρχίας*, fortasse legendum, quoniam & ad emendandam vrinæ incontinentiam Autor tertij Parabil. Galeno attributi, cochleam cum sua testa vltam tritamque in vino propinat ante somnum. Sed & Plin. lib. 32. cap. 9. scribit in hæc verba: *tubent et cochleas Africanas cum sua carne comburi, cineremque ex uino signum dari.* Quòd ad qualencunq; fimum attinet, qui *καρπὸς* etiam voce designatur à Græcis, hic desiderari vix crediderim.

CAP. CV. *ἡ βολβὸν πυρῶν*] *πύρῶν*, legendum censui, ac bulbos rufos interpretatur sum. Nam & bulbum rufum qui ex Africa deferretur, ceu præstantiorem, commendauit Dioscor. lib. 2. de mat. med. cap. 200. Meminit & Hipp. variis in locis, *βολβὸν τὸ ἐκ τοῦ πυρῶν*, aut, *βολβὸν τὸ ἐκ τοῦ πυρῶν*, hoc est, *bulbuli qui inter segetes eriticas nascetur*, atque ideò suspicatus est Gesnerus, hic etiam bulbos eiusmodi desiderari.

CAP. CXI. *πὺς ἀκὺς*] Adderem libenter, *ἢ ἐκ νεφροῖς*. Nec enim contra vesicæ solùm, sed & contra renum calculos proficiunt pleraque eorum quæ sequuntur auxilia.

ἀθμίδος τῆς πυραίου] Malim, *τῆς πυρραίου*. Trium enim duntaxat anthenaidis generum meminit Dioscorides, lib. 3. cap. 154. quæ pro florum externorum colore vario, candido, inquam, melino & purpureo distinguerentur. Hanc, quam ad calculum cæteris antefert, *πυρραίου* nominat, alteram, *χρυσάθμω*, tertiam, *λευκάθμω*, quamquam & hoc nomen parihætio quoque tribuitur. Cæterum vox, *ἀκὺς*, quæ in extremo capitis huiusce legitur, haud dubiè redundat.

ὄπτα ἢ τοῦ παιδίου] Ista ab hoc capite cxi. minimè feiungenda duxi, quia quæ sequuntur auxilia non magis pueris, quam ætatibus aliis conueniunt, nec magis vesicæ, quam renum calculis: quamuis pueri vesicæ magis quam renum calculis sunt obnoxij. Spectat verò hæc periodus ad proximè præcedens è pæoniæ granis remedium. Nam & lib. 3. cap. 157. de granis pæoniæ fuluis seu rubentibus scribit in hæc verba: *ὑπὸ τοῦ παιδίου πιουδιφ καὶ ἐπιόμβω, ἀρχαῖ λιθάσιως παραφουδιφ, ἀ πuerulis, inquam, pota esitat dæne initia calculorum excimunt.* Hæc cum ita sint, in extrema hac periodo, pro, *ἀρμόζει*, rectiùs legas, *ἀρμόζουσι*.

CAP. CXII. *ἀρετῆος ὄνομα*] Gesnerus locum hunc planè mutilum corruptumque censet. Ego, *ὄνομα*, lego, dum quis certius aliquid in medium protulerit.

χαμαιδάφνης] *δάφνη Ἀλεξάνδρειαν* simpliciter vocat, lib. 4. de mat. med. Sed hic fortè legendum vt unquc, *χαμαιδάφνη, δάφνης Ἀλεξάνδρειαν ρίζα*. Nam & lib. citato, cap. 149. Chamædaphnes succus ad ciendas vrinæ commendatur.

CAP. CXIII. *πυρῆτης*] etiam sub finem capitis eiusdem herbæ fit mentio, sed vtrobique Gesnerus, *πυρῆτης*, legendum putat, & nardi montanæ radicem interpretatur: quamuis apud Gal. nō *πυρῆτης*, sed *πυρῆτης* legitur. Malim ego, *πυρῆτης*,

ac pyrethrum eo nomine designari existimo: quin & πύρεθρον, quod proximè sequitur, quòdque fortassis margini explicationis gratia ascriptum erat, inde in contextum perperam translatum crediderim. Porro & in Theriacis Nicander ποιηδός φυλλων meminit, itémque in Alexipharmacis, ῥιζίδος περιπιδος: ac utroque loco Scholiastes πύρεθρον interpretatur, asseritque Iolaum & Aristeam herbæ eodè insignitè nomine fecisse mentionem, quam contra serpentis cuiusvis morsum plurimum commendauerint. Sed & περιπιδος inter alias περιπιδου nomenclaturas in ipsius Dioscoridis notis reperitur.

CAP. CXXXIII. Βδελλας δὲ πῆς] Autor librorum de venenis qui Dioscoridi tribuuntur, caput de hirudinibus deuoratis, exemplo Nicadri, refert in Alexipharmaca, quia deglutitæ noceant, haud secus ac venena, quæ in cibo potuue sumuntur. Nos cum Gesnero inter Theriaca reposuimus, quia, ut & serpentes aliâque id genus virulenta animantia, suo morfu noxam inferant. Neque tamen illas ita suo morfu nocere existimamus, quasi per se virus aliquod in signe corporibus imprimant, uti illa: sed per accidens duntaxat, dum suo suctu vasorum oscula recludunt, indeque fit ut sanguis in ventriculum confluat, ibique tandem, uti alibi dum est extra propria vasa, concreascet & coaguletur, venenique naturam concipiat.

CAP. CXXXV. ἀσκληπιάδος καρπὸς] Sat scio Asclepiadis herbæ radices in vino potas à Diosc. lib. de mat. med. 3. cap. 106. commendari ad venenatorum animalium morsus. Sed hinc cum de foliis & semine agatur, panaces Asclepium potius desiderari existimo, uti deinceps Chironiū, etsi panacis nomen utrobique minimè exprimitur. Enimuerò & Panacis Asclepij non radices quidem, sed semen & flores aduersus serpentes ex vino bibuntur, lib. citati cap. 56. Chironij verò radices potæ iidem effectus prædicantur, capite proximè sequenti.

CAP. CXXXVII. ἄργυρος καὶ χρυσός] Hæc alioqui obscura iis illustrantur verbis, quæ adduntur in Alexiph. cap. 7. τῶ ὕδατι λαμβανόμενον. Nec enim vult Dioscorides aurum argentumve ipsum assumi, uti neque ferrum ferrive scorium, de quibus paulò antè, sed liquorem in quo ea candentia restincta fuerint: quanquam quòd ad scorium

spectat, ipsemet contra aconiti venenum eam ex aceto mulso potam commēdat, lib. 5. de mat. med. cap. 94.

CAP. CXLIII. χιόνι σιὸ γλυκῆ] Sic Nicandro in Alexiph. commendatur ad coriandrum epotum χιόνι γλυκῆς μίγδευ πῶσις, hoc est, passii rosis niui ammixta. Dioscorides, verò in Alexiph. itémque Paulus inter alia hausti coriandri remedia recēsent, γλυκῆ σιὸ κανίαν ὡς λαμβανόμενον, hoc est, passum cum lictiua sumptum.

CAP. CXLVI. καρδὸς Κιλικία σιὸ οἴνω] Celcica nardus desideratur à Diosc. in Alexipharm. cap. 19. Cilicia seu Cilissa, quæ eadem est cum nardo montana, à Nicandro & Aegineta. Sed leue est discrimen, quando utrique in eadem vires.

πήγανον σιὸ κριθῶν ἀλβύρω] Derafo capiti farina hordeacea cū ruta trita & aceto adhibet Diosc. in Alexiph. citato capite: id quod fortassis hoc loco librarij culpa prætermisum est.

CAP. CL. εὐόχου δὲ μαυικῶν] A Dorycnio solanum manicum seu furiosum manifestò distinguit hoc loco Dioscorides: sicuti etiâ fecit, lib. de mat. med. 4. utriusque historiâ distinctis describēs capitibus. Attamen, seu Dioscorides seu quisquis est alius librorum de venenis Autor, in Alexipharmacis palàm ea cōfundit, haud secus atque quotquot alij è veteribus de venenis commentarios ediderunt, quasi dorycnion cum solanomanico vnum idémque fuerit.

CAP. CLI. σημάρι δὲ πῆς] Corruptissimum hunc Græcum cōtextum ita emendat Gesnerus: σημάρι δὲ πῆς, μέγα ὡς ἀληθεῖ, δοκεῖ τε μακρὸς ὡς ἀληθῆς, μέγας πῆς ὡς ἀληθῆς, ἰσχυρὸν δὲ πῆς, ἰσχυρὸν ὡς ἀληθῆς, αἵματος οὐρησις. Placuit illius coniectura, nisi quòd αἰπὸ πῆς, ἰσχυρὸν ὡς ἀληθῆς, hoc est, axendicum resolutio, ἐμφοσπικώπρον lego, ἰσχυρὸν ἔκλισις, hoc est, uirtutum exolutio. Ut verò ille quid sibi vellent hæc voces, οἱ δὲ καρδὸν, assequi minimè potuit, ita nec ipse, quid pro iis restituendum esset, diuinare potui. Lacunam explebunt alij, si videbitur, quibus erit ad manum Aëtij Græcum exemplar integrum.

CAP. CLX. χαλκῶ ἀΐτης] χαλκῶν legit Gesnerus. Vide annotationes nostras in 23. caput Alexipharm.

CAP. CLXIII. κριθῶν ἀφ' ἡμῶν] Malim, ἢ κριθῶν ἀφ' ἡμῶν, Nam laudantur & Persicorum nucleis cum hordei decocto, in Alexiph. itémque à Paulo Aegineta: uti cum oleo, à Nicandro.

INDEX RERVM ET VERBORVM NOTATV DIGNIORVM QVÆ I. ANT. SARACENI IN Dioscoridem Scholiis continentur.

Numerus paginam signat. A pagina columnam priorem. B posteriorem. P columnæ principium, M medium. F finem indicat. E verò Scholia notat in libros ὑποκρίσειν.

<p>A. CACIÆ succi differentie 20.a.f Acaciæ succi genera duo E.129.a.p <i>ἀκίαι</i> 20.a.m <i>ἀκίαι</i> 19.b.p Acanthium gummi Galenus Thebaicum cognominat 20.a.f Acanthus arbor quæ 19.b.p Acanthus cur ita dictus 57.a.m Acerbi significatum 78.a.f Aceri mixta qualitas cal. & frig. 106.b.m <i>ἀκόνιτιον</i> 19.b.m Aconitum cur <i>ἀκόνιτιον</i> dictum 85.a.f Aconitum Scorpionum cur dictum 85.b.p Aconitum vnde dictum 85.b.p <i>ἀκόνιτιον</i> rectius scribas, quàm <i>ἀκόνιτιον</i> 16.a.p Acria vitione mitiora euadunt 117.b.m Actuarij codex emendatur 4.a.m Actuarius notatur 101.a.p.114.a.m Adarces synonyma 120.a.f Adianti effectus dispares 92.a.p Adianti genera à trichomane distinguuntur 90.b.m Adianto radicem cur denegarint Theophrastus & Plinius 92.a.p Adiantum vnde sic dictum 92.a.m Ægilopis significata 92.b.m Æris flos interdum Hipp. <i>ἀἴρος</i> simpliciter dictus 111.a.m Æris limatura facilius vitur 111.a.p Æruginis sinceræ ab adulterina dignotio 111.b.m Æruginis scoleciæ conficiendæ rationes variæ 111.b.f Æticiis lapidis genera 4. 123.a.m Ætius à Dioscoride diffidet E. 128.a.p Ætius Dioscoridi cõciliatur 106.b.p Ætius emendatur 60.a.f.101.b.m Ætius notatur 20.a.m.111.b.f.114.a.m.115.b.m in Agallocho optimo discurrentes venæ cineræ 7.b.m Agarico stomachicis exhibedo non superbibendus liquor E.132.a.m Agaricum nostrum stomacho inimicum 53.b.f Agaricũ verius fungus quàm radix 53.a.m.125.b.m <i>ἀγάρικον</i> E.133.a.m Alabastri lapis vnde dictus 122.a.f <i>ἀλαβαστρον</i> propriè de farina frumentacea 44.b.f Aliacmon Macedoniæ fluvius 61.a.p</p>	<p><i>ἀλφειοῦ</i> discrimen 39.a.m Allia status gignit & discutit 47.b.p Allij nucleorum synonyma 47.a.f Alliorum eius efficacissimũ ad morsus viperæ remedium 139.b.m Allium <i>ἀλλιον</i> Galeno contra quàm scribat Diosc. 47.b.f Allium oculorum hebetudinem modo infert, modo tollit 48.a.p Aloë an icterum expurget 57.b.m Aloë effectus contrarij vnde 57.b.f. & deinceps. <i>ἀλοῦ</i> aliud quàm <i>ἀλοῦ</i> E. 129.a.f Alfipe minimè astringit 87.a.m Altercum vnde dictum 84.a.p Althæa disparibus prædita viribus 75.a.f Alumen scissile è lapide fit chalcitide 117.b.f Aluminis factitij genera 118.a.m Aluminis plura genera 117.b.f in Alyssio describendo diuersæ Autorum sententiæ 67.a.p <i>ἀλυσιον</i> vnde dictum 67.b.p Amaracus Gal. non est marum, sed parthenium 12.b.p Amaracus quibusdam sampsiuchum 60.a.f Amatus Lusitanus notatur 9.a.m Amiantus lapis alumini scissili similis 118.a.m Amiantus lapis idem qui Carystius 122.b.m de Amomo discrepantes recentiorũ sententiæ 5.b.p Ampelicitis terra vnde dicta 124.a.m inter Amphibanam & Scytalen discrimen 135.b.f Amygdalæ amaræ quæ ex causa ebrietatem arceant 24.b.m <i>ἀμυγδαλίαι</i> 31.b.m <i>ἀμυγδαλίαι</i> 105.b.f <i>ἀμυγδαλίαι</i> 31.a.m Anchusæ genera 4. Galeno 79.a.f <i>ἀνχυσῆ</i> 113.a.m Anthemidis tria genera E.134.b.m <i>ἀνθημίδες</i> aliis aliam asphodeli partem significat 50.a.m <i>ἀνθημίδες</i> E.130.b.m <i>ἀνθημίδες</i> vnde dictum 101.b.f Anigrus amnis 73.b.m Anthrax gleba è qua minium 115.a.f <i>ἀνθραξ</i> 33.a.m Anticyræ duæ 95.a.f Antirrhini Theophrastea & Pliniana descriptio à Diosc. discrepat 90.a.m Antirrhini synonyma 90.a.m Antispodia varia 110.b.f</p>	<p><i>ἀπιαστρου</i> 11.b.f Apiastrum Plinij, ranunculus est. 51.a.m de Apij temperamento & viribus discrepantes Autorum sententiæ 63.a.m Apolloniæ nomine vitbes duæ diuersæ designantur 16.a.f Apomeli duplex 106.a.f Apomeli inueteratum recentij præstantius 106.b.p Apomeli species hydromelitis 106.a.m Apomeli seu mella quibus cõueniat 106.b.p Apuleius notatur 77.a.f Apum vesparsim ve icthuum notat 138.a.f Aquæ celestis inueteratio 106.a.m Arabum error 55.b.f Arabus lapis Arabica gemma Plinij 122.a.m Araneum quid in calamo aromatico 6.a.m de Argenti viui temperamento discrepantes Autorum sententiæ 116.a.m Argentum viuum nõ aliud est quàm natium contra Galenum 116.a.m Argentum viuum vbi asseruetur. ibid. Argentum viuum vnde 116.a.p in Aristolochiæ descriptione discrepantes Autorum sententiæ 54.a.f Aristolochia quæ indenda theriacæ 54.b.p de Armenij colore discrepantes sententiæ 114.a.m Armenij lapidis vis ibid. Armenium à lapide Armenio diuersum 114.a.p Aron pro natalis loci varietate magis vel minus acre 50.a.m Artemisia gestata lassitudinem auertit E.131.a.f Arundinis specierum varia cognomina, earumq; etymologia 18.a.m Asari etymologia 3.a.m Asarum non est baccharis, nisi fortè Crateus 32.a.f Asclepiadis nomine Panaces Asclepium intelligitur E.135.a.m Asius siue Asius lapis sarcophagus cur dictus 21.a.f Asparagi longiorem coctionem non sustinent 42.b.f de Asparago discrepantes sententiæ 43.a.f Asparagorum differentie 43.a.m Asparagus sylvæstris <i>ὄρμησκον</i> dictus 5. j.</p>
--	---	---

43.a.f
 Alpidis morfus symptomata ex Aë-
 tio 137.a.f
 Alpidum species 3 Galeno 137.a.m
 Alpidum species 16 Egyptiis ibid.
 Apipenon idem cum scolopendrio
 73.b.m
 Asteris duo genera pro floris colore
 vario 90.a.p
 Astragali nomine iris astragalitis
 designatur 138.a.p
 Athenæus notatur 27.a.m
 Athera non è sola zea parabatur 53.
 b.p
 Atlas Mauritaniz mons 65.b.m
 Atractylidis synonyma 67.b.m
 ατροφυον 61.b.p
 Aucna duplex, fatiua & sterilis 92.
 b.p
 Auicenna dissentit à Dioscōride 63.
 a.p
 Auicenna notatur 137.a.p
B.
 Baccharis & asari discrimen 3.
 a.f
 Balaustium Plinio aliud quàm Dio-
 scoridi 23.a.p
 de Balsami arbuscula variæ tam pris-
 corum quàm recentiorum senten-
 tiæ 6.b.p
 Basilisci morfus inmedicabilis 140.
 b.f
 Basilisci morfus remedia ex Auicenna
 140.b.f
 Basilisci morfus symptomata ex Ni-
 candro & Aëtio 130.a.f
 de Basilisco quæ recitantur Galenus
 fabulosa credidit 137.a.f
 βελίαν ούνη 14.a.m
 Bdellio odor vnguis odorati ibid.
 Betæ candidæ & nigrae vires diuersæ
 42.b.p
 Bion vini genus Plinio 105.b.m
 βιωνοειδές 128.a.f
 βιωνόν 103.a.p
 Bliti vsus in medicina 41.b.m
 Blitum Hipp. à blito Dioscoridis dif-
 ferens ibid.
 βλίτον τὸ ἐν τῆς σπυρίδος 134.b.m
 Bombyx etiam Plinio xylon dicitur
 57.a.p
 βομπύξ 5.b.f
 βομπύξ significata 5.b.m
 βύσσινος vnde dictus 74.b.m
 Brassica ἀκράταλος 42.a.m
 de Brassicæ cyma Galeni & Plinij
 discrepantes sententiæ ibid.
 Brassicæ sylvestris efficacia in medi-
 camentis 42.a.f
 βρύνη significatum 72.b.m
 βρυονία propriè vitis nigra 101.b.f
 βρύσημα 30.a.m
 Bulbus rufus præfertur E.134.b.m
 Buniadis & rapì in alendo discrimen
 41.a.m
 Butyrinum vnguentum 11.b.f
C.
 Cacia Diof. Cancanon Galeni
 90.b.p
 κάλιος quæ planta 132.b.m
 Calcis viæ & extinetæ discrimen
 120.a.m
 Cadmiæ factitiæ duo genera 110.
 a.m
 Cadmia crustas non inducit 109.
 b.f
 Cadmia vnde gignatur 110.a.p
 Calami aromatici varia cognomina

6.a.f
 è Cancris medicamenti varia apud
 Autores varios descriptio variif-
 que vtendi modus 133.b.m
 Cancrorum cineris vsus ad canis ra-
 bidi morfum 27.b.p
 Cantharidum vsus 32.a.m
 Capillamenta herbis quibusdam in-
 nascencia radicem an habeant 102.
 a.p
 κάπνη herba vnde sic dicta 89.
 a.m
 Capparis radix capillos denigrat E.
 129.a.p
 κάπνη E.134.a.f
 κάπνη μύρον sæpenumerò perperam
 αἰτὶ τῷ κερδίδμα, & vice versa 5.
 a.p
 Cardui radix esculenta 56.b.m
 Carlina non est chamæleon albus 55.
 b.f
 κάρπιν ἀράσιν τῆς κερδίδης opponitur
 46.b.m
 Cassiæ speciei quæ γίζη Diof. dicitur
 variorum Autorum discrepantia
 nomina 4.b.m
 Cassia & cinnamomum arbuscula po-
 tiùs quàm frutices 4.b.p
 de Cassiæ folio discrepantes Autorù
 sententiæ 4.b.m
 Castorium continentes folliculi à te-
 stibus differentes 29.a.m
 καστορέϊον φάρμακον 124.b.m
 καστορέϊον οὐδὲ γὰρ 50.a.f
 Caulis proprium significatum 90.
 b.m
 κάυλος improprie arboribus tribuitur
 65.b.f
 κάυλος seu καρχήσιος vnde dictus 136.
 b.m
 Cedriæ significata 108.b.p
 Cedrus arbor duplex 17.a.m
 Cellus emendatur 111.b.p
 Cellus à Dioscōride diffidet 105.a.f
 Cenchri synonyma 136.b.m
 à Cenchro ἀκοντίου distinguit Nican-
 der ibid.
 in Centaurij maioris sapore dissen-
 tit Plinius à Diosc. 55.a.p
 Centaurium maius Crateæ à Dio-
 scoride diuersum ibid.
 Cera cur ἀκοντίου 47.a.m
 Cera & oculorum hebetudinem faciunt
 & eidem medentur ibid.
 Cerae stultentæ 47.a.p
 κεραική φάρμακον quæ 61.b.m
 Cera contra lactis in mammis coagulationem
 vtilis E.129.a.f
 Cera Punica 37.a.f
 Ceraforum facultates ex sapore di-
 stinctæ 23.a.f
 Cerastæ morfus symptomata ex Ni-
 candro 137.a.p
 κεράστis vnde dictus 136.b.f
 Cerealium seminum & leguminum
 differentia 39.b.p
 Cerebrum leporinum ex qua causa
 oriundis tremoribus conferat 28.
 a.m
 κερδίδης 37.a.f
 Chalcanthum natium in chalcitin
 transie 117.a.p
 χαλκίδης & σπυρίδος serpentis discrimen
 107.a.m
 Chalcitidis & misyos discrimen 117.
 a.f
 Chalcitis inueterascens misy potiùs
 fit quàm sory 117.a.m

Chamæcissos Plinij alia à Dioscōri-
 dis chamæcisso 90.b.m
 Chamæleo ab ixiâ veneno diuersus
 55.b.m
 Chamæleonis albi radix etiam ho-
 minibus perniciofa, & tamen alex-
 xeteria vi prædita 56.a.m
 Chamæleonis nigri radix venenata
 56.a.p
 Chamæleuce Plin. inter genera be-
 chij 90.b.m
 è Chamæleo pastilli inungendi fe-
 bricitantibus 74.a.m
 Chamæpeuce diuersa à Plinij Cha-
 mæleuce 90.b.f
 Chamæpityos appellationes 127.b.f
 χαμπεύτης φάρμακον 101.a.m
 χαμπεύτης φάρμακον pro ministro 112.a.m
 Chelidoniz etymon 52.b.p
 Chelidonia visum hirundinis re-
 stitui fabulosum 52.b.m
 χελιδόν significatum 23.a.m
 χελιδόν & alicæ discrimen 39.a.m
 Chrysanthemum quid 82.b.m
 Chryfocolla gemma 113.b.f
 Chryfocolla metallica duplex 113.
 b.f
 χυλίζιον 35.a.f
 χυλίζιον & ούνη discrimen 51.b.f
 κροκώτης ceram plerunque Plinius
 perperam vertit 7.a.m
 κροκώτης 40.a.f
 Cicutæ semen inter rodentia Celsus
 falsò numerat 85.b.f
 Cicutæ vim maleficam merum ad-
 iuuat 86.a.p
 Cimoliz terre synonyma variæque
 genera 123.b.f
 è Cimicibus ad quartanas remediù
 deridetur à Galeno 30.a.f
 Cinnabaris factitiæ vsus in astumē-
 dis abdicandus 115.b.m
 Cinnabaris lacrymæ species ibid.
 Cinnamomi color 4.b.f
 in Cinnamomi quarto genere de-
 scribendo Galenus à Diosc. discrep-
 at 5.a.m
 Cirsium vnde dictum 90.a.p
 Clymeno tribuunt Theophrastus &
 Plinius, quæ Dioscorides pericy-
 meno 78.a.p
 κλύμενον idem quod κίμινος 100.b.m
 Coagulum contra quàm Dioscōri-
 des respuit Galenus in sanguinis
 è thorace reiectionibus 34.
 b.m
 Cocci genus, quod Plinio σκαλίαν,
 nostris vermillon 81.a.p
 Coccus baphica vbi reperitur 80.
 b.f
 Coccus orientalis quid 99.b.p
 κόκκος siue κόκκινος 33.a.f
 κόκκος εις τὸ βελίον 66.b.p
 Colocynthis diluti parandi ratio
 illustratur 101.b.p
 Colocynthis medullæ apud varios
 varia dosis 101.a.f
 Colchis Asiæ prouincia 2.a.m
 κολχίς 40.b.p
 Commanis lapis E.132.a.f
 κομμία pro calce E.129.a.p
 κομμία quid 26.b.p
 κομμία 16.a.p
 κομμίον 76.a.p
 Corallina fuci marini genus 88.a.p
 Corallium extra aquam lapidescit
 121.a.p
 Cordus notatur 95.b.p
 Coriari-

Coriandrum non aliud quam fatium 63.a.p
 de Coriandri temperamento discordes sententia conciliantur 62.b.m
 Cornarius notatur 96.b.p
 Cornu ceruinum dentibus affectis qua ratione conferat 32.a.p
 κέρατων & κέρυκος pro eodem 93.a.m
 Cotis aquaria & olearia vires dispareres 123.b.m
 κρέμα vnde dicta 41.b.f
 Crapula vnde dicta 108.a.m
 κρασιούρον vnde dictum 72.a.f
 de Crimno discordes sententia conciliantur 53.a.m
 Crimnon e quibus parari solitum 53.a.m
 Crocum pingue Plinio quale 7.b.f
 Crocodilea 36.a.f
 κρομμύς etymon 48.b.p
 Cupressus an vrinae difficultati auxilietur 16.b.f
 de Cyani colore discrepantes sententia 114.b.p
 Cyani vim κρομμύου, at non κρομμύου Græci agnouerunt 114.b.p
 Cyani vis ad bilem atram 114.b.p
 Cyanus factitius 114.a.f
 Cyano caules cur denegat Dioscorides 91.a.p
 Cynoglosson Plinio caule præditum 90.a.p
 Cynorhodi radix ad rabidi canis morsum 133.b.p
 Cynosbaton cum oxyacantha confundit Dioscorides E.133.b.p
 Cyprini vnguenti discrepantes descriptiones 12.a.m
 Cyprus an sit ligustrum 19.a.p
 κυπρίου significata 22.b.m
 κυπρίου significata 3.b.m
 Δίακρόσις 10.a.f
 διακροσισ quæ dicantur 2.b.m
 διακροσίου & διακροσίου discrimen 11.a.m
 Dicaearchia eadem cum Puteolis 133.a.f
 Dictamnno flos est & semen contra Dioscoridis sententiam 59.a.m
 Dictamnus à quibusvis quadrupedibus expetitur ad tela extrahenda 59.a.f
 Dioscoridem illustrat Aëtius 34.b.p. & 136.a.m
 Dioscorides ab Hipp. dissentit 63.a.m
 Dioscorides à contradictione vindicatur 3.a.m. 5.a.m. 47.a.m. 106.b.m. E.128.a.m. & 134.a.m
 Dioscorides à Galeno notatur 30.a.f. 31.a.p. & m.35.b.m. 36.a.m. 41.a.f
 Dioscorides à Galeno notatur defenditur 34.a.m. 35.b.m
 an Dioscorides Anazarbus autor librorum de venenis 124.a.m. 127.a.m
 Dioscorides à Theophrasto discrepat 59.b.p. 84.b.p. 85.b.m
 Dioscorides pugnantia scribit 65.b.m
 Dioscoridis de materia medica libri non plures quam quinque 1.a.m
 Dioscoridis emendationes ceu numerum frequentes omniunus

Dioscoridis locus ex Galeno illustratur 30.a.p
 Diphilus à Dioscoride diffidet 41.b.m. 44.b.m
 Dipfadem à prestere distinguit Lucanus 136.b.p
 Dipfadem alij viperarum, alij aspidi generi annumerant 136.b.m
 Dipfadis synonyma 136.b.p
 διψάδος 89.a.m
 δρυϊνός, δρυϊνός 34.b.f
 Dorycnij succus planè lacteus 127.a.m
 Dorycnium & solanum manicu ceu diuersa distinguuntur E.135.b.m
 Draba seu Arabis Dioscoridis eadem cum dryophono Plinij 48.b.m
 Draco arbor 115.b.p
 Dracontij duo genera 49.b.m
 Dracontium elui ineptu Theophrasto, contra quam senserint Dioscorides & Galenus 49.b.f
 δριμουραζία quid 29.b.p
 δρυϊνός vnde dictus 136.a.f
 Dryini varia synonyma 136.a.p
 δρυϊνός nomine glandifera omnes arborea comprehenduntur 81.a.m
 Dulcedo in aqua quomodo intelligatur 106.b.m
 Dulcis significatum apud Plinium 8.b.m
 E.
 Beni materia terendo resoluitur 19.b.m
 Echion Alcibium vnde dictum 79.b.p
 Echium Galeno idem qui erinus, quanuis Paulus de iis agit diuersis capitibus 79.b.f
 εχίου medicamenta E.131.a.m
 εχίου, veratrum 94.b.p
 de Elaterij delectu discrepantes Auctorum sententia 95.b.f
 Elaterij præparaciones varia 95.b.m
 de Elaterij ætate & tempestiuitate discrepantes Auctorum sententia 96.a.m
 Elaterium simul & flammam concipit & lumen extinguit 96.a.p
 ελάτην varia significata 22.a.p
 ελάτην, liquor manans ex olea Palmyrena 9.a.m
 Electrum non est lacryma populi nigra, sed bituminis genus 17.b.m
 ελάτην synonyma E.118.b.p
 ελίχρον idem cum amaranto Dioscoridis 82.b.p
 ελίχρον vnde dictum 17.b.m
 in Ellebori delectu Theophrastus à Diosc. discrepat 94.b.f
 Ellebori semē cur οπισμομυδός dictum 17.b.m
 Elleborus admixto sesamoide temperatur 95.a.f
 Elleborus niger Dioscoridis à Theophrasto diuersus 94.a.f
 Empetron alio nomine ογροσάδης dictum 101.b.p
 εμπετρον synonyma 22.a.m
 Ephemereum duplex 86.b.f
 εφμεροειδής 79.a.m
 Epithymi dosis apud varios varia 102.a.m

Epithimum Græcorum & Arabum vnum & idem 101.b.f
 ἐπιθύμιον seu ἐπιθύμιον 45.a.m
 ἐπιθύμιον 31.a.f
 ἐπιθύμιον πικρὸν δυνάμει alia ab ea quæ ἐπιθύμιον vel ἐπιθύμιον dicitur ibid.
 ἐπιθύμιον 93.a.m
 ἐπιθύμιον E.131.b.f. 132.b.m
 ἐπιθύμιον ἀπὸ τοῦ ἐπιθύμιον 119.b.m
 Erigerontis nomine dubium est quid significet Dioscorides E.129.a.m
 ἐρίων significatum 26.a.m
 Erinus herba vnde dicta 79.b.f
 ἐρίων quæ dicantur 125.b.f
 Erorianus emendatur 13.a.p
 Erythrodanon Theophrasto aliter quam Diosc. describitur 75.a.m
 ἐρυθρόδανον duplex differentia 21.a.f
 ἐρίων 7.a.p
 ἐρίων odorem non perpetuo suauem, sed interdum grauem significat 5.a.m. 27.a.f
 Eupatoria theriaca 134.b.p
 Eupatorium falsò argemone olim, & hodie agrimonia dicitur 51.b.p
 Euphorbiae luba inuentor eiusdemque historiae Scriptor 65.b.f
 Euphorbij excipulum 65.b.m
 de Euphorbij planta discrepantes sententia 65.a.p
 εὐφορβίου 127.b.f
 εὐφορβίου E.129.a.m
 F.
 Fabæ priscorum à nostratibus diuersa 79.a.p
 de Fabæ temperamento discrepantes sententia 40.a.m
 Fabæ Græca quæ Dioscoridi E.133.a.p
 Fax acetii face vini valentior 119.b.f
 Faloppius notatur 109.b.m
 Fel candidi gallinacci præfertur 36.a.m
 Fibri piscibus non vescuntur 28.b.f
 in Ficus Cypriae descriptione Theophrastus à Dioscoride discrepat 25.b.m
 Ficus Veneri haud aduersa E.134.a.f
 de Ficuum recentium facultate diuersorum sententia 114.b.f
 Filicis & arundinis οπισμομυδός 103.a.f
 Flores in parandis vnguentis non simul & semel, sed paulatim macerandi 11.b.m
 Fuci seu algæ marinæ genera 88.a.m
 Fungi ægiritæ quomodo producantur 17.a.m
 G.
 Abala vrbs Syriæ 14.a.p
 Gagates lapis vnde dictus 127.b.f
 Gagatis lapidis varia cognomina E.132.b.p
 Galactites lapis vnde dictus 121.a.m
 γαλακτίτης significatum 57.b.p
 Galbani præparandi ratio 66.a.p
 Galeni Interpretes notatur 104.b.f
 Galeni locus non bene intellectus 77.b.m
 Galenus à contradictione vindicatur 20.b.f
 Galenus à Dioscoride discrepat 36.

b.f. 36.b.m. 39.b.p. 40. b.m. 41. b.f.
106. b.m. 112. a.p. 115. a.p. 117. a.m.
Galenus Dioscoridem illustrat 70. b.
p. 71. a.p. 110. b.p.
Galenus Diosc. reprehendit 26. b.p.
29. a.m. 33. b.m. 58. b.m. 116. b.f.
Galenus Dioscoridi conciliatur 42.
a.p.
Galenus emendatur 21. a.p. 25. a.m.
33. b.m. 53. b.p. & m. 69. b.m. 70. b.m.
100. a.p.
Galenus notatur 116. a.m.
Gallarum & gallinaceorum iuscu-
la diuersa vi prædita 31. a.f.
Gaza notatur 34. a.p. 100. b.m.
Geodes lapis vnde dictus 123. b.m.
Geranium tertium Plinio 71. a. f.
Gleucium nullatenus refrigerat cõ-
tra Plinium 12. a.m.
Glycyrrhiza cur ἀδύκη dicta 54. b.f.
Glycyrrhizæ synonyma 54. b.m.
γλυκύρις 31. b.f.
Goupylus notatur 2. b.f.
Gypsum duplex 120. a. m.

H.

Hæmatites cum scissili lapide
confertur 121. b. m.
ἡματίτης lapis vnde dictus 120. b.m.
ad hæmorrhagiam è naribus aures
cera obturantur E. 130. b.f.
Hæmorrhoi ab hæmorrhoidè distin-
ctio 136. a. m.
Hæmorrhoi & hæmorrhoidis icõuũ
diuersa symptomata ibid.
ἡματίτης frutex vnde dictus 18. b.p.
ἡματίτης quid 119. a. m.
Hedychroon vnguentum ab hedy-
chroi magmate vt differat 12. b.m.
in Heliotropij floris colore Autorũ
diuersitas 104. b. p.
Heliotropium cur ἡλιότροπον dictum
104. b.m.
Heliotropium vnde dictum 104. a.m.
Helixue alia Plinio quàm Dioscori-
di 80. a. m.
Helixines synonyma 87. a.p.
Hermodyctylus an Ephemerum 86.
b.f.
Helychius emendatur 89. a.p.
ἡλιότροπον Scytharum 33. b.f.
Hippophæis & hippophæstum vnde
dicta 98. b.p.
Hippophæis succi dosis apud Medi-
cinæ Autores diuersa 98. a.m.
Hippophais synonyma ibid.
Hippofeliton Theophrasti Smyrniũ
Dioscoridis 63. a.f.
ἡβλάτης ἡβλάτης ab Hybla monte 37. a.p.
ἡβλάτης ἡβλάτης herba 46. a.m.
Hydragoga rariũs vsurpanda 55. b.m.
Hydrargyrum non diuersum ab ar-
gento viuo 115. b.f.
Hydri morsus symptomata 136. b.m.
ἡδύκη seu ἡδύκη vnde dictus 136.
b.m.
Hypnale aspidis species 137. a.f.
Hypoglossum diuersum à lauru Ale-
xandrina 93. b.m.
ὑπογλωσσόν vnde dictum 90. a. m.
ὑπογλωσσόν E. 128. a.f.

I.

Iberis eadem quæ lepidium 26. b.
m. 81. a.p.
ἰβηρική 66. b.p.
ἰβηρική quid significet 15. b.f.
de Indico Plinius sibiipũ contradi-
cit 114. b.m.
Indicum ab Indico lapide diuer-

sum ibid.
Intula Campana Apuleij est Panaces
Chironium Dioic. 8. b.m.
ἰντούλα E. 129. a. m.
ἰντούλα an ἰντούλα legendum 27. a.p.
ἰντούλα particule significatum 1. a. f.
Iritum aliud Dioscoridi, aliud Plin-
nio commendatur 12. a.m.
Iris Florentia in dysenteris minus
suspecta E. 132. b.f.
Iris Illyrica laudatissima 1. b.m.
Ischiadicorum venditorum modos
varios illustrant Cælius Aurelia-
nus & Aëtius E. 131. b.f.
Iudaicus lapis cur ἰουδαϊκὸς dictus
122. b.p.
Iulius Bassus idem qui aliis Tullius
Bassus 1. a.p.
Iunci odorati cognomina varia tum
apud Græcos tum apud Latinos 5.
b.f.
Iunci varia genera 81. b.m.
Iunco odorato rosæ odorem negat
Garcias 6. a.m.
Ixias an Chamæleon niger 129. a.
de Ixia variæ discrepantisque sen-
tentia 55. a. m. & deinceps.

L.

Lac coagulatum quando cõsen-
dum venenum 130. b. p.
Lactis à fero diuidenti ratio varia
33. b.p.
Laserpitium vnde dictum 64. b.p.
Lathyridis dosis varia 99. b.f.
in Lemno terra triplex 116. b.m.
è Lentisco denticulata 15. a.f.
de Lentis viribus discrepantes sen-
tentia conciliantur 40. b.m.
Leontopodium Aëtij & Apuleij, est
ipsum leontopetalum 90. a.p.
Leontopodium Dioscoridis, est Ce-
mos Plinij 90. a.p.
Leontopodiũ Plinij aliud à Leonto-
podio Dioscoridis 90. a.p.
Lepidij vsus ex Columella 51. a. m.
Lepidium Pauli aliud à Lepidio
Dioscoridis 51. a.p.
ἡβλάτης diuersa à vitilagine alba E. 129.
a.f.
Libanotis frugifera Dioscoridis an à
Theophrasti libanotide diuersa 63.
b.m.
Lichen ictericis non tantum illini-
tur, sed etiam propinatur 82. a. m.
Lichen nõ est muscus, sed quasi mus-
cus 82. a.p.
Linum Carpassum 122. b.m.
Liquor cuiusvis plantæ nõ perpetuò
succo præferendus 64. a.m.
Lithargyri materia, solum plumbum
113. a.m.
Lithargyri veneni curandi scopi duo
ibid.
Lixiuorum genera venenatis icõi-
bus accommodata 137. b.f.
Locus diuersus stirpis efficaciam
auget minuitve 59. b.p.
Loræ synonyma 105. b.m.
Lucianus emendatur 16. a.m.
Lupinorum satiuorum & syluestrium
discrimen 41. a.m.
Lychnidos synonyma ex Plinio 68.
a. m.
Lycium idem cum pyracantha 6. b.m.
λύκω aranei genus 32. b.m.
λύκω seu λυγισμὸς 89. a.p.
Lysimachia duplex 76. b.f.

M.

Magnetis synonyma & etymon
121. a.m.
μαγνήτης quid 64. b.m.
Magydaris radix Lybica 125. b.m.
de Malabathri sapore & odore Au-
torum discrepantes sententia 4. a.f.
Malabathrum, folium simpliciter
dictum 4. a.p.
Malabathrum quid ibid.
Malabathri tres differentia 4. a.f.
Madragra Theophrasto alia quam
Dioscoridi 85. a.p.
Mandragera vnde μαγνήτης dicta 85.
a.m.
μαγνήτης vnde dictum 63. b.p.
Marcellus Virgilius notatur 63. a.m.
Marmarita seu Marmarides populi
Libyæ 50. b.f.
μαρμαρίτης quid 64. a.f.
Mathiolus notatur 44. a.f. 114. b.p.
Medicorum malorum synonyma 23.
b.f.
μαλὰ ἔστι vnguetum vnde dictum 12.
b.m.
Mel Heraclium qua de causa exitio-
sum 37. a. m.
Melantheria Galeno astringentia om-
nia tenuitate superat 117. b.p.
de Melia terre colore discrepantes
sententia 124. a.p.
Melia terra vnde dicta ibid.
μῆλον etiam malum arborem signifi-
cat 90. b.p.
Melanthium panibus potius insper-
gebatur, quam indebatur 64. a.m.
de Menta contradiciones concilia-
tur 59. b.f.
Meri potus, efficacissimum ad mor-
sus viperæ remedium 139. b.m.
Mespili tria genera Theophrasto &
Plinio 24. a.m.
Mesuzus à Dioscoride discrepat 97.
b.m.
Mesuzus notatur 100. b.m.
μεσούζος quid 9. b.f.
μεσούζος quid 60. a.p.
Metasyncretica remedia 10. a.p.
de Metopio discrepantes sententia
65. b.p.
μετόπιον varia significata 13. a.p.
Metopium idem cum netopo Hipp.
12. b.f.
Metretes duplex 109. b.m.
Miliu cur fortibus accommodatum
39. a.f.
Millepedarum descriptio ex Galeno
30. b.m.
Millepedarum synonyma tum Græ-
ca tum Latina 30. b.p.
Minium à Cinnabari diuersum 115.
a.p.
Minium duplex 115. a.m.
Minium factitium vnde ibid.
Minium natiuũ, est Cinnabaris fossi-
lis 115. b.f.
Minium secundarium 115. a.f.
Misyos & chalcitidis discrimen 117.
a.f.
Mithridaticæ antidoti descriptio 125.
a.p.
Moly describens Theophrastus à
Dioscoride dissentit 61. a.m.
Molybdanæ & lithargyri discrimen
113. a.p.
Molybdana non ex auro argentove
gignitur ibid.
μολύβδινος 112. b.f.
μολύβδινος

μαρία eadem quæ συγγενής 24.b.f
 Moretum 48.a.f
 de Moris Diphilus aliter sentit ac
 Dioscorides 24.b.f
 Morochthus lapis cur ἀλακτροειδής di-
 ctus 112.a.f
 Mulli discerpti effectus 139.a.p
 Mulxæ coctæ & crudæ discrimen 106.
 a.p
 Mus araneus non nisi prægnans lo-
 cum vicerat 139.a.f
 Muscus marinus nõ est corallina 87.
 b.f
 Myrobalani Arabicæ descriptio à
 Dioscoride prætermissa, quâquam
 illi non erat ignota 21.b.m
 de Myrobalani folio & fructu discre-
 pantēs sententiæ 97.b.m
 Myrobalani non tantum cortice, sed
 & carne vnguentarij vtantur ibid.
 Myrobalanus Dioscoridis, ab Arabū
 myrobalano diuersa ibid.
 Myrobalanus vtra præferenda, recens
 an vetusta 97.b.f
 in Myrrha electione dissentit Plinius
 à Dioscoride 13.b.m
 Myrrha Minxæ vnde dicta ibid.
 μυρτιάδης & μυρτιάδος discrimen 23.a.m
 μυρτιάδων varia significata ibid.
 Myrti folia ad gangranas vtilia E.
 130.b.m
 μυρτιάδων 48.a.m
 μυρτιά quid 113.a.m

N.

NAphtha & Aphtha vnum & idē
 oleum significant 16.b.p
 Nardi spicæ, radicibus annuerandæ
 2.b.m
 νάρδος pro malabathro 27.a.f
 νάρδος pro vnguento nardino 13.b.p
 νάρδοισις quid E.131.b.m
 Natricem à chersyhydro distinguit Lu-
 canus 136.b.m
 Natricis ictus remedia ex Paulo &
 Aëtio 140.b.p
 Nerij synonyma 86.b.m
 Nerion an hominibus perniciosum
 86.b.m
 Nicandri locus emendatur 70.a.f
 Nitri spuma & flos res diuersæ 119.
 b.p.

O.

Ochra Attica optima 114.b.f
 οχρῶς color qui 1.b.m.70.b.f
 Ocimi temperamentum 45.b.p
 Oenagræ synonyma 89.b.p
 Oenanthinum oleum ventrem mi-
 nimè molli contra Myrepsum 11.
 a.p
 οὐκίον cydon 89.b.p
 οὐκίον de melle 39.b.f
 οὐκίον vinum lenè 105.a.f
 οὐκίον 34.a.f
 Oleum balanicum vnde paratur 9.
 b.m
 Oleum ex oleæ germinibus 9.b.p
 Oliuæ cõditancæ qua ratione ἀουκί-
 λινί dicantur Diof. 21.a.m
 ὀλίον 109.a.m
 ὀλίον vnde dictum 77.a.f
 Olyram à zea distinguit Plinius cõ-
 trā quàm Dioscorides & Galenus
 53.a.m
 ὀμια χύτρα pro noua olla 14.b.m
 ὀμιαχί aliud à galla ompachitide 21.
 b.p
 in Ompachomelite parando Autorū
 diuersitas 107.b.f

ὀνικίδης 21.a.f
 Ononidis siue anonidis epithetõ 57.
 a.m
 Onychinum vnguentum vnde di-
 ctum 11.a.p
 Ophitæ lapidis genera tria 113.a.f
 ex Opio collyria perioulofa 83.b.p
 ὄπις Plinius malè succum vertit 51.b.f
 ὄπις ἀπὸ τοῦ ὄπιδος 84.a.m
 ὄπιφολλος E.128.a.m. & b.m
 Orchidis bulborum effectus diuersi
 qua ex causa 73.a.m
 Oribasius à Dioscoride discrepat 97.
 a.m
 Oribasij locus emendatur 16.a.f
 ὄρβανος vox omnis generis 59.a.p
 Oroborum pro ratione coloris di-
 screpantes vires 40.b.m
 Orobanche Theophr. à Dioscoridis
 orobanche diuersa 45.b.m
 ὄροβανος quæ dicantur Gal. 53.b.m
 ὄροβανος & ὄροβανος discrimen 39.b.p
 Othonnæ historia incerta 52.b.f
 Ouorum penes cocturā triplex dif-
 ferentia 31.b.p
 ὄυονος 102.a.m
 Oxyacantha eadem cum pyracantha
 24.a.p
 ὄξύγαλον 106.a.m
 Oxymeliti Galeni sal nullus additur
 106.b.m

P.

Palæstina quid 14.a.m
 Palmæ ἑγγύθια quid 22.a.m
 Palmulæ Thebaicæ non sunt tama-
 rindi 21.b.f
 Palmyra Syriæ Metropolis 9.a.m
 in Panace Asclepio describendo Au-
 torum diuersitas 61.b.f
 in Panace Chironio iudem Autorū
 diuersitas 62.a.p
 in Panace Herculeo describendo Au-
 torum discrepantes sententiæ 61.
 a.f
 Panis genera quinque 37. b.m. &
 deinceps.
 Papauer Herculeum vnde dictum
 83.b.f
 Papauer ἄσπερον vnde dictum 83.b.p
 πάπυρος cinaræ quæ 132.b.f
 Papyri quæ pars mandi solita 18.a.m
 Parthia regio Asiæ 138.b.m
 de Parthenio variæ sententiæ 74.a.f
 Pastinacæ radij vis malefica 125.a.f
 Pastinacæ radij vsus in dentium dor-
 lore 28.b.p
 Pastinacæ φάραξ vnde dicta 62.a.p
 Pauli Interpretes notantur 46.b.f
 Paulus Dioscoridi conciliatur 7.b.m
 Pauli locus emendatur 33.b.p.72.
 b.p.75.b.p
 Paulus excusatur 244.a.p
 Pausaniæ locus emendatur 107.a.p
 in Pentaphyllo describendo Diosco-
 rides à Theophrasto dissidet 80.
 b.p
 πενταφύλλον 113.a.f
 Pentaphyllum non est fragaria 80.
 b.m
 πεπλίον à πεπλίονος χυμῶ 113.a.f
 Pepli synonyma 59.b.f
 Peplium flatus pellit, nedum flatus
 gignat 100.a.p
 πεπλίον vnde dicta 83.a.p
 Persea & Perfica, arbores diuersæ 26.
 b.p
 πέρισμα 40.a.m
 Petronius Dioscorus Plinio vnus &
 idem 12.a.m

Phalangiorum varia genera 134.b.m
 φασκόλιον vnde dictum 128.b.p
 Phaselus à phascolo diuersus 97.a.f
 φάσαν quasi fecula 120.a.p
 φασκόλιον & φασκόλιον differunt 19.a.m
 Philuxæ seu philuxæ E.130.a.m
 φιδίον vinum, καὶ φιδίον cognomina-
 tur in Geopon. 109.a.m
 φιδίονος 87.a.f
 φιδίονος 126.a.p
 Phu flores longè minores quàm nar-
 cissi 3.b.f
 φύκος, alga 88.a.f
 φύκος βασιλικός 88.b.p
 φύκος, cerussa ad fucum preparata
 113.b.m
 φύκος, semen silphij E.128. a. m. &
 b.m
 φύκος seu vesicaria vnde dicta 84.
 a.f
 φύκος vnde dictum 60.b.f
 φλοισκία καὶ φλόισκος 130.b.f
 φλόισκος & φλόισκος discrimen 35.a.p
 Pineis nucleis ingenta vis concilia-
 dæ Veneris, seminis cucumeris &
 succi Portulacæ admixtione retun-
 ditur E.134.a.f
 de Piperis albi & nigri viribus dif-
 crepantes Veterum sententiæ 49.
 a.p
 Piperis spica E.133.a.m
 Piperis trium generum frutices di-
 uersi contra veterum sententiã
 49.a.p
 πικροσίον synonyma 16.a.m
 Pityusæ dosis varia 99.b.m
 Pix Brutia 16.a.m
 Plantæ imperfectæ quæ 126.a.p
 Plantarum quæ primaria genera 125.
 b.f
 πλατάνος 84.b.f
 Plinij locus suspectus 8.b.p. 86.b.p.
 99.a.f
 Plinius ab errore vindicatur 116. b.m
 Plinius clematidem daphnoide cum
 chamadaphne confundit 94.a.m
 Plinius à contradictione vindicatur
 110.a.f
 Plinius à Dioscoride dissidet 2.a.p.4.
 a.f. & b.m.6.a.p. & m.6.b.m.7.b.p.
 18. b. f.34.b.m.48.b.p.50.a.p.50.b.p.
 51.a.m.60.b.p.63.b.f.64.b.m.67.b.
 f.70.b.m.72.a.f.73.a. f.75.a.p.76.a.
 p.77.b.f.78.b.m.80.a.p.81.b.f.83.a.
 m.84.a.m.87.a.p.m.f.90.b.m.92.
 b.p.m.93.a.p.f. & b.p.f.97.b.p.98.
 a.m. & b.p.99.b.m.101.a.f.103.a.p.
 & b.f.104.a.m & f.105.b.f.107.b.p.
 & f.109.a.p.110.b.m.114.b.m.117.
 b.m.120.a.m
 Plinius Dioscoridi conciliatur 54.a.
 m.70.b.p.78.b.f.79.a.m
 Plinius in Aristolochiæ clematidis
 viribus à Dioscoride simul & Ga-
 leno dissidet 54.b.p
 Plinius in Bunij viribus sibi ipse cõ-
 tradicit 90.b.p
 Plinius parum sibi constans 94.a.p
 Plinius pugnantia scribit 97.b.p
 Plinius rectius sentit quàm Diosco-
 rides 112.a.p
 Plinius emendatur 6.a.f & b.f.10.a.
 p.m.12.a.m.16.b.m.20.b.m.21.b.f.
 37.a.f.47.a.m.51.a.f.54.a.m. & b.m.
 62.a.p.63.a.f.64.a.m. & b.m.67.a.
 m.68.a.m. & b.f.70.b.m.71.b.f.74.
 a.f. & b.p.m.76.b.p.77.b.m.f.78.
 b.m.79.a.f.81.b.p.83. b.m.85.a.f.

36.a.m.87.b.p.89.b.m.90.b.p.94.
a.p. & b.p. 98.a.p. 101.a.p. & b.f.
102.a.f. & b.m. 105.a.p. 106.a.p. 108.
a.p. & m. 109.a.m. 110.a.p. 111.a.m.
113.b.p. 115.a.m. 118.a.f. 120.a.p. &
b.p. m. 122.a.f. & b.p.
Plinius notatur 18.a.f. 19.a.p. m. & f.
20.a.m. 23.b.m. 24.b.m. 25.b.m. 26.
a.p. 27.a.m. 33.a.p. 34.a.p. 38.b.f. 39.
b.m. 41.b.p. 43.b.f. 45.b.m. 48.b.m.
50.b.p. 56.b.f. 60.a.m. 66.b.m. 68.
a.m. & b.m. f. 69.a.m. 70.a.m. 70.
b.f. 71.a.m. 72.a.p. & m. & b.f. 73.a.
m. & b.p. 74.a.f. & b.m. 76.b.f. 77.
b.m. 78.b.p. & f. 79.a.m. & b.p. 80.a.
p. & b.m. 81.a.f. 84.a.p. & b.m. 86.a.
m. 87.a.m. & b.m. f. 90.b.p. & f. 92.
b.f. 96.b.m. 99.a.f. 100.b.m. 101.a.p.
102.b.m. 104.b.m. 105.a.p. 108.b.m.
111.b.p. 112.b.p. & m. 115.b.p. & f.
116.b.f. 119.b.m. 120.b.p. 121.a.m. &
fitem b.m. 122.a.m.
Plumbum caua explet contra Diof-
coridem 112.a.f
Plumbum cur laetur ibid.
Plumbum non astringit cōtra Diof-
coridem 112.a.m
Pnigitis terra vnde dicta 124.a.p
Polenta αλφειον quid 38.b.m
Pollux restituitur 64.b.m
Polygala herba quæ 93.a.p
Polypodium bilem nigram trahit
103.b.m
Pomæ fructus palmæ 21.b.m
Pompholyx crustas non inducit 110.
b.m
Pompholyx spodio præstantior 116.
b.p
Ponticum est absinthium, quo pin-
guescunt pecora 58.a.m
περσικον κρομμυδιον 34.a.m
Portulaca syluestris Plinio valet ad
restringendum hemorrhoi & pre-
steris venenum 140.a.m
Poterium cur φρούτιον dictum 56.b.f
Præcoqua ab Armeniacis distinguit
Galenus 203.b.f
Præputij deligatio sanguinis proflu-
via cohibet 113.a.p
Præputianus ager 105.b.p
πρασινα 78.b.m
Prester cum diplade idem 136.a.f
πρασινοσθου 80.a.f
πρασινοσθου quæ dicantur 72.a.p
Prunorum Damascenorum vis 24.
b.p
πρασινοσθου idem cum αμυγδαλινα 123.
b.p
Pleudanchusa eadem cum echio 79.
b.p
ψυχρον etiam siccare significat 10.b.a
Ptilianæ vires 38.a.m
πυρροσθου vnde dicta 38.a.f
Pulorum discissorum venenatis i-
ctibus adhibitorum effectus 137.
b.f
Pumise addito corum quæ feruent
feruor restringitur 118.b.m
Puniorum pro saporum differentia
facultas diuersa 22.b.p
πυρροσθου nardi montanæ radix E.134.
b.f
πυρροσθου non tantum Punici nu-
cleos, sed etiam ipsos acinos signi-
ficant 22.b.m
πυρροσθου 50.b.m
Pyrites lapis duplex 121.b.p
πυρροσθου pro pyrethro E.135.a.p

R.

Abidi canis indicia 131.a.m
ραφαιος pro brassica 41.b.p
Rha Ponticum & Barbaricum eius-
dem sunt generis radices 54.a.p
Rha Ponticum vnde dictum 53.b.f
Refina cur dicta crapula 108.a.m
Refina pinea quæ ratione Salam-
andræ veneno resistat 126.b.m
in Refinarum electione Galenus à
Dioscoride diffidet 15.b.p
ιδματιζομεν κωλες 16.b.m
Ricini foliorum ματαρχησις 98.
b.f
Ricini granorum dosis ibid.
Ricino abundant Ægyptij 9.b.m
Ricinus an sit in arborum genere 98.
b.m
ρις 10.b.f
ρις γοναριος duplex 74.b.f
Ruellius notatur 2.b.f. 56.b.m. 98.
a.p
Rubeta diuersa à rana palustris 132.
a.m
Rubeta duplex ibid.
Rhus culinarius & coriarius eiusdem
fructeis diuersæ partes 21.b.p
Rutæ & fici συμπαθεια 60.b.m
Rutæ semen contra ictus virulentos
efficacissimum remedium 139.b.f
S.
Saccharum Arriano μιλα κηραμυον
37.a.f
de Sagapeni planta discrepantes fen-
tentia 64.b.f
Salamandræ vsus in psilothris 32.
b.m
Salamandra ignem non ita restin-
guit, quin & ipsa tandem vratur
32.b.p
Sal Ammoniacus vnde dictus 118.
b.m
Salicis semen veriùs est flos Theo-
phrasto 21.a.p
Salicis succi duo genera 21.a.m
Salis flos pilos extenuat potius quàm
minabat 119.b.p
Salis marini & fossilis differentia
119.a.p
Salis spumæ cum sale collatio 119.
a.m
Salix αλασις cur dicta 21.a.p
Sal Tattæus à Tattia lacu dictus 118.
b.f
Sambuci acini maturi nigrescunt
100.b.f
Sampfuchinum & amaracinum vn-
guenta diuersa 12.b.p
Sampfuchum idem cum amaraco
12.a.f
Sandarachæ varia genera 126.a.m
Sandyx quid & vnde fiat 113.b.m
Sarcicula foemina elleborum nigrum
Dioscoridis 94.b.m
Satonium absinthium vnde dictum
58.a.f
ide Sarcocolla sapore & colore diffe-
rentes sententia 66.a.f
σαρξ pro cute extrema 8.b.f
Scamoniæ succus solus utilis Theo-
phrasto 100.b.p
Scamoniij dosis apud varios varia
100.a.f
σκαμονια 15.a.f
σκαμονια & σκαμονια diuersa
6.a.p
σκαμονια pro iunco palustris
ibid.
Scinci potu incitata Venus lentis de-
m cocto remittitur E.134.a.p

Scelerata herba 51.a.f
de Scillæ maceratione ad conficien-
dum acetum scilliticum discrepan-
tes sententia 107.a.f
Scillæ segmenta in vmbra siccanda
107.b.m
de Scillæ temperamento discrepan-
tes Autorum sententia 50.b.p
σκιλλου synonyma E.128.b.p
σκιλλου quid E.133.b.f
Scolopendræ vtriusque morfus ven-
enatus, sed haud planè similia
symptomata 135.a.p
σκολοπενδρας vox vnde ducta 47.b.m
Scorpionis aculeus, dens etiã dictus
2.a.m
Scorpionis ictus pro ictarum partiũ
varietate varia symptomata 135.
a.m
Scorpionum genera Nicandro octo:
Æliano, nouem ibid.
Scorpij nomine Theophrastus acor-
nitum Σκαρπιδιον intelligit 104.a.p
Scytale non eadem quæ amphibiaena
135.b.m
Sedi tertium genus idem cum agre-
sti portulaca 87.a.f
Selenitæ lapidis synonyma & etyma
122.b.f
Serapio notatur 41.b.f. 93.b.m. 99.a.
f. 112.b.m
Sesamoïdes Dioscoridis an ellebori-
ne Theophrasti 95.a.f
Seseli quando pascantur ceruæ 62.
a.m
Sicyonium oleum vnde dictum 9.
a.p
σικυονιον vnde dictus 44.b.m
Siligo 37.b.p. & f
σικυονιον pro ricino 98.b.p
σικυονιον & αμυγδαλινα idem 29.a.m
σικυονιον 36.b.f
Simonianum trifolium vnde deno-
minatum 69.b.m
σινωπιον etymon 48.b.p
Sinopidis genera tria 116.b.p
σινωπιον & σινωπιον seu γαλακινον 31.b.f
σινωπιον & serpentis species & lacertæ
107.a.m
σινωπιον 13.b.p
σινωπιον vox quid significet 13.a.f
σισυμια ζυλα 19.b.p
σισυμια & κορηματα diuersa signifi-
cant m.d. 92.a.p
Smilacis hortensis fructus 80.a.f
σμιλακινον 46.a.m
Smilax læuis alia ab hortensi 93.
b.p
σμιλαξ Arcadica à taxo diuersa 86.
a.f
Smyrnum ab odore myrtæ dictum
63.a.f
Soli vrbs Cypri 110.a.m
Solinus notatur 18.b.p. 115.b.p
Sonchus tertius Dioscoridi 44.a.m
Spartium cur non videatur esse ge-
nista 27.a.m
Spartium triplex ibid.
Spicata femina 76.b.m
σπινακινον 32.b.m
Spina Arabica etiam Ægyptia dicta
Galenus 56.b.p
Spongiarum lapidibus Galenus vim
comminuendi vesicæ calculi de-
negat 133.a.f
Spongiarum tria genera 120.b.m
Squamæ æris duo genera 111.b.p
Squamæ ferri duo genera ibid.

INDEX.

σπίς	39. b. f	candro	96. b. f	Tritici genera	37. b. p
σπίς & spica significata	2. a. f	Theophrastus cum Dioscoride conciliatur	24. a. m	Σπίς significata	86. b. m
σπίς quid	76. b. m	Theophrastus Dioscoridem illustrat	89. a. f	Tubera quale præbeant alimentum	46. a. m
Staphis agria non est vicia taminia	96. b. p	Theophrastus emendatur	8. a. m. 18. b. m. 51. a. m. 71. b. p. 72. b. f. 73. a. f. 75. b. p. 83. b. m. 90. a. m. 97. a. p. 101. b. f. 116. a. f	Tuber, terræ callus Theophrasto & Plinio	ibid.
σπίς αἰ π τ σπύρις	48. b. m. 112. b. m	Σπυρίσις αἰ π τ σπυρίσις	36. a. p	V.	
σπίς significatum	26. a. p	Theriaci tractatus Dioscoridis varia distinctio	137. a. f	Veratrum quam ætatem ferat	1. a. f
σπίς & σπυρίσις discrimen	35. a. p	Σπυρίσις ἴλη	89. b. m	in Verbaci differentiis distinguendis Plinius à Dioscoride discrepat	88. b. m
σπυρίσις significata	23. b. p	Σπύρις seu Σπυρίσις, vipera	135. b. p	Vetonica triplex	76. a. m
Stercus gallinaceum contra fungos efficax	129. b. p	Σπύρις vnde dictum	48. b. p	Vina psithia & melampithia vnde dicta	105. a. m
Subij synonyma	112. b. m	Thracij lapidis vis mirabilis	121. a. p	Vina Σπυρίσις & ἑδύλασση quæ	105. a. p
Stoichades insule ab ordine sic dicte	58. b. f	Σπυρίσις in genere ammoniaci	66. a. m	Viperæ maris quàm feminae morsus an perniciosior	135. b. m
σπίς eadem cum phleo	77. b. p	de Thuris mannae vi Galenus à Dioscoride dissentit	14. b. m	Viperæ vtriusque morsus ex vulneris vestigiis distinguitur	ibid.
σπυρίσις quid	111. a. f	Thus astringendi vi præditum necne sit	14. a. f	Viperarum vtrinque amputandarum ratio	127. b. f
Strabonis locus restituitur	16. a. m	Thus ἰσχυρὰς vnde dictum	14. a. m	Vipera sexu distinguitur	135. b. p
Stratiotem aquaticam radice carere fabulosum	88. b. m	Thyina ligna	8. a. f	Viperina caro pediculos gignit	28. a. p
Strobili significata	15. a. m. 108. a. f	Thymbra non eadem cum satureia	60. a. m	Visci varia nomina	66. b. f
στροβίλις synonyma	15. a. m	in Tithymalo paraliò describendo discrepantes sententiæ	99. b. m	Viscus vnde gignatur	ibid.
στροβίλις	34. b. p	in Tithymalorum cognominibus & natalibus Plinius à Dioscoride discrepat	99. a. p	de Viticis facultate discrepantes sententiæ	10. b. m
Styracium vnguentum	11. b. f	Tithymalorū genera tria Theophr. ibid.		Viticis virga viatoribus utilis	E. 131. a. f
στυράξ καλαμίτις vnde dictus	14. a. p	Tmolus Lydiae mons	65. b. m	Vitruuius emendatur	115. a. f
Styrax pallidus præfertur Galeno	13. b. f	τῆξελὸν quid & vnde dictum	128. b. f	Vnedo ab arbuto diuersa	29. b. m
in Suctione venenati vulneris adhibenda cautio	137. b. m	Tragopogoni nomen vnde inditum	45. b. f	Vnguentis alia ad spissamentum, alia ad odorem, alia ad crassamentum, alia ad conseruationem adiciuntur	10. b. m
Susini olei synonyma	11. b. p	Tragus cerealis à farre factitio distinguitur	53. b. p	Vnguentum myrtinum discrepans à Dioscorideo	10. a. m
Susinum oleum clariùs à Paulo describitur	ibid.	Tragus è quibus parari solitus	53. b. m	Vngues ferrei	6. b. m. 25. b. p
Susinum oleum vnde dictum	ibid.	Tragus notatur	103. a. m	Vrtica an profluuij sanguinis è naribus sistat	87. b. m
Sycomori fructus citra scalpurationem non maturefcit	25. b. p	Tragus Plinij scorpius est Theophrasti, à Dioscorideo discrepans	81. a. f	Z.	
συκομῆρις etymologia diuersa	25. a. m	Tragus raijin de mar	ibid.	Zea semen Plinio	39. a. p
συκομῆρις	77. a. m	Tribuli terrestris duo genera	78. a. m	de Zingiberis historia discrepantes sententiæ	49. a. m
Syriacus lapis idem qui Iudaicus	122. b. p	Trifolij bituminosi synonyma & eorum origo	69. a. m	Zingiber pro myrrha sæpenumero transcribere, librarij notæ similitudine decepti	13. a. m
Syricum quid	113. b. m	è Trifolio bituminoso fatus in ictibus virulenti diu multumque continuandus	139. b. m	Zychi præparatio	38. b. m
συρικόμῆρις	25. b. f	Trifolium acetatum	E. 133. a. m		
Syropicum Plinio quid	123. b. m				
T.					
Taurino sanguine potio non nisi post acceti vsum tentandus vomitus	130. a. m				
de Taxi baccis discrepantes sententiæ	86. a. f				
Taxi umbra quando lethalis	86. b. p				
Θάσινα κάρυα pro amygdalis	103. b. f				
Telini olei discrepantes descriptiones	11. a. p				
τηλεφώδιος	119. a. p				
θωλλίσις seu θωλλός	103. b. f				
θωλλός	9. a. f				
Thapsia ηερνακίσις cognominata Ni-					

